ἐγγύησιν, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τῆς διακηρύξεως ἐκτελέσεως τῶν ὑποχρεώσεών του, τὸ δεκατημόριον τοῦ τιμήματος τῆς ἐγκριθείσης ἐργασίας, συμψηφιζομένου εἰς τὴν ἐγγύησιν ταύτην καὶ τοῦ προκαταβεβλημένου ὑπ' αὐτοῦ εἰκοστημορίου.

Ἡ ἐγγύησις δύναται νὰ ἀποτελῆται ἐκ μετρητῶν ἢ καὶ ἐκ χρεωγράφων.

Ἡ πέραν τῶν δύο ἡμερῶν ἀναβολὴ τῆς καταθέσεως τῆς ἐγγυήσεως ἐπάγεται ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἔκπτωσιν τοῦ προκαταβεβλημένου εἰκοστημορίου, τὴν ἀκύρωσιν τῆς κατακυρωθείσης δημοπρασίας καὶ τὴν εἰς βάρος του ἐπαναληψιν αὐτῆς.

"Αρθρον 123.

Ἐὰν ὁ ἐργολάβος δὲν ἐκπληρώσῃ ἐπακριβῶς τὰς ἐκ τῆς διακηρύξεως ὑποχρεώσεις του, ὁ Πρόεδρος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκπτώσεως τῆς ἐργολαβίας καὶ τῆς πρακηρύξεως εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου νέας μειοδοτικῆς δημοπρασίας.

Μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς διακηρύξεως ἐκτελεσθείσης ἐργασίας ἡ ἐγγύησις ἀπιδίδεται δι' ἐντολῆς τοῦ Προέδρου.

"Αρθρον 124.

Ἐπιτροπὴ ὁριζομένη ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Προέδρου θέλει καθορίζει τὰ θεωρούμενα ἐκποιήσιμα ἢ μὴ χρήσιμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Βουλῆς ἀντικείμενα, ἔντυπα κλπ. ἵνα προκαλῆται σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ Πρεσέδρου περὶ ἐκποιήσεως αὐτῶν διὰ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας.

Ἡ προκήρυξις τῆς δημοπρασίας ἐκποιήσεως ἐνεργεῖται κατὰ τὰς περὶ δημοπρασιῶν διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, τοῦ ἀνακηρυσσομένου πλειοδότου ὑποχρέου νὰ καταβάλῃ τὸ τίμημα πρὸ τῆς παραλαβῆς τῶν ἐκποιηθέντων ἀντικειμένων. Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὁρίζει τὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῆς δημοπρασίας καὶ παραδόσεως, συντασσομένου πρωτοκόλλου, ὡς καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν δημοπρασίαν.

Τὸ τίμημα τῶν ἐκποιουμένων εἰσάγεται πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου ἀρωγῆς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς.

"Αρθρον 125.

Οὐδεμία πρᾶξις γεννῶσα ὑποχρέωσιν, συμφωνία, οὐδὲ δημοπρασία ἢ προμήθεια, δύναται νὰ γίνῃ οὔτε ὑπογράφεται παρὰ τοῦ Προέδρου, ἐὰν πρότερον δὲν ὑφίσταται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σχετικὴ πίστωσις καὶ μάλιστα ἀδιάθετος ἢ καὶ ἐπαρκὴς καὶ δὲν ἀναληφθῇ ὑποχρέωσις ἀναγραφομένη κατὰ σειρὰν προτεραιότητος ἐν ἐπὶ τούτῳ βιβλίῳ τοῦ Λογιστηρίου τῆς Βουλῆς καὶ δὲν ἤθελε χορηγηθῇ ἐνυπόγραφος βεβαίωσις παρὰ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Λογιστηρίου τῆς Βουλῆς περὶ τῆς ἀναλήψεως τῆς ὑποχρεώσεως, ὑποχρέου εἰς διατήρησιν τοῦ ἀναληφθέντος ποσοῦ τῆς πιστώσεως ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου, ὑπὲρ οὗ ἀνελήφθη, εἰς δὲ τὰς ἐντολὰς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων σημειοῦται πάντοτε ὁ αὔξων ἀριθμός, ὑφ' ὃν κατεχωρίσθη ἡ σχετικὴ πρᾶξις τῆς ἀναλήψεως τῆς ὑποχρεώσεως, προκειμένου ὅμως περὶ ἀναλήψεως δαπάνης ἧς ἡ ὑποχρέωσις ἀναλαμβάνεται συγχρόνως μὲ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐντολῆς πληρωμῆς, ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία ἐπιθέτει σφραγῖδα μὲ τὰς λέξεις «δαπάνη μήπω ἀνειλημμένη».

"Αρθρον 126.

Τὸ Εἰδικὸν Λογιστήριον τηρεῖ τὰ ἀπαραίτητα βιβλία.

Ὁ προϊστάμενος τοῦ Λογιστηρίου τῆς Βουλῆς, ἐὰν ἤθελε πειθῇ, ὅτι ἀνελήφθησαν ὑποχρεώσεις εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἄνευ θεωρήσεως παρ' αὐτοῦ τῶν σχετικῶν πράξεων, ὑποχρεοῦται νὰ ἀναφέρῃ τοῦτο εἰς τὸν διευθυντὴν τῶν γραφείων τῆς Βουλῆς, ὑποχρεούμενον ν' ἀνακοινῶ τοῦτο εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ὅστις διατάσσει τοὺς προϊσταμένους τῶν ὑπηρεσιῶν νὰ συμπληρώσωσι τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ κοινοποιηθεῖσα τῷ Λογιστηρίῳ αἴτησις ἀναλήψεως ὑποχρεώσεως δὲν δύναται νὰ καλυφθῇ διὰ τῆς διαθεσίμου πιστώσεως ὁ προϊστάμενος τοῦ Λογιστηρίου ἀρνεῖται τὴν θεώρησιν, ἐπιστρέφων μετ' αἰτιολογικοῦ σημειώματος εἰς τὴν ἁρμοδίαν ὑπηρεσίαν τὴν κοινοποιηθεῖσαν πρᾶξιν.

Ὁ προϊστάμενος τοῦ Λογιστηρίου ὑποχρεοῦται ὅπως τῇ αἰτήσει τῆς ἐνδιαφερομένης ὑπηρεσίας καθιστᾷ αὐτῇ γνωστὸν εἰς πᾶσαν στιγμὴν τὸ ὑπόλειπον τῶν πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κατοχωρισμένων ἤδη ὑποχρεώσεων.

Ἐφ' ὅσον ἕνεκα οἱουδήποτε λόγου ἀναληφθεῖσα ὑποχρέωσις δαπάνης, κοινοποιηθεῖσα ἤδη τῷ Λογιστηρίῳ, δὲν πρόκειται νὰ πραγματοποιηθῇ, ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία καθιστᾷ τοῦτο γνωστὸν εἰς τὸ Λογιστήριον, ὅπως διαγράψῃ ταύτην ἐκ τοῦ σχετικοῦ βιβλίου τῶν ἀνειλημμένων ὑποχρεώσεων.

Τὸ Λογιστήριον καθ' ἕκαστον μῆνα καθορίζει α) τὴν χορηγηθεῖσαν πίστωσιν, β) τὰς ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις διακρινομένας εἰς ποσὰ ἐνταλθέντα καὶ ποσὰ ἀπομένοντα ὅπως ἐνταλθῶσιν, γ) τὴν διαθέσιμον ἔτι πίστωσιν (μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ὅπως δήποτε ἀνειλημμένων ὑποχρεώσεων.)

"Αρθρον 127.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, εἴτε ἀπ' εὐθείας εἴτε διὰ τῶν ὑφισταμένων αὐτῷ ἀναλαμβάνοντες ὑποχρεώσεις, δὲν δύνανται ἐπὶ προσωπικῇ αὐτῶν εὐθύνῃ νὰ ὑπερβῶσι τὰ ὅρια τῶν δι' ἑκάστου ἄρθρου ἐξόδων ἀναγραφομένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσῶν, πᾶσα δὲ τοιαύτη πρᾶξις ἀναλήψεως ὑποχρεώσεως εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου δι' ἐκτέλεσιν ἔργων ἢ προμηθειῶν ἐν γένει εἶναι ἄκυρος, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν ὑπάρχει ἡ ἀπαιτουμένη δι' αὐτὰς πίστωσις κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν προσάγονται πρὸς ἀνάληψιν ἢ πρὸς ἔκδοσιν τοῦ ἐντάλματος.

Ἡ ὕπαρξις ἢ μὴ ἀναλόγου πιστώσεως κρίνεται ἐκ τοῦ βιβλίου ἀνειλημμένων ὑποχρεώσεων.

"Αρθρον 128.

Ἐὰν ἐξ οἱουδήποτε λόγου ἢ ἐσφαλμένου ὑπολογισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς ὑποχρεώσεως αὐξηθῇ τὸ ποσὸν ταύτης, ἐπιτρέπεται συμπληρωματικὴ ἀνάληψις διὰ τὴν προκύψασαν αὔξησιν, κατὰ τὸν χρόνον ἔτι τῆς ἐκδόσεως τοῦ οἰκείου ἐντάλματος, προκειμένου δὲ περὶ δαπανῶν σταθερῶν καὶ διαρκοῦς ἢ περιοδικοῦ χαρακτῆρος διεπομένων ὑπὸ διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἡ ἀνάληψις τῆς ὑποχρεώσεως γίνεται δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος καὶ δι' ὁλόκληρον τὸ ἐτήσιον ποσόν.

"Αρθρον 129.

Οὐδὲν ἔξοδον ἐκκαθαρίζεται, οὔτε ἀναγγωρίζεται ὡς χρέος τῆς Βουλῆς βαρῦνον τὸ Δημόσιον, εἰμὴ παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, οἱ δὲ τίτλοι πρέπει νὰ παρέχωσι τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ὑπάρχει κεκτημένον δικαίωμα καὶ νὰ εἶναι συντεταγμένοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Προπληρωμαὶ εἰς ἐργολάβους ἢ προμηθευτὰς δὲν συγχωροῦνται. Αἱ εἰς λογαριασμὸν πληρωμαὶ πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε κατὰ τὸ ἐν τρίτον κατώτεραι τῶν δικαιωμάτων τῆς τετελεσμένης ἐργασίας.

Ἐπὶ οἱασδήποτε προμηθείας ἂν ἡ παραλαμβάνουσα Ἐπιτροπή, ὁσάκις ἔχει συσταθῇ τοιαύτη παρὰ τοῦ Προέδρου, ἀπορρίψῃ μέρος ἢ τὸ ὅλον, ὡς μὴ πληροῦν τοὺς ὅρους τῶν συμφωνιῶν, δὲν ἐπιτρέπεται οὐδ' ἐπὶ ἐκπτώσει τῆς τιμῆς ἡ παραλαβὴ τοῦ ἀπορριφθέντος, διατασσομένης τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου δι' ἄλλου, συμφώνου πρὸς τοὺς ὅρους τῶν συμφωνιῶν ἢ τῆς προμηθείας, ὁμοίου ἐκ τοῦ ἐμπορίου εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου.

Οἱ λογαριασμοὶ τῶν ἐξόδων μετὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Λογιστηρίου τῆς Βουλῆς λογιστικὸν ἔλεγχον εἰσάγονται πρὸς θεώρησιν εἰς τὸν Πρόεδρον παρὰ τῶν προϊσταμένων τῶν ὑπηρεσιῶν, αἵτινες βαρύνονται διὰ τῆς δαπάνης, μεθ' ἃ ἐπαναφέρονται εἰς τὸ Λογιστήριον, ὅπερ ἐκδίδει τὸ σχετικὸν ἔνταλμα.

Ἐφ' ὅλων τῶν προμηθειῶν καὶ ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς κρατεῖται ἐν τοῖς ἑκατὸν (1 ο/ο) ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς.

"Αρθρον 130.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐγγραφὴ συνδρομῶν εἰς βιβλία, ἐφημερίδας ἢ περιοδικά, ἐκδοτέα ἢ ἐκδοθέντα, ἐντὸς ἐκείνων τῶν πρὸς πλουτισμὸν τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς.

"Αρθρον 131.

Ὁ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Βουλῆς (ἐκτύπωσιν νομοσχεδίων κλπ.) ἀπαιτούμενος χάρτης χορηγεῖται παρὰ τῆς Γεν. Ἀποθήκης Ὑλικοῦ Δημοσίας Ὑπηρεσίας, καταβαλλομένου εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον τοῦ ἀντιτίμου αὐτοῦ, ἐπιτρεπομένης ὅμως καὶ τῆς προμηθείας τοιούτου ἐκ τοῦ ἐμπορίου, ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη.

Τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον εἶνε ὑπόχρεων νὰ ἐκτελῇ ἀμελητὶ τὰς παραγγελίας τοῦ Προέδρου, ὁ δὲ Πρόεδρος δικαιοῦται, ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας, νὰ δίδῃ τυπογραφικὰς ἐργασίας καὶ εἰς ἰδιωτικὰ τυπογραφεῖα, κατόπιν ἀνταποκρίσεως ἢ συμφωνίας, κατὰ τὰς περὶ προμηθειῶν διατάξεις τοῦ παρόντος.

"Αρθρον 132.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τηρουμένου μητρώου τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων, ἀποφάσεων ἢ διαταγῶν τοῦ Προέδρου, τὸ Εἰδικὸν Λογιστήριον ἐκκαθαρίζει οἰκοθεν κατὰ μῆνα πάσας τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὑπαλλήλων, συντάσσον τὴν 15ην ἑκάστου μηνὸς κατάστασιν πληρωμῆς. Τὸ Γραφεῖον τῆς Διεκπεραιώσεως εἶνε ὑπόχρεων ἐπὶ προσωπικῇ εὐθύνῃ τοῦ προϊσταμένου αὐτοῦ νὰ γνωστοποιῇ τῷ Εἰδικῷ Λογιστηρίῳ πάσας τὰς μεταβολὰς τοῦ προσωπικοῦ, τὰς ἐπιβληθείσας ποινὰς κλπ. μεταβολάς. Αἱ καταστάσεις αὗται ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Λογιστηρίου καὶ τῶν ἁρμοδίων Διευθυντῶν, ἑκάστου εὐθυνομένου περὶ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἰδίων αὐτοῦ καθηκόντων Τὸ Λογιστήριον ὁμοίως συντάσσει κατὰ μῆνα καταστάσεις πληρωμῆς τῶν ἐξόδων παραστάσεως Προέδρου καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν βουλευτῶν.

Πᾶσαι αἱ καταστάσεις θεωροῦμεναι ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἀποστέλλονται πρὸς τὸν ἁρμόδιον ταμίαν δι' ἐγγράφου, ἐπέχουσι δὲ θέσιν ἐπιταγῆς, ἐκτὸς τῶν ἀντιγράφων αὐτῶν, ἅτινα ἐπικυροῦνται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Λογιστηρίου.

Τὸ Εἰδικὸν Λογιστήριον τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης τριμηνίας ἀνοίγει πρὸς τὸν ἁρμόδιον ταμίαν τὰς ἀπαιτουμένας πιστώσεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ὡς ἄνω. Τὸ ἄνοιγμα τῶν πιστώσεων πραγματοποιεῖται δι' ἐπιτροπικῆς διαταγῆς τοῦ Προέδρου. Κατὰ τὰ λοιπὰ τηρεῖται ἡ αὐτὴ διαδικασία ἡ ἀφορῶσα τὸν τρόπον πληρωμῆς μισθῶν κλπ. τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

"Αρθρον 133.

Ἀπαγορεύεται ἡ πληρωμὴ μισθοῦ καθ' ὑπέρβασιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, δύναται ὅμως δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου νὰ χορηγηθῇ ἀμοιβὴ εἰς τὸ προσωπικὸν δι' ἐπὶ πλέον καὶ ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἐργασίαν, ἐφόσον ὑπάρχει ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ σχετικὴ πίστωσις.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου δύναται νὰ χορηγηθῇ εἰς τὸ κατώτερον προσωπικὸν κατὰ τὸ Πάσχα καὶ τὰ Χριστούγεννα μικρὸν βοήθημα. Τὸ κατώτερον προσωπικὸν δικαιοῦται δύο στολῶν κατ' ἔτος. Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς δικαιοῦται νὰ προσλαμβάνῃ δι' ἀποφάσεώς του μικρὸν ἀριθμὸν ἡμερομισθίων ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν ἐν ἐκτάκτῳ ἀνάγκῃ

"Αρθρον 134.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς δικαιοῦται εἰς ἔκδοσιν ἐνταλμάτων τεσσαρακονθημέρου ἐφ' ὅλων τῶν πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Βουλῆς ἢ καὶ ἄλλων ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, μόνον ὅμως διὰ δαπάνας αἵτινες ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν ἢ ἐκ λόγων ἐπειγούσης ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης καθιστῶσιν ἀδύνατον τὴν ἔκδοσιν τακτικῶν ἐνταλμάτων.

Τὰ τοιαῦτα ἐντάλματα ἔχουσιν ὡς δικαιολογητικὸν ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου περὶ ἐκδόσεως αὐτῶν, ἐν ᾗ καθορίζεται καὶ ἡ προθεσμία καθ' ἣν δέον νὰ ὑποβληθῇ ἡ ἀπόδοσις τοῦ λογαριασμοῦ. Ἡ προθεσμία δύναται νὰ παραταθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου, δὲν δύναται ὅμως νὰ εἶναι μεγαλειτέρα τῆς λήξεως τῆς χρήσεως εἰς βάρος τῆς ὁποίας ἐξεδόθησαν.

Τὰ δικαιολογητικὰ θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ Προέδρου μεθ' ὃ διαβιβάζονται εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

Ἐὰν ἐντὸς δεκάτου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ταχθείσης προθεσμίας πρὸς ἀπόδοσιν λογαριασμοῦ δὲν προσαχθῶσι τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ ἐγκεκριμένα τὰ δικαιολογητικά, τὸ Συνέδριον καταλογίζει τὸ ληφθὲν ποσὸν εἰς βάρος τοῦ ὑπολόγου. Τὸ Συνέδριον ὅμως προβαίνει εἰς ἀναθεώρησιν τῶν καταλογιστικῶν ἀποφάσεών του ἐὰν ὑποβληθῶσιν ἐγκεκριμένα τὰ δικαιολογητικὰ καὶ ἐὰν δὲν προκύπτῃ ἀμέλεια τοῦ δοσιλόγου.

Αἱ πληρωμαὶ, παρὰ τοῦ λαβόντος τὰ χρήματα ὑπαλλήλου ἐνεργοῦνται κατόπιν εἰδικῆς ἐγγράφου ἐντολῆς τοῦ Προέδρου.

"Αρθρον 135.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου δύναται νὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσίν του παγία προκαταβολὴ εἰς βάρος διαθεσίμων πιστώσεων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς δι' ἀποφάσεώς του ὁρίζει ἕνα τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων ὡς διαχειριστήν, εἰς ὃν ἐκτὸς τῶν συνήθων αὐτοῦ καθηκόντων ἀνατίθεται καὶ ἡ διαχείρισις τῆς παγίας προκαταβολῆς, ἐπ' ὀνόματι δὲ αὐτοῦ ἐκδίδεται τὸ ἀπαιτούμενον χρηματικὸν ἔνταλμα εἰς βάρος τοῦ ἁρμοδίου Ταμείου.

Τὰ δικαιολογητικὰ τῶν γενομένων πληρωμῶν ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ διαχειριστοῦ κατὰ χρονικὰ διαστήματα ὁριζόμενα ὑπὸ τοῦ Προέδρου, κατὰ κρίσιν αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ αὐτῶν ἐκδίδονται χρηματικὰ ἐντάλματα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς προκαταβολῆς.

Ὁ διαχειριστὴς τῆς παγίας προκαταβολῆς ὑπέχει διὰ τὴν διαχείρισιν αὐτὴν πάσας τὰς εὐθύνας ποῦ δημοσίου ὑπολόγου, δύναται δὲ νὰ χορηγῆται αὐτῷ ὡς ποσοστὸν, ἀποφάσει τοῦ Προέδρου, μέχρις ½ ο/ο ἐπὶ τῶν παρ' αὐτοῦ γινομένων πληρωμῶν διὰ τὴν πρόσθετον ὑπηρεσίαν καὶ τὴν κάλυψιν τυχὸν ζημιῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Περὶ ἀδειῶν ἀπουσίας καὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Βουλῆς.

"Αρθρον 136.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Βουλῆς δικαιοῦται εἰς λῆψιν ἐξόδων νοσηλείας κατὰ τὰς διατάξεις τὰς ἐφαρμοζομένας διὰ τοὺς λοιποὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους.

Οἱ ὑπωσδήποτε ἀποχωροῦντες ὑπάλληλοι δικαιοῦνται τριμήνων πλήρων ἀποδοχῶν κατὰ τὰς διατάξεις τὰς ἐφαρμοζομένας διὰ τοὺς λοιποὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους, καταβαλλομένων ἐν τῷ συνόλῳ ἅμα τῇ ἀπολύσει. Ἐν περιπτώσει θανάτου αἱ ἀποδοχαὶ καταβάλλονται εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος.

Ὡσαύτως καταβάλλονται καὶ τὰ ἔξοδα κηδείας, τὰ διὰ τοὺς λοιποὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους ὁριζόμενα.

Τὰ σχετικὰ χρηματικὰ ἐντάλματα ἐκδίδονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου εἰς βάρος τῶν σχετικῶν πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς καὶ συντάσσονται ἐπὶ τῇ βάσει ἀποφάσεων αὐτοῦ.

"Αρθρον 137.

Α') Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Βουλῆς, τῇ αἰτήσει αὐτῶν, χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἄδεια ἀπουσίας μέχρις ἑνὸς μηνὸς κατ' ἕκαστον χρονολογικὸν ἔτος, μὲ πλήρεις ἀποδοχάς. Εἰς τοὺς κωλυομένους ὅμως ἕνεκεν ἀσθενείας, πιστοποιουμένης ἐνόρκως ἐν ἐκθέσει συνταχθείσῃ ἐνώπιον Εἰρηνοδικείου, δημοσίᾳ συνεδριάζοντος, καὶ ἐν λεπτομερείᾳ μνημονευούσῃ τοῦ ὑπαλλήλου τὴν ἀσθένειαν ὑπὸ δύο ἰατρῶν, δύναται νὰ χορηγηθῇ δίμηνος ἐπὶ πλέον ἄδεια μὲ πλήρεις ἀποδοχάς.

Β') Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον χορηγηθεῖσα τρίμηνος ἐν συνόλῳ ἐντὸς ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐνδεκαμήνου ἀπουσία ἄδεια δύναται νὰ παραταθῇ μέχρις ἓξ μηνῶν τὸ πολύ, ἐπὶ ἀπολαυῇ τῶν τριῶν τετάρτων τοῦ μισθοῦ κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους μῆνας, ἐὰν ἡ ἀνάγκη καὶ ἔκτασις τῆς παρατάσεως

βεβαιωθῶσι κατόπιν ἐξετάσεως τοῦ πάσχοντος διὰ νεωτέρας ἠτιολογημένης ἐκθέσεως ὑπὸ δύο ἰατρῶν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἢ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ὑπάλληλος λόγῳ τῆς ἀσθενείας του εὑρίσκεται ἐν ἀλλοδαπῇ ἐνώπιον τῆς πλησιεστέρας Προξενικῆς Ἀρχῆς.

Γ') Ὁ ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς τυχὼν ἐξαμήνου ἀδείας, κωλυόμενος λόγῳ παρατάσεως τῆς ἀσθενείας του νὰ ἐνασκῇ τὰ ὑπηρεσιακά του καθήκοντα, δύναται νὰ τύχῃ, ἀποφάσει τοῦ Πρεδρου, στηριζομένῃ ἐπὶ ἐκθέσεως τῶν κατὰ τὴν β' παράγραφον διοριζομένων ἰατρῶν, παρατάσεως τῆς ἀδείας του μέχρις ἑτέρων ἓξ τὸ πολὺ μηνῶν, ἐπὶ ἀπολαυῇ τοῦ ἡμίσεος μόνον ἐκ τοῦ μισθοῦ του.

Δ') Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ σωματικὴ ἢ πνευματικὴ πάθησις κατέστησαν ἀνίκανον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του τὸν ὑπάλληλον ἢ ὑπηρέτην ἢ καὶ ἂν ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐξασκήσεως τῶν καθηκόντων θέτῃ τοῦτον εἰς κίνδυνον πλήρους ἀνικανότητος πρὸς ἐξάσκησιν οἱουδήποτε ἄλλου ἐπαγγέλματος, μετὰ ἔνορκον βεβαίωσιν δύο ἰατρῶν καὶ ἑνὸς Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Εἰρηνοδικείου, δημοσίᾳ συνεδριάζοντος, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἢ ἐν ἀλλοδαπῇ ὑπὸ τριῶν ἰατρῶν φήμης ἐνώπιον τῆς πλησιεστέρας Προξενικῆς Ἀρχῆς, ὁ ὑπάλληλος ἀπαλλάσσεται τῆς ὑπηρεσίας.

Ε') Εἰς τοὺς οὕτως ἀπαλλασσομένους τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλους τῆς Βουλῆς, ἐὰν μὲν ἔχωσι δημοσίαν συντάξιμον, κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα, ὑπηρεσίαν κατωτέραν τῶν δέκα ἐτῶν, δίδεται αὐτοῖς ἐφ' ἅπαξ χορήγημα ἰσοῦμενον πρὸς τὰς ἐτησίας ἀποδοχὰς τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς ὑπηρεσίας των, εἰς δὲ τοὺς ἔχοντας τοιαύτην ἄνω τῶν 10 ἐτῶν καὶ ἐλάσσω τῶν 15 δίδεται ἐφ' ἅπαξ χορήγημα ἰσούμενον πρὸς τὰς ἀποδοχὰς 18 μηνῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς ὑπηρεσίας των, καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας τοιαύτην ἄνω τῶν 15 ἐτῶν ἀπονέμεται μηνιαία ἰσοβία σύνταξις ἴση πρὸς τόσα πεντηκοστὰ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς ὑπηρεσίας των (ἐξαιρουμένων τῶν τακτικῶν ἐπιδομάτων), ὅσα εἶνε τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των, μετὰ προσαυξήσεως κατὰ 15 ο/ο, τῆς συντάξεως μεταβιβαζομένης μετὰ θάνατον καὶ εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα ὁποτεδήποτε ἐτελέσθη ὁ γάμος, ἠλαττωμένης κατὰ τὸ ½ προκειμένου διὰ τὴν χήραν, ἢ ὀρφανὰ τέκνα ἢ ἀγάμους ἀπροστατεύτους ἀδελφὰς ἢ ὑπερηλίκους γονεῖς.

Ϛ') 1. Εἰς τοὺς ἄλλως ὁπωσδήποτε ἀποχωροῦντας ὑπαλλήλους τῆς Βουλῆς, ἐὰν ἔχωσι συμπληρώσει τὸν ὡς ἀνωτέρω πρὸς σύνταξιν καθοριζόμενον χρόνον, παρέχεται ἡ αὐτὴ ἀνὰ ἓν πεντηκοστὸν κατ' ἔτος συνταξίμου ὑπηρεσίας σύνταξις, ἄνευ ὅμως τοῦ καθοριζομένου ποσοστοῦ προσαυξήσεως.

2. Ἐὰν ἡ ἀποχώρησις λάβῃ χώραν συνεπείᾳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἄλλως πως ἄνευ ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ πρὸς σύνταξιν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπαιτουμένου χρόνου, ὁ χρόνος οὗτος μειοῦται εἰς τὰ 2/3 αὐτοῦ.

Ζ') 1. Ἡ σύνταξις προσαυξάνεται κατὰ ½ πεντηκοστὸν δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ 20οῦ μέχρι τοῦ 25ου, καθ' ἓν πεντηκοστὸν ἀπὸ τοῦ 26ου μέχρι τοῦ 30οῦ, καὶ κατὰ δύο πεντηκοστὰ πέραν τοῦ 30οῦ, μὴ δυναμένη πάντως νὰ ὑπερβῇ τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιουμένου.

2. Εἰς τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς προσμετρεῖται καὶ ὑπολογίζεται ὡς τοιαύτη: α') Πᾶσα στρατιωτικὴ τοιαύτη, ἁπλῇ μὲν ἐφ' ὅσον διηνύθη πρὸ ἢ ἔξω τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος, ἐπιπρόσθετος δὲ ἐφ' ὅσον διηνύθη διαρκούσης ταύτης, β') πλὴν τῆς τυγχανούσης ἢ ἀναγνωρισθείσης ὡς συνταξίμου ἐμμίσθου δημοσίας προϋπηρεσίας καὶ πᾶσα ἄμισθος δημοσία τοιαύτη ἀποδεικνυομένη διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς καὶ ἀναγνωρισθεῖσα ἢ ἀναγνωριζομένη δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἀφοῦ καταβληθῶσιν αἱ ἀναλογοῦσαι κρατήσεις συντάξεως, καὶ γ') ἐμμισθος ἔκτακτος ὑπηρεσία ἐν τῇ Βουλῇ, ὑπαλλήλων αὐτῆς, διὰ δὲ τοὺς ἐξελθόντας λόγῳ θανάτου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος δὲν ἔχει ἀπονεμηθῇ ἡ νενομισμένη σύνταξις εἰς τὰς δικαιουμένας χήρας καὶ ὀρφανὰ αὐτῶν.

3. Ἡ προσμέτρησις ὡς συνταξίμου ὑπηρεσίας ἀναφερομένης εἰς τὸ ἐδάφ. β' τῆς προηγουμένης παραγράφου, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων εἰσελθόντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Βουλῆς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ χωρεῖ ἐφ' ὅσον ἡ ἐν τῇ Βουλῇ ὑπηρεσία εἶνε ἢ κατωτέρ ἀνωτέρα τῆς ὡς ἄνω προσμετρηθησομένης.

4. Ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς ἀποχωροῦντες συνεπείᾳ δικαστικῆς ἀποφάσεως συνεπαγομένης στέρησιν πολιτ. δικαιωμάτων, τυγχάνουσι τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω συντάξεως μόνον ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπεπληρωμένην 20ετῆ συνταξίμον ἐν τῇ Βουλῇ ὑπηρεσίαν καὶ συμπεπληρωμένον τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

5. Τὸ τελευταῖον ἑπτάμηνον λογίζεται ὡς πλῆρες ἔτος.

6. Εἰς τὸν κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα ὅρον «ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς» νοοῦνται καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τὸ κατώτερον ὑπηρετικὸν προσωπικόν.

7. Οἱ μέχρι τοῦδε λαμβάνοντες περίθαλψιν ἀπολυθέντες ὑπηρέται τῆς Βουλῆς, λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ἐξακολουθοῦσι λαμβάνοντες τὴν ἐκ δραχμῶν 40 τοιαύτην ηὐξημένην ἐπὶ τὸν συντελεστὴν 12.

8. Ἡ σύνταξις παρέχεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

9. Τὸ ἄρθρ. 116 ἀριθμεῖται ὡς 138 προστιθεμένης τῆς φράσεως: «καὶ διατηρεῖ προσέτι πάντα τὰ δικαιώματα τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Κεφ. ΙΔ' τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ».

10. Τὸ ἄρθρον 117 ἀριθμεῖται ὡς 139.

11. Τὸ ἄρθρον 118 ἀπαλείφεται.

12. Ἡ προτελευταία καὶ τελευταία παράγραφοι τῆς μεταβατικῆς διατάξεως τοῦ ἐν ἰσχύϊ Κανονισμοῦ ἀπαλείφονται.

Μεταβατικὴ Διάταξις

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς κοινοποιουμένης καὶ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον τίθενται εἰς ἐνέργειαν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ τὸ τρέχον οἰκονομικὸν ἔτος αἱ διατάξεις τοῦ Κεφ. ΙΔ' τοῦ παρόντος.

Ἀκροτελεύτιοι διατάξεις.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα Κανονισμὸν καταργεῖται.

Ἐπιτρέπεται ἡ συναρμολόγησις πασῶν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ καὶ ἡ κωδικοποίησις αὐτῶν εἰς ἓν κείμενον.

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος μεθ' ὃ ὥραν 1 1/2 μ. μ. λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν 5 1/2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Λαΐλιος
Θ. Τσιριμῶκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΣ'

Τῆς 1 Ἰουνίου 1927

Ὥρᾳ 7 μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας του κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναβάλλεται δι' ἄριον ἡ ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προχθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς·

Ὁ βουλευτὴς Θεσ)νίκης κ. **Φ. Παπαγεωργίου** καταθέτει τηλ)λήν διαμαρτυρίαν τῆς Παμμακρασιατικῆς Ἑνώσεως καὶ τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐκτελωνιστῶν καὶ φορτωτῶν Θεσ)λίας, δι' ἧς αἰτοῦνται τὴν καταψήφισιν τῶν νομοσχεδίων ἄρτου καὶ δασμοῦ σίτου.

Ὡσαύτως καταθέτει τηλ)λήν αἴτησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Σωματείου Κομοτινῆς, ἐξιτορίνοντος τὴν ἐλευθέραν εἰσαγωγὴν τῶν ἀλεύρων.

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Α. Κυβετὸς** καταθέτει τηλ)ματα, 1) Παμμακρασιατικῆς Ἑνώσεως, 2) Συνδέσμου προσφύγων Φαιδριάδος, 3) Ἐπιτροπῆς πρόσφύγων Ἀρτάκης-Κυζίκου, 4) Συλλόγου ἀλευροβιομηχάνων, 5) Συνδέσμου ἐκτελωνιστῶν καὶ φορτωτῶν καὶ 6) ἀρτοποιῶν Θεσ)νίκης καὶ συνιστᾷ ἄμεσον κατάργησιν τῆς ἀποτυχούσης ἐφαρμογῆς δύο ποιοτήτων ἀλεύρων καὶ ψήφισιν δασμολογικῆς προστασίας ἀλευροβιομηχάνων, διότι πᾶσαν ἐπὶ πλέον ἐπιβάρυνσιν ἀλεύρων δὲν δύνανται νὰ ὑποστῇ ὁ καταναλωτὴς λαός.

Διάφοροι ἐπαγγελματίαι Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Χίου ζητοῦν τὴν ἀπόρριψιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ δύο ποιοτήτων ἄρτου.

Ὁ βουλευτὴς Καβάλας κ. **Δ. Θεολογίτης** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ προέδρου τῆς λριενικῆς Ἐπιτροπῆς Καβάλας καὶ παρακαλεῖ ὅπως τοῦ δοθῶσι τὸ ταχύτερον αἱ σχετικαὶ πληροφορίαι ἐπὶ τῶν παραπόνων τοῦ λριενικοῦ ταμείου Καβάλας.

Ὡσαύτως καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ συλλόγου νεοκτηματιῶν τῆς Καβάλας καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Δ. Φλωριᾶς** καταθέτει ψήφισμα τοῦ λαοῦ Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, παρακαλοῦντος τὴν Κυβέρνησιν νὰ προβῇ, καθ' ὃν τρόπον νομίζει πρόφορώτερον, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μεγάλων καὶ μονίμων ὑδραυλικῶν ἔργων τῆ Στρυμόνος κλπ. λαμβάνουσα ταχεῖας ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ σοβαρωτάτου τούτου ζητήματος.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Δ. Μπούκουρας** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν χαλαζοπλήκτων κατοίκων τῆς περιφερείας Ἀμαλιάδος, αἰτουμένων τὴν ἀναστολὴν τῆς πλήρωμῆς τοῦ φόρου τῶν καταστραφέντων μερῶν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ζημιωθέντων.

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος** καὶ **Ε. Ἔξαρχος** καταθέτουν ὑπόμνημα τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων τῆς Νομαρχίας Τρικκάλων, δι' οὗ παρακαλοῦν ὅπως μὴ περικοπῇ τὸ εἰς αὐτοὺς διδόμενον ποσοστὸν 1 ο/ο ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων ἐσόδων τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων.

Ὡσαύτως καταθέτουν αἴτησιν τοῦ Ν. Βαχίδου, Π. Παπανικολάου κλπ. ὁπλαρχηγῶν, ζητούντων ὅπως ἀπονεμηθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς ὁ βαθμὸς τοῦ ἐφέδρου ἀξιωματικοῦ.

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ καταθέτει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ κυρώσεως τῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας, συναφθείσης τὴν 11 Σεπτεμβρίου 1926.

Οἱ κ.κ. **Ε. Μαλαμίδας** καὶ **Θ. Γοῦσκος** ὑποβάλλουν τροπολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ διαθέσεως τῶν ὑπολοίπων τοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς Ἰωαννίνων.

Ὁ κ. **Μ. Κίρκος** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου περὶ ἱδρύσεως ἐν Πάτραις ἀγροτικοῦ Ὀρφανοτροφείου ἀρρένων.

Ὁ κ. **Α. Πιέρρης** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου περὶ συμπληρώσεως καὶ ἑρμηνείας τοῦ ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου 1812 θεσπίσματος τῆς Ἰονίου Γερουσίας, ἀφορῶντος τὸν ἐν Κέρκυρᾳ ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος.

Ὁ κ. **Α. Παπανασταστίου** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια· 1) περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς διεθνοῦς συνδικατέφεως ἐργασίας περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι. 2) Περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως περὶ κατωτάτου ὁρίου ἡλικίας παραδοχῆς παίδων ἐν ταῖς γεωργικαῖς ἐργασίαις καὶ 3) Περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς διεθνοῦς συνδικατέφεως ἐργασίας περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἀτυχημάτων ἐργασίας ἐν τῇ γεωργίᾳ.

Ὁ κ. **Α. Ἀργυρὸς** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου περὶ ἱδρύσεως πειραματικοῦ σχολείου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Οἱ κ.κ. **Ἰ. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) καὶ **Γ. Καφαντάρης** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουσι τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου· 1) περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης 155.000 δρχ. διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀποθήκης ἐν Πρεβέζῃ πρὸς φύλαξιν ὑλικοῦ καὶ ὁδοστρωτήρων τοῦ Δημοσίου καὶ 2) περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης 180.000 διὰ τὴν κατασκευὴν ἀποθήκης ἐν Λέσβῳ πρὸς φύλαξιν ὑλικῶν καὶ ὁδοστρωτήρων τοῦ Δημοσίου.

Οἱ κ.κ. **Ν. Κουμάνταρος** καὶ **Ν. Καμπάνης** ὑποβάλλουσι πρότασιν ψηφίσματος περὶ μετατροπῆς τοῦ σκοποῦ τοῦ κληροδοτήματος ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Γρηγορίου.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμου· 1) περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ φορολογίας γεωργικῶν τινων προϊόντων τῶν αἰγοπροβάτων καὶ χοίρων, 2) περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1640 περὶ φορολογίας τῶν καθαρῶν προσόδων καὶ ἑτέρων φορολογικῶν νόμων, 3) περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τῆς Νομοθεσίας περὶ ἐφάπαξ φορολογίας τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας, 4) περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ φορολογίας τῶν κληρονομιῶν, δωρεῶν, προικῶν καὶ κερδῶν ἀγχιστείων, 5) περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ἀφορώσης τὸ στεμματικὸν δικαίωμα Νομοθεσίας καὶ 6) περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ φορολογίας τῆς αὐτομάτου ὑπεραξιμήσεως τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας.

Γ. Καφαντάρης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Καταθέτω, Κύριοι, τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1927-1928 μετά τινων ἐκ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸν νομοσχεδίων περὶ τῶν ὁποίων θὰ ὁμιλήσω μετ' ὀλίγον. Σφοδραὶ ἐξετοζεύθησαν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἰδίως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κατηγορίαι διὰ τὴν βραδύτητα τῆς καταθέσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ, κατηγορίαι ἀπασχολήσασαι καὶ ἄλλοτε τὴν Βουλήν. Ἐλέχθη σὺν τοῖς ἄλλοις ὅτι ὡς ἐκ τῆς καθυστερήσεως ταύτης τὸ κράτος ὑπέστη κολοσσιαίας ζημίας, καθόσον ἐξακολουθεῖ εἰσέτι κυβερνώμενον διὰ τῶν σπατάλων τῆς δικτατορίας προϋπολογισμῶν. Εἶμαι εἰς θέσιν εὐτυχῶς νὰ παράσχω εἰς τὴν Βουλὴν τὴν καθησυχαστικὴν διαβεβαίωσιν ὅτι αἱ ζημίαι αὐταὶ εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον φαντασιώδεις, ἡ δὲ περὶ αὐτῶν ἀντίληψις προέρχεται προδήλως ἐκ τῆς ἐσφαλμένης σκέψεως ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς κατατέμνεται κατ' ἰσομερεῖς χρονικὰς ἀναλογίας καὶ ὅτι τὰ ἔξοδα καὶ τὰ ἔσοδα, πρὸ παντὸς δὲ τὰ ἔξοδα πραγματοποιοῦνται ἀναλόγως τοῦ διαρρέοντος διαστήματος τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους. Ἡ διαχείρισις ὅμως τῶν δημοσίων ἐξόδων καὶ ἡ πραγματοποίησις αὐτῶν, ἐξαιρέτει τῶν συνήθων κανον-

κών δαπανών, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς διοικήσεως, τὰ δὲ κονδύλια τὰ ἀμεσώτερον συνδεόμενα πρὸς τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, αἱ δαπάναι ἐ. ἠ. τῶν προμηθειῶν, τῶν ἔργων, τῶν χορηγήσεων δὲν ἐκτελοῦνται ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἀλλὰ συνολικῶς κατόπιν κυβερνητικῆς ἐγκρίσεως.

Τοιουτοτρόπως αἱ ἐκ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου ζημίαι περιορίζονται μόνον εἰς ἐλαχίστας προσωπικὰς δαπάνας, ἀφορώσας τὰς καταργουμένας διὰ τῶν προτεινομένων οἰκονομιῶν θέσεις, αἱ τοιαῦται ὅμως δαπάναι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπερβαίνουν τὸ ποσὸν τῶν 5 ἢ 6 ἢ 10 ἑκατομμυρίων διὰ τὸν διαρρεύσαντα ἤδη χρόνον τῆς χρήσεως.

Ἡ τεραστία λοιπὸν ζημία, ἡ σκοπίμως ἐγκωθεῖσα μέχρι ἑκατοντάδων ὁλοκλήρων ἑκατομμυρίων, ἐν τοῖς πράγμασι δὲν ὑπερβαίνει τὰ 5 ἢ 6 ἢ 10 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἐφόσον ἐνοεῖται τὰ μέτρα τῆς κυβερνήσεως πρόκειται νὰ ψηφισθοῦν ἐγκαίρως, διότι ἄλλως κατ' ἀνάγκην θ' ἀποῤῥᾷ αὕτη πολὺ μεγαλυτέρα καὶ ἴσως ὄχι ἀνεπαίσθητος. Ἀλλ' ἡ ζημία αὕτη θὰ βαρύνῃ οὐχὶ τὸν διαρρεύσαντα χρόνον καὶ δὲν θ' ἀπορρέῃ ἐκ τῆς βραδείας τοῦ προϋπολογισμοῦ καταρτίσεως.

Ὑπάρχουν νομοσχέδια, τῶν ὁποίων ἐπιδάλλεται ἡ ἐπείγουσα ἐπῳφήρισις, νομοσχέδια ἰδίως συντείνοντα εἰς τὴν ἔγκαιρον σημαντικῶν τινων ἐσόδων βεβαίωσιν, ὡς ἐκ τούτου δὲ εἴμεθα ὑπόχρεοι νὰ προτείνωμεν τὴν ὑιοθέτησιν ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτῶν διαδικασίας ἐξαιρετικῆς ἄνευ τῆς ὁποίας τὸ δημόσιον θὰ ἐστερεῖτο σπουδαίων καὶ ἀπαραιτήτων προσόδων.

Δὲν νομίζω, κύριοι, ὅτι ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐπιμείνω περισσότερον εἰς ὅσα πρό τινος ἐξέθεσα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καθυστέρησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ εἰλικρινῶς ἄλλως τε ἀναγνωρίσας ὅτι ἡ βραδύτης ἀποτελεῖ ἀξιόμεμπτον κατάχρησιν καὶ ἀνωμαλίαν, τὴν ὁποίαν αἱ Κυβερνήσεις ὀφείλουν πάσῃ δυνάμει νὰ ἀποφεύγουν. Ἐξήγησα ἐν τούτοις ἐν πλάτει τοὺς λόγους, οἱ ὁποῖοι κατέστησαν ἀπολύτως ἀνέφικτον τὴν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἔγκαιρον τοῦ Προϋπολογισμοῦ κατάθεσιν, αἱ δὲ δοθεῖσαι ἐξηγήσεις κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν δωδεκατημορίων νομίζω ὅτι ὑπῆρξαν ἐπαρκεῖς.

Ἔχω οὖν ἥττον τὸ καθῆκον νὰ ἐπιληφθῶ καὶ τῆς παρούσης εὐκαιρίας ὅπως ἐξάρω ἐν γεγονός, τοῦ ὁποίου συστηματικῶς ἐπιζητεῖται ἡ ἐπισκίασις καὶ ἡ ὑποτίμησις, τὸ γεγονὸς ὅτι, κατὰ τοὺς πέντε διαρρεύσαντας μῆνας ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς Ἀρχῆς δὲν παρέμεινεν, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἄπρακτος ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου, οὐδὲ ἠρκέσθη εἰς τὴν ἁπλῆν τῆς καταστάσεως μελέτην καὶ παρακολούθησιν. Ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἀποτελέσματα πολλὰ καὶ ὑψίστης κατὰ τὴν γνώμην μου σημασίας καὶ ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς περαιτέρω οἰκονομικῆς τῆς Ἑλλάδος ἐξελίξεως. Ἀπαριθμήσω τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἄλλοτε, ἀλλὰ νομίζω ὅτι δικαιοῦμαι νὰ ἐπαναλάβω τὴν μνείαν αὐτῶν καὶ σήμερον ὅπως μὴ ἀφίνηται ἡ δημοσία γνώμη ἀκαθοδήγητος καὶ παρασύρηται διὰ τῶν φωνασκιῶν πρὸς ἀδίκους κρίσεις καὶ ἀντιλήψεις. Ἔχω νὰ ὑπομνήσω ἐν πρώτοις ὅτι, χάριν εἰς τὴν σταθεράντῆς Κυβερνήσεως θέλησιν, ἐπετεύχθη ἡ ὁριστικὴ κατασταλὴ τῆς κεκτημένης πρὸς τὴν διασπάθισιν τοῦ δημοσίου χρήματος ὁρμῆς, καὶ ἡ μετὰ πολλὰ ἔτη ἀποκατάστασις τάξεως καὶ ἰσότητος εἰς τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τῶν δημοσίων ἐσόδων. Δύναμαι νὰ ἐπικαλεσθῶ ἐπίσης ὡς ἔργον τῆς Κυβερνήσεως ὅτι κατὰ τρόπον, ὅσον οἷον τε ἀνεπαίσθητον ηὔρυνε τὸν κύκλον τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους κατὰ 300 ἑκατομμύρια καὶ πλέον δραχμῶν διὰ τῶν εἰσαχθεισῶν παρ' αὐτῆς δασμολογικῶν τροποποιήσεων. Κατόρθωτεν ὡσαύτως ἡ Κυβέρνησις, δι' ἀποτελεσματικῆς ἐπεμβάσεως, ν' ἀποτρέψῃ τὴν πληρωμὴν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 100 ὁλοκλήρων ἑκατομμυρίων δραχμῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἔπρεπε νὰ καταβάλῃ τὸ Κράτος ἐπὶ πλέον τῶν ὀφειλομένων, λόγῳ τῆς κατὰ τὸν γνωστὸν τρόπον σφαλερᾶς μετατροπῆς τῶν πλεονασμάτων τοῦ δημ. Χρέους. Ὄχι δὲ μόνον τὴν ζημίαν ταύτην ἀπέτρεψεν ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς τροπῆς τὴν ὁποίαν προσέδωκεν εἰς μετὰ τοῦ ἐλέγχου διαφορᾶς, ἀπεῤῥόησε καὶ ἐν τῷ μέλλοντι παραπλησίας καὶ ἥκιστα εὐκαταφρονήτους ζημίας.

Οὐδὲ εἰς ταῦτα καὶ μόνον συνοψίζεται τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως. Ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ αὕτη ἐπὶ πλέον τὸν ὁριστικὸν διακανονισμὸν τῶν πολεμικῶν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν χρεῶν καὶ τὴν ὑπογραφὴν τῶν σχετικῶν συμφωνιῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἤρθησαν τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ κωλύματα, τὰ μέχρι τοῦδε παρεμβαλλόμενα καὶ ματαιοῦντα τὴν σκέψιν οἱασδήποτε ἔξωθεν ἀρωγῆς. Δημιουργεῖται οὕτω ἤδη βάσις θετικὴ εὐρυτέρων ἐπιδιώξεων χάριν τῆς περαιτέρω οἰκονομικῆς τοῦ τόπου ἀναπτύξεως.

Δὲν κατηναλώθη λοιπόν, κύριοι, εἰς μάτην ὁ διαρρεύσας χρόνος. Ἀνεκόπη κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ θανάσιμος αἱμορραγία τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου καὶ ἤρχισαν νὰ διαμορφοῦνται ῥοπαὶ φειδοῦς καὶ περισυλλογῆς εἰς τὴν διοίκησιν. διευθετήθησαν δὲ ὁριστικῶς οὐσιώδη ζητήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἐκκρεμότης πολλὰς μέχρι τοῦδε ἐστοίχισε ζημίας εἴς τε τὸ Κράτος καὶ τὴν κοινωνίαν. Διηνύσαμεν δηλαδὴ ὑπὸ τοὺς αἰσιωτέρους οἰωνοὺς καὶ ἄνευ οὐδενὸς μελανοῦ σημείου τὸ πρῶτον στάδιον τῆς οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὁποίας πολλὰ βεβαίως ὑπολείπονται ἀκόμη νὰ πράξωμεν.

Ὅταν ἀνέλαβον τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ τὸ ἀνέλαβον ὡς γνωστὸν ἐξ ἰδίας προαιρέσεως, διετέλουν ἐν γνώσει τῶν δυσχερειῶν τὰς ὁποίας ἐπράκειτο νὰ συναντήσω, καὶ τῆς ἀντιδημοτικότητος τὴν ὁποίαν ἔμελλον νὰ συγκομίσω ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς πολιτικῆς, ἀποκλειούσης πᾶν ἀπατηλὸν μέσον καὶ στηριζομένης πρωτίστως ἐπὶ τῶν θυσιῶν.

Πολλοὶ ἐκ τῶν φίλων μου ἔσπευσαν νὰ μοῦ ὑποδείξουν εἰς ποίους κομματικοὺς κινδύνους ἐξετιθέμην, προδλέποντες τὴν ἐκμετάλλευσιν εἰς τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ δώσῃ λαβὴν ἡ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν παρουσία μου. Δὲν ἐνέδωκα εἰς τὰς φιλικὰς ταύτας εἰσηγήσεις αἱ ἐκμεταλλεύσεις μὲ ἄφρων αὐτὰ καθ' ἑαυτὰς τελείως ἀδιάφορον, μὲ ἀπησχόλησαν δὲ μόνον ἐπὶ στιγμὴν ὅπως ἐκτιμήσω κατὰ πόσον θὰ ἠδύναντο νὰ φθάσουν μέχρι ματαιώσεως τῆς ἐπιδιωκωμένης ἐξυγιάνσεως. Ὑπῆρξε καὶ ἐν τούτῳ ἀπολύτως αἰσιόδοξος, ὄχι διότι δὲν ἀντελαμβανόμην πόσον δύσκολον ἦτο τὸ ἀναληφθὲν ἔργον, ἀλλὰ διότι ἐσχημάτισα τὴν πεποίθησιν ὅτι σκληρὰ παθήματα ἐδίδαξαν τὸν λαὸν ὅτι ὁσάκις ἡ δημοκοπία κατίσχυσεν ἐπηκολούθησαν πάντοτε καταστροφαὶ ὅμοιαι ἐκείνων, τὰς ὁποίας ζητοῦμεν σήμερον νὰ ἐπανορθώσωμεν. Δὲν θὰ ἐπανορθώσωμεν δὲ βεβαίως τὰς καταστροφὰς συνεχίζοντες τὰς μεθόδους τῆς οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ἀγυρτείας. Θὰ τὰς ἐπανορθώσωμεν ἐὰν θαρροῦντες ἀντιμετωπίσωμεν τὴν πραγματικότητα καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς ἐὰν θελήσωμεν νὰ ἀναγνωρίσωμεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ ἀποκαλύψωμεν τὴν ἀλήθειαν ταύτην πρὸς πάντας, καὶ ἐὰν ὑποβληθῶμεν ἀγογγύστως εἰς ὅλας τὰς ἐφημέρους θυσίας, τὰς ὁποίας ἐπιδάλλει ἡ πρόνοια περὶ τῆς σταθερᾶς τοῦ Ἔθνους εὐημερίας.

Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο, κύριοι βουλευταί, ἐπελήφθη ἡ Κυβέρνησις τοῦ οἰκονομικοῦ της ἔργου καὶ προέβη εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν μέτρων της καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Βουλήν. Ἀποβλέποντες ὄχι μόνον εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς παρούσης χρήσεως ἀλλὰ εἰς ῥιζικὴν οἰκονομικὴν ὀρθοπόδησιν, ἐφροντίσαμεν κατὰ πρῶτον νὰ ἐξακριβώσωμεν ποῖον τὸ παθητικόν, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐγκατέλειψεν τὸ παρελθόν, ὅπως σὺν τῇ ἰσοσκελίσει τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπιληφθῶμεν καὶ τῆς ἀναγκαίας ἐκκαθαρίσεως τῶν ἐκκρεμῶν τοῦ Κράτους ὑποχρεώσεων. Τὸ παθητικὸν τὸ ὁποῖον μᾶς ἐκληροδότησε τὸ παρελθὸν ἀποτελεῖται ἐκ δύο στοιχείων, ἐκ τῶν ἐλλειμμάτων τῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἐκ τῶν κυμαινομένων ὀφειλῶν, οἱ ὁποῖοι χρήζουν ταχείας καὶ εἰ δυνατὸν ἀμέσου τακτοποιήσεως. Ἂς ἴδωμεν κατὰ πρῶτον εἰς τί ποσὰ ἀνέρχονται τὰ ἐλλείμματα, τὰ ὁποῖα ἐγκατέλειψαν οἱ μέχρι τοῦδε χρήσεις καὶ κατόπιν ποῖος εἶναι ὁ ἀριθμὸς εἰς τὸν ὁποῖον συμποσοῦται τὸ κυμαινόμενον χρέος, τὸ χρῆζον ἐξοφλήσεως ἢ παγιώσεως. Τὰ στοιχεῖα, κύριοι, τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποιήθησαν πρὸς κατάρτισιν τοῦ πίνακος, τὸν ὁποῖον θὰ θέσω ὑπ' ὄψιν ὑμῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐλλείμματα ἐλήφθησαν μέχρι μὲν τῆς χρήσεως 1924—25 περιλαμβανομένης ἐκ τοῦ προσωρινοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς 31 Μαρτίου 1926, τῶν ὁριστικῶν ἰσολογισμῶν μὴ ἐξικνουμένων πέραν τῆς 31 Μαρτίου 1921, ὡς πρὸς δὲ τὴν χρῆσιν 1925—1926 ἐκ τῆς προσωρινῆς τοῦ ἔτους τούτου καταστάσεως.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τούτων ἔχομεν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα. Αἱ χρήσεις ἀπὸ τοῦ 1913 μέχρι καὶ τῆς χρήσεως 1916 ἔκλεισαν μὲ περίσσευμα 259.026.206, αἱ χρήσεις 1917 μέχρι τῆς χρήσεως 1920—1921 περιλαμβανομένης, παρουσιάζουν ἔλλειμμα 308.832.796. Τὸ ἔτη 1921-22 καὶ 1922-23 περίσσευμα 1.139.746.000. Τὸ ἔτος 1923-24 ἔλλειμμα 958.487.963. Τὸ 1924—25 περίσσευμα 139.160.229. Κατὰ τὴν χρῆσιν 1925—26 ἔχομεν εἰσπράξεις 8.050.089.392 καὶ ἐνταῦθα ἕξοδα 6.839.100.971, ἤτοι περίσσευμα 1.210.988.421. Αἱ μέχρι λοιπὸν τοῦ ἔτους 1925-26 περιλαμβανομένου χρήσεις ἐμφανίζουν περίσσευμα 1,541,600,611.

Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἐκπροσωποῦν τὰ δεδομένα, τὰ ὁποῖα παρουσιάζονται κατὰ τὴν λῆξιν ἑκάστης χρήσεως, τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τ.ἔ. αὐτῆς εἰσπράξεις καὶ πληρωμάς. Παρὰ ταῦτα ὅμως ὑφίστανται ὁ εἰδικὸς λογαριασμὸς τῶν λεγομένων ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν ὑπολοίπων, τῶν ἐσόδων δηλαδὴ ἀφ' ἑνός, τὰ ὁποῖα βεβαιούμενα δὲν εἰσπράττονται ἐντὸς τῆς χρήσεως ἢ τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἀναληφθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χρήσεως ἀνατρέπονται μετ' αὐτήν. Ὁ λογαριασμὸς οὗτος διατελεῖ ὑπὸ διαρκῆ οὕτως εἰπεῖν ἀναθεώρησιν μέχρι τῆς ὁριστικῆς τῶν κονδυλίων διαγραφῆς. ἔχει δὲ ἤδη συμπληρωθῇ ἡ πρώτη ἀναθεώρησις τῶν ἐξόδων ὅλων τῶν Ὑπουργείων, ἐξαιρέσει τῶν Ὑπουργείων Στρατιωτικῶν, Ἐξωτερικῶν, Δικαιοσύνης καὶ Παιδείας, τῶν μέχρι καὶ τοῦ 1924—25 χρήσεων, βεδαιωθέντων ἐνεργητικῶν ὑπολοίπων ἐκ δραχμῶν 1.090.000.000, ἔναντι τῶν ὁποίων εἰσεπράχθησαν ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1919 μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1926 κατὰ τὸν προσωρινὸν ἰσολογισμὸν τῆς 31 Μαρτίου 1926, δραχ. 203.683.526 καὶ ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1926 ἕως 31 Μαρτίου 1927 κατὰ τὰς προσωρινὰς καταστάσεις δρ. 86.532.739, ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχμαὶ 290.216.265 ἀνερχόμεναι μετὰ τῶν θεωρουμένων ὡς ἀσφαλῶς εἰσπραττομένων δραχ. 100.000.000 εἰς δραχ. 390.216.265. Ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῶν παθητικῶν ὑπολοίπων ἐβεδαιώθησαν ἐκ τῶν χρήσεων 1918 μέχρι καὶ τῆς χρήσεως 1925—26 δραχ. 3.272.109.000 ἀνετράπησαν δὲ δραχ. 276.072.000 αἵτινες μετὰ τῶν προσδεπομένων ἀνατροπῶν ἐκ τῶν Ὑπουργείων, τῶν ὁποίων δὲν ἐγένετο μέχρι σήμερον ἡ ἀναθεώρησις, ἐκ δραχ. 60.000.000 καὶ τῶν παθητικῶν ὑπολοίπων τῆς χρήσεως 1925—26 ὅλων τῶν Ὑπουργείων ἐκ δραχ. 150.000.000 ἀναδιβάζουν τὸ ἐξ ἀνατροπῶν ποσὸν εἰς δραχ. 486,072,000 ἀπομένοντος οὕτω καθαροῦ παθητικοῦ ὑπολοίπου ἐκ δραχ. 2.786.000.000. Ἀπέναντι τούτων ἐπληρώθησαν ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1919 ἕως 31 Μαρτίου 1926 κατὰ τὸν προσωρινὸν ἰσολογισμὸν δραχ. 1.440.748.503, ἀπὸ δὲ τῆς 1 Ἀπριλίου 1926 μέχρι 31 Μαρτίου 1927, κατὰ τὰς προσωρινὰς καταστάσεις δραχ. 718.842.452, ἐν ὅλῳ δραχ. 2.189.590.000 θεωροῦνται δὲ ὡς ἀσφαλῶς πληρωθησόμεναι δρ. 626.445.881. Ἔχομεν οὕτω κατὰ τὰς καταστάσεις ἐκ τῶν παθητικῶν ὑπολοίπων ποσὸν δραχ. 2.786.036.000, ἐξ οὗ ἀφαιρουμένων δραχ. 310.216.265 ἐνεργητικοῦ ὑπολοίπου προκύπτει ἔλλειμμα ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν ὑπολοίπων δραχμαὶ 2.395.820.570. Αἱ παρελθοῦσαι ἑπομένως χρήσεις μέχρι καὶ τῆς χρήσεως 1925—26 συμπεριλαμβανομένης καταλήγουν εἰς τὰ ἑξῆς οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα: Ἀποτελέσματα κατὰ τὴν λῆξιν ἑκάστης τῶν χρήσεων, πλεόνασμα δραχ. 1.541.600.611, ἀποτέλεσμα τοῦ λογαριασμοῦ ὑπολοίπων ἔλλειμμα δραχμαὶ 2.395.820.570 ἐξ οὗ ἐμφαίνεται ὁλικὸν ἔλλειμμα δραχμαὶ 854.219.926.

Ἐρχομαι ἤδη εἰς τὴν χρῆσιν 1926—1927. Κατὰ τὴν χρῆσιν ταύτην εἰσεπράχθησαν μέχρι τῆς 30 Μαρτίου 1927 δρχ. 7,895,699 705 ὑπολογίζεται δὲ ὅτι θὰ εἰσπραχθοῦν μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου 1927 ἀπὸ τακτικὰ ἔσοδα 200,000,000 καὶ ἐκ λογιστικῶν ἐσόδων δρχ. 1.369,523,650 οὕτως ὥστε τὰ ἔσοδα ἐν συνόλῳ θέλουν ἀνέλθῃ εἰς δρ. 9.465,220,415. Ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα ἀφ' ἑτέρου παρατηροῦμεν ὅτι ἀνελήφθησαν ὑποχρεώσεις μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1927 δρ. 8,637,000,000. θὰ ἀναληφθοῦν δὲ μέχρι τέλους τῆς χρήσεως δρ. 160,000,000. ἐχορηγήθησαν καὶ θὰ χορηγηθοῦν ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις 120,000,000 καὶ τοιουτοτρόπως, σὺν τῇ εἰσαγωγῇ τοῦ τρίτου ἀναγκαστικοῦ δανείου διὰ τὴν ἀπόσυρσιν γραμματίου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐκ δραχ. 635,000,000, ἔχομεν ἐν ὅλῳ ἔξοδα δραχ. 9.552,000,000 ἐξ ὧν ἐκπιπτομένων δραχ. 90. 000,000 διὰ προβλεπομένας ἀνατροπὰς ὑπολείπονται καθαρὰ ἔξοδα δραχ. 9.462,000,000 ἔναντι ἐσόδων 9.466,000,000. Ἡ χρῆσις θὰ ἴδωσιν 1926-1927 παρουσιάζει περίσσευμα δραχ. 3.223.000 (Φωναὶ Εὖγε Εὖγε).

Τὸ γενικὸν ἀποτέλεσμα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄνω δεδομένων ἔχει ὡς ἑξῆς: Μέχρι καὶ τῆς χρήσεως 1925—1926 συμπεριλαμβανομένης ἔλλειμμα 854.219.000, χρῆσις 1926—1927 περίσσευμα 3,223,000, συνολικὸν ἔλλειμμα τῶν μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1926—27 χρήσεων 850,996,000 μειουμένων μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ ὀφειλομένου ἐκ μακροπροθέσμων γραμματίων, τῶν ὁποίων ἡ λῆξις ἀρχίζει ἀπὸ τῆς χρήσεως 1928—1929 καὶ φθάνει μέχρι τοῦ 1935—1936, εἰς δραχμὰς 754,816,000. Αὐτὸ εἶνε κύριοι τὸ ἔλλειμμα ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε διαρρευσασῶν χρήσεων, περιλαμβανομένης καὶ τῆς τελευταίας.

Οἱ ἀριθμοί, μέσῳ τῶν ὁποίων ἀπελήξαμεν εἰς τὸ ἐν λόγῳ συμπέρασμα, δὲν φαίνονται ὅσον πρέπει σαφεῖς καὶ δίδουν ἀφορμὴν εἰς παντοίας παρεξηγήσεις, παρουσιάζοντες χρήσεις περὶ ὧν κοινῶς ὑπατίθετο ὅτι ἔκλεισαν δι' ἐλλειμμάτων, κατόχους περισσευμάτων, ἔστω καὶ μικρῶν, ὅπως λ. χ. ἡ χρῆσις 1926—1927, καὶ ἄλλας ἀπολαυούσας ἀγαθωτέρας φήμης ἥκιστα ἀνταποκρινομένας πρὸς τὴν κοινὴν ὑπόληψιν. Τὸ πρᾶγμα εἶναι εὐεξήγητον καὶ ἀπορρέει ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν λεγομένων λογιστικῶν ἐσόδων, τὰ ὁποῖα ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ βάθος τῶν πραγμάτων ἀμετάδλητον δημιουργοῦν ὅμως ψευδῆ καὶ ἀπατηλὴν ἐπίφασιν. Ἔκρινα σκόπιμον νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς τὴν εἰκόνα τῶν λ/σμῶν τούτων, ὡς ἐμφανίζονται εἰς τὰ λογιστικὰ τοῦ Κράτους βιβλία μόνον ὅπως μὴ εὑρεθοῦν πρὸ ἀπορίων οἱ τυχὸν προτιθέμενοι νὰ προσφύγουν πρὸς ἔλεγχον εἰς τὰς λογιστικὰς πηγάς. Τούτου ὅμως γενομένου δὲν θὰ παραλείψω νὰ παρουσιάσω ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἀληθεστέραν τὴν εἰκόνα τῶν μέχρι τοῦδε διχειρίσεων, ν' ἀπαλλάξω δηλαδὴ αὐτὴν ἐκ τῶν λογιστικῶν μυστηρίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων θελοῦσι ἡ ἀκριδὴς παράστασις τῶν λογαριασμῶν καὶ καταπίνεται πολλάκις ὁ δημόσιος ἔλεγχος.

Ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην τὰ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα μέχρι καὶ τῆς χρήσεως 1924—1925 συμπεριλαμβανομένης εἶνε κατὰ μὲν τὴν λῆξιν ἑκάστης χρήσεως περίσσευμα 330,612,223, ἐκ δὲ τοῦ λογαριασμοῦ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν ὑπολοίπων ἔλλειμμα δρ.1.236 059.526 ἤτοι ἐν ὅλῳ ἐπὶ ἔλαττον δρ. 905.447.303. Κατὰ τὴν χρῆσιν 1925-26 ἔχομεν εἰσπράξεις δρ. 8.050.089.392 ἐξ ἐνεργητικῶν δὲ ὑπολοίπων δρ. 64.709.221, ἐν ὅλῳ δρ. 8.114.798.613 ἐκπιπτομένων ὅμως τῶν λογιστικῶν εἰσαγωγῶν ἐκ γραμματίων τῆς Ἐθν. Ἀμύνης καὶ τοῦ β' ἀναγκαστικοῦ δανείου ἐκ δραχμῶν 1.969.907.000 ἔχομεν καθαρὸν ὑπόλοιπον ἐσόδων δραχμὰς 6.145.790.816, ἔναντι τῶν ὁποίων τὰ ἔξοδα, περιλαμβανο-

μένων τῶν ἐνταλθέντων ἐκ δραχ. 6.839.100.971 καὶ τῶν παθητικῶν ὑπολοίπων ἐκ δραχ. 698.024.384 ἀνέρχονται εἰς δραχ. 7.537.125.355, προκύπτοντος οὕτω ἀντὶ τοῦ λογιστικοῦ περιστεύματος, ὅπερ σᾶς ἀνεκοίνωσα πρότερον, πραγματικοῦ ἐλλείμματος δραχ. 1.391.334.538. Ἡ χρῆσις 1926—27 ἡ παρουσιάζουσα καὶ αὕτη κατὰ τὸν προηγούμενον λογαριασμὸν περίσσευμα δραχ. 3.223.000.000 ἔχει πράγματι ὡς ἑξῆς: Εἰσπράξεις μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1927 δραχ. 7.895 699.795, εἰσπραχθησόμενα κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον δρ. 1 570.910.000 ἐν ὅλῳ δραχ. 9.466.610.745 καὶ μετ' ἐκπτωσιν τῶν λογιστικῶν ἐγγραφῶν ἐκ δραχμῶν 1.812.410.000 ἔσοδα δραχ. 7.654.199.795 ὁμοῦ μετὰ τοῦ προϊόντος τοῦ Σουηδικοῦ δανείου ἐκ δραχ. 391.000.000, τοῦ ὁποίου ἀφαιρουμένου παραμένει καθαρὸν σύνολον ἐσόδων δραχ. 7.263.199. 795. Τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1926 27 ὑπολογίζονται οὕτω: 1ον Ἀναληφθεῖσαι ὑποχρεώσεις μέχρι 31 Μαρτίου 1927 δραχ. 8.637.000.000, ἀναληφθησόμεναι μέχρι τέλους τῆς χρήσεως δραχ. 995.693.650, ἐν ὅλῳ 9.552.693.650. Ὑπολογιζομένων τῶν ἀναμφισθητήτων ἀνατροπῶν εἰς δραχ. 90.000.000, ἀπομένει ποσὸν δραχμῶν 9.462 639.650 καὶ μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ προϊόντος τοῦ γ' ἀναγκ. δανείου ἐκ δραχ. 635.693.650 σύνολον καθαρῶν δαπανῶν δραχ. 8.827.000.000 ἔναντι ἐσόδων δρ. 7.654.199.795 μετὰ τοῦ Σουηδικοῦ δανείου, ἤτοι ἔχομεν ἔλλειμμα 1.172.000.000 προστιθεμένου δὲ καὶ τοῦ καλυφθέντος ποσοῦ διὰ τοῦ σουηδικοῦ δανείου, πραγματικὸν ἔλλειμμα 1.563.800.000. Τὸ σύνολον ἀπολήγει πάντοτε εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, ἤτοι: ἔλλειμμα τῶν μέχρι τοῦδε χρήσεων περιλαμβανομένης καὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1926-1927 ἐξ 754.000.000 καλυφθέντος τοῦ ὑπολοίπου ποσοῦ τῶν δρ. 3.241.905.097 ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν γραμματίων Ἐθνικῆς ἀμύνης, ἀνερχομένου εἰς 2.041.905.097 καὶ τοῦ δευτέρου ἀναγκαστικοῦ δανείου ἐκ δρ. 1.200.000.000

Δὲν εἶνε, φρονῶ, ἄσκοπον πρὶν εἰσέλθω εἰς τὴν ἐξέτασιν ἑτέρων κεφαλαίων, νὰ ἀσχοληθῶ ἐιδικώτερον, μετὰ πάσης δυνατῆς συντομίας, μὲ τὰς περισσότερον πρὸς τὰς παρούσας συνεχομένας δύο χρήσεις τῶν ἐτῶν 1925—26 καὶ 1926—27 τῶν ὁποίων ἡ διαχείρισις ἀμεσωτέραν ἀσκεῖ ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1925—26 καταρτισθεὶς ὡς γνωστὸν καὶ ὑποβληθεὶς εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Μιχαλακοπούλου καὶ κυρωθεὶς μετὰ τὴν ἀνατροπὴν ἄνευ μεταβολῆς ὑπὸ τῆς δικτατορίας, περιλάμβανεν τακτικὰ ἔσοδα 6.476. 440.118, ἑκτακτα δρ. 543.960.750 ἐν ὅλῳ ἔσοδα δραχμὰς 7.020.400.0000 καὶ ἀφ' ἑτέρου ἔξοδα τακτικὰ δρ. 861,656, 943, ἑκτακτα 865.036.666, ἐν ὅλῳ δραχ. 7.020.400.000.

Πῶς ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος ὁ ὑπὸ τῆς δικτατορίας κυρωθεὶς καὶ ἐφαρμοσθεὶς ἀπέληξε, τὸ εἴδομεν ἤδη. Ἀντὶ τῆς προσδεχθείσης μαθηματικῆς ἰσοσκελίσεως τὸ ἔλειμμα ἀνῆλθεν εἰς δραχ. 1.391,334.539, εἰσπραχθεισῶν ἐξ ἐσόδων δραχ. 6.145,790,816 καὶ καταβληθεισῶν δι' ἔξοδα δρ.7,537,125.355. Δὲν εἶνε ποσῶς δυσεξήγητος ἡ οἰκτρὰ αὕτη διάψευσις τῶν ἀρχικῶν προβλέψεων καὶ ἡ ἐμφάνισις ἀντὶ ἰσοζυγίου τεραστίου ἐλλείμματος, ἐὰν ἀναλογισθῶμεν ὅτι ἅμα τῇ καταρτίσει καὶ ὑποβολῇ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνετράπη ἡ ἔννομος τάξις τῆς χώρας καὶ ὡδηγήθη αὕτη, ὑπὸ τὸ ἀξιοθρήνητον καθεστὼς τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς δικτατορίας, εἰς μυρίους ἐκτραχηλισμούς. Εἶνε δύσκολον νὰ εἴπῃ τις μετ' ἀκριβείας ποῖον, ὁμαλῶς ἐξελισσομένων τῶν πραγμάτων, θὰ ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα τῆς χρήσεως τοῦ 1925—26. Δέον νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι τινὰ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ ἀρχικοῦ προϋπολογισμοῦ εἶχον ὑπολογισθῇ μεθ' ὑπερμέτρου αἰσιοδοξίας, ἐπίσης δὲ ὅτι καὶ ἔξοδά τινα τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξετιμήθησαν μετὰ πολλῆς στενότητος. Εἰς τὰ ἔσοδα λ.χ. ἀνεγράφοντο εἰσπράξεις ἐκ παρελθόντων ἐτῶν δραχ. 400,000.000, εἰσεπράχθησαν δὲ 348,635,000, μεταξὺ ὅμως τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται δρχ. 140,000.000 ἐξ εἰσαγωγικῶν τελῶν τῆς χρήσεως 1924 - 25, αἵτινες ὤφειλον νὰ καταλογισθοῦν εἰς τὴν χρῆσιν 1924 25, εἰς ἣν καὶ ἀνῆκον. Ὡσαύτως ἐκ δασμοῦ εἰσαγωγῆς ὑπελογίσθη ποσὸν δρ. 1,550,000,000 ἔναντι τοῦ ὁποίου εἰσεπράχθησαν μόνον δραχ. 1,156,615.000 παρὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν αὔξησιν τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς ἀπὸ δραχμῶν 10 εἰς δρ. 12 καὶ κατόπιν εἰς 14, αὔξησιν εἰς ἣν ἀναμφισθητήτως ἀπέβλεπεν ἡ ὑποβαλοῦσα τὸν προϋπολογισμὸν Κυβέρνησις, ματαιουμένης τυχὸν τῆς ἐγκαίρου ἐφαρμογῆς τοῦ νέου δασμολογίου. Ἐκ στρεμματικοῦ φόρου προσεδόκησεν ἔσοδον δρ. 100,000,000. εἰσεπράχθησαν ὅμως μόνον δρ. 14,786,000. Ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα παρατηρεῖται ἐπίσης ἔν τισιν ὁμοία περίπου ἐκτίμησις καὶ φέρω ἐν παραδείγματι. ὅτι ἐκ τῶν κεκλεισμένων χρήσεων ὑπελογίσθη ἐπὶ ἑλάττον ποσὸν ἐκ δραχμῶν 219,000,000. Μεθ' ὅλα ταῦτα ὅμως δύνανται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπολύτως πιθανόν, ὅτι ἡ χρῆσις ἄνευ τοῦ πραξικοπήματος τῆς 25 Ἰουνίου θὰ ἀπέληγεν εἰς ἔλλειμμα 200 ἑκατομμ. μικρὸν ὅλως καὶ ἀσήμαντον ἐν σχέσει πρὸς τὸ προϋπῆρχον. Ἂν μάλιστα ὑπὸ τῆς τότε Κυβερνήσεως ἐλαμβάνετο ἡ φροντὶς τῆς ἐπαυξήσεως τῶν ἐσόδων διὰ τῆς δημιουργίας νέων φόρων, οἱ ὁποῖοι ἐπεδλήθησαν, ἀλλὰ πρὸς διασπάθισιν μόνον ὑπὸ τῆς δικτατορίας, τὸ ἔλλειμμα τοῦτο θὰ ἠδύνατο νὰ καλυφθῇ ὁλοσχερῶς. Εἶνε προφανὲς ὅτι αἱ ἀποδόσεις τῶν ἐσόδων θὰ ἔδαινον, παγιουμένης τῆς ὁμαλότητος, κατὰ κλίμακα ἀνιοῦσαν. παρακολουθοῦσάν τὴν οἰκονομικὴν ἀνάρρωσιν καὶ ἐκ τῶν ἀναγεγραμμένων πιστώσεων πλεῖσται θὰ παρέμενον ἀδιάθετοι. Ὁπωσδήποτε ὁ προϋπολογισμὸς ἐκεῖνος ἐσημείωσεν οὐσιώδη πρόοδον, πρῶτος ἀναγράψας ποσὸν 750 ἑκατομμυρίων δραχμῶν πρὸς βαθμιαίαν τοῦ κυμαινομένου χρέους ἀπόσβεσιν, πρόδρομον τῆς ριζικῆς τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν ἐξυγιάνσεως. Ἀπὸ τοῦ πραξικοπήματος ὅμως τοῦ Ἰουνίου 1925 τὰ πράγματα ἄρδην μετεβλήθησαν. Αἱ πιστώσεις ἀπὸ δραχ. 7.020.000.000 τοῦ ἀρχικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνεθιώσθησαν εἰς 9.058.921.633, χορηγηθεισῶν ἐπὶ πλέον ἀναπληρωματικῶν καὶ ἐκτάκτων πιστώσεων δραχ. 2.038.000.000, αἵτινες περιττὸν εἶνε νὰ ἐπεξηγήσω εἰς τί κατηναλώθησαν. Μέρος αὐτῶν ἀπερροφήθη ὑπὸ τῆς νομισματικῆς διαφορᾶς καθόσον, συνεπείᾳ τῆς ἐκπτούσης ὁσημέραι πίστεως τοῦ Κράτους, ἡ τιμὴ τοῦ συναλλάγματος ἠκολούθησεν ὅλως ἀντίθετον διεύθυνσιν, ὑψωθεῖσα ἀπὸ δρ. 288 τὴν λίραν ὡς εἶχε κατ' Ἰούνιον 1925 εἰς δρ. 372, ἐνῷ ἀντιστρόφως τὸ Κρατικὸν ἀπόθεμα κατήρχετο ἀπὸ δραχ. 3.425,000.000 εἰς ἀγγλικὰς λίρας τοῦ Ἰουνίου 1925 εἰς δρ 1.202.000.000 κατὰ Μάρτιον 1926. Πλὴν τῆς νομισματικῆς ζημίας τὰ λοιπὰ ἐπὶ πλέον ἔξοδα διετέθησαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἰς προσωπικὰς χορηγίας χάριν τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας τοῦ δικτάτορος καὶ τῶν περὶ αὐτὸν καὶ εἰς παντοίας ἄλλας ἰδιοτελεῖς παροχάς, ἐκ πάντων δὲ τούτων ἐγεννήθη τὸ ἔλλειμμα τῶν δρ. 1.400.000.000 περίπου. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀρρύτως καὶ ἐνόχως πολλαπλασιαζομένων δαπανῶν, ἐπεδλήθησαν νέαι φορολογίαι, ἡ φορολογία τοῦ χαρτοσήμου, τῆς κινίνης, τῶν πυρείων, τῆς κατανολώσεως καπνοῦ τρὶς αὕτη αὐξηθεῖσα ἐντὸς ἐννέα μηνῶν, τῆς αὐξήσεως τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς, οὐδὲ τὰ πρόσθετα ὅμως ταῦτα βάρη ἐχρησίμευσαν, ἡ δὲ χώρα δὲν ἔπαυσεν ἐξωθουμένη πρὸς τὸ οἰκονομικὸν βάραθρον. Ἔρχομαι ἤδη κύριοι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1926-27, καταρτισθέντα ὑπὸ τῆς δικτατορίας καὶ κυρωθέντα διὰ νομοθετικοῦ αὐτῆς Διατάγματος ἐφαρμοσθέντα δὲ ὑπὸ τριῶν ἀλληλοδιαδόχως Κυβερνήσεων, τῆς Κυβερνήσεως τῆς δικτατορίας μέχρι τῆς 20 Αὐγούστου 1926, τῆς Κυβερνήσεως Κονδύλη ἀπὸ τῆς 20 Αὐγούστου μέχρι τῆς 4 Δεκεμβρίου 1926 καὶ ἔκτοτε ὑπὸ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως.

Προϋπελογίζοντο ἐν αὐτῷ ἔσοδα τακτικὰ δρ. 8,522,199,618, ἔκτακτα δρ. 299,000,000, ἐν ὅλῳ ἔσοδα δρ. 8,821,619,843, ἔναντι ἐξόδων τακτικῶν δρ. 6,340,736,665, ἐκτάκτων δὲ δρ. 2,480,883,067, ἐν ὅλῳ δραχ. 8,821,619,843. Κατὰ μίμησιν τοῦ προηγουμένου καὶ ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος παρουσίασε πλῆρες μέχρι λεπτοῦ ἰσοζύγιον, ἔδωκε δὲ τοῦτο ἀφορμὴν εἰς

τὸν τότε Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως γηθοσύνως χαιρετίσῃ τὸ ἰσοζύγιον τοῦτο ὡς προάγγελον κολοσσιαίων περισσευμάτων, τὰ ὁποῖα ἔμελλον νὰ δημιουργήσουν ἀπόλυτον οἰκονομικὴν ἀνθηρότητα καὶ εὐεξίαν, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐπικειμένων, ὡς ἔλεγεν, ἐξωθεν, ἐπικουριῶν. Ἦσαν δὲ ὡς γνωστὸν αἱ ὑπαινισσόμεναι ἔξωθεν ἐπικουρίαι αἱ Ἀμερικανικαὶ. πιστώσεις αἱ τοσοῦτον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παντοειδῶς ἀπασχολήσασαι τὴν χρηματαγοράν. Διὰ νὰ κρίνητε, κύριοι, μετὰ πόσης εὐθύτητος καὶ εὐσυνειδησίας κατεστρώθησαν αἱ ἐκτιμήσεις τοῦ ἐν λόγῳ προϋπολογισμοῦ, ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρω ὅτι δύο μῆνας μετὰ τὰς πανηγυρικὰς ταύτας καὶ ἐνθουσιώδεις δηλώσεις τοῦ κ. Γονταλίδου τὸν Αὔγουστον δηλ. τοῦ 1926, κρατούσης εἰσέτι καὶ τρομοκρατούσης τῆς Δικτατορίας, συνῆλθε τὸ ὑπ' αὐτῆς συγκροτηθὲν συμβούλιον τῶν δημοσίων οἰκονομιῶν καὶ ἀπεφάνθη, ἐπὶ δικτατορίας ἐπαναλαμβάνω, ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους εἶχον προϋπολογισθῇ ἀνώτερα τῶν πραγματικῶν κατὰ 1,100,000,000 δρ. Ὁμοία ἐπεκράτησεν ἀκρίβεια καὶ ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τῶν ἐξόδων, ἀπόδειξις δὲ εἶναι αἱ χορηγηθεῖσαι ἀναπληρωματικαὶ καὶ ἔκτακτοι πιστώσεις, φθάσασαι τὸ ποσὸν τῶν δρ. 1,249,225,525. Διὰ νὰ μὴ προξενῆται μάλιστα ἐντύπωσις δυσμενὴς ἐκ τῆς διηνεκοῦς ἐπαυξήσεως τῶν ἐξόδων καθιέρωσεν ἡ δικτατορία καινοφανὲς διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς σύστημα, τὸ σύστημα τῆς μεταφορᾶς τῶν μὴ χρησιμοποιουμένων δι' ὃ ὡρίσθησαν σκοπὸν πιστώσεων εἰς ἄλλα ἄρθρα καὶ κεφάλαια τοῦ προϋπολογισμοῦ. πρὸς ἄλλας ἀνάγκας. Ἐκ τῆς προσθέτου ἐπιβαρύνσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων κατὰ δρ. 1,249,000,000 ἦλθον εἰς ἐπαύξησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ μόνον δρ. 270,000,000, αἱ δὲ λοιπαὶ πιστώσεις ἐξευρέθησαν διὰ τῆς μεταφορᾶς μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ ἀποθεματικοῦ, μεταφορᾶς μειούσης καὶ ἐξουθενούσης τελείως τὰς πιθανότητας τῶν ἀδιαθέτων πιστώσεων. Τὸ ἔλλειμμα τῆς χρήσεως 1926—7, καθ' ἃ εἶπον, θέλει ἀνέλθει περίπου εἰς δρ. 1,563,000,000, καὶ θὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο, παρ' ὅλην τὴν ἀθρόαν ἐπιβολὴν πάσης φύσεως φορολογιῶν, ἐννέα ἂν μὴ ἀπατῶμαι τὸν ἀριθμόν. Εἶναι δὲ αἱ ἐπιβληθεῖσαι φορολογίαι αἱ ἑξῆς: 1) τῶν αἰγοπροβάτων, 2) τοῦ οἰνοπνεύματος, 3) τῆς βύνης, 4) τοῦ ἅλατος, 5) τοῦ οἴνου, 6) τῶν ταχ. καὶ τηλ. τελῶν, 7) τοῦ καπνοῦ, 8) τῆς δεκάτης, 9) τῶν 10 προσθέτων ἑκατοστῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων. Ἡ ἐκ τῶν φόρων τούτων ἀπόδοσις ὑπελογίσθη, ὑποθέτω. εἰς σημαντικὸν ποσόν, ἀγνοῶ ἀκριβῶς· ποῖον. οὐχ ἧττον ὅμως καὶ πάλιν παρὰ τὰς ὀδυνηρὰς φορολογικὰς ἐπιβαρύνσεις τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ὑπῆρξε καλλίτερον ἢ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος. ἀπεκομίσαμεν δὲ καὶ ἐκ τῆς χρήσεως ταύτης ἔλλειμμα 1,500,000,000 καὶ πλέον. Ὑποχρέωσις δικαιοσύνης μοὶ ἐπιτάλλει νὰ μὴ ἀποσιωπήσω ὅτι ἀμέτοχος εὐθύνης δὲν ὑπῆρξε καὶ ἡ προκάτοχος κυβέρνησις Κονδύλη, δειχθεῖσα ἐξ ἴσου πρόθυμος πρὸς παροχὰς καὶ σπατάλας. Μόνον διὰ τῶν μισθολογικῶν αὐξήσεων, αἵτινες ἐπεδλήθησαν κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐπεδαρύνθη ὁ προϋπολογισμὸς κατὰ 70,000,000 δραχμῶν.

Τὰ ὀγκώδη, κύριοι, τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐλλείμματα κατὰ τὸ παρελθὸν ἐκαλύφθησαν κατὰ τὸ πλεῖστον διὰ τῶν ἀναγκαστικῶν δανείων, τῶν πιστωτικῶν ἐκδόσεων, τοῦ προϊόντος τῶν ἐντόκων γραμματίων, ὡς καὶ διὰ προσωρινῶν δανείων, δι' ὧν τὸ ταμιακόν μας ἄνοιγμα περιεστάλη μόνον εἰς δραχ. 754 ἑκατομμύρια. Ἐκτὸς ὅμως τοῦ ἐλλείμματος τούτου ἔχομεν καὶ ἄλλας ν' ἀντικρύσωμεν σημαντικὰς τοῦ Κράτους ὑποχρεώσεις, τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ κυμαινομένου χρέους, ὡς καὶ τὰ ἀναληφθέντα ὑπὸ τῶν προκατόχων ἡμῶν πρόσθετα βάρη εἰς χρέωσιν τῆς ἀρξαμένης χρήσεως.

Εἰς ποῖον δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ποσὸν τὸ κυμαινόμενον χρέος; Ποῖαι εἶνε αἱ συνιστῶσαι αὐτὸ ὀφειλαί; Τὰς ἀπαριθμῶ. Ὀφείλομεν 1) πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων χρέος προερχόμενον ἐκ τοῦ πρώτου τοκομεριδίου τοῦ προσφυγικοῦ δανείου καὶ ἐκ σιτηρῶν διατεθέντων διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους δρ. 57.000.000. 2) Εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν διὰ δάνειον χορηγηθὲν εἰς τὸ ταμεῖον ἐπικουρισμοῦ δρ. 32.046.000 καὶ ἐκ τοῦ ἐπιστιτισμοῦ δραχ. 440.000.000 ἐν ὅλῳ δραχ. 472.046.000. 3) Πρὸς τοὺς Σιδηροδρόμους Σμύρνης—Κασαμπᾶ καὶ Σμύρνης—Ἀϊδινίου ἐκ κομίστρων δρ. 53.682.040. 4) Πρὸς τακτοποίησιν τῶν ἐκ μεταφορῶν προκατάβολῶν δρ. 129.000.000. Ἐπίσης δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν δι' ἀπόλυτον ἀκρίβειαν μεταξὺ τῶν κυμαινομένων ὀφειλῶν μας καὶ τὰς ἀνεκκαθαρίστους εἰσέτι τοιαύτας, ἃς δυνάμεθα κατὰ προσέγγισιν νὰ ὑπολογίσωμεν εἰς δραχ. 200.000.000 δι' ἀξίαν οἰκοπέδων, ἐφ' ὧν ἀνηγέρθησαν ἀστικοὶ συνοικισμοί, δρ. 100.000.000 δι' ἀποζημίωσιν κτημάτων ἀλλοδαπῶν, δρ. 80.000.000, διὰ ναυτικὰς ἐπιτάξεις ἐν ὅλῳ δραχ. 380.000.000 Κατὰ πληροφορίαν δοθεῖσαν μοι πρὸ μιᾶς ἢ δύο ἡμερῶν ὁ λογαριασμὸς τῶν κτημάτων τῶν ἀλλοδαπῶν φαίνεται ὅτι εἶνε ἀνώτερος τοῦ ὑπολογισθέντος τῶν 100 ἑκατομμυρίων.

Α. Παπαναστασίου (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) 150 ἑκατομμύρια πληρώνουν τὰ κτήματα τῶν Τούρκων ὑπηκόων.

Γ. Καφαντάρης. Ἔχει καλῶς διότι προχθὲς μοῦ ἐδόθησαν τηλεφωνικῶς πληροφορίαι ὅτι ὁ λογαριασμὸς εἶχεν ἐξοκω0ῇ κατ' ἀρκετὰ σεβαστὸν ποσόν, εἶμαι δὲ εὐτυχὴς πληροφορούμενος ὅτι δὲν δύνανται ν' ἀνέλθουν πέραν τῶν 150 ἑκατ.

Γ. Σιδέρης Δι' ὅλους τοὺς ἀλλοδαπούς:

Α. Παπαναστασίου Ὄχι ὅλων τῶν Κρατῶν, ἀλλὰ μὲ τοὺς ἀλλοδαποὺς τῶν Κρατῶν ἐκείνων μὲ τὰ ὁποῖα συνωμολογήθησαν συμβάσεις.

Θ. Τουρκοβασίλης Ἡ συμφωνία εἶνε μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῆς Γαλλίας.

Γ. Καφαντάρης Ἐκτὸς τούτων, ὀφείλονται εἰς διαφόρους λογαριασμοὺς ὑπὲρ τρίτων δραχμαὶ 567 ἑκατομμύρια καὶ ἐκ τοῦ ἀλληλοχρέου λογαριασμοῦ μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης δρ. 250 ἑκατομμύρια. Ἤτοι 817 ἑκατομμύρια, δι' ὧν ἀναβιβάζεται τὸ ὅλον ποσὸν τῶν κυμαινομένων χρεῶν, εἰς δραχ. 1.917 ἑκατομμύρια, ἅτινα θὰ ἔπρεπε νὰ προστεθοῦν εἰς τὸ ἐξ 750 ἑκατομμυρίων ἔλλειμμα τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Εὐτυχῶς τὸ ποσὸν αὐτὸ, δὲν ἐκπροσωπεῖ ὁλόκληρον ἀκατοποίητας ὀφειλάς, ἀνερχομένας πράγματι εἰς ἀριθμὸν πολὺ τοῦ μνησθέντος μικρότερον. Ὁλόκληρος σχεδὸν ὁ λογαριασμὸς τῶν 817 ἑκατ. δραχμῶν τῶν ὀφειλῶν ὑπὲρ τρίτων καὶ τοῦ ἀλληλοχρέου δέον νὰ ἐκπεσθῇ, καθ' ὅσον τὰ ἀναφερόμενα ἐν αὐτῷ κονδύλια περιελήφθησαν ἤδη ἐν πολλοῖς εἰς τὰ ἐλλείμματα τῶν προϋπολογισμῶν, ἢ ἀντικρύζονται ἐκ τῆς καθόλου κινήσεως τῶν λογαριασμῶν τούτων, μὴ ἐμφανιζόντων ἀθρόας καὶ ἐπειγούσας ὑποχρεώσεις ἐξοφλήσεως. Ὁ ἀλληλόχρεος λ. χ. λογαριασμὸς διατίθεται πρὸς κάλυψιν ἀναγκῶν, ἀπορρεουσῶν ἐκ τῶν ἐλλειμμάτων.

Τὰ ποσὰ λοιπὸν ταῦτα, δεδομένου τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τοῦ ἀλληλοχρέου λογαριασμοῦ, ὥστις αὐξομειοῦται ἀναλόγως τῶν καταθέσεων καὶ ἀναλήψεων τῶν ὑπεγγύων προσόδων. δέον νὰ ἀπαλειφθοῦν ἀφ' ἑνὸς ὡς ἐλέχθη διότι περιλαμβάνονται εἰς τὸ ἔλλειμμα τῶν 751 ἑκ., ἐφόσον οἱ λογαριασμοὶ τῶν τρίτων ἐν ἀδιασπάστῳ συνοχῇ μὲ τὴν καθ' ἡμέραν τοῦ δημοσίου ταμείου κίνησιν δὲν δύνανται νὰ περιαγάγουν ἡμᾶς εἰς δυσχέρειαν· θὰ ἦτο δὲ παράλογον νὰ σκεφθῶμεν νὰ δανεισθῶμεν χρήματα ὅπως θέτωμεν αὐτὰ εἰς τὰ ταμεῖα τοῦ κράτους ἐν ἀχρηστείᾳ. Ὁ λογαριασμὸς λ. χ. τῶν ἐπιταγῶν ἐξοφλεῖται συνεχῶς διὰ τῶν εἰσκομιζομένων νέων τοιούτων ὁμαλῶς καὶ ἀκωλύτως. Ἀπομένει συνεπῶς πρὸς τακτοποίησιν ἐκ τῶν λοιπῶν ὀφειλῶν ποσὸν δρ. 1,091,728,040, οὗτινος ὅμως σημαντικὸν μέρος ἔτυχεν ἤδη τακτοποιήσεως. Συνήψαμεν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης συμφωνίαν, ὑποβαλλομένην πρὸς κύρωσιν, καθ' ἣν τὸ πρὸς αὐτὴν χρέος τοῦ Κράτους ἐξοφλεῖται δι' ἐτησίων ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ καταβολῶν ἐκ δραχ. 150 ἑκατομμυρίων ἑκάστη, ἀντιπροσωπεύουν δὲ αἱ οὕτω παγιωθεῖσαι ὀφειλαὶ ποσὸν δρ. 472.046.000. Ὡσαύτως αἱ πρὸς τοὺς Σιδηροδρόμους Σμύρνης—Ἀϊδινίου καὶ Σμύρνης—Κασαμπᾶ ὀφειλαὶ ἔχουν ἤδη διευθετηθῇ διὰ συμ.

φωνίας ἐπιτρεπούσης τὴν κατὰ δόσεις ἐντὸς ἑπτὰ ἐτῶν ἀπόσβεσιν. Παραμένει ὅθεν ὑπόλοιπον δραχ. 516.000.000 ἐξ οὗ πρέπει νὰ ἀφαιρέσωμεν δραχ. 260.000.000, ἀνηκούσας εἰς τὰς ἀνεκαθαρίστους ὀφειλὰς, τῶν ὁποίων μέρος θέλει παγιωθῇ διὰ τῆς ἐκδόσεως ὁμολογιῶν, μέρος δὲ θέλει ἐκκαθαρισθῇ βραδύτατα, οὕτως ὥστε ὑπολείπονται πρὸς ἄμεσον ἐκκαθάρισιν 306.000.000 δραχμῶν, αἵτινες προστιθέμεναι εἰς τὸ ἔλλειμμα τῶν δραχ. 754.122.831 μᾶς δίδουν σύνολον πραγματικοῦ κυμαινομένου χρέους δραχ. 1.060.122.831.

Αὗται περίπου, κύριοι, εἶνε αἱ ἐκ τοῦ παρελθόντος ὑποχρεώσεις μας. Προσεπάθησα, καὶ δύνασθε νὰ πιστεύσητε ὅτι πολὺν πρὸς τοῦτο κατηνάλωσα χρόνον, ὅπως πρυτανεύσῃ ἐν τῇ ἐκκαθαρίσει τῶν λογαριασμῶν τούτων πᾶσα δυνατὴ ἀκρίβεια. Αἱ δυσκολίαι ἃς συνήντησα, μὲ ἤγαγον εἰς τὴν σκέψιν ὅτι ὀφείλομεν νὰ φροντίσωμεν ὅπως ἀνὰ μὴ καθ' ἑβδομάδα, τοὐλάχιστον κατὰ μῆνα ἢ ἔστω καὶ κατὰ τριμηνίαν δημοσιεύεται πρόχειρος τοῦ κράτους ἰσολογισμός, ἱκανὸς νὰ μᾶς διαφωτίζῃ περὶ τῶν ληφθησομῶν αὐτοῦ, ὧν μερικὴν μόνον καὶ ἀτελεστάτην λαμβάνομεν γνῶσιν διὰ τῶν πρόσωρινῶν καταστάσεων. Ἔδωκα ἤδη πρὸς τοῦτο τὰς δεούσας συστάσεις καὶ ἐλπίζω νὰ κατορθωθῇ νὰ ἀρχίσῃ ἡ δημοσίευσις ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου.

Ἐξ ἴσου ἐπιτακτικὴ πρὸς τὰς ἤδη γεγεννημένας προσωρινὰς ὀφειλὰς πρέπει νὰ θεωρηθοῦν αἱ ὑποχρεώσεις ἡμῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν προσφυγικῶν ἀναγκῶν. Δὲν εἶνε βεβαίως δυνατὸν νὰ καθορίσωμεν ποῖον τὸ ἀπαιτούμενον ποσόν, πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς προσφυγικῆς ἀποκαταστάσεως, ἐφόσον τὰ στατιστικὰ δεδομένα εἶνε ἐλλειπῆ, οὐδὲ δυνάμεθα νὰ ἀναπληρώσωμεν τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἐκ πληροφοριῶν, ποικιλλουσῶν ἐπὶ εὐρυτάτης κλίμακος. Ἔχω ὑπ' ὄψει μου διαφόρους πίνακας ἐκ πολλῶν προερχομένους πηγῶν, ἐλάχιστα συναντωμένους πρὸς ἀλλήλους. Θὰ ἀρκεσθῶ εἰς τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν. Κατ' αὐτὸν τὸ σύνολον τῶν οἰκογενειῶν, αἱ ὁποῖαι χρήζουν ἀγροτικῆς ἀποκαταστάσεως, δύναται νὰ ὑπολογισθῇ — πρόκειται περὶ τοῦ ἀριθμοῦ ὅστις εἶνε γνωστὸς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν — εἰς 8,755 οἰκογενείας.

Εἷς Βουλευτὴς Ἀγροτικάς.

Γ. Καφαντάρης. Ἀγροτικάς. Ὑπολογίζεται ἐπίσης εἰς 20.000 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀστικῶν οἰκογενειῶν, τῶν διαιτωμένων ὑπὸ τὰς ὀλιθερὰς συνθήκας, ἃς τόσον παραστατικῶς ἀπεικόνισεν πρό τινος ὁ ἀξιότιμος ἐπὶ τῆς Προνοίας Ὑπουργός. Τὸ ἀπαιτούμενον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀριθμῶν τούτων ποσὸν πρὸς ὁριστικὸν διακανονισμὸν τοῦ προσφυγικοῦ ζητήματος ἀνέρχεται εἰς 5.000.000 τοὐλάχιστον Ἀγγλικῶν λιρῶν, ποσὸν θεωρούμενον ὑπὸ πλεῖστον ὅλως ἀνεπάρκές. Ὀφείλω νὰ σᾶς ὁμολογήσω ὅτι καὶ ἐγὼ καταλέγομαι μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων, φρονῶν ὅτι τὸ προσφυγικὸν ζήτημα εἶνε ἀδύνατον νὰ τύχῃ πλήρους ἐκκαθαρίσεως μόνον διὰ 5 ἑκ. λιρῶν.

Αἱ ἀνάγκαι εἶνε τόσον μεγάλαι, ἡ δὲ ὑποχρέωσις νὰ μὴ ἀφήσωμεν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ οὐδὲν τὸ ἐκκρεμὲς τοσοῦτον ἐπιτακτική, ὥστε νὰ μὴ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ δυνηθῶμεν διὰ τοιούτου ποσοῦ νὰ ἐξορλήσωμεν ὁλοσχερῶς τὰς πρὸς τοὺς καταστραφέντας ὁμοεθνεῖς ἐθνικὰς ὑποχρεώσεις. Τούτου δοθέντος δὲν θὰ ἦτο ἀσκοπον νὰ ἀποβλέψωμεν εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀμεσωτέρων τῶν προσφύγων ἀναγκῶν κατὰ κλίκα προνοοῦσαν περὶ τῆς ἐγκαταστάσεως 3000 ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν καὶ τῆς ἀνεγέρσεως 7000 οἰκιῶν διὰ τοὺς ἀστούς διὰ δαπάνης 3.000.000 Ἀγγλικῶν λιρῶν. Ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ τρίτην κλίμακα ἔτι μικροτέραν, δὲν νομίζω οὐχ' ἧττον ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ κατέλθωμεν κάτω τοῦ ποσοῦ τῶν 3.000.000 λιρῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὅμως δυνάμεθα νὰ ἀρκεσθῶμεν, ἐφόσον τὸ ποσὸν τοῦτο προστιθέμενον εἰς τὸ ἤδη διαθέσιμον εἰς χεῖρας τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως ὑπόλοιπον τοῦ προσφυγικοῦ δανείου ἐξ 1.400.000 λιρῶν ἀπαρτίζει κεφάλαιον 4.400.000 λιρῶν, ἱκανὸν κατὰ βασίμους ὑπολογισμούς, νὰ ἐξαρκέσῃ εἰς ἐντατικὴν ἐργασίαν ἀνάλογον πρὸς τὸν τεχνικόν μας ἐφοδιασμὸν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα δύο καὶ πλέον ἐτῶν. Ἂν αἱ παρεχόμεναι ὑπεύθυνοι πληροφορίαι εἶνε ἀκριβεῖς καὶ ἂν ἔχωμεν δὲν δυνάμεθα νὰ δαπανήσωμεν πλέον τῶν 200.000 λιρῶν μηνιαίως, δάνειον δεκάνωτερον τῶν 3.000.000 λιρῶν θὰ ἐπεβάρυνεν ἀσκόπως τὸ κράτος ἐπὶ ὁλόκληρον διετίαν.

Ἔχομεν πᾶν, κύριοι, συμφέρον νὰ τακτοποιήσωμεν τὸ ταχύτερον τὰ προσφυγικὰ ζητήματα, οὐχὶ μόνον ἐκ λόγων ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης ἀλλὰ καὶ διότι γνωρίζομεν ὅτι τὰ διατεθησόμενα προσκαίρως ποσὰ θέλουν τάχιστα ἀποδοθῇ ὑπέρτοῦ τόπου πολλαπλασίως διὰ τῆς φιλεργίας καὶ τῆς παραγωγικότητος, τῶν ὁποίων τόσον ἄπτὰ καὶ ἀπαράμιλλα ἔδωκεν μέχρι τοῦδε δείγματα ὁ προσφυγικὸς κόσμος. Ὅτι μᾶς ἐπιβάλλεται νὰ πράξωμεν εἶνε νὰ ἐξατλήσωμεν τὰ ὅρια τῆς ἐντατικότητος, τὰ ὁποῖα χαράσσουν αἱ ἐγχώριοι συνθῆκαι, φρονῶ δὲ ὅτι ἐξαντλοῦμεν τὰ ὅρια ταῦτα ἀσφαλίζοντες τὴν ἀπρόσκοπτον συνέχειαν τῆς προσφυγικῆς ἀποκαταστάσεως ἐπὶ διετίαν καὶ πλέον. Ἀτυχῶς πλὴν τῶν ἐκ τοῦ παρελθόντος ὑποχρεώσεων καὶ τῶν προσφυγικῶν ἀναγκῶν, ἔχομεν νὰ σκεφθῶμεν καὶ διὰ τὸ προβάλλον ἔλλειμμα τῆς τρεχούσης χρήσεως, ἔλλειμμα ὑπερβᾶτον ὡς καὶ ἄλλοτε ἐδήλωσα τὰ 2,600,000,000 δραχμῶν ἂν ληφθῇ πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι εἰς τὸ ἔλλειμα τῆς χρήσεως 1925-26 ἐκ δρ. 1,500,000,000 δέον νὰ προστεθοῦν τὰ νέα θετικὰ καὶ ἀρνητικὰ βάρη, ὑπολογίζόμενα ὑπὲρ τὸ 1,000,000,000 δρ.. Τὰ πρόσθετα ταῦτα τοῦ ἔτους 1927-8, συνεπείᾳ ἀνειλημμένων ἤδη ὑποχρεώσεων. βάρη εἶνε 1) ἐκ τοῦ Σουηδικοῦ δανείου δρ. 34,693,885 2) 2) Fondeation 10.116.403, 3) ὑδρεύσεως δρ. 14.720.000, 4) Ἀγγλικοῦ χρέους δρ. 77.000.000, 5) Τρίτου ἀναγκαστικοῦ δανείου δρ. 70.800.000, 6) μεγάρου Σλῆμαν 2.345.000, 7) Ν. Σμύρνης δρ. 140.000, 8) δανείου Ἑλλήνων ὑπηκόων 32.000.000 δρ., 9) Ἑλληνο - Βουλγαρικῆς μεταναστεύσεως δρ. 15.750.000, 10) δανείου ἀπαλλοτριώσεως δρ. 34.660.000, 11) ἐκ τραπεζιτικῶν προμηθειῶν δρ. 730.563, 12) ἐκ συμφωνιῶν Σουκρῆ 192.500.000, 13) δανείου ἀνταλλαξίμων δρ. 200.000.000, 14) ἐκ τοῦ 1)10 τοῖς μετρητοῖς τῆς Ἑλληνοβουλγαρικῆς μεταναστεύσεως δρ. 50.000.000, 15) προσθέτων δαπανῶν Βουλῆς 21.260.000, 16) ἐκ μισθολογικῶν αὐξήσεων γενομένων ὑπὸ τῆς δικτατορίας καὶ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως δρ. 122.000.000, ἤτοι ἐν συνόλῳ πρόσθετα βάρη δρ. 878.715.851. Ἐκτὸς τῶν δαπανῶν τούτων ἔχομεν ἐπίσης καὶ μειώσεις ἐσόδων 1) ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ πόρου τῆς δεκάτης δρ. 234.000.000 καὶ 2) ἐκ τῆς κατασκευῆς κερμάτων δρ. 57.000.000 ἐν ὅλῳ ἐλαττώσεις ἐσόδων δρ. 291.000.000. Ἀφαιρουμένων τῶν ἀπαλλαγῶν ἐκ δρ. 181.000.000 ἢ ἐπὶ πλέον ἐξ αὐξήσεως δαπανῶν καὶ ἐλαττώσεως ἐσόδων ὑποχρεώσεις τῆς τρεχούσης χρήσεως ἀνέρχονται εἰς δρ. 1.169.000.000, αὐξάνουσι τὸ ἔλλειμα αὐτῆς εἰς 2.600.000.000 καί τι ὖσως ὀλιγώτερον διά τινων λογιστικῶν τροποποιήσεων. Συνοψίζοντες τὰς πληρωτέας τοῦ Κράτους ὑποχρεώσεις καταλήγομεν εἰς τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα 1) ἐκ κυμαινομένου χρέους, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐλειμμάτων, δρ. 1.060.000.000, 2) ἐκ τῆς προσφυγικῆς ἀποκαταστάσεως δρ. 1.100.000.000 ἤτοι δρ. 2.160.000 000 δρ. καὶ μετὰ τοῦ προβλεπομένου ἐλλείμματος τῆς τρεχούσης χρήσεως ἐκ δρ. 2.600.000.000 ποσὸν ἐν ὅλῳ ἀνοίγματος τῆς δημοσίας διαχειρίσεως δρ. 4.760.000.000.

Ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην τοῦ ἀπειλητικοῦ ἀριθμοῦτῶνπέντε σχεδὸν δισεκατομμυρίων δραχμῶν ὠρθώθη ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς πρὸ τῆς Κυβερνήσεως τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα τῆς Νώρας. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐξευρέσεως ποσοῦ 2.700.000.000 δρ. δι' ἐπιτακτικὰς καὶ ἀμέσους ὀφειλάς. καὶ τῆς καλύψεως τοῦ ἐκ δρ. 2.600.000.000 προβλεπομένου ἐλλείμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους τούτου, ἐπέβαλον ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς Κυβερνήσεως φορτίον δικαιολογοῦν ἂν μή τι ἄλλο, τὴν ἀδυναμίαν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς δημιουργίαν ἐντὸς ἑβδομάδων νέων τοικύτης ἐκτάσεως πόρων. Οὐδὲ ἠδύνατο σώφρων Κυβέρνησις νὰ ἀρκεσθῇ εἰς πλήρωσιν τῶν ἐλλειμμάτων

μόνον. Στοιχειώδης πρόνοια ἐπέβαλε νὰ μεριμνήσῃ ἐπίσης ὅπως ἐξευρεθοῦν τὰ μέσα πρὸς ἀπόκτησιν οἰκονομικῆς εὐσταθείας. ἐπιτρεπούσης τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων καὶ τῶν παραγωγικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀρετῶν, ὤφειλεν ἡ Κυβέρνησις νὰ καταρτίσῃ πρόγραμμα εὐρυτέρᾳς ἀκτῖνος, περιλαμβάνον ὄχι μόνον τὴν κάλυψιν τῶν ἐπειγουσῶν ὑποχρεώσεως, ἀλλὰ πάντα τὰ σημεῖα τὰ συνεχόμενα πρὸς τὴν ἐν γένει ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου. Ὤφειλε πρωτίστως νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν νομισματικὴν σταθερότητα καὶ νὰ συμπληρώσῃ τὸν οἰκονομικὸν καὶ τεχνικὸν τῆς Χώρας ἐφοδιασμόν. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ καταστρώσῃ μεθοδικὸν σχέδιον, ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς καλύψεως τῶν ἐλλειμμάτων τοῦ παρελθόντος, τοῦ κυμαινομένου χρέους, εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν πρόσφυγικῶν ἀναγκῶν, τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς τρεχούσης χρήσεως, τὴν ἐξεύρεσιν τῶν μέσων τῆς σταθεροποιήσεως καὶ τὴν ἐπιδίωξιν τῆς γενικωτέρᾳς οἰκονομικῆς ἡμῶν ἀναδιοργανώσεως. Ὡς ἀπαρχὴν τῆς προσπαθείας μᾶς ἐθέσαμεν τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἥτις ἀποτελεῖ καὶ τὸ ἀκανθωδέστερον τοῦ προβλήματος μέρος, καθόσον ἀποκαθιστάμενου τοῦ ἰσοζυγίου, ἡ κατὰ τὰ λοιπὰ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος θὰ ἀπέβαινεν εὐκολωτέρα ἂν μὴ καὶ ὅλως ἄκοπος. Ἡ ἰσορροπησις τοῦ προϋπολογισμοῦ, παρουσιάζοντος ἄνοιγμα τριῶν δισεκατομμυρίων δὲν δύναται προφανῶς νὰ προέλθῃ ἐξ ἀναποφασίστου καὶ ἀμφιταλαντευομένῃ πολιτικῆς. Μόνον διὰ μέτρων γενναίων, ριζικῶν καὶ ἐν ἀνάγκῃ δρακοντείων θὰ κατορθώσωμεν νὰ ἐμποδίσωμεν ἀπὸ τοῦ νὰ μεταθληθοῦν αἱ παροδικαὶ τῆς Ἑλλάδος κρίσεις εἰς χρονίαν καὶ ἀνίατον νόσον. Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ ἄρχουσα σκέψις ἐν τῇ καταστρώσει τοῦ κατατιθεμένου προϋπολογισμοῦ, παρουσιάζοντος τὰς ἐξῆς προβλέψεις: Ἀναγράφονται ἐν αὐτῷ ἔσοδα 1ης κατηγορίας τακτικὰ 8.404.331.545 ἔκτακτα 272.194.411, σύνολον ἐσόδων 1ης κατηγορίας 8.676.525.956. Τῆς 2ας κατηγορίας τακτικὰ δρ. 2.805.150 ἔκτακτα 150.000.000, σύνολον ἐσόδων 2ας κατηγορίας 152.805.589. Τὸ ὅλον τοιουτοτρόπως τῶν ἐσόδων ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν ὑπολογίζεται εἰς δχρ. 8.829,331.545. Ἔξοδα 1ης κατηγορίας, τακτικὰ δρχ. 6.314.098.270, ἔκτακτα 1.583.542.949. Ἐν ὅλῳ ἔξοδα 1ης κατηγορίας 7.897.641,219. δραχ. Τῆς 2ας κατηγορίας τακτικὰ δραχ. 220.352.942, ἔκτακτα 760.337.384, ἐν ὅλῳ 980.690.326. Σύνολον ἐξόδων ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν δρ. 8.878.331.545 ἔναντι ἐσόδων 8.829.331.545, προβλεπομένου ἐλλείμματος 49.000.000 δρχ.

Πρόεδρος. Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ἐπὶ πέντε λεπτά.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Πρόεδρος. Ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα Συνεδρίασις

Γ. Καφαντάρης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἔλεγον, πρὸ τῆς διακοπῆς, ὅτι διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου προϋπολογισμοῦ προβλέπεται ἔλλειμμα δρ. 49,000,000, ἀνέφερα δὲ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων κατὰ τὴν τυπικὴν αὐτῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κατάταξιν. Συγκεντροῦντες ἤδη τά τε ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα εἰς τακτικὰ καὶ ἔκτακα, ἔχομεν προβλεπόμενα ἔσοδα τακτικὰ ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν δρ. 8.407.137.134 ἔκτακτα 422.194.411 ἐν ὅλῳ 8.829.331.545. Ἔξοδα τακτικὰ ἐν ὅλῳ 6.534.451.212, ἔκτακτα 2.343.880.333. Μεταξὺ τακτικῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων προκύπτει περίσσευμα 1.872.685.922 καὶ μεταξὺ ἐκτάκτων ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἔλλειμμα 1.921.685.922.

Κατὰ τίνα τρόπον τὸ ἐκ τῶν πραγμάτων προβλεπόμενον ἔλλειμμα τῶν 2,700.000.000 περιεστάλη εἰς 49.000.000 δρ.; Πόθεν ἠρύσθημεν τὰ μέσα ὅπως γεφυρώσωμεν χάσμα εὐρύτερον καὶ ὄχι ὀλιγώτερον ἐπίφοβον τοῦ πολιτικοῦ χάσματος;

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1927—1928, προστιθεμένων τῶν νέων βαρῶν, ἔπρεπε νὰ παρουσιάζῃ δαπάνας 9.524.000.000 δραχμῶν, ἀντὶ τῶν ὁποίων ἀναγράφει δρ. 8.878.331.545 ἤτοι ἐπὶ ἔλαττον δρ. 646.000.000. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο δέον νὰ προστεθῇ τὸ ἀποθεματικὸν ἐκ δρ. 350.000.000, μὴ περιληφθὲν ἐν τῇ συγκρίσει. Οὕτω τὸ σύνολον τῶν περικοπῶν συμποσοῦται εἰς δρ. 996.000 000.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων ἔδει, συνεπείᾳ τῶν ἐπελθουσῶν μειώσεων, νὰ ἀναγράφῃ δρ. 6.972.000,000 ἐν ᾧ πράγματι αἱ προβλεπόμεναι εἰσπράξεις ὑπολογίζονται εἰς δραχμὰς 8.827,000.000 ἤτοι ἐπὶ πλέον ἔσοδα δραχμὰς 1.855.000.000. Σπεύδω νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν ὅτι οὔτε ἡ κατὰ 1 δισεκατομμύριον ἐλάττωσις τῶν ἐξόδων ἀποτελεῖ πραγματικὴν οἰκονομίαν, οὐδὲ κατὰ μείζονα λόγον, ὡς θέλω καταδείξει προϊόντος τοῦ λόγου μου, ἡ ἐξ 1.855.000.000 αὔξησις τῶν ἐσόδων ὀφείλεται εἰς φορολογικὰς ἐπιβαρύνσεις. Τὸ περίσσευμα τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνερχόμενον ὡς εἴρηται εἰς δρ. 1.872.000.000 δὲν εἶναι ἀτυχῶς ὅσον ἐκ πρώτης φαίνεται ὄψεως ἐνθαρρυντικόν, μειούμενον ἐπαισθητῶς ἐκ τῆς οὐσιαστικῆς τῶν στοιχείων ταξινομήσεως. Ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τυπικῆς καθαρῶς καὶ νομικῆς διακρίσεως κατάταξις τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων εἰς τακτικὰ καὶ ἔκτακτα πόρω ἀπέχει ἀπὸ τὸ νὰ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν οὐσιαστικὴν αὐτῶν διαστολήν. βλέπομεν δὲ οὕτω χαρακτηριζόμενα ὡς ἔκτακτα ἔξοδα δαπάνας κανονικῶς ἐπαναλαμβανομένας, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἢ παραπλησίαν μορφήν, καὶ ἀνηκούσας ἑπομένως πράγματι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν τακτικῶν ἐξόδων. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα. Ἀνασχηματισμὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπὶ τῇ βάσει οὐσιαστικῶν κριτηρίων θὰ ἀπέληγεν εἰς τὴν ἀκόλουθον μορφήν. Τακτικὰ ἔσοδα 8,432.967.000 ἐν οἷς τὰ τακτικὰ τῆς πρώτης κατηγορίας,τὰ τακτικὰ τῆς δευτέρας κατηγορίας καὶ τὰ λεγόμενα συνήθη ἔκτακτα τῆς πρώτης κατηγορίας, ὡς λ.χ. ὁ φόρος τῶν ἐκτάκτων κερδῶν. εἰσπρατόμενος ἐτησίως,τὰ ἔξοδα τῶν παρελθόντων οἰκονομικῶν ἐτῶν. ἀποτελοῦντα ἐπίσης πάγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔσοδον.Τακτικὰ ἔξοδα δρ. 7,121,000.000 περιλαμβάνοντα πλὴν τῶν τακτικῶν ἐξόδων τῆς πρώτης καὶ δευτέρας κατηγορίας καὶ συνήθη ἔκτακτα ὡς λ. χ. δημ. χρέος. δημ. ἀσφάλεια, κεκλεισμέναι χρήσεις δρ. 586,608,579.

Τοιουτοτρόπως τὸ πλεόνασμα τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ συμπτύσσεται σημαντικῶς εἰς δρ. μόνον 1.311.907.000, αἵτινες ἀτυχῶς οὐδὲ καὶ αὐταὶ ἄνευ νέας βαθυτέρας περιστολῆς δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀπεικονίζουσαι τὸ ἀκριβὲς τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξαγόμενον καὶ ὡς παρέχουσαι ἀσφαλῆ βάσιν τῆς διὰ τὸ μέλλον προοπτικῆς. Διότι ἐναντι τακτικῶν ἐσόδων δρ. 8.432.967.134 πρέπει νὰ προστεθοῦν εἰς τὰ ἤδη ἀριθμηθέντα τακτικὰ ἔξοδα. ἐκ δρ. 7.121.059.691 καὶ δαπάναι αἵτινες καίτοι κατὰ φύσιν ὅλως ἔκτακτοι, θὰ ἐπαναλαμβάνωνται ὑπὸ τὰς παρούσας ἀνάγκας ἐτησίως ἐπὶ πολὺν εἰσέτι χρόνον. τοιαῦται δαπάναι εἶνε αἱ δαπάναι. ἔν τινι βεβαίως μέτρῳ. πρὸς ἀνασυγκρότησιν τοῦ στρατεύματος καὶ τοῦ ναυτικοῦ, τῆς περιθάλψεως προσφύγων, τῆς ἀνταλλαγῆς, τῆς συνδρομῆς εἰς τοὺς σιδηροδρόμους σὺν τῇ προσθήκῃ τῶν ὁποίων τὰ τακτικὰ ἔξοδα ἀναβιβάζονται εἰς δρ. 7.803.059.691 καὶ τὸ περίσσευμα κατέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δρ. 639.907.443. ἐκπιπτομένων δὲ τυχὸν ἐκ τῶν τακτικῶν ἐξόδων τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δανείου ἀνταλλαξίμων, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ταχείας αὐτοῦ ἀποσβέσεως διὰ τῆς ρευστοποιήσεως τῆς μουσουλμανικῆς περιουσίας, τὸ καθαρὸν τακτικὸν περίσσευμα δέον νὰ ὑπολογισθῇ εἰς δρ. 839.907.443. Εἰσέρχομαι ἤδη εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν ἐπενεχθεισῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν μεταβολῶν, τῶν περικοπῶν τῶν ἐξόδων, τῶν ἐπαυξήσεων τῶν ἐσόδων, δι' ὧν ἐπετεύχθη τὸ ἰσοζύγιον, διότι περὶ ἰσοζυγίου καθ' αὐτὸ εἰπεῖν πρόκειται, λαμβανομένης πρὸ ὀφθαλμῶν τῆς συναλλαγματικῆς διαφορᾶς, ὑπολογισθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τιμῆς λίρας 385, ἐνῷ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ μέσος αὐτῆς ὅρος δὲν θέλει ὑπερβῇ τὸ ἐπίπεδον τῶν 375 δραχμῶν. Εἰς τὰς προγραμματικὰς τῆς δηλώσεις ἡ Κυβέρνησις, χαράσσουσα ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς τὸ οἰκονομικόν της πρόγραμμα, ἔλεγε τὰ ἑξῆς: (ἀναγινώσκει) «Ἐκ τῶν κυριωδεστάτων, ἀλλὰ καὶ

δυσχερεστάτων ἔργων τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἡ περὶ τῶν οἰκονομικῶν μέριμνα. Πρῶτον δὲ μέλημα αὐτῆς ἔσται ἡ προσπάθεια καταρτισμοῦ ἰσοσκελοῦς προϋπολογισμοῦ. Ὡς βάσις πρὸς ἐπίτευξιν τούτου τεθήσονται αὐστηραὶ οἰκονομίαι, περιορισμὸς τοὐτέστι τῶν δαπανῶν εἰς τὸ κατώτατον ὅριον ἄνευ ζημίας τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν».

Ἐπηγγέλθη λοιπὸν ἡ κυβέρνησις οἰκονομίας, ἐφόσον διὰ τῶν οἰκονομιῶν δὲν θὰ διεταράσσετο ἡ κανονικὴ τῶν Δημοσίων ὑπηρεσιῶν λειτουργία. Αἱ οἰκονομίαι ἄλλως τε διήνθισαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τὰ προγράμματα ὅλων τῶν κυβερνήσεων ὅλων τῶν πολιτικῶν μερίδων, ἐχρησίμευσαν δὲ ὡς ἡ μαγική, οὕτως εἰπεῖν, λέξις, τῇ ἐπενεργείᾳ τῆς ὁποίας ἔμελλε κατὰ τὴν κοινὴν ἀντίληψιν νὰ ἐπέλθῃ ἄκυπος καὶ αὐτόματος ἰσοσκέλισις τῶν δαπανῶν καὶ τῶν ἐσόδων. Κοινὴ διεμορφώθη συνείδησις ὅτι, τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπαλλασσομένου τῶν περιττῶν δαπανῶν, τὸ ἰσοζύγιον θὰ ἀνέκυπτεν ἀστραπιαίως, ὑπὸ τὴν ὥθησιν δὲ ταύτην τῆς κοινῆς γνώμης, συνέστη κατὰ τὸ 1924 ἡ ἐπιτροπὴ Οἰκονομιῶν, ἀπαρτισθεῖσα ἐκ 12 μελῶν καὶ ὑποδιηθυμένη ὑπὸ δεκάδος ἀπεσπασμένων ὑπαλλήλων. Διὰ τοῦ ἱδρύσαντος αὐτὴν ψηφίσματος ἐδικαιοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν περικοπὴν θέσεων, εἰς σύμπτυξιν καὶ κατάργησιν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ ἱδρυσιν ὑπηρεσίας Κρατικῶν Προμηθειῶν. Ἀρχικῶς αἱ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἔδει νὰ ὑποβάλλωνται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς πρὸς κύρωσιν, τῇ ἰδίᾳ της οὐχ ἧττον προτάσει διὰ μεταγενεστέρου ψηφίσματος, ἀρθείσης τῆς ὑποχρεώσεως τῆς νομοθετικῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς κυρώσεως, παρεσχέθη εὐρυτάτη εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐξουσιοδότησις ὅπως ἐγκρίνῃ ἢ ἀπορρίπτει τὰς προτεινομένας οἰκονομίας, ἐξουσιοδότησις ἐξικνουμένη μέχρι τοῦ δικαιώματος τῆς καταργήσεως καὶ μεταρρυθμίσεως τῶν κειμένων νόμων. Ἡ ταχθεῖσα εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τρίμηνος προθεσμία παρετάθη κατόπιν εἰς 9μηνον, αἱ δὲ ἐργασίαι αὐτῆς διήρκεσαν, ἂν δὲν ἀπατῶμαι ἐπὶ 8μηνον

Λέγω «ἂν δὲν ἀπατῶμαι» διότι εἰς πρόσφατον συνομιλίαν μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν συναδέλφου, ἁρμοδιωτέρου ἐπὶ τοῦ ζητήματος, διότι ἦτο τότε Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἐπληροφορήθην ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς διήρκεσε πολὺ πέραν τῶν 8μηνῶν

Γ. Στρίγκος Ἀκριβῶς 8 μῆνες διήρκεσε τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς.

Γ. Καφαντάρης. Ἔστω. Ὑπεβλήθησαν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο προτάσεις οἰκονομιῶν ἀφορῶσαι σχεδὸν ὅλους τοὺς κλάδους, οἰκονομιῶν τῶν ὁποίων τὴν ἀποτίμησιν δύσκολον θὰ ἦτο, συνεπείᾳ τῶν ἀλληλοαναιρουμένων διαταγμάτων, νὰ ἐπιχειρήσωμεν, ἀνερχομένων ὅμως κατὰ βεβαίωσιν τοῦ Προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς εἰς χιλιάδες καὶ ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων. Μέγα μέρος τῶν προτάσεών της ἐξετελέσθη καὶ ἐξεδόθησαν διατάγματα περικοπῆς δαπανῶν εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς Δημοσίας ὑπηρεσίας, ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα Οἰκονομικῶν, Ἐσωτερικῶν, Συγκοινωνίας, Ἐθν. Οἰκονομίας καὶ Ὑγιεινῆς. Μεθ' ὅλα ταῦτα οὔτε τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα ἐλύθη οὔτε ἐπαυσαν ἐν τῇ κοινῇ ἀντιλήψει αἱ οἰκονομίαι νὰ παρίστανται ὡς ἡ θαυματουργὸς πηγὴ τῆς οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως.

Ἐπὶ τῆς δικτατορίας ἐδόθησαν κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀφειδέστατα ὑποσχέσεις αἱματηρῶν οἰκονομιῶν, ἐπεκτεινομένων ἐφ' ὅλων τῶν κλάδων μηδὲ τοῦ στρατεύματος ἐξαιρουμένου, ἀφειδέστεραι ὅμως τῶν ὑποσχέσεων ὑπῆρξαν αἱ διασπαθίσεις αἱ ἀποστραγγίσασαι τὸ Κράτος.

Ἀμφιβάλλω εἰλικρινῶς, ἂν ὑπάρχει παράδειγμα Κυβερνήσεως ἐπιδοθείσης μετὰ τόσης ἀλλόφρονος μανίας εἰς τὴν τὴν σπατάλην, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ὄχι μόνον αἱ ἐπαγγελθεῖσαι οἰκονομίαι δὲν ἐξετελέσθησαν ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκδοθέντα προγενεστέρως διατάγματα ἐματαιώθησαν.

Μία μόνον ὑπῆρξεν ἡ διαπραχθεῖσα ὑπὸ τῆς δικτατορίας οἰκονομία, ἡ βαρβαρότης τῆς καταργήσεως τῆς στατιστικῆς τοῦ Κράτους ὑπηρεσίας.

Ἡ Κυβέρνησις Κονδύλη νομίζω ὅτι δὲν ἐσκέφθη ποσῶς περὶ οἰκονομιῶν. Κυβέρνησις μεταβατικὴ καὶ ἐφήμερος ἀφῆνεν εἰς ἄλλους τὰς δυσκόλους καὶ δυσαρέστους ἐναγχολήσεις, προθυμοποιουμένη νὰ παρίσταται καὶ αὐτὴ γενναιόδωρος κατὰ τὸ πρότυπον τῆς δικτατορίας πρὸς δαπάνας, ὀλίγον συμβαλοῦσας εἰς τὴν σημερινὴν οἰκονομικὴν ἀμηχανίαν.

Δυστύχημα εἶναι ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως ταύτης ὡς καὶ ἐπὶ τῆς προκατόχου της, ὡς νὰ μὴ ἤρκουν αἱ πρόσκαιροι χορηγίαι, ἐπεδαψεύσθη ὁ προϋπολογισμὸς διὰ μονίμων δαπανηρῶν αὐξήσεων, τὰς ὁποίας δύσκολον εἶναι ἤδη νὰ ἀποσείσῃ οἱαδήποτε Κυβέρνησις. Τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἡ Κυβέρνησις Κονδύλη ἦτο ἕτοιμος νὰ ὑπογράψῃ σύμβασιν στρατιωτικῆς προμηθείας ἀξίας δρ. 170.000.000, ἐδέησε δὲ τότε ὁ κ. Μιχαλακόπουλος καὶ ἐγὼ παρὰ τὴν ἀπόφασιν ὅπως μὴ ἀναμιχθῶμεν εἰς τὸ Κυβερνητικὸν ἔργον, νὰ ἐπευθύνωμεν πρὸς τὸν τότε Πρωθυπουργὸν ἐπιστολήν, κατ' ἀκολουθίαν τῆς ὁποίας ἐματαιώθη ἡ κύρωσις τῆς συμβάσεως.

Τὸ πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας εἴχομεν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν εἶχεν ἤδη ἀποβῆ παράποτε βαρὺ καὶ δυσκατόρθωτον, ἐπιδεινούμενον ἔτι μᾶλλον ἐκ τῆς ἐπιτακτικῆς τῆς δημοσίας γνώμης ἀξιώσεως ὅπως ἀποφευχθῇ πᾶσα νέα φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις.

Ποῖαι ἦσαν αἱ δαπάναι ἐφ' ὧν ἠδύνατο ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιφέρῃ περικοπὰς καὶ οἰκονομίας;

Ἂν λάβωμεν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1926-7 ὡς εἶχεν ἀρχικῶς, παρατηροῦμεν ὅτι μέρος τῶν ἐξόδων εἶνε ἐπιδεκτικὸν κατ' ἀρχὴν μειώσεως, ἕτερον δὲ μέρος εἶνε ἀνεπίδεκτον τοιαύτης, ἄνευ τολλάχιστον εἰδικῶν πρὸς τοὺς δικαιούχους συμφωνιῶν. Τοιαῦται δαπάναι μὴ ἐπιδεκτικαὶ ἐλαττώσεως εἶνε 1) Δημόσιον χρέος, τακτικαὶ δρ. 1.686.000.000 ἔκτακτοι 37.000.000, 2) Συντάξεις δραχ. 575.000.000, Ἐπὶ τῶν συντάξεων δὲν ἀποκλείονται βεβαίως ἐξ ὁλοκλήρου αἱ οἰκονομίαι, ἔχει δὲ ἤδη ἕτοιμον νομοσχέδιον ἡ Κυβέρνησις ἐκκαθαρίσεως καὶ αἱ συντάξεις ὅμως ὀφείλουν κατὰ κανόνα νὰ θεωρῶνται ὡς σταθεραὶ τοῦ κράτους ὑποχρεώσεις 3) Ἀποθεματικὸν 350.000.000, 4) ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων 194.000.000, 5) ἀποσβέσεις ἔκτακτοι καὶ δάνεια πρὸς τρίτους 1.002.000.000 6) δαπάναι ἐκ συμβατικῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ὑποχρεώσεων δραχμαὶ 126.000.000 7) ὁμοίως Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν δραχ. 633.000.000 8) Συγκοινωνίας δραχ. 70.000.000, ἐν ὅλῳ δρ. 4.673.000.000 ἐπὶ προϋπολογισμοῦ δραχ. 8.821.000.000. Ὑπολείπεται ποσὸν δραχ. 4.148.000.000, ἐφ' οὗ δύναται νὰ κινηθῇ ἡ χειρουργικὴ μάχαιρα τῶν οἰκονομιῶν. Ἐὰν ἐπρόκειτο ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου νὰ ἀντλήσωμεν διὰ περικοπῶν τὸ κάλυμμα τοῦ ἐλλείμματος δὲν θὰ ἔμενεν εἰμὴ ποσὸν δρ. 1.500.000.000 δι' ὅλας τοῦ Κράτους τὰς λειτουργίας, πρὸς ὀργάνωσιν τῶν ἀμυντικῶν τῆς Χώρας δυνάμεων καὶ διὰ τὴν ἐθνικὴν τοῦ λαοῦ ἀγωγήν, διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, τὴν προαγωγὴν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς γεωργίας, διὰ τὰς προσφυγικὰς ἀνάγκας, διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν διοίκησιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ διὰ πᾶν ὅτι τέλος πάντων ἀποτελεῖ τὸν προορισμὸν τοῦ Κράτους. Ὀρθοφρονοῦσα κυβέρνησις δὲν θὰ ἐσκέπτετο τόλμημα παρόμοιον.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν ἐμπειρογνωμόνων ἀνεβίβασε τὸ ποσὸν τῶν δυνατῶν περικοπῶν εἰς δραχ. 1,295,000,000, γνωρίζετε, δὲ τί ἀπόστασις ὑρίσταται μεταξὺ προτάσεων ἐπὶ τοῦ χάρτου καὶ ἐφαρμογῆς. Εἶνε τόσον εὔκολον νὰ προτείνῃ τις οἰκονομίας, ἐπισταμένης ὅμως τῆς ὥρας τῆς ἐκτελέσεως τὰ θυγόμενα συμφέροντα δικαίως ἢ παρακλόγως ἐξανίστανται καὶ ἀντιδροῦν μέχρι ἐσχάτων.

Εἷς Βουλευτής. . . . .

Γ. Καφαντάρης. Ὑπεστηρίξατε, κ. συνάδελφε, ὅτι ἐκ μόνου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν δύνανται νὰ πραγματοποιηθοῦν οἰκονομίαι ἑνὸς ὁλοκλήρου δισεκατομμυρίου, ἀπεδείχθη ὅμως εἰς ἄλλην συνεδρίασιν ὅτι τὰ πράγματα ἐγγύτερον ἐξεταζόμενα δὲν ἐπιτρέπουν τοιαύτας ἐλπίδας. Ἡ Κυβέρνησις πρὸ ὀλίγου προτάσει περιορισμοῦ δαπανῶν κατὰ ἓν ἐν συνόλῳ δισεκατομμύριον δραχμῶν καὶ μολονότι δὲν ἐννοῶ νὰ χαιρετίσω τὸ γεγονὸς τοῦτο ὡς ὕψιστον κατόρθωμα, καθόσον ἐν τινι μέτρῳ αἱ ἐλαττώσεις ὑφίστανται κατ' ἐπίφασιν μόνον, εἶνε ἐκτὸς ἀμφισβητήσεως ὅτι ἀποτελεῖ σπουδαίαν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάσυνταξιν συμβολήν.

Ἐκτὸς ἑνὸς δισεκατομμυρίου, ἐλάττωσις 172.000.000 προέρχεται ἐξ ἁπλῆς μεταθέσεως πιστώσεων εἰς τὴν ἐπομένην χρῆσιν 1928—1929, συνεπείᾳ συμφωνίας εἰς ἣν πρὸ ἡμῶν ἐλθὼν ὁ ἀξιότιμος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν συνάδελφός μου μετὰ προμηθευτικῶν Οἴκων, δεχθέντων ν' ἀναβάλουν τὴν ἐξόφλησιν ἀπαιτήσεών των ἐπὶ ἓν ἔτος. Τοιαῦται συμφωνίαι συνήφθησαν μετὰ τοῦ Οἴκου Bredha διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ὁπλῶν διὰ δραχ. 37.000.000, τοῦ ἐργοστασίου Χάτσηκ διὰ δραχ. 20,560,000 καὶ τοῦ Καλυκοποιείου διὰ δραχ. 65 ἑκατομμ. Αἱ μεταθέσεις αὐταὶ ἀνακουφίζουν τὴν ὑπερεσαρημένην τρέχουσαν χορήσιν, δὲν δημιούργουν δὲ βάρος ὑπέρογκον διὰ τὴν ἐπομένην, τῆς ὁποίας αἱ προβλέψεις ἐπιτρέπουν ἀφόβως τὴν μετάθεσιν.

Ὡσαύτως ἑτέρα ἐλάττωσις κατὰ δραχ. 373.000.000 ὀφείλεται εἰς συμφωνίαν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, δυνάμει τῆς ὁποίας τὸ προϊὸν τῶν δύο πρόσθετων δεκατημορίων ἐπὶ τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, μετὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκαστικῶν δανείων, δὲν θὰ διατίθεται τῷ λοιπῷ ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὲρ αὐτῆς. Κατὰ νόμον, ψηφισθέντα τὸ 1925, αἱ εἰσπράξεις ἐκ τοῦ πρώτου δεκατημορίου τοῦ ἐπιβληθέντος τῷ 1922 καὶ τοῦ δευτέρου τοῦ ἐπιβληθέντος τὸ 1925, διατίθεται κατὰ πρῶτον λόγον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀναγκαστικῶν δανείων, τὸ δὲ ἀπομένον ποσὸν μεταβάζεται εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν πρὸς βαθμιαίαν ἐλάττωσιν τῶν προσωρινῶν πρὸς αὐτὴν ὀφειλῶν.

Ὁ νόμος 3312 συνετάχθη καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ ἰσοζυγίου τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἔγινε δὲ μάλιστα ῥητὴ περὶ τούτου, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, δήλωσις τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, προκληθέντος κατὰ τὴν συζήτησιν. Ἡ μεταβληθεῖσα ἔκτοτε κατάστασις ἐματαίωσε τὰς προσδοκίας τῶν περισσευμάτων, καὶ ἔχομεν ὡς ἐκ τούτου ὀγκώδη, ὡς ἐξετέθη, ἐλλείμματα, ὅλ' ἦτο δὲ πρᾶξις ἀκατανόητος νὰ ἐξοφλῶμεν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς προσωρινὰς ὀφειλὰς καὶ νὰ δημιουργῶμεν τοιαύτας διὰ τῆς ἄλλης. Τὸ κυμαινόμενον ἄλλως τε πρὸς τὴν Τράπεζαν χρέος, καθ' ὃν χρόνον ἐλήφθη τὸ μέτρον, ἦτο ἀσυγκρίτως ἀνώτερον τοῦ σημερινοῦ, περιλαμβάνον τὸ ποσὸν τῶν ἐξοφληθέντων ἔκτοτε ἐντόκων γραμματίων, ἀνερχομένων εἰς 2.000.000.000 περίπου δραχ.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, καθ' ἃ συνάγεται ἐκ τῆς τελευταίας ἐτησίας ἐκθέσεως, ἐξακολουθεῖ, παρ' ὅλας τὰς ἐπιβληθείσας εἰς αὐτὴν βαρείας ὑποχρεώσεις, νὰ παρουσιάζῃ ἀμείωτον ὡς πάντοτε ἀκμὴν καὶ εὐρωστίαν, μὴ ἐπιβάλλουσαν οὐδὲ δικαιολογοῦσαν τὴν ἐτησίαν διάθεσιν ποσῶν ὑπερόγκων ἐκ τῶν ἐλλειμμάτων τοῦ προϋπολογισμοῦ πρὸς ἀπόσβεσιν μικροῦ σχετικῶς κυμαινομένου χρέους, διὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἤρκει ἐτησία καταβολὴ 150.000.000. Τὰς ἀπόψεις ταύτας ἀπεδέχθη ἡ Διοίκησις τῆς Τραπέζης, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων κατηρτίσθη ἡ ὑποβαλλομένη σύμβασις, σὺν τῇ προσθήκῃ, ὅτι, ἐκ τοῦ ἐνδεχομένως συναφθησομένου δανείου πρὸς κάλυψιν τῶν ἐλλειμμάτων θέλει διατεθῇ ἐπιπροσθέτως καὶ ἐφ' ἅπαξ ὑπὲρ τῆς Τραπέζης πρὸς ἐξόφλησιν χρεῶν τοῦ Κράτους ποσὸν δρ. 200.000.000. Τὰ διατεθέντα μέχρι τοῦδε πρὸς ἐκκαθάρισιν κυμαινομένων ὀφειλῶν ἀνῆλθον κατὰ τὸ 1925 — 26 εἰς δρχ. 429.391.123, κατὰ τὸ 1926 — 27 εἰς δρ. 509.683.859, ἐνῷ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος πρόκειται, ὡς εἶπον, νὰ διαθέσωμεν μόνον 150.000.000 δρχ. ἐκ προβλεπομένων εἰσπράξεων ἐκ τοῦ 20 ο/ο δρ. 944.019.000 ἐξ ὧν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου ἐκ. δρ. 361.000.000, ἀπομένει ἐλεύθερον ὑπόλοιπον 580.000.000 δρ. Τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ διετίθετο, ἄνευ τῆς γενομένης διαρρυθμίσεως, ὁλόκληρον ὑπὲρ τῆς Τραπέζης, διατίθενται δὲ δι' αὐτῆς μόνον δραχ. 150.000.000, ὡς καὶ 57.000.000 πρὸς ἀπόσβεσιν χρέους πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων, τοῦ ὁποίου τὴν ἐξόφλησιν ἀνέλαβεν ἡ Τράπεζα, καὶ τὸ ὁποῖον, ἄνευ τοῦ γενομένου διακανονισμοῦ, θὰ περιελαμβάνετο εἰς τὸ ποσὸν τῶν 580.000.000 δρχ.

Αἱ λοιπαὶ οἰκονομίαι καὶ περικοπαί, καίτοι δὲν εἶνε ἀπολύτως εὐχερὲς νὰ προσδιορισθοῦν μετ' ἀπολύτου ἀκριβείας ὡς ἐκ τῆς ἀναμίξεως τῶν διαφόρων κονδυλίων, κατανέμονται περίπου ὡς ἑξῆς: Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν αἱ πραγματικαὶ οἰκονομίαι ὑπολογίζονται εἰς 271.000.000 δρ.· ἐπέρχονται δὲ ὧν ἄλλως, διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς θητείας ἀπὸ 18 μηνῶν εἰς 15μηνον, ἐλαττώσεως τῆς ὁποίας τὴν ἄμεσον καὶ βαρυσήμαντον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐν γένει οἰκογενείας δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξάρωμεν, ἀνακουφιζούσης δὲ τὸν προϋπολογισμὸν ἐτησίᾳ 60.000.000 δραχμαῖς. Ἡ πέραν τοῦ βραχυνσις τῆς θητείας, τὴν ὁποίαν πεισμόνως ἐν ἀρχῇ ἐπεδίωξα, ἐφικτὴ μόνον ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς βαθμιαίας καὶ ἐκ βάθρων τροποποιήσεως τῆς στρατιωτικῆς ὀργανώσεως, καθίσταται ἤδη ἀδύνατος ἐξ ἀνυπερβλήτων κωλυμάτων τεχνικῆς φύσεως. Πλὴν τῆς θητείας, ἐκ τῆς περικοπῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν κατὰ 7.ο/ο καὶ τῆς καταργήσεως ἐπιδομάτων τινῶν, προκύπτει οἰκονομία 21 ἑκατομμυρίων, οἰκονομία ἥτις δὲν προκειται, κατὰ τὴν γνώμην μου, νὰ ζέξῃ οὐσιωδῶς τὴν οἰκονομικὴν ἐπάρκειαν τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν ὁποίων αἱ ἀποδοχαί, αὐξηθεῖσαι ἐσχάτως διὰ τῶν ἐπιδομάτων, δὲν θὰ εἶνε καὶ μετὰ τὴν ἀνωτέρω κράτησιν κατώτεραι τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν ἄλλων πλουσιωτέρων κρατῶν, τῆς Ρουμανίας λ. χ., καὶ αὐτῆς τῆς Ἰταλίας. Προσδοκῶμεν ὅμοιος ἐκ τῆς διαρρυθμίσεως τῶν νόμων τῆς τιμητικῆς διαθεσιμότητος καὶ τῆς εἰδικῆς ἀποστρατείας μείωσιν δρ. 8.000.000. Ἐκ τῆς τροποποιήσεως τῆς συνθέσεως τῶν ὑπαξιωματικῶν τεχνιτῶν 9 ἑκατομμύρια. Ἐκ τῆς τροποποιήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ διὰ τῆς συμπτύξεως μικροτέρων τινῶν μονάδων, καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ὀργανικῶν θέσεων, ἀνερχομένων εἰς 7 περίπου χιλιάδας εἰς τὰς ἤδη συμπεπληρωμένας, ὑπολογιζομένας εἰς 5000 περίπου εἰς 69.000.000 δρ., ἐκ διαφόρων ἄλλων δαπανῶν ἐπιμελητείας, προμηθειῶν κλπ. δρ. 48.000.000. Ἐκ τοῦ διακανονισμοῦ τῶν λογαριασμῶν ἡμῶν μετὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ Στρατεύματος, καταργουμένης τῆς ἀποδόσεως τῶν ἀντισηκωμάτων καὶ ὁριζομένης ἐτησίας χρεωλυτικῆς δόσεως δρ. 10.000.000 διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ ἐξ 70 ἑκατ. χρέους τοῦ Κράτους δρ. 56.000.000. Αἱ ἐλαττώσεις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν δύνανται νὰ ὑπολογισθοῦν, συμψηφιζομένων καί τινων αὐξήσεων, εἰς 11 ἑκατομμύρια, ἐπέρχονται δὲ 1) διὰ τῆς συγχωνεύσεως τῶν δύο καταδιωκτικῶν σωμάτων τῆς ἀστυνομίας τῶν πόλεων καὶ τῆς χωροφυλακῆς, τῆς μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς εἰς τὸ νόμιμον ὅριον . . . . .

Π. Τσαλδάρης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν περιλαμβάνεται ἡ ἐλάττωσις ἐκ τῆς μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ.

Γ. Καφαντάρης Ἴσως. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν κατὰ 7ο/ο δρ. 18.650.000, τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὁπλιτῶν κατὰ 1957 δρ. 11.100.000, 3) τῆς οἰκονομίας τοῦ ἱματισμοῦ δραχμὰς 11.000.000, 4) τῶν ὁδοιπορικῶν δρ. 3.000.000. Αἱ δαπάναι τῆς Ἀστυνομίας τῶν πόλεων αὐξάνονται κατὰ 12.000.000 δραχμῶν, ἔχομεν δὲ ἐξ ἄλλου καὶ ἐλαττώσεις τινὰς αὐτομάτους τὴν ἀπάλειψιν λ. χ. τῆς πιστώσεως τῶν ἐκλογικῶν ἐξόδων.

Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Προνοίας ὑπολογίζομεν μειώσεις 1) ἐκ τῶν συντάξεων θυμάτων πολέμου δι' 8 μῆνας δραχ. 130.000.000, αἱρομένων τῶν εἰσχωρησάντων καταχρήσεων, ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ἐθνικῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀνακούφισιν τῶν θυμάτων πολέμου, καταχρήσεων ἀτυχῶς πολυαρίθ-

μων, τὰς ὁποίας διηκολύνθη διεξαγωγὴν ἀπονομῆς συνοπτικὴ καὶ ἀπελεστάτη, ἐπιτρέψασα τὴν ἀνήθικον δημιουργίαν παρασίτων ἀπομυζώντων τὸν προϋπολογισμόν.

Ἀπὸ τῶν παρεισάκτων τούτων στοιχείων ἐπιθυμοῦντες ν' ἀπαλλάξωμεν τὸ Κράτος προτείνομεν τὴν ἀναθεώρησιν τῶν συντάξεων, ἀναθεώρησιν μὴ θιγούσαν τοὺς πραγματι δικαιούχους καὶ ὑπολογιζομένην τὴν ἐντεῦθεν οἰκονομίαν, σὺν τῇ ἐπανορθώσει τῆς γενομένης κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπερβύγκου ἐκτιμήσεως τῆς σχετικῆς δαπάνης, εἰς τὸ ἀναφερθὲν ποσὸν τῶν δρ. 131.000.000. Ἕτεραι οἰκονομίαι ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Προνοίας ἐπέρχονται διὰ καταργήσεως θέσεων τοῦ ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ 3.500.000 δρ.· τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ στεγάσεως δρ. 3.300.000· τῆς περικοπῆς κονδυλίου στεγάσεως ἐπὶ τῇ προόψει ἐντατικωτέρας συνεγίσεως τοῦ ἀπαραιτήτου τούτου ἔργου διὰ τοῦ συναρθητομένου δανείου δρ. 41.000.000, τῶν δαπανῶν τῶν προσφυγικῶν νοσοκομείων δρ. 8.000.000· περίπου ἐν ὅλῳ δρ. 187 ἑκατ.

Β. Σαγιάς. Πόσος εἶναι ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Προνοίας;

Γ. Καφαντάρης. Τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων δαπανῶν του ἀνέρχεται εἰς 552.000.000.

Εἷς Βουλευτής. Μαζὶ μὲ τὰ θύματα τοῦ πολέμου;

Γ. Καφαντάρης. Βεβαίως.

Γ. Πεσματζόγλου. Ἀφοῦ εἶνε 552.000.000 τῶν θυμάτων Πολέμου;

Γ. Καφαντάρης. Ποσῶς. Οὐδέποτε τὸ κονδύλιον θυμάτων πολέμου ἀνῆλθεν εἰς 500.000.000. Εἰς τὸν περυσινὸν προϋπολογισμὸν ἀνεγράφετο δαπάνη 350.000.000 δρ., περιορισθεῖσα ἤδη εἰς 180.000.000 δραχμῶν.

Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἔχομεν μειώσεις 1) ἐξ ἐλαττώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ναυτῶν ἀπὸ 6.301, ὅσοι ἐτησίως ὑπηρέτουν κατὰ μέσον ὅρον μέχρι τοῦδε, εἰς 4.861, δρ. 14.200.000, 2) ἐκ περικοπῆς τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν κατὰ 7 ο/ο καὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν κατὰ 5ο/ο δρ. 6.600.000. 3) ἐξ ἀφορμῆς τοῦ μέτρου τῆς διαθεσιμότητος τῶν ὑπεραρίθμων ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν καὶ μειώσεως κατὰ 30 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν τῶν δρ. 1.600.000, 4) ἐκ καταργήσεως τῆς προσφορᾶς πρὸς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον καὶ τὸ Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν δρ. 3.600.000, 5) ἐκ τῶν ἀποστολῶν ἐξωτερικοῦ δρ. 1.400.000, 6) ἐξ ἐλαττώσεως ἀριθμοῦ ἐργατῶν Ναυστάθμου δραχ. 1.500.000, 7) ἐκ παρεπλισμοῦ πλοίων καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἐλαττώσεως τῆς καυσίμου ὑλης δρ. 1.200.000, 8) ἐκ κατασκευῆς κτιρίων δραχ. 12.000.000, 9) ἐκ ναυπηγήσεων περατωθεισῶν ἤδη δραχ. 10.000.000 καὶ 10) ἐξ ἐκτάκτου ὑλικοῦ δρ. 13.000.000, ἐν ὅλῳ 77.000.000. Ἡ ἐλάττωσις τῶν πιστώσεων φθάνει τὰ 121.000.000, ἐκ τούτων ὅμως 46.000.000, ἀποτελοῦν λογιστικὴν διαγραφὴν τῶν ὑπ' ὄψιν πιστώσεων ἐπανορθώσεων.

Εἷς βουλευτής. Περὶ Ναυάρχων;

Γ. Καφαντάρης. Δὲν εἰμπορῶ νὰ σᾶς ἀναφέρω σχετικὴν ἀπόφασιν ὡς λεχθεῖσαν μέχρις ὥρας. Ἀναμφιβόλως ὁ ἀριθμὸς τῶν Ναυάρχων εἶνε ἀδικαιολογήτως ὑπερβολικός, ἡ διαρρύθμισις ὅμως τῶν προσωπικῶν ζητημάτων τῶν δύο πολεμικῶν Ὑπουργείων, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ προσλάβῃ ἤδη τὴν τελικὴν αὐτῆς μορφήν.

Α. Κανάρης (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Αὐτὰ εἶνε ἁμαρτήματα τοῦ παρελθόντος.

Γ. Καφαντάρης. Αἱ οἰκονομίαι ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἐξηντλήθησαν ὁλοσχερῶς διὰ τῶν προτεινομένων μέτρων, ἡ δὲ κυβέρνησις προτίθεται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον τοῦτο, ὅπως πᾶσα περιττὴ δαπάνη, ἐπιβληθεῖσα ἔστω μέχρι τινος ὑπὸ τῶν περιστάσεων, ἐκλείψῃ διὰ παντός.

Τινὲς βουλευταί. Νὰ διακόψωμεν κύριε Πρόεδρε.

Γ. Καφαντάρης. Νὰ τελειώσῃ πρῶτον τὸ μέρος τῶν οἰκονομιῶν σᾶς παρακαλῶ.

Τινές. Σεῖς κανονίσατε διὰ νὰ ξεκουρασθῆτε.

Γ. Καφαντάρης. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἀναγράφωνται ἐπὶ ἐλαττον δαπάναι δραχ. 49.000.000, οἰκονομίαι, ἡ περικοπὴ δὲ αὕτη ἀποβαίνει κυρίως, εἰς τὴν λαμβανομένην πρόνοιαν ὅπως αἱ δαπάναι τῆς κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως ὁδῶν συντελεσθοῦν κατὰ τὴν τρέχουσαν χρῆσιν ἐκκρεμεῖ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ διὰ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ταμείου ὁδοποιΐας. μὴ συζητηθέντος ἄχρις ὥρας.

Ἐπιθυμία τῆς Κυβερνήσεως εἶνε ὅπως τὰ προτεινόμενα σχετικὰ πρὸς τὴν ὁδοποιΐαν μέτρα ἐξετασθῶσιν μετὰ πάσης ὀξυκινησίας καὶ ἐπιψηφισθῶσιν τὸ ταχύτερον, ἵνα ἄνευ ἀναβολῆς ἐπιληφθῶμεν τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁδικοῦ μας δικτύου, τὴν ἀτέλειαν τοῦ ὁποίου βαθύτατα αἰσθάνεται ἡ κοινωνία ὁλόκληρος. Ἐὰν ὡς ἐλπίζω ὑφ' οὓς ὅρους διεσκευάσθησαν τὰ νομοσχέδια τύχουν τῆς ἐγκρίσεως τῆς Βουλῆς, θέλει ἰσχύσῃ ἡ μείωσις τῶν πιστώσεων, ἐν ἐναντίᾳ ὅμως περιπτώσει θὰ παραστῇ προδήλως ἀνάγκη αὐξήσεως αὐτῶν, ἣν δέον νὰ ἀποφύγωμεν ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος. Ἡ ἔναρξις τῶν ὁδικῶν ἔργων πλὴν τῶν ἄλλων ἀγαθῶν θὰ παράσχῃ ἐργασίαν εἰς πλῆθος ἐργατῶν καὶ θὰ ἀποτρέψῃ τὸν ἐκ τῆς ἀεργίας ἀγκυμόνευον ὁλοὲν κίνδυνον. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας δὲν ἔχομεν τὰ σημειώσωμεν τι τὸ σημαντικόν, πλὴν μιᾶς ἁπλῆς μεταθέσεως δαπάνης δραχ. 10.000.000 ἐκ τὴν προϋπολογισμὸν τῶν εἰδικῶν Ταμείων. Εὑρίσκεται οὐχ' ἧττον ἐν τῷ περατοῦσθαι ἐργασία ἀξιόλογος πρὸς ὀργάνωσιν τοῦ αὐτονόμου ταμείου τοῦ Ἐποικισμοῦ, ἥτις θέλει περιορίσῃ σημαντικῶς τὰς δημοσίας δαπάνας καὶ θέλει συντελέσῃ εἰς τὴν καλλιτέραν ὀργάνωσιν τῆς γεωργίας καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων.

Α. Παπαναστασίου (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ἡ ἐλάττωσις τῶν δαπανῶν εἶνε 10.000.000.

Γ. Καφαντάρης. Εἶνε ἐλάττωσις δαπανῶν ἐκ τῆς ἀνταλλαγῆς.

Α. Παπαναστασίου. Καὶ ἐν γένει.

Γ. Καφαντάρης. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας παρατηρεῖται ἀντὶ ἐλαττώσεως αὔξησις δαπανῶν ὀφειλομένη εἰς τὰς ὑπὸ τῶν προκατόχων κυβερνήσεων γενομένας αὐξήσεις μισθῶν. Προβλέπεται ἐν τούτοις ἡ κατάργησις ἀριθμοῦ τινος γυμνασίων, πολυταξίων διδασκαλείων, καὶ τῆς ἐπιχορηγήσεως τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐξασφαλίσαντος ἐπαρκεῖς πόρους ἐκ τοῦ ἐπιβληθέντος προσθέτου δάσμοῦ ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης εἰσαγομένων εἰδῶν καὶ διαθέτοντος ἤδη ἀποθεματικὸν ἔνδεκα ἑκατομμυρίων.

Πολλοὶ βουλευταί. Νὰ διακόψωμεν.

Γ. Καφαντάρης. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἡ ἐπερχομένη μείωσις ὑπολογίζεται εἰς δραχμὰς 2.000.000 ἐκ τῆς καταργήσεως πρωτοδικείων τινῶν ἢ εἰρηνοδικείων ὡς καὶ θέσεών τινων ἀντεισαγγελέων καὶ τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐφετείων.

Σ. Σωτηριάδης. Εἶνε καὶ αἱ συντάξεις.

Γ. Καφαντάρης. Ἐγὼ ὑπελόγισα 2.000.000 δραχμῶν. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἔχομεν βεβαίως σημαντικὴν ἐλάττωσιν 28.000.000 ὀφειλομένων οὐχ ἧττον εἰς τὴν ἀπάλειψιν τῆς ἐφ' ἅπαξ χορηγηθείσης πιστώσεως εἰς τὸ Ταμεῖον κανονεργ. Οἰκονομίαι τινὲς ἀφορῶσαι τὴν καταργηθεῖσαν ἐμπορ. σχολὴν ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἀποδόσεως δὲν εἶνε ἄξιαι λόγου. Τοιουτοτρόπως ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων διερρυθμίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀκολούθων ἀναλογιῶν: Τὸ δημόσιον χρέος καλύπτει: τὰ 25,21⁹/ο τοῦ συνόλου τῶν προβλεπομένων δαπανῶν, ἐνῷ τὸ ποσοστὸν ἐν τῷ περισυνῷ προϋπολογισμῷ ἀνήρχετο εἰς 28,46, γεγονός, ὅπερ δὲν πρέπει δυστυχῶς νὰ μᾶς κάμῃ νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ δημόσιον χρέος βαίνει ἐλαττούμενον, καθόσον ἡ παρατηρουμένη ἐλάττωσις ὀφείλεται εἰς τὴν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης συμφωνίαν. Αἱ συντάξεις ἀπορροφοῦν 5,16⁹/ο ἐνῷ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀνήρχοντο εἰς 6,40⁹/ο, ἡ δημοσία ἀσφάλεια 3,86 ἔναντι 4,27, τὰ δημόσια ἔργα 2,91⁹/ο ἀντὶ 3,36, ἡ ἐκπαίδευσις παρουσιάζει αὔξησιν τοῦ ποσοστοῦ ἀπὸ 4.54⁹/ο εἰς 4,92, τὰ μονοπώλεια ἐλάττωσιν ἀπὸ 1,71 εἰς 1,54, τὰ Τ.Τ.Τ αὔξησιν ἀπὸ 2,56 εἰς 2,84. ὁ στρατὸς μείωσιν ἀπὸ 20,28⁹/ο εἰς 16⁹/ο, ὡσαύτως τὸ ναυτικὸν ἀπὸ 5.6 εἰς 4.16. Συνεπῶς αἱ δαπάναι τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀναβιβάζονται ἐν ὅλῳ εἰς 20,50⁹/ο ἔναντι 25,35 τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀποδεικνυομένης ἀνακριβοῦς τῆς κοινῶς κρατούσης ἀντιλήψεως περὶ τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν ὡς ἀνερχομένων εἰς 33⁹/ο.

Ἡ περίθαλψις καὶ ἐγκατάστασις τῶν προσφύγων παρουσιάζουν καὶ αὗται πτῶσιν ἀπὸ 2,02 εἰς 1,38. Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν πληθυσμῶν αἰσθητὴν αὔξησιν ἀπὸ 0,62⁹/ο εἰς 2,83⁹/ο, τὰ δάνεια πρὸς τούτοις ἀνῆλθον ἀπὸ 3.76 εἰς 6,72, τῆς λοιπῆς διοικήσεως ὑπολογιζομένης εἰς 13,86⁹/ο. Αἱ προτεινόμεναι παρ' ἡμῶν μειώσεις καὶ περικοπαὶ δύνανται νὰ πραγματοποιηθοῦν αἱ μὲν διὰ πράξεων τῆς διοικήσεως καὶ λογιστικῆς μειώσεως τῶν σχετικῶν πιστώσεων ἄλλα δὲ ἀπαραιτήτως διὰ νομοθετικῆς κυρώσεως.

Γηρουμένης τῆς συνήθους κοινοβουλευτικῆς διαδικασίας εἶνε φανερὸν ὅτι ὅπως ἐπιτελέσωμεν τὸ ἔργον τῶν οἰκονομιῶν δὲν θὰ ἤρκει ἀσφαλῶς τὸ ὑπολοιπόμενον μέχρι τοῦ τέλους τῆς παρούσης χρήσεως διάστημα. Αἱ συζητήσεις θὰ ἦσαν μακραί, αἱ διαφωνίαι αἱ ὁποῖαι θὰ προέκυπτον, ριζικαί, οὕτω δὲ τὸ ἔργον τὸ οἰκονομικὸν θὰ ἐματαιοῦτο, ὑποκύπτον εἰς τοὺς κανόνας τῆς κοινοβουλευτικῆς δικονομίας. Τοῦτο συνησθάνθησαν πανταχοῦ ὅπου σοβαρῶς ἐσκέφθησαν περὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως μέρος τοὐλάχιστον τῶν ἐλλειμμάτων καλυφθῇ διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῶν δαπανῶν, αἵτινες ὑπερεβογκώθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πολέμων, εἰς δὲ τὸ Βέλγιον, τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἰταλίαν, εἰς αὐτὴν τὴν κοιτίδα τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ τὴν Ἀγγλίαν, τὸ ἔργον τῶν οἰκονομιῶν συνετελέσθη διὰ τῶν νομοθετικῶν ἐξουσιοδοτήσεων πρὸς τὰς Κυβερνήσεις, αἱ ὁποῖαι εἴτε μόναι εἴτε βοηθούμεναι ὑπὸ ἐπιτροπῶν κατώρθωσαν νὰ φέρουν τὸ ἔργον τοῦτο εἰς πέρας. Ὁμοία ἀντίληψις ἐπεκράτησε καὶ παρ' ἡμῖν κατὰ τὸ 1924 ἐδόθη δὲ καὶ τότε εὐρυτάτη ἐξουσιοδότησις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, χάριν εἰς τὴν ὁποίαν καὶ μόνην ἐπενέχθησαν αἱ οἰκονομίαι περὶ ὧν προηγουμένως ὡμίλησα. Θὰ ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον, νὰ σκεφθῶμεν ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν ἀξίωσιν τῆς κοινῆς γνώμης πεισμόνως ἐχομένης τῆς ἀνάγκης τοῦ περιορισμοῦ τῶν δαπανῶν, ἀφίνοντες τὴν περὶ τούτου μέριμναν ἕκαστον εἰς τὰς πολυποικίλους διατυπώσεις καὶ τὰς μακρὰς παρελκύσεις τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς. Ἂν ἡ Βουλή, ὡς πιστεύω, ἐμφορῆται ἐκ τῶν διαθέσεων ὅπως ἀντικροκινομένη πρὸς τὸ κοινὸν αἴσθημα μὴ ἀφίσῃ τὴν δημοσίαν διαχείρισιν ὑπὸ τὸν ὄγκον νεκρῶν καὶ ἀχρήστων βαρῶν δὲν θέλει διστάσῃ, ὑποθέτω, νὰ δεχθῇ καὶ σήμερον, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχουσα τὴν κριτικωτάτην καμπήν, πρὸ τῆς ὁποίας εὑρισκόμεθα, νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ἄχαρι καὶ δυσάρεστον ἐγχείρημα τῶν περικοπῶν.

Δὲν ἀποτελεῖ ὅ,τι ζητοῦμεν προνόμιον τῆς Κυβερνήσεως ἀλλὰ βάρος ἐπαχθές, ὅπερ ἀναλαμβάνομεν ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι κωφεύοντες πρὸ τῶν διαμαρτυριῶν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὸ ἀληθὲς τοῦ λαοῦ συμφέρον. Ὑποβάλλομεν διὰ τοῦτο ὑπὸ τὴν κρίσιν ὑμῶν ψήφισμα παρέχον τὴν ἀπαιτουμένην νομοθετικὴν ἐντολὴν πρὸς ὅλας τὰς ἀναγκαίας μεταρρυθμίσεις, δι' οὗ θέλει ἐπιτευχθῇ ἐλάσσων δαπάνη μετ' ἴσης ἀποδόσεως. Δὲν σκέπτεται δὲ ἡ Κυβέρνησις νὰ σταματήσῃ εἰς ὃ μόνον σημεῖον ἤδη ἔφθασεν. ἀλλὰ θεωρεῖ καθῆκον της νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν προσπάθειαν, παρατεινομένης τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐπὶ ἓξ εἰσέτι μῆνας. Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν οἰκονομιῶν, πολυπληθὴς καὶ μὴ περισπωμένη ὑπὸ ἄλλων ἀσχολιῶν, ἐχρειάσθη ὀκτὼ ὁλοκλήρους μῆνας πρὸς κατάρτισιν τῶν προτάσεών της, δὲν εἶνε δὲ ὑποθέτω μακρὰ ἡ ὑφ' ἡμῶν ζητουμένη προθεσμία, οὐχὶ πρὸς ὑποβολὴν σκέψεων ἀλλὰ πρὸς πραγμάτωσιν ἀποφάσεων, τῶν ὁποίων ἡ ὀρθότης,

ἡ ἀμεροληψία καὶ ἡ ἀκρίβεια ἀσφαλίζεται διὰ τοῦ ἀμοιβαίου ἐλέγχου, τοῦ ἀσκουμένου ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τῶν προσκαίρως μόνον συνεργαζομένων καὶ κατὰ βάσιν ἀντιτιθεμένων κομμάτων. Ἂν τὸ κοινοβουλευτικὸν σύστημα ἔχει ὡς κυρίαν του ἀρετὴν τὴν δυσπιστίαν καὶ καὶ τὴν ἄγρυπνον τῶν κυβερνήσεων παρακολούθησιν, ὁ ἀμοιβαῖος ἔλεγχος δὲν εἶνε ὀλιγώτερον ἰσχυρὸς οὔτε ὀλιγώτερον ἄγρυπνος ἐντὸς τῶν τάξεων τῆς οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως. Θὰ ἦτο ἀπολύτως δύσκολος ἡ συμπαγνία καὶ ἡ συνεννόησις πέντε κομμάτων πρὸς οἱασδήποτε καταχρήσεις, ἂς ἡ κοινὴ γνώμη θὰ ἀπεστρέφετο καὶ θὰ ἐστηλίτευεν. Θὰ ἔχῃ ἄλλως τε πάντοτε ἡ Βουλή, εἰς ἣν τὰ ἐκδοθησόμενα θέλουν προσαχθῇ, τὸ δικαίωμα νὰ ἐλέγξῃ τὸ κυβερνητικὸν ἔργον καὶ νὰ τὸ τροποποιήσῃ ἢ καὶ νὰ ἀποτρέψῃ αὐτό, ἐφ' ὅσον τὸ κρίνει χρήσιμον.

Πρόεδρος. Διακόπτομεν διὰ τὴν 11 1)2.

Μετὰ τὴν Διακοπὴν

Ὥρᾳ 11 1)2 μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔχει τὸν λόγον.

Γ. Καφαντάρης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν.) Λυποῦμαι κύριοι διότι ἐκούρασα τὴν Βουλὴν διὰ τῆς λεπτομεροῦς μου ἐκθέσεως παρὰ τὸν κανόνα, ὃν πάντοτε ἐτήρησα νὰ μὴ καταχρῶμαι τῆς εὐμενείας τῆς Βουλῆς, διὰ λεπτομερῶν ἀναλύσεων καὶ μακρηγοριῶν, μὴ προσιδιαζουσῶν εἰς τὴν ἰδιοσυγκρασίαν καὶ τὰς ἕξεις μου. Ἐστερήθην δυστυχῶς τοῦ ἀπαραιτήτου χρόνου ὅπως, συμπτύξω τὰ στοιχεῖα, παράσχω εἰς τὴν Βουλὴν συνθετικὴν εἰκόνα τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν. ἐροδήθην δὲ μὴ ἐν τῇ σπουδῇ παραλείψω δεδομένα ἀπαραίτητα πρὸς μόρφωσιν ἀρτίας γνώμης. Ὁπωσδήποτε ἐλπίζω ὅτι ἡ μοναδικὴ αὐτῆς ἐξαίρεσις θὰ εἶναι καὶ τελευταία. Ἔλεγον, κύριοι, πρὸ τῆς διακοπῆς, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς ὅσας ἤδη προτείνομεν οἰκονομίας ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις προτίθεται καὶ ὀφείλει νὰ συνεχίσῃ τὴν προσπάθειαν πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπιζητοῦσα πρὸς τοῦτο τὴν νομοθετικὴν τῆς Βουλῆς ἐξουσιοδότησιν. Ὡς διετυπώθη τὸ σχέδιον τοῦ ψηφίσματος, ὑποθέτω ὅτι δὲν θέλει ἐγείρῃ σοβαρὰς ἀντιρρήσεις, ἐφ' ὅσον πρὸς τοὺς ἄλλοις προστίθεται εἰς αὐτὸ διάταξις μὴ ἀπαντῶσα συνήθως εἰς ὁμοίας περιπτώσεις καὶ ἐπιβάλλουσα τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ὑποβολῆς τῶν διαταγμάτων εἰς τὴν Βουλήν, εἰς τὴν ὁποίαν οὕτω παραμένει ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐπὶ τῶν ληφθησομένων μέτρων. Ἡ ἐπεκτεινομένη ὀσημέραι αὔξησις τῶν δαπανῶν ἐπιβάλλει ἐν τῷ μέλλοντι περιφρούρησιν τῆς σκεπίμου διαχειρίσεως τῶν ἐξόδων ἀπὸ τῶν ὑπερβάσεων πρὸς τὰς ὁποίας ρέπουν οἱ καθ' ἕκαστον κλάδον, ἐπιδιώκοντες τὴν ἰδίαν των θελτίωσιν.

Καταθέτω περὶ τούτου νομοσχέδιον δι' οὗ θὰ παρέχεται εὐρυτέρα τοῦ λοιποῦ δικαιοδοσία ἐποπτείας εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ἀδυνατοῦντα ὡς ἔχουν σήμερον τὰ πράγματα νὰ ἀναχαιτίσῃ οἱανδήποτε ὑπέρογκον καὶ δυσανάλογον πρὸς τοὺς δημοσίους πόρους δαπάνην, τῶν προσαρτωμένων εἰς ἕκαστον τῶν Ὑπουργείων εἰδικῶν λογιστηρίων περιοριζομένων εἰς τὴν βεβαίωσιν τῆς μὴ ὑπερβάσεως τῶν ἀναγεγραμμένων πιστώσεων. Ἡ ὅλως τυπικὴ αὕτη ἐξουσία εἶνε προδήλως καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπεδείχθη ἀλυσιτελής. Ἡ ἔλλειψις πραγματικῆς δικαιοδοσίας χαλαρώνει τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, μόνου ἁρμοδίου νὰ κρίνῃ κατὰ πόσον ἡ κίνησις τῶν δημοσίων πόρων ἐπιτρέπει τὴν πραγματοποίησιν τῶν δαπανῶν ἢ ἐπιβάλλει τὴν περιστολὴν αὐτῶν εἰς τὸ ἐλάχιστον. Ἐπιζητοῦμεν ἤδη νὰ καθιερωθῇ καὶ παρ' ἡμῖν ὅτι κρατεῖ εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ νὰ εἰδοποιηθοῦν τὰ εἰδικὰ λογιστήρια, πρὸ πάσης ἀναλήψεως δαπάνης, τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, δικαιούμενον νὰ

διατάξη την αναστολήν έως ού συντρεχούσης τυχόν περιπτώσεως, κριθή το ζήτημα υπό του Υπουργικού Συμβουλίου. Κατ' αυτόν τον τρόπον ή παρακολούθησις καθίσταται ουσιαστική και τελεσφόρος, επεκτεινομένη επί της διαθέσεως των πιστώσεων.

Γ. Σακαλής. Αυτό θα σημάνη αρχήν νοικοκυρωσύνης διά πρώτην φοράν.

Γ. Καφαντάρης. Εφαρμόσθη έντινι μέτρω και άλλοτε το σύστημα, ιδία κατά την περίοδον 1917—1920. Έκτοτε όμως και ιδία όσάκις τα κοινά διεχειρίσθησαν έτερογενείς κυβερνήσεις ή ουσιαστική επέμβασις ητόνησε και παρέμεινε μόνον ή τυπική έγκρισις. Ητέρα πηγή οικονομιών δύναται να ανευρεθή καθ' ημάς διά της αναδιοργανώσεως της υπηρεσίας των Κρατικών προμηθειών, ή λειτουργία της οποίας κατά το 1924—1925 έδωκε, κατά κοινήν ομολογίαν, άκρως ικανοποιητικά αποτελέσματα, τοσούτ' όπερ υπήρξεν ίσως εις εκ των λόγων, δι' ους κατηργήθη υπό της δικτατορίας.

Κ. Γκότσης. Ο σπουδαιότερος λόγος ήτο αυτός.

Γ. Καφαντάρης. Η ανασύστασις της υπηρεσίας ταύτης πρόκειται να συντελεσθή κατά τον αυτόν τρόπον, καθ' ον ελειτούργησε και κατά την πρώτην της περίοδον, επιφερομένων μόνον των τροποποιήσεων τας οποίας ενδεικνύει ή συγκομισθείσα πείρα.

Επαναλαμβάνω, κύριοι, κλείων το κεφάλαιον του προϋπολογισμού των εξόδων, ότι αι οικονομίαι και οι περιορισμοί των δαπανών συγκεφαλαιούνται περίπου εις 1.000.000.000 δραχμών· φρονώ δε ότι υπό τας παρούσας περιστάσεις, το αποτέλεσμα τούτο οφείλει να κριθή ως άκρως ικανοποιητικόν. Πολλοί παρ' ημίν υπεστήριζαν ότι θα ήτο δυνατόν να επιστρέψωμεν εις το όριον των δαπανών, αίτινες έβάρυναν το κράτος κατά το 1914, καθ' ον ακριβώς λόγον επανήλθομεν εντός των γεωγραφικών ορίων της μικροτέρας Ελλάδος. Πρόκειται δυστυχώς περί πλάνης όχι μικράν άσκησάσης επίδρασιν επί των πνευμάτων. Η επιστροφή μας εντός των παλαιοτέρων εθνικών ορίων επήλθεν ουχί ομαλώς, ουδέ άνευ κλονισμών αλλά μετά καταστροφάς, ερμηνευομένας αναποδράστως εις προσθέτους δαπάνας, τας οποίας ουδ' εξωφλήσαμεν είσέτι, ουδέ δυνάμεθα ευχερώς να εξοφλήσωμεν.

Αλλ' εκτός των δαπανών τούτων, δαπανών ανασυγκροτήσεως του κατακτραφέντος ύλικού, δαπανών συντηρήσεως περιθάλψεως και εγκαταστάσεως των προσφύγων, δεν δυνάμεθα να παρίδωμεν το γεγονός της αυξανούσης του Κράτους ροπής προς επέκτασιν του κύκλου της ενεργείας του, γεγονός ουχί τυχαίον, αλλ' οφειλόμενον εις τας συγχρόνους συνθήκας και την επιτακτικήν αξίωσιν της κοινωνίας, εκ του κράτους προσδοκώσης την ρύθμισιν πάσης εν τη χώρα κινήσεως, ιδία δε την επίλυσιν των ανεφυομένων οικονομικών συγκρούσεων. Εκ του λόγου τούτου και εκ της βελτιουμένης όσημέραι κοινής περί του βίου αντιλήψεως και της ύψώσεως του βιωτικού επιπέδου των μαζών, καθίσταται αδύνατον να ικανοποιήσωμεν σήμερον τας ευλόγους αξιώσεις διά την επάρκειαν της εκπαιδεύσεως, της δημοσίας ασφαλείας της εργατικής προστασίας, της κοινωνικής αντιλήψεως άνευ επεκτάσεως των δαπανών. Οι αντίθετοι υπολογισμοί στηρίζονται προφανώς επί εσφαλμένων προϋποθέσεων. Δεν σημαίνει όμως τούτο ότι πρέπει να αφεθώμεν ανυπεράσπιστοι και να παρασυρθώμεν υπό του ρεύματος των υπερβάσιών και να παρασυρθώμεν εις άς συνήθως εκφυλίζονται αί ορθαί κατά τα άλλα αντιλήψεις περί τη- αποστολής του κράτους. Καθήκον έχομεν να περιφρουρήσωμεν τον δημόσιον πλούτον με την σαφή ουχ ήττον συνείδησιν ότι δεν δυνάμεθα να κατέλθωμεν κάτω ενός κατωτάτου ορίου δαπανών, ουδέ να επανέλθωμεν εις συνθήκας ανηκούσας ουχί εις την σημερινήν πραγματικότητα αλλ' εις την ιστορίαν.

Εισέρχομαι ήδη εις την εξέτασιν των εσόδων εφ' ων προσλέπεται αύξησις δραχμών 1.606.000.000, αύξησις όμως μη επαγομένη ίσην του λαού επιβάρυνσιν. Μάλιστα εμπεριστατωμένη ανάλυσις των κονδυλίων των εσόδων καταδεικνύει ότι αί αύξήσεις προέρχονται εν πολλοίς εκ της προσδοκωμένης μετά θετικότητος πληρεστέρας των εσόδων βεβαιώσεως και έν τισι εκ φορολογικής επεκτάσεως. Έχομεν προσλέψη αύξήσεις 1) εκ του φόρου των οικοδομών δρ. 63 εκ. συνεπεία της διενεργουμένης ήδη απογραφής των οικοδομών, μελλούσης ν' αποπερατωθή κατά τας προλέψεις της υπηρεσίας μέχρι τέλους προσεχούς Αυγούστου ή Σεπτεμβρίου και άνευ φορολογικής επιβαρύνσεως.

Εις βουλευτής. Έχετε υπ' όψει σας το ενοικιοστάσιον;

Γ. Καφαντάρης (Υπουργός των Οικονομικών). Τα έσοδα εξετιμήθησαν κατά τον μετριώτερον τρόπον επί τη βάσει των κειμένων όρων άνευ υπολογισμού των εκ της τροποποιήσεως του ενοικιοστασίου ενδεχομένων προσαυξήσεων.

2) Εκ του προσθέτου φόρου της ύδρεύσεως Αθηνών-Πειραιώς προς εξυπηρέτησιν του Δανείου Γιούλιαν δρ. 25.000.000 προερχομένων κατά δρ. 12 εκ. συνεπεία της μεγαλειτέρας αποδόσεως του κυρίου φόρου και κατά το υπόλοιπον εξ αυξήσως του ποσοστού από 8 εις 12 %. Κατά πίνακα, ον έχω υπ' όψει το έλλειμμα της διαχειρίσεως της εταιρείας Γιούλιαν μέχρι της 31 Μαρτίου 1927, περιλαμβανομένων όλων των εξόδων και των εισπράξεων και του προσθέτου ποσοστού της φορολογίας, ανήλθεν εις 32.424.000 δρ. έλλειμμα πληρωθέν διά λογαριασμόν των ιδιοκτητών της πρωτευούσης υπό του Κράτους. Το δημόσιον είνε υπόχρεον να συμπληρώνη εκ των γενικών του πόρων εις βάρος όλκήθρου του έθνους την υπηρεσίαν του Δανείου, συναφθέντος επ' ωφελεία των ιδιοκτητών της πρωτευούσης, επλήρωσε δι άχρι τούδε ποσόν δρ. 32.424.000, όπερ ουδέποτε θέλει εισπραχθή από τους καθαυτό υποχρέους προς πληρωμήν.

Φ. Μοσχούλας. Πώς εδεβαιώθη το έλλειμμα;

Γ. Καφαντάρης. Εκ των λογαριασμών. Αι εξ ύδρολήψίας και του προσθέτου φόρου εισπράξεις συνενούμεναι δεν αρκούν προς συμπλήρωσιν της ετησίας δόσεως, ουδέ θα εξαρκέσουν και μετά την επαύξησιν του ποσοστού εις 12 %.

Σ. Στάης. Προς εξυπηρέτησιν του δανείου των 5 εκατομμυρίων δολλαρίων:

Γ. Καφαντάρης. Θα δεήση δε να καταβάλη πάλιν το Κράτος περί τα 15 εκατομμύρια δραχμών, 3) εκ του γενικού φόρου επί του εισοδήματος δραχ. 67 εκατομμύρια αποδοτέαι εις την καλλιτέραν βεβαίωσιν, καθώς και εις την ελαφράν της κλίμακος τροποποίησιν και την σύντονον του ελέγχου λειτουργίαν επί τη βάσει εξωτερικών τεκμηρίων γνωμοδοτήσεως επιτροπών κλπ. Η κλίμαξ του συνθετικού φόρου εμειώθη κατά το 1926 διά Νομοθετικού Διατάγματος συνεπεία δε της μειώσεως ταύτης το εξ αυτής ισχύον πάντοτε έσοδον κατήλθεν από δραχ. 50 εκατομ. περίπου εις δραχ. 35 εκατομ. Διά της προτεινομένης παρ' ημών τροποποιήσεως δεν αποκαθίσταται ή παλαιά κλίμαξ, αλλά απλώς βελτιούται κατά τι ή ήδη ισχύουσα, εναρμοζομένη προς τας παρούσας ανάγκας. 4) Εκ λεσχών τυχηρών παιγνίων δραχ. 13,600,000 λόγω των επιτευχθέντων κατά τας δημοπρασίας ανωτέρων ενοικίων. Δεν έχει λόγους το Κράτος να είνε υπερήφανον εκ του εσόδου τούτου. Η χαρτοπαιξία ή υπό του Κράτους άντι πινακίου φακής εμφανώς υποβαλλομένη είνε απειράκις είδεχθεστέρα και κοινωνικώς επικίνδυνος της λάθρα, της αρχής αντιδρώσης, διενεργουμένης. Δεν νομίζω ότι το έσοδον τούτο οφείλει να παραμείνη επί μακρόν αναγεγραμμένον εις τον προϋπολογισμόν. Υπάρχουν εις την ζωήν των λαών σύμβολα τινά εξουδετεροΰντα ή αναστέλλοντα τας ηθικάς ροπάς. Θα ήτο χιλιάκις προτιμότερον να έστερείτο το Κράτος της προσόδου ταύτης αντί του θεάματος της απροκαλύπτου διαφημίσεως των χαρτοπαικτικών κέντρων, της έλευθέρας εις ταύτα δι' ειδικών υπηρεσιών μεταφοράς, και εν ενί λόγω βοηθείας του Κράτους εξαπλώσεως του χαρτοπαικτικού μιάσματος, του επιφέροντος ραγδαίαν την κοινωνικήν έκλυσιν και την πλήρη της εργατικής οικογενείας αποσύνθεσιν.

Γ. Σακαλής. Η υπηρεσία των ξένων και εκθέσεων εβεβαίωσεν ότι το Υπουργικόν Συμβούλιον ενέκρινε τον πολλαπλασιασμόν των καζίνων διά της εγκαταστάσεως και τοιούτων εις την άκτην παρά την Βουλιαγμένην.

Γ. Καφαντάρης. Εννοείται ότι την στιγμήν ταύτην διερμηνεύω μόνον τας ατομικάς μου αντιλήψεις 5) εκ του φόρου του επιτηδεύματος συνεπεία της άρτιωτέρας αυτού βεβαιώσεως δρ. 81.000.000.

Π Μπούμπουλης. Μόνον εις βεβαιώσεις;

Γ. Καφαντάρης. Βεβαίως, εφ' όσον δεν προτείνομεν αύξησιν της φορολογίας. Ο φόρος δεν επεβλήθη επί των ημερών μας. Τα εύρομεν, είχε δε απασχοληθή διά την αποπερατωσιν του ελέγχου ολόκληρος σχεδόν ή φοροτεχνική υπηρεσία κατά το τελευταίον έτος. Προς στιγμήν είχε γεννηθή εν εμοί ή όχι ίσως επαινετή ελπίς, συγχωρουμένη δε ίσως μόνον εκ των δυσκόλων περιστάσεων ότι ή εκ των εσόδων τούτων πρόσοδος θα ήτο απείρως μεγαλειτέρα, συνεπεία των δρακόντειων ως ελέγετο μέτρων των αρχών, έμποροι δε εκ των τα πρώτα φερόντων μεδιεβεβαίωσαν ότι συνεπεία των διαπραττομένων, ως ελέγετο, επισήμων λιστοπραξιών, ή βεβαίωσις θα υπερέβαινεν τας 700 εκατομμύρια δραχ.

Παραπεισθείς έσπευσα να λάβω όλα τα δυνατά μέτρα προς αποσόβησιν του ατόπου των υπαλλήλων ζήλου και δι' εντονωτάτων και επανειλημμένων διαταγών κατέστησα προσεκτικάς τας εφορικάς αρχάς και τας επιτροπάς της κατατάξεως και συνέστησα εις αυτάς, να αποφεύγουν υπερβολάς εκθετούσας την άμεσον φορολογίαν εις την κοινήν αντιπάθειαν.

Το αποτέλεσμα υπήρξεν ότι αντί των θρυλλουμένων 700 εκατομμυρίων εβεβαιώθησαν μόνον περί τα 270 εκατομμύρια, εξ αυτών δε μετά την εκδίκασιν των δευτεροβαθμίων επιτροπών αμφιβάλλω αν θέλη υπολειφθή καθαρά βεβαίωσις 200 1—210 εκατομμυρίων.

Δεν μετανοώ διά τας συστάσεις μου, επείσθην όμως μετά πόσης ο υπουργός των Οικονομικών οφείλει ν' αποβλέπη δυσπιστίας προς τας διατόρους κραυγάς, τας τόσον συνήθεις εν Ελλάδι, προκειμένου περί πληρωμής φόρων, 6) εκ προσαυξήσεως της καταβαλλομένης υπό του σταφιδικού οργανισμού εισφοράς κατά 24 εκατομμύρια.

Ο φόρος της σταφίδος, ορισθείς κατ' αποκοπήν κατά την ίδρυσιν της Προνομιούχου εις 3.500.000 δρ. παρέμεινεν αμετάβλητος μέχρι εσχάτων, μόνον δε κατά τα τελευταία έτη ηυξήθη ανεπαισθήτως δύναταί τις να είπη εις 16 εκατομμύρια δραχ., ήκιστα ανταποκρινομένους προς την αρχικήν της εισφοράς αξίαν. Συμβαίνει όμως κατά το έτος τούτο και τι πλέον. Ο σταφιδικός οργανισμός εκκαθαρίσας όλοσχερώς τα εν ταίς αποθήκαις του συσσωρευθέντα αποθέματα παρουσιάζει ασυνήθη όσον και ευχάριστον ανθηρότητα, εσχημάτισε δε ήδη περίσσευμα 80 εκατομ. δραχ. εξ ού ζητείται ή καταβολή των επί πλέον 24 εκατομμυρίων. Το βάρος είνε ασήμαντον, δεδομένου μάλιστα ότι ουδείς έτερος φόρος επιβάλλεται επί της σταφίδος καθόσον το παρακράτημα είνε στέρησις βεβαίας προσόδου, στέρησις όμως επιζητουμένη υπό των σταφιδοπαραγωγών προς το ίδιον συμφέρον, 7) εκ του φόρου επί της κινητής και ακινήτου περιουσίας, εκπνέοντος μετά της παρούσης χρήσεως, επί πλέον δρ. 81 εκατομμύρια, ένεκα της επιδιωχθησομένης συντονωτέρας του εσόδου βεβαιώσεως, ωσαύτως δε συνεπεία δύο τροποποιήσεων, άς προτείνομεν εις την φορολογίαν. Διά της πρώτης εξ αυτών αίρεται ή διά Ν. Δ. μετά την ραγδαίαν πτώσιν του ξένου συναλλάγματος κατά Μάϊον του 1923, παρασχεθείσα έκπτωσις του ένός τετάρτου. Ο φόρος ούτος βεβαιούται ως γνωστόν επί τη βάσει της αξίας της περιουσίας κατά Δ)βριον 1922. Από του Δ)βρίου όμως 1922 μέχρι του Μαΐου 1923, ή λίρα από δραχ. 376 κατέπεσεν εις τας 150, μέχρι 200, υποτιμηθέντων ούτω σημαντικώς των περιουσιακών στοιχείων. Θείαι συνάρσει εύρισκόμεθα και πάλιν ως προς την τιμήν του εξωτερικού συναλλάγματος εις τα ύψη του Δ)βρίου του 1922, εις την βάσιν τοιούτοτι εφ' ής έστηρίχθη ο φόρος, εξέλιπεν δε ο δικαιολογητικός λόγος της καταργουμένης διατάξεως.

Διά της δευτέρας τροποποιήσεως δίδεται ή αυθεντική έρμηνεία, προκειμένου περί των εις χρυσόν καταθέσεων ότι όσάκις ή απόδοσις αυτών ενεργείται επί τη βάσει της αγοράκης του χρυσού αξίας, ή τιμή αύτη δέον να λαμβάνεται υπ' όψιν κατά την προσμέτρησιν του φόρου. Η ερμηνεία αύτη αποκαθιστώσα άπλως την ακρίβειαν εν τη εκτιμήσει ουδέν πράγματι συνεπάγεται πρόσθετον βάρος. Αντιστοίχως προς τας αυξήσεις εν τω προϋπολογισμώ, σημειούνται και ελαττώσεις εκ των οποίων ιδιαιτέρας μνείας χρήζει ή ελάττωσις του φόρου των αιγοπροβάτων και χοίρων, επεκτεινομένης της απαλλαγής από δύο εις δεκαπέντε δι' έκάστην οικογένειαν, προς αποσόβησιν κυρίως των καταχρήσεων και των πιέσεων των κτηνοτροφικών πληθυσμών κατά την βεβαίωσιν του φόρου.

Μείωσις επίσης επέρχεται διά της προτεινομένης ριζικής διασκευής του φόρου του υπερτιμήματος επί τω σκοπώ της προσαρμογής του ποσοστού προς τας αλλεπαλλήλους περιόδους της υποτιμήσεως του Εθνικού νομίσματος.

Ωσαύτως δε και εκ της προσδοκωμένης κατά το έτος της μικροτέρας του ελαίου εσοδείας.

Υπολογίζομεν επίσης σχετικήν ελάττωσιν και εκ της φορολογίας της εγγείου παραγωγής, μη ισοφαριζούσης την απόδοσιν της δεκάτης.

Το σχετικόν νομοσχέδιον έχει ήδη κατατεθή και παραπεμφθή εις την οικείαν επιτροπήν, όσον δε και αν δεν πρόκειται να φανή ευάρεστον εις την γεωργικήν τάξιν, επιθυμούσαν ως είκός πλήρη σχεδόν ασυδοσίαν, ενέχει πλεονεκτήματα αναμφισβήτητα αίρομένων των πιέσεων της ενοικιάσεως, αίτινες απετέλουν και τον κύριον λόγον της εναντίον της δεκάτης εξεγέρσεως και εφαρμοζομένης μιάς ιδεώδους κατά βάσιν αρχής, της αρχής της αυτοβεβαιώσεως του φόρου διά των αίρετών των φορολογουμένων κοινοτικών αντιπροσώπων. Τίς δύναται ν' αρνηθή, ότι αί επιτόπιαι, αί κοινοτικαί αρχαί είνε εις καλλιτέραν παντός άλλου θέσιν να πιστοποιούν εν ακριβεία την παραγωγήν;

Δεν κατηρτίσθη ή φορολογία αύτη είκή και ως έτυχεν παρ' ημών ουδέ ανταποκρίνεται προς τας θεμελιώδεις ημών αντιλήψεις, περί της δικαίας και σκοπίμου κατανομής των φορολογικών βαρών αφού και ή φορολογία αυτή, ως φορολογία του ακαθορίστου εισοδήματος πιέζει επιζημίως και επαχθώς τους μικρούς παραγωγούς και εν γένει την παραγωγήν.

Ουδεμία αμφιβολία ότι ή προσφορωτέρα φορολογία και διά την έγγειον όπως και διά πάσαν άλλην παραγωγήν είνε ή φορολογία της καθαράς προσόδου, ατυχώς όμως εν τη πράξει ή φορολογία αύτη εν τω συνόλω της ηστόχησε, προκειμένου δε περί της γεωργικής παραγωγής θα ήτο καθαρά χείμαιρα να ελπίσωμεν βεβαίωσιν αυτής κατά σύστημα αποτυχόν και από του δευτέρου έτους της εισαγωγής του ένεκα τούτου καταργηθέν. Τα παλαιότερα συστήματα, όσα κατόπιν της αποτυχίας ταύτης εφηρμόσθησαν ηστόχησαν και ταύτα από ταμιακής απόψεως οίκτρως. Η φορολογία της ακαθαρίστου προσόδου, ή ισχύσασα επί έν ή δύο έτη ουδέν απέδωκεν, ή δε φορολογία του στρεμματικού φόρου απέδωκε μόνον έσοδον 14,000,000 δραχμάς.

Ο φόρος της εγγείου παραγωγής, ως διερρυθμίσθη διά του νομοσχεδίου, δεν οφείλει και καθ' ημάς να χρησιμεύση ως σύστημα μόνιμον, αλλ' ως μέτρον προσωρινόν, του οποίου ή ισχύς δεν θέλει επεκταθή πέραν του τρέχοντος έτους. Σύν τω νομοσχεδίω περί εγγείου φορολογίας υποβάλλεται και νομοσχέδιον περί στρεμματικής φορολογίας, την οποίαν

προκρίνομεν, ὄχι ὡς ἀνταποκρινομένην καὶ ταύτην πρὸς τὰς ἰδέας ἡμῶν, ἀλλ. ὡς ἐγείρουσαν ὀλιγωτέρας ἀντιδράσεις.

Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου διαιροῦνται αἱ γαῖαι κατὰ κατηγορίας ἀναλόγως τῆς παραγωγικότητος αὐτῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ὁρίζεται ὁ πληρωτέος φόρος. Πρὸς βεβαίωσιν ὅμως τοιούτου φόρου, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς ἀνεπαρκείας τῶν ἐφοριακῶν ὀργάνων, θ' ἀπητεῖτο χρόνος μακρὸς καὶ θὰ ἐματαιοῦτο ἐντελῶς τὸ ἔσοδον κατὰ τὸ τρέχον ἔτος. Δι' ὃ καὶ εὑρέθημεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προσφύγωμεν εἰς τὸ προτεινόμενον μέτρον, ὅπερ ἄνευ πιέσεων ἐπιτρέπει εἰς τὴν γεωργικὴν τάξιν νὰ εἰσφέρῃ καὶ αὐτὴ τὸν ὁλόν της ὑπὲρ τῶν κοινῶν. Ὑπολογίζω εἰσπραξιν δραχμ. 180,000.000 περίπου λαμβάνονων ὡς βάσιν τὴν περυσινὴν ἐσοδείαν.

Αὐταί, Κύριοι, εἶναι αἱ προτεινόμεναι τροποποιήσεις τῆς ἀμέσου τῆς φορολογίας τῆς ὁποίας ἡ ἀναλογία ἐν σχέσει πρὸς τὸ σύνολον τῶν φορολογικῶν βαρῶν εἶνε 26 %, τῆς ἐμμέσου φορολογίας ἀνερχομένης εἰς 74% διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ εἰς ταύτην καὶ τοῦ χαρτοσήμου καὶ τῶν μονοπωλίων μετ' ἀφαίρεσιν ἐγγοεῖται τοῦ κόστους τῶν μονοπωλιακῶν εἰδῶν. Εἶνε ἴσως παρήγορον ὅτι δὲν εἴμεθα ὁ μόνος ὕστερῶν λαὸς ἐν τῇ ἀναπτύξει τῆς ἀμέσου φορολογίας. καθόσον εἰς τὰ πλεῖστα τῶν κρατῶν τὸ αὐτὸ ἀπαντῶμεν φαινόμενον εἰς κλίμακα δὲ ἔτι μεγαλυτέραν εἰς τοὺς βαλκανικοὺς ἡμῶν γείτονας τὴν Ρουμανίαν, Σερβίαν, Βουλγαρίαν. Δὲν εἶνε τῆς παρούσης ὥρας ἡ ἔρευνα τῶν αἰτίων τῆς καθυστερήσεως, κεφαλαιωδῶς δὲ μόνον δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὀφείλεται αὕτη ἐν πρώτοις εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπὸ τὸ 1919 οἱ ἄμεσοι φόροι διερρυθμίσθησαν ἐπὶ ὀρθοτέρας μὲν θεωρητικῆς βάσεως ἀλλ' ἄνευ τῆς δεούσης προπαρασκευῆς, δεύτερον καὶ σπουδαιότερον διότι κατὰ τὰ πρόσφατα ἔτη καὶ σήμερον ἀκόμη προέχουν αἱ καθαρῶς ταμιευτικαὶ ἀπόψεις ἐν τῇ φορολογίᾳ, οἱ δὲ ἄμεσοι φόροι ἔχουν μικρὰν καὶ ὀραδεῖαν ἀπόδοσιν. τέλος ἴσως δὲ καὶ τὸ κυριώτερον ἐξ ὅλων, ὅτι ἡ φορολογία αὕτη προσκρούει εἰς τὴν κοινὴν ἀντιπάθειαν πιθανῶς διότι εἶνε δικαιοτέρα τῶν ἄλλων.

Ἐκ τῶν ἀμέσων φόρων χρήζουν ἰδιαιτέρας προσοχῆς οἱ δύο φόροι εἰς οὓς ἐνσαρκοῦται ἰδιαζόντως ἡ περὶ τῆς φορολογικῆς δικαιοσύνης κοινὴ ἀντίληψις, ὁ γενικὸς τοῦ εἰσοδήματος φόρος καὶ ὁ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας. Ἡ μέχρι τοῦδε ἀπόδοσις τῶν φορολογιῶν εἶνε τοσοῦτον μηδαμινή, ὥστε ἐγεννήθη ἡ ὑπόνοια ἀπροκαλύπτου τοῦ Κράτους μεροληψίας ὑπὲρ τῶν εὐπορούντων, ὑπόνοια ἀνακριβὴς κατ' οὐσίαν δικαιολογουμένη οὐχ' ἧττον ἐκ τῶν φαινομένων. Τί ἐβεβαιώθησαν ἐκ τοῦ συνθετικοῦ φόρου κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη; Κατὰ τὸ ἔτος 1923 — 24, 48,700,000. τὸ 1924—25 δρ. 54,300,000, τὸ 1925—26 δρ. 53,800,000 τὸ ἔτος 26—27, δι' οὓς ἀνέφερα λόγους, 35,500,000. Ὁ φόρος τοῦ κεφαλαίου τὴν αὐτὴν παρουσιάζει εἰκόνα, περιστρεφόμενος περὶ τὰ 50—60,000,000 ἐτησίως. Καὶ παρατηροῦμεν ἐντεῦθεν περίεργον γεγονός, ὅτι ἐνῷ αἱ φορολογίαι αὐταὶ ἐπεβλήθησαν ὅπως μετριάσουν τὰς φορολογικὰς ἀνισότητας, ἐκ τῆς πλήρους αὐτῶν ἐν τῇ πράξει ἀτονήσεως προεχειρίσθησαν εἰς σημαίαν συνεγείρουσαν τὸν λαὸν κατὰ πάσης φορολογικῆς τοῦ Κράτους κινήσεως. Ὅσάκις τὸ Κράτος ἀποπειρᾶται, ὠθούμενον ὑπὸ τῶν ἀναγκῶν, νὰ αὐξήσῃ τοὺς φόρους, ἀκούεται πανταχόθεν ἡ κραυγὴ «διατὶ δὲν φορολογεῖτε τοὺς πλουσίους»; Ἀκούεται δὲ ἡ κραυγὴ αὕτη ὄχι μόνον ἀπὸ τῶν τάξεων τῆς ἀριστερᾶς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μέρους τῶν ἐναὐρυνομένων διὰ τὰς συντηρητικὰς των δοξασίας. ἑτοίμων ὅμως ἐννοεῖται πάντοτε νὰ ἀντικαταστήσουν τὴν διαμαρτυρίαν ταύτην μὲ τὴν ἄλλην κραυγὴν «διατὶ φυγαδεύετε τὸ κεφάλαιον»

Δημιουργοῦνται ὡς ἐκ τούτου δυσχέρειαι δυσυπέρβλητοι, τῆς κοινῆς συνειδήσεως μὴ ἀνεχομένης, καὶ εὐλόγως, νὰ βλέπῃ ἀσυδότους ἐκείνους, οἵτινες κατὰ πρῶτον λόγον ὤφειλον νὰ φέρουν τὰ βάρη τῶν φόρων. Ἀλλεπάλληλοι κυβερνήσεις, ἐκ διαφόρων ἐμφορούμεναι ἀρχῶν συντηρητικῶν ἢ ριζοσπαστικῶν ἢ ἁπλῶς προοδευτικῶν, ἦλθον ἀπὸ τῆς καθιερώσεως τῶν φόρων τούτων εἰς τὴν ἀρχήν, καὶ οὐδεμία ἐξ αὐτῶν κατώρθωσε νὰ προσδώσῃ εἰς τοὺς φόρους τούτους τὴν ἐπιβαλλομένην τόνωσιν Διατί; Εὑρισκόμεθα μήπως πρὸ ἐσκεμμένης τοῦ Κράτους ἀδρανείας, ἢ ἐνώπιον πραγματικῆς ἀδυναμίας; Ἀντὶ νὰ ἀπαντήσω προσωπικῶς εἰς τὸ ἐρώτημα, θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν διευθυντὴν τῶν ἀμέσων φόρων, ἁρμοδιώτερον ὅπως σᾶς διαφωτίσῃ ἐμοῦ, ὅστις μῆνας μόνον τινὰς διευθύνω ἐν μέσῳ παντοίων περισπασμῶν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐν ἐκθέσει, συνταχθείσῃ τῇ αἰτήσει μου, ὁ προϊστάμενος τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας γράφει τὰ ἑξῆς: «Ἡ κατὰ τὸ 1919 μεταρρύθμισις τῶν φορολογιῶν εὗρεν ἀπαράσκευον τόσον τὴν φοροτεχνικὴν ὑπηρεσίαν ὅσον καὶ τοὺς φορολογουμένους. Τὸ προσωπικὸν τῶν Οἰκ. Ἐφορειῶν, ἐξοικειωμένον μὲν πρὸς τὰς παλαιὰς φορολογίας, ἀλλ' ἄμοιρον τῶν γνώσεων αἵτινες ἀπῃτοῦντο διὰ τὰς καινοτόμους φορολογίας, μετὰ βραδύτητος προσηρμόζετο πρὸς ταύτας. Ἐπίσης αἱ νέαι φορολογίαι, ἀπαιτοῦσαι καὶ ὀλικὴν ἀπασχόλησιν τοῦ προσωπικοῦ μεγαλυτέραν ἢ πρότερον, κατέδειξαν ὅτι ἡ δύναμις τῆς φοροτεχνικῆς ὑπηρεσίας, ὄχι μόνον ποιοτικῶς ὑστέρει, ἀλλὰ καὶ ποσοτικῶς. Ἕνεκα τούτου προσελήφθησαν δι' ειδικῶν ἐξαιρετικῶν διατάξεων καὶ ὑπάλληλοι δόκιμοι καὶ ἐμπειροτέχναι, ἔχοντες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἰδικὰς γνώσεις καταλλήλους διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νέων φορολογιῶν. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι προωρίζοντο νὰ ἀπορροφηθῶσι βαθμιαίως εἰς τὸν ἐφορικὸν κλάδον. Ἀλλὰ καὶ ἡ τοιαύτη ἐνίσχυσις τοῦ προσωπικοῦ ἦτο ἀνεπαρκής, ὡς νὰ μὴ ἤρκη δὲ τοῦτο, ἡ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1921 γενομένη γενικὴ ἐπιστράτευσις ἀπεγύμνωσε τὸν ἐφορικὸν κλάδον. Οὕτω ἐκ τῶν ὑπερενεακοσίων ὀργανικῶν θέσεων τῶν ἐφορικῶν ὑπαλλήλων ἦσαν κατὰ τὸ 1922 συμπεπληρωμέναι μόνον αἱ ἑξακόσιαι περίπου, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ δὲ τούτου τῶν ὑπαλλήλων τὸ ἥμισυ ὑπηρέτει ἐν τῷ στρατῷ, ἤτοι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην αἱ Ἐφορεῖαι εἰργάζοντο μὲ τὸ τρίτον τοῦ προσωπικοῦ των.

Τοιουτοτρόπως, τὰ μὲν δύο πρῶτα ἔτη τῆς ἐφαρμογῆς 1919 καὶ 1920—21 οὐδεὶς σχεδὸν ἔλεγχος ἐγένετο ἕνεκα τῶν προπαρασκευαστικῶν τῆς ἐφαρμογῆς, κατὰ δὲ τὰ ἔτη 1921—22 καὶ 1922—23 ὡσαύτως οὐδεὶς ἔλεγχος τῶν φορολογουμένων ἐγένετο, καθόσον τὸ προσωπικὸν εὑρίσκετο κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τὰ ὅπλα.

Ἀπὸ τοῦ 1923—24 καὶ ἐφεξῆς καταβάλλεται ἀδιάλειπτος καὶ ἐντεταμένη προσπάθεια, ἀφ' ἑνὸς πρὸς κατάρτισιν τῶν ὑπηρεσιακῶν στελεχῶν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ προσωπικοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἐλέγχου.

Τὸ γεγονὸς ὅμως ὅτι ὑπελείποντο πρὸς ἐκκαθάρισιν φορολογίαι τεσσάρων οἰκον. ἐτῶν ἐπιπροσθέτως πρὸς τὴν καθ' ἕκαστον ἔτος τρέχουσαν ἐργασίαν, ὑπῆρξε μέγα ἐμπόδιον διὰ τὴν πλήρη ἐνημέρωσιν καὶ τελείαν ἐκκαθάρισιν τοῦ ἐλέγχου τῶν ἀπὸ τοῦ 1923—24 καὶ ἐφεξῆς ἐτῶν. Τὸ τοιοῦτον ἀπέβη ἰδιαιτέρως πρὸς βλάβην τοῦ συνθετικοῦ φόρου, ὅστις κατὰ φυσικὴν σειρὰν ἐκκαθαρίζεται μετὰ τὴν ὁριστικοποίησιν τοῦ ἀναλυτικοῦ φόρου τῶν καθαρῶν προσόδων. Τὴν αὐτὴν καθυστέρησιν ὑπέστη καὶ ἡ φορολογία τοῦ κεφαλαίου». Ἰδοὺ λοιπὸν οἱ λόγοι οἱ ἐξηγοῦντες τὴν καθυστέρησιν. Κατὰ τὰ ἔτη 1919 καὶ 1920, ἡφορολογία τῶν καθαρῶν προσόδων δὲν ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ, διότι τὸ προσωπικὸν δὲν ἐπήρκει καὶ ἦτο τεχνικῶς ἀπαράσκευον διὰ τὴν βεβαίωσιν. κατὰ τὰ ἔτη 1921 καὶ 1922 αἱ Ἐφορεῖαι, συνεπείᾳ τῆς ἐπιστρατεύσεως. ἠρημώθησαν, ἐπεσωρεύθη δὲ μετὰ τοῦτο τοσοῦτος ὄγκος τῆς ἐν καθυστερήσει ἐργασίας, ὥστε ἡ ἐκκαθάρισις μὲ τὸ ἀραιὸν καὶ ἀκατάρτιστον προσωπικὸν καθίσταται ἀνέφικτος. Ἐπὶ πλέον αἱ συνεχεῖς φορολογικαὶ μεταρρυθμίσεις, αἱ ἐκ τῆς καθυστερήσεως ἀκριβῶς ταύτης προκληθεῖσαι καὶ αἱ ἀλλεπάλληλοι καὶ ἀτελεύτητοι τῶν προθεσμιῶν παρατάσεις ἐπεδείνωσαν ἔτι μᾶλλον

τὴν κατάστασιν, ὅσον ἰδίως ἀφορᾷ τὸν ἔλεγχον τῶν φόρων τοῦ κεφαλαίου καὶ τοῦ συνθετικοῦ, προαπαιτοῦντος τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἀναλυτικῶν εἰσοδημάτων. ὅπως ἐξ αὐτῶν προκύψῃ τὸ σύνολον τοῦ εἰσοδήματος καὶ τῆς περιουσίας.

Τί πρέπει λοιπὸν νὰ πράξωμεν; Πρέπει νὰ παραιτηθῶμεν τῆς ἰδέας τῆς ἀκριβεστέρας βεβιαιώσεως, ἐπιβεδαιοῦντες τὸ βάσιμον τῆς κοινῆς κατακραυγῆς; Θὰ ἦτο σφάλμα ἀσύγγνωστον καὶ ἀδικία καὶ ἀνισότης ἀφόρητος. Τὸ αἴσθημα τοῦ δικαίου καὶ ἡ ἐπίγνωσις τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους μᾶς ὑποχρεώνει νὰ ἐντείνωμεν τὰς προσπαθείας μας πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς φορολογίας τῶν καθαρῶν προσόδων. Ἀπὸ τῆς σκέψεως ταύτης κινούμενος ἐπέσπευσα τὴν ἀπογραφὴν τῶν οἰκοδομῶν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν δηλώσεων. Θέλω ὡσαύτως ἐπιταχύνει τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν δύο γενικῶν φόρων διὰ πολυαρίθμων ἐπιτροπῶν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τεκμηρίων, τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπουν εἰς τόπον μικρόν, ὡς ἡ Ἑλλάς, νὰ ἐκτιμήσωμεν ποῖοι δύνανται νὰ πληρώσουν φόρους καὶ ποῖοι ὄχι.

Εἶνε ἐν τούτοις ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ τὴν καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων ἐφ' ὅσον αἱ ὑπηρεσίαι τῆς βεβαιώσεως καὶ τῆς εἰσπράξεως διατελοῦν εἰς τὴν παροῦσαν ἐξάρθρωσιν ὑπὸ τὴν ἔποψιν ἀριθμοῦ καὶ τεχνικῆς ἐπαρκείας.

Τὸ καταρτισθὲν ἄλλοτε σῶμα τῶν ἐμπειροτεχνῶν, ἀπαραίτητον σήμερον διὰ τὴν παρακολούθησιν τοῦ πολυπλόκου μηχανισμοῦ τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, διελύθη, δὲν ὑπελείφθησαν δὲ ἐν ὅλῳ ἂν μὴ σφάλλωμαι, εἰμὴ 20, ἐμπειροτέχναι, ἀδυνατοῦντες νὰ ἱκανοποιήσουν τὰς ἀνάγκας τοῦ τεχνικοῦ Ἐλέγχου. Πάντα ταῦτα μᾶς ἤγαγον εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀποκαταστήσωμεν ἀκεραίαν τὴν λειτουργίαν τῶν σχετικῶν ὑπηρεσιῶν, συμπληροῦντες τὸ προσωπικόν, ὅπως παύσῃ τοῦ λοιποῦ ἡ ἀδικαιολόγητος διαφυγὴ τῶν ἐσόδων καὶ ἡ ἄνισος διάκρισις μεταξὺ τῶν φορολογουμένων, εἰς φορολογουμένους καταβάλλοντας καὶ εἰς φορολογουμένους μὴ καταβάλλοντας τοὺς φόρους.

Αἱ κεναὶ θέσεις τοῦ ἐφορειακοῦ κλάδου ὑπολογίζονται εἰς 400 καὶ θέλω ἐπιδιώξῃ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν μέχρι μιᾶς κατὰ τρύπον ἐννοεῖται καθαρῶς ὑπηρεσιακόν. Θὰ προσπαθήσω ἐπίσης ὅπως προσελκύσω ἐντὸς τοῦ κλάδου ὑπαλλήλους εἰδήμονας καὶ ἐντριβεῖς τῆς λογιστικῆς τέχνης, ἄνευ τῶν ὁποίων ἡ λειτουργία τῆς φορολογίας τῶν καθαρῶν προσόδων θὰ εἶνε πάντοτε ἀτελής.

Εἶμαι ὁμοίως διατεθειμένος νὰ θέσω εἰς ἄμεσον λειτουργίαν, ἐφ' ὅσον εἶνε δυνατόν, τὴν ἱδρυθεῖσαν, ἀλλὰ μὴ λειτουργήσασαν εἰσέτι σχολὴν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ φοίτησις ὡρίσθη διετὴς διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας δίπλωμα ἀνωτέρων σχολῶν, μονοετὴς δὲ διὰ τοὺς διπλωματούχους.

Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον, θὰ δυνηθῶμεν νὰ προσδώσωμεν εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν ὅλην τὴν ἀναγκαίαν ζωτικότητα καὶ ν' ἀποφύγωμεν τὴν διηνεκῆ καὶ ἀσύμφορον τῶν ἐμμέσων φορολογιῶν ἐξόγκωσιν. Ὅπως κρίνητε, Κύριοι, περὶ τῶν βαρυνουσῶν τὰς οἰκονομικὰς ὑπηρεσίας βαρῶν σᾶς καθιστῶ γνωστὸν ὅτι κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τὴν φοροτεχνικὴν ὑπηρεσίαν θὰ ἀπασχολήσῃ ἡ βεβαίωσις καὶ ἡ ἐξέλεγξις τῶν δηλώσεων τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν, ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τῆς ἐγγείου παραγωγῆς, ὁ φόρος τῶν κληρονομιῶν καὶ τοῦ ὑπερτιμήματος, ὁ ἔλεγχος τῶν καθαρῶν προσόδων τῶν Βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, τοῦ κεφαλαίου, ἡ πλήρης ἐκκαθάρισις τῶν φόρων παλαιῶν ἐτῶν, ἡ φορολογία τῶν καθαρῶν προσόδων.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς φορολογίας τοῦ κεφαλαίου εἶχεν ὑπολογίσῃ ἐξ αὐτῆς δύο δισεκατομμύρια δραχμῶν, εἰσεπράχθησαν δὲ μόνον τὸ 1926-1927 καὶ θέλουν εἰσπραχθῇ μετὰ τῶν προϋπολογιζομένων διὰ τὴν τρέχουσαν χρῆσιν ἐν ὅλῳ 140,000,000.

Αἱ ἀνάγκαι ἂς ἀνέφερα καὶ αἱ καθυστερήσεις. αἱ ὁῖαι τὸ κοινὸν αἴσθημα ὑπαγορεύουν τὴν λῆψιν ὑπερτάτων μέτρων, ἔτι δὲ καὶ τὴν δημοσίευσιν διὰ τοῦ τύπου πρὸς στηλίτευσιν τῶν ὀνομάτων τῶν λιποτακτούντων ἐνώπιον τοῦ καθήκοντος τῆς ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων ἑκάστου εἰσφορᾶς διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Κράτους.

Γ. Μπούσιος. Τὸ ἔχομεν προτείνει καὶ δὲν ἔγινεν.

Γ. Καφαντάρης. Ἐγὼ θὰ τὸ προτείνω διὰ νὰ γίνῃ. Ἡ καθιέρωσις τοιαύτης διατάξεως δὲν εἶνε βεβαίως ἄμοιρος τρωτῶν σημείων καὶ δύναται νὰ δώσῃ λαβὴν εἰς καταχρήσεις, καθ' ὧν δέον νὰ ληφθοῦν ἐπαρκεῖς ἐγγυήσεις ὅπως μὴ διασύρωνται ἀδίκως ὑποληψεις. Δὲν ἀμφιβάλω ἐν τούτοις περὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ μέτρου, χρησιμότητος ἰδίως προληπτικῆς διὰ τοὺς ἔχοντας χαλαρὰν συναίσθησιν τῶν ὑποχρεώσεών των καὶ ἐνοοῦντας νὰ μὴ διαθέσουν οὐδὲν ὑπὲρ τοῦ Κράτους ἐξ ὅσων θησαυρίζουν εἰς τὰς καλὰς καὶ κακὰς περιστάσεις.

Αἱ ἐκ τῆς ἐμμέσου φορολογίας ἐπαυξήσεις ἀπορρέουν κατὰ πρῶτον λόγον ἐκ τῶν ἐν ἰσχύϊ ἤδη δασμολογικῶν τροποποιήσεων, τῆς αὐξήσεως δηλαδὴ τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς ἐκ τῶν δασμῶν τοῦ σίτου, ἀλεύρων, ζαχάρεως, ζώων καὶ ἄλλων τινῶν γεωργικῶν προϊόντων, ἐξ ἧς προσδοκῶμεν ἐπὶ πλέον εἰσπράξεις δραχ. 257.000.000 καὶ μετὰ τοῦ δημοτικοῦ φόρου ἐκ 43.000.000 δραχ. δραχ. 300.000.000.

Γ. Πεσματζόγου Τὶ αὐξήσεις;

Γ. Καφαντάρης. Αὐξήσεις 300 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, καίτοι ἐλπίζομεν ὅτι θὰ εἶνε μεγαλύτερον τὸ εἰσπραχθησόμενον ποσόν. Σημαντικὰς ὡσαύτως προσαυξήσεις ἀναμένομεν ἐκ τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων τῆς φορολογίας καταναλώσεως καπνοῦ, τροποποιήσεις διττῆς φύσεως ἀφορώσας ἀφ' ἑνὸς τὴν καθιέρωσιν ἀκριβεστέρας ἀναλογίας μεταξὺ τῶν πακέτων χονδρῶν καὶ λεπτῶν σιγαρέττων, καὶ τὴν καθιέρωσιν εἰδικοῦ σιγαροχάρτου καπνοπαραγωγῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν περιεχομένων εἰς ἕκαστον κυτίον λεπτῶν σιγαρέττων ἔχει ὁρισθῇ εἰς 33, περιορίζεται δὲ ἤδη εἰς 26, περιορίζεται δὲ διότι ἡ καθιέρωσις τῶν λεπτῶν δὲν ἔγινε πρὸς τὸν σκοπὸν εἰσαγωγῆς κατωτέρας φορολογικῆς ὑαθμίδος, ἀλλὰ πρὸς ἱκανοποίησιν μόνον τῶν μὴ ἀρεσκομένων εἰς τὸ κοινὸν σιγαρέττων, ἐξεφυλίσθη δὲ ὁραδύτερον, ἀφ' ἧς ἡ δυσαναλογία τῆς φορολογίας κατέστη ἀντιληπτὴ εἰς κατωτέραν φορολόγησιν ὁλονὲν τεινουσαν νὰ ἀπορροφήσῃ ὁλόκληρον τὴν κατανάλωσιν. Ἡ ἐξέλιξις τῆς καταναλώσεως τῶν νταμῶν εἶνε λίαν χαρακτηριστικὴ τῆς νομίμου καταχρήσεως εἰς τὴν ὁποίαν δίδει χώραν. Ἡ κατανάλωσις αὕτη ἀνήρχετο τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1926 εἰς 10877 χιλιόγραμμα. Τὸν Μάϊον ὡσαύτως, τὸν Ἰούνιον εἰς 12160, τὸν Ἰούλιον εἰς 14256, τὸν Αὔγουστον 15727, τὸν Σ)βριον 17817, τὸν Ὀκτώβριον 20672, τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1926 22784 τὸν Μάρτιον 28840, τὸν Ἀπρίλιον 37936, τὸν Μάϊον 61232, τὸν Ἰούλιον 102176, τὸν Αὔγουστον 118752 τὸν Σεπτέμβριον 126768, τὸν Μάρτιον 1927 133168· ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἐπισφαλὴς ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν εἰσπράξεων ἡ καθιέρωσις δευτέρας φορολογικῆς ὑαθμίδος θὰ ἠνοῦον ὅπως δήποτε τὸ μέτρον, ὅπερ θὰ ὑπαγόρευεν ἡ ἰδέα τῆς παροχῆς τοῦ καπνοῦ εἰς τιμὰς προσιτὰς διὰ τὸν λαόν. Δὲν δύναμαι ὅμως οὐδὲ νὰ ἐννοήσω οὐδὲ νὰ ἐπιδοκιμάσω τὴν ἀνεπίγνωστον ἀπώλειαν σημαντικοῦ ἐσόδου διὰ τῆς μεθόδου τῶν λεπτῶν σιγαρέττων, μεθόδου ἐπιζημίου εἰς τὸ ταμεῖον, ἀλλὰ πολὺ ἐπιβλαβεστέρας εἰς τὴν δημοσίαν ὑγείαν, γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἡ τοξικότης τῶν λεπτῶν σιγαρέττων λόγῳ τῆς μεγάλης τοῦ σιγαροχάρτου ποσότητος εἶνε ἀσυγκρίτως μεγαλειτέρα τῆς τοξικότητος τῶν συνήθων σιγαρέττων.

Ἡ ἑτέρα τροποποίησις τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ καπνοπαραγωγικοῦ σιγαροχάρτου ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς παρατηρήσεως ὅτι ἡ φορολογία τοῦ καπνοῦ, ὡς ἔχει σήμερον, δὲν εἶναι γενική, ἀλλ' ἰσχύει μόνον ἐντὸς ὡρισμένων περιοχῶν, εἰς δὲ τὰς καπνοπαραγωγικὰς ἐπαρχίας τὸ λαθρεμπόριον ἀσκεῖται ἐλευθέρως

καὶ ἰσχύει νομίμως παρ' ὅλας τὰς ἐνεργουμένας ἑκάστοτε σπασμωδικὰς καταδιώξεις.

Ἂν εἶνε δύσκολος ἐν γένει ἡ καταστολὴ τῆς λαθρεμπορίας ἀληθοῦς μάστιγος τῶν δημοσίων ἐσόδων λόγῳ τῆς ἐκτάσεως τῶν ἀκτῶν καὶ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν μέσων, ἀποδαίνει αὕτη σχεδὸν ἀδύνατος προκειμένου περὶ τοῦ καπνοῦ τῶν παραγωγικῶν μερῶν, ἐν οἷς ἡ λαθρεμπορία ἀσκεῖται ὁμαδικῶς καὶ μὲ τὴν συναίσθησιν τῶν φορολογουμένων ὅτι ἀδικοῦνται μὴ δυνάμενοι νὰ χρησιμοποιήσουν τὸ παραγομένον παρ' αὐτῶν προϊόν, προσλαμβάνον καὶ ἰδιαιτέραν ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπὸ διαθέσεως ἀξίαν. Ὅλα τὰ μέτρα, ὅσα ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν λαμβάνονται ἠστόχησαν, ὡς ἠστόχησαν καὶ ὅλα τὰ μέτρα κατὰ τῆς λαθρεμπορίας ἐν γένει, ἐγκαταληφθέντα ἄλλως τε ὁλοσχερῶς σφεδὸν κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, καταργηθέντων τῶν ἄλλοτε χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν καταδίωξιν εἰδικῶν σκαφῶν. Ὅταν ἀνέλαβον τὸ Ὑπουργεῖον εὗρον ἑτοίμην διακήρυξιν δημοπρασίας ναυπηγήσεως ἓξ νομίζω πλοίων, δὲν ἐδημοσίευσα ὅμως ταύτην διότι ἔλαβον τὴν πληροφορίαν ὅτι τὰ πλοῖα ταῦτα θὰ ἐχρειάζοντο 1 1)2 ἔτος διὰ νὰ κατασκευασθοῦν καὶ προέβην εἰς συνεννοήσεις μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ὅπερ μέχρις ὥρας διέθεσε δύο ἐκ τῶν πολεμικῶν σκαφῶν καὶ πρόκειται νὰ ἀποσπάσῃ καὶ ἄλλα τοιαῦτα διὰ τὴν ἀποτελεσματικήν, ὡς ἐλπίζομεν, τοῦ λαθρεμπορίου καταδίωξιν.

Προκειμένου εἰδικώτερον περὶ τοῦ καπνοῦ ἐνομίσαμεν ὅτι ἔπρεπεν νὰ προβῶμεν ἔτι περαιτέρω καὶ διὰ τῆς ἐγγυτέρας ἀντιλήψεως τοῦ πνεύματος τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ νὰ δημιουργήσωμεν οὕτως εἰπεῖν ἓν εἶδος συναγωνισμοῦ πρὸς τὸ λαθρεμπόριον. Ἀντὶ ν' ἀγοράζουν μὲ μυρίους κινδύνους τὸ σιγαρόχαρτον οἱκαπνοπαραγωγοὶ παρὰ τῶνλαθρεμπόρων,ἐσκέφθημεν ὅτι θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ τὸ προσφέρῃ εἰς αὐτοὺς αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος εἰς τιμὴν συμφέρουσαν, ἐν τῇ πεποιθήσει τῆς προτιμήσεως τῶν νομίμων μέσων. Οὕτω πως πρόκειται νὰ προσφέρωμεν ἤδη τὸ σιγαρόχαρτον δι' 25 σιγαρέττα εἰς τὸ καπνοπαραγωγὸν ἐπὶ τιμῇ τριῶν μόνον δραχμῶν ἀντὶ τῶν 10 δραχμῶν, ὅσας στοιχίζει τὸ σημερινὸν πακέτον, δυνάμει ἁπλῆς πιστοποιήσεως τοῦ Ἐφόρου περὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ καπνοπαραγωγοῦ. Πολλοὶ ἐκφράζονται ἐνδοιασμοὶ περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ μέτρου, ἐνδοιασμοί, οἵτινες δὲν ἐκλόνισαν τὴν αἰσιόδοξον πεποίθησιν, ἣν προσωπικῶς τρέφω.

Δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω ὅτι μὲ τὴν τιμὴν αὐτὴν τὸ πλεῖστον, ἂν μὴ τὸ ὅλον, τοῦ καπνοπαραγωγοῦ δὲν θὰ προμηθεύηται τοῦ λοιποῦ τὸ σιγαρόχαρτον ἀπὸ τὸ Δημόσιον, ὑπολογίζω δὲ ἐκ τούτου αὔξησιν 80,000,000. Ἐν τῇ ὑποθέσει καθ' ἣν τὸ σύνολον τῶν παραγωγῶν συνεμορφοῦτο πρὸς τὸν νόμον ἡ ἐπὶ πλέον εἴσπραξις ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ εἰς 300 περίπου ἑκατομμύρια δραχμάς. Δὲν παραλείπω νὰ προσθέσω ὅτι κατόπιν τῆς πρεχομένης εὐκολίας θέλει ἀποβῇ συντονωτέρα ἡ καταδίωξις τῆς λαθρεμπορίας, οὐδαμῶς πλέον συγχωρουμένης.

Εἷς Βουλευτὴς. Ὥστε ὁ καπνὸς θὰ εἶναι ἐλεύθερος.

Γ. Καφαντάρης. (Υπ. Οἰκ.) Μόνον διὰ τοὺς καπνοπαραγωγοὺς καὶ δι' οὐδένα ἄλλον. Ἐκ τῆς γνωστῆς φορολογίας τῶν ἀμβύκων ὑπολογίζομεν ἑτέραν αὔξησιν 54,000,000 δραχμῶν. Οὕτως ἐπετεύχθη τὸ ἰσοζύγιον, διότι περὶ ἰσοζυγίου, ὡς ἐλέχθη, πρόκειται, τῶν 49 ἑκατομμυρίων πλέον καλυπτομένων ὑπὸ τῆς νομισματικῆς διαφορᾶς καὶ τῶν ἀναμενομένων ἀνακουφίσεων ἐκ τῆς ὁριστικῆς ἐπιλύσεως τῶν διαφορῶν μετὰ τοῦ Ἐλέγχου. Ἐλησμόνησα οὐσιώδες κεφάλαιον προσαυξήσεως τῶν ἐξόδων, προωρισμένον ἴσως νὰ προκαλέσῃ μεγαλειτέρας ἀπὸ τὰς μὴ ἀκουσθείσας εὐτυχῶς εἰσέτι διαμαρτυρίας. Τῶν ἐπαυξήσεων, ἃς ἤδη ἀπηρίθμησα μὴ ἐπαρκουσῶν πρὸς ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐτέθημεν πρὸ τοῦ διλήμματος τοσούτῳ μᾶλλον δεινοῦ ὅσῳ ὁ καταρτιζόμενος προϋπολογισμὸς δὲν ἀφεώρα μόνον τὴν παροῦσαν χρῆσιν ἀλλὰ καὶ τὰς ἀμέσως ἑπομένας ἂν ἔπρεπε νὰ ἀφίσωμεν ἔλλειμμα 300 ἑκατομμυρίων περίπου, πληγὴν καίνουσαν καὶ ἀπειλητικὴν ἢ καταβάλλοντες ὑστάτην προσπάθειαν νὰ ἐπουλώσωμεν καὶ τὴν πληγὴν αὐτήν, ἀποβλέποντες ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν πλήρη οἰκονομικὴν ἐξυγίανσιν. Ὁμόθυμον, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἔκρινεν ὅτι θὰ ἦτο σφάλμα ἀσύγγνωστον νὰ ἀφήσωμεν τὸν προϋπολογισμὸν ἐλλειμματικόν, ἐγείροντες σαθρὸν ἀπὸ θεμελίων τὸ ἔργον ἡμῶν, ἐνῷ θὰ ἦτο δυνατὸν παρὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν πόρων νὰ θέσωμεν στερεὰς καὶ ἀκλονήτους τὰς βάσεις του. Ποία νέα φορολογία θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ ἀποδώσῃ ἐπαρκεῖς εἰσπράξεις ; ὑπῆρχε βεβαίως μία, ἡ γνωστὴ φορολογία τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν. Ἀπὸ ταμιευτικῆς ἀπόψεως ὁ φόρος οὗτος ὄχι μόνον πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος θὰ ἦτο ἐπαρκής, ἀλλὰ καὶ περισσεύματα θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλίσῃ, παρακαμπτομένης μάλιστα οὕτω καὶ τῆς ἀνυπερβλήτου δυσχερείας, εἰς τὴν ὁποίαν προσκρούει ἡ ἐπαύξησις τῶν εἰσαγωγικῶν τελῶν. Πῶς ὅμως ἦτο δυνατὸν νὰ παρίδωμεν ὅτι διερχόμεθα ἤδη ἐμπορικὴν κρίσινκαὶ ὅτι τοιαύτη ἐπιβάρυνσις θὰ ἐπέφερεν ἐπιδείνωσιν μέλλουσαν νὰ προκαλέσῃ εὔλογον δυσφορίαν. Ἐγκαταλείψαντες ὡς ἐκ τούτου τὴν ἰδέαν τῆς φορολογίας τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν δὲν εἴχομεν ἢ μίαν μόνην σανίδα διαφυγῆς, τὴν προσθήκην ἑνὸς τεταρτου δωδεκατημορίου τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων. Ὁ φόρος οὗτος γενικὸς καὶ μὴ πλήττων μονομερῶς ὡρισμένην κατηγορίαν δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον ἐν τούτοις νὰ ἐπεκταθῇ πέραν τοῦ δέοντος, πέραν τῆς ἀνάγκης, ἥτις τὸν ἐπροκάλεσεν.

Ἀπηλλάξαμεν ὅθεν τοῦ φόρου σπουδαιοτάτας κατηγορίας ἐσόδων,ὅλους τοὺς εἰσαγωγικοὺς δασμούς, τὸν φόρον τῶν οἰκοδομῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς λόγῳ τῆς προσθέτου φορολογίας τῆς Γιοῦλεν, τὸν φόρον τῶν μερισμάτων, τῶν ποσοστῶν ἢ ἄλλων ἀμοιβῶν τῶν ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, συνεπείᾳ τῆς ἄκρας εὐπαθείας τῆς χρηματικῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων, εὐπαθείας, ἥτις μὲ ἠνάγκαζε καθ' ἑκάστην νὰ διαψεύδω καὶ κατὰ τρόπον ἐνίοτε σκαιὸν παντοίας ἀδεσπότους φήμας τιθεμένας ἐν ἐπιγνώσει ἡ κακοβούλως εἰς κυκλοφορίαν καὶ ταρασσούσας τοὺς συναλλασσομένους,τὸν φόρον τῶν κέντρων διασκεδάσεων, τὸν φόρον τῶν λεσχῶν, βεβαιούμενον ὡς γνωστὸν δι' ἐνοικιαστῶν, τὸν φόρον σταφίδος καταβαλλόμενον κατ' ἀποκοπὴν ὑπὸ τοῦ σταφιδικοῦ ὀργανισμοῦ, τὰ τέλη εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων, τέλη εἰσιτηρίων καὶ κομίστρων σιδηροδρόμων καὶ τὸν φόρον ἐπιτηδεύματος. Ἐφαρμόζοντες ἐπομένως τὸ πρόσθετον δεκατημόριον ἐπὶ τῶν μονοπωλιακῶν εἰδῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐμμέσων καὶ ἀμέσων φόρων, ἐλπίζομεν ἐξ αὐτοῦ αὔξησιν 390.000.000. Εἰδικῶς προκειμένου περὶ τοῦ καπνοῦ ὁριζομένης αὐξήσεως 50 λεπ. κατὰ πακέττον ἡ ἐπιβάρυνσις δὲν ἀνέρχεται εἰς 10 ἀλλὰ μόνον εἰς 5%. Εἰδικὴ τιμὴ θέλει ὁρισθῇ καὶ ἐπὶ τῶν μονοπωλιακῶν εἰδῶν.

Καταρτίζοντες τὸν προϋπολογισμὸν ἀπεβλέψαμεν οὐχὶ εἰς τὴν δημιουργίαν παρὰδικῶν ἐντυπώσεων ἀλλ' εἰς τὴν κατάστρωσιν συνολικοῦ προγράμματος, ἱκανοῦ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν περισυλλογὴν καὶ τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ Κράτους. Κατηγορήθημεν, θὰ κατηγορηθῶμεν δὲ ἴσως ἤδη ἔτι δριμύτερον, ὅτι ἠκολουθήσαμεν τακτικὴν ἀπότομον. ἐπιζητήσαντες τὴν λύσιν τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος κατὰ μέτωπον, ὅτι παρίδοντες τὴν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν ἀπεφύγαμεν τοὺς ἐπιθεβλημένους ἐλιγμούς, δι' ὧν βραδύτερον μεν ἀλλ' ἀσφαλέστερον καὶ ἄνευ ὑπερμέτρου πιέσεως τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας θὰ ἠδυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν αὐτὸν σκοπόν. Θὰ σᾶς εἴπω ἀμέσως, πόσοι εἶνε οἱ πολυθρύλλητοι οἰκονομικοὶ ἐλιγμοὶ περὶ ὧν, ὡς μὴ ὤφειλε, γίνεται λόγος ἀρκετὸς δυνάμενος νὰ παραπείσῃ τοὺς εὐπίστους. Θὰ ἴδωμεν δηλ. εὐθὺς ἀμέσως ποῖα εἶνε τὰ ἀντιτασσόμενα προγράμματα εἰς τὸ πρόγραμμα τὸ ἰδικόν μας. Εἶνε τὰ προγράμματα ταῦτα τρία. Ὑποστηρίζουν δηλ. οἱ μὲν ὅτι ἡ πολιτικὴ τῶν οἰκονομιῶν καὶ τῶν φόρων, πολιτικὴ καθαρῶς ἐμπειρικὴ καὶ ἐστερημένη ἐπιστημονικῆς βαρύτητος οὐδὲν τὸ γεναῖον δύναται νὰ ἐπιτύχῃ, ἡ μόνη δὲσωτηρία ἔγκειται εἰς τὴν ἐπίρρωσιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων, ἐξ ἧς θέλουν ἀναπηδήσῃ αὐθαστως οἱ πακτωλοὶ πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν

ἀναγκῶν τοῦ Κράτους. Ἐὰν, κύριοι, εἰς μίαν βαθεῖαν διασάλευσιν τῆς δημοσίας τάξεως εἰς μίαν ληστρικὴν ἐπιδρομὴν ἐνεφανίζοντο οἱοιδήποτε δοκισίσοφοι καὶ πρόχειροι μελεηταὶ τῶν κοινωνικῶν φαινομένων καὶ μᾶς ἔλεγον: κύριοι πρέπει νὰ ἀφήσετε κατὰ μέρος τὰς καταδιώξεις καὶ τὰ ἀποσπάσματα καὶ τὴν χωροφυλακὴν καὶ τὰ ποινικὰ δικαστήρια διότι ἐξ αὐτῶν οὐδὲν τὸ σταθερὸν θὰ ἀποκομίσητε, ἂν δὲ ὄντως θέλετε νὰ φθάσετε εἰς τὴν ἐκρίζωσιν τῆς ἐγκληματικότητος ἀνάγκη νὰ φροντίσητε ὅπως τονωθῇ τὸ ἠθικὸν τοῦ λαοῦ μορφοῦντες τὸν κλῆρον, ἐξυψοῦντες τὴν ἐκπαίδευσιν, βελτιοῦντες τοὺς οἰκονομικοὺς τοῦ λαοῦ πόρους καὶ θὰ ἴδητε τότε ὅτι ἡ ἑστία τῶν ἐγκλημάτων θέλει ἐκλείψει ἀφ' ἑαυτῆς καὶ θὰ ἀνεπεταθῇ ἡ λευκὴ σημαία ἐπὶ τῶν φυλακῶν, ἐὰν ταῦτα συνιστῶντο πρὸς ἐξουδετέρωσιν μιᾶς ἀνησυχαστικῆς κρίσεως τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ὑποθέτω ὅτι ὡς μόνην ἀπήχησιν θὰ εἶχον νὰ προκαλέσουν τὸν γέλωτα καὶ τὴν κοινὴν περιφρόνησιν εἰς ὅ,τι τῶν αὐτοχειροτονήτων συμβούλων καὶ τῆς κουφότητος αὐτῶν. Ἀλλ' ἐρωτῶ κατὰ τί διαφέρουν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι, ἐνῷ σφαδάζομεν ὑπὸ τόσον δεινὴν καὶ ὀξεῖαν οἰκονομικὴν κρίσιν, ἐνῷ ἔχομεν νὰ ἀντικρύσωμεν ὑποχρεώσεις ληξιπροθέσμους δισεκατομμυρίων ὁλοκλήρων, ἔρχονται μετὰ στόμφου ἐνδεικτικοῦ τῆς κενότητος αὐτῶν νὰ διακηρύξουν ὅτι εἰς οὐδὲν χρησιμεύουν οἱ φόροι καὶ αἱ οἰκονομίαι καὶ ὅτι ἂν θέλωμεν νὰ ἐξεύρωμεν τὸ ἀναγκαιοῦν εἰς ἡμᾶς χρῆμα ὀφείλομεν νὰ ἀναμείνωμεν νὰ συντελεσθῇ προηγουμένως πλήρης ἡ ἀναδιοργάνωσις τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας, νὰ ἀποξηρανθοῦν τὰ ἕλη, νὰ συμπληρωθῇ τὸ δίκτυον τῶν ὁδῶν καὶ τῶν σιδηροδρόμων, νὰ ἀνδρωθῇ ἡ γεωργία καὶ βιομηχανία μας ὅπως ἀρυσθῶμεν τὰ μέσα τῆς πληρώσεως τῶν ἐλλειμμάτων καὶ τῶν χρεῶν μας;

Τοιαύτη πολιτικὴ δὲν εἶναι ἀξία συζητήσεως. Εἶναι ἡ πολιτικὴ τῆς νοσηρᾶς ἀδρανείας, εἰς στιγμὰς καθ' ἃς μόνον ἡ ἄμεσος καὶ δραστικὴ ἐπέμβασις δύναται νὰ σώσῃ. Ἄλλοι συνιστοῦν ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον ὁδόν. Ἔχετε λέγουσιν ἀνάγκην χρημάτων .Τὰ χρήματα ὅμως δὲν θὰ τὰ εὕρετε εοῦτε διὰ τῶν οἰκονομιῶν, διότι αἱ οἰκονομίαι ἐλάχιστα ἀποδίδουν οὔτε διὰ τῶν φόρων, διότι ὡς ἐκ τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ λαοῦ πᾶν νέον βάρος ἄγει εἰς ἀντίθετα τῶν ἐπιδιωκομένων ἀποτελέσματα. Εἷς μόνος ὑπάρχει τρόπος ἐξοικονομήσεως, οἱ οἰκονομικοὶ συνδυασμοὶ οἱ χαρακτηρίζοντες τὰς ἰδιορυθμίας καὶ τοὺς μεγάλους οἰκονομολόγους. Ἐν ἀποτυχίᾳ ἢ ἐν ἀνεπαρκείᾳ τοῦ μέσου τούτου, ἂν δὲν δύνασθε τουτέστι νὰ ἐξεύρητε τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα σᾶς ἀναγκαιοῦν, ἁπλούστατα θὰ τὰ κατασκευάσητε διὰ τῶν πασιγνώστων τρόπων. Τὸ σύστημα εἶναι ἁπλοῦν καὶ γνωστόν. Εἶναι τὸ σύστημα τῶν ἀναγκαστικῶν δανείων ὑπὸ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην μορφὴν καὶ τὸ σύστημα τῶν πιστωτικῶν ἐκδόσεων ὑφ' οἱανδήποτε τύπον. Αὐτοὶ εἶναι οἱ περίφημοι οἰκονομικοὶ συνδυασμοί, ἐφαρμοσθέντες πλειστάκις παρ' ἡμῖν καὶ οὐκ ὀλίγον συντελέσαντες εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν θλιβερὰν κατάστασιν, ὁδηγήσαντες δὲ πανταχοῦ τοὺς λαοὺς εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν δυστυχίαν Ὑπάρχουν ἄλλοι, τρίτοι, προχωροῦντες ἔτι περαιτέρω καὶ ὑποστηρίζοντες ὅτι αἱ ἄκρως δυσχερεῖς περιστάσεις δικαιολογοῦν μίαν παρέκκλισιν ἀπὸ τὴν κανονικὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν ὀφείλουν νὰ τηροῦν τὰ Κράτη, τὰ στερρῶς ἐχόμενα τῆς πίστεώς των. Δυνάμεθα, λέγουν, προσωρινῶς νὰ ἀναστείλωμεν τὴν καταβολὴν τῶν χρεωλυσίων, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἐντεῦθεν θὰ ἀρυσθῶμεν δὲν ἐξαρκεῖ νὰ τὸ συμπληρώσωμεν διὰ πιστωτικῆς ἐκδόσεως προσηκόντως ὅμως ἠτιολογημένης.

Κύριοι βουλευταί, δὲν ὑποθέτω ὅτι ἡ παροῦσα Κυβέρνησις εἶναι δυνατὸν νὰ ἀκολουθήσῃ τοιαύτας σκολιὰς ἁτραπούς καὶ τοιαύτας μεθόδους καὶ ἀρᾶς χρεωκοπίας, οὐδὲ ὑποθέτω ἐπίσης ὅτι καὶ ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀξία παρομοίας τύχης. Εἶμαι βέβαιος ὅτι κωφεύουσα εἰς τὰς ὑπούλους παρορμήσεις πρὸς ἀσυγχωρήτους τυχοδιωκτισμοὺς καὶ καταβάλλουσα ὁλιγοχρόνιον καὶ γενναίαν ἔντασιν τῶν δυνάμεών της ἡ Ἑλλὰς θὰ ἀποβῇ ἐντὸς ὀλίγου πολὺ μακροῦ διαστήματος, ἐντὸς τοῦ πολὺ δύο ἢ τριῶν ἐτῶν χώρα οἰκονομικῶς ἀκμαία καὶ εὐδαίμων.

Θὰ ἦτο εὐχάριστον νὰ προσηρχόμην καὶ ἐγὼ σήμερον ἐνώπιόν σας ὅπως σᾶς ἀναγγείλω ὄχι μόνον τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἰσοζυγίου, ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἰσοζυγίου καὶ φορολογικὰς ἀνακουφίσεις. Δὲν θὰ ἦτο τὸ γεγονὸς ἁπλῶς εὐχάριστον ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως εἰς ἀρχηγὸν μέχρις ὥρας κόμματος συμφέρον.

Ν. Κρανιωτάκης. Διατὶ μέχρις ὥρας;

Γ. Καφαντάρης. Ἀποδίδω ἀπεριόριστον σημασίαν εἰς τὴν λαϊκὴν παντοδυναμίαν, ἡ ὁποία δύναται νὰ καταλύσῃ τὰ πάντα καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν κομμάτων. Βλέπετε ὅτι ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν λαϊκὴν κυριαρχίαν ἀνήκει ἐνίοτε καὶ εἰς ἡμᾶς.

Ν. Κρανιωτάκης. Ἐνίοτε;

Γ. Καφαντάρης. Ἐνίοτε ἀφοῦ εἶναι μονοπώλιόν σας.

Τὰ φορολογικὰ βάρη, τὰ ἐπιβαλλόμενα σήμερον εἰς τὸν λαόν, δὲν εἶναι μικρά. Οὐδεὶς θὰ ἐσκέπτετο νὰ ἀμφισβήτησῃ τὴν ἀναμφισβήτητον ταύτην ἀλήθειαν. Δὲν εἶναι μικρά. Εἶναι μεγάλα τὰ βάρη τοῦ λαοῦ καὶ ἀνάλογα πρὸς τὸν ὄγκον τῶν συμφορῶν, αἱ ὁποῖαι τὸν ἔπληξαν.

Εἷς βουλευτής. Μία μικρὰ διακοπὴ κ. Πρόεδρε.

Πρόεδρος. Διακόπτομεν διὰ 5 λεπτά.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Πρόεδρος. Ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις

Γ. Καφαντάρης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ σύνολον τῶν φορολογικῶν βαρῶν, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλονται δὲν εἶναι ποσῶς μηδαμηνόν, ἀνερχόμενον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους εἰς 7.434.000.000 δρ. καὶ ἀναλογοῦν εἰς δραχμὰς 1.143 κατὰ κεφαλήν. Ἂν συνυπολογίσωμεν εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο καὶ τοὺς δημοτικοὺς φόρους ἐκ δρ. 600.000.000 ἀναβιβαζουσῶν τὸ σύνολον τῆς φορολογίας εἰς δρ. 8,100 ἑκ. φθάνομεν εἰς τὴν ἀναλογίαν 1.217 δραχμῶν ἀντιστοιχουσῶν πρὸς δραχμὰς χρυσᾶς 81 κατὰ κάτοικον. Ἔχω ὑπ' ὄψει μου ὑπολογισμόν, ἐμπεριστατωμένως καταρτισθέντα ὑπὸ τοῦ συναδέλφου ἐξ Ἀθηνῶν κ. Σακελλ, κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ ἐτήσιον ἐθνικὸν εἰσόδημα ὑπολογίζεται εἰς 2.000.000.000 δρ. χρυσῶν.

Ι. Σπετσιώτης. Ἀδύνατον.

Γ. Καφαντάρης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἡ γενομένη ἐργασία καὶ ἐκτίμησις δὲν εἶναι βεβαίως τελείως ἐξηκριβωμένη καὶ ἀσφαλής, ἀλλὰ σοβαρὰ καὶ ἀξία προσοχῆς. Ἔχομεν λοιπὸν ἐτήσιον εἰσόδημα δρ. χρ. 2 δισεκατομμυρίων ἐξ οὗ τὰ 6)10 ἐκ κεφαλαίου καὶ τὰ 4)10 ἐξ ἐργασίας, ἤτοι κατὰ κεφαλὴν δρ. χρ. 303 καὶ φορολογικὴν ἀναλογίαν ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος σχεδὸν 27 τοῖς 0)0. Τὸ βάρος εἶναι ἐπαχθὲς καὶ ὑπέρογκον ἐφ' ὅσον ὁ ὑπολογισμὸς εἶναι ἀκριβής, καὶ περὶ τούτου κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον μᾶς πείθει ἑτέρα βάσις ἐκτιμήσεως εἰς τὸ αὐτὸ ἄγουσα συμπέρασμα. Ἂν ὑπολογίσωμεν τὸ φορολογικὸν βάρος εἰς 6.000 δρ. κατὰ οἰκογένειαν ἔχομεν ἐπὶ ἑνὸς μέσου ἐτησίου εἰσοδήματος τῆς ἐργατικῆς οἰκογενείας ἐκτιμωμένου εἰς 25,000 δραχμὰς ἐτησίως τὴν αὐτὴν περίπου ἀναλογίαν, τοῦ φορολογικοῦ βάρους ἀπορροφῶντος κατὰ προσέγγισιν τὸ τέταρτον τοῦ εἰσοδήματος. Τὸ βάρος τοῦτο μετριάζεται ὅπως δήποτε διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀγοραστικὴ ἀξία τῆς δραχμῆς διετηρήθη εἰς ἐπίπεδον ἀνώτερον ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὀνομαστικήν της ἰσοτιμίαν,ἐπιδεινοῦται ὅμως ἐξ ἄλλου εἰς πολὺ μεγαλύτερον βαθμὸν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ μέσον ἐτήσιον εἰσόδημα τῶν 303 χρ. δραχμῶν εἶναι αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀπολύτως ἀνεπαρκὲς καὶ ἀφίνει ἐλάχιστον περιθώριον διὰ τὴν βιωτικὴν συντήρησιν. Ἐπέθ ὄντως ἐπαχθὲς τὸ φορολογικὸν βάρος, δὲν εἶναι ὅμως παντάπασιν ἀκριβὲς τὸ λεγόμενον καὶ πιστευόμενον ὅτι ἡ φορολογικὴ τοῦ λαοῦ ἀντοχὴ ἐκάμφθη μέχρι τοιούτου σημείου, ὥστ

αἱ εἰσπράξεις, παρὰ τὴν αὔξησιν τοῦ ποσοστοῦ, μειοῦνται ὁλονὲν καὶ καταπίπτουν.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι αἱ εἰσπράξεις δὲν παρακολουθοῦν κατ' αὐστηρὰν ἀναλογίαν τὰς φορολογικὰς αὐξήσεις, παρουσιάζουν ὅμως σταθερὰν ἐπὶ τὰ πρόσω πορείαν, ἡ ὁποία δὲν δεικνύει ὅτι εὑρισκόμεθα πρὸ τοιούτου καμάτου τῆς οἰκονομίας, ὥστε ἡ πρόσθεσις νέων φορολογιῶν νὰ ἐλαττώνῃ τὴν ἀπόδοσιν. Λ ὐτὸ παρατηρεῖται τόσον εἰς τοὺς ἀμέσους ὅσον καὶ τοὺς ἐμμέσους φόρους. Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ πινάκων τοὺς ὁποίους δύναμαι νὰ θέσω ὑπ' ὄψει σας, οὐδεμία ὑποχώρησις εἰς κανὲν κεφάλαιον παρετηρήθη μέχρι σήμερον. Ὁπωσδήποτε δὲν εἴμεθα ἡμεῖς ὑποθέτω, οἱ ὑπεύθυνοι διὰ τὰ ἐλλείμματα τῶν προϋπολογισμῶν, ἢ οἱ ἐπιβάλλοντες τοὺς φόρους. Ἡμεῖς εἴμεθα τὰ ὄργανα, τὰ μετ' αὐταπαρνήσεως, δέον νὰ ὁμολογηθῇ, ἀναλαβόντα τὴν ἐκκαθάρισιν σαπροῦ παρελθόντος, τοῦ ὁποίου ἡ διατήρησις ἠπείλει νὰ μολύνῃ τὸν ἐθνικὸν ὀργανισμόν. Ὅλαι αἱ ἀτυχίαι καὶ τὰ σφάλματα, ὅλαι αἱ συμφοραὶ καὶ αἱ περιπέτειαι, τὰς ὁποίας διῆλθεν τὸ Ἔθνος ἀναζοῦν κ. βουλευταί, εἰς τοὺς ἀριθμούς, τοὺς ὁποίους σᾶς παρέθεσα. Ἡ τραγικὴ ἱστορία τῶν τελευταίων ἐτῶν, μεταξὺ τῶν λοιπῶν συνεπειῶν ἐδημιούργησε καὶ τὴν παροῦσαν ἀναπόδραστον οἰκονομικὴν ἐκκαθάρισιν. Δὲν εἴμεθα λοιπὸν ἡμεῖς οἱ προτείνοντες τοὺς φόρους. Οὐδέποτε λαὸς ἐξῆλθεν ἐκ κρίσεως ὁμοίας πρὸς τὴν ἡμετέραν, ἄνευ γενναίων ἀποφάσεων καὶ μέτρων. Ὅσοι δ' ἀπεπειράθησαν νὰ ὑπεκφύγουν ἀνοήτως λοξοδρομοῦντες ἀπὸ τῶν ἀσαλεύτων κανόνων, τῆς λογικῆς καὶ τῆς πείρας καὶ τῆς ἐπιστήμης ἐβυθίσθησαν εἰς τὴν δυστυχίαν.

Ὅταν εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Γερμανίαν, ὑπῆρξε δὲ καὶ εἶνε ἡ Γερμανία οἰκονομικὸς κολοσσός ἕναντι ἡμῶν, ὅταν αἱ ἐκδόσεις διεδέχοντο ἀλλήλας ὁ Αὐστριακὸς καὶ ὁ Γερμανικὸς λαὸς ἐσφάδαζον ἐκ τῆς ἐσχάτης ἀθλιότητος καὶ ἐδεκατίζοντο ὑπὸ τῆς πείνης καὶ εἶδον αἰωρούμενον πρὸ αὐτῶν τὸ φάσμα τῆς ἐσχάτης κοινωνικῆς ἀναρχίας Ἀντιθέτως ὅσοι λαοὶ ἠθέλησαν νὰ ἀντιμετωπίσουν θαρραλέως τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα αὐτοὶ καὶ μόνον κατώρθωσαν διὰ προσκαίρων ὀδυνηρῶν ἴσως θυσιῶν, νὰ περισωθοῦν καὶ τάχιστα νὰ ἀνακτήσουν τὸ παλαιόν των σφρῖγος. Ἐὰν ἐξετάσωμεν ἄλλως τε ἐγγύτερον τὰ πράγματα ὡς πρὸς τὰς προτεινομένας φορολογικὰς αὐξήσεις θὰ πεισθῶμεν ὅτι οὐδέποτε ἐπετεύχθη ἔργον μεῖζον διὰ μικροτέρων θυσιῶν. Δικαιούμεθα νὰ τὸ ἰσχυρισθῶμεν. Διότι ἐπιτέλους ποῖα εἶνε τὰ φορολογικὰ βάρη, τὰ ὁποῖα προτείνομεν; ποία ἡ ἔκτασις καὶ ἡ σημασία των; ἐκ τῶν αὐξήσεων τῶν 1606 ἑκατ. περίπου μέγα μέρος οὐδεμίαν ἔχουν σχέσιν πρὸς οἱανδήποτε ἔννοιαν φορολογίας τοιαῦται δὲ αὐξήσεις εἶνε αἱ ἐκ τῆς λογιστικῆς ἐγγραφῆς τοῦ δανείου τῆς ἀπαλλοτριώσεως δρ. 98.000.000 καὶ τῶν Γερμανικῶν ἐπανορθώσεων δρ. 62 ἑκ. ἐν ὅλῳ 160.000.000. Αἱ λοιπαὶ συγκεφαλαιοῦνται ὡς ἀκολούθως: ἐκ δικαιωμάτων καὶ ἄλλων ἐσόδων δρ. 36 ἑκατομμύρια ἐκτῶν T.T.T. 40.000.000, ἐκ καλλιτέρας βεβαιώσεως τῶν φόρων δρ. 288 ἑκατομμύρια ἐξ ἀντικαταστάσεως τοῦ φόρου τῆς δεκάτης, ἀντικαταστάσεως, ἥτις διὰ τῆς τροποποιήσεως τῆς βεβαιώσεως, καὶ ἐνισχύσεως τῶν γεωργῶν, διὰ τῶν δασμολογικῶν αὐξήσεων καὶ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ φόρου τῶν αἰγοπροβάτων προάγει ἀντὶ νὰ χειροτερεύῃ τὴν θέσιν τῶν γεωργικῶν τάξεων ἐν σχέσει πρὸς τὸ παρελθὸν ἔτος δρ. 193,000.000, ἐκ τῆς φορολογίας τῶν ἀμβύκων αὔξησις ἀποδόσεως 34 ἑκατ. αὔξησις συνδυαζομένη πρὸς πλήρη τοῦ φόρου τῶν ἀμβύκων κατάργησιν, αὔξησιν ἐκ φορολογικῆς ἀνακυφίσεως, ἐκτὸς ἂν χαρακτηρίσωμεν βάρος τὴν ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου ἀπὸ τῆς λαθρεμπορίας, ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ καπνοπαραγωγικοῦ σιγαροχάρτου, ἀποτελούσης πρόσθετον προστασίαν τῆς γεωργικῆς τάξεως δρ. 80 ἑκ. Ὑπολογιζομένων καὶ τῶν 30 0/0 ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἐσόδων ἔχομεν ἐν ὅλῳ δρ. 1001 ἑκατ. ποσὸν ἐπὶ πλέον ἐσόδων μὴ ὀφειλόμενον παντάπασιν εἰς φορολογικὴν ἐπιβάρυνσιν. Τίνες εἶνε κατόπιν τούτου οἱ ἤδη τὸ πρῶτον ἐπιβαλλόμενοι φόροι καὶ ποῖον τὸ ποσὸν αὐτῶν; Τοιοῦτοι φόροι εἶνε οἱ δασμοὶ σίτου, ἀλεύρων, ζώων, σακχάρεως, ὑπολογιζόμενοι μετὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰς δρ. 300.000.000. Ἡ αὔξησις ὅμως τῶν δασμῶν ἐγένετο ἐν συνδυασμῷ μὲ ἄλλα μέτρα λ. χ. καθορισμοῦ τῶν δύο ποιοτήτων ἄρτου ἄτινα κατέστησαν ἀνεπαίσθητον τὸ βάρος. Αἱ αὐξήσεις αἱ ἐπακολουθήσασαι τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου εἶχον τὴν ἀρχήν των εἰς τὰς ἐπισυμβάσας καταστροφὰς τῶν σιτοκαλλιεργειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τὴν ἐκ τούτων μείωσιν τῆς ἐσοδείας. Ἐκ τοῦ φόρου τοῦ καπνοῦ διὰ τῆς ἐξισώσεως τῶν χονδρῶν σιγαρέτων καὶ τῶν νταμῶν κατασταλείσης οὕτω καταχρήσεως, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε τὸ Κράτος ἐσκέφθη νὰ θεσπίσῃ καὶ νὰ διατηρήσῃ ὡς νόμιμον κατάστασιν εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς δημ. ὑγείας.

Αἱ ἄλλαι φορολογικαὶ αὐξήσεις προέρχονται ἐκ τῶν ἀμέσων φόρων κεφαλαίου, τοῦ συνθετικοῦ φόρου, τῆς φορολογίας τῆς Γιοῦλεν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ Κράτος ἐκτελεῖ χρέη εἰσπράκτορος. Τί μένει λοιπὸν πράγματι; μένει μόνον ὅτι διὰ τοῦ προσθέτου δεκατημορίου θὰ αὐξηθῇ ἡ τιμὴ τοῦ πακέτου κατὰ 50 λεπτά, ὡσαύτως δὲ ἓν τινι μέτρῳ καὶ ἡ τιμὴ τῶν μονοπωλιακῶν εἰδῶν καὶ τοῦ χαρτοσήμου καὶ ἀνεπαισθήτως τὸ ποσοστὸν ἄλλων τινῶν φόρων.

Τὸ ἰσοζύγιον λοιπὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ κατωρθώθη νὰ ἐπιτευχθῇ δι' ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἄρτου κατὰ 30 λεπτά, τῆς ζαχάρεως κατὰ 2,50 δραχμάς, τοῦ πακέτου κατὰ 50 λεπτὰ καὶ τῆς ἐλαφρᾶς ἐπιβαρύνσεως τῶν μονοπωλιακῶν εἰδῶν καὶ τοῦ χαρτοσήμου.

Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ πληρώσωμεν τὸ ἄνοιγμα τῶν τριῶν δισεκατομμυρίων κατ' ἄλλον τρόπον ἀποφεύγοντες καὶ τὰς ἀνεπαισθήτους ταύτας ζημίας. Ἀνέπτυξα πῶς οἱ ὑποστηρίζοντες τοῦτο ὠθοῦν εἰς κατωφέρειαν, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας εὑρίσκεται πάντοτε ὁ οἰκονομικὸς ὄλεθρος.

Ἀποκαθιστῶντες τοιουτοτρόπως, κύριοι, τὴν σταθερὰν ἰσορροπίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἐξασφαλίζομεν ἐπίσης τὸ ἰσοζύγιον καὶ διὰ τὰς ἀμέσως ἑπομένας χρήσεις. Ἔχω ὑπ' ὄψιν μου στοιχειώδη προοπτικὴν τῆς μελλούσης χρήσεως, ἐκ τῆς ὁποίας καταφαίνεται ὅτι καὶ ἡ μέλλουσα χρῆσις παρὰ τὰς ἀναποφεύκτους μεταβολάς, τὰς ὁποίας θέλει ὑποστῆ, θέλει καταλήξει καὶ αὐτὴ ὄχι μόνον εἰς ἰσοζύγιον, ἀλλὰ καὶ εἰς περίσσευμα, μεθ' ὅλην τὴν ἀναγραφὴν εἰς τὴν μέλλουσαν χρῆσιν ὁλοκλήρου τῆς ὑπηρεσίας τῶν πρὸς τὴν Ἀμερικὴν χρεῶν μας, τὸν διακανονισμὸν τῶν ὁποίων θέλομεν ἐπιδιώξει λίαν προθύμως ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς αὐστηρᾶς τηρήσεως τῶν ἀμοιβαίων ἐκ τῶν ὑφισταμένων συμφωνιῶν ὑποχρεώσεων. Ἡ προοπτικὴ ὁμοίως τῆς χρήσεως 1929—30 ἀποδεικνύει ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ διαταραχθῇ καὶ κατ' αὐτὴν τὸ ἰσοζύγιον, ἐφ' ὅσον δὲν παρεμπέσουν γεγονότα δυνάμενα νὰ διαταράξουν τὴν γενικὴν τοῦ Κράτους ἰσορροπίαν καὶ νὰ προκαλέσουν νέας κρίσεις. Τοιοῦτος φόβος δὲν ὑπάρχει σήμερον, καθ' ὅλα δὲ τὰ φαινόμενα ἡ πολιτικὴ ἡμῶν ἐξέλιξις θέλει βαδίσει παραλλήλως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἡμῶν ἀνάρρωσιν.

Ἔχομεν, κύριοι, τοιουτοτρόπως πλῆρες καὶ ἕτοιμον ἤδη τὸ κυριώτερον μέρος τοῦ κυβερνητικοῦ προγράμματος, ὅπερ τὸ κυριώτερον μέρος τοῦ κυβερνητικοῦ προγράμματος, ὅπερ ὅμως δὲν εἶναι καὶ τὸ μόνον, ὑπολειπομένου πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ δύο ἑτέρων οὐσιωδεστάτων κεφαλαίων, τῆς σταθεροποιήσεως τοῦ νομίσματος, ἄνευ τῆς ὁποίας ὅλοι οἱ ὑπολογισμοὶ καὶ αἱ προβλέψεις μας καταπίπτουν, καὶ τῆς ὀργανώσεως τῶν οἰκονομικῶν τῆς χώρας ἐφοδίων, ὅπως τονωθῇ ἡ παραγωγὴ καὶ ἀναπτυχθοῦν ἐλευθέρως καὶ εὐρέως αἱ οἰκονομικαὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀρεταί. Σὺν τῇ σταθεροποιήσει τοῦ νομίσματος ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν κατὰ τίνα τρόπον θέλομεν καλύψει τὰ ἐλλείμματα τοῦ παρελθόντος καὶ ἐξυπηρετήσει τὰς ἀμέσους ἐθνικὰς ἀνάγκας.

Εἶνε περιττὸν νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ποσὸν τόσον μέγα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξοικονομηθῇ ἐκ τῶν συνήθων τοῦ προϋπολογισμοῦ πόρων, οὐδὲ ἠμποροῦμεν νὰ τὸ ἀνεύρωμεν ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐγχωρίου ἀγορᾶς, πενιχρᾶς γενικῶς εἰς κεφάλαια, ἰδίως μετὰ τὴν φυγάδευσιν αὐτῶν, συνεπείᾳ τῆς πολιτικῆς καὶ νομισματικῆς ἀνωμαλίας. Τὸ ζητούμενον χρῆμα, ὑπολογιζόμενον εἰς πολλὰ ἑκατομμύρια δραχμῶν, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐτράπη πρὸς τὰ ἔξω ὄχι συνεπείᾳ τῆς διώξεως ἣν ὑπέστη ἡ ἰδιοκτησία ἐκ τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς ἢ τῶν ἐνοικιοστασίων, ὡς ἐλέχθη ἐπανειλημμένως, ἀλλὰ κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἱστορικῶν τοῦ Ἔθνους περιπετειῶν.

Πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἡ ἀγροτικὴ πολιτικὴ καθὼς καὶ τὸ ἐνοικιοστάσιον ἦσαν ἐν ἐφαρμογῇ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1919—1920 καὶ ὅμως κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα ἐσημειώθη ἡ μεγαλειτέρα εἰσροὴ κεφαλαίων εἰς τὴν χώραν μας καὶ τὰ ἐμβάσματα τῶν μεταναστῶν ἔφθασαν εἰς τὸ ὕψιστον αὐτῶν σημεῖον. Τὰ αἴτια τῆς φυγαδεύσεως δὲν εἶνε ἄγνωστα, θὰ ἦτο δὲ περίεργον νὰ παραμείνουν ἀνεπηρέαστα ἐκ τῶν σάλων καὶ τῶν καταστροφῶν τὰ κεφάλαια τὰ ἐπιζητοῦντα πάντοτε ἀσφαλὲς ἄσυλον κατὰ τῶν πολιτικῶν κινδύνων. Ἀπεδόθη, κύριοι, ἐπίσης ἡ φυγὴ τῶν κεφαλαίων εἰς τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα περὶ τῶν εἰς χρυσὸν καταθέσεων. Δὲν πρόκειται νὰ ἐξετάσω ἤδη τὸ μέτρον αὐτὸ κατ' οὐσίαν. Θεωρητικῶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἐπιλήψιμον, πρακτικῶς ὅμως, δέον νὰ ὁμολογηθῇ, ὑπῆρξεν ἄστοχον, συνετέλεσε δὲ καὶ αὐτὸ ὄχι ὅμως εἰς βαθμὸν σημαντικὸν εἰς τὸν ἐκπατρισμὸν τοῦ χρήματος. Ἀναγνωρίζοντες τὴν ψυχολογικὴν ἐπίδρασιν, ἣν τὸ μέτρον τοῦτο ἤσκησεν ὑποβάλλομεν εἰς ἣν Βουλὴν ψήφισμα διὰ τοῦ ὁποίου Συνταγματικῶς κατοτυροῦνται αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις ἐπὶ μίαν πενταετίαν χπως ἐξαλειφθῇ καὶ ἡ ἐλαχίστη ὑπόνοια ὅτι τὸ Κράτος θέλει ποτὲ σκεφθῇ νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ μέτρων κατεδειχθέντων ὀπιζημίων.

Ὑπελογίσαμεν ἤδη ὅτι τὸ ποσὸν τὸ ἀπαιτούμενον διὰ μὲν τὸ κυμαινόμενον χρέος θὰ εἶνε 1,100,000,000 δραχμῶν, διὰ δὲ τὴν προσφυγικὴν ἀποκατάστασιν ὡσαύτως 1.100,000,000 εἰς τὰ ποσὰ δὲ ταῦτα πρέπει νὰ προσθέσωμεν ἐπὶ πλέον 3,000,000 Ἀγγλικῶν λιρῶν πρὸς δημιουργίαν σταθερᾶς νομισματικῆς βάσεως.

Ἡ ἔμπρακτος σταθεροποίησις, τὴν ὁποίαν παρατηροῦμεν ἀφ' ὅτου ἡ Κυβέρνησις εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀρχήν, ἤρχισεν ἤδη νὰ ἀποφέρῃ τοὺς καρπούς της, τὸ ἐμπόριον ὡς ἐκ τοῦ λόγου τούτου καὶ τῆς πίστεως, τὴν ὁποίαν ἐμπνέει ἡ Κυβέρνησις, ἤρχισε νὰ ἀναθαρρῇ καὶ νὰ ἐργάζεται κατὰ τὴν διαθεβαίωσιν τῶν ἁρμοδίων ἀντιπροσώπων τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ κόσμου. Δὲν δυνάμεθα οὐχ ἧττον νὰ ἀφήσωμεν τὰ πράγματα εἰς τὴν τύχην των. Ἡ σταθεροποίησις ὑπὸ τὴν ἔμπρακτον αὐτῆς μορφὴν ἀποτελεῖ πάντοτε προσωρινὴν καὶ ἀκροσφαλῆ κατάστασιν. Μόνον ἡ νόμιμος σταθεροποίησις, ἡ ὑποχρεωτικὴ δηλ. μετατροπὴ τῶν τραπεζογραμματίων εἰς χρυσὸν ἢ συνάλλαγμα δημιουργεῖ τὴν ἀνύποπτον καὶ στερεὰν βάσιν διὰ τὴν ἀσφαλῆ ἀνάπτυξιν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων. Ἐν τῶν κυριωτέρων ἐπιχειρημάτων ἐναντίον τῆς σταθεροποιήσεως εἶνε καὶ τὸ μάταιον τῆς προνοίας ταύτης, ἐφ' ὅσον τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον ἢ γενικώτερον τὸ οἰκονομικὸν ἰσοζύγιον παρουσιάζει, οἷαν σήμερον παρουσιάζει, παθητικὴν κατάστασιν. Εἶνε ἀληθές, κύριοι, ὅτι τόσον τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον ὅσον καὶ οἱ λογαριασμοὶ τῶν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ληψοδοσιῶν ἐμφανίζουν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐλλείμματα συμποσούμενα εἰς 16, 17 ἢ 18 ἑκατομμύρια ἀγγλικῶν λιρῶν ἐτησίως, καίτοι ὑπάρχουν οἱ ὑποστηρίζοντες ὅτι τὰ ἐλλείμματα ταῦτα δὲν εἶνε πραγματικὰ στηρίζοντες δὲ τὴν γνώμην των ταύτην ἐπὶ τοῦ κρατικοῦ ἀποθέματος, μηδέποτε σχεδὸν κατερχομένου κάτω τῶν 2 ἑκατομμυρίων λιρῶν, ἀποθέματος ἀποδεικνύοντος τὴν ὕπαρξιν οὐχὶ ἐλλείμματος, ἀλλὰ σταθεροῦ συναλλαγματικοῦ περισσεύματος. Ἔχει τι τὸ ἄξιον προσοχῆς ἡ γνώμη αὕτη, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει προκειμένου νὰ ληφθοῦν ἀποφάσεις ὑπὲρ τῆς

σταθεροποιήσεως, τὸ ζήτημα τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν μικρὰν ὀφείλει νὰ ἀσκήσῃ ἐπιροήν, δοθέντος ὅτι ἡ σταθεροποίησις ἀποτελεῖ οὐ μόνον συνέπειαν ἀλλὰ καὶ ἀρχήν. καὶ προϋπόθεσιν τῆς ἰσορροπήσεως τῶν ἐξωτερικῶν λογαριασμῶν μας. Παντοῦ ὅπου κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐλήφθη τὸ μέτρον τῆς νομίμου σταθεροποιήσεως ἡ πλάστιγξ τῶν πληρωμῶν μετεστράφη εὐμενῶς. Ἕτερον κατὰ τῆς νομίμου σταθεροποιήσεως ἐπιχείρημα εἶνε ὅτι ὁ τόπος ἡμῶν παρουσιάζει σήμερον οἰκονομικὴν εὐπάθειαν, ἐπερχομένης δὲ τῆς νομίμου σταθεροποιήσεως, δυνατὸν νὰ ὑποστῇ κρίσιν, τὴν λεγομένην κρίσιν τῆς προσαρμογῆς, παρατηρηθεῖσαν εἰς πολλὰς ἐκ τῶν χωρῶν, αἱ ὁποῖαι ἐσταθεροποίησαν τὸ νόμισμά των κρίσιν πάντως ἀναρρώσεως καὶ ἀνάπτύξεως. Ἐὰν τὸ στάδιον τοῦτο εἶνε ἀναπόφευκτον διὰ τὴν οἰκονομικήν μας ἐξυγίασιν θὰ ἦτο ἀδικαιολόγητον νὰ τὸ φοβηθῶμεν καὶ νὰ ὀπισθοχωρήσωμεν. Ἔχομεν ἄλλως τε τὸ δεδομένον τοῦ Βελγίου, τὸ ὁποῖον ἀπὸ ὀκτὼ μηνῶν ἐθέσπισε τὴν νόμιμον σταθεροποίησιν.

Σ. Στάης. Ἐκ δευτέρου.

Γ. Καφαντάρης. Ἐκ πρώτου. Οὐδέποτε ἐφρμόσθη ἡ πρώτη σταθεροποίησις, μελετηθεῖσα καὶ σχεδιασθεῖσα μόνον ἀλλ' ἀστοχήσασα μετὰ τὴν ματαίωσιν τοῦ δανείου τῶν 150,000,000 δολλαρίων. Ἀφ' ἧς ἐν τούτοις ἐφηρμόσθη τὸ μέτρον οὐδὲν ἐξεδηλώθη ἄχρις ὥρας σύμπτωμα διαταραχῆς ἢ κρίσεως. Εἶνε ἐνδεχόμενον καὶ ἡμεῖς θεσπίζοντες τὴν σταθεροποίησιν νὰ διέλθωμεν διά τινων προσκαίρων καὶ ἀνωδύνων ἀνωμαλιῶν, αἵτινες θὰ χρησιμεύσουν εἰς τὴν περαιτέρωἀκμὴν καὶ εὐημερίαν. Προϋπόθεσις τῆς σταθεροποιήσεως εἶνε ἡ συνομολόγησις δανείου, τὸ προϊὸν τοῦ ὁποίου θέλει χρησιμεύσῃ ὡς ἀντίκρυσμα τῆς κυκλοφορίας. Δανείου, ὅπερ ἐλάχιστα θέλει ἐπιβαρύνῃ τὸν προϋπολογισμόν, καλυπτομένης ἐν πολλοῖς τῆς ὑπηρεσίας του διὰ τῆς τοκοφόρου ἐπενδύσεως τοῦ κεφαλαίου εἰς τίτλους ἀμέσως ρευστοποιησίμους καὶ ἀποδίδοντας τόκον 4 - 4 1)2% καὶ τῆς ὑπὸ ὁμοίους ὅρους τοποθετήσεως τοῦ κρατικοῦ ἀποθέματος, ὑπολογιζομένου εἰς 3—3 1)2 ἑκατομμύρια λιρῶν. Οὐδὲν ἀπὸ τοῦδε δύναται νὰ λεχθῇ περὶ τῆς τιμῆς τῆς σταθεροποιήσεως, ἥτις θέλει καθορισθῇ κατὰ τὴν ὑστάτην στιγμὴν ἐπὶ τῇ βάσει πραγματικῶν δεδομένων. Οὐδεὶς ἀπόλυτος κανὼν ἰσχύει ἐν προκειμένῳ. Ἐν Γαλλίᾳ ἐπεδιώχθη ἡ σχετικὴ τοῦ νομίσματος ἀνάτμησις, κρατεῖ ὅμως εἰσέτι πολὺς δισταγμὸς ὡς πρὸς τὸ ὁρισθησόμενον ἐπίπεδον, δισταγμὸς οὐκ ὀλίγον συντελῶν εἰς τὴν παρέλκυσιν τοῦ ζητήματος. Εἰς τὸ Βέλγιον ἡ σταθεροποίησις ἐπιδιωχθεῖσα εἰς τὴν τιμὴν τῶν 107 φράγκων ἀπέτυχεν, ἐπραγματοποιήθη δὲ εἰς τὴν τιμὴν τῶν 175 μετ' ἀγαθὸν ἀποτελεσμάτων. Ὅ,τι προέχει παρ' ἡμῖν εἶνε ἡ ἐξεύρεσις τῶν ἀναγκαίων ποσῶν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς νομισματικῆς εὐσταθείας, ἡ συναίσθησις δὲ ἀκριβῶς τῆς ἀδυναμίας τῆς ἐξοικονομήσεως αὐτῶν εἴτε διὰ τακτικῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ πόρων εἴτε ἐκ τῆς ἐντοπίας ἀγορᾶς ἐγέννησε τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ἐπικειμένη μετάβασις ἡμῶν, τῆς Βουλῆς ἐπιτρεπούσης, εἰς Γενεύην εἰς αὐτὸν κυρίως ἀποβλέπει τὸν σκοπόν, εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ὑπὸ συμφερόντας ὅρους συνομολογήσεως δανείου.

Δὲν ἀρνούμεθα, Κύριοι, ὅτι τὸ ἠθικὸν κῦρος τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Γενεύης θὰ μᾶς ἦτο ἀπὸ πάσης ἀπόψεως χρήσιμον, ἂν πράγματι ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσιζε νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὴν ὅλην οἰκονομικὴν κατάστασιν διὰ τῆς συνομολογήσεως ἐξωτερικοῦ δανείου, δυναμένου τῇ ἠθικῇ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἐγγυήσει νὰ συνκροθῇ ὑπὸ τοὺς συμφερωτέρους ὅρους. Ἐξέθεσα διὰ τοῦ τύπου ποῖα ἄλλα θὰ ἦσαν τὰ ἀνεκτίμητα ἀνταλλάγματα, τὰ ὁποῖα θὰ προέκυπτον ἐκ τῆς ἠθικῆς ἀρωγῆς τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Γενεύης. Δὲν παρέχει τὰ πιστοποιητικὰ της εὐκόλως ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, ἡ βεβαίωσις δὲ αὐτῆς ὅτιοὖντως ἡ Χώρα μας εἰσῆλθεν εἰς οἰκονομικὴν ἀνάρρωσιν θ' ἀπετέλει τὴν ἀσφαλεστέραν ἐγγύησιν πρὸς προσέλευσιν τῶν ἐκπατρισθέντων ἡμεδαπῶν κεφαλαίων, καὶ τῶν ξένων τοιούτων πρὸς

ἐπικερδεῖς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοποθετήσεις, ἀφθονούσας ἐν Ἑλλάδι, τοποθετήσεις προαγούσας τὴν ραγδαίαν τῆς χώρας οἰκονομικὴν ἀνόρθωσιν. Δὲν πρόκειται ἐν τούτοις νὰ ἐπιζητήσωμεν τὴν ἔξωθεν ἀρωγὴν ἐπὶ τῇ βάσει οἱασδήποτε δεσμεύσεως. Παρὰ τὰς Κυβερνητικὰς διαψεύσεις ἐξεδηλώθη παράδοξος ἐπιμονὴ ὅπως παρασταθῇ ἡ Κυβέρνησις ὡς ἀναλαβοῦσα ὑποχρεώσεις, οὐκ οἶδα ἀπέναντι τίνων. Εἶμαι εἰς θέσιν νὰ δηλώσω κατὰ τὸν ἐπισημότερον τρόπον ἀπὸ τοῦ βήματος ὅτι ἡ Ἑλλὰς διατηρεῖ ἀπεριόριστον τὴν ἐλευθερίαν της ὅπως κανονίσῃ κατὰ τὸ δοκοῦν τὰ τοῦ οἴκου της. Μεταβαίνοντες εἰς τὴν Γενεύην ὡς μόνον σύμβουλον θὰ ἔχωμεν τὸ ἐθνικὸν συμφέρον καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ θὰ καθορίσωμεν καὶ τὰς ἐνεργείας μας καὶ τὰς ἀποφάσεις μας.

Εὑρίσκομαι ἤδη, Κύριοι, εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου μου. Τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ κυβερνητικοῦ προγράμματος συνδέεται πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομικὴν ἀναδιοργάνωσιν. Τὸ μέρος τοῦτου τοῦ Κυβερνητικοῦ προγράμματος, συνάρτησις τῶν δύο προηγουμένων, παρουσιάζει ἀσυγκρίτως μικροτέρας δυσχερείας. δυσχερείας ὡς πρός τε τὴν κατάρτισιν καὶ τὴν ἐφαρμογήν του, ἐφ' ὅσον, ἀναστηλουμένης τῆς πίστεως, τὰ μέσα θὰ ἀφθονήσουν καὶ ἐν τῇ Χώρᾳ. Ἐκ τῶν ἐκτελεστέων ἔργων ὀφείλουν νὰ προτιμηθοῦν τὰ ἔργα τὰ ἀμεσώτερον συμβάλλοντα εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς οἰκονομίας.

Ἡ Κυβέρνησις, Κύριοι, ἔχει τὴν συναίσθησιν ὅτι ἐξεπλήρωσεν ἀκεραίως τὸ καθῆκόν της. Ἡ περαιτέρω τύχη τῆς πολιτικῆς της τοῦ προϋπολογισμοῦ, τῆς νομισματικῆς σταθερότητος, τῆς οἰκονομικῆς ἀναστηλώσεως, ἡ περαιτέρω τύχη τοῦ προγράμματος καὶ τῶν μέτρων της εὑρίσκεται ἤδη εἰς χεῖρας ὑμῶν. Ἐλπίζω ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ θελήσει νὰ φανῇ ὅπως ὀφείλῃ νὰ εἶναι ἀνταξία τῶν περιστάσεων (χειροκροτήματα παρατεταμένα).

Σ. Στάης. Θὰ παρακαλέσω νὰ ζητηθῇ ἡ ἄδεια ἀπὸ τὴν Βουλὴν ὅπως ὁ λόγος, ἐπειδὴ περιέχει σπουδαῖα θέματα, δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Τοῦτο λαμβάνει χώραν καὶ εἰς ἄλλα Κράτη μάλιστα τιμῆς χάριν.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη δέχεται τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ κ. Στάη.

Γ. Καφαντάρης. Ἡ κόπωσις τῆς Βουλῆς, καὶ αἰσθάνομαι δι' αὐτὴν ἐνοχὴν ἀπέναντί της, μὲ ἠνάγκασε νὰ ἐπισπεύσω τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ λόγου μου παραλείψας νὰ ὁμιλήσω ἐπί τινων σημείων, ἐφ' ὧν δὲν δύναμαι νὰ σιωπήσω. Εἴμεθα ὑπόχρεοι τὴν Παρασκευὴν τὴν πρωΐαν ν' ἀπέλθωμεν διὰ τὴν Γενεύην. Ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν μέτρων τῆς Κυβερνήσεως τινὰ ἀνεπίδεκτα ἀναβολῆς, ὡς λ. χ. τὸ νομοσχέδιον περὶ γεωργικῆς παραγωγῆς, ἡ ἀναβολὴ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ὁποίου μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς συγκομιζομένης ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ἐποδείας ματαιώνει καθ' ὁλοκληρίαν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου καὶ στερεῖ τὸν προϋπολογισμὸν 200—250 περίπου ἑκατομμυρίων, ἀνατρεπομένης οὕτω τῆς βάσεως, ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη οὗτος. Ἐπίσης εἶνε ἀνάγκη διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προσθέτου δεκατημορίου, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὁποῖον ὑποβάλλω καὶ σχέδιον ψηφίσματος πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ σχετικοῦ πρὸς τὰς φορολογικὰς καὶ δασμολογικὰς αὐξήσεις ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἐπεκτεινομένων τῶν ἐξαιρέσεων ἐπὶ τῶν φόρων τῶν μονοπωλιακῶν εἰδῶν καὶ τοῦ χαρτοσήμου καὶτὰ σᾶς ἐξηγήσω διατί, πρὸς ἀποσόβησιν τῆς διαρρεύσεως τοῦ ἐσόδου ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν κερδοσκόπων. Ἄλλοτε αἱ αὐξήσεις τοῦ χαρτοσήμου δὲν ἔδιδον εὐκαιρίαν πρὸς καταχρήσεις, πραγματοποιούμεναι δι' ἐνσήμων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νέας φορολογικῆς κλίμακος, ἤδη ὅμως συνεπείᾳ τῶν μετὰ τοῦ ἐλέγχου συμφωνιῶν καὶ ἀποκλειομένης τῆς χρήσεως τῶν ἐνσήμων εἶνε δυνατὸν ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ χαρτοσήμου νὰ εὑρεθῇ διατεθειμένον ἄνευ τινος κέρδους τοῦ Κράτους, Ἐπίσης τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὰ εἴδη τῶν μονοπωλείων. Εἶνε τρομερὸν καὶ ἀσύγνωστον νὰ ἐπιβάλλωνται φόροι νὰ καταβάλλωνται ὑπὸ τοῦ κοινοῦ χωρὶς ὅμως καὶ νὰ εἰσπράττωνται ὑπὸ τοῦ Κράτους. Παρακαλῶ ὅπως τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια. τῶν ὁποίων ἐμνήσθην. χαρακτηρισθοῦν ὡς ψηφίσματα καὶ νὰ τὰ συζητήσωμεν ἀμέσως ἔστω καθήμενοι καὶ κοπιάζοντες ἐπὶ ὥρας τινὰς εἰσέτι.

Γ. Ἀλεξανδρόπουλος. Δὲν διενεμήθησαν ἀκόμη.

Γ. Καφαντάρης. Ἔχει καλῶς. Δι' ὅσα νομοσχέδια δὲν ἔχει γίνῃ ἡ διανομὴ νὰ ὁρίσωμεν τὴν αὔριον πρὸς συζήτησιν.

Ν. Κρανιωτάκης. Εἶναι τρόπος τοῦ λέγειν νὰ συζητήσωμεν, ἐὰν πρόκειται νὰ συζητήσωμεν τίποτε ἐφόσον δὲν ἠξεύρομεν τίποτε.

Γ. Καφαντάρης. Αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖ νὰ λεχθῇ διὰ τὴν φορολογίαν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

Ν. Κρανιωτάκης. Ἀφοῦ δὲν τὰ γνωρίζομεν ἀκόμη. Δὲν εἶναι ἡ πεῖρά μου μεγάλη, ἀλλὰ εἶναι μοναδικὸν τὸ παράδειγμα αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ δικτατορία, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σᾶς ἐνοχλεῖ ὅταν λέγετε, εἶναι ἀνήκουστον. Σεῖς ποῦ ἔχετε τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ν' ἀναλάβητε καὶ τὴν νομοθετικὴν καὶ νὰ μᾶς καταργήσετε. Δὲν πταίομεν ἡμεῖς ἂν μετὰ ἑξάμηνον βίον ἔρχεσθε τὴν τελευταίαν στιγμὴν νὰ τὰ καταθέσετε μὲ τὸν ἐκδικασμὸν τῆς ἀναχωρήσεώς σας εἰς Γενεύην.

Π. Πετρίδης. Πρέπει νὰ γνωσθῇ ἂν τὸ λαϊκὸν κόμμα θὰ ὑποστηρίξῃ τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια.

Ν. Κρανιωτάκης. Ὁμιλῶ ὡς βουλευτὴς μόνον.

Γ. Καφαντάρης. Ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος ἐξ Ἀττικῆς ὡμίλησεν ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς βουλευτοῦ χωρὶς ἐν τούτοις ποσῶς νὰ λησμονήσῃ τὸν δημοσιογράφον.

Ν. Κρανιωτάκης. Δὲν εἶναι αὐτὸ ἀντικείμενον κατηγορίας.

Γ. Καφαντάρης. Δὲν σᾶς κατηγορῶ, ἡ γλῶσσα αὐτὴ εἶνε γνώριμος εἰς τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων, ἀλλ' ὅμως εἰς τὴν Βουλήν. Ἐκεῖνος καθ' οὗ ἀπηυθύνθη ἔχει νομίζω ἀρκούσαν ἠθικὴν ἐπιφάνειαν διὰ ν' ἀντιπαρέρχεται τὴν κατηγορίαν τοῦ ἐκδιασμοῦ, χωρὶς νὰ φοβῆται ὅτι δύνεται ἐξ αὐτοῦ νὰ μειωθῇ ἡ πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνη καὶ ἐπ' ἐλάχιστον (χειροκροτήματα).

Δὲν ἐρχόμεθα νὰ ἐκδιάσωμεν κανένα διότι δὲν ἐπιδιώκομεν κανὲν ἴδιον συμφέρον. Ὁ προϋπολογισμὸς δὲν εἶνε κτῆμα ἡμῶν οὔτε τοῦ κόμματος ἡμῶν. Προτείνομεν μέτρα τὰ ὁποῖα γνωρίζομεν ὅτι θὰ μᾶς ἐπιδαψιλεύσουν δυσαρεστκείας. Ἐφθάσαμεν ὅμως εἰς ἓν σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ὀφείλομεν ὅπωσδήποτε νὰ λάσωμεν γενναιοτέρας ἀποφάσεις. Τόσον ἡ ἀνάγκη τῆς μεταβάσεως εἰς τὴν Γενεύην, ὅσον καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιψηφίσεως τινῶν ἐκ τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων εἶνε κατάδηλος, ἐφ' ὅσον ἐννοοῦμεν νὰ μὴ καταρρεύσῃ τὸ ὅλον σύστημα, θέλει δὲ καταρρεύσει ἐὰν ἡ Βουλὴ προσκειμένη εἰς τυπικοὺς κανόνας, οὐδαμοῦ εἰς παρομοίας περιπτώσεις τηρουμένους, ἀποκρούσῃ τὴν μετατροπὴν τῶν νομοσχεδίων τούτων εἰς ψηφίσματα. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βουλευτικῆς περιόδου ἄνευ οὐδεμιᾶς τοιαύτης ἀνάγκης, ὅλα τὰ νομοσχέδα εἰσήγοντο ὑπὸ τύπον ψηφίσματος. Δὲν ὑποθέτω ὅτι θέλει τρωθῇ, ὃν καὶ σήμερον συμβῇ τὸ αὐτό, ὁ κοινοβουλευτισμός. Ἀλλὰ εἶνε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τὸν κλονίζουν. Προθύμως θέλω παράσχῃ πᾶσαν χρήσιμον πληροφορίαν, συνεχιζομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν διανεμηθέντων νομοσχεδίων, ὡς λ. χ. τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ τῶν ἀμβύκων. ἅτινα διενεμήθησαν ἀπὸ ἑνὸς μηνός.

Ἐὰν ἡ Βουλὴ δὲν δέχεται τὰ μέτρα ταῦτα εἶναι ἐλεύθερα νὰ τὰ καταψηφίσῃ, ὡς εἶνε ἐλευθέρα ἐπίσης νὰ καταναλώσῃ πρὸς συζήτησιν χρόνον μακρὸν, τὸν ὁποῖον δυστυχῶς ἡμεῖς δὲν διαθέτομεν. Τὸ Σῶμα εἶναι κυρίαρχον, ἀλλὰ θὰ ἀπετέλει ἀπὸ μέρους ἡμῶν ἀνειλικρίνειαν μὴ ἐπιτρεπομένην νὰ καταθέσωμεν τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς νὰ δεχθῶμεν τὴν καταδίκην του εἰς χρεωκοπίαν. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι διὰ τοῦ κατατεθέντος προϋπολογισμοῦ τίθενται ἀσφαλεῖς βάσεις τῆς οἰκονομικῆς τοῦ τόπου ἀνασυγκροτήσεως. Ἐὰν ἡ Βουλὴ ἄλλως κρίνει δύναται νὰ

ἀκολουθήσῃ διάφορον ὁδόν, ἂς τὸ πράξῃ ὅμως ἀναθέτουσα τὴν διαχείρισιν τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων εἰς ἐκείνους οἵτινες εἶνε πρόθυμοι νὰ ἀκολουθήσουν τὴν ὁδὸν ταύτην (χειροκροτήματα).

Ι. Σπετσιώτης. Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον εἶναι ὁμοφώνως σύμφωνον ἐφ' ὅλων τῶν οἰκονομικῶν μέτρων ;

Γ. Καφαντάρης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Κύριε βουλευτά, ἠξεύρετε πολὺ καλὰ ὅτι δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ καταθέσω τὸν προϋπολογισμὸν δι' ἰδίων μου λογαριασμόν.

Ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** λέγει ὅτι ὁ κατατεθεὶς προϋπολογισμὸς ἦτο ἀποτέλεσμα πολυμήνου μελέτης καὶ ἐνεφάνισε μὲν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς χώρας, ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε συγχρόνως νὰ ἐμφανίσῃ μίαν εἰκόνα ἑνὸς ἱππέως ἱσταμένου ἐπὶ τοῦ ἀναβολέως, ἀναπτύσσοντος τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν καὶ ζητοῦντος νὰ ψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμός ἵνα ἐπικαθίσῃ ἐπὶ τοῦ ἱππίου, διότι αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικὴ εἰκών, ἐφόσον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει νὰ ψηφισθοῦν τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, τῶν ὁποίων ἡ Βουλὴ δὲν ἔλαβεν ἀκόμη γνῶσιν. Ὁ προϋπολογισμός, λέγει, θὰ ἔπρεπε νὰ παρουσιάσῃ ἓν ἔλλειμμα 1 καὶ ἡμίσεως δισεκατομμυρίου, τοῦ ὁποίου τμῆμα τοὐλάχιστον θὰ ἔπρεπε νὰ καλυφθῇ διὰ τῆς καλλιτέρας ἀποδόσεως τῶν φόρων, ἐὰν δὲ τὸ τμῆμα τοῦτο τὸ ἀναβιβάσωμεν εἰς 500,000,000 ἔχομεν ἓν ἔλλειμα ἑνὸς δισεκατομμυρίου, τὸ ὁποῖον θὰ καλυφθῇ διὰ νέων φόρων, καὶ ἔχομεν τὸ νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τοῦ σίτου καὶ τῶν ἀλεύρων, ἐξ ἧς ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θὰ πληρώνῃ ἐπὶ τοῦ τρωγομένου ἄρτου 138 χάρτινα λεπτά. δασμὸν ἐπὶ πλέον. Ὑπάρχουν σημεῖα τινα ἐφ' ὧν ἐπισπεύδει ὁ κ. Ὑπουργός, ὡς εἶναι τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, ἅτινα δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ συζητήσῃ κατὰ τὴν προκεχωρημένην αὐτὴν ὥραν. Ὑπάρχει π. χ. τὸ νομοσχέδιον περὶ μικρῶν ἀμβύκων, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐπιβαρύνωνται οἱ ἀμπελουργοὶ καὶ οἱ μικροὶ ποτοποιοί. Τὸ νομοσχέδιον συνεπῶς αὐτὸ δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὸν οὔτε κατ' ἀρχήν. Ἄλλο νομοσχέδιον, λέγει, εἶναι τὸ περὶ ἐγγείου παραγωγῆς, τὸ ὁποῖον οὐδὲ αὐτὸ δύναται νὰ συζητηθῇ καὶ νὰ ψηφισθῇ ἀπόψε διότι εἶναι ἀκόμη ἄωρον.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι τὰ περισσότερον ἐπείγοντα νομοσχέδια εἶναι τὸ περὶ γεωργικῆς παραγωγῆς, τὸ ὁποῖον ἔχει ἤδη κατατεθῇ πρὸ πολλοῦ καὶ συνεπῶς ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν γνώσει αὐτοῦ, τὸ ψήφισμα τῶν προσθέτων 10 ο/ο, τὸ περὶ νταμῶν καπνοῦ καὶ τὸ ψήφισμα τῶν δωδεκατημορίων, τὸ ὁποῖον εἶναι τυπικόν.

Δ. Χατζίσκος. Τὰ νομοσχέδια ταῦτα δὲν διενεμήθησαν.

Γ. Καφαντάρης. Τὸ νομοσχέδιον περὶ δωδεκατημορίων εἶναι τυπικόν. Πάντως ἐὰν θέλετε θὰ ἠδυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν αὐτὸ αὔριον τὸ ἀπόγευμα, τώρα δυνάμεθα νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸ ψήφισμα τῶν προσθέτων 10 ο/ο.

Προκειμένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος περὶ αὐξήσεως τοῦ διὰ τῶν νόμων 2749 καὶ 3312 ἐπιβληθέντος προσθέτου ποσοστοῦ ὁ κ. ***Γ. Μπούσιος*** λέγει ὅτι τὸν εὑρίσκει ἀπαράσκευον καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἐπ' αὐτοῦ.

Ὁ κ. ***Χ. Βοζίκης*** λέγει ὅτι αἱ συνεννοήσεις τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ζητήσῃ ἡ Κυβέρνησις ὅπως ἡ Βουλὴ μὴ τηρήσῃ κανένα κοινοβουλευτικὸν κανονισμόν, ἐν τῇ ψηφίσει τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων. Ἡ ὥρα λέγει δὲν ἐπιτρέπει συζήτησιν ἐπὶ τῶν σοβαρῶν τούτων νομοσχεδίων. Θὰ ἦτο ἀναγκαῖον νὰ μελετήσωμεν λεπτομερῶς τὰ νομοσχέδια ταῦτα καὶ νὰ μὴ δεχθῶμεν εἰς τοιαύτην στιγμὴν τὴν αὔξησιν τῶν ἐσόδων κατὰ 1800 ἑκατομμύρια. Θὰ ἔπρεπε συγχρόνως νὰ ἐξετάσωμεν τὰ τοῦ ἐλλείμματος τῶν παρελθουσῶν χρήσεων καὶ ἀπὸ τῆς ἐξετάσεως αὐτῆς ἐμποδιζόμεθα ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων. Καταλήγων διαδηλοῖ ὅτι, λόγῳ τῆς ὥρας καὶ λόγῳ τῆς στερήσεως τοῦ ἀριθμοῦ φίλων νὰ ἀντιταχθῇ εἰς τὰ μέτρα ἅτινα δὲν ἐγκρίνει, τὴν εὐθύνην θὰ φέρῃ ἡ Κυβέρνησις, ἥτις θέλει εἰς τόσον ἀκατάλληλον ὥραν νὰ ψηφίσῃ τοιαύτης σημασίας νομοσχέδια.

Ὁ κ. ***Α. Μητσοτάκης*** λέγει ὅτι ζητεῖται ἡ ἐπιψήφισις νομοσχεδίων. τῶν ὁποίων δὲν ἔλαβον γνῶσιν οἱ βουλευταί. Εἶναι φυσικὸν ὅταν τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελοῦν ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων νὰ παραβιάζωνται οἱ κοινοβουλευτικοὶ κανόνες, καὶ νὰ ἀναγκάζεται νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα οὔτε κἂν ἀνέγνωσεν. Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὅμως ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ νομοσχεδίου περὶ προθέτου ποσοστοῦ ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀντίληψίν του μία φορολογικὴ ἀντισότης ὅτι δηλαδὴ ἐξηρέθη τῆς αὐξήσεως τοῦ προσθέτου αὐτοῦ φόρου ἡ σταφὶς τῆς Πελοποννήσου, ἥτις φορολογεῖται ἐλάχιστα καὶ δὲν ἐξηρέθη ἡ σταφὶς τῆς Κρήτης. Ἀνέμενε, λέγει, ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. εἰσηγούμενος τὸν προϋπολογισμόν, στηρίξῃ τὸ οἰκονομικὸν αὐτοῦ πρόγραμμα ἐπὶ νέων βάσεων ἐξασφαλιζουσῶν τὴν φορολογικὴν ἰσότητα. Ἡ σουλτανίνα σταφὶς τῆς Κρήτης φορολογεῖται μὲ δασμὸν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, ἐκτὸς τῶν ἄλλων φορολογικῶν δασμῶν, κατὰ ὀκᾶν 3,30 τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ σουλτανίνα σταφὶς τῆς Τουρκίας φορολογεῖται μὲ 21)29/ο καὶ ἡ σταφὶς τῆς Αὐστραλίας εἶναι τελείως ἀφορολόγητος. Καὶ ἐνῷ ἡ σταφὶς τῆς Κρήτης φορολογεῖται τόσον πολύ, ἡ Πελοποννησιακὴ σταφὶς φορολογεῖται μόνον μὲ 32 λεπτὰ κατ' ὀκᾶν. Φρονεῖ ὅτι τὸ Κράτος προκειμένου περὶ φορολογίας ἔχει ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ τηρῇ φορολογικὴν ἰσότητα, διότι οὕτω μόνον δύναται νὰ εἴπῃ ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἀκολουθεῖ πολιτικὴν τείνουσαν εἰς τὴν ἐξυγίανσιν τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων. Προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς νέας φορολογίας ἔπρεπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μὴ φαίνεται τόσον ἄτεγκτος διὰ τὸ προϊὸν αὐτό, τὸ ὁποῖον κινδυνεύει νὰ ἀποκλεισθῇ ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν ἀγοράν, διότι εὑρίσκεται ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ συναγωνισθῇ τὴν σουλτανίναν τῆς Τουρκίας.

Ὁ κ. ***Α. Μυλωνᾶς*** λέγει ὅτι ἡ λευκὴ σταφὶς Πελοποννήσου φορολογεῖται διαφορετικά. Ἡ μαύρη σταφὶς δὲν δύναται νὰ ὑποστῇ φορολογίαν μεγαλειτέραν ἐκείνης τὴν ὁποίαν ὑρίσταται, διότι ἡ οἰκονομικὴ ἀντοχὴ αὐτῆς εἶναι μικρά, πάντως μικροτέρα τῆς ἀντοχῆς τῆς σταφίδος τῆς Κρήτης.

Ὁ κ. ***Α. Μητσοτάκης*** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ σταφὶς τῆς Πελοποννήσου δὲν φορολογεῖται. Ἡ σταφιδικὴ πολιτικὴ τοῦ Κράτους δὲν εἶναι ὑγιής, διότι δὲν δύναται τὸ Κράτος νὰ ἀκολουθῇ ἀπέναντι ὡρισμένων διαμερισμάτων προνομιακὴν πολιτικήν.

Ἡ φορολογία αὐτὴ τῆς σταφίδος τῆς Κρήτης θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἀποκλεισθῇ αὕτη τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς. Καταλήγων παρακαλεῖ ὅπως καὶ ἡ σταφὶς τῆς Κρήτης ὑπαχθῇ εἰς τὰς ἐξαιρέσεις, διότι τὸ Κράτος δὲν ἔχει νὰ ὑποστῇ οὐδεμίαν ζημίαν.

Ὁ κ. ***Κ. Δεμερτζῆς*** λέγει ὅτι ἡ στιγμὴ δὲν εἶνε κατάλληλος διὰ νὰ συζητηθοῦν τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, ἐν πάσῃ περιπτώσει δικαιολογῶν τὴν ὑφορ του λέγει ὅτι θὰ καταψηφίσῃ αὐτὰ, ὄχι μόνον διότι εἶνε ἐμπειρικὰ, ἀλλὰ καὶ διότι στηρίζονται ἐπὶ βάσεων ἀναχρονιστικῶν καὶ δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ μέτρα ταῦτα. Ἡ φορολογία αὕτη θὰ ὠθήσῃ τοὺς χωρικοὺς εἰς μεγαλυτέραν δυστυχίαν, ἐὰν δὲ ἡ Κυβέρνησις νομίζῃ ὅτι πρέπει νὰ ψηφισθοῦν τὰ νομοσχέδια ταῦτα, τὴν εὐθύνην θὰ τὴν φέρῃ ἀκεραίαν ἡ Κυβέρνησις διότι εἰς ἣν περίπτωσιν ἀποτύχει ἡ φορολογικὴ αὐτὴ πολιτικὴ τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶνε οἰκτρὰ διὰ τὴν χώραν.

Ὁ κ. ***Γ. Ἀλεξανδρόπουλος*** λέγει ὅτι ἡ ληφθεῖσα ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως, ἀκολουθουμένης παρὰ τῆς πλειοψηφίας τῆς Βουλῆς εἶνε ἀπόφασις τὴν ὁποίαν δὲν δυνάμεθα νὰ ματαιώσωμεν. Ὁ τρόπος καθ' ὃν συζητοῦνται τὰ νομοσχέδια εἶνε πρωτότυπος. Ἐγὼ οὐδένα φόρον θὰ ψηφίσω, διότι ἔλαβον ἐντολὴν ἀπὸ τὸν λαὸν νὰ ἐπιφέρω οἰκονομικὴν ἀνακούφησιν αὐτοῦ καὶ ὄχι νὰ ἐπιβάλω νέους φόρους. Ἡ Κυβέρνησις ὑπεσχέθη οἰκονομίας αἱματηρὰς ἀλλ' ἐκ τοῦ προϋπολογι-

σμοῦ ἀντελήφθην, ὡς μαρτυρεῖ καὶ τὸ ψήφισμα, ὅτι αὗται θὰ γίνουν τὴν 31 Δ)βρίου 1927.

Ὅλαι αἱ λεχθεῖσαι ἀπόψεις οἰκονομίαι ἔμειναν ἀπραγματοποίητοι. Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν οὐδεμίαν βλέπομεν οἰκονομίαν πῶς θὰ ψηφίσωμεν φόρους; Ἐφ' ὅσον οὐδεμία οἰκονομία ἔγινε διατὶ θὰ ἐπιβαρύνωμεν διὰ φόρων βαρυτάτων τὸν λαόν, ὡς τὸ 10ο)ο καὶ ὁ φόρος τῆς ἐγγείου παραγωγῆς, ἡ ὁποία εἶνε ἡ δεκάτη μειωμένη εἰς πέντε; Σχετικῶς μὲ τοῦτο ἐρωτῶ πῶς θὰ πληρώσῃ τὸν ἔγγειον φόρον κοινότητος, ἐν ᾗ ἀριθμὸς παραγωγῶν ὑπέστη ζημίας; Θὰ ἀπολέσῃ τοῦτον τὸ Δημόσιον ἢ θὰ πληρώσουν οἱ ἄλλοι;

Γ. Καφαντάρης. Τὸ νομοσχέδιον ὁρίζει τὴν βάσιν τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ χωρεῖ ἐνστασις διὰ τυχὸν ζημίας. Ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν πρώτην ἀπόφασίν της.

Γ. Ἀλεξανδρόπουλος. Ἡ Κυβέρνησις δὲν προέβη εἰς καμμίαν καταληπτὴν οἰκονομίαν.

Γ. Καφαντάρης. Αἱ οἰκονομίαι ποῦ ἀνεφέραμεν ἐπραγματοποιήθησαν, ὅπως φερ' εἰπεῖν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Γ. Ἀλεξανδρόπουλος. Ἐγὼ ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐδένα φόρον θὰ ψηφίσω.

Σ. Σωτηριάδης. Τὸ ψήφισμα λέγει εἰσάγεται πρωτοτύπως, δὲν ἔχει κἂν οὐδὲ ἡμερομηνίαν, τοῦ δὲ περιεχομένου του λαμβάνομεν αὐτὴν τὴν στιγμὴν γνῶσιν· ἀνεξαρτήτως ὅμως τούτου δὲν ἐννοῶ διατὶ ἐξαιρεῖται ὁ φόρος ἐπὶ τῶν κέντρων διασκεδάσεως καὶ πολυτελείας, ἐνῶ θὰ ἔχῃ ὁ φόρος οὗτος ἀποδόσεις, ἐπίσης διατὶ θὰ ἐξαιρεθῇ ὁ φόρος λεσχῶν καὶ τυχηρῶν παιχνιδίων καὶ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν Δημοσίων θεαμάτων.

Σ. Στάης Διότι φορολογεῖται μὲ 55ο)ο ἐπὶ τοῦ ἀκαθάρτου.

Γ. Καφαντάρης. Ὁ φόρος τῶν Δημοσίων θεαμάτων ἐξαιρεῖται διότι δὲν εἶνε ἐπιδεκτικὸς ἄλλης αὐξήσεως. Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὰ παίγνια δὲν δυνάμεθα νὰ τὰ ἐπιβαρύνωμεν, διότι ἔχουν γίνει ἐνοικιάσεις διὰ συναγωνισμοῦ καὶ ἐπὶ τέλους ἐξαιρεῖται ὁ φόρος ἐπὶ τῶν κέντρων πολυτελείας, διότι δὲν εἶνε ἐπιδεκτικὸς αὐξήσεως, εἶνε ἤδη ὑπερβολικὸς καὶ ἐπεξετάθη.

Σ. Σωτηριάδης. Συνεχίζων ἐρωτῶ διατὶ διὰ διαταγμάτων θὰ ὁρισθοῦν τὰ ποσοστὰ τῶν Μονοπωλιακῶν εἰδῶν.

Γ. Καφαντάρης. Θὰ τὸ διαγράψωμεν αὐτό.

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** Παρατηρεῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ διατὶ ἐξαιρεῖται ὁ φόρος οἰκοδομῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς ἐφ' ὅσον μάλιστα, ὅπως ἐλέχθη, τὸ Κράτος ἐπλήρωσε τόσα ἑκατομμύρια.

Γ. Καφαντάρης. Ἀφοῦ τὸ 12ο)ο τοῦ ποσοστοῦ διὰ τὴν Οὐλεν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὸ αὐξήσωμεν.

Θ. Χαβίνης. Πάντως διαρκῶς ἐπὶ μῆνας λαμβάνομεν πρόνοιαν διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ καὶ αἱ ἐπαρχίαι μένουν ἄνευ προνοίας. Δι' ὃ παρακαλοῦμεν νὰ διαγραφῇ ἡ ἐξαίρεσις περὶ οἰκοδομῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς. Συνεχίζων ζητεῖ καὶ τὴν διαγραφὴν τῆς ἐξαιρέσεως ἐκ τοῦ φόρου τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν, τῶν ὁποίων τὰ κέρδη εἶναι ἀσύδοτα. Οὗ πλούσιος, λέγει, πληρώνει, καὶ τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τοῦ πίνακος τῶν δηλωσάντων ἐπὶ τῆς φορολογίας κεφαλαίου. Ἐπίσης διαμαρτύρεται κατὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ φόρου τῆς ἐγγείου παραγωγῆς, ἧς τὸ φορολογικὸν ποσοστὸν ἀπὸ 5 γίνεται 7ο)ο καὶ ἐπιβάλλεται καὶ ἐπὶ τῆς ἀκαθαρίστου παραγωγῆς. Πρέπει συνεπῶς νὰ ἐξαιρεθῇ ἡ ἔγγειος παραγωγὴ ἐκ τοῦ νέου φόρου τοῦ ψηφίσματος καὶ νὰ μὴ ἐξαιρεθοῦν τοῦ φόρου τὰ μερίσματα τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν. Ἐλπίζομεν ἐπιλέγει ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ προσέξῃ καὶ δὲν θὰ δημιουργήσῃ τὴν ἀνισότητα ταύτην.

Ὁ κ. **Ρ. Κούνδουρος.** Ἔχω, λέγει, καθῆκον νὰ δικαιολογήσω τὴν ἀρνητικήν μου ψῆφον ἐπὶ τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων καὶ νὰ ἀναπτύξω καὶ τροπολογίας τινάς. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν φόρον ἐπὶ τῆς σταφίδος εἶνε προφανὴς ἡ διαφορὰ τῆς φορολογίας μεταξὺ σταφίδος Κρήτης καὶ σταφίδος Πελοποννήσου, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη φορολογεῖται μὲ 4 δραχ. ἐν ᾧ ἡ ἄλλη φορολογεῖται μὲ 45 λεπτά. Ἡ ἀνισότης εἶναι ἔκδηλος καὶ συνεχίζεται καὶ ἐπιβάλλεται εἰς μὲν τὴν σταφίδα Κρήτης νέος φόρος 45 λεπτῶν κατ' ὀκᾶν, εἰς δὲ τὴν τῆς Πελοποννήσου 4 μόνον λεπτῶν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ὑπεσχέθη ἄλλοτε φορολογικὴν ἰσότητα, ἀλλ' ἀντὶ ταύτης βλέπομεν νέαν ἀνισότητα διὰ τὴν κοηπικὴν σουλτανίναν. Συνεχίζων τονίζει ὅτι πρέπει νὰ ἐξαιρεθῇ ἀπὸ τὸν νέον πρόσθετον φόρον τὸ ἔλαιον, διότι μὲ τὰς ἐπιβαρύνσεις ταύτας θὰ φθάσωμεν νὰ περιορίσωμεν τὴν κατανάλωσιν καὶ κατ' ἀνάγκην καὶ τὴν παραγωγήν. Τὸ μόνον λέγει φορολογούμενον προϊὸν εἶναι τὸ ἔλαιον καὶ θὰ φθάσωμεν νὰ ξεριζώνωμεν ἐλαιοφυτείας. Συνεπῶς ἐκ τῆς νέας φορολογίας πρέπει νὰ ἐξαιρεθῇ καὶ τὸ ἔλαιον ἀπαραιτήτως.

Χ. Ἀλαμανῆς. Μόλις ἐπετράπη ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ ἐλαίου ὑπερτριπλήθη τοῦτο κατὰ 6 δραχ. ἐνῶ ὁ καπνὸς φορολογεῖται μὲ 19 ο)ο καὶ πρέπει νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς προσθέτου φορολογίας τῶν 10 ο)ο.

Ὁ κ. **Ρ. Κούνδουρος.** Δὲν τὴν ὠφελήθησαν οἱ παραγωγοί. Προχωρῶν λέγει ὅτι εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀμβύκων ἔχει ὑποβάλλει μίαν τροπολογίαν καὶ παρακαλεῖ μεταξὺ τῶν ἄλλων νὰ προστεθοῦν καὶ τὰ χαρούπια. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν φορολογίαν τῆς ἐγγείου παραγωγῆς, τονίζει ὅτι τὸ νομοσχέδιον φορολογεῖ τὴν σπορὰν τῶν γεωργῶν καὶ τὴν προσωπικήν των ἐργασίαν. Πάντως ἀπὸ τῆς νέας φορολογίας ὀφείλει τουλάχιστον νὰ ἐξαιρεθῇ ὁ σπόρος, ἐκτὸς τούτου δημιουργεῖται ἀκήρυκτος πόλεμος μὲ τὸ ζήτημα τοῦ νομοσχεδίου μεταξὺ τῶν γεωργῶν, διότι φορολογοῦν ἢ τοὺς ἔχοντας ἀντίθετα πολιτικὰ φρονήματα ἢ τοὺς ξενοχωριανούς.

Ὁ κ. **Σ. Μάξιμος** λέγει ὅτι ἵνα κηρυχθῇ τὶς ὑπὲρ τῶν νομοσχεδίων αὐτῶν πρέπει νὰ συμφωνῇ κατ' ἀρχὴν ὑπὲρ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ ζήτημα συνεπῶς θὰ ἐξετασθῇ κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν. Τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα, λέγει, εἶναι τὸμόνον, τὸ ὁποῖον συγκινεῖ τὸν ἐργαζόμενον λαὸν τῆς Ἑλλάδος. Ὑπάρχει μία δεδηλωμένη ἀγανάκτησις καὶ ἄρνησις τῶν χωρικῶν ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τῶν ὀφισταμένων φόρων πολὺ δὲ μᾶλλον πρὸς τὴν πληρωμὴν τῶν νέων φόρων. Τὸ ἐξεταστέον ζήτημα εἶναι ποῖοι θὰ πληρώσουν τοὺς φόρους αὐτούς, οἱ πλούσιοι ἢ οἱ χωρικοὶ καὶ ἐργάται; Ἂν καὶ μία ἀστικὴ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐπιβάλῃ φορολογίαν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου. Ὡς πρὸς τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀμβύκων, λέγει ὅτι αὐτὸ εἶναι μία μονοπώλησις παραγωγῆς ὑπὸ ὡρισμένων βιομηχανικῶν κύκλων. Ὡς πρὸς τὸ νομοσχέδιον περὶ φορολογίας ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς φρονεῖ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῇ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν λαόν, ὁπότε θ' ἀπεδεικνύετο ὅτι ὁ λαὸς δὲν θὰ τὸν παρεδέχετο. Κηρύσσεται λέγει κατὰ τῆς φορολογικῆς πολιτικῆς καὶ ἐπιφυλάσσεται, ὅταν θὰ ἔχῃ τὰ συγκεκριμένα στοιχεῖα, ν' ἀποδείξῃ ποῖαι θὰ εἶναι αἱ ἐσωτερικαὶ πηγαὶ ἐφ' ὧν θὰ δύναται νὰ στηριχθῇ μία οἰκονομικὴ πολιτική, ἐξυπηρετοῦσα τὰ λαϊκὰ συμφέροντα.

Ὁ κ. **Μ. Κοθρῆς** λέγει ὅτι θὰ ἐπεθύμει νὰ μὴ ἔχῃ λόγους ν' ἀρνηθῇ τὴν ψῆφον του ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων, ὑπάρχουσι ὅμως δύο λόγοι, οἵτινες τὸν ἀναγκάζουν νὰ καταψηφίσῃ ταῦτα· οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι 1) ἡ φορολογικὴ ἀνισότης καὶ ἡ δημιουργουμένη διὰ τῶν νομοσχεδίων καὶ 2) ἡ μὴ ἀναγραφὴ ἑνὸς κονδυλίου πρὸς συνέχισιν τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἔστω καὶ δι' αὐξήσεως τοῦ ποσοστοῦ τῆς φορολογίας ἀπὸ 10 ο)ο εἰς 12 ο)ο. Ἐφόσον ἡ Κυβέρνησις δὲν αἴρει τοὺς δύο τούτους λόγους θὰ καταψηφίσῃ τὰ νομοσχέδια.

Ὁ κ. **Γ. Κακουλίδης** λέγει ὅτι ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται πρὸ διλήμματος, ἢ νὰ ψηφίσῃ νομοσχέδια τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζῃ τὸ περιεχόμενον ἢ ν' ἀφίσει νὰ γίνωσιν ταῦτα ἀντικείμενον ἐκμεταλλεύσεως. Ἀλλὰ θὰ ἠδύνατο συμφώνως πρὸς τὰ κοινοβουλευτικὰ εἰωθότα νὰ δεχθῇ ὅπως τὰ νομοσχέδια

ταῦτα ἰσχύσουν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῶν, ἡ δὲ Βουλὴ ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῶν βραδύτερον, ὁπότε θὰ ἦτο παρασκευασμένη καὶ θὰ ἐγνώριζεν καὶ τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν παρήγαγον ταῦτα παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ λαῷ.

Ὁ κ. **Β. Μεϊμαράκης** φρονεῖ ὅτι εἰς τοιαύτας κρισίμους οἰκονομικὰς περιστάσεις κρίσιμα θὰ ἦσαν καὶ τὰ μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τῶν νομοσχεδίων αὐτῶν δημιουργεῖται μία ἀδικία εἰς μίαν περιφέρειαν. Ἡ σταφὶς τῆς Κρήτης διατρέχει κρίσιν σημαντικήν, τὸ δὲ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον ἔστειλεν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πλῆθος ὑπομνημάτων καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἐπέφερεν φορολογικὴν ἐξίσωσιν ἐπὶ τῆς σταφίδος ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ ἀντὶ τούτου ἡ Κυβέρνησις διὰ τῶν ὑποβληθέντων νομοσχεδίων αὐξάνει τὴν τόσον ἐπιβεβαρυμένην σουλτανίναν τῆς Κρήτης. Φρονεῖ ὅτι τὸ παράδειγμα τῆς Τουρκίας, ἥτις ἠλάττωσε τὴν φορολογίαν τῆς σταφίδος ἀπὸ 12 ο)ο εἰς 2 ο)ο δὲν θὰ ἀφίσῃ ἀσυγκίνητον τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος.

Γ. Πεσμαζόγλου. Δὲν ἔχω νὰ ἐξετάσω ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἢ δὲν ἔχει ἐπαρκεῖς λόγους δικαιολογίας διὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν νομοσχεδίων τούτων κατὰ τὴν 12ην ὥραν. Τὸ ἔργον τῆς ἀντιπολιτεύσεως εἶναι εὐχερὲς, διότι συνεπὴς μὲ τὴν μέχρι τοῦδε στάσίν της δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νομοσχεδίων. Οἱ ὑποστηρίζοντες ὅμως τὴν Κυβέρνησιν βουλευταὶ φέρουν σοβαρωτάτας εὐθύνας ἐφ' ὅσον ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν δύνανται ν' ἀρνηθοῦν τὴν ἐπιψήφισιν νομοσχεδίων, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις δηλώνει ὅτι ἐξαρτᾷ τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν δύνανται καὶ νὰ ψηφίσουν καὶ νομοσχέδια χωρὶς νὰ μελετήσουν τὰς συνεπείας των. Διὰ τοῦτο προτείνει τὴν ὑποβολὴν ψηφίσματος, δι' οὗ τὰ νομοσχέδια ταῦτα τίθενται ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς καταθέσεώς των, θὰ κριθοῦν δὲ ἐν καιρῷ ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι θὰ ἐδέχετο τὴν πρότασιν ταύτην, νὰ τεθοῦν δηλαδὴ ὑπὸ προσωρινὴν ἰσχὺν τὰ νομοσχέδια ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῶν βραδύτερον ἡ Βουλή.

Ὁ κ. **Π. Μπούμπουλης** λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῇ τὰ νομοσχέδια ταῦτα, διότι οἱ ἀριθμοὶ οὓς ἀνέπτυξεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δὲν εἶνε ἀκριβεῖς, ἀλλ' εἶνε ἀριθμοὶ προσπαθοῦντες νὰ δικαιολογήσωσι τὰ πράγματα. Αἱ οἰκονομίαι λόγου χάριν αἱ ἐξαγγελθεῖσαι διὰ τῆς μὴ ἀγορᾶς γαιανθράκων διὰ τὸ ναυτικὸν καὶ διὰ τῆς μὴ ἐπισκευῆς τῶν θωρηκτῶν «Κιλκὶς» καὶ «Ἄθως» δὲν εἶναι οἰκονομίαι πραγματικαί.

Ὁ κ. **Α. Κανάρης** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) παρέχει σχετικὰς ἐπεξηγήσεις.

Ὁ κ. **Π. Μπούπουλης** συνεχίζων, λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐφήρμοσεν ὅλα τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα πρὸς περικοπὴν ματαίων δαπανῶν, συνεπῶς δὲν δυνάμεθα νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὸν λαὸν νὰ πληρώσῃ τόσους νέους φόρους. Ἄλλως τε ἡ Βουλὴ ἀγνοεῖ τὸ περιεχόμενον τῶν νομοσχεδίων διότι τώρα μόλις ὑπεδλήθησαν. Ὑπάρχουν δὲ καὶ ὡρισμέναι ἐξαιρέσεις ἀπὸ τὴν φορολογίαν ἐντελῶς ἀμελέτητοι, αἵτινες ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ κάμουν τὴν φορολογίαν ἐντελῶς ἄνισον. Καταλήγων διαμαρτύρεται διότι ἐπιζητεῖται κατὰ τόσον πρωτοφανῆ τρόπον νὰ φορολογηθῇ ὁ λαός.

Ὁ κ. **Ν. Δαρβέργης** φρονεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ ὑποβάλῃ τὰ μέτρα ταῦτα ἐν καιρῷ ἵνα δυνηθῇ ἡ Βουλὴ νὰ τὰ μελετήσῃ. Συνεπῶς ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μεταφέρῃ τὰς εὐθύνας της εἰς τὴν Βουλήν, ἀλλὰ ὑπέχει ταύτας ἀκεραίας διὰ τὰ ὑποβληθέντα νομοθετήματα.

Ὁ κ. **Φ. Μοσχούλας** λέγει ὅτι ἡ ψήφισις τῶν νομοσχεδίων αὐτῶν δὲν γίνεται κατὰ τὸν πρέποντα τρόπον. Θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποβληθοῦν ἐν καιρῷ καὶ νὰ μελετηθοῦν ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἔχει δεκαθῆκον λέγει νὰ διαμαρτυρηθῇ διὰ τὴν βαρυτάτην αὐτὴν φορολογίαν. Ἐν τῷ ζητήματι τῶν οἰκονομιῶν, τὰς ὁποίας ἀνέπτυξεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὑπάρχει ἀοριστία τις, διότι δὲν ἐπετεύχθησαν ὅλαι αἱ ἀναγκαῖαι οἰκονομίαι, αἵτινες θὰ ἐδικαιολόγουν τὴν Βουλὴν ἀπέναντι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῶν φορολογικῶν τούτων μέτρων. Ὑπάρχει τὸ πολιτικὸν γραφεῖον, τὸ ὁποῖον εἶνε ἕνας πολυτελὴς ὀργανισμὸς ὅστις ἠδύνατο καὶ ἔπρεπε νὰ καταργηθῇ. Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι δαπάναι, αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ περικοπῶσιν. Ἄλλως τε καὶ ἡ φορολογία αὕτη εἶνε ἄνισος, δὲν φορολογοῦνται αἱ ἀνώνυμοι ἑταιρεῖαι. Δι' ἅπαντας αὐτοὺς τοὺς λόγους δὲν θὰ ψηφίσῃ οὐδὲν φορολογικὸν νομοσχέδιον.

Ὁ κ. **Δ. Κατσάνος** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῆς ἐγγείου παραγωγῆς ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως, εὑρίσκει ὅτι ὅπως ὑποβάλλεται αὐτὴ θὰ ἔχωμεν διάφορα ἄτοπα ἀπορρίψεως φόρων καὶ δυσανάλογους καταστάσεις, δεδομένου ὅτι τὰ πρόσωπα εἰς ἃ ἀνατίθεται ἡ βεβαίωσις ἀγνοοῦν κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ παραγωγὴν καὶ περιφέρειαν καὶ συνθήκας αὐτῆς. Διὰ τῆς φορολογίας ἐξ ἄλλου βαρύνεται ἡ κοινότης καὶ τὸ βάρος τοῦτο τὸ ὁρίζουν τὰ κοινοτικὰ συμβούλια, τὰ ὁποῖα εἶνε γνωστὸν πῶς εἶνε συντεθειμένα. Ἡ διαδικασία συνεπῶς εἶνε ἀνεφάρμοστος καὶ πρῶτοι οἱ εἰσηγηταί της θὰ μετανοήσουν. Προτιμότερον εἶνε νὰ ὁρίσωμεν τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους. Κατὰ τοῦ συστήματος ἐκείνου δὲν ὑπῆρξαν παράπονα ἐκτὸς τοῦ ποσοστοῦ, ἤδη ὅμως θὰ δημιουργηθοῦν καὶ πράγματα καὶ παράπονα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θέλομεν νὰ ἔχωμεν καὶ ἀποθήκας δι' ἕκαστον μέρος.

Ὁ κ. **Α. Μέρος,** προκειμένου λέγει νὰ φορολογηθοῦν οἱ ἐπαγγελματίαι, τὸ Κράτος ἐσχημάτισεν ἐπιτροπάς, αἱ ὁποῖαι τοὺς κατέταξαν καὶ τοὺς ἐφορολόγησαν. Ἤδη, τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς σύστημα ἐπιδάλλεται καὶ διὰ τοὺς παραγωγούς, ἐνῷ εἰς τὰς τάξεις τὰς οἰκονομικῶς ἰσχυρὰς ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῶν συνήθως πλαστῶν βιβλίων, ἐξ ὧν ἐμφανίζεται ἡ πρόσοδος καὶ κανονίζεται ἡ φορολογία. Ἐξ ἀδυναμίας εἴτε τοῦ κράτους αἱ δηλώσεις αὗται μένουν ἀνεξέλεγκτοι καὶ ὁ φόρος ὃν χρεωστοῦν οἱ οἰκονομικῶς ἀκμαῖοι ὧμοι δὲν πληρώνεται. Ἡ ἀγανάκτησις εἰς τὰ λαϊκὰ στρώματα θὰ εἶνε ζωηροτάτη, ἐφόσον διὰ ταῦτα ἄλλα συστήματα βεβαιώσεως τῶν φόρων λαμβάνονται καὶ ἄλλα διὰ τοὺς εὐπόρους. Ὡς πρὸς τὰς οἰκονομίας φρονεῖ ὅτι ἐπὶ τετραετίαν ὤφειλε νὰ μὴ γίνῃ καμμία προκήρυξις, καὶ ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ στρέψῃ τὴν προσοχήν της ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ περισώσῃ καὶ τὸ φθαρὲν κῦρος της.

Ὁ κ. **Ἐμμ. Μοδάτσος** ἀναπτύσσει τὴν φορολογίαν τοῦ ἐλαίου, ὅπερ ἐν Κρήτῃ βαρύνεται διὰ 13 φορολογιῶν τῶν ἑξῆς. 1ον 12 ο)ο ἔγγειος 2ον 4 ο)ο ἐξαγωγῆς, 3ον φόρος ὑπὲρ τοῦ ὀρφανοτροφείου, 4ον φόρος ὑπὲρ τῆς ἀγροφυλακῆς, 5ον ἕτερος φόρος ὑπὲρ τοῦ κοινοφελοῦς ταμείου, 6ον φόρος ὑπὲρ ταμείου ἐλαίας, 7ον φόρος ὑπὲρ τοῦ φθιατρείου, 8ον οἱ φόροι τῶν ἀναγκαστικῶν δανείων, 9ον φόρος διὰ τὸ ταμεῖον ὁδοποιίας μὴ ψηφισθεὶς ἀκόμη κλπ. Οἱ φόροι οὗτοι ἀνέρχονται εἰς τὸ 1/3 τῆς ἀξίας τοῦ ἐλαίου καὶ φυσικὰ ὁ γεωργὸς ἄγεται εἰς ἀνάγκην νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐλαιοκαλλιέργειαν. Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν συνεπῶς τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν εὐθήνειαν τοῦδελαίου παρακαλεῖ νὰ ἐξαιρεθῇ ἀπὸ τὸν πρόσθετον φόρον τὸ ἔλαιον καὶ νὰ διαρρυθμισθῇ ἄλλως ὁ φόρος τοῦ χαρτοσήμου, διότι εἶνε ἀνίσως καὶ ἀδίκως ἐπιβεδλημένος. Τὰ νομοσχέδια, λέγει, θὰ τὰ ψηφίσῃ, καίτοι ἔχει ἐντολὴν νὰ μὴ ἐπιβάλῃ φόρους, πρὸ τῆς σκληρᾶς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι διὰ τῆς ψηφίσεώς των θὰ ἀπέλθῃ ἡ πολυπτὴ οἰκονομικὴ ἀνόρθωσις.

Ὁ κ. **Ι. Ράλλης** λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν κατώρθωσε νὰ προσκομίσῃ τὰ οἰκονομικὰ μέτρα, καθ' ἣν στιγμὴν συρίζουν τὰ ἀτμόπλοια, τὰ ὁποῖα θὰ ἔχουν τὴν τιμὴν νὰ μεταφέρουν τοὺς κ. Ὑπουργοὺς εἰς τὴν Γενεύην. Ἐκφράζω, συνεχίζει, παράπονον διὰ τὸ ἀντικοινοβουλευτικὸν πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως ἐκ τοῦ ὁποίου ἐβασίζετο ἡ δικαιολογία του περὶ οἰκουμενικῆς

Κυβερνήσεως. Εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ παραδεχθῇ τις ὅτι δὲν ὑπῆρχε πρόθεσις ὅπως καταστῇ ἀδύνατος παρὰ τῆς Βουλῆς ὁ ἔλεγχος τῶν οἰκονομικῶν μέτρων. Πάντως ἂν μὴ πρόθεσις ὑπάρχει ὅμως βαρυτάτη ἀμέλεια. Καλούμεθα ἐν τοιαύτῃ ἀκαταλλήλῳ στιγμῇ νὰ ψηφίσωμεν τὰ οἰκονομικὰ μέτρα καὶ ἐρωτῶ, εἶνε κοινοβουλευτικὴ ἡ τακτικὴ αὐτή;

Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι πάντα ταῦτα ἐγένοντο ἐκ προθέσεως καὶ ἀκεραίας τῆς εὐθύνας τῶν μέτρων τῶν οἰκονομικῶν τὰς φέρει ἡ Κυβέρνησις. Εἰς ὃ κρίσιμον οἰκονομικὸν σημεῖον εἰσήλθομεν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καλυφθοῦν δι' οἰκονομιῶν καλοσσυκῖα ἐλλείμματα. Ἦτο ὅμως δυνατὸν νὰ πεισθῇ ὁ λαὸς ὅτι πᾶν μέτρον ἐλήφθη διὰ νὰ περισταλῇ ἡ σπατάλη καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν προσπαθειῶν μας καταλήγομεν εἰς τὴν φορολογίαν. Οὐδένα δυνάμεθα νὰ πείσωμεν περὶ τούτου καὶ καταλήγων δηλοῖ ὅτι ἀρνεῖται νὰ δώσῃ ψῆφον ἐπὶ τῶν ἀναπτυχθέντων οἰκονομικῶν μέτρων.

Ὁ κ. ***Λ. Κουτσοπέταλος*** ἀναπτύσσει τροπολογίαν του περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ σπόρου ἐκ τοῦ προσθέτου φόρου, ὃν ἐπιβάλλει τὸ συζητούμενον ψήφισμα καὶ ἐκ τοῦ φόρου ἐγγείου παραγωγῆς. Διὰ τῆς ἐξαιρέσεως θὰ ἐλαττωθοῦν τὰ προϋπολογισθέντα ἔσοδα κατὰ 25.000.000 καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ ὁρισθῇ ὁ φόρος ὡς ἐμειώθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Παγκάλου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαδικασίαν τῆς βεβαιότητος νομίζει ὅτι οἱ ἀστυνόμοι δὲν ἔχουν καμμίαν θέσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν βεβαιώσεως τοῦ φόρου καὶ ἀντ' αὐτῶν θὰ ἦτο καλύτερον νὰ ἐλάμβανε μέρος ἢ ὁ Εἰρηνοδίκης ἢ εἷς ἐφοριακὸς ὑπάλληλος.

Μ. Μαντᾶς. Ὁ συντάκτης, λέγει, τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐγγείου παραγωγῆς εἶναι ἐν ἀγνοίᾳ τῶν συνθηκῶν καλλιεργείας καὶ παραγωγῆς καὶ διετύπωσε νομοσχέδιον ἀνεφάρμοστον. Δημιουργεῖται φέρ' εἰπεῖν καὶ φορολογικὸς συνεταιρισμὸς διὰ νὰ ἐπαυξηθοῦν αἱ πληγαί, τὰς ὁποίας ἀποτελοῦν ἄλλοι ποικιλώνυμοι συνεταιρισμοί. Αἱ ἄλλαι διατάξεις εἶναι ἀνεφάρμοστοι, εἰς τρόπον ὥστε τὸ νομοσχέδιον νὰ χρήζῃ ἐπεξεργασίας καὶ μελέτης. Ἡ μεγαλυτέρα προσοχὴ πρέπει νὰ καταβληθῇ εἰς τὸν ἄρτιον τρόπον τῆς βεβαιώσεως διὰ νὰ μὴ λάβουν χώραν καταχρήσεις.

Κ. Καλκάνης. Ὁ νόμος τῆς δεκάτης ἔπεσε, λέγει, ὑπὸ τὰς ἀρὰς καὶ ἀναθέματα σύμπαντος τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος ὡς ἀναχρονιστικὸς καὶ καταθλιπτικός. Ἀτυχῶς σήμερον ἡ Κυβέρνησις εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ φέρῃ παρόμοιον τινα νόμον. Ἀναγνωρίζω τὴν ἀνάγκην τοῦ σκληροῦ τούτου μέτρου, ἀλλ' ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναμαι νὰ δεχθῶ τὴν φορολογίαν ταύτην ἐναντίον τῶν γεωργικῶν πληθυσμῶν, οἱ ὁποῖοι πάσχουν καὶ γυμνητεύουν καὶ πεινοῦν καὶ φορολογοῦνται ἀγρίως. Νομίζω ὅτι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς πᾶσαν ἄλλην φορολογικὴν πηγὴν πλὴν τῆς φορολογίας τῆς ἐγγείου παραγωγῆς, ἤτοι τῆς νέας ταύτης δεκάτης, πλητούσης καιρίως τὸν γεωργὸν εἰς τὸ πολυτιμότερον ἀγαθόν του τὸ ἀποκτηθὲν διὰ τοῦ ἱδρῶτός του καὶ βλέποντα τὸν κόπον του καταπατούμενον. Πάντα ἄλλον φόρον δύναται ν' ἀνεχθῇ ὁ γεωργικὸς λαὸς ὄχι ὅμως τὸν προτεινόμενον. Διὰ τοῦτο θὰ συστήσω εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μὴ φορολογήσῃ πλέον τὴν γεωργικὴν παραγωγήν, νὰ ἐξαιρέσῃ δὲ ἀπαραιτήτως τῆς φορολογίας πᾶν προϊὸν αὐτῆς, ὡς καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὴν σταφίδα κλπ. Καὶ πάντως νὰ μειωθῇ ὁ φόρος εἰς τὸ ἐλάχιστον, εἰς ὅσα τυχὸν προϊόντα ἀδίκως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαιρεθῶσιν. Ταῦτα, καταλήγει, ἔχων ὑποχρέωσιν νὰ δηλώσω πρὸς ἐξήγησιν τῆς ἀρνητικῆς μου ψήφου, διότι πάντως θὰ καταψηφίσω τὰ φορολογικὰ ταῦτα νομοσχέδια, μὴ ἀνεχόμενος ἐπὶ πλέον ἀδάστακτον φορολογίαν εἰς τοὺς γεωργούς.

Ὁ κ. ***Ν. Ἀνδρεαδάκης*** ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ σπόρου παραγωγῆς, διότι ὁ σπόρος δὲν εἶναι παραγωγὴ ἀλλὰ κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον δανείζονται οἱ χωρικοὶ μὲ ὑπερόγκους τόκους. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαδικασίαν προτείνει ἀλλοίαν σύνθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐπίσης συνιστᾷ ὅπως τὸ ποσὸν ὅπερ θὰ ζητηθῇ μὴ δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 5 %.

Ι. Κίνιας. Ἡ εἰς βάρος τοῦ γεωργικοῦ κόσμου ἐπιβαλλομένη διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου φορολογία, ἂν δὲν εἶναι φορολογία αἵματος, ἀσφαλῶς εἶναι δήμευσις.

Φορολογοῦντες τὸν γεωργικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος μὲ δημόσιον φόρον 5 %ο ἐπὶ τῆς ἀκαθαρίστου προσόδου, τὸν φορολογοῦμεν πράγματι μὲ τὸ πρόσθετον 4 %ο καὶ μὲ τὸν ὑπὲρ τῶν Κοινοτήτων καὶ Δήμων φόρον καὶ μὲ τὰ ποσοστὰ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τὸν φορολογοῦν πράγματι μὲ 8 %ο. Ἀλλ' ὁ γεωργὸς εἶναι ζήτημα ἂν καὶ εἰς τὴν εὐφορωτέραν περίοδον, ἀφαιρουμένων τῶν ἐξόδων καλλιεργείας καὶ δαπανῶν του, ἀποκερδαίνει καθαρὸν ἔσοδον διὰ τὴν καλλιέργειαν αὐτοῦ καὶ τῶν οἰκείων του 10 %ο. Ὅθεν τὸ ὅλον τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματός του διὰ τῆς φορολογίας ταύτης θὰ τὸ ἀπορροφᾷ τὸ Κράτος. Εἴπατε ἐν τῇ ἀγορεύσει σας, κύριε Ὑπουργὲ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι γνωρίζετε, ὅτι διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου θὰ γίνηται ἀντιδημοτικάς. Ἐγὼ οὐχὶ φίλος ὑμῶν ὤν, ἀλλὰ καὶ μὴ ἐπιθυμῶν τὴν ὁλικὴν ὑμῶν φθορὰν χάριν τῆς πατρίδος λέγω ὑμῖν, καὶ εὔχομαι νὰ γίνω μάντις κακῶς καὶ ὄχι μάντις κακῶν, ὅτι διὰ τοῦ φορολογικοῦ τούτου μέτρου θὰ αὐτοκτονήσητε πολιτικῶς, θὰ φθαρῆτε ἀπολύτως καὶ θὰ ἔχητε ἐναντίον ὑμῶν τὰ 2)3 τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἤτοι ὁλόκληρον τὸν γεωργικὸν κόσμον.

Ἂν ὅθεν ἐπιθυμῆτε νὰ μὴν ἐξεγείρητε τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ γεωργικοῦ κόσμου καθ' ὑμῶν, ἣν οὔτε τὸ ἀνάστημα τὸ ἐμόν, οὔτε τὸ τῶν φίλων σας θὰ δύνανται νὰ συγκρατήσῃ, τότε στέρξατε τοὐλάχιστον ὅπως ἐλαττώσητε τὸ φορολογικὸν ποσοστόν. Αὕτη εἶναι ἡ ὑστάτη φωνή, ἡ ὑστάτη παράκλησίς μου ὑπὲρ τοῦ γεωργικοῦ κόσμου, ἀφοῦ δὲν κατορθοῦμεν νὰ πείσωμεν ὑμᾶς, ὅπως ἀποσύρητε τὸ φορολογικὸν τοῦτο μέτρον.

Παρακαλοῦμεν, καθικετεύομεν, ἐκλιπαροῦμεν, στέρξατε τοὐλάχιστον εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ φορολογικοῦ ποσοστοῦ, ἂν θέλητε νὰ ζήσῃ ὁ γεωργικὸς κόσμος, ἡ γεωργία, ἡ Ἑλλάς, διότι ἡ γεωργία εἶναι ἡ τροφὸς τῶν κοινωνικῶν τάξεων καὶ ἂν αὕτη φθαρῇ θὰ φθαρῇ ὁλόκληρον τὸ Κράτος.—Ἀδετε ὑπ' ὄψιν σας, κύριε Ὑπουργὲ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ἄλλοτε ἐφορολογήθη ὁ γεωργικὸς κόσμος μὲ μόνον 3 %ο καὶ ἐξηγέρθη, φαντασθῆτε ἂν ἤδη ἐπιμείνητε εἰς τὴν φορολογίαν σας, ὁποία ἔσται ἡ ἐξέγερσις καὶ ἡ ἀγανάκτησις.

Ὁ κ. ***Λ. Τσιόκος*** ζητεῖ τὴν μείωσιν τοῦ ἀρχικοῦ φόρου εἰς 3 %ο ἐφόσον ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπιμένει εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** παρακαλεῖ ὅπως ἐξαιρεθοῦν τῆς φορολογίας τὰ προϊόντα τῆς ἀμπέλου, διότι ὁ οἶνος, λέγει, διέρχεται μεγάλην κρίσιν, οἱ δὲ ἐν Λευκάδι οἰνοπαραγωγοὶ εὑρίσκονται εἰς ἀδυναμίαν νὰ πληρώσουν τὸν πρόσθετον τοῦτον φόρον.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι δὲν εὑρίσκει ἀδίκους πολλὰς τῶν ἀντιρρήσεων, λυπεῖται διότι εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Βουλὴν νὰ υἱοθετήσῃ τὰ νομοσχέδια ταῦτα, διότι ἄνευ τούτων ἡ ὅλη προσπάθεια θὰ ἀπέβαινε ματαία. Δὲν θὰ ἤρνειτο νὰ συζητήσῃ ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ Βουλὴ τὰ νομοσχέδια, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητεῖ τώρα εἶνε νὰ μὴ ἀπολεσθῇ τὸ ἔσοδον αὐτό. Δι' αὐτὸ δέχεται, λέγει, ὅπως ἰσχύσουν προσωρινῶς τὰ νομοσχέδια ταῦτα ἀπὸ σήμερον καὶ κατόπιν νὰ συζητήσῃ ἐπ' αὐτῶν ἡ Βουλὴ εὐρέως. Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς προσωρινοῦ φόρου ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς δέχεται λέγει ὅπως ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου γίνεται εἰς χρῆμα. Ὡς πρὸς τὸ φορολογικὸν ποσοστὸν λόγῳ τῆς μεγάλης παραγωγῆς, θὰ ἐδέχετο τὴν μείωσιν τοῦ ποσοστοῦ τούτου, οὕτως ὥστε ὅλοι οἱ πρόσθετοι φόροι καὶ γενικῶς τὸ σύνολον τῶν φόρων νὰ μὴ δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ 6 %ο ἐπὶ τῆς παραγωγῆς. Ἐπίσης δέχεται τὴν πρότασιν περὶ ἐξαιρέσεως τῶν προϊόντων τῆς ἀμπέλου.

Οἱ κ. κ. ***Ε. Μαλαμίδας*** καὶ ***Χ. Ἀλαμανῆς*** παρακαλοῦν ὅπως ἐλαττωθῇ τὸ ποσοστὸν τοῦ φόρου.

Ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης*** παρακαλεῖ ὅπως ἡ φορολογικὴ βεβαίωσις γίνεται καὶ εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀρίσωμεν τὸν καθορισμὸν τῆς βεβαιώσεως διὰ διατάγματος, ἐκδιδομένου ἐν συνεργασίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ μιᾶς κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀτελειῶν τοῦ νόμου, διότι ὁ σκοπὸς μου εἶνε νὰ καταστήσω τὸν νόμον ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον ἐπαχθῆ. Ὡς πρὸς τὸ ψήφισμα περὶ τῆς προσθέτου φορολογίας κατὰ 10 %ο εὑρίσκει, λέγει, ὀρθὴν τὴν ἀντίρρησιν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Κρήτης ὡς πρὸς τὴν ἀνισότητα τῆς φορολογίας τῆς σταφίδος. Δέχεται δὲ προσωρινῶς νὰ ἐξαιρεθῇ καὶ ἡ σταφὶς τῆς Κρήτης τῆς προσθέτου φορολογίας τῶν 10 %ο. Ἐπίσης δέχεται ὅπως ἐξαιρεθῇ τῆς φορολογίας ταύτης τὸ χαρτόσημον ἐπὶ τῶν δημοπρασιῶν, αἵτινες κατεκυρώθησαν. Τὰ νομοσχέδια, λέγει, ταῦτα θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Βουλὴν ὅπως ἔχουσι προσωρινὴν ἰσχύν, χωρὶς τοῦτο νὰ μειώνῃ παντάπασι τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς διὰ τὴν μετέπειτα ψηφισίν των.

Μεθ' ὃ γίνονται δεκτὰ τὰ κάτωθι ψηφίσματα.

Περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως περικοπῆς θέσεων πρὸς ἐπίτευξιν οἰκονομιῶν, ἔχον οὕτω:

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιτεύξεως οἰκονομιῶν, πέραν τῶν ὁρίων τῶν καθορισθέντων διὰ τοῦ κατατεθέντος εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ χρήσεως 1927-28.

Ἡ ἐν Ἀθήναις Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων

Ψ η φ ί ζ ε ι

Ἀνατίθησιν εἰς τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν, ὅπως μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1927, διὰ Διαταγμάτων προβαίνει εἰς τὴν περικοπὴν θέσεων, σώματος ἢ κατάργησιν ὑπηρεσιῶν, ὀργανισμῶν ἢ εἰδικῶν ταμείων καὶ μετάθεσιν δαπανῶν εἰς ταῦτα. Τὰ Διαταγματα ταῦτα ὑποβάλλονται πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς των.

Τὸ παρὸν ψήφισμα ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Περὶ κανονισμοῦ τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων καὶ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1927—28 βάσει τοῦ κατατεθειμένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως ταύτης καὶ ἐνισχύσεως τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτος, ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον 1.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἡ δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τῆς 13 Ἀπριλίου 1927 κατασταθεῖσα προσωρινῶς, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1926—27, βεβαίωσις καὶ εἰσπραξις τῶν ἐσόδων καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους καὶ τῶν Εἰδικῶν Ταμείων καὶ ὑπηρεσιῶν τῆς χρήσεως 1927—28 καταπαύει, ἐνεργοῦνται δὲ αὗται ἐφεξῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατατεθειμένου εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927—28.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς συμψηφισμὸν τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τερματιζομένης διὰ τοῦ παρόντος προσωρινῆς διαχειρίσεως, γενομένων διαθέσεων πιστώσεων διὰ δαπάνας τῆς χρήσεως 1927—28 καὶ πρὸς ἐνέργειαν τῶν περαιτέρω δαπανῶν τῆς χρήσεως ταύτης (τῶν ἐν τοῖς πίναξι προβλέψεων τοῦ κατατεθειμένου προϋπολογισμοῦ κατονομαζομένων) ἐγκρίνεται ἡ κατὰ τοὺς νόμους διάθεσις πιστώσεων ἴσων πρὸς τὰ τέσσαρα δωδεκατημόρια τῶν ἐν τῷ κατατεθειμένῳ προϋπολογισμῷ κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον ἐγγεγραμμένων πιστώσεων.

Ὑπέρβασις τούτων ἐπιτρέπεται εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς καὶ διὰ τοῦ ψηφίσματος τῆς 13 Ἀπριλίου 1923 ἐπετρέπετο.

Ἄρθρον 3.

Αἱ πιστώσεις ἐξ ὧν ἐπιτρέπεται μεταβίβασις εἰς τοὺς δευτερεύοντας διατάκτας καὶ αἱ πιστώσεις καὶ αἱ δαπάναι δι' ἃς ἐπιτρέπεται ἔκδυσις ἐνταλμάτων προπληρωμῆς καθορίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 4.

1. Τὰ Εἰδικὰ Λογιστήρια τῶν Ὑπουργείων ὡς καὶ τὰ Εἰδικὰ Λογιστήρια τῶν δευτερευόντων διατακτῶν εἰς οὓς συγχωρεῖται ἀνάληψις ὑποχρεώσεων εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, ὑποχρεοῦνται, ὅπως πρὸ πάσης ἀναλήψεως οἱασδήποτε ὑποχρεώσεως ζητῶσι τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

2. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δύναται καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν οὐδεμία γεννᾶται ἀμφιβολία, περὶ τοῦ νομίμου τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ τῆς σκοπιμότητος τῆς δαπάνης, νὰ προβαίνῃ διὰ τῶν Εἰδικῶν Λογιστηρίων εἰς τὴν ἀναβολὴν τῆς ἀναλήψεως τῆς σχετικῆς ὑποχρεώσεως, ἂν αἱ ταμειακαὶ συνθῆκαι δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν ἐπιβάρυνσιν τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

Περὶ κατοχυρώσεως τῶν παρὰ Τραπέζαις καταθέσεων εἰς χρυσόν, ἔχον οὕτω·

Ἡ ἐν Ἀθήναις Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων

Ἀσκοῦσα τὴν Συντακτικὴν αὐτῆς ἐξουσίαν.

Ψ η φ ί ζ ε ι :

Ὅτι αἱ παρ' ἀνωνύμοις Τραπεζιτικαῖς Ἑταιρείαις καταθέσεις εἰς χρυσὸν αἱ πληρωτέαι ἐν Ἑλλάδι, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἐν τῷ μέλλοντι νὰ ἐξοφλῶνται, ἐπικαλλαγῆς οὔσης, εἰς τραπεζογραμμάτια μὲ τὴν τιμὴν τοῦ ἀρτίου. Ἡ ἐξόφλησις τούτων θέλει γίγνεσθαι ἢ διὰ χρυσοῦ ἢ διὰ τοῦ ἰσοτίμου εἰς τραπεζογραμμάτια κατὰ τὴν τρέχουσαν ἀξίαν.

Αἱ καταθέσεις αἱ διεπόμεναι ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων 987 καὶ 1414 ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος.

Ὁ Ὑπουργὸς ὅστις κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων ἐκ δόλου ἢ ἀσυγγνώστου ἀμελείας προσυπέγραψεν ἢ ἐξετέλεσε διάταγμα, δι' οὗ παραβιάζεται ἡ διάταξις τοῦ παρόντος ἢ ὑπέβαλε σχέδιον νόμου περὶ ἀναθεωρήσεως τιμωρεῖται μὲ ἐπανορθωτικὴν ποινὴν φυλακίσεως τὸ ὀλιγώτερον ἓξ μηνῶν καὶ μὲ στέρησιν ἀπὸ 2—5 ἐτῶν τῶν ἐν τοῖς ἄρθρ. 21, 23 καὶ 24 τοῦ Ποινικοῦ νόμου ὁριζομένων δικαιωμάτων ὑπέχων ἐκ παραλλήλου ἀστικὴν εὐθύνην πρὸς ἀποκατάστασιν πάσης θετικῆς ζημίας τῶν καταθετῶν. Ἡ ἐπὶ τοῦ τοιούτου ἀδικήματος ποινικὴ ἀγωγὴ ἐναντίον τοῦ Ὑπουργοῦ ἀσκεῖται κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ὁριζομένην διαδικασίαν καὶ δικάζεται ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἐπὶ τῇ ἐγκλήσει παντὸς ζημιωθέντος, ὅστις δέον νὰ ἔχῃ τὴν ἰδιότητα καταθέτου ἢ καθολικοῦ ἢ εἰδικοῦ αὐτοῦ διαδόχου.

Τὸ παρὸν ψήφισμα ἰσχύει ἐπὶ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Περὶ προσωρινῆς ἰσχύος οἰκονομικῶν τινων μέτρων, ἔχον οὕτω·

ΨΗΦΙΣΜΑ

Κατ' ἐξαίρεσιν τῆς ἐν ἄρθρῳ 49 τοῦ Συντάγματος τεθειμένης ἀρχῆς ὅτι οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ νόμου, ἐπιτρέπεται ὅπως τεθῶσιν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Βουλὴν καταθέσεως αὐτῶν ἐν ἰσχύι προσωρινῶς μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐπ' αὐτῶν ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, τὰ ἀκόλουθα νομοσχέδια.

1ον «Περὶ αὐξήσεως τοῦ διὰ τῶν νόμων 2749 καὶ 3312 ἐπιβληθέντος προσθέτου ποσοστοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη ἔχον οὕτω:

"Αρθρον 1.

1. Τὸ δυνάμει τῶν νόμων 2749 τοῦ ἔτους 1922 καὶ 3312 τοῦ ἔτους 1925 ἐπιβληθὲν πρόσθετον ποσοστὸν 20 ο)ο αὐξάνεται εἰσέτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, κατὰ 10 ο)ο, ἀσχέτως πρὸς τὴν διὰ τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 18 Ἀπριλίου 1926 ἐπιβληθεῖσαν αὔξησιν.

2. Τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως ἐξαιρεῖται:

α') Ὁ φόρος τῶν οἰκοδομῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ προαστείων τῶν ὑποκειμένων εἰς τὸν πρόσθετον φόρον ὑπὲρ τοῦ δανείου τῆς ὑδρεύσεως.

β') Ὁ φόρος ἐπὶ τῶν μερισμάτων, ποσοστῶν ἢ ἄλλων ἀμοιβῶν τῶν παρεχομένων ὑπὸ ἡμεδαπῶν ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κατὰ τὴν κλάσιν α' τῆς γ' κατηγορίας τῆς φορολογίας ἐπὶ τῶν καθαρῶν προσόδων.

γ') Ὁ κατὰ τὸν νόμον 2965 πρόσθετος φόρος ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ ὁ κατὰ τὸν νόμον 1043 φόρος ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων κερδῶν τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν.

δ') Ὁ φόρος ἐπὶ τῶν κέντρων διασκεδάσεως καὶ πολυτελείας.

ε') Ὁ φόρος ἐπὶ τῶν λεσχῶν τυχηρῶν παιγνίων.

ς') Ὁ φόρος σταφίδος ὁ καταβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ σταφιδικοῦ ὀργανισμοῦ, ὡς καὶ ὁ φόρος σταφίδος Κρήτης καὶ Σάμου καὶ λευκῆς σταφίδος (σουλτανίνας) λοιπῆς Ἑλλάδος.

ζ') Οἱ δασμοὶ ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς ἐν γένει.

η') Τὰ τέλη ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τῶν δημοσίων θεαμάτων.

θ') Τὰ τέλη ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων καὶ κομίστρων, τῶν σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων.

ι') Τὸ τέλος ἀδείας ἀσκήσεως ἐπιτηδεύματος.

ια') Τὰ τέλη κατακυρωθεισῶν ἐνοικιάσεων προσόδων δημοσίων κτημάτων, ἁλυκῶν καὶ ἰχθυοτροφείων τοῦ Κράτους.

"Αρθρον 2.

Εἰς τὴν παροῦσαν αὔξησιν ἐκ 10 ο)ο ὑποβάλλεται καὶ ὁ συνθετικὸς συμπληρωτικὸς φόρος ἐπὶ τῆς συνολικῆς καθαρᾶς προσόδου.

"Αρθρον 3.

Διὰ τὸν φόρον ἐπὶ τοῦ οἰνοπνεύματος ἡ διὰ τοῦ παρόντος ἐπιβαλλομένη αὔξησις συνίσταται εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ ἤδη ὑφισταμένου ἐπὶ τοῦ φόρου τούτου προσθέτου ποσοστοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου καὶ τοῦ κυμαινομένου χρέους.

"Αρθρον 4.

1. Ἐπὶ τῶν τελῶν χαρτοσήμου ἐν γένει καὶ ἐπὶ τῶν εἰδῶν Μονοπωλίου πλὴν ναρκωτικῶν φαρμάκων καὶ ζαχαρίνης ἐπιβάλλεται ἐπίσης ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος αὔξησις μέχρι 10 ο)ο.

Διὰ διαταγμάτων ὁρισθήσεται τὸ ποσοστὸν τῆς ἀνωτέρω προσαυξήσεως ἐπὶ τῶν εἰδῶν μονοπωλίων.

2. Τὸ διὰ τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 18 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1926 «περὶ αὐξήσεως τῆς φορολογίας ἐπὶ τοῦ καταναλισκομένου καπνοῦ καὶ σιγαρέττων» ὁριζόμενον ἐπὶ τοῦ φόρου καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ τῶν προσθέτων φόρων καὶ τοῦ ἀντιτίμου σιγαροχάρτου, πρόσθετον ὑπὲρ τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου καὶ τοῦ κυμαινομένου χρέους ποσοστὸν αὐξάνεται εἰς δραχ. 28.85 τὸ χιλιόγραμμον.

"Αρθρον 5.

Ἡ διὰ τοῦ παρόντος ἐπιβαλλομένη αὔξησις ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐσόδων τῶν ἀναγομένων εἰς τὰ πρὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1927—28 ἔτη τὰ εἰσπραττόμενα ὁπωσδήποτε μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος.

"Αρθρον 6.

1. Ἡ διὰ τοῦ παρόντος ἐπιβαλλομένη αὔξησις βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ ἴδιον ἄρθρον τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, διατίθεται δὲ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Ταμείου διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ.

2. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰσάγονται καὶ διατίθενται καὶ αἱ ἐκ τοῦ προσθέτου ποσοστοῦ 10 ο)ο τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 18 Ἀπριλίου 1926 εἰσπράξεις.

"Αρθρον 7.

Διὰ Διαταγμάτων προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθορισθήσεται ἂν δεήσῃ ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῆς ἄνω αὐξήσεως, ὡς καὶ πᾶσα σχετικὴ λεπτομέρεια.

2ον «Περὶ ἐπιβολῆς προσωρινοῦ φόρου ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς» ὡς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτω:

"Αρθρον 1.

1. Ἀπὸ τοῦ οἰκον. ἔτους 1927—28 ἐπιβάλλεται προσωρινὸς ἐτήσιος φόρος, κατὰ Δῆμον ἢ Κοινότητα, ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν καθ' ἕκαστον οἰκον. ἔτος συγκομιζομένων γεωργικῶν προϊόντων.

2) Τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον φόρου ἐξαιροῦνται:

α') Τὰ προϊόντα ἐκ σταφιδαμπέλων, ἀμπέλων, ἐλαιοδένδρων, δασῶν καὶ καπνοφυτειῶν, τὸ ὄπιον καὶ ὁ ἀφιονόσπορος.

β') Τὰ προϊόντα πτηνοτροφίας, μελισσοκομίας καὶ σηροτροφίας· καὶ

γ') Τὰ προϊόντα τῶν ὁπωροφόρων δένδρων, ὡς καὶ αἱ μὴ θεριζόμεναι βοσκαί.

3) Ὁ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον φόρος καταργεῖται διὰ Διατάγματος, ἐκδοθησομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπὸ τοῦ ἔτους καθ' ὃ θέλει συντελεσθῇ ἡ κατάρτισις τοῦ μητρώου καλλιεργουμένων γαιῶν καὶ συμπληρωθῇ ἡ ὁριστικὴ βεβαίωσις τοῦ στρεμματικοῦ φόρου καλλιεργουμένων καὶ πεφυτευμένων γαιῶν.

4) Τὰ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὁριζόμενα διὰ τὴν Κοινότητα ἢ τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸν Δῆμον ἢ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ὁσάκις κατὰ τοὺς οἰκείους διοικητικοὺς νόμους συνέστη Δῆμος ἀντὶ Κοινότητος.

"Αρθρον 2.

1) Διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς ἑκάστην Κοινότητα φόρου λαμβάνεται ὡς βάσις τὸ ἐνοίκιον, τὸ ἐπιτευχθὲν κατὰ τὰς οἰκείας δημοπρασίας τοῦ φόρου ἐγγείου παραγωγῆς τοῦ οἰκον. ἔτους 1926—27, συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1926 Ν. Διάταγμα καὶ τὰ ἐκτελεστικὰ αὐτοῦ Διατάγματα.

2. Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ ἐνοικίασις τοῦ φόρου ἐγγείου παραγωγῆς διὰ τὸ 1926—27 ἐγένετο οὐχὶ κατὰ Κοινότητα, ἀλλ' ἑνωτικῶς διὰ πλείονας τοιαύτας, τὸ ἐπιτευχθὲν ἑνωτικὸν ἐνοίκιον κατανέμεται, διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς βάσεως, μεταξὺ τῶν Κοινοτήτων, ἀναλόγως τοῦ ὑπὸ τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου τεθέντος δι' ἑκάστην Κοινότητα κατωτάτου ὁρίου προσφορᾶς.

3. Εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ φόρος ἐγγείου παραγωγῆς τοῦ 1926—27 δὲν διετέθη δι' ἐνοικιάσεως, ὡς βάσις λαμβάνεται τὸ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου βεβαιωθὲν ποσὸν φόρου.

4. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ φόρου ὡς περιφέρεια ἑκάστης κοινότητος θεωρεῖται ἡ κατὰ τὰ ἀνέκαθεν ἀναμφισβητήτως ἐγνωσμένα ὅρια τῆς Κοινότητος τοιαύτη, ἄλλως ἡ κατὰ τοὺς οἰκείους διοικητικοὺς περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων νόμους εἴτε τελεσιδίκως εἴτε διὰ πρωτοδίκου ἀποφάσεως καθορισθεῖσα. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ἀμφισβητήσεως ἐκτάσεώς τινος μεταξὺ Κοινοτήτων, ἀποφαίνονται ἐπιτροπαὶ ὁριζόμεναι διὰ Διαταγμάτων.

"Αρθρον 3.

1. Ὁ φόρος ἐπιβάλλεται εἰς βάρος τῆς Κοινότητος, ὁρίζεται δὲ εἰς πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν συγκομιζομένων προϊόντων. Ὁ φόρος οὗτος μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ προσθέτων ποσοστῶν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ τοῦ ὑπὲρ δήμων ἢ κοινοτήτων τοιούτου, ὁριζομένου μέχρι τοῦ δεκάτου τοῦ δημοσίου φόρου, δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι συνολικὸν ποσοστὸν ἓξ τοῖς ἑκατὸν (6 ο)ο) ἐπὶ τῶν συγκομιζομένων προϊόντων.

2. Τὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου εἰς ἑκάστην κοινότητα, ὡς καὶ τὰ τῆς διαδικασίας βεβαιώσεως αὐτοῦ ἐν γένει ὁρίζονται διὰ Διαταγμάτων.

"Αρθρον 4.

1. Ἡ κοινότης τὸν καταλογισθέντα εἰς αὐτὴν φόρον διανέμει μεταξὺ τῶν φορολογουμένων, ἀναλόγως τῶν ὑφ' ἑκάστου συγκομισθέντων καὶ ὑποκειμένων εἰς φόρον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1, προϊόντων, δικαιουμένη νὰ ζητήσῃ τὴν καταβολὴν τοῦ φόρου εἴτε εἰς χρῆμα εἴτε εἰς εἶδος. Ἐπὶ προϊόντων ὑποκειμένων εἰς σῆψιν ὁ φόρος καταβάλλεται ὑποχρεωτικῶς εἰς χρῆμα.

Ἡ κοινότης μεταξὺ τῶν φορολογουμένων περιλαμβάνει πάντα συγκομίσαντα ἐκ γαιῶν κειμένων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς περιφερείας αὐτῆς ἀνεξαρτήτως τῆς κατοικίας αὐτοῦ.

Τὰ τῆς κατανομῆς τοῦ φόρου καὶ καταβολῆς αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ ἐν γένει διαδικασία βεβαιώσεως αὐτοῦ, ὁρίζονται διὰ Διαταγμάτων.

2. Ἡ παρὰ τῶν φορολογουμένων εἴσπραξις τοῦ φόρου ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Κοινότητος, δυναμένης νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ τὴν συνδρομὴν τοῦ ταμίου τῆς περιφερείας, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων διατάξεις. Οἱ διὰ λογαριασμὸν τῆς Κοινότητος ἐνεργοῦντες εἰσπράξεις θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπόλογοι, ὑπέχοντες τὰς εὐθύνας τούτων καὶ ὑποκείμενοι εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ οἰκείου ταμίου, πρὸς ὃν ἀποστέλλεται ὀνομαστικὴ κατάστασις. Ὁ ταμίας δικαιοῦται εἰς πᾶσαν στιγμὴν ν' ἀπαιτήσῃ τὴν εἰς αὐτὸν καταβολὴν τοῦ εἰς χεῖρας τῶν τοιούτων ὑπολόγων εὑρισκομένου ποσοῦ φόρου, συμψηφίζων αὐτὸ πρὸς τὰς ὀφειλομένας ὑπὸ τῆς Κοινότητος δόσεις φόρου.

3. Ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ καθ' ὁλόκληρον τὸ οἰκον. ἔτος βεβαιωθεὶς καὶ εἰσπραχθεὶς παρὰ τῶν φορολογουμένων φόρος ὑπερβαίνει τὸν ὑπὸ τῆς Κοινότητος ὀφειλόμενον φόρον, τὸ τοιοῦτον πλεόνασμα χρησιμοποιεῖται ὡς εἰδικὸν ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τῆς Κοινότητος διὰ τὸν φόρον τοῦ ἑπομένου ἔτους ἢ θεωρεῖται ὡς ἔσοδον αὐτῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου.

4. Τὰς διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἀνατιθεμένας εἰς τὴν Κοινότητα λειτουργίας ἐπιτελεῖ τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον, ὅπερ ὅμως δύναται διὰ πράξεως αὐτοῦ νὰ ἀναθέσῃ ταύτας εἰς φορολογικὴν Ἐπιτροπήν, ὁριζομένην κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ.

"Αρθρον 5.

1. Ἡ παρὰ τῆς Κοινότητος καταβολὴ τοῦ φόρου εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἐνεργεῖται εἰς χρῆμα κατὰ δόσεις, ὁριζομένας διὰ Διαταγμάτων.

Ἐν περιπτώσει καταβολῆς τοῦ φόρου πρὸ τῆς λήξεως τῶν προθεσμιῶν τῶν δόσεων τούτων παρέχεται εἰς τὴν Κοινότητα ἔκπτωσις πρὸς 12 ο)ο ἐτησίως.

2. Αἱ ἐκ τοῦ φόρου εἰσπράξεις τῆς Κοινότητος εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος δὲν ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν ἐκ μέρους τῶν πιστωτῶν αὐτῆς, εἰσὶν ὅμως ὑπέγγυοι διὰ τὴν εἰς τὸ Δημόσιον καταβολὴν τοῦ φόρου.

3. Ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ εἰς τοὺς φορολογουμένους καταμερισθὲν φορολογικὸν βάρος δὲν ἐξεκρέσῃ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑπὸ τῆς Κοινότητος ὀφειλομένου φόρου, αὕτη δικαιοῦται νὰ προσθῇ εἰς σύνταξιν συμπληρωματικοῦ πίνακος καὶ νὰ ζητήσῃ συμπληρωματικὴν καταβολὴν παρὰ τῶν φορολογουμένων, ἀκολουθουμένης τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 διαδικασίας κατανομῆς.

4. Ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ἐλήφθησαν παρὰ τῆς Κοινότητος τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ τὴν παρὰ τῶν φορολογουμένων κάλυψιν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὴν Κοινότητα φόρου, ἐπιβάλλεται διὰ πράξεως τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου, εἰς βάρος τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, πρόστιμον ἀπὸ τοῦ πέμπτου μέχρι τοῦ ἡμίσεος τοῦ ἐλλείμματος. Τὰ μέλη τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνα διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ προστίμου, δύνανται νὰ ἀσκήσωσι προσφυγήν, ἐκδικαζομένην κατὰ τὰ διὰ Διαταγμάτων ὁριζόμενα.

Εἰς τὸ Δημόσιον ἐπιφυλάσσεται ὡσαύτως τὸ δικαίωμα ὅπως ἐν τῇ ἀνωτέρω περιπτώσει ἐνεργήσῃ διὰ τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου καὶ τοῦ ταμίου τὴν βεβαίωσιν καὶ εἰσπραξιν τοῦ φόρου ἀπ' εὐθείας παρὰ τῶν καθυστερούντων φορολογουμένων.

Τὰ μέλη τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου δὲν ἀπαλλάσσονται τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον ὑποχρεώσεων καὶ εὐθυνῶν αὐτῶν καὶ ἂν ἔτι εἶχον ὁρίσει φορολογικὴν Ἐπιτροπὴν συμφώνως τῇ παραγράφῳ 4 τοῦ ἄρθρου 4.

5. Δι' ἔξοδα βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου παρέχεται εἰς τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον ποσοστὸν δύο τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ εἰσπραχθέντος δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ φόρου.

"Αρθρον 6.

1. Εἰς τὰ μέλη τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν αὐτοῦ Διαταγμάτων ὁριζομένων ἐπιτροπῶν παρέχεται ἀποζημίωσις μέχρι δραχμῶν εἴκοσι κατὰ κοινότητα ἢ μέχρι δραχμῶν τριῶν δι' ἑκάστην ὑπόθεσιν.

Εἰς τοὺς γραμματεῖς τῶν ἀνωτέρω Ἐπιτροπῶν παρέχεται ἀποζημίωσις μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῆς διὰ τὰ μέλη ὡς ἄνω καθοριζομένης.

2. Ἅπασα ἡ κατὰ τὸν παρόντα νόμον διαδικασία διεξάγεται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, τὰ δὲ δικαιώματα τῶν ἐπιδιδόντων τὰς εἰδοποιήσεις, προσκλήσεις, ἀποσπάσματα κλπ. ὁρίζονται μέχρι δραχμῶν 8 δι' ἑκάστην ἐπίδοσιν.

"Αρθρον 7.

1. Ἐπιτρέπεται ὅπως συνιστᾶται καθ' ἑκάστην Κοινότητα φορολογικὸς Γεωργικὸς Συνεταιρισμὸς διεπόμενος ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων περὶ Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.

2. Εἰς ἃς Κοινότητας λειτουργεῖ Γεωργικὸς Συνεταιρισμός, δύνανται, τῇ αἰτήσει του, νὰ ὑποκατασταθῇ οὗτος εἰς τὰ διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις. Ἐν περιπτώσει λειτουργίας πλειόνων Συνεταιρισμῶν ἐν τῇ αὐτῇ Κοινότητι, ἕκαστος Συνεταιρισμὸς ἐπιτελεῖ τὰς διὰ τοῦ παρόντος ὁριζομένας λειτουργίας διὰ τὰ μέλη του.

3. Πᾶς συγκομίσας προϊὸν ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος ὑποκειμένων εἰς φόρον ἐγγράφεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου φορολογικοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ αὐτοδικαίως μέλος αὐτοῦ.

4. Τὰ τῆς ἐνάρξεως λειτουργίας τῶν φορολογικῶν Συνεταιρισμῶν ὁρίζονται διὰ Διαταγμάτων.

5. Τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω φορολογικῶν Συνεταιρισμῶν ὑποκαθίστανται εἰς τὰ κατὰ τὸν παρόντα νόμον δικαιώματα καὶ καθήκοντα τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου.

3ον «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 86 τοῦ νόμου 602 τοῦ 1915 «περὶ συνεταιρισμῶν καὶ τροποποιήσεως δασμολογικῶν τινων νόμων», ἔχον οὕτω:

"Αρθρον 1.

Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 602 τοῦ 1915 «περὶ συνεταιρισμῶν» τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ἐκ τῶν συνεταιρισμῶν, περὶ ὧν ὁ παρὼν νόμος, δύνανται μόνον οἱ γεωργικοὶ ν' ἀπαλλάσσωνται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀπὸ τῶν ἐκ τῶν εἰσαγομένων ἢ ἐξαγομένων ὑπ' αὐτῶν προϊόντων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων δασμῶν καὶ λοιπῶν παρομαρτούντων φόρων ἐφ' ὅσον βεβαιοῦνται κατὰ διαδικασίαν ὁρισθησομένην εἰδικώτερον διὰ Διατάγματος προκαλουμένου παρὰ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Γεωργίας, ὅτι πρόκειται περὶ μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων ἀπολύτου χρησιμότητος,

θείου καὶ θειϊκοῦ χαλκοῦ καὶ λιπασμάτων ἐν γένει προοριζομένων διὰ ἀποδεδειγμένως ἐνδεεῖς μικροβιοκτήτας συνεταίρους».

Διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος τὸ ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου 1925 Διάταγμα «περὶ ἀτελείας εἰσαγομένων διὰ τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἀποζημιουμένων ἀμαξηλατῶν αὐτοκινήτων». Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης διατάξεως, ἤτις ἄρχεται μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτῆς, καταργοῦνται α΄) τὸ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1915 Β. Διάταγμα «περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ παντὸς φόρου τῶν ὑπὸ τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν εἰσαγομένων ἐργαλείων κλπ.» β΄) τὸ ἀπὸ 29 Ἀπριλίου 1925 Διάταγμα «περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ παντὸς δημοτικοῦ καὶ δημοσίου κλπ. δασμοῦ ἢ φόρου τῶν εἰσαγομένων ὑπὸ τῶν ἀστικῶν συνεταιρισμῶν γεωργικῶν καὶ ἁλιευτικῶν ἐργαλείων κλπ.» γ) τὸ ἀπὸ 4 Μαρτίου 1924 Β. Διάταγμα «περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν οἰκοδομικῶν ὑλικῶν πρὸς ἀνέγερσιν οἰκιῶν ἐν Γλυφάδι» παρὰ τοῦ Συνεταιρισμοῦ «Θέμις» δ΄) ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2992 «περὶ παραχωρήσεως δημοσίων ἰαματικῶν πηγῶν κλπ» ὅσον ἀφορᾷ μόνον εἰς τὰ ἐν τῷ ἐδαφίῳ 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀναφερόμενα ξενοδοχεῖα, ἐντὸς ἐκείνων διὰ τὴν ἀτέλειαν τῶν ὁποίων ἔχει ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐφ' ὅσον θὰ παραληφθῶσι τὰ ὑλικὰ περὶ ὧν αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐντὸς ἐξαμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 2.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταργεῖται ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 καὶ ἀπὸ 12 Μαΐου 1923 «περὶ ἀνεγέρσεως εὐθηνῶν οἰκιῶν» καὶ τοῦ ἄρθρ. 32 τοῦ ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1923 «περὶ συστάσεως συνεταιρισμοῦ δημοσίων ὑπαλλήλων πρὸς ἀνέγερσιν εὐθηνῶν οἰκιῶν» Νομοθετικῶν Διαταγμάτων καὶ τοῦ Διατάγματος τῆς 15 Ἰουλίου 1924 «περὶ ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς οἰκοδομικῶν ὑλικῶν πρὸς ἀνέγερσιν εὐθηνῶν οἰκιῶν ὑπὸ τῶν συνεταιρισμῶν δημοσίων ὑπαλλήλων» παρεχομένη ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῶν εἰσαγωγικῶν τελῶν καὶ τῶν παρομαρτούντων φόρων οἰκοδομησίμων ὑλικῶν εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ διὰ τὴν ἀνέγερσιν εὐθηνῶν οἰκιῶν.

Ἄρθρον 3.

Ἀντικείμενα καὶ εἴδη πρώτης ἀνάγκης διὰ τὴν λειτουργίαν ἀνεγνωρισμένων ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν φιλανθρωπικῶν ὀργανώσεων ἢ καθιδρυμάτων, ὁρισθησομένων ἑκάστοτε διὰ Διαταγμάτων προκαλουμένων παρὰ τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ὑγιεινῆς, δύνανται νὰ ἀπαλλαγῶσι παντὸς εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ καὶ παρεπομένων φόρων, συμφώνως πρὸς ὅρους καὶ διατυπώσεις αἵτινες καθορισθήσονται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ὑγιεινῆς καὶ κατόπιν πάντοτε εἰδικῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, κυρουμένων καὶ τῶν μέχρι σήμερον παρασχεθεισῶν εἰς τοιαύτας ὀργανώσεις ἢ καθιδρύματα δασμολογικῶν ἀτελειῶν.

Ἄρθρον 4.

Ὡς ἔποικοι ὁμογενεῖς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 25 Ἰουλίου 1920 «περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελωνειακοῦ δασμολογίου» νοοῦνται πάντες οἱ Ἕλληνες τὸ γένος οἱ ἀναγκαζόμενοι λόγῳ ἐξωτερικῶν Ἐθνικῶν γεγονότων νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ ἐδάφη τῶν ὁμόρων ἐπικρατειῶν, ὅπου ἦσαν ἐγκατεστημένοι, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς αὐτά, μεταξὺ τῶν ὁποίων συμπεριλαμβάνονται οἱ ἐκ Ρωσσίας ὁμογενεῖς ἐφόσον βεβαιοῦται τὸ γεγονὸς τῆς βιαίας ἀναχωρήσεως αὐτῶν παρὰ τῆς οἰκείας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς, τῆς πιστοποιήσεως ταύτης ἀναπληρούσης τὴν ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 6 τοῦ Κώδικος δασμολογίου ἀπαιτουμένην βεβαίωσιν τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῶν.

Κυροῦνται πᾶσαι αἱ εἰς τοιούτους ἐποίκους δοθεῖσαι μέχρι σήμερον ἀτέλειαι εἰδῶν ἐγκαταστάσεων αὐτῶν, μετακομισθέντων ἐκ τοῦ τόπου ἔνθεν ἐδιώχθησαν.

Ἄρθρον 5.

Δύνανται νὰ ἀπαλλαγῶσι κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μνημεῖα καὶ ἔργα διεθνῶς ἀνεγνωρισμένης τέχνης ἐφόσον εἰσάγονται εἰς Ἑλλάδα πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐν τῷ δημοσίῳ χώρῳ ἐκθέσεώς των.

Ἄρθρον 6.

1) Εἰς τὸ ἐδάφιον ιβ΄ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Διατάγματος τῆς 25 Ἰουλίου 1920 «περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελωνειακοῦ δασμολογίου» καὶ μετὰ τὰς λέξεις «δημοτικῶν ὁδῶν, πλατειῶν» προστίθεται ἡ λέξις «ὑπονόμων».

2) Ὁμοίως εἰς τὸ ἐδάφιον γ΄ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 26 καὶ μετὰ τὰς λέξεις «Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου» προστίθενται αἱ λέξεις «καὶ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης».

Ἄρθρον 7.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ νόμου 3326 ἀνατρέχει ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1923.

Ἄρθρον 8.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἐξωφλημέναι αἱ παραμένουσαι ἐκκρεμεῖς διασαφήσεις εἰσαγωγῆς δημοσιογραφικοῦ χάρτου τελωνείου Πειραιῶς αἱ κατατεθεῖσαι κατὰ τὰ ἔτη 1918 μέχρι τέλους 1920 ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐκιδομένων ἐφημερίδων.

Ἄρθρον 9.

Τὸ ἐδάφιον γ΄ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ κώδικος δασμολογίου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

γ΄) Ὅσα ἀνήκουσιν εἰς τοὺς προϊσταμένους διπλωματικοὺς πράκτορας τοὺς διαπεπιστευμένους ἐν Ἑλλάδι καὶ τὸ διπλωματικὸν προσωπικὸν τῶν Πρεσβειῶν καὶ τὰ μέλη τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ εἰδικὸν κανονισμὸν ἐκδοθησόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀμοιβαιότητος ἐκ μέρους τῶν Κυβερνήσεών των.

Ἄρθρον 10.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 1ου τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 22 Ἰανουαρίου τοῦ 1926 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρ. 23 τοῦ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελωνειακοῦ δασμολογίου» προστίθεται καὶ τὸν ἑδάφιον, οὗ ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου 1926, ἔχον οὕτω:

«ζ΄) ἐπὶ τῶν εἰδῶν τῶν εἰσαγομένων ἀτελῶς κατὰ τὸ δασμολόγιον δυνάμει νόμων ἢ συμβάσεων καὶ μὴ χρησιμοποιουμένων δι' ὃν σκοπὸν εἰσήχθησαν ἐφαρμόζονται τὰ τέλη τὰ ἰσχύοντα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πληρωμῆς, καταργουμένης τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ κώδικος τῶν νόμων «περὶ τελωνειακοῦ δασμολογίου».

Ἄρθρον 11.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νὰ ἀπαλλάσσῃ τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ καὶ τῶν παρομαρτούντων τελῶν καὶ φόρων τὰ εἰσαγόμενα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ὑλικὰ καὶ εἴδη πρὸς ἀνέγερσιν καὶ πρώτην ἐγκατάστασιν τοῦ ἐν Ἀθήναις ἱδρυθησομένου Ἑλληνοαμερικανικοῦ Κολλεγίου καὶ τῶν ἱδρυθησομένων ὀρφανοτροφείων καὶ κοινωφελῶν νοσοκομείων.

Ἄρθρον 12.

Ἐπιτρέπεται ἵνα διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καθορίζηται διάφορος ἀξία μεταλλικῆς δραχμῆς, τῆς γενικῶς καθωρισμένης τοιαύτης, ὅσον ἀφορᾷ τὰ εἴδη τῆς κλάσεως 276 τοῦ ἐν ἰσχύϊ τελωνειακοῦ δασμολογίου εἰσαγωγῆς.

4ον «Περὶ φορολογίας ἀμβύκων καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμων καὶ Ν. Διαταγμάτων» ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

1. Τὸ ἀφορῶν τοὺς διὰ τῶν μικρῶν ἀμβύκων ἐργαζομένους οἰνοπνευματοποιοὺς α΄ κατηγορίας ἐδάφιον α΄ τῆς παραγ. 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 971, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων καὶ Ν. Διαταγμάτων, ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

α΄) Εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς α΄ κατηγορίας τοὺς ἐργαζομένους δι' ἁπλῶν ἀμβύκων, χωρητικότητος εἰς ὕδωρ οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν 130 χιλιογράμμων καὶ παράγοντας στεμφυλόπνευμα (σούμαν) ἢ καὶ ἐκ τούτου ἀπ' εὐθείας οὖζον πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν.

Διὰ τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς τούτους ἰσχύουσιν οἱ ἑπόμενοι ὅροι, διατυπώσεις καὶ περιορισμοί:

1) Αἱ πρῶται ὕλαι, τὰς ὁποίας οἱ οἰνοπνευματοποιοὶ οὗτοι δικαιοῦνται νὰ κατεργάζωνται πρὸς ἀπόσταξιν εἶνε: στέμφυλα, οἶνοι, μῶρα, κόμαρα, σῦκα, δαμάσκηνα, κεράσια κορόμηλα, κράνα, ζίζυφα καὶ ὑπολείμματα μέλιτος. Ἡ κατεργασία καὶ ἡ ἀπόσταξις τῶν ἀνωτέρω πρώτων ὑλῶν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς τούτους, ἐφ' ὅσον αὗται παράγονται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορείας, ἐν ᾗ θέλουσιν ἀποστάζει ταύτας, ἢ παράγονται εἰς κοινότητα ἄλλης οἰκονομικῆς περιφερείας, συνορεύουσαν πρὸς τὴν κοινότητα ἐν τῇ ὁποίᾳ θὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἀπόσταξις τῶν μεταφερθησομένων πρώτων τούτων ὑλῶν.

2) Οἱ πρὸς παραγωγὴν στεμφυλοπνεύματος χρησιμοποιούμενοι ἄμβυκες, χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων, παραμένουσι διαρκῶς ἀσφράγιστοι καὶ δύνανται νὰ χρησιμοποιῶνται πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν ἐλευθέρως καὶ εἰς οἱανδήποτε ἐποχὴν τοῦ ἔτους, εἴτε παρὰ τῶν κατόχων αὐτῶν, εἴτε καὶ παρ' ἄλλου προσώπου.

3) Διὰ τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς τούτους δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατυπώσεις καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου τούτου, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς λοιποὺς οἰνοπνευματοποιοὺς α΄ κατηγορίας.

4) Τὸ παρὰ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων παραγόμενον στεμφυλόπνευμα ἢ οὖζον διατίθεται ὑπὸ τοῦ παραγαγόντος αὐτὸ μόνον ἐντὸς τοῦ χωρίου, ἢ τῆς πόλεως, ἐν ᾗ τοῦτο παρήχθη, εἴτε πρὸς ἰδίαν οἰκιακὴν χρῆσιν εἴτε καὶ πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν ἄλλων κατοίκων τῆς αὐτῆς πόλεως ἢ χωρίου, ἀπαγορευομένης τῆς ἐμπορίας ἢ πωλήσεως αὐτοῦ εἰς ποτοπωλεῖα ἢ ἄλλα καταστήματα καὶ πρατήρια ἐντὸς οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν τῆς αὐτῆς πόλεως ἢ χωρίου. Ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἡ μεταφορὰ ἢ διάθεσις αὐτοῦ πρὸς μεταφορὰν εἰς ἄλλην πόλιν ἢ χωρίον, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθῇ δι' οἰκιακὴν χρῆσιν τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐξαιρέσει τῆς ἐν τῷ ἑπομένῳ ὑποδαφίῳ 6 ὁριζομένης περιπτώσεως μεταφορᾶς.

5) Ἀπαγορεύεται ἡ πώλησις στεμφυλοπνεύματος ἢ οὖζου, παραχθέντος παρὰ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων, ἐν τοῖς ποτοπωλείοις ἢ ἄλλοις καταστήμασι καὶ πρατηρίοις ἐν γένει οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν οἱασδήποτε πόλεως ἢ χωρίου. Ὡσαύτως ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ καὶ ἡ πώλησις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, παραχθέντων εἴτε ἐξ οἰνοπνεύματος οἰνοπνευματοποιῶν β΄ κατηγορ. ἀτελῶς καθαρισθέντος, εἴτε διὰ προσθήκης στεμφυλοπνεύματος, εἴτε διὰ προσθήκης αἰθερίων ἐλαίων ἢ ἄλλων οὐσιῶν προσδιδουσῶν εἰς αὐτὰ τὴν χαρακτηριστικὴν ὀσμὴν καὶ γεῦσιν τοῦ στεμφυλοπνεύματος.

6) Τὸ παρὰ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων παραγόμενον στεμφυλόπνευμα, τὸ μὴ διατιθέμενον πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ὑπεδαφίῳ 4 ὁριζόμενα, παραδίδεται ὑποχρεωτικῶς εἰς οἰνοπνευματοποιοὺς β΄ κατηγορίας πρὸς ἀνακαθορισμόν, ἐπιτρεπομένης ἅμα καὶ τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγωγῆς αὐτοῦ. Ὁσάκις τὸ στεμφυλόπνευμα τοῦτο πρόκειται νὰ μεταφερθῇ ἐκ τοῦ ἐν ᾧ παρήχθη χωρίου εἴτε πρὸς παράδοσιν εἰς οἰνοπνευματοποιὸν β΄ κατηγορίας ἢ ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ, εἴτε πρὸς ἐξαγωγὴν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, δέον νὰ συνοδεύηται δι' ἀδείας μεταφορᾶς ἐκδιδομένης παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, ἢ τῶν κατὰ τόπους ὁριζομένων ἀντιπροσώπων αὐτοῦ.

7) Οἱ οἰνοπνευματοποιοὶ Β΄ κατηγορίας ὑποχρεοῦνται νὰ ἀγοράζωσι τὸ εἰς αὐτοὺς παραδιδόμενον στεμφυλόπνευμα παραγωγῆς τῶν τοιούτων οἰνοπνευματοποιῶν Α΄ κατηγορίας, ἐφ' ὅσον ὁ βαθμὸς αὐτοῦ δὲν εἶναι κατώτερος τοῦ ἀριθμοῦ 32 ἑκατονταβάθμου οἰνοπνευματομέτρου (ἤτοι τῶν 15 βαθμῶν ἢ γράδων Καρτιέρου), εἰς τιμὴν δὲ ἀνάλογον τοῦ ἐμπερεχομένου ἀνύδρου οἰνοπνεύματος καὶ ἴσην πρὸς τὰ ἑβδομήκοντα πέντε ἑκατοστὰ (75 ο/ο) τῆς τιμῆς, εἰς ἣν πωλεῖται παρ' αὐτῶν χονδρικῶς δι' ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν τὸ ἀφορολόγητον καθαρὸν οἰνόπνευμα.

8) Χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀμοιβὴ δραχμῶν δέκα πέντε (15) κατὰ χιλιόγραμμον ἀνύδρου οἰνοπνεύματος, ἐμπεριεχομένου εἰς τὸ στεμφυλόπνευμα, τὸ παραγόμενον παρὰ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Α΄ κατηγορίας, τῶν ἐργαζομένων δι' ἅμβυκος χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων, ἀσάκις τὸ στεμφυλόπνευμα τοῦτο παραδίδεται εἰς οἰνοπνευματοποιοὺς Β΄ κατηγορίας, ἢ ἐξάγεται εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν αὐτούσιον ἢ ἐν καταστάσει οὔζου. Δύναται ὅμως ἡ τοιαύτη ἀμοιβὴ νὰ αὐξηθῇ διὰ Διατάγματος, εἰς ποσὸν οὐχὶ ἀνώτερον τῶν τριάκοντα ἑκατοστῶν (30 ο/ο) τοῦ φόρου, ὅστις ἐπιβάλλεται ἐπὶ τοῦ καθαροῦ οἰνοπνεύματος. Ἡ χορηγουμένη αὕτη ἀμοιβὴ διὰ τὸ εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Β΄ κατηγορίας παραδιδόμενον στεμφυλόπνευμα καταβάλλεται εἰς τὸν παραδίδοντα τοῦτο, ὑπὸ τοῦ εἰς ὃν παρεδόθη οἰνοπνευματοποιοῦ Β΄ κατηγορίας μετὰ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ὑποδαφίον 7 τιμῆς πωλήσεως τοῦ στεμφυλοπνεύματος καὶ ἀσχέτως πρὸς αὐτήν, ἀποδίδεται δὲ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον, κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὁρισθησόμενα. Δι' Διατάγματος ἐπίσης ὁρισθήσονται οἱ ὅροι καὶ αἱ διατυπώσεις, καθ' ἃς χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἡ εἰς τὸν ἐξαγαγόντα παρεχομένη ἀμοιβὴ διὰ τὸ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγόμενον στεμφυλόπνευμα ἢ οὖζον.

9) Τὸ εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Β΄ κατηγορίας παραδιδόμενον στεμφυλόπνευμα τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων παραλαμβάνεται εἰς τὰ κέντρα παραγωγῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀμέσῳ καταβολῇ τῆς κατὰ τὰ προηγούμενα ὑπεδάφια 7 καὶ 8 τιμῆς καὶ ἀμοιβῆς, ἄνευ ἐκπτώσεώς τινος δι' ἔξοδα μεταφορᾶς κλπ. μέχρι τῶν οἰνοπνευματοποιείων Β΄ κατηγορίας.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς παραλαβῆς τοῦ στεμφυλοπνεύματος τούτου ὑπὸ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Β΄ κατηγορίας, ἐκ τῶν κέντρων τῆς παραγωγῆς αὐτοῦ, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ συνάψῃ σύμβασιν μετὰ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Β΄ κατηγορίας ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους.

Οἱ οἰνοπνευματοποιοὶ Β΄ κατηγορίας ὑποχρεοῦνται.

α) Νὰ παραλαμβάνωσι τὸ εἰς αὐτοὺς προσφερόμενον στεμφυλόπνευμα, τὸ παραγόμενον δι' ἀμβύκων χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων, εἰς τὴν ἑκάστοτε ὁριζομένην, διὰ τῶν περὶ διατηρήσεως τοῦ οἰνοπνεύματος διαταγμάτων, τιμὴν πωλήσεως τοῦ στεμφυλοπνεύματος.

β) Νὰ ἱδρύσωσι κέντρα παραλαβῆς τοῦ στεμφυλοπνεύματος εἰς τὰ διάφορα μέρη παραγωγῆς αὐτοῦ.

Τὰ κέντρα ταῦτα θὰ καθορίζωνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

γ) Νὰ καταβάλλωσι, διὰ τῶν εἰς ἕκαστον κέντρον ἀντιπροσώπων αὐτῶν, εἰς τοὺς παραδίδοντας τὸ στεμφυλόπνευμα, πλὴν τῆς κατὰ τὰ ἄνω ὁριζομένης ἑκάστοτε τιμῆς πωλήσεως, καὶ τὴν συμφώνως τῷ νόμῳ ἀντίστοιχον ἀμοιβήν, τὴν χορηγουμένην ὑπὸ τοῦ Δημοσίου. Κατὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ στεμφυλοπνεύματος τούτου συντάσσεται πρωτόκολλον προσυπογραφόμενον παρά τε τοῦ παραδίδοντος καὶ παραλαμβάνοντος, ἐμφαῖνον δὲ τὸ ποσὸν τοῦ στεμφυλοπνεύματος εἰς χιλιόγραμμα, τὸν βαθμὸν αὐτοῦ,

τὸ ἀντίστοιχοῦν ἄνυδρον οἰνόπνευμα, καὶ τὸ καταβληθὲν χρηματικὸν ποσὸν διά τε τὴν ἀξίαν τοῦ στεμφυλοπνεύματος καὶ τὴν χορηγουμένην ἀμοιβήν.

β') Νὰ διαθέτωσιν ἐπαρκῆ δοχεῖα διὰ τὴν ἔγκαιρον παραλαβὴν τοῦ παραλαμβανομένου στεμφυλοπνεύματος εἰς τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω κέντρα παραλαβῆς αὐτοῦ.

γ') Νὰ μεταφέρωσι τὸ παραλαμβανόμενον στεμφυλόπνευμα εἰς οἰνοπνευματοποιεῖα Β' κατηγορίας πρὸς ἀνακαθαρισμόν, ἢ νὰ ἐξαγάγωσι ταῦτα εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. Ἡ τοιαύτη μεταφορὰ θὰ ἐνεργῆται ὑπὸ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Β' κατηγορίας ἢ τῶν κατὰ τόπους ἀντιπροσώπων αὐτῶν. συνάμει ἀδείας ἐκδιδομένης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ χημικοῦ ἢ τῶν κατὰ τόπους ὁριζομένων ἀντιπροσώπων τῶν ἀρχῶν τούτων

δ') Οἱ κατὰ τόπους ἀντιπρόσωποι τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Β' κατηγορίας ὑποχρεοῦνται νὰ παραδίδωσιν εἰς τοὺς πωλητάς, ἐφόσον ζητεῖται ταῦτα παρ' αὐτῶν, δεῖγμα ἐσφραγισμένον διὰ τῆς σφραγῖδος τοῦ ἀγορασταῖ πρὸς ἔλεγχον τοῦ οἰνοπνευματικοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ παρὰ τῆς Χημικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους.

Ἀφ' ἑτέρου τὸ Δημόσιον ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν :

α') Νὰ ἀποδίδῃ εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Β' κατηγορίας τὴν παρ' αὐτῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, καταβαλλομένην ἀμοιβὴν διὰ τὸ παραλαμβανόμενον στεμφυλόπνευμα, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς ἐν τῷ κέντρῳ τῆς παραλαβῆς ἐξακριβωθείσης ποσότητος αὐτοῦ.

β') Νὰ παρέχῃ τὰ ἀναγκαιοῦντα οἰνοπνευματόμετρα διὰ τὴν βαθμομέτρησιν τοῦ παραλαμβανομένου στεμφυλοπνεύματος.

γ') Νὰ ἀπαλλάσσῃ ἀπὸ παντὸς δημοτικοῦ, λιμενικοῦ ἢ ἄλλου τοπικοῦ φόρου ἢ τέλους καὶ δικαιώματος τό τε μεταφερόμενον στεμφυλόπνευμα, ὡς καὶ τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μεταφερόμενα κενὰ δοχεῖα. Ὁμοίως νὰ ἀπαλλάσσῃ παντὸς εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ ἢ ἄλλου φόρου ἢ τέλους τὰ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγκαιοῦντα δοχεῖα διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ στεμφυλοπνεύματος.

δ') Πάντα τὰ τελωνειακὰ καὶ λοιπὰ ἔγγραφα, τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ στεμφυλοπνεύματος καὶ τῶν πρὸς τοῦτο κενῶν δοχείων, ἔτι δὲ αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις τῆς καταβολῆς τῆς ἀξίας τοῦ στεμφυλοπνεύματος καὶ τῆς χορηγουμένης ἀμοιβῆς, θὰ συντάσσωνται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου.

ε') Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀπόδοσιν εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Β' κατηγορίας τῆς παρ' αὐτῶν καταβληθείσης ἀμοιβῆς αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις θὰ συντάσσωνται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, ἄνευ ἐκπτώσεώς τινος ἐκ τοῦ καταβαλλομένου ποσοῦ διὰ κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν.

ς') Ἡ καταρτισθησομένη σύμβασις εἰς οὐδὲν τέλος χαρτοσήμου ὑπέκειται, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς ὁρίζεται πενταετής, δυναμένη νὰ ἀνανεωθῇ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω ὅρους. Ἐν τούτοις τὸ Δημόσιον, διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δύναται νὰ διαλύσῃ ταύτην καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου τῆς λήξεως αὐτῆς, ἄνευ ὑποχρεώσεώς τινος πρὸς οἱανδήποτε ἀποζημίωσιν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην. Ἡ συναφθησομένη σύμβασις ἄρχεται ἰσχύουσα ἅμα τῇ ὑπογραφῇ της, ἡ δὲ διαλυσίς της θὰ ἰσχύσῃ μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως πρὸς τοὺς συμβληθησομένους οἰνοπνευματοποιοὺς Β' κατηγορίας τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 3.

1. Διὰ Διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσιν οἱ ἑπόμενοι περιορισμοὶ καὶ διατυπώσεις διὰ τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Α' κατηγορίας, τοὺς ἐργαζομένους δι' ἀμβύκων χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων :

α') Οἱ οἰνοπνευματοποιοὶ οὗτοι ἐπιτρέπεται νὰ ἐργάζωνται μόνον κατόπιν ἐγγράφου ἀδείας, χορηγουμένης αὐτοῖς ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς ἢ τῶν κατὰ τόπους ἀντιπροσώπων αὐτῆς.

β') Ἕκαστος ἄμβυξ τῆς ἀνωτέρω χωρητικότητος δύναται νὰ λειτουργήσῃ εἰς οἱανδήποτε ἐποχὴν τῆς αὐτῆς φορολογικῆς περιόδου καὶ νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς ἀπόσταξιν, εἴτε παρὰ τοῦ κατέχοντος αὐτόν, εἴτε παρ' ἄλλου μὴ κατόχου, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅμως, ὅτι, διὰ τὸν αὐτὸν ἄμβυκα, δὲν δύναται νὰ χορηγηθῇ ἄδεια ἀποστάξεως διὰ πλείονα τῶν ἓξ δεκαημέρων ἐργασίας ἐντὸς τῆς αὐτῆς φορολογικῆς περιόδου, ἀρχομένης τὴν 1ην Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους καὶ ληγούσης τὴν 31ην Ἰουλίου τοῦ ἑπομένου ἔτους.

γ') Ἕκαστος οἰνοπνευματοποιὸς δικαιοῦται ἑκάστοτε νὰ δηλώσῃ καὶ νὰ λάβῃ τὴν σχετικὴν ἄδειαν ἀποστάξεως διὰ τὸν αὐτὸν ἄμβυκα, εἴτε δι' ἓν μόνον δεκαήμερον ἐργασίας, εἴτε διὰ πλείονα τοῦ ἑνὸς συνεχῆ δεκαήμερα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ διὰ πλείονα τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων ἓξ (6) δεκαημέρων, ἄνευ καταβολῆς δικαιώματός τινος ἢ φόρου διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἄμβυκος.

Ὁ ἐντὸς φορολογικῆς τινος περιόδου ἐργασθεὶς δι' ἄμβυκός τινος ἐπὶ ὀλιγώτερα τῶν νομίμων δεκαημέρων δικαιοῦται βραδύτερον, ἐντὸς τῆς αὐτῆς φορολογικῆς περιόδου, νὰ δηλώσῃ καὶ λάβῃ ἄδειαν ἀποστάξεως διὰ τὰ ὑπολειπόμενα δεκαήμερα, τὰ μέχρι τῶν ἐπιτρεπομένων διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄμβυκος. Αἱ ἀρχαί, αἱ ἐντεταλμέναι τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀδειῶν ἑξασκήσεως ἐπαγγέλματος τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων, ὑποχρεοῦνται ἀτροφασίστως νὰ χορηγῶσιν ἄδειαν ἀποστάξεως διὰ τὰ συμφώνως πρὸς τὴν δήλωσιν τοῦ οἰνοπνευματοποιοῦ ὁριζόμενα δεκαήμερα, ἀρκεῖ τὸ ποσὸν τούτων νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ σύνολον τῶν διὰ τὸν αὐτὸν ἄμβυκα ἐπιτρεπομένων δεκαημέρων ἐργασίας, προσμετρουμένων καὶ τῶν δεκαημέρων καθ' ἃ τυχὸν ἕτερος οἰνοπνευματοποιὸς εἰργάσθη διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄμβυκος ἐντὸς τῆς αὐτῆς φορολογικῆς περιόδου.

Εἰς καὶ ὁ αὐτὸς οἰνοπνευματοποιὸς δικαιοῦται ἐντὸς τῆς αὐτῆς φορολογικῆς περιόδου νὰ χρησιμοποιήσῃ καὶ πλείονας τοῦ ἑνὸς ἁπλοῦς ἄμβυκας ἐργαζομένους ταὐτοχρόνως ἢ κατὰ χωριστὰ χρονικὰ διαστήματα, ἀρκεῖ νὰ αἰτήσηται καὶ λάβῃ ἰδίαν ἄδειαν ἀποστάξεως δι' ἕκαστον χρησιμοποιούμενον ἄμβυκα. Κατὰ τὰ λοιπὰ τηροῦνται οἱ αὐτοὶ περιορισμοὶ δι' ἕκαστον τῶν ἀμβύκων τούτων.

δ') Οἱ οἰνοπνευματοποιοὶ οὗτοι ὑποχρεοῦνται ὅπως, ἅμα τῷ πέρατι τῆς ἐργασίας των, δι' ἣν ἐχορηγήθη αὐτοῖς ἡ ἄδεια ἀποστάξεως. αἰτήσωνται τὴν σφράγισιν τοῦ χρησιμοποιηθέντος ἄμβυκος καὶ δηλώσωσιν εἰς τὴν Ἀρχήν, ἥτις θὰ ἐνεργήσῃ τὴν σφράγισιν τοῦ ἄμβυκός των, τὸ ἀκριβὲς ποσὸν εἰς χιλιόγραμμα στεμφυλοπνεύματος ἢ οὔζου, τοῦ παραχθέντος κατὰ τὰς ἡμέρας καθ' ἃς εἰργάσθησαν, τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο ἀναγράφεται καὶ ἐν τῷ συνταχθησομένῳ πρωτοκόλλῳ τῆς σφραγίσεως τοῦ ἄμβυκος.

2. Διὰ Διατάγματος θέλουσιν ὁρισθῇ αἱ κατὰ περιφερείας ἢ κοινότητας ἀρχαὶ ἢ δημόσιοι ὑπάλληλοι, εἰς οὓς θέλει ἀνατεθῇ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου Παραρτήματος τοῦ Χημικοῦ Ἐργαστηρίου, ὁ ἔλεγχος τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων, ἡ ἔκδοσις τῶν κατὰ νόμον χορηγουμένων εἰς τούτους ἀδειῶν ἑξασκήσεως ἐπαγγέλματος καὶ ἀδειῶν μεταφορᾶς τῶν μηχανημάτων καὶ τοῦ στεμφυλοπνεύματος, αἱ σφραγίσεις τῶν ἀποστακτικῶν μηχανημάτων, ἐνεργούμεναι δι' ἐπιτοπίου πρὸς τοῦτο μεταβάσεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια ἀφορῶσα τοὺς αὐτοὺς οἰνοπνευματοποιούς.

3. Ἐνθα ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ νόμου 971, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων καὶ Νομοθ. Διαταγμάτων, προκειμένου περὶ οἰνοπνευματοποιῶν Α' κατηγορίας ἐργαζομένων δι' ἄμβυκος χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων,

ἀναφέρεται ἡ λέξις «τριήμερος» ἢ τετραήμερος» ἢ «ἐννεαήμερος», ἀντικαθίσταται αὕτη διὰ τῆς λέξεως «δεκαήμερος».

Ἄρθρον 4.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ νόμου 3326 τοῦ 1925 «περὶ τροποποιήσεως, προσθήκης καὶ συμπληρώσεως τελωνειακῶν, φορολογικῶν καὶ ἄλλων νόμων κλπ.» δὲν ἐφαρμόζονται διὰ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τῶν παραβάσεων τῆς φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος.

Ἐν τέλει τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 971 τοῦ 1917 «περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2964 τοῦ 1922. **προστίθενται τὰ ἑξῆς:**

«Διὰ τὰ ἐφεξῆς ἱδρυόμενα Οἰνοπνευματοποιεῖα Β' κατηγορίας, ὡς καὶ τὰ μετὰ τὴν 1 Ἀπριλίου 1922 αὐθέλως λειτουργήσαντα, ἡ ἄδεια ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος χορηγεῖται ἐφόσον ἡ ἡμερησία παραγωγικότης τούτων εἰς καθαρὸν οἰνόπνευμα εἶνε μεγαλυτέρα τῶν πέντε χιλιάδων (5000) χιλιογράμμων ἀνύδρου. Ἐξαιρετικῶς διὰ τὰ Οἰνοπνευματοποιεῖα Β' κατηγορίας, τὰ ὁποῖα θὰ χρησιμοποιήσωσιν ἀποκλειστικῶς στεμφυλόπνευμα Οἰνοπνευματοποιῶν Α' κατηγορίας, ὡς πρώτην ὕλην διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ οἰνοπνεύματος, ἡ χορήγησις ἀδείας ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος ἐπιτρέπεται ἀδιαφόρως τῆς ἡμερησίας τούτων παραγωγικότητος.»

Ἄρθρον 5.

1. Ἡ δευτέρα περίοδος τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 971 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ποτοποιοὺς νὰ διατηροῦσι πρὸς πώλησιν ἐν τοῖς καταστήμασιν αὐτῶν οἰνόπνευμα μεντουζωμένον καὶ οἶνους»

2. Καταργεῖται ἡ ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου 0' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 971 περίοδος ἔχουσα οὕτω:

«Ἔτι δὲ οἱ ποτοποιοί, οἱ διατηροῦντες ἐν τοῖς ἐργοστασίοις αὐτῶν οἴνους δυναμένους νὰ ἀποσταχθῶσιν, ἐξαιρέσει τῆς ἐκ τοιούτων οἴνων παραγωγῆς ἀποστάγματος οἴνου ὑπὸ τῶν λαβόντων εἰδικὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν».

3. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου 971 προστίθεται ἐδάφ. ιγ', ἔχον οὕτω:

«ιγ') Οἱ δι' ἀμβύκων χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων ἐργαζόμενοι οἰνοπνευματοποιοὶ Α' κατηγορίας καὶ οἱ ἐν γένει παραβαίνοντες τὰς διατάξεις τῶν ὑπεδαφίων 1, 4 καὶ 5 τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου τούτου».

4. Οἱ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 29 Ἰουλίου 1926 «περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων κλπ.» καὶ μέχρις ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐργασθέντες ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ δι' ἀμβύκων χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων ἄνευ καταβολῆς φόρου καταναλώσεως ἀπαλλάσσονται παντὸς προστίμου καὶ πάσης ποινῆς φυλακίσεως προβλεπομένης ὑπὸ τῶν ἄρθρων 24 καὶ 26 τοῦ νόμου 971, ἐὰν καταβάλωσι τὸν διὰ τοῦ ὑπεδαφίου 5 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. τῆς 29 Ἰουλίου 1926 προβλεπόμενον φόρον καταναλώσεως δι' ἕκαστον ἐργασθέντα ἄμβυκα καὶ δι' ἓν δεκαήμερον ἐργασίας, οἱ δὲ τυχὸν καταχεθέντες ὡς παρανόμως ἐργασθέντες ἄμβυκες ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς κατόχους αὐτῶν. Αἱ διὰ τὴν τοιαύτην αἰτίαν συνταχθεῖσαι μηνύσεις καὶ αἱ ἐκδοθεῖσαι πράξεις κατὰ τῶν παραβατῶν τούτων ἐξαφανίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς ὃ ὑποβάλλονται αὗται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων οἰκονομικῶν ἐφόρων ἢ τῶν Παραρτημάτων τῆς Διευθύνσεως τοῦ Χημικοῦ Ἐργαστηρίου μετὰ τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς καταβολῆς τοῦ ἀνωτέρω ὁριζομένου φόρου.

5. Ἐν τέλει τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ νόμου 971, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων καὶ νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προστίθεται ἡ ἑξῆς περίοδος, ἧς ἡ ἰσχὺς ἀνατρέχει ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1926.

«Ὡσαύτως ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου συντάσσονται:

α') Αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις χορηγήσεως ἀμοιβῆς ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ μέσῳ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Β' κατηγορίας εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Α' κατηγορίας τοὺς ἐργαζομένους δι' ἀμβύκων χωρητικότητος οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν 130 χιλιογράμμων διὰ τὸ στεμφυλόπνευμα τὸ παραδιδόμενον ὑπ' αὐτῶν εἰς οἰνοπνευματοποιεῖα Β' κατηγορίας ἢ ἐξαγόμενον εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

β') Αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις ἀποδόσεως εἰς οἰνοπνευματοποιοὺς Β' κατηγορίας τῆς παρ' αὐτῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου καταβληθείσης ἀμοιβῆς εἰς οἰνοπνευματοποιοὺς Α' κατηγορίας ἐργαζομένους δι' ἀμβύκων χωρητικότητος οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν 130 χιλιογράμμων.

6. Καταργοῦνται :

α') Τὸ Ν. Διάταγμα τῆς 29 Ἰουλίου 1926, «περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων κλπ.».

β') Τὸ Ν. Διάταγμα τῆς 1 Μαρτίου 1926 «περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων καὶ περὶ τροποποιήσεως ἄλλων διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμων καὶ Ν. Διαταγμάτων».

γ') Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 16 Ἰουνίου 1926, «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμων».

δ') Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1925 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμου 971 τοῦ 1917».

ε') Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3251 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1924 «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 26 Αὐγούστου 1924 περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων κλπ.».

ς') Πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

5ον «Περὶ διαρρυθμίσεως τῆς φορολογίας ἐπὶ τοῦ καταναλισκομένου καπνοῦ» ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον 1.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν λεπτῶν σιγαρέττων ὁ καθοριζόμενος διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 20 Δεκεμβρίου 1923 «περὶ αὐξήσεως τῆς φορολογίας ἐπὶ τοῦ καταναλισκομένου καπνοῦ» περιορίζεται εἰς 26 κατὰ κυτίον βάρους 25 γραμμαρίων καὶ εἰς 13 κατὰ κυτίον βάρους 12 1)2 γραμμαρίων.

Τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν σιγαρέττων τούτων ποσὸν ταινιῶν σιγαροχάρτου χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τῶν καπνοβιομηχάνων ἐπὶ τῇ καταβολῇ τοῦ νομίμου ἀντιτίμου δραχμῶν 96 κατὰ ταινίαν μήκους 1560 μέτρων.

Τὸ πλάτος τῶν ταινιῶν σιγαροχάρτου τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν κατασκευὴν λεπτῶν σιγαρέττων ὁρίζεται κατὰ ἀνώτατον ὅρον εἰς 26 χιλιοστὰ τοῦ μέτρου, τὸ δὲ μῆκος τῶν σιγαρέττων τούτων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν 70 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ ἀπαγορευθῇ δι' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα ἡ κατασκευὴ σιγαρέττων εἰς καπνοβιομήχανον κατασκευάζοντα σιγαρέττα διὰ ταινιῶν σιγαροχάρτου διαστάσεων ἄλλων ἢ τῶν νομίμων τοιούτων. Τὸ μέτρον τοῦτο δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τῶν καπνοβιομηχάνων τῶν ἐξαγόντων ἐκ τοῦ καπνεργοστασίου σιγαρέττα ἀνωτέρου τοῦ κεκανονισμένου βάρους, ὡς καὶ κατὰ τῶν καπνοβιομηχάνων τῶν καταδικασθέντων διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ Διευθυντοῦ τοῦ Καπνεργοστασίου ἐπὶ παραβάσει τῶν νόμων περὶ φορολογίας τοῦ καπνοῦ καὶ περὶ μονοπωλίου σιγαροχάρτου.

Ἄρθρον Ε.

Τὸ κατὰ τὰ ἄρθρα α) 4 τοῦ Ν. Δ. τῆς 15 Ἰουλίου 1925 «περὶ προσθέτου φορολογίας ἐπὶ τοῦ καταναλισκομένου καπνοῦ», β) 4 τοῦ Ν. Δ. τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1925 «περὶ αὐξήσεως τῆς φορολογίας ἐπὶ τοῦ καταναλισκομένου καπνοῦ» ὁριζόμενον πρόστιμον κατὰ παραβατῶν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ φορολογίας τοῦ καπνοῦ καὶ περὶ μονοπωλίου σιγαροχάρτου» περιορίζεται εἰς δραχμὰς 50. ἐν ὑποτροπῇ δὲ εἰς δραχμὰς 200. Τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου τούτου ἀπονέμεται ἅμα τῇ εἰσπράξει εἰς τὸν κατασχόντα. Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ἐπιβληθέντα πρόστιμα ὧν δὲν ἐγένετο μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἡ κατὰ νόμον βεβαίωσις ἢ εἴσπραξις, συνταττομένων πρὸς τοῦτο τῶν νομίμων πρωτοκόλλων ἐκπτώσεως.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τοὺς καπνοπαραγωγοὺς τοὺς προτιθεμένους νὰ καπνίζωσι καπνὸν ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν παραγωγῆς τὸ Δημόσιον χορηγεῖ φυλλάδια σιγαροχάρτου τῶν 25 φύλλων, ἐπὶ τιμῇ δραχμῶν 3 ἕκαστον.

Ἄρθρον 4.

Οἱ καπνοπαραγωγοὶ οἱ προτιθέμενοι νὰ ἀγοράζωσι φυλλάδια σιγαροχάρτου ὀφείλουσι νὰ ζητήσωσι παρὰ τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου ἢ Διευθυντοῦ τοῦ Καπνεργοστασίου τῆς περιφερείας των, δι' αἰτήσεώς των συνταττομένης ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, τὴν ἔκδοσιν ἀδείας ἀγορᾶς σιγαροχάρτου. Ἡ αἴτησις αὕτη δέον νὰ συνοδεύηται διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς κοινότητος, προσυπογεγραμμένου ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἐμφαίνοντος τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ καπνοπαραγωγοῦ, ὅσα καπνίζουσι.

Ἄρθρον 5.

Ὁ Οἰκον. Ἔφορος ἢ Διευθυντὴς Καπνεργοστασίου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αἰτήσεως ταύτης ἐκδίδει τὴν προσήκουσαν ἄδειαν ζοντα μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ καπνοπαραγωγοῦ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 360, πιστώνει δὲ τὴν μερίδα τοῦ καπνοπαραγωγοῦ ἐν τῷ βιβλίῳ πιστοχρεώσεως κατόχων καπνοῦ διὰ τόσων ὀκάδων καπνοῦ ὅσαι ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν φυλλαδίων ἐπὶ 10 δράμια.

Ἄρθρον 6.

Οἱ ταμίαι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀδείας χορηγοῦσιν εἰς τοὺς καπνοπαραγωγοὺς τὴν ἐπὶ τῆς ἀδείας ταύτης ἀναγραφομένην ποσότητα σιγαροχάρτου εἰς μηνιαίας δόσεις, τοὐτέστιν 30 φυλλάδια δι' ἕκαστον ἄτομον κατὰ μῆνα, σημειοῦντες ὄπισθεν τῆς ἀδείας τὸ ἑκάστοτε χορηγούμενον ποσὸν φυλλαδίων σιγαροχάρτου.

Ἄρθρον 7.

Διὰ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, θέλουσι καθορισθῇ αἱ διαστάσεις τῶν φυλλαδίων σιγαροχάρτου, τὰ διακριτικὰ σήματα τοῦ Μονοπωλίου, τὰ ἐπιτιθέμενα ἐπὶ τῶν φύλλων σιγαροχάρτου, ὁ τρόπος τῆς προμηθείας καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια σχετικὴ πρὸς τὴν διαχείρισιν τοῦ σιγαροχάρτου.

Διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ σιγαροχάρτου ἐπιτρέπεται ἡ ἀναγραφὴ σχετικῆς πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 8.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ Διευθυντοῦ Καπνεργοστασίου ἐπιβάλλεται κατάσχεσις ὁλοκλήρου τοῦ καπνοῦ τοῦ καπνοπαραγωγοῦ ἐὰν συλληφθῇ οὗτος κατέχων σιγαρόχαρτον ἢ σιγαρέττα προερχόμενα ἐκ λαθρεμπορίας. Ἡ ἀπόφασις αὕτη δύναται νὰ ἐφεσιβληθῇ ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τῶν φορολογικῶν παραβάσεων, δυναμένου νὰ περιορίσῃ τὴν κατάσχεσιν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἐπὶ μέρους τοῦ κατασχεθέντος καπνοῦ ἢ νὰ ἐπιβάλῃ πρόστιμον. Ὡσαύτως δι' ἀποφάσεως τῶν ἰδίων Ἀρχῶν ἐπιβάλλεται πρόστιμον μέχρι δραχμῶν 10.000 εἰς τοὺς κατέχοντας σιγαρόχαρτον τῶν καπνοπαραγωγῶν.

Ἄρθρον 9.

Ἐκ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον ϐ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Νομοθ. Διατάγματος τῆς 18 Ἀπριλίου 1926 «περὶ αὐξήσεως τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ καταναλισκομένου καπνοῦ καὶ σιγαρέττων» κατατιθεμένων ποσῶν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, διατίθεται τὸ ἀναγκαιοῦν ποσὸν α') διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ κτιρίου τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου, β') δι' ἀποζημίωσιν τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Κερκύρᾳ ἐργοστασίων διασκευῆς σιγαροχάρτου ὧν διετάχθη ἡ διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν συνεπείᾳ τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 22 Μαΐου 1926 «περὶ αὐξήσεως τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ καταναλισκομένου καπνοῦ καὶ σιγαρέττων», καὶ γ') διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἢ ἐπισκευὴν Τελωνειακῶν καταστημάτων.

Τὸ ἀναγκαιοῦν ποσὸν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ κτιρίου τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου θέλει καθορισθῇ ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νομοθ. Διατάγματος τῆς 4 Δεκεμβρίου 1923 «περὶ ἐπεκτάσεως κλπ. τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου καὶ Σφραγιστηρίου» ὁριζομένης Ἐπιτροπῆς δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως αὐτῆς ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ δὲ καταβλητέα εἰς τὰ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Κερκύρᾳ ἐργοστάσια ἀποζημίωσις θέλει καθορισθῇ ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ὡς εἴρηται Ν. Διατάγματος τῆς 18 Ἀπριλίου 1926 ὁριζομένης Ἐπιτροπῆς δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως αὐτῆς, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης οὐδὲν ἔνδικον μέσον χωρεῖ. Πρὸς τούτοις δι' ἐντολῶν τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς καθορίζονται τὰ ἔξοδα τῆς ἀνεγέρσεως ἢ ἐπισκευῆς τελωνειακῶν καταστημάτων.

Ἄρθρον 10.

Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 30 Αὐγούστου 1925 «περὶ παρακρατήσεως ποσοστοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπιβεβλημένου φόρου ἐπὶ τοῦ καταναλισκομένου καπνοῦ ὑπὲρ τῶν Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων κλπ.» ὁριζόμενον πρόστιμον, καθορίζεται ἀπὸ δραχμῶν 200 μέχρι δραχμῶν 100.000 κατ' ἀνώτατον τατον ὅριον.

Ἄρθρον 11.

Οἱ καπνοβιομήχανοι οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ Δημόσια Καπνεργοστάσια ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἐνοικίου καθοριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἀναλόγως τοῦ ὑπ' αὐτῶν χρησιμοποιουμένου χώρου.

Ἄρθρον 12.

Εἰς τοὺς καπνοβιομηχάνους τοὺς κατέχοντας κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ταινίας σιγαροχάρτου πλάτους μέχρις 24 χιλιοστομέτρων ἐπιτρέπεται ἡ κατασκευὴ κυτίων σιγαρέττων περιεχόντων 33 ἢ 17 σιγαρέττα μέχρις ἐξαντλήσεως τῶν ἀποθεμάτων τούτων τοῦ σιγαροχάρτου. Ἡ τοιαύτη χρησιμοποίησις τοῦ σιγαροχάρτου τούτου δέον νὰ γίνῃ ἐντὸς ἑνὸς τὸ πολὺ μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ἐξουσιοδοτεῖται μετὰ τοῦτο ὁ κ. **Πρόεδρος** ὅπως ὑπ εὐθύνην του κυρώσῃ τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως μεθ' ὃ συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 8, πρωϊνή.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Λαΐλιος
Θ. Τσιριμῶκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΖ'

Τῆς 2 Ἰουνίου 1927

Ὥρᾳ 7.20' μ.μ. ὁ κ. **Πρόεδρος**, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι ἕνεκα πληθώρας ἐργασίας εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐκτύπωσις παρὰ μόνον τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς 30ῆς Μαΐου. Ἐφ' ᾧ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν ὅπως τὸν ἐξουσιοδοτήσῃ νὰ ἐπικυρώσῃ τὰ μέχρι τοῦδε ἀνεπικύρωτα πρακτικὰ τῶν προηγουμένων συνεδριάσεων.

Ἡ **Βουλὴ** ἐρωτωμένη χωρεῖ δι' ἀναστάσεως τὴν ἐξουσιοδότησιν ταύτην εἰς τὸν κ. Πρόεδρον.

Ὁ κ. **Α. Μαζαράκης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει νομοσχέδιον «περὶ διακανονισμοῦ συντάξεων Ἀξιωματικῶν καὶ Ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, κριθέντων ὑπὸ τοῦ ἐνναμελοῦς Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Ἀνωτάτου τοιούτου».

Ἐπίσης ὑποβάλλονται αἱ ἐκθέσεις τῶν ἁρμοδίων ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων:

1) «Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας ὑπογραφείσης πρόσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας τὴν 28 Φεβρουαρίου 1927».

2) «Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1926 συμβάσεως προξενικῆς ἐγκαταστάσεως».

3) «Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου 1925 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως τῶν γενομένων μετὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1920 ἀνακλήσεων κ.λ.π. ἀπομακρυθέντων ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς».

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων.

1) Περὶ στοιχειώδους γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ 2) περὶ διευθύνσεως δημοσίων κτημάτων.

Ὁ κ. **Σ. Στάης** παρακαλεῖ ὅπως ἅπαντα τὰ νομοσχέδια καθὼς κατὰ τὰ Ν. Διατάγματα, τὰ ἀφορῶντα τὴν Ἀεροπορικὴν Ἄμυναν, παραπέμπωνται εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς τῆς Γεωργίας καὶ τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης ἀπὸ κοινοῦ συνερχομένας.

Ἡ πρότασις αὕτη τοῦ κ. **Σ. Στάη** γίνεται ἀποδεκτή.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς θὰ ἀπουσιάζουν πολλοὶ βουλευταὶ καὶ δὲν θὰ γίνεται ἀπαρτία εἰς τὰς κοινοβουλευτικὰς ἐπιτροπὰς θὰ ἦτο ἀνάγκη, ἵνα συνεχισθῇ ἡ ἐργασία τῶν κοινοβουλευτικῶν ἐπιτροπῶν, νὰ καθορισθῇ ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται κατὰ τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν εὑρίσκωνται ἐν ἀπαρτίᾳ μὲ τὴν παρουσίαν τοῦ 1/4 τῶν μελῶν αὐτῶν.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ ὁ Πρόεδρος ν' ἀναπληρῷ τοὺς ἐλλείποντας βουλευτὰς δι' ἄλλων, τοὺς ὁποίους θὰ ὑποδείκνυον οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων, διότι ἡ σπουδαιότης τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐπιτροπῶν αὐτῶν εἶνε τεραστία, προκειμένου μάλιστα περὶ τῶν διαταγμάτων τῶν ἐκδοθέντων ἐπὶ τῆς δικτατορίας. Δὲν θὰ ἦτο δὲ ὀρθὸν νὰ λαμβάνωνται ἐπ' αὐτῶν ἀποφάσεις ὑπ' ἐλαχίστων βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Κ. Ἀγγελόπουλος** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι οὐδεὶς ἐμποδίζει τοὺς Βουλευτὰς νὰ παραμείνωσιν. Ἡ ἀπουσία ὅμως τούτων δὲν θὰ ἦτο λόγος νὰ σταματήσῃ τὸ ἔργον τῶν ἐπιτροπῶν καὶ δι' αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Π. Μπούμπουλης** λέγει ὅτι θὰ ἦτο λίαν ἐπικίνδυνον νὰ λαμβάνωνται ἀποφάσεις ἐπὶ διαταγμάτων τῆς δικτατορίας ὑπὸ ἐλαχίστων βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Γ. Βαρβούτης** λέγει ὅτι δὲν σύρίσκει δικαιολογημένην τὴν ἐξέγερσιν ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς. Οἱ βουλευταὶ δύνανται νὰ παραμείνουν. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ διατάγματα αὐτὰ ἐὰν δὲν κυρωθοῦν ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος καθίστανται αὐτοδικαίως ἄκυρα, εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐργασθοῦν αἱ ἐπιτροπαί. Τοῦτο δὲ ἐσκόπει ἡ πρότασις τοῦ κ. προέδρου τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι κατὰ τὸ ψήφισμα δὲν ὑπάρχει ὑποχρέωσις ἀποστολῆς τῶν διαταγμάτων τούτων εἰς τὰς ἐπιτροπάς. Ἡ μὴ ἀποστολὴ ὅμως αὐτῶν εἶνε ἐναντίον τῶν διαταγμάτων, διότι ἐὰν δὲν κυρωθοῦν ταῦτα καθίστανται αὐτοδικαίως ἄκυρα. Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν βουλευτῶν, οἵτινες κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς, δ' ἀποτελοῦν τὴν ἀπαρτίαν, δὲν βλέπει τι τὸ ἐπικίνδυνον.

Ὁ κ. **Ι. Ράλλης** λέγει ὅτι προκειμένου περὶ τῶν συνήθων ἔργων τῶν ἐπιτροπῶν θὰ ἠδύνατο ν' ἀκολουθηθῇ ἡ γνώμη τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς. Προκειμένου ὅμως περὶ τοῦ ἔργου αὐτῶν, τοῦ ἀφορῶντος τὰ διατάγματα τὰ ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς δικτατορίας πρέπει ν' ἀπορριφθῇ ἡ θεωρία αὕτη τοῦ κ. Προέδρου, ἥτις εἶνε θεωρία τοῦ tres faciunt collegium, θὰ ἠδύναντο δηλαδὴ ἐλάχιστοι βουλευταὶ νὰ λαμβάνουν ἀποφάσεις. Φρονεῖ ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος δὲν θὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν πρότασιν ταύτην, ἥτις περιέχει μέγιστον κίνδυνον.

Ὁ κ. **Κ. Ἀγγελόπουλος** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι, ἐφόσον ἡ Βουλὴ δύναται ν' ἀποφασίσῃ διὰ τοῦ 1)4 τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον θὰ ἠδύναντο καὶ αἱ ἐπιτροπαὶ νὰ συνεδριάζουν μὲ τὸ 1)4 τῶν μελῶν αὐτῶν.

Ὁ κ. **Ν. Βελέντζας** λέγει ὅτι ἡ Βουλὴ λόγῳ τοῦ ὄγκου τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἀπεξενώθη τῶν δικαιωμάτων της ὡς πρὸς τὰ διατάγματα ταῦτα καὶ ἀνέθεσε τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν εἰς τὰς κοινοβουλευτικὰς ἐπιτροπάς. Συνεπῶς τὰ ἔργα τούτων εἶνε σπουδαιότατα. Ἀναπτύσσει τὴν ἐργασίαν τῶν γενομένων εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς Συγκοινωνίας καὶ λέγει ὅτι τὸ 1)4 τῶν μελῶν τῶν ἐπιτροπῶν εἶνε πολὺ μικρὸς ἀριθμὸς διὰ νὰ λαμβάνωνται ἀποφάσεις. Ὑποβάλλει πρότασιν ὅπως ἐὰν οἱ βουλευταὶ πρόκειται ν' ἀπουσιάσουν δηλώσουν τοῦτο εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ὅστις κατ' ἀναλογίαν τῶν κομμάτων ν' ἀναπληρώσῃ τούτους, ἀπὸ τοὺς ἐν Ἀθήναις εὑρισκομένους.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) προτείνει ὅπως τὰ κόμματα ἀπὸ τοῦδε ὁρίσουν τὰ ἀναπληρωματικὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν, ὁ δὲ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐξ αὐτῶν ν' ἀναπληροῖ τ' ἀπουσιάζοντα μέλη.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) συμφωνεῖ μὲ τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ κ. Μεταξᾶ, νὰ συμπληρωθοῦν δηλαδὴ αἱ ἐπιτροπαὶ δι' ἀναπληρωματικῶν μελῶν, ἅτινα ν' ἀντικαθιστοῦν τὰ ἀπουσιάζοντα τακτικὰ μέλη. Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν τρόπον, λέγει, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνῃ τροποποίησις τοῦ κανονισμοῦ.

Ὁ κ. **Π. Πετρίδης** λέγει ὅτι ἡ προχθὲς ψηφισθεῖσα τροποποίησις τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς καθορίζει τὸν τρόπον τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν μελῶν τῶν ἐπιτροπῶν.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** λέγει ὅτι ἡ δικαιοδοσία τῶν κοινοβουλευτικῶν ἐπιτροπῶν, ὡς πρὸς τὰ διατάγματα τῆς δικτατορίας, ἔχει κολοσσιαίαν σημασίαν. Διότι ὑπάρχουν συμβάσεις ἑκατομμυρίων λιρῶν, δὲν εἶναι δὲ δυνατὸν ὅπως ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων λαμβάνωνται αἱ ἀποφάσεις δι' ἐλαχίστου ἀριθμοῦ βουλευτῶν.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως πρότασις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ὅπως αἱ κοινοβ. Ἐπιτροπαὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν συμπληροῦνται δι' ἀναπληρωματικῶν μελῶν, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἀπουσιαζόντων.

Ὁ κ. **Δ. Μπότσαρης** λέγει ὅτι πρὸ καιροῦ ἀνηγγέλθη

εἰς τὴν Βουλὴν ὁ θάνατος τοῦ στρατηγοῦ Ἰωάννου. Ἡ δὲ Βουλὴ ἀναγνωρίσασα τὰς ὑπηρεσίας του στρατηγοῦ ἀναγνώρισε συγχρόνως τὴν ἀνάγκην νὰ περιθάλψῃ τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἥρωος τούτου. Παρῆλθεν ὅμως πολὺς καιρὸς χωρὶς ἡ εὐγενὴς αὕτη διάθεσις τῆς Βουλῆς νὰ λάβῃ σάρκα καὶ ὀστᾶ καὶ αἰσθάνεται λέγει, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μείνῃ ἀπραγματοποίητος ἡ διάθεσις αὕτη τῆς Βουλῆς.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ψήφισμα.

Περὶ χορηγήσεως συντάξεως εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἀποθανόντος στρατηγοῦ Δ. Ἑλ. Ἰωάννου, ἔχον οὕτω·

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων μνήμων τῶν ἡρωϊκῶν ἀγώνων καὶ ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐκλιπόντος ἀντιστρατήγου Δημ. Ἑλ. Ἰωάννου καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψει τὴν ἔντιμον πτωχείαν αὐτοῦ

Ψηφίζει

Ἵνα ἡ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ ἀντιστρατήγου Ἰωάννου χορηγουμένη αὐτῷ σύνταξις μετὰ τῶν ἐκ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου δικαιωμάτων (μερίσματος κλπ.) περιέλθῃ ἰσοβίως εἰς τὴν ἐπιζῶσαν μόνην ἀδελφὴν τούτου Βικτωρίαν Παπαϊωάννου.

Ὁ κ. ***Γ. Καντιάνης*** λέγει ὅτι εἶναι ἠθικὴ ὑποχρέωσις καθ' ἣν στιγμὴν τελοῦνται παντοῦ μνημόσυνα ὑπὲρ τοῦ ἥρωος Καραϊσκάκη, νὰ λάβῃ ἡ Βουλὴ μέριμναν περὶ τοῦ μόνου ἀποζῶντος ἐγγόνου τοῦ Καραϊσκάκη, ὅστις πένεται.

Ὁ κ. ***Δ. Βοκοτόπουλος*** λέγει ὅτι ἡ Βουλὴ πρὸ ἐτῶν εἶχε ψηφίσει βοήθημα ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ Καραϊσκάκη.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης***, λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῶν ἀνωμαλιῶν αἵτινες παρετηρήθησαν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ, ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν αἱματοχυσιῶν. Δὲν εἶμαι, λέγει, ἐκ τῶν ἀφελῶν ἐκείνων οἵτινες ἐγκαταλείπουν τὰ βουλευτικὰ ἑδώλια διὰ νὰ ἡγηθοῦν τῶν διαδηλωτῶν καὶ νὰ ὠθήσουν τοὺς πλανωμένους εἰς ἕνα ἀφανισμὸν τῶν ἐργατῶν. Ὀφείλω ὅμως νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια οὐδέποτε παρουσίασεν εἰκόνα παρομοίαν τῆς σημερινῆς. Θὰ παρακαλέσω τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῶν γενομένων ὡς καὶ τῆς μάχης τῆς Θεσσαλονίκης καὶ νὰ μᾶς εἴπῃ ποῖα μέτρα σκέπτεται νὰ λάβῃ. Τὸ Κράτος εἶναι ἰσχυρὸν βεβαίως διὰ νὰ καταγάγῃ εὐκόλους νίκας, δὲν εἶναι ὅμως αὐτὸς ὁ τρόπος τῆς ἐξασφαλίσεως μιᾶς παγίας τάξεως, ἐξ ἧς δύνανται νὰ ἐλπίσῃ μίαν καλλιτέραν αὔριον ὁ Μακεδονοθρακικὸς λαός.

Σ. Μάξιμος. Ἀπὸ χθές, λέγει, ἐζήτησε τὸν λόγον διὰ νὰ θέσῃ ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς μερικὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα συμβαίνουν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην καὶ νὰ τονίσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς λήψεως μέτρων διὰ τὴν λύσιν τῆς καταστάσεως ταύτης. Ὁ ἀγών, συνεχίζει, τῶν καπνεργατικῶν ὀργανώσεων δὲν στρέφεται οὔτε κατὰ τοῦ Κράτους οὔτε κατὰ τῆς ἐνόμου τάξεως. Στρέφεται εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ ταμείου ἀσφαλίσεως καπνεργατῶν. Ἐκεῖνο, λέγει, τὸ ὁποῖον ὀφείλω νὰ τονίσω εἶναι ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ τεθῇ ἐν τέρμα εἰς τὴν κατάστασιν τῆς δημιουργηθείσης τρομοκρατίας κατὰ τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων. Τεσσαράκοντα πέντε ἐργάται ἐξετοπίσθησαν χθὲς τὸ ἑσπέρας. (Φωναί, θόρυβος, κωδωνοκρουσίαι). Ἔγιναν 100 συλλήψεις σήμερον εἰς Θεσσαλονίκην καὶ μὲ αὐτὰ δὲν θὰ σταματήσῃ ἕνας ἀγὼν 49 χιλιάδων ἐργατῶν, τοῦ ὁποίου ἐπιδιώκετε νὰ πνίξετε τὴν φωνήν. (Φωναί, θόρυβος, κωδωνοκρουσίαι).

Π. Τσαλδάρης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Παρακαλεῖ νὰ δοθῇ τέρμα εἰς τὴν συζήτησιν διὰ νὰ δώσῃ σχετικὰς πληροφορίας εἰς τὴν Βουλήν.

Κ. Ἀγγελόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Θὰ παρακαλέσω νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ καὶ ἐμὲ νὰ δώσω μερικὰς πληροφορίας ἐπειδὴ εὑρισκόμην τότε εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

Ὁ κ. ***Σ. Μάξιμος*** καταλήγων παρακαλεῖ νὰ ληφθοῦν μέτρα διὰ τὴν λύσιν τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως.

Κ. Ἀγγελόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) Εὑρισκόμην ἐν Θεσσαλονίκῃ κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ταραχῶν ὁπότε προσῆλθον οἱ κ. κ. Μάξιμος καὶ Παπανικολάου, εἰς τοὺς ὁποίους παρετήρησα τὴν σύμπτωσιν ταύτην τῆς παρουσίας των μὲ τὰς ταραχάς. Μοῦ ἐδήλωσαν ὅτι ἀφορμὴ εἶνε ἡ κράτησις τῶν καπνεμπόρων ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν καπνεργατῶν 4 ο/ο ὑπὲρ τοῦ ταμείου ἀσφαλίσεως. Τοὺς ἀπήντησα ὅτι πρόκειται περὶ νομίμου ὑποχρεώσεως καὶ ὅτι πάντως εἶνε ζήτημα πλέον νομοθετικὸν ἡ τροποποίησις τῆς συνθέσεως τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Τοὺς ἐβεβαίωσα ἐπίσης ὅτι δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ κάμουν σαμποτάζ. Οἱ καπνεργάται θέλουν τὴν μεταβολὴν τῆς διοικήσεως τοῦ ταμείου βεβαίως. Ἐπετέθησαν ἐναντίον τῶν ἐργαζομένων ἐργατῶν καὶ τῶν ἀρχῶν. Ἡ Γενικὴ Διοίκησις πολὺ ὀρθῶς πράττουσα ἔλαβε τὰ προσήκοντα μέτρα. Μόνη ἡ ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μεταπείσῃ τὰ τῆς διοικήσεως τοῦ Ταμείου καὶ οὐδεὶς ἄλλος.

Π. Τσαλδάρης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἀληθῶς, κύριοι, ἔλαβον χώραν ἔκτροποι σκηναὶ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς, ἀφορμὴ δὲ τούτων ὑπῆρξεν ἡ διοίκησις τοῦ Ταμείου ἐργατῶν· τὸ Ταμεῖον τῶν καπνεργατῶν ἔχει ἰδιάζουσαν τὴν συγκρότησίν του ἀπὸ τὰ λοιπὰ ταμεῖα, διότι καὶ κατὰ διάφορον τρόπον ἀπὸ τὰ λοιπὰ συντελοῦνται αἱ ἀποτελοῦσαι αὐτὸ εἰσφοραί. Συνεισφέρουν οἱ ἐργάται, παρακρατουμένου ποσοῦ τινος ἐκ τοῦ μισθοῦ των, οἱ ἐργοδόται καὶ τὸ Κράτος. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἀποτελεῖ κρατικὸν ὀργανισμὸν ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν, οὐχὶ ὡς ἀτόμων ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν, ὡς ἑνὸς κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ. Εἶνε φυσικὸν νὰ ἔχῃ τὴν διαχείρισίν του καὶ ἀπὸ τὰς τρεῖς ταύτας προελεύσεις. Ἡ διαχειρισιακὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἐξ ἐργατῶν, ἐξ ἐμπόρων καὶ ἐξ ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, κατ' ἀναλογίαν δὲ ἔχει παραχωρηθῇ μείζων κατ' ἀριθμὸν ἀντιπροσωπεία εἰς τοὺς ἐργάτας, τελευταίως τινὲς ἐκ τῶν ἐργατῶν, τῶν ὁποίων τὴν διεύθυνσιν καὶ τὴν κίνησιν κανονίζει ἀντιπροσωπεία ἐκ τοῦ ἐνταῦθα κόμματος τοῦ λεγομένου «Ἑνιαίου Μετώπου», ἠθέλησαν νὰ μεταβάλουν τὸ Ταμεῖον τοῦτο οὐχὶ διὰ συνεννοήσεως πρὸς τὸ Κράτος, οὐχὶ διὰ προτάσεως τὴν ὁποίαν οὗτοι ἠδύναντο νὰ κάμουν ὡς βουλευταί, ἀλλὰ δι' ἐξεγέρσεως τῶν ἐργατῶν καὶ χρησιμοποιήσεως αὐτῶν κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ κατὰ τῶν ἄλλων ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι ἀρέσκονται καὶ δὲν φέρουν οὐδεμίαν ἀντίρρησιν εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ Ταμείου συγκράτησιν. Εἰς τοὺς κυρίους ἀντιπροσώπους, ὅταν προσῆλθον εἰς ἐμὲ παραπονούμενοι περὶ τῶν ταραχῶν, ἃς αὐτοὶ προεκάλουν, τοὺς εἶπον ὅτι τὸ ζήτημα τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ταμείου δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ταραχῶν, ἀλλὰ δέον νὰ κανονισθῇ διὰ νομοθετικῆς ὁδοῦ, εἴτε διὰ τῆς διοικητικῆς.

Ὀφείλω δὲ νὰ σᾶς εἴπω ὅτι αἱ πληροφορίαι μου τὰς ὁποίας ἔχω ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς Θεσσαλονίκης εἶνε ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν διὰ πᾶν ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τοὺς ἐργάτας, γίνεται μία σκόπιμος προσπάθεια ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔχουν στραφῇ ἐντελῶς πρὸς τὰ ἀριστερὰ νὰ μεταχειρίζωνται τοῦτο, προσπαθοῦντες διαίας λύσεις, ἵνα παραστήσωσι τὸ Κράτος ὑποβαλλόμενον εἰς τὰς ἀξιώσεις αὐτῶν καὶ νὰ φαίνωνται αὐτοὶ δῆθεν τῶν ἐργατῶν ὑπέρμαχοι.

Σ. Μάξιμος. Αὐτὰ εἶνε παληά.

Π. Τσαλδάρης. Δυστυχῶς συμβαίνουν σήμερον. Εἰς τὰς κινήσεις αὐτὰς προΐστανται συνήθως τρεῖς βουλευταὶ οἱ κ. κ. Μάξιμος, Παπανικολάου καὶ Χατζόγλου.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Καὶ ὁ κ. Σταυρίδης ὁ πανταχοῦ παρών.

Π. Τσαλδάρης. Πρὸ ἡμερῶν αἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀρχαὶ ἔλαβον ὅλα τὰ μέτρα τὰ ἐνδεικνυόμενα κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ κέντρου, ἵνα προστατεύσουν τὴν ἐργασίαν, τόσον

ἀπέναντι τῶν ἐργοδοτῶν ὅσων καὶ ἀπέναντι τῶν φιλησύχων ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ ἐξακολουθήσουν τὰς ἐργασίας των. Πρὸς τοῦτο συνεστήθη, παρὰ τὰς διαφόρους δυσχερείας τὰς ὁποίας φέρουν οἱ πρὸς τὰ ἀριστερὰ κατευθυνόμενοι, νὰ παύσῃ τὸ Λόκ Ἄουτ καὶ νὰ ἀφεθῇ ἡ λεγομένη ἐλευθέρα ἐργασία, ἀλλ' ἀντὶ τῆς ἐργασίας μία ὡρισμένη μερὶς εἰσῆλθεν εἰς τὰ ἐργοστάσια καὶ ἔκαμε τὴν λεγομένην λευκὴν ἀπεργίαν. Δὲν ἤρκεσε δὲ τοῦτο, ἀλλὰ κατῆλθον εἰς τὰς ὁδοὺς μετ' ἀφαντάστου προκλητικότητος κατὰ τῆς τεταγμένης πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως δημοσίας δυνάμεως καὶ ἡ ὁποία πρέπει νὰ εἰπω κατὰ τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας ἔχω ἐκεῖθεν, τόσον τὰς τηλεγραφικὰς ὅσον καὶ τὰς τηλεφωνικάς, ὅτι ἐπέδειξεν ἀνοχὴν ὑπερβαίνουσαν ἀλῃθῶς πᾶν ὅριον ὥστε ἐπιτελέσῃ τὸ ὑπὲρ τῆς τάξεως καθῆκον ἄνευ ἀπευκταίων.

Ι. Καλογερᾶς. Δὲν ἔπρεπε.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν τὸ νομίζω. Αἱ ἀρχαὶ ἔχουν μίαν ὑποχρέωσιν, νὰ ἐπιβάλλουν τὸ κράτος τοῦ νόμου. Καὶ ἐφ' ὅσον δύνανται νὰ πράξουν τοῦτο χωρὶς νὰ μεταχειρισθῶσι βίαια μέτρα εἶναι καθῆκόν των, τοσοῦτῳ δὲ μᾶλλον καθ' ὅσον καὶ εἰς τὰς ἐξεγέρσεις τῶν ὁμάδων δὲν δύνανται νὰ γνωρίζουν μέχρι τίνος σημείου οἱ πολλοὶ συμμερίζονται τὰς ἰδέας τῶν ἐξεγερόντων αὐτοὺς ἢ γίνονται ἁπλῶς τυφλὰ ὄργανα μὴ γνωρίζοντα τί κάμουν. Διὰ τοῦτο συνεχάρην τὰς ἀρχὰς καὶ συνέστησα νὰ συνεχίσουν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ δυσχεροῦς αὐτῶν ἔργου. Ἀποτέλεσμα ἦτο ὅτι ἀποκατέστησαν τὴν τάξιν καὶ δὲν ἐχύθη οὔτε βρανὶς αἵματος καὶ ἀναληθῶς ἰσχυρίζονται τὸ ἐναντίον οἱ κύριοι τῆς ἀριστερᾶς· συνελήφθησαν οἱ ταραξίαι καὶ δυνάμει τοῦ νόμου περὶ δημοσίας ἀσφαλείας ἀπηλλάθησαν ἐκ τοῦ τόπου, (Χειροκροτήματα) ὅπως δύνανται οἱ ἥσυχοι ἐργάται νὰ ἀσχοληθῶσιν εἰς τὰ ἔργα των. Θὰ προσθέσω ὅτι αἱ ἀρχαί, ἵνα ἀποφύγουν τὴν σύγκρουσιν μετῆλθον καὶ τέχνασμα ἀκόμη.

Ὁ κ. Γ. Παπανικολάου ἡγούμενος μερίδος ἐργατῶν μετέβη προχθὲς εἰς τὸ Διοικητήριον καὶ προκλητικῶς ἠπείλησεν ὅτι, ἂν ἀπελαθῶσιν οἱ συλληφθέντες, ἡ παραλία θὰ πλημμυρήσῃ αἵματος. Ἡ ἀπάντησις ἦτο, ὅτι αἱ ἀρχαὶ ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ ἐκτελέσουν τὸ καθῆκον των καὶ οὔτε εἰς τὴν παραλίαν θὰ χυθῇ αἷμα, οὔτε οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς συγκρούσεως ἡ ἀπέλασις ἐγένετο ἐξ ἄλλου μέρους καὶ οὐχὶ ἐκεῖθεν, ὅπου οἱ ὁδηγοῦντες τοὺς ἐργάτας ἀριστεροὶ εἶχον συνέλθει πρὸς χύσιν τοῦ αἵματος τῶν ἄλλων καὶ οὐχὶ βεβαίως τοῦ ἰδικοῦ των καὶ σήμερον ἐπίσης ἄλλαι λυπηραὶ σκηναὶ ἔλαβον χώραν εἰς Θεσσαλονίκην, ἀλλὰ καὶ πάλιν τὸ Κράτος τοῦ Νόμου κατίσχυσε διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἀρχῶν ἄνευ τραχέων μέτρων καὶ ἐπετεύχθη, ὥστε αἱ ἀρχαὶ νὰ συλλάβουν περὶ τοὺς 120 ἐργάτας καὶ νὰ διαλύσουν τὰς γενομένας συγκεντρώσεις, χωρὶς κανεὶς νὰ πάθῃ τίποτε. (Εὖγε, Εὖγε). Μὴ νομίζετε, κύριοι, ὅτι τὸ Κράτος πρέπει νὰ ἐπιβάλλεται διὰ τῆς χύσεως αἵματος. Εἶναι εὐτυχὲς τὸ Κράτος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται δι' αὐτῆς τῆς παραστάσεώς του. Δὲν ἠρνήθη ποτὲ τὸ Κράτος νὰ ἐξετάσῃ τὰ αἰτήματα τῶν ἐργατῶν, ἀλλ' ὅταν προτέρχωνται εἰς τοῦτο καὶ οὐχὶ ὅταν ἄλλοι ἐκμεταλλεύονται τῶν ἐργατικῶν ζητημάτων ἐπιδιώκουσιν πρὸς ἄλλους σκοπούς νὰ χρησιμοποιῶσι τοὺς ἐργάτας κατὰ τοῦ Κράτους. Διὰ τοῦτο καὶ συνέστησα εἰς τοὺς συντηγητικοὺς ἐργάτας νὰ ἀπομωρισθῶσι τῶν ἀριστερῶν, καὶ τὸ Κράτος θὰ ἐξετάσῃ τὰ ζητήματά των, ἀλλ' ἀφοῦ προηγουμένως ἐπιβληθῇ ὁ νόμος καὶ τὸ Κράτος ἀπέναντι ἐκείνων, οἵτινες ἀντετάχθησαν κατὰ τούτου. Σήμερον αἱ ἀρχαὶ τῆς Θεσ)νίκης εἶχον σκοπὸν νὰ συλλάβουν καὶ τοὺς δύο κυρίους βουλευτάς, οἵτινες εἶχον τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐργατῶν. (μπράβο εὖγε) ἐξωθοῦντες τούτους κατὰ τῶν ἀρχῶν, ἀλλ' ἐνῷ ἐξώθησαν τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς ἔθεσαν ἀντιμέτωπους τῶν ἀρχῶν, ἐνῷ ἐξώθησαν τοὺς ἐργάτας εἰς τὸν κίνδυνον, αὐτοὶ ἀπέδρων λάθρα καὶ ἔφυγον (αἰσχος). Εἶναι καιρὸς νὰ κατανοηθῇ παρὰ τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου ὅτι οἱ παριστάμενοι ἐνταῦθα ὡς δῆθεν ἐκπρόσωποι τῶν συμφερόντων του, ἄλλους ἐπιδιώκουσι σκοπούς, οἵτινες μόνον εἰς κινδύνους τοὺς ἐρρίπτας ἐκθέτουσιν. Ἂν πράγματι ἤθελον νὰ προστατεύσωσιν ἐργατικὰ συμφέροντα θὰ ἠδύναντο νὰ φέρωσι ταῦτα ἐντὸς τῆς αἰθούσης, ὅπου καὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς ὁλοκλήρου θὰ ἐτύγχανον ὅλης τῆς εὐμενοῦς ἀκροάσεως καὶ τῆς συνδρομῆς πάντων ἡμῶν, εἰλικρινῶς καὶ πλήρως, ἐχόντων τὸ ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν ἐνδιαφέρον. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) προτείνει νὰ σταματήσῃ ἤδη ἡ συζήτησις ἡ ὁποία ἀντικανονικῶς ἐπεξετάθη καὶ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς 30 Μαΐου.

Ὁ κ. ***Μ. Γούδας*** παρατηρεῖ ὅτι εἰς τὸ ἐδάφιον δ τῆς τρίτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 119 παρελήφθη ἡ λέξις «ἀστικήν» ἡ ὁποία πρέπει νὰ προστεθῇ.

Ὁ κ. ***Μ. Κύρκος*** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) λέγει ὅτι τοιοῦτον τι δὲν ἐψηφίσθη.

Ι. Ράλλης. Ἐψηφίσθη μετὰ τῆς προσθήκης «καὶ ἀστικῆς».

Μ. Κύρκος. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ παραδεκτὸν τοιαύτη τροπολογία τὴν τελευταίαν στιγμήν. (Φωναί, θόρυβος καὶ διαμαρτυρίαι).

Θ. Γοῦσκος. Παρατηρεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ἡ λέξις «ἀστική».

Πρόεδρος. Θὰ ζητήσω τὰ ἐστενογραφημένα πρακτικὰ καὶ θὰ συμμορφωθῶ πρὸς αὐτά.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** παρατηρεῖ ὡσαύτως ὅτι εἰς τὴν παράγραφον 6 παρελήφθη ἡ λέξις «νῦν».

Γ. Τσακανίκας. Μάλιστα.

Κ. Καλκάνης. Ὄχι.

Πρόεδρος. Θὰ καταφύγω καὶ δι' αὐτὸ εἰς τὰ ἐστενογραφημένα πρακτικά.

Π. Μπούμπουλης. Ὑπάρχει εἰς τὸ προεδρεῖον τὸ ψηφισθὲν σχετικὸν σημείωμα.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι ὄντως ἀξιώσει τῆς Βουλῆς προσετέθη ἡ λέξις «νῦν».

Ὁ κ. ***Κ. Γεωργαντόπουλος***, παρατηρεῖ ὅτι εἰς τὴν ἑρμηνευτικὴν δήλωσιν περὶ καπνοτόπων, ἐνῷ ἐδέχθη ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅπως διατραφῇ ἡ διάταξις διὰ τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν ἐν τούτοις παρέμεινεν αὕτη καὶ πρέπει νὰ διαγραφῇ.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν ἔγινε δεκτὴ ἡ ἀπάλειψις αὐτη.

Α. Ἀργυρὸς (Ὑπουργὸς Παιδείας). Ὁ κίνδυνος εἶναι ὁ ἑξῆς. Δὲν ὑπάρχει ἰδιοκτήτης ἐν Μακεδονίᾳ, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ ἔχῃ καπνοχώραφα καὶ πρέπει νὰ κατοχυρωθῇ αὐτη.

Ι. Ράλλης. Εἶναι ἀναμφισβήτητον, λέγει, ὅτι εἰς τὴν παράγραφον 5 προσετέθη ἡ φράσις καὶ «ἀστικήν». Τὸ ἐβεβαίωσαν ἄλλωστε τοῦτο καὶ ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος κατὰ τὴν συνεδρίασιν. Δὲν εἶναι δυνατόν, λέγει, ν' ἀνεχθῶμεν ὅπως μεταβάλλωνται αἱ ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς διὰ μιᾶς ψευδοῦς κατασκευῆς τῶν πρακτικῶν.

Ὁ κ. ***Μ. Κύρκος*** (Ὑπουργὸς Προνοίας) λέγει ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν τὴν τελευταίαν στιγμὴν διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἐπικυρώσεως τῶν πρακτικῶν νὰ δεχθῶμεν τροπολογίαν, ἥτις ἀνατρέπει πλήρως τὸ ἄρθρον 119. Ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς σχετικῆς διατάξεως ἐγίνετο κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ μὴ εἶνε δυσχερὲς νὰ δημιουργηθῶσιν παρεξηγήσεις. Ἀλλὰ τοιαύτην τροπολογίαν προτεινομένην θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποδεχθῶσιν οἱ πρόσφυγες Βουλευταί, οἱ ὁποῖοι ἅπαντες θὰ ἐξῆγειρόντο καὶ δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἄνευ συζητήσεως.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος.*** Πάσαι αἱ συζητήσεις εἶνε μάταιαι, ἐφ' ὅσον αἱ ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς περιέχονται εἰς τὰ ἐστενογραφημένα πρακτικά.

Ὁ κ. ***Α. Παπα αστασίου*** λέγει ὅτι παρίστατο καθ' ὅλην τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου δὲν ἀντελήφθη δὲ νὰ γίνῃ δεκτὴ τοιαύτη τροπολογία.

Οἱ κ. κ. ***Ι. Παπαϊωάννου*** καὶ ***Π. Τσαλδάρης*** ἐπιφέρουν

παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 119 μεθ' ὃ ἐπακουσθησαν τὰ πρακτικά.

Προτάσει τοῦ κ. ***Ι. Ράλλη*** γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὴ ἡ κάτωθι αὐθεντικὴ ἑρμηνεία ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 117 τοῦ Συντάγματος.

«Ἡ ἀκριβὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 117 τ. ὁ Συντάγματος εἶναι ὅτι αἱ διατάξεις περὶ ἀσυμβιβάστου τοῦ ἄρθρου 40 ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ Δημοσίων ὑπαλλήλων ὡς ἐκ τοῦ λειτουργήματος αὐτῶν ἀσκούντων ἐποπτείαν ἢ ἔλεγχον ἐπὶ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀναφερομένων νομικῶν προσώπων».

Ἀναγινώσκεται μετὰ τοῦτο καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ κάτωθι ψήφισμα :

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ψηφίζει :

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀναθεωρηθέντος Συντάγματος λήγει ἡ συντακτικὴ διαιωδοσία τῆς Βουλῆς. 2) Τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα ψηφίσματα συντακτικοῦ περιεχομένου διατηροῦν τὴν ἰσχύν των. Ὅτου δὲ εἰς τοιαῦτα ψηφίσματα διὰ τὴν ῥύθμισιν ὡρισμένων ζητημάτων προβλέπεται ἡ ἔκδοσις εἰδικοῦ ψηφίσματος, ἡ ῥύθμισις αὐτῶν γεννήσεται διὰ νόμου.

Ὁ κ. ***Τ. Ἀναστασίου,*** ζητεῖ ὅπως προταχθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀναστάσεως τοῦ ἀρχείου τοῦ Πρωτοδικείου Ἠλείας.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς ἐφάπαξ συζήτησιν τὰ κάτωθι ὑπηρεσιακὰ νομοσχέδια.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1917 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ τοῦ τρόπου ἐκδικάσεως τῶν μὴ ἐκδικασθεισῶν ἐμπροθέσμων περιουσιακῶν δηλώσεων ὁμοεθνῶν ἀνταλλαξίμων», ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς Βουλῆς ἐκδοθὲν ἀπὸ 19 Μαρτίου 1927 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ τοῦ τρόπου ἐκδικάσεως τῶν μὴ ἐκδικασθεισῶν ἐμπροθέσμων περιουσιακῶν δηλώσεων ὁμοεθνῶν ἀνταλλαξίμων», δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 46 (Τεῦχος Α') τῆς 19 Μαρτίου 1927 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἔχον ὡς ἕπεται :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου π. ἔ. ψήφισμα τῆς Βουλῆς «περὶ συστάσεως τριακονταμελοῦς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς παρακολούθησιν ἐν γένει τῶν προσφυγικῶν ζητημάτων», μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τῆς ἄνω Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου παύει ἡ ἁρμοδιότης τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ τῶν εἰδικῶς διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀσαφῶν δηλώσεων Σμύρνης συσταθεισῶν ἐπιτροπῶν διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐμπροθέσμως ὑποβληθεισῶν περιουσιακῶν δηλώσεων τῶν δικαιούχων ἀνταλλαξίμων προσφύγων, ἐφ' ὧν εἴτε λόγῳ ἀγνοίας τῆς πεσιουσίας εἶχε ἀσαφείας τῶν δηλώσεων δὲν ἐξεδόθησαν ἀποφάσεις ἐκ μέρους τῶν πρωτοβαθμίων κοινοτικῶν Ἐπιτροπῶν.

2. Διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀνωτέρω δηλώσεων συνιστῶνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας μέχρι δέκα τὸ πολὺ πρωτοβαθμίων ἐκτιμητικῶν ἐπιτροπῶν μὲ ἕδραν ὁριζομένην διὰ τῆς περὶ συστάσεως αὐτῶν ἀποφάσεως.

3. Αἱ ἐπιτροπαὶ εἶνε τριμελεῖς, προεδρεύονται δὲ ὑπὸ νομομαθοῦς, κατὰ προτίμησιν πρόσφυγος, μὴ ἐξασκοῦντος τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα. Τὰ δύο ἄλλα μέλη εἶνε ἐπίσης πρόσφυγες, λαμβανόμενοι ἑκάστοτε ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ δηλουμένη περιουσία.

4. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ ἕδρα τῶν διὰ τοῦ παρόντος ὁριζομένων ἐπιτροπῶν εἶνε διάφορος τῆς ἕδρας ἐπαρχιακοῦ τινος συμβουλίου, τὰ δύο μέλη λαμβάνονται ἐκ τῶν πρόσφύγων τῶν καταγομένων ἐκ τῆς ἐπαρχίας εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ὁποίας κεῖται ἡ δηλωθεῖσα περιουσία.

5. Ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διορισμὸς τοῦ τε προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῶν πρωτοβαθμίων ἐκτιμητικῶν ἐπιτροπῶν ἐνεργεῖται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

6. Παρ' ἑκάστῃ τῶν ἐπιτροπῶν διορίζεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας γραμματεύς.

Ἄρθρον 2.

1. Αἱ πρωτοβάθμιοι ἐπιτροπαὶ τὰς εἰς αὐτὰς παραπεμπομένας ἀνεκδικάστους ἢ ἀπαφεῖς δηλώσεις χωρίζουσι κατὰ κοινότητα, ἐπιλαμβάνονται δὲ τῆς ἐκδικάσεως τῶν δηλώσεων μιᾶς ἑκάστης κοινότητος κατ' ἀλφαβητικὴν αὐτῶν σειράν, ἀφοῦ προηγουμένως ἐλέγξωσι τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς δηλώσεως, καὶ τὴν μὴ ἐκδίκασιν αὐτῆς κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὁρισθησόμενα διὰ Διατάγματος ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου.

2. Διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν δηλώσεων μιᾶς ἑκάστης κοινότητος αἱ πρωτοβάθμιοι αὗται ἐπιτροπαὶ ἀκολουθοῦσι τὴν διὰ τοῦ ψηφίσματος τῆς 3 Ἀπριλίου 1925 καθορισθεῖσαν διαιονομίαν ἐν τῇ ἐκτιμήσει.

3. Αἱ πρωτοβάθμιοι ἐπιτροπαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἀποπερατώσωσι τὸ ἔργον τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀνεκδικάστων καὶ ἀσαφῶν ἐμπροθέτμων περιουσιακῶν δηλώσεων ἐντὸς τριμήνου κατ' ἀνώτατον ὅριον ἀπὸ τῆς συστάσεώς των.

4. Ἡ ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων δικαιούχων ἢ τῆς Διευθύνσεως Ἀνταλλαγῆς προσφυγὴ κατὰ τῶν πράξεων τῶν διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένων πρωτοβαθμίων ἐπιτροπῶν, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον τασσομένης τριμήνου προθεσμίας.

Ἄρθρον 3.

1. Κατὰ τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁριζόμενον τρίμηνον πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐκτιμήσεως ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῶν ἐκτιμητικῶν ἐπιτροπῶν δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως δραχμῶν 75 δι' ἑκάστην συνεδρίασιν καὶ μέχρις 25 συνεδριάσεων κατὰ μῆνα.

Ὁ γραμματεὺς δικαιοῦται ἀποζημιώσεως 1500 δραχμῶν κατὰ μῆνα.

2. Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ τρίτου μηνὸς καταβάλλεται μόνον μετὰ τὴν ὁλικὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐκτιμήσεως.

3. Ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῶν διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένων ἐπιτροπῶν ὑπέχουσι τὰς ἐν ἄρθρῳ 24 τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1925 «περὶ συστάσεως ἐπιτροπῶν κλπ.» ψηφίσματος εὐθύνας.

Ἄρθρον 4.

1. Αἱ ἤδη ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ τῶν ἐπιτροπῶν ἀσαφῶν δηλώσεων Σμύρνης, ὡς καὶ αἱ μέλλουσαι νὰ ἐκδοθῶσι μέχρι συστάσεως τῶν διὰ τοῦ παρόντος ἱδρυομένων πρωτοβαθμίων ἐκτιμητικῶν ἐπιτροπῶν ἀποφάσεις ἐπὶ ἀνεκδικάστων, ἀλλ' ἐμπροθέσμων δηλώσεων, ὡς καὶ ἀσαφῶν τοιούτων, παραμένουσιν ἰσχυρά, ἐπέχουσαι θέσιν πράξεων πρωτοβαθμίου ἐκτιμήσεως ὑπὸ κοινοτικῶν ἐκτιμητικῶν ἐπιτροπῶν.

2. Ἡ ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων δικαιούχων ἢ τῆς Διευθύνσεως Ἀνταλλαγῆς προσφυγὴ κατὰ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἀποφάσεων ἐνεργεῖται ἐνώπιον τῶν κατὰ νόμον δευτεροβαθμίων ἐπιτροπῶν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου

16 τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1925 «περὶ συστάσεως διοικητικῶν ἐπιτροπῶν κλπ.» ψηφίσματος τασσομένης προθεσμίας, ἐπαναφερομένης ἐν ἰσχύϊ τῆς διατάξεως ταύτης.

Ἄρθρον 5.

1. Ἡ προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν ὑπευθύνων δηλώσεων ἀστότητος ὑπὸ τῶν δικαιούχων ἀνταλλαξίμων λήγει τὴν 31 Μαρτίου 1927.

2. Αἱ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ὑποβληθησόμεναι δηλώσεις δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψει διὰ τὴν πρώτην προκαταβολὴν τὴν χορηγουμένην εἰς τοὺς ἀστοὺς πρόσφυγας.

Ἄρθρον 6.

Ὁ καθορισμὸς τῶν κληρονόμων καὶ τῶν κληρονομικῶν μεριδίων δικαιούχων ἀνταλλαξίμων προσφύγων θνησκόντων μετὰ τὴν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν παράδοσιν τῶν μητρώων εἰς ἃ εἶνε ἐγγεγραμμένοι, ἀνατίθεται τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

Ἄρθρον 7.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ παρὸν Ν. Διάταγμα ὑποβληθήσεται εἰς τὴν Βουλὴν ἅμα τῇ ἐπαναλήψει τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1927 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων τῶν ἐκ Τουρκίας προσφύγων», ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς Βουλῆς ἐκδοθὲν ἀπὸ 19 Μαρτίου 1927 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων τῶν ἐκ Τουρκίας προσφύγων» δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 46 τεῦχος Α' τῆς 19 Μαρτίου 1927 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἔχον ὡς ἕπεται.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου π. ἔ. ψήφισμα τῆς Βουλῆς περὶ συστάσεως τριακονταμελοῦς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς παρακολούθησιν ἐν γένει τῶν προσφυγικῶν ζητημάτων», μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τῆς ἄνω Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1921 Νομοθ. Διατάγματος τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

1) Διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, συνιστᾶται πενταμελὲς ἐπαρχιακὸν συμβούλιον δι' ἑκάστην τῶν τέως ἐν Τουρκίᾳ ἐκκλησιαστικῶν ἐπαρχιῶν, ὧν οἱ κάτοικοι ὑπάγονται εἰς ἀνταλλαγήν, ἐκλεγόμενον ὡς κατωτέρω ὁρίζεται.

Δύναται ὅμως διὰ τῆς αὐτῆς ἢ δι' ἄλλης πράξεως, δημοσιευομένης ὁμοίως, νὰ ὁρισθῇ ἡ σύστασις ἑνὸς καὶ μόνου συμβουλίου δι' ἐπαρχίας πλείονας τῆς μιᾶς.

2. Τὴν ἕδραν τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ὁρίζει ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας, λαμβάνων ὑπ' ὄψει τὸν τόπον τῆς κατοικίας ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ ἀνταλλαξίμων ἑκάστης ἐπαρχίας.

3. Τὰ μέλη τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ἐκλέγονται δι' ἀμέσου ψηφοφορίας τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ παρόντων κατὰ τὴν ἐπιλογὴν μελῶν τῆς ἐπαρχίας.

4. Τὰ ἀναπληρωματικὰ μέλη λαμβάνονται κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ἐπιλαχόντων ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν τακτικῶν μελῶν.

5. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὑπάρχει ὁ Μητροπολίτης τῆς ἐπαρχίας, οὗτος προεδρεύει αὐτοδικαίως τοῦ οἰκείου ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου. Ἐλλείψει τούτου ὁ πρόεδρος ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου μεταξὺ αὐτῶν.

6. Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκλογῆς τῶν μελῶν τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων κανονισθήσονται διὰ διατάγματος ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου.

Ἄρθρον 2.

1. Τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ὑπάγονται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, εἰς ὃ καὶ εἰσηγοῦνται τὰ λήπτεα πρὸς προστασίαν τῶν ἐκ τῆς Συμβάσεως τῆς Ἀνταλλαγῆς ἀπορρεόντων δικαιωμάτων τῶν ἀνταλλαξίμων, ὡς καὶ τῶν τέως ὑρισταμένων ἐν Τουρκίᾳ νομικῶν προσώπων, κοινοτήτων, μονῶν, ἐκκλησιῶν, σχολῶν, νοσοκομείων ἢ ἄλλων εὐαγῶν ἢ φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων.

2. Τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια συντάσσουν ἀπογραφὴν τῶν περιουσιῶν τῶν κοινοτήτων καὶ καθιδρυμάτων, ὑποβάλλουσιν ἁρμοδίως δηλώσεις περὶ τῶν ἐν Τουρκίᾳ ἐγκαταλειφθεισῶν περιουσιῶν των καὶ μεριμνῶσι περὶ τῆς ἐκτιμήσεως αὐτῶν.

3. Τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἐπιμελοῦνται τῆς ἐξευρέσεως καὶ τῆς εἰς τὴν ἁρμοδίαν πρὸς φύλαξιν Ἀρχὴν παραδόσεως τῶν αὐθαιρέτως κατεχομένων παρὰ παντὸς τρίτου ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων ἀνηκόντων εἰς κοινότητας ἢ ἱδρύματα τῆς ἐπαρχίας αὐτῶν, γνωμοδοτοῦσι δὲ περὶ παροχῆς ἐκκλησιαστικῶν εἰδῶν καὶ ἰδίᾳ ἱερῶν ἀμφίων εἰς ἐκκλησίας καὶ ἱδρύματα συνοικισμῶν, ἔνθα κατοικοῦσι πρόσφυγες τῆς ἐπαρχίας αὐτῶν.

4. Τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια γνωμοδοτοῦσι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας καὶ χορηγοῦσι πρὸς τὰς δημοσίας Ἀρχὰς ἢ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν πᾶσαν ζητουμένην πληροφορίαν περὶ τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τῶν δικαιούχων ἢ τοῦ τόπου τῆς καταγωγῆς των.

5. Τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἐκδίδουσιν ὑπευθύνους πιστοποιήσεις περὶ τῶν συγγενῶν καὶ κληρονόμων των ἀνταλλαξίμων τῶν ἀποβιωσάντων ἐν Τουρκίᾳ, Ἑλλάδι ἢ ἀλλαχοῦ καὶ καταγομένων ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν.

6. Τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια προτείνουν τοὺς ἐπιτρόπους τῶν ἀνηλίκων ὀρφανῶν τῶν μὴ ἐχόντων νομίμους ἢ δικαστικῶς διωρισμένους ἐπιτρόπους αὐτεπαγγέλτως ἢ αἰτήσει συγγενῶν ἢ φίλων αὐτῶν διοριζομένους ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας κατὰ τὸ 6 ἄρθρον τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 3 Μαΐου 1924 καὶ ἐπιμελοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν διορισθησομένων ἐπιτρόπων συντάξεως καὶ ὑπολῆς τῶν δηλώσεων τῶν περιουσιῶν τῶν ὀρφανῶν. Οἱ ἐπίτροποι τῶν ὀρφανῶν δικαιοῦνται ποσοστοῦ λόγῳ ἀμοιβῆς ἐπὶ τῆς εἰσπραχθησομένης περιουσίας ὁριζομένου μέχρι ποσοῦ 10.000 δραχμῶν εἰς 4%ο διὰ τὸ ἐπὶ πλέον τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ μέχρις 100.000 3%ο καὶ διὰ τὸ πέραν τοῦ τελευταίου ποσοῦ 2%ο.

7. Ἡ διάθεσις τῶν ἐκκαθαρισθησομένων περιουσιῶν τῶν κοινοτήτων καὶ καθιδρυμάτων θὰ κανονισθῇ δι' εἰδικοῦ νόμου πρὸς ἐπίτευξιν κατὰ τὸ δυνατὸν τοῦ δι' ὃν εἶνε αὗται προωρισμέναι σκοποῦ.

Ἄρθρον 3.

1. Εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκδόσεως ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου πιστοποιητικῶν αἰτήσει ἰδιώτου εἰσπράττεται παρὰ τοῦ ζητοῦντος τὴν ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ δικαίωμα δραχμαὶ δέκα (10) κατὰ πιστοποιητικόν, διατιθέμενον ὑπὲρ τῶν γενικῶν ἐξόδων καὶ τῶν δαπανῶν συντηρήσεως τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου.

2. Πρόεδρος ἢ μέλος ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου εἰσπράττων δικαίωμα δι' ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ μεῖζον τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ καθοριζομένου, τιμωρεῖται διὰ κρατήσεως μέχρις ἑνὸς καὶ προστίμου μέχρι δραχ. χιλίων (1000).

3. Ὁ τρόπος τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐσόδων τῶν ἐπαρχια-

κών συμβουλίων κανονισθήσεται διὰ Διατάγματος ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου.

Ἄρθρον 4.

1. Τὰ κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος νόμου λειτουργοῦντα ἐπαρχιακὰ συμβούλια παύουσιν ὑφιστάμενα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς περὶ συστάσεως τοῦ νέου ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

2. Ἅπαντα τὰ ἀρχεῖα τῶν καταργουμένων ἐπαρχιακῶν συμβουλίων παραδίδονται εἰς τὰ νέα ἐπιμελείᾳ τῆς Διευθύνσεως Ἀνταλλαγῆς.

Ἄρθρον 5.

Ὁ Γραμματεὺς ἑκάστου ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου διορίζεται παρ' αὐτοῦ καὶ λαμβάνει μηνιαίαν ἀποζημίωσιν δραχ. δύο χιλιάδων (2.000).

Τὸ παρὸν Νομοθετικὸν Διάταγμα, ἰσχῦον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβληθήσεται εἰς τὴν Βουλὴν ἅμα τῇ ἐπαναλήψει τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σχέδιον νόμου·

Περὶ διαθέσεως τῶν χρηματικῶν ὑπολοίπων τοῦ τέως Ταμείου Ἀγροφυλακῆς τῆς περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Ἰωαννίνων πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων συγκοινωνίας ἐν Ἠπείρῳ.

(Ὡς ἐτροποποιήθη μετὰ τὴν α' συζήτησιν), ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Τὰ χρηματικὰ ὑπόλοιπα τοῦ τέως εἰδικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς τῆς περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Ἰωαννίνων ἐπιτρέπεται νὰ τεθῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας πρὸς κατασκευὴν ἐν Ἠπείρῳ τῶν γεφυρῶν Τσιμόβου, Γόγγου καὶ Μπαλντούμας.

Αἱ διὰ τὴν μεταβίβασιν τοῦ ἄνω χρηματικοῦ ὑπολοίπου ἀναγκαῖαι διατυπώσεις κανονισθήσονται δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 2.

Κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω τρόπον τίθενται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τὰ χρηματικὰ ὑπόλοιπα τοῦ τέως Εἰδικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς τῆς περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Λεβαδείας εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας πρὸς κατασκευὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Λεβαδείας τοῦ ὑπολοίπου τῆς ὁδοῦ Λεβαδείας — Ἀραχώβης πρὸς συμπλήρωσιν τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Σταθμοῦ Δαυλείας—Δαυλείας, διατιθεμένου μέρους τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ὑδραυλικοῦ Ταμείου Ἐρκύνης τῆς Λεβαδείας.

Αἰτήσει τῶν κ. κ. ***Ι. Παπαϊωάννου, Δ. Πετρακάκου*** καὶ ***Ν. Κουμαντάρου*** γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ψήφισμα·

Περὶ ἐκποιήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Δημητρίου Ν. Σταΐκου καταλειφθείσης περιουσίας εἰς τὸν Δῆμον Ἀγρινίου, ἔχον οὕτω

Ἄρθρον 1.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐπιτακτικοῦ καὶ ἀμέσου ἀνάγκης κοινωφελοῦς ἔργου τῆς ὑδρεύσεως τῆς πόλεως Ἀγρινίου ἐπιτρέπεται ἡ ἐκποίησις τῆς ὑπὸ τοῦ Δημητρίου Ν. Σταΐκου, διὰ τῆς ἀπὸ 13 Μαρτίου 1891 ἰδιοχείρου διαθήκης του, ἐγκαταλειφθείσης εἰς τὸν Δῆμον Ἀγρινίου περιουσίας, ἐὰν περὶ τῆς ἐκποιήσεως ταύτης ἤθελεν ἀποφασίσει τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ἀγρινίου διὰ πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ συμφωνήσωσι καὶ οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης, κατὰ τὴν ἰδίαν καὶ οὗτοι πλειονοψηφίαν.

Ἄρθρον 2.

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀπόφασις τοῦ Δημοτικοῦ συμβουλίου μετὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης ὑποβάλλεται πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅστις κρίνει περὶ τῆς διὰ τὰς ἀποφάσεις ταύτας τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ 1 ἄρθρου.

Ἄρθρον 3.

Μετὰ τὴν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν δικαιοῦται ὁ Δῆμος Ἀγρινίου νὰ ἐκποιήσῃ τὴν εἰρημένην κληρονομικὴν περιουσίαν, τμηματικῶς ἢ ἐν συνόλῳ, διὰ δημοπρασίας, κατὰ τοὺς κειμένους νόμους τὸ προϊὸν δὲ τῆς ἐκποιήσεως ταύτης θέλει κατατεθῇ εἰς τὸ ἐν Ἀγρινίῳ ὑποκατάστημα τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τὸ δὲ ἀνωτέρω κληροδότημα ἐξακολουθεῖ τὴν νομικήν του προσωπικότητα, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ Δῆμος Ἀγρινίου δικαιοῦται νὰ ἀναλάβῃ, ἄνευ ἐπιστροφῆς, ὁλόκληρον τὸ ποσὸν καὶ χρησιμοποιήσῃ τοῦτο ἀποκλειστικῶς εἰς ἐκτέλεσιν ἔργων ὑδρεύσεως, πρὸς ἐκπλήρωσιν δὲ τοῦ σκοποῦ τοῦ διαθέτου, ἐν τῷ ὁποίῳ νοεῖται καὶ ἡ συντήρησις Νοσοκομείου, ὑποχρεοῦται ὁ Δῆμος νὰ ἀναγράφῃ κατ' ἔτος εἰς τὸν προϋπολογισμόν του ποσὸν ἴσον πρὸς τόκον 5 % ἐπὶ τοῦ χρησιμοποιηθησομένου τιμήματος καὶ νὰ χρησιμοποιῇ τοῦτο εἰς φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς καὶ κατὰ προτίμησιν διὰ τὴν συντήρησιν Νοσοκομείου.

Ἄρθρον 4.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐπιτακτικοῦ καὶ ἀμέσου ἀνάγκης κοινωφελοῦς ἔργου τῆς ὑρεύσεως τοῦ Δήμου 2 παρτιατῶν καὶ τῆς ἱδρύσεως Νοσοκομείου ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ σκοποῦ τοῦ κληροδοτήματος καὶ τῆς δωρεᾶς τοῦ Ι. Γρηγορίου καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ δι' ἐπαγγελματικὴν σχολὴν ἐν Σπάρτῃ, ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὅρους καὶ προϋποθέσεις, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ψηφίσματος.

Οἱ κ.κ. Α. Ἰασωνίδης, Δ. Μυλωνᾶς, Κ. Μουζενίδης, Β. Καραπαναγιώτης, Ε. Ἐμμανουηλίδης, Ε. Φωτάκης, Α. Μητσοτάκης, Α. Εὐφραιμίδης, Ε. Ζούνας, Γ. Σήφακας, Ν. Μπακόπουλος, Σ. Ταλιαδούρος, Ρ. Κούνδουρος, Γ. Ἐξηντάρης, Α. Γρηγοριάδης, Κ. Μητάκος, Ν. Μανούσης, Κ. Σπυρίδης, Χ. Ἀλαμανῆς, Η. Παπαδόπουλος, Α. Δουλγερίδης, Α. Θεολογίτης, Δ. Καζάκης, Α. Ἀποστολίδης, Α. Λαζαρίδης, Β. Ζησιάδης, Β. Γκλαβάνης, Γ. Τσακανίκας, Χ. Λαδᾶς, Π. Πετρίδης, Μ. Τσαλαμπᾶς, Α. Κυβετός, Α. Ψάρρας, Θ. Χαβίνης, Γ. Βαρδάκης, Α. Ἔξαρχος, Γ. Σίδερης, Γ. Ζερβός, Α. Θεοδωρίδης, Α. Ἀνδρεάδης, Λ. Κουτσοπέταλος, Π. Εὐριπαῖος, Δ. Φλωριᾶς, Η. Διαμαντόπουλος, Μ. Βολουδάκης, Φ. Παπαγεωργίου, Δ. Ἀμπατζόπουλος, Α. Παπαδᾶτος, Π. Νικολαΐδης, Η. Πολυχρονίδης, Φ. Δημάδης, Θ. Τσιριμῶκος, Γ. Καλδῆς, Ι. Τσιγκόλης, Μ. Ἀργυρόπουλος, Κ. Ὀρφανός, Ε. Μαχαίρας, Α. Μάρκου, Δ. Κατσάνος, Ε. Μαλαμίδας, Α. Μέρος καὶ τρεῖς ἔτι ὑπογραφαὶ δυσανάγνωστοι, ὑποβάλλουσι πρότασιν, δι' ἧς παρακαλοῦσιν, ὅπως, μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ἀναθεωρηθέντος Συντάγματος, διακοπῶσι αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, χωρὶς ἡ Βουλὴ νὰ εἰσέλθῃ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην Νομοθετικὴν ἐργασίαν, ἐξαγγελθῇ δὲ εἰς ὅλας τὰς ἀρχὰς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς τὸ χαρμόσυνον γεγονὸς τῆς ψηφίσεως τοῦ Συντάγματος, ἀπὸ τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ γαλήνη καὶ ἡ εὐημερία τοῦ τόπου.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν ὡς συνημμολογήθη τὸ σύνολον τοῦ Συντάγματος, ἔχον οὕτω:

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Θρησκεία καὶ Ἐκκλησία

Ἄρθρον 1.

Ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει ἀναποσπάστως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκείνη, τοὺς ἱεροὺς, ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις. Εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας.

Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι ἀπαραβίαστος.

Τὰ τῆς λατρείας πάσης γνωστῆς θρησκείας τελοῦνται ἐλευθέρως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη. Ὁ προσηλυτισμὸς ἀπαγορεύεται.

Τὸ κείμενον τῶν Ἁγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον. Ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις αὐτοῦ ἄνευ τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπαγορεύεται ἀπολύτως (*).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Μορφὴ καὶ βάσεις τοῦ Πολιτεύματος

Ἄρθρον 2.

Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος εἶναι Δημοκρατία. Ἅπασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουν ἀπὸ τὸ Ἔθνος, ὑπάρχουν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἀσκοῦνται καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ Σύνταγμα.

Ἄρθρον 3.

Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διὰ τῶν ὑπευθύνων Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 5.

Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ Δικαστηρίων ἀνεξαρτήτων, ὑποκειμένων μόνον εἰς τοὺς νόμους(**)

Αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκδίδονται καὶ ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Δημόσιον δίκαιον τῶν Ἑλλήνων

Ἄρθρον 6.

Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν νόμων καὶ συνεισφέρουν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των. Εἰς τὰς δημοσίας λειτουργίας εἶναι δεκτοὶ μόνον πολῖται Ἕλληνες, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐξαιρέσεων.

Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ δημόσιος ὑπάλληλος εἰς μὴ νομοθετημένην θέσιν.

Πολῖται εἶναι ὅσοι ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσουν τὰ προσόντα τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Εἰς πολίτας Ἕλληνας τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως ἢ παράσημα, πλὴν τῶν μεταλλίων πολέμου, οὔτε ἀπονέμονται, οὔτε ἀναγνωρίζονται (*).

Ἄρθρον 7.

Πάντες οἱ εὑρισκόμενοι ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύουν ἀπολύτου προστασίας τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας των ἀδιακρίτως ἐθνικότητος, θρησκείας καὶ γλώσσης. Ἐξαιρέσεις ἐπιτρέπονται εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Δίκαιον.

Ἄρθρον 8.

Ἀδίκημα δὲν ὑπάρχει, οὐδὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται, ἄνευ νόμου ἰσχύοντος πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως. Βαρυτέρα ποινὴ οὐδέποτε ἐπιβάλλεται μετὰ τὴν τέλεσιν τῆς πράξεως.

Ἄρθρον 9.

Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ.

Ἄρθρον 10.

Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται, ἀπελαύνεται, ἐκτοπίζεται ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται, εἰμὴ ὁπόταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 11.

Ἐξαιρουμένου τοῦ αὐτοφώρου ἀδικήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως.

Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλληφθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἁρμόδιον ἀνακριτὴν ἄνευ τινος ἀναβολῆς, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἂν δὲ ἡ σύλληψις

(*) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1: «Εἰς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 δὲν ἀντίκειται ἡ ἐν ταῖς Νέαις Χώραις καὶ τῇ Κρήτῃ ὑφισταμένη ἐκκλησιαστικὴ κατάστασις».

(**) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5: «Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι «ὅτι τὰ δικαστήρια ὑποχρεοῦνται νὰ μὴ ἐφαρμόζουν νόμον, οὗτινος τὸ περιεχόμενον ἀντίκειται πρὸς τὸ Σύνταγμα».

(*) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6: «Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου εἶναι «ὅτι εἰς κρατικὰς ὑπηρεσίας διορίζονται ὑπάλληλοι μόνον πολῖται Ἕλληνες, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα προσόντα, ξένοι δὲ μόνον ὅταν δι' εἰδικοῦ νόμου ἐπιτρέπεται». Ἡ δὲ λέξις «πολίτης» καὶ εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἄρθρα, ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ Ἕλληνος ὑπηκόου, τοῦ ἔχοντος δηλαδὴ Ἑλληνικὴν καταγένειαν, ἀδιακρίτως φύλου, ἡλικίας. Πολιτικὰ δικαιώματα εἰς τὰς γυναῖκας δύνανται ν' ἀπονεμηθῶσι διὰ νόμου».

ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου.

Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει, ἐντὸς τεσσαράκοντα ὀκτὼ τὸ πολὺ ὡρῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς, εἴτε νὰ ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα, εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἔνταλμα φυλακίσεως.

Ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται μέχρι πέντε ἡμερῶν, αἰτήσει τοῦ προσαχθέντος, ἢ ἐξ ἀνωτέρας βίας, βεβαιουμένης ἀμέσως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Παρελθούσης ἀπράκτου ἑκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικός, ὀφείλει νὰ ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα.

Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται, διωκόμενοι καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατήσει, ὑποχρεοῦνται δὲ καὶ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὁριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τῶν δικαστῶν, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν δέκα μεταλλικῶν δραχμῶν δι' ἑκάστην ἡμέραν.

Εἰδικὸς νόμος θέλει ὁρίσει τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρέχεται ἡ ἀποζημίωσις ἀπὸ τὸ Κράτος εἰς ἀδίκως προφυλακισθέντας ἢ καταδικασθέντας.

Ἡ προφυλάκισις δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν διὰ νόμου ὁριζομένων ὁρίων. (*)

Ἄρθρον 12.

Ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται πάντοτε τὸ Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἐπὶ ἐγγυήσει, ὁριζομένῃ διὰ δικαστικοῦ βουλεύματος καθ' οὗ ἐπιτρέπεται ἀνακοπὴ ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου. Οὐδέποτε δύναται ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἡ προφυλάκισις νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 13.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι ἡσύχως καὶ ἀόπλως· μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ Ἀστυνομία. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύνανται ν' ἀπαγορευθοῦν, ἂν ὡς ἐκ τούτων ἐπίκηται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, καθ' ὃν τρόπον θέλει ὁρίσει ὁ νόμος.

Ἄρθρον 14.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὅμως οὐδέποτε δύνανται νὰ ὑπαγάγουν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγουμένην τῆς Κυβερνήσεως ἄδειαν. Συνεταιρισμὸς δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἕνεκα παραβάσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων, εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

(*) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 : «Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς Συνταγματικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 ἀναφοικῶς μὲ τὴν τιμωρίαν τῶν ὑπαιτίων διὰ παρανόμους κατακρατήσεις εἶναι ὅτι δὲν εἶναι στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος ἡ δολία προαίρεσις, ἀλλὰ ἀρκεῖ καὶ ἡ ἁπλῆ γνῶσις τῆς παρανόμου κατακρατήσεως».

Ἄρθρον 15.

Τὸ ἄσυλον τῆς κατοικίας εἶναι ἀπαραβίαστον.

Οὐδεμία ἔρευνα ἢ εἴσοδος εἰς κατοικίαν ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων τιμωροῦνται ἐπὶ καταχρήσει τῆς ἐξουσίας τῆς Ἀρχῆς, ὑποχρεοῦνται δὲ καὶ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ προσέτι εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὁριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν ἑκατὸν μεταλλικῶν δραχμῶν.

Ἄρθρον 16.

Ἕκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον, ἀπαγορεύονται. Ἐξαιρετικῶς διὰ τοὺς Κινηματογράφους δύνανται νὰ ληφθοῦν προληπτικὰ μέτρα πρὸς προστασίαν τῆς νεότητος. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων διατριβῶν, εἴτε πρὸ τῆς δημοσιεύσεως, εἴτε μετ' αὐτήν. Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαίρεσιν ἡ κατάσχεσις μετὰ τὴν δημοσίευσιν, ἕνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας, εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας περιπτώσεις, ἕνεκεν ἀσέμνων δημοσιευμάτων, προσβαλλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶ· ἀλλὰ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως ὀφείλει καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς νὰ ὑποβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ Δικαστικὸν Συμβούλιον καὶ τοῦτο ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἄρσεως τῆς κατασχέσεως, ἄλλως ἡ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ βουλεύματος ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχεθέν.

Ἐπιτρέπεται νὰ ληφθοῦν διὰ νόμου ἰδιαίτερα μέτρα πρὸς καταπολέμησιν τῆς προσβαλλούσης τὰ δημόσια ἤθη φιλολογίας καὶ προστασίαν τῆς νεότητος ἀπὸ δημοσίων θεαμάτων καὶ παραστάσεων ἀκαταλλήλων.

Δύναται, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει, ν' ἀπαγορευθῇ ἐπὶ ἀπειλῇ κατασχέσεως καὶ ποινικῆς διώξεως ἡ δημοσίευσις εἰδήσεων ἢ ἀνακοινώσεων, ἀναγομένων εἰς στρατιωτικὰς κινήσεις ἢ εἰς ἔργα ὀχυρώσεως τῆς Χώρας. Εἰς τὴν κατάσχεσιν ἐφαρμόζονται αἱ ἀνωτέρω διατάξεις.

Ὁ τε ἐκδότης ἐφημερίδος καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος, ἀναφερομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, πλὴν τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, εἶναι ἀστικῶς καὶ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι εἰς πλήρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας καὶ εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὁριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, οὐδέποτε δ' ἐλάσσονος τῶν διακοσίων μεταλλικῶν δραχμῶν.

Εἷς μόνον πολίτας Ἕλληνας ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις ἐφημερίδων.

Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου δὲν θεωροῦνται ὡς ἐπ' αὐτοφώρῳ.

Ἄρθρον 17.

Βάσανοι καὶ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται. Πολιτικὸς θάνατος δὲν ἐπιβάλλεται. Ἐπίσης θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων δὲν ἐπιβάλλεται, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, ἐφ' ὧν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἐὰν τὸ μετὰ τοῦ πολιτικοῦ συνδεόμενον κοινὸν ἀδίκημα ἐπισύρῃ καθ' ἑαυτὸ τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου (*).

Ἄρθρον 18.

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν, τηλεγραφημάτων καὶ τηλεφωνημάτων εἶναι ἀπολύτως ἀπαραβίαστον.

Ἄρθρον 19.

Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει, πάντοτε δὲ προηγουμένης πλήρους ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀποζημίωσις ὁρίζεται πάντοτε ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Ἐν περιπτώσει δ' ἐπειγούσῃ δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὁρισθῇ δικαστικῶς, μετ' ἀκρόασιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ εἰς παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον ὁρίσει ὁ νόμος. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὁριστικῆς ἢ προσωρινῶς ὁρισθείσης ἀποζημιώσεως διατηροῦνται ἀκέραια πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως.

Εἰδικοὶ νόμοι κανονίζουν τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἰαματικῶν, ρεόντων καὶ ὑπογείων ὑδάτων.

Εἰδικοὶ νόμοι θέλουσι κανονίσει ὁμοίως τὰ τῶν ἐπιτάξεων διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως, ἢ πρὸς θεραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης, δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγείαν (**).

Ἄρθρον 20.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων διαθήκης ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ κοινωφελοῦς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται διὰ νόμου, ὅταν ἡ θέλησις τοῦ δωρητοῦ ἢ διαθέτου ἀποβαίνῃ ἀπολύτως ἀπραγματοποίητος, ἡ διάθεσις τοῦ διατιθεμένου ἢ δωρουμένου πρὸς ἄλλον παρεμφερῆ σκοπόν.

Ἄρθρον 21.

Ἡ τέχνη καὶ ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ διδασκαλία αὐτῶν εἶνε ἐλεύθεραι, διατελοῦν δὲ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον συμμετέχει εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐξάπλωσιν αὐτῶν.

(*) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 17 : «Διὰ τῆς λέξεως «βάσανοι» ἐννοεῖται καὶ οἱαδήποτε κάκωσις πρὸς κολασμὸν ἢ ἀνακάλυψιν ἐγκλήματος».

(**) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 : «Ἐν τῷ ὅρῳ «ἰδιοκτησία» νοεῖται καὶ ἡ κινητὴ τοιαύτη».

Ἄρθρον 22.

Ἡ ἐργασία, ἥ τε πνευματικὴ καὶ σωματικὴ διατελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, μεριμνῶντος συστηματικῶς ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἐξυψώσεως τῶν ἐργαζομένων τάξεων, ἀστικῶν καὶ ἀγροτικῶν.

Ἄρθρον 23.

Ἡ ἐκπαίδευσις διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους καὶ ἐνεργεῖται δαπάνῃ αὐτοῦ ἢ τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ὅλους ὑποχρεωτική, παρέχεται δὲ δωρεὰν ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ὁ νόμος ὁρίζει διὰ τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν τὰ ἔτη τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ εἶνε ὀλιγώτερα τῶν ἕξ. Διὰ νόμου δύναται ἐπίσης νὰ καταστῇ ὑποχρεωτικὴ ἡ φοίτησις καὶ εἰς σχολεῖα συμπληρωματικὰ τῶν σχολείων τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως μέχρι τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας.

Ἐπιτρέπεται εἰς ἰδιώτας καὶ νομικὰ πρόσωπα ἡ ἵδρυσις ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους (*)

Ἄρθρον 24.

Ὁ γάμος, ὡς θεμέλιον τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου καὶ τῆς συντηρήσεως καὶ προαγωγῆς τοῦ Ἔθνους, διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν προστασίαν τοῦ Κράτους.

Πολυμελεῖς οἰκογένειαι δικαιοῦνται εἰς εἰδικὴν μέριμναν.

Ἄρθρον 25.

Ἕκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουν τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ν' ἀναφέρωνται ἐγγράφως εἰς τὰς Ἀρχάς, ὑποχρεουμένας εἰς ταχεῖαν ἐνέργειαν καὶ ἔγγραφον ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς πρὸς ἣν ἡ ἀναφορὰ Ἀρχῆς καὶ τῇ ἀδείᾳ ταύτης ἐπιτρέπεται ἡ ἔγερσις ποινικῆς ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἀναφορὰν διὰ παραβάσεις ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας.

Ἄρθρον 26.

Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀξιοποίνους πράξεις αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν περὶ Ὑπουργῶν εἰδικῶς διατεταγμένων.

Ἄρθρον 27.

Οὐδεὶς ὅρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὁρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

(*) Ἑρμηνευτικαὶ δηλώσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 23 : 1) «Τὰ προγράμματα τῶν σχολείων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως καὶ ἡ ἐν αὐτοῖς διδασκαλία ὑπόκεινται ἀπεριορίστως εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους».

2) «Ἐφόσον οἱ μαθηταὶ φοιτῶσιν εἰς ἀντιστοίχους τάξεις σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ φοιτήσουν εἰς τὰς ἀναλόγους τάξεις τῶν σχολείων τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως».

3) «Ἡ ἔννοια τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 23 εἶναι ὅτι διὰ νόμου δύνανται νὰ θεσπισθῶσιν ἄδειαι πρὸς ἵδρυσιν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Νομοθετικὴ Ἐξουσία

Ἄρθρον 28.

Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν (*).

Ἡ αὐθεντικὴ ἑρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Ἄρθρον 29.

Πᾶσα πρότασις νόμου, ὑποβαλλομένη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ συνεπαγομένη δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἔκθεσιν περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεώς της, ὑπογεγραμμένην ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν καὶ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν.

Οὐδεμία πρότασις, ἀφορῶσα αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ Προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει πρὸς ὄφελος προσώπου, προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας (**).

Ἄρθρον 30.

Πρότασις νόμου ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ψηφισθεῖσα παραπέμπεται εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως ἀποφασίζει ἐπ' αὐτῆς.

Ἐὰν ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἡ Γερουσία δὲν λάβῃ ἀπόφασιν, τεκμαίρεται συμφωνία αὐτῆς πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἐὰν ἡ Γερουσία, εἴτε σιωπηρῶς, εἴτε μετὰ συζήτησιν, συμφωνήσῃ μὲ τὴν Βουλήν, ἡ πρότασις καθίσταται νόμος.

Ἐὰν ἡ Γερουσία ἀπορρίψῃ ἢ τροποποιήσῃ τὴν πρότασιν, ἐπαναφέρεται αὕτη εἰς τὴν Βουλήν. Ἐὰν ἡ Βουλὴ ἐμμείνῃ εἰς τὴν προηγουμένην αὐτῆς ἀπόφασιν, ἡ ἐπιψήφισις ἀναβάλλεται ἐπὶ δίμηνον, ὁπότε ἡ πρότασις καθίσταται νόμος, ἂν συγκεντρώσῃ τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν. Δύναται ὅμως καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ διμήνου νὰ ληφθῇ ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐν κοινῇ συνεδριάσει τῶν δύο Σωμάτων, ἐφόσον ἤθελε προκαλέσει ταύτην ἡ Γερουσία δι' ἀποφάσεως λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Τὰ δύο Σώματα συνέρχονται πρὸς τοῦτο τὸ ταχύτερον εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 31.

Πρότασις νόμου, ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ψηφισθεῖσα, παραπέμπεται εἰς τὴν Βουλὴν καί, ἂν αὕτη συμφωνήσῃ μὲ τὴν Γερουσίαν, καθίσταται νόμος τοῦ Κράτους, ἐὰν δὲ τὴν τροποποιήσῃ τὴν παραπέμπει εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἡ διαδικασία τοῦ ἄρθρου 30, ὡς ἐὰν ἡ πρότασις εἶχεν εἰσαχθῇ ἀρχικῶς εἰς τὴν Βουλήν. Ἐὰν τέλος τὴν ἀπορρίψῃ, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 33.

Ἄρθρον 32.

Ἐν περιπτώσει διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων ἀναστέλλονται αἱ προθεσμίαι τῶν ἄρθρων 30 καὶ 34.

Ἐν περιπτώσει ἀνανεώσεως τῆς Βουλῆς, ἡ ὑπὸ τῆς διαλυθείσης Βουλῆς ψήφισις προτάσεώς τινος θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη, ἐφόσον πρὸ τῆς διαλύσεως δὲν ἐψηφίσθη καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὁριστικῶς.

Ἄρθρον 33.

Προτάσεις νόμων, γενόμεναι ἀποδεκταὶ ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, τελικῶς ὅμως ἀπορριφθεῖσαι, δύνανται νὰ ὑποβληθοῦν καὶ πάλιν ὡς νέαι προτάσεις μόνον εἰς τὴν ἐπομένην τακτικὴν σύνοδον.

Ἄρθρον 34.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους ὑποβάλλεται πρῶτον εἰς τὴν Βουλήν.

Μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ παραπέμπεται εἰς τὴν Γερουσίαν, ἡ ὁποία ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ ἐντὸς μηνός. Ἐὰν ἐντὸς μηνὸς ἡ Γερουσία δὲν λάβῃ ἀπόφασιν τεκμαίρεται συμφωνία πρὸς τὴν Βουλήν. Ἐν διαφωνίᾳ ὁ προϋπολογισμὸς ἐπαναφέρεται εἰς τὴν Βουλήν, ἥτις ἀποφασίζει ὁριστικῶς διὰ τῆς συνήθους πλειονοψηφίας.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει προκειμένου καὶ περὶ τῶν νομοσχεδίων τῶν ἀφορώντων παροχὴν κρατικῶν πιστώσεων καὶ σύναψιν δημοσίων δανείων.

Ἄρθρον 35.

Πρὸς εὐχερεστέραν συνεννόησιν μεταξὺ τῶν δύο Σωμάτων ἐπὶ νομοθετικῶν ζητημάτων συγκροτοῦνται μικταὶ ἐπιτροπαὶ ἐξ ἀναλόγου ἀριθμοῦ βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν, κατὰ πρότασιν τοῦ ἑτέρου τῶν Σωμάτων.

Εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης περιόδου συνιστᾶται μικτὴ μόνιμος Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων, ἡ ὁποία λειτουργεῖ καὶ κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν ἐργασιῶν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς. Αἱ συνεδρίαι τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν εἶνε δημόσιαι, πλὴν ἂν ἀποφασισθῇ ἡ δημοσιότης διὰ πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν της. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν αὐτήν, ἡ ὁποία δύναται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου νὰ συμπληρώνεται, μετέχουν ἀπαραιτήτως ὅσοι ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς καὶ γερουσιαστὰς διετέλεσαν πρωθυπουργοί.

Ἄρθρον 36.

Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ βουλευτῶν ἐκλεγομένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν δι' ἀμέσου καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας. Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διατάσσονται καὶ ἐνεργοῦνται ταυτοχρόνως καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτικῶν ἑδρῶν ἑκάστης ἐκλογικῆς περιφερείας ὁρίζεται διὰ νόμου, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Ποτὲ ὅμως ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν δὲν δύναται νὰ εἶνε μικρότερος τῶν διακοσίων, οὔτε μεγαλύτερος τῶν διακοσίων πεντήκοντα.

Ἕδραι βουλευτικαὶ κενούμεναι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου πληροῦνται δι' ἀναπληρωματικῆς ἐκλογῆς, πλὴν ἂν κατ' ἄλλον τρόπον ὁ νόμος ὁρίζει. (*).

Ἄρθρον 37.

Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουν τὸ Ἔθνος καὶ ὄχι μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκλέγονται.

Ἄρθρον 38.

Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ τέσσαρα συναπτὰ ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν. Ἅμα τῇ λήξει τῆς τετραετοῦς περιόδου, διατάσσεται ἡ ἐνέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν· ἐντὸς δὲ ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν συγκαλεῖται ἡ Βουλή. Ἀναπληρωματικὴ ἐκλογὴ δὲν ἐνεργεῖται κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν κενῶν βουλευτικῶν ἑδρῶν ὑπερβῇ τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ.

Ἄρθρον 39.

Ὅπως ἐκλεγῇ τις βουλευτὴς ἀπαιτεῖται νὰ εἶνε πολίτης Ἕλλην, νὰ ἔχῃ συμπληρώσει τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ νὰ ἔχῃ τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

Βουλευτής, στερηθεὶς τῶν προσόντων τούτων, ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων περὶ τούτου ἀμφισβητήσεων ἀποφασίζει ἡ Βουλή.

Ἄρθρον 40.

Ἔμμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ, δήμαρχοι καὶ πρόεδροι κοινοτήτων, συμβολαιογράφοι καὶ φύλακες μεταγραφῶν καὶ ὑποθηκῶν δὲν δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι βουλευταί, οὐδὲ νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, ἐὰν δὲν παραιτηθῶσι πρὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὑποψηφίων. Ἡ παραίτησις αὐτῶν συντελεῖται διὰ τῆς ἐγγράφου ὑποβολῆς της, ἡ δὲ ἐπάνοδός των εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἀπαγορεύεται πρὸ τῆς παρόδου ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς. Οἱ ἔμμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ οἱ στρατιωτικοὶ δὲν δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι βουλευταὶ οὐδὲ νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι εἰς τὴν περιφέρειαν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπηρέτησαν κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἐκλογῆς τριετίαν.

Ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ ξηρᾶς ἢ θαλάσσης παραιτηθέντες τοῦ ἀξιώματός των ἵνα ἐκλεγῶσι βουλευταὶ δὲν δύνανται νὰ ἐπανέλθουν πλέον εἰς τὸ Στράτευμα οὔτε διὰ νόμου.

Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου διοικητικοῦ ἀντιπροσώπου ἢ διοικητικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, ἀπολαυουσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῶν ἐπιχορηγήσεων δυνάμει εἰδικῶν νόμων. Οἱ διατελοῦντες εἴς τινα τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν νὰ δηλώσουν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει δὲ τοιαύτης δηλώσεως ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα. (*).

Ἄρθρον 41.

Βουλευταὶ ἀποδεχόμενοι οἱονδήποτε τῶν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησις, οὖσα δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ, θεωρεῖται τετελεσμένη ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς σχετικῆς ἐγγράφου δηλώσεως εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 42.

Οἱ βουλευταὶ ὀμνύουν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν τὸν ἑξῆς ὅρκον·

«Ὀρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Δημοκρατικὸν Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

Ἀλλόθρησκοι βουλευταί, ἀντὶ τῆς ἐπικλήσεως «ὀρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος» ὀρκίζονται κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

Ἄρθρον 43.

Ἡ ἐξέλεγξις καὶ ἡ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις, ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις, εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς εἰδικὸν δικαστήριον, συγκροτούμενον διὰ κληρώσεως μεταξὺ πάντων τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἐφετείων τοῦ Κράτους. Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖ-

(*) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 28 : «Διὰ τοῦ ὅρου «Κυβέρνησις» νοεῖται ἐνταῦθα καὶ εἷς ἕκαστος τῶν Ὑπουργῶν κεχωρισμένως, δυνάμενος νὰ εἰσηγηθῇ πρότασιν νόμου ἐπ' ἀντικειμένου τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου του».

(**) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 29 : «Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ 1ου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 29 εἶναι ὅτι καὶ πρότασις νόμου ὑποβαλλομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἢ οἱουδήποτε ἄλλου Ὑπουργοῦ, θίγουσα δὲ τὰς ὑπὸ ἄλλου Ὑπουργείου διαχειριζομένας ὑποθέσεις, πρέπει νὰ ὑπογράφεται καὶ ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους ἄλλους Ὑπουργούς.»

(*) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 36 : «Ἡ διατύπωσις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 36 δὲν ἐμποδίζει ὅπως ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτικῶν ἑδρῶν ὁρίζηται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψηφιζόντων ἐκλογέων.»

(*) Ἑρμηνευτικαὶ δηλώσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 40 : 1) «Ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι θεωροῦνται καὶ οἱ τῆς ἀνταλλαγῆς καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποκαταστάσεως προσφύγων».

2) «Ἔμμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι θεωροῦνται καὶ οἱ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ τακτικῶς ὑπηρετοῦντες».

3) «Στρατιωτικοὶ κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς τρίτης περιόδου τῆς πρώτης παραγράφου εἶναι οἱ μόνιμοι ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικοί· οὐχὶ δὲ οἱ ἐφεδροι οἱ ἀνακληθέντες εἰς τὴν ἐνέργειαν.»

ται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, προεδρεύει δὲ τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου ὁ ἐκ τῶν κληρωθέντων κατὰ βαθμὸν ἢ ἀρχαιότητα προηγούμενος. Κατὰ τὰ λοιπὰ τὰ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ὅλης διαδικασίας αὐτοῦ ὁρίζονται διὰ νόμου.

Ἄρθρον 44.

Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν ἑκάστης τακτικῆς βουλευτικῆς Συνόδου τὸν Πρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ τοὺς Γραμματεῖς αὐτῆς.

Διὰ νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τῶν ἔνδεκα εἰκοστῶν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ὁ Πρόεδρος ἐκλέγεται δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Ἂν αὕτη δὲν ἐπιτευχθῇ, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία, ὁπότε ἀρκοῦν πρὸς ἐκλογὴν τὰ τέσσαρα πέμπτα τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῆς ἀπαρτίας.

Ἡ τελευταία πλειοψηφία ἀρκεῖ πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων.

Ἄρθρον 45.

Ἡ Βουλὴ διὰ Κανονισμοῦ, ἔχοντος ἰσχὺν νόμου, ὁρίζει τὸν τρόπον, καθ' ὃν θέλει ἐνασκῇ τὰ ἔργα αὐτῆς καὶ ρυθμίζει τ' ἀφορῶντα τὸ προσωπικὸν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν γραφείων καὶ τῆς βιβλιοθήκης αὐτῆς.

Ὁ Κανονισμὸς συζητεῖται καὶ ψηφίζεται εἰς δύο συνεδρίας, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοὐλάχιστον ἡμέρας.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς εἰσάγεται καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμόν. (*).

Ἄρθρον 46.

Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως εἰς μίαν κατ' ἔτος τακτικὴν Σύνοδον τὴν δεκάτην πέμπτην Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους, ἐκτὸς ἂν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλέσῃ αὐτὴν ἐνωρίτερον.

Ἡ διάρκεια ἑκάστης τακτικῆς Συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶνε βραχυτέρα τῶν τριῶν οὐδὲ μακροτέρα τῶν ἓξ μηνῶν, εἰς οὓς δὲν ὑπολογίζεται ὁ χρόνος τῆς ἀναστολῆς ἢ τῆς πέραν τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν.

Ἄρθρον 47.

Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ' αἴτησιν δέκα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν τοῦτο ἀποφασισθῇ ἐν μυστικῇ συνεδρίᾳ κατὰ πλειοψηφίαν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀποφασίζεται, ἂν ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν.

Ἄρθρον 48.

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ν' ἀποφασίσῃ ἄνευ ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἥτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τοῦ 1/4 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. (*).

Ἄρθρον 49.

Πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, παραπέμπεται δὲ εἰς Βουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν καί, ἀφοῦ ἐξετασθῇ ὑπ' αὐτῆς ἢ παρέλθῃ ἡ ταχθεῖσα προθεσμία, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, μετὰ προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἔγινε τοιαύτη κατὰ τὴν κατάθεσιν τῆς προτάσεως.

Πρότασις νόμου, συνεπαγομένη ἐπιβάρυνσιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἂν δὲν συνοδεύηται ἀπὸ ἔκθεσιν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, καθορίζουσαν τὴν συνεπαγομένην δαπάνην, ἐφ' ὅσον δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς, πρὸ πάσης συζητήσεως διαβιβάζεται εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ὑποχρεούμενον νὰ ὑποβάλῃ τὴν σχετικὴν ἔκθεσιν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν.

Προτάσεις σκοποῦσαι τὴν τροποποίησιν τῶν περὶ συντάξεων νόμων ἢ ἀπονομὴν συντάξεως, ὡς καὶ τὴν ἀναγνώρισιν ὑπηρεσίας ὡς παρεχούσης τοιοῦτον δικαίωμα, ὑποβάλλεται μόνον παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Τοιαῦται περὶ συντάξεων προτάσεις πρέπει νὰ εἶνε εἰδικαί, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων περὶ συντάξεως εἰς νόμους σκοποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

Οὐδεμία πρότασις νόμου γίνεται δεκτή, ἐὰν δὲν συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς δὶς καὶ εἰς δύο διαφόρους συνεδρίας, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοὐλάχιστον ἡμέρας, κατ' ἀρχὴν μὲν καὶ κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν.

Ἂν κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ προσθῆκαι ἢ τροπολογίαι, ἡ τοῦ συνόλου ψήφισις ἀναβάλλεται ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον ἀπὸ τῆς διανομῆς τοῦ τροπολογηθέντος σχεδίου.

Οὐδεμία προσθήκη εἰς πρότασιν νόμου ἢ τροπολογία αὐτῆς γίνεται δεκτή, ἂν δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον τῆς προτάσεως.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ εἰς μίαν μόνην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν ψήφισις ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐὰν τοῦτο ἐζητήθη ἀπὸ τὸν ὑποβαλόντα τὴν πρότασιν πρὸ τῆς παρατομπῆς αὐτῆς εἰς τὴν κατὰ τὸ ἐδάφ. 1 τοῦ ἄρθρου τούτου Ἐπιτροπὴν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἀπεδέχθη τὴν αἴτησιν ταύτην τοῦ ὑποβαλόντος καὶ δὲν ἠγέρθη, ἀφ' ἧς ἡ πρότασις ὑπεβλήθη καὶ μέχρι τοῦ τερματισμοῦ τῆς συζητήσεως, ἀντίρρησις ἐκ μέρους εἴκοσι τοὐλάχιστον βουλευτῶν.

Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας δύναται νὰ ὁρισθῇ ὅτι ἡ παρ' αὐτῆς συζήτησις καὶ ψήφισις τῶν προτάσεων νόμων γίνεται εἰς μίαν μόνην ἀνάγνωσιν.

Πρότασις νόμου, σκοποῦσα τὴν τροποποίησιν διατάξεων προηγουμένου νόμου, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἐὰν εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν δὲν καταχωρίζεται ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως, εἰς δὲ τὸ κείμενον τῆς προτάσεως ὁλόκληρος ἡ νέα διάταξις, καθὼς διαμορφώνεται μετὰ τὴν τροποποίησιν.

Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδίκων τοὺς ὁποίους συνέταξαν εἰδικαὶ Ἐπιτροπαὶ συσταθεῖσαι δι' εἰδικῶν νόμων, δύναται νὰ γίνῃ δι' ἰδιαιτέρου νόμου, κυροῦντος τοὺς εἰρημένους κώδικας ἐν ὅλῳ.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησις ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἁπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων, πλὴν τῶν φορολογικῶν.

Ἄρθρον 50.

Ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ Κράτους ὡς καὶ προτάσεις νόμων ἐπιβάλλουσαι φορολογίαν ἢ ἀφορῶσαι εἰς τὴν κύρωσιν τῆς συνθήκης ἢ οἱασδήποτε φύσεως συμβάσεων, ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 97 εἰδικὸς νόμος, ὡς καὶ προτάσεις εἰσαχθεῖσαι ἤδη εἰς τὰ νομοθετικὰ Σώματα καὶ ἀπορριφθεῖσαι ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν λήξασαν Σύνοδον, ψηφίζονται πάντοτε ὁ μὲν προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς κατὰ τὸ ἄρθρον 52, αἱ δὲ λοιπαὶ προτάσεις κατὰ τὸ ἄρθρον 49 ἐδ. 4.

Ἄρθρον 51.

Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδὲ εἰσπράττεται ἄνευ νόμου.

Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἐπιβολῆς αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ ἢ ἐξαγωγικοῦ δασμοῦ ἡ εἰσπραξις αὐτοῦ ἐπιβάλλεται, ἂν μὴ ἄλλως ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν ἢ τὴν Γερουσίαν καταθέσεως τῆς περὶ αὐτοῦ προτάσεως νόμου. Οἱ τοιούτου περιεχομένου νόμοι δημοσιεύονται τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεώς των.

Ἄρθρον 52.

Κατὰ τὴν ἐτησίαν τακτικὴν Σύνοδον ἡ Βουλὴ ψηφίζει διὰ τὸ ἑπόμενον οἰκονομικὸν ἔτος τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ.

Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ ἀναγράφωνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμόν.

Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ἐν τοῖς τῶν δύο πρώτων μηνῶν τῆς Συνόδου, ἀφοῦ δὲ ἐξετασθῇ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν, ψηφίζεται κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα εἰς τμήματα ὁριζόμενα ἀπὸ τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τέσσαρας διαφόρους ἡμέρας.

Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς οἰκονομικῆς χρήσεως εἰσάγεται ὁ ἀπολογισμὸς αὐτῆς εἰς τὴν Βουλήν. Ἐξετάζεται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 53.

Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβὴ οὔτε ἐγγράφεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 54.

Οὐδεὶς αὐτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἀναφοραὶ ὅμως παρουσιάζονται διά τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον αὐτῆς. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποστέλλῃ τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφορὰς εἰς τοὺς Ὑπουργούς, οἵτινες εἶνε ὑπόχρεοι νὰ δίδουν διασαφήσεις, ὁσάκις ζητηθοῦν.

Ἄρθρον 55.

Ἡ Βουλὴ συνιστᾷ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης Συνόδου εἰδικὰς ἐπιτροπὰς ἐκ μελῶν αὐτῆς, κατ' ἀναλογίαν τῶν κομμάτων, πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἐπεξεργασίαν τῶν εἰς αὐτὴν ὑποβαλλομένων προτάσεων νόμων καὶ ἀναφορῶν. Ὁ Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς ὁρίζει τὰς λεπτομερείας τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν τούτων.

Ἡ Βουλὴ δικαιοῦται, ἐπὶ τῇ αἰτήσει δὲ τοῦ ἑνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ὑποχρεοῦται, νὰ διορίζῃ ἐξεταστικὰς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὰς συντεθειμένας κατ' ἀναλογίαν τῆς δυνάμεως τῶν κομμάτων. Ἐπὶ ζητημάτων ἀναγομένων εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ἢ τὴν ἄμυναν τῆς χώρας ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς Βουλῆς.

Τὰ τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν τούτων κανονίζονται διὰ νόμου.

Ἄρθρον 56.

Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὁπωσδήποτε ἐξετάζεται ἕνεκα γνώμης ἢ ψήφου, τὴν ὁποίαν ἔδωσε κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων.

Βουλευτής, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου, δὲν καταδιώκεται, οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος. Τοιαύτη ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως αὐτὴν ἡ Βουλή, εἰδοποιουμένη ἀμέσως, ἀποφασίζει περὶ παροχῆς ἢ μὴ ἀδείας πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς καταδιώξεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου.

Ἄρθρον 57.

Οἱ βουλευταὶ λαμβάνουν ἀπὸ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἀποζημίωσιν, ὁριζομένην ἑκάστοτε διὰ νόμου, καὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας κυκλοφορίας εἰς τὰς

(*) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 45: «Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς α' παραγράφου «Ἡ Βουλὴ διὰ Κανονισμοῦ ἔχοντος ἰσχὺν νόμου ὁρίζει τὸν τρόπον κλπ.» εἶναι ὅτι «ὁ Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς, ἔχων ἰσχὺν νόμου, δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ δι' ἄλλου νόμου εἰμὴ διὰ τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ». Ἡ δὲ ἀληθὴς ἔννοια τῆς γ παραγράφου τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὅτι «ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς εἰσάγεται καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς, συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμόν», εἶναι ὅτι «ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς περιβάλλεται καθήκοντα καὶ ἁρμοδιότητα Διατάκτου καὶ δικαιοῦται νὰ ἐντέλληται πληρωμὰς συμφώνως πρὸς τοὺς ἰσχύοντας νόμους, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς. ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ ἐγκεκριμένῳ προϋπολογισμῷ τῆς Βουλῆς ἀναγραφομένων πιστώσεων.»

(*) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 48: «Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 48 εἶναι «ὅτι ἀπόφασις θεωρεῖται καὶ ὁ τερματισμὸς τῆς συζητήσεως.»

σιδηροδρομικάς, τροχιοδρομικάς, καθὼς καὶ εἰς τὰ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοϊκὰς συγκοινωνίας.

Εἰς τὸν τακτικὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς παρέχονται ἔξοδα παραστάσεως ἴσα μὲ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 58.

Βουλευταὶ δὲν δύνανται νὰ ἐνοικιάζουν ἀγροτικὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου ἢ νὰ ἀναλαμβάνουν κρατικὰς προμηθείας ἢ ἐργολαβικὰς ἐκτελέσεις δημοσίων ἔργων ἢ ἐνοικιάσεις δημοσίων φόρων ἢ νὰ δέχωνται παραχωρήσεις ἐπὶ δημοσίων κτημάτων. Ἡ παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπιφέρει πάντως ἀκυρότητα τῆς πράξεως.

Ἄρθρον 59.

Ἡ Γερουσία ἀπαρτίζεται ἀπὸ 120 Γερουσιαστάς Τὰ 9)12 τοὐλάχιστον αὐτῶν ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ τὸ 1)12 τὸ πολὺ ἐπιτρέπεται νὰ ἐκλέγουν ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ἐν κοινῇ συνεδρίᾳ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἑκάστης Βουλευτικῆς περιόδου. Οἱ Γερουσιασταὶ ἐκλέγονται δι' ἐννέα ἔτη ἀνανεούμενοι ἀνὰ τριετίαν κατὰ τὸ 1)3· οἱ δὲ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκλεγόμενοι, δι' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ βουλευτικὴ περίοδος.

Νόμος θέλει ὁρίσει τὸν τρόπον καὶ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκλογῆς καὶ τῆς ἀνανεώσεως ἑκάστης κατηγορίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν γερουσιαστῶν.

Οἱ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκλεγόμενοι πρέπει νὰ συγκεντρῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρισθησόμενα ἰδιαίτερα προσόντα.

Ἄρθρον 60.

Ὅπως ἐκλεγῇ τις Γερουσιαστὴς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ συμπληρώσει τὸ 40ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, νὰ εἶνε πολίτης Ἕλλην καὶ νὰ ἔχῃ τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

Γερουσιαστὴς στερηθεὶς τῶν προσόντων τούτων ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος, ἐγειρομένης δὲ ἀμφισβητήσεως ἀποφασίζει ἡ Γερουσία.

Οἱ Γερουσιασταὶ λαμβάνουν ὅσην καὶ οἱ Βουλευταὶ ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 61.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ βουλευτοῦ καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ Γερουσιαστοῦ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συνυπάρξουν εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον.

Ἄρθρον 62.

Ἡ Γερουσία συνέρχεται πάντοτε ὅταν καὶ ἡ Βουλή, αἱ σύνοδοι δὲ αὐτῆς διαρκοῦν ὅσον καὶ αἱ τῆς Βουλῆς, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων κατὰ τὰς ὁποίας ἡ Βουλῆς, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων κατὰ τὰς ὁποίας ἡ Γερουσία συγκροτεῖται εἰς δικαστήριον, ὁπότε ἐργάζεται μὲν καὶ ἀπούσης τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἀσκήσῃ παρὰ μόνον δικαστικὰ καθήκοντα.

Ἄρθρον 63.

Ἡ Γερουσία συνεδριάζει εἰς τὸ μέγαρον αὐτῆς δημοσίᾳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ' αἴτησιν πέντε ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν τοῦτο ἀποφασισθῇ εἰς μυστικὴν συνεδρίαν κατὰ πλειοψηφίαν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀποφασίζεται ἂν ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν.

Ἄρθρον 64.

Ἡ Γερουσία δύναται, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 73 καὶ 93, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, νὰ συγκροτηθῇ εἰς δικαστήριον, ὅπως δικάσῃ πᾶν πρόσωπον, κατηγορούμενον δι' ἀδίκημα ἐσχάτης προδοσίας, προδοσίας τῆς Πατρίδος ἢ ἄλλην πρᾶξιν κατὰ τῆς ἀσφαλείας καὶ ἀνεξαρτησίας τοῦ Κράτους. Νόμος θέλει ὁρίσει τὰ τῆς κατηγορίας, ἀνακρίσεως καὶ ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 65.

Κατὰ τὰς κοινὰς συνεδρίας τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων προεδρεύει ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ ἐφαρμόζεται ὁ Κανονισμὸς αὐτῆς.

Ἄρθρον 66.

Τὰ ἄρθρα 37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 48, 49, 54, 55 παράγρ. 1, 56, 57 καὶ 58 τοῦ Συντάγματος ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὴν Γερουσίαν, τοὺς Γερουσιαστὰς καὶ τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Κατ' ἐξαίρεσιν τῆς παραγρ. 1ης τοῦ ἄρθρου 40 οἱ τακτικοὶ καθηγηταὶ τῶν Πανεπιστημίων καὶ τοῦ Πολυτεχνείου εἶνε ἐκλέξιμοι γερουσιασταὶ καὶ τῶν τριῶν κατηγοριῶν τοῦ ἄρθρου 59.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

Ἄρθρον 67.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκλέγεται διὰ μίαν τενταετίαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, συνερχομένων εἰς κοινὴν συνεδρίαν, παρόντων τοὐλάχιστον τῶν τριῶν πέμπτων καὶ μὲ ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλεῖ πρὸς τοῦτο τὰς Βουλὰς κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τῆς προεδρίας του, ἄλλως αὗται συνέρχονται αὐτοδικαίως τὴν εἰκοστὴν ἡμέραν πρὸ τῆς λήξεως τῆς πενταετίας. Μὴ ἐπιτευχθείσης ἀπολύτου πλειοψηφίας, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία. Ἐὰν καὶ μετὰ τὴν δευτέραν ψηφοφορίαν δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ ἐκλογὴ ὡς ἀνωτέρω, ἐνεργεῖται νέα ψηφοφορία μεταξὺ τῶν δύο ὑποψηφίων τῶν λαβόντων τὰς περισσοτέρας ψήφους κατὰ τὴν δευτέραν ψηφοφορίαν, ὁπότε ὁ πλειοψηφήσας ἐκλέγεται Πρόεδρος.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἰδίου προσώπου εἰς τρεῖς συνεχεῖς προεδρικὰς περιόδους.

Ἡ προεδρικὴ περίοδος ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὁρκωμοσίας τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 68.

Ἐὰν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀποθάνῃ, παραιτηθῇ ἢ δὲν δύναται ἐξ οἱουδήποτε λόγου νὰ ἀσκήσῃ τὰ καθήκοντά του, ἀναπληροῦται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Εἰς περίπτωσιν θανάτου ἢ παραιτήσεως, ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας, ὡς ἀναπληρῶν τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, ὀφείλει χωρὶς ἀναβολὴν νὰ συγκαλέσῃ τὰς Βουλὰς ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου ἢ τῆς παραιτήσεως πρὸς ἐκλογὴν νέου Προέδρου κατὰ τὸ ἄρθρον 67.

Εἰς περίπτωσιν ἀδυναμίας πρὸς ἄσκησιν τῶν καθηκόντων τοῦ Προέδρου, ἐφόσον αὕτη ἤθελε διαρκέσει πλέον τοῦ διμήνου, ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας συγκαλεῖ τὰ νομοθετικὰ Σώματα εἰς κοινὴν συνεδρίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποφαίνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τοῦ συνόλου τῶν μελῶν των ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσις ἐκλογῆς νέου Προέδρου. Ἐὰν εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἡ Βουλὴ ἔχει διαλυθῇ ἢ ἔχει λήξει ἡ περίοδος αὐτῆς, ἡ κοινὴ συνεδρία τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων συγκαλεῖται μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς νέας Βουλῆς.

Τὰ τῆς ἀποδημίας τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ ἀναπληρώσεως αὐτοῦ κανονίζονται διὰ νόμου.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας εἶνε ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ τοῦ βουλευτοῦ καὶ τοῦ γερουσιαστοῦ.

Ἄρθρον 69.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δίδει μετὰ τὴν ἐκλογήν του ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὸν ἀκόλουθον ὅρκον «Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάττω τὸ Δημοκρατικὸν Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους νὰ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ νὰ ἀφιερώσω ὅλας μου τὰς δυνάμεις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων μου, ἀποβλέπων πάντοτε εἰς τὸ καλὸν καὶ τὴν πρόοδον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ».

Ἄρθρον 70.

Ἡ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας ἐτησία χορηγία προσδιορίζεται διὰ νόμου.

Ἄρθρον 71.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει καὶ παύει τὸν Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ αὐτοῦ τοὺς λοιποὺς Ὑπουργούς.

Ἄρθρον 72.

Οὐδεμία πρᾶξις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἰσχύει οὐδὲ ἐκτελεῖται, ἂν δὲν εἶνε προσυπογεγραμμένη ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, ὁ ὁποῖος διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος.

Εἰς περίπτωσιν ἀλλαγῆς ὁλοκλήρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐὰν ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ δὲν συγκατατεθῇ νὰ προσυπογράψῃ τὸ Διάταγμα τῆς ἀπολύσεως τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὑπογράφονται ταῦτα παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ νέου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀφοῦ οὗτος, διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, δώσῃ τὸν ὅρκον.

Διὰ πᾶσαν παράλειψιν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ Συντάγματι ἀναγραφομένων ὑποχρεώσεων αὐτοῦ εὐθύνεται ἡ Κυβέρνησις, καθὼς καὶ διὰ τὰς πολιτικὰς δηλώσεις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 73.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν φέρει καμμίαν πολιτικὴν εὐθύνην διὰ πράξεις ἐκτελεσθείσας κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν καθηκόντων του. Εὐθύνεται μόνον, ἂν καταστῇ ἔνοχος ἐσχάτης προδοσίας, παραβιάσεως ἐκ προθέσεως τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν Ποινικῶν Νόμων, δικάζεται δὲ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, συγκροτουμένης εἰς εἰδικὸν δικαστήριον. Ἡ πρότασις περὶ τοιαύτης κατηγορίας καὶ παραπομπῆς εἰς δίκην ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλήν, πρέπει δὲ νὰ ὑπογραφῇ ἀπὸ τὸ ἓν τρίτον καὶ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ διὰ πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἄρθρον 74.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλεῖ παρ' ἑαυτῷ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὁσάκις κρίνει τοῦτο ἀναγκαῖον, ὅτε προεδρεύει αὐτοῦ.

Ἄρθρον 75.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας ψηφισθέντας νόμους ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ψηφίσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 76.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα Διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων· οὐδέποτε δὲ δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειαν, οὐδὲ νὰ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 77.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ προβαίνῃ καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατόπιν εἰδικῶν ἐξουσιοδοτήσεων τῶν Βουλῶν διὰ τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν των, ἐντὸς τῶν ὑπ' αὐτῶν τεθειμένων ὁρίων καὶ μετὰ σύμφωνον πάντοτε γνώμην εἰδικῶν μικτῶν ἐπιτροπῶν ἀπὸ βουλευτὰς καὶ γερουσιαστάς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῶν ἐπιτροπῶν αὐτῶν δὲν εἰμπορεῖ νὰ εἶνε κατώτερος τοῦ δεκάτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν. Πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως ἀπὸ τὰς ἐπιτροπὰς αὐτὰς ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοὐλάχιστον τοῦ ἡμίσεως πλέον ἑνὸς τῶν μελῶν των καὶ σχετικὴ πλειοψηφία, ἡ ὁποία πάντως πρέπει νὰ συγκεντρώνῃ τὰ δύο πέμπτα τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν.

Τὰ ἀνωτέρω Νομοθετικὰ Διατάγματα ὑποβάλλονται εἰς τὰς Βουλὰς μόλις ἐπαναληφθοῦν αἱ ἐργασίαι των πρὸς κύρωσιν, ἡ ὁποία γίνεται δι' ἐπιψηφίσεως εἰς μίαν μόνον ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχὴν καὶ ἄρθρον. Ἐὰν ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας δὲν γίνῃ ἡ

κύρωσις αὕτη ὑπ' ἀμφοτέρων ἢ τοὐλάχιστον ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καθίστανται τὰ Νομοθετικὰ Διατάγματα ἄκυρα ἐφεξῆς. Ἐὰν ἡ Γερουσία δὲν λάβῃ ἀπόφασιν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω τετραμήνου προθεσμίας, θεωρεῖται κυρώσασα τὰ Νομοθετικὰ Διατάγματα. Ἐὰν τὰ ἀπορρίψῃ, ἐφαρμόζονται τὰ τοῦ ἄρθρου 30, παρατεινομένης ἐπὶ τετράμηνον τῆς ἰσχύος τῶν σχετικῶν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 78.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλεῖ τακτικῶς μὲν ἅπαξ τοῦ ἔτους τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις τὸ κρίνει εὔλογον. Ὀφείλει ὅμως νὰ συγκαλέσῃ ταύτας, ἐὰν κατὰ τὸ μεταξὺ τῶν δύο συνόδων χρονικὸν διάστημα ζητήσουν τοῦτο τοὐλάχιστον οἱ ἡμίσεις τῶν βουλευτῶν ἢ τῶν γερουσιαστῶν. Κηρύσσει διὰ Διατάγματος τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν λῆξιν ἑκάστης συνόδου, ἐπικοινωνεῖ δὲ μετὰ τῶν Βουλῶν διὰ Διαγγελμάτων, ἀνακοινουμένων διὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 79.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν πρὶν λήξῃ ἡ περίοδος αὐτῆς μετὰ σύμφωνον ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, λαμβανομένην κατόπιν προτάσεώς του καὶ κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν μελῶν αὐτῆς. Ἡ ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως συζήτησις πρέπει νὰ περατωθῇ καὶ νὰ ληφθῇ ἀπόφασις ἐπ' αὐτῆς ἐντὸς τὸ πολὺ τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ πρότασις θεωρεῖται ἀπορριφθεῖσα.

Δὲν ἐπιτρέπεται διάλυσις δύο συνεχῶν Βουλῶν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

Ἡ Βουλὴ διαλύεται ἐπίσης, ἐὰν ἀποφασίσῃ τὴν διάλυσιν ἡ ἰδία μὲ ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν μελῶν της.

Τὸ περὶ διαλύσεως τῆς Βουλῆς Διάταγμα προσυπογράφεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πρέπει δὲ νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν.

Ἄρθρον 80.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναστέλλῃ ἅπαξ μόνον τὰς ἐργασίας τῆς Συνόδου μέχρι τριάκοντα τὸ πολὺ ἡμερῶν, εἴτε ἀναβάλλων τὴν ἔναρξιν εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῆς. Ἄλλη ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν δύναται νὰ γίνῃ κατὰ τὴν αὐτὴν Σύνοδον ἄνευ συναινέσεως τῆς Βουλῆς.

Εἰς τὴν περίπτωσιν κυβερνητικῆς μεταβολῆς δὲν δύναται δι' ἀναστολῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου νὰ ἀναβληθῇ πέραν τῶν δέκα πέντε ἡμερῶν ἡ εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 89 ἐμφάνισις τῆς νέας Κυβερνήσεως, ἐὰν δ' ἔχῃ προηγηθῇ μακροτέρα ἀναστολὴ συντομεύεται ἀναλόγως.

Ἄρθρον 81.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἶναι ὁ ἀνώτατος λειτουργὸς τοῦ Κράτους, ἄρχει τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων, τὰς ὁποίας ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ διοικήσῃ, ἀτονέμει κατὰ νόμον τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ ναυτικοὺς βαθμούς, διορίζει καὶ παύει κατὰ νόμον τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν νόμων ὁριζομένων ἐξαιρέσεων.

Ἄρθρον 82.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀντιπροσωπεύει διεθνῶς τὸ Κράτος, συνομολογεῖ καὶ ἐπικυρώνει συνθήκας εἰρήνης καὶ συμμαχίας, ἐμπορικὰς καὶ ἄλλας συμβάσεις μὲ ἄλλα Κράτη, ἀνακοινώνει δὲ αὐτὰς εἰς τὰς Βουλὰς ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέψουν. Αἱ συνθῆκαι εἰρήνης, ἐμπορίας καὶ ὅσαι ἐπιβαρύνουν τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους ἢ ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας ἢ περιέχουν παραχωρήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ τι ἄνευ νόμου, δὲν ἔχουν ἰσχὺν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας.

Οὐδέποτε τὰ μυστικὰ ἄρθρα συνθήκης τινὸς δύνανται νὰ ἀνατρέψουν τὰ φανερά.

Ἄρθρον 83.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κηρύττει τὸν πόλεμον μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν, ἑνουμένων εἰς κοινὴν συνεδρίαν. Ἐὰν ἡ Βουλὴ ἔχῃ διαλυθῇ ἢ ἔχῃ λήξῃ ἡ περίοδος αὐτῆς, συγκαλεῖται εἰδικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἄρθρον 84.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ δικαίωμα ἵνα, κατὰ νόμον, χαρίζῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώνῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινάς, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ Ὑπουργῶν διατεταγμένων. Ἐπίσης δύναται νὰ χορηγῇ ἀμνηστείαν μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἀμνηστεία ἐπὶ κοινῶν ἐγκλημάτων οὐδὲ διὰ νόμου ἀπονέμεται.

Ἄρθρον 85.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονέμῃ εἰς ὑπηκόους ἄλλων Κρατῶν τὰ κεκανονισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

Ἄρθρον 86.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν ἔχει ἄλλας ἐξουσίας εἰμὴ ὅσας τῷ ἀπονέμουσι ρητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ συνάδοντες πρὸς αὐτὸ νόμοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Κυβέρνησις καὶ Ὑπουργοί.

Ἄρθρον 87.

Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συγκείμενον ἀπὸ τοὺς Ὑπουργοὺς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Δύναται διὰ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, νὰ διορισθῇ εἷς ἐκ τῶν Ὑπουργῶν Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἐν ἐλλείψει τοιούτου ὁ Πρωθυπουργὸς ὁρίζει, ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη, ἕνα ἐκ τῶν Ὑπουργῶν προσωρινὸν ἀναπληρωτήν του.

Ἄρθρον 88.

Πάντες οἱ Ὑπουργοὶ εἶνε ἐξ ὁλοκλήρου ὑπεύθυνοι διὰ τὴν γενικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἕκαστος δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδιαιτέρως διὰ τὰς πράξεις τῆς ἁρμοδιότητός του.

Ἄρθρον 89.

Ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἀπολαύῃ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ὀφείλει μόλις καταρτισθῇ καὶ δύναται ὁποτεδήποτε ἄλλοτε νὰ ζητήσῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης ἀπὸ τὴν Βουλήν. Ἐὰν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως ἔχουν διακοπῇ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, καλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της περὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Βουλὴ δύναται δι' ἀποφάσεώς της νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνης της ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἢ ἀπὸ μέλος αὐτῆς. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἰμὴ μετὰ πάροδον δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπορρίψεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοιαύτης προτάσεως, πρέπει δὲ νὰ εἶνε ὑπογεγραμμένη ὑπὸ εἴκοσι τοὐλάχιστον βουλευτῶν καὶ νὰ καθορίζονται ἐν αὐτῇ σαφῶς τὰ θέματα περὶ τὰ ὁποῖα θέλει στραφῇ ἡ ἐπὶ τῆς προτάσεως συζήτησις.

Ἐξαιρετικῶς δύναται νὰ ὑποβληθῇ πρότασις περὶ δυσπιστίας καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ἀνωτέρω διμήνου, ἐὰν εἶνε ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἡμίσεος τῶν βουλευτῶν.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ διεξαχθῇ πρὸ τῆς παρόδου διημέρου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της, οὐδὲ νὰ παραταθῇ πέραν τῶν πέντε ἡμερῶν.

Ἡ περὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ψηφοφορία δύναται νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ 48ωρον ἐὰν τὸ ζητήσουν εἴκοσι βουλευταί.

Πρότασις περὶ ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτή, ἐὰν δὲν ψηφίσουν ὑπὲρ αὐτῆς τοὐλάχιστον τὰ δύο πέμπτα τῶν βουλευτῶν.

Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων δικαιοῦνται νὰ ψηφίζουν καὶ οἱ Ὑπουργοὶ Βουλευταί.

Ἄρθρον 90.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουν εἴσοδον ἐλευθέραν εἰς τὰς συνεδρίας τῆς Βουλῆς, τῆς Γερουσίας καὶ τῶν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν, πλὴν τῶν ἐξεταστικῶν, καὶ ἀκούονται ὁσάκις ζητήσουν τὸν λόγον, ψηφοφοροῦν δὲ μόνον, ἐὰν εἶνε μέλη αὐτῶν. Ἡ Βουλή, ἡ Γερουσία καὶ αἱ ἐπιτροπαὶ αὐτῶν δύνανται νὰ ἀπαιτήσουν τὴν παρουσίαν τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 91.

Εἰδικὸς νόμος δύναται νὰ κανονίσῃ τὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν Ὑφυπουργῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀποτελοῦν μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 90 ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς Ὑφυπουργούς.

Ἄρθρον 92.

Τὸ ἀσυμβίβαστον, τὸ θεσπιζόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 40 ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ, ἰσχύει καὶ διὰ τὰ καθήκοντα τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ.

Ἄρθρον 93.

Διαταγὴ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἔγγραφος ἢ προφορική, δὲν ἀπαλλάσσει τῆς εὐθύνης τοὺς Ὑπουργούς. Ἡ Βουλὴ μόνη ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς Ὑπουργούς, κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν νόμους, δι' ἀδικήματα διαπραχθέντα κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, συγκροτουμένης εἰς εἰδικὸν δικαστήριον, συμφώνως μὲ ὅσα εἰδικὸς νόμος θέλει ὁρίσει. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ ἀπονείμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις μόνον μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Δικαστικὴ ἐξουσία

Ἄρθρον 94.

Ἡ Δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστῶν διοριζομένων κατὰ νόμον ὁρίζοντα καὶ τὰ προσόντα αὐτῶν.

Δύναται διὰ νόμου νὰ ἀνατεθῇ καὶ εἰς Ἀρχάς, ἀσκούσας ἀστυνομικὰ καθήκοντα, ἡ ἐκδίκασις ἀστυνομικῶν παραβάσεων, τιμωρουμένων διὰ προστίμου. Αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον δικαστικῆς Ἀρχῆς. Ἡ ἔφεσις ἔχει πάντοτε ἀνασταλτικὴν δύναμιν.

Ἄρθρον 95.

Οἱ Ἀρεοπαγῖται, Ἐφέται καὶ Πρωτοδίκαι εἶναι ἰσόβιοι, οἱ δὲ Εἰσαγγελεῖς, Ἀντεισαγγελεῖς, Εἰρηνοδίκαι, Πταισματοδίκαι, Γραμματεῖς καὶ Ὑπογραμματεῖς τῶν Δικαστηρίων καὶ Εἰσαγγελιῶν, συμβολαιογράφοι καὶ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἶναι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ θέσεις.

Οἱ ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος ἀπολαύοντες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ παυθῶσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως, εἴτε κατ' ἀκολουθίαν ποινικῆς καταδίκης, εἴτε ἕνεκα πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἢ νόσου ἢ ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον ὁ νόμος ὁρίζει, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 98 καὶ 99. Ἀποχωροῦν δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας τὰ μὲν μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου, οἱ Πρόεδροι καὶ Εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, οἱ δὲ λοιποὶ ἔμμισθοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου.

Οἱ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ συμβολαιογράφοι ἀποχωροῦν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου ἔτους.

Ἄρθρον 96.

Αἱ προαγωγαί, αἱ τοποθετήσεις, αἱ μεταθέσεις καὶ αἱ ἀποσπάσεις τῶν ἀπολαυόντων ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει, ἐξαιρουμένων τῶν εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ἀποσπωμένων δικαστικῶν ὑπαλλήλων δι' εἰδικὰς ὑπηρεσίας ἢ τοποθετουμένων εἰς ἀνεγνωρισμένας ἐν τῷ ἐξωτερικῷ θέσεις, ἐκτὸς τῶν ὑπογραμματέων, τῶν συμβολαιογράφων καὶ τῶν φυλάκων ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, ἐνεργοῦνται διὰ διατάγματος μετὰ σύμφωνον, εἰδικῶς δὲ καὶ ἐμπεριστατωμένως, ἠτιολογημένην γνώμην Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς νόμος ὁρίζει. Τὰς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεις τοῦ Ἀνωτάτου δικαστικοῦ Συμβουλίου δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ παραπέμψῃ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου συντιθεμένην ἐξ ἁπάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, πλὴν τῶν νομίμως κωλυομένων καὶ ἧς ἡ ἀπόφασις εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἡ προαγωγὴ εἰς τὰς θέσεις Προέδρου, Ἀντιπροέδρου καὶ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν ὑπαγεται εἰς τὰς διατάξεις ταύτας, ἐνεργουμένη διὰ διατάγματος μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Μετὰ τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος δύνανται αἱ ἐντὸς τῆς περιφερείας ἑκάστου Ἐφετείου μεταθέσεις τῶν εἰρηνοδικῶν, πταισματοδικῶν, καὶ τῶν γραμματέων τῶν Εἰρηνοδικείων καὶ Πταισματοδικείων νὰ ὑπαχθοῦν διὰ νόμου εἰς τὴν ὁλομέλειαν τῶν Ἐφετῶν ἐν Συμβουλίῳ, διατηρουμένης τῆς δικαιοδοσίας τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Δικαστικοῦ Συμβουλίου διὰ μεταθέσεις ἀπὸ τῆς περιφερείας ἑνὸς Ἐφετείου εἰς τὴν περιφέρειαν ἄλλου.

Ἄρθρον 97.

Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα δικαστήρια, ὑφ οἱονδήποτε ὄνομα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθοῦν.

Εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει διὰ τὴν περίπτωσιν ἐμπολέμου καταστάσεως ἢ γενικῆς ἕνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων ἐπιστρατεύσεως, τὰ τῆς προσωρινῆς ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18 καὶ 100, τὰ τῆς κηρύξεως τῆς καταστάσεως πολιορκίας καὶ τὰ τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων.

Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Τίθεται δὲ κατὰ πάσας ἢ τινὰς μόνον διατάξεις αὐτοῦ εἰς ἐφαρμογήν, καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ μέρος αὐτῆς, διὰ Διατάγματος ἀδείᾳ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκδιδομένου. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τῶν δύο νομοθετικῶν Σωμάτων, συνέρχονται ταῦτα εἰς κοινὴν συνεδρίαν καὶ ἀποφασίζουν.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν ὁ νόμος δύναται νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἄνευ ἀδείας, διὰ Διατάγματος, προσυπογεγραμμένου ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ συγκαλοῦνται αἱ Βουλαὶ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος τῆς Βουλῆς, ἢ διελύθη αὕτη, ὅπως διὰ πράξεως αὐτῶν ἀποφασίσουν τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ Διατάγματος. Ἡ βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἄρθρου 56 ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Διατάγματος τούτου.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω Διαταγμάτων, προκειμένου μὲν περὶ πολέμου, δὲν ἐπεκτείνεται πέραν τῆς λήξεως αὐτοῦ, προκειμένου δὲ περὶ ἐπιστρατεύσεως, αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ δίμηνον, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν παραταθῇ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἀδείᾳ πάλιν τῶν Βουλῶν.

Οὐδέποτε τὰ τελεσθέντα ἀδικήματα πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Διατάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ὁ στρατιωτικὸς νόμος, δύνανται νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν συνιστωμένων ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρον 98.

Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι, ἐκτὸς ἂν ἡ δημοσιότης ἤθελεν εἰσθαι ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀλλὰ τότε τὰ δικαστήρια ὀφείλουν νὰ ἐκδίδουν περὶ τούτου ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 99.

Πᾶσα δικαστικὴ ἀπόφασις πρέπει νὰ ἦναι εἰδικῶς ἠτιολογημένη καὶ ν' ἀπαγγέλλεται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 100.

Ὑπὸ τῶν ὁρκωτῶν δικαστηρίων δικάζονται τὰ κακουργήματα, τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα, ὡς καὶ τὰ τοῦ τύπου, ὁσάκις ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον, ἐκτὸς τῶν κατὰ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ ἄνω ἀδικημάτων τοῦ τύπου, δικαζομένων πάντοτε ὑπὸ τῶν ὁρκωτῶν δικαστηρίων, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ὁποίων δύνανται διὰ νόμου νὰ ὑπαχθοῦν καὶ ἄλλα ἀδικήματα.

Κακουργήματα ὑπαχθέντα διὰ εἰδικῶν νόμων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Ἐφετείων θέλουν ἐξακολουθήσει δικαζόμενα ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τούτων, ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ἤθελεν ἐπαναφέρει ταῦτα ὑπὸ τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ὁρκωτῶν δικαστηρίων.

Τὰ περὶ Στρατοδικείων, Ναυτοδικείων καὶ Δικαστηρίων λειῶν κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων, οἵτινες ὅμως δὲν δύνανται νὰ ὑπαγάγουν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Στρατοδικείων καὶ Ναυτοδικείων ἀδικήματα διαπραττόμενα ὑπὸ στρατιωτικῶν καὶ στρεφόμενα κατὰ τῆς ζωῆς, ὑγείας, τιμῆς, ἁγνείας καὶ σωματικῆς ἀκεραιότητος τῶν ἰδιωτῶν ἢ ἐν γένει κατὰ τοῦ προσώπου αὐτῶν ἢ ἀφορῶντα εἰς φθορὰν ἢ βλάβην τῆς περιουσίας των. Οὐδέποτε ἰδιῶται δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα Στρατοδικείων καὶ Ναυτοδικείων. (*).

(*) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 100 : «Ἡ ἔννοια τῆς 3ης § τοῦ ἄρθρου 100 εἶναι ὅτι δὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτὴν τὰ ἀδικήματα στρατιωτικῶν κατὰ πολιτῶν, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῆς ἐντολῆς.»

Εἰδικὸς νόμος δύναται νὰ κανονίσῃ τὰ τῶν εἰδικῶν δικαστηρίων παίδων. Ἐπὶ τῶν δικαστηρίων τούτων δύνανται νὰ μὴ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου πρώτης τοῦ ἄρθρου 94, τῆς παραγράφου πρώτης τοῦ ἄρθρου 97, τῶν ἄρθρων 98 καὶ 99, καθὼς καὶ τοῦ παρόντος ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρον 101.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ δεχθῇ καὶ ἄλλην ἔμμισθον ὑπηρεσίαν, ἐκτὸς τῆς τοῦ καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Διοικητικὴ Δικαιοσύνη

Ἄρθρον 102.

Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκουσιν ἰδίως :

α') Ἡ ἐπεξεργασία τῶν κανονιστικῶν διαταγμάτων. β') Ἡ ἐκδίκασις τῶν κατὰ τοὺς νόμους ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸ διαφορῶν ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ. γ') Ἡ κατ' αἴτησιν ἀκύρωσις πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ κατὰ παράβασιν νόμου, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὁριζόμενα.

Κατὰ τὰς ὑπὸ στοιχεῖα β' καὶ γ' περιπτώσεις ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 98 καὶ 99 τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρον 103.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας ὁρίζεται διὰ νόμου, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἦναι μεγαλείτερος τῶν εἴκοσι καὶ ἑνός.

Ἄρθρον 104.

Οἱ Σύμβουλοι τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ Διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἶναι δὲ ἰσόβιοι, προστατευομένης τῆς ἰσοβιότητος αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 95, εἰδικώτερον δὲ κατὰ τὰς περὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τὰ καθήκοντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἱουδήποτε δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου, ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τοῦ καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἢ τοῦ καθηγητοῦ νομικῶν ἢ οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν ἀνωτάτων ἰσοτίμων Σχολῶν.

Ἰδιαίτερος νόμος κανονίζει τὰ προσόντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως αὐτῶν διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας των, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 105.

Αἱ ὑποθέσεις τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ἐξακολουθοῦν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ὑπάγωνται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ὑπὸ τῶν ὁποίων δικάζονται ὡς νόμῳ προτετιμημέναι, πλὴν ἐκείνων, δι' ἃς εἰδικοὶ νόμοι συνιστοῦν διοικητικὰ δικαστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 98 καὶ 99 τοῦ Συντάγματος. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας. Διὰ νόμου δύνανται νὰ ὑπαχθοῦν ὑποθέσεις τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ κατὰ πρῶτον βαθμόν.

Αἱ αἰτήσεις ἀναιρέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, ὑπάγονται ἀπὸ τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ.

Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων α') μεταξὺ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν Ἀρχῶν, β') μεταξὺ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ γ') μεταξὺ διοικητικῶν καὶ κοινῶν δικαστηρίων δικάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μέχρις οὗ ἰδιαίτερος νόμος συστήσῃ πρὸς ἐκδίκασιν ταύτης μικτὸν δικαστήριον, ἀποτελούμενον ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ Ἀρεοπαγιτῶν καὶ Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον

Ἄρθρον 106.

Οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἶναι ἰσόβιοι καὶ δὲν παύονται εἰμὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 95, ἀποχωροῦν δὲ ὑποχρεωτικῶς ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ὅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 70οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Αὐτοδιοίκησις καὶ Ἀποκέντρωσις

Ἄρθρον 107.

Τὸ Κράτος διαιρεῖται εἰς περιφερείας, ἐντὸς τῶν ὁποίων οἱ πολῖται διαχειρίζονται ἀπ' εὐθείας τὰς τοπικὰς ὑποθέσεις, ὡς ὁ νόμος θέλει ὁρίσει.

Ἡ κοινότης ἀποτελεῖ ἀπαραιτήτως τὴν πρώτην βαθμίδα τῶν τοιούτων ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ ἦναι κατ' ἐλάχιστον ὅρον δύο βαθμῶν, ἀνεξαρτήτως τῶν δήμων καὶ τῶν συνδέσμων τῶν κοινοτήτων.

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποφασίζειν εἰς τοὺς ἀνωτέρω ὀργανισμοὺς ἐπὶ ζητημάτων ὑπαγομένων εἰς τὴν σφαῖραν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἀνήκει ἀπαραιτήτως εἰς αἱρετὰ ὄργανα, ἐκλεγόμενα διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας ἢ καὶ ἀμέσως εἰς τὸ σύνολον τῶν εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἀνηκόντων πολιτῶν.

Τὸ Κράτος ἀσκεῖ, καθὼς ὁ νόμος θέλει ὁρίσει, μόνον ἀνωτάτην ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, μὴ ἐμποδίζουσαν τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν ἐλευθέραν δράσιν αὐτῶν.

Τὸ Κράτος δύναται νὰ συντρέχῃ οἰκονομικῶς τοὺς ὀργανισμοὺς τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Ἄρθρον 108.

Ἡ διοίκησις τοῦ Κράτους ὀργανοῦται κατὰ σύστημα ἀποκεντρωτικόν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ κρατικὴ ἐξουσία νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον προσιτὴ εἰς τοὺς πολίτας καὶ νὰ λύωνται τὰ ἀφορῶντα τὴν διοίκησιν ζητήματα τὸ ταχύτερον καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἀμεσωτέρας ἀντιλήψεως τῶν ἀφορωσῶν αὐτὴν συνθηκῶν. Αἱ κεντρικαὶ ὑπηρεσίαι πρέπει νὰ ἔχουν μόνον τὴν γενικὴν διεύθυνσιν καὶ ἐποπτείαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Διοίκησις τοῦ Ἁγίου Ὄρους

Ἄρθρον 109.

Ἡ Χερσόνησος τοῦ Ἄθω, ἀπὸ τῆς Μεγάλης Βίγλας καὶ ἑξῆς, ἀποτελοῦσα τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἶναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον τούτου προνομιακὸν καθεστὼς αὐτοδιοίκητον τμῆμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποίου ἡ κυριαρχία παραμένει ἄθικτος ἐπ' αὐτοῦ. Ἐξ ἀπόψεως πνευματικῆς διατελεῖ τὸ Ἅγιον Ὄρος ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὅλοι οἱ μονάζοντες εἰς αὐτὸ ἀποκτοῦν τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, ἅμα τῇ προσλήψει αὐτῶν ὡς δοκίμων ἢ μοναχῶν χωρὶς ἄλλην διατύπωσιν.

Ἄρθρον 110.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος διοικεῖται κατὰ τὸ καθεστὼς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶνε κατανεμημένη ὁλόκληρος ἡ Χερσόνησος τοῦ Ἄθω καὶ διατελεῖ ἀναπαλλοτρίωτον τὸ ἔδαφος αὐτῆς. Ἡ διοίκησις ἀσκεῖται δι' ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν του, ἀποτελούντων τὴν Ἱ. Κοινότητα. Οὐδεμία ἀπολύτως μεταβολὴ ἐπιτρέπεται τοῦ διοικητικοῦ συστήματος ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μονῶν τοῦ Ἁγ. Ὄρους, οὐδὲ τῆς Ἱεραρχικῆς τάξεως καὶ τῆς σχέσεως αὐτῶν πρὸς τὰ ὑποτελῆ των ἐξαρτήματα, ἀπαγορεύεται δὲ ἡ ἐγκατάβίωσις ἐν αὐτῷ ἑτεροδόξων ἢ σχισματικῶν.

Ἄρθρον 111.

Ὁ λεπτομερὴς καθορισμὸς τῶν Ἁγιορειτικῶν καθεστώτων καὶ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας αὐτῶν γίνεται διὰ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τὸν ὁποῖον, συμπράττοντος τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Κράτους, συντάσσουν μὲν καὶ ψηφίζουν αἱ εἴκοσιν Ἱεραὶ Μοναί, ἐπικυρώνουν δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν Ἁγιορειτικῶν καθεστώτων τελεῖ ὡς πρὸς μὲν τὸ πνευματικὸν μέρος ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς πρὸς δὲ τὸ διοικητικὸν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ ἡ διαφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 112.

Αἱ εἰς τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα 109 καὶ 111 ἐξουσίαι τοῦ Κράτους ἀσκοῦνται διὰ Διοικητοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα καθὼς καὶ ἡ ὑπὸ τῶν Μοναστηριακῶν Ἀρχῶν καὶ τῆς Ἱ. Κοινότητος ἀσκουμένη δικαστικὴ ἐξουσία, καὶ τέλος τὰ τελωνειακὰ καὶ φορολογικὰ πλεονεκτήματα τοῦ Ἁγίου Ὄρους καθορίζονται διὰ νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Γενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 113.

Οὐδεμία παραχώρησις, ἀπόκτησις ἢ ἀνταλλαγὴ χώρας δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ νόμου.

Ἐπίσης ἄνευ νόμου δὲν εἶνε δεκτὸς στρατὸς ξένος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ εἰς τὸ Κράτος ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 114.

Τὰ προσόντα τῶν διοικητικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ νόμου. Οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν εἶναι μόνιμοι ἐφόσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ αἱ θέσεις, πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται ἄνευ γνωμοδοτήσεως οὔτε ἀπολύονται οὔτε ὑποβιβάζονται ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὠργανωμένου Συμβουλίου καὶ ἀποτελουμένου κατὰ τὰ δύο τρίτα τοὐλάχιστον ἀπὸ μονίμους ὑπαλλήλους. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καθὼς εἰδικώτερον νόμος ὁρίζει.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Βουλῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπόκεινται ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν καὶ τὸν ὑποβιβασμὸν εἰς Συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἀπὸ δέκα Βουλευτὰς ἢ Γερουσιαστάς, κληρουμένους ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ οἰκείου Νομοθετικοῦ Σώματος εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης βουλευτικῆς περιόδου.

Τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος δύνανται νὰ ἐξαιροῦνται διὰ νόμου οἱ Πρέσβεις καὶ οἱ Διπλωματικοὶ Πράκτορες, οἱ Γεν. Διοικηταί, Γενικοὶ Γραμματεῖς καὶ Γεν. Διευθυνταὶ τῶν Ὑπουργείων, οἱ Νομάρχαι, ὁ Ἐπίτροπος τοῦ Δημοσίου παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου καὶ τῶν ἰδιαιτέρων γραφείων τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Προέδρων τῶν Βουλῶν. (*).

(*) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 114: «Αἱ ἐν τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 114 ἀναφερόμεναι καὶ προϋπάρχουσαι ἐξαιρέσεις μονιμότητος ἐξακολουθοῦν ὑφιστάμεναι.»

Ἄρθρον 115.

Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ Ἀρεοπαγιτῶν, ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας δικάζονται ὑπὸ πενταμελοῦς εἰδικοῦ δικαστηρίου, συγκροτουμένου, καθὼς ὁρίζει ὁ νόμος, διὰ κληρώσεως ἐκ τῶν τριῶν τούτων σωμάτων, τῶν ἐκ δικηγόρων μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Νομ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, λαμβανομένου ἑνὸς μέλους ἐξ ἑκάστου Σώματος. Εἰς τὸ δικαστήριον τοῦτο ὑπάγεται καὶ πᾶσα προπαρασκευαστικὴ διαδικασία, οὐδεμία δ' ἄλλη ἄδεια ἀπαιτεῖται.

Εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον δύνανται νὰ ὑπαχθοῦν διὰ νόμου καὶ αἱ ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ Πρωτοδικῶν, Ἐφετῶν καὶ Εἰσαγγελέων.

Ἄρθρον 116.

Ἡ κατὰ πρῶτον βαθμὸν πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ Συμβουλίου συγκειμένου ἀπὸ δύο μέλη ἐξ ἑκάστου τῶν Σωμάτων τούτων καὶ τρεῖς καθηγητὰς τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁριζομένους διὰ κλήρου, προεδρευομένου δὲ ὑφ' ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ἐκλεγομένου παρὰ τῶν ἰδίων. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐξαιροῦνται ἑκάστοτε τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ Σῶμα ἐκεῖνο, δι' ἐνέργειαν τοῦ ὁποίου, εἴτε ὁλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται ν' ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον. Νόμος ὁρίζει τὰ κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἀνωτέρας πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω διωκομένων. (*)

Ἄρθρον 117.

Τὰ ἀσυμβίβαστα τοῦ ἄρθρου 40 ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐμμίσθους δημοσίους ὑπαλλήλους.

Οὐδέποτε αἱ ἐκ τοῦ Δημοσίου ταμείου ἢ ταμείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀμοιβαὶ ἢ οἱαιδήποτε ἄλλαι ἀπολαυαὶ ἐμμίσθου δημοσίου ὑπαλλήλου ἕνεκα παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δύνανται νὰ ὑπερβοῦν ἐν τῷ συνόλῳ των μηνιαίως τὸν ὀργανικὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 118.

Ἡ ἐνέργεια μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν κεντρικῶν συμβουλίων τῶν Ὑπουργείων, πλὴν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, κατὰ τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσιν ὑπαλληλικὰς μεταβολὰς καὶ προαγωγὰς ἢ ἄσκησιν πειθαρχικῆς ἐξουσίας, ὑπόκειται καὶ εἰς τὸν ἰδιαίτερον ἄμεσον ἔλεγχον τῶν Βουλῶν κατὰ τὰς ἀκολούθους διατάξεις.

Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς, συνιστωμένη κατὰ τὸ ἄρθρον 55, βεβαιώσῃ ὅτι ὑπάρχουν σοβαραὶ ἐνδείξεις, ὅτι μέλος τι τῶν ἀνωτέρω συμβουλίων κατὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεως τῶν μνησθεισῶν κατηγοριῶν ἐνήργησε μεροληπτικῶς, συνιστᾶται ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τῆς Γερουσίας εἰκοσαμελὲς συμβούλιον ἐκ γερουσιαστῶν διὰ κληρώσεως, γινομένης εἰς συνεδρίαν τῆς Γερουσίας. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἔχει τὰ ἀνακριτικὰ δικαιώματα τῶν ἐξεταστικῶν κοινοβουλευτικῶν ἐπιτροπῶν, ἐξετάζει τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἐφόσον ἤθελεν εὕρει βασίμους τὰς αἰτιάσεις, δύναται δι' ἀποφάσεως ἠτιολογημένης καὶ λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν μελῶν του νὰ ἐπιβάλῃ οἱανδήποτε πειθαρχικὴν ποινὴν εἰς τὸν παραβάντα τὰ καθήκοντά του ὑπάλληλον, τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως συμπεριλαμβανομένης, ἥτις εἶνε ὑποχρεωτικῶς ἐκτελεστή.

Σύστασις ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ μετὰ πάροδον ἔτους ἀπὸ τῆς παραβάσεως.

Ἡ ἄσκησις τοῦ ἀνωτέρω ἐλέγχου δὲν περιορίζει τὴν εὐθύνην τοῦ Ὑπουργοῦ οὐδὲ τὸν κανονικὸν ἔλεγχον ἀπὸ τὰς Βουλάς. Ἐπίσης δὲν καταργεῖ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῶν ἄρθρου 115 ἢ οἱουδήποτε ἄλλου παρεμφεροῦς Συμβουλίου.

(*) Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 116: «Ἡ ἀνωτέρω πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ὡς μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Μεταβατικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 119.

Πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν μικρῶν κτηνοτρόφων καὶ προσφύγων, ἀγροτῶν ἢ ἀστῶν, χωρεῖ ἐπὶ μίαν πενταετίαν παρέκκλισις ἀπὸ τοῦ ἄρθρου 19, ὡς ἑκάστοτε ὁρίζει ὁ νόμος, ὑπὸ τοὺς ἑπομένους περιορισμούς.

Διὰ τὴν ἀστικὴν ἀποκατάστασιν προσφύγων χωρεῖ ἀπαλλοτρίωσις καὶ κατάληψις πρὸ τῆς ἀποζημιώσεως ἀνοικοδομήτων γηπέδων πρὸς ἵδρυσιν συνοικισμῶν ἐξ εἴκοσι τοὐλάχιστον οἰκιῶν, οὐχὶ μικροτέρας συνολικῆς ἐκτάσεως τῶν δύο χιλιάδων τετραγ. μέτρων, ἢ πρὸς ἐπέκτασιν ἢ συμπλήρωσιν ὑφισταμένων συνοικισμῶν. Ἡ συνεπείᾳ τῆς συρροῆς τῶν προσφύγων ἐπελθοῦσα ὑπερτίμησις τῶν γηπέδων δὲν δύναται νὰ περιληφθῇ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, ἥτις ὑπολογίζεται διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην εἰς τὴν μέσην τιμὴν τοῦ Σεπτεμβρίου 1922, ἀναγομένη εἰς μεταλλικὰς δραχμάς.

Γήπεδα, ἐφ' ὧν ἔχουσιν ἤδη ἀνοικοδομηθῇ προσφυγικοὶ συνοικισμοὶ ἐξ εἴκοσι τοὐλάχιστον οἰκιῶν καὶ οὐχὶ κατωτέρας συνολικῆς ἐκτάσεως τῶν 2000 τετρ. μέτρων, ὑπόκεινται εἰς ἀπαλλοτρίωσιν, τῆς ἀποζημιώσεως ὁριζομένης κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἐπὶ ἀπαλλοτριώσεως λειβαδίων ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν αὐτοτελῆ ἀποκατάστασιν μικρῶν κτηνοτρόφων, ἡ ἀποζημίωσις ὁρίζεται οὐχὶ κατωτέρα τῶν 2/3 τοῦ μέσου ὅρου τῆς τιμῆς τῶν λειβαδίων κατὰ τὴν πρὸ

τοῦ Σεπτεμβρίου 1914 τριετίαν εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς ἢ οὐχὶ κατωτέρα τοῦ 15πλασίου τοῦ θεμιτοῦ μισθώματος τοῦ ἔτους 1926 - 27. Τὰ δημοτικά, κοινοτικὰ καὶ ἀνταλλάξιμα λειβάδια δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἐξαιροῦνται τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀπαλλοτριώσεως 1) γεωργικαὶ μικροϊδιοκτησίαι αὐτοπροσώπως καλλιεργούμεναι ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ τῆς οἰκογενείας του, 2) ὁπωσδήποτε καλλιεργούμεναι γαῖαι μέχρι 300 στρεμμάτων, 3) λειβάδια πρὸς αὐτοτελῆ ἀποκατάστασιν μικρῶν κτηνοτρόφων μέχρι 300 στρεμμάτων, 4) γήπεδα διὰ προσφυγικὴν ἀστικὴν ἀποκατάστασιν μέχρι 500 τετραγωνικῶν μέτρων, 5) γήπεδα ἀνήκοντα εἰς ἰδιοκτήτας ὑποστάντας ἤδη ἀγροτικὴν ἀπαλλοτρίωσιν καὶ 6) Αἱ μὴ διὰ διηνεκῶν βαρῶν βεβαρυμέναι φυτεῖαι ἀμπέλων, σταφιδαμπέλων, ἐλαιῶν, ὁπωροφόρων δένδρων καὶ δάση ἐφόσον ἐξαιροῦνται ἀπὸ τὸν νῦν ἰσχύοντα ἀγροτικὸν νόμον καὶ ἀνήκουν εἰς φυσικὰ πρόσωπα.

Εἰδικοὶ νόμοι καὶ κατὰ παρέκβασιν τοῦ ἄρθρου 19 ὁρίζουσι τὰ τῆς ἀπαλλοτριώσεως μοναστηριακῶν κτημάτων.

Οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντες νόμοι περὶ ἐξαγορᾶς ἐμφυτευτικῶν κτημάτων ἢ περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ ἀγροληπτικῶν καὶ ἐδαφονομικῶν βαρῶν θεωροῦνται ὡς μὴ ἀντικείμενοι εἰς τὸ Σύνταγμα. (*)

Ἄρθρον 120.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας θέλει συγκροτηθῇ ἐντὸς ἑνὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος.

Κατὰ τὴν πρώτην συγκρότησιν ὁ διορισμὸς τῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας θὰ γίνῃ διὰ Διατάγματος προκαλουμένου κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 121.

Τὸ ἐκλογικὸν προνόμιον τῶν νήσων Ὕδρας, Σπετσῶν καὶ Ψαρῶν διατηρεῖται μέχρι τοῦ ἔτους 1944, ὅτε συμπληροῦται ἑκατονταετία ἀπὸ τῆς διὰ τοῦ ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως τῆς 3ης Σεπτεμβρίου παραχωρήσεώς του.

Ἄρθρον 122.

Τὰ μέχρι τοῦδε παραχωρημένα ἑλληνικὰ παράσημα εἰς Ἕλληνας πολίτας, ὡς καὶ αἱ ἄδειαι ἀποδοχῆς ξένων παρασήμων ὑπὸ Ἑλλήνων ὑπηκόων, ἀνακαλοῦνται.

Ἄρθρον 123.

Ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος θὰ ψηφισθῶσιν ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, εἰσαγόμενοι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, οἱ νόμοι ὧν τὴν ψήφισιν προβλέπουσιν αἱ καθ' ἕκαστον διατάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 124.

Διὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος Συντάγματος Προεδρικὴν ἐκλογὴν ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 67 ὁριζομένη πρὸς σύγκλησιν τῆς Βουλῆς τριμηνία, ἄρχεται ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας εἰς Σῶμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Ἰσχὺς καὶ μεταρρύθμισις τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρον 125.

Μόνον αἱ μὴ θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος δύνανται νὰ ἀναθεωρηθοῦν μετὰ πενταετίαν κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα:

Ἡ πρότασις πρὸς ἀναθεώρησιν, περιλαμβάνουσα ὡρισμένας διατάξεις τοῦ Συντάγματος, δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἴτε εἰς τὴν Βουλὴν εἴτε εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ πρέπει πρῶτον νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας, ἔπειτα δέ, μετὰ πάροδον τριῶν μηνῶν, νὰ γίνῃ ἐπίσης ἀποδεκτὴ ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν δύο Νομοθετικῶν Σωμάτων, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, διὰ πλειοψηφίας τοὐλάχιστον τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως προεδρεύει ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς.

Αἱ ἀναθεωρούμεναι διατάξεις ἰσχύουν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς των εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις δύναται νὰ ὑποβάλῃ τὴν περὶ ἀναθεωρήσεως ἀπόφασίν της εἰς Δημοψήφισμα, ὁπότε αἱ ἀναθεωρούμεναι διατάξεις τίθενται εἰς ἐφαρμογήν, ἐὰν ἐγκριθῶσι παρὰ τοῦ λαοῦ.

Ἄρθρον 126.

Τὸ παρὸν Σύνταγμα, ὡς ἀνεθεωρήθη καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται εἰς ἐνέργειαν εὐθὺς ὡς ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 127.

Ἡ τήρησις τοῦ Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

(*) Ἑρμηνευτικαὶ δηλώσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 119 1) «Εἰς τὴν διάταξιν τῆς ε' παραγράφου, ἐδαφίου 2 δὲν ὑπάγονται: α' αἱ μπάστανοι, β' οἱ καπνότοποι τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης τῶν ὁποίων τὰς ἐξαιρουμένας ἐκτάσεις κανονίζει ὁ νόμος. Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἐδαφίου τούτου ἡ ἐξαίρεσις τῶν 300 στρεμμάτων χωρεῖ ἅπαξ ἐπὶ τσιφλικίων ἀνηκόντων διηρημένως εἰς πλείονας ἰδιοκτήτας.

2) Ἡ ἀληθὴς ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος εἶναι ὅτι συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ ἀγροληπται ἐμφυτευταὶ καὶ ἐδαφολῆπται Κερκύρας καὶ Λευκάδος ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἀγροληπτικῶν, ἐμφυτευτικῶν καὶ ἐδαφολῃπτικῶν κτημάτων ἀπὸ τῶν ἐπιβαρυνόντων αὐτὰ διηνεκῶν βαρῶν, περὶ ὧν εἰδικοὶ νόμοι προβλέπουσι, καὶ μέχρις ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ ἐπιβληθεισῶν καὶ ὑποβληθησομένων αἰτήσεων.

3) Εἰς τὴν διάταξιν τῆς προτελευταίας παραγράφου περιλαμβάνεται καὶ ὁ νόμος 3345 περὶ Ταμείου Ἐφέδρων Πολεμιστῶν Κρήτης δυνάμενος νὰ τροποποιηθῇ διὰ νόμου».

Θ. Σοφούλης (Πρόεδρος). Εἶναι ἀληθῶς ἱερὰ ἡ στιγμὴ αὕτη κατὰ τὴν ὁποίαν καθιεροῦται ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας ὁ Καταστατικὸς τῆς Χώρας Χάρτης. Ὅλα τὰ πολιτικὰ κόμματα τῆς χώρας καὶ αἱ ἀποχρώσεις καὶ ἰδία ἕκαστος ὑμῶν τῶν ἀντιπροσώπων, εἰσήνεγκον δαψιλῆ τὴν πνευματικὴν αὐτῶν εἰσφορὰν πρὸς τὸν κοινὸν αὐτὸν ἐθνικὸν ἔρανον, ὥστε νὰ φιλοτεχνηθῇ εὔρυθμον καὶ στερρὸν τὸ νέον οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ στεγάσῃ τὰς λαϊκὰς τοῦ ἔθνους ἐλευθερίας.

Τὸ νέον ἡμῶν Σύνταγμα, πόρισμα ἁρμονικῆς συνεργασίας ὁλοκλήρου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος, ἀποτελεῖ τὴν ἀκραιφνῆ ἔκφανσιν τῆς συνολικῆς θελήσεως καὶ τῶν πόθων τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἀλλὰ μόνον ἡ εὔρυθμος προσήλωσις τῶν ἐκάστοτε ἐντεταλμένων τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, μόνον ἡ πίστις καὶ ἡ ἀφοσίωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς αὐτὸ ὡς πρὸς μίαν ἱερὰν ἐθνικὴν παρακαταθήκην θὰ προσδώσῃ εἰς τὸ γράμμα τοῦ Συντάγματος τὴν ζωοποιὸν δύναμιν, ἡ ὁποία μόνη εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰς πολιτικὰς ἐλευθερίας καὶ νὰ κατευθύνῃ τὸ ἔθνος εἰς νέαν εὐημερίαν καὶ προκοπὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικήν.

Κύριοι συνάδελφοι αὐτομάτως ἀναβλύζει τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐκ τῶν μυχιαιτάτων τῆς ψυχῆς μου μία εὐχὴ καὶ μία ὡραία προσδοκία μὲ θερμαίνει, ἡ εὐχὴ καὶ ἡ προσδοκία ὅτι ἡ ἐπὶ ἑξάμηνον εἰρηνικὴ αὐτὴ συνεργασία καὶ εἰρηνικὴ προσέγγισις, τὴν ὁποίαν ἐπέβαλεν ἡ ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος θὰ καταστήσῃ καὶ στενωτέραν τὴν ψυχικὴν ἐπαφὴν καὶ προσέγγισιν τῶν ἀντιθέτων πολιτικῶν κόσμων, ὥστε καὶ ὁ κομματικὸς ἀνταγωνισμὸς εἰς τὸ μέλλον, μακρὰν πάσης βιαιότητος παθῶν καὶ ταχύτητος, νὰ ἀποβῇ μόνον μία εὐγενὴς ἅμιλλα ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς χώρας.

Καὶ τότε ἡ περίοδος αὕτη, ἡ ὁποία τερματίζεται σήμερον διὰ τῆς κυρώσεως τοῦ Συντάγματος τόσον ὡραία, θὰ ἀποτελέσῃ ἐν τῇ λαϊκῇ συνειδήσει μίαν τῶν μᾶλλον εὐλογημένων ἀναμνήσεων τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ζωῆς, καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα αὐτὴν σᾶς παρακαλῶ νὰ ἀναφωνήσετε «ζήτω τὸ ἔθνος». (Χειροκροτήματα καὶ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγαί. Ζήτω τὸ Ἔθνος).

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν ὅπως διακοπῶν αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς χωρὶς ἡ Βουλὴ νὰ εἰσέλθῃ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην νομοθετικὴν ἐργασίαν, ἐξαγγελθῇ δὲ εἰς ὅλας τὰς ἀρχὰς ὑπὸ Προέδρου τῆς Βουλῆς τὸ χαρμόσυνον γεγονὸς τῆς ψηφίσεως τοῦ Συντάγματος, ἀπὸ τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ γαλήνη καὶ ἡ εὐημερία τοῦ τόπου».

Μεθ' ἑξουσιοδοτεῖται ὁ κ. Πρόεδρος ὅπως ὑπὸ ἰδίαν αὐτοῦ εὐθύνην ἐπικυρωθῶσι τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως καὶ λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 10 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Λαΐλιος
Θ. Τσιριμῶκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΗ'

Τῆς 1 Αὐγούστου 1927

Ὥρᾳ 6 μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας λέγει ὅτι κατὰ τὴν ἐντύπωσίν του δὲν ὑπάρχει ἐπαρκὴς ἀριθμὸς βουλευτῶν πρὸς συγκρότησιν συνεδριάσεως, προκειμένου μάλιστα νὰ συζητηθῶσι τόσον σοβαρὰ ζητήματα, οἷα τὰ ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς. Διὰ τοῦτο, λέγει, θέλει καλέσει τὴν Βουλὴν εἰς συνεδρίασιν ὅταν πεισθῇ ὅτι ὑπάρχει ἐν Ἀθήναις ἐπαρκὴς ἀριθμὸς βουλευτῶν.

Λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Λαΐλιος,
Θ. Τσιριμῶκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΗ'

Τῆς 22 Αὐγούστου 1927

Ὥρᾳ 6 20' μ.μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Πρόεδρος. Μετὰ βαθυτάτης θλίψεως ἀγγέλλω τὸν θάνατον τοῦ ἐξ Αἰτωλοακαρνανίας βουλευτοῦ Ἰωάννου Παπαϊωάννου. Κατὰ τὴν κηδείαν αὐτοῦ κατετέθη στέφανος ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς, ἐκ μέρους δὲ τοῦ Προεδρείου διερμηνεύθη εἰς τοὺς οἰκείους αὐτοῦ ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸ πένθος. Νεοσύλλεκτος ἐν τῇ πολιτικῇ ζωῇ, δὲν ἀφήνει βεβαίως ὀπισθεν αὐτοῦ ἱστορικὰς ἀναμνήσεις μακρᾶς σταδιοδρομίας, καταλείπει ὅμως ζωηροτάτην τὴν ἐντύπωσιν ἐξόχων πολιτικῶν ἀρετῶν, αἱ ὁποῖαι, συνδυαζόμεναι καὶ πρὸς ἀρτίαν καὶ ἐμβρίθη μόρφωσιν, παρεῖχον τὰς μᾶλλον εὐλόγους καὶ βαθείας ἐλπίδας ἑνὸς λαμπροῦ πολιτικοῦ μέλλοντος. Ἡ Βουλὴ θὰ διατηρήσῃ ἐσαεὶ συμπαθῆ τὴν μνήμην τοῦ μεταστάντος συναδέλφου.

Μεθ' ὁ ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ ὅτι ἀπὸ 17 Αὐγούστου ἐγένετο δεκτὴ ἡ παραίτησις τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργοῦ ἄνευ χαρτοφυλακίου κ.Α.Θ.Ζαΐμη, καὶ τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν κ.Α. Μιχαλακοπούλου, ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης κ. Κ. Ἀγγελοπούλου, ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Π. Τσαλδάρη, ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Γ. Καφαντάρη, ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Α. Ἀργυροῦ, ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Γ. Μερκούρη, ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας κ. Ι. Μεταξᾶ, ἐπὶ τῆς Γεωργίας κ. Α. Παπαναστασίου, ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς, Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως κ. Μ. Κίρκου, ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν κ. Α. Μαζαράκη, ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν κ Α. Κανάρη, καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑφυπουργοῦ κ. Α. Μπακάλμπαση, καὶ ὅτι διὰ διαταγμάτων τῆς αὐτῆς χρονολογίας διωρίσθησαν Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ κ. ***Α. Ζαΐμης***, Ὑπουργοὶ δὲ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὁ κ. ***Α. Μιχαλακόπουλος***, ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὁ κ. ***Θ. Τουρκοβασίλης***, ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης***, ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων ὁ κ. ***Θ. Νικολούδης***, ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὁ κ. ***Ν. Βελέντζας***, ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ὁ κ. ***Ι. Μεταξᾶς***, ἐπὶ τῆς Γεωργίας ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου***, ἐπὶ τῆς Προνοίας κλπ. ὁ κ. ***Μ. Κίρκος***, ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὁ κ. ***Α. Μαζαράκης***, ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὁ κ. ***Μ. Μερλόπουλος***, καὶ ὑφυπουργὸς τῆς Γεωργίας ὁ κ. ***Α. Μπακάλμπασης***.

Ὁ κ. ***Α. Μιχαλακόπουλος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερι-

κῶν) καταθέτων τὰς Ἑλληνοσερβικὰς συμβάσεις λέγει: Ἐπιθυμῶ νὰ διασαφήσω τοῦτο: Ὅπως ἐνθυμεῖται ἡ Βουλὴ ἐζητήθη πρὸ μηνῶν ὑπὸ τῆς τότε ἀντιπολιτεύσεως ἐπανειλημμένως ἡ κατάθεσις τῶν συμβάσεων τούτων καὶ ἐξεφράζετο γενικώτερον καὶ ἐντύνως ἡ ἐπιθυμία αὕτη καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Βουλῆς. Ἄλλως τε καὶ κατὰ ῥητὴν καὶ ἐπιτακτικὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπέχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρουσιάζῃ εἰς τὴν κυρίαρχον ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν συμβάσεις οἰκονομικοῦ καὶ ἐμπορικοῦ περιεχομένου, αἵτινες δὲν ἐνέχουσι διπλωματικόν τι μυστικόν. Θὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποθέτω ὅτι αὕτη συμφωνεῖ ἵνα σταλῶσιν εἰς τὴν εἰδικὴν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων Ἐπιτροπήν. Ἡ γνώμη μου, κύριοι, εἶναι ἤδη γνωστή. Δὲν πρόκειται περὶ πράξεων συντελεσθεισῶν ὑπ' ἐμοῦ. Οὐδεὶς δύναται ἐκ τοῦ πολιτικοῦ παρελθόντος μου νὰ καταγνώσῃ εἰς τὴν γνώμην μου ταύτην αἴσθημα ἀσυμπαθείας πρὸς τὸ γεῖτον καὶ φίλον Ἔθνος, μεθ' οὗ ἀγῶνες κοινοὶ μᾶς συνέδεσαν. Κινεῖται ἁπλῶς ἀπὸ βαθὺ αἴσθημα περιφρουρήσεως τῶν κυριαρχικῶν συμφερόντων τῆς χώρας μας καὶ ἀπὸ βαθύτερον αἴσθημα πλήρους ἐπιγνώσεως ὅτι μόνον συμφωνίαι συντελούμεναι ἀπὸ κοινοβουλευτικὰς Κυβερνήσεις, ἐλευθέρως συζητούμεναι, ἐν πλήρει τῶν διαπραγματευομένων ἰσοτιμίᾳ καὶ κυρούμεναι ἀπὸ τὰς ἐθνικὰς ἀντιπροσωπείας εἶναι δυνατὸν στερεὰ νὰ παραγάγουν θεμέλια ἀγαθῆς γειτονίας καὶ πολιτικῆς φιλίας. Ἐν τούτοις ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδικῆς μου γνώμης παρακαλῶ καὶ δὲν ἔχω ἀμφιβολίαν ὅτι καὶ ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Βουλὴ θέλει ἐξετάσει τὰς συμφωνίας ταύτας μὲ εἰλικρινὲς πνεῦμα συμπαθείας πρὸς τὴν γείτονα χώραν, ἀλλὰ καὶ περιφρουρήσεως τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους. Ταῦτα ἐθεώρησα καθῆκόν μου νὰ εἴπω πρὸς Ὑμᾶς, κύριοι Βουλευταί.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ ὅτι κατετέθησαν τὰ ἑξῆς νομοσχέδια: 1) παρὰ τοῦ κ. **Α. Μ ζαράκη** Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν «περὶ ἀντικαταστάσεως ἄρθρου νομοθετικοῦ διατάγματος 19 Φεβρουαρίου 1926 περὶ καταγῄσεως τοῦ ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης», 2) περὶ τροποποιήσεως διατάξεων περὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων τῆς στρατ. ὑπηρεσίας, 3) περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ. δι' ὧν ἐκυρώθησαν αἱ ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1926 συμβάσεις μετὰ τῶν Γερμανικῶν ἐργοστασίων αὐτοκινήτων «Χάνσα, Λόϋδ, Βέρκε, Μπρέμεν καὶ Ντόϊτσε, Λάουτ ὀτομομπίλ φαμπρὶκ ντιζελ-ντορφ» ἀφορῶσαι τὴν προμήθειαν αὐτοκινήτων ἐναντι τῶν Γερμανικῶν ἐπανορθώσεων.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν κ. **Α. Κονάρη** τὰ ἑξῆς νομοσχέδια: 1) Περὶ χορηγήσεως πιστώσεως ἐκ δραχ. 158,295,10 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, 2) περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Ἰουλίου 1927 διατάγματος περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν τιθεμένων εἰς διαθεσιμότητα ἀξιωματικῶν τοῦ Π. Ν.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Προνοίας κ. **Μ. Κύρκου** νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις πολιτικοῦ νοσοκομείου ἡ «Ἐλπὶς» κειμένων διατάξεων.

Ἐπίσης ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ὑπέβαλε τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν ἑξῆς σχεδίων νόμων. 1) Περὶ ἐγκρίσεως πιστώσεως ἀνεγέρσεως, ἐπισκευῆς, μεταρρυθμίσεως κτλ. δημοσίων τελωνειακῶν καταστημάτων, 2) περὶ ὑποβολῆς πρόσωρινοῦ φόρου ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, 3) περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1640 περὶ φορολογίας τῆς καθαρᾶς προσόδου καὶ ἑτέρων φορολογικῶν νόμων.

Ἐπίσης ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ἐπιτροπὴ κατέθεσε τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως ὁδῶν καὶ συνομολογήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου δανείου.

Ὡσαύτως ἀνακοινοῖ ὅτι ὁ βουλευτὴς κ. **Γ. Στ ίγκος** ὑπέβαλε πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 ἐδαφ. α' τοῦ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1926 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελωνικοῦ δασμολογίου.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Δ. Πετρακάκος** πρότασιν νόμου «περὶ στεγάσεως δαπάνης τοῦ Κράτους τῶν ἐκ τοῦ σεισμοῦ τῆς 1 Ἰουλίου παθόντων κατοίκων τοῦ νομοῦ Λακωνίας».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Γ. Σίφακας** καὶ **Ε. Φωτάκης** τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταργήσεως τοῦ ἐξαγωγικοῦ φόρου καὶ ἐπιβολῆς δασμοῦ ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἐλαίου Παλαιᾶς καὶ Νέας Ἑλλάδος.

Ἐπίσης ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ἀρτοποιοὶ Πατρῶν, Γαστούνης, ἐμπορικοὶ σύλλογοι Θεσσαλονίκης, Ἀνδραβίδος κλπ. διαμαρτύρονται διὰ κακὴν ποιότητα πιτυρούχων ἀλεύρων παρακαλοῦντες Κυβέρνησιν ἐλαττώσῃ δασμὸν ἀλεύρων ἐσωτερικοῦ.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Θ. Τσιριμῶκος** καταθέτει τηλεγράφημα ἑνώσεως ἀναπήρων θυμάτων Λοκρίδος-Παρνασίδος διαμαρτυρομένων κατὰ ἐκδοθέντος διατάγματος περικοπῆς συντάξεων.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Θ.Τσιριμῶκος** καταθέτει ὑπόμνημα τῆς ἑνώσεως γεωργικῶν συνεταιρισμῶν Φθιωτιδοφωκίδος πρὸς παροχὴν ἀνακουφιστικῶν μέτρων εἰς τοὺς ἀκριδοπλήκτους γεωργούς.

Οἱ ἰδιοκτῆται καὶ ἐνοικιασταὶ λαχανοκήπων περιφερείας Νέστου, διαμαρτύρονται διὰ ἐπιβληθεῖσαν δευτέραν φορολογίαν αὐτοῖς.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Πᾶνος Παπαδάκος** τηλεγραφεῖ ὅτι λόγῳ ἀσθενείας δὲν δύναται νὰ παρευρεθῇ εἰς συνεδρίασιν Βουλῆς, δηλοῖ δὲ ὅτι τίθεται πλευρὸν Κυβερνήσεως ὑποστηρίζων ταύτην διὰ ψήφου του.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ε. Φωτάκης** ὑποβάλλει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου αἰτούντων τὴν μεταφορὰν τοῦ εἰρηνοδικείου ἀπὸ Πανόρμου εἰς Πέραμα.

Ὁ κ. Ζήσιμος Χριστόπουλος μοίραρχος ἐν ἀποστρατείᾳ αἰτεῖ τὴν λῆψιν νομοθετικοῦ μέτρου πρὸς παροχὴν αὐτῷ τῆς συντάξεως τοῦ βαθμοῦ τοῦ ταγματάρχου.

Ὁ Δήμαρχος Μεσολογγίου παρακαλεῖ ὅπως μεταφερθῶσιν εἰς ἄλλο οἴκημα αἱ φυλακαὶ καὶ ἐπιτραπῇ ἡ ἐν τῷ δημοτικῷ νοσοκομείῳ ἔκτισις τῆς ποινῆς τῶν εἰς ἔλαττον τοῦ μηνὸς καταδικαζομένων ἐκ τῆς πόλεως Μεσολογγίου.

Ἡ ἕνωσις ἐφορικῶν ὑπαλλήλων Ἀττικῆς ὑποβάλλει ὑπόμνημα ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1640 καὶ ἑτέρων φορολογικῶν νόμων».

Ὁ σύνδεσμος ἰδιοκτητῶν φορτηγίδων παρακαλεῖ τὴν Σ. Βουλὴν ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ εἰσαγωγὴ ἀλεύρων.

Ὁ κ. Γεώργιος Τούμπας κάτοικος Ζυρνόβου Δράμας διαμαρτύρεται διὰ τὴν αὐθαίρετον διαταγὴν περὶ ἀπελάσεως εἰς Βουλγαρίαν, αἰτῶν τὴν ἀναστολὴν τῆς διαταγῆς ταύτης, μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἐπιδίκου δηλώσεώς του περὶ μεταναστεύσεως.

Ὁ συνεταιρισμὸς Καστελλίου Παρνασσίδος παρακαλεῖ ὅπως ἀπαλλαγοῦν τῆς ὑπερόγκου φορολογίας οἱ παραγωγοὶ καπνοῦ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Τυρνάβου ὑποβάλλει ψήφισμα τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἄρσεως ὑφισταμένου ἐξαγωγικοῦ δασμοῦ τῶν κουκουλίων.

Ὁ δικηγορικὸς σύλλογος Λαρίσσης ὑποβάλλει ὑπόμνημα περὶ διαρρυθμίσεως τῆς φορολογίας τῶν δικηγόρων.

Ἡ ἕνωσις ἐφέδρων ἀξιωματικῶν ὑποβάλλει ψήφισμα σχετικὸν μὲ τὴν διακοπὴν τῶν πολεμικῶν συντάξεων.

Ὁ βουλευτὴς Ἰωαννίνων κ. **Α. Μυλωνᾶς** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ συντηρήσεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν ἱστορικῶν τόπων τοῦ Σουλίου».

Ὁ κ. **Α. Ἰωαννίδης** ὑποβάλλει τροπολογίας 1) ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους. 2) ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοσίων ὁδῶν καὶ συνομολογήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου δανείου».

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει νομοσχέδιον «περὶ συστάσεως Ταμείου Προνοίας ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων».

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους».

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΨΒ' τοῦ 1911 περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικῶν καταστημάτων».

Ὁ κ. **Α. Μιχαλακόπουλος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἐν Γενεύῃ ὑπογραφείσης μετὰ τῆς Ἑλβετικῆς Ὁμοσπονδίας συνθήκης συνδιαλλαγῆς καὶ ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας».

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος τῆς 1 Ἰουλίου 1927 περὶ προσωρινῆς ἰσχύος οἰκονομικῶν τινων μέτρων.

Ὁ κ. **Θ. Νικολούδης** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3177 περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων Θρᾴκης».

Ὁ κ. **Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης** ὑποβάλλει αἴτησιν τοῦ εἰσαγγελέως πλημμελειοδικῶν Σερρῶν αἰτουμένου τὴν ἄδειαν τῆς Βουλῆς πρὸς ποινικὴν δίωξιν τοῦ βουλευτοῦ Σερρῶν Π. Ἀλεξίδου.

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συγκροτήσεως τοῦ κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀνωτάτου δικαστικοῦ συμβουλίου».

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ χορηγήσεως 4 δωδεκατημορίων ἐπὶ τοῦ κατατεθειμένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927-28».

Ὁ κ. **Δ. Βούλτσος** ζητεῖ παρὰ τῆς Βουλῆς ἄδειαν ἀπουσίας δύο καὶ ἡμίσεως μηνῶν διὰ τὸ Ἐξωτερικόν. Ἐπίσης ὁ κ. **Κ. Πετσάλης** ζητεῖ δίμηνον ἄδειαν διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, αἱ ὡς ἄνω ἄδειαι χορηγοῦνται.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Π. Ἀλεξίδης, Ι. Βατίστας, Ε. Χατζηδάκις** κλπ. ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς ναυτικῶν συντάξεων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τιμωρίας τῶν εἰς ἀλλότρια τοῦ καθήκοντός των ἔργα ἀναμιγνυομένων ἀξιωματικῶν».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν σχεδίων νόμου 1) «Περὶ ἐπικυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἐσθωνίας ὑπογραφείσης συμβάσεως ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας. 2) «Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας». 3) «Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Φιλανδίας συμβάσεως ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας». 4) «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Λεττονίας ὑπογραφείσης ἐν Ῥίγᾳ συμβάσεως ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ γενικῆς στατιστικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος νόμων».

Ὁμοίως ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας τεχνικῆς ὑπηρεσίας τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων.

Ὁ βουλευτὴς Θεσσαλονίκης κ. **Σολὰν Μποχὰρ Δαβὶδ** διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἐν ταῖς φυλακαῖς Θεσσαλονίκης προφυλάκισίν του, κατὰ παράβασιν τῆς βουλευτικῆς ἀσυλίας.

Ὁ λόγος μετὰ τοῦτο δίδεται εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

Α. Ζαΐμης (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Συνεπείᾳ διαφωνίας, ἀναφυείσης ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ ἐπὶ εἰδικοῦ τινος σημείου τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις, ἀποχωρησάντων τῶν μελῶν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ὑπέβαλε τὴν παραίτησιν αὐτῆς πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας. Οὕτω διεκόπη πολύμηνος τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ἐξυπηρετοῦσα συνεργασία τῶν πέντε πολιτικῶν μερίδων.

Ἀλλ' αἱ λοιπαὶ ἐν τῇ Κυβερνήσει μερίδες, σύμφωνοι καθ' ὅλα ὡς πρὸς τὴν συνέχισιν τῶν προσπαθειῶν διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς χώρας, ἐδέχθησαν νὰ συμπράξωσιν εἰς τὸν καταρτισμὸν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις παρουσιάζεται σήμερον ἐνώπιον ὑμῶν.

Ἡ νέα Κυβέρνησις σκοπεῖ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ μήπω συντελεσθὲν ἔργον τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῷ πνεύματι ὑφ' οὗ διεπνέετο ἐκείνη. Ἡ ἀνακοίνωσις δὲ αὕτη καθίστησι περιττὴν τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐν ταῖς προγραμματικαῖς δηλώσεσι τῆς 7 Δεκεμβρίου 1926 ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐξαγγελθέντων.

Χρήσιμον ἐν τούτοις νομίζω νὰ ὑπομνήσω ὑμῖν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀκολουθεῖ καὶ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ τὰς γραμμάς, τὰς ὁμοφώνως χαραχθείσας ὑπὸ τῶν συμπραττόντων ἐν τῇ προκατόχῳ Κυβερνήσει κομμάτων.

Διευθετηθέντων ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ σοβαρῶν ζητημάτων, ἅτινα ἐπὶ μακρὸν ἀπησχόλησαν τὴν Βουλήν, θέλει καταστῇ ἤδη δυνατόν, ἵνα αὕτη ἐν ἀνέσει ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως μέτρων νομοθετικῶν, ὑποβληθησομένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Μεταξὺ τούτων προέχουσιν ἐκεῖνα ὧν ἡ περάτωσις ἐπιβάλλεται ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ ἡμῶν Χάρτου, ἐν οἷς τὸ περὶ συστάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστ. Συμβουλίου, συμφώνως πρὸς τὸ νέον Σύνταγμα καὶ τὰ ἀφορῶντα ἐν γένει τὴν ἀνόρθωσιν τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ Κυβέρνησις θέλει μεριμνήσει περὶ καταλληλοτέρας ὀργανώσεως τῆς ἀγροτικῆς πίστεως διὰ τῆς συστάσεως ἰδίας Γεωργικῆς Τραπέζης, ἡ ὁποία ὄχι μόνον θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν στερέωσιν τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν προσφύγων, αἵτινες καὶ μετὰ τὴν ἀποζημίωσιν αὐτῶν θὰ ἔχουν μεγάλας πιστωτικὰς ἀνάγκας, ἀλλὰ καὶ θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν ὁλοκλήρου τοῦ γεωργικοῦ κόσμου.

Θέλει ἀπασχοληθῇ μὲ τὴν ἐκ τοῦ Συντάγματος ἐπιβαλλομένην ἐκπαιδευτικὴν διαρρύθμισιν διὰ τῆς γενικῆς ἐν Ἑλλάδι ἐφαρμογῆς τῆς ἑξαετοῦς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς καταλληλοτέρας ρυθμίσεως τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἰδίᾳ τῆς γεωργικῆς.

Θέλει ἐργασθῇ ὅπως ἐφαρμοσθῇ αὐστηρότερον καὶ συμπληρωθῇ ἡ ὑφισταμένη ἐργατικὴ κοινωνικὴ νομοθεσία, καθόσον ἐκ τῆς τελευταίας οἰκονομικῆς κρίσεως καὶ τῆς ἐκ ταύτης προκυψάσης ἀνεργίας πάσχουσι γενικῶς αἱ ἐργαζόμεναι τάξεις.

Πρὸς τούτοις ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ καθῆκόν της νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ταχυτέραν ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος τῆς ἐκτελέσεως τῶν μεγάλων ὑδραυλικῶν ἔργων, ἰδίως τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θεσσαλίας, καθὼς καὶ εἰς τὴν ταχεῖαν βελτίωσιν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ ὁδικοῦ δικτύου τῆς χώρας, ὡς καὶ τοῦ ἀπαραιτήτου σιδηροδρομικοῦ.

Οὐδεμιᾶς θέλει φεισθῇ προσπαθείας ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν ταχυτέραν ἀποπεράτωσιν τῆς ὁριστικῆς τῶν προσφύγων ἀποκαταστάσεως. Ἡ συμπλήρωσις τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀστῶν προσφύγων, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἀγρότας πρόσφυγας, ἐξασφαλισθεῖσα εὐτυχῶς ἤδη, θέλουσιν ἀποτελέσει κύρια σημεῖα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις θὰ στρέψῃ ἀκεραίαν αὐτῆς τὴν προσοχήν.

Τὸ κυριώτερον πρόβλημα, εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ὁποίου θέλει ἐπιδοθῇ ἡ Κυβέρνησις, ἀποτελεῖ ἡ οἰκονομικὴ τῆς χώρας ἀνόρθωσις. Ἔχει ἤδη τεθῇ ὑπ' ὄψει τῆς Βουλῆς τὸ πρόγραμμα δι' οὗ φρονοῦμεν ὅτι Ἑλλὰς θέλει ἀναπτύξει τὰς πλουτοπαραγωγικὰς αὐτῆς δυνάμεις, τὰ οὐσιώδη δὲ σημεῖα τοῦ προγράμματος τούτου συνίστανται εἰς τὴν σταθερὰν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἰσοσκέλισιν, τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν κυμαινομένων τοῦ

Κράτους ὀφειλῶν, τὴν προσφυγικὴν ἀποκατάστασιν καὶ τὴν ἐν γένει ἐμπέδωσιν τῆς πίστεως, μοχλοῦ τῆς οἰκονομικῆς προόδου καὶ εὐημερίας τῶν λαῶν. Πρὸς πραγμάτωσιν τοῦ ἐν λόγῳ προγράμματος, ἐκρίθη ἀπὸ πάσης ἀπόψεως χρήσιμος ἡ ἠθικὴ ἀρωγὴ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἐπετεύχθησαν δὲ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον ἀποτελέσματα ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος, ἀποδόσαντα ἤδη τὴν κοινὴν πρὸς τὴν χώραν ἐμπιστοσύνην καὶ προπαρασκευάσαντα τὴν πλήρη κατὰ τὴν ἐπικειμένην τοῦ Συμβουλίου σύνοδον ἀποδοχὴν τῶν Ἑλληνικῶν αἰτημάτων.

Ὅπως ἐν τούτοις καὶ τὸ ἔργον τῆς Ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας διευκολυνθῇ καὶ ἀποκατασταθῇ ἡ ἐπιβάλλουσα τάξις καὶ εὐστάθεια εἰς τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις, ἡ Κυβέρνησις κρίνει ἀπαραίτητον τὴν ἄμεσον ἐπιψήφισιν μέτρων συναφῶν πρὸς τὴν ὀργάνωσιν καὶ εὔρυθμον λειτουργίαν κεντρικῆς ἐκδοτικῆς Τραπέζης καὶ τὴν νομισματικὴν σταθερότητα. Τῶν μέτρων τούτων ἡ σοβαρότης καὶ ἡ ἀνάγκη οὐδένα διαφεύγει, εὐελπιστεῖ δὲ ἡ Κυβέρνησις ὅτι θέλει τύχει οἵας καὶ μέχρι τοῦδε ὁμοθύμου ἀπὸ μέρους τῆς Ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας ὑποστηρίξεως πρὸς τὴν ἀπὸ κοινοῦ ριζικὴν τοῦ οἰκονομικοῦ ζητήματος διευθέτησιν, ἐξ ἧς ἤρτηται ἡ θεραπεία τῶν πολλαπλῶν τῆς χώρας ἀναγκῶν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς Κυβερνήσεως, λέγει ὅτι θὰ περιορίσῃ τὸν λόγον αὐτοῦ εἰδικώτερον ἐπὶ τοῦ τελευταίου σημείου τοῦ ἀφορῶντος τὰ οἰκονομικὰ καὶ ἰδίως τὰ ἐξυγιαντικά, νομισματικὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως, ἐφ' ὧν ὡς γνωστόν, ἐπῆλθεν ἡ διαφωνία τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος μετέχοντος εἰς τὴν προηγουμένην Κυβέρνησιν καὶ ἐξ ἧς διαφωνίας ἐπῆλθε Κυβερνητικὴ κρίσις καὶ διάλυσις τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπανελθὼν ἐκ τῆς εἰς Γενεύην ἀποστολῆς ὑπέβαλεν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τὰ ἀποτελέσματα εἰς ἃ κατέληξεν, σχετικῶς πρὸς τὴν παρ' ἐκείνης ἄδειαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν πρὸς σύναψιν δανείου 9,000,000 λιρῶν. Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ὡς εἶναι γνωστὸν ἐκ τῶν δημοσιεύσεων συνίστανται εἰς τὰ ἑξῆς, (ἀναγινώσκει). Εἰς τὸ 7ον τοῦτο ζήτημα ἀπήντησεν ναί, εἰδικώτερον δὲ ἐπὶ τούτου διεπραγματεύθη ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὁ ὑποδιοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Τσουδερός. Δὲν ἔχω οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἀποστολὴ εἰς Γενεύην κατέβαλε πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν ὅπως ἐπιτύχῃ ὅσον τὸ δυνατὸν εὐνοϊκωτέρους ὅρους διὰ τὴν σύναψιν τοῦ δανείου. Ἀλλ' εἶμαι ὑποχρεωμένος ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ νὰ εἴπω εὐθὺς ἀμέσως ὅτι εὑρίσκετο καὶ ὑπὸ ὅρους λίαν εὐνοϊκούς. Πρὶν ἢ ἔλθῃ ἀκόμη ἡ Ἑλληνικὴ ἀποστολὴ ἐγένετο γνωστὸν ὅτι ἐπέτυχε νὰ μὴ ἐπιβληθῇ ἔλεγχος εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος. Τοῦτο δὲ καὶ ἐπεβεβαίωσεν ἡ ἀποστολὴ μετὰ ταῦτα, ὅταν ἦλθεν ἐνταῦθα. Ἀλλὰ δὲν γνωρίζω ποῖοι λόγοι συντρέχουν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὥστε εἰς τὸ δάνεισμα ἑνὸς ποσοῦ νὰ ἐπισείεται κατ' αὐτῆς ὁ ἔλεγχος. Ἡ Ἑλλὰς σήμερον, λέγει, δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἐπεβλήθη ὁ διεθνὴς οἰκονομικὸς ἔλεγχος, οὔτε εἰς τὴν νεωτέραν ἐποχὴν καθ' ἣν ἐπεβλήθη ἕτερος ἔλεγχος, ὁ τῆς ἐπιτροπῆς ἀποκαταστάσεως προσφύγων, ὅστις εἶναι καὶ ἰσχυρότερος τοῦ πρώτου διότι περιλαμβάνει καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν διαχείρισιν. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παρ' ὅλας τὰς ἀντιξόους περιστάσεις εἰς τὰς ὁποίας εὑρέθη, τόσον πολιτικῶς ὅσον καὶ οἰκονομικῶς, οὐδέποτε παρέλειψε νὰ ἐκπληρώσῃ πλήρως τὰς ὑποχρεώσεις της ἀπέναντι παντός. Ἀκόμη καὶ τελευταίως ἔσπευσεν εἰς τὸν διακανονισμὸν τῶν μετὰ τῆς Ἀγγλίας χρεῶν, ἐὰν δὲ ὑπάρχουσιν ἀκόμη λογαριασμοὶ ἀκανόνιστοι μετ' ἄλλων ἐθνῶν πρέπει νὰ λεχθῇ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὅτι δὲν εἶναι ἡ Ἑλλὰς ἡ ὑπαίτιος τοῦ μὴ διακανονισμοῦ τούτου καὶ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις ἐκείνας, διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν παρίσταται μόνον ὀφειλέτης ἀλλὰ εἶναι καὶ δανειστής. Δὲν δύναμαι συνεπῶς νὰ διΐδω ποῖος εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἠπειλήθη κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἔλεγχος νέος καὶ ποῖος ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, ἐνδιαφερομένη διὰ τὴν νομισματικὴν ἐξυγίανσιν, ἐννοεῖ ὅπως δήποτε νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα μέτρα, τὰ ὁποῖα δὲν προκύπτουν ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῆς θελήσεως. Πᾶν δάνειον τὸ ὁποῖον ἤθελε συναφθῇ νέον διὰ τὴν Ἑλλάδα, κατ' ἀνάγκην θὰ ὑπάγεται εἰς τὸν ἕνα ἢ εἰς τὸν ἄλλον τῶν δύο ὑφισταμένων ἐλέγχων. Εἴτε θὰ εἶναι δάνειον τῆς ἐπιτροπῆς ἀφορῶν τοὺς πρόσφυγας, καὶ θὰ ἀναχθῇ εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς ἐπιτροπῆς ἀποκαταστάσεως, εἴτε θὰ εἶναι ἄλλο γενικώτερον καὶ θὰ ὑπάγεται εἰς τὸν διεθνῆ οἰκονομικὸν ἔλεγχον. Πρός τι λοιπὸν αὐτὴ ἡ νεωτέρα ὑποβολὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς περιορισμοὺς διὰ τὴν συνομολόγησιν οἱουδήποτε νέου δανείου; Εἶναι λυπηρόν. Ἐν τούτοις ὅμως ὅταν ἐπιζητοῦμεν νὰ μάθωμεν τὴν ἀλήθειαν περὶ τῆς συμπεριφορᾶς ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔρχονται εἰς οἱασδήποτε συναλλαγὰς μεθ' ἡμῶν οὐδὲν πρέπει νὰ ἀποκρύπτεται καὶ μάλιστα ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ὅπου οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους πρόκειται νὰ ἀποφασίσουν περὶ τῆς τύχης αὐτοῦ. Εἶναι λυπηρὸν νὰ εἴπω ὅτι τὰ ζητηθέντα παρὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν δὲν εἶναι τόσον ἁπλᾶ ὅσον ἐζητήθη ἤδη νὰ παρασταθῶσιν. Ὀφείλω νὰ εἴπω ὅτι ταῦτα ἀποτελοῦσιν ἕνα νέον ἔλεγχον, ὁ ὁποῖος ἐπιβάλλεται κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἵνα τῆς δοθῇ ἡ ἄδεια πρὸς σύναψιν δανείου. Ἐὰν μελετήσητε κατ' ἰδίαν ἕνα πρὸς ἕνα τοὺς ὅρους τοὺς ὁποίους πρὸ μικροῦ σᾶς ἀνέγνωσα, θὰ διΐδητε παντοῦ ὅτι ὑφίσταται δυσπιστία, ἀπέναντι τῆς ὁποίας ζητεῖται μία ἀσφάλεια. Ζητεῖται νὰ ἱδρυθῇ μία ἰδιαιτέρα Τράπεζα ἐκδοτική, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ συγκεντρωθῶσιν ὅλαι αἱ δοσοληψίαι αἵτινες ἀφορῶσι τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος. Ζητεῖται ἐπὶ πλέον ἵνα ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς κατὰ τρίμηνον λογοδοσίας περὶ τῆς προόδου τῶν προϋπολογισμῶν της, κατὰ πόσον οὗτοι ἐξικνοῦνται συμφώνως πρὸς ὅσα αὐτὴ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐν αὐτοῖς ἀναγράφει. Τίνα σημασίαν ἔχει αὐτὴ ἡ ἀποστολὴ τῶν προϋπολογισμῶν εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, εἴτε γίνεται δι' εἰδικοῦ ἀπεσταλμένου, εἴτε γίνεται ὡς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐτροποποίησε τοῦτο διὰ τοῦ ἐν Γενεύῃ ἀντιπροσώπου της; Ζητεῖ ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν νὰ ἀντλήσῃ διδάγματα ἐξ ἡμῶν σχετικὰ πρὸς τὴν πρόοδον τοῦ προϋπολογισμοῦ μας ἢ ζητεῖ νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν διαχειρίζονται τὰ οἰκονομικὰ τὰ διάφορα ἔθνη; Βεβαίως οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν θὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν θὰ ἀσχοληθῇ εἰς τὸ ἓν ἢ εἰς τὸ ἕτερον τούτων. Ἡ παρακολούθησις, ἡ ὁποία γίνεται ἐκ μέρους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, οὐδὲν ἄλλο ἀποδεικνύει ἢ ὅτι ἐννοεῖ νὰ ἐνασκήσῃ μίαν ἐποπτείαν ἐφ' ἡμῶν. Θέλετε νὰ τὴν ὀνομάσετε ἐποπτείαν; θέλετε νὰ τὴν ὀνομάσετε ὁπωσδήποτε ἄλλως; εἶναι πάντως ἕνας ἔλεγχος. Καὶ θὰ μοῦ εἴπητε. Καὶ τίνα σημασίαν δύναται νὰ ἔχῃ ὁ ἔλεγχος οὗτος; Εὔκολον νὰ τὴν εὕρετε ὅταν θὰ παρουσιασθῇ περίστασις νὰ ἐνασκηθῇ. Βεβαίως δὲν θὰ ἐνασκηθῇ εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν. Πολλοῦ γε καὶ δεῖ, δὲν φαντάζομαι ποσῶς ὅτι ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν ζητεῖ νὰ καταστραθῇ ὁπωσδήποτε ἐνοχλητική. Ἀλλὰ ἐν τούτοις τὸ γεγονὸς εἶνε τοῦτο. Ἕτερον σημεῖον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκδηλοῦται ἡ τοιαύτη ἐποπτεία εἶναι ὁ διοριζόμενος ὑπάλληλος παρὰ τῇ Τραπέζῃ. Ἐγράφη κατ' ἐπανάληψιν ἐν τῷ τύπῳ ὅτι οὗτος δὲν εἶνε ἕτερον τι παρὰ ἕνας ἁπλοῦς βοηθός, τὸν ὁποῖον ἡ Τράπεζα καὶ μόνη της θὰ ἔπρεπε νὰ προσλάβῃ διότι τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ ἐπιχειρήσῃ ἡ νέα Τράπεζα τῆς σταθεροποιήσεως, εἶνε ἔργον σημαντικόν, εἶνε ἔργον τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ πεῖραν καὶ γνώσεις ἰδιαιτέρας καὶ διὰ τὸ ὁποῖον πάντως ἔπρεπε νὰ καταφύγῃ εἰς εἰδικόν.

Ἀλλὰ διατί ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἠδύνατο ἡ Τράπεζα μόνη νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ μέτρον τοῦτο ἀλλὰ ἔπρεπε τοῦτο νὰ γίνῃ ἐν συνδυασμῷ καὶ διὰ συμφωνίας μετὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν; Βεβαίως ὁ ἐρχόμενος θὰ εἶνε ὑπάλληλος καὶ θὰ εἶναι ἁπλοῦς σύμβουλος εἰς τὴν Τράπεζαν, ἀλλὰ τὸ εἶδος τοῦ συμβούλου ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει εἶνε διάφορον καὶ πλειστάκις ἡ ἐπιρροὴ τοῦ Συμβούλου φθάνει νὰ εἶνε διαταγή, διότι ὁ Σύμβουλος ὅστις θὰ ἔλθῃ θὰ εἶνε πρόσωπον διεθνοῦς οἰκονομικοῦ κύρους, ἡ θέσις του δὲν θὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θελήσεως τῆς Τραπέζης ἀλλὰ θὰ ἐρωτᾶται καὶ ἡ θέλησις τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Πιστεύω ὅτι ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν δὲν θέλει διὰ τῶν μέσων τούτων νὰ σᾶς ἐνοχλήσῃ, ἀλλὰ ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ἀδιαφορήσωμεν, διότι εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν ὑπάρχουσιν Ἔθνη ἔχοντα ποικίλα συμφέροντα καὶ δύνανται νὰ προκύψωσιν ἐνοχλήσεις. Δυστυχῶς ἔχομεν καὶ πρόσφατα γεγονότα καὶ εἶνε γνωστὸν ποῖαι ἀπαιτήσεις μᾶς ὑπεβλήθησαν ἐσχάτως προκειμένου περὶ διευκολύνσεως ἐκ μέρους τοῦ Διεθνοῦς οἰκονομικοῦ ἐλέγχου, αὐταὶ εἶνε σκέψεις τὰς ὁποίας ἔχει ἡ κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, ὅταν παρέχει τὴν προστασίαν της σχετικῶς πρὸς τὰ οἰκονομικὰ μέτρα ἑνὸς Κράτους, ὁπότε λαμβάνει τὰ προστατευτικὰ μέτρα τὰ κατ' αὐτὴν ἀναγκαῖα καὶ τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὸν ἔλεγχον. Εἰδικῶς δὲ προκειμένου περὶ τοῦ Συμβουλου ἀποτελεῖ ἕνα ἀόρατον ἔλεγχον. Καὶ ἰδοὺ τί λέγει σχετικῶς πρὸς τὰς περιπτώσεις ταύτας αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο εἰς τὴν Οὐγγαρίαν καὶ τὴν Αὐστρίαν.

(Ἀναγινώσκει).

Γ. Καφαντάρης. Τίνος εἶνε αὐτὴ ἡ ἔκθεσις;

Π. Τσαλδάρης. Τοῦ 1927,

Γ. Καφαντάρης. Τί τίτλον ἔχει;

Π. Τσαλδάρης. Εἶνε μία ἔκθεσις τῆς ὁποίας σᾶς ἔχω δείξει ἄλλοτε τὸ σχετικὸν μέρος. Ἐὰν ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἀνάγκας, τὰς ὁποίας δὲν ἠδύνατο νὰ ἱκανοποιήσῃ ἄλλως θὰ ἦτο ὑποχρεωμένη νὰ δεχθῇ τὸν ἔλεγχον, ἀλλ' ἐξεταστέον, εὑρίσκεται σήμερον ἡ Ἑλλὰς ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις ὥστε νὰ ὑποβληθῇ εἰς τοὺς περιορισμοὺς τούτους; Εἶνε γνωστὸν ὅτι πρὶν ἢ προσφύγωμεν εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν καὶ καθ' ὃν χρόνον διαπραγματευόμεθα τοὺς ὅρους, ἡ Ἑλλὰς δὲν εὑρέθη ἐστερημένη διαφόρων προτάσεων πρὸς παροχὴν δανείων, αἵτινες προτάσεις ἐγένοντο ἄνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ὁποίους ζητεῖ ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν. Συνεχίζων ἀναφέρει τὰς προτάσεις περὶ προσφορᾶς τοῦ Σουηδικοῦ δανείου ἐξ 9 ἑκατομμυρίων λιρῶν, αἵτινες ἐγένοντο ἄνευ οὐδενὸς ἄλλου περιορισμοῦ εἰμὴ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξυπηρετηθῇ τὸ δάνειον τοῦτο διὰ Διεθνοῦς οἰκονομικοῦ ἐλέγχου.

Ἀπεφασίσθη δὲ τότε ὅτι ἔπρεπε τάχιστα ν' ἀποσταλῶσιν αἱ προτάσεις αὗται εἰς τὴν ἐν Γενεύῃ ἡμετέραν ἀποστολὴν ἵνα ἔχῃ ταύτας ὑπ' ὄψει κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἐπλάσθη ἡ γνώμη ὅτι ἐντεῦθεν ὑπεδεικνύετο ἡ διάρρηξις πάσης συννενοήσεως μετὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἵνα στραφῶμεν πρὸς τὰς προτάσεις ἐκείνας. Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἐντεῦθεν μὲν οὐδὲν ἄλλο μετεδιώδοτο εἰμὴ μόνον αἱ προτάσεις αὗται, ἰδιαιτέρως δὲ ἐγὼ τότε παρεκάλεσα τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως διότι δὲν ἐδίδετο ἡ σχετικὴ ἀπάντησις.

Γ. Καφαντάρης. Παρὰ τίνος δὲν ἐδίδετο ἡ ἀπάντησις;

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ἤρχετο ταχέως ἡ ἀπάντησίς σας.

Γ. Καφαντάρης. Δὲν ἐθράδυνεν καμμία ἀπάντησις.

Π. Τσαλδάρης. Ἐθράδυνεν δύο ἡμέρας.

Γ. Καφαντάρης. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι δὲν καθυστέρησεν καμμία ἀπάντησις.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν σᾶς μέμφομαι, κ. Ὑπουργέ, ἀλλὰ θέλω νὰ διασαφηνισθῇ τὸ ζήτημα. Ἔλαβα λοιπὸν ἀφορμὴν ἐκ τῶν γραφομένων καὶ παρεκάλεσα τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ σᾶς ἔστειλε τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα (ἀναγινώσκει) «Ὁ κ. Τσαλδάρης ..... ». Ἡ ἀπάντησις ἡ ὁποία ἐστάλη εἶναι ὅτι ἐκεῖ ἐγένοντο διαπραγματεύσεις σχετικῶς πρὸς τὴν νομισματικὴν ἐξυγίανσιν καὶ ὅταν βραδύτερον ἡ Ἑλλὰς πρόκειται νὰ συνάψῃ τὸ δάνειον θὰ ληφθῶσιν ὅλαι αἱ προτάσεις ὑπ' ὄψιν.

Γ. Καφαντάρης. Δὲν τὴν διαβάζετε τὴν ἀπάντησιν καλύτερα.

Π. Τσαλδάρης. Ἰδοὺ νὰ τὴν διαβάσω. Δὲν ἔχω ἐδῶ τὸ τηλεγράφημα τοῦ κ. Καφαντάρη ἀλλὰ νομίζω ὅτι αὐτὸ εἶναι ταὐτόσημον (ἀναγινώσκει). «Ἀπόψεις μας .....».

Γ. Βαρβούτης. Διερωτήσατε σεῖς εἰς τὰς ἀπόψεις τοῦ τηλεγραφήματος αὐτοῦ;

Π. Τσαλδάρης. Νὰ λάβετε τὸν λόγον ὅταν θὰ ἔλθῃ ἡ σειρά σας.

Σᾶς ἀνέγνωσα τί ἐντεῦθεν ἐτηλεγραφεῖτο. Τὰ δύο ἕτερα τηλεγραφήματα ἀπεστάλησαν ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀφεώρων ἁπλῶς τὴν μεταβίβασιν ξηρῶς τῶν ὅρων ὡς ὑπεβλήθησαν. Τὸ δὲ τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖον εἶχον μεταδιδάσει ἀφεώρα τοῦτο καὶ μόνον, ὅπως τὰ ἐνταῦθα παραμένοντα μέλη τῆς Κυβερνήσεως ὧσιν ἐν ἐπιγνώσει τῶν ἀντιλήψεων τῶν ἰθυνόντων τὸ οἰκονομικὸν μέρος τοῦ προγράμματος, πρὸς κανονισμὸν τῆς στάσεως, ἣν ἔπρεπε τύποις νὰ τηρῶσι ἔχοντες ὑπ' ὄψει ἐκ τῶν προτέρων τὰς ἐνδεχομένας δυσχερείας τὰς ὁποίας θὰ συνηντῶμεν. Διὰ τοῦτο τὸ τηλεγράφημα τοῦτο τὸ ὁποῖον ἐστάλη ἐκεῖθεν παραμένει ἐντελῶς ἀνεξήγητον πόθεν ἦλθη ὁ τηλεγραφήσας ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἐντεῦθεν οἱαδήποτε ἔστω καὶ ἀμυδρὰ τοῦ ἐδίδετο ὑπόδειξις ὅτι ἔπρεπε νὰ διακόψωμεν τὰς διαπραγματεύσεις; Ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι ἐμνημόνευσε πάντα τ' ἀνωτέρω ἵνα δείξῃ ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν εὑρίσκετο εἰς θέσιν δυσχερῆ τοιαύτην ὥστε νὰ ἔπρεπε νὰ ὑποκύψῃ εἰς οἱουσδήποτε περιορισμοὺς προκειμένου νὰ συνάψῃ ἐν δάνειον. Τὴν γνώμην ταύτην τὴν πιστοποιεῖ καὶ αὐτὸς ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, τηλεγραφῶν ὅτι οὐδεὶς λόγος ὑφίσταται σπουδῆς, διότι ὅσον ἀφορᾷ τὸ προσφυγικὸν δάνειον ἔχομεν ἀκόμη ποσὸν ἐπαρκὲς διὰ τὰς ἀμέσους ἀνάγκας διὰ δὲ τὸ δάνειον πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος δὲν εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη. Ἀλλ' ἐνῷ ταῦτα οὕτως ἔχουσιν διατί ἐπειγόμεθα νὰ ὑποβληθῶμεν εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας σᾶς ἀνέγνωσα; Ἡ ἀνάγκη ἡ μεγαλυτέρα παρίσταται ὡς φαίνεται ἐπιτακτικὴ διὰ τὴν λεγομένην νόμῳ σταθεροποίησιν τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος. Ἐὰν τοῦτο δὲν συνέβαινε διὰ τὰ ἄλλα δύο δάνεια δὲν θὰ παρίστατο καμμία ἀνάγκη, ἀφοῦ μάλιστα τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν θὰ τὸ διαχειρισθῇ ἡ ἐπιτροπὴ ἀποκαταστάσεως προσφύγων. Ἀλλὰ ἐξεταστέον, εἶνε τοιαύτη ἡ ἀνάγκη καὶ τόσον ἐπιτακτικὴ ὥστε ἡ Ἑλλὰς νὰ προβῇ εἰς θυσίας διὰ τὴν σταθεροποίησιν τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος; Ἐπειδὴ τὸ σημεῖον τοῦτο εἶνε ἐξ ἐκείνων ἐκ τῶν ὁποίων ἐπροξενήθη ἡ διαφωνία θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ εἶμαι ὀλίγον διεξοδικώτερος καὶ νὰ ἐκθέσω τὰς ἀπόψεις μου μᾶλλον ἐμπεριστατωμένως. Κατὰ τὰ ἐκτεθέντα παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις ἐν τῇ Κ. Τ. Ε. ἀπεφασίσθη ὅπως μετὰ 6 τοὐλάχιστον μῆνας ἀπὸ τῆς συνομολογήσεως τῆς μετὰ τῆς Τραπέζης συμβάσεως, δι' ἧς θὰ ἀπεφασίζετο ἡ ἵδρυσις τῆς ἐκδοτικῆς Τραπέζης, ἡ Ἑλλὰς προβῇ εἰς σταθεροποίησιν νόμῳ τοῦ νομίσματος καὶ τὴν ὁποίαν θὰ ὥριζε τότε ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Βεβαίως τὸ νόμισμά μας περιῃλθεν εἰς σημεῖον τοιοῦτον ὥστε εἶνε ἀνάγκη νὰ καθορισθῇ ἡ τύχη του. Ἐξέπεσεν ἐπ' ἀρκετόν. Τοῦτο δὲν συνέβη μόνον εἰς τὰ κράτη τὰ πολεμήσαντα, καὶ μάλιστα τὰ ὑποστάντα ἀτυχήματα, συνέβη καὶ εἰς τὰ Κράτη ἀκόμη ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐνίκησαν καὶ εἰς ἐκεῖνα ἀκόμη τὰ ὁποῖα δὲν μετέσχον τοῦ πολέμου. Ἐπὶ τῶν τελευταίων τούτων ἡ ἐπίδρασις ἦτο ἀντανακλαστική. Τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν διὰ τὴν νομισματικὴν τακτοποίησιν ἦσαν δύο, τὸ ἓν ἦτο ἡ ἀνατίμησις, τὸ δὲ ἄλλο ἡ σταθεροποίησις εἰς μίαν ὡρισμένην βαθμίδα. Ἡ Ἑλλὰς δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν εὐτυχῆ περίστασιν κατὰ τὴν ὁποίαν δύναται νὰ σκέπτεται περὶ ἀνατιμήσεως τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος. Διότι ἡ κατάστασις εἶναι τοιαύτη ὥστε ὄχι μόνον σχεδὸν ἀδύνατος νὰ εἶνε ἡ ἐπάνοδος τῆς δραχμῆς εἰς τὸ ἄρτιον ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνος θὰ ἦτο διὰ τὰς συναλλαγάς. Ἀρκεῖ νὰ ὑπομνήσῃ τις μόνον τὸ δημόσιον χρέος τῆς Ἑλλάδος εἰς χρυσὸν καὶ εἰς δραχμὰς ἵνα ἴδῃ ποίας τε-

ρατώδεις ζημίας θὰ ὑποστῇ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ δραχμὴ ἀνετιμάτο, δεδομένου ὅτι τὸ μὲν εἰς χρυσὸν χρέος ἀνέρχεται εἰς 43.000.000 λίρας τὸ δὲ εἰς δραχμὰς εἰς 4 δυσεκατομμύρια 700 ἑκατομμύρια.

Ἀ. Μιχαλακόπουλος. Πολὺ περισσότερα.

Π. Τσαλδάρης. Ἀφίνω πλέον τί θὰ γείνῃ εἰς τὰς ἰδιωτικὰς συναλλαγάς. Δὲν ἠμποροῦμεν λοιπὸν οὔτε σκέψιν νὰ κάμωμεν περὶ ἀνατιμήσεως τῆς δραχμῆς καὶ κατ' ἀνάγκην ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως δὲν δύναται νὰ εἶνε ἄλλη παρὰ ἡ τῆς σταθεροποιήσεως τῆς δραχμῆς. Καὶ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς αὐτῆς καὶ ἡ προηγουμένη Κυβέρνησις εἶχε μείνῃ σύμφωνος. Σταθεροποίησις δὲν εἶναί τι πρᾶγμα εὐχερές, προϋποθέτει ὅρους οἱ ὁποῖοι πρέπει κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον νὰ ὑπάρξωσιν ἵνα ἀτιμωρητεὶ προβῇ ἐν κράτος εἰς τὴν νόμῳ σταθεροποίησιν. Οἱ φόροι οὗτοι στρέφονται κυρίως καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὸ νὰ πραγματοποιηθῇ μία οἱαδήποτε πραγματικὴ σταθεροποίησις de facto. Διὰ νὰ ὑπάρξῃ αὕτη οἱ ὅροι οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ συντρέχουν εἶναι ἀφ' ἑνὸς ἡ ἰσοσκέλισις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀφ' ἑτέρου τὸ ἰσοζύγιον τῶν λογαριασμῶν ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐκ τρίτου ἡ ἔλλειψις ψυχολογικῶν παραγόντων ἐπιδρώντων ἐπὶ τοῦ νομίσματος. Οἱ παράγοντες οὗτοι γεννῶνται συνήθως ἐκ τῆς πολιτικῆς ἀσταθείας, τὴν ὁποίαν οὐχὶ πρὸ ὀλίγου ἐγνώρισεν ἡ χώρα μας καὶ ἀγνοῶ ἂν ἀκόμη ἀπηλευθερώθη τελείως ταύτης. Ἀλλὰ σκεπτόμενοι τὴν νόμῳ σταθεροποίησιν εὑρισκόμεθα πρὸ αὐτῶν τῶν περιστάσεων. Μόλις ἤδη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὁ παρουσιασθεὶς προϋπολογισμὸς δὲν παρέχει πλήρη ἰσοσκέλισιν, ἀλλὰ προσέγγισιν τῆς ἰσοσκελίσεως. Οὕτος ὡς γνωστὸν παρουσιάζει ἐν ἔλλειμμα 49 ἑκατομμυρίων, νομίζω, καὶ ἑπομένως δὲν ἔχομεν πλήρη ἰσοσκέλισιν.

Γ. Καφαντάρης. Ὁ ὑποβληθεὶς καὶ μήπω ψηφισθεὶς ἀπέλυγεν εἰς πλήρες ἰσοζύγιον' ἔγινε περὶ τούτου δήλωσις εἰς τὴν Βουλὴν καὶ πρὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, δηλαδὴ τὰ 49 αὐτὰ ἑκατομμύρια ἀποτελοῦν ἓν εἰκονικὸν ἔλλειμα, εἰκονικὸν δὲ διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον διότι ὑπελογίσθη ἡ ἐπικαταλλαγὴ μὲ τιμὴν λίρας 380 ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ὑπολογισθῇ μὲ 375 ἔχομεν ἐκ τούτου διαφοραν 80 ἑκατομμυρίων εἰς τρόπον ὥστε τὸ ἔλλειμα καλύπτεται. Ἑπομένως πλῆρες ἰσοζύγιον παρουσιάζεται.

Εἷς βουλευτής. Τί θὰ πραγματοποιηθῇ;

Γ. Καφαντάρης. Αὐτὸ εἶνε ἄλλο ζήτημα. Ὁ προϋπολογισμὸς ὁ ὑποβληθεὶς καὶ μήπω ψηφισθεὶς ἀπέλυγεν εἰς πλήρες ἰσοζύγιον.

Κ. Ἀγγελόπουλος. Εἰς τὰ χαρτιά.

Τινὲς βουλευταί. Μαζὶ τὸν ὑπεδάλατε.

Π. Τσαλδάρης. Εἶμαι εὐχαριστημένος ἐκ τῆς πληροφορίαν τὴν ὁποίαν δίδεται ταύτην τὴν στιγμὴν εἰς τὴν Βουλήν.

Γ. Καφαντάρης. Δὲν τὴν ἔδωκα ταύτην τὴν στιγμήν.

Π. Τσαλδάρης. Καὶ τὴν ὁποίαν ἐγὼ δὲν εἶχα τὴν εὐκαιρίαν νὰ προσέξω ὅταν ἀπετέλουν μέλος τῆς Κυβερνήσεως.

Γ. Καφαντάρης. Ἔγινε δήλωσις εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ δήλωσις εἰς τὴν Βουλήν.

Π. Τσαλδάρης. Ἐφ' ὅσον ἐγὼ ἀναγνωρίζω ὅτι δὲν ἐπρόσεξα διατί μὲ ἐλέγχετε;

Γ. Καφαντάρης. Δὲν εἶνε σπουδαῖον, ἂς προχωρήσωμεν.

Π. Τσαλδάρης. Συνεχίζων λέγει ὅτι μεταξὺ ὑποβολῆς καὶ πραγματοποιήσεως ἑνὸς προϋπολογισμοῦ ὑπάρχει μεγάλη ἀπόστασις, θέλω δὲ νὰ πιστεύω ὅτι καὶ ἡ δύναμις τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ Ἐθνικὴ οἰκονομία θὰ εἶνε τοιαύτη ὥστε καὶ αἱ οἰκονομίαι νὰ πραγματοποιηθοῦν καὶ νὰ ἀνθέξῃ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἰς ὅλα τὰ βάρη τὰ ὁποῖα μοιραῖαι περιστάσεις ἔθεσαν ἐπὶ τῆς ράχεώς του. Ἀλλὰ παρὰ τὰς ἐλπίδας ταύτας δύναται νὰ μεσολαβήσουν καὶ ἀπρόοπτα καὶ λίαν πιθανὰ ὥστε αἱ ἐλπίδες αὐταὶ νὰ μὴ πραγματοποιηθοῦν. Αἱ μελετηθεῖσαι οἰκονομίαι προσκόπτουσι μέχρι τοιούτου σημείου ὥστε δύσκολον εἶνε νὰ πραγματοποιηθοῦν μέχρι τέλους. Ἀλλὰ καὶ ἂν κατορθωθῇ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν πραγματοποίησιν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀγνοῶμεν ὅτι ἡ πίεσις ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶνε τοιαύτη ὥστε εἶνε ζήτημα ἂν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὸ ἐπιβαλλόμενον ὅριος. Εἶνε γνωστὸν ποία δυσφορία καὶ ποία ἐξέγερσις ἐπικρατεῖ εἰς τὸν γεωργικὸν πληθυσμὸν διὰ τὸν φόρον τῇ δεκάτης. Ἔχομεν διαμαρτυρίας καὶ κατὰ τοῦ φόρου καὶ κατὰ τῆς οεβαιώσεως αὐτοῦ. Καὶ ὅταν ἤμην ἐν τῇ Κυβερήσει εἶπον ἰδιαιτέρως εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἔπρεπε νὰ δώσωμεν ἰδιάζουσαν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ φόρου τούτου, διότι θὰ ἦτο ἄτοπον νὰ ἐξεγείρωμεν ὁλόκληρον τὸν γεωργικὸν πληθυσμὸν ἐναντίον ὅλου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου διὰ φόρον ἀπὸ τὸν ὁποῖον προϋπολογίζομεν νὰ εἰσπράξωμεν περὶ τὰ 230 ἑκατομμύρια καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν ἐξ ὅσων ἐγνώριζον καὶ ἐξ ὅσων βλέπω σήμερον δημοσιευόμενα. ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιμείνῃ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου. Ἔχομεν λοιπὸν μίαν πιθανὴν ἐλάττωσιν. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ἄλλων φόρων ἴσων δὲν θὰ ἱκανοποιηθοῦν αἱ προσδοκίαι μας. Ἐκ τῶν δημοσιευθεισῶν τριμηνιαίων καταστάσεων ἐξάγεται ὅτι ἡ μὲν ἀπόδοσις τῶν ἐμμέσων φόρων εἶνε ἱκανοποιητική, τῶν ἀμέσων καθυστερεῖ ἐπὶ τοσοῦτο ὥστε ἐὰν ἡ καθυστέρησις ἐξακολουθήσῃ καὶ ἐφεξῆς θὰ εἶνε τὸ προϋπολογισθὲν ἰσοζύγιον λίαν λυπηρὸν εἰς τὰ ἀποτελέσματά του. Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μὴ προσεγγίζοντες εἰς τὸ ἰσοζύγιον προϋπολογισμοῦ, ὅπερ θὰ ἦτο ἡ πρώτη καὶ ἡ κυριωτέρα προϋπόθεσις μιᾶς σταθεροποιήσεως δὲν γνωρίζω διατὶ ἀμέσως νὰ προβῶμεν εἰς ταύτην. Ἐξ ἄλλου τό ἰσοζύγιον τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν λογαριασμῶν ἀποδεικνύει ὅτι ἡ κατὰ τοῦτο προϋπόθεσις εἶνε ἔτι μᾶλλον καθυστέρησις, διότι καίτοι κοινὸς εἶνε ὁ πόθος ὅλων μας περὶ μονίμου ἡσυχίας ἐν τῷ τόπῳ καὶ καίτοι κοινὴ εἶνε ἡ ἀναγνώρισις τῆς προθύμου συμβολῆς καὶ τῆς προηγουμένης καὶ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως διὰ τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν μιᾶς ὁμαλότητος ἐν τῷ τόπῳ, ἐν τούτοις δὲν κατωρθώθη ἀκόμη νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐπεβλήθη τὸ Κράτος καὶ ἐκδηλώσεις καὶ χθὲς εἴχομεν. Καὶ ἀπέναντι μιᾶς τοιαύτης καταστάσεως πῶς νομίζετε ὅτι ἔχετε τὰς ἐνδείξεις ἐκείνας μιᾶς πραγματικῆς καταστάσεως τῆς τιμῆς τοῦ νομίσματος εἰς τὸ ὁποῖον θέλετε διὰ νόμου νὰ ἀναλάβετε ὑποχρέωσιν ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, διὰ νὰ προῆτε εἰς τὴν σταθεροποίησιν αὐτὴν γνωρίζετε ὅλοι τὰ κακὰ μιᾶς ἀκαίρου ἢ μιᾶς κακῆς νόμῳ σταθεροποιήσεως.

Ὁ τόπος ἔχει ὑποστῇ τόσα κακὰ ὥστε δὲν πρέπει νὰ σπεύδωμεν ἄνευ λόγου νὰ ἐπιβάλωμεν μέτρον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ προξενήσῃ καὶ ἄλλα κακά. Ἀλλὰ ἔστω καὶ ἂν ὑπάρχουν προϋποθέσεις, ἦτο ἄραγε στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ προβῶμεν εἰς ταύτην.

Θὰ μοῦ εἴπητε διὰ νὰ ἀπαλλαχθῶμεν τῶν κινδύνων τῆς διακυμάντεως. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι ἀκριβές. Οἱ κίνδυνοι οὗτοι θ' ἀποφευχθοῦν, ἐφόσον προπαρασκευάσωμεν σταθεροποίησιν πραγματικήν, διὰ τῶν μέσων τὰ ὁποῖα σᾶς εἶπον καὶ πρὸ παντὸς ἐξαλείφοντες ἀπὸ τῆς χώρας ἡμῶν πᾶσαν ψυχολογικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ νομίσματος, ἡ ὁποία ἀσκεῖται εἰς τὴν ὁδὸν Ἀριστείδου. Δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ σπεύσωμεν νὰ προβῶμεν εἰς τὴν νόμῳ σταθεροποίησιν, διότι γνωρίζετε πάντα τὰ ἀποτελέσματά της, δὲν εἶναι ἄνευ ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς καθόλου συναλλαγῆς τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Τὸ πρώτιστον ἀποτέλεσμα αὐτῆς εἶναι ἡ ἐξύψωσις τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῆς δραχμῆς ἐσωτερικῶς, ἐφόσον ὑπάρχει ἡ διακύμανσις εὑρισκόμεθα εἰς μίαν μεγάλην διαφοράν. Ἀπὸ πίνακα τὸν ὁποῖον ἔχω ὑπ' ὄψει μου τῶν ἀρχῶν τοῦ 1926 ὁ τιμάριθμος εἰς τὴν νομισματικὴν διαφορὰν τῆς δραχμῆς εἶναι 1600, ἐνῷ ὁ τιμάριθμος τῆς ζωῆς προκειμένου περὶ ἐξωτερικοῦ εἶναι εἰς τὰ 160.

Ν. Μπακόπουλος. Εἰς τὰς χώρας μὲ ὑγιὲς νόμισμα;

Π. Τσαλδάρης. Μάλιστα ἐννοῶ τὴν Ἀμερικήν. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σταθεροποιήσεως θὰ εἶναι ἡ ἐξίσωσις τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς. Ποῖα θὰ εἶναι τ' ἀποτελέσματα τοῦ ζητήματος τούτου, τὰ γνωρίζετε.

Ἡ ἐπίδρασις ἡ μεγάλη τὴν ὁποίαν θὰ ἀσκήσῃ ἐπὶ τῆς Βιομηχανίας, ἡ ἐπίδρασις τὴν ὁποίαν θὰ ἀσκήσῃ ἐπὶ τῆς ἀγοραστικῆς ἱκανότητος τοῦ λαοῦ ὁ ὁποῖος θ' ἀγοράζῃ ὀλιγώτερα, ἡ ἐπίδρασις, τὴν ὁποίαν θ' ἀσκήσῃ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ ἀξιοῦσι περισσότερα, καὶ ἐν γένει ἡ ἀκρίβεια τοῦ βίου, τὴν ὁποίαν θὰ ἐπιφέρῃ, διότι κατ' ἀνάγκην ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, διὰ νὰ προστατεύσωμεν τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν, τὰ ἐγχώρια προϊόντα, θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ ἐπιβάλωμεν δασμοὺς βαρεῖς ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσερχομένων προϊόντων. Ἀλλὰ λέγω, ὅταν ἡ Ἐθνικὴ μας οἰκονομία, ὅταν ὁ λαὸς εὑρίσκεται ὑπὸ οἰκονομικὴν στενοχωρίαν, ὅταν μετὰ δυσφορίας πληρώνει τοὺς βαρεῖς φόρους τοὺς ὁποίους κατ' ἀνάγκην τοῦ ἐπεβάλλομεν, εἶναι ἀνάγκη τώρα νὰ τοῦ γεννήσωμεν καὶ νέαν πληγήν, καὶ νὰ ἐπιφέρωμεν νέαν ἀναστάτωσιν ἐν τῷ τόπῳ; Νομίζω, κύριοι, ὅτι ἀρκοῦν αὐτὰ τὰ ὁποῖα εἶπα διὰ νὰ μὴ σπεύσετε εἰς μέτρον, τὸ ὁποῖον ἐξ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης ἐπιβάλλεται. Αὐτοὶ ἦσαν οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους εἰς τὸ κύριον σημεῖον τῆς νομισματικῆς ἐξυγιάνσεως διεφώνησα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ δὲν εἶναι τοῦτο μόνον.

Διὰ τὴν νομισματικὴν ταύτην ἐξυγίανσιν ζητεῖται νὰ ἐπέλθωσιν ἄλλαι οἰκονομικαὶ ἀνωμαλίαι. Ἐσωτερικῶς παρίστανται ἀνάγκη νὰ κάμωμεν μίαν ἐκδοτικὴν Τράπεζαν καὶ μετὰ πολλὰ σχέδια, ὅσα ἐκ τῶν ἐφημερίδων ἐγνώσθησαν, διότι ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δὲν ἀνεκοινώθησαν τοιαῦτα, κατέληξεν ὁ τότε καὶ νῦν Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ διχοτομηθῇ τὸ ἐθνικὸν τοῦτο πιστωτικὸν ἵδρυμα εἰς δύο καὶ τὸ μὲν ἓν νὰ ἀποτελέσῃ τὴν νέαν ἐκδοτικὴν Τράπεζαν, ἡ ὁποία θὰ εἶναι ἡ ἐθνικὴ Τράπεζα, τὸ δὲ ἕτερον θὰ ἀποτελέσῃ ἄλλην ἰδιωτικὴν Τράπεζαν. Καὶ ναὶ μὲν ἡ ἐπιστήμη ἐπιβάλλει τὴν ἵδρυσιν ἰδίας ἐκδοτικῆς Τραπέζης, ἀλλὰ πέραν τῆς ἐπιστήμης ὑπάρχουσιν αἱ ἀνάγκαι ἑκάστου τόπου. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῶσι παντοῦ αἱ γενικαὶ θεωρίαι, διότι ἂν ἐφαρμοσθῶσιν ἐκεῖ ὅπου δὲν συντρέχουσιν αἱ περιστάσεις θὰ ἀποδειχθῇ ὅτι εἶναι αὗται οὐχὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ λαοῦ ἀλλὰ πρὸς καταβαράθρωσιν αὐτοῦ. Βεβαίως ὁ καταμερισμὸς τῶν ἔργων ὁσημέραι προάγεται, ἀλλὰ προάγεται ἐφόσον εὑρίσκει ἔδαφος, δὲν φρονῶ δὲ ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπέστη ἡ στιγμὴ νὰ ῥιζώσωμεν εἰς τὸ ἐγχείρημα τοῦτο, θέλοντες δὲ νὰ φθάσωμεν εἰς τοῦτο ζητοῦμεν νὰ καταστρέψωμεν τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν ἵδρυμα. Συνεχίζων τονίζει ὅτι πρόκειται νὰ καταστραφῇ τὸ ἐθνικὸν πιστωτικὸν ἵδρυμα, τὸ ἵδρυμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξειλίχθη μετὰ τῆς ζωῆς ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους καὶ τὸ ὁποῖον συνεκέντρωσε τὴν ἐμπιστοσύνην ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ τὸ ὁποῖον μὲ τὴν εὐχέρειαν τὴν ὁποίαν εἶχε τῆς συγκεντρώσεως εἶχε καὶ τὴν ἱκανότητα τῆς διαθέσεως τοῦ συγκεντρωμένου πλούτου εἰς πᾶσαν ἀνάγκην ἐθνικήν. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὁποῖαι ὑπηρεσίαι προσεφέρθησαν παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κατὰ τοὺς διαφόρους πολέμους ἡμῶν, ὡς ἐπίσης τελευταίως εἰς τὴν πρώτην περιθαλψιν τῶν προσφύγων, καὶ πάντες γνωρίζομεν τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσφέρει εἰς τοὺς γεωργικοὺς πληθυσμοὺς δι' ἀπείρων δανείων τὰ ὁποῖα συνάπτει πολὺ πέραν τῶν ὑποχρεώσεών της. Διατί ἄρα πρέπει νὰ σπεύσωμεν, ἂν ὄχι νὰ καταστρέψωμεν, ἀλλὰ νὰ μειώσωμεν τὸ κῦρος ἑνὸς τοιούτου πιστωτικοῦ ἱδρύματος σήμερον, ὅτε εὑρισκόμεθα εἰς τοιαύτας οἰκονομικὰς περιστάσεις, διὰ μόνον τὸν λόγον ἵνα σπεύσωμεν νὰ κάμωμεν μίαν σταθεροποίησιν ἡ ὁποία ὄχι μόνον ἐξ οὐδενὸς λόγου ἐπιβάλλεται ἀλλὰ καὶ συντρέχουσιν πλεῖστοι ὅσοι λόγοι νὰ μὴ συντελεσθῇ. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν αἰσθανθεὶς βαθύτατα τὸ πλῆγμα, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ γείνῃ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν προσέφυγεν εἰς μέσον δι' οὗ θὰ ἠδύνατο ὁπωσδήποτε νὰ μειώσῃ τὸ πλῆγμα τοῦτο. Καὶ εἶπεν ὅτι δὲν σκέπτεται καθόλου νὰ μειώσῃ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἀλλὰ θὰ πάρωμεν ἕνα δάνειον, τὸ δάνειον τῆς σταθεροποιήσεως. Θὰ δώσωμεν εἰς τὴν νέαν ἐκδοτικὴν Τράπεζαν τὸ δάνειον τοῦτο τῆς σταθεροποιήσεως τῶν 3.000.000 λιρῶν. Ἔχομεν ἀκόμη 3 ἄλλα ἑκατομμύρια στερλινῶν, τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα συνεπείᾳ τοῦ νόμου τοῦ 1923. Θὰ δώσωμεν ἐκεῖνα τὰ 3 ἑκατομμύρια λιρῶν, ἔχομεν ἀκόμη τὰ κλώμματα τῶν τραπεζογραμματίων, τὰ ὁποῖα ἀνήκουν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ τὰ ὁποῖα καλύμματα θὰ μεταβιβασθοῦν μετὰ προνομίου εἰς τὴν ἰδιωτικὴν Τράπεζαν αὐτὴν καὶ ἰδοὺ θὰ ἀποκτήσωμεν μίαν νέαν Τράπεζαν. Ἔχω ὑπ' ὄψει μου ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ μετ' αὐτοῦ συνεντεύξει μοὶ ἀνέπτυξε καὶ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μοὶ ἐξέθηκεν ὅτι θὰ λάβῃ πολλὰ μέτρα προνοίας διὰ τὴν μέλλουσαν πλέον Τράπεζαν τὴν ἰδιωτικήν, τὴν ὁποίαν δὲν θέλει νὰ ἀποξενώσῃ τοῦ τίτλου τῆς Ἐθνικῆς καὶ λέγει ὅτι εἰς ταύτην θὰ ὑποχρεώσῃ διὰ νόμου νὰ κατατεθοῦν αἱ διάφοροι περιουσίαι τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων, αἱ διάφοροι περιουσίαι τῶν λιμενικῶν ταμείων καὶ ἄλλων δημοσίας φύσεως νομικῶν προσώπων. Καὶ ἰδοὺ θὰ τὴν πλουτίσω, λέγει, δι' αὐτῶν τῶν μέσων, ἀλλ' ἔχει ἐπὶ πλέον ἡ Τράπεζα καὶ μίαν ἄλλην περιουσίαν, τὴν περιουσίαν τῶν καλυμμάτων. Πρὶν ἢ ὁμιλήσω περὶ τοῦ τελευταίου τούτου, θὰ εἶπω εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι δύναται μὲν σήμερον νὰ σκέπτεται οὕτω πως περὶ τῆς Τραπέζης ἐκείνης, ἡ ὁποία θὰ εἶναι ἁπλῆ ἰδιωτικὴ Τράπεζα, καὶ οὐχὶ πλέον Ἐθνικὴ Τράπεζα, νὰ τὴν προικίσῃ δι' ὅλων αὐτῶν τῶν ἐφοδίων, ἀλλὰ δὲν εἶναι βέβαιος ὅτι αὐτὴ ἡ προῖξ τὴν ὁποίαν θὰ τῆς δώσῃ θὰ εἶναι καὶ διαρκής. Διότι εἶναι ἐνδεχόμενον ἄλλος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διαφόρως σκεπτόμενος, καὶ δὴ οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὰ νομικὰ ταῦτα πρόσωπα Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ τῆς Συγκοινωνίας νὰ σκέπτωνται ὅτι δὲν πρέπει νὰ μείνωσιν εἰς τὴν Τράπεζαν ἐκείνην αἱ περιουσίαι τῶν προστώπων αὐτῶν, διότι εἶναι ἐνδεχόμενον ἀπὸ τῆς Τραπέζης ἐκείνης νὰ παρέχεται μὲν πλήρης ἡ ἀσφάλεια ἀλλὰ νὰ μὴ παρέχῃ ἐπαρκῆ κέρδη τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ δίδῃ.

Καὶ βεβαίως ἀπὸ τῆς μελλούσης ἰδιωτικῆς Τραπέζης δὲν δύνασθε νὰ περιμείνητε τὰ ἴδια κέρδη, τὰ ὁποῖα θὰ παρέχουν αἱ ἄλλαι Τράπεζαι. Δὲν θὰ δύναται ἡ ἰδιωτικὴ αὕτη Τράπεζα νὰ συναγωνισθῇ μὲ τὰς ἄλλας ἐμπορικὰς Τραπέζας διότι αἱ παλαιαὶ αὗται ἔχουσι τὰς μεθόδους των ἐνῷ ἡ νέα ἰδιωτικὴ Τράπεζα, ἡ ὁποία θὰ προικισθῇ, δὲν θὰ θὰ δύναται νὰ συναγωνίζεται διὰ τῶν αὐτῶν μέσων διὰ τῶν ὁποίων συναγωνίζονται αἱ ἄλλαι Τράπεζαι, ὥστε καὶ οἱ τόκοι καὶ τὰ ὀφέλη ἐξ αὐτῆς δὲν θὰ ἱκανοποιοῦν τοὺς πελάτας της. Ἡ προίκισις ὅθεν δι' ἧς νομίζετε ὅτι θὰ διατηρηθῇ ἡ νέα ἰδιωτικὴ Τράπεζα εἰς τὸ προσῆκον ὕψος της δὲν θὰ εἶναι τοιαύτη ὥστε ἀσφαλῶς θὰ κατκφύγωμεν εἰς τὸ σύστημα τῶν καλυμμάτων. Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὸ ἐπίμαχον θέμα, τὸ καὶ δῶσαν ἀφορμὴν εἰς τὴν διάσπασιν τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως. Τὰ καλύμματα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουν πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν τραπεζογραμματίων, εἰς ἣν περίπτωσιν δὲν ὑπάρχει ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία λέγει ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἡ ὁποία ἔχει τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον, ἀλλὰ μὲ τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον τὸ βάρος τῆς ἐξοφλήσεως τῶν γραμματίων, μεταφέρεται εἰς βάρος τοῦ λαοῦ. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἔχει ὑποχρεωθῇ, τὸ μὲν ἥμισυ τῶν καλυμμάτων ἀνερχομένων εἰς 95 ἑκατομμύρια νὰ ἔχῃ εἰς χρυσόν, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ εἰς γραμμάτια καὶ χρεώγραφα τοῦ Κράτους, καὶ ἐπειδὴ τὰ γραμμάτια ἀνέρχονται εἰς 380 ἑκατομμύρια ἔχει ἐν ὅλῳ διὰ καλύμματα 95 ἑκατομμύρια χρυσᾶ ῥάγκα, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν τιμὴ τῆς ἀγορᾶς ἀναβιβάζονται εἰς 1176 ἑκατομμύρια, καὶ νομίζετε ὅτι ἂν μεταβιβάσετε τὸ προνόμιον εἰς ἄλλην Τράπεζαν θὰ δύνασθε νὰ ἀπαλλάξητε τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν πάσης ὑποχρεώσεως καὶ νὰ τῆς δώσετε τὸ δικαίωμα νὰ καρπωθῇ πρὸς ἴδιον ὄφελος τὰ καλύμματα. Νομίζω, λέγει, ὅτι ὑπάρχει πλάνη καὶ

ἡ πλάνη εἶναι σπουδαία. Καὶ ἡ πλάνη αὕτη ἴσως ἤγαγε καὶ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Τράπεζαν νὰ δεχθῇ τὴν διχοτόμισιν καὶ ἐὰν δὲν ἐνεφυλλοχώρει ἡ πλάνη αὕτη, ἴσως τὸ σχέδιον θὰ εἶχε ἐγκαταλειφθῇ ἅμα τῇ συλλήψει του. Ὄχι! τὸ κάλυμμα τῶν γραμματίων δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Τράπεζαν ἡ ἡ ὁποία ἔχει τὸ προνόμιον τὸ ἐκδοτικόν, ἀλλὰ ἀνήκει εἰς τὸ κοινόν, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ φορεὺς τοῦ τραπεζογραμματίου. Ἡ Τράπεζα ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἔχῃ τὸ 1/4 τούτων τῶν καλυμμάτων, καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν παρουσιάζεται γραμμάτιον πρέπει νὰ παρέχεται τὸ ποσὸν τοῦτο. Ὅταν λοιπὸν πᾶς φορεὺς γραμματίου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ τὸ ποσὸν τοῦτο τοῦ καλύμματος, κατά τινα λόγον δὲν εἶναι ὁ φορεὺς τούτου ὁ κύριος ἀλλ' ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἡ ὁποία εἶναι ἁπλοῦς θεματοφύλαξ ἀπέναντι τῆς ἐμπιστοσύνης τὴν ὁποίαν παρέχει πρὸς πληρωμήν; ἀλλὰ τοῦτο εἶναι τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον ἀντετάχθη καὶ παρὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δὲν ἔκαμε τὰ καλύμματα ταῦτα, χειριζομένη τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον. Ἡ πλάνη εἶναι τόσον πρόδηλος εἰς τὴν σκέψιν ταύτην ὅτι δηλαδὴ δὲν ἔκανε τὸ κάλυμμα ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου ὥστε παραμένει μόνον ἡ μελάνη ἡ ὁποία ἐχύθη διὰ νὰ ἀπωδείξῃ τὸ ἐναντίον. Νομίζω ὅτι πολὺ ὀλίγον ἔπεισεν. Διὰ τοῦτο ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἰς τοὺς ἰσχυρισμοὺς εἰς τοὺς ὁποίους προέβη ἠναγκάσθη νὰ προσφύγῃ εἰς ἕτερον ἐπιχείρημα, διὰ νὰ στηρίξῃ δηλαδὴ ὅτι δὲν ἐποιήσατο χρῆσιν τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο πολὺ ὀλίγον δύναται νὰ ἀντίσχῃ. Διότι ἐὰν ρίψῃ τις ἓν βλέμμα ἐπὶ τῶν ἰσολογισμῶν τῶν ἑκάστοτε δημοσιευομένων θὰ ἴδῃ ὅτι ὄχι μόνον δὲν μένει τι ἐκ τῶν γραμματίων τὰ ὁποῖα ἔχει, ἀλλὰ τοὐναντίον εἶναι καὶ ὀφειλέτης. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου δέν εἶμαι μόνος εἰς τὴν γνώμην ταύτην. Θὰ ἠρώτων δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ εἰς μίαν ἁπλουστάτην ἐρώτησιν: ἐὰν σήμερον δὲν ὑπῆρχε τὸ δάνειον τῆς Τραπέζης πρὸς τὸ Κράτος συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου ἡ Τράπεζα δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἄμεσον ἐξόφλησιν τῶν τραπεζιτικῶν γραμματίων, ἐὰν αὔριον ἤρχετο τὸ Κράτος καὶ ἔλεγεν ὅτι πληρώνει ὅλα τὰ χρέη, θὰ ὑποχρεοῦτο ἡ Τράπεζα νὰ μεταχειρισθῇ ὅλον τὸ κάλυμμα τὸ ὁποῖον ἔχει δι' ἐξάφλησιν τῶν εἰς λογαριασμόν της κυκλοφορούντων τραπεζιτικῶν γραμματίων; Δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἠδύνασθε νὰ μοὶ δώσητε ἄλλην ἀπάντησιν εἰμὴ μόνον ναί.

Γ. Καφαντάρης. Εἶναι σχῆμα λόγου ἡ περιμένετε ἀπάντησιν.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ κάμνω ἐρώτησιν ἐὰν θέλετε νὰ μοῦ ἀπαντήσητε.

Γ. Καφαντάρης. Μὲ ἐρωτᾶτε ἐὰν αἱρομένης τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας θὰ ἦτο ὑποχρεωμένη ἡ Τράπεζα εἰς ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων. Ἀναμφισῤητήτως αἱρομένης τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας θὰ ὑποχρεοῦτο εἰς ἐξόφλησιν. Ὅλα τὰ γραμμάτια ἀνεξαιρέτως, αἱρομένης τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας θὰ ὑπέκειντο εἰς μετατροπήν.

Π. Τσαλδάρης. Ἀναμφιβόλως δι' αὐτὸ δὲν ἀνέμενον τὴν ἀπάντησίν σας, διότι ἦτο γνωστὴ αὕτη. Διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εἶναι ἄλλη ἡ ἀπάντησις παρὰ αὐτὴ τὴν ὁποίαν ἐδώσατε.

Γ. Καφαντάρης. Ποίαν ἄλλην ἀπάντησιν νὰ δώσω;

Π. Τσαλδάρης. Δὲν δύνασθε νὰ δώσητε ἄλλην ἀπάντησιν. Ἀλλὰ σᾶς ἐρωτῶ ἐὰν τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον μεταβιβασθῇ εἰς ἄλλην Τράπεζαν, πῶς θὰ δύναται νὰ ρευστοποιήσῃ ὅλο αὐτὸ τὸ ποσὸν τῶν καλυμμάτων; Ἐὰν σήμερον αἱρομένης τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας θὰ τὸ κατέβαλεν ὅλον, ἐὰν μεταβιβασθῇ αὔριον εἰς τὴν νέαν Τράπεζαν θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα τὰ τὸ ρευστοποιήσῃ;

Γ. Καφαντάρης. Ἐρώτησις εἶναι ἢ σχῆμα λόγου;

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ ὁμιλῶ. Ἐὰν θέλετε κρατήσατε σημείωσιν ν' ἀπαντήσητε. Δὲν νομίζω λοιπὸν ὅτι δύναται νὰ στηριχθῇ οἱαδήποτε ἀξίωσις ἐπὶ τῶν καλυμμάτων ἐκ μέρους τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπεστήριξε τὴν ἀποψιν νὰ ἀφίσωμεν τὸ νομικὸν μέρος καὶ νὰ διορίσωμεν πραγματογνώμονας, οἱ ὁποῖοι νὰ ὁρίσωσι τὰ ποσά, τὰ ὁποῖα θὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην Τράπεζαν. Ἀλλ' οἱ ἐμπειρογνώμονες δὲν ἔχουν νὰ ἀποφασίσουν εἰμὴ ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς ὡρισμένης ἐντολῆς τὴν ὁποίαν θὰ λάβωσι καὶ τοῦτο εἶνε τὶ πρέπει κατὰ νόμον νὰ πάρουν, τὶ ἀνήκει εἰς αὐτὰς κατὰ τοὺς τραπεζιτικοὺς κανόνας. Ὁ τοιοῦτος, λέγει, ἐμπειρικὸς διακανονισμὸς τῶν σχέσεων τῶν δύο Τραπεζῶν δὲν νομίζω ὅτι δύναται νὰ εἶνε δεκτός. Ταῦτα θὰ κανονισθῶσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑφισταμένων συνθηκῶν καὶ κατὰ τὴν γενομένην συζήτησιν προέτεινα ὅπως εἰδικώτατοι ἄνδρες ἔμπειροι περὶ τὰ τοιαῦτα λύσωσι τὸ ζήτημα. Εἶναι γνωστὴ ἡ πρότασις αὕτη, τὴν ὁποίαν ὑπέβαλα διὰ τοῦ τύπου, ὅπως οἱ διοικηταὶ μεγάλων ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν, μεγάλων κρατῶν ἀποφανθῶσι περὶ τούτου. Ἀναφέρω τοῦτο διότι πολλὰ εἴδα γραφόμενα σήμερον περὶ αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα νομίζω ὅτι δὲν προέρχονται ἐκ κυβερνητικῶν πηγῶν. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς τὴν νέαν Κυβέρνησιν νὰ ἀφαιρέσῃ περιουσίαν, ἡ ὁποία ἀνήκει εἰς τὸν φορέα τοῦ τραπεζογραμματίου καὶ νὰ τὴν δώσῃ εἰς μίαν ἰδιωτικὴν τράπεζαν. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου δὲν δύναμαι εἰμὴ ἐφ' ὅσον ἔχω ἀκλόνητον πεποίθησιν νὰ ἐπιμείνω. Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ δηλώσω ὅτι παρ' ὅλην τὴν διάθεσιν τὴν ὁποίαν εἶχε τὸ Λαϊκὸν κόμμα μετὰ τῶν ἄλλων κομμάτων νὰ συνεργασθῇ διὰ τὴν λύσιν τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος, ὄχι μόνον ἀπεσύρθη τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης, ἀλλὰ θὰ εἶνε καὶ πάντῃ ἀντίθετον καὶ κατὰ τῆς νέας σχηματισθείσης Κυβερνήσεως, ἐφόσον ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ θέματος γνώμην. Θὰ ἤθελον νὰ συστήσω εἰς τὴν νέαν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μελετήσῃ ἀκόμη βαθύτερον τὸ θέμα, τοῦ ὁποίου ἀνέλαβε τὴν λύσιν.

Εἶναι δυσχερεῖς αἱ στιγμαὶ τὰς ὁποίας διέρχεται τὸ Κράτος ἡμῶν καὶ δὲν πρέπει νὰ τοῦ ἀνοίξωμεν ὁδὸν νέων οἰκονομικῶν κινδύνων. Εἶναι ἡ μᾶλλον εὐαίσθητος δι' αὐτὸ ἐποχὴ καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις σκέπτεται ἐκ νέου νὰ μεταθῇ εἰς Γενεύην ὅπως διαπραγματευθῇ καὶ πάλιν τὸ ζήτημα τοῦτο ἂς καταδείξῃ εἰς τοὺς ἰσχυροὺς, τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπέφερεν ἀκριβῶς τὴν διάσπασιν Κυβερνήσεως περιβαλλομένης ἀπὸ τὴν ἐμπιστοσύνην ὁλοκλήρου τῆς κοινῆς γνώμης. Νομίζω ὅτι οἱ λόγοι τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος παρέχουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νέον ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ στηριχθῇ καὶ ν' ἀξιώσῃ τὴν ἀποτροπὴν ὅλων ἐκείνων τὰ ὁποῖα κατ' οὐδὲν συντελοῦσιν εἰς τὴν ἄδειαν τὴν ὁποίαν ζητεῖ. Ἀλλὰ προτοῦ μεταθῇ ἐκεῖ εἶναι ἀνάγκη νὰ προσέξῃ εἰς τὴν λανθάνουσαν ἐντύπωσιν τὴν μεταβιβαζομένην ἔξω καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλονται οἱ ἐπιβαλλόμενοι εἰς Ἑλλάδα δεσμοί, καὶ ἡ ἐντύπωσις αὕτη ἔχει ὡς ἀφορμὴ τὴν μὴ πλήρη πολιτικὴν ὁμαλότητα. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὀφείλω νὰ εἴπω ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἡ Οἰκουμενική, θὰ περιλάβῃ δὲ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην καὶ ἐμὲ αὐτὸν, δὲν ἔπραξε πάντοτε ὅτι ἐξηρτᾶτο ἀπ' αὐτὴν ἵνα ἐπαναφέρῃ τὸν τόπον εἰς τὴν πολιτικὴν ὁμαλότητα. Εἶμαι τῆς γνώμης ὅτι ἐὰν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἄλλως ἐπελαμβάνετο τοῦ ζητήματος τούτου σήμερον δὲν θὰ εἴχομεν οὐδεμίαν δυσμενῆ διὰ τὸν τόπον μας ἐκδήλωσιν. Αἱ αἰτίαι τῆς πολιτικῆς ἀνωμαλίας ἦσαν δύο, ἡ μία ἡ ἔλλειψις συντακτικοῦ χάρτου καὶ ἡ ἄλλη ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ἡμῶν πραγμάτων ξένων στοιχείων. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, τὸ λαϊκὸν κόμμα τηρῆσαν τὰς ἐπιφυλάξεις πρὸς τὸ πολίτευμα ἀπέσχε πάσης σχετικῆς πρὸς τοῦτο ἐκδηλώσεως. Εὐτυχῶς τὸ συντακτικὸν ἔργον ἦλθεν εἰς πέρας. Καὶ χωρὶς νὰ ἐξηγήσω τοὺς λόγους τώρα οἱ ὁποῖοι συνεπέλεσαν εἰς τοῦτο νομίζω ὅτι πρέπει νὰ εἴπω ὅτι δὲν ὑπῆρχεν

ἡ πλήρης ἐκείνη πεποίθησις, ὅτι μία Κυβέρνησις ἡ ὁποία ἐποτελεῖται ἐξ ὅλων τῶν πολιτικῶν μερίδων τοῦ τόπου εἶχε τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ ἐπαναφέρῃ κατὰ τοῦτο πλήρη τὴν τάξιν ἐν τῷ τόπῳ. Δὲν ὑπῆρξε, λέγω, ἐσχηματισμένη ἡ τοιαύτη πεποίθησις, ἰδίᾳ παρ' ἐκείνοις οἱ ὁποῖοι εἶχον μείζονα τὴν δύναμιν διὰ νὰ ἐπιδληθῶσιν ὡς πρὸς τοῦτο. Καὶ σήμερον κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον εἶναι λυπηρὸν ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἡ τοιαύτη πεποίθησις καθόσον ἔχομεν πλήρεις τὰς ἐκδηλώσεις ὅτι ἐκεῖθεν ὁπόθεν ποτὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐπέμβασις εἰς τὰ τῆς πολιτείας, δύναμαι νὰ εἴπω, ἐξεδηλοῦτο πλήρης ἡ ἐπιθυμία καὶ ὁ πόθος νὰ μὴ ἀκούεται οὐδεμία μνεία περὶ τούτου. Καὶ θὰ συστήσω εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἤδη ὁπότε, ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω, παρίσταται ὀγκωδεστέρα, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ λύσῃ καὶ ἄλλα ζητήματα ἀκόμη, τὰ ὁποῖα διαταράττουσιν διὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον λόγον τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου καὶ ἂν δὲν τὴν διαταράττωσιν ἐν τοῖς πράγμασι τὴν διαταράττουν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ λαοῦ καὶ γεννῶσι τὴν κακὴν ἐντύπωσιν. Καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐὰν εἰς τοῦτο δώσῃ τὴν προσήκουσαν προσοχήν, ἄλλο θὰ εἶναι τὸ ὄμμα ἐκείνων οἱ ὁποῖοι μακρὰν ἡμῶν ἱστάμενοι διαφοροτρόπως καὶ ποικιλοτρόπως τὰ πράγματα ἡμῶν διαπυνθάνονται καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πραγματικῆς καταστάσεως καὶ θὰ τοὺς εὕρουν μᾶλλον εὐμενεστέρους ἀπέναντι τῶν οἰκονομικῶν ἡμῶν ζητημάτων καὶ δύναμαι νὰ εἴπω ἀκόμη ὅτι τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν διάσπασιν τῆς Οἰκουμενικῆς, ἔσχε καὶ ἀγαθὸν ἕτερον, διότι ἐνῷ πλέον ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ὡς ἐκ τῶν διαφόρων προστριβῶν εἶχε καταστήσῃ τὴν κρατικὴν μηχανὴν ἐπιδλαβῆ, ἡ διάσπασίς της ἀπήλλαξε τὴν κρατικὴν μηχανὴν ἀπὸ τὴν κατάστασιν αὐτήν, ἀνεδημιούργησε τὴν πίστιν ἡμῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, διαλυθείσης τῆς ὑπαρχούσης κοινοδουλευτικῆς δικτατορίας, παρ' ὅλους τοὺς διακριτοὺς πολιτικοὺς ἄνδρας οἱ ὁποῖοι διεξήγαγον τὸν ἀντιπολιτευτικὸν ἀγῶνα, ἀλλ' ἀντιπολίτευσις μὴ ἔχουσα τὴν δυναμικότητα νὰ διαδέχηται τὴν Κυβέρνησιν δὲν εἶναι ἀντιπολίτευσις.

Χ. Βοζίκης. Δι' ἐμὲ τὰ λέγετε;

Π. Τσαλδάρης. Δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ ἀντιπολίτευσις, κ. Βοζίκη, μὲ τὸ λέγειν τὰ ἐναντία πρὸς τὰ ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ μόνον τότε δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀντιπολίτευσις ὅταν διεξάγεται κοινοβουλευτικὸς ἀγὼν ἐντὸς τῶν ὁρίων ἐκείνων καὶ μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν διαδοχὴν τῆς ἐπικρινομένης Κυβερνήσεως. Ἐπῆλθεν ἑπομένως διὰ τῆς διασπάσεως ἀγαθὸν εἰς τὸν τόπον καὶ ἂν ἀποβλέπωμεν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὁμαλότητος, ἐκέρδισεν ἡ ὁμαλότης. Ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐλάχιστα συνεμορφώθη πρὸς τὴν ἀνάγκην ταύτην, διότι προσεπάθησε νὰ δώσῃ διὰ διαφόρων μέσων χρωματισμὸν ὡς ἐὰν ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ δὲν προήρχετο ἐκ τοῦ Κοινοβουλίου. Σέβομαι καθ' ὁλοκληρίαν καὶ ἰδιαιτέρως ἐκτιμῶ τοὺς μετέχοντας εἰς ταύτην ἀλλ' ἡ παρατήρησίς μου δὲν στρέφεται κατὰ προσώπων, ἀνάγεται εἰς τὸν θεσμὸν τοῦ Κοινοβουλίου. Καὶ πολλάκις βεβαίως περιεφρονήσαμεν τοὺς θεσμοὺς καὶ εἴδομεν ὁπόσα καὶ ὁποῖα κακὰ ἔφερεν ὁ τρόπος οὗτος, εἶναι καιρὸς ἐπιλέγει νὰ εἰσέλθωμεν ἤδη εἰς τὴν περίοδον τῆς πραγματικῆς ὁμαλότητος (Χειροκροτήματα ἐκ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος).

Πρόεδρος. Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ἐπὶ 10 λεπτά.

Μετὰ τὴν Διακοπήν

Κ. Δεμερτζῆς. Ὀφείλω, λέγει, νὰ δικαιολογήσω τὴν ψῆφόν μου, διατί διὰ δευτέραν φορὰν εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καταψηφίσω τὴν Κυβέρνησιν ταύτην. Αἱ προγραμματικαὶ δηλώσεις τῆς παρούσης Κυβερνήσεως ἀναφέρουν ὅτι αὐτὴ θὰ συνεχίσῃ τὸ πρόγραμμα τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως. Ὡς πρὸς τὸ οἰκονομικὸν πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως νομίζω ὅτι τοῦτο εἶνε κατὰ βάσιν ἐσφαλμένον καὶ ὡς πρὸς τὴν φορολογικὴν πολιτικήν, τὴν τεινουσαν εἰς τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ ὡς πρὸς τὴν δανειακὴν πολιτικήν. Ὁ ὑποθληθεὶς Προϋπολογισμὸς εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι καὶ ὑπάρχοντος πλήρους πολιτικῆς ὁμαλότητος θέλει καταλείπῃ ἔλλειμμα τοὐλάχιστον 600 ἑκατομμυρίων. Κατὰ μέγα μέρος ἤδη ἡ Κυβέρνησις ἐμείωσε τὸ ποσοστὸν τοῦ φόρου τῆς δεκάτης, μόλις δὲ 50 ἕως 60 ἑκατομμύρια θέλουσιν εἰσπραχθῇ ἐκ τοῦ φόρου τούτου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἔχωμεν ἓν ἔλλειμμα 180 ἑκατομμυρίων μόνον ἐκ τοῦ φόρου τῆς δεκάτης. Ἕτερον ἔλλειμμα θὰ προκύψῃ ἐκ τοῦ φόρου τῆς καθαρᾶς προσόδου τῶν οἰκοδομῶν καὶ τὸ ἔλλειμμα τοῦτο θὰ ἀνέλθῃ εἰς 100 ἑκατομμύρια. Ἀναμφισβήτητον ἑπομένως ἔλλειμμα προβλέπεται ἐκ τῶν δύο τούτων φόρων 250 τοὐλαχιστον ἑκατομμυρίων. Σημαντικώτατον ἐπίσης προβλέπεται ἔλλειμμα ἐκ τῆς ἀποδόσεως τῶν φόρων τῆς καθαρᾶς προσόδου ἐν ὅλῳ 300 ἑκατομμυρίων. Εἰς τοῦτο θὰ προστεθῇ ἔλλειμμα ἐκ τῆς ἀποδόσεως τοῦ φόρου τοῦ καπνοῦ ἐν ὅλῳ 50 ἑκατομμύρια. Εἰς τοῦτο πρέπει νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ μὴ πραγματοποιηθησόμεναι οἰκονομίαι, οἵαι εἶνε ἡ μὴ πραγματοποίησις τῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς περικοπῆς τῶν συντάξεων τῶν ἀναπήρων. Οὔτε ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῶσιν αἱ ἐξαγγελλόμεναι οἰκονομίαι. Ἐκ τῶν κυρίων τούτων γραμμῶν φθάνομεν εἰς ἀναπόφευκτον ἔλλειμμα περίπου 500 ἑκατομμυρίων. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐμμέσῳ φορολογίᾳ παρατηρεῖται ἀπόδοσις μὴ ἱκανοποιοῦσα τὰς προβλέψεις τοῦ Προϋπολογισμοῦ συνεπῶς τὸ ἔλλειμμα, ὑπάρχοντος ὁμαλοῦ πολιτικοῦ βίου, θὰ ἀνέλθῃ εἰς 600 ἕως 700 ἑκατομμύρια. Ἀλλ' ἐὰν στρέφωμαι κατὰ τῆς δανειακῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, δὲν στρέφομαι ἐναντίον αὐτῆς μόνον ὡς μὴ προβλεψάσης τὸ ἔλλειμμα τῆς παρούσης χρήσεως, ἀλλὰ στρέφομαι ἐναντίον αὐτῆς ὡς ἐντελῶς ἀντιδημοσιονομικῆς, διότι πάντοτε καὶ ὑπὸ οἱονδήποτε σύστημα τὰ ἔκτακτα ἔξοδα τοῦ Κράτους κλύπτονται δι' ἐκτάκτων εἰσπράξεων. Τοιοῦτα δὲ ἔκτακτα ἔξοδα εἶνε πρωτίστως καὶ κυρίως τὰ δάνεια. Ἡ ἀκολουθηθεῖσα πολιτικὴ ὄχι μόνον δὲν σώζει, ἀλλ' ἐπιδαρύνει ἔτι μᾶλλον τὴν ὅλην οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς χώρας. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐπιδολῆς τῶν φόρων ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠκολούθησε τὴν ὀρθὴν τακτικήν. Καὶ ἀφοῦ δὲν ἐγένοντο αἱ οἰκονομίαι, αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ πραγματοποιηθοῦν διὰ μιᾶς μονοκονδυλιᾶς, ἠξίωτε τοὺς ὑφισταμένους φόρους χωρὶς νὰ σκεφθῇ ὅτι κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἐπιτείνει ἔτι μᾶλλον τὴν ὑφισταμένην φορολογικὴν ἀνισότητα καὶ ἐπιδαρύνει ἔτι μᾶλλον τὰς στοιχειώδεις ἀνάγκας τοῦ λαοῦ. Εἶνε ἀκατανόητον διατί εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἐφαρμόζεται ὁ παντοχοῦ ἐφαρμοσθεὶς φόρος τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν. Γνωρίζω τὴν προσβαλλομένην ἀντίρρησιν ὅτι πάσχει τὸ ἐμπόριον, ἀλλὰ πάσχει δεινότερον ὁ λαός. Εἶνε ἀκόμη ἀκατανόητον πῶς ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς προσέτρεξεν εἰς τὸ πρόχειρον μέσον τῆς φορολογίας τῆς ἀκαθαρίστου προσόδου τῆς παρακωγῆς. Διὰ τοῦ φόρου τούτου φορολογεῖται ἀνίσως ὁ ἀσθενέστερος ἀπέναντι τοῦ ἰσχυροτέρου, ἀφοῦ δι' αὐτοῦ φορολογεῖται καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ σπόρος. Βεβαίως δὲν δύνανται νὰ μείνουν ἀφορολόγητοι ὅλοι οἱ γεωργικοὶ πληθυσμοί. Ἀλλ' ἐὰν συνεβουλεύετο τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐμπειρογνωμόνων θὰ ἔβλεπεν ὅτι ὑπῆρχε συνδυασμὸς δικαιότερος, οὗτος δὲ εἶνε ἡ φορολογία τῆς καθαρᾶς προσόδου κατὰ Κοινότητας, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰσοδήματος τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν. Οὗτοι εἶνε οἱ λόγοι δι' οὓς ἡ δανειακὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶνε προωρισμένη νὰ ἐξκρκέσῃ εἰς τὰς ὑπαρχούσας ἀνάγκας. Ταύτην δὲ ἔχων τὴν γνώμην ὀφείλω νὰ κηρυχθῶ καὶ κατὰ τῆς μεθόδου τῆς διὰ νόμου σταθεροποιήσεως τῆς δραχμῆς. Δὲν θεωρῶ ὅτι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ θέσωμεν τὸ νόμισμα ἡμῶν ἐκτὸς τῶν πολιτικῶν ἀνωμαλιῶν. Προβλέπω, συνεχίζει, μεγάλα δεινὰ ἐκ τῆς νόμῳ σταθεροποιήσεως, διότι ἀφοῦ ἐπί τινα χρόνον προσαρμοσθῇ ὁ βίος πρὸς τὴν νέαν κατάστασιν οἰκδήποτε πολιτικὴ ἀνωμαλία ἤθελεν ἐπιφέρει μεγάλας καταστροφάς. Διατί δὲ νὰ δημιουργήσωμεν τοὺς τοιούτους κινδύνους, ἐφόσον θὰ ἠδυνάμεθα διὰ διαφόρων μέ-

τρων νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν de facto σταθεροποίησιν, ἵνα μετ' ὀλίγον φθάσωμεν καὶ εἰς τὴν νόμῳ σταθεροποίησιν. Δὲν θὰ εἰσέλθω εἰς τὸ ζήτημα διὰ τὸ ὁποῖον διεφώνησεν ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις. Θὰ εἴπω ὅμως τὴν γνώμην μου ὅτι τὰ καλύμματα αὐτὰ ἀνήκουν ἀναμφισβητήτως εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Ἀλλὰ τὸ Κράτος εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι δικαιοῦται νὰ ρυθμίσῃ τὰ κατ' αὐτὰ κατὰ τὸν ἐπωφελέστερον τρόπον. Εἶνε τόσον ἀληθὲς τοῦτο, ὥστε διστάζω νὰ δεχθῶ ὅτι τοῦτο καὶ μόνον ὑπῆρξε τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον προεκάλεσε τὴν διαφωνίαν, τῆς ὁποίας συνέπεια ὑπῆρξεν ἡ διάσπασις τῆς Οἰκουμενικῆς. Ἐὰν εἰς τόσον ἁπλοῦν πρᾶγμα δὲν ἠδυνήθη νὰ συμφωνήσῃ ὁλόκληρος ὁ πολιτικὸς κόσμος τῆς χώρας τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο πολὺ λυπηρόν. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι τὴν διάλυσιν τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως ἐπέφερον βαθύτεραι καὶ ριζικώτεραι διαφωνίαι. Ἤδη ἠκούσαμεν τοῦ ἀξιοτίμου ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὅτι συνέστησεν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὴν τροποποίησιν τῆς φορολογίας τῆς δεκάτης.

Γ. Καφαντάρης. Πότε συνέστησεν αὐτό;

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** παρέχει τὴν ἐξήγησιν ὅτι ἔλαβεν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν πληροφορίας περὶ δυσφορίας διὰ τὴν ἔγγειον φορολογίαν, ταύτας δὲ κατέστησε γνωστὰς εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ του.

Γ. Καφαντάρης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐδέποτε ἠγέρθη οἱαδήποτε διαφωνία μεταξὺ τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος καὶ ἡμῶν ὡς πρὸς τὴν ἔγγειον φορορογίαν.

Ὁ κ. ***Κ. Δεμερτζῆς*** συνεχίζων λέγει ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ ἦτο λυπηρὸν ἂν μόνη ἡ αἰτία τῶν καλυμμάτων ὑπῆρξεν ἡ προκαλέσασα τὴν διάλυσιν τῆς Οἰκουμενικῆς.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι ἂν ὁ κ. βουλευτὴς ἐπρόσεχεν εἰς τὴν ἀγόρευσίν του θὰ ἤκουεν ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον διάφοροι αἰτίαι εἶχον δημιουργήσῃ τοιαύτην κατάστασιν ὥστε μετὰ μεγάλης δυσχερείας νὰ κινῆται ἡ Κυβέρνητικὴ μηχανή. Δὲν δύναμαι, λέγει, νὰ ἐκταθῶ περισσότερον.

Ὁ κ. ***Ι. Ράλλης*** λέγει ὅτι ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ Κυβερνητικῆς κρίσεως οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ ὀφείλουν νὰ λάβουν γνῶσιν ὅλων τῶν λεπτομερειῶν.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις μόνον πρὸς τὸν λαόν.

Ὁ κ. ***Κ. Δεμερτζῆς*** περαίνων τὸν λόγον του συνιστᾷ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐγκαλείψῃ τὴν ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν καὶ δανειακὴν πολιτικήν. Διὰ τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον ζητεῖται ἔχει τὴν γνώμην ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐκκαθαρισθῇ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ τόπου. Ἐὰν ὅμως ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν συμβουλεύει ὅπως ἀπάσχῃ αὕτη πάσης δανειακῆς πολιτικῆς, νὰ ἀποταθῇ δὲ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν ἵνα ἐκεῖθεν ἐξοικονομήσῃ τὰς ἀνάγκας της. Μὴ μετέλθετε, λέγει, τὴν δανειακὴν πολιτικήν, ἡ ὁποία θὰ σᾶς φέρῃ μετά τινα χρόνον εἰς νέα ἐλλείμματα καὶ εἰς νέας ἀνάγκας. Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐχάθη μετὰ τόσους πολέμους τοὺς ὁποίους διεξήγαγεν. Ἡ Ἑλλὰς θὰ δυνηθῇ νὰ σωθίσῃ καὶ μόνη. Ἀλλὰ πρέπει νὰ λεχθῇ τοῦτο ὡς προειδοποίησις πρὸς τὴν Κ. Τ. Ε. ἡ ὁποία ὅταν οὕτω παρουσιασθῆτε θὰ σᾶς δώσῃ ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ ὁποίου ἔχετε ἀνάγκην, ἵνα ἀπαλλάξητε τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν βαρυτάτην φορολογίαν τὴν ὁποίαν τοῦ ἐπιβάλατε. Ἀπὸ τοῦ 1919 ἔχομεν ὑπερδιπλασιασμὸν τῶν φορολογικῶν βαρῶν καὶ ὅμως αἱ ἀποδόσεις ὅλων τῶν φόρων ὑστεροῦσι, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καταδεικνύει ὅτι ἐξηντλήθη πλέον ἡ φορολογικὴ ἀντοχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Οὐδεμία Κυβέρνησις ἐσκέφθη νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ φορολογικὸν πρόβλημα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Πότε ἐπὶ τέλους θὰ σκεφθῶμεν σοβαρῶς περὶ ἀνακουφίσεώς της. Ὅλοι ἐπαλαίσαμεν κατὰ τῶν ἀνωμαλιῶν ἐλπίζοντες ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνακουφισθῇ ὁ λαός, ἀλλ' ἀντὶ τούτων ἐπεσθλίθησαν νέαι φορολογίαι εἰς αὐτόν. Ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις, ἐπιλέγει, διέψευσε τὰς προσδοκίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, διότι οὐδὲν ἐν τῶν μεγάλων ἐσωτερικῶν ζητημάτων ἠδυνήθη νὰ λύσῃ, περιέπλεξε δὲ ἔτι μᾶλλον τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα τῆς Χώρας. Οὐδεμία πρᾶξις τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως ὑπῆρξε τοιαύτη ὥστε νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὸν λαὸν τὴν πεποίθησιν ὅτι ἀπεκατέστη ἡ τάξις. Συνεχίσατε τοὐλάχιστον οἱ ὑπολειφθέντες ἐν τῇ Κυβερνήσει τὸ ἔργον σας κυλύτερον. Ἐγὼ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σᾶς ὀρνηθῶ τὴν ψῆφόν μου.

Ὥρα 10.15' διακόπτεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν 11 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρᾳ 11.55 μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ὁ κ. ***Σ. Μάξιμος*** λέγει ὅτι ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς Κυβερνήσεως ἔλαβε τὴν μορφὴν συζητήσεως ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος αὐτῆς. Τοῦτο εἶναι φυσικόν, δεδομένου ὅτι τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα εἶναι τὸ πρόβλημα περὶ τὸ ὁποῖον στρέφεται πᾶσα ἡ προσοχὴ τῶν σημερινῶν Κοινωνιῶν. Τοῦτο βεβαίως πρέπει νὰ ἐξετασθῇ, ἀλλὰ πρὸ τούτου εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐξετασθῇ πῶς συνέθη ὥστε μία ἐξαιρετικὴ κατάστασις, ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις, νὰ διαλυθῇ χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον συνεκροτήθη καὶ ὁ ὁποῖος ἦτο ἡ οἰκονομικὴ ἐξυγίανσις τοῦ λαοῦ. Τὸ γεγονὸς ὅτι ὅλα τὰ κόμματα κατώρθωσαν νὰ συνεννοηθῶσιν ἀποδεικνύει ὅτι ταῦτα δύνανται νὰ συνεργασθῶσιν, διότι ὅλα εἶναι κόμματα τὰ ὁποῖα συνενώνει ἡ ἀστικὴ ἰδέα. Ἀλλὰ τί ἐπετέλεσαν τὰ ἀστικὰ κόμματα συνεννοηθέντα; Ηὔξησαν τὸν τιμάριθμον τῆς ζωῆς, κατεδίωξαν δὲ τοὺς ἐργάτας, ἐφαρμόσαντα ἐναντίον αὐτῶν τὸν νόμον περὶ λῃστείας. Ἐπέβαλαν δὲ καὶ φορολογικὰ βάρη ἐπιδιώξαντα τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς βάρος τῶν χωρικῶν καὶ τῶν ἐργατῶν ἀφοῦ ἠλάττωσαν τοὺς φόρους τῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ εἰσήγησις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἔτυχε τῆς πλήρους ἐγκρίσεως τοῦ λαϊκοῦ κόμματος.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) Δηλοῖ ὅτι ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς καταστάσεως οὐδεμία ἐλάττωσις φόρου ἐπιτηδεύματος ἐμπόρων ἢ βιομηχάνων ἔλαβε χώραν.

Ὁ κ. ***Σ. Μάξιμος*** συνεχίζων λέγει ὅτι ἐφόσον τὸ Λαϊκὸν κόμμα δὲν διεφώνησε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ εἰς τὰ ἄλλα σημεῖα τῆς πολιτικῆς τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἐξεταστέον ποῦ καὶ διατί διεφώνησεν. Τὸ λαϊκὸν κόμμα διεφώνησεν εἰς τὸ ζήτημα τῆς σταθεροποιήσεως τῆς δραχμῆς. Τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν δύναται κατ' ἀρχὴν νὰ ἔχῃ ἐναντίον αὐτοῦ οὐδὲν ἀστικὸν κόμμα. Οὐσιαστικῶς ὡς πρὸς τὸ πρόβλημα τῆς σταθεροποιήσεως τῆς δραχμῆς ἡμεῖς εἴμεθα ἐναντίον τῶν συνεπειῶν αὐτῆς, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται παρὰ νὰ εἶναι ὁ περιορισμὸς τῆς ἐργασίας. Τονίζων ἀκολούθως ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ σταθεροποίησις τῆς δραχμῆς ἄνευ ἰσοσκελίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, λέγει ὅτι τὰ ζητήματα ταῦτα εἶναι συναφῆ πρὸς τὴν παραγωγήν. Ἐφόσον τοῦτο δὲν γίνεται ἀντιληπτὸν εἶναι προφανὲς ὅτι θὰ καταλήγωμεν πάντοτε εἰς τὴν δανειακὴν πολιτικὴν καὶ τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ἄλλο ἀποτέλεσμα παρὰ νὰ ὑποδουλώνῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰς ξένας δυνάμεις, εἰς τὰς ξένας κεφαλαιοκρατικὰς ὁμάδας, αἱ ὁποῖαι κρύπτονται ὄπισθεν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Εἰς τὴν σημερινὴν δὲ περίστασιν, καθ' ἣν ὁ Ἀγγλικὸς ἰμπεριαλισμὸς ἔχει σχηματίσει τλῆρες οἰκονομικὸν δίκτυον ἐναντίον τῆς Σοβιετικῆς Ρωσσίας, ἡ δανειακὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως εἶναι λίαν ἐπικίνδυνος, διότι ἐξαναγκάζει τὴν Ἑλλάδα νὰ προσανατολισθῇ ὁριστικῶς πρὸς τὸν ἀντισοβιετικὸν Εὐρωπαϊκὸν συνασπισμόν. Περαίνων τονίζει ὅτι ἡ ἀποχώρησις τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶναι μία ἔνδειξις τοῦ μεγάλου χάσματος, τὸ ὁποῖον χωρίζει τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰς λαϊκὰς καὶ ἐργατικὰς τάξεις, δι' ὃ καὶ θέλει καταψηφίσῃ τὴν Κυβέρνησιν.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν), λέγει ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις διελύθη προτοῦ ἐπιτελέσῃ τοὺς σκοποὺς διὰ τοὺς ὁποίους συνέστη, λόγῳ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος. Πιστεύει ὅμως ὅτι αἱ ἐκ τῆς ἀκαίρου ταύτης διασπάσεως συνέπειαι δὲν θὰ εἶναι ἐπιζήμιοι διὰ τὸν τόπον. Νομίζω, λέγει, ὅτι ἔχομεν καθῆκον νὰ καθορισθοῦν οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἐπῆλθε ἡ διάσπασις καὶ νὰ καταλογισθοῦν αἱ εὐθύναι. Εἶναι δὲ ἀπολύτως εὔκολος ἡ διαπίστωσις τῶν περιστάσεων ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐπῆλθεν ἡ ῥῆξις. Ὁ ἀξιότιμος ἡγέτης τοῦ λαϊκοῦ κόμματος προσεπάθησεν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἀγορεύσεώς του νὰ ἀναγάγῃ τὰ αἴτια τῆς διαφωνίας εἰς γενικωτέρους λόγους, ἀλλ' ἦσαν τόσον πρόσφατα τὰ γεγονότα ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν προσπάθειαν ταύτην καὶ ἐθεώρησε καλλίτερον νὰ ἐντοπίσῃ τὴν αἰτίαν τῆς κρίσεως, ἐκεῖ ἔνθα καὶ προῆλθεν αὕτη ἐπὶ τῶν τραπεζιτικῶν καλυμμάτων. Ἔτι δὲ μᾶλλον προχωρῶν ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἐννοεῖ νὰ ἀποκαλύψῃ τοὺς πραγματικοὺς λόγους τοὺς προκαλέσαντας τὴν ἀποχώρησιν αὐτοῦ, φρονῶν, ὅτι μόνον οἱ ἐν τῇ Κυβερνήσει ὀφείλουν νὰ λογοδοτοῦν πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ ὅτι οἱ ἐκτὸς αὐτῆς οὐδένα λόγον ἔχουν νὰ δώσουν, ἐφόσον δὲν καλοῦνται ἐνώπιον τῶν ἐκλογέων των. Ὑπεμνήσθη ὀρθῶς εἰς τὸν ἀξιότιμον ἡγέτην τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ὅτι κατ' ἀπαράβατον παράδοσιν κοινοβουλευτικὴν ἀνὰ πᾶσαν κυβερνητικὴν κρίσιν ἐκτίθενται εἰς φῶς οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες αὐτήν.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** δηλοῖ ὅτι θὰ ἐκθέσῃ εἰδικώτερον τοὺς λόγους.

Γ. Καφαντάρης (Ὑπ)γὸς τῶν Οἰκονομικῶν) Εἶμαι ἀπολύτως εὐτυχὴς διότι θὰ ἐκθέσητε εἰδικώτερον τοὺς λόγους, εὑρίσκεσθε δὲ ἐν πλάνῃ ἐὰν ἐφαντάσθητε ὅτι ἤθελον νὰ παραμείνουν κρύφιοι οἱ λόγοι τῆς ἀποχωρήσεώς σας. Ἀκριβῶς δι' αὐτὸν τὸν λόγον πρῶτος ἐγὼ δὲν ἠθέλησα νὰ ἀφίσω ὑμᾶς ὅπως ἀπόσχητε τῆς ἐφεκτικότητος τὴν ὁποίαν ἀκολουθήσατε κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην. Ἐνῶ λοιπὸν κατὰ καθιερωθεῖσαν κοινοβουλευτικὴν παράδοσιν ἀνὰ πᾶσαν κυβερνητικὴν κρίσιν ἔρχονται εἰς φῶς οἱ πραγματικοὶ λόγοι οἱ προκαλέσαντες αὐτήν, ἦτο ἐπιτακτικὴ ὑποχρέωσις νὰ ἐκτεθῶσιν οὗτοι προκειμένου περὶ συνεργασίας ἐθνικῆς προώρως διασπασθείσης. Ὅτι δύναται νὰ βεβαιωθῇ εἶναι τοῦτο. Ὅτι ἡ ἀποχώρησις τοῦ λαϊκοῦ κόμματος δὲν προέκυψεν ἐκ τῆς διαφωνίας ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως, οὐδὲ ἐπὶ τῆς νομισματικῆς αὐτῆς πολιτικῆς, οὐδὲ ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἑσπέραν ταύτην ἀνακαλυφθεισῶν ἀφορήτων δῆθεν δεσμεύσεων τῆς Γενεύης. Ἡ ἀποχώρησις τοῦ λαϊκοῦ κόμματος εἶχε τὸ πρόσχημα τῆς προασπίσεως τῆς κοινωνίας ἔναντι τοῦ ἀθεμίτου πλουτισμοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Πέραν τούτου οὐδὲν ἕτερον ὑπάρχει, οὐδὲ τὸ λαϊκὸν κόμμα δικαιοῦται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἑσπέραν ταύτην τοὺς λόγους τῆς διαφωνίας αὐτοῦ. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ ἀγόρευσις τοῦ τέως συνεργάτου του ἐν τῇ Κυβερνήσει ἐπροξένησεν εἰς αὐτὸν εἰλικρινῆ θλῖψιν διὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἀπαισιόδοξον καὶ τὸ σχεδὸν σκοτεινόν, τὸ ὁποῖον διαπνέουν ἀπὸ ἀρχῆς μέχρις τέλους αἱ δηλώσεις του. Τὸ ἔλλειμμα τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ καλυφθῇ, οἱ φόροι δὲν δύνανται νὰ ἀποδώσουν διότι ἐκάμφθη ἡ ἀντοχὴ τοῦ λαοῦ, οἰκονομίαι δὲν δύνανται νὰ πραγματοποιηθοῦν, σταθεροποίησις τοῦ νομίσματος ἀδύνατος, διότι προσκρούει εἰς τὸν θεωρίαν τῶν καλυμμάτων, ἡ πολιτικὴ τάξις δὲν ἀπεκατέστη, οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκατασταθῇ. Εἷς θρῆνος ἀπογνώσεως ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας λέξεως. Ἐὰν ταῦτα ἦσαν ἀληθῆ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θὰ ἦτο ἤδη νεκρός. Ἀλλὰ ὅλη αὕτη ἡ εἰκὼν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔδωσεν ὁ ἡγέτης τοῦ λαϊκοῦ κόμματος, ἦτο εἰκὼν, τὴν ὁποίαν ἠρύσθη ἐκ τῶν μυχίων του, ἐλάχιστα ἀνταποκρινομένη πρὸς τὴν πραγματικὴν ἐξέλιξιν ἑνὸς λαοῦ σφύζοντος, παρὰ τὰς συμφορὰς, ἐκ ζωτικότητος. Δὲν ὑπῆρξε, λέγει, περισσότερον αἰσιόδοξος ὁ ἀξιότιμος ἐξ Ἀττικῆς βουλευτὴς κατακρίνων τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἀντιδημοσιονομικήν, ἰσχυρισθεὶς ὅτι ἡ δημοσιονομικὴ πολιτικὴ θὰ ἦτο ἐκείνη, ἥτις θὰ προσέφευγεν εἰς τὴν σύναψιν ἀθρόων δανείων πρὸς ριζικὴν ἐκκαθάρισιν ὅλων τῶν ἐκτάκτων τοῦ Κράτους ὑποχρεώσεων. Καὶ εἶπεν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ συνομολογήσωμεν δάνειον ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων καὶ τὴν σταθεροποίησιν καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν κυμαινομένων ὀφειλῶν ἀλλὰ νὰ ἐπεκτείνωμεν αὐτὸ ἐφ' ὅλων τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἐκτάκτων τοῦ Κράτους ὅπως μὴ ἐπιβαρύνηται ἀστόχως ὁ κρατικὸς προϋπολογισμός. Καὶ ἀνέφερε τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξοφλήσωμεν, τὰς ὁποίας θὰ ἔπρεπε νὰ πληρώσωμεν κατὰ τὸν τρόπον αὐτόν. Ἔπρεπε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ παγιώσωμεν τὰ χρέη ἡμῶν πρὸς τὴν Τράπεζαν καὶ νὰ ἀντικαταστήσωμεν τὰ πρὸς αὐτὴν χρέη, ἐπιβαρύνοντες τὸ κράτος μὲ ἐτησίαν ὑπηρεσίαν 6ο/ο. Αὐτὸ θὰ συνέβαλλεν εἰς τὴν ἐξυγίανσιν. Θὰ ἔπρεπε ἐπίσης νὰ καταβάλλωμεν τὴν πρὸς τοὺς σιδηροδρόμους ἐτησίαν καταβολὴν διὰ τῆς συνάψεως προσθέτου ἐξωτερικοῦ δανείου. Ἀλλ' ἡ πρὸς τοὺς σιδηροδρόμους καταβολὴ ἐκ τῆς Βελγικῆς συμβάσεως εἶναι πληρωμὴ ἐτησίας τοκοχρεωλυτικῆς δόσεως.

Κ. Δεμερτζῆς Ἐξεταστής.

Γ. Καφαντάρης. Δεκαετής. Θὰ ἔπρεπε λοιπὸν τὰς ἐτησίας δόσεις ἑνὸς δανείου δεκαετοῦς νὰ καταβάλωμεν δι' ἑνὸς ἑτέρου προσθέτου δανείου εἰς βάρος τοῦ Κράτους. Καὶ οὕτος εἶναι ὁ τρόπος ἐξυγιάνσεως;

Θὰ ἔπρεπεν ἐπίσης νὰ ἀντικατεστήσωμεν δι' ἑνὸς ἐτησίου χρέους τὴν ἐτησίαν ἡμῶν καταβολὴν διὰ τὸ δάνειον τῶν ἀνταλλαξίμων, ἡμῶν ἀναλαμβάνοντες ἐξωτερικὰς ὑποχρεώσεις μὴβαρυνούσας τὸ Κράτος, ὅπερ ἔρχεται ἀρωγὸν μόνον καὶ ἡ ὁποία ἀρωγὴ θὰ βαίνῃ μειουμένη ἐφ' ὅσον ἐπεκτείνεται ἡ ἐκποίησις τῆς ἀνταλλαξίμου περιουσίας. Θὰ ἔπρεπε οὕτω νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ παγίας δανειακῆς ὑποχρεώσεως μία πρόσκαιρος τοιαύτη, ἐνεργουμένη ἐπὶ ἀπολήψει, ἐφ' ὅσον καὶ τὰ τυχὸν παρὰ τοῦ Κράτους ὡς ἀρωγὴ καταβαλλόμενα θὰ ἀνελαμβάνοντο, συμπληρουμένης τῆς ἐκποιήσεως. Τὴν πολιτικὴν αὐτὴν δὲν τὴν ἀκολουθήσαμεν, ἀλλὰ καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ παραμείνωμεν εἰς τὴν ἀρχήν, δὲν γνωρίζω ἐπὶ πόσον χρόνον, οὐδέποτε ὑποθέτω θὰ ἐφθάνομεν εἰς τοιαύτην ἀπόφασιν, ἡ ὁποία θὰ κατεδίκαζεν τὸν τόπον εἰς ἀληθῆ συντριβήν. Ὡς πρὸς τὰς συστάσεις, συνεχίζει, τοῦ κ. βουλευτοῦ Ἀττικῆς περὶ αἰτήσεως μεγαλυτέρου δανείου ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ ζητήσεως τοιούτου παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, θὰ ἔπρεπε νὰ ζητήσετε τοιοῦτο καθ' ὁλοκληρίαν ἄρτιον δι' ὃ θὰ ἤξιζεν ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ἀπονενοημένων. Ἀλλ' ἡ πολιτικὴ αὕτη τοῦ κ. ἐξ Ἀττικῆς πολιτευτοῦ θὰ ἐπεβάρυνε τὸ Κράτος ἄνευ σκοποῦ καὶ λόγου δι' ἀθρόων δανείων, πληττόντων καὶ τὸν λαὸν καὶ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν ἀδικαιολογήτων καὶ διὰ προσφυγῆς εἰς μέτρα τὰ ὁποῖα οὐδεὶς ποτὲ ἐχεφρόνων δύναται νὰ ἐπιδοκιμάσῃ, εἴτε ἐν τῇ θεωρίᾳ εἴτε ἐν τῇ πράξει. Καὶ ὅλα ταῦτα διατί; Διότι ἔχει τὴν ἐμμονον ἰδέαν ὁ πολιτευτὴς ἐξ' Ἀττικῆς ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς ἡμῶν θὰ παρουσιάσῃ ἐλλείμματα, τὰ ὁποῖα δυνατὸν νὰ ἀνέρχωνται εἰς 800 ἢ 700 ἑκατομμύρια. Ἐφ' ὅσον, ἐξακολουθεῖ, οἱ ὁπολογισμοὶ τῆς ἰσοσκελίσεως ἦθελον ἀποδειχθῇ ἀνακριβεῖς, τότε οὔτε ἡ σύναψις τῶν δανείων, οὔτε τὰ ἐγχειρήματα τὰ ὁποῖα συνέστησεν ὁ κ. πολιτευτὴς θὰ εἶχον δικαιολογίαν τινά. Εἰς τὰς σκέψεις του κατέληξεν ὁ κ. βουλευτὴς περὶ ἐλλείμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ 650 ἢ 700 ἑκατομμύρια ὑπολογίζας προχείρως εἰς 350 ἑκατομ. τὸ ἔλλειμα τῆς ἐγγείου παραγωγῆς, 100 ἑκατομ. ἐκ τοῦ φόρου οἰκοδομῶν, καὶ ἕτερα 100 ἑκατομ. ἐκ τοῦ φόρου εἰσοδήματος καὶ ἐκ τοῦ φόρου καπνοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν φόρον τῆς ἐγγείου παραγωγῆς ἐλησμόνησεν ὁ κ. βουλευτὴς ὅτι ἐπ' αὐτοῦ ὑπῆρξαν αἱ δηλώσεις μου ὅτι οἱαδήποτε μείωσις τῆς φορολογίας γίνῃ ἀποδεκτὴ, θὰ ὤφειλε νὰ ἔχῃ ἄμεσον ἀντιστάθισμα καλύπτον τὸ κενόν. Εἶνε πυκνὸν νὰ προβῶμεν, δύνκμαι νὰ τὸ ἀναγγείλω ὡς ἀπολύτως βέβαιον ὅτι θέλομεν προβῇ, εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ βάρους τούτου τῆς ἀγροτικῆς τάξεως, ἀλλὰ θὰ προτείνωμεν ἀναπλήρωσιν τοῦ

δστερήματος δι' ἑτέρων μέτρων τὰ ὁποῖα ἐν καιρῷ θ' ἀναγγείλωμεν εἰς τὴν Βουλήν. Ἐπομένως τὸ ἔλλειμμα τοῦτο ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀναπληρώσιμον. Ἡ καθυστέρησις ἐκ τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν εἶνε καθ' ὁλοκληρίαν παράδοξος, διότι ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης ἀπογραφῆς καὶ τοῦ ἐλέγχου παρουσιάζονται ἀποτελέσματα ἀνώτερα, ἐν μὲν τῇ πρωτευούσῃ κατὰ 50 ο/ο, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις κατὰ 20 ο/ο. Ἐπομένως ἂν δὲν ἔχωμεν ἀνωτέρας ἀποδόσεις, πάντως τὸ προβλεπόμενον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔσοδον θέλει πραγματοποιηθῇ μέχρι κεραίας. Ὡς πρὸς τὴν ἐλλάττωσιν ἐκ τοῦ φόρου τοῦ εἰσοδήματος ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἐψηφίσθησαν αἱ προτεινόμεναι τροποποιήσεις, ἀγνοεῖ ὁ κ. συνάδελφος ὅτι ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου θὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν καὶ θὰ εἰσπραχθῇ οὕτος ἀκέραιος ὥστε νὰ μὴ πραγματοποιηθῇ ἔλλειμμα. Ὡς πρὸς τὸ ἔλλειμμα ἐκ τοῦ φόρου τοῦ καπνοῦ τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα δὲν τὸ δικαιολογοῦν, δικαιολογοῦντα ἀντιθέτως μέχρι κεραίας τὰς προβλέψεις μας. Ὅλαι συνετῶς αἱ κατηγορηθεῖσαι παρὰ τοῦ κ. Δεμερτζῆ καθυστερήσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶνε ἐντελῶς φαντασιακαί, διότι τὰ πράγματα θέλουν δικαιολογήσῃ τὰς προβλέψεις ἡμῶν καὶ ὅτι οἱ φόροι καὶ τὰ ἔσοδα θέλουν εἰσπραχθῇ ὡς προϋπολογίσθησαν καὶ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς συνεταχθῇ μετὰ πάσης δυνατῆς περισκέψεως.

Τούτου δοθέντος, καὶ ἂν ὅλαι αἱ ἐκ τῶν δαπανῶν διαφυγοῦσαι ἤθελον ἐπαληθεύσει, ὁ προϋπολογισμὸς ἤθελεν καταλήξει καὶ πάλιν εἰς ἰσοζύγιον, δοθέντος ὅτι τὸ ἀπόθεμα τὸ ἀναγραφόμενον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀνέρχεται εἰς 350 ἑκατομμύρια προωρισμένον ἀκριβῶς διὰ τὴν ἐνδεχομένην διάφευσιν τῶν προβλέψεων. Δύναμαι ὅμως νὰ πιστοποιήσω ὅτι καὶ αἱ δαπάναι αἱ προβλεφθεῖσαι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δὲν θὰ πραγματοποιηθοῦν ἐν τῷ συνόλῳ, ἐὰν δὲν ἠλαττώθησαν, ἂν δὲν ἠλαττώθη ὁ μισθὸς τῶν ἀξιωματικῶν, ἂν δὲν ἐπῆλθεν ἡ συγχώνευσις τῶν δύο ἀστυνομιῶν θέλομεν ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἐξουσιοδότησιν καὶ προβῇ ἀδιστάκτως ταύτην λαμβάνοντες ὄχι μόνον εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀναγραφομένων οἰκονομιῶν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐπέκτασιν αὐτῶν. Καταθέτων τὸν προϋπολογισμὸν ἀνέφερα ὅτι πρὸς στιγμὴν εὑρισκόμενος ἐνώπιον ἐνὸς χάσματος 300 ἑκατομμυρίων ἐσκέφθην νὰ καλύψω αὐτὸ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐψηφισμένου φόρου τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὑστάτην στιγμὴν ἐδίστασα, λαβὼν ὑπ' ὄψει τὴν κρατοῦσαν οἰκονομικὴν κακχεξίαν. Δύναμαι δὲ νὰ βεβαιώσω ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ εἶχεν πάντα λόγον νὰ εἰσακούσῃ τὰς συστάσεις τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν φορολογίαν ταύτην ἂν δὲν ὑπῆρχον ἄλλοι ἀνθιστάμενοι κατὰ λυσσώδη τρόπον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς. Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ φόρος τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν, μέτρον ἐσχάτης ἀνάγκης, θέλει πλήξει ὁλόκληρον τὴν κατανάλωσιν καὶ θέλει ἐπιβάλλει ἐπιβάρυνσιν ἐντελῶς ἀφόρητον. Πρὶν φθάσωμεν εἰς τὸν πόρον τοῦτον εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ δοκιμάσωμεν πάντα τὰ ἡπιώτερα μέτρα, τὰ ὁποῖα ὑποδεικνύουν αἱ ὀρθαὶ ἀντιλήψεις τῆς Δημοσιονομικῆς ἐπιστήμης. Δὲν ἠθελήσαμεν οὐδ' π.χ. στιγμὴν νὰ δημιουργήσωμεν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν πλοῦτον τεχνητόν. Τὸ ἄφθονον χρῆμα τῶν δανείων εἰσρέον μετατρέπει ὅλας τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις τῆς χώρας ἡμῶν, καθιστᾷ δὲ τὸ Κράτος σπάταλον. Διεγράψαμεν τὴν πολιτικὴν ἡμῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπαραιτήτων ἀναγκῶν ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ ἡ προσδοκωμένη ἠθικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀνόρθωσις. Ἀμφότεροι οἱ προλαλήσαντες συνάδελφοι ἐφάνησαν πιστεύοντες ὅτι σκοπὸς τῆς μεταβάσεως ἡμῶν εἰς τὴν Γενεύην ἦτο ἡ συνομολόγησις τοῦ δανείου τῶν 9 ἑκατομμυρίων λιρῶν. Καὶ ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ καὶ διὰ τοῦ Τύπου καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Βουλῇ ἐδηλώσαμεν ὅτι ἂν σκεπτώμεθα νὰ προσφύγωμεν εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν τοῦτο δὲν πράττομεν ὅπως μᾶς βοηθήσῃ αὕτη εἰς τὴν σύναψιν τοῦ Δανείου, ἀλλὰ διὰ λόγους συνεπεῖς πρὸς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ οἰκονομικοῦ μας προβλήματος ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ. Τὸ οἰκονομικὸν ἡμῶν πρόγραμμα ἀποτελεῖται ἐκτὸς τῆς ἰσοσκελίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐξ ἑτέρων δύο κυριωτάτων σημείων, ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς νομισματικῆς σταθεροποιήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς οἰκονομικῆς τῆς χώρας ἀναδιοργανώσεως διὰ τῆς ἀναστηλώσεως τῆς πίστεως ἡμῶν, ἥτις θὰ δυνηθῇ νὰ γονιμοποιήσῃ ὅλας τὰς λανθανούσας δυνάμεις τοῦ τόπου. Ἐκτὸς τούτων εἴχομεν νὰ διαλύσωμεν καὶ τὰς κρατούσας ἐν τῇ ξένῃ ἀντιλήψεις ὡς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἡμῶν θέσιν καὶ νὰ ἐμπεδώσωμεν εἰς πάντας τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἰσῆλθεν ὁριστικῶς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀνορρώσεως. Τὴν διαπίστωσιν ταύτην θὰ ἠδυνάμεθα νὰ παράσχωμεν ἐγκύρως καὶ ἀσφαλῶς προσφεύγοντες εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν. Ἀνεπτύξαμεν σαφῶς ὅτι ὁ σκοπὸς ἡμῶν δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τὴν σύναψιν δανείου. Ἀθρόαι ἄλλωστε, πολὺ πρὸ τῆς μεταβάσεως ἡμῶν εἰς Γενεύην, ἐγένοντο προσφοραί. Μηδὲ τὰς προσφορὰς ταύτας ἀπεκρούσαμεν, ἐπιφυλαξάμενοι νὰ τὰς ἐξετάσωμεν εἰς εὐθετώτερον χρόνον. Ἐνῷ ταῦτα ἐσυλλογούντο σαφῶς κατὰ τὰς ἐξαιρετικὰς στιγμὰς τῆς διαπραγματεύσεως τῶν δανείων ἐξεργηγύετο τὸ ζήτημα τῶν Σουηδικῶν προτάσεων ἐν Ἑλλάδι καὶ διὰ ὅλου τοῦ πραγματοποιηθέντος θορύβου ἐπετασσόμεθα νὰ στρέψωμεν τὰ νῶτα πρὸς τὴν Γενεύην, ἵνα ἐπιστρέψωμεν εἰς τὰς Ἀθήνας.

Π. Τσαλδάρης. Ἀκρὰ τίνος ἐπετάσσεσθε;

Γ. Καφαντάρης. Εἰς τὴν Γενεύην δὲν ἤρχοντο μόνον τὰ ἐπίσημα τηλεγραφήματα, ὑπῆρχον αἱ πληροφορίαι περὶ τῆς κινήσεως τῆς λαμβανούσης χώραν ἐν Ἑλλάδι, μεταδιδόμεναι οὐχὶ μόνον εἰς ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ξένους.

Π. Τσαλδάρης. Οἱ εὑρισκόμενοι ἐν Γενεύῃ δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχουν ἄλλην γνώμην εἰμὴ τὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ οἱ ἐντεῦθεν εὑρισκόμενοι δὲν ἠδύναντο νὰ ἀκούσουν τὰ διαδιδόμενα, ἀλλ' ἐζήτουν ἀπ' εὐθείας νὰ ἔχουν τὰς ἀντιλήψεις σας ἵνα συμμορφωθοῦν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ.

Γ. Καφαντάρης. Ἀλλ' εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἐνταῦθα ἐδημιουργεῖτο ἡ ἀτμόσφαιρα ὅτι ἡ ἐν Γενεύῃ ἀντιπροσωπεία συνεχίζει διαπραγματεύσεις ἀπολύτως περιττάς, κατόπιν τῶν γενομένων Σουηδικῶν προσφορῶν.

Π. Τσαλδάρης Δὲν ἐδημιουργήθη ποτε τοιαύτη ἀντίληψις.

Γ. Καφαντάρης. Γνωρίζω ποῖαι ἦσαν αἱ ἀπόψεις τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρνηθῇ τις ὅτι ἐδημιουργεῖτο κίνησις τείνουσα νὰ πείσῃ πάντας ὅτι αἱ Σουηδικαὶ προτάσεις ἦσαν τόσον συμφέρουσαι ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ ἐξακολουθήσουν αἱ ἐν Γενεύῃ διαπραγματεύσεις καὶ ὅτι αἱ ἐν Γενεύῃ διαπραγματεύσεις ἐδημιούργουν, ἂν μὴ δεσμούς, τοὐλάχιστον ἐνοχλήσεις περιττὰς διὰ τὴν χώραν ἡμῶν. Ἡμεῖς δὲν ἐστρέψαμεν τὰ νῶτα πρὸς τὴν Γενεύην, παρ' ὅλον τὸν γεννηθέντα θόρυβον, εἴμεθα βέβαιοι καὶ ἐδικαιούμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ ἐμμονή ἡμῶν ἐπέφερεν ἀγλαοὺς καρποὺς, ἀποτελέσματα ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος, τοσούτῳ μᾶλλον ἄξια σημειώσεως ὥστε τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἐσημείωσαν τὴν πρώτην παρέκκλισιν τῆς Κ.Τ.Ε. ἀπὸ τῆς πιστῆς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τηρηθείσης οἰκονομικῆς αὐτῆς πολιτικῆς. Συνεχίζων λέγει ὅτι πολλοὶ παρετήρησαν ὅτι ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν δὲν διαφέρει κατ' οὐδὲν ἑνὸς οἱουδήποτε τραπεζιτικοῦ ὁμίλου ἀναλαμβάνοντος τὴν τοποθέτησιν δανείων. Προξενεῖ ὅμως θλῖψιν ἡ εὐχέρεια μεθ' ἧς ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν προπηλακίζονται θεσμοὶ καὶ πρόσωπα ἄξια ἐκτιμήσεως καὶ εὐγνωμοσύνης. Ἡ οἰκονομικὴ δράσις τῆς Κ.Τ.Ε. ἐνεπνεύσθη πάντοτε ἀπὸ ὁρίζοντας εὐρυτέρους διότι ἀπέβλεψεν εἰς τὴν βαθμιαίαν ἀνακούφισιν τῆς πασχούσης ἀνθρωποτήτος ἐκ τῶν οἰκονομικῶν διαταραχῶν, τὰς ὁποίας ἐκληροδότησεν ὁ πόλεμος, καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν ὑποβοήθησιν τῶν περισσοτέρων ἐκ τοῦ πολέμου πληγέντων κρατῶν πρὸς ἀνόρθωσιν Ἀναφέρει εἶτα τὴν συνδρομὴν, ἣν παρέσχε ἡ Κ.Τ.Ε. εἰς τὴν Αὐστρίαν, Οὐγγαρίαν καὶ σχεδὸν εἰπεῖν εἰς τὴν Γερμανίαν εἰς τρόπον ὥστε τὰ Κράτη ταῦτα κατώρθωσαν νὰ ἀναπτύξουν τὰς οἰκονομικάς των δυνάμεις. Ὁμοίως ἐνήργησεν καὶ διὰ τὴν Λετονίαν καὶ διὰ τὴν πολιτείαν τοῦ Δάντσιγκ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς νομισματικῆς αὐτῶν ὁμαλότητος. Οὐδεὶς, λέγει, λησμονεῖ ὅτι παρ' ἡμῖν ἡ Κ.Τ.Ε. ὑπῆρξεν ἐκείνη χάρις εἰς τὴν συνδρομὴν τῆς ὁποίας ἀνεκουφίσθησαν οἱ πρόσφυγες. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Κ.Τ.Ε. εἰς τὰ κράτη ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐνεργεῖ ἐπέβαλλε ὑποχρεώσεις καὶ περιορισμοὺς σημαντικοὺς ὄχι πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Κ.Τ.Ε. οὐδὲ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν δανεστῶν μόνον, ἀλλὰ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν κρατῶν, ἐκλείπουν δὲ ἅμα τῇ διαπιστώσει τῆς ἐπιδιωκομένης βελτιώσεις. Ἐπέδειξεν ἡ Κ.Τ.Ε. μέχρι τοῦδε ἐξαιρετικὴν αὐστηρότητα ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τῶν περιορισμῶν τούτων καὶ ὀρθῶς, διότι τὸ ἔργον αὐτῆς ἄνευ τῶν περιορισμῶν τούτων θὰ ἦγετο εἰς βέβαιον ναυάγιον διὰ τῆς ἀποτυχίας δὲ ταύτης δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ παραμείνῃ ἄτρωτον αὐτὸ τὸ κῦρος τοῦ ἱδρύματος τούτου. Ἔχει πάντα λόγον ἡ Κ.Τ.Ε. νὰ παρακολουθῇ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν γενομένην εἰς ἕκαστον τῶν κρατῶν ἀνορθωτικὴν ἐργασίαν, ἐπιβάλλουσα περιορισμοὺς σημαντικούς. Καὶ ὄχι μόνον δι' ἀντιπροσώπων της ἀσκεῖ ἔλεγχον ἐπὶ τῶν Κυβερνητικῶν πράξεων, ὄχι μόνον διὰ τῶν συμβούλων της παρὰ τῇ Τραπέζῃ παρακολουθεῖ τὰς ἐργασίας αὐτῆς, ἀλλὰ πολλάκις αὐτὴ ἐνεργεῖ τὴν διαχείρισιν τῶν δημοσίων προσόδων ὅπως ἐξασφαλίζῃ τὰ κράτη εἰς τὴν λῆψιν ἐκείνων τῶν ὀδυνηρῶν μέτρων δι' ὧν τελοῦνται αἱ οἰκονομικαὶ ἀνορθώσεις. Ἐγνωρίζαμεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς μεταβαίνουσα εἰς τὴν Γενεύην θὰ εὑρίσκετο ἐνώπιον παραπλησίων ἀξιώσεων καὶ εὑρέθη ἐνώπιον τοιούτων. Καὶ εἶναι ἀκριβῶς ἄξιον σημειώσεων τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα. Συνεχίζων λέγει ὅτι πρώτη ἡ Ἑλλὰς κατώρθωσε νὰ πείσῃ τὴν Κ.Τ.Ε. νὰ ἀπομακρυνθῇ τῶν μέχρι τοῦδε οἰκονομικῶν της κατευθύνσεων καὶ νὰ χαράξῃ νέαν ὅλως διάφορον πολιτικήν, διότι ποῖοι εἶναι οἱ ὅροι ἐκείνοι οἱ συμφωνηθέντες μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ τῆς δημοσιονομικῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Γενεύην; τοὺς ἠκούσατε τοὺς ὅρους τούτους μίαν ἔτι φορὰν κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην. Οἱ πλεῖστοι ἀναφέρονται εἰς ὑποθέσεις ἤδη τηρουμένας. Ἡ ὑπόθεσις περὶ ἰσοσκελίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ περὶ καταβολῆς τῶν ἐλλειμμάτων τῶν ὀφειλομένων δυνάμει ἐνταλμάτων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἡ ὑπόθεσις περὶ διαχειρίσεως νῶν ὑπαγγύων προ ὁδων παρὰ τῆς Δ.Ε.Ο.Ε. ἡ ὑπόθεσις περὶ περιοδικῆς ὑποβολῆς εἰς τὴν Κ.Τ.Ε. τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι καὶ αὐτὸ εἶναι μία ὑποχρέωσις ὑπάρχουσα συνεπείᾳ τοῦ πρωτοκόλλου τοῦ 1925, καθ' ὃ ἡ Ἑλλὰς ὑπεχρεώθη ὅπως ἐπιφέρῃ πλήρες ἰσοζύγιον μεταξὺ τῶν τακτικῶν της ἐσόδων, ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν δαπανῶν της ἀφ' ἑτέρου. Ἀλλὰ ἐξήρθη ὡς δεσμευτικὸν τὸ ὅτι πρόκειται νὰ τοποθετηθῇ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ σύμβουλος ξένος, ἐκλεγόμενος ὅμως παρ' αὐτῆς ταύτης τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης μεταξὺ προσώπων κρινομένων ἁρμοδίων παρὰ τῆς δημοσιονομικῆς ἐπιτροπῆς. Ὁ ἡγέτης τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ἀνέγνωσεν ἐν τεύχει τῆς Κ.Τ.Ε. καθ' ὃ ὁ ἔλεγχος αὐτὸς ἀσκεῖται κατὰ παντοίους τρόπους, εἷς τῶν τρόπων τούτων εἶναι καὶ ἡ τοποθέτησις πλησίον τῶν ἐκδοτικῶν τραπεζῶν συμβούλων. Οἱ σύμβουλοι οἱ τοποθετηθέντες εἰς τὰς τραπέζας τῆς Αὐστρίας καὶ Οὐγγαρίας εἶχαν δικαιώματα τοιαύτης ἀναμίξεως εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Τραπέζης, ὥστε αὐτοὶ κυρίως διηύθυνον τὰς ἐργασίας τῆς Τραπέζης.

Εἰς τὴν Ἐσθωνίαν εἰς ἣν ἡ πίεσις τῆς Κ.Τ.Ε. ὑπῆρξε μετριωτάτη ἐτοποθετήθη σύμβουλος, ἔχων δικαιώματα ἀναστολτικῆς ἀρνησικυρίας, δικαιούμενος νὰ ζητῇ τὴν ἀναστολὴν τῶν ἀποφάσεων τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς Τραπέζης καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, τὴν ἀναστολὴν πράξεως ἃς αὐτὸς ἐθεώρει μὴ συμφώνους πρὸς τὸ ἐξυγιαντικὸν πρόγραμμα, ἕως ὅτου ἀποφανθῇ περὶ τῆς διαφωνίας ἡ διαιτησία τοῦ ἀνωτάτου δικαστικοῦ λειτουργοῦ τῆς Ἐσθωνίας.

Αὐτὰ ἰσχυον πρότερον, ἐδικαιολογοῦντο δὲ πληρέστατα, ἦσαν δὲ καὶ μέτρια αἱ ἐκφράσεις αἱ χαρακτηρίζουσαι τὸν ὁρισμὸν Συμβούλου ὡς ἄσκησιν ἐλέγχου ἀπὸ μέρους τῆς Κ. Τ. Ε., ἀλλὰ ποῖον τοιοῦτον χαρακτῆρα θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνεύρῃ εἰς τὴν συμφωνίαν τὴν συνομολογηθεῖσαν μεθ' ἡμῶν ὅταν ὁ Σύμβουλος, ὁ καλούμενος πλησίον τῆς Τραπέζης οὐδὲν δικαίωμα ἔχει, κατὰ ρητὴν καὶ ἔγγραφον συμφωνίαν ἀνεπιδέκτων ἀμφισβητήσεως, ἀναμίξεως εἰς τὰ δικαιώματα τῆς Τραπέζης καὶ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ εἶναι καθαρῶς συμβουλευτικά, τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης δικαιουμένης νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς ἰδίας αὐτῆς γνώμας. Εἶναι τοσοῦτον σαφῆ τὰ πράγματα ὥστε ἐδήλωσεν ὁ ἡγέτης τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος νὰ παραστήσῃ ὅτι ὅπισθεν ὅλων τῶν κατ' ἐπιφάνειαν ἀθώων συστάσεων τῆς Κ.Τ.Ε. κρύπτονται δὲν γνωρίζω ποῖαι μυστηριώδεις καὶ ἐπικίνδυνοι ἀντιδράσεις.

Π. Τσαλδάρης. Ὡμίλησα καθαρῶς καὶ σαφῶς.

Γ. Καφαντάρης. Ὡμιλήσατε ὅτι διὰ μέσου τῶν γραμμῶν διαρτίνεται ὅτι ὁ τοποθετούμενος Σύμβουλος καὶ ὁ ἔλεγχος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Τραπέζης δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ κρύπτῃ δέσμευσιν διὰ τὴν Ἑλλάδα. Τίποτε δὲν ὑπάρχει τὸ μυστηριῶδες εἰς ὅσα ἡμεῖς συνεφωνήσαμεν ἐν Γενεύῃ. Ὅ,τι προσηγάγομεν ἐνώπιον τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως ὅ,τι εἶδε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας διὰ τῆς δημοσιότητος, εἰς τοῦτο καὶ μόνον περιορισθήσονται αἱ ἀναληφθεῖσαι παρ' ἡμῶν ὑποχρεώσεις. Οὐδ' ὁ Σύμβουλος τῆς Τραπέζης, οὐδ' ἡ ὑποβολὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀποτελεῖ μείωσιν τινα ἢ ταπείνωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅταν ἐνώπιον τοιούτων πραγμάτων θέλομεν νὰ φαινόμεθα ἐξανιστάμενοι, ὅτι εἰς τὸ Κράτος τοῦτο ὄχι ἀπὸ τῆς ὕστης μόνον τοῦ 1897 ἀλλὰ πολὺ πρότερον ἦλθον ξέναι ἀποστολαὶ οὐχὶ τῆς Κ.Τ.Ε. οὐδὲν ἐχούσης ἴδιον συμφέρον, ἀλλ' ἦλθον ἀποστολαὶ ἀνήκουσαι εἰς Κράτη ἔχοντα καὶ βλέψεις καὶ συμφέροντα, εἰς τὰς ὁποίας ἀνετέθησαν λεπτότατα δικαιώματα, δικαιώματα τοῦ Κράτους, χωρὶς νὰ ἐγερθῇ φωνὴ ὅτι τὸ Κράτος ὑφίσταται ὑποδούλωσιν, καθόσον πάντες ἦσαν ἐν γνώσει ὅτι αἱ Ἐπιτροπαὶ αὗται εἰς ἕνα ἀπέβλεπον σκοπὸν, εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῶν κλάδων. Δὲν προσέθημεν λοιπὸν εἰς δέσμευσιν τῆς Ἑλλάδος· Πᾶσα προσπάθεια ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης εἶναι προωρισμένη νὰ παραμείνῃ ἄκαρπος. Συνεφωνήσαμεν πρὸς τὰς ὑποδείξεις τὰς γενομένας εἰς ἡμᾶς ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομισματικὴν σταθεροποίησιν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας εἶναι καὶ ἡ ἵδρυσις τῆς νέας Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Ὑπῆρξε καὶ τοῦτο κεφάλαιον κατηγορίας εἰς ἣν ἀφέθη νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὑπῆρξε καὶ ἐκ τῶν αἰτίων τῆς ἐπελθούσης κυβερνητικῆς κρίσεως. Δὲν γνωρίζω πρὸ πόσων μηνῶν ἀναπτύσσων τὸ οἰκονομικὸν πρόγραμμα δὲν ἔπαυσα νὰ ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἐν τῶν κυριωτέρων στοιχείων ὤφειλε νὰ εἶναι καὶ ἡ ἄρσις τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας καὶ ἡ παγίωσις τῆς νομισματικῆς ἡμῶν μονάδος. Ἡ ἀρχὴ τῆς νομίμου σταθεροποιήσεως ἀπετέλει τὴν βάσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἡμῶν προγράμματος, τοῦ ἐγκριθέντος παρ' ὅλων τῶν συναδέλφων. Ὑποθέτω ὅτι μόλις πρὸ δέκα ἡμερῶν ἤκουσα διὰ πρώτην φορὰν ἀσθενεῖς τινας ἐπιφυλάξεις ἐκ μέρους του ἡγέτου τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν χρησιμότητα τῆς νομίμου σταθεροποιήσεως Ἐβασίσθησαν ἐπὶ τῶν λόγων ὅτι ἡ σταθεροποίησις προϋποθέτει ὅρους τινὰς μὴ πραγματοποιηθέντας. Προϋποθέτει πολιτικὴν ὁμαλότητα μήπω ἀποκατασταθεῖσαν. Εἶναι δύσκολον νὰ ἐννοήσῃ τις ποίαν ἔκαστος ἐξ ἡμῶν ἀποδίδει ἔννοιαν εἰς τὸν ὅρον τῆς πολιτικῆς ὁμαλότητος. Ἐὰν ὁ ἀξιότιμος ἡγέτης τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος φρονεῖ ὅτι ἡ ὁμαλότης σημαίνει νὰ εὑρεθῇ μίαν ἡμέραν ἡ Ἑλλὰς σύμφωνος ἐπὶ τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος, εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη δὲν θὰ ἔλθῃ ποτὲ καὶ εἶναι πολὺ μακρὰν καὶ θὰ ἦτο περίεργον ἐὰν ἀνεμένωμεν τὰ θέσωμεν τάξιν εἰς τὰ οἰκονομικὰ ἡμῶν πράγματα, καὶ νὰ δημιουργήσωμεν πραγματικὸν ἀνταλλακτικὸν νόμισμα ἕως ὅτου ἐκλείψῃ καὶ ἡ ἐσχάτη ἐπιφύλαξις ὅσον ἀφορᾷ τὴν πολιτικὴν ἡμῶν τάξιν, διότι ἕως ὅτου ἐπέλθῃ ἡ ἀναμενομένη ὁμοφωνία τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος θὰ κατέρρεεν ἐξ ὁλοκλήρου βυθιζόμενον εἰς τὴν δυστυχίαν του.

Δὲν εἶναι σοβαρὸν τὸ λεχθὲν ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἐπηρεασθῶμεν, προκειμένου νὰ καθορίσωμεν τὰς ἀπόψεις ἡμῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν λύσιν τῶν μεγάλων δυσκόλων προβλημάτων, ὑπὸ μωρῶν τινῶν ἑκάστοτε ἀναφαινομένων καὶ σπερμολογημένων

φημῶν περὶ ἐνδεχομένων κινημάτων ἢ ἐκ τῶν ἑκάστοτε ἀνακαλυπτομένων κινήσεων τῶν λεφύρων τῆς δικτατορίας. Ἡ κοινωνία ὀρθοφρονοῦσα περισσότερον ἀπὸ ὑμᾶς τοὺς ἡγέτας ἡσυχάζει εὐθὺς ὡς διηυθύνθη ὅτι οὐδεὶς κίνδυνος εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπειλήσῃ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς. Καὶ ἐνῷ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς κρούεται ὁ κώδων τοῦ κινδύνου αὐτοῦ καὶ ζητεῖται ἡ ματαίωσις τοῦ οἰκονομικοῦ μας προγράμματος διὰ τὰς ἐπιφερομένας κατὰ τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως ἀπειλὰς τὸ νόμισμα ἐκ τοῦ ἀνακαλυφθέντος συνδέσμου δὲν ὑπέστη οὐδεμιᾶς μονάδος μείωσιν. Εὔκολον θὰ ἦτο νὰ καταπνίξωμεν καὶ αὐτὰς τὰς κινήσεις καὶ νὰ δημιουργήσωμεν τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς ἀπαραπαλεύτου ἀσταστάσεως, εὔκολον θὰ ἦτο νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἔργον τοῦτο ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις, ἀλλ' ἐὰν δὲν τὸ ἐπετέλεσεν ἀσφαλῶς αἱ εὐθῦναι δὲν βαρύνουν ὑμᾶς. Ὅταν εὑρέθημεν ἐνώπιον συγκινήσεως τῆς μερίδος ἐκείνης τοῦ Στρατεύματος, ἥτις φαίνεται προσεγγίζουσα τὴν πλευρὰν ταύτην γνωρίζουν πάντες ὅτι ἐσπεύσαμεν τότε πρῶτοι νὰ δηλώσωμεν ὅτι θέλομεν κατάστῃ σημαιοφόροι τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον οἱασδήποτε ἀνατρεπικῆς στάσεως καὶ ἤρκεσαν μόνον δύο ἡμέραι ὅπως ἐμπεδωθῇ ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τὸν λαὸν ὅτι οὐδεὶς ἀπολύτως κίνδυνος ἐπαπειλεῖ τὴν νόμιμον τάξιν. Ἀλλ' ὁσάκις ἐζητήσαμεν νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ τῆς πολιτείας ἐναντίον τῶν πολιτῶν τῶν συνομοτούντων κατὰ τῆς τάξεως εὑρέθημεν πάντοτε ἀντιμέτωποι ἐπιφυλάξεων κρυπτομένων ὄπισθεν τῶν τύπων. Δὲν ἔχομεν δικαίωμα ἐλέγετο πάντοτε νὰ κατογυρώσωμεν τὴν τάξιν διότι ὀφείλομεν νὰ σεβασθῶμεν τὰς νομίμους διατυπώσεις καὶ καθ' ἣν ἐποχήν, ὡς ὀρθῶς διεμαρτυρήθησαν, συνελαμβάνοντο κατὰ δεκάδας καὶ ἑκατοντάδας καὶ ἀπελαύνοντο εἰς τὰς νήσους, δυνάμει τοῦ νόμου περὶ ληστείας, ἐργάται, δὲν γνωρίζω κατὰ πόσον ἀπειλοῦντες τὴν κοινωνικὴν τάξιν παρέλυον αἱ χεῖρες τῆς Κυβερνήσεως εὐθὺς ὡς ἐσκέπτετο νὰ στραφῇ ἐναντίων τῶν πραγματικῶν τῆς τάξεως ὑπονομευτῶν.

Κ. Ἀγγελόπουλος. Εἴπατε ὅτι ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ διωχθοῦν οἱ παγκαλικοὶ κινηματίαι ἐδεσμεύετο ἡ Κυβέρνησις ἐξ ἀντιδράσεων.

Γ. Καφαντάρης. Ἐξ ἐπιφυλάξεων ἀναγομένων εἰς τοὺς τύπους.

Κ. Ἀγγελόπουλος. Ἐξ ἐπιφυλάξεων ἀναγομένων εἰς τοὺς τύπους, ποῖος εἶναι ὁ τύπος, αἱ ἀντιδράσεις ἐγεννήθησαν ὅταν συνελαμβάνοντο πολῖται ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν καὶ ἐπενέβησαν αἱ δικαστικαὶ καὶ ἐξήτασαν τὰ δικαιώματά των. Ὡς Κυβερνήτης ἔπρεπε νὰ εἶσθε ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν νόμων. Ὅταν ὑμεῖς συνελήφθητε καὶ σᾶς ἀπεῖγον εἰς τὸ Αἰγαῖον.....

Γ. Καφαντάρης. Αὐτὸ πλέον εἶναι ἀγόρευσις δὲν εἶναι διακοπή. Ἐνεργήθεισαι συλλήψεις τῶν πραγματικῶν συνωμοτῶν ἐματαιώθησαν πᾶσαι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπιχειρήματος ὅτι δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ συλληφθοῦν ἄνευ πλήρων ἀποδείξεων. Ποῦ ὑπῆρχον ἀποδείξεις; Ἐνόσῳ δὲν ὑπῆρχον δικαστικαὶ ἀποδείξεις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν συνωμοσίαν, τὸ Κράτος δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς συλλήψεις διότι τότε οἱ ἁρμόδιοι δικασταὶ θὰ προέβαινον εἰς τὴν ἀπόλυσιν. Καὶ ὅμως ἐλειτούργει κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον νόμος ἐφαρμοζόμενος ειδικῶς ἐναντίον τῶν κομμουνιστῶν, νόμος ὅμως γενικῆς φύσεως δυνάμει τοῦ ὁποίου συνελαμβάνοντο ἄνευ ἀποφάσεως τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν καὶ ἀπηλαύνοντο εἰς τὰς νήσους ἑκατοντάδες πολιτῶν, τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζω, ἐπαναλαμβάνω, ποία ὑπῆρξεν ἡ πραγματικὴ αἰτία τῆς συλλήψεως.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ἔχετε παράκολουθήσῃ αὐτὰς τὰς ἐνεργείας διότι ἂν τὰς εἴχατε παρακολουθήσῃ δὲν θὰ ἐλέγατε τόσας ἀνακριβείας. Θὰ σᾶς ἀπαντήσω κατόπιν.

Γ. Καφαντάρης. Ἀναμένω τὴν ἀπάντησιν ὧν βέβαιος ὅτι ἐξ ὅσων εἴπον οὐδὲν θὰ ἀναιρέσετε. Διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ πείσετε τινὰ ὅτι τόσαι μακραὶ συζητήσεις ἐν τῷ Ὑπουργῷ Συμβουλίῳ ἔλαβον χώραν ἐν τῇ φαντασίᾳ μου μόνον. Πόσαι νυκτεριναὶ προσπάθειαι δὲν κατεβλήθησαν ὅπως πεισθῆτε ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν τὸ Κράτος νὰ ἀφίνετε ἔρμαιον ὀλίγων ταραχοποιῶν καὶ ὅτι ὑπάρχει νόμος δυνάμει τοῦ ὁποίου θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐνεργήσωμεν, ἀλλ' οὐδέποτε ἐπείσθητε ὅπως προσχωρήσητε εἰς ἐνεργείας παυούσας τὴν τάξιν.

Π. Τσαλδάρης. Αὐτὸ τὸ ἀνακαλύψατε τώρα τελευταίως ὅταν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπεχώρουν. Καὶ θὰ σᾶς εἰπω τί ἔγινε ὅταν ἀνεκαλύπτετε πράγματι παρεκτροπὰς γενομένας κατὰ Ὑπουργῶν καὶ συναδέλφων σας καὶ ἀντιτάσσεσθε εἰς πᾶσαν ἐνέργειαν. Καὶ θὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω ἀπὸ τοῦ βήματος.

Ὁ κ. ***Π. Τσιτσεκλῆς*** παρατηρεῖ ὅτι ὁ μὲν Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν διέτασσε κατὰ νόμον συλλήψεις ἐνῷ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅταν ἔγινε τὸ δεύτερον κίνημα, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔλεγεν ὅτι πρέπει νὰ συντελεσθῇ τὸ ἀδίκημα ἵνα διατάξῃ νὰ συλληφθοῦν ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν ἔλεγε ὅτι ἀποδοκιμάζει τὴν πρᾶξιν.

Κ. Ἀγγελόπουλος. Αὐτὰ τὰ λέγετε σεῖς.

Γ. Καφαντάρης. Ἀναμένω τὴν ἀπάντησιν τοῦ κ. Βουλευτοῦ ἐκ Κορίνθου, ὀφείλω ὅμως νὰ ὁμολογήσω ὅτι ὑποθέτω ὅτι ἀπετέλει τὴν κοινὴν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐντύπωσιν ὅτι ἂν δὲν ἐτιμωρήθησαν μέχρι τοῦδε οἱ πραγματικοὶ συνωμόται κατὰ τῆς τάξεως καὶ ἐὰν ἐξηκολούθουν νὰ διατηροῦνται παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ τὰ σπέρματα τοῦ φόβου, τοῦτο νομίζω ὀφείλεται εἰς τοὺς δισταγμοὺς τοῦ ἀξιοτίμου κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ. Ὁπωσδήποτε ἐὰν θεωρῆται ὡς πρᾶξις πολιτικῆς ὑμαλότητος, ὡς ἀποκατάστασις τῆς πολιτικῆς ὁμαλότητος ἡ νομικὴ τοῦ νομίσματος σταθεροποίησις, ὁ ὅρος αὐτὸς ὁρίσταται πλήρης παρ' ἡμῖν, διότι ἡ σταθεροποίησις τοῦ νομίσματος δὲν εἶναι συνέπεια μόνη, ἀλλὰ πρόδρομος τῆς πολιτικῆς σταθερότητος. Θέλετε νὰ κάμητε τὴν σταθεροποίησιν λέγει ὁ κ. Μάξιμος διὰ νὰ παγώσητε τὸ κομματικὸν καθεστώς; ἀκριβῶς θέλομεν ταύτην διὰ νὰ παγώσωμεν τὸ καθεστώς. Τὰ πρόσωπα εἶναι εὔκολα νὰ κινοῦνται ἐν τῷ μέσῳ τῆς οἰκονομικῆς συγχύσεως, ἀρνεῖ ὅμως νὰ προσφέρουν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν πολιτικὴν τάξιν. Παρατηρῶ ἐν τούτοις ὅτι ὅλοι οἱ θέλοντες νὰ ματαιώσωσι τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἄνευ ἀποχρώντος λόγου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἀσυστάτων ἐντελῶς θεωριῶν, ἀποκλείουσι τὴν σταθεροποίησιν ὡς προάγγελον τῆς πολιτικῆς ὁμαλότητος καὶ ὄχι μόνον τοῦτο ἀλλὰ ὀχυροῦνται καὶ ὄπισθεν μιᾶς ἄλλης σταθεροποιήσεως, τῆς λεγομένης ἐμπράκτου σταθεροποιήσεως. Διατί ὅμως θέλετε νὰ καταρρίψωμεν εἰς τὴν ἔμπρακτον σταθεροποίησιν, ὅταν ἔχωμεν τὴν σταθεροποίησιν ἀποδίδουσαν τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα; Θὰ ἐπεθύμουν δὲ κύριοι νὰ μοὶ ἐξηγηθῇ τί σημαίνει αὐτὴ ἡ ἔμπρακτος σταθεροποίησις τὴν ὁποίαν ἠκούσαμεν συνιστωμένην ὑπὸ τοῦ ἐκ Κορινθίας ἀξιοτίμου Πολιτευτοῦ ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν προλαλήσαντος. Ποία εἶναι ἡ ἔμπρακτος σταθεροποίησις; Ὅταν λέγωμεν ἔμπρακτον σταθεροποίησιν ἐννοοῦμεν μήπως ὅτι πρέπει ἡ τιμὴ τῆς νομισματικῆς ἡμῶν μονάδος νὰ καθορίζεται ἐλευθέρως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως; Ὄχι καὶ ὄχι ἀναμφιβόλως διότι ἂν τοῦτο συνέβαινε θὰ ἐφθάναμεν εἰς τὸ νὰ παραδώσωμεν τὸν τόπον ἔρμαιον ἀπολύτως οἰκονομικῆς προστασίας εἰς τὴν κερδοσκοπίαν. Δὲν ὑπεστήριξεν κανεὶς ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν ὡς ἔμπρακτον σταθεροποίησιν τὴν ἐλευθερίαν τῶν νομισματικῶν συναλλαγῶν. Ἂς ἴδωμεν περαιτέρω, ἐννοοῦμεν μήπως ἔμπρακτον σταθεροποίησιν τὴν συνάρσει τοῦ Κράτους, ὄχι διὰ τῆς ἐλευθέρας λειτουργίας τῶν οἰκονομικῶν νόμων, ἀλλὰ τὴν συνάρσει τοῦ Κράτους διακύμανσιν τοῦ νομίσματος πέριξ ὡρισμένων ὁρίων, ἀλλὰ πάντως ἐντὸς μικρᾶς ἀκτῖνος, δηλαδὴ ὑποβοηθοῦντος καὶ τοῦ Κράτους, καὶ κυμαινομένων ἐντὸς ὡρισμένων χρονικῶν ὁρίων; Εἶναι αὐτὴ ἡ ἔμπρακτος σταθεροποίησις; Βεβαίως ὄχι, θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἔχω τὴν ἀπάντησιν τῶν δύο προλαληπάντων. Ἐὰν δὲν εἶναι οὔτε τὸ πρῶτον οὔτε τὸ δεύτερον ὡς ἴδωμεν καὶ τὸ τρίτον, μήπως δηλαδὴ θέλωμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι σταθεροποίησις σημαίνει, τὸν ὑπὸ τοῦ Κράτους πλέον προσδιορισμὸν μιᾶς παγίας τοῦ νομίσματος τιμῆς μὲ μόνην

τὴν διαφορὰν ἄνευ ὑποχρεωτικῆς ἐξαργυρώσεως, δηλαδὴ νὰ ἔρχεται τὸ Κράτος καὶ νὰ λέγῃ ὁρίζω τιμὴν τοῦ νομίσματος δραχμὰς 350, καὶ τὸ Κράτος χωρὶς νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς μετατροπῆς τῶν τραπεζογραμματίων νὰ προστατεύῃ τὴν τιμὴν αὐτήν; Ἐννοεῖται μήπως αὐτὴ εἶναι ἡ ἔμπρακτος σταθεροποίησις;

Ὁ κ. ***Β. Σαγιᾶς.*** Παρατηροῦ ὅτι ἔμπρακτον σταθεροποίησιν τοῦ νομίσματος ἐννοεῖ τὴν σταθερὰν τοιαύτην μετὰ τὴν προϋπαρξὲν τῶν οἰκονομικῶν ὅρων, τοιοῦτοι ἰσοσκέλισιν προϋπολογισμοῦ, ἰσοζύγιον πληρωμῶν καὶ ὕπαρξιν ἐσωτερικῆς ὁμαλότητος.

Γ. Καφαντάρης. Ἐγὼ δὲν ἐννοῶ τοιαύτην γλῶσσαν ἂν εἶναι τίς ὁ δυνάμενος νὰ ἐξηγήσῃ σαφέστερον τὰ λεχθέντα παρ' ὑμῶν εἶμαι πρόθυμος νὰ τὸν ἀκούσω.

Δὲν ἀμφεβάλλον κύριοι, ὅτι ἡ ἀπάντησις θὰ ἦτο ὅσον ὑπῆρξεν ἀόριστος. Δὲν ὑποθέτω ὅτι εἶναι ἡ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν ἔφερον τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπὶ τοῦ βήματος. Τὸ ἔφερον καὶ ἄλλοτε καὶ οὐδεμία ἐδόθη ἐξήγησις διότι δὲν ὑπάρχει ἀτυχῶς ἐξήγησις.

Ὑπάρχει λέγουν μία ἔμπρακτος σταθεροποίησις, ἡ ὁποία πρέπει νὰ προηγηθῇ, ἄγνωστον ἐπὶ πόσον χρόνον, τῆς νομίμου σταθεροποιήσεως, καὶ ὅτι ἄνευ αὐτῆς ἡ νόμιμος σταθεροποίησις ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἐπικίνδυνον. Ὅσοι ὅμως ἠθέλησαν ἐκ τοῦ σύνεγγυς νὰ ἐξετάσουν τὰ πράγματα ἀντελήφθησαν ὅτι ὁ ὅρος τῆς ἐμπράκτου σταθεροποιήσεως δὲν δύναται νὰ σημαίνῃ τίποτε ἄλλο ἢ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶτον ἐγώ, ὅτι δηλ. εἶναι δυνατὸν ἐπί τινα χρόνον, ὄχι μόνον δυνάμει τῆς ἐλευθέρας λειτουργίας τῶν οἰκονομικῶν νόμων, ἀλλὰ πάντοτε τῇ ἐπεμβάσει τοῦ Κράτους, νὰ τηρηθῇ ἐν ἐπίπεδον τιμῆς, δηλ. νὰ ἴδωμεν ἂν δύναται νὰ ἀνθέξῃ εἰς παντοίας ἐπιδράσεις, ἔστω καὶ ἐπικουρούντος τοῦ Κράτους, ἡ ἀξία τοῦ νομίσματος καὶ νὰ παραμείνῃ αὕτη ἀμετάβλητος ἢ μετὰ μικρὰν διακύμανσεων πέριξ μιᾶς ὡρισμένης τιμῆς. Αὐτὸ εἶναι ἀπολύτως ὀρθόν. Ἀλλὰ σᾶς εἶπον ὅτι τὴν ἔμπρακτον αὐτὴν σταθεροποίησιν τὴν ἔχομεν ἤδη παρ' ἡμῖν, ὅτι ἀπὸ 9 μηνῶν δὲν παρουσιάζει ἢ μικρὰς διακυμάνσεις. Θὰ ἔχωμεν δὲ ἐν ὀκτάμηνον ἐπὶ πλέον μέχρι τῆς ἄρσεως τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας. Ἐὰν ἑπομένως αὐτὸ καὶ μόνον δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν διὰ τῆς ἐμπράκτου σταθεροποιήσεως, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐννοήσωμεν τίποτε ἄλλο, ὁ ὅρος αὐτὸς ἔχει ἤδη ἐκπληρωθῇ.

Ι. Ράλλης. Ὁ κ. Πουλαντζὰς ἀπὸ τόσου χρόνου κυβερνῶν τὴν Γαλλίαν ἔχει ἐντελῶς ἀντίθετον γνώμην ἀπὸ ὑμᾶς, θεωρεῖ δὲ ὅτι ἡ νόμιμος σταθεροποίησις τοῦ νομίσματος ἀποτελεῖ αὐτόχρημα «λοπήν, ἐφόσον δὲν γνωρίζομεν τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος. Αὐτὸς εἶναι ὁ χαρακτηρισμός, τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ κ. Πουλαντζάς, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ὁ πρῶτος τυχών, κ. Ὑπουργὲ τῶν Οἰκονομικῶν.

Γ. Καφαντάρης. Τὸ παράδειγμα, κύριοι, τῆς Γαλλίας δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν πρὸς τὸ θέμα τὸ συζητούμενον διότι εἶναι ἀπολύτως γνωστὸν ὅτι ἡ τιμή, εἰς τὴν ὁποίαν τηρεῖται σήμερον τὸ ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα εἰς τὴν Γαλλίαν, εἶναι τιμὴ καθοριζομένη ὑπὸ τοῦ Κράτους, δὲν εἶναι ἡ τιμὴ τὴν ὁποίαν ὁρίζει ἡ λειτουργία τοῦ νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως. 124 φράγκα ἔχει σήμερον ἡ λίρα, δὲν ἐπιτρέπει δὲ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις, παρὰ τὴν θεωρίαν τῆς κλοπῆς, τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν, ἐγὼ δὲν τὴν ἤκουσα, οὐδὲ τὴν ἀνέγνωσα, ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς, δὲν ἐπιτρέπει ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις νὰ κατέλθῃ τὸ νόμισμα οὐδὲ ἓν φράγκον κάτω τοῦ ἐπιπέδου αὐτοῦ, διότι εἶναι ἀπολύτως γνωστόν, ὅτι ἐὰν ἐπετρέπετο ἡ ἐλευθέρα συναλλαγὴ ἐπὶ τοῦ νομίσματος τὸ γαλλικὸν νόμισμα θὰ ἠδύνατο νὰ φθάσῃ, συνεπείᾳ τῶν συσσωρευθέντων τεραστίων ἀποθεμάτων χρυσοῦ εἰς τὴν Γαλλικὴν Τράπεζαν, εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ ἰσοτιμίαν. Ἔχομεν ἐδῶ ἐπέμβασιν τοῦ Κράτους καθορίζοντος ὅλως αὐθαιρέτως τὴν τιμὴν τοῦ νομίσματος.

Ι. Σπετσιώτης. Διότι ἡ τιμὴ προπαρασκευάζεται καὶ δὲν καθορίζεται διὰ τοῦ νόμου

Γ. Καφαντάρης. Αὐτὸ ἐννοεῖτε διὰ τῆς ἐμπράκτου σταθεροποιήσεως; Ἐὰν ἐννοεῖτε αὐτό, θὰ σᾶς εἴπω, ὅτι ἡ ἔμπρακτος σταθεροποίησις δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἢ νόμιμος σταθεροποίησις μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν ἔχει . . .

Ι. Ράλλης. Κύριε Ὑπουργέ, γνωρίζετε τὴν σημερινὴν ἀξίαν τῆς δραχμῆς, δύνασθε νὰ μᾶς εἴπητε, ἐὰν ἡ πραγματική της ἀξία ἔναντι τῆς λίρας εἶναι 400 δραχμαί, ἢ εἶναι 200, ἢ εἶναι 100;

Γ. Καφαντάρης. Δὲν θὰ εἶχον ἀντίρρησιν νὰ συζητήσω διαλογικῶς. Δύναμαι ὅμως νὰ προσθέσω ὅτι ἡ ἐρώτησις εἶναι ὑπωσδήποτε ἄφελής.

Ι. Ράλλης. Ἀφελεστέρα ἡ ἀπάντησις.

Γ. Καφαντάρης. Θὰ σᾶς ἐξηγήσω ἀμέσως. Δὲν θέλω νὰ σᾶς θίξω. Διότι ὡς ἔχουσι σήμερον αἱ οἰκονομικαὶ σχέσεις εἰς ὅλον τὸν κόσμον θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ εἴπωμεν μετὰ βεβαιότητος ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐξεύρωμεν τὴν πραγματικὴν ἀξίαν, τὴν ἐσωτερικὴν ἀξίαν οἱουδήποτε νομίσματος, διότι, ὡς ἠκούσατε, σήμερον οὐδαμοῦ ἀφίνεται ἐλευθέρα ἡ λειτουργία τῶν νομισματικῶν συναλλαγῶν. Ἔρχεται ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους ὅπως ἀλλοιώσῃ τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἠδύναντο νὰ ἔλθωσιν ἐκ τῆς παρατηρήσεως ὑμῶν. Οὐδὲ εἶνε δυνατὸν θὰ γίνῃ ἄλλως, διότι εἶναι ἀδύνατον θὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι τὰ Κράτη, τὰ ἐνδιαφερόμενα διὰ τὴν κοινωνίαν θὰ σταυρώσωσι τὰς χεῖρας καὶ θὰ παρακολουθῶσιν ἀπαθῆ ὅλας τὰς ἐπιδρομὰς ἐναντίον τῆς βάσεως τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας, ὅλας τὰς ἐπιδρομὰς ἐναντίον τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος τῆς κερδοσκοπίας τῆς ἀναπτυχθείσης κατὰ τὸν πόλεμον εἰς δύναμιν ἀληθῶς κολοσσιαίαν. Ὁσάκις τὰ κράτη ἠδιαφόρησαν, εἴδομεν τὰς διακυμάνσεις τοῦ νομίσματος τεραστίας. Εἴδομεν ἐδῶ ἐν Ἑλλάδι τὸ νόμισμα ἡμῶν νὰ κυμαίνηται ἀπὸ δραχ. 470 εἰς δραχ. 320. Ποία ἦτο ἡ ἀξία τοῦ νομίσματος; 470 δραχ. ἢ 320 δραχ;

Ι. Ράλλης. Ὁμιλεῖτε περὶ χρηματιστῶν κακοήθων.

Γ. Καφαντάρης. Ἢ εἶναι ἡ τιμὴ ἡ καθωρισμένη τυχὸν κατόπιν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἔστω εἰς δραχμὰς 350 ἢ εἰς δραχ. 300; Κανεὶς δὲν δύναται νὰ εἴπῃ μετὰ βεβαιότητος ὅτι ἡ πραγματικὴ ἐσωτερικὴ ἀξία εὑρίσκεται εἰς αὐτὸ ἢ ἐκεῖνο τὸ ἐπίπεδον. Ἀλλά, κ. βουλευτά, ἐὰν θέλετε νὰ ἀνακαλύψωμεν πρῶτον ποία εἶναι ἡ πραγματικὴ ἀξία τῆς δραχμῆς καὶ κατόπιν νὰ ἀποφασίσωμεν νὰ κάμωμεν τὴν νόμιμον σταθεροποίησιν, δὲν γνωρίζω πόσους αἰῶνας θὰ ἐχρειάζεσθε, τῶν πραγμάτων ἀφιεμένων εἰς τὴν τύχην των, ὅπως φθάσητε εἰς τὸ συμπέρασμα ἡμῶν. Διότι ἑκάστοτε θὰ ἐβλέπατε ὅταν εὑρίσκεσθε εἰς οἱανδήποτε τιμήν, ὅτι ἡ τιμὴ αὕτη δὲν εἶναι τιμὴ αὐθαίρετος. Κατ' ἀνάγκην λοιπὸν θὰ δυσπιστῆτε πρὸς αὐτήν, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἂν ἀφήνατε ἐλευθέρας τὰς χρηματικὰς συναλλαγάς, θὰ ἐβλέπατε διακυμάνσεις συνεπείᾳ τῆς κερδοσκοπίας ὥστε νὰ μὴ γνωρίζητε ποίαν ἐκ τῶν τιμῶν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκλέξητε.

Κατ' ἀνάγκην ἑπομένως θὰ ἐταλαιπωρεῖσθε ἐπὶ ἔτος ἢ δεκάδας ἐτῶν ἕως ὅτου εὕρητε τὴν λύσιν τοῦ πράγματος τούτου. Ὅταν τὰ Κράτη ἀποφασίζουν νὰ φέρουν τάξιν εἰς τὰ νομισματικὰ των πράγματα λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψει τὰς κρατούσας ἤδη καταστάσεις. Εἶναι θεωρία, εἶναι ἡ ἀντίληψις ἡ κρατήσασα εἰς ὅλας τὰς νομισματικὰς σταθεροποιήσεις καὶ οὐδαμοῦ παρετηρήθησαν ἀποτύχματα. Ἔχομεν δὲ παραδείγματα ὅτι ὅπου τὰ Κράτη ἐπεχείρησαν καὶ εἰσήγαγον τὴν νομισματικὴν σταθεροποίησιν ἐκεῖ αἱ οἰκονομικαὶ σχέσεις ἀνεπτύχθησαν διὰ μιᾶς, καὶ ἡ εὐμάρεια ἐγαβεύθη ἐπὶ πρότερον ἐτανήλθεν εἰς τὸν τόπον. Τοῦτο συνέβη εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ Οὐγγαρίαν. Αὐτὸ συμβαίνει πανταχοῦ ὅπου ἡ τιμὴ τοῦ νομίσματος εἶχε καταπέσῃ καὶ ὅπου τὰ Κράτη ἀπεφάσισαν νὰ δώσωσιν εἰς τὸν τόπον πραγματικὸν ἀνταλλακτικὸν νόμισμα. Ἀκόμη περισσότερον ἐκεῖ ὅπου ἐζήτησαν καὶ ὅπου ἐχάραξαν ὡς πολιτικὴν τὴν ἀνατίμησιν τοῦ νομίσματος, ὄχι

μόνον ἐπέτυχον αὐτὴν ἀλλὰ προεκλήθη καὶ κρίσις ὡς λ. χ. εἰς τὴν Γαλλίαν ὅπου κατήντησεν ἰσχυρότατα Κυβερνήσεις νὰ μεταβάλλωσι τὴν πολιτικὴν των. Μία καὶ μόνη δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐπιφύλαξις ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομισματικὴν σταθεροποίησιν, ἐὰν συντρέχωσιν οἱ τεχνικοὶ ὅροι τῆς σταθεροποιήσεως, ἐάν δηλαδὴ τὸ κυκλοφοροῦν ποσὸν τοῦ νομίσματος εἶναι ὑπέρογκον ἢ ἐὰν συγκεντροῦνται ὅλαι αὐταὶ αἱ προϋποθέσεις τῶν καλυμμάτων πρὸς προάσπισιν τοῦ νομίσματος ἐναντίον τῆς κερδοσκοπίας καὶ τῶν ἐνδεχομένων ἀπροόπτων γεγονότων.

Γ. Πεσμαζόγλου. Τὸ ἐξασφαλίσατε αὐτό;

Γ. Καφαντάρης. Μάλιστα. Ὅλα τὰ λεχθέντα μέχρι τοῦδε, περὶ τῆς ἐμπράκτου σταθεροποιήσεως εἶναι προσχήματα. Συνεπέχουν πραγματικῶς οἱ ὅροι οἱ τεχνικοὶ τοὺς ὁποίους ἀνέφερα. Μήπως εἶναι ὑπέρογκον τὸ ποσὸν τοῦ κυκλοφοροῦντος νομίσματος; Εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ περιορίσωμεν, ὅπως ἁρμονίσωμεν τὴν κυκλοφορίαν μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς νέας νομισματικῆς αὐτοῦ ἀναλογίας. Τὸ κυκλοφοροῦν προπολεμικὸν νόμισμα ἀναλογεῖ εἰς 48 χρυσᾶς δραχμάς, τὸ κυκλοφοροῦν σήμερον εἶναι 40 περίπου χρυσαῖ δραχμαὶ καὶ ἂν λάβετε ὑπ' ὄψει τὸν τιμάριθμον εἶναι 35.50 δραχμαί. Καὶ ἔρχομαι εἰς τὸ δεύτερον. Δυνάμεθα ἡμεῖς σήμερον νὰ συγκεντρώσωμεν ἐπαρκῆ κεφάλαια ὥστε νὰ προϊσπίσωμεν τὸ νόμισμα; Οἱ μελετήσαντες τὸ ζήτημα, καὶ πρῶτος πάντων ὁ τεχνικὸς ὑποθέτω Σύμβουλος τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, ἀνεγνώρισαν ὅτι αἱ συγκεντρούμεναι δυνάμεις εἶναι ἀπολύτως ἀνεπαρκεῖς, ὅπως περιφρουρήσωσι τὸ νόμισμα μετὰ πάσης ἀσφαλείας, διότι ἔχομεν ἐξησφαλισμένα τὰ καλύμματα ἐκ δραχμῶν 4,903 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Ἔχομεν ἐξησφαλισμένα τὰ καλύμματα ταῦτα πρώτον ἐξ ἀποθέματος εἰς χρυσόν, δεύτερον ἐκ τοῦ πρώτου τόκου τοῦ δανείου τῆς σταθεροποιήσεως 3 ἑκατομμυρίων λιρῶν, τρίτον ἐκ τῶν διαθέσεων τοῦ Κρατικοῦ συναλλάγματος 3 ἑκατομμυρίων λιρῶν. Ἐκ τῶν πιστώσεων τὰς ὁποίας θὰ λάβωμεν ἔχομεν 1,000,000 λιρῶν. Ἑπομένως ἔχομεν ποσὸν ἀντίστοιχον πρὸς δρ. 4,903 ἑκατομμύρια δραχμῶν ἔναντι πραγματικῆς κυκλοφορίας δραχμῶν 4,825 ἑκατομμύρια. Ἐκάμομεν τὸν ὑπολογισμὸν σήμερον, δὲν εἶναι ὁριστικός. Ἀνέφερα ἀριθμοὺς ἀγνοτὰ χαρακτηριστικοὺς διὰ νὰ πείσω τὴν Βουλήν, ὅτι οὐδένα κίνδυνον διατρέχομεν. Ἔχομεν λοιπὸν ἀνώτατον ἐν κάλυμμα 101.66 ἔχομεν κάλυμμα τῆς δυναμικῆς κυκλοφορίας 77 ο/ο. Οὐδεὶς ὑποθέτω ἀγνοεῖ, ὅτι θεωρεῖται σήμερον ἀσφαλὴς ἐγγύησις διὰ τὴν κυκλοφορίαν κάλυμμα οὗτον ἡ ἀναλογία εἶναι 40 ο/ο. Δίδεται δὲ τοιουτοτρόπως τοιαύτη ἐλαστικότης εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν ὥστε νὰ χορηγήσῃ μετὰ πάσης εὐχερείας τὸ ποσὸν τῆς κυκλοφορίας. Ἰδοὺ λοιπὸν κατὰ τίνα τρόπον ἐννοοῦμεν τὴν σταθεροποίησιν, ἐνεργουμένην ἐπὶ τοιούτων βάσεων ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀνθέξῃ ὄχι μόνον εἰς τὰς ἀποπείρας τῆς κερδοσκοπίας ἀλλὰ καὶ ἐναντίον ἀπροόπτων γεγονότων, ὡς ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι δημιουργοῦνται τοιαῦται ἀναστατώσεις ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν ὁποίων τὰ πάντα θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποτύχωσιν. Ὑπεστηρίξαμεν πάντοτε τὴν νόμιμον σταθεροποίησιν. Δὲν εἶναι τοῦτο ἡ γνώμη ἡμῶν. Ἡ ἀνάγκη αὐτὴν ἔχει ἤδη ἀναγνωσθῇ ἀπὸ πολλοῦ εἰς κοινὴν συναίσθησιν. Τὸ νομισματικὸν πρόβλημα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐδέσποσεν ὅλων τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων, οὐδὲ δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὑπάρχει καθαρὰ ἀξία παρ' ἡμῖν. Τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ πραγωγὴ ἐπὶ ἔτη ὁλόκληρα ἐκυλοωνίζοντο ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὑψώσεως καὶ τῆς ὑποτιμήσεως τοῦ συναλλάγματος. Ὡς ἦτο ἐπόμενον ὅλα τὰ κεφάλαια καὶ τὰ ἐγχώρια καὶ τὰ ξένα ἐφυγαδεύοντο ἔξω τῶν ὁρίων τῆς χώρας πρὸς ἀναζήτησιν ἀσφαλείας. Ποίαν ἀξίαν θὰ εἶχεν οἱονδήποτε οἰκονομικὸν πρόβλημα, ἐφόσον παραμένει ἄλυτον τὸ πρόβλημα τὸ ὁποῖον ἀσκεῖ ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν ἐσωτερικὴν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων. Ἐπὶ ποίας βάσεως θὰ ἐστηρίζετο ὁ προϋπολογισμὸς ἡμῶν, ὁ ἐξαρτώμενος ἐκ τῶν νομισματικῶν διακυμάνσεων, ἢ ποίαν βαρύτητα θὰ εἶχε ἡ λεγομένη ἔμπρακτος σταθεροποίησις ὅταν τὸ Κράτος ἐφαίνετο διστάζον νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν του οἰκονομικῶν σχέσεων. Πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην ἐκείνων οἱ ὁποῖοι καταλύουσι τὴν κερδοσκοπίαν καὶ πῶς θὰ ἀπεκαθίστα τὴν κανονικότητα τῶν συναλλαγῶν. Πρὶν ἢ ἀποφασίσωμεν τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ σκεφθῶμεν περὶ τῆς σταθερότητος τοῦ συναλλάγματος ἡμῶν. Δὲν εἶναι ἓν καὶ δύο τὰ Κράτη τὰ ἐπιχειρήσαντα καὶ ἐπιτυχόντα τὴν σταθεροποίησιν τοῦ νομίσματος πρὸ τῆς ἐπιτεύξεως τοῦ ἰσοζυγίου τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὅτι τὸ ἰσοζύγιον ἐπῆλθεν ὡς συνέπεια τῆς σταθεροποιήσεως τοῦ νομίσματος.

Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν εὑρισκόμεθα εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Εὑρισκόμεθα ἐνώπιον πραγματικῆς ἰσοσκελίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἀλλ' ὅπως ἀγάγωμεν εἰς αἴσιον πέρας τὰς ἀνωμαλίας ἔχομεν ἀνάγκην τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ ἱδρύματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐποπτείαν τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς πίστεως τῆς χώρας. Κατὰ τὰς μακρὰς συζητήσεις τῶν τελευταίων ἑβδομάδων οὐδένα εὗρον ἀπολύτως ἀμφισβητήσαντα κατ' ἀρχὴν τὴν ἀνάγκην τῆς ἱδρύσεως ἰδίας ἐκδοτικῆς τραπέζης, ἀπηλλαγμένης τῶν περισπασμῶν οἱ ὁποῖοι καθιστοῦν ἀμφίβολον τὴν προσήκουσαν ἄσκησιν τῆς ἐκδοτικῆς ἐποπτείας. Ἀλλὰ γνωρίζετε ὅτι εἶνε ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια καὶ ὑπαγόρευσις τῆς πραγματικῆς ἀνάγκης ἡ ἵδρυσις ἰδίας ἐκδοτικῆς τραπέζης. Ἀλλὰ ἂν τοῦτο εἶνε ἓν δόγμα ἐπιστημονικὸν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὴν τράπεζαν ἡμῶν; ἀνέγνωσα μάλιστα πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὅτι γίνεται ἐπίκλησις ἐκείνου τὸ ὁποῖον εἶπον εἰς τὴν Κ. Τ. Ε. ὅτι ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος εἶνε διάφορος τῆς θέσεως τῶν ἄλλων κρατῶν καὶ ἐπεκαλέσθησαν τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἵνα εἴπουν ὅτι ἀφοῦ ἡ θέσις ἡμῶν εἶνε διάφορος, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν αὐτὴν γραμμήν. Εἶπον εἰς τὴν Γενεύην ὅτι ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος εἶνε διάφορος, διότι ἡ οἰκονομικὴ ἡμῶν κατάστασις δὲν ἦτο οἵα εἰς τὰς ξένας χώρας, ἀλλ' οὐδέποτε ἐσκέφθην ὅτι ὁ τόπος ἡμῶν εἶνε ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον αἱ ἐπιστημονικαὶ ἀντιλήψεις ἐκπνέουν πρὶν ἢ εἰσέλθουν εἰς αὐτόν. Τὸ τραπεζιτικὸν καθεστὼς τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ μοναδικὴν ἐξαίρεσιν ἀνὰ τὸν κόσμον. Δὲν ὑπάρχει ἕτερον κράτος τὸ ὁποῖον νὰ στερῆται ἐκδοτικῆς τραπέζης. Εἰς τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν τράπεζαν συμφέρονται ἀτάκτως ἁπάσης φύσεως λειτουργίαι, πιστωτικῶν ἐργασιῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐμπορικὴν πίστιν, τὴν βιομηχανικὴν πίστιν καὶ τὴν γεωργικὴν τοιαύτην. Ὅταν ἱδρύθη ἡ Τράπεζα ὑπὸ τὸν σημερινὸν τύπον, εὑρισκόμεθα εἰς μίαν ἀλλοίαν οἰκονομικὴν κατάστασιν, ὁ βίος ἦτο ἁπλοῦς καὶ ἠδύνατο μία Τράπεζα νὰ ἦτο συγχρόνως ἐκδοτική, πιστωτική, γεωργική, κτηματική, νὰ ἐνήργει τὰ πάντα ὅπως εἴχομεν καὶ τὰ καταστήματα τὰ ἐκτελοῦντα παντὸς εἴδους ἐμπόριον. Ὁ οἰκονομικὸς ἡμῶν βίος σήμερον δὲν εἶνε οἷος κατὰ τὸ 1844 ἢ τὸ 1860, δὲν εἶνε οὔτε οἷος ἦτο κατὰ τὸ 1900 ἢ τὸ 1910, εἶνε ἐντελῶς διάφορος, εὐρὺς καὶ πολυσύνθετος μὴ ἐπιτρέπων συγχύσεις, δυναμένας νὰ ἀγάγουν εἰς καταστροφήν. Εἶνε ἀκατανόητον νὰ ἔχωμεν σήμερον τὴν ἐδοτικὴν ἡμῶν Τράπεζαν ἐμπεπλεγμένην εἰς παντοίας ἐπιχειρήσεις, τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα καὶ τὰς ἐκβάσεις δὲν δυνάμεθα ἐκ τῶν προτέρων νὰ γνωρίζωμεν. Εἶνε δυνατὸν πολλαπλασιαζομένων τῶν οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν νὰ εὑρεθῶμεν ἐνώπιον ἀπροόπτων, εἶνε δὲ καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως ὄχι μόνον νὰ προβλέπῃ τὰς καταστροφὰς ἀλλὰ καὶ νὰ προλαμβάνῃ αὐτάς. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ἀποτελῶμεν ἡμεῖς ἐξαίρεσιν ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα κράτη ὅλως ἀδικαιολόγητον, θὰ ἐνόουν ὅτι διατυποῦνται ἐπιφυλάξεις ἐὰν διεκηρύττετο ὅτι εἶνε ἀδύνατον διὰ τῶν δυνάμεων τὰς ὁποίας διαθέτομεν νὰ ἱδρύσωμεν ἓν τοῦ ἑνὸς δύο ἱδρύματα ἐξ ἴσου ἰσχυρά. Ἐὰν τοιοῦτόν τι ἀντετάσσετο, τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο σοβαρόν, ὑποθέτω ὅτι πρῶτος ὁ κ. Μάξιμος ἀνεγνώρισεν ὅτι ὡς διαρρυθμίζεται τὸ τοῦ τραπεζιτικοῦ ζητήματος, ἄριστα θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἐκδοτικὴν τράπεζαν εὐρωστον καὶ τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν ἀμείωτον, καὶ τότε διατὶ ὁλόκληρος ἡ ἀναμφισβητήτου ὀρθότητος πολιτικὴ αὕτη ἔπρεπε νὰ ματαιωθῇ; Ἔπρεπε νὰ ματαιωθῇ διὰ ποικίλους λόγους. Ὑπεστηρίχθη κατὰ πρῶτον ὅτι διχοτομουμένης τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης τὸ

πιστωτικὸν ἵδρυμα θὰ ἔμενεν ἀνίσχυρον ὥστε θὰ κατέρρεεν ἐπὶ ζημίᾳ τῆς ὅλης ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ὑπεστηρίχθη εἶτα ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ διχοτομήσωμεν τὴν τράπεζαν διότι θὰ ἐνισχύσωμεν εἰς τοιοῦτον σημεῖον τὴν Ἐθν. Τράπεζαν ὥστε νὰ ἰδωμεν καὶ τὰς μετοχὰς αὐτῆς ὑπερδιπλασιαζομένας· καὶ εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐπιχείρημα ἐταθμεύσαμεν. Ἐλέχθη δηλ. ὅτι ἀναγνωριζομένης τῆς Ἐθν. Τραπέζης ὡς κυρίας τῶν τραπεζιτικῶν καλυμμάτων θὰ ἐδημιουργεῖτο ὑπὲρ τῶν μετόχων αὐτῆς ἀθέμιτος πλουτισμός, μὴ ἐπιτρεπόμενος ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὅτι θὰ ἔφθανον αἱ μετοχαὶ αὐτῆς εἰς μίαν στιγμὴν εἰς 150,000 δραχ. καὶ προέκυψε τοιουτοτρόπως τὸ πολυθρύλητον τοῦτο ζήτημα.

Εἶναι ἀκατανόητον ὅτι τοιοῦτον ἐξελέγη θέμα καὶ εἶναι δίκαιαι αἱ παρατηρήσεις ὅτι τοιοῦτον ἐξελέγη θέμα πρὸς δημιουργίαν πολιτικῆς κρίσεως διὰ τῆς μεταθέσεως τοῦ ζητήματος τῶν τραπεζιτικῶν καλυμμάτων εἰς ἐπίμαχον πολιτικὸν ἀντικείμενον ἐφ' ᾧ διεσπάσθη ἡ συνεργασία τῶν κομμάτων, ἡ δημιουργηθεῖσα ἀκριβῶς πρὸς ἀποκατάστασιν μιᾶς οἰκονομικῆς ὁμαλότητος εἰς τὴν χώραν. Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου δὲν ἠδύνατο νὰ δημιουργηθῇ πολιτικὸν ζήτημα. Ὅλα τὰ ἄλλα σημεῖα θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον τεχνικῆς διαρρυθμίσεως καὶ κατανομῆς τῶν περιουσιακῶν στοιχείων μεταξὺ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης Τραπέζης. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐκφράζει τὴν γνώμην ὡς παλαιὸς νομικός, μᾶλλον ἢ ὡς μέλος τῆς Κυβερνήσεως· τὰ δυνάμει τοῦ προνομίου τῆς Τραπέζης κυκλοφοροῦντα γραμμάτια ἀνέρχονται εἰς δραχ. 380 ἑκατομμύρια ὑπαγόμενα ὡς γνωστὸν εἰς τὸν νόμον τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας, ὁ ὁποῖος ἰσχυε παρ' ἡμῖν ἀπὸ τοῦ 1885. Κατὰ κανόνα σχεδὸν ἀπαράβατον γραμμάτια ἐκδιδόμενα ὑπὸ τὸ κράτος ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας δὲν ἔχουν ἀνάγκην καλυμμάτων. Κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος τούτου διὰ τῶν δύο συμβάσεων τοῦ 1914 καὶ 1920, διὰ τῶν ὁποίων ἐπεξετάθη τὸ ἐκδοτικὸν δικαίωμα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὰς συναλλακτικὰς ἀνάγκας, ὑπεχρεώθη αὕτη νὰ δημιουργήσῃ καλύμματα τῆς προσθέτου ἐκδόσεως τῶν 350 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἐν μέρει ἐξ ἀποθέματος εἰς μεταλλικὸν καὶ ἐν μέρει ἐξ ὁμολογιῶν δανείων ἐθνικῶν εἰς χρυσόν.

Ι. Ράλλης. Ἀπὸ ποίου ὑπεχρεώθη;

Γ. Καφαντάρης. Διὰ τῶν συμβάσεων.

Ι. Ράλλης. Ἐπὶ τῇ βάσει ἀξιώσεως τοῦ Διεθνοῦς Οἰκονομικοῦ Ἐλέγχου.

Γ. Καφαντάρης. Δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ δώσω ἔγκυρον πληροφορίαν εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ λόγου, ὅστις ὑπηγόρευσε τὴν ἐξέλεξιν αὐτῶν. Δὲν ἔχω κανένα δισταγμὸν νὰ πιστεύσω, ὅτι τότε τῇ ἀξιώσει τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἐδημιουργήθη ἡ ὑποχρέωσις αὐτὴ ὑπαρχούσης τότε πραγματικῆς ἰσοτιμίας. Ἡ ὑπόσχεσις τῆς Τραπέζης ἀναμφισβητήτως δὲν ἐκτείνεται ἐφ' ὅλου τοῦ ποσοῦ αὐτῶν τῶν καλυμμάτων τῶν 97 1)_ ἑκατομμυρίων χρυσῶν δραχμῶν, ἐκτείνεται μόνον ἐπὶ ποσοῦ ἀναλόγου πρὸς τὴν ἑκάστοτε κυκλοφορίαν εἰς τὸ ἕνα τέταρτον δηλαδή. Τοῦτο προκύπτει σαφῶς καὶ ἐκ τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς γενικῆς ἀρχῆς τῆς διεπούσης τὰ τῶν τραπεζιτικῶν καλυμμάτων. Τίτλοι κυριότητος τῶν καλυμμάτων αὐτῶν οὐδέποτε ἠγέρθησαν. Ἀνεκινήθη τὸ ζήτημα τοῦτο μόνον κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας. Ἐὰν ἀνεκινήθη κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας, συνεπείᾳ τῆς μελετωμένης διχοτομήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, πρέπει νὰ εἴπωμεν ἀπεριφράστως ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ ἐξακολουθήσῃ ὑφιστάμενον ἐν ᾗ περιπτώσει ματαιωθῇ ἡ διχοτόμησις. Τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων, ἐγερθὲν ἤδη, ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὁπωσδήποτε λύσιν. Εἰς ποῖον ἀνήκουν τὰ καλύμματα; ἀνήκουν εἰς τὸ Κράτος ἢ εἰς τὴν Τράπεζαν; Ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι πράγματι ἀνήκουν εἰς τὴν Τράπεζαν, ἡ διχοτόμησις δὲν ἔχει ἀπολύτως καμμίαν σημασίαν, τὸ Κράτος ὀφείλει νὰ λάβῃ τὰ καλύμματα αὐτὰ εἰς ἀκέραιον, ὀφείλει νὰ λάβῃ τὴν ἀξίαν τῶν σημερινῶν καλυμμάτων.

Ν. Κουμάνταρος. Τὸ θέμα εἰς ποῖον ἀνήκουν τὰ καλύμματα δὲν εἶνε τοῦτο, διότι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔδωσεν ἀντικρυσμα εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

Γ. Καφαντάρης. Ἕτερον ἑκάτερον. Εἰς τὴν ἐκδοτικὴν Τράπεζαν, ἐν πάσῃ περιπτώσει, θέλει μεταβιβασθῇ ἡ ἀξία τῶν καλυμμάτων. Τὸ ἐξεταζόμενον ζήτημα εἶναι ἐὰν ἡ μεταβίβασις αὐτὴ θὰ γίνῃ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως. Τὰ καλύμματα ἐν πάσῃ περιπτώσει τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, δὲν πρόκειται νὰ μειωθοῦν οὐδ' ἐλάχιστον, ζήτημα εἶνε μόνον ἐὰν τὴν προκύπτουσαν μεταλλαγὴν θέλει ἐπωφεληθῇ τὸ Κράτος ἢ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα. Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ὑποστηρίζουν τὴν κυριότητα τῆς Τραπέζης, ἐν καὶ μόνον ἔχουν νὰ προβάλουν ὡς ἐπιχείρημα, ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα θὰ ἐλύετο τοῦ ἐκδοτικοῦ της δικαιώματος νὰ ἀγοράσῃ τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιβληθέντος εἰς αὐτὸν ἀντικρύσματος, καὶ τοῦτο τὸ διετήρησεν ἀκέραιον. Ὅτι ἑπομένως, μεταβιβαζομένης ἤδη εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν τῆς κυκλοφορίας, τὰ καλύμματα αὐτὰ δύνανται νὰ τὴν παρακολουθήσουν, διότι ἀποτελοῦν κτῆμα τῶν κατόχων τῶν γραμματίων, ὑποθέτω ὅτι εἶναι τόσον βεβιασμένη ἡ θεωρία αὐτὴ ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ μέχρι τέλους. Οἱ κάτοχοι τῶν γραμματίων ἓν καὶ μόνον ἔχουν δικαίωμα ἐν σχέσει πρὸς τὰ τραπεζογραμμάτια, τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσουν τὴν ἐξαργύρωσιν αὐτῶν. Τὸ δικαίωμα ὅμως αὐτὸ καταπαύει καὶ ἐξουδετεροῦται εὐθὺς ὡς ἤθελεν ἐπιβληθῇ ὁ νόμος τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας. Συνεχίζων, λέγει ὅτι, καταργουμένης τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας, θὰ συνομολογηθοῦν νέαι συμβάσεις, ἄλλως καθορίζουσι τὰ τῶν σχέσεων Τραπέζης καὶ Κράτους, οὐδὲ εἶναι δυνατὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παλαιῶν Νόμων, νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς καθεστὼς νομισματικῆς ὁμαλότητος, ἄνευ προσθέτων συμφωνιῶν προσορμοζομένων πρὸς τὰς ὑφισταμένας συνθήκας. Τὸ γεγονὸς εἶναι, ὅτι οἱ κάτοχοι τῶν τραπεζογραμματίων εἰς οὐδεμίαν σχέσιν εὑρίσκονται πρὸς τὰ καλύμματα. Τὰ καλύμματα ἀποτελοῦν καθαρῶς ἐνεργητικὸν στοιχεῖον τῆς Τραπέζης, θὰ ἦτο δὲ περίεργος ἡ ἀντίθετος ἐκδοχή.

Εἶπον, κύριοι, ὅτι οὐδέποτε ἠγέρθη τὸ ζήτημα τῆς κυριότητος τῶν τραπεζιτικῶν καλυμμάτων, διότι ἂν εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ Κράτος, ὡς ἐκπροσωποῦν τοὺς φορεῖς τῶν γραμματίων, ἔχει δικαιώματα ἐπὶ τῆς διαφορᾶς τῆς ἐπικαλλαγῆς ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν καλυμμάτων, τοῦτο τί σημαίνει; Ὅτι τὸ Κράτος δικαιοῦται καὶ ὀφείλει νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τῆς Τραπέζης τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὀφειλομένων εἰς αὐτό. Ἤθελον ὅμως νὰ ἐρωτήσω τὸν ἡγέτην τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ὁ ὁποῖος ἐχαιρέτησε τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸν Κοινοβουλευτικὸν βίον διὰ τῆς ὑπάρξεως ἀντιπολιτεύσεως, ἤθελον ἐρωτήσῃ αὐτὸν ἐὰν αὐριον, ἀναλαμβάνων τὴν ἀρχὴν καὶ ἐφαρμόζων ὑπευθύνως τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ, δηλαδὴ τῆς διατηρήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, θὰ ἔλυε νὰ ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν παρὰ ταύτης τῶν 1200 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἀψηφῶν τὸν ἄφευκτον αὐτὸν κίνδυνον.

Π. Τσαλδάρης. Σᾶς δηλῶ ὅτι δὲν θὰ ἔκαμα τοιαύτην κλοπὴν ἀπέναντι τῶν κατόχων τῶν γραμματίων.

Γ. Καφαντάρης. Ἂς ἀφίσωμεν τὰς ὑπεκφυγὰς οὔτε εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιτραποῦν.

Π. Τσαλδάρης. Οὐδεμία ὑπεκφυγή.

Γ. Καφαντάρης. Ὑφίσταται σήμερον ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία καὶ ὑποθέσατε ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν νομισματικὴν ὁμαλότητα. Ἂν τὰ τραπεζογραμμάτια ἀνερχόμενα εἰς τόσον ποσὸν ἀνήκουν εἰς τὸ κοινὸν καὶ ἐπομένως εἰς τὸ Κράτος, θὰ ἦτο ἄστοργον τὸ Κράτος ἀπέναντι τῆς κοινωνίας ἐὰν ἐξηκολούθει ἀδιαφορῶν καὶ καταβάλλον βιαίτατους φόρους εἰς τὴν Τράπεζαν ἐνῷ θὰ εἶχε νὰ λάβῃ παρὰ τῆς Τραπέζης ποσὸν σημαντικόν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ διαφύγωμεν ἀπὸ τοῦ διλήμματος τούτου. Τὸ ζήτημα λοιπὸν παραμένει ἀκέραιον καὶ διατηρουμένης τῆς Τραπέζης ἢ

δικαιοῦται τὸ Κράτος εἰς ἀπόληψιν τῶν καλυμμάτων καὶ ὀφείλει νὰ τὰ διεκδικήσῃ ἢ δὲν δικαιοῦται καὶ τότε τὸ ἐπιχείρημα ὑμῶν εἶναι ἐπίπλαστον καὶ ἄδικον καὶ οὐχὶ ἐφαρμόσιμον. Ὅτι τὰ καλύμματα αὐτὰ ἀνήκουν εἰς τὴν Τράπεζαν, ἀποδεικνύεται καὶ ἄλλως. Τὰ καλύμματα εἶναι διττῆς φύσεως, καλύμματα εἰς μεταλλικὸν καὶ εἰς ὁμολογίας ἐθνικῶν δανείων, εἰς χρυσόν. Καὶ ἂν τὰ καλύμματα τῆς πρώτης τάξεως εἶναι ἀπολύτως ἄγονα, τὰ ἀποτελούμενα ἐξ ὁμολογιῶν εἶναι προσοδοφόρα, αἱ δὲ πρόσοδοί των ἀνέρχονται εἰς 35 ἑκατομμύρια δραχμάς. Εἶναι κύριον τὸ Κράτος τῶν καλυμμάτων; Ἔχει κἂν δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τοὐλάχιστον τὴν ἀπάλληψιν τοῦ τόκου αὐτῶν χωρὶς οὐδέποτε νὰ διαπράξῃ κλοπὴν τῶν κατόχων τῶν γραμματίων.

Π. Τσαλδάρης. Σᾶς λέγω ὅτι εἰς τὴν περίστασιν κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ καλύμματα ἀνήκουν εἰς τοὺς φορεῖς τῶν γραμματίων δηλ. ὅταν προέρχωνται ἐξ ἀσκήσεως τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου, τίς ἐσκέφθη νὰ ἀμφισβητήσῃ ὅτι ταῦτα ἀνήκουν οὐχὶ εἰς τὸ Κράτος ἀλλὰ εἰς τοὺς φορεῖς τῶν γραμματίων; Δὲν τὸ ἐσκέφθη κανεὶς καὶ σεῖς τὸ ἀναγνωρίζετε ὅτι ἐὰν ἡ Τράπεζα ἀπέκτησε τὰ καλύμματα διὰ τοῦ ἐκδοτικοῦ της προνομίου ταῦτα ἀνήκουσιν οὐχὶ εἰς τὴν Τράπεζαν ἀλλὰ εἰς τοὺς φορεῖς. Τὸ ἀμφισβητεῖτε τοῦτο;

Γ. Καφαντάρης. Ἀναντιρρήτως τὸ ἀμφισβητῶ.

Π. Τσαλδάρης. Τότε ἀμφισβητεῖτε τὰ πάντα.

Γ. Καφαντάρης. Μὴ ταράττεσθε κ. συνάδελφε ὅτι ἡ ὕψωσις τῶν χειρῶν δὲν ἀποτελεῖ ἐπιχείρημα. Τὰ καλύμματα τῆς Τραπέζης, τὰ ὁποῖα ὅπου ἐστὶ διαδήποτε ἐκδοτικὴ Τράπεζα νὰ σχηματίσῃ δὲν ἀνήκουν εἰς τὰ τραπεζογραμμάτια. Τὰ τραπεζογραμμάτια εἶναι ἠσφαλισμένα ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ Τράπεζα πρὸς μετατροπὴν αὐτῶν εἰς χρυσόν. Οὔτε εἶναι ἀσφάλεια τῶν κατόχων τῶν τραπεζογραμματίων ἂν ὑποχρεοῦται ἡ Τράπεζα νὰ κρατῇ ἐν ἀκινητοποιήσει ἓν μέρος τοῦ ἐνεργητικοῦ αὐτῆς. Τοῦτο εἶναι ὅπως παρέχεται ἡ πίστις εἰς τοὺς κατόχους τῶν γραμματίων ὅτι δὲν διατρέχουν κανέναν ἁπλούστως κίνδυνον τὰ δικαιώματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἐξαργυρώσεως.

Ν. Μπακόπουλος. Ἡ θεωρία τοῦ κ. ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶναι τόσον μᾶλλον ἀκατανόητος καθόσον ὁ τρόπος τῆς θέσεως εἰς κυκλοφορίαν τῶν Τραπεζογραμματίων τὰ ὁποῖα ἐκδίδει μία Ἐκδοτικὴ Τράπεζα δὲν εἶναι μοναδικὸς διὰ τῆς ἀγορᾶς χρυσοῦ. Βεβαίως εἶναι καὶ οὗτος τρόπος.

Γ. Καφαντάρης. Λέγω λοιπόν, κύριοι, ὅτι μία ἀπόδειξις ὅτι θεωρεῖται ἡ Τράπεζα κυρία τῶν καλυμμάτων ὑπῆρξε καὶ τοῦτο, ὅτι οἱ τόκοι τῶν ἐθνικῶν ὁμολογιῶν κατεβλήθησαν πάντοτε εἰς τὴν Τράπεζαν, οὐδεμία δὲ θεωρία εἶναι δυνατὸν νὰ δικαιολογήσῃ οἱανδήποτε παρέκτροπὴν ὅτι εἶναι ἁπλούστατον, καὶ ἐὰν τὰ τραπεζογραμμάτια ἀνήκον εἰς τὸ Κράτος ὡς ἐκπρόσωπον τῶν κατόχων τῶν τραπεζογραμματίων εἶναι ἀδύνατον νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἡ Τράπεζα θὰ παρακρατήσῃ τὰ καλύμματα καὶ τοὺς τόκους τῶν ἐθν. ὁμολογιῶν, ἐφόσον δὲν ἤθελε προσθέσῃ αὐτοὺς πρὸς ἐπαύξησιν τῶν καλυμμάτων, διότι τότε καρποῦται κέρδη ἐκ περιουσίας μὴ ἀνηκούσης εἰς αὐτήν. Ἀλλ' ὑπῆρξεν ἐπίσης καὶ ἕτερον γεγονὸς πιστοποιοῦν τὴν ἀντίληψιν αὐτήν, τὸ γεγονὸς τοὐτέστιν ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τῶν καλυμμάτων ἐπεβλήθη διὰ τοῦ νόμου περὶ ἐλέγχου, ἐπεβλήθη δηλ. διὰ τὴν πρώτην ἄσκησιν τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου ὑποχρέωσις σχηματισμοῦ τοιούτων ἀποθεμάτων. Ἀλλὰ τί συνεβη εὐθὺς μετ' ὀλίγον; Τὰ ἀποθέματα ἀπωλέσθησαν ἐν τῇ συναινέσει μὲν τῆς ΔΟΕ ἀλλὰ ἀπωλεσθέν ἀσφαλείᾳ τῆς κυκλοφορίας, τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας, τὸ δὲ Κράτος εἶχε πάντοτε τὴν πεποίθησιν ὅτι οὐδὲν κέκτηται δικαίωμα ἐπὶ τῶν καλυμμάτων. Ἀλλὰ κ. Βουλευταί, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ νομικὴ γνώμη ἑκάστου ἐξ ὑμῶν ἀναμφισβήτητον τυγχάνει γεγονὸς ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τῆς Τραπέζης δὲν εὐθύνεται παρὰ μόνον πέραν τοῦ 1)4 τοῦ κυκλοφορουντος τραπεζογραμματίου, δηλ. μόνον πέραν τοῦ 1)4 τῶν 380.000.000 τῶν ἐκδοθέντων διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς. Ἀλλ' ἂς ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα ἀπὸ τῆς πραγματικῆς ἀπόψεως. Ἔκαμε χρῆσιν ἡ Τράπεζα τοῦ ἐκδοτικοῦ της προνομίου καὶ εἰς ποῖον βαθμόν; Ἔχει ὑποχρέωσιν ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ θεωρία ὑμῶν εἶναι ὀρθή, ἔχει ὑποχρέωσίν νὰ ἀποδώσῃ ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν 97 1)2 ἑκατομμυρίων, ἢ ποῖον ποσὸν ὑπολογισθῆναι νὰ ἀποδώσῃ; Οἱ ἐν τῇ Τραπέζῃ ἰσχυρίζονται ὅτι οὐδέποτε ἔκαμον χρῆσιν τῶν καλυμμάτων τούτων, ἔχω δὲ ἀναμφισβήτητον δεδομένον ὅτι διὰ τῆς συμβάσεως τοῦ 1920 ὑπεχρεώθη ἡ Τράπεζα νὰ ἀποδώσῃ ἐκ τῶν 300,000,000 τὰ 200 εἰς τὸ Κράτος. Τὰ 200 αὐτὰ ἑκατομμύρια δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταλογισθοῦν εἰς βάρος τῶν τραπεζογραμματίων. Ἔχομεν λοιπὸν μείωσιν κατὰ 50,000,000 τῆς ὑποχρεώσεως τῆς Τραπέζης πρὸς ἀπόδοσιν τῶν καλυμμάτων.

Π. Τσαλδάρης. Αὐτὸ δὲν τὸ ἐπεκαλέσθη ἡ Τράπεζα.

Γ. Καφαντάρης. Μοῦ εἶναι ἀδιάφορον. Τὸ ἐπικαλοῦμαι ἐγώ, εἶναι ἐπιχείρημα ἀπολύτως ἀδιάσειστον. Ἐπὶ τῶν 50,000,000 δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐπ' οὐδεμιᾷ ἐκδοχῇ ὑφίστανται ὑποχρέωσις τῆς τραπέζης πρὸς ἀπόδοσιν. Ἐξ ἑνὸς δὲ πίνακος τῆς τραπέζης τὸν ὁποῖον ἔχω εἶναι ἀπολύτως εὔκολον νὰ δειχθῇ ποία ἀκριβῶς χρῆσις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκδοτικοῦ ἐγένετο. (Ἀναγινώσκει).

Ἐὰν οἱ λογαριασμοὶ αὐτοὶ εἶναι ἀκριβεῖς βεβαίως ὁ πάταγος πέριξ τῶν καλυμμάτων εἶναι ἀπολύτως ἔωλος. Πρὶν προβῶμεν εἰς οἱανδήποτε σκέψιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου θὰ ἔπρεπε τοὐλάχιστον νὰ ἐξετάσωμεν ἐὰν ὑφίσταται ἢ ὄχι τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων. Καὶ εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι κατὰ 50% τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἀπολύτως ἀνύπαρκτον. Διὰ τοῦτο εἶπον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅτι τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον ἐγείρεται δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον πολιτικῆς συζητήσεως. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα λειτουργεῖ μέχρι σήμερον ὡς ἑνιαῖος ὀργανισμὸς ἐπὶ 80 ἔτη καὶ πλέον. Προκειμένου σήμερον νὰ προβῶμεν χάριν τῶν ὑπερτέρων τοῦ τόπου συμφερόντων εἰς τὴν διχοτόμησιν αὐτῆς, ἡ πρώτη ὑποχρέωσις ἡμῶν ἦθική καὶ νομικὴ εἶναι νὰ μὴ θίξωμεν τὸν ὀργανισμὸν τοῦτον, οὐδὲ νὰ ζημιώσωμεν ἀδίκως τοὺς μετόχους. Ἔχομεν λοιπὸν ἐκ τοῦ λόγου τούτου τὸ δικαίωμα τῆς κατανομῆς τῶν στοιχείων κατὰ δύο κρίσεις, διότι ὑποχρεούμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τὴν Τράπεζαν τόσα ἐνεργητικὰ στοιχεῖα ὥστε αἱ δυνάμεις αὐτῆς νὰ μὴ μειωθοῦν τὸ παράπαν, χωρὶς ὅμως ἐν ταὐτῷ νὰ προσεταιρισθῇ τις ἄδικον ὄφελος ἐκ τῆς διαρρυθμίσεως ἡ ὁποία ἐγένετο. Τὸ ζήτημα θὰ λυθῇ δι' ἀνθρώπων εἰδικῶν, καὶ προέβην μέχρι τοῦ σημείου νὰ προτείνω ὅπως διορισθῇ ἕνα μέλος ὡς διευθυντὴς τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς, οὗτος ὁ νομικὸς σύμβουλος τοῦ λαϊκοῦ κόμματος, ὁ καὶ ἐγείρας τὸ ζήτημα τῶν τραπεζογραμματίων καὶ αὐτὸς νὰ εἴπῃ, ἀλλ' ὑπευθύνως, ὅτι ἡ Τράπεζα λαμβάνουσα οὐχὶ αὐθαιρέτως ἀλλὰ δυνάμει τῆς νομικῆς ὑποχρεώσεως τῆς δημιουργούσης αὐτῇ δικαιώματα, λαμβάνουσα τόσον ποσὸν περιουσιακῶν στοιχείων ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν διατηρεῖ ἄθικτον καὶ ἀκεραίαν τὴν ὑφισταμένην αὐτῆς πίστιν, ἡμεῖς δὲ θὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ὑποκύψωμεν εἰς τὴν ἄποψιν ταύτην. Θὰ εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ μᾶς εἴπῃ τί θὰ ἐγίνοντο τὰ καλύμματα καὶ ποίαν σημασίαν θὰ εἶχον. Ἔχει ἀνάγκην ἡ Τράπεζα τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων λιρῶν τὰ ὁποῖα ἐκπροσωποῦν τὰ καλύμματα; Αὐτὰ θὰ τῆς ἐδίδοντο ὑπὸ τὴν μίαν ἢ ὑπὸ τὴν ἄλλην μορφὴν ὑποχρεωτικῶς εἴτε ἠθέλατε εἴπῃ ταῦτα καλύμματα εἴτε ἤθελε πορισθῇ τὸ χρῆμα δι' οἱανδήποτε ἄλλων μέσων, πάντως ἀναμφισβητήτως ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ὤφειλε νὰ πορισθῇ τὰ τρία ἑκατομμύρια λιρῶν ἵνα μὴ ὑποστῇ ζημίαν. Ἂν πάλιν δὲν εἶχεν ἀνάγκην τῶν τριῶν αὐτῶν ἑκατομμυρίων, τὰ τρία ἑκατομμύρια τῶν καλυμμάτων δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ δοθοῦν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ θὰ ἐδίδετο ἡ εὐκαιρία εἰς τὸν κ. Μάξιμον νὰ ἀποσοβήσῃ τὸν ἀθέμιτον πλουτισμὸν τῶν μετόχων.

Γ. Πεσματζόγλου. Ἐὰν τῆς ἀνήκον ἔπρεπε νὰ τῆς τὰ δώσωμεν. Ἄλλο ζήτημα ἐὰν δὲν τῆς ἀνήκον καὶ πρέπει νὰ τῆς τὰ δώσωμεν ἵνα στηριχθῇ.

Γ. Καφαντάρης. Ἐὰν τῆς ἀνήκον αὐτὰ τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα, τὰ καλύμματα, δὲν θὰ τῆς ἐδίδομεν τότε ἄλλα στοιχεῖα.

Γ. Πεσματζόγλου. Στοιχεῖα ἐφ' ὧν δὲν θὰ εἶχεν δικαιώματα, ἀλλ' ἵνα στηριχθῇ.

Γ. Καφαντάρης. Δὲν ξεύρω ἐὰν ἔχῃ δικαιώματα, διότι εἶναι συνυφασμέναι αἱ πιστωτικαὶ λειτουργίαι μετὰ τῶν ἐκδοτικῶν ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀνήκουν κατὰ τρόπον ὁριστικὸν εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην Τράπεζαν. Τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τῆς Τραπέζης θὰ ἐδίδοντο ἐὰν εἶχεν ἀνάγκην τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων λιρῶν εἴτε ὑπὸ τὸν τύπον τῶν καλυμμάτων εἴτε ὑπὸ ἄλλον τινα τύπον. Οὐσιαστικὸν ζήτημα δὲν ὑπῆρχεν. Θὰ ἤρχετο πρὸς ἀποφυγὴν τῆς Κυβερνητικῆς κρίσεως νὰ μᾶς εἴπῃ ὅτι εἶχεν ἀνάγκην τῶν 3 ἑκατομμυρίων καὶ θὰ τῆς τὰ ἐδίδαμεν. Εἶναι ἀναντιρρήτως ἐσφαλμένη ἡ ἀντίληψις τοῦ κ. Μαξίμου ὅτι διὰ τῆς διαρρυθμίσεως τὴν ὁποίαν ἡμεῖς ἐπιζητοῦμεν θὰ διπλασιάσωμεν τὰς μετοχὰς τῆς Τραπέζης. Θὰ ἐδίδετο εὐκαιρία εἰς αὐτὸν νὰ ἀποτρέψῃ τὸν ἀθέμιτον τοῦτον πλουτισμόν. Ἀλλ' ἡ λύσις αὕτη τὴν ὁποίαν ἐπροτείνομεν ἀπεκρούσθη ἀδικαιολογήτως. Ἡ σήμερον προτεινομένη λύσις διαιτησίας οὐδένα ἔχει ἄλλον σκοπὸν εἰμὴ τὴν παρέλκυσιν τοῦ ζητήματος καὶ τὴν ματαίωσιν τῆς πολιτικῆς ἡμῶν. Πρόκειται νὰ καλέσωμεν σήμερον ξένους Τραπεζίτας ἵνα ἀποφανθῶσιν εἰς τίνα ἀνήκουσιν τὰ καλύμματα, ἀλλὰ σᾶς παρέχω τὴν πληροφορίαν ὅτι ἂν πρόκειται ἐπὶ τοιούτων ξένων διαιτητῶν νὰ στηρίξωμεν τὴν γνώμην ἡμῶν, ἡ γνώμη αὕτη ὑφίσταται, διότι ὁλόκληρος ἡ δημοσιονομικὴ Ἐπιτροπή, ἀπαρτιζομένη ἐξ ἐπιφανῶν οἰκονομολόγων κατ' ἐξοχὴν εἰδικευμένων εἰς τὰ τραπεζιτικά, ἔχει ὁμόφωνον τὴν γνώμην ὅτι τὰ καλύμματα ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Ἔχομεν δηλαδὴ περὶ τούτου καὶ τὴν ἐπιζητουμένην ἔγκυρον γνώμην. Κύριοι Βουλευταὶ δὲν ὑπεβάλομεν εἰς τὴν Γενεύην τὴν χώραν ἡμῶν εἰς οὐδεμίαν δέσμευσιν ἢ ταπείνωσιν, ἠρύσθημεν ὑπὲρ αὐτῆς δυνάμεις διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐξυγίανσιν εἰς τὴν ὁποίαν τείνει τὸ πρόγραμμα ἡμῶν. Δὲν ἐπεδιώξαμεν ὑπὲρ οὐδενὸς ἀθέμιτον πλουτισμόν. Ἐπεζητήσαμεν τὴν λύσιν τῶν ἀναφυέντων ζητημάτων κατὰ τρόπον ἐγγυώμενον τὴν ἀπονομὴν ἀπολύτου δικαιοσύνης, ἀλλὰ συγχρόνως διευκολύνοντα τὸν διακανονισμὸν ζητημάτων ἀμέσως συνδεομένων πρὸς τὴν ἐν γένει ἀναδιοργάνωσιν τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ πρόγραμμα ἡμῶν, δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ τὸ εἴπω, εἶναι πράγματι πρόγραμμα θυσιῶν. Εἶναι πράγματι πρόγραμμα θυσιῶν καὶ αὐταπαρνήσεως ὄχι μόνον ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἀλλὰ θυσιῶν καὶ αὐταπαρνήσεως πρωτίστως ἀπὸ μέρους τῶν κομμάτων καὶ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν. Δὲν θεραπεύονται βαρεῖαι καταστάσεις οὔτε διὰ θωπειῶν πρὸς τὸν λαὸν οὔτε διὰ λιποψυχιῶν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Θὰ ἀκούσωμεν μετ' ὀλίγον ποῖα ὑπῆρξαν τὰ πραγματικὰ αἴτια τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ἀπεχώρησεν ὅμως καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο νὰ ὑποβληθῇ καὶ αὐτὸ εἰς θυσίας καὶ νὰ ἐπιδείξῃ αὐταπάρνησιν διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν. Δὲν σκεπτόμεθα νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸ ἔργον τοῦτο ἡμεῖς, οἱαδήποτε καὶ ἂν μᾶς ἀναμένῃ ἐκλογικὴ τύχη.

Ὅταν μετ' ὀλίγον, Κύριοι, ἡ Βουλὴ ἐκφέρει τὴν ἀπόφασίν της ἐν καὶ μόνον ὀφείλει νὰ ἔχει ὑπ' ὄψιν. Δύνατκι μὴ κρίνουσα τὸ πρόγραμμα ἡμῶν νὰ μᾶς ἀνατρέψῃ. Ἀλλ' ἂν πρόκηται νὰ μᾶς παράσχῃ τὴν ψῆφον της θὰ ζητήσωμεν παρ' αὐτῆς, ἡ ἐμπιστοσύνη τὴν ὁποίαν θὰ μᾶς παράσχῃ νὰ εἶνε ἀνεπιφύλακτος καὶ ἀπόλυτος· νὰ μᾶς παράσχῃ ὅλα τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων θὰ δυνηθῶμεν νὰ φέρωμεν εἰς πέρας τὸ ἀκανθῶδες ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνελάβομεν. Ὑπεβάλομεν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς σχέδιον ἐξουσιοδοτήσεως διὰ τὴν ἐπίσπευσιν τῆς μελέτης τῆς τραπεζιτικῆς καὶ νομισματικῆς μεταρρυθμίσεως. Εἴχομεν πᾶσαν τὴν διάθεσιν ὅπως ἐπὶ τῶν μέτρων τούτων συζητήσωμεν ἐπὶ μακρόν. Ὁ χρόνος ἀπολείπει καὶ εἶναι τοῦτο γνωστόν. Εἴμεθα ὑπόχρεοι καὶ πάλιν νὰ μεταβῶμεν εἰς Γενεύην ὅπως συμπληρώσωμεν τὸ ἔργον τῆς οἰκονομικῆς τῆς χώρας ἀνορθώσεως. Εἶναι ἐσχάτη τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ παραποίησις τὸ λεγόμενον ὅτι πρέπει πᾶν μέτρον ζητούμενον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως νὰ δίδεται μετὰ μακρᾶς ταλαιπωρίας. Ἓν ἔχει δικαίωμα ἡ Βουλή, νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ τὴν μείωσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς, ἀλλὰ τοιαύτη μείωσις δὲν ὑπάρχει ὅταν τὰ μέτρα ἐπὶ τῶν ὁποίων ζητοῦμεν τὴν ἐξουσιοδότησιν θὰ ὑποβληθοῦν εἰς μίαν συζήτησιν, εἰς δευτέραν βάσανον ἐνώπιον τῆς κοιν. ἐπιτροπῆς καὶ εἰς τρίτην πάλιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς συζήτησιν πρὸς κύρωσιν. Ἔχομεν λοιπὸν ἀντὶ τοῦ διπλοῦ ἐλέγχου, ὁ ὁποῖος θὰ ἠσκεῖτο ὁμαλῶς, τριπλοῦν ἔλεγχον τὸν ὁποῖον θ' ἀσκήσει ἡ Βουλή. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητοῦμεν εἶναι ἡ κατ' ἀρχὴν ἔγκρισις τῶν μέτρων ἡμῶν, ὅπως δυνάμει τῆς ἐγκρίσεως ἐμφανιζόμενοι ἐνώπιον τῆς Κ.Τ.Ε. συμπληρώσωμεν τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον. Ἂν ἡ Βουλὴ διστάζῃ, ἂν δὲν τὰ ἐγκρίνῃ κατ' ἀρχὴν ἂς τὰ καταψηφίσῃ Ἀλλὰ ἐὰν τὰ ἐγκρίνῃ δὲν δυνάμεθα νὰ τὰ ἀφίσωμεν ἔωθεν χάριν τῶν δικαιωμάτων, μὴ παραθιαζομένων. Ἐξήτασα κύριοι καταθέτων τὸν προϋπολογισμὸν τὰς ἐνδεχομένας ἀπόψεις οἱασδήποτε ἄλλης πολιτικῆς καὶ ἀπέδειξα ὅτι δι' οὐδεμιᾶς ἄλλης πολιτικῆς δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν. Ἐξήτασα καὶ τὰς ἐκτεθείσας ἀπόψεις τοιαύτας, αἱ ὁποῖαι ἄγουν εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα. Τὸ πρόγραμμα ἡμῶν δὲν εἶνε ἔργον στιγμιαίας ἐμπνεύσεως ἀλλὰ ἀπαύγασμα πείρας. Δὲν δυνάμεθα τίποτε νὰ ἐλπίσωμεν διὰ τῶν δανείων, διὰ τῶν πιστώσεων ἢ διὰ τῶν ἐσωτερικῶν μέτρων. Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν πάντα ταῦτα θὰ καταβληθοῦν ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ ὅσῳ ταχύτερον τόσον ἡ θεραπεία θὰ εἶναι ταχυτάτη. Κύριοι ἐπέστη ἡ ὥρα τῶν ἀποφάσεων. Ἕκαστος ἐξ ὑμῶν ἂς ἀναμετρήσῃ τὸ ψυχικὸν σθένος αὐτοῦ. Ἔχομεν τὴν δύναμιν τῶν θυσιῶν, δυνάμεθα νὰ παραβλέψωμεν τὰ ἐκλογικά μας συμφέροντα· ὑψούμεθα εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων; ἔχει καλῶς, ἂν ὄχι ἄλλοι θὰ ἔλθουν ὅπως ἐφαρμόσουν ἕτερον πρόγραμμα (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι ὁμιλήσας μετὰ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν προσεπάθησε νὰ διαπιστώσῃ τοὺς λόγους, οἵτινες ἐπέφερον τὴν διάσπασιν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν χωρὶς νὰ θίξῃ τοὺς τέως συναδέλφους του. Ὅταν λέγει, ὁ πολιτικὸς παραβιάζει τὰς ἀρχάς του καὶ τὰς πεποιθήσεις του δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ περιφρουρήσῃ τὰ ἐμπιστευμένα εἰς αὐτὸν Λαϊκὰ συμφέροντα. Ὅταν εἶχον τὴν πεποίθησιν ὅτι τὰ καλύμματα τῆς Τραπέζης ἀνῆκον εἰς κατόχους τραπεζογραμματίων ὤφειλα νὰ ἀποχωρήσω τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ δὲν ἦτο μόνον τοῦτο, διότι καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς σταθεροποιήσεως διϊστάμην. Εἶπον ἀκόμη ὁμιλῶν ὅτι ἡ περαιτέρω συνεργασία ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ κυβερνήσει δὲν ἦτο δυνατή, διότι ἀνεπτύχθη μία δύσκολος κατάστασις συνεργασίας, ἡ ὁποία κατέστησεν λίαν δύσκολον τὴν κυβερνητικὴν μηχανήν. Ὑπῆρξε δὲ πλὴν τῆς τελευταίας διαστάσεως. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν ὅτι ὑπῆρξα ἐγὼ ἡ αἰτία τῆς δυσχεράνσεως ἐν τινι τῶν ἔργων τῆς Οἰκουμενικῆς. Ἀλλὰ μεταξὺ τῶν πρώτων ζητημάτων τῶν ὁποίων εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ἦτο καὶ τὸ στρατιωτικὸν ζήτημα. Δὲν ὑποθέτω δὲ ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία διὰ τὴν τροπὴν τὴν ὁποίαν ἔλαβε καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἀναγινώσκει ἀκολούθως ὁ κ. Τσαλδάρης ἐπιστολήν του ἀπευθυνθεῖσαν πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν 1ην Ἰουνίου, ὅτε ἀπῄτησε τὴν δημοσίευσιν τῶν στρατιωτικῶν πινάκων καὶ ἐλάμβανε, λέγει, τὴν ἀπάντησιν ὅτι ἔπρεπε νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ οἱ στρατιωτικοὶ παράγοντες.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἀποδεικνύει ὅτι ὑπῆρχε μὲν μία ἀνωμαλία ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἦτο κυρία τῆς καταστάσεως.

Π. Τσαλδάρης. Θέλω νὰ εἴπω ὅτι ἡ ἀνώμαλος

κατάστασις ἐκρατεῖτο μέχρις ἐσχάτων καὶ ἐπανειλημμένως συνεπείᾳ τούτου εἶχον δηλώσει εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἐγὼ θὰ ἠδυνάμην νὰ ἀποχωρήσω τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ὁποίαν ἐν τούτοις θὰ ἐξηκολούθουν νὰ παρέχω τὴν ὑποστήριξίν μου πρὸς ἐπίτευξιν τῶν παρ' αὐτῆς ἐπιδιωκομένων σκοπῶν. Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μὲ προκαλέσῃ, ἵνα ἐκθέσω πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν ἐπεθύμουν νὰ ἀναφέρω. Διότι ἐὰν ὑπῆρχεν ἓν κόμμα, τὸ ὁποῖον εἶχε λόγους νὰ αἰσθάνεται δυσχερείας ὅπως μετάσχῃ τῆς Οἰκουμενικῆς τοῦτο ἦτο τὸ κόμμα οὗτινος ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἡγοῦμαι. Παρ' ὅλα ταῦτα, διότι ὡρμώμην ἀπὸ τὴν ἰδέαν τῆς ἐξυπηρετήσεως τῆς Πατρίδος, ἐδεχόθην νὰ συμμετάσχω τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐγενόμην πολλάκις καὶ δυσάρεστος πρὸς τοὺς φίλους μου. Ἐνθυμοῦμαι δὲ ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνεγνώρισεν ὅτι ὑποβάλλομαι εἰς θυσίας ὅταν ἔληξαν αἱ διαπραγματεύσεις πρὸς κατατρισμὸν τῆς Οἰκουμενικῆς. Ἀλλ' ἔχω καὶ ἐγὼ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ δὲν ὑφίσταται οὐδεμίαν θυσίαν οὔτε ὑποβάλλεται εἰς τοιαύτας, ἐφ' ὅσον ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπηρετῇ τὴν Πατρίδα. Συνεχίζων, τονίζει ὅτι καὶ τὸν νόμον περὶ ἀπελάσεως ἤθελε μετὰ πολλῆς ἀποστροφῆς ἐφαρμοζόμενον, ὅτι δὲ οὐδέποτε εἶπεν ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν δύναται ν' ἀναλάβῃ οἰκονομικῶς οὐδὲ παρέστησε ποτὲ τὴν κατάστασιν αὐτοῦ ἀπελπιστικὴν διότι γνωρίζει καὶ οὗτος καλῶς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ γνωρίζει τὴν ζωτικότητα καὶ τὴν ἐργατικότητα, ἡ ὁποία τὸν χαρακτηρίζει. Ἀντικρούει εἶτα τὸ λεχθὲν ὅτι ἐζητήθη νὰ ἐπιστρέψῃ ἡ ἀποστολὴ ἐκ Γενεύης καὶ τονίζει, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ κατηγορῶνται οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν ταῖς ἐφημερίσι ἀναγραφομένων, διότι ἐὰν τοῦτο ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν ἔπρεπεν ἀπὸ πολλοῦ οὗτος νὰ ἔχῃ ἀπέλθῃ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως. Περαίνων τονίζει ὅτι καὶ ἐν Γενεύῃ ἡ ἀποστολὴ ἐνήργησε χωρὶς οὐδεμίαν γνῶσιν νὰ ἔχουν τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν γίνεται οὔτε εἰς ὁμοιογενεῖς Κυβερνήσεις.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** ἀναφερόμενος εἰς τὰ τοῦ Σουηδικοῦ δανείου λέγει ὅτι δὲν δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ ὅτι ἠγέρθη ἐνταῦθα θόρυβος ἐπὶ τῶν Σουηδικῶν προτάσεων τοιοῦτος ὥστε νὰ ἀσκήσῃ ἠθικὴν ἐπιβολὴν ἐφ' ἡμῶν καὶ νὰ κλονίσῃ τὴν ἐν Γενεύῃ θέσιν τῆς ἀντιπροσωπείας. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἡ συζήτησις ἐξέπεσεν εἰς λεπτομερείας εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἀρέσκομαι. Ἐπὶ τοιούτων δὲ λεπτομερειῶν δὲν δύνανται νὰ προσκρούσουν ποτὲ αἱ Κυβερνήσεις. Διότι ἔγραψα ἐγὼ ἢ ἄλλος τις μίαν ἐπιστολήν, ἐὰν εἴμεθα σύμφωνοι ἐπὶ τῶν μεγάλων προβλημάτων, θὰ ἔπρεπε νὰ διασπασθῇ ἡ ἑνότης τῆς Κυβερνήσεως, καθ' ἣν μάλιστα στιγμὴν θὰ ἦτο ἴσως ἀκόμη ἀναγκαία ἡ συνεργασία τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος; Συνεχίζων, τονίζει ὅτι πάντοτε ὑπῆρξεν διώκτης τῆς στρατοκρατίας, ἀπὸ τοῦ 1923 δὲ διεξήγαγε σφοδροτάτους ἀγῶνας κατὰ πάσης στρατιωτικῆς ἐκδηλώσεως, μὴ προσελθὼν οὐδὲ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Δ' Συντακτικῆς Συνελεύσεως μολονότι φρονεῖ ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1922 εἶναι ἄξιος Ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης.

(Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τὸ Λαϊκὸν κόμμα διαμαρτυρόμενον ἀποχωρεῖ).

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** συνεχίζων λέγει ὅτι οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει ἐξάψεων, οὐδὲ δύναται μὲ τὰς ἐξάψεις νὰ λύωνται ζητήματα ἐπὶ τῶν ὁποίων θέλει ὁμιλήσῃ ἡ Ἱστορία. Περαιτέρω παρέχει πληροφορίας τινὰς σχετικὰς μὲ τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Τσαλδάρη λεχθέντα ὡς πρὸς τὴν δημοσίευσιν τῶν στρατιωτικῶν πινάκων.

Ὁ κ. ***Ι. Μεταξᾶς*** λέγει ὅτι τὴν προηγουμένην ἑσπέραν πρὶν ἀποσταλῇ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Τσαλδάρη ὁ ἐκνευρισμὸς εἰς τὸ στράτευμα εἶχε φθάσει εἰς ἐπικίνδυνον σημεῖον. Διότι ἐπὶ δίμηνον καὶ τρίμηνον ὁ τύπος ἐδημοσίευε καθ' ἑκάστην σχετικὰ μὲ τὰς δημοσιεύσεις τῶν πινάκων καὶ τὴν ἐπαναφορὰν τῶν ἀποτάκτων, τὰ ὁποῖα δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ γεννήσουν τὸν ἐρεθισμὸν αὐτῶν. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ὁ ἐρεθισμὸς εἶχε φθάσει εἰς ἐπικίνδυνον σημεῖον. Συνηντήθημεν τότε εἰς τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, ὁ ὁποῖος λυποῦμαι διότι δὲν εἶνε τὴν στιγμὴν αὐτὴν παρών, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν. Ἐθέσαμεν τότε τὸ ζήτημα τί θὰ πράξωμεν ἐν περιπτώσει κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐρεθισμὸς τοῦ στρατοῦ ἐξεδηλοῦτο ἐμπράκτως καὶ εἴπομεν τότε ὅτι θὰ ἐλαμβάνετο πᾶσα ἐνέργεια πρὸς καταστολὴν πάσης στρατιωτικῆς στάσεως, θὰ ἐδημοσιεύομεν τοὺς πίνακας ἀμέσως καὶ ἐὰν πρόκειται νὰ πέσωμεν ἀπὸ στάσιν προτιμότερον νὰ πέσωμεν παρὰ νὰ ὑποχωρήσωμεν εἰς τὸ ζήτημα αὐτό. Κατόπιν ἔγινε σκέψις περὶ ἀναβολῆς ἐπί τινας ἡμέρας, τὴν ὁποίαν παρεζήγγησεν ὕστερ ὁ ἡγέτης τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος καὶ ἀπέστειλε τὴν ἐπιστολὴν τῆς ἐπομένης, τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἀπέστελλεν ἐὰν ἐγνώριζεν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα συνέπεσαν τὴν ἰδίαν νύκτα. Ἡ ἐπανάστασις εἶχε κατασταλῇ καὶ ὅσοι ἠγρυπνήσαμεν τὸ εἰξεύρομεν καλά. Αὐτὰ δὲν τὰ λέγω διὰ νὰ μειώσω τὴν ἐνέργειαν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, ἀλλ' εἶνε ἡ ἀλήθεια.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** συνεχίζων ἀναφέρει πῶς ὁ Ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων κ. Βενιζέλος εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ γράψῃ εἰς τὸν «Κήρυκα τῶν Χανίων» τὸ ἄρθρον τοῦ ὁποίου μνείαν ἔκαμεν ὁ κ. Τσαλδάρης. Ἀλλά, λέγει, δὲν εἶνε ἡ παροῦσα ὥρα, ὥρα ἀντεγκλήσεων. Κατὰ τὰς στιγμὰς ταύτας δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μεταφέρωμεν τὴν πολιτικὴν συζήτησιν ἀπὸ τῶν μεγάλων προβλημάτων εἰς τὰ ζητήματα ἐπουσιωδῶν λεπτομερειῶν.

Ὁ κ. ***Κ. Ἀγγελόπουλος*** ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τὰ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Κράτους, τὰ διαδοχικὰ ἐλλείμματα τῶν προϋπολογισμῶν καὶ τὰς ἐκ τούτων συνεπείας διὰ τὰ δημόσια καὶ τὰ λαϊκὰ οἰκονομικά. Κακίζει τὴν ἀκολουθουμένην δανειακὴν πολιτικὴν καὶ προτείνει ὅπως ἀντὶ ταύτης ζητηθῇ παρὰ τῆς Κ.Τ.Ε. ἡ ἐπὶ πεντακετίαν ἀναστολὴ πληρωμῆς χρεωλυσίου διὰ τὰ πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν χρέη, ἵνα διὰ τῆς ἀναβολῆς τοῦ βάρους τούτου καλύψωμεν τὸ ἔλλειμμα τῆς χρήσεως 1926—27 καὶ ἀποφύγωμεν τὸ ζητούμενον δάνειον, ὅπερ ἀσφαλῶς θὰ ζητηθῇ καὶ τὸν ἐπόμενον χρόνον διὰ τὴν κάλυψιν ἄλλων κενῶν. Καταλήγων κηρύσσεται κατὰ τῆς νόμῳ σταθεροποιήσεως τοῦ νομίσματος καὶ συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μὴ σπεύδῃ διὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεων, αἱ συνέπειαι τῶν ὁποίων εἶνε ἀγνώστου ἐκτάσεως.

Ὁ κ. ***Γ. Κακουλίδης*** λέγει ὅτι ἡ ὑπὸ συζήτησιν πολιτικὴ ἀποτελεῖ σταθμὸν μεταβατικὸν ἀπὸ τῆς περιόδου ἑκατὸν ἐτῶν 1821--1922, εἰς μίαν νέαν περίοδον ἀναγεννήσεως. Ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ πολιτικὴ τῆς νέας ταύτης περιόδου:

1) Ἡ Ἑλλὰς δέον ν' ἀκολουθήσῃ τὴν σοφὴν συμβουλὴν τοῦ Περικλέους θνήσκοντος: «Προσέξατε νὰ μὴ αὐξήσετε ἐπὶ πλέον τὸ Κράτος τῶν Ἀθηνῶν.» καὶ νὰ διαθιώσῃ ἐπὶ μίαν τουλάχιστον γενεὰν (33 ἔτη) εἰρηνικῶς. 2) Νὰ δαπανήσῃ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τῶν 33 ἐτῶν.

α) 80 ἑκατομμύρια λιρῶν διὰ νὰ μεταβάλῃ ἑαυτὴν εἰς Ἑλβετίαν (δημόσια ἔργα, διὰ Διοίκησιν (δημόσια κτίρια καὶ σχολαὶ διοικητικαὶ) καὶ διὰ μόρφωσιν τῶν Ἑλλήνων (σχολεῖα παντὸς εἴδους). β') 30 ἑκατ. λιρῶν διὰ μόνιμον στρατιωτικὴν παρασκευήν. γ') 10 ἑκατ. λιρῶν διὰ μόνιμον ναυτικὴν παρασκευήν.

Ἤτοι τὸ ὅλον 120 ἑκατ. λιρῶν, ἀναλογοῦντα εἰς 3 1)2 ἑκατ. λιρῶν κατ' ἔτος. Διὰ νὰ ἀνθέξῃ, χρειάζεται μεθοδικὸν πρόγραμμα οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ πρὸ παντὸς ὄχι δάνεια.

Ἂς ἐξετάσωμεν λοιπὸν μεθοδικῶς τὴν οἰκον. πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως. Πρῶτον τὴν νόσον. Ἔπειτα τὴν ἐπιρροὴν

τῆς νόσου τοῦ νομίσματος ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης χωριστὰ ἐπαγγ. τάξεως. Τρίτον τὰ φάρμακα.

Ἵνα παραστήσῃ τὴν νόσον ὁ κ. Γ. Κακουλίδης λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας ἓν τάλληρον, καὶ κόπτων βαθμηδὸν αὐτὸ ἵνα παραστήσῃ τὰς ἀπὸ τοῦ 1920 περιπετείας τοῦ νομίσματος (πτῶσιν αὐτοῦ, κοψίματα τοῦ Κράτους) παριστᾷ ζωηρῶς τὸ κομμάτι τοῦ ἀπέμεινε (1 1)2 ο)ο εἰς χρυσόν. Καὶ λέγει: Αὐτὸ τὸ μικρὸ τὸ κομματάκι σταθεροποιεῖ ἡ Κυβέρνησις. Τὰ μεγάλα κομμάτια ποῦ ἐπέταξα εἶνε τὰ μετατραπέντα εἰς χρυσὸν καὶ κατατεθέντα εἰς Τραπέζας τοῦ ἐξωτερικοῦ. Καὶ αὐτὰ τὰ σταθεροποιεῖ ἡ Κυβέρνησις, ἵνα μὴ ἐπιστρέψουν πλέον εἰς Ἑλλάδα.

Ἐξετάζει κατόπιν χωριστὰ τὴν ἐπιρροὴν τῆς νόσου ἐπὶ τῶν 9 Ἐπαγγελματικῶν Τάξεων. 1) Μεγάλοι ἀγροκτηματίαι. Αὐτοί, περὶ τὰς 2000, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ λάβουν π.χ. χιλίας δραχμὰς χρυσᾶς, τώρα θὰ λάβουν χιλίας χαρτίνας μὲ λίραν 400. 2) Ἀγρόται. Αὐτοί, ἀφοῦ εἶδαν τὸ χαρτονόμισμα τοῦ σεντουκίου των νὰ ἐξατμίζεται καὶ νὰ κόπτεται, εἶδον καὶ τὰ προϊόντα των νὰ μὴ παρακολουθοῦν τὴν λίραν μετὰ τὸ 1920. Καὶ οὕτω πληρώνουν ἀρνητικὸν φόρον εἰς τὴν σταθεροποίησιν τῆς δραχμῆς μετὰ τὴν ὑποτίμησιν αὐτῆς. Εἶνε τὰ 70 ο)ο τοῦ πληθυσμοῦ, ἤτοι 4.200.000 ψυχῶν.

3) Μεγαλέμποροι. Αὐτοὶ μετέτρεψαν τὴν περιουσίαν των εἰς χρυσὸν καὶ εἶναι κατενθουσιασμένοι μὲ τὴν σταθεροποίησιν εἰς τὰ 400. 4) Μικρέμποροι. Μικροτέρα κατανάλωσις, οἱ φόροι ἐγειναν εἰς χρυσόν, τώρα τοῖς προσετέθη καὶ ἄρσις τοῦ ἐνοικιοστασίου. 5) Μεγαλοβιομήχανοι. Ἐπλούτισαν ἀπὸ τὴν ὑποτίμησιν τῆς δραχμῆς καὶ τὴν ὕψωσιν τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν εἰς χρυσόν.

6) Μικροβιομήχανοι. (βιοτέχναι). Ὅπως καὶ οἱ μικρέμποροι. 7) Διανοούμενοι. Μεγάλοι Δικηγόροι καὶ Ἰατροὶ ἐπλούτισαν. Οἱ Καλλιτέχναι ἐπτώχυναν. Οἱ Δημοσιογράφοι ἐπώλουν τὴν ἐφημερίδα τῶν 10 λεπτὰ χρυσᾶ, τώρα τὴν πωλοῦν 6 λεπτὰ χρυσᾶ. 8) Ὑπάλληλοι (δημόσιοι, ἰδιωτικοί, συνταξιοῦχοι, ἀνάπηροι). Ἔπαθαν συμφοράν. Εἶναι τὰ 20 ο)ο τοῦ πληθυσμοῦ, δηλαδὴ 1.200.000 ψυχῶν. 9) Ἐργάται. Μικρότεροι καὶ σπάνιον ἡμερομίσθιον. Πεῖνα.

Γενικῶς: Ἡ ὕψωσις τῆς λίρας ἔφερε τὰ ἑξῆς κατὰ σειρὰν φαινόμενα. 1) Στενότητα νομίσματος. 2) Ὕψωσιν τοῦ τόκου. 3) Νέκρωσιν ἐμπορίου. 4) Χρεωκοπίας καὶ ἀνεργίαν, 5) Κομμουνιστικὰς τάσεις.

Καὶ ἔρχεται ἡ Κυβέρνησις καὶ λέγει: Σταθεροποιῶ τὴν ὕψωσιν τῆς λίρας ἄρα σταθεροποιῶ τὰς ὀλεθρίας συνεπείας της. Ἐὰν ὑπῆρχεν ἡ «Βουλὴ τῶν τάξεων», ἣν προέτεινα, δὲν θὰ ἐτόλμα ἡ Κυβέρνησις νὰ εἰσηγηθῇ τοιοῦτον νομοσχέδιον, ὠφελοῦν τὰ 2 ο)ο τοῦ πληθυσμοῦ (κεφαλαιούχους) καὶ ζημιοῦν τὰ 98 ο)ο (βιοπαλαιστάς).

Ἐξετάζει κατόπιν τὰς ἰδικωτέρας καὶ πρωτοφανεῖς συνθήκας συναλλάγματος ὑφ' ἃς εὑρίσκεται ἡ Ἑλλάς, ἥτις ἐνῷ ἐξάγει προϊόντα 12 ἑκατ. λιρῶν εἰσάγει συνάλλαγμα 24 ἑκατ. λιρῶν, ἀπὸ μετανάστας καὶ ἀπὸ εἰσοδήματα καταθέσεων εἰς χρυσόν, ἃς καταθέσεις ὑπολογίζει εἰς 100 ἑκατ. λιρῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας νομίζει ὅτι ὡς φάρμακα ἐνδείκνυνται: α) Μία νέα Τράπεζα μεγάλης ἀσφαλείας 2) Βαθμιαία πτῶσις τῆς λίρας 2 δρχ. κατὰ μῆνα ἐπὶ 3 ἔτη καὶ βλέπομεν.

Ἡ νέα αὕτη «Ἰδρυοφλητικὴ Τράπεζα τοῦ Κράτους» πρέπει νὰ ἔχῃ τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικά: 1) Τὰ κεφάλαια αὐτῆς νὰ εἶνε Κρατικὰ καὶ μέτοχοι ὅλοι οἱ Ἕλληνες ποὺ θὰ τὰ πληρώσουν καὶ ὄχι οἱ μέτοχοι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. 2) Νὰ προέρχωνται ἐκ δανείων 3 ἑκατομμ. λιρῶν ὁμίλων Τραπεζῶν Ἀγγλικῶν, Γαλλικῶν καὶ Ἀμερικανικῶν, καὶ τῶν 3 ἑκατ. τῶν καλυμμάτων τὰ ὁποῖα ἡ Ἐθνικὴ νὰ δανείσῃ πρὸς 4 ο)ο. 3) Εἰς τὴν Τράπεζαν ταύτην νὰ παραχωρηθῇ τὸ μονοπώλιον ἀγοραπωλησίας συναλλάγματος, οὕτως ὥστε νὰ γείνῃ ὁ μόνος ρυθμιστὴς καὶ ὅπως παύσουν αἱ Τράπεζαι, καὶ πρώτη ἡ Ἐθνική, νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὸν Ἑλλ. Λαὸν καὶ νὰ κερδίζουν ἀθέμιτα κέρδη. 4) Νὰ τῆς δοθῇ τὸ δικαίωμα ἐκδόσεως χαρτονομίσματος χρυσῆς δραχμῆς, οὐχὶ ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας, διὰ τοὺς ἐφιεμένους νὰ κάμουν συναλλαγὰς εἰς χρυσόν. 5) Τὸ προσωπικὸν τῆς Τραπέζης θ' ἀποτελῆται: α) Διοικητὴς Ἕλλην, διοριζόμενος ὑπὸ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως, β) πέντε σύμβουλοι, εἷς ὑπὸ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως, ἀνὰ εἷς τοῦ ὁμίλου Ἀγγλικοῦ, Γαλλικοῦ, Ἀμερικανικοῦ καὶ Ἐθνικῆς. γ) εἷς Κυβ. Ἐπίτροπος. 6) Ἡ νέα Τράπεζα δὲν θὰ ἔχῃ δικαίωμα νὰ ἐκτελῇ τραπεζιτικὰς ἐργασίας εἰς χαρτονόμισμα οὔτε νὰ δέχεται καταθέσεις εἰς χαρτονόμισμα, θὰ ἀγοράζῃ καὶ θὰ πωλῇ συνάλλαγμα, θὰ παρέχῃ δάνεια εἰς χρυσὸν ἐπὶ ἐνεχύρῳ ἀξιῶν εἰς χρυσόν, καὶ θὰ δέχεται καταθέσεις μόνον εἰς χρυσόν. 7) Ἡ νέα Τράπεζα θὰ ὑποκαταστήσῃ τὴν ὑπάρχουσαν Ἐπιτροπὴν Ἀποκαταστάσεως προσφύγων εἰς ὅλα τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα, διὰ τμήματος ἐργασιῶν αὐτῆς προσφυγικῶν. 8) Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα θὰ παραμείνῃ ὡς ἔχει ὡς Ἐκδοτική.

Προσθέτει ὅτι ἐὰν ἱδρυθῇ τοιαύτη Τράπεζα, ἂς μαίνεται τριγύρω της ὁ ἀγὼν Καθεστωτικοῦ, Παγκάλου, ἡμερολογίου κτλ., δὲν θὰ τὴν ἐπηρεάζει καθόλου. Παράδειγμα ἡ Βουλγαρικὴ Τράπεζα.

Οὕτω, μὲ αὐτὴν τὴν Τράπεζαν, ρυθμιστὴν πτώσεως τῆς λίρας 2 δραχ. κατὰ μῆνα, καὶ μὲ ἐξόφλησιν τῶν δύο ἀναγκαστικῶν δανείων δι' ἐκδόσεως χαρτονομίσματος (ἄφθονον ἀντίκρυσμα θὰ ὑπάρχῃ) ἀποσυρθησομένου ἐντὸς πενταετίας, ὅλα τὰ ὀλιβερὰ τῆς σταθεροποιήσεως φαινόμενα θὰ λείψουν: στενότης νομίσματος, ὑψηλὸς τόκος κτλ. Μὲ τὴν σταθεροποίησιν θὰ ὑψωθῇ ὁ τιμάριθμος καὶ θὰ ἔχωμεν λαϊκὴν ἐξέγερσιν.

Καὶ συμπεραίνει:

1) Ἀπαραίτητος ἡ «Προεξοφλητικὴ Τράπεζα τοῦ Κράτους» ὑπὸ ἠπιώτερον ἢ ἡ Ε. Α. Προσφύγων ἔλεγχον ἵνα α) ἐμπνεύσῃ ἀσφάλειαν ἀπὸ Καθεστωτικοῦ, Ἡμερολογιακοῦ, Ποιγκαλικοῦ κτλ. κτλ. κινδύνων, β) διευκολύνῃ τὴν λύσιν τῶν προσφυγικῶν προβλημάτων, γ) ρυθμίζῃ τὸ συνάλ., δ) βοηθῇ εἰς συμφέροντας ὅρους δανείων καὶ ρευλάμαν Ἑλλάδος.

2) Ἀπαραίτητος ὑποτίμησις τῆς λίρας 2 δραχ. μηνιαίως διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: α) ἄρσιν στενότητος β) πτῶσιν τόκου γ) πτῶσιν τιμαρίθμου δ) προσαρμογὴν τῆς τιμῆς τῆς λίρας πρὸς τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων ε) πρὸς ἔμπνευσιν ἐμπιστοσύνης καὶ παλιννόστησιν τῶν φυγαδευθέντων εἰς χρυσὸν κεφαλαίων. στ) ἐξάλειψιν ἀνεργίας καὶ κομμουνισμοῦ.

Ἂν δὲν γείνουν αὐτά, προβλέπω παλλαϊκὴν ἐξέγερσιν, ἰδίᾳ Ἀγροτῶν, Ὑπαλλήλων καὶ Ἐργατῶν (5.400.000 λαοῦ).

Καὶ ἐπιλέγει: Κάμνετε Πολιτικὴν Κεφαλαιοκρατίας. Κάμνω Πολιτικὴν Δημοκρατίας. Φροντίζετε διὰ τὴν τσέπην τῶν 2 ο)ο τοῦ Ἑλλ. Λαοῦ. Φροντίζω διὰ τὴν τσέπην τῶν 98 ο)ο Ἀγωνίζομαι, κατάμονος ἀπέναντι πέντε Κομμάτων, ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας τοῦ «Ἀνθρωπίνου Ἰδανικοῦ» τοῦ Παρθενῶνος, ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας τοῦ Ἰησοῦ, τῶν ἀδυνάτων καὶ ἀπροστατεύτων, τοὺς ὁποίους ὡς Βουλευτὴς ἔχω καθῆκον νὰ προστατεύσω, ἀδιαφορῶν διὰ τὴν πολιτικήν μου ζημίαν. Ἴσως ὁ Λαὸς μὲ ἐννοήσῃ. Μέσα εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν τῆς ἰδικῆς σας Δημοκρατίας ἐγὼ ἀσφυκτιῶ, καὶ θὰ καταψηφίσω τὴν Κυβέρνησιν, κρατῶν τὴν σημαίαν τῆς ἰδικῆς μου γνησίας Ἑλληνικῆς ἀρχαίας Δημοκρατίας.

Ὁ κ. ***Ι. Μεταξᾶς*** (Ὑπ.Συγκ.) Θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ, λέγει, νὰ φέρω τὸν λόγον ἐπὶ τῶν ἑξῆς. Κατόπιν μιᾶς φράσεως τοῦ ἀξιοτίμου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν συναδέλφου τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἀπῆλθε τῆς αἰθούσης ταύτης. Γνωρίζετε κ. Πρόεδρε, καθὼς γνωρίζει καὶ ἡ Βουλὴ ὅτι τὸ κόμμα τῶν Ἐλευθεροφρόνων εἶχε καὶ ἔχει ἐπὶ τοῦ παρελθόντος περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων ἐν πολλοῖς διαφορετικὰς ἰδέας μὲ τὰ κόμματα τὰ μὲ ὁποῖα σήμερον συμπράττει. Ἀλλ' ἐθεώρησε καθῆκον χάριν τῆς σωτηρίας τοῦ τόπου νὰ θέσῃ τὰς ἀντιθέσεις ταύτας

κατὰ μέρος ὅπως καταστῇ δυνατὴ ἡ συνεργασία. Ἐτείναμεν πρὸς ἀλλήλους τὰς χεῖρας καὶ ἐβαδίσαμεν πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ οὕτω θὰ ἐξακολουθοῦμεν νὰ πράττωμεν, μέχρις οὗ ἡ Ἑλλὰς ἐξέλθῃ ἐκ τῆς κρισίμου θέσεώς της. Τὸ κόμμα τῶν ἐλευθεροφρόνων δὲν ἔχει διόλου σκοπὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς φράσεως τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου, ἡ ὁποία ἄλλως τε εἶναι προσωπική του γνώμη. Ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ἔδωκεν ἐξηγήσεις περὶ τούτου, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ἐπαρκεῖς. Μ' ὅλον τοῦτο καὶ μ' ὅλον ὅτι τὰ κόμματα τὰ ὁποῖα μᾶς ὑποστηρίζουν ἔχουν ἀρκετὴν δύναμιν νὰ προχωρήσωμεν μέχρι τέλους, τὸ κόμμα τῶν ἐλευθεροφρόνων, ὅπως κατεδίκασε πάντοτε τὴν ἀποχὴν ἐπίσης πάντοτε θὰ καταδικάζῃ καὶ τὰς ἐξόδους ἐκ τῆς αἰθούσης ταύτης, διότι νομίζω ὅτι ὁ ἑλληνικὸς Λαὸς μᾶς ἔστειλε νὰ ἐργαζώμεθα ἐνταῦθα καὶ οὐχὶ νὰ φεύγωμεν, μ' ὅλα ταῦτα θὰ ἐθεώρουν καλὸν ἂν ἦτο δυνατὸν πρὸς ἄρσιν καὶ πάσης δικαιολογίας περαιτέρω ἀποχῆς ἂν ἦτο δυνατόν, λέγω ἕνα εὑρεθῇ μία κάποια διέξοδος, ἂν ἤθελεν ὁ ἀξ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς νὰ κάμῃ μίαν δήλωσιν καὶ νὰ ἐξηγήσῃ περισσότερον τὴν ἰδέαν του κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ δοθῇ διέξοδος ἱκανοποιητικὴ διὰ τὸ λαϊκὸν κόμμα, οὕτως ὥστε καὶ ἡ κοινὴ γνώμη, ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ λαϊκὸν κόμμα ἐπιμείνῃ ἐπὶ τῆς στάσεώς του ταύτης, ὅπερ δὲν πιστεύομεν, νὰ μὴ ῥίψῃ τὸ βάρος ἐφ' ἡμῶν τῶν συμπραττόντων κομμάτων.

Γ. Καφαντάρης. Λυποῦμαι εἰλικρινῶς διὰ τὴν ἐκ τῆς αἰθούσης ἀποχώρησιν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, οὗτινος τὴν παρουσίαν πρῶτος ἐγὼ ἐπιθυμῶ κατὰ τὴν συζήτησιν ἰδίᾳ τῶν οἰκονομικῶν μέτρων. Ἐξέφρασα προσωπικὴν ἱστορικὴν κρίσιν ὡς πρὸς τὴν ἀναγκαίτισιν τῆς Ἐθνικῆς καταστροφῆς ὑπὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1922 μετὰ τῆς ὁποίας ἐπὶ πολλῶν ἄλλων εὐρέθην διαφωνῶν. Ἡ κρίσις μου ἐν οὐδεμιᾷ διατελεῖ σχέσει πρὸς τὰ γεγονότα, ὅσα θίγουν τὸ Λαϊκὸν κόμμα. Δὲν εἶνε ἄγνωστον μεταξὺ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ κομμάτων ὅτι βαθεῖαι ὑφίστανται ἀντιθέσεις ἐν τῇ κρίσει τῶν γεγονότων τοῦ προσφάτου παρελθόντος. Οὐδεὶς δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τῶν ἄλλων νὰ ἀπαρνηθοῦν τὰς πεποιθήσεις των. Πάντες ὀφείλουν νὰ ἀποφεύγουν νὰ ἐκφράζωνται ἀνευλαβῶς περὶ τῶν ἀντιπάλων των. Δὲν νομίζω ὅτι ἐξωλίσθησα εἰς τοιοῦτον σφάλμα. Ἐὰν εἶχον τὴν συναίσθησιν ταύτην, δὲν θὰ ἐδίσταζον ποσῶς νὰ τὸ ἀναμολογήσω. Δὲν εἶχον πρόθεσιν νὰ θίξω κανένα καὶ νομίζω ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐξακολουθήσωμεν ἐν ὁμαλότητι τὰς συζητήσεις (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Γ. Πεζματζόγλου***, λέγει ὅτι εἰς τοιαύτην ὥραν δὲν δύναται πλέον νὰ χωρήσῃ ἡ συζήτησις, διότι πάντες οἱ βουλευταὶ εἶνε καταπεπονημένοι. Αὐτὸς τουλάχιστον δηλοῖ ὅτι παραιτεῖται τοῦ λόγου ἐὰν ἐπιμείνῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι ὑπάρχει παρεξήγησίς τις, διότι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ὁμιλήσουν δύνανται νὰ τὸ πράξουν κατὰ τὰς ἑπομένας συζητήσεις. Ἤδη πρόκειται περὶ ζητήματος ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, εἴθισται δὲ νὰ μὴ ἐξέρχεται ἡ Κυβέρνησις τῆς αἰθούσης τῆς Βουλῆς ἂν δὲν λήξῃ ἢ ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων συζητήσεις.

Ὁ κ. ***Ι. Μεταξᾶς*** δηλοῖ ἐπίσης ὅτι δὲν δύναται παρὰ νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις μέχρι λήξεως τῆς συζητήσεως, διότι οὕτως εἴθισται κατὰ μακρότατον κοινοβουλευτικὸν ἔθιμον.

Ὁ κ. ***Α. Μέρος*** κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς παραγωγικῆς πολιτικῆς, λέγων ὅτι ἡ δανειακὴ τοιαύτη προσκαίρως ἀνακουφίζει. Παραγωγικὴ ὅμως πολιτικὴ ἀπαιτεῖ ἐνθάρρυνσιν τῶν ἐργαζομένων. Ἐδῶ ὅμως ἐπλήγη ἡ τάξις τῶν παραγωγῶν. Ἡ ἐπαναφορὰ τῆς δεκάτης, φορολογίας ἀδίκου καὶ καταθλιπτικῆς, ἀποτελεῖ τραῦμα καὶ ἐκθέτει τὰ κυβερνῶντα κόμματα εἰς δεινὴν κατάκρισιν, διότι παρέβησαν ρητὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι δὲν θὰ ἐπανέφερον τὴν δεκάτην. Ἡ σημερινὴ βεβαίωσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι θὰ μετριάσῃ τὴν φορολογίαν αὐτήν, δὲν ἐξαγνίζει τὸν κυβερνῶντα πολιτικὸν κόσμον. Ἐξεγνισμὸς θὰ ἐπήρχετο μὲ τὴν πλήρη ἄρσιν τῆς δεκάτης. Διαμαρτυρόμεθα, διότι δὲν γίνεται τοιαύτη δήλωσις. Ἐπίσης διαμαρτυρόμεθα διὰ τὸ λεχθὲν ἀπὸ προμιλήσαντας, ὅτι ἡ ἀγροτικὴ τάξις δὲν ὑποβάλλεται εἰς φόρους. Κατὰ τὸ λῆξαν οἰκονομικὸν ἔτος οἱ ἄμεσοι φόροι ἀπέδωσαν 1.400.000.000. Ἐξ αὐτῶν τὰ 709.000.000 κατέβαλον οἱ παραγωγοί. Τὰς ὑποσχέσεις τῆς Κυβερνήσεως τὰς ἄλλας, τὰς ἀναφερομένας εἰς τοὺς ἀγρότας κλπ., χαρακτηρίζει ὡς φιλολογικὸν διάκοσμον. Ζητεῖ νὰ ὀργανωθῇ καλῶς ἡ ἀγροτικὴ πίστις ὥστε οἱ παραγωγοὶ νὰ εὑρίσκουν μακροπρόθεσμα δάνεια, μὲ μικρὸν τόκον. Πόθος τῶν ἀγροτῶν εἶνε ἡ ἵδρυσις Γεωργικῆς Τραπέζης, ἀλλ' αὕτη δέον νὰ ἱδρυθῇ ἐπὶ ὑγιῶν βάσεων.

Μέχρις ὅτου δὲ λειτουργήσῃ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα νὰ παρέχῃ μεγαλυτέρας πιστωτικὰς εὐκολίας εἰς τοὺς ἀγρότας. Ζητεῖ νὰ συμπληρωθῇ ἡ ἀπαλλοτρίωσις, ἥτις ἐν Μακεδονίᾳ ἰδίᾳ καθυστερεῖ. Ζητεῖ ὡσαύτως νὰ ἐξισωθοῦν οἱ μισθοὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων μὲ τοὺς μισθοὺς τῶν ἀξιωματικῶν. Ἡ ἀνισότης δέον νὰ παύσῃ. Συνιστᾷ μέτρα δι' ἐλάφρυνσιν τῶν βιωτικῶν ὅρων, τοῦ πλείστου τοῦ λαοῦ πάσχοντος. Συνιστᾷ ἐπίσης νὰ γίνουν τὰ ὑδραυλικὰ καὶ εἰδικῶς τῆς Θεσσαλίας.

Ὡς οὐσία τῶν κυβερνητικῶν δηλώσεων προκύπτει λέγει ἡ ἀνάγκη τῆς συνάψεως τῶν ἐξωτερικῶν δανείων, εἰς τὴν ὁποίαν πολλὰς στηρίζει προσδοκίας ὁ λαός. Δι' αὐτὸ καὶ δὲν θὰ καταψηφίσωμεν τὴν κυβέρνησιν, ἀλλ' ἐφ' ὅσον πιέζει τὴν ἀγροτικὴν τάξιν, δὲν θὰ τῆς παράσχωμεν καὶ προκαταβολικὴν ἐμπιστοσύνην.

Ὁ κ. ***Κ. Θέος*** λέγει ὅτι ἡ ὁμὰς τῶν κουμμουνιστῶν ἀπαντῶσα εἰς τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως προέβλεψαν ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως αὕτη ἀπέβλεπε εἰς τὴν μείωσιν τοῦ ἐργατικοῦ ἡμερομισθίου. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ἀφήρεσεν ἀπὸ τοὺς καπνεργάτας δικαιώματα κεκτημένα πρὸ πολλοῦ καὶ ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἐδίστασε νὰ τυφεκίσῃ τοὺς καπνεργάτας. Τὰ 25 ἑκατομμύρια ἄτινα ἔδωσε τὸ Κράτος εἰς τοὺς καπνεργάτας ἦτο ὑποχρέωσις τοῦ Κράτους καὶ ἐκ τῶν 25 ἑκατομμυρίων ἐδόθησον μόνον 20 καὶ νὰ 5 τὰ χρεωστεῖ ἀκόμη.

Ν. Βελέντζας. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας). Τὰ 5 αὐτὰ ἑκατομμύρια ἐχρησιμοποιήθησαν διὰ τὴν περίθαλψιν τῶν καπνεργατῶν καὶ εὑρίσκονται ἀρκετοὶ εἰς θεραπευτήρια

Κ. Θέος. Ἡ δὲ περίοδος τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀντεργατικῆς πολιτικῆς τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διάλυσιν τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων. Ἡ Κυβέρνησις αὕτη μετεβλήθη εἰς δικτατορίαν ἐναντίον τῶν ἐργατῶν. Διὰ τὴν διάλυσιν τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων τὸ Κράτος ἐλάμβανεν ὅλα τὰ μέτρα τὰ χρησιμεύοντα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Ἐχρησιμοποίει ἀκόμη τὸ ταμεῖον ἀσφαλείας καπνεργατῶν, τὸ ὁποῖον παρεδόθη εἰς τοὺς καπνεμπόρους. 140 λέγει εἶναι ἐξόριστοι εἰς τὰς νήσους καὶ 500 εἰς τὰς φυλακάς. Αἱ συνδικαλιστικαὶ ἐλευθερίαι ἃς ἀπαιτεῖ ἡ ἐργατικὴ τάξις κατεπατήθησαν ἐνῷ τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα ἔχουν ὡρισμένους σκοποὺς τὴν ἐξύψωσιν καὶ οἰκονομικὴν βελτίωσιν τῶν μελῶν των. Ἡ Κυβέρνησις διὰ τῶν δηλώσεών της θὰ ἀκολουθήσῃ ὡς πρὸς τὰς ἐργασίας τὴν πολιτικὴν τῆς προκατόχου της. Κανεὶς νόμος δὲν μεριμνᾷ πραγματικῶς περὶ τῶν ἐργατῶν καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ ἐργατικὸς νόμος περὶ ὀκταώρου δὲν ἐφαρμόζεται. Ὁ ἀγὼν τῆς ἐργατικῆς τάξεως εἶναι ἀγὼν ἐναντίον τοῦ προγράμματος τοῦ εὐρέως συνασπισμοῦ. Ἡ ἐργατικὴ τάξις εἶναι ἀποφασισμένη νὰ ἀγωνισθῇ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ της, διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ἐργατικοῦ καθεστῶτος.

Ὁ κ. ***Σ. Χασιώτης*** λέγει ὅτι τὸ οἰκονομικὸν νόσημα δὲν ἐμελετήθη καλῶς, τὸ νόσημα εἶναι τὸ ἔλλειμμα τὸ ὑπάρχον εἰς τὴν κοινωνικὴν οἰκονομίαν. Καὶ διὰ τῶν μεθόδων

τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπάρχει φόβος τὸ ἔλλειμμα αὐτὸ νὰ αὐξηθῇ. Εἰς τὰ μέτρα ταῦτα δὲν γίνεται λόγος διὰ τὴν γεωργικὴν ἀνάπτυξιν. Πρέπει λέγει νὰ ἀναπτύξωσιν γεωργικὴν πολιτικὴν δηλ. νὰ καταστήσωμεν τὸν γεωργὸν ἱκανὸν νὰ παράγῃ περισσότερα. Ἀλλὰ ἀντιθέτως ὅλοι οἱ Ὑπουργοὶ ἠλάττωσαν τὰ κονδύλια τὰ σχετικὰ μὲ τὴν γεωργικὴν παραγωγήν. Οἱ γεωπόνοι ἔπρεπε νὰ στέλλωνται εἰς τὰ χωρία καὶ ὄχι εἰς τὰς πόλεις, οὐδὲ νὰ ἀποσπῶνται εἰς τὸν ἐποικισμὸν καὶ νὰ μετατρέπωνται εἰς δικαστὰς κλπ. καὶ μόνον γεωπόνοι μὴ εἶναι.

Τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος μὲ ἐλαχίστην βελτίωσιν δύναται νὰ παραγάγῃ διπλάσια. Ἡ γεωργικὴ παραγωγὴ τῆς Ἑλλάδος ἀνέρχεται εἰς 15 δισεκατομμύρια δραχ μὲ ἀπώλειαν δὲ 20 0/0 τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἔχομεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπώλειαν 3 δισεκατομμυρίων δραχμῶν. Λέγω ὅτι ὑπάρχουν χῶροι καὶ ἀκατοίκητα μέρη ἀπέραντα ἀπὸ τὰ μέρη αὐτὰ θὰ κατέλθῃ ἀκρίδα καὶ θὰ καταστρέψῃ τὴν παραγωγὴν καὶ μόλον τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἠλάττωσε τὴν δαπάνην διὰ τὴν ἀκριδοκτονίαν.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι τὸ ἔτος τοῦτο ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν ἀκρίδα περισσότερα παντὸς ἄλλου ἔτους.

Ὁ κ. ***Σ. Χασιώτης*** συνεχίζων λέγει πρέπει νὰ καταβληθῇ μεγάλη φροντὶς διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ἀκρίδος. Μεγάλαι ζημίαι ἐπέρχονται ἐκ τῆς ἀμαθείας τῶν γεωργῶν διότι δὲν ἐδιδάχθησαν ποτὲ γεωργικὰ μαθήματα. Πρέπει λέγει νὰ μεταβληθῇ τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδεύσεως παρὰ τοῖς γεωργοῖς, πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς μόρφωσιν ἐπαγγελματικήν. Εἰς τὴν Ἤπειρον λέγει τὰ 3/4 τῶν γεωργῶν δὲν ἔχουν νὰ φάγουν καὶ συνεπῶς δὲν δύνανται οὗτοι νὰ φορολογηθῶσιν. Ἡ δυσαρέσκεια δὲ κατὰ τοῦ Κράτους προλειαίνει τὸ ἔδαφος εἰς τὸν κομμουνισμόν. Καταλήγων λέγει ὅτι πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ ὅλα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου μὴ λαβόντος οὐδενὸς ἑτέρου τὸν λόγον ἡ συζήτησις θεωρεῖται περαιωμένη, ἀκολουθείσης τῆς ψηφοφορίας διὰ τὴν 6 ἀπογευματινὴν καὶ ὥρᾳ 8 π. μ. λύεται ἡ συνεδρίασις.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Λαΐλιος
Θ. Τσιριμῶκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΘ'

Τῆς 23 Αὐγούστου 1927

Ὥρᾳ 7 μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Ὁ βουλευτὴς κ. Ε. Φωτάκης ὑποβάλλει αἴτησιν τοῦ ὑποδιδασκάλου Ματθ. Τσαγκαράκη αἰτοῦντος τὸν ἐπαναδιορισμόν αὐτοῦ ὡς τριτοβαθμίου δημοδιδασκάλου.

Στρατεύσιμοι φοιτηταὶ ναυτικῆς ἀπογραφῆς 1926 β' αἰτοῦν ἀναβολὴν προσελεύσεως μέχρι πέρατος τῶν σπουδῶν αὐτῶν.

Ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου ἀπαντᾷ εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων ὑποβληθὲν πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων ὑπόμνημα περὶ τοῦ νοσοκομείου «Ἐλπίς».

Ὁ δήμαρχος Δράμας ὑποβάλλει πρᾶξιν τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου, δι' ἧς τοῦτο διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀνάκλησιν τοῦ ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου 1920 Β. Δ περὶ ἀπαλλοτριώσεως τῶν παρὰ τὴν κεντρικὴν πλατείαν κτημάτων κλπ.

Οἱ χαλαζόπληκτοι κάτοικοι Ζμυκόβου Καρδίτσης τηλεγραφοῦν παρακαλοῦντες τὴν Σ. Κυβέρνησιν, ὅπως ἔλθῃ ἀρωγὸς λόγῳ τῆς καταστραφείσης ἐσοδείας αὐτῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. Ε. Φωτάκης ὑποβάλλει αἴτησιν τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Ρεθύμνης σχετικῶς μὲ τὴν χάραξιν τῆς μελετωμένης ὁδοῦ Ρεθύμνης - Ἀρκαδίας.

Οἰκογένειαι ἀπελαθέντων καπνεργατῶν Δράμας διαμαρτύρονται δι' ἀπέλασιν συγγενῶν των ζητοῦντες τὴν ἐπαναφορὰν αὐτῶν.

Ὁ ἐπαγγελματικὸς καὶ βιοτεχνικὸς κόσμος Καλαμῶν διαμαρτύρεται ἐξ ἐφαρμογῆς ἰσχύοντος ἐνοικιοστασίου καὶ αἰτεῖ τὴν ἀναστολὴν καὶ παράπεμψιν αὐτοῦ εἰς τὴν Βουλήν

Ἡ Κυριακὴ Τζιλαλῆ ὑποβάλλει ὑπόμνημα ἀφορῶν τὴν ἐξαφάνισιν τῆς ἰδιογράφου διαθήκης τοῦ θείου της Οχ. Μάνεση δικηγόρου καὶ πρώην δημάρχου Τριπόλεως, δι' ἧς ἐγκαθιστᾷ αὐτὴν μοναδικὸν κληρονόμον καὶ παρακαλεῖ νὰ ἐνεργηθοῦν τὰ δέοντα πρὸς τιμωρίαν τῶν ἐνόχων.

Ἡ ἕνωσις ἐφέδρων ἀξιωματικῶν ὑποβάλλει, ψήφισμα σχετικὸν πρὸς τὸ καταρτισθὲν Ν. Δ. περὶ τῶν ὑποπεσόντων εἰς τὸ ἀδίκημα τῆς λιποταξίας ἢ ἀνυποταξίας δημοσίων ὑπαλλήλων,

Ἐπιτροπὴ τοῦ Πανενοριακοῦ συνεδρίου ὑποβάλλει ψήφισμα δι' οὗ ζητεῖ νὰ τροποποιηθῇ ὁ ἐνοριακὸς νόμος νὰ συστηθῇ δὲ εἰς τὴν Κεντρικὴν ὀργάνωσιν νὰ παύσῃ ἀναμιγνυομένη εἰς τὰ ζητήματα τῆς διοικήσεως τῶν ἐνοριῶν.

Πρόσφυγες κρατούμενοι ἐν ταῖς φυλακαῖς Χαλκίδος λόγῳ τῆς μὴ ἀποσβέσεως τοῦ παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης παραχωρηθέντος κατὰ τὸ 1925 αὐτοῖς δανείου ζητοῦν τὴν ἀποφυλάκισιν αὐτῶν ὑποσχόμενοι τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ δανείου ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου.

Διάφοροι ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις Καβάλλας ζητοῦν ὅπως ληφθοῦν κατάλληλα μέτρα ἐπὶ τῶν ἀνταλλαξίμων κτημάτων ἵνα μὴ ἐπέλθῃ μεγαλυτέρα οἰκονομικὴ κρίσις.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Μυτιληνῶν Σάμου ὑποβάλλει αἴτησιν τῆς χήρας Μερόπης Ν. Μηλαριανοῦ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Ὁ Σύνδεσμος ἐφέδρων ἀξιωματικῶν Μακεδονίας ζητεῖ ὅπως καταβληθῇ πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἐνόχων καὶ πραγματικῶς ὑπευθύνων τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς.

Ὁ ἀπόστρατος ὑπολοχαγὸς τοῦ μηχανικοῦ Κωνσταντόπουλος Βασίλ. παρακαλεῖ τὴν Σ. Βουλήν, ὅπως μεριμνήσῃ διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς συντάξεώς του καθότι τυγχάνει ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν.

Οἱ Βουλευταὶ κ.κ. Γ.Κ. Κοκκινάκης, Γ. Σήφακας, Ι. Πολυχρονάκης, Ε. Φωτάκης κλπ. ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Κρητικῆς πολιτικῆς δικονομίας».

Ὁ Βουλευτὴς Λευκάδος κ. Κ. Καλκάνης καταθέτει τηλεγραφικὴν διαμαρτυρίαν κατοίκων Λευκάδος διαμαρτυρομένων διὰ τὴν κακὴν ποιότητα ἄρτου ἐξ ἐγχωρίων ἀλευροβιομηχανιῶν, καὶ ζητούντων νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἔξωθεν εἰσαγωγὴ ἀλεύρων ἐπικαλεῖται δὲ ἄμεσον καὶ σύντονον μέριμναν τῶν ἁρμοδίων.

Ὁ Βουλευτὴς Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Τ. Ἀναστασίου ὑποβάλλει τηλεγραφικὴν ἀναφορὰν τῶν ἰδιοκτητῶν οἰκοπέ-

δων Γαστούνης, ὧν τὰ οἰκόπεδα πρὸ πενταετίας ἐπετάχθησαν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων χωρὶς τὸ Κράτος νὰ ἀποζημιώσῃ αὐτοὺς εἰσέτι.

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ χορηγίας τεσσάρων δωδεκατημορίων ἐπὶ τοῦ κατατεθειμένου Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927—1928.

Ὁ κ. **Σ. Κρεμεζῆς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς «περὶ Ν. Δ, τῆς δικτατορικῆς περιόδου κλπ.».

Ὁ κ. **Α. Τσιῶκος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ στεγάσεως δαπάναις τοῦ Κράτους τῶν ἐκ τοῦ σεισμοῦ τῆς 1 Ἰουλίου παθόντων κατοίκων τοῦ νομοῦ Λακωνίας».

Ὁ κ. **Α. Μυλωνᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως ὁδῶν».

Ὁ κ. **Κ. Κοκκινάκης** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους» καὶ «περὶ ἐπιβολῆς προσωρινοῦ φόρου ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ν. Μπακόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους».

Ὁ ἴδιος κ. Βουλευτὴς ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ προσθήκης τελευταίας παραγράφου εἰς τὸ σχέδιον ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς πρὸς νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν τῆς Κυβερνήσεως».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Κ. Καλκάνης** καὶ **Λ. Τσῶκος** κατατίθενται ἀναφορὰν διαμαρτυρόμενοι διὰ τὴν ἐγκληματικὴν ἀδιαφορίαν τῶν ἁρμοδίων περὶ ἀποστολῆς ὁσηθημάτων καὶ σκηνῶν εἰς τοὺς σεισμοπαθεῖς Πέτικα Πρεβέζης καὶ ἐπικαλοῦνται ἄμεσον κυβερνητικὴν ἀρωγήν.

Πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** ὅστις λέγει ὅτι ἰσχυρὸς σεισμὸς ἐγένετο εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα ἐπενεγκὼν ἰδίᾳ καταστροφὰς εἰς τὴν περιφέρειαν Πρεβέζης καὶ Πύτικα. Ὅτι τὰ ληφθέντα μέτρα ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους ἦσαν ἐντελῶς πρόχειρα, πενιχρὰ καὶ ἀνεπαρκῆ, τὸ δὲ χειρότερον ἐμειναν ἀνεκτέλεστοι αἱ διαταγαὶ τοῦ Ὑπουργείου παρὰ τῶν Στρατιωτικῶν ἀρχῶν, μὴ χορηγησασῶν σκηνὰς καὶ οἱ κάτοικοι ἔμειναν μὲ τὰς οἰκίας των ἡμικρημνισμένας καὶ ἀχρήστους. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἔλθῃ ἀμέσως ἀρωγὸς πρὸς τὰ θύματα ταῦτα μιᾶς ἀτυχίας, τὰ ὁποῖα εἶναι ἄξια πάσης βοηθείας.

Ὁ κ. **Κ. Καλκάνης** τονίζει ὡσαύτως τὴν δεινὴν θέσιν τῶν σεισμοπαθῶν, ἥτις εἶναι αὐτόχρημα τραγικὴ διότι δὲν ἔτυχον καμμιᾶς σοβαρᾶς βοηθείας, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν ἄμεσον ἐπέμβασιν τού Κράτους πρὸς ἀρωγὴν αὐτῶν, ἥτις εἶναι ἔργον φιλανθρωπίας καὶ ὑποχρεώσεως.

Εἰσέρχεται μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς Νομοθετικῆς Ἐργασίας

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι πρῶτον ἀντικείμενον εἶναι ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Θ. Τσιριμῶκος** ζητεῖ τὸν λόγον.

Πρόεδρος. Λὲν ἠμπορεῖτε νὰ ὁμιλήσητε, δύνασθε ὅμως νὰ καταθέσητε ἔγγραφον δήλωσιν.

Ἡ ὑπὸ ψηφοφορίαν πρότασις εἶναι ἡ ἑξῆς. «Οἱ παραδεχόμενοι τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως λέγουσι ναί, οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν «ὄχι.»

Πρὸ τῆς ψηφοφορίας ὁ κ. **Θ. Τσιριμῶκος** κατέθεσε τὴν ἑξῆς δήλωσιν. «Δηλῶ ὅτι συμφώνως μὲ τὰ ὑπὸ τῶν προλαλησάντων ἀξιοτίμων συναδέλφων λεχθέντα κατὰ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὰ παρὰ τοῦ κ. βουλευτοῦ τοῦ κόματος τῶν συντηρητικῶν δημοκρατικῶν κ. **Γ. Κακουλίδου** ἐκτεθέντα θὰ καταψηφίσω τὴν Κυβέρνησιν»

Ὁμοίως οἱ κ. κ. **Φ. Δραγούμης** καὶ **Σ. Παπάζης** κάμνουσι τὴν ἑξῆς δήλωσιν. Δηλοῦμεν ὅτι θὰ καταψηφίσωμεν τὴν νέαν Κυβέρνησιν διότι θεωροῦμεν ὅτι ἦτο δυνατὴ ἡ διατήρησις τῆς Οἰκουμενικῆς, διὰ τὴν διάσπασιν τῆς ὁποίας εὐθύνονται πάντες οἱ ἡγέται τῶν ἀποτελεσάντων αὐτὴν κομμάτων. Ἅπαξ διασπασθείσης ταύτης, ἥτις εἶχε συσταθῇ χάριν μεταβάσεως ἀπὸ τῆς πολιτικῆς ἀνωμαλίας πρὸς τὴν κοινοβουλευτικὴν ὁμαλότητα, νομίζομεν ὅτι θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ διαδεχθῇ αὐτὴν καθαρῶς κοινοβουλευτικὴ Κυβέρνησις. διότι ὁ σχηματισμὸς τοιαύτης Κυβερνήσεως θὰ ἀπετέλει γενναῖον βῆμα πρὸς φυσιολογικωτέραν κοινοβουλευτικὴν κατάστασιν.

Καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ Βουλευταὶ κ. **Σ. Κρεμεζῆς** καὶ **Ι. Κίνιας** καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτῶν ἄρχεται ἡ ψηφορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Περατωθείσης ταύτης καὶ γενομένης διαλογῆς ὁ κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει ὅτι προέκυψε τὸ ἑξῆς ἀπότελεσμα.

Ἐψηφοφόρησαν	177
Εἶπον ναὶ	156
Εἶπον ὄχι	16
Ἠρνήθησαν ψῆφον	2

κατὰ τὸ ὧδε παρατεθέμενον πρωτόκολλον.

Κ. Ἀγγελόπουλος	..	Θ. Γρηγορίου	Ν
Ν. Ἀμηρᾶς	Ν	Γ. Μπακόπουλος	..
Μιχ. Ἀργυρόπουλος	Ν	Ν. Μπακόπουλος	Ν
Χαρ. Βοζίκης	..	Δ. Πλαπούτας	..
Γ. Γεωργιάδης	..	Θεόδ. Τουρκοβασίλης	Ν
Κ. Δεμερτζῆς	Ο	Λ. Τροχάνης	Ν
Α. Δουλγερίδης	Ν	Ν. Τριανταφυλλάκος	..
Γ. Ἐμπειρίκος	Ν	Σπυρ. Τσακόπουλος	..
Ἐμ. Ἐμμανουηλίδης	Ν	Σ. Ἀνδρεαδάκης	Ν
Ἰωάν. Καλογερᾶς	Ν	Ἰωάν. Κίνιας	Ο
Ν. Κρανιωτάκης	..	Λουκ. Κουτσοπέταλος	Ν
Χρ. Λαδᾶς	Ν	Μ. Μαντᾶς	..
Θ. Νικολούδης	Ν	Γεώργ. Μικρὸς	Ν
Γ. Μερκούρης	..	Π. Νικολαΐδης	..
Δ. Μπαμπάκος	Ν	Γεώργ. Πεσματζόγλου	Ο
Ἰωάν. Ράλλης	..	Α. Ἀγγελόπουλος	..
Ἀντ. Στρατηγόπουλος	Ν	Τ. Ἀναστασίου	Ν
Π. Τσιτσεκλῆς	Ν	Κ. Γκότσης	..
Γ. Ἀθανασιάδης	Ν	Κ. Γόντικας	..
Γ. Ἀλεξανδρόπουλος	..	Ἰωάν. Γιαννόπουλος	Ν
Γ. Καλαντζόπουλος	Ν	Λ. Μάρκου	Ν
Ἰ. Κανναβὸς	Ν	Ἀνδρ. Μιχαλακόπουλος	Ν
Δ. Κατσάνος	Ν	Δ. Μπούκουρας	..
Γ. Καφαντάρης	Ν	Πολυζωγόπουλος Σταῦρ.	Ν
Ἰωάν. Νικολίτσας	Ν	Β. Κανακάρης Ροῦφος	..
Σπυρ. Τρικούπης	..	Βασίλειος Σαγιᾶς	..
Γ. Τσακνάκας	Ν	Ἀνδρ. Στεφανόπουλος	..
Ἰωάν. Τσιγκόλης	Ν	Ἰ. Σισίνης	..
Α. Γρηγοριάδης	Ν	Δ. Στεφανόπουλος	..
Δ. Δημάδης	Ν	Γ. Βοραζάνης	Ν
Γ. Παπαπαράσχος	..	Κ. Γεωργαντόπουλος	..
Α. Χατζηνώτας	..	Γ. Ζερβὸς	Ν
Ἀπ. Ζούζουλας	..	Λ. Θεοδωρίδης	Ν
Σπυρ. Ἠλιόπουλος	..	Κ. Κωνσταντινίδης	Ο
Γ. Καρπετόπουλος	..	Λ. Λαμπρινίδης	Ν
Γ. Μηνᾶος	Ν	Κ. Ὀρφανὸς	Ν
Ἰ. Μουντζουρίδης	..	Χ. Πανταζίδης	Ν
Π. Πετρίδης	..	Χ. Παπάζογλου	Ν
Σπ. Στάης	..	Λ. Παπαναγιώτου	Ν
Π. Τσαλδάρης	..	Α. Χαϊνόγλου	Ο
Κ. Τσαλδάρης	Ν	Β. Χατζηλίας	Ν
Ἀθ. Χριστόπουλος	Ν	Κ. Βλαχοβασάνης	..
Ἡλίας Ἀποσκίτης	Ν	Ι. Βογιατζῆς	..

Θ. Κακαρᾶς	..	Π. Παππαδόπουλος	Ν
Σ. Οἰκονομίδης	Ν	Κωνστ. Ἀλαβᾶνος	Ν
Θ. Παπαστρατῆς	Ν	Δ. Βοκοτόπουλος	..
Π. Χατζηπάνος	Ν	Μ. Δερλερὲς	..
Δ. Βοῦλτζος	..	Κ. Ἐμπειρῖκος	..
Θ. Γοῦσκος	Ν	Π. Εὐριπαῖος	Ν
Ν. Κολυβᾶς	..	Ν. Καμπάνης	..
Ἐμ. Λούντζης	Ν	Π. Καμπάνης	..
Ἀντ. Γαλανάκης	Ν	Περ. Μαζαράκης	Ν
Γ. Κοκκινάκης	Ν	Κ. Ναυπλιώτης	Ν
Γ. Μαρῆς	Ν	Θ. Βαρβιτσιώτης	Ν
Β. Μεϊμαράκης	Ν	Ν. Δ. Κουμάνταρος	..
Ι. Περδικογιάννης	..	Π. Παπαδάκος	..
Κ. Πολυχρονάκης	Ν	Π. Πετρακάκος	..
Γ. Φραγκουδάκης	..	Γ. Φικιώρης	Ν
Δημ. Ἀμπατζόπουλος	Ν	Ἀ. Ἀποστολίδης	..
Ι. Ι. Ἄμποτ	Ν	Ε. Γκλαβάνης	Ν
Θ. Ἀνδρεάδης	..	Λ. Εὐφραιμίδης	Ν
Ἀλ. Βουτυρᾶς	Ν	Β. Ζησιάδης	..
Ζ. Βεντούρας	Ο	Κωνστ. Θέος	Ο
Ν. Δαρβέρης	..	Ἀλ. Ἰωαννίδης	Ν
Δ. Εὐθυμιάδης	Ν	Δ. Καζάζης	..
Μ. Θεοδωρίδης	..	Κ. Καρτάλης	..
Λ. Ἰασωνίδης	Ν	Ἀνδρ, Κόρκας	..
Δ. Κάκκαβος	Ν	Σ. Μάξιμος	Ο
Ι. Καυτατζόγλου	..	Α. Μέρος	Π
Μ. Κῖρκος	Ν	Κ. Σπυρίδης	Ν
Λ. Κυβετὸς	Ν	Ν. Κοθρῆς	Ν
Μεντὲς Λιάο Μεσατζῆς	Ν	Ροῦσσος Κούνδουρος	..
Κ. Μουζενίδης	Ν	Ε. Μοδάτσος	Ν
Κ. Μιττᾶκος	Ν	Α. Γαληνὸς	..
Ἀλ. Παπαναστασίου	Ν	Γ. Θεοδοσιάδης	Ν
Γν. Παπανικολάου	Ο	Γ. Καλδῆς	Ν
Σταμ. Παπάζης	Ο	Β. Καραπαναγιώτης	..
Φ. Παπαγεωργίου	Ν	Σ. Κρητικᾶς	Ν
Ἰσαὰκ Ἀβραὰμ Σιακῆ	..	Γ. Λαζανᾶς	..
Δαϊδ Μπουχὰρ Σολὰν	..	Μ. Λαΐλιος	..
Ν. Χατζηγεωργίου	Ν	Γ. Παπανδρέου	..
Μ. Γούδας	..	Δ. Σάλτας	Ν
Ι. Μελᾶς	Ν	Κ. Σῖμος	Π
Δ. Μπότσαρης	Ν	Π. Ἀντωναρόπουλος	..
Ἀλ. Μυλωνᾶς	Ν	Γ. Καντιάνης	..
Σπυρ. Χασιώτης	Π	Α. Ἐμπ. Κουμουνδοῦρος	..
Χ. Χριστοβασίλης	..	Π. Μερλόπουλος	Ν
Ἀλκ. Λούλης	Ν	Α. Μισυρλῆς	..
Γ. Ἐξηντάρης	..	Φ. Μοσχούλας	..
Αὔγ. Θεολογίτης	Ν	Δ. Μπενάκης	Ν
Σ. Καραγεώργης	Ν	Π. Μποῦτος	Ν
Στ. Νικολαΐδης	Ν	Π. Σάκκης	..
Α. Παππαδᾶτος	Ν	Ε. Φεστᾶς	Ν
Ε. Σταυρίδης	Ο	Ἰωάν. Βατίστας	..
Ι. Τσονταρίδης	Ν	Π. Διαμαντόπουλος	Ν
Εὐθύμ. Βελλιανίτης	Ν	Ἐμ. Μαχαίρας	Ν
Δ. Ζερβὸς	..	Γ. Προυκάκης	Ν
Ἰωάν. Θεοτόκης	..	Γ. Σακαλῆς	Ν
Σπυρ. Παϊπέτης	..	Σ. Συμεονόγλου	Ν
Α. Πιέρρης	..	Δ. Σκυλίτσης	..
Π. Ἀλεξᾶτος	Ν	Ἰωάν. Σπετσιώτης	..
Ι. Μεταξᾶς	Ν	Γ. Στρῦγκος	Ν
Κοσμ. Μπουρμπούλης	Ν	Σωτ. Σωτηριάδης	..
Α. Φωκᾶς	Ν	Θ. Μαγκριώτης	..
Λ. Ἀνδρεάδης	Ν	Κ. Μαζαράκης	Ν
Γ. Βαρβούτης	Ν	Γρ. Τηλικίδης	Ν
Α. Ζάχος	..	Π. Χρυσοβέργης	..
Γ. Κακουλίδης	Ο	Α. Βαλαωρίτης	Ο
Ν. Κουπαροῦσος	Ν	Δ. Μπανιᾶς	..
Γ. Μπούσιος	..	Λ. Τσιῶκος	Ν

Θ. Χαβίνης	Ν	Σωτ. Χητζηγάκης	..
Κ. Καλκάνης	Ν	Φ. Χρηστοδήμος	Ν
Μ. Τσαρλαμπᾶς	..	Α. Ψάρρας	..
Β. Σκουλᾶς	Ν	Ι. Μάνος	Ν
Ε. Φωτάκης	Ν	Ἀθ. Μικούλης	Ν
Χασὰν Ἀγᾶ Ζαδὲ Μουσταφᾶ	Ν	Σ. Σαχτούρης	Ν
Ἀν. Μπακάλμπασης	Ν	Ν. Βελέντζας	Ν
Χαβούζ-Ὀσμᾶν	Ν	Σ. Γάτος	Ν
Σουκρῆ-Μαμούτ-Ὀγλοῦ	Ν	Ἰωάν. Εὐταξίας	..
Φεχμῆ Χασὰν βέη Ζαδὲ	Ν	Σπυρ. Κρεμεζῆς	Ν
Κ. Τελωνίδης	..	Εὐστ. Μαλαμίδας	..
Ἀθ. Σινόκας	..	Χ. Στεργιόπουλος	Ν
Νικόλ. Βλιᾶμος	Ν	Ἰ. Τζίβας	..
Σ. Μανταφούνης	..	Θαλῆς Τσιριμῶκος	Ο
Θεμ. Σοφούλης	Ν	Δ. Χατζῖσκος	..
Ἐμ. Χατζηδάκης	..	Ι. Βκλαλᾶς	Ν
Π. Ἀλεξίδης	..	Φ. Δραγούμης	Ο
Α. Ἀργυρὸς	..	Ν. Κυριακόπουλος	Ο
Δ. Δούκας	Ν	Σ. Λυμπης	Ν
Α. Λαζαρίδης	Ν	Γ. Μόδης	Ν
Ν. Μανούσης	Ν	Δ. Τζίμας	Ν
Ν. Τερζόγλου	Ν	Ἀλ. Ξανθόπουλος	Ν
Δημ. Φλωριᾶς	Ν	Μ. Βολουδάκης	Ν
Π. Μπούμπουλης	Ν	Α. Μητσοτάκης	..
Κ. Πετσάλης	..	Π. Πολυχρονίδης	Ν
Χρ. Ἀλαμανῆς	Ν	Γ. Σήφακας	Ν
Σ. Ἀλεξιάδης	..	Α. Ἀνδρεάδης	Ν
Περ. Ἀλεξανδρῆς	Ν	Β. Κουκουρίδης	Ν
Ἀδαμ. Ἔξαρχος	Ν	Θ. Πανταζίδης	Ν
Ε. Ζούκας	Ν	Α. Παχνὸς	Ν
Γ. Σίδερης	..	Α. Πολεμίδης	Ν
Σ. Ταλιαδοῦρος	Ν	Ἀλ. Κανάρης	..
		Ν. Μαμούνης	Ν

Ὁ κ. **Σ. Μάξιμος** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ, ἀναπτύσσει τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος περὶ καταδιώξεως, καὶ συλλήψεως Βουλευτῶν καὶ τονίζει τὸ παράνομον τῆς συλλήψεως τῶν Βουλευτῶν Θεσσαλονίκης, οἵτινες ἀντισυνταγματικῶς κρατοῦνται καὶ νομίζει ὅτι σύμφωνα πρὸς τὸ Σύνταγμα δύναται καὶ ὑποχρεοῦται ἡ Βουλὴ ν' ἀποφασίσῃ ἀμέσως.

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης), ἀπαντᾷ ὅτι θὰ ὤφειλε νὰ χωρήσῃ κατὰ τὸ Σύνταγμα ἡ διαδικασία τῆς διώξεως, ἥτις εἶναι ἐκκρεμής.

Ὁ κ. **Σ. Μάξιμος** παρατηρεῖ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ παραπομπῆς ἀλλὰ περὶ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς διὰ τὴν κράτησιν τῶν Βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Δ. Κυβετὸς** λέγει ὅτι ὑπάρχει ἐκκρεμὴς ἡ σχετικὴ πρότασις καὶ ἐπερώτησις.

Ὁ κ. **Χ. Λαδᾶς** λέγει ὅτι ἡ συζήτησις εἶναι ἀντικανονική. Ἀναλύων εἶτα τὰ τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ Συντάγματος εὑρίσκει ὅτι ἀνακύπτει τὸ ζήτημα τῆς ὑποχρεώσεως τῆς Βουλῆς ὅπως ἀποφανθῇ ἂν πρέπῃ νὰ διατηρηθῇ κράτησις.

Ὁ κ. **Πρόεδρος.** Παρατηρεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀποφανθῇ ἡ οἰκεία Ἐπιτροπή.

Ὁ κ. **Π. Τσιτσεκλῆς** λέγει ὅτι δὲν χρειάζεται τοιαύτη γνωμοδότησις.

Ὁ κ. **Δ. Μπαμπάκος** ἀναπτύσσει ὅτι τὸ ζήτημα ἔχει ὡς ἐξέθεσεν ὁ κ. Λαδᾶς. Τὸ Σύνταγμα εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν εἶναι φανερὸν ὅτι δὲν ἀξιοῖ καμμίαν προηγουμένην γνωμοδότησιν. Ἑπομένως ἡ μὲν Βουλὴ πρέπει νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἐπέμβασιν τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν κατὰ πόσον ἦτο νόμιμος.

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης), ἀπαντᾷ ὅτι ἐφ' ὅσον ἔχει εἰδοποιηθῇ ἡ Βουλὴ ἐπισήμως, ὅτι

συνελήφθησαν βουλευταί, τὸ ζήτημα πλέον εἶναι ζήτημα Βουλῆς, ἡ ὁποία ἠμπορεῖ ν' ἀποφασίσῃ ἂν πρέπῃ νὰ διατηρηθῇ ἡ προφυλάκισις.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** ἀναλύει ὅτι εἶναι χωριστὸν τὸ ζήτημα τῆς συλλήψεως καὶ χωριστὸν τὸ ζήτημα τῆς κρατήσεως διὰ τὸ ὁποῖον ἁρμοδία εἶναι ἡ Βουλή, ἡ ὁποία λαμβάνουσα γνῶσιν τῆς δικογραφίας δύναται νὰ ἐκφέρῃ τὴν γνώμην της.

Ὁ κ. **Α. Μάρκου** τονίζει ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμόζωνται αὐστηρῶς αἱ διατάξεις τοῦ Συντάγματος περὶ προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν Βουλευτῶν. Ἐφ' ὅσον λέγει περιῆλθεν εἰς γνῶσιν τοῦ Προεδρείου ἡ κράτησις ὀφείλει ἡ Βουλὴ ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς προφυλακίσεως.

Ὁ κ. **Π. Τσιτσεκλῆς** παρατηρεῖ ὅτι ἡ συζήτησις εἶναι ἔξω τοῦ Κανονισμοῦ, ἐφ' ὅσον τὸ ζήτημα οὔτε διὰ τοῦ Προεδρείου ἔρχεται οὔτε διὰ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Ἀναλύων εἶτα τὸ ζήτημα κατ' οὐσίαν εὑρίσκει ὅτι πᾶν ὅτι ἐφαρμόζεται περὶ συλλήψεως κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τῆς συνεχίσεως τῆς προφυλακίσεως.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** διακόπτων ἀνακοινοῖ ὅτι ὑπεβλήθη σήμερον ἡ πρὸ πολλοῦ ζητηθεῖσα σχετικὴ δικογραφία.

Ὁ κ. **Π. Τσιτσεκλῆς** συνεχίζων φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς Ἐπιτροπήν πρὸς μελέτην τῆς δικογραφίας, γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναγραφὴ τοῦ ἀντικειμένου εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ συζήτησις καὶ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς. Εἶναι αὐτονόητον ἐπιλέγει, ὅτι ἂν δὲν δοθῇ ἡ ἄδεια τῆς διώξεως αἴρονται πᾶσαι αἱ συνέπειαί της.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐννοεῖ ἄδειαν περὶ συνεχίσεως τῆς διώξεως καὶ ὄχι κρατήσεως.

Ὁ κ. **Π. Τσιτσεκλῆς** καταλήγων τονίζει ὅτι ἡ διαδικασία, ἣν ἀνέφερε δύναται νὰ τηρηθῇ, δὲν ὀφείλομεν δὲ νὰ λησμονῶμεν ὅτι πρόκειται περὶ ἀνθρώπων κατηγορουμένων ὡς ὑπονομευτῶν τῆς ἐννόμου τάξεως.

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης) προτείνει ὅπως παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιτροπὴν τὸ ζήτημα, τασσομένης εἰς αὐτὴν βραχείας προθεσμίας.

Μεθ' ὃ ἡ **Βουλὴ** ἐρωτωμένη δέχεται ὅπως ἡ σχετικὴ δικογραφία παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιτροπήν, ταχθῇ δὲ εἰς αὐτὴν 24ωρος προθεσμία πρὸς γνωμοδότησιν, μεθ' ὃ νὰ ἀναγραφῇ τὸ ἀντικείμενον εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν πρὸς συζήτησιν.

Ὁ κ. **Ι. Ράλλης** διαμαρτύρεται διότι διὰ τῆς δοθείσης ἑρμηνείας παραβιάζεται ῥητὴ διάταξις τοῦ Συντάγματος.

Ὁ κ. **Κ. Καλκάνης** διαμαρτύρεται ὡσαύτως ζητῶν τὸν λόγον.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι ἡ συζήτησις ἔληξε ἀποφανθείσης τῆςΒουλῆς. Οὐχ' ἧττον ἐρωτᾷ καὶ πάλιν τὴν Βουλὴν περὶ τούτου.

Ἡ **Βουλὴ** ἐρωτωμένη καὶ πάλιν ἀποφαίνεται δι' ἀναστάσεως ὡς ἀνωτέρω.

Μεθ' ὃ λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** ὅστις λέγει τὰ ἑξῆς.

Π. Τσαλδάρης. κ. Πρόεδρε τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἀρξάμενον χθὲς τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀφορῶντος τὴν Κυβέρνησιν, προσεπάθησε νὰ περιορισθῇ ἐντὸς ὁρίων τοιούτων, ὥστε οὐδένα νὰ προκαλέσῃ καὶ νὰ τηρήσῃ πᾶσαν τὴν κοσμιότητα τὴν ἐπιβαλλομένην εἰς τὴν αὔουσαν ταύτην. Δυστυχῶς παρὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς μείζονος μερίδος ἐκ τῶν ἀποτελουσῶν τὴν Κυβέρνησιν, εὐθὺς ἅμα ἤρξατο τοῦ λόγου του, ἐδείχθη ὅλη ἡ τάσις ὄχι μόνον προκλήσεως κατὰ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἀλλὰ καὶ δυσφημίας ἀκόμη αὐτοῦ. Προϊούσης τῆς συζητήσεως βραδύτερον ὁ Ἀρχηγὸς οὗτος ἔφθασε νὰ θίξῃ τὰ ἱερὰ αἰσθήματα τοῦ κόμματος τούτου, διότι εἶχεν ἀνάγκην δὲν γνωρίζω διὰ ποίους λόγους νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1922. Τὸ Λαϊκὸν κόμμα καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις ὁλόκληρος ἀπέναντι μιᾶς τοιαύτης συμπεριφορᾶς ἓν εἶχε νὰ πράξῃ, ν' ἀπόσχῃ τῆς περαιτέρω συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐμπιστοσύνης τοὐλάχιστον κατὰ τὴν χθεσινὴν συζήτησιν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας καὶ τοῦ περιστατικοῦ τούτου ἵνα καταπιέσῃ τὴν μειοψηφίαν, ἐφαρμόζουσα τὸ σύστημα τῆς πανυχίδος. Ἦτο περιττὸν σήμερον νὰ ἐπανέλθωμεν ἐνταῦθα διὰ νὰ λάβωμεν μέρος εἰς τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐμπιστοσύνης. Ἡ γνώμη τῆς Ἀντιπολιτεύσεως ἐξεδηλώθη πλήρης ὅτι ἐλλείπει πᾶσα ἐμπιστοσύνη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, μάλιστα δὲ ὅταν οὕτω διαχειρίζεται καὶ τὰς ἐργασίας τοῦ Κοινοβουλίου. Ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ μένῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τὰ ὁποῖα ἐχάραξε κατὰ τὴν συζήτησιν ἀλλ' ἂν προκληθῇ δὲν θὰ μεταχειρισθῇ πλέον τὴν μέθοδον αὐτὴν ἀλλὰ θ' ἀντιπροκαλέσῃ. (Χειροκροτήματα).

Γ. Καφαντάρης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) Ὅπως πᾶν κόμμα καὶ τὸ Λαϊκὸν εἶνε ἐλεύθερον νὰ κανονίσῃ τὴν πορείαν του κατὰ τὸ δοκοῦν, τηροῦν ἐφόσον θέλει στάσιν προκλητικήν. Ἐλυπήθην διὰ τὴν ἀποχώρησιν καὶ προθύμως θὰ παρεῖχον πᾶσαν ἐξήγησιν ἂν ἠσθανόμην ὅτι ἔστω ἔδωκα καὶ ἀκουσίως εὔλογον ἀφορμήν. Συναισθάνομαι ὅμως ὅτι οὐδεμίαν ἔδωκα ἀφορμήν. Ἀπαντῶν εἰς τὴν παράδοξον κατηγορίαν ὅτι ἐνεθάρρυνα τὴν στρατοκρατίαν ἀνέφερα ὅτι εὑρέθην ἐν διαφωνίᾳ καὶ μὲ αὐτὴν τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1922 ἥτις πιστεύω ὅτι προσέφερεν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Ἔθνος ἀναστείλασα τὴν καταστροφήν. Τίνα ἠδύνατο νὰ θίξῃ ἡ γνώμη μου αὐτὴ ἐπὶ ἑνὸς ἱστορικοῦ γεγονότος; κανένα ἀπολύτως. Τὸ Κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα, τοῦ ὁποίου τὰς ἀρχὰς ἐπικαλούμεθα, βασίζεται ἐπὶ τῆς θελήσεως τῆς πλειοψηφίας καὶ δὲν δικαιολογεῖται ἡ μομφὴ ὅτι πράττει τι ἄτοπον ἡ Κυβέρνησις ἐπισπεύδουσα μέτρα συναφῆ μὲ τὸ πρόγραμμά της. Ἐὰν μέχρι τοῦ Σαββάτου δὲν ἐπιψηφισθοῦν ὡρισμένα μέτρα ἡ Κυβέρνησις, ἧς τὸ πρόγραμμα ματαιοῦται, δὲν θὰ ἔχῃ λόγον πλέον παραμονῆς εἰς τὴν ἀρχήν. Ἐὰν αὐτὴ εἶναι ἡ πρόθεσις τῆς Βουλῆς οὐδὲν παράπονον καὶ ἡ πολιτικὴ ἐξέλιξις ἀκολουθεῖ τὴν φυσιολογικήν της πορείαν. Ἂν ὅμως περιβαλλόμεθα διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς πλειονοψηφίας, ἐγκρινούσης τὸ πρόγραμμά μας θὰ εἶναι σύμφωνον πρὸς τὸ Πολίτευμα νὰ ἐπέλθῃ Κυβερνητικὴ μεταβολὴ διὰ τῆς παρελκύσεως τῶν συζητήσεων; ἀλλὰ τότε θ' ἀσκηθῇ ἀληθὴς πίεσις τῆς μειοψηφίας ἐπὶ τῆς πλειοψηφίας. Δὲν εἶναι ἀσύνηθες εἰς κανὲν Κράτος ἡ ἐν σπουδῇ ἐπιψήφισις Κυβερνητικῶν μέτρων, ὅταν αἱ περιστάσεις ἐπιβάλλουν τὴν σπουδήν. Τὸ Κοινοβούλιον δὲν εἶναι μόνον τόπος λόγων ἀλλὰ καὶ δρῶσα δύναμις. Ἂν δὲ ἐπὶ τέλους ἄλλοτε ἡ ἐξουσιοδότησις ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἐνέχουσα ἀπεμπόλησιν τῆς ἐξουσίας τοῦ Σώματος σήμερον τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς, εἰς ἣν ὑποχρεωτικῶς ἐπανέρχονται τὰ ζητήματα δυνάμει τοῦ Συντάγματος πρὸς τελικὴν ἀπόφασιν, παραμένουν ἄθικτα.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι δὲν ὡμίλησε περὶ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Εἰς τὴν χθεσινὴν ὅμως συνεδρίασιν τοὐλάχιστον ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις ἤσκησε κἂν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ὁμιλήσῃ. Διὰ τοῦτο ἡ ἀντιπολίτευσις ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἐφόσον κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας χθὲς ἀπούσης τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἐκηρύχθη περαιωμένη ἡ συζήτησις.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ καθιερωθῇ ὅπως ὁσάκις ἀποχωρεῖ ἡ ἀντιπολίτευσις ἐπαναφέρεται ἡ συζήτησις. Ἄλλως τε ἡ συζήτησις δύναται νὰ ἐπαναφερθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν δωδεκατημορίων καὶ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Ὁ κ. **Χ. Βοζίκης** λέγει ὅτι ἡ συζήτησις μετεστράφη ἀπὸ τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον πράγματι ἔπρεπε νὰ εὑρίσκεται. Διότι ἡ ἀντιπολίτευσις χθὲς δὲν ἀπεχώρησε παρὰ ἐξ αἰτίας τοῦ ἐπεισοδίου τὸ ὁποῖον προεκλήθη ἐκ τῶν λόγων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τοὺς ὁποίους ἐθεωρήσαμεν ὅτι μᾶς θίγουν. Ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν πληγὰς καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως μὴ θίγετε τὰς πληγὰς ταύτας,διότι εἶνε δυνατὸν ἐν τῷ πόνῳ ἡμῶν νὰ φερθῶμεν κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος δὲν συμφέρει εἰς τὴν γαλήνην τοῦ τόπου.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι οὐδέποτε ἐπεζήτησε νὰ συζητήσῃ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος οὐδὲ νὰ ἀναζέσῃ πληγὰς τοῦ παρελθόντος.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** ὁμιλῶν ἐπὶ τῶν προκαλεσάντων τὴν διάλυσιν τῆς Οἰκουμενικῆς αἰτίων λέγει ὅτι τὸ λαϊκὸν κόμμα διεξάγει ἀπὸ μακροῦ ἀγῶνας κατὰ πάσης στρατοκρατίας, ἐν τούτοις χάριν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος καὶ χάριν τῆς ἐπικρατήσεως μιᾶς γαλήνης καὶ μιᾶς νέας σταδιοδρομίας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τὸ λαϊκὸν κόμμα κατέπνιξε τὰ αἰσθήματά του καὶ ἐδέχθη νὰ συνεργασθῇ μετὰ τῶν ἀντιπάλων του. Τὸ λαϊκὸν κόμμα συμμετέσχε, παρὰ τὰς ἀντιλήψεις του, τῆς ἐκλογῆς, ἥτις διεξήχθη κατὰ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα καὶ τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν μετὰ τὰς ἐκλογὰς ἡ δημιουργηθεῖσα πολιτικὴ κατάστασις, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας δὲν καθίστατο δυνατὸς ὁ σχηματισμὸς βιωσίμου Κυβερνήσεως. Ἀναφέρων ἀκολούθως τὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐπελθούσης διαλύσεως αὐτῆς, τονίζει ὅτι ἡ εἰς Γενεύην μεταβᾶσα ἀποστολὴ δὲν εἶχεν ἐξουσιοδότησιν νὰ λαμβάνῃ ἀποφάσεις καὶ νὰ δεσμεύῃ τὴν Κυβέρνησιν.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι αἱ ληφθεῖσαι ἀποφάσεις ἦσαν ad referendum οὐδαμῶς δὲ ἐδεσμεύετο δι' αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις.

Γ. Μερκούρης. Αὐτὸ δὲν τὸ ἐγνώριζον.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει σημασίαν. Τὸ ad referendum πάντοτε ἐννοεῖται, διότι ἂν ἡμεῖς οἱ ἄλλοι δὲν ἐνεκρίναμεν δὲν ὑπῆρχε πρᾶξις.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Τὸ πρᾶγμα ἐκτρέπεται ἀπὸ τῆς φυσικῆς καὶ κανονικῆς ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν ἀκολουθοῦν διαπραγματεύσεις μὴ διεξαγόμεναι ἐν τῷ τόπῳ καὶ μὴ διεξαγόμεναι μεταξὺ προσώπων, τὰ ὁποῖα νὰ ἀνήκουν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν. Ὅσακις πρόκειται περὶ διαπραγματεύσεων, διεξαγομένων εἴτε πρὸς ἄλλην χώραν εἴτε πρὸς τὴν Κ. Τ. Ε., δύο εἶνε οἱ τρόποι καθ' οὓς δύνανται νὰ γίνωσιν αἱ διαπραγματεύσεις. Ὁ εἷς τρόπος εἶνε νὰ εἰδοποιῆται ἑκάστοτε ἡ Κυβέρνησις περὶ ὅλων τῶν συζητήσεων, καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ δίδῃ τὴν συγκατάθεσίν της. Ὁ ἕτερος τρόπος εἶνε νὰ στέλλεται πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἔχει ποιάν τινα ἐλευθερίαν περὶ τὸ συζητεῖν, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν δύναται νὰ δεσμεύσῃ, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι διπλωματικὴ δέσμευσις ἀπέναντι τῆς Κ. Τ. Ε. περὶ μὴ διπλωματικοῦ ζητήματος δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, νομικὴ δέσμευσις δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, διότι πρόκειται περὶ θεμάτων διὰ τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται ψῆφος τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον πρόσωπον ἔχει, ὡς εἶπον, μίαν ἐλευθερίαν περὶ τὸ συζητεῖν. εἴθισται δὲ περὶ ζητημάτων κἄπως σπουδαιοτέρων νὰ μὴ στέλλωνται ἀντιπρόσωποι, οἱ ὁποῖοι νὰ μὴ ἀνήκουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διότι δὲν θὰ ἔχουν τὴν ἐλευθερίαν τῶν διαπραγματεύσεων. Ἂν ἐστέλλοντο τοιοῦτοι ἀντιπρόσωποι τί θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ; Κάθε σκέψις, ἡ ὁποία μᾶς ὑπεβάλλετο νὰ τηλεγραφῆται ἐνταῦθα, θὰ ἔφθανεν ἐδῶ μετὰ πάροδον 48 ὡρῶν ἢ καὶ 24, θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, καὶ θὰ ἐλάμβανε τὰς ταχείας ἀποφάσεις μὲ τὴν ταχύτητα τὴν ὁποίαν γνωρίζομεν πάντες ὅτι λαμβάνονται αἱ ἀποφάσεις, θὰ γίνεται ἡ ἀπάντησις, ἡ ἀπάντησις εἶνε φυσικὸν νὰ μὴ δύναται νὰ γίνῃ ἢ, ἂν προκλέσῃ τροποποιήσεις, θὰ ἔπρεπε νὰ τηλεγραφῆται καὶ αὐτὴ ἡ τροποποίησις. Ἀλλὰ τὸ Κομιτὲ ἐπρόκειτο νὰ διαρκέσῃ 5 ἡμέρας, καὶ εἶχε νὰ συζητήσῃ ζήτημα δι' ὅλον τὸν κόσμον. Ἦτο λοιπὸν ἀπαραίτητον νὰ ὑπάρχῃ κάποια σχετικὴ ἐλευθερία εἰς τοὺς διαπραγματευομένους . . . . .

Β. Σαγιᾶς. Σᾶς ἐδόθη αὐτὴ ἡ ἐλευθερία;

Α. Μιχαλακόπουλος. Μόνον ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀγνοεῖ πῶς γίνονται αἱ Διεθνεῖς διαπραγματεύσεις δύναται νὰ ἐρωτᾷ ἂν ἐδόθη αὐτὴ ἡ ἐλευθερία. Ἀλλὰ δύνανται νὰ μεταβαίνουν νὰ συζητοῦν μέλη τῆς Κυβερνήσεως ἂν δὲν ἔχουν αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν; Δέσμευσις ὅμως ἐκ νομικῶν λόγων δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ δὲν δύναται κανεὶς νὰ μᾶς μεμφθῇ ὅτι ὑπῆρξε τοιαύτη κατάχρησις.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** λέγει ὅτι ὅλοι γνωρίζομεν πῶς γίνονται αἱ διαπραγματεύσεις.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι ἂν εἰς τὴν Κ.Τ.Ε. ἐδηλώθη ὅτι αἱ ἀποφάσεις αἱ ληφθησόμεναι ἐκεῖ θὰ εἶναι ad referendum. Τοῦτο δὲν ἐγένετο. ἐνῷ οὐδεὶς ὑπῆρχε λόγος ἐξ ἄλλου νὰ δοθῇ οἱαδήποτε ἀπάντησις εἰς τὴν Κ.Τ.Ε. ἀμέσως.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι ὑπῆρχεν ὅρος καθ' ὃν διὰ νὰ δοθῇ ὁριστικὴ ἔγκρισις θὰ ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ συμφωνία ἐπὶ τοῦ καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης καὶ τοῦ τρόπου τῆς νομισματικῆς σταθεροποιήσεως. Ἠδύνατο ἑπομένως νὰ προκληθῇ ἡ διαφωνία ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων. Καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν καὶ ἡμεῖς καὶ ἐκεῖνοι εἴμεθα ἐντελῶς ἐλεύθεροι.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης,** λυπεῖται διότι αἱ δηλώσεις αὗται δὲν εἶχον προκληθῇ προγενεστέρως. Διότι ἐφ' ὅσον πᾶσαι αἱ ἀποφάσεις αὗται ἦσαν ad referendum δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ πῶς ὁ κ. Τσουδερὸς ἤλθεν ἐδῶ καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ἐζήτει νὰ διχοτομήσῃ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι ὑπῆρχε ἤδη μία προκαταρκτικὴ συμφωνία.

Ὁ κ. **Α. Μιχαλακόπουλος** λέγει ὅτι οἱαδήποτε συμφωνία καὶ ἂν εἶχε γίνῃ αὕτη δὲν ἐδημιούργει οὐδεμίαν δέσμευσιν διὰ τὸ Κράτος. Εἴμεθα καὶ σήμερον ἀκόμη ἐλεύθεροι νὰ δηλώσωμεν εἰς τὴν Κ.Τ.Ε. ὅτι δὲν δεχόμεθα τὸν τρόπον αὐτὸν ἀλλὰ θὰ διορθώσωμεν κατ' ἄλλον τρόπον τὰ οἰκονομικά μας.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** συνεχίζων λέγει ὅτι ἐὰν αἱ ἀποφάσεις τῆς Γενεύης ἐλήφθησαν ad referendum δὲν θὰ ὑπῆρχε καὶ λόγος διαλύσεως τῆς Οἰκουμενικῆς, διότι θὰ ἠδύνατο ἡ ἰδία ἀποστολὴ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γενεύην καὶ νὰ δηλώσῃ ὅτι δὲν γίνεται δεκτὸς ὁ ὅρος τῆς διχοτομήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Τοῦ ὅρου τούτου τὴν τροποποίησιν φρονοῦμεν θὰ ἠδυνάμεθα ἀκόμη νὰ ἐπιτύχωμεν ὥστε νὰ μὴ ἀποτελῇ ὁ ὅρος οὗτος αἰτίαν διασπάσεως τῆς Οἰκουμενικῆς συνεχίζων ἀπορεῖ πῶς ὁ κ. Τσουδερὸς ἐνήργησε τεχνικῶς τόσον ταχέως ἐπὶ τοσοῦτον σοβαροῦ ζητήματος.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη ἦτο ἀπολύτως τῆς ἰδικῆς του πρωτοβουλίας.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** ἐρωτᾷ ἂν ἡ Κ.Τ.Ε. δὲν θὰ μετέβαλλε τὴν ἀπαίτησιν ταύτην ἐν ᾗ περιπτώσει τῆς ἐδηλοῦτο ὅτι δὲν ἦτο ἀνεκτὴ ἡ διχοτόμησις τῆς Ἐθν. Τραπέζης.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης;** λέγει ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ τοῦτο ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τὰς ὁποίας ἐπρεσβεύομεν.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ ἐπιμονὴ ὡρισμένων μελῶν τῆς Οἰκουμ. Κυβερνήσεως πρὸς διχοτόμησιν τῆς Ἐθν. Τραπέζης αὕτη καὶ μόνον ἐπέφερε τὴν διάσπασιν. Δι' ἡμᾶς ἡ διχοτόμησις τῆς Τραπέζης ὑπῆρξεν ἓν ἐντελῶς νέον πρᾶγμα.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι αὕτη εἶναι προϋπόθεσις τῆς σταθεροποιήσεως.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ἡ σταθεροποίησις δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἄνευ τῆς διχοτομήσεως, ἀλλὰ τοῦτο ἤγινε διότι ἔτσι ἤθελαν οἱ τῆς Τραπέζης.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποδίδωνται εὐθύναι ἐκεῖ ὅπου αὗται δὲν ὑπάρχουν. Τὰ στήθη, λέγει, τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι ἀνοικτὰ πρὸ ὑμῶν εἰς πᾶσαν ἐπίθεσιν, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἀνάγκη νὰ ἀναζητῶνται ἀλλαχοῦ εὐθῦναι.

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** λέγει ὅτι αἱ μετοχαὶ τῆς Ἐθν. Τραπέζης ἀνῆλθον εἰς τὸ χρηματιστήριον.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι οἱ διοικοῦντες τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν εἶναι ἀνώτεροι πάσης τοιαύτης ὑπονοίας, δὲν εἶναι δὲ οὗτοι κάτοχοι μετοχῶν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι οὐδεὶς ἠθέλησε νὰ θίξῃ τὰ πρόσωπα ταῦτα, τὰ ὁποῖα εἶναι γνωστά.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐζήτησε ψῆφον ἐμπιστοσύνης καὶ ψῆφον ἐξουσιοδοτήσεως προκειμένου νὰ μεταῴξῃ εἰς Γενεύην. Ἔχω τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ εἶχεν ὁλόκληρον τὴν Βουλὴν παρὰ τὸ πλευρόν της ἐὰν μετεβαίνουσα εἰς Γενεύην διεπραγματεύετο τὰ ζητήματα ταῦτα ὑπὸ τὰς ἀντιλήψεις τὰς ἐκτεθείσας πολλάκις τὰς καὶ θετικῶς καὶ πατριωτικῶς ὠφελούσας τὸν τόπον. Ἀλλ' ὑπὸ τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας θὰ μεταῴξῃ εἰς Γενεύην, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τύχῃ τῆς ἐμπιστοσύνης ἡμῶν, διότι οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους γίνεται καὶ ἡ διχοτόμησις τῆς Ἐθν. Τραπέζης καὶ ἡ νομισματικὴ σταθεροποίησις διὰ νόμου καὶ οὐχὶ δι' ἐμπράκτου ἐξελίξεως αὐτῆς. εἶναι ὅροι διὰ τοὺς ὁποίους ἡμεῖς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δώσωμεν τὴν ἐμπιστοσύνην μας εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Τὸ λαϊκὸν κόμμα προσῆνον εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς διαλύσεως τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀποχωρῆσαν αὐτῆς ἀναλαμβάνει ἀκεραίας τὰς εὐθύνας ἔναντι τοῦ τόπου διὰ τὴν πρᾶξιν αὐτήν. Ἀλλ' οὐδεμίαν εὐθύνην ἀναλαμβάνει καὶ διὰ τὴν διάσπασιν τῆς Οἰκουμενικῆς. Αὕτη ἐπῆλθε πρῶτον ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐντολῆς τὴν ὁποίαν δὲν ἐδώσαμεν εἰς τοὺς μεταῴάντας εἰς Γενεύην, δεύτερον ἐκ τοῦ ὅτι οἱ μεταῴάντες εἰς Γενεύην ἐδέσμευσαν τὴν προσωπικήν των ἐλευθερίαν μὲ τοὺς διαπραγματευθέντας μετ' αὐτῶν ὥστε νὰ μὴ δύνανται παρὰ διὰ θυσιῶν νὰ ὑποχωρήσωσι καὶ τρίτον διότι οἱ ὅροι οἱ οἰκονομικοί, οἱ ὁποῖοι ἐδέσμευσαν τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως, δὲν εἶναι οἱ συμφορώτεροι καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῆς ἐφαρμόσιμοι διὰ τὸν τόπον.

Ὥρα 10 καὶ 30' διακόπτεται ἡ συνεδρίασις.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρα 11.20' μ. μ. ἐπαναλαμῴάνεται ἡ συνεδρίασις.

Συνεχιζομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἔκδοσιν Ν. Δ». λαμῴάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος** ὅστις λέγει ὅτι αἰσθάνεται εὐχαρίστησιν διὰ τὴν ἐπιδιωκομένην ἐξυγίανσιν τῆς Ἐθν. Τραπέζης καὶ ἰδίως τῆς ἐκδοτικῆς τοιαύτης. Προχωρῶν ἀναλύει τὰ τῶν αἰτίων τῆς νοσηρᾶς τῆς Τραπέζης καταστάσεως καὶ τονίζει ὅτι ἐν τῶν μέσων δι' ὧν ἡ Τράπεζα ἐκτελεῖ τὸν χρηματομεσιτικόν της σκοπὸν εἶνε καὶ ἡ ἔκδοσις τῶν τραπεζογραμματίων, ὧν ὁ κομιστὴς εἶνε δανειστὴς αὐτῆς. Ἀναλόγως τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ πίστεως τῆς Τραπέζης τὸ τραπεζογραμμάτιόν της μεταῴάλλεται εἰς πραγματικὸν χρῆμα. Ἀλλὰ διὰ νὰ εἶνε τοῦτο ἐξησφαλισμένον πρέπει ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐκδόπεως νὰ εἶνε τελεία καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῆς Τραπέζης νὰ εἶνε πραγματοποιήσιμοι, ἐξασφαλίζουσαι τὴν ἄμεσον ἐξαργύρωσιν. Σχετικῶς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Τραπέζης ἐξεταστέα ὡς πρώτη αἰτία τῆς νόσου αὐτῆς τὰ δάνεια πρὸς τὸ Κράτος, τὰ ὁποῖα εἰς τὸ τέλος τοῦ 1927 ὑπερέῴησαν τὰ 6 δισεκατομμύρια. Τὸ γεγονὸς καὶ μόνον τοῦτο ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ τὴν ὑπόστασιν αὐτῆς. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἡ Τράπεζα ἐξασκεῖ καὶ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν, ἥτις λόγῳ τοῦ μακροπροθέσμου της παρεξέκλινεν τῶν ἐκδοτικῶν περιορισμῶν τῆς Τραπέζης. Ἀπὸ τοῦ 1925 προκληθείσης συζητήσεως περὶ ἱδρύσεως Γεωργικῆς Τραπέζης ὑπεστήριξα, λέγει, τὸν χωρισμόν, ἀλλ' ἀπεκρούσθη οὗτος διότι ἀντετάχθη ὅτι δὲν ὑπῆρχον ἴδια κεφάλαια διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ἀγροτικῆς, ἐνῷ ἐξ ἄλλου τὸ Κράτος δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ παράσχῃ ἰδικά του τοιαῦτα ὡς θεμέλια τῆς νέας Τραπέζης. Παρέμενον συνεπῶς τὰ πράγματα ὡς εἶχον. Ἀλλὰ παρέμενον καὶ τὰ σπέρματα τῆς νόσου εἰς τὸ σῶμα τῆς Τραπέζης. Ἕτερος λόγος τῆς νόσου τῆς Τραπέζης εἶνε ἡ συμμετοχή της εἰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις, ἥτις κατ' ἐπιστημονικὸν ἀξίωμα ἀντενδείκνυται. Τοιουτοτρόπως μὲ τὰ δάνεια πρὸς τὸ Κράτος μὲ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως καὶ μὲ τὴν συμμετοχὴν τῆς Τραπέζης εἰς ἐπιχειρήσεις δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἀπόλυτος ἀσφάλεια τοῦ τραπεζογραμματίου αὐτῆς, δηλαδὴ καθαρὰ καὶ ὑγιὴς κατάστασις. Σχετικῶς πρὸς τὴν πρότασιν περὶ θεραπείας τοῦ νόσου ὄχι δι' ἀμέσων μέτρων ἐφόσον εἶνε χρονία, ἀλλὰ διὰ χρονίων τοιούτων φρονεῖ ὅτι ἐνδείκνυται νὰ τάμωμεν μίαν νέαν ὁδὸν χειρουργοῦντες ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς Ἐθν. Τραπέζης. Δύο εἶνε πρὸς τοῦτο οἱ τρόποι. Ὁ πρῶτος διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς Τραπέζης ἀπὸ τοῦ ἐκδοτικοῦ της χαρακτῆρος, τῆς παλαιᾶς παραμενούσης κοινῆς ἐμπορικῆς Τραπέζης καὶ ὁ δεύτερος διὰ τῆς παραμονῆς τῆς Ἐθνικῆς ὡς μοναδικῆς ἐκδοτικῆς τοιαύτης. Ἡ συζητουμένη ἐξουσιοδότησις παρέχει τὴν ἄδειαν καὶ διὰ τοὺς δύο τρόπους. Ἐγώ, συνεχίζει, τάσσομαι ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅπως παραμείνῃ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ὡς Τράπεζα ἐκδοτική, χωρὶς νὰ ἱδρύσωμε ἄλλην. Τοῦτο πρῶτον διὰ λόγους σεβασμοῦ κεκτημένων δικαιωμάτων τῆς ἐκδόσεως τραπεζογραμματίων παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ προνομίου τούτου, φοῴοῦμαι, λέγει, μήπως γεννηθῇ δυσπιστία ἐπιφέρουσα κλονισμὸν δυσχεραίνοντα τὴν ὀρθοπόδησιν παντὸς οἰκονομικοῦ ἱδρύματος.

Χ. Βοζίκης. Ἡ Τράπεζα τὸ θέλει.

Α. Παπαναστασίου. Ποῦ τὸ ξέρετε;

Χ. Βοζίκης. Ἔτσι λένε.

Ν. Μπακόπουλος. Συνεχίζων λέγει ὅτι εἶνε ἐξεταστέον ἂν τυχὸν ἡ θέλησις αὕτη, ἂν ὑπάρχῃ, ἐξεφράσθη νομίμως καὶ ἐγκύρως κατὰ τὸ Καταστατικὸν τῆς Τραπέζης. Ἐξακολουθῶν ἀναπτύσσει τὰς διατάξεις τῶν νόμων καὶ συμῴάσεων περὶ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν τῶν τραπεζογραμματίων καὶ τονίζει ὅτι εἶναι ἀναμφισῴήτητον ὅτι ἡ ἐκδοτικὴ ἰδιότης τῆς Τραπέζης συνέῴαλεν εἰς τὴν παγίωσιν καὶ ἄνδρωσιν τῆς πίστεως τῆς Τραπέζης καὶ θὰ ἦτο τολμηρὸν νὰ παραμερίσωμεν ὅλην αὐτὴν τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξίν καὶ νὰ ἱδρύσωμεν νέαν ἐκδοτικὴν Τράπεζαν. Ἀνάλογον ζήτημα ἐγεννήθη πρὸ ἐτῶν καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ κατόπιν μεγάλης συζητήσεως κατέληξαν καὶ ἐκεῖ διὰ τοῦ περιφήμου νόμου τοῦ Ρόμπερτ Πὶλ νὰ παραμείνῃ τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον τῶν τραπεζογραμματίων εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἀγγλίας καὶ θὰ ἦτο ἀδικαιολόγητον νὰ μὴ μιμηθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὸ Κράτος ἐκεῖνο. Μεταπολεμικῶς εἰς ὅσα Κράτη ἐχρειάσθησαν νὰ ἐξυγιανθῇ τὸ νόμισμα — καὶ εἶναι 20 τοιαῦτα Κράτη — διὰ Τραπεζικῆς μεταρρυθμίσεως, αὕτη κατὰ κανόνα δὲν συνετελέσθη διὰ τῆς ἱδρύσεως νέων ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν εἰς ὅσα Κράτη εἶχον παλαιὰν τοιαύτην. Ἕτερον ζήτημα ἐξεταστέον εἶναι τοῦτο ὅτι ἡ ἐκδοτικὴ Τράπεζα ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος της δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δέχεται καταθέσεις, σκοπὸν καὶ ἀποστολὴν ἔχουσα νὰ φυλάττῃ ἐν ἀπόθεμα εἰς χρυσὸν καὶ νὰ συγκρατῇ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τὰ τραπεζογραμμάτιά της, ἀπαγορευομένης τῆς ἀναλήψεως ἐντόκων καταθέσεων, ὅπως τοῦτο ἔγινεν εἰς πολλὰ Κράτη. Εἰς τὸ σημεῖον δὲ τῶν καταθέσεων πρέπει νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ ὅλων ὅσοι θὰ κανονίσουν τὴν Τραπεζιτικὴν μεταρρύθμισιν.

Ἡ Νέα ἐκδοτικὴ Τράπεζα θὰ συλλέξῃ καὶ αὐτὴ καταθέσεις λόγῳ ἀσφαλείας, ἡ δὲ μετονομασία της εἰς Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐπιφέρῃ καὶ πολλαπλῆν σύγχισιν διότι θὰ ἔχωμεν παραλλήλως δύο Τραπέζας φερούσας τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Δι' ὅλα ταῦτα τάσσομαι, λέγει, ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅπως ἐξακολουθήσωμεν διατηροῦντες τὴν Ἐθνικὴν ἡμῶν Τράπεζαν ὡς ἐκδοτικὴν τοιαύτην δεδομένου ὅτι ἀπεχωρίσθη ἤδη ὁ κτηματικὸς κλάδος μέλλει δὲ ὅσον οὔπω νὰ ἀποχωρισθῇ καὶ ὁ ἀγροτικὸς τοιοῦτος. Ἐλέχθη συνεχίζει ὅτι ἡ ἵδρυσις τῆς νέας ἐκδοτικῆς Τραπέζης γίνεται ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἀλλὰ ἡ συζήτησις ἡ προηγηθεῖσα σήμερον ἀπέδειξεν ὅτι οὔτε ἡ Κοινωνία ἐζήτησε τοῦτο οὔτε ἡμεῖς ἀνελάῴομεν ὑποχρέωσιν τοιαύτην. Ἔχει συνεπῶς ἡ Κυβέρνησις πλήρη ἐλευθερίαν ἐκλογῆς.

Γ. Μερκούρης. Δὲν θὰ ὑπῆρχε τότε ζήτημα διαφωνίας τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος.

Γ. Καφαντάρης. Εἶπον ὅτι ὅ,τι γίνεται, γίνεται κατ' ἰδίαν πρωτοῴουλίαν. Ἡ διαφωνία ἦτο μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος καὶ ὄχι μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Γ. Μερκούρης. Ἀνέκαθεν ὅμως εἰς τὰς συζητήσεις προεῴάλλετο ἡ ὑποχρέωσις πρὸς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν.

Γ. Καφαντάρης. Ἠρωτήθημεν ἂν δεχόμεθα νὰ κάμωμεν Τραπεζιτικὴν ἐξυγίανσιν καὶ ἀπαντήσαμεν en principe ὅτι δεχόμεθα. Ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν θεωρεῖ ὅτι ὁ ὀργανισμὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἶναι ἀσυγχρόνιστος πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς κυκλοφορίας. Ἐξητάσθη καὶ ἐκεῖ τὸ ζήτημα τεχνικῶς πῶς θὰ ἐγένετο ἡ Τραπεζιτικὴ ἐξυγίανσις καὶ συνεζητήθησαν καὶ οἱ δύο τρόποι καὶ ὁ προτιμηθεὶς τρόπος μᾶς ἔδιδε ἀμέσως ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου συστήματος μὲ σκοπὸν τὴν σταθεροποίησιν τοῦ νομίσματος. Τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, τονίζει, τὴν ἐνδιαφέρει μόνον ἡ οἰκονομικὴ ἀναδιοργάνωσις τῶν Κρατῶν.

Ὁ κ. **Ι. Κίνιας.** Ἐρωτᾷ σχετικῶς μὲ τὴν πρότασιν περὶ ἱδρύσεως ἰδίου παραρτήματος ἐκδοτικοῦ ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ.

Γ. Καφαντάρης. Αὐτὸ συνεζητήθη καὶ μετὰ τοῦ κ. Μαξίμου καὶ ἐστηρίχθη τοῦτο εἰς τὴν λειτουργίαν ὁμοίου συστήματος ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἀλλ' ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ συνολικὴ μορφὴ τῆς Τραπέζης εἶναι ἐκδοτική. Ἐὰν ἐγένετο καὶ παρ' ἡμῖν θὰ ἀπετέλει τοῦτο οὐσιαστικῶς ξεχωριστὸν ὀργανισμόν, ἡ διαφορὰ θὰ ἦτο κατ' ἐπίφασιν καὶ τὴν ἀποψιν ταύτην ἐβέχθη καὶ ὁ κ. Μάξιμος καὶ τότε συνεπῶς θὰ εὑρισκόμεθα πρὸ νέας ἐκδοτικῆς Τραπέζης.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος.** Συνεχίζων λέγει ὅτι εἴτε τὸ ἓν γίνει εἴτε τὸ ἄλλο πρέπει νὰ προσέξωμεν νὰ μὴ παρίδωμεν τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων λέγει ὅτι διὰ νὰ σχηματίσωμεν μίαν σαφῆ γνώμην ἐπ' αὐτῶν εἶναι ἀνάγκη νὰ καθορίσωμεν τί εἶναι κάλυμμα ποῖος εἶναι ὁ προορισμὸς αὐτοῦ καὶ ποία ἡ νομική του φύσις. Τὸ τραπεζογραμμάτιον εἶναι ἓν κοινὸν χρεωστικὸν γραμμάτιον, τὸ δὲ Κράτος ἐπεμῴαίνει εἰς τὸν νομικὸν καθορισμὸν τῆς κυκλοφορίας τοῦ τραπεζογραμματίου εἴτε καθορίζον τὸ ποσὸν αὐτοῦ εἴτε καθορίζον τὸν χαρακτῆρα τῆς Τραπέζης ἐὰν εἶναι ἐθνικὴ ἢ ἰδιωτικὴ καὶ λαμῴάνει μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πληρωμῆς τῶν τραπεζογραμματίων. Κάλυμμα δὲ εἶναι ἓν ποσὸν χρήματος πραγματικοῦ ἐξασφαλίζον τὴν ἄμεσον ἐξαργύρωσιν τῶν τραπεζογραμματίων. Τὸ μεταλλικὸν αὐτὸ ποσὸν δὲν εἶναι πάντοτε ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ἐκδιδομένων τραπεζογραμματίων. Μόνον εἰς τὴν Ἀγγλίαν καθιερώθη ὅτι τὸ κάλυμμα πρέπει νὰ εἶναι ἴσον ποσοῦ πρὸς τὰ τραπεζογραμμάτια, τοῦτο δὲ ἦτο ἀπόρροια γενικωτέρας οἰκονομικῆς διδασκαλίας καθ' ἣν ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία δὲν ἔπρεπε νὰ ὑρίσταται μεταῴολὰς ἐκ τῆς αὐξομειώσεως τῶν τραπεζογραμματίων, ἐκεῖ δὲ διήρεσαν τὴν Τράπεζαν εἰς δύο τμήματα, εἰς τὸ καθαρῶς ἐκδοτικὸν τμῆμα καὶ εἰς τὸ τραπεζιτικὸν τοιοῦτον. Ἀναπτύσσων εἶτα τὸ σύστημα τῶν τραπεζογραμματίων ἐν Ἀγγλίᾳ λέγει ὅτι παρ' ὅλον τὸν χωρισμὸν τῆς Τραπέζης εἰς δύο τμήματα νομικῶς αὕτη παρέμεινεν μία καὶ ἑνιαία, τοῦτο δὲ ἔχει μεγίστην σημασίαν. Ἐξετάζων εἶτα τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων ἀπὸ Ἑλληνικῆς ἀπόψεως λέγει ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἶναι εἰς ὀργανισμὸς ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἱδρύθη μία ἀνώνυμος μετοχικὴ Ἑταιρεία τὸ δὲ Κράτος συμμετέσχεν αὐτῆς δι' ἀγορᾶς ἰδίων μετοχῶν, ὁ δὲ τότε Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέφερεν ὅτι θεωρεῖ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ὡς ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν καὶ μόνον δι' νὰ ἐνισχύσῃ αὐτὴν συμμετέσχε διὰ τῆς ἀγορᾶς τῶν χιλίων μετοχῶν. Τὰς μετοχὰς ταύτας κατόπιν ἐπώλησεν. Συνεπῶς ὄχι μόνον τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ πόροι αὐτῆς ἀνήκουσιν εἰς αὐτήν· ἐν τῇ ἐγερθείσῃ τελευταίως συζητήσει ἀνεπτύχθησαν σχετικῶς περὶ τῶν καλυμμάτων δύο γνῶμαι· ἡ γνώμη τοῦ ἡγέτου τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος καὶ ἡ γνώμη τοῦ διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ ὁ μὲν ἡγέτης τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ὑποστηρίζει ὅτι τὰ καλύμματα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸ κοινόν, ὁ δὲ διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἰσχυρίζεται ὅτι ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὴν Τράπεζαν.

Π. Τσαλδάρης. Κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1914 τὸ Κράτος ἔχει δικαίωμα ἐπεμῴάσεως εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, τοῦτο δὲ εἶναι οὐσιῶδες στοιχεῖον δίδον εἰς αὐτὴν μορφὴν κρατικοῦ ἱδρύματος.

Ν. Μπακόπουλος. Δὲν ἀγνοῶ τὸν νόμον αὐτόν. Ἀλλὰ ἡ ἀνάμιξις τοῦ Κράτους εἰς τὴν διοίκησιν ἐκδοτικῆς Τραπέζης καὶ ἡ συμμετοχὴ τοῦ Κράτους εἰς τὰ κέρδη δὲν εἶναι καινοφανές τι ἀλλὰ καὶ δὲν μεταῴάλλει τὸν νομικὸν χαρακτηρισμὸν τῆς Τραπέζης. Τὸ Κράτος ἔχει διττὸν συμφέρον ἐπεμῴάσεως εἰς τὴν ἐκδοτικὴν Τράπεζαν, πρῶτον τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων τῶν κατόχων τῶν τραπεζογραμματίων καὶ δεύτερον διότι ἡ Τράπεζα εἶναι ὁ θεματοφύλαξ τοῦ ἐθνικοῦ μεταλλικοῦ ἀποθέματος, δι' αὐτὸν τὸν λόγον εἰς ὅλα τὰ κράτη τὸ κράτος ἀναμιγνύεται εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ἐκδοτικῶν τραπεζῶν χωρὶς νὰ μεταῴάλλεται ἡ νομικὴ φύσις τῶν ἱδρυμάτων τούτων. Παρ' ἡμῖν εἰς τὸν πολὺν λαὸν ἐπεκράτησεν ἡ ἰδέα ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἶναι κρατικὸν ἵδρυμα. Εἰς τοῦτο συνετέλεσεν καὶ ἡ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία. Ἀλλὰ πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τοῦ ζητήματος πρέπει νὰ ὁρισθῇ σαφῶς ἡ διάκρισις μεταξὺ τῆς ἐννοίας ἐξαργύρωσις τραπεζογραμματίου καὶ ἐξόρλησις αὐτοῦ. Καὶ ἐξαργύρωσις μὲν σημαίνει τὸ δικαίωμα παντὸς κατόχου τραπεζογραμματίου νὰ ἀνταλλάξῃ τοῦτο διὰ τοῦ νομίμου χρήματος τοῦ Κράτους, ἐνῷ ἐξόρλησις σημαίνει τὴν τελικὴν πληρωμὴν ἔστω καὶ ῴραδεῖαν τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον ἀναγράφεται ἐν αὐτῷ. Καὶ ὄχι ἀμέσως διότι εἶναι δυνατὸν μία Τράπεζα, ἔχουσα ἐνεργητικὸν μεγαλείτερον τοῦ παθητικοῦ, νὰ μὴ δύναται εὐχερῶς νὰ ἐξαργυρώνῃ τὰ τραπεζογραμμάτια διότι τὸ ἐνεργητικὸν αὐτῆς κεφάλαιον τὸ ἔχει εἰς μακροχρονίους τοποθετήσεις. Ὑπεύθυνος πρὸς ἐξαργύρωσιν τοῦ τραπεζογραμματίου εἶναι ἡ Τράπεζα δι' ὅλου τοῦ ἐνεργητικοῦ αὐτῆς καὶ ὄχι μόνον διὰ τῶν καλυμμάτων, οὐδαμοῦ δὲ ὑπῆρξε ποτὲ προνόμιον οἱασδήποτε φύσεως εἰς τοὺς κατόχους τῶν τραπεζογραμματίων ἐπὶ τοῦ μεταλλικοῦ αὐτῆς ἀποθέματος. Μόνον εἰς τὸν Καναδᾶν καὶ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς ἐχορηγήθη προνόμιόν τι εἰς τοὺς κατόχους τῶν τραπεζογραμματίων, ὅτι δηλ. θὰ ἐπληρώνοντο κατὰ προτίμησιν τῶν ἄλλων δανειστῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ θὰ ἐπληρώνοντο ἐξ ὅλου τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς Τραπέζης καὶ ὄχι μόνον ἐκ τῶν καλυμμάτων. Ἄλλως τε εἶναι δυνατὸν οἱ κάτοχοι τραπεζογραμματίων νὰ πληρωθῶσιν οὐχὶ ἐκ τοῦ εἰς χρυσὸν ἀποθέματος ἀλλὰ ἐξ ἄλλων πόρων. Ποῦ συνεπῶς εὑρίσκεται τὸ προνόμιον ὅτι τὰ καλύμματα ἀνήκουσιν εἰς τοὺς κατόχους τῶν τραπεζογραμματίων;

Ι. Πεσματζόγλου. Ἐφόσον ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐξαργυρώνει τὰ τραπεζογραμμάτια ἐξ ἄλλων πόρων τὰ καλύμματα εἶνε φυσικὸν νὰ καθίστανται ἐλεύθερα. Ἀλλ' ἐφόσον μέτοχοι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης νομίζουν ὅτι τὰ καλύμματα ἀποτελοῦν περιουσιακὸν των στοιχεῖον ὀφείλουν νὰ τὰ διεκδικήσουν, φρονῶ δὲ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκφράσῃ γνώμην περὶ τῆς κυριότητος τῶν καλυμμάτων, ἐφόσον τοῦτο εἶνε ζήτημα τεχνικὸν καὶ θὰ λυθῇ διὰ τῆς πρεπούσης ὁδοῦ.

Γ. Καφαντάρης. Ἐδήλωσα ὅτι τὴν γνώμην του ταύτην τὴν ἐξέφρασα ὡς παλαιὸς νομικός, οὐδένα δὲ δεσμεύει αὐτή.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος** συνεχίζων λέγει ὅτι ἴσα δικαιώματα ἐπὶ τῶν καλυμμάτων ἔχει οἱασδήποτε φύσεως δανειστὴς καὶ ὄχι μόνον οἱ κάτοχοι τῶν τραπεζογραμματίων. Ἡ

θεωρία ὅτι τὰ καλύμματα ἀνήκουσιν εἰς τὸ κοινὸν μᾶς ἄγει εἰς δύο ἄτοπα. Ἐὰν τὰ τραπεζογραμμάτια τίθενται εἰς κυκλορορίαν, ὄχι διὰ τῆς ἀγορᾶς αὐτουσίου χρυσοῦ, ποῖον θὰ ἦτο τὸ κάλυμμα; Οἱ κάτοχοι τῶν τραπεζογραμματίων θὰ εἶχον προνόμιον ἐπὶ τῶν πιστωτικῶν τίτλων τῆς Τραπέζης; καὶ ἐὰν οἱ πιστωταὶ τῆς Τραπέζης ἦσαν ἀφερέγγυοι οἱ κάτοχοι τῶν τραπεζογραμματίων δὲν θὰ εἶχον δικαίωμα ἐξοφλήσεως αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ εἰς ἕτερον ἄτοπον μᾶς ἄγει ἡ θεωρία αὕτη. Ἐὰν μία Τράπεζα δὲν ἔχει ἀναλάβῃ εἰς χρυσὸν κάλυμμα ὅλου τοῦ ποσοῦ τῶν γραμματίων τὰ ὁποῖα ἐκυκλοφόρησε τότε ἡ ἀσφάλεια τῶν τραπεζογραμματίων τούτων θὰ ἦτο τὸ ποσοστὸν τοῦ εἰς χρυσὸν καλύμματος τῆς Τραπέζης. Κατὰ τὴν γνώμην μας συνεπῶς τὰ καλύμματα ἀποτελοῦν περιουσιακὸν στοιχεῖον τῆς ὅλης περιουσίας τῆς Τραπέζης. Ὁ κ. Δεμερτζῆς δεχθεὶς ὅτι τὸ Κράτος δύναται νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὴν Τράπεζαν δὲν καθώρισε τὸν τρόπον τῆς ἐπεμβάσεως αὐτῆς, ἡ δὲ ἐπέμβασις τοῦ κράτους γίνεται ἢ διὰ φορολογίας, ἢ δι' εἰσφορᾶς ἢ δι' ἀπαλλοτριώσεως· ἀλλ' ἐνῷ ὁ κ. Δεμερτζῆς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος ὑπεστήριξε μετὰ θέρμης τὸ ἀναπαλλοτρίωτον τῆς ἰδιοκτησίας, πῶς σήμερον διὰ τὴν Τράπεζαν τάσσεται ὑπὲρ τῆς ἀπαλλοτριώσεως. Ἄλλως τε, μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος, ἡ Τράπεζα θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρήσῃ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ταύτην ὡς ἀντισυνταγματικὴν ἐὰν δὲν τῆς ἐδίδετο πλήρης ἀποζημίωσις. Ἐλέχθη ὅτι τὰ καλύμματα ἀποτελοῦν ἀθέμιτον πλουτισμὸν τῆς Τραπέζης, ἀλλ' ὄχι μόνον ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἀλλὰ καὶ πλεῖσται ἄλλαι Τράπεζαι, ὡς ἡ Ἐμπορική, ἀναγράφουσιν εἰς τὸν ἰσολογισμὸν αὐτῶν τὸν χρυσὸν εἰς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἀξίαν. Ὄχι μόνον συνεπῶς ἀθέμιτον πλουτισμὸν δὲν ἀποτελοῦν τὰ εἰς χρυσὸν 95.000.000 τῆς Τραπέζης, ἀλλὰ οὔτε κἂν πλουτισμόν. Εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ μετοχαὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀνήκουσι κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ σειρᾶς ἐτῶν εἰς φιλανθρωπικὰ καταστήματα. Ἂν λοιπὸν σήμερον μετὰ τόσα ἔτη ἡ ἀξία τῶν μετοχῶν ἔχει αὐξηθῇ κατά τι, τοῦτο εἶνε ἀθέμιτος πλουτισμός; Κατὰ τὸ 1920 αἱ μετοχαὶ εἶχον ἀξίαν 12.000 δραχ. χρυσῶν, ἐνῷ σήμερον ἔχουσι μικροτέραν τοιαύτην. Καταλήγων λέγει ὅτι εἰς στιγμὴν καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ λύσῃ τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ παραβλέψῃ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Τούτου δοθέντος φρονεῖ ὅτι θὰ εἶνε προτιμότερον νὰ ἐξεκαθαρίζετο ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἀπὸ τὸν φόρτον τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς διὰ τῆς ἱδρύσεως τῆς Γεωργικῆς Τραπέζης καὶ νὰ μὴ ἱδρυθῇ ἐκδοτικὴ Τράπεζα. Προσορισμὸς αὐτῆς εἶναι νὰ ἐξασφαλίσῃ μίαν νομισματικὴν σταθερότητα. Ὡς πρὸς τὰ κεφάλαια τῆς ἱδρυθησομένης νέας Τραπέζης, ἐὰν αὕτη ἱδρυθῇ, πρέπει νὰ εἶνε ταῦτα εἰς χρυσόν, δεδομένου δὲ ὅτι εἰς τὴν ἵδρυσιν αὐτῆς ἤθελεν μετάσχῃ καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἡ εἰσφορὰ αὐτῆς ἔστω καὶ δι' ὅλου τοῦ ποσοῦ τῶν καλυμμάτων δὲν θὰ εἶχε καμμίαν σημασίαν. Πάντως ἐὰν ἡ εἰσφορὰ ἦτο εἰς δραχμὰς ἡ τιμὴ τῆς δραχμῆς πρέπει νὰ ὁρισθῇ εἰς τὴν διὰ τοῦ νόμου ὁρισθησομένην τοιαύτην. Ὡς πρὸς τὴν νόμῳ σταθεροποίησιν τῆς δραχμῆς λέγει ὅτι προεβλήθη ὁ φόβος ὅτι θὰ ἐπέλθῃ ἀναστάτωσις εἰς τὸν οἰκονομικὸν ὀργανισμὸν τοῦ τόπου ἀλλὰ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο δὲν ἔχει μεγάλην σημασίαν, ὁ τιμάριθμος τῆς ζωῆς ἐν Ἑλλάδι θὰ τείνῃ νὰ φθάσῃ τὸ ἐπίπεδον τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς ὅλας τὰς χώρας. Δι' ἅπαντας αὐτοὺς τοὺς λόγους φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παράσχῃ τὴν αἰτουμένην ἐξουσιοδότησιν.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης**. Παρακαλεῖ ὅπως ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον «περὶ χορηγίας 4 δωδεκατημορίων ἐπὶ τοῦ κατατεθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927 — 28» ἐπίσης καὶ τὸ «περὶ ἐπιβολῆς προσωρινοῦ φόρου γεωργικῆς παραγωγῆς» μὲ τὴν δήλωσιν ὅτι θὰ φέρῃ τροποποίησιν κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν μειοῦσαν τὸν φόρον εἰς τὸ ἥμισυ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν βεβαίωσιν δηλοῖ ὅτι γίνεται ἐργασία ὅπως μὴ σημειωθοῦν τεχνικαὶ δυσχέρειαι κατ' αὐτήν, ἐφ' ὅσον ἔχει γίνει αὕτη συλλήδδην καὶ διὰ τὰ κηπουρικὰ καὶ διὰ τὰς σπειρομένας γαίας.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ὑπὸ τὴν αἴρεσιν ὅτι θὰ εὑρεθῇ μὴ ἐπαχθὴς τρόπος βεβαιώσεως δέχεται τὴν ψήφισιν.

Γ. Καφαντάρης. Ὑποσχόμεθα νὰ ἐξαντλήσωμεν πᾶσαν προσπάθειαν.

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης**. Παρακαλεῖ ν' ἀπαλλαγοῦν τῆς φορολογίας τὰ κηπουρικὰ προϊόντα διότι εἶναι καταδυναστευτική.

Ὁ κ. **Ν. Ἀνδρεσδάκης** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ λάδῃ ὑπ' ὄψει ὅτι ὁ φόρος τῆς ἐγγείου παραγωγῆς εἶνε πολὺ ἐπαχθὴς καὶ δέον νὰ μειωθῇ κάτω τοῦ 1)2, ὡς ἐπίσης ζητεῖ νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς φορολογίας ὁ σπόρος, δι' ὃ ὡμίλησε καὶ ἄλλοτε. Καὶ τέλος ζητεῖ νὰ ἀπαλλαγοῦν τῆς πληρωμῆς φόρου οἱ πτωχοὶ μισθωταὶ καὶ πληρώσουν τοῦτον οἱ ἰδιοκτῆται καὶ ἡ Ἑταιρεία Κωπαΐδος. Πρὸς τοῦτο ὑποδάλλει τροπολογίαν.

Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. **Α. Μπούκουρα**, Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** δηλοῖ ὅτι ἐδέχθησαν οἱ παραγωγοὶ τὸν νέον κανονισμὸν τοῦ φόρου.

Μεθ' ὃ γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ νομοσχέδια 1) Περὶ χορηγίας 4 δωδεκατημορίων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ 27—28 2) Περὶ ἐπιδολῆς προσωρινοῦ φόρου ἐγγείου παραγωγῆς καὶ 3) περὶ ἀναστάσεως τοῦ ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς καταστραφέντος ἀρχείου τοῦ Πρωτοδικείου καὶ τῆς Εἰσαγγελίας Ἠλείας.

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ σχεδίου περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἔκδοσιν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, θεωρεῖ, λέγει, τοῦτο ὡς τερατῶδες ἀφοῦ ἀπεμπολοῦνται δι' αὐτοῦ ὅλαι αἱ νομοθετικαὶ ἐξουσίαι καὶ παραδίδονται εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν καὶ μάλιστα εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν. Κατὰ τὸ Σύνταγμα λέγει ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, τὸ δὲ μεσολαδῆσαν ψήφισμα δὲν ἀφορᾷ ἀσφαλῶς καὶ τὴν Νομοθετικὴν ἐργασίαν οὔτε ἄλλας λειτουργίας τῆς Γερουσίας, διότι τότε θὰ ἠδύνατο ἡ Βουλὴ νὰ ἐκλέξῃ καὶ Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας. Τονίζων λέγει ταῦτα δὲν ἀντιπολιτεύομαι, ἀλλ' ἐννοῶ ὅπως ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία ἡ μεταδαίνουσα εἰς Γενεύην ἢ ἐφοδιασμένη πλήρως καὶ μὴ διασαλευθῇ ἡ θέσις τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀρκετὰ ἠλαττωμένη ὡς ἐκ τῆς ὑποδειχθείσης ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀνάγκης ὅπως ἐκκαθαρισθῇ τὸ πολιτειακὸν ζήτημα, διὰ νὰ παρίσταται ἔξω ὡς ἀληθῶς παριστάνουσα τὸ φρόνημα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ὡς ὡπλισμένη νομίμως.

Αἱ Δυνάμεις δὲν θὰ κυττάξουν τὴν πλειοψηφίαν, ζητοῦν Κυβέρνησιν ἀντιπροσωπεύουσαν τὴν λαϊκὴν κυριαρχίαν ἐγγυωμένην τὴν πολιτικὴν ὁμαλότητα. Ἐξακολουθῶν ἐπικρίνει τὴν τακτικὴν τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἀπέτυχε καθόλα. Μὲ παράνομα, ἐξακολουθεῖ, ἐφόδια δὲν πρέπει νὰ μεταδῆτε εἰς Γενεύην. Τὰ διαθρυληθέντα κατωρθώματα τῆς Οἰκουμενικῆς διὰ τῶν «Καιρῶν» τοῦ Λονδίνου εἶνε ἐν μέρει μόνον ἀκριδῆ, μὴ ὀφειλόμενα εἰς τὴν Οἰκουμενικήν, εἰδικῶς δὲ διὰ τὸν διακανονισμὸν τῶν Ἀγγλικῶν χρεῶν δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ Κυβέρνησις ἡ ὁποία νὰ ἠρνεῖτο τοῦτο, διότι θὰ ἦτο ἔλλειψις εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ Ἀγγλικὸν Ἔθνος καὶ ἄρνησις νομίμου δικαιώματος. Μεταδαίνοντες εἰς τὴν Γενεύην ἄνευ νομίμου ἐκπροσωπήσεως θὰ ἀποτύχῃ ἡ ἀποστολή σας ἡ ὁποία δὲν εἶνε ζήτημα μιᾶς πλειοψηφίας ἀλλὰ ἐκδήλωσις Ἐθνικῆς κυριαρχίας, ἧς ἀπόδειξις εἶνε νὰ ἐκδηλωθῇ πρωτίστως σοδαρῶς μὲ τὶ πολίτευμα θέλει νὰ διοικῆσαι. Ἀναλύων εἶτα κατ' ἄρθρον τὸ σχέδιον τῆς ἐξουσιοδοτήσεως λέγει ὅτι οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ Συντάγματος δὲν συντρέχουν ἐν προκειμένῳ. Ἐκτὸς τούτου ὅ,τι ἐζήτησεν ἡ Κ.Τ.Ε. εἶνε εἰσέτι ἀπαράσκευον, ἀλλὰ καὶ τὰ νομοθετήματα δὲν εἶνε ἰσχυρὰ, ἐφόσον ἐλπίζομεν ὅτι δὲν σκέπτεται ὁ Ἄρειος Πάγος ὅπως καὶ ἄλλοτε Βενιζελιστί, διότι ἔχει ἤδη συνταγματικὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἐφαρμόζῃ τοιούτους νόμους. Καταλήγων συνιστᾷ νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία μὲ τοιαῦτα ἐφόδια διότι τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶνε πρὸς βλάδην τοῦ Ἔθνους.

Ὁ κ. **Γ. Μόδης** κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς χορηγήσεως τῆς αἰτουμένης ἀδείας ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ γίνῃ ἐξυπηρετικὴ ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους χρῆσις αὐτῆς. Ὁ Κοινοδουλευτισμὸς ταύτην ἔχει τὴν ἀρετὴν νὰ προσαρμόζεται πρὸς ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ νὰ ὑπηρετῇ ὅλας τὰς ἀνάγκας. Μεταπολεμικῶς εἰς ὅλα τὰ Κράτη ἐδωκαντὰ μέσα εἰς ὅλας τὰς Κυβερνήσεις νὰ θεραπεύσουν καὶ τραπεζιτικὰς καὶ νομισματικὰς καὶ ἄλλας πολυειδεῖς ἀνάγκας τῶν λαῶν, ἑπομένως δὲν ἔχει τί τὸ ἐξαιρετικὸν τὸ συζητούμενον καὶ παρ' ἡμῖν μέτρον. Προχωρῶν, ἀναλύει τὰ προτερήματα τῆς ἐπιδιωκομένης νομισματικῆς ἐξυγιάνσεως ἄνευ τῆς ὁποίας αἱ διακυμάνσεις θὰ ἐξακολουθήσουν καὶ ἡ κοινωνικὴ ζωὴ θὰ διετελῇ εἰς μίαν ἀόριστον καὶ σαλευομένην κατάστασιν. Τὴν κίνησιν τῆς οἰκονομικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῶν Κρατῶν ἔχει ἀναλάδει ἡ Κ.Τ.Ε. τῆς ὁποίας τὰς ὑποδείξεις οὐδεὶς ὀφείλει νὰ παρίδῃ. Τὸ μόνον λάθος ἐνταῦθα ὑπῆρξεν ὅτι δὲν ἐγένετο ἐπεξήγησις καὶ ἀνάπτυξις τῆς σημασίας τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος, ὁπότε οὐδεὶς κόμμα θὰ ἐθεώρει τοὺς ὤμους του ἰσχυροὺς διὰ νὰ σταθῇ ἀντιμέτωπον. Καὶ αὐτοὶ οἱ κομμουνισταὶ δὲν θὰ ἀντέδρων εἰς τὴν σταθεροποίησιν ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν ὅτι μόνον διὰ τοιαύτης καὶ ὁ ἐργατικὸς καὶ ὁ γεωργικὸς κόσμος θὰ δύναται νὰ ἀπολαμδάνῃ ἕνα δίκαιον καὶ ἀνάλογον τίμημα τῶν προϊόντων τῆς ἐργασίας του. Ἐξακολουθῶν ἀντικρούει τὰ ἐπιχειρήματα περὶ τῆς ἀνάγκης δῆθεν τῆς ἐμπράκτου σταθεροποιήσεως ὡς ἀτέρμονα καὶ ἀπροσδιόριστα. Ἐλέχθη ἐπίσης ὅτι εἶναι ἀνεξήγητος ἡ σπουδὴ μεθ' ἧς ζητοῦμεν τὴν τραπεζικὴν καὶ νομισματικὴν μεταρρύθμισιν, ἀλλὰ οἱ πίνακες οὓς ἐδημοσίευσεν ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν ἐμπειρογνωμόνων ἀποδεικνύουν ὅτι αἱ μετοχαὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ ἄλλων Ἑταιρειῶν δὲν παρηκολούθησαν τὴν ἐπικαταλλαγὴν οὐδὲ αἱ καταθέσεις τὰς προπολεμικὰς χρυσᾶς δραχμάς. Μάτην ἠλπίσαμεν καὶ ἐδῶ τὴν ἀναδίωσιν τῆς δραχμῆς ὅπως καὶ εἰς τὸ Βέλγιον ὅπου ἐπὶ τέλους πέρυσιν ἠναγκάσθησαν νὰ κάμουν τὴν νόμῳ σταθεροποίησιν. Ἡ δὲ προσπάθεια ὄντως ἐπέτυχε, συνοδευθεῖσα ἐννοεῖται καὶ μὲ ἄλλα δημοσιονομικὰ μέτρα. Ἑπομένως διατί ἐδῶ θὰ μείνωμεν ἀταξινόμητοι; ὁ προϋπολογισμός μας, κατὰ τὰς βεδαιώσεις τῆς Κυδερνήσεως, θὰ ἰσοσκελισθῇ ἡ δὲ πολιτικὴ ὁμαλότης καὶ ἡ ἐμπέδωσις τῆς τάξεως εἶναι πλέον γεγονὸς καὶ εἰς τὸ ἑξῆς αἱ Κυβερνήσεις θὰ εἶναι κύριαι τῆς καταστάσεως. Ὡς πρὸς τὰς ἐξαγγελθείσας συνεπείᾳ τῆς σταθεροποιήσεως διαταραχὰς δὲν εὑρίσκει ταύτας βασίμους, διότι ἡ συγκριτικὴ μελέτη τοῦ μέτρου εἰς ἄλλα Κράτη δὲν ἐπιδεδαιοῖ αὐτάς, τοὐναντίον ἀναμφισδήτητον εἶναι ὅτι τὸ πάσχον ἐμπόριον καὶ ἡ ἡ βιομηχανία καὶ κάθε παραγωγικὴ ἐργασία μόνον διὰ τῆς σταθεροποιήσεως θὰ ἐνισχυθοῦν. Δι' ὅλα ταῦτα ἐπιλέγει πρέπει θαρρούντως νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν οἰκονομικὴν μεταρρύθμισιν μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι προσφέρομεν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν τόπον καταλογίζοντες τὴν ἀντίδρασιν εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐκ τοῦ παρελθόντος των ἀναφαίρετα δικαιώματα ἐπ' αὐτῆς.

Ὁ κ. **Γ. Κακουλίδης** λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ὕδῃ τὰς συνεπείας τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα προτείνει. Ἀναφερόμενος εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον τοῦ Π. Ν. λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν περικόπτει τὰ 5)12 τῶν πόρων αὐτοῦ, συνεπῶς περικόπτει τὰ 5)12 τοῦ μερίσματος τῶν μετοχῶν. Τὰ εἰσοδήματα τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου εἶνε 12 ἑκατομμύρια τὸ ἔτος. Ἐξ αὐτῶν δὲ περικόπτονται 4 1)2 ἑκατομμύρια. Καὶ ἂν μὲν αἱ δαπάναι τοῦ Μ. Ταμείου ἦσαν ἔκτακτοι θὰ ἐδικαιολογεῖτο μία περικοπὴ αὐτῶν, ἀλλ' αἱ δαπάναι αὗται εἶνε παλαιαί. Συνεχίζων ἀναγινώσκει ἐκθεσιν τοῦ διοικητοῦ τοῦ Ταμείου τούτου, ἐξ ἧς ἐμφαίνεται ὅτι ἡ σημερινὴ κατάστασις αὐτοῦ δὲν εἶνε ἀνθηρά, διότι ὑπάρχουν 700 ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοὶ καὶ 720 ἐν ἀποστρατείᾳ, ἡ αὐτὴ δὲ ἀναλογία ὑπάρχει καὶ διὰ τοὺς ὑπαξιωματικούς. Ὁ δὲ κλονισμὸς αὐτοῦ θὰ εἶνε ὀδυνηρῶς αἰσθητὸς εἰς τοὺς μετόχους. Καταλήγων λέγει ὅτι δὲν εἶνε οἰκονομία ἡ περικοπὴ τῶν ἐσόδων τοῦ Ταμείου εἰς ὄφρος πεινόντων ἀνθρώπων.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ὥρᾳ 2 καὶ 40' μ.μ. λύεται ἡ συνεδρίασις δι' κῦριον καὶ ὥραν 6 μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Λαΐλιος
Θ. Τσιριμῶκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 4'

Τῆς 24 Αὐγούστου 1927.

Ὥρᾳ 7 μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς:

Ὁ κ. **Ν. Τερζόγλου** περιοδεύων Παγκοινωτικῆς ἑνώσεως τηλεγραφεῖ ὅπως ἀποσταλῶσι παρ' Ἐθνοτραπέζης αἱ ὁμολογίαι τῶν ἀνταλλαξίμων εἰς Δικατερίνην καὶ Ἐλασσῶνα.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Δ. Μπότσαρης** καὶ **Α. Λούλης** ὑποδάλλουν αἴτησιν τῶν κοινοτήτων τῆς περιφερείας πέντε πηγαδίων Ἠπείρου περὶ ἱδρύσεως ἐν Τερόδῳ Ἑλληνικοῦ σχολείου.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ε. Ζούκας** ὑποδάλλει αἴτησιν ἀποστράτων ὁπλιτῶν ζηρᾶς καὶ χωροφυλακῆς, αἰτούντων τὴν μεταφορὰν αὐτῶν ἐκ τῆς πολιτικῆς συντάξεως εἰς τὴν στρατιωτικὴν καὶ τὴν ἀπολαυὴν τῶν εὐεργετημάτων τοῦ μετοχικοῦ ταμείου,

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ε. Ζούκας** ὑποδάλλει αἴτησιν τῶν πυροπαθῶν κατοίκων Νεοχωρίου αἰτούντων τὴν χορήγησιν χρηματικοῦ βοηθήματος καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν τοῦ φόρου τῆς δεκάτης.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Δ. Μπότσαρης** καὶ **Α. Λούλης** ὑποδάλλουν ὑπόμνημα καὶ τηλεγραφήματα μουσουλμάνων μὴ ἀνταλλαξίμων περιφερείας Παραμυθιᾶς, αἰτούντων τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ἀπὸ πάσης στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως καὶ τὴν ἄρσιν τοῦ τελευταίου Ν. Δ.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Ἀλεξανδρῆς** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ προέδρου Ἑλληνικοῦ συλλόγου Μουτσακίου καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἐνεργηθῇ συντόμως δημοπρασία καταστρώματος γεφύρας Καρᾳϊσκάκη.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Δ. Πετρακᾶκος** καταθέτει αἴτησιν σεισμοπαθῶν τῆς κοινότητος Δολῶν, παρακαλούντων τὴν Σ. Βουλὴν ὅπως ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς αὐτούς.

Ὁ Σύνδεσμος κτηματιῶν Θεσσαλονίκης μὴ καείσης ζώνης παρακαλεῖ τὴν Σ. Κυβέρνησιν ὅπως ἐπανέλθῃ διὰ τὴν Θεσσαλονίκην τὸ 10πλάσιον ἐφ' ὅλων τῶν καταστημάτων καὶ συντομευθῇ ὁ χρόνος τῆς ἄρσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου, λόγῳ τῆς πληθώρας τῶν κενῶν καταστημάτων καὶ κατοικιῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ε. Σταυρίδης** διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ διοικητοῦ τοῦ τμήματος Ἀσφαλείας ἀπαγορεύσαντος καὶ διαλύσαντος βίᾳ συγκέντρωσιν ἐν κλειστῷ χώρῳ ἐκλογέων.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Ἀλεξανδρῆς** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν κατοίκων Καπίστης αἰτούντων τὴς ἐπίσπευσιν ἐνάρξεως ἔργου ἀποξηράνσεως λίμνης Ξυνιάδος.

Ὁ ἐμπορικὸς κόσμος Λευκάδος, Καλαμῶν καὶ Ἰθάκης διαμαρτύρεται τηλεγραφικῶς διὰ κακὴν ποιότητα ἀλεύρων πιτυρούχων αἰτεῖ δὲ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰσαγωγὴ ἀλεύρων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ὁ Π. Ἰγγλέσης ἱδρυτὴς καὶ ἰδιοκτήτης τοῦ Ὁδηγοῦ τῆς Ἑλλάδος, παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως χορηγήσῃ εἰς αὐτὸν διαφόρους ἀτελείας πρὸς περάτωσιν τοῦ ἔργου του.

Οἱ κρατούμενοι τῶν φυλακῶν Καλαμίου Κρήτης παρακαλοῦν τὴν Σ. Κυβέρνησιν ὅπως λυπηθῇ αὐτοὺς καὶ τὰς οἰκογενείας των, χαρίζουσα τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποινῆς των.

Τὰ διοικητικὰ συμβούλια ἁπάντων τῶν ἐργατικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων Ἀθηνῶν ὑποβάλλουν ψήφισμα πρὸς τὴν Βουλὴν περὶ ἀναστολῆς καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου Ἀγγελοπούλου.

Ὁ ἐπαγγελματικὸς καὶ ἐργατοϋπαλληλικὸς κόσμος Κοζάνης ζητεῖ τὴν ἄμεσον ἀναστολὴν δημοσιευθέντος διατάγματος ἐνοικιοστασίου.

Τὸ ἐργατικὸν κέντρον Ξάνθης διαμαρτύρεται διὰ τὴν τρομοκρατίαν τῶν τοπικῶν Δερβεναγάδων.

Ὁ Σύνδεσμος σιδηροδρομικῶν Μακεδονίας ζητεῖ ταχεῖαν ψήφισιν κατατεθέντων ἐργατικῶν νομοσχεδίων.

Ὁ ἐμπορικὸς σύλλογος Γιαννιτσῶν κλπ. παρακαλεῖ ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων τῆς λίμνης Γιαννιτσῶν.

Ὁ Γ. Ροῦσος αἰτεῖ νὰ τύχῃ τοῦ εὐεργετήματος τῆς συντάξεως ὡς παθὼν ἐν στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Ἀλεξανδρῆς** καταθέτει τηλεγράφημα ἐνοικιαστῶν Καρδίτσης αἰτούντων ἀναστολὴν καὶ τροποποίησιν ἐνοικιοστασίου.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Δ. Μπούκουρας** καταθέτει τηλεγράφημα ἐνοικιαστῶν Πύργου διαμαρτυρομένων δι' ἐπέκτασιν ἐνοικιοστασίου ἐπαρχίας.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Δ. Μπούκουρας** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ ἐμπορικοῦ συλλόγου ἀρτοποιῶν Λεχαινῶν καὶ Γαστούνης, παραπονουμένων διὰ τὴν κακὴν ποιότητα πιτυρούχων ἀλεύρων καὶ παρακαλούντων Κυβέρνησιν νὰ μειώσῃ τὸν δασμὸν ἀλεύρων τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Δ. Κατσάνος** καταθέτει τηλεγραφήματα τῶν προέδρων τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων Ἀγρινίου, παρακαλούντων ν' ἀποσυρθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ διπλοῦ τύπου ἀλεύρων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πρὸς βελτίωσιν τοῦ ἄρτου.

Ἡ ἕνωσις κατωτέρου προσωπικοῦ δημοσίων ὑπηρεσιῶν ὑποβάλλει ὑπόμνημα περὶ βελτιώσεως τοῦ μισθοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Οἱ βουλευταὶ Λαρίσης κ. κ. **Β. Ζησιάδης** καὶ **Δ. Καζάκος** καταθέτουσι τηλεγράφημα τοῦ Σωματείου ἐπαγγελματιῶν Λαρίσης, ζητοῦντος τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐνοικιοστασίου καὶ τὴν ἀποδοχὴν ὑποβληθέντος ὑπομνήματος.

Παρόμοια τηλεγραφήματα στέλλουσι καὶ οἱ πρόεδροι κοινοτήτων Πύργου καὶ Κοζάνης.

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Ἀθανασιάδης Νόβας** καταθέτει τηλεγραφήματα διαφόρων Σωματείων Ἀγρινίου διαμαρτυρομένων διὰ κακὴν ποιότητα πιτυρούχων ἀλεύρων. αἰτούντων ἐλευθέραν εἰσαγωγὴν ἀλεύρων ἐξωτερικοῦ.

Ὁ κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ ἐπὶ τῆς Προνοίας Κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ αὐξήσεων πιστώσεων τοῦ θεραπευτηρίου «Σωτηρία» ὡς καὶ τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ χρήσεως 1926-27 ἀναγραφομένης τοιαύτης.

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Ἑλληνοσερβικῶν συμβάσεων».

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ στεγάσεως δαπάναις τοῦ Κράτους τῶν ἐκ τοῦ σεισμοῦ τῆς 1 Ἰουλίου παθόντων κατοίκων Λακωνίας.

Οἱ κ. κ. **Α. Ἰωαννίδης, Α. Θεολογίτης, Δ. Πετρακάκος κλπ.** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὴν Κυβέρνησιν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της «περὶ παροχῆς ἀδείας πρὸς δίωξιν τῶν Βουλευτῶν **Γ. Παπανικολάου** καὶ **Δαυὶδ Σολάν.**

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ παραχωρήσεως ἐπὶ ἀνταλλάγματι εἰς τὸν Δῆμον Τριπόλεως τοῦ ἐν Τριπόλει ἀκινήτου χρησιμοποιουμένου νῦν ὡς κατάστημα τῶν ἐκεῖ ἐπανορθωτικῶν φυλακῶν».

Οἱ κ. κ. **Κ. Μπουρμπούλης** καὶ **Β. Ἀλεξᾶτος** ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου «περὶ προστασίας τῆς ἐν τῷ νομῷ Κεφαλληνίας παραγομένης Κορινθιακῆς σταφίδος.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς.** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως διὰ Διαταγμάτων διαφόρων Κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ Σιδηροδρομικῶν, Τροχιοδρομικῶν, Φωταερίου καὶ Ἠλεκτρισμοῦ ἐπιχειρήσεων».

Οἱ κ. κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος, Φ. Χριστοδῆμος** καὶ **Α. Ἔξαρχος** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς πρὸς Νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Θ. Νικολούδης.** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς πρὸς Νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν.

Οἱ κ. κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος, Π. Ἀλεξανδρῆς** καὶ **Ε. Ζούκας** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐκδικάσεως τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 64 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος ἀδικημάτων».

Ὁ κ. **Ν. Βελέντζας** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ τῶν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων ἐπὶ ζητημάτων ἐπειγούσης φύσεως.

Οἱ κ. κ. **Γ. Σακκαλῆς** καὶ **Γ. Κακουλίδης** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ ἐκδόσεως Ν. Δ.

Ὁ κ. **Δ. Μπότσαρης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως ὁδῶν».

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συγκροτήσεως τοῦ κατὰ τὸ Σύνταγμα Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της.

Ὁ κ. **Β. Μεϊμαράκης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς «περὶ ἐκδόσεως Ν. Δ. ἐπὶ ζητημάτων ἐπειγούσης φύσεως».

Ὁ κ. **Σ. Χασιώτης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐπιβολῆς προσωρινοῦ φόρου ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς».

Ὁ κ. **Δ. Τσιόκος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως πρὸς Ν. ἐξουσιοδότησιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Α. Μιχαλακόπουλος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν) ὑποβάλλει νομοσχέδιον «περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3361».

Ὁ κ. **Ι. Νικολίτσας** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως ὁδῶν τοῦ Κράτους».

Οἱ κ. κ. **Χ. Στεργιόπουλος, Σ. Ταλιαδοῦρος κλπ.,** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς πρὸς ἔκδοσιν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων.

Ὁ κ. **Σ. Οἰκονομίδης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συντηρήσεως ὁδῶν κλπ».

Πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τὸν λόγον λαμβάνει ὁ κ. **Δ. Πετρακάκος,** ὅστις λέγει ὅτι δεινὴ θεομηνία ἔπληξε τὸν νομὸν Λακωνίας καὶ ἰδίᾳ τὴν ἐπαρχίαν του. Δυστυχῶς ἡ Κυβέρνησις ἔστειλε 160.000 δραχ. καὶ σκηνάς τινας πρὸς στέγασιν. Τὰ μέτρα ταῦτα εἶνε ἀνεπαρκῆ, οἱ δὲ κάτοικοι δεινοπαθοῦν καὶ ἔχουσιν ἀνάγκην πάσης ἀρωγῆς. Πρὸς τοῦτο εἶνε ἀνάγκη νὰ ληφθῶσιν ἐξαιρετικὰ μέτρα, προκειμένου μάλιστα περὶ περιφερείας ἥτις πάντοτε διεκρίθη διὰ τοὺς ἀγῶνας της ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, παρακαλεῖ δὲ ὅπως ψηφισθῇ ἡ σχετικῶς ὑποβληθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ πρότασις.

Ὁ κ. **Ν. Κουμάνταρος** συνιστᾷ ὡσαύτως καὶ τονίζει τὴν ἀνάγκην τῆς λήψεως τῶν ἀνωτέρω μέτρων, παρακαλεῖ δὲ ὅπως ἀπαλλαγοῦν οἱ κάτοικοι Λακωνίας πάσης φορολογίας.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ὡς Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἔσχεν ἐκ τῆς περιφερείας ταύτης πληροφορίας παριστώσας τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τῶν κατοίκων, καὶ συνιστᾷ ὅπως ληφθῇ Κυβερνητικὴ μέριμνα.

Ὁ κ. **Λεων. Τσιόκος** παρακαλεῖ ὅπως εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Πετρακάκου ὑποβληθεῖσαν πρότασιν νόμου περὶ ἀνεγέρσεως τῶν οἰκιῶν τῶν σεισμοπλήκτων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου προστεθῇ προσθήκη, δυνάμει τῆς ὁποίας τὸ μέτρον τοῦτο νὰ ἐπεκταθῇ καὶ διὰ τοὺς σεισμοπαθεῖς τοῦ νομοῦ Πρεβέζης. Ἐπίσης προτείνει ὅπως λάβῃ σχετικὴν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν πρὸς διακανονισμὸν τῶν ζητημάτων τούτων καὶ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν σεισμοπαθῶν.

Ὁ κ. **Μ. Κίρκος** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) λέγει ὅτι δυστυχῶς εἰς τὸν ἐφετεινὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου δὲν ὑπάρχει πίστωσις διὰ τοιαῦτα βοηθήματα, εἰς δὲ τὸν τοῦ παρελθόντος ὑπάρχουν μόνον 10.000 δραχ. Ὅσην πίστωσιν εἴχομεν διαθέσιμον τὴν διεθέσαμεν ἀμέσως εἰς πρόχειρον βοήθημα ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἐστείλαμεν καὶ πάσας τὰς διαθεσίμους σκηνάς. Ἐπομένως τὸ παράπονον τοῦ κ. βουλευτοῦ δὲν εἶνε δικαιολογημένον.

Ὁ κ. **Ν. Κουμάνταρος** παρακαλεῖ ὅπως εἰ δυνατὸν ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Βουλὴ ψηφίσῃ ἴδιον κονδύλιον διὰ τὰς ἀμέσους ἀνάγκας τῶν σεισμοπαθῶν.

Ὁ κ. **Σ. Χασιώτης** παρακαλεῖ ὅπως συμπεριληφθῇ εἰς τὴν ἐξουσιοδότησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἡ λειτουργία τῶν γεωργικῶν σχολείων.

Ὁ κ. **Ν. Βελέντζας** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας) δηλοῖ ὅτι συμπεριλαμβάνεται.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

Περὶ ἐπικυρώσεως τῆς συναφθείσης Συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας περὶ ἰθαγενείας, ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας συνομολογηθεῖσα καὶ ἐν Ἀθήναις ὑπογραφεῖσα τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1926 σύμβασις περὶ ἰθαγενείας, ἧς τὸ κείμενον ἕπεται ἐν γαλλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ ἑλληνικῇ μεταφράσει, ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Ἀλβανικὴ Δημοκρατία, ἐπιθυμοῦσαι νὰ ρυθμίσωσιν ὡρισμένα ζητήματα ἰθαγενείας, ἀφορῶντα τοὺς ἀντιστοίχους ὑπηκόους αὐτῶν ἐν τῷ ἀμοιβαίῳ πλεονεκτήματι τῶν συμφερόντων τῶν δύο Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, ἀπεφάσισαν νὰ συνάψωσι μίαν σύμβασιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ καὶ ὠνόμασαν ὡς πληρεξουσίους αὐτῶν:

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας

Τὴν Α. Ε. τὸν κ. Περικλῆν Ἀργυρόπουλον, Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀλβανικῆς Δημοκρατίας

Τὴν Α. Ε. τὸν κ. Μεντῆ Φράσσερι, πρώην Ὑπουργὸν τῆς Ἐπικρατείας.

Τὴν Α. Ε. τὸν κ. Τζαφὲρ Οὔπι, πρώην Ὑπουργὸν τῆς Ἐπικρατείας.

Τὴν Α. Ε. τὸν κ. Μίλτον Τουτουλάνη, πρώην Ὑπουργὸν τῆς Ἐπικρατείας.

Τὴν Α. Ε. τὸν κ. Νικόλαον Τάτση, πρώην Ὑπουργὸν τῆς Ἐπικρατείας.

Οἵτινες ἀνταλλάξαντες τὰ πληρεξούσια αὐτῶν, εὑρεθέντα ἐν πλήρῃ τάξει, συνεφώνησαν ἐπὶ τῶν κάτωθι διατάξεων:

Ἄρθρον 1.

Ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει ὡς Ἕλληνας ὑπηκόους:

1) Τοὺς πρώην ὀθωμανοὺς ὑπηκόους, τοὺς γεννηθέντας ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις αἵτινες ἀποτελοῦν σήμερον τὴν Ἀλβανικὴν Δημοκρατίαν, κατοικοῦντας ἐν Ἑλλάδι, οἵτινες ἀπέκτησαν τὴν

CONVENTION DE NATIONALITE

ENTRE LA REPUBLIQUE HELLENIQUE ET LA

REPUBLIQUE ALBANAISE

La République Hellénique et la République Albanaise désirant régler certaines questions de nationalité concernant leurs ressortissants respectifs à l'avantage réciproque des intérêts des deux Hautes Parties Contractantes, ont résolu de conclure une Convention à cet effet et ont nommé pour leurs plénipotentiaires :

Le Président de la République Hellénique : Son Excellence M. Périclés Argyropoulo, Ministre des Affaires Etrangères.

Le président de la République Albanaise : Son Excellence M. Mehdi Frasheri, ancien Ministre d'Etat, Son Excellence M. Djafer Ypi, ancien Ministre d'Etat, Son Excellence M. Milto Toutoulani, ancien Ministre d'Etat, Son Excellence M. Nicolas Thaçi, ancien Ministre d'Etat, lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes.

Artice 1.

Le Gouvernement Albanais reconnait comme sujets hellénes :

1) Les anciens sujets ottomans, nés dans les provinces qui forment aujourd'hui la République Albanaise, domiciliés en Grèce, qui ont acquis la nationalité

ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ἑλληνικῶν νόμων πρὸ τῆς 29 Ἰουλίου 1913.

2) Τὰ ἄτομα τὰ γεννηθέντα ἐν Ἀλβανίᾳ καὶ τὰ ὁποῖα κατώκουν τὴν Δ. Θράκην τὴν 6 Αὐγούστου τοῦ 1924.

3) Τὰ ἄτομα τὰ γεννηθέντα εἰς τὰς παλαιὰς ὀθωμανικὰς ἐπαρχίας, αἵτινες ἀποτελοῦσι σήμερον τὴν Ἀλβανικὴν Δημοκρατίαν, τὰ ὁποῖα διαμένουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τρίτης Δυνάμεως καὶ ἅτινα ἐγένοντο "Ελληνες ὑπήκοοι συμφώνως πρὸς τοὺς Ἑλληνικοὺς νόμους πρὸ τῆς 29 Ἰουνίου 1913, θὰ ἀναγνωρισθῶσιν ὑπὸ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως ὡς ὑπήκοοι "Ελληνες. Ἐν τούτοις θὰ δύνανται νὰ ἐπιλέξωνται τὴν Ἀλβανικὴν ἰθαγένειαν ἐν διαστήματι ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων τῆς παρούσης Συμβάσεως. Ἡ ἐπιλογὴ τῶν ἀτόμων αὐτῶν θὰ συντελεσθῇ διὰ διπλῆς δηλώσεως ἐνώπιον τῶν Προξενικῶν Ἀρχῶν, Ἑλληνικῶν τε καὶ Ἀλβανικῶν, τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς των. Αἱ Ἑλληνικαὶ ὡς καὶ αἱ Ἀλβανικαὶ Προξενικαὶ Ἀρχαὶ ὀφείλουν νὰ γνωστοποιήσωσιν ἀλλήλαις τοὺς πίνακας τῶν ἀτόμων ἅτινα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προηγουμένης παραγράφου θὰ ἔκαμνον δηλώσεις ὑπὲρ τῆς Ἀλβανικῆς ἰθαγενείας.

"Αρθρον 2.

Τὰ ἄτομα τὰ γεννηθέντα εἰς τὰς παλαιὰς ὀθωμανικὰς ἐπαρχίας, αἵτινες ἀποτελοῦσι σήμερον τὴν Ἀλβανικὴν Δημοκρατίαν καὶ τὰ ὁποῖα ἤθελον εὑρεθῇ κατοικοῦντα τὴν 6 Αὐγούστου 1924 εἰς τὰς προσαρτηθείσας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπαρχίας μετὰ τὴν 1 Ἰανουρίου 1913, εἰσὶν "Ελληνες ὑπήκοοι. Θὰ δύνανται ἐν τούτοις νὰ ἐπιλέξωνται τὴν Ἀλβανικὴν ἰθαγένειαν ἐν διαστήματι ἑνὸς ἔτους μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων τῆς παρούσης Συμβάσεως. Τὰ ἄτομα ἅτινα θέλουσι ποιήσει ἐπιλογὴν ὑπὲρ τῆς Ἀλβανικῆς ὑπηκοότητος θὰ δύνανται νὰ διαμείνωσιν ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων τῆς παρούσης Συμβάσεως. Μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς προθεσμίας ταύτης θὰ ὑποχρεῶνται νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος μεταφέροντα τὴν κατοικίαν των ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἐκτὸς ἐὰν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τοῖς ἐπιτρέψῃ νὰ συνεχίσωσι τὴν ἐν αὐτῇ διαμονήν των. Ἡ ἐπιλογὴ τῶν ἀτόμων αὐτῶν θὰ γίνηται διὰ διπλῆς δηλώσεως πρός τε τὴν Νομαρχίαν τοῦ τόπου τῆς κατοικίας αὐτῶν καὶ τὰς Προξενικὰς Ἀλβανικὰς Ἀρχάς.

Δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τὰ ἄτομα ἅτινα ἔρχονται ἐν Ἑλλάδι διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἐργασίας καὶ τὰ ὁποῖα δὲν συνοδεύονται ὑπὸ τῶν συζύγων ἢ τῶν τέκνων αὐτῶν. Αἱ Ἑλληνικαὶ καὶ αἱ Ἀλβανικαὶ Ἀρχαὶ ὀφείλουν νὰ ἀνακοινώσωσιν ἀλλήλαις πίνακας τῶν ἀτόμων ἅτινα συμφώνως πρὸς τὴν προηγουμένην παράγραφον θὰ ἔκαμνον δηλώσεις ἐπιλογῆς ὑπὲρ τῆς Ἀλβανικῆς ἰθαγενείας. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει ἐξ ἄλλου ὡς ἰσχυούσας τὰς δηλώσεις ἐπιλογῆς ὑπὲρ τῆς Ἀλβανικῆς ὑπηκοότητος τὰς προγενεστέρως γενομένας ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω κατηγορίας ἀτόμων καὶ αἵτινες ἐπεδόθησαν διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὰς Ἑλληνικὰς Ἀρχάς.

Ἡ ἰθαγένεια τοῦ πατρὸς διέπει τὴν τῶν ἀνηλίκων τέκνων ὡς καὶ τὴν τῆς συζύγου.

"Αρθρον 3.

Οἱ "Ελληνες ἀξιωματικοὶ τῆς τε ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐν ἀποστρατείᾳ γεννηθέντες εἰς ἐπαρχίαν τοῦ Ἀλβανικοῦ Κράτους ἀναγνωρίζονται ὡς "Ελληνες ὑπήκοοι. Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐν ἀποστρατείᾳ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἀλβανικοῦ στρατοῦ ὡς καὶ οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ οἱ γεννηθέντες εἰς οἱανδήποτε ἐπαρχίαν τῆς Ἑλλάδος ἀναγνωρίζονται ὡς Ἀλβανοὶ ὑπήκοοι.

"Αρθρον 4.

Τὰ ἄτομα τὰ γεννηθέντα εἰς ἐπαρχίας προσαρτηθείσας εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου τοῦ 1913, ἅτινα ἦσαν ἐγκατεστημένα ἐν Ἀλβανίᾳ τὴν 1 Νοεμβρίου τοῦ 1915, εἰσὶν

hellénique conformément aux lois helléniques avant le 29 Juin 1913.

2) Les individus nés en Albanie et qui se trouvaient domiciliés en Thrace Occidentale, le 6 Août 1924.

3) Les individus nés dans les anciennes provinces ottomanes qui forment aujourd'hui la République Albanaise, qui résident sur le territoire d'une tierce puissance, et qui sont devenus sujets hellènes en conformité des lois helléniques avant le 29 Juin 1913 seront reconnus par le Gouvernement Albanais comme sujets hellènes. Ils pourront toutefois opter pour la nationalité albanaise dans un délai d'un an après l'échange des ratifications de la présente Convention. L'option de ces individus s'effectuera par une double déclaration aux autorités consulaires respectives hellènes et albanaises du lieu de leur résidence. Les autorités helléniques et albanaises devront se communiquer les listes des individus qui conformément au paragraphe précédent auront fait des déclarations d'option pour la nationalité albanaises.

Article 2.

Les individus nés dans les anciennes provinces ottomanes qui forment aujourd'hui la République Albanaise et qui se trouvaient domiciliés le 6 Août 1924 dans les provinces annexées à la Grèce après le 1er janvier 1923 sont sujets hellènes. Ils pourront toutefois opter pour la nationalité albanaise dans un délai d'un an après l'échange des ratifications de la présente convention.

Les individus qui auront opté pour la nationalité Albanaise pourront résider en Grèce pendant 3 ans après l'échange des ratifications de la présente Convention. Ce délai expiré, ils devront quitter le territoire hellénique en transférant leur domicile hors de Grèce excepté si le Gouvernement Hellénique les autorise à continuer d'y résider. L'option de ces individus s'effectuera par une double déclaration à la Préfecture du lieu de leur résidence et aux autorités consulaires Albanaise. Ne sont pas compris dans cette catégorie les individus qui viennent en Grèce pour y chercher du travail et qui ne sont pas accompagnés de leurs épouses ou de leurs enfants.

Les autorités Helléniques et Albanaises devront se communiquer les listes des individus qui conformément au paragraphe précédent auront fait des déclarations d'option pour la nationalité Albanaise. Le Gouvernement Hellénique reconnait en outre comme valables les déclaration d'option pour la nationalité Albanaise prealablement faites par cette même catégorie d'individus et qui ont été remises par huissier aux autorités Helléniques.

La nationalité du père régit celle des enfants mineurs et de l'épouse.

Article 3.

Les officiers Hellènes de terre et mer en service actif ou en retraite, nés dans une province de l'Etat Albanais sont reconnus comme sujets Hellènes. Les officiers en service actif ou en retraite de l'armée Albanaise ainsi que les fonctionnaires publics Albanais nés dans une province quelconque de la Grèce, sont reconnus comme sujets Albanais.

Article 4.

Les individus nés dans les provinces annexées à la Grèce après le 1er janvier 1913 qui étaient domiciliés en Albanie le 1er novembre 1913 sont

ὑπήκοοι Ἀλβανοὶ καὶ θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας ἐν διαστήματι ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων τῆς παρούσης Συμβάσεως. Τὰ ἄτομα ἅτινα θὰ ἐποιοῦντο οὕτω ἐπιλογὴν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας θὰ ὑποχρεωθῶσι νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ Ἀλβανικὸν ἔδαφος καὶ νὰ μεταφέρωσι τὴν κατοικίαν των ἐκτὸς τῆς Ἀλβανίας ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἐκτὸς ἐὰν ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις τοῖς ἐπιτρέψῃ νὰ συνεχίσωσι τὴν ἐκεῖ διαμονήν των.

"Αρθρον 5.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει ὡς Ἀλβανοὺς ὑπηκόους :

1) Τὰ ἄτομα τὰ γεννηθέντα ἐν τῷ Ἀλβανικῷ ἐδάφει καὶ διαμένοντα τὴν 29 Ἰουνίου 1913 εἰς τὰ ἐδάφη ἅτινα ἀπετέλουν μέρος τῆς Ἑλλάδος πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1913, ἐὰν δὲν παρητήθησαν τῆς παλαιᾶς αὐτῶν Ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος πολιτογραφηθέντες ὡς "Ελληνες ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς προβλεπομένους ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1. Συμφωνεῖται ὅτι δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀτόμων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου τὰ τέκνα τῶν ἀτόμων αὐτῶν ἅτινα γεννηθέντα καὶ κατοικοῦντα εἰς τὰ ἐδάφη ἅτινα ἀπετέλουν μέρος τῆς Ἑλλάδος πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1913, ἐὰν ἐνηλικιωθῶσαν τὴν 29 Ἰουνίου 1913 καὶ ἀναγνωρίζονται ὡς "Ελληνες ὑπήκοοι.

2) Τὰ ἄτομα τὰ γεννηθέντα εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ Ἀλβανικοῦ Κράτους, τὰ ὁποῖα ἦσαν πρώην Ὀθωμανοὶ ὑπήκοοι καὶ τὸ ἔτος ἦλθον μετὰ τὴν 29 Ἰουνίου 1913 εἰς τὰ ἐδάφη ἅτινα ἀπετέλουν μέρος τῆς Ἑλλάδος πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1913 καὶ εὑρίσκονται ἐκεῖ ἀκόμη μέχρι σήμερον.

3) Τὰ ἄτομα τὰ γεννηθέντα ἐν Ἀλβανίᾳ, τὰ ὁποῖα ἦσαν πρώην Ὀθωμανοὶ ὑπήκοοι, ἅτινα ἦλθον νὰ ἐγκατασταθῶσι μετὰ τὴν 6 Αὐγούστου 1924 ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, ὡς τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ τῶν σημερινῶν αὐτοῦ συνόρων.

4) Τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν ἐν Ἀλβανίᾳ καὶ τὰ ὁποῖα ἦσαν πρώην Ὀθωμανοὶ ὑπήκοοι, ἅτινα ἦλθον ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, ὡς ἀποτελεῖται τοῦτο ὑπὸ τῶν σημερινῶν αὐτοῦ συνόρων, καθ' οἱανδήποτε ἡμερομηνίαν καὶ ὧν οἱ σύζυγοι καὶ τὰ τέκνα δὲν διαμένουσιν ἐν Ἑλλάδι.

"Αρθρον 6.

Τὰ ἄτομα ἅτινα ἀναγνωρίζονται ἀμοιβαίως ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως ὡς Ἀλβανοὶ ἢ "Ελληνες ὑπήκοοι θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα νὰ ταξειδεύωσιν ἐλευθέρως εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἑτέρου Κράτους διά τε τὰς ἐμπορικὰς ἢ ἄλλας αὐτῶν ὑποθέσεις νὰ διαμένωσιν ἐκεῖ, νὰ διατηρῶσι, νὰ διαθέτωσι καὶ διευθύνωσιν ἐλευθέρως τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον ἀστικὴν αὐτῶν περιουσίαν, ὡς καὶ τὰ ἀγροτικὰ αὐτῶν κτήματα ἤδη κτηθέντα, νὰ κληρονομῶσιν ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου τοὺς γονεῖς αὐτῶν ἢ πᾶν ἄλλο πρόσωπον τόσον Ἀλβανικῆς ὅσον καὶ Ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος καὶ νὰ διαθέχωνται αὐτοὺς εἰς ὅλα αὐτῶν τὰ δικαιώματα. Ἐὰν "Ελλην ὑπήκοος καληται ἐν τῇ διαδοχῇ ἀγροτικῶν κτημάτων Ἀλβανοῦ ὑπηκόου, οὗτος θὰ ὑπεισέλθῃ ἐν τῇ κτήσει τῶν κτημάτων αὐτῶν καὶ θὰ ἀσκήσῃ ὅλα τὰ δικαιώματα τῆς κυριότητος, θὰ ὑποχρεωθῇ ὅμως νὰ τὰ πωλήσῃ εἰς Ἀλβανοὺς ὑπηκόους ἐν διαστήματι 7 ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ὑπηκόου τούτου. Ἐὰν ἡ ὡς ἄνω ρηθεῖσα πώλησις δὲν δύνανται νὰ ἐπιτευχθῇ εἰς καταλλήλων τιμήν, τὸ ἐν λόγῳ κτῆμα θὰ ἀγορασθῇ ὑπὸ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως εἰς δικαίαν τιμήν, ἥτις θὰ ὁρισθῇ ὑπὸ τριῶν ἐμπόρων ἐμπειρογνωμόνων, λαμβανομένων ἐκ τοῦ τόπου τῆς τοποθεσίας τοῦ ἀγροτικοῦ κτήματος, πληρωτέαν τοῖς μετρητοῖς. Οἱ δύο τῶν ἐμπειρογνωμόνων αὐτῶν θέλουσιν ἀμοιβαίως ὑποδεικνύεσθαι ὑπὸ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐνδιαφερομένου. Θὰ ἔχωσι δὲ τὸ δικαίωμα νὰ ὑποδεικνύωσι τὸν τρίτον.

Συμφωνεῖται ὅπως ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ Ἀλβανικὴ Κυ-

sujets Albanais et auront le droit d'option pour la nationalité hellénique dans un délai d'un an après l'échange des ratification de la présente convetions

Les individus qui auront ainsi opté pour la nationalité hellénique devront quitter le territoire Albanais et transférer leur domicile hors d'Albanie dans un délai de 3 ans à partir de l'échange des ratifications de la présente convention, sauf si le Gouvernement Albanais les autorise à y prolonger leur séjour.

Article 5.

Le Gouvernement Hellénique reconnait comme sujets Albanais :

1) Les individus nés dans le territoire de l'Etat Albanais, domiciliés le 29 Juin 1913 dans les territoires qui faisaient parties de la Grèce avant le 1er Janvier 1913, s'ils n'ont pas abdiqué leur ancienne nationalité ottomane en se faisant naturaliser hellènes dans les conditions visées à l'alinéa 1er de l'article 1. Il est bien entendu, que, ne sont pas compris dans la catégorie des individus visés au paragraphe précédent les enfants de ces individus nés et domiciliés dans les territoires qui faisaient partie de la Grèce avant le 1er Janvier 1913 s'ils ont atteint leur majorité le 29 Juin 1913 et sont reconnus sujets hellènes.

2) Les individus nés dans le territoire de l'Etat Albanais anciens sujets ottomans, qui sont venus après le 29 Juin 1913 dans les territoires faisant partie de la Grèce avant le 1er Janvier 1913 et qui s'y trouvent encore aujourd'hui.

3) Les individus nés en Albanie, anciens sujets ottomans, qui sont venus s'installer après le 6 Août 1924 sur le territoire hellénique, tel qu'il est constitué par ses frontières actuelles.

4) Les individus nés en Albanie, anciens sujets ottomans, qui sont venus sur le territoire hellénique, tel qu'il est constitué par ses frontières actuelles à quelque date que ce soit et dont les épouses et les enfants ne résident pas en Grèce.

Article 6.

Les individus reconnus respectivement par la présente convention comme sujets albanais ou hellènes, auront le droit de voyager librement dans le territoire de l'autre Etat pour leurs affaires commerciales ou autres, d'y séjourner, de conserver, disposer et gérer librement leur fortune mobilière et immobilière urbaine, ainsi que leur propriété rurale déjà acquise, d'hériter par testament ou ab intestat de leurs parents, ou toutes autres personnes tant sujets albanais qu'hellènes et de succéder à tous leurs droits. Si un sujet hellène est appelé à la succession des biens ruraux d'un sujet albanais, celui-ci rentrera en possession de ces biens et exercera tous les droits de propriété, mais il sera tenu de les vendre à des sujets albanais dans un délai de sept ans à partir du décès du de cujus. Si la susdite vente ne peut se réaliser à un prix convenable, la propriété en question sera achetée par le Gouvernement Albanais à un juste prix qui sera fixé par trois experts commerçants pris dans le lieu de la situation de la propriété rurale et payable au comptant. Les deux de ces experts seront respectivement désignés par le Gouvernement Albanais et l'intéressé. Ils auront la faculté de désigner le troisième.

Il est bien entendu que dans le cas où le Gouverne-

δέρνησις θὰ ἀνεγνώριζεν εἰς ὑπηκόους τρίτης τινὸς Δυνάμεως τὸ δικαίωμα διαδοχῆς καὶ εἰς τὰ ἀγροτικὰ κτήματα τοῦ προνομίου αὐτοῦ θέλουσιν ἐπωφεληθῆ πλήρως καὶ οἱ Ἕλληνες ὑπήκοοι.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐγκαταστάσεως ἐπιφυλάσσεται εἰς τὰ ἄτομα τὰ ἀναγνωρισθέντα ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως ἀντιστοίχως ὡς Ἑλληνικῆς ἢ Ἀλβανικῆς ὑπηκοότητος διὰ τῶν ἄρθρων 1, 3 καὶ 5.

Ἄρθρον 7.

Αἱ δύο Κυβερνήσεις ὑποχρεοῦνται νὰ ἀπαλλάξωσι πάσης στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως, ἥτις θὰ ἐπεβάλλετο μέχρι τῆς 1 Ἰανουαρίου τοῦ 1928, τὰ ἄτομα, ὧν ἡ ἰθαγένεια ρυθμίζεται ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Ἄρθρον 8.

Ἡ Συμφωνία τῆς 11 Αὐγούστου 1925 μεταξὺ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐπιτετραμμένου τῆς Ἀλβανίας ἐν Ἀθήναις διὰ τὴν προσωρινὴν ἀναγνώρισιν τῶν διαβατηρίων τῶν χορηγηθέντων ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν τῶν δύο Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν θέλει ἰσχύει ἐπὶ ὀκτάμηνον ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἐπικυρώσεων τῆς παρούσης Συμβάσεως δέον νὰ πραγματοποιηθῆ κατ' ἀνώτατον ὅριον ἐν διαστήματι 8 μηνῶν.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ πληρεξούσιοι τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἐξουσιοδοτηθέντες, ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, ἐπεσφράγισαν δὲ ταύτην διὰ τῶν σφραγίδων αὐτῶν.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1926.

(Τ. Σ.) Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
(Τ. Σ.) ΜΕΧΤΗ ΦΡΑΣΣΕΡΙ
(Τ. Σ.) ΤΖΑΦΕΡ ΟΥΠΙ
(Τ. Σ.) ΜΙΑΤΟ ΤΟΥΤΟΥΛΑΝΗ
(Τ. Σ.) ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΤΣΗ

ment Albanais croirait devoir reconnaître aux ressortissants d'une tierce puissance le droit de succession aux biens ruraux, cette faveur profiterait de plein droit aux ressortissants hellènes.

Le droit de s'établir est réservé aux individus reconnus par la présente convention respectivement comme sujets hellènes ou albanais par les articles 1, 3 et 5.

Article 7.

Les deux Gouvernements s'engagent à dispenser de toute obligation militaire qui incomberait jusqu'au 1er janvier 1928, aux individus dont la nationalité est réglée par la présente convention.

Article 8.

L'accord du 11 août 1925 entre le Directeur Général du Ministère des Affaires Etrangères de Grèce et le Chargé d'Affaires d'Albanie à Athènes pour la reconnaissance provisoire des passeports délivrés par les autorités des deux Hautes Parties Contractantes restera en vigueur pendant 8 mois à partir de la signature de la présente convention.

L'échange des ratifications de la présente convention doit s'effectuer dans un délai maximum, de huit mois.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente convention et l'ont revêtue de leurs cachets.

Fait en double exemplaire, à Athènes le 13 octobre 1926.

(s) P. Argyropoulo
(s) Mehdi Frasheri
(s) Djafer Ypi
(s) M. Toutoulani
(s) N. Thaçi

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ

Ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν μεταξὺ τῶν ἀτόμων ἅτινα προβλέπονται ἐν ταῖς παραγράφοις 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5 τῆς παρούσης Συμβάσεως θὰ εὑρίσκοντό τινα, ἅτινα ἤθελον ἀποκτήσει διὰ πολιτογραφήσεως τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα μετὰ τὴν 29 Ἰουνίου 1913 ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις θὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτοὺς ὡς Ἕλληνας ὑπηκόους μέχρις ἀριθμοῦ ἑκατόν, κατόπιν καταλόγου ἐπιδοθησομένου ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως. Τὰ ἑκατὸν ταῦτα ἄτομα οὕτω ἀναγνωρισθησόμενα θὰ ἀπολαύσωσι τῶν πλεονεκτημάτων τῶν καθορισθέντων ἐν τῷ ἄρθρῳ 6. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἄτομα τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ἅτινα δὲν θὰ περιλαμβάνωνται ἐν τῷ πίνακι τούτῳ, ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις θὰ εἶνε ἐλευθέρα νὰ τὰ θεωρῇ ὡς Ἀλβανοὺς ἐν Ἀλβανίᾳ, ἡ δὲ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θὰ εἶνε ἐλευθέρα νὰ θεωρῇ ταῦτα ὡς ὑπηκόους Ἕλληνας ἐν Ἑλλάδι.

Ἥ τε Ἀλβανικὴ καὶ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεῖαι δηλοῦσιν, ὅτι θὰ συστήσωσιν εἰς τὰς Κυβερνήσεις αὐτῶν, ὅπως μὴ ἐφαρμόσωσιν οὐδὲν πιεστικὸν μέτρον καὶ οὐδεμίαν ποινὴν ἐναντίον τῶν ἀτόμων ἅτινα ἐπολιτογραφήθησαν μέχρι σήμερον ὡς ὑπήκοοι Ἕλληνες ἢ Ἀλβανοὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἰσχύοντας νόμους.

Συμφωνεῖται σχετικῶς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 3 τῆς παρούσης Συμβάσεως, ὅπως οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἀλβανικοῦ Στρατοῦ ἢ οἱ Δημόσιοι λειτουργοὶ περὶ ὧν ὁ λόγος ὡς καὶ

PROTOCOLE DE SIGNATURE

Dans le cas où parmi les individus visés aux alinéas 2 et 3 de l'article 5 de la présente convention il s'en trouverait qui auraient acquis par naturalisation la sujetion hellénique après le 29 juin 1913, le Gouvernement albanais les reconnaîtra comme sujets hellènes à concurrence d'un nombre de cent, d'après une liste qui lui sera remise par le Gouvernement Hellénique dans les deux mois qui suivront cette remise. Ces cent individus, ainsi reconnus, jouiront du traitement stipulé dans l'article 6. Quant aux individus de la même catégorie ne figurant pas sur cette liste le Gouvernement albanais sera libre de les considérer comme albanais en Albanie, le Gouvernement Hellénique sera libre également de les considérer comme sujets hellènes en Grèce.

Les Délégations Albanaises et Grecques, déclarent qu'elles recommanderont à leurs Gouvernements de n'exercer aucune mesure de rigueur et aucune sanction contre les individus qui se sont naturalisés jusqu'à présent sujets hellènes ou albanais en opposition des lois en vigueur.

Il demeure entendu au sujet de l'interprétation de l'article 3 de la présente convention que les officiers de l'armée albanaise ou les fonctionnaires albanais

τὰ ἄτομα περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ ἄρθρον 4 ἀναγνωρίζονται ὡς Ἀλβανοὶ ὑπήκοοι ἐὰν δὲν περιλαμβάνωνται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀτόμων Τουρκικῆς καταγωγῆς, ἅτινα ὑπάγονται εἰς τὴν ἀνταλλαγήν.

Συνομολογεῖται ὅτι ἡ προσαγωγὴ πιστοποιητικοῦ Δημάρχου ἢ Προέδρου Κοινότητός τινος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, πιστοποιοῦντος τὴν ἐγγραφὴν ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς Κοινότητος ἢ ἐν τοῖς Μητρώοις τοῦ Δήμου πρὸ τῆς 29 Ἰουνίου 1913, ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας διὰ πολιτογραφήσεως τῶν ἀτόμων περὶ ὧν προβλέπει τὸ ἄρθρον 1 τῆς Συμβάσεως ἰθαγενείας.

Τὸ παρὸν πρωτόκολλον ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὅλης Συμβάσεως.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1926.

(Τ. Σ.) Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
(Τ. Σ.) ΜΕΧΤΗ ΦΡΑΣΣΕΡΙ
(Τ. Σ.) ΤΖΑΦΕΡ ΟΥΠΙ
(Τ. Σ.) ΜΙΑΤΟ ΤΟΥΤΟΥΛΑΝΗ
(Τ. Σ.) ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΤΣΗ

dont il y est question, ainsi quelles individus dont traite l'article 4, sont reconnus comme sujets albanais s'ils ne sont pas compris dans la catégorie des individus d'origine turque soumis à l'échange.

Il est convenu que la production d'un certificat du maire ou du président d'une commune de l'Etat Hellénique certifiant l'inscription sur les régistres de la commune ou sur les registres matricules avant le 29 Juin 1913, constitue une preuve absolue de l'acquisition de la nationalité hellénique par naturalisation des personnes visées à l'article 1 de la convention.

Le présent protocole, fait partie intégrante de la convention de nationalité.

Fait en double exemplaire, à Athènes, le 13 Octobre 1926.

(s) P. Argyropoulo
(s) Mehdi Frasheri
(s) Djafer Ypi
(s) M. Toutoulani
(s) N. Thaçi

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας ὑπογραφείσης ἐν Τυρράνοις τῇ 25 Ἰουνίου 1926 συμβάσεως περὶ ἐκδόσεως ἐγκληματιῶν, ἔχει οὕτω·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας συνομολογηθεῖσα καὶ ἐν Τυρράνοις ὑπογραφεῖσα τῇ 25 Ἰουνίου 1926 σύμβασις περὶ ἐκδόσεως ἐγκληματιῶν ἐξ ἄρθρων 28, ἧς τὸ κείμενον ἕπεται ἐν γαλλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ ἑλληνικῇ μεταφράσει, ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
Μεταξὺ
ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀλβανικῆς Δημοκρατίας, συμφωνήσαντες νὰ συνομολογήσουν συνθήκην περὶ ἀμοιβαίας ἐκδόσεως τῶν ἐγκληματιῶν, ἐφωδίασαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διὰ πληρεξουσίων αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας τὸν στρατηγὸν Α. Κοντούλην, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀλβανίᾳ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀλβανικῆς Δημοκρατίας τοὺς κ. κ. Μεχμὲτ Κόνιτζα, πρώην Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ Μεντῆ Φράσσερι πρώην Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, οἵτινες ἀνακοινώσαντες πρὸς ἀλλήλους τὰ ἑαυτῶν πληρεξούσια εὑρεθέντα ἐν πλήρει τάξει συνεφώνησαν ἐπὶ τῶν κάτωθι ἄρθρων:

Ἄρθρον 1.

Τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκδίδωσιν ἀμοιβαίως κατὰ τὰς περιπτώσεις καὶ τοὺς ὅρους τοὺς καθοριζομένους ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἐκτὸς τῶν ὑπηκόων των, τὰ πρόσωπα ἅτινα, καταδικασθέντα ἢ καταδικασθέντα ὑπὸ τῶν δικαστικῶν Ἀρχῶν ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν διὰ μίαν τῶν τιμωρητέων πράξεων, αἵτινες ἀριθμοῦνται ἐν τῷ 2ῳ ἄρθρῳ, θὰ εὑρίσκοντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου μέρους.

Ὅταν ἡ τιμωρητέα πρᾶξις, ἡ δικαιολογοῦσα τὴν αἴτησιν ἐκδόσεως, ἤθελε διαπραχθῆ ἐντὸς τρίτου Κράτους, ἡ ἔκδοσις θὰ λάβῃ χώραν ἐὰν αἱ νομοθεσίαι τῆς αἰτουμένης τὴν ἔκδοσιν Κυβερνήσεως καὶ τῆς παρ' ἧς ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται ἐπιτρέπουσι τὴν καταδίωξιν τῶν πράξεων τοῦ εἴδους τούτου, καὶ ὅταν ἀκόμη, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ τιμωρητέα πρᾶξις διεπράχθη

TRAITE D'EXTRADITION
Entre
LA GRÈCE ET L'ALBANIE

Le Président de la République Hellénique et le Président de la République d'Albanie, étant convenus de conclure un traité pour l'extradition réciproque des malfaiteurs, ont muni, dans ce but, de leurs pleins pouvoirs, savoir :

Le président de la République Hellénique : le Général A. Condoulis, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Grèce en Albanie.

Le Président de la République d'Albanie : Monsieur Mehmed Konitza, ancien Ministre des Affaires Etrangères et Monsieur Mehdi Frashéri, ancien Ministre de l'Intérieur, lesquels, après s'être communiqués leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants :

Article 1.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à se livrer réciproquement dans les circonstances et conditions établies par le présent Traité, à l'exception de leur nationaux, les individus qui étant poursuivis ou condamnés par les Autorités Judiciaires de l'une des parties contractantes pour une des actions punissables, énumérées à l'article, 2 ci-aprés, se trouveront sur le territoire de l'autre partie.

Lorsque l'action punissable, motivant la demande d'extradition, aura été commise dans un Etat tiers, l'extradition aura lieu, si les législations du Gouvernement requérant et du Gouvernement requis autorisent la poursuite des faits de ce genre, quand bien même l'acte punissable ayant été commis à l'étranger, il n'y

ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ παράδοσις τοῦ ἐγκληματίου εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Κράτους, ἐν ᾧ ἡ πρᾶξις ἔλαβε χώραν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑφισταμένων ἐνδεχομένως συμβάσεων μεταξὺ τοῦ Κράτους τούτου καὶ τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται.

Ἄρθρον 2.

Ἔκδοσις δὲν χωρεῖ εἰμὴ διὰ παραβάσεις τοῦ κοινοῦ δικαίου ἐμφαινομένας κατωτέρω καὶ ὅτε προβλέπονται ὑπὸ τῶν ποινικῶν νομοθεσιῶν τοῦ τε αἰτουμένου τὴν ἔκδοσιν καὶ τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κράτους.

1) Ὁ φόνος, φυλάκισις, πατροκτονία, παιδοκτονία καὶ ἀναιρέσις.

2) Ἡ ἄμβλωσις (ἐμβρύου).

3) Αἱ κακοποιήσεις καὶ τὰ τραύματα τὰ ἐκ προμελέτης γενόμενα, ἅτινα προεκάλεσαν νόσον, ἢ διαρκῆ ἀναπηρίαν, ἢ ἀνικανότητα πρὸς προσωπικὴν ἐργασίαν, ἢ παντελῆ ἀπώλειαν τῆς χρήσεως ἑνὸς ὀργάνου, σοβαρὸν ἀκρωτηριασμόν, ἢ τὸν ἀκουσίως ἐπιφερόμενον θάνατον.

4) Ἡ διγαμία.

5) Ὁ βιασμὸς καὶ αἱ προσβολαὶ κατὰ τῆς αἰδοῦς, αἱ ἀπόπειραι κατὰ τῶν ἠθῶν, αἱ παροτρύνουσαι ἢ εὐκολύνουσαι ἢ εὐνοοῦσαι τὴν ἀκολασίαν ἢ τὴν διαφθορὰν ἑνὸς προσώπου.

6) Ἡ ἀπαγωγὴ ἀνηλίκων ἢ γυναικῶν.

7) Ἡ ἔκθεσις ἢ ἐγκατάλειψις παιδὸς κάτω τῶν ἑπτὰ ἐτῶν

8) Ἡ κλεπταποδοχὴ ἢ ἀφαίρεσις ἢ ὑποβολὴ καὶ ἡ ἀντικατάστασις παιδός.

9) Ἡ παράνομος στέρησις τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας παρ' ἰδιωτῶν γινομένη.

10) Αἱ ἀπόπειραι κατὰ τοῦ ἀπαραβιάστου τῆς κατοικίας.

11) Κλοπή, ἀφαίρεσις, ὑπεξαίρεσις, κατάχρησις ἐμπιστοσύνης, ἀπάτη, δολίευσις, καθεμπορία, ἐκβίασις, ληστεία

12) Κιβδηλία, περιλαμβάνουσα τὴν παραποίησιν ἢ τὴν ἀλλοίωσιν τῶν νομισμάτων, τὴν ἔκδοσιν ἢ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ παραποιηθέντος ἢ ἀλλοιωθέντος νομίσματος, τὴν παραποίησιν, τὴν παραχάραξιν τραπεζογραμματίων, ὁμολογιῶν ἢ ἄλλων δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν τίτλων, τὴν ἔκδοσιν ἢ τὴν ἐν γνώσει τῆς πλαστότητος κυκλοφορίαν τῶν τοιούτων τραπεζογραμματίων, ὁμολογιῶν, ἢ ἄλλων τίτλων ἢ ἀξιῶν παραποιηθέντων ἢ παραχαραχθέντων.

13) Ἡ παραποίησις ἢ παραχάραξις δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων καὶ ἡ χρῆσις τῶν τοιούτων ἐγγράφων, ἡ πλαστογράφησις τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος ἢ τῶν τηλεγραφημάτων καὶ ἡ ἐν γνώσει τῆς πλαστότητος χρῆσις τῶν τοιούτων τηλεγραφημάτων, ἡ καταστροφή, ἡ φθορὰ ἢ ἡ ἀφαίρεσις ἐγγράφου ἢ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ τίτλου ἐπὶ τῷ σκοπῷ βλάβης τρίτου, ἡ καταστροφὴ ἢ ἀφαίρεσις ἢ ἡ μετάθεσις τῶν ὁροσήμων.

14) Ἡ παραποίησις ἢ ἡ παραχάραξις τῶν σφραγίδων τῶν χαρτοσήμων, τῶν σημάντρων καὶ τῶν συμβόλων τοῦ Κράτους, ἢ τῶν διὰ δημοσίαν τινὰ ὑπηρεσίαν προωρισμένων. Ἡ χρῆσις καὶ ἡ ἐν γνώσει τῆς πλαστότητος κυκλοφορία τῶν τοιούτων σφραγίδων, χαρτοσήμων, σημάντρων καὶ συμβόλων τοῦ Κράτους παραπεποιημένων ἢ παρακεχαραγμένων ὡς καὶ ἡ ἐπιβλαβὴς χρῆσις τῶν γνησίων σφραγίδων, χαρτοσήμων, σημάντρων καὶ συμβόλων τοῦ Κράτους ἢ δημοσίου ὑπηρεσίας.

15) Ἡ ψευδομαρτυρία.

16) Ἡ ψευδορκία.

17) Ἡ δωροδοκία, ἡ ὑπεξαίρεσις ὑπὸ τῶν δημοσίων λειτουργῶν, ἡ διαφθορὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

18) Ἡ δολία χρεωκοπία καὶ αἱ ἀπάται αἱ διαπραττόμεναι κατὰ τὰς πτωχεύσεις.

ait pas lieu de livrer le criminel au Gouvernement de l'Etat où l'acte a été commis en vertu des traités existant éventuellement entre cet Etat et l'Etat requis.

Article 2.

L'extradition ne sera accordée que pour les infractions de droit commun indiquées ci-après lorsqu'elles seront prévues par les législations pénales de l'Etat requérant et de l'Etat requis.

1) L'assasinat, l'emprisonnement, le parricide, l'infanticide, le meurtre.

2) L'avortement criminel.

3) Les coups portés et les blessures faites volontairement avec préméditation ayant causé une maladie ou une infirmité paraissant incurable, une incapacité permanente de travail personnel, la perte de l'usage absolu d'un organe, une mutilation grave ou la mort sans l'intention de la donner.

4) La bigamie.

5) Le viol et les autres attentats à la pudeur, les attentats aux moeurs excitant, facilitant ou favorisant la débauche ou la corruption d'une personne.

6) L'enlèvement de mineurs ou de femmes.

7) L'exposition ou le délaissement d'un enfant au dessous de l'âge de 7 ans.

8) Le récel, la suppression, la substitution ou la supposition d'enfant.

9) La privation volontaire et illégale de la liberté individuelle commise par des particuliers.

10) Les attentats à l'inviolabilité du demicile.

11) Le vol, la soustraction, le détournement, l'abus de confiance, l'escroquerie, la tromperie, la fraude, l'extorsion, le brigandage.

12) La fausse monnaie, comprenant la contrefaçon ou l'altération de la monnaie, l'émission ou la mise en circulation de la monnaie contrefaite ou altérée, la contrefaçon ou la falsification de billets de banque d'obligations ou d'autres titres publics ou privés, l'émission ou la mise en circulation, avec connaissance de ces billets de banque, obligations ou autres titres ou valeurs contrefaits ou falsifiés.

13) La contrefaçon ou la falcifacation de documents publics ou privés et l'usage de ces documents, le faux en écritures ou dans les dépêches télégraphiques et l'usage avec connaissance de ces dépêches ; la destruction la détérioration ou la suppression d'un document ou d'un titre public ou privé commis dans le but de causer du dommage à autrui, la destruction, l'enlèvement ou le déplacement de bornes.

14) La contrefaçon ou la falsifacation de sceaux, timbres, poinçons et marques de l'Etat ou destinés à un service public, l'usage et la mise en circulation avec connaissance de pareils sceaux timbres, poinçons et marques contrefaits ou falsifiés ainsi que l'usage préjudiciable de vrais sceaux, timbres, poinçons et marques de l'Etat ou destinés à un service public.

15) Le faux témoignage.

16) Le faux serment.

17) La concussion, le détournement commis par des fonctionnaires publics, la corruption de fonctionnaires publics.

18) La banqueroute frauduleuse et les fraudes commises dans les faillites.

19) Ἡ καταστροφὴ ἢ φθορὰ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου ἰδιοκτησίας δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς.

20) Ὁ ἐκ προμελέτης ἐμπρησμός, ἡ χρῆσις δι' ἐγκληματικοὺς σκοποὺς ἐκρηκτικῶν ὑλῶν.

21) Τὰ ἐν πλῷ διαπραττόμενα ἐγκλήματα.

α') Ἡ πειρατία.

β') Ἡ καταστροφή, ὁ καταποντισμός, ἢ ἡ ἑκουσία καὶ παράνομος προσάραξις πλοίου ἐν θαλάσσῃ.

γ') Ἡ στάσις ἢ συνωμοσία ὑπὸ δύο ἢ πλειόνων προσώπων ἀνηκόντων εἰς τὸ πλήρωμα ἢ ἄλλων ἐπὶ τοῦ πλοίου εὑρισκομένων ἐν ἀνοικτῇ θαλάσσῃ μὲ σκοπὸν τὴν πρόκλησιν ἐξεγέρσεως κατὰ τῆς ἐξουσίας τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ κυβερνήτου τοῦ πλοίου, ἡ κατοχὴ τοῦ πλοίου δι' ἀπάτης κατὰ τοῦ κυβερνήτου, ἡ ἐπίθεσις ἡ γενομένη ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐν ἀνοικτῇ θαλάσσῃ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ προξενήσῃ τραύματα.

22) Αἱ προσβολαὶ κατὰ τῆς κυκλοφορίας τῶν σιδηροδρόμων.

23) Αἱ ἐγκληματικαὶ πράξεις κατὰ τῆς δημοσίας ὑγείας.

24) Ἡ κλεπταποδοχὴ πραγμάτων ληφθέντων κατόπιν ἐγκλήματος ἢ κακουργήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως.

25) Ἡ βοήθεια ἡ παρεχομένη εἰς ἐγκληματίαν κατηγορούμενον διὰ πρᾶξιν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου εἴτε διὰ νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν καταδίωξιν εἴτε διὰ νὰ τῷ ἐγγυηθῇ τὸ ἐκ τῆς πράξεως ὄφελος, ἡ βοήθεια ἡ παρεχομένη διὰ τὴν ἀπόδρασιν κρατουμένου ἐγκληματίου. Περιλαμβάνονται ἐν τοῖς προηγουμένοις χαρακτηρισμοῖς ἡ συνενοχὴ καὶ ἡ ἀπόπειρα, ἐφ' ὅσον τιμωροῦνται ὑπὸ τῶν νομοθεσιῶν τοῦ αἰτουμένου τὴν ἔκδοσιν καὶ τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κράτους.

Προκειμένου περὶ ἐγκλημάτων ἢ κακουργημάτων ἡ ἔκδοσις λαμβάνει χώραν:

α') Διὰ τοὺς καταδικασθέντας ἐρήμην ἢ κατ' ἀντιμωλίαν, ὅταν ἡ καταλογισθεῖσα ποινὴ εἶναι τοὐλάχιστον ἑνὸς ἔτους φυλάκισις.

β') Διὰ τοὺς ὑποδίκους ὅταν τὸ μέγεθος τῆς καταλογιστέας ποινῆς εἶναι δι' ἀμφοτέρας τὰς χώρας τοὐλάχιστον διετὴς φυλάκισις.

Ἄρθρον 3.

Οὐδεὶς ὑπήκοος Ἕλλην θέλει ἐκδοθῇ τῇ Ἀλβανικῇ Κυβερνήσει, ὡς καὶ οὐδεὶς Ἀλβανὸς ὑπήκοος τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει. Οἱ ὁμοεθνεῖς δὲν ἐκδίδονται. Προσήκει ταῖς Ἀρχαῖς τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κράτους νὰ ἀποφασίσουν ἐὰν τὸ πρόσωπον οὗτινος ζητεῖται ἡ ἔκδοσις εἶναι ὑπήκοος αὐτοῦ ἢ ὄχι.

Ἄρθρον 4.

Ἐὰν τὸ καταδικαζόμενον ἢ καταδικασθὲν ἄτομον ἐπολιτογραφήθη ὡς ὑπήκοος τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κράτους μετὰ τὴν διάπραξιν τοῦ ἐγκλήματος, ἡ πολιτογράφησις αὕτη δὲν ἐμποδίζει τὴν ἀναζήτησιν, τὴν σύλληψιν καὶ ἔκδοσιν αὐτοῦ. Ὁ ἐγκληματίας δὲν ἐκδίδεται ἐὰν παρῆλθε πενταετία ἀπὸ τῆς πολιτογραφήσεως αὐτοῦ καὶ ἐὰν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ ἄτομον οὗτινος ἐζητήθη ἡ ἔκδοσις διέμεινεν ἐν τῷ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κράτει.

Ἄρθρον 5.

Ἐὰν ὁ ὑπόδικος ἢ ὁ καταδικασθεὶς δὲν εἶναι ὑπήκοος ἐκείνου τῶν δύο συμβαλλομένων Κρατῶν ὅπερ τὸν ζητεῖ, ἡ Κυβέρνησις, πρὸς ἣν ἀπευθύνεται ἡ αἴτησις ἐκδόσεως, θὰ εἶναι ἐλευθέρα νὰ δώσῃ εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην τὴν τροπὴν ἥτις θὰ τῇ ἦτο καταλληλοτέρα καὶ νὰ τὸν παραδώσῃ ὅπως

19) La destruction ou la détérioration volontaire de la propriété mobilière ou immobilière publique ou privée.

20) L'incendie volontaire, l'emploi criminel de matières explosibles.

21) Les crimes commis en mer.

a) La piraterie.

b) La destruction, la submersion ou l'échouement volontaire et illégal d'un navire en mer.

c) La mutinerie ou le complot par deux ou plusieurs personnes appartenant à l'équipage ou autres à bord d'un navire en haute mer, à dessein de provoquer une insurrection contre l'autorité du capitaine ou le commandant du navire, la prise en possession du navire par fraude ou violence envers le commandant, l'agression commise à bord d'un navire en haute mer avec intention d'infliger des blessures.

22) Les actes attentatoires à la circulation des chemins de fer.

23) Les actes propres à amener une innondation.

24) Les actes criminels contre la santé publique.

25) Le recel des objets obtenus à l'aide d'un des crimes ou délits prévus par le présent Traité.

26) L'assistance prêtée à un criminel coupable d'une des actions prévues par le présent article, soit pour le soustraire à la poursuite, soit pour lui garantir le profit tiré de son action, l'assistance prêtée pour l'évasion d'un criminel retenu.

Sont comprises dans les qualifications précédentes, la complicité et la tentative lorsqu'elles sont punies par les législations de l'Etat requérant et de l'Etat requis.

En matière de crimes ou délits l'extradition aura lieu :

1) Pour les condamnés contradictoirement ou par défaut lorsque la peine prononcée sera moins d'un an d'emprisonnement.

2) Pour les prévenus lorsque le maximum de la peine applicable sera d'après les législations des deux pays moins de deux ans d'emprisonnement.

Article 3.

Aucun sujet helléne ne sera extradé au Gouvernent Albanais et aucun sujet albanais ne sera extradé au Gouvernement Hellénique.

Les nationaux ne sont pas extradés. Il appartient aux autorités du Gouvernement requis de décider si la personne pour laquelle l'extradition est reclamée est son propre ressortissant ou non.

Article 4.

Si l'individu poursuivi ou condamné s'est fait naturaliser sujet de l'Etat requis après la perpétration du crime, cette naturalisation n'empêchera pas sa recherche. son arrestation et son extradition.

Toutefois l'extradition ne sera pas accordée s'ils se sont écoulés cinq ans depuis que la naturalisation est acquise et si depuis ce moment l'individu réclamé est resté domicilé dans le pays requis.

Artilce 5.

Si le prévenu ou condamné n'est pas ressortissant de celui des deux Etat centractants qui le réclame, le Gouvernement saisi de la demande d'extradition restera libre de donner à cette demande la suite qui lui paraitra convenable et de livrer le prévenu pour être

δικασθῇ εἴτε εἰς τὸ Κράτος, εἰς ὃ ἀνήκει, εἴτε εἰς τὸ Κράτος, ὅπου ἔλαβε χώραν ἡ τιμωρητέα πρᾶξις.

Ἄρθρον 6.

Ἐὰν τὸ ἄτομον, οὗτινος ἡ ἔκδοσις ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ζητῆται ἐπίσης ὑπὸ ἄλλης ἢ περισσοτέρων Κυβερνήσεων ἕνεκα ἄλλων παραβάσεων, θέλει παραδοθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ὁποίας διεπράχθη ἡ σοβαρωτέρα παράβασις· ἐπὶ ἴσης δὲ σοβαρότητος παραβάσεων εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἧς ἡ αἴτησις περιῆλθε πρώτη εἰς τὴν παρ' ἧς ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κυβέρνησιν.

Ἄρθρον 7.

Ἐὰν τὸ ζητηθὲν ἄτομον καταδιώκεται ἢ κατεδικάσθη εἰς τὸ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κράτος διὰ παράβασιν ἄλλην ἐκείνης, δι' ἣν ἐγένετο ἡ αἴτησις ἐκδόσεως, αὕτη δύναται νὰ ἀναβληθῇ μέχρι τέλους τῆς καταδιώξεως καὶ ἐν περιπτώσει καταδίκης μέχρις οὗ ἐκτίσῃ τὴν ποινήν του.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν κατεδιώκετο ἢ ἐκρατεῖτο εἰς τὸ αὐτὸ Κράτος δι' ὑποχρεώσεις πρὸς ἰδιώτας, ἡ ἔκδοσίς του θὰ λάβῃ ἐν τούτοις χώραν ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν δι' αὐτοὺς τῆς ἐκτιμήσεως μετὰ ταῦτα τῶν δικαιωμάτων των ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς.

Ἄρθρον 8.

Δὲν χωρεῖ ἔκδοσις, ἐὰν ἡ παράβασις, δι' ἣν ἐζητήθη αὕτη, θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται μέρους ὡς πολιτικὸν ἔγκλημα ἢ ἐὰν τὸ ἄτομον οὗτινος ἐζητήθη ἡ ἔκδοσις ἀποδεικνύῃ ὅτι ἡ αἴτησις ἐκδόσεως ἐγένετο πράγματι ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα καταδιωχθῇ διὰ παράβασιν τοιαύτης φύσεως.

Δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πολιτικὸν ἔγκλημα οὔτε πρᾶξις συναφὴς πρὸς τοιοῦτον ἔγκλημα ἡ προσβολὴ κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους, ὅταν ἡ ἀπόπειρα αὕτη ἀποτελέσῃ τὸ γεγονὸς φόνου ἢ δολοφονίας ἢ δηλητηριάσεως ἢ ἀποπείρας ἢ συνενοχῆς εἰς τὰς πράξεις ταύτας.

Τὸ ἄτομον οὗτινος ἐζητήθη ἡ ἔκδοσις καὶ ἐξεδόθη δὲν δύναται νὰ καταδιωχθῇ οὔτε νὰ τιμωρηθῇ δι' οὐδὲν πολιτικὸν ἔγκλημα προγενέστερον τῆς ἐκδόσεως οὐδὲ δι' ἄλλην πρᾶξιν συναφῆ πρὸς ὅμοιον ἔγκλημα οὔτε διὰ κακουργήματα ἢ ἐγκλήματα μὴ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Τὸ ἐκδοθὲν ἄτομον δὲν δύναται νὰ καταδιωχθῇ ἢ δικασθῇ κατ' ἀντιμωλίαν δι' οὐδεμίαν παράβασιν ἐκτὸς ἐκείνης ἥτις ἐδικαιολόγησε τὴν ἔκδοσιν. Τοῦτο δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν παραβάσεων τῶν γενομένων μετὰ τὴν ἔκδοσιν.

Ἄρθρον 9.

Δὲν ἐκδίδεταί τις διὰ παραβάσεις κατὰ τῶν φορολογικῶν νόμων, διὰ καθαρῶς στρατιωτικὰ ἐγκλήματα· ὅτε δὲ πρόσωπόν τι καταδιωκόμενον διὰ παράβασιν δικαιολογοῦσαν τὴν ἔκδοσιν παρέβη ἐξ ἄλλου νόμον φορολογικὸν ἢ στρατιωτικόν, ἡ παράβασις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐπισύρῃ τὴν καταδίκην αὐτοῦ οὔτε νὰ ἀποτελέσῃ ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν.

Ἄρθρον 10.

Ἔκδοσις δὲν λαμβάνει χώραν:

α') Ἐὰν ἡ παραγραφὴ τῆς πράξεως ἢ τῆς ποινῆς ἐπῆλθε κατὰ τοὺς νόμους τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται ἢ τοῦ αἰτουμένου τὴν ἔκδοσιν Κράτους.

β') Ὅταν ἡ αἴτησις ἐκδόσεως δικαιολογῆται ἀπὸ τὸ αὐτὸ γεγονὸς δι' ἄτομον οὗτινος ἐζητήθη ἡ ἔκδοσις, κατεδιώχθη ἤδη καὶ ἀπηλλάγη ἢ κατεδιώχθη ἤδη ἢ κατεδικάσθη εἰς τὸ Κράτος παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις ἐζητήθη.

γ') Ἐὰν κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κράτους ἡ παράβασις, ἥτις αἰτιολογεῖ τὴν αἴτησιν

jugé soit à son propre pays, soit où l'action punissable aura été commise.

Article 6.

Si l'individu, dont l'extradition est demandée par l'une des parties contractantes est reclamé également par un ou plusieurs autresGouvernements en raison d'autres infractions, il sera livré au Gouvernement sur le territoire duquel a été commise l'infraction la plus grave, en cas de gravité égale, au Gouvernement dont la demande est parvenue la première au Gouvernement requis.

Article 7.

Si l'individu réclamé est poursuivi ou condamné dans le pays requis pour une infraction autre que celle qui a donné lieu à la demande d'extradition, celle-ci pourra être différée jusqu'à la fin de la poursuite et en cas de condamnation, jusqu'au moment où il aura subi sa peine.

Dans le cas où il serait poursuivi ou détenu dans le même pays en raison d'obligations contractées envers des particuliers, son extradition aura lieu néanmoins sous réserve pour ceux-ci de faire valoir ensuite devant l'autorité compétente.

Article 8.

L'extradition ne sera pas accordée si l'infraction pour laquelle elle est demandée est considérée par la partie requise comme un délit politique ou un fait connexe à un semblable délit ou si l'individu réclamé prouve que la demande d'extradition a été faite en réalité dans le but de le poursuivre pour une infraction de cette nature.

Ne sera pas consideré comme délit politique ni fait connexe à un semblable délit l'attentat contre la personne d'un chef d'Etat, lorsque cet attentat constituera le fait de meurtre ou d'assassinat ou d'em prisonnement ou de tentative ou de complicité à ces faits.

L'individu réclamé dont l'extradition aura été accordée ne pourra être poursuivi ni puni pour aucun délit politique antérieur à l'extradition ni aucun fait connexe à un semblable délit ni pour aucun des crimes ou délits non prévus par le présent Traité.

L'individu extradé ne pourra être poursuivi ou jugé contradictoirement pour aucune infraction autre que celle qui a motivé l'extradition. Cela ne s'applique pa aux infractions commises après l'extradition.

Article 9.

L'extradition ne sera pas accordée pour les infractions aux lois fiscales ni pour les délits purement militaires.

Lorsqu'une personne poursuivie pour une infraction motivant l'extradition a contrevenu en outre à une loi fiscale ou à une loi militaire cette contravention ne pourra ni entrainer une condamnation ni constituer une circonstance aggravante.

Article 10.

L'extradition n'aura pas lieu ;

a) si la prescription de l'action ou de la peine est acquise d'après les lois du pays requérant ou du pays requis.

b) lorsque la demande d'extradition sera motivée par le même fait pour lequel l'individu réclamé a été déjà poursuivi et mis hors de cause ou poursuivi ou jugé dans le pays auquel l'extradition est demandée.

c) si d'après la législation de l'Etat requis l'infraction qui a motivé la demande d'extradition ne

ἐκδόσεως, δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον καταδιώξεως εἰμὴ κατόπιν ἀγωγῆς τοῦ ἀδικηθέντος μέρους, ἐκτὸς ἂν ἐξακριβωθῇ ὅτι τὸ ἀδικηθὲν μέρος ἐζήτησε τὴν δίωξιν.

Ἄρθρον 11.

Οὐδὲν ἐκδοθὲν πρόσωπον συμφώνως πρὸς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν δύναται νὰ δικασθῇ εἰς τὴν τὴν ἔκδοσιν αἰτουμένην χώραν παρ' ἐξαιρετικοῦ δικαστηρίου. Περιλαμβάνονται ἰδιαιτέρως εἰς αὐτὴν τὴν ὀνομασίαν ὅλα τὰ δικαστήρια πολιτικὰ ἢ στρατιωτικὰ τὰ συνιστώμενα ἐπὶ τῇ κηρύξει τῆς χώρας εἰς κατάστασιν πολιορκίας.

Ἄρθρον 12.

Ἡ αἴτησις ἐκδόσεως ὀφείλει πάντοτε νὰ γίνηται διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ.

Ἄρθρον 13.

Ἡ ἔκδοσις παρέχεται συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τοὺς διαγραφομένους ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κράτους.

Ἄρθρον 14.

Ἡ αἴτησις ἐκδόσεως, ἐὰν πρόκειται περὶ ὑποδίκου, δέον νὰ συνοδεύηται ὑπὸ ἐντάλματος συλλήψεως, παρεχομένου ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς καὶ ὁρίζοντος ἀκριβῶς τὴν φύσιν τῆς πράξεως δι' ἣν ἐξεδόθη. Τὸ ὡς ἄνω ἔνταλμα δέον νὰ συνοδεύηται ὑπὸ τῶν ἀποδείξεων αἵτινες συμφώνως πρὸς τὸν νόμον τοῦ Κράτους, ὅπου εὑρηται ὁ ὑπόδικος, θὰ ἐδικαιολόγουν τὴν σύλληψίν του, ἐὰν ἡ παράβασις διεπράττετο ἐκεῖ.

Ἐὰν ἡ αἴτησις ἐκδόσεως ἀναφέρηται εἰς πρόσωπον ἤδη καταδικασθέν, δέον νὰ συνοδεύηται ὑπὸ ἀντιγράφου τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τῆς ἀπαγγελθείσης παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου τῆς αἰτουμένης τὴν ἔκδοσιν Κυβερνήσεως.

Ἡ ἐρήμην ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις δὲν ἤθελε θεωρηθῇ ὡς καταδίκη, ἀλλὰ τὸ οὕτω καταδικασθὲν πρόσωπον θὰ θεωρῆται ὡς ὑπόδικον.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν θὰ ὑπῆρχεν ἀμφιβολία ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἐὰν ἔγκλημα ἢ κακούργημα—ἀντικείμενον τῆς διώξεως—προβλέπεται ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἡ παρ' ἧς ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κυβέρνησις δύναται νὰ ζητήσῃ ὅλας τὰς ἐξηγήσεις, ἃς θὰ ἔκρινεν ἀπαραιτήτους ἢ ἀναγκαίας ἵνα διαφωτισθῇ τὴν πεποίθησίν της, μεθ' ὃ θὰ ἐκανόνιζε τὴν περαιτέρω πορείαν της ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ἐκδόσεως.

Ἡ αἰτοῦσα τὴν ἔκδοσιν Κυβέρνησις, χορηγοῦσα τῇ παρ' ἧς ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κυβερνήσει τὰς ἐξηγήσεις αὐτάς, θὰ θέτῃ ταυτοχρόνως εἰς τὴν διάθεσιν τῆς τελευταίας ὅλα τὰ ἀπαραίτητα ἢ ἀναγκαιοῦντα ἔγγραφα διὰ νὰ διαφωτισθῇ τὴν πεποίθησίν της.

Πάντα τὰ ἔγγραφα καὶ τ' ἀναγκαιοῦντα πιστοποιητικὰ τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, τ' ἀπορρέοντα ἐκ τῶν Ἀρχῶν ἀναφορικῶς πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως, δέον νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ μεταφράσεως ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ δεόντως κεκυρωμένης.

Ἄρθρον 15.

Ἡ ἔκδοσις ἐπιτυγχάνεται εἰς τὰς περιπτώσεις μόνον καθ' ἃς αἱ ἄνω ἀποδείξεις ἤθελον εὑρεθῇ, συμφώνως τῷ νόμῳ τῆς παρ' ἧς ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κυβερνήσεως, ἐπαρκεῖς διὰ νὰ ἀποδείξουν τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑποδίκου ἐὰν ἡ παράβασις διεπράττετο εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ Κράτους τούτου. Ὁμοίως εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ ἔκδοσις ζητεῖται διὰ κακούργημα ἢ ἔγκλημα δι' ὃ τὸ ζητηθὲν πρόσωπον κατεδικάσθη ἤδη. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δέον ν' ἀποδειχθῇ ἡ ταυτότης τοῦ ζητηθέντος προσώπου μὲ τὸν καταδικασθέντα καὶ νὰ ἀποδειχθῇ ἐνταυτῷ ὅτι τὸ ἔγκλημα ἢ κακούργημα δι' ὃ κατεδικάσθη ἠδύνατο νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἔκδοσίν του ὑπὸ τῆς παρ' ἧς ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κυβερνήσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταδίκης του.

peut être poursuivie que sur la plainte de la partie lésée à moins qu'il ne soit vérifié que la partie lésée ait demandé la poursuite.

Article 11.

Aucune personne extradée en vertu de la présente convention ne pourra être jugée dans le pays requérant par un Tribunal d'exception. Sont particulièrement compris dans cette dénomination tous les Tribunaux civils ou militaires formés en vertu de la proclamation de l'Etat de siège.

Article 12.

La demande d'extradition devra toujours être faite par la voie diplomatique.

Article 13.

L'extradition sera accordée conformément aux règles prescrites par les lois du pays requis.

Article 14.

La demande d'extradition, s'il s'agit d'un prévenu, doit être accompagnée d'un mandat d'arrêt décerné par l'autorité judiciaire compétente indiquant d'une manière précise la nature du fait pour lequel il a été délivré. Le dit mandat doit aussi être accompagné de preuves qui conformément à la loi de l'Etat où se trouve le prévenu auraient motivé son arrestation si l'infraction y avait été commise.

Si la demande d'extradition se rapporte à une personne déjà condamnée elle doit être accompagnée d'une copie du jugement de condamnation prononcée par la cour ou le Tribunal compétent du Gouvernement requérant.

Le jugement par défaut ne sera pas considéré comme une condamnation, mais la personne ainsi condamnée sera considérée comme prévenue.

Dans le cas où il y aurait doute sur la question de savoir si le crime ou délit, objet de la poursuite, rentre dans les prévisions du présent Traité, le Gouvernement requis pourra demander toutes les explications qu'il jugerait nécessaires ou utiles pour éclairer sa conviction, après quoi il statuera sur la suite à donner à la demande d'extradition.

Le Gouvernement requérant en fournissant au Gouvernement requis ces explications mettra en même. temps à la disposition de ce dernier tous les documents nécessaires ou utiles pour éclairer sa conviction.

Tous les documents et pièces compétentes des Hautes Parties Contractantes émanant des Autorités en conformité des dispositions du présent Traité, doivent être accompagnés d'une traduction en langue française dûment légalisée.

Article 15.

L'extradition sera accordée dans les cas seulement où les preuves susdites seraient trouvées, suivant la loi du Gouvernement requis, suffisant pour justifier la mise en accusation du prévenu si l'infraction avait été commise dans le territoire de cet Etat. Il en sera de même dans les cas où l'extradition est demandée pour un crime ou delit pour lequel la personne reclamée a été déjà condamnée.

Dans ce cas il y aura lieu d'établir l'identité de la personne réclamée avec le condamné et prouver en meme temps que le crime ou délit pour lequel il a été condamné pouvait motiver son extradition par le Gouvernement requis au moment de sa condamnation.

"Αρθρον 16.

Αἱ λαμβανόμεναι διατάξεις καὶ βεβαιώσεις, τὰ ἐκδιδόμενα ἐντάλματα εἰς τὸ ἔδαφος ἑνὸς τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν καὶ τὰ ἀντίγραφα τῶν ἐγγράφων τούτων ὡς καὶ τὰ πιστοποιητικὰ ἢ αἱ δικαστικαὶ πράξεις, τὰ ἀποδεικνύοντα τὸ γεγονὸς μιᾶς καταδίκης, γίνονται ἀποδεκτὰ ὡς ἀποδεικτικὰ κατὰ τὴν διαδικασίαν, ἥτις συνεχίζεται εἰς τὰ ἐδάφη τοῦ ἑτέρου μέρους ἐὰν φέρουν τὴν ὑπογραφὴν ἢ συνοδεύονται ὑπὸ πιστοποιητικοῦ ἀνακριτοῦ ἢ δικαστοῦ ἢ ἄλλου λειτουργοῦ τοῦ Κράτους ὅπου τὰ ἔγγραφα ἢ αἱ πράξεις αὗται ἐγένοντο ἀποδεκταί, ἢ ἐξεδόθησαν ἐπὶ τῷ ὅρῳ ἐν τούτοις ὅτι τὰ ἐντάλματα ταῦτα, διατάξεις, βεβαιώσεις, πιστοποιητικὰ ἢ πράξεις δικαστικαὶ θὰ ὦσιν αὐθεντικαὶ εἴτε δι' ἐνόρκου μαρτυρίας εἴτε διὰ τῆς ἐπισήμου σφραγῖδος τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ἢ οἱουδήποτε ἄλλου Ὑπουργείου τοῦ Κράτους.

"Αρθρον 17.

Ἐν ἐπειγούσῃ περιπτώσει ἡ προσωρινὴ σύλληψις δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ κατόπιν εἰδοποιήσεως διαβιβαζομένης ταχυδρομικῶς ἢ τηλεγραφικῶς καὶ πάντοτε διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐντάλματος συλλήψεως. Ἡ εἰδοποίησις αὕτη θέλει δοθῇ κανονικῶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κράτους, ἀλλὰ θὰ δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ διευθύνηται ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς τῆς αἰτουμένης τὴν ἔκδοσιν Κυβερνήσεως πρὸς μίαν ἀρχὴν τῆς παρ' ἧς αἰτεῖται ἡ ἔκδοσις Κυβερνήσεως.

"Αρθρον 18.

Ἡ προσωρινὴ σύλληψις θὰ λάβῃ χώραν κατὰ τοὺς τύπους καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τοὺς ἐφαρμοζομένους ὑπὸ τῆς παρ' ἧς ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κυβερνήσεως.

Τὸ συλλαμβανόμενον ἄτομον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου θέλει ἀφεσθαι ἐλεύθερον ἐὰν ἐν διαστήματι δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως ἡ ἐπιτόπιος Κυβέρνησις δὲν ἔλαβε κοινοποίησιν διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ ἑνὸς τῶν ἐγγράφων τῶν μνημονευομένων ἐν τῷ 14ῳ ἄρθρῳ.

"Αρθρον 19.

Ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως ὅλα τὰ ἀντικείμενα τὰ προερχόμενα ἐκ τοῦ ἐγκλήματος ἢ κακουργήματος ἢ δυνάμενα νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς πειστήρια, ἅτινα ἤθελον εὑρεθῇ ἐν τῇ κατοχῇ τοῦ ἀτόμου οὗτινος ἐζητήθη ἡ ἔκδοσις ἢ ἅτινα ἤθελον ἀνακαλυφθῇ μεταγενεστέρως, ἐὰν ἡ ἁρμοδία Ἀρχὴ τῆς παρ' ἧς ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κυβερνήσεως διατάξῃ οὕτω, θέλουσι κατασχεθῇ καὶ ἐγχειρισθῇ εἰς τὴν αἰτουμένην τὴν ἔκδοσιν Κυβέρνησιν καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἔκδοσις δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἕνεκα τοῦ θανάτου ἢ ἐκ τῆς ἀποδράσεως τοῦ ζητηθέντος ἀτόμου. Ἐν τούτοις ἐπιφυλάσσονται τ' ἀποκτηθέντα δικαιώματα ὑπὸ τρίτων ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀντικειμένων, ἅτινα ἐν καιρῷ τῷ δέοντι ἀποδοθήσονται αὐτοῖς ἄνευ καταβολῆς τελῶν ἅμα τῷ πέρατι τῆς δίκης.

"Αρθρον 20.

Τὰ τέλη τ' ἀπαιτηθησόμενα διὰ τὴν σύλληψιν, συντήρησιν καὶ μεταφορὰν τοῦ ἀτόμου, οὗτινος ἐζητήθη ἡ ἔκδοσις, ὡσκαὶ τῆς παρακαταθήκης καὶ μεταφορᾶς τῶν ἀντικειμένων, ἅτινα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου δέον νὰ ἐπιστραφῶσιν ἢ ἀποδοθῶσι, παραμένουσιν εἰς βάρος τῶν δύο Κρατῶν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἀμοιβαίων αὐτῶν ἐδαφῶν.

Τὰ τέλη μεταφορᾶς ἢ ἄλλα ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν τῶν ἐνδιαμέσων Κρατῶν εἰσὶν εἰς βάρος τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἔκδοσιν Κράτους. Τὰ τέλη μεταφορᾶς ἢ ἄλλα διὰ θαλάσσης παραμένουσιν ὁμοίως εἰς βάρος τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἔκδοσιν Κράτους. Τὸ ὑπὸ ἔκδοσιν ἄτομον θέλει ὁδηγηθῇ εἰς λιμένα τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κράτους ἢ εἰς σημεῖον τῶν συνόρων ὅπερ θὰ ὑποδείξῃ τὸ Κράτος τοῦτο.

Article 16.

Les dispositions et affirmations reçues, les mandats décernés dans les territoires de l'une des Hautes Parties Contractantes et les copies de ces documents ainsi que les certificats ou actes judiciaires constatant le fait d'une condamnation, seront admis comme preuves dans la procédure suivie dans les territoires de l'autre Partie s'ils portent la signature ou sont accompagnés d'un certificat d'un juge ou d'un magistrat ou d'un autre fonctionnaire de l'Etat où ces actes ont été reçus ou émis, à la condition toutefois que ces mandats, dépositions, affirmations, certificats ou actes judiciaires soient authentiqués, soit par témoignage assermenté, soit par le sceau officiel du Ministère de la Justice ou de tout autre Ministère d'Etat.

Article 17.

En cas d'urgence l'arrestation provisoire pourra être effectuée sur avis transmis par la poste ou le télégraphe et toujours par voie diplomatique, de l'existance d'un mandat d'arrêt. Cet avis sera régulièrement donné au Ministère des Affaires Etrangères du pays requis, mais pourra selon les circonstances être adressé directement par une autorité compétente du Gouvernement requérant à une autorité du Gouvernement requis.

Article 18.

L'arrestation provisoire aura lieu dans les formes et suivant les règles établies par la législation du Gouvernement requis.

L'individu arrêté aux termes de l'article précédent sera mis en liberté si dans le délai de deux mois à partir du jour de l'arrestation, le Gouvernement requis n'a pas reçu communication par la voie diplomatique d'un des documents mentionnés dans l'article 14.

Article 19.

Quand il y aura lieu à extradition tous les objets provenant du crime ou du délit ou pouvant servir de pièces à conviction, qui seront trouvés en la possession de l'individu réclamé au moment de son arrestation ou qui seront découverts ultérieurement, seront, si l'autorité compétente du Gouvernement requis en ordonne ainsi, saisis et remis ou Gouvernement requérant, même si l'extradition ne peut s'accomplir par suite de la mort ou de la fuite de l'individu réclamé.

Sont cependant réservés les droits que des tiers auraient pu acquérir sur les dits objets qui devront, le cas échéant, leur être rendus, sans frais, à la fin du procès.

Article 20.

Les frais d'arrestation, d'entretien et de transport de l'individu réclamé ainsi que ceux de consignation et de transport des objets qui aux termes de l'article précédent doivent être restitués ou remis, resteront à la charge des deux Etats dans les limites de leurs territoires respectifs.

Les frais de transport ou autres sur les territoires des Etats intermédiaires sont à la charge du Gouvernement requérant.

Les frais de transport ou autres par mer resteront également à la charge du Gouvernement requérant. L'individu à extrader sera conduit au port du pays requis ou au point de la frontière que désignera le Gouvernement requis.

"Αρθρον 21.

Ἡ ἔκδοσις διαμεταγωγῆς ἐπὶ τῶν οἰκείων ἐδαφῶν τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν ἀτόμου μὴ ἀνήκοντος εἰς τὸ Κράτος δι' οὗ ἡ μεταγωγὴ χορηγηθήσεται ἐπὶ τῇ ἁπλῇ προσαγωγῇ ἐν πρωτοτύπῳ ἢ ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ ἑνὸς τῶν μνημονευθέντων ἐγγράφων ἐν τῷ ἄρθρῳ 14ῳ, ἐφ' ὅσον ἡ ὡς βάσις διὰ τὴν ἔκδοσιν λαμβανομένη πρᾶξις περιλαμβάνεται ἐν τῇ παρούσῃ Συνθήκῃ καὶ δὲν ὑπεισέρχεται εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 8, 9 καὶ 10. Τὰ ἔξοδα τῆς μεταγωγῆς θὰ ὦσιν εἰς βάρος τοῦ παρ' οὗ ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται Κράτους.

"Αρθρον 22.

Ἐὰν τὸ ἄτομον οὗτινος ἐζητήθη ἡ ἔκδοσις κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως δὲν παρεδόθη καὶ παρελήφθη ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς συλλήψεώς του. Θὰ ἀφίνηται ἐλεύθερον καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν πλέον νὰ ζητηθῇ ἡ ἔκδοσίς του διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

"Αρθρον 23.

Ἐὰν ἐν ποινικῇ δίκῃ ὄχι πολιτικῇ ἡ προσωπικὴ ἐμφάνισις ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἑνὸς μάρτυρος κρίνεται ὡς ἀναγκαία ἢ ἐπιθυμητή, ἡ Κυβέρνησις τοῦ Κράτους, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται οὗτος, θὰ συστήσῃ αὐτῷ νὰ μεταβῇ ἅμα τῇ κλητεύσει, ἥτις θὰ τῷ ἀπευθυνθῇ ἐπὶ τούτῳ ἐκ μέρους τῶν Ἀρχῶν τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἔκδοσιν Κράτους.

Τὰ τέλη τῆς πρὸ τοῦ δικαστηρίου ἐμφανίσεως ἑνὸς μάρτυρος θὰ καταβάλλωνται πάντοτε ὑπὸ τῆς αἰτούσης τὴν ἔκδοσιν Κυβερνήσεως καὶ ἡ πρόσκλησις, ἥτις θέλει ἀποσταλῇ ἐπὶ τούτῳ διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ, θὰ ὁρίζῃ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον θὰ χορηγηθῇ εἰς τὸν μάρτυρα δι' ὁδοιπορικὰ καὶ ἔξοδα διαμονῆς αὐτοῦ, ὡς καὶ τὴν προκαταβολὴν τὴν ὁποίαν ἡ παρ' ἧς ἐζητήθη ἡ ἔκδοσις Κυβέρνησις θὰ δύναται ἐπὶ ἐπιστροφῇ ἐκ μέρους τῆς αἰτούσης τὴν ἔκδοσιν Κυβερνήσεως νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν μάρτυρα ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ. Ἡ προκαταβολὴ αὕτη θέλει τῷ καταβληθῇ εὐθὺς ὡς ἤθελε δηλώσει ὅτι δέχεται νὰ μεταβῇ ὅπου ἐκλητεύθη.

"Αρθρον 24.

"Οταν εἰς ποινικὴν δίκην οὐχὶ πολιτικὴν προανακριθεῖσαν εἰς μίαν τῶν δύο χωρῶν ἡ κοινοποίησις τῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων ἢ ἐγγράφων εὑρισκομένων ἀνὰ χεῖρας τῶν ἀρχῶν τῆς ἄλλης χώρας κρίνεται χρήσιμος ἢ ἀναγκαία, ἡ αἴτησις γίνεται διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ καὶ θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν, ἐκτὸς ἂν ἰδιαίτεροι λόγοι ἀντίκεινται εἰς τοῦτο, καὶ μὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιστραφῶσι τὸ ταχύτερον τὰ ἀντικείμενα καὶ τὰ ἔγγραφα. Αἱ συμβαλλόμεναι Κυβερνήσεις παραιτοῦνται τῆς ἐπιστροφῆς τῶν προσκομιζόντων ἐξόδων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἀντιστοίχων ἐδαφῶν τῆς ἀποστολῆς καὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν πειστηρίων καὶ τῶν ἐγγράφων.

"Αρθρον 25.

"Οταν κατὰ τὴν πορείαν ὑποθέσεώς τινος ποινικῆς οὐχὶ πολιτικῆς ἡ ἀκρόασις προσώπων εὑρισκομένων εἰς μίαν τῶν δύο χωρῶν ἢ πᾶσα ἄλλη ἀνακριτικὴ πρᾶξις κρίνωνται ἀναγκαῖαι, μία παραγγελία δικαστικὴ συνοδευομένη ὑπὸ μεταφράσεως αὐθεντικῆς εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ παρ' οὗ αἰτεῖται ἡ ἔκδοσις Κράτους ἀπευθύνεται ἐπὶ τούτῳ διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ καὶ θὰ λάβῃ χώραν συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ἐν ᾧ ἐκτελεῖται, ἡ ἀκρόασις ἢ ἀνακριτικὴ πρᾶξις.

Ἐν τούτοις αἱ δικαστικαὶ παραγγελίαι αἱ σκοπὸν ἔχουσαι τὴν ἐνέργειαν κατ' οἶκον ἐρεύνης εἴτε κατάσχεσιν τοῦ σώματος τοῦ ἐγκλήματος ἢ πειστηρίων θὰ ἐκτελεσθῶσι μόνον διὰ πρᾶξιν ἐκ τῶν ἀριθμουμένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τὴν ἐκφρασθεῖσαν εἰς τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ 19 ἄρθρου.

Article 21.

L'extradition par voie de transit sur les territoires respectifs des Etats contractants d'un individu n'appartenant pas au pays de transit, sera accordée sur la simple production en original ou en expédition authentique de l'un des documents mentionnés dans l'article 14, pourvuque le fait servant de base à l'extradition soit compris dans le présent traité et ne rentre pas dans les précisions des articles 8, 9 et 10.

Les droits de transit seront à la chrage de la Partie requérante.

Article 22.

Si l'individu réclamé et arrêté dans les conditions du présent traité n'est pas livré et emmené dans les trois mois de son arrestation, il sera mis en liberté et ne pourra plus être réclamé pour la même cause.

Article 23.

Si dans une cause pénale non politique la comparution personnelle d'un témoin est jugée nécessaire ou désirable le Gouvernement de l'Etat, sur le territoire duquel se trouve ce dernier, l'engagera à se rendre à l'assignation, qui lui sera adressée à cet effet de la part des autorités du Gouvernement requérant.

Les frais de la comparution d'un témoin seront toujours supportés par le Gouvernement requérant et l'invitation qui sera envoyée à cet effet par la voie diplomatique indiquera la somme qui sera allouée au témoin à titre de frais de route et de séjour ainsi que le montant de l'avance que le Gouvernement requis pourra, sauf remboursement par le Gouvernement requérant, faire au témoin sur la somme intégrale.

Cette avance, lui sera faite aussitôt qu'il aura déclaré vouloir se rendre à l'assignation.

Article 24.

Lorsque dans une cause pénale non politique instruite dans l'un des deux pays la communication des pièces de conviction ou de documents se trouvant entre les mains des autorités de l'autre sera jugée nécessaire ou utile, la demande en sera faite par la voie diplomatique et on y donnera suite, à moins que des considérations particulières ne s'y opposent et sous l'obligation de renvoyer dans le plus bref délai possible les pièces et les documents.

Les Gouvernements contractants renoncent au remboursement des frais résultant, dans les limites de leurs territoires respectifs de l'envoi et de la restitution des pièces à conviction et documents.

Article 25.

Lorsque dans la poursuite d'une affaire pénale non politique, l'audition de personnes se trouvant dans l'un des deux pays ou tout autre acte d'instruction seront jugés nécessaires, une commission rogatoire accompagnée d'une traduction authentique dans la langue du pays requis sera adressée à cet effet par la voie diplomatique et il y sera donné suite en observant les lois du pays dans lequel l'audition ou l'acte d'instruction devra avoir lieu.

Toutefois les commissions rogatoires tendant à faire opérer une visite domicilière soit la saisie du corps du délit ou de pièces à conviction, ne pourront être exécutées que pour un des faits énumérés dans l'article 2 et sous la réserve exprimée au dernier paragraphe de l'article 19.

Ἀμφότεραι αἱ Κυβερνήσεις παραιτοῦνται τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ἐξόδων τῶν προκυπτόντων ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν δικαστικῶν παραγγελιῶν εἰς ποινικὰς ὑποθέσεις, ἀκόμη καὶ εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν θὰ ἐνηργεῖτο πραγματογνωμοσύνη ἐφ' ὅσον ἡ πραγματογνωμοσύνη αὕτη δὲν παρατείνεται πέρα τῆς μιᾶς ἐνασχολήσεως.

Ἄρθρον 26.

Ὅταν ἐν ποινικῇ δίκῃ οὐχὶ πολιτικῇ ἡ Κυβέρνησις τῆς μιᾶς τῶν δύο χωρῶν κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν κοινοποίησιν μιᾶς πράξεως τῆς δικογραφίας ἢ μιᾶς ἀποφάσεως εἰς ἄτομον διαμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἑτέρας χώρας, τὸ διαβιβαζόμενον διπλωματικῶς ἔγγραφον συνοδεύεται ὑπὸ αὐθεντικῆς μεταφράσεως εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς παρ' ἧς ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται καὶ θὰ κοινοποιῆται τοῦτο ἐφόσον οἱ νόμοι τῆς παρ' ἧς ἡ ἔκδοσις αἰτεῖται χώρας δὲν ἀντιτίθενται εἰς τοῦτο, εἰς τὸ πρόσωπον τῇ αἰτήσει τῆς εἰσαγγελίας τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῇ προηγουμένῃ ἐνὸς ἁρμοδίου πρὸς τοῦτο, ὑπαλλήλου, καὶ τὸ πρωτότυπον, ὅπερ ἐμφαίνει τὴν κοινοποίησιν, θὰ ἐπιστρέφηται διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ εἰς τὴν αἰτοῦσαν τὴν ἔκδοσιν Κυβέρνησιν ἄνευ ἐπιστροφῆς ἐξόδων.

Οἱ λειτουργοὶ τῆς παρ' ἧς αἰτεῖται ἡ ἔκδοσις Κυβερνήσεως οὐδὲν δικαίωμα ἔχουσιν εἰς πληρωμὴν ἐκ μέρους τῆς αἰτούσης τὴν ἔκδοσιν Κυβερνήσεως ἀποζημιώσεως ἢ ἀμοιβῆς εἰδικῆς διὰ τὴν σύλληψιν ἑνὸς κακοποιοῦ.

Ἐν τούτοις, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ σύλληψις ὑπὸ τῶν λειτουργῶν τῆς παρ' ἧς αἰτεῖται ἡ ἔκδοσις Κυβερνήσεως ἠρτῶν καὶ ἄλλων κακοποιῶν, ὧν ἡ κεφαλὴ ἔχει ἐπικηρυχθῇ ἢ διὰ τὴν σύλληψιν τῶν ὁποίων καθωρίσθη ἀμοιβὴ ὑπὸ τῆς αἰτούσης τὴν ἔκδοσιν Κυβερνήσεως, οἱ ἐν λόγῳ λειτουργοὶ δικαιοῦνται εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ἀμοιβῆς ἢ τοῦ ποσοῦ ἐπικηρύξεως εὐθὺς ὡς παραδοθῇ ὁ κακοῦργος εἰς τὰς ἀστυνομικὰς ἀρχὰς τῆς αἰτούσης τὴν ἔκδοσιν Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 27.

Αἱ δύο Κυβερνήσεις ὑποχρεοῦνται νὰ κοινοποιήσωσιν ἀλλήλαις ἀμοιβαίως, ἄνευ ἀποδόσεως ἐξόδων, τὰς καταδικαστικὰς ἀποφάσεις δι' ἐγκλήματα ἢ κακουργήματα παντὸς εἴδους, αἵτινες θὰ ἀπαγγελθῶσιν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο Κρατῶν ἐναντίον τῶν ὑπηκόων τοῦ ἑτέρου.

Ἡ κοινοποίησις αὕτη ἐνεργεῖται διὰ τῆς ἀποστολῆς διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ καὶ ἀποσπάσματος τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς χώρας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ καταδικασθείς.

Ἄρθρον 28.

Ἡ παροῦσα Συνθήκη θὰ τεθῇ ἐν ἐφαρμογῇ μετὰ τριακονθήμερον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς κατὰ τοὺς προδιαγεγραμμένους ὑπὸ τῶν νόμων τῶν δύο χωρῶν τύπους. Αἱ πράξεις αἱ προγενέστεραι τῆς εἰς ἐφαρμογὴν θέσεως τῆς παρούσης Συνθήκης δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν ἀντικείμενον αἰτήσεως ἐκδόσεως εἰμὴ εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν τὰ ζητηθησόμενα πρόσωπα καταφύγωσιν εἰς τὸ ἔδαφος τῆς αἰτουμένης τὴν ἔκδοσιν Κυβερνήσεως μετὰ τὴν ὑπογραφήν.

Ἕκαστον τῶν δύο Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν θὰ δύναται νὰ καταγγέλλῃ τὴν παροῦσαν Σύμβασιν εἰδοποιοῦν τὸ ἕτερον μέρος περὶ τῆς προθέσεώς του ταύτης ἓξ μῆνας προηγουμένως.

Ἡ παροῦσα θὰ ἐπικυρωθῇ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θὰ ἀνταλλαγῶσιν ἐν Τυρράνοις κατὰ τὸ ταχύτερον δυνατόν.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ πληρεξούσιοι ἀμφοτέρων τῶν Κρατῶν ὑπέγραψαν ταύτην καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς σφραγίδας αὐτῶν.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Τυρράνοις τὴν 25 Ἰουνίου 1926.

(ΤΣ.) Α. ΚΟΝΤΟΥΛΗΣ
(ΤΣ.) ΜΕΧΜΕΤ ΚΟΝΙΤΖΑ
(ΤΣ.) ΜΕΝΤΗ ΦΡΑΣΣΕΡΙ

Les Gouvernements respectifs renoncent au remboursement des frais résultant de l'exécution des commissions rogatoires en matière pénale même dans le cas où il s'agirait d'expertise pourvu toutefois que cette expertise n'ait pas entraîné plus d'une vacation.

Article 26.

Lorsque dans une cause pénale non politique le Gouvernement de l'un des pays jugera nécessaire la notification d'un acte de procédure ou d'un jugement à un individu résidant sur le territoire de l'autre pays la pièce transmise diplomatiquement et accompagnée d'une traduaction authentique dans la langue du pays requis sera en tant que les lois du pays requis ne s'y opposent, signifiée à personne à la requête du Ministère public du lieu de la résidence par les soins d'un officier compétent et l'original constatant la notification sera renvoyé par la même voie au Gouvernement requérant, sans restitution des frais.

Les fonctionnaires du Gouvernement requis n' auront aucun droit au payement par le Gouvernement requérant d'une indemnité ou d'une récompence spéciale du fait de l'arrestation d'un malfaiteur.

Toutefois en cas d'arrestation par les fonctionnaires du Gouvernenemnt requis de brigands ou autres malfaiteurs dont la tête aurait été mise à prix ou pour l' arrestation desquels une prime aurait été décrétée par le Gouvernement requérant, les dits fonctionnaires auront droit à la moitié du prix ou de la prime aussitôt que le criminel sera remis entre les mains des autorités de police du Gouvernement requérant.

Article 27.

Les deux Gouvernements s'engagent à se communiquer réciproquement, sans restitution des frais, les condamnations pour crimes ou délits de toute espèce qui auront été prononcées par les Tribunaux de l'un des deux États contre les sujets de l'autre.

Cette communication sera effectuée, moyennant l'envoi par la voie diplomatique d'un bulletin ou extrait de la décision définitive au Gouvernement du pays auquel appartient le condamné.

Article 28.

Le présent traité entrera en vigueur trente (30) jours après sa publication dans les formes prescrites par les lois des deux pays.

Les faits antérieurs à la mise en vigueur du présent Traité ne pourront être l'objet d'une demande d'extradition que dans le cas où les personnes reclamées se seraient refugiées sur le territoire du Gouvernement requis après la signature.

Chacune des Hautes Parties Contractantes pourra en tout temps dénoncer le présent Traité en prévenant l'autre Partie de son intention six (6) mois à l'avance.

Il sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Tirana aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs l' ont signé et y ont apposé leurs cachets.

Fait en deuble expédition à Tirana le 25 Juin 1926.

(LS.) A. CONDOULIS
(LS.) MEHMED KONITZA
(LS.) MEHDI FRASHERI

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) παρακαλεῖ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἐκδικάσεως τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 62 καὶ 90 τοῦ Συντάγματος ἀδικημάτων» ὅπερ ἔγεινεν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προσχεδίου, τὸ ὁποῖον εἶχε καταθέσῃ ἡ τέως Κυβέρνησις. Ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἐπιβεβλημένη καὶ ἐπείγουσα, ἵνα καταρθωθῇ τὸ προσεχὲς Σάββατον ἡ κατάρτισις τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις θέλει συλλέξῃ τὰ στοιχεῖα τῶν κατηγοριῶν.

Ὁ κ. **Ν. Δαρβέρης** λέγει ὅτι τοῦτο θὰ γίνῃ μόνον ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι θὰ συζητηθῇ τὸ ζήτημα εὐρέως.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν εἰς πρώτην κατ' ἀρχὴν καὶ ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἐκδικάσεως τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 62 καὶ 90 τοῦ Συντάγματος ἀδικημάτων».

Συνεχίζεται εἶτα ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἔκδοσιν Ν. Δ.».

Ὁ κ. **Γ. Πεσματζόγλου** λέγει ὅτι θεωρεῖ ἐξαιρετικῶς χρήσιμον τὴν συμβολὴν τῆς Κ.Τ.Ε. διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἡμῶν ἀνασυγκρότησιν, ἀρκεῖ νὰ μὴ συνοδεύεται αὕτη μὲ βαρείας συνεπείας. Πάντως οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ ὅτι οὐδέποτε ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ ἀναλάβῃ ὑποχρεώσεις ὑποδουλούσας ἡμᾶς ἠθικῶς.

Ἀναλύων εἶτα τὰ τῆς αἰτουμένης ἐξουσιοδοτήσεως εὑρίσκει ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν συγκατάθεσίν του διὰ τὴν ἐπίτευξιν οἰκονομιῶν. Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν περὶ δανείου, πλήρης, λέγει, ἀοριστία ἀπαρτίζει ταύτην. Ὄχι μόνον διὰ τὰς λεπτομερείας ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς βάσεις τοῦ δανείου. Ὡς πρὸς τὰς παραγράφους 2, 3, 4 καὶ 5 τῆς ἐξουσιοδοτήσεως περιλαμβανούσας τὰς βάσεις ἐφ' ὧν θὰ γίνῃ ἡ τραπεζιτικὴ μεταρρύθμισις εὑρίσκει ὅτι δι' αὐτῶν ζητεῖται ἡ παροχὴ ἐν λευκῷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν πλήρους ἀνατροπῆς τοῦ πρώτου πιστωτικοῦ ἱδρύματος τῆς Ἑλλάδος, ἡ δὲ ἀδεια περὶ σταθεροποιήσεως εἶναι ἐντελῶς ἀόριστος καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ ἐπικίνδυνος, ἐφόσον ἡ Κυβέρνησις θὰ δύναται ἐπὶ τοιούτου ζητήματος νὰ κάμνῃ ὅ,τι θέλει. Ἐπικρίνει εἶτα τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 6, περὶ ὑποχρεώσεως πάσης Τραπέζης νὰ ἀποστέλλῃ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὰ στοιχεῖά της.

Γ. Καφαντάρης. Μία ἐκδοτικὴ τράπεζα ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ποία εἶναι ἡ ἐν γένει κίνησις τῆς κυκλοφορίας. Εἴμεθα ἐν πάσῃ περιπτώσει διατεθειμένοι νὰ δεχθῶμεν ἐπὶ τούτου πᾶσαν ἀποσάφησιν, δεδομένου ὅτι τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ζητοῦμεν, θὰ εἶναι συνολικά, δὲν θὰ ἀπαρτίζουν λεπτομερείας θιγούσας τὴν ἐχεμύθειαν τῶν ἐργασιῶν τῶν τραπεζῶν.

Γ. Πεσματζόγλου. Μετὰ τὴν διατύπωσιν ταύτην ἡ διάταξις ὄχι μόνον δὲν εἶναι ἐπικίνδυνος ἀλλὰ εἶναι καὶ χρήσιμος, συνεχίζων τονίζει ὅτι ἀσχέτως τοῦ περιεχομένου τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, αὕτη ὡς ζητεῖται ἀφορᾷ κατάργησιν τοῦ Κοινοβουλίου δὲν εἶναι δὲ προσαρμόσιμος εἰς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος. Ἐὰν τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος ἦτο σύμφωνον μὲ τὰς τοιαύτας ἐξουσιοδοτήσεις, θὰ παρεῖλκε τελείως νὰ δημιουργήσωμεν Βουλὴν καὶ Γερουσίαν. Μὴ λησμονῶμεν δὲ ὅτι ἂν ἐφαρμοσθοῦν αἱ ἐξουσιοδοτήσεις, τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶναι ἀναπότρεπτα, διότι δὲν θὰ δύνανται νὰ ἀκυρωθοῦν οἱ ὅροι τοῦ δανείου, οὔτε ὁ τρόπος τῆς σταθεροποιήσεως, οὔτε ἡ ἐπανασύστασις τῆς διαμελισθησομένης Τραπέζης νὰ συντελεσθῇ.

Γ. Καφαντάρης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Μεταβαίνοντες εἰς Γενεύην θὰ ζητήσωμεν τὴν κατ' ἀρχὴν ἔγκρισιν καὶ θὰ συνάψωμεν συμφωνίας, αἱ ὁποῖαι πρὶν ἢ γίνῃ ἡ τραπεζιτικὴ διαρρύθμισις καὶ ἡ σταθεροποίησις θὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὴν Βουλήν.

Π. Τσαλδάρης. Τότε δὲν ἐννοεῖται ἡ ἐξουσιοδότησις.

Γ. Καφαντάρης. Ζητοῦμεν παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν κατ' ἀρχὴν ἔγκρισιν τῶν μέτρων, ἂν δέχεται τὸ δάνειον, τὴν τραπεζιτικὴν μεταρρύθμισιν καὶ τὴν σταθεροποίησιν. Πάντα τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς παραμένουν ἄθικτα. Κάμνομεν δηλαδὴ τὴν δήλωσιν ὅτι τὰ μέτρα πρὶν λάβουν σάρκα καὶ ὀστᾶ θὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὴν Βουλήν. Δὲν ἐπιδιώκομεν καμμίαν ὑφαρπαγήν, θέλομεν πᾶν ὅτι γίνῃ νὰ μὴ γίνῃ οὔτε ἀνεπιγνώστως οὔτε αὐθαιρέτως, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἐν γνώσει καὶ συγκαταθέσει τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας.

Γ. Πεσματζόγλου. Τὴν ἀπάντησιν ταύτην τὴν ἤλπιζα κ. Ὑπουργὲ τῶν Οἰκονομικῶν.

Γ. Καφαντάρης. Δικαιοῦμαι καὶ τοῦτο, ὅτι τὰ Ν. Δ. ἐκδιδόμενα θὰ ἔλθουν πρὸ τῆς Βουλῆς, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς των, δηλ. ἡ τραπεζιτικὴ διαρρύθμισις καὶ ἡ σταθεροποίησις, ἐκτὸς τῶν ὅρων τοῦ δανείου, οἱ ὁποῖοι δὲν ἠμποροῦν νὰ ἔλθουν ἐκ τῶν προτέρων πρὸς συζήτησιν.

Γ. Πεσματζόγλου. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οὕτως πρέπει νὰ γίνῃ. Ἐν ἀντιθέσει ὅμως μὲ τὴν ἐξουσιοδότησιν. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὅρους τοῦ δανείου, βεβαίως αἱ διαπραγματεύσεις ἅτινες θὰ γίνουν δὲν δύνανται νὰ ἔλθουν εἰς τὴν δημοσιότητα πρὸ τοῦ λάβουν τὴν ὁριστικὴν μορφήν. Μετὰ τὰς δηλώσεις ταύτας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, καθ' ἃς οὐδὲν θὰ τεθῇ ἐν ἐφαρμογῇ ἂν δὲν προεγκριθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς, δὲν πρόκειται πλέον περὶ ἐν λευκῷ ἐξουσιοδοτήσεως, μεταβαλλομένης τῆς οὐσίας αὐτῆς. Πραγματευόμενος εἶτα τὰ τῆς σταθεροποιήσεως νόμῳ τῆς δραχμῆς, νομίζει ὅτι πᾶσαι αἱ τυχὸν κατ' αὐτῆς ἀντιρρήσεις ἠδύναντο νὰ μὴ μᾶς ἀπασχολήσουν πρὸ τοῦ ῥθάσωμεν εἰς τὸ στάδιον τῆς προσταθεροποιήσεως καὶ τῆς ἐμπραγμάτου τοιαύτης. Εἰς τὴν νόμῳ σταθεροποίησιν διὰ νὰ ῥθάσωμεν, πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ ὅλα τὰ μέτρα διὰ νὰ μὴ διαταραχθῇ οἰκονομικῶς ὁ τόπος καὶ διὰ νὰ μὴ κινδυνεύσῃ καὶ αὐτὴ ἡ νόμῳ σταθεροποίησις. Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ αὕτη εἶναι αὐτονόητον ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ ἐμπράγματος σταθεροποίησις, ἥτις στηρίζεται εἰς τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον καὶ ἄλλους παράγοντας. Σχετικῶς μὲ τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔχω νὰ δηλώσω ὅτι τὸ ἔργον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι σοβαρὸν καὶ δύναται ἐπ' αὐτοῦ νὰ στηριχθοῦν καὶ οἱ προϋπολογισμοὶ τοῦ μέλλοντος. Ἡ νόμῳ σταθεροποίησις δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ ἐσπευσμένως καὶ δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ μιμηθῶμεν ὅτι ἔγεινεν εἰς τὰ ξένα Κράτη καὶ νὰ συμβουλευθῶμεν καὶ τὴν μακρὰν κτηθεῖσαν πεῖραν τῆς ἐπιστήμης.

Γ. Καφαντάρης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἡ Ἰταλία ἂν δὲν προέβη εἰς τὴν σταθεροποίησιν, τοῦτο ἐγένετο διότι ἀπέβλεψεν εἰς τὴν πλήρη ἀνατίμησιν τοῦ νομίσματος της, καὶ ἐκεῖ ἐστράφησαν αἱ προσπάθειαί της. Συνέπεια τῆς ἀνατιμήσεως ὅμως ἦτο νὰ δημιουργηθῇ τρομερωτάτη κρίσις εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἀναγκάσασα ἰσχυροτάτην Κυβέρνησιν νὰ μεταβάλῃ πολιτικὴν καὶ νὰ δηλώσῃ ὅτι ἡ τιμὴ τῆς λίρας κανονίζεται εἰς λιρέττας 90. Τοῦτο ἦτο καὶ ἀποτέλεσμα στιγμιαίας ἀνάγκης. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐξ ἄλλου δὲν κάμνουν τὴν σταθεροποίησιν διότι ἔχουν ἴσως ἐντελῶς μίαν πολιτικὴν διάφορον τῆς ἰδικῆς μας.

Α. Βαλαωρίτης. Ἴσως διότι φροντίζουν νὰ εἶναι πλησιέστεροι πρὸς τὸ ἄρτιον.

Γ. Καφαντάρης. Ἴσως, ὅπως καὶ εἰς τὴν Δανίαν ὅπου λόγῳ ἄλλης καταστάσεως καὶ ἄλλων συνθηκῶν ἔφθασε τὸ νόμισμα εἰς τὸ ἄρτιον.

Γ. Πεσματζόγλου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἰταλίαν καὶ ἡ δήλωσις ἐκείνη τῶν 90 λιρεττῶν δὲν εἶναι νόμῳ σταθεροποίησις, εἶναι ἔμπρακτος τοιαύτη καὶ ἡ παρ' ἡμῖν σταθεροποίησις δὲν θὰ ἔχῃ σημασίαν ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ ἔμπρακτον τοιαύτην. Ἄλλως θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον τόλμημα πᾶσα τοιαύτη.

Γ. Καφαντάρης. Ἡ σταθεροποίησις δὲν στηρίζεται μόνον εἰς τὰ καλύμματα, ἀλλὰ εἰς χιλίους ἄλλους παράγοντας καὶ ὅρους.

Γ. Πεσματζόγλου. Ἀσφαλῶς, διὰ τοῦτο ἀκριβῶς δὲν εἴσθε εἰς θέσιν νὰ ὁρίσητε σήμερον τὴν τιμὴν τοῦ νομίσματος, διότι εἶναι πολλαπλοῖ οἱ κίνδυνοι ἑνὸς αὐθαιρέτου ὁρισμοῦ.

Γ. Καφαντάρης. Όπου ἔγεινε νόμιμος σταθεροποίησις ἐπέτυχεν, ὄχι μόνον εἰς τὰ χρεωκοπήσαντα κράτη.

Γ. Πεσματζόγλου. Πάντως τὰ ἐχέγγυα τὰ παρεχόμενα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶναι ἀρκετὰ ὥστε νὰ ἐξασφαλίζουν τὴν νόμῳ σταθεροποίησιν. Ἐγὼ θέτομεν κατὰ μέρος τὴν κτηθεῖσαν πεῖραν τῆς ἐπιστήμης εἰς τὸ ζήτημα τῆς τραπεζιτικῆς πολιτικῆς ἐρχόμεθα νὰ ἐνεργήσωμεν μὲ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐπιστήμης, χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει καθόλου τὰς ἰδιαιτέρας συνθήκας τῆς Ἐθνικῆς μας Τραπέζης. Ἐγώ, λέγει, παρ' ὅλα τὰ λεχθέντα πιστεύω ὅτι δὲν μᾶς ἐζήτησεν ἀναποτρέπτως τοιοῦτον τι ἡ Κ.Τ.Ε. ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ κ. Ἀδενώλ. (Ἀναγινώσκει περικοπάς). Νομίζω ὅτι ἡ Κοινωνία ἐζήτει ἕνα παρατηρητὴν διὰ τὴν διάθεσιν τοῦ δανείου, ὅπερ θὰ μᾶς ἐδίδετο καὶ ὅστις παρατηρητὴς κατὰ τὴν γνώμην μου δὲν θὰ ἔθιγεν οὔτε τὴν κρατικήν, οὔτε τὴν τῆς Τραπέζης ἀξιοπρέπειαν, ἂν περιωρίζετο εἰς τὰ τοιαῦτα καθήκοντα.

Γ. Καφαντάρης. Ὁ παρατηρητὴς ἔχει καθαρῶς συμβουλευτικὰ καθήκοντα.

Γ. Πεσματζόγλου. Ἡ Κοινωνία ἐξ ἄλλου ἐζήτησε νὰ παύσῃ καὶ ἡ κακοήθης ἀνάμιξις τοῦ Κράτους εἰς τὴν Τράπεζαν. Ἐὰν βεβαιώσῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ὁ ὅρος τῆς ἱδρύσεως ἐκδοτικῆς Τραπέζης εἶνε ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ διὰ τὴν παροχὴν ἡμῖν τῆς ἠθικῆς ἀρωγῆς, τότε βεβαίως κατ' ἀνάγκην ὀφείλομεν νὰ δεχθῶμεν τὸν διαχωρισμόν. Πάντως ἔχομεν τὴν ἐλπίδα ὅτι ἂν ἀναπτυχθοῦν εἰς τὴν Κ.Τ.Ε. τὰ σοβαρώτατα ἐπιχειρήματα κατὰ τῆς μεταβολῆς τῆς Τραπέζης, ἀσφαλῶς δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν εἰς τὴν παραίτησιν τῆς ἀξιώσεώς της ταύτης. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει πρέπει νὰ χωρήσωμεν εἰς τὴν τοιαύτην μεταβολὴν κατὰ τὸν ἀνοδυνώτερον τρόπον. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων, ἐφόσον τὸ ζήτημα θὰ λυθῇ διὰ διαιτησίας παρ' ἐπιτροπῆς δὲν δυνάμεθα νὰ μακρυγορῶμεν περὶ αὐτῶν. Πάντως πρέπει νὰ μὴ ἀφίσωμεν τὴν Ἐθν. Τράπεζαν νὰ κλονισθῇ ἀφοῦ καὶ ὑποχρέωσιν ἔχομεν νὰ τὴν ἀποζημιώσωμεν διὰ τὴν στέρησιν τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου.

Π. Τσαλδάρης. Παρατηρεῖ ἂν εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἄλλοτε ἡ Τράπεζα ἔδειξε διαθέσεις παραιτήσεως ἐκ τοῦ προνομίου.

Γ. Πεσματζόγλου. Δὲν γνωρίζω. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀποζημιωθῇ ἡ Τράπεζα διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ προνομίου της.

Γ. Βαρβούτης. Ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ εἴπητε εἰς τὴν Βουλὴν συγκεκριμένως ποία εἶνε ἡ γνώμη σας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς κυριότητος τῶν καλυμμάτων;

Γ. Πεσματζόγλου. Τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶνε ζήτημα πολιτικόν, καὶ κακῶς μάλιστα καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔλαβε θέσιν, ἔστω καὶ προσωπικήν, εἰς τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων.

Γ. Βαρβούτης. Ἔχει καλῶς, συμπεραίνων ὅμως ἐξ ὅσων σχετικῶς ἀνεπτύξατε δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι κατὰ τὴν γνώμην σας ἡ κυριότης τῶν καλυμμάτων δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν ὡς ἐγὼ τοὐλάχιστον φρονῶ. Εἶνε ὀρθὸν τὸ συμπέρασμά μου;

Γ. Πεσματζόγλου. Δὲν εἶσθε εἰς θέσιν κ. συνάδελφε νὰ μὲ ὑποχρεώσετε νὰ εἴπω ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν θέλω νὰ εἴπω, διότι οὐδὲν πρὸς τοῦτο ἔχω συμφέρον. Ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν ὅτι τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων εἶνε ζήτημα ποαγματικόν, τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐνδιαφέρῃ τὴν Βουλήν.

Ὁ κ. ***Χ. Βοζίκης*** λέγει ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ἀνόρθωσις τοῦ Κράτους ἀπετέλεσεν ἕνα τῶν κυριωτέρων σκοπῶν τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως. Ἐνόμισαν τὰ πέντε κόμματα ὅτι διὰ κοινῆς συνεργασίας θὰ εἶχον ἕνα ἐθνωφελῆ σκοπόν, τὰ μέτρα ὅμως πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου δὲν μᾶς τὰ ὑπέβαλον, τοὺς ἤρκεσε φαίνεται μόνον ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς Βουλῆς. Ἀλλὰ κατὰ κανόνα οἰκονομικὸν οὐδεμία ἀνόρθωσις δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἄνευ οἰκονομιῶν. Ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ὅμως ἀφῆκε νὰ παρέλθῃ ἡ εὐκαιρία ἀχρησιμοποίητος, διότι δὲν εἶχεν ὡς φαίνεται μελετήσει τὰ οἰκονομικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν. Ἤδη ζητεῖται ἐξουσιοδότησις πρὸς ἐπίτευξιν οἰκονομιῶν. Οὐδεὶς βεβαίως θέλει ἀρνηθῇ ταύτην. Ἐλέχθη προχθὲς ὅτι εὑρίσκεται ἡ Κυβέρνησις πρὸ ἀδυναμίας νὰ ἐπιδράλῃ οἰκονομίας. Συνεχίζων ἀναφέρει πῶς εἰς ἄλλα Κράτη μὴ εὑρισκόμενα εἰς ἃς ἡμεῖς εὑρισκόμεθα δεινὰς περιστάσεις, ἐπετεύχθησαν οἰκονομίαι, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠθέλησεν νὰ κάμῃ οἰκονομίας ἵνα μὴ δυσαρεστηθοῦν οἱ φίλοι της. Συνομολογῶ, λέγει, ὅτι μόναι αἱ οἰκονομίαι δὲν ἀρκοῦν πρὸς οἰκονομικὴν ἀνόρθωσιν καὶ οὔτε μόνον αἱ φορολογίαι ἀρκοῦν πρὸς τοῦτο. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσηγούμενος τὸν προϋπολογισμὸν ἔδωκε πλήρη τὴν εἰκόνα τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου. Πᾶσα ἐπιβολὴ φόρων ἐπὶ τοῦ λαοῦ θὰ ἀποτελέσῃ φορολογίαν αἱματηράν, κατ' ἀνάγκην ἑπομένως πρέπει νὰ στραφῶμεν πρὸς δανειακὴν πολιτικὴν διότι καὶ ἡ μέλλουσα γεννεὰ εἶναι ὀρθὸν νὰ ὑποστῇ μέρος τοῦ παθητικοῦ ὅπως θὰ ἀποκτήσῃ καὶ τὸ ἐνεργητικόν, κατ' ἐμὲ ἑπομένως καλῶς ἐφαρμόζει τὴν δανειακὴν πολιτικήν. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις πρὸς ἐξυπηρέτησιν βεβαίως τοῦ τόπου κατέφυγε μόνον εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἀγοράν.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** δηλοῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν ἀνέλαβεν ὑποχρέωσιν ἀπέναντι οὐδενός.

Ὁ κ. ***Χ. Βοζίκης*** συνεχίζων ἀναφέρει ὅτι ἡ Κυβέρνησις συνεδύασε τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν πρὸς τὴν Ἐξωτερικὴν τοιαύτην. Τοῦτο δέ, λέγει, ἐξάγω ἐκ τῆς ὁμιλίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν εἰς τὸ γεῦμα τῶν φίλων του. Εὑρίσκω ἐκ τούτου ἐπίκαιρον νὰ εἴπω εἰς ὑμᾶς ὅτι τὴν πολιτικὴν τῶν Κρατῶν τὴν κανονίζει τὸ συμφέρον καὶ πρέπει νὰ προσέξωμεν μήπως ἀπομυζήσωσιν ἀφ' ἡμῶν, ὅτι ὑπελείφθη. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν ὅτι τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἔπληξεν ὄγκος συμφορῶν. Τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἀλλὰ τὸν ἔπληξεν ὄγκος συμφορῶν λόγῳ τῆς κακῆς διαχειρίσεως τῶν πολιτικῶν ζητημάτων. Ὅταν δὲ λέγω τοῦτο δὲν ἐννοῶ ἄλλο τι παρὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον, δὲν ἐξετάζω ἂν ἡ πολιτικὴ τῆς ἐξόδου ἢ τῆς μὴ ἐξόδου ἐκ τῆς οὐδετερότητος ἦτο ἡ ὀρθοτέρα, ἔχω ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσω πόσον ἐστοίχισεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ ἔξοδος ἀπὸ τὴν οὐδετερότητα. Ἐξετάζων τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἐμπειρογνωμόνων λέγει ὅτι ἐξ αὐτῆς ἐξάγεται ὅτι ἡ ἔξοδος ταύτης ἐστοίχισεν εἰς τὴν Ἑλλάδα 488 ἑκατομμύρια λιρῶν, ἵνα πολεμήσωμεν παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν λεγομένων φίλων καὶ συμμάχων δυνάμεων. Καὶ παρ' ὅλα ταῦτα καὶ παρ' ὅλον ὅτι ἡμεῖς ἐπολεμοῦμεν χάριν τῶν συμφερόντων των αἱ φίλαι καὶ Σύμμαχοι Δυνάμεις ἐνηγκαλίζοντο τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Βουλγάρους. Συνεχίζων ἀναφέρει σχετικὰ ἀποσπάσματα ἐγγράφων.

Ὁ κ. ***Φ. Μοσχούλας*** διακόπτων ἀναφέρει ὅτι ὁ Τζολίττι ὁμιλῶν εἰς τὴν Ἰταλικὴν Βουλὴν ἐτόνισε κατὰ τὸ 1919 ὅτι οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες οὐδέποτε ἐπιτρέπεται νὰ θυσιάζουν τὰ συμφέροντα τῶν Κρατῶν των χάριν τῶν συμπαθειῶν των.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι τὰ συμφέροντα τῶν Κρατῶν βεβαίως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ θυσιάζωνται, ἀλλ' αἱ περὶ αὐτῶν ἀντιλήψεις μεταβάλλονται ἀναλόγως τῶν συμπαθειῶν των.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** τονίζει ὅτι ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος μαρτυρεῖ ὅτι πάντοτε αὕτη ἠκολούθησε πολιτικὴν ἀνθρωπισμοῦ καὶ δικαιοσύνης καὶ οὐχὶ πολιτικὴν συμφερόντων.

Ὁ κ. ***Α. Μιχαλακόπουλος.*** Ἡ ἱστορία, λέγει, τῆς Ἑλλάδος εἶνε ὅτι πάντοτε ἐζήτει νὰ ἔχῃ τὰς συμπαθείας τῶν δυνάμεων καὶ νὰ ἐμπνέῃ τὴν πολιτικήν της ἀπὸ αἰσθήματα καὶ ὄχι ἀπὸ συμφέροντα. Καὶ θὰ ἦτο οἰκτρὰ ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ ἐκείνη, ἡ ὁποία δὲν ἤθελε καλλιεργήσει τὴν ἀνάπτυξιν διεθνῶν συμπαθειῶν καὶ εὐμενῶν αἰσθημάτων διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Χ. Βοζίκης. Ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν παράδοσιν τῶν ἱερῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἐγὼ θέλω Ἑλληνικὴν τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικήν.

Α. Μιχαλακόπουλος. Ἐὰν ὁ λόγος σας περιωρίζετο εἰς τὸ νὰ ἀντλήσετε ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐμπειρογνωμόνων τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ περιπέτεια τοῦ πολέμου ἐστοίχισε πολὺ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο εὐνόητον. Ἐφόσον ὅμως θέλετε νὰ ἐξετάσετε τὴν πολιτικὴν τῶν δανείων διὰ τὴν ὁποίαν ὑπάρχουν πολλοὶ ὑπεύθυνοι καὶ πρῶτος ἐγώ, ὅστις εἰργάσθην διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς πολιτικῆς ταύτης ὅσον μοι ἦτο δυνατόν, ἂν θέλετε νὰ κρίνετε ἂν ἡ πολιτικὴ ἐκείνη ἦτο ὀρθὴ ἢ ὄχι τότε θὰ ἔπρεπε νὰ προσδιορίσωμεν μίαν ἡμέραν διὰ νὰ γίνῃ εὐρεῖα συζήτησις.

Χ. Βοζίκης. Δὲν ἔχω ἀντίρρησιν εἰς αὐτό.

Α. Μιχαλακόπουλος. Ἀλλὰ σεῖς ἐρρίψατε ἐν πάρθιον βέλος ἀδιόρατον ὅτι μᾶς ἐκόστισε τόσον ἡ πολιτικὴ ἐκείνη, ἥτις δὲν ἐξυπηρετεῖ τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα. Ἁπλῶς θέλω νὰ διαμαρτυρηθῶ κατὰ τῆς ἀντιλήψεώς σας αὐτῆς καὶ νὰ σᾶς εἴπω ὅτι οὐδέποτε εἰς τοὺς Ἕλληνας Κυβερνήτας ἀπέλειπεν ἡ ἰδέα ὅτι πράττοντες ὅτι ἔπραττον ἐξυπηρέτουν τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα. Ἐὰν θέλωμεν νὰ συζητήσωμεν ποῖος ἐσκέπτετο ὀρθότερον, τότε πρέπει νὰ ὁρίσωμεν μίαν ἡμέραν πρὸς τοῦτο.

Ὁ κ. ***Χ. Βοζίκης*** συνεχίζων ἀναφέρει ὅτι ἡ αἴτησις περὶ ἐξουσιοδοτήσεως ὡς ἐζητήθη, εἶναι ἀντισυνταγματική. Ὑποβάλλω, λέγει, τὴν παρατήρησιν ταύτην οὐχὶ διὰ νὰ προκαλέσω ἔνστασιν ἀπαραδέκτου, ἀλλ' ἵνα μὴ δημιουργηθῇ προηγούμενον. Ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς ἐξουσιοδοτήσεως καταφαίνεται ὅτι δὲν ἔχομεν ἀντιληφθῇ ἐπακριβῶς τὴν αἰτίαν τῆς οἰκονομικῆς μας νόσου. Τὰ μεγάλα αἴτια τῆς ὑποτιμήσεως τοῦ νομίσματος ἐγώ, λέγει, εὑρίσκω ἀλλαχοῦ καὶ δὴ εἰς τὴν πληθώραν τοῦ χαρτονομίσματος καὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀνωμαλίαν. Τὴν πληθώραν δὲ τοῦ χαρτονομίσματος εὑρίσκω ἐν τῇ ἐλλείψει ἀντικρύσματος ἀναλόγου πρὸς τὸ κυκλοφοροῦν χαρτονόμισμα. Ὡς πρὸς τὰς ἐσωτερικὰς ἀνωμαλίας, αὗται δὲν δύνανται νὰ ἐκλείψουν ἐφ' ὅσον εὑρίσκεται τὸ Πολιτειακὸν ζήτημα ἐκκρεμές. Ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησεν ὅτι ἐὰν ἐπανέφερεν ἕνα ἀριθμὸν ἀποτάκτων θὰ ἐπανήρχετο ἡ γαλήνη, εἶμαι ὅμως, λέγει, ἀπαισιόδοξος καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, διότι καθ' ὃν τρόπον ἐγένετο ἡ ἐπαναφορὰ αὕτη κατ' αὐτὸν θὰ γίνῃ καὶ ἡ ἀναμενομένη ἐκκαθάρισις. Ἔπειτα ἡ παράτασις τῆς ἐκκρεμότητος ὡς πρὸς τὴν λῆψιν μέτρων διὰ τὸν δικτάτορα Πάγκαλον ἐπιδρᾷ ἐπίσης κακὰ διὰ τὴν ὁμαλότητα.

Ὁ κ. ***Θ. Τουρκοβασίλης.*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ τι ἄλλο πέραν ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἔπραξεν. Ὑπέβαλεν ἤδη νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἐψηφίσθη εἰς πρώτην ἀνάγνωσιν τὴν Παρασκευήν, θὰ ψηφισθῇ εἰς δευτέραν καὶ τὸ Σάββατον θὰ καταρτισθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸς συλλογὴν τῶν στοιχείων, εἰς τρόπον ὥστε τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον νὰ ἐκδικασθῇ ἡ ὑπόθεσις.

Ὁ κ. ***Χ. Βοζίκης*** συνεχίζων λέγει ὅτι δὲν εἶναί τι διάφορον, ἡ Κυβέρνησις κατενόησε τὴν ἀλήθειαν ταύτην καὶ ἔλαβε τὰ κατὰ τὴν κρίσιν της ἐπιβαλλόμενα μέτρα πρὸς ἄρσιν μιᾶς καταστάσεως, τῆς ὁποίας ἡ ἐκκρεμότης εἶναι ἐπικίνδυνος διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ὁμαλότητα, διότι δημιουργεῖται ἡ ἐντύπωσις ὅτι ὁ δικτάτωρ εἶναι θῦμα. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς Τραπέζης, λέγει ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πᾶσα μέριμνα ὅπως ὁ ἀποφασιστθεὶς χωρισμὸς γίνῃ κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ δυσχεράνῃ τὰς ἐργασίας εἰς τὸ μέλλον καὶ τῆς Ἐθνικῆς καὶ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. Εἶπον δέ, λέγει, ὅτι ὁ χωρισμὸς ἀπεφασίσθη διότι ἄλλως δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσωπῶς ἐπῆλθεν ἡ διαφωνία.

Π. Τσαλδάρης. Ὁ ὅρος αὐτὸς ἐτέθη παρὰ τῆς Κ. Τ. Ε. καὶ ἐγένετο ἀποδεκτὸς παρὰ τῆς ἀποστολῆς. Δὲν ἔχει λοιπὸν σημασίαν ἂν ἐγένετο δεκτὸς εἰς τὸ Συμβούλιον ἢ ὄχι. Κατὰ τὴν γνώμην μου ὁ ὅρος τῆς Κ. Τ. Ε. ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἄνευ τοῦ χωρισμοῦ αὐτοῦ, μάλιστα δὲ εἰς δηλώσεις τοῦ κ. Τσουδεροῦ εἶδον ὅτι καὶ οὗτος ὑπεστήριζε τοῦτο μετὰ πολλῆς δυνάμεως καὶ κατ' ἐπανάληψιν καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐγένετο δεκτὸν κατὰ τὴν μετάβασιν εἰς Λονδῖνον ἀπερασίσθη ἡ ἵδρυσις ἰδίας Ἐκδοτικῆς Τραπέζης. (Ἀναγινώσκει δηλώσεις τοῦ κ. Τσουδεροῦ). Ὀφείλω νὰ εἴπω ὅτι ἡ γνώμη, τὴν ὁποίαν ὑπεστήριζα εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὅπως ἀκολουθηθῇ ἡ ὁδὸς αὕτη ἐνόμιζον ὅτι ἦτο πρότασις ἡ ὁποία τὸ πρῶτον προήρχετο παρ' ἐμοῦ. Ἀλλ' οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Τραπέζης ὑπεστήριζαν ἐν Γενεύῃ τὴν πρότασιν ταύτην καὶ τὴν ἐθεώρησαν ὡς τὴν μόνην δικαίαν. Ἐγὼ δὲ περαιτέρω ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ ὑπεστήριζα ὅτι κατ' οὐδένα λόγον πρέπει νὰ διχοτομηθῇ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα διότι ἐθεώρουν ὅτι ἡ καταστροφὴ καὶ ὁ κλονισμὸς τοῦ οἰκονομικοῦ ὀργανισμοῦ θὰ ἐπέφερε ζημίας. Προχωρῶν δὲ ὑπεστήριζα ὅτι ὁ χωρισμὸς οὗτος δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἂν δὲν ἐπέλθῃ μετ' αὐτὸν πρᾶξις, ἡ ὁποία καθ' ἡμᾶς θὰ ἦτο δεδικαιολογημένη δηλαδὴ ἂν δὲν συντελεσθῇ ἡ πρᾶξις ὥστε ἡ Τράπεζα ἡ νέα, ἡ ἐκδοτική, ἡ νέα ἰδιωτικὴ ἐκδοτικὴ τράπεζα, νὰ λάβῃ ὑπὲρ χύτης τὸ ἀντιστάθμισμα τῶν καλυμμάτων, τὸ ὁποῖον δὲν ἀνῆκεν εἰς αὐτὴν ἀλλὰ εἰς τὴν ἐκδοτικὴν Τράπεζαν. Καὶ οὕτω ἐπῆλθεν ἡ μεταξὺ ἡμῶν διάστασις.

Γ. Καφαντάρης. Τὸ ζήτημα τῆς ἐκδοτικῆς Τραπέζης δὲν εἶναι ἐντελῶς νέον διὰ τὸν τόπον ἀνέκαθεν ὑπῆρξε ὁμόφωνος ἡ γνώμη ὅτι τὸ τραπεζιτικὸν αὐτὸ καθεστὼς ὡς εἶχε διαμορφωθῇ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀκινδύνως ἐπ' ἄπειρον. Ὑποστηρίζεται λοιπὸν ἡ ἰδέα τῆς ἀποκεντρώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης αὐτὴν τὴν γνώμην ὑποστήριζεν καὶ ὁ κ. Μιχαλακόπουλος. Ὀφείλω δὲ νὰ ὁμολογήσω ὅτι τρέφω καὶ ἐγὼ καὶ εἰς πᾶσαν συζήτησιν ὑπεστήριξα τὴν γνώμην ὅτι ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς ν' ἀποκτήσωμεν ἐν ὁποσδήποτε προσδευτικὸν τραπεζιτικὸν σύστημα. Εἰς τὴν Κ. Τ. Ε. ἐτέθη καὶ πάλιν ὑπ' ὄψει τὸ ζήτημα προκειμένου περὶ τῆς τακτοποιήσεως. Μᾶς ὑπεδείχθη ὅτι ἡ σταθεροποίησις δὲν εἶναι δυνατή, ἐφ' ὅσον αἱ λειτουργίαι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἶναι ἀναμεμιγμέναι μετὰ καθαρῶς κερδοσκοπικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ παρατήρησις ἦτο τόσον ὀρθὴ ὥστε κανεὶς δὲν ἠδύνατο κατὰ βάσιν νὰ τὴν ἀποκρούσῃ. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον καὶ ὁ κ. Τσουδερὸς καὶ ἡμεῖς κατ' ἀρχὴν ὑπεστηρίξαμεν εἶναι ὅτι θὰ ἐχρειάζετο μακρὸν διάστημα ὅπως ἐπιδιώξωμεν διὰ τῆς βαθμιαίας ἀποχωρήσεως ἀπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῶν ἄλλων τραπεζιτικῶν ἐργασιῶν νὰ εἶναι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐκδοτικὸς ὀργανισμός. Αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγει ὁ κ. Τσουδερὸς ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν ἀπεκρούσθη. Ἐπρόκειτο νὰ κάμωμεν μίαν Τράπεζαν ἐμπορικήν, καὶ μίαν Τράπεζαν γεωργικῆς πίστεως ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συντελεσθοῦν ἐντὸς ὀλίγου χρόνου καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ μετασχηματισθῇ εἰς ὀργανισμὸς εἰς ἐκδοτικὴν Τράπεζαν ἀποσπωμένων καὶ ἱδρυομένων ἰδίων τραπεζῶν δι' ὅλας τὰς ἄλλας ἐργασίας. Ἅπασαι αἱ ἐπιφυλάξεις αἱ διατυπωθεῖσαι κατ' ἀρχὴν ἦσαν ἐπιφυλάξεις χρονικῆς ἀξ εἴπωμεν προθεσμίας. Συναφῆς εἶναι καὶ ἡ ἐξήγησις τὴν ὁποίαν δίδει ὁ κ. Τσουδερὸς δηλαδὴ ἕως ὅτου κατ' ὀλίγον φθάσωμεν εἰς τὴν διαμόρφωσιν μιᾶς ἀρτίας ἐκδοτικῆς Τραπέζης θὰ ἦτο δυνατὸν ὡς πρὸς τὸ ἓν μέτρον νὰ σχηματισθῇ ἓν τμῆμα ἐκδοτικόν, προσωρινόν, λογιστικόν.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι ἡ ἀρχικὴ βάσις τῆς διαφωνίας ἦτο ὁ μὴ χωρισμός.

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ διακόπτεται ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Βοζίκη, ἵνα συνεχισθῇ μετὰ τὴν διακοπήν.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς πρώτην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ νομοσχέδια «περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τῶν οἰνοπνευμάτων νόμων».

Περὶ χορηγίας ἐπιδόματος εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ὁμοίου πρὸς τὸ χορηγούμενον εἰς ἄλλα Ὑπουργεῖα καὶ

Περὶ διαχειρίσεως τῆς συμφώνως τῷ νόμῳ 2508 καὶ τῷ Ν. Δ. τῆς 25 Φεβρουαρίου 1926 ἐκκαθαρισθείσης περιουσίας εὐαγῶν ἱδρυμάτων τῆς τέως Χριστ. Κοινότητος τῆς πόλεως Μυτιλήνης.

Πολλοὶ βουλευταί. Ζητοῦν ὅπως ψηφισθοῦν τὰ νομοσχέδια περὶ ὁδοποιίας.

Φωναί. Ὄχι. ὄχι. αὐτὰ ἔχουν συζήτησιν.

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἐγὼ πρῶτος ζητῶ νὰ ἐξονυχισθῶσι τὰ νομοσχέδια ταῦτα τῆς ὁδοποιίας. Ἀλλὰ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως ἡ συζήτησις καὶ ἐξονύχισις αὕτη ἀρχίσῃ ἀπόψε, ὥστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ τὰ ψηφίσωμεν εἰς δύο ἀναγνώσεις κατὰ τὴν βραχεῖαν ταύτην σύνοδον. Διότι ἂν τοῦτο δὲν καταστῇ δυνατὸν τότε ἡ συζήτησις τούτων θὰ ἀναβληθῇ διὰ τὸν Νοέμβριον καὶ τὸ ἔργον τῆς ὁδοποιίας ἀναβάλλεται μοιραίως διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ χώρα στερεῖται δρόμων. Ὀφείλω δὲ νὰ σᾶς δηλώσω ὅτι αἱ πιστώσεις τῶν προϋπολογισμῶν εἶναι τόσον πενιχραὶ ὥστε ἄνευ τῆς ταχείας ψηφίσεως τῶν νομοσχεδίων τούτων δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ κατασκευάσω οὔτε ἓν χιλιόμετρον ὁδοῦ, οὔτε νὰ συντηρήσω τὰς ὑπαρχούσας. Ἑπομένως ἐφόσον ἡ Βουλὴ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ὁδοποιίαν τῆς χώρας καὶ οὐδεὶς ἀμφιβάλλει διὰ τοῦτο, εἶναι ἀναγκαῖον ὅπως ἀπόψε ἀρχίσῃ ἡ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων τούτων συζήτησις.

Ν. Δαρβέρης. Ὄχι, ὄχι, ὅπως ἐπεράσαμεν τόσον καιρὸν χωρὶς δρόμους, ἂς περάσωμεν καὶ ἀκόμη ὀλίγον καιρόν. Ἡμεῖς θέλομεν νὰ τὰ συζητήσωμεν τὰ νομοσχέδια εὐρέως.

Ὁ κ. ***Α. Παπαδᾶτος*** διαφωνεῖ τελείως μὲ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Δαρβέρη. Τὸ ζήτημα, λέγει, τῆς ὁδοποιίας δι' ἡμᾶς τοὺς βουλευτὰς τῆς Μακεδονίας εἶναι ζήτημα ἐξόχως σοβαρόν. Δὲν θὰ φύγωμεν ἐκ τῆς αἰθούσης ταύτης ἂν δὲν ψηφισθοῦν τὰ νομοσχέδιά της ὁδοποιίας. Ἀρκετὰ χρόνια ἐβασανίσθη ὁ λαὸς αὐτὸς καὶ ἰδίως ὁ Μακεδονικὸς ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν πάσης συγκοινωνίας. Ἐφόσον ἐπὶ τέλους εὑρέθη μία Κυβέρνησις, ἡ ὁποία ἀντιμετώπισε τὸ ζήτημα, δὲν θὰ τὸ ἀφίσωμεν νὰ μείνῃ ἔκθετον. Ὅποιος δὲν ἐνδιαφέρεται, ἂς καταψηφίσῃ τὰ νομοσχέδια, ἀναβολὴν ὅμως δὲν θὰ ἐπιτρέψωμεν.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου

«Περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ ἀγροτικοῦ κτήματος τῆς διαλελυμένης Μονῆς Αὐγοῦ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σπετσῶν καὶ Ἑρμιονίδος καὶ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Εἰρηνοδικείου Μάσσητος.

ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἀγροτικὸν κτῆμα τῆς διαλελυμένης Μονῆς Αὐγοῦ, ἀποσπώμενον τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Εἰρηνοδικείου Ναυπλίου, ὑπάγεται ἐφεξῆς διοικητικῶς εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σπετσῶν καὶ Ἑρμιονίδος καὶ δικαστικῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Εἰρηνοδικείου Μάσσητος.

Ἄρθρον 2.

Ἅπασαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου Ναυπλίου ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένου ἀγροτικοῦ κτήματος, μεταβιβάζονται αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ διακοπῆς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Μάσσητος, πλὴν τῶν ὑπὸ διάσκεψιν εὑρισκομένων, αἵτινες μεταβιβάζονται μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Ναυπλίου, ἂν δι' αὐτῆς δὲν περατοῦται ὁριστικῶς ἡ δίκη.

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 10.15' μ. μ. διὰ τὴν 11.15' π.μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρᾳ 11 50' μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ὁ κ. ***Ι. Μεταξᾶς*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), λέγει ὅτι αἱ Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ δὲν κατώρθωσαν νὰ φέρουν εἰς πέρας τὸ ἔργον τῶν συμβάσεων τοῦ δικτατορικοῦ καθεστῶτος. Διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο θέλει ζητηθῇ ἡ σχετικὴ ἐξουσιοδότησις τῆς Βουλῆς πρὸς διακανονισμόν του διὰ Ν. Δ. Μεταξὺ τῶν συμβάσεων τούτων εἶνε καὶ ἡ ἀφορῶσα τὴν ἀποξήρανσιν τῆς κοιλάδος τοῦ Ἀξιοῦ. Οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς ἐκείνης ἐπανειλημμένως ἀπευθύνθησαν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ζητοῦντες ἐντόνως τὴν ἐπικύρωσιν τῆς συμβάσεως ταύτης. Ἔπειτα καὶ ἡ Ἑταιρεία εὑρίσκεται εἰς τὴν δυσχερῆ θέσιν μὴ γνωρίζουσα ἂν θὰ ἐκτελεσθῇ ἢ ὄχι ἡ σύμβασις αὕτη. Ἄλλος τρόπος πρὸς ταχυτέραν ἐπικύρωσιν τῆς συμβάσεως ταύτης δὲν εἶνε παρὰ ἡ ὑποβολὴ σχετικοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον νὰ κηρυχθῇ ὑπηρεσιακόν, ὅπως ψηφισθῇ εἰς μίαν ἀνάγνωσιν. Ὑποβάλλω ἑπομένως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως Φαουντέσιον καὶ παρακαλῶ ὅπως παραπεμφθῇ τοῦτο εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπήν, ἵνα ὑποβάλῃ ταχέως τὴν ἔκθεσίν της, ὥστε τὸ νομοσχέδιον νὰ ψηφισθῇ ἐντὸς τῆς αὔριον.

Ὁ κ. ***Ν. Δαρβέρης*** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι σπουδαιότατον πράγματι καὶ ὀφείλει νὰ ψηφισθῇ ἄνευ ἀναβολῆς.

Ὁ κ. ***Ι. Μεταξᾶς,*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), παρακαλεῖ ὅπως διακοπῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἵνα ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν δύο νομοσχεδίων περὶ ὁδοποιίας, διότι μόνον οὕτω θὰ κατορθωθῇ νὰ ψηφισθῶσι τὰ νομοσχέδια ταῦτα, μέχρι τοῦ προτεχοῦς Σαββάτου, ὁπότε θέλουσι διακοπῇ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δηλοῖ ὅτι δὲν θὰ εἶνε εἰς θέσιν ὄχι μόνον νὰ κατασκευάσῃ νέας ὁδούς, ἀλλὰ οὐδὲ νὰ συντηρήσῃ καὶ τὰς ὑπαρχούσας.

Φωναί, ὄχι, ὄχι.

Ὁ κ. ***Φ. Μοσχούλας*** λέγει ὅτι οὐδὲν κοινὸν ἔχει μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὀφείλει ὅμως νὰ βροντοφωνήσῃ ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν δρόμοι καὶ ἐπείγει ἡ ψήφισις τῶν δύο τούτων νομοσχεδίων, διὰ τῶν ὁποίων καὶ μόνον θὰ κατορθωθῇ νὰ δώσωμεν ἐν ἀντάλλαγμα εἰς τὸν λαὸν ἀντὶ τῶν βαρυτάτων φόρων τοὺς ὁποίους οὗτος πληρώνει.

Ὁ κ. ***Ν. Δαρβέρης*** λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ προταχθῇ ἡ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων τούτων συζήτησις διότι δι' αὐτῶν πρόκειται ἄνευ δημοπρασίας νὰ δοθῇ ἐν ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ἔργων. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν μᾶς εἶπε πρό τινος, ὅτι προκειμένου νὰ δοθῇ τὸ ἔργον τῆς ὑδρεύσεως προεκηρύχθη παγκοσμία δημοπρασία, ἐζητήθη δὲ καὶ ἡ γνώμη ὅλων τῶν εἰδικῶν καὶ ὅλων τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων. Σήμερον ζητοῦμεν ἐσπευμένως νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου ἐνῷ, καὶ ἂν ἀκόμη τὸ νομοσχέδιον ψηφισθῇ, οὐδὲν θὰ κατορθωθῇ νὰ γείνῃ μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου. Τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ συζητηθῇ ἀπὸ ὅλους τοὺς εἰδικούς, οὐδεὶς δὲ λόγος συντρέχει νὰ ψηφισθῇ τόσον ἐσπευμένως ὅπως ἐπεράσαμεν τόσον καιρόν, μποροῦμεν νὰ περάσωμεν μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι ἡ ἀπόφασις περὶ ἐξουσιοδοτήσεως θὰ ψηφισθῇ εἰς μίαν ἀνάγνωσιν δύναται συνεπῶς ν' ἀναβληθῇ δι' αὔριον ἡ συνέχιτις συζητήσεως, ἵνα κατορθωθῇ νὰ ψηφισθοῦν ἀπόψε εἰς πρώτην ἀνάγνωσιν τὰ νομοσχέδια περὶ ὁδοποιίας, ἀφοῦ εἶνε γνωστὴ πόση ἀνάγκη ὑπάρχει ὁδῶν.

Ὁ κ. ***Σ. Σωτηριάδης*** λέγει ὅτι οὐδεὶς εἶχεν ὑπ' ὄψιν του ὅτι σήμερον θὰ ἐψηφίζοντο τὰ νομοσχέδια ταῦτα. Ἐγὼ τουλάχιστον εἶχον ὑπ' ὄψιν μου νὰ ὁμιλήσω ἐπὶ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, διότι, προκειμένου περὶ νομοσχεδίου τόσον σπουδαίου, ὀφείλει νὰ γίνῃ ὁ προσήκων ἔλεγχος, νὰ μὴ ἀξιοῦται δὲ νὰ συζητηθῇ ἀπροόπτως.

Ι. Μεταξᾶς. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Κύριε βουλευτά, παρακαλῶ νὰ δηλώσητε τί ἐννοεῖτε δι' ὅσων λέγετε.

Σ. Σωτηριάδης. Ἐννοῶ ὅτι δὲν δύνασθε νὰ φέρετε ἀπροόπτως πρὸς συζήτησιν αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον.

(Φωναί, θόρυβος, ἀντεγκλήσεις).

Ὁ κ. ***Ι. Μεταξᾶς*** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν προσάγεται ἀπροόπτως.

Ὁ κ. ***Θ. Τουρκοβασίλης*** λέγει, ὅτι νὸ νομοσχέδιον ἔχει ὑποβληθῇ ἀπὸ καιροῦ. Δὲν ἐπερίμενε δὲ ὅτι τοιοῦτον νομοσχέδιον θὰ προεκάλει τοιαύτην ἀντίδρασιν.

Ὁ κ. ***Σ. Σωτηριάδης***, συνεχίζων, λέγει ὅτι ὅλα τὰ νομοσχέδια εἶνε ἀναγκαῖα ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ψηφισθοῦν ὅλα. Πρέπει νὰ δοθῇ ὁ προσήκων χρόνος ἵνα μελετηθοῦν.

Ὁ κ. ***Ν. Βελέντζας*** λέγει ὅτι ἂν ἀπόψε ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς πρώτην ἀνάγνωσιν, δύναται ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς συζήτησις νὰ γίνῃ εἰς τὴν β' συζήτησιν.

Ὁ κ. ***Ν. Καμπάνης*** λέγει ὅτι οὐδεὶς εἶνε ἐναντίον τῶν νομοσχεδίων περὶ ὁδοποιίας, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ μέχρι τοῦ σημείου νὰ προταχθῶσιν τὰ νομοσχέδια ὑπάρχει μεγάλη διαφορά. Ἡμεῖς, λέγει, ἐκλήθημεν νὰ συζητήσωμεν τὰ νομοσχέδια περὶ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, παρὰ πᾶσαν ὅμως προσδοκίαν ἔπαυσεν ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων αὐτῶν καὶ διεκόπη μάλιστα καὶ ἡ ἀγόρευσις τοῦ κ. Βοζίκη. Ἤμην, λέγει, μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Συγκοινωνίας ἀλλὰ δὲν γνωρίζω παρὰ μόνον τὸ ἐν τῶν νομοσχεδίων περὶ ὁδοποιίας· εἶνε συνεπῶς ὀρθὸν νὰ συζητήσωμεν ἀπόψε νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον ἀγνοοῦμεν. Συνεχίζων κάμνει αἴτησιν πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ στέρξῃ ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις καὶ δύναται ἡ Βουλὴ νὰ συνεχίσῃ τὰς Συνεδριάσεις της καὶ μετὰ τὴν Δευτέραν ἵνα μὴ ἐπιτρέψωμεν νὰ λεχθῇ ὅτι θέλομεν συζήτησιν ταχεῖαν, ἥτις δὲν δύναται νὰ διαφωτίσῃ κανέναν.

Ὁ κ. ***Γ. Καρπετόπουλος*** λέγει ὅτι ἐφόσον πρόκειται περὶ τόσον σοβαροῦ ζητήματος τῆς ὁδοποιίας, δίκαιον εἶνε νὰ ἐπιληφθῶμεν αὐτοῦ σοβαρῶς ἐν καιρῷ. Ἡ συζήτησις πρέπει νὰ εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὴν σοβαρότητα τῶν Νομοσχεδίων. Πρέπει δὲ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν κανονισμὸν καὶ νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀγόρευσίν του ὁ κ. Βοζίκης, ὅστις λόγῳ εὐγενείας ἐδέχθη νὰ διακόψῃ. Ἐκεῖνο, λέγει, τὸ ὁποῖον τὸν κατεπλήττει εἶνε ὅτι ἐνῷ ἐλέγχθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἐπείγει τὸ ζήτημα τὸ οἰκονομικὸν καὶ πρέπει νὰ περατωθῇ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις σήμερον ἐδέχθη οὗτος νὰ διακοπῇ αὕτη. Εἶνε ἀνάγκη νὰ μετατοπισθῶμεν εἰς τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως, αἵτινες διελάλησαν τὴν ἐπικρατοῦσαν ὁμοφωνίαν. Τινὲς τῶν κ. κ. Ἀρχηγῶν μνήμονες τῶν παλαιῶν των ἐπαγγελιῶν ἐπλαισίωσαν τὰς δηλώσεις αὐτὰς μὲ δηλώσεις ὅτι ἐνδιαφέρονται πολὺ διά τινα ζητήματα τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου καὶ τὰ θέματα αὐτὰ συνεπλήρωσαν τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις. Καὶ ἐνῷ ἐθεωρήθησαν τὰ ζητήματα τόσον σοβαρὰ αὫνης παρουσιάσθη τὸ ζήτημα τῆς ὁδοποιίας χάριν τοῦ ὁποίου ἐνομίσθη ὅτι ἠδύνατο νὰ διακοπῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄλλων θεμάτων. Ἐλέχθη ὅτι 45 βουλευταὶ ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ἠσχολήθησαν μελετῶντες τὰ Νομοσχέδια αὐτὰ ἀλλὰ ἤθελον νὰ μάθω ἐὰν ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἐξέφερεν ἐπ' αὐτῶν ἐπίσημον γνώμην; Ἄλλως τε ὁλόκληρος ὁ τόμος τῶν Νομοσχεδίων αὐτῶν μολις χθὲς ἐστάλη εἰς τοὺς κ. κ. βουλευτάς, ἔχομεν δὲ καθῆκον ἀλλὰ καὶ δικαίωμα νὰ μελετήσωμεν τὰ Νομοσχέδια. Δὲν πρόκειται μόνον περὶ συμβάσεων ἀλλὰ πρόκειται καὶ περὶ δανείων καὶ περὶ νέας φορολογίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἶμαι βέβαιος, ἐπιλέγει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐνωτισθῇ τῆς ἐπικρατούσης ἐν τῇ Βουλῇ γνώμης, ἥτις δὲν θὰ δεχθῇ εὐκόλα συμβάσεις περικλειούσας δάνεια.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** λέγει, ὅτι ὑπεβλήθη πρότασις περὶ διεξαγωγῆς ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς προτάξεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ ὁδοποιίας.

Καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ κ. κ. ***Κ. Καλκάνης*** καὶ ***Ι. Μυτζουρίδης*** ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ὁποίων διεξάγεται ἡ ψηφοφορία, τῆς προτάσεως τεθείσης ὡς ἑξῆς:

Οἱ παραδεχόμενοι τὴν πρόταξιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ ὁδοποιίας λέγουσι «ναὶ» οἱ μὴ παραδεχόμενοι τὴν πρόταξιν αὐτῶν λέγουσιν «ὄχι»

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης διαλογῆς ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ ὅτι προέκυψε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα:

Ἐψήφισαν ἐν ὅλῳ 151 εἶπον «ναὶ» 133 εἶπον «ὄχι» 38.

Κ. Ἀγγελόπουλος	Μ. Μαντᾶς ....Ο
Ν. Ἀμηρᾶς	Γεώργ. Μικρὸς ....Ν
Μιχ. Ἀργυρόπουλος	Π. Νικολαΐδης ....Ο
Χαρ. Βοζίκης ....Ο	Γεώργ. Πεσματζόγλου ..
Γ. Γεωργιάδης	Α. Ἀγγελόπουλος .. ..Ο
Κ. Δεμερτζῆς ....Ο	Τάσης Ἀναστασίου .. ..Ν
Α. Δουλγερίδης	Κ. Γκότσης .....
Γ. Ἐμπειρίκος	Κ. Γόντικας .....
Ἐμ. Ἐμμανουηλίδης ..Ν	Ἰωάν. Γιαννόπουλος .. ..Ν
Ἰωάν. Καλογερᾶς	Α. Μάρκου ....Ν
Ν. Κρανιωτάκης .... ..Ο	Ἀνδρ. Μιχαλακόπουλος....
Θ. Νικολούδης .... ..Ν	Δ. Μπούκουρας ....Ο
Χρ. Λαδᾶς ....Ν	Σ. Πολυζωγόπουλος.. ..Ν
Γ. Μερκούρης ....Ο	Β. Κανακάρης Ρούφος ....
Δ. Μπαμπάκος ....Ν	Βασίλειος Σαγιᾶς .....
Ἰωάν. Ράλλης	Ἀνδρ. Στεφανόπουλος ....
Ἀντ. Στρατηγόπουλος ..Ν	Ι. Σισίνης .....
Π. Τσιτσεκλῆς	Δ. Στεφανόπουλος .. ....
Γ. Ἀθανασιάδης .... ..Ν	Γ. Βοραζάνης ....Ν
Γ. Ἀλεξανδρόπουλος	Κ. Γεωργαντόπουλος ..Ο
Γ. Καλαντζόπουλος .. ..Ν	Γ. Ζερβὸς ....Ν
Ι. Καναβὸς	Α. Θεοδωρίδης .....
Δ. Κατσάνος ....Ν	Κ. Κωνσταντινίδης .. ..Ο
Γ. Καφαντάρης .. ....Ν	Α. Λαμπρινίδης.. .. ..Ν
Ἰωάν. Νικολίτσας .. ..Ν	Κ. Ὀρφανὸς .....
Ἰωάν. Παπαϊωάννου	Χ. Πανταζίδης .....
Σπυρ. Τρικούπης .... ..Ο	Χ. Παπάζογλου .... ..Ν
Γ. Τσακανίκας ....Ν	Α. Παπαπαναγιώτου ....
Ἰωάν. Τσιγκόλης .... ..Ν	Α. Χαϊνόγλου .....
Α. Γρηγοριάδης	Β. Χατζηλίας ....Ν
Δ. Δημάδης ....Ν	Κ. Βλαχοβασάκης .....
Γ. Παπαπαράσχος	Ι. Βογιατζῆς .....
Α. Χατζηνώτας .... ..Ο	Θ. Κακαρᾶς .....
Ἀπ. Ζούζουλας	Σ. Οἰκονομίδης ....Ν
Σπυρ. Ἡλιόπουλος	Θ. Παπαστρατῆς .. ....
Γ. Καρπετόπουλος ...Ο	Π. Χατζηπάνος ....Ν
Γ. Μηναΐος ....Ν	Δ. Βοῦλτζος .....
Ι. Μουντζουρίδης ...Ο	Θ. Γοῦσκος .....
Π. Πετρίδης	Ν. Κολυβᾶς .....
Σπ. Στάης	Ἐμ. Λούντζης ....Ν
Π. Τσαλδάρης .... ..Ο	Ἀντ. Γαλανάκης ....Ν
Κ. Τσαλδάρης	Γ. Κοκκινάκης..... ..Ν
Ἀθ. Χριστόπουλος	Γ. Μαρῆς .....
Ἡλίας Ἀποσκίτης	Β. Μεϊμαράκης ....Ν
Θ. Γρηγορίου	Ι. Περδικογιάννης .. ....
Γ. Μπακόπουλος .... ..Ο	Κ. Πολυχρονάκης .. ...Ν
Ν. Μπακόπουλος .... ..Ν	Γ. Φραγκουδάκης .. ....
Δ. Πλαπούτας	Δημ. Ἀμπατζόπουλος ....
Θεόδ. Τουρκοβασίλης ..Ν	Ι. Ι. Ἄμποτ .....
Α. Τροχάνης .... ..Ο	Θ. Ἀνδρεάδης .....
Ν. Τριανταφυλλάκος	Ἀλ. Βουτυρᾶς ....Ν
Σπυρ. Τσακόπουλος	Ζ. Βεντούρας ....Ο
Ν. Ἀνδρεαδάκης ....Ν	Ν. Δαρβέρης ....Ο
Ἰωάν. Κίνιας ....Ο	Δ. Εὐθυμιάδης .... ..Ν
Λουκ. Κουτσοπέταλος ..Ν	Μ. Θεοδωρίδης .... ..Ο

Δ. Ἰασωνίδης ....Ν
Δ Κάκαβος ....Ν
Ι. Καυταντζόγλου.... ..Ο
Μ. Κῖρκος ....
Λ. Κυβετὸς ....
Μεντὲς Λιάο Μεσατζῆς Ν
Κ. Μουζενίδης ....Ν
Κ. Μιττᾶκος ....Ν
Ἀλ. Παπαναστασίου.. ..Ν
Γρ. Παπανικολάου ....
Σταμ. Παπάζης .... ..Ν
Φ. Παπαγεωργίου .. ..Ν
Ἰσαὰκ Ἀβραὰμ Σιακῆ... ..
Δαυὶδ Μπουχὰρ Σολὰν ....
Γ. Χατζηγεωργίου .. ..Ν
Μ. Γούδας ....Ο
Α. Μελᾶς ....Ν
Δ. Μπότσαρης ....Ν
Ἀλ. Μυλωνᾶς ....Ν
Σπυρ. Χασιώτης ....
Χ. Χρηστοβασίλης .. ..Ο
Ἀλκ. Λούλης ....Ν
Γ. Ἐξηντάρης ....
Αὔγ. Θεολογίτης .... ..Ν
Σ. Καραγεώργης .... ..Ν
Στ. Νικολαΐδης .... ..Ν
Α. Παπαδᾶτος ....
Ε. Σταυρίδης ....Ο
Ι. Τσονταρίδης ....
Εὐθύμ. Βελλιανίτης .. ....
Δ. Ζερβὸς ....
Ἰωάν. Θεοτόκης .... ..Ο
Σπυρ. Παϊπέτης ....
Α. Πιέρρης ....Ο
Β. Ἀλεξᾶτος ....Ν
Ι. Μεταξᾶς ....Ν
Κοσμ. Μπουρμπούλης ..Ν
Α. Φωκᾶς ....Ν
Λ. Ἀνδρεάδης ....
Γ. Βαρβούτης ....Ν
Α. Ζάχος ....
Γ. Κακουλίδης ....
Ν. Κουπαροῦσος .... ..Ν
Γ. Μπούσιος ....
Η. Παπαδόπουλος .. ..Ν
Κωνστ. Ἀλαβᾶνος .. ....
Δ. Βοκοτόπουλος .. ....
Μ. Δερλερὲς ....
Κ. Ἐμπειρῖκος ....
Π. Εὐριπαῖος .....Ν
Ν. Καμπάνης ....Ο
Π. Καμπάνης ....Ο
Περ. Μαζαράκης .... ..Ν
Κ. Ναυπλιώτης .... ..Ν
Θ. Βαρβιτσιώτης .. ..Ν
Ν. Δ. Κουμάνταρος .. ....
Π. Παπαδᾶκος ....
Δ. Πετρακᾶκος ....
Γ. Φικιώρης ....Ν
Α. Ἀποστολίδης ....
Ε. Γκλαβάνης ....
Α. Εὐφραιμίδης ....
Β. Ζησιάδης ....
Κωνστ. Θέος ....
Ἀλ. Ἰωαννίδης .... ..Ν
Δ. Καζάκης ....Ο
Κ. Καρτάλης ....

Ἀνδρ. Κόρακας ....
Σ. Μάξιμος ....Ο
Α. Μέρος ....
Κ. Σπυρίδης ....
Ν. Κοῦρῆς ....Ν
Ροῦσσος Κούνδουρος ....
Ε. Μοδάτσος ....Ν
Α. Γαληνὸς ....
Γ. Θεοδοσιάδης .... ..Ν
Γ. Καλδῆς ....
Β. Καραπαναγιώτης .. ..Ν
Σ. Κρητικᾶς ....Ν
Γ. Λαζανᾶς ....
Μ. Λαΐλιος ....
Γ. Παπανδρέου ....
Δ. Σάλτας ....
Κ. Σῖμος ....Ν
Π. Ἀντωναρόπουλος ..Ο
Γ. Καντιάνης ....
Α.Ἐμπ. Κουμουνδοῦρος ..
Π. Μερλόπουλος .... ..Ν
Α. Μισυρλῆς .....
Φ. Μοσχούλας ....Ν
Δ. Μπενάκης ....
Π. Μποῦτος ....Ν
Π. Σάκκης ....
Ε. Φεσᾶς ....Ν
Ἰωάν. Βατίσσας .....
Π. Διαμαντόπουλος ....
Ἐμ. Μαχαίρας .... ..Ν
Γ. Πρευκάκης ....Ν
Γ. Σακαλῆς .....
Σ. Συμεονόγλου..... ..Ν
Δ. Σκυλίτσης ....
Ἰωάν. Σπετσιώτης ...Ο
Γ. Στρῖγκος ....
Σωτ. Σωτηριάδης ....Ο
Θ. Μαγκριώτης .....Ο
Κ. Μαζαράκης ....
Γρ. Τηλικίδης .... ..Ν
Θ. Χρυσοβέργης .... ..Ν
Α. Βαλαωρίτης .... ..Ν
Γ. Μπανιᾶς ....
Α. Τσιῶκος ....Ν
Θ. Χαβίνης ....Ν
Κ. Καλκάνης ....Ν
Μ. Τσαρλαμπᾶς ....
Β. Σκουλᾶς ....Ν
Ε. Φωτάκης ....Ν
Χασὰν Ἀγᾶ Ζαδὲ Μουσταφᾶ ....
Ἀν. Μπακάλμπασης ..Ν
Χαβουζ-Ὀσμᾶν ....
Σουκρῆ-Μαμούτ-Ὀγλοῦ ..
Φεχμῆ Χασὰν βέη Ζαδὲ ..
Κ. Τελωνίδης ....
Ἀθ. Συνόκας ....
Νικόλ. Βλιᾶμος .... ..Ν
Σ. Μανταφούνης ....
Θεμ. Σοφούλης ....Ν
Ἐμ. Χατζηδάκις ....
Π. Ἀλεξίδης ....Ν
Α. Ἀργυρὸς ....
Δ. Δούκας ....Ν
Α. Λαζαρίδης ....
Ν. Μανούσης ....Ν
Ν. Τερζόγλου ....Ν

Δημ. Φλωριᾶς ....Ν
Π. Μπούμπουλης ....
Κ. Πετσάλης ....
Χρ. Ἀλαμανῆς ....Ν
Σ. Ἀλεξιάδης ....Ο
Περ. Ἀλεξανδρῆς ....
Ἀδὰμ Ἔξαρχος ....Ν
Ε. Ζούκας ....Ν
Γ. Σίδερης ....
Σ. Ταλιαδοῦρος ....Ν
Σωτ. Χατζηγάκης .. ....
Φ. Χρηστοδῆμος .... ..Ν
Α. Ψάρρας ....
Ι. Μάνος ....
Ἀθ. Μιαούλης ....
Α. Σαχτούρης ....
Ν. Βελέντζας ....Ν
Σ. Γάτος ....Ν
Ἰωάν. Εὐταξίας .... ..Ν
Σπυρ. Κρεμεζῆς ..... Ν
Εὐστ. Μαλαμίδας .. ....
Χ. Στεργιόπουλος .. ....
Ι. Τζίβας ....Ο
Θαλῆς Τσιριμῶκος .. ....
Δ. Χατζίσκος ....
Ι. Βαλαλᾶς .....Ν
Φ. Δραγούμης ....
Ν. Κυριακόπουλος .. ....
Σ. Λιούμπης ....
Γ. Μόδης .....Ν
Δ. Τζίμας .....Ν
Ἀλ. Ξανθόπουλος ....
Μ. Βλουδάκης ....Ν
Α. Μητσοτάκης .. ..
Η. Πολυχρονίδης .....Ν
Γ. Σήφακας .....Ν
Α. Ἀνδρεάδης ....
Β. Κουκουρίδης .....Ν
Θ. Πανταζίδης ....
Α. Παχνὸς ....
Α. Πολεμίδης .....Ν
Ἀλ. Κανάρης .....
Ν. Μαμούνης .....Ν

Ἐπομένως ἡ πρότασις περὶ προτάξεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ ὁδοποιΐας ἐγένετο δεκτή.

Ἄρχεται εἶτα ἡ εἰς πρώτην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοσίων ὁδῶν καὶ συνομολογήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου δανείου» καὶ λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** ὅστις λέγει ὅτι ἡ κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ἐργαζομένη ἀπὸ μακροῦ ἐπεξεργάσθη πλεῖστα νομοθετήματα, ἐξ ὅλων ὅμως τῶν ὑποβληθέντων αὐτῇ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔτυχον μείζονος μελέτης ἦσαν τὰ δύο νομοσχέδια τῆς ὁδοποιΐας, καὶ διότι ἦσαν σοβαρώτατα καὶ διότι φῆμαι διάφοροι ἠνάγκασαν τοὺς μετέχοντας τῆς Ἐπιτροπῆς συναδέλφους νὰ διεξονυχίσουν μετὰ προσοχῆς τὰ μέτρα ταῦτα. Ἐλέχθη ὅτι δὲν ἐζητήθησαν γνῶμαι εἰδικῶν, ἀλλὰ ὁ εἰδικώτερος ὀργανισμὸς δηλαδὴ τὸ τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον, οὗτινος ἐζητήθησαν αἱ γνῶμαι ἐκηρύχθη ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τῶν Νομοσχεδίων. Ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της κατέληξε νὰ συστήσῃ τὴν ψῆφισιν τῶν Νομοσχεδίων, μὴ ἐπηρεασθεῖσα ἐκ τῆς ἐκπολιτιστικῆς σημασίας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ λόγους οἰκονομικῆς φύσεως ἕνεκα τῆς σοβούσης ἀνεργίας καὶ οἰκονομικῆς κρίσεως. Τῷ ὄντι ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης διὰ τῶν συζητουμένων νομοσχεδίων ἐπιζητεῖται ἡ διοργάνωσις τοῦ ὁδικοῦ δικτύου τῆς χώρας ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ τῆς ἰδιωτικῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Εἰδικώτερον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ ἔλλειψις συγκοινωνίας καταδικάζει ὁλόκληρα γεωργικὰ διαμερίσματα εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν προϊόντων των, πασχόντων ὡς ἐκ τούτου καὶ παραγωγῶν καὶ καταναλωτῶν, καὶ ὑποχρεουμένου τοῦ Κράτους νὰ ὑφίσταται αἱμορραγίαν εἰς συνάλλαγμα διὰ νὰ εἰσαγάγῃ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἴδη πρώτης ἀνάγκης, ἅτινα παράγονται εἰς τὸν τόπον καὶ ἀχρηστεύονται, ἐλλείψει συγκοινωνίας. Συνεζητήθη ἐπίσης κατὰ ποῖον τρόπον θὰ ἐξευρίσκετο ὁ ταχύτερος καὶ οἰκονομικώτερος τρόπος τῆς συμπληρώσεως τῶν ἐλλείψεων τῆς συγκοινωνίας. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξήτασε τὸν προϋπολογισμόν, ἔλαβεν ὑπ' ὄψει της τὸ ἔγγραφον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας περὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν ἀναγεγραμμένων πιστώσεων, ὅταν δὲ προσήχθη τὸ ὁριστικὸν σχέδιον προϋπολογισμοῦ ἐβεβαιώθη ὅτι τὰ δικαιοῦσια τριάκοντα ἐννέα ἑκατομμύρια δραχμῶν δὲν θὰ καθίστατο δυνατὸν νὰ διατεθοῦν οὔτε διὰ νέας ὁδοὺς οὔτε διὰ τρεχούσας συντηρήσεις, διότι μέγα μέρος αὐτῶν ἀφεώρα ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις καὶ προίκισιν διαφόρων ταμείων, τότε κατέληξεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προτεινομένου συστήματος. Ἐκτὸς τούτου ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψει της καὶ

βεβαιώσεις τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων, καθ' ἃς αἱ ὁδοὶ διατρέχουν ἄμεσον κίνδυνον καταστροφῆς ἂν δὲν διατεθοῦν 250 ἑκατομμύρια διὰ τὴν συντήρησίν των, καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψει της τὴν εἰκόνα ταύτην, ἥτις τὴν ἔθετε πρὸ τοῦ διλήμματος ἢ νὰ δεχθῇ τὰ νομοσχέδια ἢ νὰ καταστραφοῦν αἱ ὁδοί, προέκρινε τὰ νομοσχέδια. Δὲν ἐδίστασε δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ δεχθῇ τὸ προτεινόμενον σύστημα, διότι τὸ δάνειον εἶναι κατ' ἐξοχὴν παραγωγικόν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ δὲν θὰ βαρύνῃ τὸν προϋπολογισμὸν περισσότερον τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἐπιβαρύνσεων, ὡς βεβαιοῦται καὶ διὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου καὶ καθ' ἣν ἀπὸ τὸ ὄγδοον ἔτος τοῦ δανείου θὰ ἐπιβαρύνηται ὁ προϋπολογισμὸς μὲ δραχμὰς 220 ἑκατομμύρια ἐτησίως, ὅσα δαπανῶμεν τώρα χωρὶς νὰ ἔχωμεν ὁδούς. Καὶ διὰ τοὺς οὐσιαστικοὺς τούτους λόγους ἡ Ἐπιτροπὴ συνέστησε τὴν ἀποδοχὴν τοῦ δανείου, σχετικῶς δὲ μὲ τὰς ἐκτοξευθείσας ὑπονοίας περὶ ὡρισμένου ἀναδόχου τοῦ δανείου, ἐξήτασε τὰ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως καὶ ἐκ τῆς μελέτης αὐτῶν δὲν προέκυψεν ὅτι αὗται εἶναι βάσιμοι. διότι ἡ Κυβέρνησις κατὰ ῥητὸν ἄρθρον τοῦ κυρωτικοῦ νόμου ἔχει δικαίωμα νὰ σταθμίσῃ τὰς προτάσεις, ὅσαι ὑποβληθοῦν, καὶ ἂν εἶναι συμφέρουσαι νὰ τὰς δεχθῇ.

Ἐὰν συνεπῶς ἡ Κυβέρνησις εὑρεθῇ ἐνώπιον προσφορῶν ἀσυμφόρων ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὰς ἀπορρίψῃ, εἶναι δὲ εὐχερὲς νὰ ἐξακριβωθῇ τοῦτο καὶ διὰ τοὺς γενικοὺς καὶ διὰ τοὺς οἰκονομικοὺς ὅρους. Ἐκτὸς τούτου ὑπάρχει καὶ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξασφαλίζουσα τὸ ἀδέσμευτον τῆς Κυβερνήσεως ἐν ᾗ περιπτώσει πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως προσεφέρετο ἢ ἐπετυγχάνετο προσφορώτερον δάνειον. Συνεπῶς οὐδὲν σημεῖον ἀφῆκεν ἀνεξέταστον καὶ ἀκατοχύρωτον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν κρατικῶν συμφερόντων ἡ Ἐπιτροπή.

Ὁ κ. ***Γ. Σακκαλῆς***. Διακόπτων παρατηρεῖ ὅτι δι' ἄλλο μεγάλον ἔργον ἐπληροφορήθη ὅτι ὑπάρχει πρότασις δανείου μὲ ἐπιτόκιον κατὰ ἥμισυ τοῖς ἑκατὸν ὀλιγώτερον πάσης γνωστῆς προσφορᾶς.

Ν. Μπακόπουλος. Τοιοῦτον τι δὲν περιῆλθεν εἰς γνῶσιν τῆς Ἐπιτροπῆς. Πάντως λέγει ὅπως προεξέθεσα, ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς, τὸ Κράτος μένει ἀδέσμευτον διὰ νὰ ἀποκλείσωμεν δὲ καὶ ἄλλους ἐργοδότας ἐδέχθημεν τροπολογίαν καθ' ἣν δύνανται νὰ γίνουν προσφοραὶ καὶ διὰ τμήματα τοῦ δανείου. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς τεχνικοὺς ὅρους θὰ σταθμισθοῦν καὶ οὗτοι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, πᾶν δὲ ἀπὸ σήμερον σχόλιον δὲν εἶναι καλῆς πίστεως διότι δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη τίνες προτάσεις καὶ ποῖαι θὰ ὑποβληθοῦν. Ἐξ ἄλλου τὸ ἐγκριθὲν σύστημα ἔχει καὶ ἄλλο πλεονέκτημα ὅτι ὁ ἀνάδοχος τῆς κατασκευῆς νέων ὁδῶν θὰ εἶναι ὁ ὑποχρεωτικὸς συντηρητὴς αὐτῶν ἐπὶ 15ετίαν. Κατὰ τὰ λοιπά, ἐπιλέγει, νομίζω περιττὸν ν' ἀναπτύξω τὰς γενομένας τροπολογίας ἐπιφυλλασσόμενος εἰς λεπτομερεστέραν ἀνάπτυξιν κατὰ τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου. Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. ***Α. Ἀγγελοπούλου*** ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** δηλοῖ ὅτι κατὰ τὰς βεβαιώσεις τῆς ὑπηρεσίας ὁλόκληρον τὸ δίκτυον τῶν ἐθνικῶν ὁδῶν θὰ συμπληρωθῇ, ἐνῷ αἱ ἐπαρχιακαὶ θὰ κατασκευασθοῦν διὰ τοῦ συστήματος περὶ οὗ προνοεῖ τὸ ἕτερον νομοσχέδιον.

Ὁ κ. ***Ι. Μεταξᾶς*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) παρέχει τὴν πληροφορίαν ὅτι αἱ ἐπαρχιακαὶ ὁδοὶ θὰ κατασκευασθοῦν διὰ τοῦ Γενικοῦ Ταμείου Ὁδοποιΐας, ὅπερ θὰ διαχειρισθῇ καὶ τὸ δάνειον καὶ ὅπερ ἔχει καὶ ἄλλους εἰδικοὺς πόρους. Τὸ ἐπαρχιακὸν δίκτυον ὑπάγεται εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα ὁδοποιΐας. Παραμένει συνεπῶς τὸ δίκτυον τῶν Κοινοτικῶν ὁδῶν, ὅπερ εἴχομεν ὑπ' ὄψει νὰ συμπεριλάβωμεν, ἀλλὰ εἴχομεν ἀντιρρήσεις ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπερ ἐφρόνει ὅτι διὰ τοῦτο θὰ ἐκωλύετο ἡ δρᾶσις τῆς αὐτοδιοικήσεως.

Ἐπ' ἐσχάτων ὅμως συμπεριελήφθη καὶ τὸ δίκτυον τῶν ὁδῶν τῶν πρώην δήμων καὶ συνεπῶς ἐναπομένει μόνον νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν ὁδῶν τῶν ἀρχικῶν μικρῶν Κοινοτήτων.

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** λέγει ὅτι ὡς πρὸς τὴν ὅλην τῶν νομοσχεδίων δὲν δικαιολογεῖται ἡ μεγάλη ἡμῶν αἰσιοδοξία περὶ λύσεως τοῦ συγκοινωνιακοῦ ζητήματος τῆς Ἑλλάδος διὰ τῶν ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίων. Ἄλλα κράτη προηγμένα ἔχουσι λύσει τελικῶς τὸ συγκοινωνιακὸν ζήτημα, ἡμεῖς ὅμως διὰ τῶν ὑπὸ κρίσιν νομοθετημάτων τὸ λύομεν ἀπὸ τὴν μίαν αὐτοῦ πλευρὰν καὶ δὴ πρωθυστέρως καὶ θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ ἐπανέλθωμεν πάλιν πρὸς λύσιν τῆς σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας, πρὸ παντὸς διὰ μιᾶς ὁδοῦ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ μιᾶς ὁδοῦ ἐγκαρσίας διὰ τὴν συγκοινωνίαν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος. Συγχαίρω τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας δρέποντα διὰ τῶν ὑποβληθέντων νομοσχεδίων, τοὺς καρποὺς σειρᾶς ὁλοκλήρου Ὑπουργῶν καὶ ὁλοκληρώσαντα αὐτά. Διὰ τῶν νομοσχεδίων, λέγει, αὐτῶν χαράσσει πρόγραμμα συγκοινωνιακόν. Ἀναλύων εἶτα τὰ δύο νομοσχέδια λέγει ὅτι εἶνε ἀλληλένδετα. Τὸ ἀφορῶν τὴν σύναψιν δανείου 6.000.000 λιρῶν ἐπιβαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν μὲ δικαιοῦσια ἑκατομμύρια δραχμῶν ἐτησίως, πόσῳ δηλαδὴ μικρότερον τοῦ δαπανομένου σήμερον. Ἀναπτύσσων εἶτα τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου λέγει ὅτι αὗται παρουσιάζουν ὀφέλη ἀπὸ κρατικῆς ἀπόψεως. Ἐφόσον δὲν δυνάμεθα διὰ τῶν μέσων ἡμῶν νὰ κάμωμεν ὁδούς, πρέπει νὰ καταφύγωμεν εἰς δάνειον καὶ παρ' ὅλον ὅτι ἀντιτάσσομαι εἰς τὰ δάνεια δὲν εἶνε δίκαιοι οἱ δισταγμοί. οἵτινες ἐνεφανίσθησαν προκειμένου περὶ τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου. δὲν διαλέπει, λέγει, κανὲν σκάνδαλον ἐφόσον πρόκειται περὶ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ. Ἀναφέρει εἶτα τὰ τοῦ δημοσίου συναγωνισμοῦ τῆς Οὐλεν καὶ φρονεῖ ὅτι εἰς ἔργα τοιαύτης σοβαρότητος μοιραίως μόνον ὡρισμένοι ἄνθρωποι δύνανται νὰ συναγωνισθοῦν.

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** λέγει ὅτι ἡ πεῖρα μᾶς ἀπέδειξεν ὅτι εἰς τοὺς συναγωνισμοὺς αὐτοὺς εἶνε δεκτοὶ ἄνθρωποι συγκεντρώνοντες ὡρισμένα ἐφόδια.

Ι. Μεταξᾶς. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ συμπληρώσω. Δὲν εἶναι μόνον ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶνε ὁ ἐργολάβος οἱοσδήποτε οἰκονομικῶς ἀρκετὰ ἱκανὸς ἵνα κατασκευάσῃ τὸ ἔργον, μὴ λησμονῆτε ὅτι πρόκειται νὰ συντηρῇ καὶ τὰς ὑπ' αὐτοῦ κατασκευασθησομένας ὁδοὺς ἐπὶ 15ετίαν. Δηλαδὴ τὸ Δημόσιον ἐπὶ 15ετίαν θὰ ἔχῃ ἕνα συντηρητὴν τῶν ὁδῶν, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ ἴδιος ὁ κατασκευαστής. Ἐπομένως πρέπει νὰ ἔχωμεν οἰκονομικὰς ἐγγυήσεις, ὅτι ὁ κατασκευαστὴς δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ μετὰ τὴν κατασκευὴν ἀλλὰ θὰ δυνάμεθα νὰ τὸν ἔχωμεν εἰς χεῖρας μας, ὅπως συντηρήσῃ τὰς ὁδοὺς ἐπὶ 15ετίαν. Τοῦτο θὰ τὸν ἀναγάσῃ νὰ κατασκευάσῃ τὰς ὁδοὺς ἐξ ἀρχῆς καλῶς, ὥστε νὰ ἀποφύγῃ καὶ τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως. Καὶ διὰ τοῦτο θὰ πρέπει νὰ εἶναι οἱ οἶκοι, οἱ ὁποῖοι θὰ συναγωνισθοῦν, μεγάλης οἰκονομικῆς ἀντοχῆς. Δι' αὐτὸ διηρέσαμεν τὸν διαγωνισμὸν εἰς δύο μέρη. Τὸ πρῶτον στάδιον τοῦ διαγωνισμοῦ θὰ εἶναι νὰ παρουσιασθοῦν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀναλάβουν τὰ ἔργα χωρὶς νὰ κάμουν προτάσεις ἂν εἶναι ἑταιρεῖαι μὲ αὐτὰ καὶ αὐτὰ τὰ κεφάλαια, ἂν εἶναι ἰδιῶται μὲ αὐτὰς τὰς ἐγγυήσεις ἢ ὄμιλοι. Διότι πρέπει νὰ γνωρίζωμεν καὶ ποῖοι θὰ εἶναι οἱ κατασκευασταὶ τοῦ ἔργου καὶ οὗτοι καθ' ἑξῆς. Ὅταν δὲ παρασκευασθοῦν αὐτοὶ καὶ ὁρισθῇ ποῖοι θὰ εἶναι οἱ μέλλοντες νὰ λάβουν μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν, τότε θὰ γίνῃ ὁ δεύτερος διαγωνισμὸς ποῦ θὰ κάμουν τὰς προσφοράς των, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νὰ προτιμήσῃ τὴν συμφερωτέραν. Σᾶς προσθέτω δὲ ὅτι ἐδέχθημεν τὴν πρότασιν τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴ ἡ ἀνάλυσις τῶν τιμῶν γίνεται ἀντικειμένου συναγωνισμοῦ. Ἡ ἀρχικὴ σκέψις ἦτο ὅπως ἡ ὑπηρεσία τῶν Δημοσίων Ἔργων κάμῃ τὴν ἀνάλυσιν τῶν τιμῶν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν ἀκόμη περισσότερον τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου, εἴπομεν ὅτι οἱ ἐργολάβοι θὰ δώσουν αὐτοὶ τὴν ἀνάλυσιν τῶ

τιμῶν. Ὥστε βλέπετε, ὅτι ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ἐλάβομεν κάθε μέτρον ἐξασφαλίσεως τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου. Κατ' ἄδειαν τὴν ὁποίαν μᾶς ἔδωκεν ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Συγκοινωνίας, προέβημεν ἤδη εἰς τὸ πρῶτον στάδιον τοῦ συναγωνισμοῦ καὶ ἐπαρουσιάσθησαν ἤδη τρεῖς οἱ ὁποῖοι θὰ λάβουν μέρος εἰς τὸν δεύτερον διαγωνισμόν. Οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ προϊδῃ τις ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ ὁ α ἢ ὁ β ἐργολάβος, διότι μεταξὺ τῶν τριῶν Οἴκων τὸ νὰ λέγῃ κανεὶς ἐκ τῶν προτέρων ὅτι θὰ εἶναι ὁ α ἢ ὁ β αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι δὲν εἶναι καλῆς πίστεως συζητητὴς καὶ βεβαίως δύναται καλῶς νὰ ἐργασθῇ, ἀλλὰ νομίζω ὅτι καλύτερον εἶνε νὰ μὴ λαμβάνῃ κανεὶς ὅπ' ὄψει του καθόλου τοιοῦτου εἴδους συζητησάς.

Ὁ κ. **Δ. Μπότσαρης** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ Κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ προΐδε εἰς τροπολογίας τινάς. Φρονεῖ δὲ ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ κατανεμηθῇ ὁ συναγωνισμὸς ἀνὰ ἑκατομμύριον λιρῶν. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι εἰς αὐτὸ δὲν συμφωνεῖ ἡ Κυβέρνησις. Ἀναπτύσσει εἶτα τὰς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ τηρηθησομένου προγράμματος κατασκευῆς τῶν ὁδῶν ὥστε νὰ μὴ εὑρεθῇ ὁ ὀλιγώτερον ἐφωδιασμένος δι' ὁδῶν νομὸς τοῦ Κράτους νὰ ἀπέχῃ τοῦ περισσότερον ἐφωδιασμένου εἰμὴ κατὰ 20 %. Εἰς τὴν εἰσήγησιν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀναγράφει ἀριθμοὺς ἐπὶ τῆς πυκνότητος τῶν ὁδῶν, καθόσον ἐν τῇ Παλαιᾷ Ἑλλάδι ἔχομεν 6917 χιλιόμετρα ὁδῶν ἐνῶ ἐν τῇ Νέᾳ 3387 εἰς τρόπον ὥστε ὑπάρχουν μεγάλαι ἀνισότητες. Εἰς τὴν Ἤπειρον, λέγει, τὸν μεγαλύτερον συντελεστὴν τῆς δυστυχίας ἀποτελεῖ ἡ στέρησις ὁδῶν. Ἐὰν εἴχαμεν ἐκεῖ ὁδοὺς θὰ ἠσφαλίζομεν τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, θὰ εἴχομεν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας, θὰ εἴχομεν προσέλκυσιν ξένων καὶ γενικῶς ἡ ἐν Ἠπείρῳ ζωὴ θὰ μετεβάλλετο, συγχρόνως δὲ θὰ ἐμπεδοῦτο ἡ πίστις ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἐλευθερίας, διότι σήμερον τὸν κακὸν δεσπότην ἀντεκατέστησεν ὁ κακὸς ἐλευθερωτής. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ στρατιωτικῆς ἀπόψεως θὰ εἶχε σημασίαν ἡ κατασκευὴ ὁδῶν ἐν τῇ Ἠπείρῳ. Ἡ ἀνισότης τῆς κατανομῆς εἶνε φρικιαστική, εἰς τὸν νομὸν Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας ἔχομεν 791 χιλιόμετρα ὁδῶν, εἰς τὸν νομὸν Ζακύνθου 192 χιλιόμετρα, εἰς τὸν νομὸν Κερκύρας 626, εἰς τὸν νομὸν Δράμας 113, καὶ εἰς τὸν νομὸν Καβάλλας 50 χιλιόμετρα καὶ διὰ νὰ μὴ σᾶς κουράσω δὲν ἀναφέρω ἄλλους νομούς. Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἄλλη πλέον προφανὴς ἀδικία. Ἐπὶ δικτατορίας συνήφθησαν συμβάσεις ἄφθονοι, εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐστάλησαν μόνον 11 καὶ ἐπ' αὐτῶν παρατηροῦμεν ὅτι π. χ. ἡ Ζάκυνθος ἔχει τὰ 22 %) τῶν ὁδῶν ἐφ' ὅλου τοῦ Κράτους, ὁ νομὸς Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος τὰ 34 %) ἐνῷ ὑπάρχει πληθώρα ἄλλων νομῶν, ἐχόντων ἄμεσον ἀνάγκην ὁδῶν, οἵτινες ἐτιμήθησαν ἕκαστος διὰ 0 %).

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουρ. Συγκ.) λέγει ὅτι ἡ ἀνισότης αὕτη προῆλθεν ἀπὸ τὸ ἑκάστοτε ἐνδιαφέρον τῶν Ὑπουργῶν. Τὸ ταμεῖον ὁδοποιΐας ὅμως φέρει ἕνα φραγμὸν εἰς τοῦτο, ἀλλὰ δηλῶ ὅτι αἱ νέαι χῶραι θὰ προτιμηθῶσιν εἰς τὰς κατασκευὰς ταύτας διὰ δύο λόγους, πρῶτον διότι εἶναι ὀλιγώτερον προικισμέναι δι' ὁδῶν καὶ δεύτερον διότι εἶναι ἡ παραμεθόριος. Ἀλλὰ παρακαλῶ ὅπως μὴ ἐπιμείνωμεν ἐπὶ τοῦ ποσοστοῦ τῶν 20 %) διότι ἴσως θὰ παρουσιασθῇ περίπτωσις νὰ ὑπερβῶμεν τὸ ποσοστὸν τοῦτο, ὡς ἐπίσης νὰ μὴ καθορίσωμεν ἐπακριβῶς ἀναλογίαν κατασκευῶν καὶ ἀνασκευῶν διότι καὶ ἡ ὑπηρεσία τῶν δημοσίων ἔργων δὲν δύναται ἐκ τῶν προτέρων νὰ καθορίσῃ τὴν ἀναλογίαν ταύτην. Δυνάμεθα μόνον νὰ δεχθῶμεν τὰς ἀναλογίας ταύτας ὡς ἕνα γενικὸν γνώμονα εἰς τὰς κατευθύνσεις ἡμῶν, διότι ἐὰν προσδιορισθῶσιν αὗται διὰ νόμου εἰς τὴν παρακμικὴν μεταβολὴν αὐτῶν θὰ εἴχομεν ἀνάγκην νέου νόμου.

Ὁ κ. **Ι. Καυταντζόγλου** ἐρωτᾷ ἐὰν ἡ δήλωσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ δεσμεύει καὶ τὸν διάδοχόν του Ὑπουργόν.

Ι. Μεταξᾶς. Ἀναμφισβητήτως, τόσον ἐπίσημος δήλωσις δεσμεύει καὶ τὸν διάδοχόν μου. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἐντὸς τοῦ πρώτου ἔτους θὰ γείνῃ ὁλόκληρον τὸ πρόγραμμα τῆς κατασκευῆς, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι καὶ ὁριστικόν. Θὰ γείνῃ δὲ ἀπὸ τὸ συμβούλιον τῶν δημοσίων ἔργων. Ὑπάρχουν ἄλλως τε καὶ ἀρκεταὶ ἐγγυήσεις ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ὁ κ. **Δ. Μπότσαρης** ἐρωτᾷ ἐὰν ἡ δήλωσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπέχει θέσιν ἐπισήμου ἑρμηνευτικῆς δηλώσεως.

Ὁ κ. **Ἰ. Μεταξᾶς.** Μάλιστα.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ δέχεται ὅπως ἡ δήλωσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας θεωρηθῇ ὡς ἐπίσημος ἑρμηνευτικὴ δήλωσις.

Ὁ κ. **Δ. Μπότσαρης** συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ καθορισμὸς τοῦ προγράμματος θὰ δεσμεύσῃ καὶ τὸν μέλλοντα ὑπουργόν. Ἐπροκάλεσα ὅμως τὰς δηλώσεις ταύτας διότι εἶχον φόβον μήπως δὲν ἐπαρκέσῃ τὸ δάνειον, ἀλλὰ κατόπιν τῶν ἱκανοποιητικῶν ἀπαντήσεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἀποσύρω τὴν τροπολογίαν μου καθὼς ὑποθέτω ὅτι θὰ ἠδύναντο καὶ οἱ κ.κ. συνάδελφοι νὰ ἀποσύρουν τὰς ἰδικάς των. Ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι ἡ Ἤπειρος ἔχει ἀνάγκην ζωτικῶν ἀρτηριῶν καὶ ταύτας θὰ ἦσαν αἱ ἑνοῦσαι αὐτὴν πρὸς τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θεσσαλίαν αἱ δὲ ὁδοὶ αὗται θὰ ἔφερον εἰς τὴν Ἤπειρον τὴν ζωὴν ἐκείνην ἧς ἀπεστερήθη διὰ τῆς ἀπωλείας τῆς Βορείου Ἠπείρου. Ὅταν αἱ ἀρτηρίαι αὗται συνεπληροῦντο θὰ ἐλάμβανε σπουδαίαν σημασίαν καὶ ἡ ἀρτηρία ἡ ἐξικνουμένη ἀπὸ Ἰωαννίνων εἰς Ἠγουμενίτσαν, ἀλλὰ καὶ μία ἄλλη ἀρτηρία θὰ ἦτο σπουδαιοτάτη ἡ ἀπὸ Ἰωαννίνων εἰς Δωδώνην. Ὑπάρχει δὲ διάταξις εἰς τὸ ἕτερον νομοσχέδιον περὶ δικαιωμάτων τῶν ἀρχαιολογικῶν τόπων. Φρονῶ ὅμως ὅτι τὸ συμβούλιον τῶν δημοσίων ἔργων, δὲν ἔχει πρόσωπον κατάλληλον νὰ καθορίζῃ τὴν ἀξίαν τῶν ἀρχαιολογικῶν τόπων καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐτροποποιεῖτο ἡ διάταξις αὕτη, οὕτως ὥστε προκειμένου περὶ ὁδῶν εἰς ἀρχαιολογικοὺς ἢ ἱστορικοὺς τόπους νὰ συνεπληροῦτο τὸ συμβούλιον τῶν δημοσίων ἔργων ἀπὸ τὸν καθηγητὴν τῆς ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου, τὸν τμηματάρχην τοῦ ἀρχαιολογικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ τὸν διευθυντὴν τῶν ξένων καὶ ἐκθέσεων, ἵνα ἅπαντες οὗτοι καθορίσουν τὴν ἀξίαν τῶν ἀρχαιολογικῶν τόπων ἀνεξαρτήτως χρόνου.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** λέγει ὅτι δέχεται νὰ περιληφθοῦν πλὴν τῶν ἀρχαιολογικῶν τόπων καὶ οἱ ἱστορικοὶ τοιοῦτοι καὶ νὰ γείνῃ μία ἐπιλογὴ ἀπὸ τὸ Συμβούλιον τῶν δημοσίων ἔργων συμπληρούμενον ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω προσώπων.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** λέγει ἡ διάταξις τῶν ἀρχαιολογικῶν τόπων ἐγένετο τῇ εἰσηγήσει τῆς ὑπηρεσίας τῶν ξένων καὶ ἐκθέσεων, ἔχει δὲ καταρτισθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐπιτροπὴ ἀρχαιολόγων, ἥτις θὰ ἠδύνατο νὰ διευκολύνῃ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας εἰς τὴν τροποποίησιν τῆς διατάξεως αὐτῆς.

Ὁ κ. **Δ. Μπότσαρης** συνεχίζων λέγει ὅτι καὶ εἰς τὸ ἕτερον νομοσχέδιον ὑπεβλήθησαν τροπολογίαι καὶ δὲν ἐπιμένει ἐπὶ τούτων, θὰ ἔπρεπεν ὅμως νὰ γίνῃ μία φραστικὴ διόρθωσις, οὕτως; ὥστε ἐκεῖ ὅπου ὁμιλοῦμεν περὶ ἐπαρχιῶν νὰ ἐννοοῦμεν καὶ τὰς ὑποδιοικήσεις. Καταλήγων λέγει ὅτι τὰ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδια δίδουσι τὴν ἀρίστην λύσιν ἐν μέτῳ τῶν δυστερειῶν εἰς τὰς ὁποίας εὑρισκόμεθα καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ περιβάλῃ διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης της τὰ νομοσχέδια ταῦτα, τὰ χαράσσοντα ἕνα σταθμὸν εἰς τὴν συγκοινωνιακὴν πολιτικήν.

Φωναί. Νὰ διακόψωμεν τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** λέγει ὅτι ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως ματαιώνει τὸ ἔργον τῆς ὁδοποιΐας καὶ τὴν εὐθύνην αὐτὴν δὲν δύναται νὰ τὴν ἀναλάβῃ. Ἂν θελήσωμεν νὰ ἐξηγήσωμεν εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ὅτι ἐθυτιάσαμεν τὸ ἔργον τῆς ὁδοποιΐας δι' ὀλίγας ὥρας ὕπνου, φρονῶ ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θὰ μᾶς καταδικάσῃ.

Ὁ κ. **Δ. Κατσάνος** κατέχομαι λέγει ἀπὸ ἀνησυχίας τὴν ὁποίαν θὰ συμμεριζθῶσιν ὅλοι οἱ ἀντιπροσωπεύοντες τὴν ὄπαιθρον χώραν, τὴν ὁποίαν τὴν ἐνθυμοῦνται ὅλοι ὅταν θὰ

τὴν φορολογήσουν. Προχωρῶν ἀναλύει τὰς γενομένας κατηγορίας ἐθνικῶν, ἐπαρχιακῶν καὶ κοινοτικῶν ὁδῶν, καὶ ἐρωτᾷ κατὰ τί χρησιμεύουν ὑπὲρ τῆς ὑπαίθρου χώρας αἱ φορολογίαι ὑπὲρ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων. Ἡ ἀδικία εἶναι ἔκδηλος διότι φορολογεῖται ὁ ὕπαιθρος λαὸς δι' ἀνταλλάγματα τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἀπολαύσῃ. Δὲν ἀντιτίθεμαι, ἐπιλέγει, εἰς τὰς βάσεις τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ θεωρῶ ὑποχρεωτίν μου ὅπως παρακαλέσω ἵνα δεχθῇ ἡ Κυβέρνησις ὅπως αἱ κοινότητες δι' ὧν δὲν διέρχεται ἐπαρχιακὴ ὁδὸς ἀποτελέσουν ἰδίον ταμεῖον εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν τοιοῦτον, ἵνα αἱ καταβαλλόμεναι εἰσφοραὶ των διατίθενται ὑπὲρ ἑαυτῶν.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς.** Εἶμαι, λέγει, ὑπὲρ τῆς συνάψεως δανείων διὰ τὴν κατασκευὴν ἐθνικῶν ὁδῶν, τὴν ἰδέαν ταύτην δὲν τὴν εἶχον ἄλλοτε, ἀλλὰ ἡ πεῖρα μὲ ἔπεισεν ὅτι εἶναι ματαιοπονία πᾶσα ἄλλη προσπάθεια πρὸς κατασκευὴν ὁδῶν. Σήμερον δυστυχῶς ἄλλον τρόπον δὲν βλέπω παρὰ τὴν σύναψιν δανείου διὰ κατασκευὴν ὁδῶν, μὲ τὸ σύστημα δὲ τοῦτο δυνάμεθα νὰ εἰμεθα ἐπαναπαυμένοι ὅτι θὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου. Βεβαίως τὰ σχόλια περὶ ἐκτελέσεως ἔργων δὲν θὰ λείψουν, ἀλλὰ ταῦτα πρέπει νὰ τὰ παρίδωμεν καὶ νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὸ ἔργον μας. Εἰς τὴν ἐπιτροπήν, συνεχίζει, διεφώνησα ὡς πρὸς τὸ σύστημα τῆς κατασκευῆς ἐπαρχιακῶν καὶ κοινοτικῶν ὁδῶν, διότι ἔχομεν τὸ διάταγμα περὶ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ὅπερ ὅμως δὲν ἐφηρμόσθη καὶ ὅπερ περιέχει διατάξεις περὶ ὁδοποιΐας ἀρτιωτάτας καὶ πλήρεις, ἐφόσον οἱ νόμοι ὡς νομικὰ πρόσωπα πλέον δύναται νὰ ἐκτελέσουν τὴν ὁδοποιΐαν, συναπῶς δυνάμεθα νὰ χωρίσωμεν τὴν ἐθνικὴν ὁδοποιΐαν ἀπὸ τὴν ἐπαρχιακὴν καὶ κοινοτικήν τοιαύτην καὶ ἐφόσον εἶναι δυνατὸν διὰ τῆς αὐτοδιοικήσεως νὰ ἐπιτύχωμεν ὁδοποιΐαν, διατί νὰ υἱοθετῶμεν ἤδη ἄλλα συστήματα;

Ἄλλως τε τοὐλάχιστον δι' ὅσους ἔζησαν ὑπὸ αὐτοδιοίκησιν, πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ὁ λαὸς μόνον διὰ τῆς αὐτοδιοικήσεως δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὰ στοιχειώδη ἀγαθὰ τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην. Εἶναι συνεπῶς εὐκολώτερον νὰ ὀργανώσωμεν τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν παρὰ τὰ Ταμεῖα τὰ Ἐπαρχιακὰ τὰ ὁποῖα ἐπιχειροῦμεν ἤδη νὰ ὀργανώσωμεν. Ὁ νόμος περὶ χαρακτηρισμοῦ Ἐθνικῶν ὁδῶν, ὅστις ἐψηφίσθη ἐπὶ τῆς Ὑπουργίας μου χαρακτηρίζει καὶ τὰς ἐθνικὰς καὶ τὰς στρατιωτικὰς καὶ τὰς ἀγούσας εἰς ἀρχαιολογικοὺς τόπους ὁδούς. Συνεπῶς εὐκολώτερον θὰ ἦτο νὰ ἀποχωρισθῇ τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ νομοσχεδίου καὶ τὸ δεύτερον νὰ ἀποτελέσῃ τὸ δάνειον.

Ι. Μεταξᾶς. Ὅταν τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν ἡ αὐτοδιοίκησις δὲν θὰ ὑπάρξῃ δυσχέρεια νὰ ἀναλάβῃ αὕτη τὰ καθήκοντα τῆς ὁδοποιΐας.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** ἀπαντᾷ ὅτι θὰ ὑπάρχουν πάντοτε δημιουργημένα τὰ Ἐπαρχιακὰ Ταμεῖα. Καταλήγων δηλοῖ, ὅτι ταύτην τὴν ἀντίρρησιν εἶχεν ὅσον ἀφορᾷ τὸ προτεινόμενον ζήτημα.

Ν. Δαρβέρης. Αἱ προσπάθειαί μας, λέγει, στρέφονται πῶς νὰ γίνῃ ὁδοποιΐα πραγματική, ἀποσοβουμένης τῆς καταχρήσεως τῶν χρημάτων τοῦ λαοῦ καὶ τῆς μετοχετεύσεως αὐτῶν εἰς τὰ θηλάκια διαφόρων ἐπιτηδείων, οἱ ὁποῖοι συνήθως ἐμφανίζονται καὶ ὡς εὐεργέται, ὅπως ἄλλοτε ἔγινε μὲ τὸ Μονοπώλιον τῆς σταφίδος, τὸ ὁποῖον ἀπεσοβήθη καὶ ἐσώθησαν ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῶν οἱ σταφιδικοὶ πληθυσμοί διότι ὑπῆρχεν ἐν τῇ Βουλῇ ἡ μεγάλη φυσιογνωμία τοῦ Δ. Γούναρη. Ἀτυχῶς ἐν τῇ μεταπολεμικῇ περιόδῳ οἱ ἐκμεταλλευταὶ ἐπληθύνθησαν καὶ τὸ ἀτυχὲς δημόσιον λεηλατεῖται ἐντατικῶς χωρὶς ὁ ἄτυχὴς λαὸς νὰ ἀπολαμβάνῃ ἀνταλλάγματα διὰ τὰ χρήματά του. Οἱ μαχόμενοι συνεπῶς κατὰ τῶν τοιούτων ἐκμεταλλευτῶν δὲν εἶναι ὀπαδοβρομικοί, δὲν εἶναι ἀληθές ὅτι δὲν θέλουν νὰ γίνῃ ἡ ὁδοποιΐα, ἀποβλέπουν μόνον πῶς διὰ τῶν προσπαθειῶν των θὰ ἐξασφαλισθῇ μία πραγματικὴ ὠφέλεια εἰς τὸν τόπον ἐφ' ὅσον ὁ τόπος θὰ πληρώσῃ. Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τὰ προκείμενα νομοσχέδια καθ' ἡμᾶς δὲν θὰ καταλήξουν εἰς ἄλλο τι παρὰ νὰ πλουτίσῃ εἷς καὶ μόνος ἐργολάβος καὶ ἐπιχειρηματίας, ὅστις εἶναι γνωστός, καὶ περὶ τούτου τόσην λέγοντα.

Ν. Μπακόπουλος. Αἱ φῆμαι τῶν τριῶν εἶχον φθάσει καὶ εἰς τὰ ὦτα τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου εἶναι σαφεῖς, δίδουσαι τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀπορρίψῃ ἢ νὰ δεχθῇ τοὺς ὅρους ἂν εἶναι συμφέροντες. Οὐδεμίαν σύμβασιν ἐγκρίνει ἡ Βουλὴ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Ν. Δαρβέρης** συνεχίζων λέγει ὅτι κατὰ τὴν ἐνεργηθεῖσαν δημοπρασίαν, ἀπεκλείσθησαν δύο προσφερταὶ καὶ ἔμειναν μόνον οἱ Μακρῆς καὶ Πρεζάνης.

Ἰ. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὄντως ἔγινεν ὁ συναγωνισμὸς τὴν 17 Αὐγούστου συγκαταθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐξ ὑποδοτήσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐντὸς τῶν χρονικῶν ὁρίων τοῦ νομοσχεδίου. Ἐκτὸς προσελθόντων τεσσάρων οἱ δύο δὲν ἦταν ἐν τάξει, εἰς δὲ προσῆλθε μετὰ τὴν κεκανονισμένην ὥραν, κατὰ τὴν διακήρυξιν καὶ ἐν τούτοις ἐξέδωκα ἀπόφασιν καὶ διέταξα τὴν Δ'ην Δημ. Ἔργων νὰ παραλάβῃ τὴν προσφοράν. Ὁ ἕτερος τῶν προσφερτῶν δὲν κατέθεσε τὴν ὡρισμένην ἐγγυοδοσίαν καὶ κατ' ἀνάγκην δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτός διότι θὰ διεμαρτύροντο οἱ ἄλλοι, θὰ παρείλκον δὲ ἄλλως τε καὶ οἱ ὅροι τῆς διακηρύξεως. Ἡ δημοπρασία ἐξ ἄλλου ἔχει δηλοποιηθῇ εὐρύτατα, καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ οὐδεὶς ἄλλος προσῆλθε παρὰ ἐκεῖνοι περὶ τῶν ὁποίων σᾶς ἀνέφερον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς φήμας αἵτινες κακοβούλως κυκλοφοροῦν εἶναι γνωστὸν ὅτι κανεὶς εἰς τὴν χώραν μας ἀποπεραθεὶς νὰ ἐκτελέσῃ μεγάλα ἔργα δὲν ἔμεινεν ἀπροσκοφάντητος. Παράδειγμα ἔστωσαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἱδρυταὶ τοῦ Παρθενῶνος, οἵτινες ἀπέθανον συκοφαντημένοι ὡς καταχραπταί, καὶ τὸ μὲν ἔργον των ἔμεινε καὶ μένει ἀθάνατον, ἐνῷ οἱ συκοφάνται των ἔμειναν ὡς ὤφειλεν ἄγνωστοι καὶ περιφρονημένοι. Ἀλλ' εἰς τοὺς τελευταίους χρόνους μήπως ὁ μέγας Τρικούπης, ὁ πρωτοστατήσας καὶ συνεργήσας εἰς τόσα ἔργα πολιτισμοῦ δὲν κατεσυκοφαντήθη; Καὶ διὰ τὸ προκείμενον ἔργον τὰ ἴδια θὰ λεχθοῦν. Ἀλλὰ εἰς τοὺς συκοφάντας δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ δίδῃ προσοχήν. Θὰ κατέχουν πάντοτε τὴν θέσιν ἡ ὁποία τοὺς ἀνήκει. (Χειροκροτήματα, ἀντεγλήσεις, θόρυβος).

Ν. Δαρβέρης. Ἐγὼ δὲν ἔφερα τὰς φήμας τῶν τριῶν ἐνταῦθα. Ἐξέθεσα ὅτι ἐγράφησαν εἰς τὸν Τύπον καὶ δὲν διεψεύσθησαν.

Θ. Χρυσοβέργης. Θὰ ἔχετε τὰς ἀρὰς τοῦ ἔθνους ἂν ματαιωθῇ τὸ ἔργον τῆς ὁδοποιΐας.

Ν. Δαρβέρης. Ἐλπίζω νὰ ἔχω τὴν εὐγνωμοσύνην του ἐφ' ὅσον ἀγωνίζομαι νὰ μὴ ἀπολεσθοῦν τὰ χρήματα τοῦ λαοῦ. Συνεχίζων λέγει ὅτι οἱ ἀπολειπόμενοι προσφερταὶ εἶχον ἐγγύησιν 8 ἑκατομ. καὶ ἐφ' ὅσον ἡ δημοπρασία ἦτο καὶ διὰ μικρότερα τμήματα ὠφειλον νὰ γίνουν δεκτοί.

Ἰ. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἡ διακήρυξις δὲν κάμνει τοιαύτας διακρίσεις. Ὁρίζει τί ποσὸν θὰ καταβάλῃ ὁ προσφερτής. Καὶ εἴτε ἡ Ἐπιτροπή, εἴτε ὁ Ὑπουργὸς παρεβίαζον ἐν τούτῳ τὴν διακήρυξιν θὰ διέπραττον πρᾶξιν σκανδαλώδη.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ συγκατετέθη διὰ τὴν διακήρυξιν, διὰ νὰ ἐπισπεσθῇ τὸ ἔργον.

Ἰ. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Καὶ διάφορα μικρὰ ἔργων ἀξίας 375 ἑκατ. δραχ. ἐγγύησις 10 ἑκατ. δραχ. δὲν εἶναι μεγάλη.

Ὁ κ. **Ν. Καμπάνης.** Ἐρωτᾷ ἂν μόνον οἱ προσελθόντες θὰ συναγωνισθοῦν.

Ἰ. Μεταξᾶς. Μόνον αὐτοί. Ἀλλὰ δύναται τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον νὰ τοὺς ἀπορρίψῃ ὅλους.

Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. **Μουτζουρίδη**

Ὁ κ. **Ἰ. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), ἀπαντᾷ ὅτι ὁ διευθυντὴς ἐβράδυνεν νὰ ἔλθῃ ἀλλ' ἔλαβε γνῶσιν τῶν προτάσεων, ἐδέχθη αὐτὰς καὶ οὐδεμία διαμαρτυρία ὑπάρχει.

Ὁ κ. **Ν. Δαρβέρης,** συνεχίζων λέγει ὅτι ἐκ τῆς μελέτης

τῶν ὅρων τοῦ δανείου ἐξάγεται ὅτι ἡ Ἑταιρεία θὰ κάνῃ δάνειον μέχρις 6 ἑκατομμυρίων λιρῶν, χωρὶς νὰ τὸ διαθέσῃ ὅλον ἀμέσως, θὰ πληρώνῃ ὅμως τὸ Κράτος ἐτησίως περὶ τὰ 250 ἑκατομμύρια ἐπὶ 60 ἔτη. Ἐναντι τοιούτου κολοσσιαίου ποσοῦ ἡ Ἑταιρεία θὰ κάμῃ ἔργα μόνον 6 ἑκατομμυρίων λιρῶν. Συνεχίζων ἀναφέρεται εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Μπακοπούλου λεχθέντα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπόθεσιν τῆς ὑδρεύσεως καθ' ἣν ἡ Ἐπιτροπὴ προσεπάθησε νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν συναγωνιζομένων ὅπως βελτιωθῶσιν οἱ ὅροι.

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** λέγει ὅτι δὲν εἶπεν τοῦτο, ἀλλ' ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐδέχθη τὰς προτάσεις τοῦ Μακ. Ἀρθουρ καίτοι ἐκπροθέσμως. Ἡμεῖς δὲ οἱ βουλευταὶ ἐὰν εἴχομεν τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ σύμβασις δὲν ἦτο καλὴ θὰ κατεψηφίζομεν τὴν Κυβέρνησιν ὅπως καὶ τώρα θὰ ἐπράττομεν τὸ ἴδιον ἐὰν εἴχομεν τὴν γνώμην ταύτην.

Ὁ κ. ***Ν. Δαρβέρης***. Συνεχίζων λέγει, ὅτι τὸ ἔγγραφον τοῦ τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τὸ ὁποῖον κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς συμβάσεως ἔχει ὑπογραφὴ ὑπὸ προσώπου συνδεομένου μὲ τὸν Μακρῆν.

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος***. Παρέχει τὴν πληροφορίαν ὅτι εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν διεβιβάσθη ἡ ἐπιθυμία τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου ὅπως πρὸ τῆς λήψεως οἱασδήποτε ἀποφάσεως εἰσακουσθῇ καὶ ἡ ἰδική του γνώμη. Τοῦτο καὶ ἐγένετο. Τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον συνῆλθεν εἰς πολυπληθῆ συνεδρίασιν, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ καθ' ἣν συνετέχθη τὸ πρὸς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἔγγραφον.

Ὁ κ. ***Ν. Δαρβέρης*** ἀναγιγνώσκει ἔγγραφον μελῶν τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου καθ' ὃ ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἡ ὑπογράψασα τὸ περὶ οὗ πρόκειται δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τοιούτου θέματος διότι δὲν εἶχε τὴν ειδικότητα ταύτην. Ἀλλά, λέγει, τί ἐζητήσαμεν Κύριοι; Ἐρώτων οἱ ἐργολάβοι θὰ ἐκτελέσουν τὰ ἔργα οἱασδήποτε καὶ ἂν τὰ πάρῃ ἐζητήσαμεν νὰ μὴ ἀποκλεισθῇ τὸ Σωματεῖον τῶν Ἐργολάβων. Ἀναγιγνώσκει ἀκολούθως ἔγγραφον τοῦ Συλλόγου τῶν Πολιτικῶν Μηχανικῶν, καθ' ὃ ἡ δημοπρασία θὰ εἶναι λίαν ἐπιζημία ἐφόσον ἤθελεν ἐνεργηθῇ συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα τῶν νομοσχεδίων ὅσον ἀφορᾷ τὸ δάνειον. Ἄλλως τε ἐφόσον πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ θεσμὸς τῆς αὐτοδιοικήσεως θὰ ἦτο ὀρθὸν νὰ ἀφεθῇ ἵνα ρυθμισθῇ τὸ ζήτημα τῆς ὑδροπτίας μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ τούτου. Περαίνων λέγει, ὅτι ἡ ἀνεβυλὴ τοῦ Νομοσχεδίου θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα νὰ γνωσθῇ ὅτι οἱ ὑπὲρ αὐτῆς κηρυχθέντες οὐδὲν ἄλλο ἐσκόπουν παρὰ τὴν περιφρούρησιν τοῦ Δημοσίου.

Ὁ κ. ***Σ. Σωτηριάδης*** λέγει, ὅτι ἡ ἀτυχὴς μας χώρα πρόκειται φαίνεται νὰ διανύσῃ μετ' οὐ πολὺ μεγάλην περίοδον πλούτου, ἀφοῦ μετ' ὀλίγον οἱ κ. κ. Ὑπουργοὶ ἀπέρχονται εἰς Γενεύην ὅπως διαπραγματευθοῦν δάνειον 9 ἑκατομμυρίων λιρῶν. Καὶ ἐνῷ διὰ τὸ δάνειον τοῦτο ἐπιβαρύνεται ὁ λαὸς μεγάλως, διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου παρέχεται τὸ δικαίωμα τῆς συνάψεως χάριν τῆς ὁδοποιΐας ἑτέρου δανείου 6 ἑκατομμυρίων λιρῶν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ὁποίων θὰ ἐπιβληθῶσιν νέαι φορολογίαι. Ἀναγιγνώσκει σχετικὴν ἔκθεσιν τοῦ Γεν. Λογιστηρίου ἐν τῇ ὁποίᾳ ρητῶς ἀναφέρεται ὅτι οὐδεμία πρόνοια λαμβάνεται διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δανείου τούτου καὶ ὅτι οὐδὲν ἑπομένως δύναται νὰ προβλεφθῇ. Προκειμένου περὶ μιᾶς τοιαύτης ἐργασίας ὀφείλει ὁ διενεργησόμενος συναγωνισμὸς νὰ εἶνε εὐρύτατος ἵνα λάβουν μέρος ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότεροι, νὰ μὴ περιορισθῇ δὲ μόνον μεταξὺ τῶν ἤδη συμμετασχόντων, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ Ἑταιρεία Μακρῆ ὡς ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων τοῦ Διευθυντοῦ τῶν ἀμέσων φόρων ἐξάγεται εἶναι κακόπιστος, διότι ἀπέκρυψε τὸ πρόσωπον τῶν ἐκτάκτων αὐτῆς κερδῶν.

(Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἀνταλλαγεισῶν φράσεών τινων μεταξὺ τοῦ ὁμιλοῦντος Βουλευτοῦ κ. Σωτηριάδη καὶ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Σ. Γάτου, ὁ κ. Σωτηριάδης κατέρχεται τοῦ Βήματος).

Ὁ κ. ***Γ. Καρπετόπουλος***. Καλεῖται ἵνα ἀγορεύσῃ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Ι. Μουντζουρίδης***. Λέγει, ὅτι εἰς τῶν κ. κ. Βουλευτῶν ἐξύβρισε τὸν κ. Σωτηριάδην καὶ ἑπομένως ὁ κ. Πρόεδρος ὀφείλει νὰ καλέσῃ τὸν ἐν λόγῳ Βουλευτὴν ἵνα ἀνακαλέσῃ τὴν φράσιν του.

Ὁ κ. ***Ἀντιπρόεδρος*** λέγει, ὅτι λόγῳ τῆς ὥρας ἐπικρατεῖ νευρικότης ἐν τῇ Βουλῇ, εἰς τοῦτο δὲ ὀφείλονται αἱ ἀντεγκλήσεις.

Ὁ κ. ***Γ. Μερκούρης*** λέγει ὅτι ὁ τρόπος καθ' ὃν ψηφίζονται τὰ νομοσχέδια ἐξήγειρε τὴν συνείδησιν τῶν κ.κ. Βουλευτῶν τῆς ἀξιᾶς. Εἶναι ἐκτὸς θεμιτῶν ὑποστηικτῶν τοῦ νομοσχεδίου ἀλλὰ δεδομένου ὅτι αἱ παρούσαι ἐργασίαι τῆς Βουλῆς ἀφεώρων οἰκονομικὰ μέτρα δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ψηφισθῶσι κατ' αὐτὰς νομοσχέδια τοιαύτης σημασίας ἐπιτροχάδην, τὰ ὁποῖα οὐδεὶς Βουλευτὴς ἐγνώριζεν ὅτι θὰ συζητηθῶσιν ἀπόψε. Πάντως τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὅτι τοιαῦτης σημασίας νομοσχέδια δὲν δύνανται νὰ ψηφίζωνται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ μεταχειρισθῶμεν πᾶν μέσον διὰ νὰ ματαιώσωμεν τὴν ψῆφιν αὐτῶν.

Συνεχίζων ἀξιοῖ ὅπως ὁ κ. Πρόεδρος καλέσῃ τὸν κ. Βουλευτὴν νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν φράσιν ἣν ἐξέφερεν.

Σ. Γάτος. Νὰ ἀνακαλέσῃ πρῶτον ὁ κ. Σωτηριάδης τὴν φράσιν του. Μὲ ἀπεκάλεσε ἀγράμματον.

Σ. Σωτηριάδης. Διαμαρτύρομαι, δὲν ὕβρισα κανένα, διότι οὐδέποτε εἶνε δυνατὸν νὰ ἐκφύγῃ ἀπὸ ἐμὲ οἱασδήποτε ὕβρις.

Ὁ κ. ***Ν. Βελέντζας***. Λέγει ὅτι μετὰ τὰς δοθείσας ἐξηγήσεις δὲν ὑφίσταται πλέον ζήτημα.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι κατόπιν τῶν ἐξηγήσεων τὰς ὁποίας ἔδωσε ὁ κ. Σωτηριάδης, ἔχει καθῆκον ὁ κ. Γάτος νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν φράσιν του.

Ὁ κ. ***Σ. Γάτος*** ἀποχωρεῖ.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** λέγει ὅτι ἐπειδὴ ὁ κ. Γάτος δὲν ἀνακαλεῖ τὴν φράσιν του ἀνακαλεῖται εἰς τὴν τάξιν καὶ διατάσσει τὴν ἀναγραφὴν τῆς ἀνακλήσεως εἰς τὰ πρακτικά.

Ὁ κ. ***Γ. Καρπετόπουλος*** καλεῖται ὅπως συνεχίσῃ τὴν ἀγόρευσίν του.

Ὁ κ. ***Ι. Κίνιας*** λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν ἐπ' ἄπειρον καὶ ἄνευ διακοπῆς νὰ παρατείνεται ἡ συζήτησις διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ ὑποβάλῃ ἔνστασιν ἀπαρτίας.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον ζήτημα ἀπαρτίας.

Ὁ κ. ***Β. Σαγιᾶς*** λέγει ὅτι οὐδέποτε κατηργήθη τὸ δικαίωμα τῶν Βουλευτῶν ὅπως ὑποβάλλωσιν ἔνστασιν ἀπαρτίας. Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη οὐδαμοῦ τοῦ Συντάγματος ἀναγράφεται.

Ὁ κ. ***Δ. Μπαμπάκος*** λέγει ὅτι εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἀπαρτίας κατηργήθη, διότι ἐφόσον κατηργήθη ἡ διάταξις τοῦ παλαιοῦ Συντάγματος, ἡ ἀπαιτοῦσα ὡρισμένον ἀριθμὸν Βουλευτῶν πρὸς συζήτησιν εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ ἔννοια τῆς ἀπαρτίας ἐξέλιπε τελείως, καὶ ὅτι δὲν ἀπετελεῖ πλέον αὕτη παρὰ μόνον μίαν ἱστορικὴν ἀνάμνησιν.

Ὁ κ. ***Β. Σαγιᾶς*** λέγει ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς ἀπαρτίας δὲν δύναται νὰ καταργηθῇ ἄνευ κλονισμοῦ τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐτέθη ἵνα δύναται ἡ ἀνιπολίτευσις νὰ ἀσκῇ τὰς ἐργασίας αὐτῆς. Συνεχίζων ἀναγινώσκει τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 45 τοῦ Συντάγματος, ἥτις ἀναθέτει εἰς τὸν κανονισμὸν τὸν καθορισμὸν τοῦ τρόπου τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς. Ἡ διάταξις, λέγει, τοῦ ἄρθρου 48, ὁμιλεῖ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψήφων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεως, ἀλλ' οὐδεμία διάταξις ὑπάρχει καταργήσασα τὴν διάταξιν περὶ παραπομπῆς εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐγεννήθη τοιοῦτον ζήτημα καὶ ἐδόθη ἐρμηνεία ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐγερθῇ ἔνστασις ἀπαρτίας. Ὅταν ἐψηφίσαμεν τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος εἴχομεν ὑπ' ὄψιν νὰ καταργήσωμεν τὴν διάταξιν περὶ ἀπαρτίας.

Ὁ κ. ***Δ. Μπαμπάκος*** λέγει ὅτι ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐμφαίνεται ὅτι τὴν σχετικὴν τροποποίησιν τῆς διατάξεως περὶ ἀπαρτίας ὑπέβαλεν ἐκ μέρους τοῦ κόμματος τῶν συντηρητικῶν δημοκρατικῶν ὁ κ. Μαρῆς, δικαιολογῶν αὐτὴν ἵνα ἀποφευχθῇ ἡ πλημμὴ τῶν ἐνστάσεων περὶ ἀπαρτίας. Ἡ τροπολογία αὕτη ἐγένετο τότε δεκτὴ κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται νὰ ἐγερθῇ ζήτημα ἀπαρτίας.

Ὁ κ. ***Ι. Κίνιας*** λέγει ὅτι ὁ κ. Μπαμπάκος ἀνέφερε τί συνεζητήθη περὶ τοῦ ἄρθρου 48 ἐν τῇ ἐπιτροπῇ, ἀλλὰ αἱ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ συζητήσεις δὲν εἶνε ἀπόφασις τῆς Βουλῆς, ἀλλοίμονον δὲ ἐὰν θὰ ἔπραττεν ἑκάστοτε νὰ ἀναπρέχωμεν εἰς τὰς γνώμας τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν. Καὶ ἐξήτασε μὲν ὁ κ. Μπαμπάκος τὸ ἄρθρον 48 ἀλλὰ δὲν ἀνέφερε τίποτε περὶ τοῦ ἄρθρου 45, τὸ ὁποῖον παραπέμπει εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, εἰς τὸν ὁποῖον κανονισμὸν ὑφίσταται ἡ διάταξις περὶ ἀπαρτίας.

Ὁ κ. ***Π. Μερλόπουλος*** λέγει ὅτι μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος ζήτημα ἀπαρτίας δὲν ὑπάρχει, ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἐν τῷ κανονισμῷ ὑπάρχει διάταξις περὶ ἀπαρτίας δὲν εἶνε σοβαρὸς διότι ὁ κανονισμὸς εἶνε ἀπότοκος τοῦ Συντάγματος καὶ δὲν δύναται νὰ ἀντιβαίνῃ πρὸς αὐτόν. Διὰ τὸ γόητρον, λέγει, τῆς Βουλῆς δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἀπόπειρα ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου.

Α. Παπαναστασίου. Τὸ ὅτι ἀπεδέχθη ἡ Βουλὴ ὅτι μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος αὐτοδικαίως καὶ ὁ κανονισμὸς προσηρμόσθη πρὸς αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐνῷ ὁ κανονισμὸς ὁρίζει τρεῖς ἀναγνώσεις διὰ τὴν ψήφισιν τῶν νομοσχεδίων, ἤδη ταῦτα συμφώνως τῷ συντάγματι ψηφίζονται εἰς δύο μόνον ἀναγνώσεις. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ μὲ τὴν διάταξιν περὶ ἀπαρτίας, δὲν εἶχε δὲ ἀνάγκην τὸ Σύνταγμα νὰ ἀναγράψῃ ὅτι καταργεῖται ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ κανονισμοῦ.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι ὅλον τὸ ζήτημα εἶνε ζήτημα ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ Συντάγματος. Δηλαδὴ ποία εἶναι ἡ ἔννοια τῆς τροποποιήσεως τῆς διατάξεως τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου τοῦ παλαιοῦ Συντάγματος. Ἡ ἔννοια τῆς τροποποιήσεως εἶναι ὅτι ἀπαιτεῖται ὡρισμένος ἀριθμὸς βουλευτῶν διὰ τὰς ἀποφάσεις χωρὶς νὰ ἀπαιτεῖται τοιοῦτος καὶ διὰ τὰς συζητήσεις. Δὲν ὑπάρχει δὲ κανεὶς λόγος νὰ τροποποιήσωμεν τὴν ἑρμηνείαν αὐτήν. Ὡς πρὸς τὸ λεχθὲν ὅτι ἐν τῷ κανονισμῷ ἀναγράφεται διάταξις περὶ ἀπαρτίας, εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ κανονισμὸς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Συντάγματος, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξέλθῃ οὗτος τῶν συνταγματικῶν ὁρίων.

Ὁ κ. ***Σ. Οἰκονομίδης*** λέγει ὅτι ἡ ἔννοια τῆς ἐπελθούσης τροποποιήσεως τοῦ Συντάγματος ἦτο νὰ καταργηθῇ ἡ ἀπαρτία, αὐτὸ τοὐλάχιστον μᾶς δίδουν τὰ πρακτικὰ καὶ ἀφοῦ κατὰ τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ αὐτὴ εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ Συντάγματος αὐτοδικαίως κατηργήθη καὶ ὁ κανονισμὸς ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ.

Ὁ κ. ***Ι. Κίνιας*** λέγει ὅτι τὸ ἄρθρον 48 θὰ μᾶς ὤθει ἀναμφισβητήτως εἰς τὰς ἐκτεθείσας ὑπὸ τῶν ἀντιφρονούντων ἀντιλήψεις, ἀλλὰ ἔχομεν ἐκ παραλλήλου καὶ τὸ ἄρθρον 45 τοῦ Συντάγματος καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς Βουλῆς ἐν ἰσχύϊ. Πάντως ζητοῦμεν ἵνα ἡ Βουλὴ δώσῃ ἐπίσημον ἑρμηνείαν ἐπ' αὐτοῦ διότι εἶναι ζήτημα νομικόν.

Ὁ κ. ***Γ. Καρπετόπουλος*** λέγει ὅτι τοιαύτη ἑρμηνεία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δοθῇ, διότι ἐφ' ὅσον βουλευτής τις δὲν παρέσχη κατὰ τὴν συζήτησιν δὲν δύναται νὰ μορφώσῃ γνώμην καὶ ν' ἀποφασίσῃ. Καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια καὶ τὸ συμφέρον τοῦ Κοινοβουλίου ἐπιβάλλει νὰ παρακολουθῇ τὰς συζητήσεις ὡρισμένος ἀριθμὸς Βουλευτῶν.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἂν ἐπιθυμῇ ἢ ὄχι ἀναστάσεως δέχεται ὅτι ἡ ὑποβληθεῖσα ἔνστασις ἀπαρτίας εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ Σύνταγμα.

Ὁ κ. ***Γ. Μερκούρης*** ἐρωτᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν δύναται αὕτη νὰ ἑρμηνεύσῃ ἑκάστοτε κατὰ τὸ δοκοῦν τὸ Σύνταγμα.

Πολλοὶ Βουλευταί ζητοῦσι ν' ἀναγνωσθῇ ὁ κατάλογος.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** παρατηρεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει σχετικὴ πρότασις.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι ἐφ' ὅσον ἐγείρεται ἀμφισβήτησις ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας πρέπει ὑποχρεωτικῶς νὰ διεξαχθῇ αὕτη δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Καλοῦνται μετὰ τοῦτο ὡς ψηφολέκται οἱ Βουλευταὶ κ. κ. ***Κ. Καλκάνης*** καὶ ***Ι. Μουντζουρίδης*** ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὁποίων ἄρχεται ἡ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία, τοῦ ζητήματος τεθέντος οὕτω: Οἱ δεχόμενοι τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ὑποβληθείσης προτάσεως λέγουσι «ναί» οἱ δὲ μὴ δεχόμενοι αὐτὸ λέγουσι «ὄχι». Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης διαλογῆς προέκυψε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα.

Ἐψήφισαν ἐν ὅλῳ 112, εἶπον ναὶ 102, εἶπον ὄχι 3 καὶ ἠρνήθησαν ψῆφον 7 συμφώνως πρὸς τὰ παρατιθέμενα πρωτόκολλον.

Κ. Ἀγγελόπουλος	..	Ἠλίας Ἀποσκίτης	..
Ν. Ἀμηρᾶς	..	Θ. Γρηγορίου	..
Μιχ. Ἀργυρόπουλος	..	Γ. Μπακόπουλος	..
Χαρ. Βοζίκης	..	Ν. Μπακόπουλος	Ν
Γ. Γεωργιάδης	..	Δ. Ηλιόπουλος	..
Κ. Δεμερτζῆς	..	Θεόδ. Τουρκοβασίλης	Ν
Α. Δουλγερίδης	..	Α. Τρομάνης	..
Γ. Ἐμπειρίκος	..	Ν. Τριανταφυλλάκος	..
Ἐμ. Ἐμμανουηλίδης	Ν	Σπυρ. Τσακόπουλος	..
Ἰωάν. Καλογερᾶς	..	Σ. Ἀνδρεαδάκης	Ν
Ν. Κρανιωτάκης	Ο	Ἰωάν. Κύπας	..
Χρ. Λυδᾶς	Ν	Λουκ. Κουτσοπέταλος	Ν
Θ. Νικολούδης	Ν	Μ. Μαντᾶς	Π
Γ. Μερκούρης	..	Γεώργ. Μιχιὸς	Ν
Δ. Μπαμπάκος	Ν	Π. Νικολαΐδης	..
Ἰωάν. Ράλλης	..	Γεώργ. Πεσματζόγλου	..
Ἀντ. Στρατηγόπουλος	Ν	Α. Ἀγγελόπουλος	..
Π. Τσιτσελλῆς	..	Τ. Ἀναστασίου	Ν
Γ. Ἀθανασιάδης	Ν	Κ. Γκότσης	..
Γ. Ἀλεξανδρόπουλος	..	Κ. Γόντικας	..
Γ. Καλαντζόπουλος	Ν	Ἰωάν. Γιαννόπουλος	Ν
Ἰ. Κανναβὸς	..	Α. Μάρκου	Ν
Δ. Κατσάνος	Ν	Ἀνδρ. Μιχαλακόπουλος	..
Γ. Καφαντάρης	Ν	Δ. Μπούκουρας	..
Ἰωάν. Νικολίτσας	Ν	Σ. Πολυζωγόπουλος	Ν
Ἰωάν. Παπαϊωάννου	..	Β. Κανακάρης Ρούφος	Π
Σπυρ. Τριανδρίης	Ο	Βασίλειος Σαγιᾶς	..
Γ. Τσακνάκας	Ν	Ἀνδρ. Στεφανόπουλος	..
Ἰωάν. Τσιγκάλης	..	Ἰ. Σισίνης	..
Α. Γρηγοριάδης	..	Δ. Στεφανόπουλος	..
Δ. Δημάδης	Ν	Γ. Βοραζάνης	..
Γ. Παπαπαράσχος	..	Κ. Γεωργαντόπουλος	..
Α. Χατζηνώτας	..	Γ. Ζερβὸς	Ν
Ἀπ. Ζούζουλας	..	Α. Θεοδωρίδης	..
Σπυρ. Ἡλιόπουλος	..	Κ. Κωνσταντινίδης	Π
Γ. Καρπετόπουλος	..	Α. Λαμπρινίδης	..
Γ. Μηναΐδης	Ν	Κ. Ὀρφανὸς	..
Ἰ. Μουντζουρίδης	Ο	Χ. Πανταζίδης	..
Π. Πετρίδης	..	Χ. Παπάζογλου	Ν
Σπ. Στάης	..	Α. Παπαναγιώτου	Ν
Π. Τσαλδάρης	..	Α. Χατζηλάκος	Π
Κ. Τσαλδάρης	Ν	Β. Χατζηλίας	..
Ἀθ. Χριστόπουλος	..	Κ. Βλαχοθανάσης	Ν

Ι. Βογιατζῆς	Γ. Μπούσιος	Α. Τσιῶκος ..... Ν	Σωτ. Χητζηγιάκης .... ..
Θ. Κακαρᾶς	Η. Παπαδόπουλος .. Ν	Θ. Χαβίνης ..... Ν	Φ. Χρηστουδῆμος .. ... Ν
Σ. Οἰκονομίδης ..... Ν	Κωνστ. Ἀλαβᾶνος .... Ν	Κ. Καλκάνης ..... Ν	Α. Ψάρρας ....
Θ. Παπαστρατῆς	Δ. Βοκοτόπουλος	Μ. Τσαρλαμπᾶς	Ι. Μάνος ....
Π. Χατζηπάνος ..... Ν	Μ. Δερλερὲς	Β. Σκουλᾶς	Ἀθ. Μιαούλης ....
Δ. Βοῦλτζος	Κ. Ἐμπειρίκος	Ε. Φωτάκης	Σ. Σαχτούρης ....
Θ. Γοῦσκος	Π. Εὐριπαῖος	Χασὰν Ἀγᾶ Ζαδὲ Μου-	Ν. Βελέντζας ..... Ν
Ν. Κολυβᾶς	Ν. Καμπάνης	σταφᾶ	Σ. Γάτος ..... Ν
Ἐμ. Λούντζης ..... Ν	Η. Καμπάνης	Ἀν. Μπακάλμπασης .... Ν	Ἰωάν. Εὐταξίας ....
Ἀντ. Γαλανάκης ..... Ν	Περ. Μαζαράκης	Χαβουζ-Ὀσμᾶν ..... Ν	Σπυρ. Κρεμεζῆς ..... Ν
Γ. Κοκκινάκης ..... Ν	Κ. Ναυπλιώτης ..... Ν	Σουκρῆ-Μαμούτ-Ὀγλοῦ Ν	Εὐστ. Μαλαμίδας ....
Γ. Μαρῆς	Θ. Βαρβιτσιώτης ..... Ν	Φεχμῆ Χασὰν βέη Ζαδὲ ..	Χ. Στεργιόπουλος ..... Ν
Β. Μεϊμαράκης ..... Ν	Ν. Δ. Κουμάνταρος	Κ. Τελωνίδης	Ἰ. Τζίβας ....
Ι. Περδικογιάννης	Π. Παπαδᾶτος	Ἀθ. Σινόκας	Θαλῆς Τσιριμῶκος .... ..
Κ. Πολυχρονάκης ..... Ν	Π. Πετρακᾶκος	Νικόλ. Βλιᾶμος ..... Ν	Δ. Χατζῖσκος ....
Γ. Φραγκουδάκης	Γ. Φικιώρης ..... Ν	Σ. Μανταφούνης	Ι. Βαλαλᾶς ....
Δημ. Ἀμπατζόπουλος ..	Ἀ. Ἀποστολίδης	Θεμ. Σοφούλης ..... Ν	Φ. Δραγούμης ..... Ν
Ι. Ἰ. Ἄμποτ	Ε. Γκλαβάνης	Ἐμ. Χατζηδάκης	Ν. Κυριακόπουλος .... ..
Θ. Ἀνδρεάδης	Α. Εὐφραιμίδης	Π. Ἀλεξίδης	Σ. Λιούμπης ..... Ν
Ἀλ. Βουτυρᾶς ..... Ν	Β. Ζησιάδης	Α. Ἀργυρὸς	Γ. Μόδης ..... Ν
Ζ. Βεντούρας ..... Π	Κωνστ. Θέος	Δ. Δούκας ..... Ν	Δ. Τζίμας ..... Ν
Ν. Δαρβέρης	Ἀλ. Ἰωαννίδης ..... Ν	Α. Λαζαρίδης	Ἀλ. Ξανθόπουλος ....
Δ. Εὐθυμιάδης ..... Ν	Δ. Καζάκης	Ν. Μανούσης ..... Ν	Μ. Βολουδάκης ..... Ν
Μ. Θεοδωρίδης	Κ. Καρτάλης	Ν. Τερζόγλου..... Ν	Α. Μητσοτάκης ....
Α. Ἰασωνίδης ..... Ν	Ἀνδρ. Κόρακας	Δημ. Φλωριᾶς ..... Ν	Π. Πολυχρονίδης ..... Ν
Δ. Κάκαβος ..... Ν	Σ. Μάξιμος ..... Π	Π. Μπούμπουλης	Γ. Σήφακας ..... Ν
Ι. Καυταντζόγλου..... ..	Α. Μέρος	Κ. Πετσάλης	Α. Ἀνδρεάδης ....
Μ. Κῖρκος	Κ. Σπυρίδης	Χρ. Ἀλαμανῆς	Β. Κουκουρίδης ..... Ν
Α. Κυρετζὴς	Ν. Καθρῆς ..... Ν	Σ. Ἀλεξιάδης	Θ. Πανταζίδης ....
Μεντὲς Λιάο Μεσατζῆς ..	Ρούσσος Κούνδουρος	Περ. Ἀλεξανδρῆς	Α. Παχνὸς ....
Κ. Μουζενίδης ..... Ν	Ε. Μοδάτσος ..... Ν	Ἀδαμ. Ἔξαρχος ..... Ν	Α. Πολεμίδης ..... Ν
Κ. Μιττᾶκος ..... Ν	Α. Γαλανὸς	Ε. Ζούκας ..... Ν	Ἀλ. Κανάρης ....
Ἀλ. Παπαναστασίου .. Ν	Γ. Θεοδοσιάδης ..... Ν	Γ. Σίδερης	Ν. Μαμούνης ..... Ν
Γρ. Παπανικολάου .... Π	Γ. Καλδῆς ..... Ν	Σ. Ταλιαδοῦρος ..... Ν	
Σταμ. Παπάζης	Β. Καραπαναγιώτης		
Φ. Παπαγεωργίου	Σ. Κρητικᾶς		
Ἰσαὰκ Ἀβραὰμ Σικρῆ	Γ. Λαζανᾶς		
Δαυὶδ Μπουχὰρ Σολὰν ..	Μ. Λαΐλιος		
Γ. Χατζηγεωργίου .... Ν	Γ. Παπανδρέου		
Μ. Γούδας	Δ. Σάλτας		
Ι. Μελᾶς ..... Ν	Κ. Σῖμος		
Δ. Μπόταρης ..... Ν	Π. Ἀντωναρόπουλος		
Ἀλ. Μυλωνᾶς..... ..	Γ. Καντιάνης		
Σπυρ. Χασιώτης	Α. Ἐμπ. Κουμουνδοῦρος ..		
Χ. Χρηστοβασίλης	Π. Μερλόπουλος ..... Ν		
Ἀλκ. Λούλης ..... Ν	Α. Μισυρλῆς		
Γ. Ἐξηντάρης	Φ. Μοσχούλας ..... Ν		
Αὐγ. Θεολογίτης ..... Ν	Δ. Μπενάκης ..... Ν		
Σ. Καραγεώργης ..... Ν	Π. Μποῦτος ..... Ν		
Στ. Νικολαΐδης ..... Ν	Π. Σάκκης		
Α. Παπαδᾶτος	Ε. Φεσᾶς ..... Ν		
Ε. Σταυρίδης ..... Π	Ἰωάν. Βατίστας		
Ι. Τσονταρίδης	Π. Διαμαντόπουλος .... Ν		
Εὐθύμ. Βελλιανίτης	Ἐμ. Μαχαίρας..... ..		
Δ. Ζερβὸς	Γ. Προυκάκας		
Ἰωάν. Θεοτόκης	Γ. Σακαλῆς		
Σπυρ. Παϊπέτης	Σ. Συμεωνόγλου..... ..		
Α. Πιέρρης	Δ. Σαυλίτσης		
Ρ. Ἀλεξᾶτος ..... Ν	Ἰωάν. Σπετσιώτης		
Ι. Μεταξᾶς ..... Ν	Γ. Στρῦγκος		
Κοσμ. Μπουρμπούλης Ν	Σωτ. Σωτηριάδης		
Α. Φωκᾶς ..... Ν	Θ. Μαγκριώτης		
Α. Ἀνδρεάδης	Κ. Μαζαράκης		
Γ. Βαρβούτης ..... Ν	Γρ. Τηλιρίδης ..... Ν		
Α. Ζάχος	Θ. Χρυσοβέργης ..... Ν		
Γ. Κακουλίδης	Α. Βαλαωρίτης		
Ν. Κυπαροῦσος ..... Ν	Δ. Μπονιᾶς		

Ἐπομένως ἡ πρότασις ἀπερρίφθη ὡς ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ Σύνταγμα. Συνεχίζεται μετὰ τοῦτο ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὁδοποιΐας συζήτησις.

Ὁ κ. **Γ. Καρπετόπουλος** λέγει ὅτι κατὰ τὴν γενομένην συζήτησιν προέκυψε μία παρεξήγησις μεταξὺ τῶν ὑποστηριξάντων τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως καὶ τῶν ὑποστηριξάντων τὴν πρόσδον αὐτῆς.

Ἡ διαφωνία μας δὲν εἶναι ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν πρέπει νὰ ψηφισθῇ, διότι πάντες εἴμεθα κατ' ἀρχὴν σύμφωνοι, ὅπως ἐκτελεσθῶσι τὰ ἔργα ταῦτα, τὰ ὁποῖα προώρισται νὰ ἐξυπηρετήσωσι τὰ λαϊκὰ συμφέροντα. Ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς εἰσάγεται, μᾶς εὑρίσκει ἀπαρασκεύους, διότι δὲν τὸ ἔχομεν κἂν μελετήσῃ. Ἐξ ἄλλου δὲ δὲν συνοδεύεται οὔτε ὑπὸ μιᾶς ἐκθέσεως τοὐλάχιστον τῶν εἰδικῶν

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει εἶναι ἔργον τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημ. Ἔργων, διότι αὐτὸς ὡς Ὑπουργὸς μόνον τὰς γενικὰς γραμμὰς ἔθηκεν.

Ὁ κ. **Γ. Καρπετόπουλος** συνεχίζων λέγει, ὅτι πάντες οἱ ὑποστηρίξαντες τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἀριβῶς ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι τὸ ἐγνώριζον καὶ τὸ εἶχον μελετήσει, ἐνῷ ἐξ ἀντιθέτου ἡμεῖς εὑρέθημεν τελείως ἄοπλοι, διότι ἀνεμέναμεν τοὐλάχιστον τὴν ὑποβολὴν τῆς σχετικῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος** λέγει ὅτι ἡ ἔκθεσις διενεμήθη πρὸ 5 ἡμερῶν.

Ὁ κ. **Ν. Ἀνδρεαδάκης** συνιστᾷ ὅπως μὴ γίνωνται διακοπαί, διότι αὗται δυσκολύνουν τοὺς κωλυστεργοῦντας.

Ὁ κ **Ν. Δαρβέρης** λέγει ὅτι δὲν γίνονται κωλυστεργίαι ἀλλὰ διεξάγεται ἀγὼν κατὰ τῆς ἐπιμονῆς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας. Ἡμεῖς, λέγει, δὲν ζητοῦμεν τίποτε ἄλλο

παρὰ νὰ δοθῇ μία προθεσμία διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ λάβουν καὶ ἄλλοι μέρος εἰς τὴν δημοπρασίαν.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι πάντες οἱ ἐπιχειρηματίαι εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπληροφορήθησαν τὰ τῆς δημοπρασίας. Συνεπῶς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἄλλην ὑποχώρησιν, παρὰ μόνον νὰ ὁρισθῇ προθεσμία ἑνὸς μηνός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἱ ἐν Ἑλλάδι ἐπιχειρηματίαι νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ προσέλθουν.

Ν. Διαβέρης. Λύτὸ τὸ δεχόμεθα.

Ὁ κ. **Γ. Καρπετόπουλος** λέγει ὅτι κατόπιν τῆς τροποποιήσεως ταύτης, ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ μακρὰ συζήτησις ἀπέληξεν εἰς τὸ νὰ εὑρεθῇ ἔδαφος συνεννοήσεως πρὸς ἱκανοποίησιν ὅλων.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας). Κάμνω τὴν δήλωσιν ὅτι ὁ συναγωνισμὸς θὰ ἐπαναληφθῇ μετὰ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, θὰ γίνῃ νέα προκήρυξις καὶ ἡ προθεσμία θὰ τρέχῃ ἀπ' αὐτῆς.

Γίνονται μετὰ τοῦτο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ νομοσχέδια 1) περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοσίων ὁδῶν καὶ συνομολογήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου δανείου, καὶ 2) περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους.

Λύεται δὲ μετὰ τοῦτο συνανίσει τῆς Βουλῆς ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 7ην πρωϊνὴν διὰ τὴν 6ην μ. μ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Λαΐλιος
Θ. Τσιριμῶκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'

Τῆς 25 Αὐγούστου 1927

Ὥρᾳ 7 μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς 22 Αὐγούστου.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ σύλλογος ἐργατῶν Θαλάσσης καὶ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος Πατρῶν διαμαρτύρεται δι' ἀπαγορεύσεως εἰσαγωγῆς ἀλεύρων ἐξωτερικοῦ καὶ διὰ κακὴν ποιότητα ἀλεύρων.

Οἱ συνιδιοκτῆται τοῦ δάσους Πέλεσι κάτοικοι Λευκαδιτίου, τῆς ἐπαρχίας Δωρίδος αἰτοῦν τὸν διακανονισμὸν τῆς ἐκτάσεως τοῦ δάσους.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Σιδῶνος τηλεγραφεῖ νὰ ψηφισθῇ ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις τοῦ βουλευτοῦ κ. Πετρακάκου ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Μπανιᾶς*** ὑποβάλλει αἴτησιν τῶν ἀστικῶν οἰκογενειῶν προσφύγων τοῦ νομοῦ Ἄρτης, ζητούντων ἵνα ληφθῇ μέριμνα περὶ βελτιώσεως τῆς οἰκτρᾶς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκονται.

Ἡ καπνεργατικὴ ἕνωσις Βόλου διαμαρτύρεται διὰ σύλληψιν καὶ ἐκτόπισιν τοῦ γραμματέως τοῦ καπνεργατικοῦ κέντρου Παπαρρήγα καὶ αἰτεῖ τὴν ἄμεσον ἀπελευθέρωσιν αὐτοῦ καὶ ὅλων τῶν φυλακισμένων καὶ ἐξορίστων ἐργατῶν.

Ἡ γενικὴ συνέλευσις ἀναπήρων πολέμου Θεσσαλονίκης διὰ τηλεγραφήματός της ἀξιοῖ τὴν κατάργησιν διατάγματος περικοπῆς συντάξεων καὶ χορήγησιν ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος πωλήσεως σιγάρων εἰς ἀναπήρους.

Ὁ σύνδεσμος συντεχνιῶν Μεγαλουπόλεως καὶ ὁ ἐπαγγελματικὸς κόσμος Βόλου διὰ τηλεγραφήματός των ζητοῦν ἀναστολὴν καὶ τροποποίησιν ἐνοικιοστασίου.

Τὸ σωματεῖον καπνεργατῶν Δράμας διαμαρτύρεται ἐντόνως δι' ἐσκεμμένην ἐπίθεσιν ἐναντίον συνδικάτου ἐργατῶν Ξάνθης καὶ διὰ συνέχισιν τρομοκρατικῶν μεθόδων ἐναντίον ἐργατικῆς τάξεως.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Προαστείου παρακαλεῖ νὰ ψηφισθῇ ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις νόμου τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας κ. Πετρακάκου ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν πρὸς ἀνακούφισιν καὶ στέγασιν αὐτῶν.

Αἱ ἀγροτικαὶ ὀργανώσεις Λευκάδος παρακαλοῦν νὰ ἀπορρυθῇ οἱαδήποτε τροποποίησις τοῦ νόμου περὶ ταμείου Προνοίας ἐλαιοπαραγωγῆς Λευκάδος ἄνευ προηγουμένης ἐρωτήσεως ἀγροτικῶν ὀργανώσεων Λευκάδος.

Ὁ ἐργατικὸς κόσμος Καρδίτσης αἰτεῖ ὁλοκληρωτικὴν ἀποδοχὴν αἰτημάτων ἐκτάκτου Πανελληνίου ἀγροτικοῦ συνεδρίου.

Ὁ Σωτηρίου γραμματεὺς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς ἐργατῶν Βόλου διαμαρτύρεται δι' ἀδικαιολόγητον σύλληψιν τοῦ γραμματέως τοῦ Πανεργατικοῦ κέντρου Παπαρρήγα καὶ δι' ἀπόφασιν ἐκτοπισμοῦ αὐτοῦ.

Τὸ πρῶτον συνέδριον νέων ἐργατῶν χωρικῶν περιφερείας Βόλου ὑποβάλλει διάφορα αἰτήματα πρὸς βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς των καταστάσεως.

Οἱ κάτοικοι κοινοτήτων Βραλίτσης καὶ Διδυμοτείχου διαμαρτύρονται δι' ἐφαρμογὴν δεκάτης καὶ αἰτοῦν ἐλάττωσιν φόρων.

Τὸ ἐργατικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν διαμαρτύρεται διὰ τὴν περικοπὴν τῶν συντάξεων θυμάτων πολέμου.

Ἡ Ἕνωσις γεωργικῶν συνεταιρισμῶν Αἰκατερίνης ζητεῖ τὴν τροποποίησιν τοῦ νέου φορολογικοῦ συστήματος, κατάργησιν δεκάτης κλπ.

Ἡ κοινότης Ἀμαρουσίου Ἐλασσῶνος διαμαρτύρεται κατὰ ἀποφάσεων ἐπιτροπῶν καθορισμοῦ καταβλητέου φόρου γεωργικῆς παραγωγῆς.

Ἐπιτροπὴ ἐπαρχίας Οἰτύλου διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀνάμιξιν τῶν φυτικῶν ἐλαίων μετὰ τοῦ ἐλαιολάδου.

Τὸ συνδικάτον ἐργατῶν ἐπισιτισμοῦ Βερροίας αἰτεῖ τὴν κατάργησιν τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας ἀρτεργατῶν καὶ καθιέρωσιν ἐνάρξεως αὐτῆς τὴν ἕκτην πρωϊνήν.

Διάφοροι συνεταιρισμοὶ Λευκάδος ἐκφράζουσι τὰς εὐχαριστίας των διὰ τὴν κύρωσιν τοῦ Ν. Δ. περὶ ἱδρύσεως ταμείου ἐλαιοπαραγωγῆς Λευκάδος.

Ὁ σύλλογος ἀναπήρων πολέμου Χαλκίδος διαμαρτύρεται δι' ἀναστολὴν συντάξεων θυμάτων πολέμου.

Ἡ ὁμοσπονδία ἐπαγγελματιῶν Λέσβου διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ ἐνοικιοστασίου καὶ ζητεῖ ἀναστολὴν καὶ τροποποίησιν αὐτοῦ.

Ἑνώσεις προσφύγων Λέσβου διαμαρτύρονται δι' ἀντικατάστασιν τακτικοῦ μέλους δευτεροβαθμίου ἐπιτροπῆς Δαβούμη ἐκλεγέντος τούτου παμψηφεὶ παρὰ γενικῆς Συνελεύσεως.

Ὁ Κασύλας δημοσιογράφος Μεσολογγίου καταγγέλλει τὸν δικαστὴν Γερέζην συζῶντα παρανόμως καὶ δημιουργήσαντα σειρὰν ἐπεισοδίων καὶ τὸν ἀντεισαγγελέα Καρώρην δημιουργὸν σειρᾶς παρανομιῶν μετὰ γυναικῶν.

Τὸ σωματεῖον «ἐργατικὴ βοήθεια» Δράμας διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἄδικον ἀπέλασιν τῶν καπνεργατῶν καὶ ζητεῖ τὴν ἐπαναφορὰν αὐτῶν καὶ τὴν ἀποφυλάκισιν τῶν φυλακισμένων καπνεργατῶν.

Ὁ κ. **Μ. Κίρκος** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως φαρμακευτικῶν συλλόγων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3364 τῆς 11 Μαρτίου 1927 περὶ προσωρινῆς παραχωρήσεως τῆς ρήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Ὁμοίως **ἡ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν** ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1626 Ν.Δ. περὶ συμβάσεως τῶν αὐτοκινήτων Λάνσα Λόϋδ κλπ.».

Ὁ κ. **Α. Χριστόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ ἐκδόσεως Ν. Δ.

Οἱ κ. κ. **Β. Ζησιάδης, Δ. Καζάκης κλπ.** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ φορολογίας τῶν ἀμοὐκων κλπ.».

Ὁ κ. **Γ. Καντιάνης** ὑποβάλλει ὑποτροπολογίαν ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους».

Οἱ κ. κ. **Ν. Καμπάνης, Β. Ζησιάδης κλπ.** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τῆς δικτατορικῆς περιόδου τῆς Βουλῆς».

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 6 Ὀκτωβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ κοιλάδι Θεσσαλονίκης κλπ.

Ὁ κ. **Ν. Βελέντζας** (Υπ. Ἐθν. Οἰκον.) ὑποβάλλει προσθήκην εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς περὶ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ τροπολογίαν εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ καθορισμοῦ θέσεως γραμματέως παρὰ τῷ τμήματι τῶν ἰαματικῶν πηγῶν καὶ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ξένων καὶ ἐκθέσεων.

Ὁ κ. **Θ. Νικολούδης** (Υπ. Παιδ.) ὑποβάλλει τροπολογίαν 1) εἰς τὸ σχέδιον ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ τῶν Ν. Δ. δικτατορικῆς περιόδου καὶ 2) εἰς τὸ περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, ὁμοίου πρὸς τὸ χορηγούμενον εἰς ἄλλα Ὑπουργεῖα.

Ὁ κ. **Ν. Βελέντζας** ὑποβάλλει ὡσαύτως τροποποιήσεις εἰς τὸ σχέδιον ἀποφάσεως.

Ὁ κ. **Δ. Πετρακάκος** ὑποβάλλει τροπολογίας 1) εἰς τὸ σχέδιον ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ Ν.Δ. τῆς δικτατορίας.

Πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Π. Εὐριπαῖος** ὅστις λέγει ὅτι πρὸ δύο μηνῶν περίπου ἔλαβε χώραν τρομερὸν δυστύχημα ἔξωθι τοῦ Πειραιῶς καὶ εἰς μικρὰν ἀπὸ αὐτοῦ ἀπόστασιν. Δύο ἀτμόπλοια τῶν ἑταιρειῶν Ζούζουλα καὶ Τόγια, συνεκρούσθησαν καὶ ἐκ τῆς συγκρούσεως αὐτῆς ἐπνίγησαν περὶ τοὺς 15 οἰκογενειάρχαι, ἐξ ὧν περὶ τοὺς δέκα συμπολῖται του Παρονάξιοι. Ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ ἐπελήφθη ἀνακρίσεων ἀλλὰ προσέκρουσεν εἰς τὴν ἔλλειψιν τεχνικῶν γνώσεων, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ τὰ φῶτα ἐπιτροπῆς ἐμπειρογνωμόνων, ἥτις ἀνεβλήθη διὰ νὰ ἐξευρεθοῦν ναῦται καὶ ἄλλοι εἰδικοί. Ἀλλὰ ἡ ἐπιτροπὴ βραδύνει τώρα ἐπὶ ἕνα μῆνα νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της, καὶ ἐντεῦθεν αἱ οἰκογένειαι τῶν πνιγέντων οὐδεμίαν ἔλαβον ἀποζημίωσιν. Παρακαλῶ συνεπῶς τοὺς ἀξιοτίμους Ὑπουργοὺς τῶν Ναυτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης νὰ πληροφορήσουν τὴν Βουλὴν τίνα μέτρα ἔλαβον διὰ τὸ τρομερὸν αὐτὸ δυστύχημα καὶ τίνα μέτρα σκέπτονται νὰ λάβουν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἐκθέσεως τῶν ἐμπειρογνωμόνων, ἐξ ἧς θὰ ὁδηγηθοῦν αἱ δυστυχεῖς οἰκογένειαι τῶν πνιγέντων νὰ ζητήσουν ἀποζημίωσιν, ἣν πρέπει νὰ εὐκολύνῃ ἡ πολιτεία ἐνδιαφερομένη διὰ τοὺς πολίτας της.

Ὁ κ. **Π. Μερλόπουλος** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ἡ ὑπόθεσις λέγει εἶναι μᾶλλον τῆς ἁρμοδιότητος καὶ δικαιοδοσίας τοῦ συναδέλφου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἔχω ὅμως γνῶσιν αὐτῆς ὡς ἐκ τῆς συμμετοχῆς ἀξιωματικοῦ τοῦ Ναυτικοῦ εἰς τὴν ἐπιτροπήν. Ἀληθῶς ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ὑπέβαλεν εἰσέτι τὴν ἔκθεσίν της, ἀλλὰ ἡ ὀκνηρία προῆλθεν ἐκ δυσχερείας, διότι ὤφειλεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ μεταβῇ ἐπὶ τόπου καὶ ἐξακριβώσῃ τὰ αἴτια τοῦ δυστυχήματος. Οὐχ' ἧττον τὸ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅπερ ἀνήκει εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διετάχθη καὶ πάλιν νὰ ἐπισπεύσῃ τὰ τῆς καταρτίσεως καὶ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης**. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) συνιστᾷ ὅπως ἀποσταλῇ ἀντίγραφον τῶν λεχθέντων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, διὰ νὰ γίνουν αἱ σχετικαὶ συστάσεις εἰς τὰ δικαστικὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. **Α. Λούλης** ἐρωτᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς διασαλευομένης δημοσίας ἀσφαλείας τῆς Ἠπείρου, ἡ ὁποία πάλιν ἔρθασεν εἰς ἔκρυθμον σημεῖον, διότι τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα λαμβάνονται πάντοτε εἶναι ἀνεπαρκῆ καὶ ἀπρόσφορα, καταλήγουν δὲ νὰ ἀποβαίνουν πιεστικὰ μόνον κατὰ τῶν κατοίκων, ἐκτοπιζομένων ἄνευ οὐδενὸς νομίμου λόγου ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, ἐνῷ ἐξ ἄλλου τρομοκρατοῦνται ὑπὸ τῶν λῃστῶν. Ἡ κατάστασις αὕτη, λέγει, δὲν δύναται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἐξακολουθήσῃ δι' αὐτὴν τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Κράτους.

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** τονίζει ἐπίσης ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ ληφθῇ συστηματικὴ πρόνοια διὰ τὴν ἐμπέδωσιν τῆς τάξεως ἐν Ἠπείρῳ, ἡ διαρκὴς διασάλευσις τῆς ὁποίας ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι μέτρα λαμβάνονται μόνον ὁσάκις σημειωθῇ ληστρικόν τι κροῦσμα, ὁπότε εἰσελαύνουν τὰ ἀποσπάσματα καὶ ἐκσποῦν τὴν μανίαν των εἰς ὄαρος τῶν κατοίκων δι' ἀπελάσεων καὶ λοιπῶν βιαιοτήτων. Ἡ κατάστασις αὕτη, λέγει, εἶναι ἀπάνθρωπος καὶ εἶναι καιρὸς νὰ δοθῇ ἓν τέρμα ὅπως ἐπέλθῃ ἡσυχία εἰς τὴν ἀτυχῆ Ἤπειρον, λαμβανομένων συστηματικῶν μέτρων πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας ἐν ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ἡ τηλεφωνικὴ συγκοινωνία αὐτῆς.

Ὁ κ. **Δ. Κατσάνος** καταθέτει αἴτησιν τοῦ πιστωτικοῦ γεωργικοῦ συνεταιρισμοῦ Προσηλίων, ζητοῦντος παραχώρησιν δημοσίων γαιῶν, ἣν καὶ ὑποστηρίζει ὡς δικαίαν. Ἐπίσης καταθέτει αἴτησιν τῶν κατοίκων Σητομένων Τριχωνίας παραπονουμένων ὅτι μαστίζονται ὑπὸ ζωοκλοπῆς, τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζει καὶ ζητεῖ συγκρότησιν ἀποσπάσματος πρὸς καταδίωξιν τῶν ζωοκλεπτῶν.

Ὁ κ. **Χρ. Παπάζογλου** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ προσωρινοῦ φόρου τῆς Γεωργικῆς παραγωγῆς».

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1640 περὶ φορολογίας τῶν καθαρῶν προστόδων».

Ὁ κ. **Ι. Τζίβας** διερμηνεύων, λέγει, τὰς διαμαρτυρίας τῶν κατοίκων τῶν περιχώρων τῆς Λίμνης Ξυνιάδος κατὰ τῆς σχετικῆς συμβάσεως μετὰ ξένης Ἑταιρείας περὶ ἀποξηράνσεώς της, τονίζει ὅτι πρόκειται περὶ συμβάσεως χαριστικῆς διὰ τοὺς ἀναδόχους ἐπὶ ἐξοντώσει τῶν ἐγχωρίων καλλιεργητῶν καὶ ζημίᾳ τοῦ Κράτους. Ἡ τοιαύτη σύμβασις, λέγει, οὖσα ληστρικὴ πρέπει νὰ προκαλέσῃ ἀπαραιτήτως τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς. Δὲν δύναμαι, λέγει, νὰ ἀποκρύψω ὅτι ὡς ἐγνώσθη, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς συμβάσεως ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ, κατεβλήθησαν μέσα σκανδαλώδη, τῶν ἐνδιαφερομένων προστρεχόντων καὶ προσφερόντων ἰδρυτικοὺς τίτλους εἰς μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐνῷ, λέγει, ὑπῆρχον βάσιμοι προβλέψεις ὅτι ἡ σύμβασις ἐπρόκειτο νὰ ἀκυρωθῇ αἴφνης ἐπεκυρώθη κατὰ πλειονοψηφίαν. Ἤδη ἡ σύμβασις εὑρίσκεται ἐκκρεμὴς πρὸς κύρωσιν παρὰ τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ καὶ παρακαλῶ τὴν Κυβέρνησιν νὰ δηλώσῃ ποῖαι εἶνε αἱ σκέψεις ἐπὶ τῆς συμβάσεως πρὸς ἡσυχίαν τῶν κατοίκων.

Ὁ κ. **Θ. Τσιριμῶκος** τονίζει ἐπίσης ὅτι ἡ σύμβασις εἶνε καταστρεπτικὴ διὰ τοὺς κατοίκους, οἱ ὁποῖοι μεταβάλλονται εἰς ἀκτήμονας ὑπὲρ μιᾶς ξένης Ἑταιρείας, εὑρίσκονται δὲ ἐν ἐξεγέρσει ἐγκαίρως ὑποβαλόντες συνολικὸν διαμαρτυρίας εἰς τὴν Κυβέρνησιν, παρ' ἧς ἀπεκδέχονται περιφρούρησιν τῶν ἀπεμποληθέντων δικαιωμάτων των.

Ν. Βελέντζας (Υπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ὁμολογῶ ὅτι, ὡς εἰσηγητὴς τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας, εἰσηγήθην τὴν ἀκύρωσιν τῆς συμβάσεως ἀποξηράνσεως τῆς Λίμνης Ξυνιάδος. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὅμως κατὰ πλειοψηφίαν ἐπεκύρωσε ταύτην μὲ καλὰς τροποποιήσεις, ἃς ἐδέχθη τῇ ἐμῇ εἰσηγήσει. Ἡ σύμβασις αὕτη εἶνε μία ἐκ τῶν χειροτέρων συμβάσεων, αἵτινες συνήφθησαν ἐπὶ δικτατορίας, ἡ κοινὴ γνώμη δὲ τῆς περιοχῆς τῶν Ἐπαρχιῶν Φθιώτιδος καὶ Δομοκοῦ διετέθη δυσμενῶς κατ' αὐτῆς, ἐθεώρησε ταύτην χαριστικήν, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ὁ ἐργολάβος τῆς ἀποξηράνσεως τῆς λίμνης Καγξούχ εἶνε συγγενὴς τοῦ δικτάτορος, ὄπισεν δὲ αὐτοῦ ἐκρύπτετο ὁ ἐν Λαμίᾳ τότε ὑπηρετῶν Νομομηχανικὸς Ρῆγος. Οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως καὶ μετὰ τὴν τροποποίησιν αὐτῆς εἶνε ἐπαχθεῖς διὰ τοὺς παραλιμναίους κατοίκους τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ, οἵτινες ἐξηγέρθησαν καὶ διὰ τηλεγραφημάτων καὶ συλλαλητηρίων ἐζήτησαν νὰ μὴ κυρωθῇ αὕτη ἀπὸ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον. Δυστυχῶς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐκύρωσε ταύτην, ἀλλ' ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας δὲν τὴν ἐδημοσίευσεν. Ἤδη ἡ παροῦσα Κυβέρνησις θὰ ἐξετάσῃ ἂν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν δημοσίευσιν τῆς κυρωθείσης συμβάσεως, καὶ τὴν ἔκδοσιν τοῦ κυροῦντος αὐτὴν Ν. Δ. Θὰ καταβληθῇ δὲ πᾶσα προσπάθεια νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ διαμαρτυρίαι τῶν κατοίκων ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις δὲν κωλύεται ἐκ τῶν κειμένων νόμων νὰ ἐμποδίσῃ τὴν δημοσίευσιν συμβάσεων, τὰς ὁποίας ἡ κοινὴ συνείδησις τῶν παραλιμναίων κατοίκων ἀποκρούει ὡς ἀσυμφόρους δι' αὐτοὺς καὶ αὐτόχρημα, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν προλαλησάντων συναδέλφων, χαριστικὰς διὰ τοὺς συγγενεῖς τοῦ δικτάτορος ἐργολάβους.

Ὁ κ. **Δ. Στεργιόπουλος** φρονεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐ μόνον νομικῶς δὲν δικαιοῦται εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς συμβάσεως τῆς ἀφορώσης τὴν λίμνην Ξυνιάδος, ἀλλ' ἀντιθέτως ἔχει ἠθικὴν ὑποχρέωσιν ὅπως παραπέμψῃ ἐκ νέου πρὸς συζήτησιν τὴν σύμβασιν ταύτην, δι' ἧς σφαγιάζονται τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους καὶ τῆς περιφερείας.

Γ. Μερκούρης. Αἰσθάνομαι κ. Πρόεδρε λύπην διότι εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπασχολήσω καὶ πάλιν τὴν Βουλὴν ἐπὶ ζητήματος περὶ τοῦ ὁποίου ὡμίλησα κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν. Ἀλλ' ἔλαβον ἀφορμὴν ἐκ δημοσιεύματος τοῦ ἀξιοτίμου ὑποδιοικητοῦ τῆς Ἐθν. Τραπέζης κ. Τσουδερού, δημοσιευθέντος εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς χθὲς καὶ σήμερον καὶ σχετιζομένου μὲ τὰ ὅσα προχθὲς ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ ἀναπτύξω ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, σχετικῶς μὲ τὴν ἀντιπροσωπείαν τὴν μεταβᾶσαν εἰς τὴν Γενεύην καὶ τὰς ἀναληφθείσας ὑπ' αὐτῆς ὑποχρεώσεις. Δὲν νομίζω ὅτι ὁ κ. Τσουδερὸς ἦτο ἠναγκασμένος διὰ τοῦ τύπου νὰ ἀναπτύξῃ ὅσα ἀνέπτυξε, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον διὰ τῶν ὅσων ἐγὼ προχθὲς ἐν τῇ Βουλῇ εἶπον δὲν ἠθέλησα παρὰ ἓν καὶ μόνον νὰ ἀποδείξω, ἐκεῖτο τὸ ὁποῖον ἦτο καὶ τὸ κύριον θέμα τῆς ὁμιλίας μου. Τὸ ὅτι ἡμεῖς, τὸ Λαϊκὸν κόμμα, συμμετέχοντες εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐλαμβάνομεν γνῶσιν τῶν γενομένων κατὰ τὴν 12ην ὥραν, καὶ δὲν εἴχομεν τὴν εὐχέρειαν καὶ τὴν εὐκαιρίαν νὰ συγκυβερνῶμεν οὕτως εἰπεῖν καὶ νὰ συμπαρεδρεύωμεν διὰ τὰς λαμβανομένας ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὑποχρεώσεις.

Γ. Καφαντάρης (Υπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Οὐδὲν τοιοῦτον παράπονον διετυπώθη ὑφισταμένης τῆς Κυβερνήσεως.

Γ. Μερκούρης. Διετυπώθη ἐπανειλημμένως, κ. Ὑπουργὲ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἀκριβῶς ἀνέπτυξα προχθὲς ὅτι ἡ ἔλλειψις μεταξὺ ὑμῶν καὶ ἡμῶν τῆς ἀπαιτουμένης ἀλληλεγγύης διὰ τὰ ζητήματα τὰ μεγάλα ἐπὶ τῶν κυρίων γραμμῶν προκάλεσε τοὺς λόγους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μαζὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν διάλυσιν τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως. Αὐτὰ ἠθέλησα προχθὲς νὰ ἀναπτύξω εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὁμιλῶν ἐπ' αὐτοῦ εἶπον ὅτι εἷς τῶν κυρίων λόγων τῆς διαφωνίας ἦτο καὶ ἡ ἐκ μέρους σας ἀνάληψις ὑποχρεώσεων ἐν Γενεύῃ, παρὰ τὴν ὑποχρέωσιν τὴν ὁποίαν εἴχετε νὰ ἐπανέλθητε εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ νὰ ἀναφέρητε τὰς διαπραγματεύσεις Τότε ἐξηγήθη ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι αἱ διαπραγματεύσεις ἐγένοντο ad referendum. Ἀπαντῶν δὲ εἰς αὐτὰ ἐγὼ ἐξέφρασα τὴν ἀπορίαν πῶς ἐνῷ ἦσαν αἱ διαπραγματεύσεις αὗται ad referendum, ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐνταῦθα τῆς ἐπιτροπῆς ὁ κ. Τσουδερὸς ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν ἀπέναντι τῆς Κ.Τ.Ε. διὰ τὴν διχοτόμησιν τῆς Ἐθν. Τραπέζης. Λέγων ταῦτα δὲν ἠθέλησα ποσῶς νὰ θίξω τὸν κ. Ὑπουργόν, ἀλλὰ καὶ ἐὰν τοῦτο εἶχον σκοπὸν νὰ κάμω ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐν Γενεύῃ ἀποστολῆς ἠγέρθη καὶ ἔθεσε τὰ ζητήματα εἰς τὴν θέσιν των, εἰπὼν ὅτι ὅ,τι ἔκαμεν ὁ κ. Τσουδερὸς δὲν ἔκαμεν ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἀλλ' αὐτὸ τὸ μέρος ἀφορᾷ τὴν ἀντίληψίν μου διὰ τὸ ἄκυρον τῆς ἐκ μέρους τοῦ κ. Τσουδερού δημοσιεύσεως τῶν ὅσων ἐδημοσίευσεν. Τὸ δημοσίευμα ὅμως αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τοῦ κ. Τσουδεροῦ μοῦ δίδει ἀφορμὴν νὰ ἐκθέσω ἐνώπιον τῆς Βουλῆς μερικὰς ἀπορίας μου, καὶ νὰ ζητήσω ἐξηγήσεις τινὰς ἐκ μέρους τοῦ ἀξιοτίμου κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν διαπραγματεύσεων τῆς Γενεύης. Διότι ὄντως λέγονται ἐν τῷ ἀνακοινωθέντι τοῦ κ. Τσουδεροῦ πράγματα τὰ ὁποῖα ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι καίτοι εἶμαι ἐκ τῶν παρακολουθησάντων μετ' ἰδιαιτέρας προσοχῆς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δὲν ἀντελήφθην αὐτὰ λεγόμενα ἐκ μέρους τοῦ κ. Τσουδεροῦ καὶ λαβόντα χώραν. Ἐκ τούτου ἄγομαι πάλιν εἰς τὸ συμπέρασμα τὸ ὁποῖον ἠθέλησα νὰ ἀναπτύξω ἐνώπιον ὑμῶν ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα οἱ πέμπτοι τροχοὶ τῆς κινήσεως τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ κυβερνητικοῦ καὶ μάλιστα οἱ τροχοὶ οἱ ἐπικολλώμενοι εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ αὐτοκινήτου, οἱ ἐρεθρικοὶ καὶ δὲν ἐλαμβάνομεν γνῶσιν ὅλων τῶν πραγμάτων. Εἴχομεν τὴν ἀξίωσιν, ἀντιπροσωπεύοντες ἐν ἐκ τῶν μεγίστων κομμάτων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τολμῶ νὰ εἴπω τὸ μέγιστον, διότι ἀντιπροσωπεύει τὰ 3/4 τοῦ γηγενοῦς πληθυσμοῦ, εἴχομεν τὴν ἀξίωσιν νὰ συγκυβερνῶμεν, πράγματι δὲ δὲν εἴμεθα ἢ παρακεντέδες.

Τινὲς βουλευταί. Ἄ, ἄ, (θόρυβος).

Γ. Μερκούρης. Τί σημαίνει αὐτὸ ἄ, ἄ, (φωναί, θόρυβος).

Εἷς βουλευτής. Τί σημαίνει γηγενεῖς καὶ πρόσφυγες ;

Γ. Μερκούρης. Τί σημαίνει ; Νὰ σᾶς εἴπω ἀμέσως. Γηγενεῖς μὲν εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ψηφίζουν εἰς τὰς περιφερείας των ἄπαξ, ἐνῷ πρόσφυγες εἶναι οἱ ἐλθόντες μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν τὴν ὁποίαν ὅλοι θρηνοῦμεν καὶ γενόμενοι δεκτοὶ ὅλοι μὲ τιμάς, μὲ τὰς ἀγκάλας ἀνοικτὰς ψηφίζουν 8, 10 καὶ 14 φοράς. Αὐτὴ εἶναι ἡ διάκρισις μεταξὺ αὐτῶν. (Θόρυβος, διαμαρτυρίαι, ἀντεγκλήσεις).

Πρόεδρος. Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις διὰ πέντε λεπτά

Πρόεδρος. Ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Γ. Μερκούρης. Δὲν εἶχον, λέγει, καμμίαν πρόθεσιν οὔτε τὴν ἡρεμίαν τῆς Βουλῆς νὰ διαταράξω, οὔτε νὰ θίξω κατ' ἐλάχιστον τοὺς πρόσφυγας τοὺς ὁποίους ἐθεώρησα καὶ θεωρῶ ὡς ἀδελφούς μας, ἀποδείξας τοῦτο πλειστάκις, ἀνατραφεὶς μεταξὺ αὐτῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ σπουδάσας καὶ γνωρίσας τὴν Ἑλλάδα ἀκριβῶς εἰς τὸν ὑπόδουλον Ἑλληνισμὸν καὶ ἑπομένως γνωρίζων αὐτὸν πολὺ προτοῦ οἱ αὐτοκαλούμενοι προστάται τῶν προσφύγων τοὺς γνωρίσωσιν. Διότι τοὺς ἐγνώρισα ἐν τῇ Ἑλληνοπρεπῇ Κωνσταντινουπόλει, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς Μ. Ἀσίας καὶ διὰ τῆς οἰκογενείας μου καὶ ἐγὼ πολεμήσας ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ ὡς πολιτευτὴς καὶ Ὑπουργὸς καὶ ὡς ἄτομον ἐπέδειξα τὸ μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἦτο δυνατὸν νὰ δειχθῇ ἐκ μέρους Ἕλληνος πρὸς Ἕλληνα. Καὶ ὅταν εἴπωμεν ὅτι ἡμεῖς οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἔχοντες τὴν δικαίαν ἀξίωσιν τὴν ὡμολογημένην καὶ ἐκ μέρους τῶν τέως συναδέλφων μας τῆς συγκυβερνήσεως, ἐνοούσαμεν ὅτι ἡ ἀξίωσις, ἡ ἀξίωσίς μας αὐτὴ ἐβασίζετο ἐπὶ τῆς δικαιολογίας

ὅτι ἐκπροσωποῦμεν ἓν τῶν μεγάλων κομμάτων τῆς Ἑλλάδος, τὸ τονίζω ἐκ τῶν ἐκπροσωπούντων τὸν κατ' ἐξοχὴν γηγενῆ πληθυσμόν. Λέγων δὲ τὸν γηγενῆ καὶ τῶν προσφύγων δὲν κάμω ἄλλην διάκρισιν παρὰ τὴν αὐτομάτως γενομένην ἐκ τῶν κομματικῶν συνθέσεων τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἕνεκα ἀτυχῶν λόγων ἐλθόντων ἀδελφῶν προσφύγων ἐνταῦθα. Τοῦτο δὲν νομίζω ὅτι ἠμπορεῖ νὰ θίξῃ ἐξ ὑμῶν τοὺς πρόσφυγας. Ἀλλὰ ἐὰν ἔθιξα κανένα ἐξ ὑμῶν τῶν προσφύγων δὲν ἐννοῶ διατὶ ἐπροκάλεσε τοῦτο τὴν μῆνιν συναδέλφου, ὁ ὁποῖος κάθε ἄλλο παρὰ πρόσφυξ εἶναι καὶ τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ εἶναι ἡ ἐξ ἐπαγγέλματος προσφυγοπροστασία, τὴν ὁποίαν ἀνέκαθεν ἐπέδειξαν καὶ ἐπιδεικνύουν διὰ νὰ ἀναμοχλεύουν ἀκριβῶς ταύτην, μεταξὺ τῆς μιᾶς μερίδος καὶ τῆς ἄλλης καὶ νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὸν προσφυγικὸν πληθυσμόν, ὁ ὁποῖος ἕνεκα τῶν γεγονότων τὰ ὁποῖα ἔχουν μεσολαβήσει δὲν εἶναι ἴσως εἰς θέσιν νὰ κρίνῃ τὰ πράγματα κατ' ἐλευθέραν βούλησιν καὶ νὰ κρίνῃ μεταξὺ τῶν μὲν καὶ τῶν δέ.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν παρέστην εἰς τὸ ἐπεισόδιον, ἀλλὰ αἱ ψῆφοι τὰς ὁποίας συνεκέντρωσε τὸ λαϊκὸν κόμμα δὲν δικαιολογοῦν τὸ ὅτι τὸ λαϊκὸν κόμμα ἀντιπροσωπεύει κατ' ἐξοχὴν τὸν γηγενῆ πληθυσμόν. Διότι πάρετε τὰς ψήφους σας νὰ ἴδητε ὅτι δὲν ἔχετε πλειοψηφίαν. Ἐπομένως ἦτο περιττὸν νὰ γίνῃ συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ.

Γ. Μερκούρης. Ἐὰν παρεσυρόμην εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος τότε θὰ σᾶς ἔλεγον ὅτι ἂν ἐγὼ ἔχω τόσας ψήφους τὰς ὁποίας ἔχω καὶ αἴτινες εἶναι ἀκριβῶς ἐκ γηγενῶν ὑμεῖς δὲν θὰ εἴχατε θέσιν ἐνταῦθα διότι δὲν ἔχετε οὔτε τὰς ψήφους τῆς ἐπαρχίας σας. Συνεχίζων λέγει ὅτι τὸ κατ' ἐξοχὴν περίεργον εἶναι ὅτι ἐνῷ ἡ ἐπίσκεψις τοῦ κ. Ἀβενὸλ παρεστάθη ὡς τυχαῖόν τι γεγονός, ἀντιθέτως κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτοῦ συνεζητήθησαν σπουδαιότατα ζητήματα τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν οἰκονομίας καὶ μόνον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ διὰ τῆς ἐπιστολῆς, ἣν οὗτος ἔστειλεν ἐπληροφορήθημεν ὅτι εἶχεν ἐντολὴν παρὰ τῆς Κ.Τ.Ε. Συνεπῶς δὲν εἴχομεν ἄδικον νὰ λέγωμεν ὅτι ἐθεωρούμεθα ὡς ὁ πέμπτος τροχὸς τῆς ἁμάξης. Ἀλλὰ ἐλέχθη ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ διχοτομισμοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐτέθη πάλιν ὑπὸ συζήτησιν ὑπὸ τῆς Κ.Τ.Ε. Ἀλλὰ τότε πῶς ἡ ἀντιπροσωπεία ἡμῶν δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν γνώμην ἡμῶν περὶ διατηρήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐν ἀκμῇ. Ὅταν ὁ κ. Ἀβενὸλ ἦτο ἐδῶ καὶ ὁ κ. Τσουδερὸς ἐν Γενεύῃ συνέσαινεν ὥστε διὰ πᾶσαν ἀτασθαλίαν ἦν παρετήρει ὁ κ. Ἀβενὸλ οὐ νῦν διοικοῦντες τὴν Τράπεζαν ἔλεγον ὅτι προέρχεται ἐκ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Κράτους ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Ἀλλὰ ἐὰν μία μερὶς ἐπενέβη ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ κατὰ τὸν περίεργον τρόπον ποῦ ἐπενέβη πρέπει νὰ καταστραφῇ τὸ ἐθνικὸν ἵδρυμα; Εἶναι πρόσχημα αὐτὸ ἀλλὰ πρόσχημα ὄχι δι' ἡμᾶς ἀλλὰ διὰ τοὺς ξένους εἰς τοὺς ὁποίους ἔχει προκαλέσει τὴν περιέργειαν πῶς τὸ Κράτος ἐπεμβαίνει εἰς ἕνα καθαρῶς πιστωτικὸν ἵδρυμα. Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἡ τοιαύτη παρέμβασις τοῦ Κράτους ἡ σκανδαλώδης θὰ ἐγεννᾶτο τοιαύτη ἰδέα εἰς τοὺς ξένους παρατηρητάς; Οὔτε ἡ σύνθεσις τῆς Τραπέζης, οὔτε ὁ ὀργανισμὸς αὐτῆς παρεμποδίζει ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα τὰ δημοσιονομικὰ τὰ ὁποῖα πολὺ ἐπιτυχῶς ἐσκέφθη ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Ὁ κ. Τσουδερὸς λέγει, καὶ εἶνε χαρακτηριστικὸν τοῦτο, ὅτι ὅταν τὸ πρῶτον ἤκουσε τὴν ἰδέαν τῆς ἱδρύσεως ἰδιαιτέρου ἐκδοτικοῦ ἱδρύματος συνῃνέθη ὅλας τὰς συνεπείας τὰς ὁποίας θὰ εἶχε ὁ ἀποχωρισμὸς τοῦ ἐκδοτικοῦ δικαιώματος ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν ἵδρυμα, καὶ ἔρχεται σήμερον καὶ ἐπαναλαμβάνει τοῦτο. Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγει ὁ κ. Τσουδερὸς ὅτι ἡ ἰδέα τῆς διχοτομήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἦτο ἰδέα ἐπιβληθεῖσα ἐκ τῆς Κ.Τ.Ε. ἀντιτίθεται πρὸς ὅσα ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐδήλωσε προχθές· ὅτι δηλαδὴ ἡ ἰδέα τῆς διχοτομήσεως εἶναι ἰδέα συμπεριλαμβανομένη εἰς τὸ δημοσιονομικὸν πρόγραμμα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Ἀλλ' ὁ κ. Τσουδερὸς μᾶς λέγει τὰ ἐναντία. Ὁμολογεῖ ὅτι δὲν εἶναι πρόγραμμα τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς τότε Κυβερνήσεως ἡ ἵδρυσις τῆς ἐκδοτικῆς Τραπέζης, ἀλλ' εἶναι ὅρος ἐπιβληθεὶς ἢ ὑποβληθεὶς ἐκ μέρους τῆς Κ.Τ.Ε. Ὁ κ. Τσουδερὸς μᾶς λέγει καὶ ἕνα ἄλλο, ὅτι μόνον μετὰ δέκα ἢ 15 ἡμέρας εἰς τὸ Λονδῖνον ὅταν συνεζήτησε μετὰ τῆς ὑποεπιτροπῆς τῆς Κ.Τ.Ε. ἤτις μετέβη ἐκεῖ ἵνα συζητήσῃ τοὺς τεχνικοὺς ὅρους, τότε μόνον ἐδέχθη τὴν διχοτόμησιν τῆς Ἐθν. Τραπέζης. Ἀλλὰ τοῦτο πάλιν ἔρχεται εἰς ἀντίφασιν μὲ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Τσουδεροῦ, τὴν ὁποίαν ἔστειλεν εἰς τὴν Κ.Τ.Ε. ἤτις ἐστάλη κατὰ πρωτοδουλίαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, διότι ὁ κ. Τσουδερὸς εἶχε θέσιν μόνον συμβουλευτικήν. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ θίξαν τὸν κ. Τσουδερὸν ὥστε νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν δημοσιογραφίαν. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἀπηύθυνε τὸ ἐρώτημα τί ἐννοεῖ ὁ κ. Τσουδερὸς γράφων εἰς τὴν ἐφημερίδα ὅτι τὸ ζήτημα ἐτέθη ἐκ μέρους τῆς Κ.Τ.Ε., ὅταν ὁ κ. Ἀβενὸλ ἦτο ἐντεῦθα, πῶς ἦτο δυνατὸν λέγων ταῦτα ὁ κ. Τσουδερὸς νὰ εὑρίσκεται ἐν ἀκριβείᾳ ἀφοῦ τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν συζητήσεων ἐν Γενεύῃ ἀπηύθυνεν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Κ.Τ.Ε. καὶ ἐδέχετο τὴν διχοτόμησιν τῆς Ἐθν. Τραπέζης. Ταῦτα εἶναι μία ἀπάντησις εἰς τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ κ. Τσουδεροῦ. Καὶ λέγω εἰς τὸν κ. Τσουδερὸν εἶναι εἰς τὴν δύναμιν ἑνὸς ἀτόμου τὸ νὰ θέλῃ νὰ ἀκούσῃ, ἵνα δυνηθῇ νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀληθείας, διότι ὅταν δὲν ἀκούει τίποτε πῶς θέλετε νὰ κρίνῃ ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων μὲ τὴν κρίσιν τῆς ἀληθείας.

Γ. Καφαντάρης. Ἡ συζήτησις ἔπρεπε νὰ προσῇ μεθοδικώτερον δηλ. νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀγόρευσίν του ὁ ἐξ Ἀθηνῶν συνάδελφος ἐν τῇ σειρᾷ τῶν ὁμιλητῶν, νὰ ἐκτεθοῦν καὶ ἀπὸ τὸν κ. συνάδελφον ἐξ Ἀθηνῶν ὅσα ἐξετέθησαν διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κινδυνεύομεν νὰ καταστήσωμεν τὸ ζήτημα, τὸ σπουδαιότατον τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπασχολεῖ, ζήτημα ἐντελῶς ἐπεισοδιακόν. Ἐν τούτοις εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ δώσωμεν τὰς αἰτηθείσας ἐξηγήσεις. Δὲν εἶναι ἀνάγκη ὁ κ. συνάδελφος ἐξ Ἀθηνῶν, δὲν εἶναι ἀνάγκη τὸ Λαϊκὸν κόμμα, ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων κομμάτων νὰ εἴπῃ ὅτι ἀντιπροσωπεύῃ τὰ 3/4 τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἢ τῶν γηγενῶν διὰ νὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι συμπαριστάμενοι ἐν τῇ Κυβερνήσει νὰ προσθῶμεν εἰς ὅλας τὰς ἀνακοινώσεις ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἰδικῶν μας ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος ἢ καὶ ἐνεργειῶν συνδεομένων πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ τοῦ προγράμματος. Οἱαδήποτε σημασία καὶ ἂν ἔχῃ, τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἀπετέλει μέλος τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὸ κεθιστῶμεν ἐνήμερον. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ μὴ ἐξολισθήσω εἰς τὴν πολιτικὴν συζήτησιν ἂν ὑπάρχῃ ἢ ὄχι ἡ διεκδικουμένη δύναμις ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ἐκείνης. Ὑποθέτω ἔχομεν σειρὰν ἐκλογῶν αἱ ὁποῖαι δεικνύουν τὰς ἀκριβεῖς ἀναλογίας τοῦ λαϊκοῦ φρονήματος. Ἐπίσης δὲ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἰσχυρισθῇ τις ὅτι εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἀποκρούοντες ἄλλην τινὰ δοκιμασίαν. Οὕτω τὸ ζήτημα τῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ δημοσίου φρονήματος εἶναι ζήτημα λελυμένον καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μετατεθῶσι τὰ πράγματα δι' οἱουδήποτε λόγου. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ οἰκονομικὸν πρόγραμμα ἂν συνοψίσῃ κανεὶς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος διὰ νὰ ἐξαγάγῃ ποῖον τὸ ἐναντίον μας παράπονον καὶ τί ἀπεκρύψαμεν ἀπὸ τοὺς συμπράττοντας λαϊκοὺς ἀσφαλῶς δὲν θὰ εὕρισκε βάσιν τοῦ παραπόνου. Μόλις ἐπεστρέψαμεν ἀνεκοινώσαμεν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὅλα τὰ ἐρωτήματα, ὅλους τοὺς ὅρους καὶ τὰς ὑποδείξεις, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θὰ ἠδυνάμεθα νὰ συμφωνήσωμεν μετὰ τῆς Κ.Τ.Ε. Εἰς τὸ ἐρωτηματολόγιον ὑπῆρχεν ἡ τραπεζιτικὴ ἐκκαθάρισις καὶ ἡ νομισματικὴ σταθεροποίησις. Καὶ εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν αὐτὴν εἴπον ὅτι μὲ τὸ ὑπάρχον τραπεζιτικὸν ζήτημα εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ νομισματικὴ σταθεροποίησις καὶ ἑπομένως οἰκονομικὴ ἐξυγίανσις. Αὐτὸ δὲ ἀπετέλει τὸν σκοπὸν τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος. Ἀποροῦμεν τί ἄλλο ἐπρόκειτο ν' ἀνακοινώσωμεν. Ὅ,τι ἀπεκρύψαμεν εἶναι ὅτι ἦλθεν ἐδῶ ὁ κ. Ἀβενὸλ

καὶ εἰς μίαν ἰδιαιτέραν συνδιάλεξιν μὲ τὸν κ. Τσουδερὸν ἐξέφρασε τὴν γνώμην ὅτι ἡ Τράπεζα ὡς σύστημα ὡς ἔχει σήμερον εἶναι ἀδύνατον νὰ λειτουργήσῃ καλῶς. Γνώμη προσωπικὴ τοῦ κ. Ἀβενόλ, σύμφωνα πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς Κ.Τ.Ε. Κανεὶς ὅρος δὲν διετυπώθη ἀπὸ τὸν κ. Ἀβενόλ, διότι δὲν ἦλθεν ἐδῶ διὰ νὰ διατυπώσῃ ὅρους, οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ προλάβῃ τὴν Κ.Τ.Ε. Διότι εἰς τὰ ζητήματα αὐτὰ τὸ πρόγραμμα τῆς Κ.Τ.Ε. εἶναι γνωστόν. Θὰ μετεβαίνομεν δηλ. ἐκεῖ καὶ θὰ μᾶς ἐτίθετο τὸ ἐρώτημα: Ἐφ' ὅσον ἀποβλέπετε εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐξυγίανσιν εἴσθε διατεθειμένοι νὰ ἄρετε τὴν ἀνωμαλίαν τὴν τραπεζιτικὴν ἡ ὁποία σᾶς ἐμποδίζει νὰ ἐπανέλθητε εἰς ὁμαλότητα οἰκονομικήν; Καὶ ἐλάβομεν ἡμεῖς τὴν ἀπόφασιν ὡς τὴν ἐλάβομεν. Ὁ κ. Ἀβενὸλ συνυπέδειξεν εἰς μίαν ἰδιαιτέραν συνομιλίαν ὅτι μὲ τὸ καθεστὼς αὐτὸ σήμερον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐντελῶς ἀσύγχρονον, ὀπισθοδρομικὸν καὶ ἐπιζήμιον, δύσκολον θὰ ἦτο νὰ ἀποβλέψῃ τις εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐξυγίανσιν τῆς Ἑλλάδος.

Γ. Μερκούρης. Ὥστε ὡμίλησεν ὁ Ἀβενὸλ ἀλλὰ δὲν γνωρίζομεν τί εἶπεν.

Γ. Καφαντάρης. Οὔτε ἐγὼ γνωρίζω. Μὲ τὸν κ. Ἀβενὸλ συνωμίλησα ὡς ἰδιώτης, ἔπρεπεν ὅλα αὐτὰ νὰ ἀνακοινοῦντο; Ὁ κ. Ἀβενὸλ δὲν ἦλθεν ἐδῶ διὰ νὰ διατυπώσῃ ὅρους, ἦλθε διὰ νὰ συλλέξῃ στοιχεῖα καὶ νὰ τὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γενεύην. Εἰς ἰδιαιτέραν του συνομιλίαν μὲ τὸν Ὑποδιοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἶπεν ὅτι τὸ σημερινὸν σύστημα δὲν εἶναι σύστημα ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὰς συγχρόνους τραπεζιτικὰς ἀρχάς.

Γ. Μερκούρης. Ὡς ἰδιώτης ἦλθεν ἐδῶ ἢ μὲ ἐπίσημον ἀποστολήν;

Γ. Καφαντάρης. Εἶχεν ἀποστολὴν νὰ συλλέξῃ πληροφορίας περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ἀλλ' οὐδὲν ἀπολύτως νὰ ὑποδείξῃ οὔτε νὰ συζητήσῃ ἐπὶ ὅρων. Λοιπὸν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀνεκοινώθη εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὅτι ἡ ὑπόδειξις τῆς Κοινωνίας ἦτο ἡ τραπεζιτικὴ καὶ νομισματικὴ ἐξυγίανσις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἤδη ἐπιδιωκομένων ὅρων. Δὲν ἀπεκρύβη τοῦτο.

Γ. Μερκούρης. Δὲν τὸ εἴπατε αὐτό. Τὸ εἴπατε ad referendum.

Γ. Καφαντάρης. Θὰ ἔλθω καὶ εἰς αὐτό. Εἶσθε ἐν γνώσει λοιπόν, ὅτι διὰ νὰ ἐφαρμόσωμεν τὸ πρόγραμμά μας ἦτο ἀνάγκη νομισματικῆς καὶ τραπεζιτικῆς μεταρρυθμίσεως. Ἠγέρθη ὅμως τὸ ζήτημα, καὶ εἰς τοῦτο φαίνεται ὅτι συνίσταται τὸ παράπονον, ὅτι ἔχει καλῶς, ἐγνωρίζομεν ὅτι ἀπαιτεῖται τραπεζιτικὴ καὶ νομισματικὴ μεταρρύθμισις, ἀλλὰ διατί δὲν μᾶς κατεστήσατε ἐνημέρους ἐὰν αὐτὸ ἀπετέλει μέρος τοῦ προγράμματος τοῦ ἐπιδιωκομένου παρ' ἡμῶν ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ἢ ἦτο ἐπιβολὴ παρὰ τῆς Κ.Τ.Ε. Σᾶς ἐρωτῶ. Ὑπάρχει καμμία διαφορά; Ἀλλὰ προχωρῶ ἔτι περαιτέρω. Καὶ λέγω ὅτι τὸ πρόγραμμα τῆς νομισματικῆς σταθεροποιήσεως εἶναι πρόγραμμα τῆς Κ.Τ.Ε. πρόγραμμα ὅμως τὸ ὁποῖον εἶχεν ἤδη περιληφθῇ ὡς ἀναπόσπαστον μέρος τῆς ἡμετέρας οἰκονομικῆς πολιτικῆς πρὶν μεταβῶμεν εἰς Γενεύην.

Μ. Γούδας. Εἰς τὴν Βουλὴν δὲν εἴπατε ποτὲ περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων.

Γ. Καφαντάρης. Φέρετε παρακαλῶ τὸν λόγον μου ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διετυπώθη τὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως ἐν γνώσει τοῦ λαϊκοῦ κόμματος, ἀποδεχθέντος τὸ πρόγραμμα τοῦτο. Αὐτὸ εἶναι ἀναντίρρητον. Ἀλλὰ βεβαίως θὰ ἦτο δύσκολον δι' ἕνα μελετητὴν τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων νὰ πιστεύσῃ ὅτι θὰ ἠμπορούσαμεν νὰ φθάσωμεν εἰς μίαν σταθεροποίησιν μὲ τὴν ὑφισταμένην τραπεζιτικὴν σύγχισιν καὶ ἀταξίαν. Εἰς τὴν Γενεύην ἐκράτει ἡ ἰδέα, ἡ κρατοῦσα καὶ πορ' ἡμῖν, διότι ἐγὼ προχθὲς εἶπον ὅτι ὁ κ. Μιχαλακόπουλος δημοσίᾳ, ἐγὼ δὲ πάντοτε κατ' ἰδίαν ὑπεστήριξα ὅτι τὸ τραπεζιτικὸν καθεστὼς εἶναι ἀνώμαλον καὶ ὅτι ὀφείλομεν νὰ τὸ ἐκκαθαρίσωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, ἂν θέλωμεν νὰ προλάβωμεν καταστροφὰς εἰς τὴν ἐν γένει οἰκονομίαν. Ἑπομένως ὑπῆρχεν ἐν τῇ ἰδέᾳ ἡμῶν ἡ τραπεζιτικὴ ἐκκαθάρισις. Εἰς τὴν Γενεύην μᾶς ἐτέθη τὸ ἐρώτημα ἂν εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ δεχθῶμεν νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν ἀποκέντρωσιν τῶν τραπεζικῶν ἐργασιῶν καὶ μείνῃ ἡ Τράπεζα ἵδρυμα καθαρῶς ἐκδοτικόν. Τί ἀπηντήσαμεν εἰς τοῦτο εἰς τὴν Κ. Τ. Ε. ὅτι κατ' ἀρχὴν ἡ ἰδέα ἦτο ἀπολύτως σύμφωνος καὶ πρὸς τὰς ἡμετέρας ἀντιλήψεις. Δεχόμεθα τὴν ἰδέαν αὐτὴν καὶ ἔχομεν πᾶσαν ἐπιφύλαξιν ὅπως ἐξετάσωμεν ἐὰν δυνάμεθα τὴν μεταβολὴν αὐτὴν νὰ τὴν ἐφαρμόσωμεν ἢ δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν ἐφαρμόσωμεν. Αὐτὴ ὑπῆρξε ἡ ἀπάντησις ἡ δοθεῖσα εἰς τὴν Κ. Τ. Ε. αὐτὴ ὑπῆρξε καὶ ἡ πληροφορία τὴν ὁποίαν παρέσχομεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Εἴπομεν δηλαδὴ ὅτι ἡ ἀποδοχὴ ἐκ μέρους ἡμῶν ἔγινε κατ' ἀρχὴν ὅτι ἀνεγνωρίσαμεν τὸ ὀρθὸν τῆς τραπεζιτικῆς μεταρυθμίσεως καὶ ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ἐξετάσωμεν κατὰ πόσον ἡ ἐφαρμογή της ἦτο κατορθωτὴ ἢ ἀκατόρθωτος. Ὅλα αὐτὰ τὰ ὁποῖα σᾶς εἶπα εἶναι αὐτὸ ἀκριβῶς ad referendum.

Π. Τσαλδάρης. Εἴπατε προχθὲς ὅταν σᾶς ἠρώτησα ὅτι εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα σεῖς ἐδέχθητε ἐκεῖ δὲν ἐγένοντο δεκτὰ ἀπὸ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνταῦθα σεῖς εἴσθε ὑποχρεωμένος νὰ ἀπέλθητε τῆς Κυβερνήσεως. Τότε σεῖς εἴχατε ὑποχρέωσιν προσωπικὴν καὶ εἴχατε ὑπ' ὄψει ὅτι ἢ δεχόμεθα ἢ διαλύομεν τὴν Οἰκουμενικήν.

Γ. Καφαντάρης. Αὐτὸ ἦτο ζήτημα ἠθικῆς ἐκτιμήσεως ἐκ μέρους μου. Λοιπὸν εἶπον προχθὲς ὅτι ὅλα αὐτὰ ἦσαν ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐγκρίσεως ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι οὐδεμία ὑποχρέωσις δεσμεύουσα τὴν Βουλὴν ἀνελήφθη ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας. Ἠδυνάμεθα κάλλιστα ἡμεῖς προσωπικῶς νὰ διαφωνήσωμεν καὶ νὰ μὴ παραιτηθῶμεν διότι ἂν ἡ τραπεζιτικὴ μεταρύθμισις παρίστατο ἐνταῦθα ἀκατόρθωτος θὰ ἐδίδαμεν τὴν ἐξήγησιν ὅτι ἐδεχθημεν τὰς ὁρθὰς ἐπιστημονικὰς κατευθύνσεις ἀλλὰ ἐκ τῆς μελέτης τῶν πραγμάτων πρὸς τὸ παρὸν δὲν δύνανται νὰ τύχουν ἐφαρμογῆς. Ἀλλ' ἦτο δυνατὸν ἐγὼ ἐὰν συνῃσθανόμην ὅτι εἶχον μίαν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν, ἐφ' ὅσον προέβην εἰς συμφωνίας ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Κ. Τ. Ε. καὶ εἶπον ὅτι ἐφθάσαμεν κατ' ἀρχὴν εἰς κάποιαν συνεννόησιν, ἐφ' ὅσον ἡ συνεννόησις ἐματαιώθη δὲν ἠδυνάμην νὰ παραμείνω εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διότι αὐτὸ θὰ ἐδυσχέραινε τὰς μετὰ τῆς Κ. Τ. Ε. περαιτέρω συνεννοήσεις. Εἶναι ἁπλούστατον θὰ ἐπήγαινα εἰς ἄλλο Ὑπουργεῖον θὰ ἐγένετο ἄλλος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὥστε ἡ Κ. Τ. Ε. νὰ δύναται καλλίτερον νὰ διαχειρισθῇ τὰ ζητήματα αὐτὰ μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ζητημάτων. Δὲν χρειάζεσθε ἄλλο τι ἵνα ἐξηγήσητε ὅτι τὰ ζητήματα αὐτὰ δὲν ἐτέλουν ὑπὸ τὸ ὅρον τῆς ἐγκρίσεως παρὰ νὰ ἀναγνώσετε τὰς ὑποδείξεις τὰς ὁποίας διετύπωσεν ἡ Κ. Τ. Ε. Δέχεσθε κατ' ἀρχὴν ἢ δὲν δέχεσθε; Δεχόμεθα κατ' ἀρχὴν τὴν διχοτόμησιν καὶ ἑπομένως τὴν ἵδρυσιν ἐκδοτικῆς Τραπέζης ἀλλὰ τοῦτο κατὰ τί δεσμεύει ἡμᾶς νὰ ἰσχυρισθῶμεν κατόπιν ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη τὴν ὁποίαν ἐδεχόμεθα ἐξηρτᾶτο ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐγκρίσεως καὶ οὐδεμία ἀνειλημμένη ὑποχρέωσις ὁριστικὴ ἀνελήφθη ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας; Αὐτὰ ἀνεκοινώθησαν εἰς ὅλας τὰς Συνεδριάσεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἑπομένως τὰ ζητήματα δὲν δύνανται νὰ λάβουν οἱανδήποτε ἐπιδιώχθη τὴν ἐσπέραν ταύτην τροπήν. Ὁ κ. Τσουδερὸς ἔδωκε τινὰς ἐξηγήσεις διὰ τῆς δημοσιότητος, νομίσας ὅτι ἐθίγη ἐξ ὅσων εἶπεν χθὲς ὁ ἀξιότιμος ἐξ Ἀθηνῶν συνάδελφος ὡς ταῦτα διετυπώθησαν εἰς τὸν τύπον. Καὶ ἔδωκε τὴν ἐξήγησιν τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ ἀπὸ τῆς χθὲς ἔδωκα εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι ἅμα τῇ πρώτῃ ἐπαφῇ μετὰ τῆς Κ.Τ.Ε. εὑρεθέντες ἐνώπιον τοῦ ὅρου τῆς ἀποκεντρώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀντετάξαμεν ὅτι ὁ ἀποχωρισμὸς οὗτος ἔχει ἀνάγκην ἀρκετοῦ χρονικοῦ διαστήματος διότι τότε ἡ ἰδέα τῆς ἱδρύσεως ἐκδοτικῆς Τραπέζης δὲν ἦτ

τὸ κύριον ἀντικείμενον τῶν συζητήσεων. Ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἀποκεντρώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτὴ παρίσταται ὁπωσδήποτε ἀνεφάρμοστος ἐφ' ὅσον δὲν κατεφεύγομεν εἰς μίαν ταχεῖαν σταθεροποίησιν. Ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐκδοτικὴ Τράπεζα ἀποπτεύουσα τὴν κυκλοφορίαν ἐφ' ὅσον ἐπρόκειτο. προτοῦ προβῶμεν εἰς τὴν σταθεροποίησιν, νὰ ἱδρύσωμεν Τράπεζαν γεωργικῆς πίστεως, Τράπεζαν ἐμπορικῆς πίστεως, Τράπεζαν οἰκονομικὴν καὶ οὕτω καθ'ἑξῆς. Καὶ θ' ἀπῃτεῖτο οὕτω χρόνος πολὺς καὶ εἴπομεν τότε ὅτι τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον νὰ ἔχῃ τὴν ταχεῖαν ἐκείνην λύσιν τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ἡ Κ.Τ.Ε. καὶ τὴν ὁποίαν ἐπεδιώξαμεν καὶ ἡμεῖς ἀποβλέποντες εἰς τὴν σταθεροποίησιν. Αὐτὴν τὴν ἄποψιν ὑποστηρίξει καὶ ὁ κ. Τσουδερὸς καὶ ἡμεῖς ἀνελάβομεν νὰ τὴν ὑποστηρίξωμεν καὶ τότε εὑρέθη ἡ λύσις ὅτι εἶνε δυνατὸν ἀντὶ ν' ἀποκεντρώσωμεν τὰς ὑπηρεσίας τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης νὰ ἀποσπάσωμεν μόνον τὴν ἐκδοτικὴν λειτουργίαν, νὰ ἀποκτήσωμεν μίαν νέαν ἐκδοτικὴν Τράπεζαν καὶ νὰ διατηρήσωμεν κατὰ τὰ ὑπόλοιπα τὸ πρῶτον πιστωτικὸν ἵδρυμα ἀκέραιον οἷον εἶναι μέχρι σήμερον. Ἑπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου τῆς ἱδρύσεως δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία.

Ἔρχομαι εἰς τὸ τρίτον ὅτι ὅλαι αἱ ὑποχρεώσεις αἵτινες ὑπεβλήθησαν ὄχι ὑποχρεώσεις ἀλλὰ ὑποδείξεις προῆλθον ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ λειτουργήσῃ ἡ Τράπεζα κατόπιν τῶν ἀεννάων ἐπεμβάσεων τοῦ Κράτους εἰς αὐτήν, καὶ ὅτι ἐξουδετερουμένης τῆς δυνατότητος τῶν ἐπεμβάσεων τούτων, οὐδένα λόγον θὰ εἶχεν ἡ Κ. Τ. Ε. νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰς μεταρρυθμίσεις. Τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀνακριβές. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ Κ. Τ. Ε. ἔχει ὡς πρόγραμμα νὰ συγκεντρώνῃ τὴν ἐκδοτικὴν λειτουργίαν εἰς ἰδίας Τραπέζας εἶναι ἀρχὴ τὴν ὁποίαν ἐφαρμόζει ἀνέκαθεν, δὲν ἐπηρεάσθη ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι ὑπάρχει ἐπέμβασις εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, διότι καὶ ἂν παρέμενεν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ληφθοῦν μέτρα ἀποκλείοντα τὸ Κράτος ἀπὸ τῶν ἐπεμβάσεων αὐτῶν. Ἄλλως τε καὶ ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν δὲν εἶναι ὀλιγώτερον δυνατὴ ἀπὸ ὅτι εἶναι αὐτὴ εἰς Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Ἄλλαι ἦσαν αἱ ἀρχαὶ ἐκ τῶν ὁποίων ὡρμήθη ἡ Κ. Τ. Ε. καὶ ἐπεδίωξε τὴν κατοχύρωσιν τῆς Τραπέζης ἀπέναντι τοῦ Κράτους. Προῆλθεν ἐκ τῆς μερίμνης ὅπως ὑπάρχῃ Τράπεζα ἰδιωτική, ἱκανὴ νὰ κατοχυρώσῃ τὸ νόμισμα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἑπομένως ὁλόκληρον τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ὁ οἰκονομικὸς βίος τῆς χώρας (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Γ. Μερκούρης*** λέγει ὅτι δὲν θὰ εἶχε τὴν δύναμιν οὔτε τὴν διάθεσιν νὰ ἀντικρούσῃ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, διότι εἶναι ἀπολύτως σύμφωνος μὲ ὅσα εἶπεν, ἀλλὰ ὁμολογῶ, λέγει, ὅτι διὰ πρώτην φορὰν λέγονται ὅσα ἐλέχθησαν ἀπόψε. Ἐλέχθη ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι οὐδεμία ὑποχρέωσις ἀνελήφθη ἀπέναντι τῆς Κ. Τ. Ε. πρὸς διχοτόμησιν, ἀλλὰ τότε ποῖος ἦτο ὁ λόγος τῆς ἐπιμονῆς του νὰ μὴ δεχθῇ τὴν ἄποψιν τὴν ὁποίαν ἐξεδηλώσαμεν ὅτι διὰ τῆς διχοτομήσεως, ἡ ὁποία ἐξασθενεῖ τὸν ὀργανισμὸν αὐτὸν καὶ ἡ ὁποία καὶ ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὡμολόγησεν ὅτι ἦτο ἄδικος, θὰ ἔπρεπε νὰ κάμωμεν μίαν δωρεὰν εἰς τὴν Τράπεζαν δηλαδὴ τῶν καλυμμάτων.

Γ. Καφαντάρης. Ἐγὼ δὲν εἶπον ποτὲ τοιοῦτόν τι.

Γ. Μερκούρης. Εἴπατε ὅτι εἶναι ἀθέμιτον κέρδος.

Γ. Καφαντάρης. Θὰ σᾶς ἀπαντήσω.

Γ. Μερκούρης Ἴσως ἦτο σχῆμα λόγου ἐκ μέρους σας διὰ νὰ ἀποδείξετε ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἄνευ κρατικῆς μερίμνης ἀφοῦ τῆς ἀφῃρεῖτο τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον. Ἀλλ' ἦτο ὑποχρέωσις νὰ κάμουν πρὸς τὴν Τράπεζαν μίαν παραχώρησιν διότι θὰ ἔμενεν ὀργανισμὸς ἀσθενικός. Καὶ ἐφ' ὅσον ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐμείναμεν σύμφωνοι ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀφίσωμεν ἀσθενικὴν τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ ἀφοῦ δὲν ἐπρόκειτο περὶ ὑποχρεώσεως εἰς τὴν Κ. Τ. Ε. ἀλλ' ἦτο ad referendum διὰ τί δὲν συνεφωνήσαμεν νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν Κ.Τ.Ε. καὶ νὰ ἀποδείξωμεν τοὺς λόγους οἱ ὁποῖοι παρημπόδιζον τὴν διχοτόμησιν. Συνεπῶς δὲν ἦτο λάθος ἡ ἐπιμονὴ ἡ δική μας ἀλλὰ τῆς ἄλλης μερίδος καὶ αὐτὴ ἔχει τὴν εὐθύνην τῆς διασπάσεως τῆς Οἰκουμενικῆς.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον ἐπέμενεν εἶναι ὅτι οὐδέποτε θὰ ἐδέχετο οἱονδήποτε ἄδικον πλουτισμὸν τῆς Τραπέζης. Καὶ διὰ νὰ μὴ φανῇ ὅτι τὸ Κράτος ἦτο χαριστικὸν ἀπέναντι οἱουδήποτε ἐπρότεινεν ὅπως ἡ ἐκκαθάρισις τῶν λογαριασμῶν γίνῃ ὑπὸ ἀνθρώπου τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης τοῦ λαϊκοῦ κόμματος. Συνεχίζων λεγει ὅτι οἱ καταφερόμενοι ἐναντίον τῆς διχοτομήσεως ἀνεγνώρισαν ὅτι ἦτο δυνατὴ ἡ ἵδρυσις καὶ διατήρησις καὶ τῶν δύο ἱδρυμάτων ἐν πλήρει ἀκμῇ, ἐφόσον ἡ Ἐθν. Τράπεζα δὲν θὰ ἀπεστερεῖτο τοῦ ἰσαξίου τῶν καλυμμάτων. Ἐπ' αὐτοῦ ἠγέρθη ἡ διχογνωμία, οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι δὲν ἦτο ὀρθὸν ζήτημα νὰ προδικάσῃ τὴν λύσιν θεμελιώδους οἰκονομικοῦ ζητήματος τῆς χώρας, δεδομένου ὅτι ἡ λύσις αὕτη ἀρρήκτως συνδεδεμένη πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἐξυγίανσιν θὰ προσφέρῃ ἀνυπολογίστους θυσίας εἰς τὸν τόπον. Ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰν προσεβάλλετο ὅτι ὅσον καὶ ἂν συνέτρεχον σπουδαῖοι λόγοι εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῆς λύσεως αὐτῆς ἡ νομικὴ ἀντίληψις περὶ τῆς κυριότητος τῶν καλυμμάτων δὲν ἐπέτρεπεν τὴν μεταβολὴν καὶ ὀφείλομεν νὰ σταματήσωμεν τὴν ἐφαρμογὴν ὁλοκλήρου τοῦ ἐξυγιαντικοῦ προγράμματος μόνον καὶ μόνον διότι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λαϊκοῦ κόμματος τὰ καλύμματα ἦσαν ἰδιοκτησία τῆς ἐκδοτικῆς καὶ ὄχι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Εἰς ἀπάντησιν μεταφέρω τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ ἐδάφους, λέγω ὅτι ἂν εἴχετε τοιαύτην γνώμην καὶ τὴν ἐδεχόμεθα πρὸς στιγμήν, διότι εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι νομικῶς τὰ καλύμματα ἀνήκουσι κατὰ πλήρη κυριότητα εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ πάλιν τότε ὑπεράνω τῆς νομικῆς φύσεως τῶν καλυμμάτων ὑπάρχει θεμελιώδης τοῦ Κράτους ὑποχρέωσις ἀπέναντι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης νὰ μὴν ἀποσπάσῃ περιουσιακὰ στοιχεῖα τόσης ἐκτάσεως ὥστε νὰ κλονισθῇ ἡ βάσις ἐφ' ἧς στηρίζεται αὕτη. Ἔχομεν συνεπῶς ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης τὸ δικαίωμα νὰ καθορίσωμεν τὴν κατανομὴν τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν στοιχείων τῆς Τραπέζης ὥστε νὰ διατηρήσῃ αὕτη ἀκεραίαν τὴν ἀκμήν της. Ἑπομένως τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων οὔτε νομικῶς οὔτε πολιτικῶς ἦτο δυνατὸν νὰ σταματήσῃ ἐν ὁλόκληρον ἐξυγιαντικὸν πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως ἀπέναντι ἀφῃρημένων νομικῶν ἐπεισοδίων. Αὐτὴ ἦτο ἡ διαφωνία.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ἤθελον κ. Πρόεδρε, νὰ ἀναμιχθῶ εἰς τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐπροκάλεσεν ὁ κ. Συνάδελφός μου ὅστις εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην πλέον νὰ δώσῃ μερικὰς ἐξηγήσεις. Ἀλλ' ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δι' ἐντόνου ὕφους ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἀλλοίαν παράστασιν τῶν πραγμάτων ἐκείνης ἡ ὁποία πραγματικῶς εἶναι. Καὶ ἤθελα νὰ εἴπω εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν. Λέγει, ὅτι ἦλθεν ἐδῶ ὁ κ. Ἀθενὸλ καὶ τοῦ ἔκαμε τὴν τάδε ὁμιλίαν. Λυποῦμαι, διότι εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ εἴπω ὅτι ὁ κ. Ἀθενὸλ δὲν ἦλθεν ἐδῶ τυχαίως ἀλλὰ ἦλθεν κατόπιν προηγουμένης συνεννοήσεως ἐν Γενεύῃ καὶ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐμάνθανεν τοῦτο μόνον κατόπιν ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν ὁ κ. Ἀθενὸλ ἀπηύθυνε πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον. Ὁ κ. Ἀθενὸλ ἦλθεν ἐδῶ νὰ κάμῃ ἔρευναν τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων τῆς Χώρας καὶ δὲν καταχρίνω τὴν ἔρευναν ταύτην, διότι ὅταν ἡ Ἑλλὰς εὑρίσκεται ἐν τῇ περιπτώσει κατὰ τὴν ὁποίαν ἤθελεν νὰ παραστήσῃ εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ποία εἶναι ἡ πραγματικὴ της οἰκονομικὴ κατάστασις, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποδείξῃ εἰς τοὺς ξένους ὅτι ἡ οἰκονομική της κατάστασις δὲν εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ κλονισθῇ παρ' αὐτοῖς ἡ πίστις τῆς Ἑλλάδος, ὀφείλει νὰ δέχεται τὴν ἔρευναν ταύτην. Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον ἐγένετο ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶναι ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐγνώριζεν ὅτι ἦλθεν ἐνταῦθα ὁ κ. Ἀθενὸλ συνεπεία προηγουμένης ἀποφάσεως τῆς Κ. Τ. Ε., δὲν κατέστησεν

γνωστὸν τοῦτο πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐμάνθανε τοῦτο μόνον πολὺ κατόπιν ὅταν ἔστειλε πρὸς αὐτὸ ἐπιστολὴν ὁ ἴδιος ὁ κ. Ἀθενόλ. Ὀφείλω νὰ εἴπω εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ὅταν μᾶς ἀνέγνωσε τοὺς ὅρους ἢ τὰς προτάσεις ἢ τὰς ὑποδείξεις, ὅπως θέλετε ὀνομάσατέ τας, κατὰ τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συναφθῇ τὸ δάνειον τὸ ὁποῖον ζητοῦμεν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀποκατάστασιν καὶ τῷ ἐζήτησα νὰ μοῦ ἀναπτύξῃ κατ' ἰδίαν τοὺς ὅρους τούτους, ἡ συνεδρίασις διεκόπη διὰ τὴν ἑπομένην ἡμέραν καὶ παρενεβλήθησαν χίλια δύο πράγματα, τὰ ὁποῖα εἶναι γνωστὰ μέχρις ὅτου φθάσωμεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο. Ἀναγκάζομαι νὰ εἴπω εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἐξ ὅσων ἔγραψεν ὁ κ. Τσουδερὸς φαίνεται ὅτι αἱ διαπραγματεύσεις ἐγένοντο ἐκεῖ καὶ ὅτι ἔφθασαν εἰς ἕνα ἀποτέλεσμα. Ὥστε δὲν ἐπρόκειτο περὶ συζητήσεων (ad referendum), ἀλλ' ὅταν ἤρξαντο αἱ διαπραγματεύσεις προκύπτει, ὅπως λέγει καὶ ὁ κ. Τσουδερὸς καὶ φαίνεται ὅτι οὕτως ἔχει, ὅτι ἤρξαντο ἀπὸ τὸ τμῆμα, τὸ ὁποῖον καὶ ἡμεῖς ὑπεστηρίξαμεν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ κατελήξατε μετὰ τὴν Γενεύην εἰς τὸ Λονδῖνον ὅπου ἐγένοντο αἱ τελικαὶ διαπραγματεύσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὑπεδείχθη πρῶτον ἀπὸ τὸν κ. Τσουδερὸν ὁ χωρισμὸς τῆς Τραπέζης. Δὲν ἠδύνατο ὁ κ. Τσουδερὸς νὰ ἔλθῃ εἰς τοιαύτας διαπραγματεύσεις, καὶ προτάσεις χωρὶς νὰ εἶσθε σεῖς ἐν ἐπιγνώσει τούτων, διότι ἂν τοιοῦτον τι ἐγένετο δὲν νομίζω ὅτι οὗτος ἠδύνατο νὰ συνεργάζεται μεθ' ἡμῶν. Καὶ προχωρῶν λέγω εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ τοῦ ὑπομνήσω τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν. Δὲν γνωρίζω ἂν ἔσχεν ἢ οὐ συνεννόησιν μὲ τὸν κ. Μάξιμον καὶ δὲν γνωρίζω τί εἶπον διότι δὲν ἤμην παρών. Ἀλλὰ λέγω εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἡμεῖς ἐπιμένοντες πάντοτε εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ διχοτόμησις τοῦ πρώτου οἰκονομικοῦ ἱδρύματος, τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, θὰ ἦτο πρᾶγματι ἐπιζημία ὑπεστηρίξαμεν πάντοτε τὴν ἵδρυσιν εἰδικοῦ Τμήματος, τὸ ὁποῖον ὑπεστήριξε καὶ ὁ κ. Τσουδερός. Θὰ εἶπω δὲ ἀκόμη ὅτι ἔχω ὑπ' ὄψει μου τὴν τελευταίαν ἔκδοσιν τοῦ κ. Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὁ ὁποῖος ὑποστηρίζει ὅτι τὸν ἐμέμφθησαν διότι ἡ Τράπεζα ἀναμιγνύεται καὶ εἰς ἄλλας ὑποθέσεις καὶ λέγει ὅτι δὲν ἠλθενή ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπροχώρησαν οὕτω πως τὰ οἰκονομικὰ ἡμῶν πράγματα, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν τοιοῦτον καταμερισμὸν τῶν Τραπεζῶν. Καὶ σᾶς ἀναγινώσκω τί λέγει. (Ἀναγινώσκει).

Ὁ κ. Διοικητὴς λοιπὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ὑποστηρίζει ὅτι δὲν εἶναι τὰ πράγματα οὕτω πως προηγμένα ὥστε νὰ δύναται νὰ γίνῃ τοιοῦτος καταμερισμὸς τῶν Τραπεζικῶν ἐργασιῶν. Καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ὑποστηρίζει ὁ κ. Ὑποδιοικητὴς ἐν Γενεύῃ τὴν τμηματικὴν διαίρεσιν, ἣν ὑπεστήριξα καὶ ἐγὼ καὶ ὁ κ. Μάξιμος ὁ εἰδικώτερος ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Καὶ διὰ νὰ καταλήξωμεν εἰς ἀποτελέσματα ἐκάμαμεν τὴν συνάντησιν καθ' ἣν παρέστησαν καὶ ὁ κ Μάξιμος καὶ ὁ κ. Διομήδης.

Καὶ θὰ σᾶς εἴπω, κ. Ὑπουργέ, ὅτι ὅλος αὐτὸς ὁ χωρισμὸς συνίσταται εἰς τοῦτο καὶ μόνον εἰς τὸ νὰ δοθῇ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἡ ἀποζημίωσις τοῦ καλύμματος. Καὶ εἴπατε σεῖς εἰς τὸν κ. Μάξιμον: ἐλᾶτε σεῖς νὰ κάμετε τὸν χωρισμὸν αὐτὸν ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἦτο δυνατὸν διότι ὅταν ὁ κ. Μάξιμος ἐπίστευε καὶ πιστεύει ὅπως καὶ ἐγὼ ὅτι τὰ καλύμματα ἀνήκουσι ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐκδοτικὴν Τράπεζαν πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸν τὸν χωρισμόν, ὁ ὁποῖος θὰ στηρίζεται ἐπὶ μιᾶς αὐθαιρεσίας, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο ὄχι καλόν; Διότι, ἐὰν εἶναι γεγονός, καὶ καθ' ἡμᾶς εἶναι ἀναμφισβήτητον γεγονός, ὅτι τὰ καλύμματα ἀνήκουσιν εἰς τὸν φορέα τῶν γραμματίων καὶ ἑπομένως δέον νὰ μεταβιβασθῶσιν εἰς τὴν ἐκδοτικὴν Τράπεζαν, ἡ ὁποία θὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων αὐτῶν, κατὰ τίνα τρόπον θὰ ἠδυνάμεθα νὰ κάμωμεν χωρισμὸν κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ δώσωμεν ἀποζημίωσιν 1.176.000.000 δραχμῶν καὶ νὰ ἀναλάβωμεν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὴν εὐθύνην νὰ κάμωμεν τὸν χωρισμόν, ἐφ' ὅσον ἀποδεχόμεθα ὄντως ὅτι ὁ χωρισμὸς αὐτὸς ἀποτελεῖ ἄδικον πρᾶξιν;

Μὲ κατέκρινεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ λέγει ὅτι δὲν δικαιολογοῦμαι διὰ τὴν διαφωνίαν μου. Τοῦτο θὰ ἦτο ἀνάξιον ἐμοῦ ἐὰν εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν ἐνόμιζον ὅτι εἶχον τὸ δικαίωμα ν' ἀποχωρήσω. Ἄλλως τε συναισθάνομαι τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνέλαβον μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἤθελον νὰ ἐξαντλήσω πᾶσαν προσπάθειαν ὥστε νὰ μὴ ἐπέλθῃ διάσπασις καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀπεχώρησα ἀμέσως ἀλλὰ ἐζήτησα νὰ φωτισθῶ ἐκ τῶν πραγμάτων καὶ ἰδιαιτέρως παρὰ τοῦ ἀξιοτίμου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὡς καὶ τοῦ κ. Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἔχων παρὰ τὸ πλευρόν μου τὸν κ. Μάξιμον. Αὐτὸ δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἠδύνατο ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ τὸ μεταχειρισθῇ ὡς ὅπλον ἐναντίον μου διότι ἐγὼ ἐζήτησα νὰ ἐξονυχισθοῦν τὰ πράγματα, ὅταν ὅμως κατέστη βέβαιον ὅτι ὁ συμβιβασμὸς ἀπεκλείετο τότε καὶ ἀπεχώρησα. Τὸ κύριον ἔρεισμα τῆς διχονοίας ἡμῶν ἐστηρίζετο ἐπὶ τῶν καλυμμάτων. Ἤδη τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν καλυμμάτων πρέπει νὰ πληρωθῇ, κατὰ τίνα τρόπον δὲν θέλω νὰ εἰσέλθω ταύτην τὴν στιγμὴν εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Τὴν εὐθύνην ἀνέλαβεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ νομίζω ὅτι ἂν θελήσῃ νὰ τὰ παραχωρήσῃ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν τράπεζαν δὲν θὰ γίνῃ ὀρθῶς τοῦτο.

Ὁ κ. ***Α. Σαχτούρης*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῶν ἑλληνοσερβικῶν συμβάσεων λέγει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ὁποίαν ἐστάλησαν αἱ ὑπὸ τῆς δικτατορίας συναφθεῖσαι σωμβάσεις ἐξήτασε καὶ ἐμελέτησε αὐτάς, ἐμφορουμένη ἀπὸ μίαν εἰλικρινῆ φιλίαν καὶ συμπάθειαν πρὸς τὸ γεῖτον φίλον καὶ εὐγενὲς Σερβικὸν ἔθνος. Ἡ κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τὴν ἑλληνοσερβικὴν συνθήκην τοῦ 1913 ἡ Ἑλλὰς προσεφέρθη νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὴν Σερβίαν μίαν διέξοδον εἰς τὸν λιμένα Θεσσαλονίκης χρήσιμον διὰ τὸ ἐμπόριον αὐτῆς. Καὶ πρὸς τοῦτο ὑπεγράφη ἡ σύμβασις τοῦ 1914. Ὁ μεσολαβήσας ὅμως πόλεμος δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἐπικύρωσιν τῆς συμβάσεως ταύτης, καὶ κατὰ τὸ 1923 συνωμολογήθη ἡ γνωστὴ σύμβασις, ἥτις δὲν παρεχώρει πλέον διέξοδον ἐμπορικὴν εἰς τὴν Σερβίαν ἀλλὰ παρεχώρει χῶρον διὰ νὰ δημιουργηθῇ μία ζώνη διευκολύνουσα τὸ ἐξαγωγικὸν αὐτῆς ἐμπόριον. Οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως αὐτῆς δὲν ἦσαν ἐντελῶς ἀκίνδυνοι διὰ τὴν χώραν ἡμῶν. Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε εἰς νέας διαπραγματεύσεις διετυπώθησαν ὑπὸ τῆς Σερβίας ἀξιώσεις πολὺ βαρύτεραι, ὑίγουσαι τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος. Καὶ εὑρέθη Κυβέρνησις δεχθεῖσα νὰ ὑπογράψῃ τὴν σύμβασιν ἐκείνην, ἥτις ἔθετε τὴν ἀσφαλῆ πηγὴν τῶν δυσχερειῶν αἵτινες θὰ ἐγεννῶντο μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν ἂν ἐπεκυροῦτο αὐτή. Συνεχίζων ἐξαίρει σημεῖα τινα, ἅτινα ἔτρωσαν τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν διὰ τὴν ταπείνωσιν τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἡ χώρα. Διὰ τῆς συμβάσεως αὐτῆς δὲν ἦτο πλέον ὁ χῶρος, τὸν ὁποῖον παρεχώρει ἡ σύμβασις τοῦ 1923, ἦτο ἡ ἐγκαθίδρυσις ξένου Κράτους εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γραμμῇ Γευγελῆς—Θεσσαλονίκης καθιεροῦτο καθεστὼς συγκυριότητος, ἐδημιουργεῖτο Σερβικὸς λιμὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ παρεχωρεῖτο τὸ δικαίωμα νὰ θεωρῶνται ναυτιλιακὰ ἔγγραφα ὑπὸ τῶν Προξενικῶν Σερβικῶν ἀρχῶν ἅτινα θὰ εἶχον ἰσχὺν διὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας. Παρεχωρεῖτο ἐπίσης δικαίωμα ἀκτοπλοΐας εἰς τὰ σερβικὰ ἀτμόπλοια καὶ συγχρόνως ὄχι μόνον ἡ Σερβία ἀλλὰ καὶ πᾶν κράτος τὸ ὁποῖον θὰ συνῆπτε μετ' αὐτῆς σύμβασιν θὰ εἶχε δικαίωμα ὡς πρὸς τὸ διακομιστικὸν ἐμπόριον. Ἐν ἄλλοις λόγοις ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐτέθησαν τὰ θεμέλια τῆς κτίσεως μιᾶς πόλεως σερβικῆς. Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ εὑροῦσα ὁμοφώνως ὅτι οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως αὐτῆς εἶναι ὅροι θίγοντες τὴν ἑλληνικὴν κυριαρχίαν κατέληξεν εἰς τὴν ὁμόφωνον γνώμην νὰ προτείνῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως, ἔχουσα πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐπακολουθήσουν διαπραγματεύσεις νέαι καὶ ὅτι θὰ συνομολογηθῇ

σύμβασις ἐπὶ ἴσοις ὅροις, μέλλουσα νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν συμφερόντων τῶν δύο χωρῶν.

Πρόεδρος. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν πρότασιν τῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἀπορρίψεως τῶν ἑλληνοσερβικῶν συμβάσεων παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσι.

Ἐγείρονται ἅπαντες οἱ βουλευταί.

Πρόεδρος. Ἑπομένως αἱ συμβάσεις θεωροῦνται ὡς μὴ ὑπάρχουσαι.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς πρώτην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

«Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Φιλανδίας ὑπογραφείσης ἐν Ἑλσιγκφ τῇ 18 Δεκεμβρίου 1926 συμβάσεως ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Λεττονίας ὑπογραφείσης ἐν Ρίγᾳ τῇ 25 Φεβρουαρίου 1927 συμβάσεως ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας».

«Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1926».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1927 προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας».

«Περὶ κυρώσεως α') τῆς ἐν Βαρκελώνῃ συναφθείσης διεθνοῦς συμβάσεως καὶ καταστατικοῦ ἐπὶ τοῦ καθεστῶτος τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος καὶ β') τῆς ἐν Βαρκελώνῃ ὑπογραφείσης δηλώσεως περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς σημαίας στερουμένων θαλασσίας ἐξόδου Κρατῶν».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

Περὶ ἀνασυστάσεως τοῦ ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς τῆς 16—17 Μαρτίου 1927 καταστραφέντος ἀρχείου τοῦ Πρωτοδικείου Ἠλείας καὶ τῆς Εἰσαγγελίας αὐτοῦ, ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον 1.

1. Πᾶς κάτοχος πρωτοτύπου ἐγγράφου πολιτικῆς ἢ ποινικῆς φύσεως προερχομένου ἐκ τοῦ Πρωτοδικείου καὶ Εἰσαγγελίας Ἠλείας ὑποχρεοῦται ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νὰ καταθέσῃ τοῦτο παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου τούτου. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἄνω προθεσμίας τιμωρεῖται διωκόμενος αὐτεπαγγέλτως διὰ φυλακίσεως μέχρις ἓξ μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς μέχρι δραχμῶν εἴκοσι χιλιάδων, ἢ διὰ τῆς ἑτέρας τῶν ποινῶν τούτων.

2. Πᾶς κάτοχος ἀντιπεφωνημένου ἀντιγράφου ἢ ἀποσπάσματος τῶν ἐν τῇ 1 παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἀναφερομένων ἐγγράφων ὑποχρεοῦται ἐντὸς τῆς αὐτῆς τριμήνου προθεσμίας καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ ποινῇ νὰ καταθέσῃ τοῦτο παρὰ τῷ αὐτῷ γραμματεῖ.

3. Δικηγόρος κατέχων ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του οἱονδήποτε ἀντιπεφωνημένον ἀντίγραφον ἐγγράφου ποινικῆς ἢ πολιτικῆς φύσεως ὑποχρεοῦται ἐντὸς ἑνὸς μηνός, ἀφ' ἧς ζητηθῇ ἐγγράφως παρ' οἱουδήποτε ἔχοντος συμφέρον, νὰ καταθέσῃ τοῦτο παρὰ τῷ γραμματεῖ, ἐν ἀρνήσει δὲ ὑπόκειται εἰς τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ποινήν.

4. Τὰ κατὰ τὰς παραγράφους 1, 2 καὶ 3 κατατεθέντα πρωτότυπα ἢ ἀντιπεφωνημένα ἀντίγραφα ἢ ἀποσπάσματα, θεωρούμενα καὶ προσυπογραφόμενα ὑπὸ τοῦ προέδρου, ἐπέχουσι θέσιν πρωτοτύπου, κατατιθέμενα εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ οἰκείου δικαστικοῦ γραφείου, ἐξ ὧν ὁ γραμματεὺς ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδώσῃ ἐφ' ἅπαξ ἀντίγραφον ἐφ' ἁπλοῦ πρὸς τὸν καταθέσαντα.

Ἄρθρον 2.

Δικασταὶ ἢ δικαστικοὶ πάρεδροι ὑπηρετήσαντες ἢ ὑπηρετοῦντες παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἠλείας καὶ διορισθέντες εἰσγγηταὶ ἐπὶ ἐκδικασθεισῶν πολιτικῶν ἢ ποινικῶν ὑποθέσεων ὑπογρεοῦνται ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν' ἀποστείλωσιν ἢ προσαγάγωσιν εἰς τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν Ἠλείας ἅπαντα τὰ παρ' αὐτῶν τυχὸν τηρούμενα σχέδια πολιτικῶν ἢ ποινικῶν ἀποφάσεων ἢ βουλευμάτων (ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἐτηρήθησαν παρ' αὐτῶν τοιαῦτα), συμβάλλοντες οὕτως εἰς τὴν ἀνασύστασιν τοῦ ἀρχείου. Ὁ πρόεδρος, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τινὸς ἐνδιαφερομένου διαδίκου, ἔχων ταῦτα ὑπ' ὄψιν καὶ συσχετίζων πρὸς τὰ παρὰ παντὸς κατόχου προσαγόμενα ἔγγραφα, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος, καὶ πρὸς τὰς τυχὸν γενομένας ἐξομολογήσεις τῶν διαδίκων ἢ πληρεξουσίων των, καταρτίζει τὸ ἱστορικὸν τῆς καταστραφείσης ἀποφάσεως, τοῦ σκεπτικοῦ καὶ τοῦ διατακτικοῦ λαμβανομένων ἐκ τοῦ σχεδίου, μετὰ προηγουμένην κλήτευσιν πρὸς ἀκρόασιν τῶν διαδίκων ἢ τῶν πληρεξουσίων των. Ἡ οὐτωσὶ καταρτιζομένη ἀπόφασις, κατατιθεμένη εἰς τὸ ἀρχεῖον καὶ εἰς τὸ οἰκεῖον τμῆμα, πολιτικὸν, ποινικὸν ἢ βουλευμάτων, ἀποτελεῖ τὸ πρωτότυπον. Ἡ παράβασις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν παράπτωμα.

Ἄρθρον 3.

1. Τὰ παρὰ τῷ γραμματεῖ κατατεθειμένα πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς καὶ ἀπολεσθέντα πρωτότυπα ἀγωγῶν ἀντικαθίστανται παρὰ μὲν τοῦ ἐνάγοντος διὰ καταθέσεως νέου τοιούτου ἐκ τοῦ εἰς χεῖράς του εὑρισκομένου σχεδίου, παρὰ δὲ τοῦ ἐναγομένου διὰ καταθέσεως τοῦ πρὸς αὐτὸν κοινοποιηθέντος ἀντιγράφου.

2. Τὸ ἀπολεσθὲν πρωτότυπον ἀνακοπῆς, ἐφέσεως, ἀναιρέσεως ἢ ἀναψηλαφήσεως ἀντικαθίσταται ἢ δι' ἀντιγράφου τοῦ εἰς χεῖρας τοῦ ἀσκήσαντος τὸ ἔνδικον τοῦτο μέσον δικηγόρου ἢ διοδίκου εἰρισκομένου σχεδίου, ἢ διὰ τοῦ κοινοποιηθέντος εἰς τὸν ἀντίδικόν του ἀντιγράφου αὐτοῦ, καταθεμένου παρὰ τῷ γραμματεῖ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 4.

1. Ὁ ἀσκήσας ἔνδικον μέσον, τὸ πρωτότυπον τοῦ ὁποίου ἀπωλέσθη, ὑποχρεοῦται ἐφόσον δὲν ἔχει ληφθῇ ἐπίσημον ἀντίγραφον αὐτοῦ βεβαιοῦν καὶ τὸν χρόνον τῆς καταθέσεως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, νὰ καταθέσῃ παρὰ τῷ γραμματεῖ ἀντίγραφον τούτου μετὰ τοῦ ἐπιδοτηρίου τοῦ ἀποδεικνύοντος τὴν κλήτευσιν τοῦ ἀντιδίκου του πρὸς συζήτησιν τοῦ ἐνδίκου τούτου μέσου ἢ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιηθείσης κλήσεως πρὸς συζήτησιν τούτου. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα, μὴ ὑποκείμενα εἰς τέλος, καταχωριζόμενα εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία τῶν ἐνδίκων μέσων, ἐπέχουσι θέσιν πρωτοτύπου.

2. Ἐν περιπτώσει ἀδυνομίας ὑποβολῆς τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων ἐγγράφων ἡ ἐμπρόθεσμος ἐνάσκησις ἐνδίκου μέσου πρὸς συζήτησιν τοῦ ὁποίου παρ' οὐδενὸς τῶν διαδίκων ἐγένετο κλῆσις βεβαιοῦται δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὑποβάλλεται ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος αἴτησις, ἐν ᾗ ἐκτίθεται τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς καταθέσεως τοῦ ἀπολεσθέντος πρωτοτύπου τοῦ ἐνδίκου μέσου καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ. Διὰ τὸ παραδεκτὸν ἢ μὴ τῆς αἰτήσεως, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὁποίας καλεῖται καὶ ὁ καθ' οὗ ἀπευθύνεται, δύνανται νὰ ἐξετασθῶσι καὶ οἱ πληρεξούσιοι δικηγόροι τῶν διαδίκων.

3. Διὰ τὸ παραδεκτὸν τῆς ὡς ἄνω ἀναπληρουμένης ἀνακοπῆς, ἐφίσον ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ κατάθεσις ἐγένετο ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀπὸ 4)9 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. «περὶ τῆς ἐν μέρει καταργήσεως τῆς ἐρημοδικίας καὶ προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρον 25 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας», δὲν ἀπαιτεῖται νέα κατάθεσις παραβόλου, δικαστικῶν ἐξόδων ἐπιδικασθέντων καὶ τελῶν ἀνακοπῆς.

Ἄρθρον 5.

Τὸ ἀπολεσθὲν πρακτικὸν ὁρκωδοσίας δύναται νὰ ἀντικατασταθῇ, τοῦ ὁμώσαντος δίδοντος ἐκ νέου τὸν ὅρκον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰς χεῖράς του εὑρισκομένου ἀντιγράφου τῆς ἐπιβαλούσης τὸν ὅρκον ἀποφάσεως ἢ ἐπιδοτηρίου τῆς κοινοποιήσεώς της, ἐὰν εἰς τοῦτο ἔχῃ καταχωρισθῇ τὸ θέμα τοῦ ὅρκου. Ἐν ἐλλείψει τούτων δύναται νὰ ζητήσῃ ὁ ὁμώσων, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος, παρὰ τοῦ ἀντιδίκου του τὸ πρὸς αὐτὸν κοινοποιηθὲν ἀντίγραφον τῆς ὁποφάσεως. Ἐν ἐλλείψει δὲ καὶ τούτου δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν βεβαίωσιν τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τῶν Πρωτοδικῶν κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου, καλουμένου καὶ τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις, δύνανται νὰ ἐξετασθῶσιν ὡς μάρτυρες καὶ οἱ πληρεξούσιοι διαιτηγόροι τῶν διαδίκων.

Ἄρθρον 6.

Ἐὰν κατὰ πᾶσαν νέαν συζήτησιν ὑποθέσεως, εἴτε ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου, εἴτε ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου ἢ τοῦ Ἀρείου Πάγου, δὲν δύνανται νὰ προσαχθῶσιν ἀντίγραφα τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας συζητήσεις προτάσεων ἐπὶ ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων, τότε αἱ ὑποβαλλόμεναι προτάσεις κατὰ τὴν νέαν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, περιέχουσαι ἁπάσας τὰς ἐνστάσεις καὶ ἰσχυρισμοὺς τῶν διαδίκων ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ἢ οἱασδήποτε ἀξιώσεως, λογίζονται ὡς ἀπ' ἀρχῆς ὑποβληθεῖσαι, ἀπαγορευομένης τῆς ἐνστάσεως ἀπαραδέκτου αὐτῶν ὡς τὸ πρῶτον προβαλλομένων.

Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν, καταστραφεισῶν τῶν διαφόρου εἴδους εἰσγγητικῶν ἐκθέσεων καὶ μὴ κατατεθέντος ἀντιγράφου τούτων ἐντὸς τῆς ἄνω ὡρισμένης προθεσμίας, τότε ὑπαρχούσης τῆς διατασσούσης ἀποδείξεις ἀποφάσεως, αὗται ἐπαναλαμβάνονται, κοινοποιουμένης τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐκ νέου, ὡσεὶ μὴ εἶχε κοινοποιηθῇ αὕτη.

Μὴ ὑπαρχούσης δὲ ἢ μὴ κατατεθείσης ἐντὸς τῆς ρηθείσης τριμήνου προθεσμίας καὶ τῆς διαταξάσης τὰς ἀποδείξεις ἀποφάσεως, ἕκαστος τῶν διαδίκων, ἐφ' ὅσον δὲν κατέστη ἐκπρόθεσμος πρὸ τῆς 17 Μαρτίου 1927 καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἀνεπληρώθη ἡ ἀπολεσθεῖσα ἀπόφασις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος, δικαιοῦται νὰ εἰσαγάγῃ ἐκ νέου τὴν ὑπόθεσιν πρὸς συζήτησιν ἀπ' ἀρχῆς. Τὸ αὐτὸ δὲ δικαίωμα θὰ ἔχῃ ἕκαστος τῶν διαδίκων ἐν περιπτώσει ἀπωλείας καὶ μὴ καταθέσεως ἢ ἀναπληρώσεως ὡς ἄνω ἐντὸς τῆς τριμήνου προθεσμίας τῆς ἀπολεσθείσης ἀποφάσεως καὶ ἐὰν δὲν διεξήχθησαν συνεπείᾳ αὐτῆς ἀποδείξεις, ὡς καὶ ἐὰν δὲν διετάσσοντο τοιαῦται δι' αὐτῆς, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐν ταῖς ἄνω περιπτώσεσι τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 475 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἄρθρον 8.

Αἱ προθεσμίαι, δικαστικαί τε καὶ συμβατικαί, πρὸς διεξαγωγὴν ἀποδείξεων, δηλώσεως ἀποδοχῆς ἢ ἀντεπαγωγῆς ὅρκου καὶ δόσεως αὐτοῦ, αἱ ἀρξάμεναι πρὸ τῆς 16 Μαρτίου 1927, ἄρχονται διὰ νέας κοινοποιήσεως, τοῦ διαρρεύσαντος χρόνου μὴ ὑπολογιζομένου.

Ἄρθρον 9.

Πρὸς βεβαίωσιν τῆς καταστροφῆς ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας παντὸς ἐν γένει δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, γραμματίου εἰς διαταγὴν ἢ συναλλαγματικῆς, ἀποδείξεων κλπ. καὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, τηρεῖται ἡ διαδικασία τῶν περὶ ἀπωλείας ἐγγράφων διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας, διεξαγομένη κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 10.

Ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς γραμματίου παρακαταθήκης, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ ἐνδόντος ταῦτο ταμίου πιστοποιητικόν, εἰς ὃ δέον νὰ ἐμφαίνηται πότε τοῦτο ἐξεδόθη, διὰ ποῖον ποσόν, αἰτίαν κλπ. καὶ ὑπ' εὐθύνην τοῦ ταμίου ὅτι τοῦτο δὲν ἐξωφλήθη, ἄνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως ἢ ἐγκρίσεως τῆς Γεν. Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ ἢ Διευθύνσεως Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων. Τὸ οὕτως ἐκδιδόμενον πιστοποιητικὸν ἐπέχει θέσιν γραμματίου καὶ δύναται νὰ ἐξοφληθῇ ὑπὸ τοῦ δικαιούχου.

Προκειμένου περὶ ἐκδόσεως ἀντιγράφων διπλοτύπων καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου ἀγωγῶν, ἢ οἱουδήποτε ἄλλου ἀντιγράφου ἢ πιστοποιητικοῦ σχέσιν ἔχοντος μὲ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ἀπολεσθέντων, ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδίδηται τοιοῦτον ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ ταμίου Ἠλείας, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης διατυπώσεως ἢ ἐγκρίσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ ἢ Κεντρικῆς Διευθύνσεως Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων.

Ἄρθρον 11.

Τὰ τέλη τῶν συζητηθεισῶν καὶ μὴ δημοσιευθεισῶν ἀποφάσεων, ἐφ' ὅσον αὗται ἀποδεδειγμένως κατεστράφησαν, ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς καταθέσαντας ταῦτα πληρεξουσίους, κατόπιν ἐνόρκου βεβαιώσεώς των ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 12.

1. Ἐὰν ἐκ τῆς ἐπισυμβάσης πυρκαϊᾶς κατεστράφησαν βουλεύματα μετὰ τῶν οἰκείων δικογραφιῶν, ἀποφαινόμενα τὴν προσωρινὴν ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπόλυσιν κατηγορουμένου, ἅτινα δὲν εἶχον εἰσέτι διαβιβασθῇ πρὸς ἐκτέλεσιν εἰς τὸν Εἰσαγγελέα, ἐπιτρέπεται ἵνα ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ κατηγορουμένου ἀναπληρωθῇ τὸ ἀπολεσθὲν βούλευμα δι' ἐκθέσεως νέου τοιούτου ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου, ἐὰν ἡ ἀπώλεια καὶ τὸ περιεχόμενον τούτου βεβαιωθῶσιν ἐνώπιον αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ προέδρου ἢ τοῦ εἰσαγγελέως ἢ τοῦ ἀνακριτοῦ ἢ εἰσγγητοῦ ἢ τοῦ ἐπὶ τῶν βουλευμάτων ὑπαλλήλου καὶ τοῦ συνηγόρου τοῦ κατηγορουμένου.

2. Ἡ προσωρινὴ ἀπόλυσις ἐπὶ ἐγγυήσει κατηγορουμένου, γενομένη κατόπιν βουλεύματος καταστραφέντος, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τῶν φυλακῶν τηρουμένων βιβλίων.

3. Ἐὰν πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς διετάχθη ἡ προσωρινὴ ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπόλυσις κατηγορουμένου, ὁ καταθέσας τὴν ἐγγύησιν ἀναλαμβάνει ταύτην, ἐὰν ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, προκειμένου περὶ πλημμελήματος, ἢ ἑνὸς ἔτους, προκειμένου περὶ κακουργήματος, δὲν ἐκδοθῇ παραπεμπτικὸν βούλευμα.

Ἄρθρον 13.

1. Ἐὰν κατὰ τὴν αὐτὴν πυρκαϊὰν κατεστράφησαν μετὰ τῶν σχετικῶν δικογραφιῶν βουλεύματα, δι' ὧν παραπέμπονται κατηγορούμενοι εἰς τὸ ἀκροατήριον οἱουδήποτε ποινικοῦ δικαστηρίου, ἐνεργεῖται νέα ἀνάκρισις ἐπὶ ταῖς αὐταῖς πράξεσιν, ἐπὶ τῇ βάσει νέας ἐγκλήσεως ἐγχειριζομένης τῷ Εἰσαγγελεῖ παρὰ τοῦ παθόντος, ἐὰν πρόκειται περὶ ἀδικήματος διωκομένου κατ' ἔγκλησιν ἄνευ περιορισμοῦ τινος τοῦ νόμου, κατόπιν δὲ παραγγελίας τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς ἐπὶ τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος διωκομένων.

2. Ἐὰν κατατεθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 1, ὑπὸ οἱουδήποτε κατόχου ἀντίγραφον παραπεμπτικοῦ βουλεύματος, ἀπολεσθείσης ἐκ τῆς ἄνω αἰτίας τῆς δικογραφίας, ἐνεργεῖται ἐξέτασις κατὰ παραγγελίαν τοῦ ἁρμοδίου εἰσαγγελέως πρὸς ἀνασχηματισμὸν αὐτῆς, δυναμένου τοῦ εἰσαγγελέως ἐπὶ πλημμελημάτων νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἀκροατήριον καὶ ἄνευ τοιαύτης ἐξετάσεως, ἐὰν ἐκ τοῦ βουλεύματος παρέχωνται αὐτῷ τὰ στοιχεῖα τῆς εἰσαγωγῆς.

3. Ἐπὶ καταστροφῆς ἀπαλλακτικοῦ ἢ παύοντος προσωρινῶς τὴν καταδίωξιν βουλεύματος, καθ' οὗ εἶχεν ἀσκηθῇ ἔνδικον μέσον, διατάσσεται νέα ἐξέτασις πρὸς ἀνασχηματισμὸν τῆς δικογραφίας, κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα. Ἡ ἄσκησις τοῦ ἐνδίκου μέσου πιστοποιεῖται διὰ βουλεύματος τοῦ συμβουλίου μετὰ βεβαίωσιν τοῦ ἁρμοδίου δικαστικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Πρωτοδικείου ἢ τῆς Εἰσαγγελίας καὶ τοῦ διαδίκου μετὰ τοῦ συνηγόρου του. Ἐὰν δὲν εἶχεν ἀσκηθῇ ἔνδικον μέσον κατὰ τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τεταγμένης προθεσμίας, βεβαιοῦται δὲ ἡ ἔνδοσις τοῦ βουλεύματος καὶ ἡ μὴ ἄσκησις τοῦ ἐνδίκου μέσου κατὰ τὰ ἄνω ἐκτιθέμενα, τὸ βούλευμα θεωρεῖται ἀπρόσβλητον.

4. Ἐὰν δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ βούλευμα, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἀνάκρισις ἐπὶ τῇ βάσει νέας μηνύσεως ἢ παραγγελίας, κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 14.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀνασχηματίζεται ἡ δικογραφία καὶ ἔταν εἶχεν ἐκδοθῇ ἀπόφασις καταδικαστική, καθ' ἣς εἶχεν ἀσκηθῇ ἐμπροθέσμως ἔνδικον μέσον, τῆς ἀσκήσεως τούτου βεβαιουμένης κατὰ τὰ ἐν παραγρ. 3 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁριζόμενα.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐν τῇ κατ' ἔφεσιν ἢ κατ' ἀναίρεσιν δίκῃ ἀναγινώσκονται αἱ μαρτυρίαι αἱ ληφθεῖσαι κατὰ τὸν ἀνασχηματισμὸν τῆς δικογραφίας καὶ ἀνώμοτοι οὖσαι.

Ἄρθρον 15.

Προκειμένου περὶ μετατροπῆς ποινῆς φυλακίσεως ἢ κρατήσεως εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἢ πρόστιμον, ἐὰν βεβαιωμένως κατεστράφησαν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς τὰ σχετικὰ ποινικὰ μητρῶα, ὀφείλει ὁ αἰτῶν νὰ δηλώσῃ ἐνόρκως ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Πύργου ὅτι δὲν μετέτρεψεν ἄλλοτε τοιαύτην ποινήν.

Ἄρθρον 16.

Οἱ ἐν προφυλακίσει διατελοῦντες ἤδη κατηγορούμενοι, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις αὐτῶν φέρει χαρακτῆρα πλημμελήματος, ἀπολύονται ἐπὶ ἐγγυήσει, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ τῶν τυχὸν ἀπαγορευουσῶν τὴν προσωρινὴν ἐπ' ἐγγυήσει ἀπόλυσιν διατάξεων.

Ἄρθρον 17.

Ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσι βεβαιωθῇ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πλημμελειοδικείου, ἀπολύεται ὁ καταδικασθεὶς ἐκ τῶν φυλακῶν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ποινῆς του, ἀφοῦ καταβάλῃ διὰ δικαστικὰ ἔξοδα δραχμὰς 300.

Ἄρθρον 18.

Ἐπὶ καταδικαστικῶν ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν κατ' ἀντιμολίαν καὶ ἐπιδικασασῶν τελεσιδίκως ἀποζημιώσεις εἰς τοὺς παθόντας εἴτε διὰ ψυχικὴν ὀδύνην, εἴτε διὰ πολιτικὰς ἀπαιτήσεις, καταστραφεισῶν δὲ ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ἡ ὕπαρξις αὐτῶν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος δὲν προσήχθη ἀντίγραφον ἢ ἀπόσπασμα αὐτῶν, βεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ πρώην προέδρου κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν, ἐξεταζομένων τῶν δικηγόρων τῶν διαδίκων.

Ἄρθρον 19.

Ἀνακοπαὶ κατ' ἐρήμην ἀποφάσεων τοῦ Πλημμελειοδικείου, ἐφ' ὅσον δὲν προσάγεται ἐπιδοτήριον ἀπαδεικνῦον τὸ ἐκπρόθεσμον αὐτῶν, θεωροῦνται ἐμπρόθεσμοι, τῆς περὶ ἐκτελέσεως αὐτῶν διαταγῆς τοῦ Εἰσαγγελέως μὴ ἀποδεικνυούσης τελεσιδικίαν.

Ἄρθρον 20.

Ἅπαντα τὰ πρωτότυπα τῶν διὰ τοῦ παρόντος προβλεπομένων πράξεων συντάσσονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρον 21.

Τὸ Δημόσιον δύναται προσωρινῶς νὰ ἐγκαταστήσῃ τὸ κατάστημα τοῦ Πρωτοδικείου καὶ Εἰσαγγελίας εἰς ἄλλα οἰκήματα μεμισθωμένα παρ' αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει Πύργου καὶ χρησιμοποιούμενα ὡς διδακτήρια ἢ δι' ἄλλας δημοσίας ὑπηρεσίας, συμπτυσσομένων τῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν ἢ μισθουμένων ἑτέρων διὰ ταύτας οἰκημάτων, χωρὶς ἡ τοιαύτη ἐναλλαγὴ τῆς χρήσεως νὰ θεωρῆται χαλεπωτέρα, τοῦ Δημοσίου οὐδόλως εὐθυνομένου διὰ τὴν τοιαύτην ἐναλλαγήν.

Ἄρθρον 22.

Πᾶσα συμπλήρωσις καὶ ἑρμηνεία τοῦ νόμου τούτου, ἐνδεικνυομένη ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του, δύναται νὰ γίνῃ διὰ προεδρικοῦ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, ἐπὶ τῇ ἠτιολογημένῃ ἐκθέσει τοῦ παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελέως.

Ἄρθρον 23.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ πάσης ἐν τῷ μέλλοντι ἐκ πυρκαϊᾶς ἢ οἱουδήποτε ἄλλου λόγου μερικῆς ἢ ὁλικῆς καταστροφῆς ἀρχείων οἱουδήποτε δικαστηρίου ἢ εἰσαγγελίας.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1926 συμβάσεως ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας, ἔχον οὕτω

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας συνομολογηθεῖσα καὶ ἐν Ἀθήναις ὑπογραφεῖσα τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1926 σύμβασις ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας μετὰ τῶν προσηρτημένων αὐτῇ δύο δασμολογικῶν πινάκων, τοῦ προσθέτου πρωτοκόλλου τοῦ σχετικοῦ πρὸς τὴν παραμεθόριον ἐπικοινωνίαν ὡς καὶ τελικοῦ πρωτοκόλλου ὧν τὰ κείμενα ἕπονται ἐν γαλλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ ἑλληνικῇ μεταφράσει ἔχουσι πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀλβανικῆς Δημοκρατίας ἐξ ἴσου ἐπιθυμοῦντες νὰ συσφίγξωσι τοὺς δεσμοὺς φιλίας καὶ νὰ ἀποκαταστήσωσι τὰς ἐμπορικὰς καὶ ναυτικὰς αὐτῶν σχέσεις ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς καταλληλοτέρους διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας καὶ τὴν διευκόλυνσιν τῶν συναλλαγῶν μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν χωρῶν, ἀπεφάσισαν νὰ συνάψωσι συνθήκην ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ αὐτῷ ὠνόμασαν πληρεξουσίους αὐτῶν :

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας τὴν Α. Ε. τὸν κ. Περικλῆν Ἀργυρόπουλον, Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀλβανικῆς Δημοκρατίας τὴν Α. Ε. τὸν κ. Μεντῆ Φράσσαρι, τέως Ὑπουργόν, τὴν Α. Ε. τὸν κ. Τζαφὲρ Ὑπι, τέως Ὑπουργόν, τὴν Α. Ε. τὸν κ. Μίλτον Τουτουλάνι, τέως Ὑπουργόν, καὶ τὴν Α. Ε. τὸν κ. Νικόλαον Τάτσι, τέως Ὑπουργόν,

Οἵτινες ἀνταλλάξαντες τὰ πληρεξούσια αὐτῶν, εὑρεθέντα ἐν πλήρει τάξει, συνεφώνησαν ἐπὶ τῶν κάτωθι διατάξεων :

Ἄρθρον 1.

Ἐν τῷ μέλλοντι ἐγκαθίσταται πλήρης καὶ ἀπόλυτος ἐλευθερία ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας.

TRAITE DE COMMERCE ET DE NAVIGATION ENTRE LA GRÈCE ET L' ALBANIE

Le Président de la République Hellénique et le Président de la République Albanaise, également animés du désir de resserrer les liens d'amitié et d'établir leurs relations commerciales et maritimes dans les termes les plus propres à encourager le commerce et la navigation et à faciliter les échanges entre leurs deux Pays, ont résolu de conclure un traité de commerce et de navigation et à cette fin ont nommé pour leurs plénipotentiaires, savoir :

Le Président de la République Hellénique : Son Excellence monsieur Périclès Argyropoulos, Ministre des Affaires Etrangères, le Président de la République Albanaise : Son Excellence monsieur Mehdi Frasheri, ancien Ministre d'Etat, son Excellence monsieur Djafer Ypi, ancien Ministre d'Etat, son Excellence monsieur Milto Toutoulani, ancien Ministre d'Etat, son Excellence monsieur Nicolas Thaçi, ancien Ministre d'Etat, lesquels après s'être communiqués leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, ont convenu des dispositions suivantes :

Articles 1.

Il y aura pleine et entière liberté de commerce et de navigation entre le Grèce et l'Albanie.

Ἄρθρον 2

Οἱ ὑπήκοοι ἑκάστου τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν θὰ δύνανται συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς ἑκατέρας τῶν χωρῶν ἐλευθέρως νὰ εἰσέρχωνται, νὰ ταξειδεύωσι, νὰ διαμένωσι καὶ νὰ ἐγκαθίστανται καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου μέρους καὶ νὰ ἀσκῶσι τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰ ἐπαγγέλματα αὐτῶν, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται, εἴτε ὅσον ἀφορᾷ αὐτοὺς προσωπικῶς ἢ τὰς περιουσίας αὐτῶν, εἴτε προκειμένου περὶ τοῦ ἐμπορίου, τῆς βιομηχανίας ἢ τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, εἰς δικαιώματα, φόρους, δασμοὺς ἢ φόρους ἐπιτηδεύματος φέροντας οἱανδήποτε προσωνυμίαν ἄλλους ἢ πλέον ὑψηλοτέρους ἐκείνων οἵτινες εἰσπράττονται ἀπὸ τῶν ἐντοπίων ἢ τῶν ὑπηκόων τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Τὰ δικαιώματα, προνόμια, ἐξαιρέσεις, ἀτέλειαι ἢ ἄλλαι εὐκολίαι οἱαιδήποτε ὧν ἀπολαύουσι προκειμένου περὶ ἐμπορίου, ναυτιλίας ἢ βιομηχανίας οἱ ὑπήκοοι ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν θὰ ἐφαρμόζωνται ἀντιστοίχως ἐπὶ τῶν ὑπηκόων τοῦ ἑτέρου.

Οἱ ὅροι τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν καταργοῦσι τοὺς νόμους, τὰ διατάγματα καὶ τὰς διατάξεις εἰδικῶς, καθ'ὅτι ἀφορᾷ τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰ ἐπαγγέλματα καὶ τοὺς ἐν ἰσχύϊ κανονισμοὺς εἰς ἀμφοτέρας τὰς χώρας καὶ ἐξ ἴσου δυναμένους νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπὶ τῶν ὑπηκόων πάσης ἄλλης Δυνάμεως.

Ἄρθρον 3.

Οἱ ὑπήκοοι τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, οἵτινες ἀσκοῦσιν ἐν τῇ χώρᾳ τὴν βιομηχανίαν ἢ ἐμπόριον, θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα προσωπικῶς αὐτοὶ ἢ διὰ ταξειδιωτῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῶν εὑρισκομένων νὰ προέρχωνται εἰς ἀγορὰς ἐμπορευμάτων ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου μέρους, νὰ λαμβάνωσι παραγγελίας ἀκόμη καὶ ἐπὶ δείγματι, χωρὶς δι' αὐτὸ νὰ καταβάλλωνται εἰδικοὶ φόροι ἀνώτεροι τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν ἐντοπίων ἢ τῶν ὑπηκόων τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἐξάσκησιν τοῦ ἐμπορίου ἢ βιομηχανίας αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων Μερῶν θὰ ἀπολαύωσιν ἐκ μέρους τῶν τοπικῶν Διοικήσεων καὶ τῶν Δημοσίων ὑπηρεσιῶν τῶν αὐτῶν εὐνοιῶν ὡς οἱ ἐντόπιοι ἢ οἱ ὑπήκοοι τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Ἄρθρον 4.

Τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη ἐγγυῶνται ἀμοιβαίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰσαγωγήν, τὴν ἐξαγωγὴν καὶ τὴν διαμετακόμισιν τὰ δικαιώματα καὶ πλεονεκτήματα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Κατὰ συνέπειαν ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ τῷ ἑτέρῳ δωρεὰν ὅλας τὰς εὐκολίας, ὡς ὑπὸ τοὺς προρρηθέντας ὅρους παρεχώρησεν ἢ θὰ παραχωρήσῃ εἰς τρίτην Δύναμιν κυρίως ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ποσόν, εἰς τὴν ἐγγύησιν καὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν τελωνειακῶν δικαιωμάτων καθοριζομένων ἐν τῇ παρούσῃ συνθήκῃ, εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν τελωνείων, εἰς τοὺς ἐσωτερικοὺς φόρους, εἰς τὰς διατυπώσεις καὶ τὸν κανονισμὸν τῶν ἀποστολῶν ἐν τελωνείῳ καὶ εἰς τοὺς ἐμμέσους φόρους εἰσπραττομένους διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους, τῶν ἐπαρχιῶν, δήμων σωματείων ἢ ἄλλων ὀργανώσεων καὶ πάντας τοὺς φόρους καταναλώσεως καὶ ἐγκαταστάσεως.

Ἐξαιροῦνται αἱ εὐκολίαι αἱ παρασχεθεῖσαι ἢ αἱ μέλλουσαι νὰ παρασχεθῶσιν εἰς ἄλλα ὅμορα Κράτη διὰ τὰς τῶν συνόρων μεταφοράς.

Ἄρθρον 5.

Αἱ ἀστικαί, ἐμπορικαί, βιομηχανικαί, οἰκονομικαὶ καὶ ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι ἔχουσαι τὴν ἕδραν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης Χώρας καὶ κανονικῶς συσταθεῖσαι

Article 2.

Les ressortissants de chacune des Hautes Parties Contractantes pourront, en se conformant aux lois et règlements du Pays, librement entrer, voyager, séjourner et s'établir dans toute l'étendue du territoire de l'autre Partie et y exercer leur commerce, leur industrie et leurs professions sans être soumis soit en ce qui concerne leurs personnes ou leurs biens, soit en matière de commerce, industrie ou professions, à des droits, taxes impôts ou patentes, sous quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou seront perçus des nationaux ou des ressortissants de la nation la plus favorisée.

Les droits, privilèges, exemptions, immunités ou autres faveurs quelconques, dont jouiraient, en matière de commerce, de navigation ou d'industrie, les ressortissants de l'une des Hautes Parties Contractantes seront réciproquement appliqués aux ressortissants de l'autre. Les stipulations de cet article, ne dérogent point aux lois, décrets et réglements spéciaux en matière de commerce, d'industrie, de profession et de police en vigueur dans les deux pays et également applicables aux ressortissants de toute autre puissance.

Article 3.

Les ressortissants de l'une des Hautes Parties Contractantes qui exercent dans leur pays une industrie ou un commerce, auront le droit, personnellement ou par des voyageurs à leur service, de faire des achats de marchandises dans le territoire de l'autre Partie Contractante, de prendre des commandes, même sur échantillon, sans acquitter pour cela des taxes spéciales plus élevées que les nationaux ou les ressortissants de la nation la plus favorisée.

Dans l'exercice de leur activité sur le territoire de l'autre Partie Contractante ils jouiront, de la part des administrations publiques et des services publics d'un traitement égal aux nationaux ou les ressortissants de la nation la plus favorisée.

Article 4.

Les Hautes Parties Contractantes se garantissent reciproquement en ce qui concerne l'importation, l'exportation et le transit des marchandises les droits et le traitement de la nation le plus favorisée.

Par conséquent chacune des deux Parties Contractantes s'engage à faire profiter l'autre gratuitement de toutes les faveurs que sous les rapports précités elle a concédés ou concéderait à une tierce Puissance, notamment quant au montant, à la garantie et à la perception des droits de douane fixés ou non dans le présent traité, aux entrepôts des douanes, aux taxes intérieures, aux formalités et au traitement des expéditions en douane et aux droits d'accise ou de consommation perçus pour le compte de l'Etat des provinces, des communes, des corporations ou établissements quelconques.

Sont exceptées, toutefois, les faveurs actuellement accordées ou qui pourraient être accordées ultérieurement à d'autres Etats limitrophes pour faciliter le trafic frontière.

Article 5.

Les sociétés civiles, commerciales, industrielles, financières et d'assurances, ayant leur siège social sur le territoire de l'un ou de l'autre pays et régulièrement

συμφώνως πρὸς τὴν νομοθεσίαν τῆς Χώρας, θὰ δύνανται τηρούσαι τὴν νομοθεσίαν τῆς ἑτέρας Χώρας νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτῆς καὶ γενικώτερον νὰ λειτουργῶσιν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας μὲ τὰς Ἑταιρείας τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους.

Θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα νὰ παρίστανται ἐπὶ δικαστηρίου καὶ νὰ ἐπικαλῶνται ἐλευθέρως καὶ εὐκόλως τὴν δικαιοσύνην ἑκάστης τῶν συμβαλλομένων Χωρῶν.

Ἄρθρον 6.

Τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη παραχωροῦσι πρὸς ἄλληλα ἐπὶ πάσης ἀπαγορεύσεως ἢ περιστολῆς ἐν τῇ εἰσαγωγῇ ἢ ἄλλων περιορισμῶν τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου τὸ πλεονέκτημα τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους.

Ἡ ὡς ἄνω παραχώρησις ἐπιδέχεται ἐξαιρέσεις μόνον·

α') Εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις προμηθείας ὑλικοῦ πολέμου.

β') Διὰ λόγους δημοσίας ἀσφαλείας.

γ') Λόγῳ μέτρων τῆς ἀστυϊατρικῆς ὑπηρεσίας πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας ἀνθρώπων, ζώων καὶ φυτῶν.

δ') Διὰ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ μονοπωλίου τοῦ Κράτους.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις δὲν ἀναιροῦσιν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει τὰ δικαιώματα τῶν συμβαλλομένων μερῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν μέτρων ἐκείνων ἅτινα θὰ ἦσαν ἀναγκαῖα διὰ τὴν προστασίαν τῶν ζωτικῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων τῆς χώρας ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως τὰ μέτρα ταῦτα ἔχωσι χαρακτῆρα προσωρινὸν καὶ ἐφαρμόζωνται ἄνευ διακρίσεως.

Ἄρθρον 7.

Τὰ τέλη εἰσαγωγῆς ἐν Ἀλβανίᾳ ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν ἢ ἐξ Ἑλλάδος προερχομένων προϊόντων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ προσηρτημένῳ τῇ παρούσῃ συμβάσει πίνακι Α' δὲν θὰ δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰ ὁριζόμενα ἐν τῷ ρηθέντι πίνακι.

Τὰ τέλη εἰσαγωγῆς ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τῶν ἀλβανικῶν ἢ τῶν προερχομένων ἐξ Ἀλβανίας προϊόντων τ' ἀναφερόμενα ἐν τῷ προσηρτημένῳ τῇ παρούσῃ συμβάσει πίνακι Β' δὲν θὰ δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰ προσδιοριζόμενα ἐν τῷ ρηθέντι πίνακι.

Ἐν τούτοις πᾶσα ἐπιφερομένη ἐλάττωσις εἰς τὸ αὐτόνομον δασμολόγιον ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν θέλει ἀμέσως ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τῶν προϊόντων τοῦ ἑτέρου. Τὸ σύνολον τῶν προσθέτων τελῶν παντὸς εἴδους τῶν εἰσπραττομένων γενικῶς κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τῶν ξένων ἐμπορευμάτων ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἀνώτερον διὰ τὰ ἀλβανικὰ προϊόντα τῶν ὁμοειδῶν τελῶν τῶν ἐπιβαρυνόντων τὰ ἀντικείμενα τῆς αὐτῆς φύσεως τὰ προερχόμενα ἐκ τρίτου Κράτους τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου.

Ἄρθρον 8.

Οἱ εἰσαγωγεῖς ἐν Ἀλβανίᾳ ἐμπορευμάτων ἢ προϊόντων ἑλληνικῶν καὶ οἱ εἰσαγωγεῖς ἐν Ἑλλάδι ἐμπορευμάτων ἢ προϊόντων ἀλβανικῶν θὰ ἀπαλλάσσωνται κατὰ γενικὸν κανόνα ὁμοιβαίως τῆς ὑποχρεώσεως νὰ προσάγωσι πιστοποιητικὰ προελεύσεως.

Ἐν τούτοις ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἓν τῶν συμβαλλομένων Μερῶν θὰ ὑπέβαλλε τὰ προϊόντα τρίτης Δυνάμεως εἰς τελωνειακοὺς δασμοὺς μεγαλειτέρους ἐκείνων εἰς οὓς ὑποβάλλονται παρόμοια προϊόντα τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου μέρους καὶ θὰ ἔπληττε τὰ προϊόντα ἑνὸς τρίτου κράτους δι' ἀπαγορεύσεων ἢ περιορισμῶν μὴ ἐπεκτεινομένων ἐπὶ τῶν προϊόντων τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου μέρους, ἐπιτρέπεται ἐὰν αἱ περιστάσεις ἀπαιτῶσι τοῦτο, νὰ ἐπιβάλῃ τὴν παρουσίασιν πιστοποιητικοῦ προελεύσεως.

Τὰ πιστοποιητικὰ ταῦτα θὰ χορηγῶνται ὑπὸ τῆς ἐγχωρίου ἀρχῆς τοῦ τόπου τῆς ἐξαγωγῆς ἢ παρὰ τοῦ τελωνειακοῦ γραφείου τῆς ἀποστολῆς εἴτε ἐν τῷ ἐσωτερικῷ εἴτε εἰς τὰ σύνορα ἢ διὰ τοῦ ἁρμοδίου ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Ὑψηλῶν Μερῶν δύναται νὰ

constitutées d'après la législation de ce pays, pourront en observant la législation de l'autre pays s'établir sur le territoire de celui-ci et d'une façon générale, y exercer dans les mêmes conditions que les sociétés de la nation le plus favorisée.

Elles auront le droit d'ester en justice, et auront libre et facile accès auprès des tribunaux des deux pays.

Article 6.

Les Hautes Parties Contractantes s'accordent en toutes matières de prohibitions ou restrictions à l'importation ou autres limitations de la liberté de commerce le traitement de la nation le plus favorisée.

Il ne sera dérogé à ce traitement que :

a) Dans les circonstances exceptionnelle, par rapport aux provisions de guerre.

b) Pour des raisons de sûreté publique,

c) Par mesure de police sanitaire, en vue de protéger la santé des hommes, des animaux et des plantes,

d) Pour l'exercice du Monopole d'Etat.

Les dispositions ci-dessus n'infirment en aucune manière les droits des Parties Contractantes de prendre à l'importation toutes les mesures qui seraient nécessaires pour protéger les intérêts vitaux économiques du pays, à condition que ces mesures aient un caractère temporaire et qu'elles soient appliquées sans discrimination.

Article 7.

Les droits d'entrée en Albanie sur les produits originaires et en provenance de Grèce, désignés dans l'annexe A au présent traité, ne pourront pas dépasser les taux indiqués dans ladite annexe.

Les droits d'entrée en Grèce sur les produits originaires et en provenance de l'Albanie désignés dans l'annexe B au présent traité ne pourront pas dépasser les taux indiqués dans la dite annexe.

Toutefois, toute réduction introduite dans le tarif autonome de chacune des Hautes Parties Contractantes sera immédiatement appliquée aux produits de l'autre Partie.

Il est entendu que le montant total des surtaxes de toutes sortes perçues généralement à l'importation en Grèce, sur les marchandises étrangères ne pourra en aucun cas être supérieur pour les produits albanais aux charges similaires grévant les articles de même nature provenant de l'Etat tiers le plus favorisé.

Article 8.

Les importateurs en Albanie de marchandises ou produits helléniques et les importateurs en Grèce de marchandises ou produits albanais seront, en règle générale, réciproquement dispensés de l' obligation de produire des certificats d'origine.

Toutefois dans le cas où l'une des Hautes Parties Contractantes soumettrait les produits d'un tiers Etat à des droits de douane plus élevés que ceux auxquels sont soumis les mêmes produits d'origine ou de provenance de l'autre Partie Contractante, ou frapperait les produits d'un Etat tiers, de prohibitions ou de restrictions qui ne s'appliqueraient pas aux produits de l'autre Partie Contractante, elle est autorisée, dans le cas où les circonstances l'exigent, à demander la présentation de certificats d'origine.

Ces certificats seront délivrés par l'autorité locale du lieu d'exportation ou par le bureau de douane d' expédition, soit à l'intérieur, soit à la frontière, ou par la Chambre de Commerce et d'industrie compétente.

Chacune des Hautes Parties Contractantes peut

ἀπαιτήσῃ ὅπως τὰ πιστοποιητικὰ ταῦτα συντεταγμένα εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς Χώρας των συνοδεύωνται ὑπὸ μεταφράσεως εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς Χώρας τοῦ προορισμοῦ. Τὰ συμβαλλόμενα Μέρη θὰ ἐπαγρυπνῶσιν ὅπως τὸ ἐμπόριον μὴ παρακωλύηται ὑπὸ τῶν διατυπώσεων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν παροχὴν τῶν πιστοποιητικῶν.

Ἄρθρον 9.

Τὰ ἐμπορεύματα παντὸς εἴδους ὑπὸ διαμετακόμισιν θὰ ὦσιν ὁμοιβαίως ἐλεύθερα παντὸς τέλους διαμετακομίσεως εἴτε διαμετακομίζονται ἀπ' εὐθείας εἴτε κατὰ τὴν διαμετακόμισίν των ἐκφορτώνονται, ἐναποθηκεύονται καὶ ἐκ νέου φορτώνονται. Τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη ὑποχρεοῦνται ἐξ ἄλλου νὰ μὴ ὑποβάλλωσι τὴν διαμετακόμισιν εἰς διατυπώσεις καὶ ἄλλα μέτρα ἅτινα θὰ ἦσαν φύσεως τοιαύτης ὥστε νὰ τὴν παρακωλύουν. Συνεπῶς τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη παραχωροῦσιν ὁμοιβαίως τὴν ἐλευθερίαν τῆς διαμετακομίσεως διὰ μέσου τοῦ ἐδάφους αὐτῶν διὰ σιδηροδρόμων, διὰ τῶν πλωτῶν ποταμῶν, διωρύγων, ὁ' ἐναερίων ὁδῶν καὶ ταύτην διὰ τὰ πρόσωπα, τὰς ἀποσκευὰς τὰ ἐμπορεύματα, τὰ πλοῖα καὶ τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν.

Οἱ Ἀλβανοὶ ταξειδιῶται καὶ τὰ ἐμπορεύματα τὰ προοριζόμενα διὰ τὴν Ἀλβανίαν ἢ προερχόμενα ἐξ Ἀλβανίας προορίζονται διὰ τὸ ἐξωτερικὸν θὰ ἔχωσιν ἐλευθέραν δίοδον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγίων Σαράντα εἰς Κορυτσᾶν καὶ τἀνάπαλιν διὰ τοῦ τριγώνου Κακαβιᾶς-Πεφύρας Περάτι συμμορφούμενοι πρὸς τὸν εἰδικὸν τελωνειακὸν κανονισμόν, ὅστις θέλει πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν καταρτισθῇ.

Οἱ ταξειδιῶται τῆς κατηγορίας ταύτης δὲν θὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς διατυπώσεις τῆς θεωρήσεως τῶν διαβατηρίων εἴτε προξενικῆς εἴτε ἀστυνομικῆς καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν δίοδον ταύτην, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ κατευθύνωνται πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος διερχόμενοι ἐκεῖθεν τοῦ Καλιβάκι πρὸς τὰ Ἰωάννινα.

Οἱ Ἕλληνες ταξειδιῶται καὶ τὰ ἐμπορεύματα τὰ προοριζόμενα διὰ τὴν Ἑλλάδα ἢ προερχόμενα ἐξ Ἑλλάδος προορίζονται διὰ τὸ ἐξωτερικὸν θὰ ἔχωσιν ἐλευθέραν δίοδον ἐπὶ τοῦ τμήματος τῆς ὁδοῦ Καλιβιᾶς-Ἁγίων Σαράντα ἐπὶ τοῦ Ἀλβανικοῦ ἐδάφους, συμμορφούμενοι πρὸς τὸν τελωνειακὸν κανονισμὸν τὸν προβλεπόμενον ἐν τῇ 2α παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου. Οἱ ἄνω ρηθέντες ταξειδιῶται θὰ ἀπαλλάσσωνται ὡσαύτως τῆς διατυπώσεως τῆς θεωρήσεως τῶν διαβατηρίων εἴτε προξενικῆς εἴτε ἀστυνομικῆς καθόσον ἀφορᾷ τὴν διέλευσιν ταύτην.

Διὰ τὰ ἐμπορεύματα θὰ τηρηθῶσιν οἱ κανόνες τῆς διαμετακομίσεως καὶ αἱ ἀποσκευαὶ τῶν ταξειδιωτῶν θὰ ἐξετάζωνται παρὰ τῶν ἁρμοδίων τελωνειακῶν πρακτόρων.

Ἄρθρον 10.

Οἱ ἐσωτερικοὶ φόροι καὶ τὰ τέλη, οἱ εἰσπραττόμενοι διὰ λ)σμὸν τοῦ Κράτους, τῶν ἐπαρχιῶν, τῶν κοινοτήτων, ἢ τῶν συνεταιρισμῶν, οἵτινες ἐπιβαρύνουσιν ἢ πρόκειται νὰ ἐπιβαρύνωσι τὴν παραγωγήν, τὴν κατασκευὴν καὶ τὴν κατανάλωσιν τῶν ἐμπορευμάτων ἐντὸς τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν δὲν θὰ εἶναι ἀνώτεροι ἢ ἐπαχθέστεροι τῶν φόρων τῶν ἐπιβαρυνόντων τὰ ἐγχώρια προϊόντα τοῦ αὐτοῦ εἴδους.

Ἄρθρον 11.

Οἱ ἐργοστασιάρχαι, οἱ μεγαλέμποροι καὶ οἱ ἄλλοι παραγωγοὶ μιᾶς τῶν δύο χωρῶν ὡς καὶ οἱ περιοδεύοντες ὑπάλληλοι αὐτῶν θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τὰς διατυπώσεις τὰς ἐν ἰσχύϊ ἐν τῷ ἐδάφει τῆς ἄλλης χώρας, νὰ ἀγοράζωσι διὰ τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν ἢ ἄλλας ἐπιχειρήσεις καὶ νὰ λαμβάνωσι παραγγελίας ἐκ μέρους τῶν βιομηχάνων καὶ ἐμπόρων.

Ἐὰν τὸ ἓν τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἐθέσπιζε πρὸς τοῦτο φόρους ἢ εἰδικὰς φορολογίας, τὸ ἕτερον Μέρος θὰ δύναται νὰ λάβῃ τὰ αὐτὰ μέτρα εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ὁμοιβαιότητα.

exiger que ces certificats rédigés en langue de leur pays soient accompagnés d'une traduction dans la langue du pays de destination. Les Parties Contractantes peuvent aussi exiger que ces certificats soient visés par leur agent diplomatique ou consulaire respectif. Ce visa sera gratuit. Les Parties Contractantes veilleront à ce que le commerce ne soit entravé par les formalités exigées à l'occasion de la délivrance des certificats.

Article 9.

Les marchandises de toute nature en transit seront reciproquement affranchies de tout droit de transit, soit qu'elles transitent directement soit que pendant le transit elles doivent être déchargées déposées et rechargées. Les Hautes Parties Contractantes s'engagent en outre à ne pas soumettre le transit à des formalités ou autres mesures qui seraient de nature à l'entraver. En conséquence les Hautes Parties Contractantes se concèdent réciproquement la liberté de transit, à travers leur territoire par chemin de fer, par cours d'eau navigables, par canaux, par voie aérienne et ceci pour les personnes, les bagages, les marchandises, les wagons de chemin de fer, les navires et le service postal.

Les voyageurs albanais et les marchandises destinées à l'Albanie ou venant de l'Albanie à destination de l'étranger auront libre passage sur la route de St Quarante à Koritza et vice versa par le triangle Kakavia-Poat-Pérati en se conformant au règlement douanier ad hoc qui devra être établi à cet effet.

Les voyageurs de cette catégorie ne seront pas soumis aux formalités du visa des passeports, consulaire ou de police en ce qui concerne ce passage, à moins qu'ils ne se dirigent vers le territoire hellénique en passant au délà de Kalivaki vers Janina.

Les voyageurs hellènes et les marchandises destinées à la Grèce ou venant de Grèce à destination de l'étranger auront libre passage sur la partie de la route Kakavia-St-Quarante du territoire albanais en se conformant au règlement douanier prévu dans le paragraphe 2 du présent article. les voyageurs susnommés seront également exempts de la formalité du visa des passeports, consulaires ou de police en ce qui concerne ce passage.

Pour les marchandises on observera les règles du transit et les bagages des voyageurs seront visités par les agents douaniers compétents.

Article 10.

Les droits et taxes intérieurs, perçus, pour le compte de l'Etat des provinces, des communes,ou de corporation, qui grèvent ou grèveraient la production, la fabrication et la consommation des marchandises dans le territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes, ne pourront frapper les produits de l'autre Parties ni d'un taux plus élevé ni d'une manière plus onéreuse que les produits indigènes de la même espèce.

Article 11.

Les fabricants, les négociants et les autres producteurs de l'un des deux Pays, ainsi que leurs commis voyageurs, auront le droit, en observant les formalités prescrites dans le territoire de l'autre Pays, de faire dans ce Pays les achats pour leur commerce, fabrication au autres entreprises et d'y rechercher des commandes chez les producteurs et commerçants.

Si l'une des Hautes Parties Contractantes venait à appliquer de ce fait des taxes ou patentes spéciales, l'autre Partie pourra adopter le même régime de manière à établir la réciprocité.

Οἱ ρηθέντες ἔμποροι, βιομήχανοι, παραγωγοὶ καὶ περιοδεύοντες ὑπάλληλοι αὐτῶν θὰ δύνανται νὰ ἔχωσι μεθ' ἑαυτῶν δείγματα ἢ πρότυπα.

Τὰ εἰσαγόμενα εἴδη ὡς δείγματα πρὸς τοὺς ἀνωτέρω μνημονευθέντας σκοποὺς θὰ γίνωνται εἰς ἑκάστην τῶν δύο χωρῶν προσωρινῶς δεκτὰ ἐλεύθερα τελῶν, συμφώνως πρὸς τοὺς κανονισμοὺς καὶ τὰς τελωνειακὰς διατυπώσεις τὰς ἀποβλεπούσας νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ἐξαγωγήν των ἢ τὴν καταβολὴν τῶν καθωρισμένων τελωνειακῶν δασμῶν εἰς περίπτωσιν τῆς μὴ ἐν νέου ἐξαγωγῆς κατὰ τὸ διάστημα τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ Νόμου. Ἐν τούτοις τὸ ρηθὲν προνόμιον δὲν θὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων ἐκείνων, ὧν ἡ φύσις ἢ ἡ ἀξία ἀποκλείει τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐκ νέου ἐξαγωγήν των.

Ἄρθρον 12.

Τὰ ἐμπορεύματα τὰ ἀποστελλόμενα ὑπὸ τῶν παραγωγῶν ἢ ἐμπόρων μιᾶς τῶν δύο Χωρῶν εἰς τὰς ἐκθέσεις, πανηγύρεις καὶ διαγωνισμοὺς λαμβάνοντας χώραν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἑτέρας, γίνονται δεκτὰ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς προσωρινῆς ἀποδοχῆς καὶ θὰ χαίρωσιν ἐλευθερίας τελωνειακῶν δασμῶν καὶ ἄλλων φόρων εἰσαγωγῆς ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν παραμένοντα ἀπώλητα θὰ ἐξαχθῶσιν ἐκ νέου ἐν διαστήματι 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς λήξεως τῆς ἐκθέσεως, τῆς πανηγύρεως ἢ τοῦ διαγωνισμοῦ. Ἡ ἐκ νέου ἐξαγωγὴ τῶν ἐμπορευμάτων δέον νὰ εἶναι ἐγγυημένη εἴτε διὰ παρακαταθήκης εἰς εἶδος, εἴτε δι' ἐγγυήσεως πραγματικῆς, εἴτε δι' ἄλλων μέσων προσωρισμένων νὰ καταστήσωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον ἐπαχθεῖς τὰς ἀπαιτουμένας ἐγγυήσεις διὰ τὴν προσωρινὴν ἀποδοχήν.

Ἄρθρον 13.

Τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη χορηγοῦσιν ἀλλήλοις τὴν ῥήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους, ἐπὶ τῷ ὅρῳ ἀμοιβαιότητος δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ τιμολόγια, τοὺς τρόπους μεταφορᾶς, ὅρους παραδόσεως, τέλη καὶ λοιποὺς δημοσίους φόρους σχετικῶς πρὸς τὸ σιδηροδρομικὸν δίκτυον τῶν δύο ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρον 14.

Τὰ πλοῖα τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἀφομοιοῦνται πρὸς τὰ ἐγχώρια ἢ τὰ πλοῖα οἱασδήποτε τρίτης Δυνάμεως καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀγκυροβολίαν, τὴν φόρτωσιν καὶ τὴν ἐκφόρτωσιν εἰς τοὺς ὁμοιβαίους λιμένας, προκυμαίας, κρηπιδώματα καὶ ὅρμους.

Οἱ ὑπήκοοι τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν θὰ δύνανται, ἀφομοιούμενοι πρὸς τοὺς ἐγχωρίους ἢ τοὺς ὑπηκόους τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους, νὰ μεταβαίνωσιν ἐλευθέρως μετὰ τῶν πλοίων καὶ τῶν φορτίων αὐτῶν εἰς τὰ μέρη καὶ λιμένας τῶν ἑδαφῶν τοῦ ἑτέρου Κράτους, συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς νόμους τοῦ τόπου τῆς ἀφίξεώς των.

Τὰ πλοῖα τῶν συμβαλλομένων μερῶν δὲν θὰ ὑπόκεινται εἰς ἄλλα τέλη καὶ δικαιώματα οἱασδήποτε φύσεως ἢ προσωνυμίας εἰμὴ εἰς ὅσα ὑπόκεινται οἱ ἐγχώριοι καὶ οἱ ὑπήκοοι τοῦ Κράτους τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου.

Ἄρθρον 15.

Ἕκαστον τῶν συμβαλλουένων μερῶν θὰ ἐπιτρέψῃ ὅπως διὰ τῶν πλοίων τοῦ ἑτέρου συντελῆται ἡ εἰσαγωγή, ἡ ἐξαγωγὴ ἢ ἡ διαμετακόμισις τῶν ἐμπορευμάτων, ἅτινα δύνανται νομίμως νὰ εἰσαχθῶσιν ἢ νὰ ἐξαχθῶσιν ἢ διαμετακομισθῶσιν, ὡς καὶ ἡ ἄφιξις ἢ ἀναχώρησις τῶν ταξειδιωτῶν εἰς τὰς ἀντιστοίχους ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 16.

Οὐδὲν δικαίωμα ἢ τέλος χωρητικότητος, ἀποβιβάσεως, διαμετακομίσεως, λιμένος, πλοηγίας, σημάντρων, φάρων, καθάρσεως ἢ οἱονδήποτε ἄλλο τέλος, δικαίωμα ἢ ὁμοία ἢ ἀνάλογος ὑποχρέωσις οἱασδήποτε ὀνομασίας ταχθὲν διὰ λογαριασμὸν τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ δημοσίων λειτουργῶν, ὑπὸ ἰδιωτικῶν συνεταιρισμῶν ἢ οἱωνδήποτε σωματείων δὲν θὰ εἰσπράττηται εἰς τὰ χωρικὰ ὕδατα τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀπὸ τῶν πλοίων τοῦ ἑτέρου ἐὰν δὲν εἰσπράττεται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους παρὰ τῶν πλοίων τῶν ἐγχωρίων ἢ τῶν ὑπηκόων τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Ἡ ἀμοιβαιότης αὕτη θὰ ἐφαρμόζηται ἐπὶ τῶν πλοίων ὑπόθεν δήποτε καὶ ἂν ἀφικνοῦνται εἴτε κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς προελεύσεως εἴτε ἀπὸ ἄλλης τινὸς χώρας, οἱασδήποτε καὶ ἂν ἦ ὁ τόπος τῆς προελεύσεως ἢ τοῦ προορισμοῦ τῶν ταξειδιωτῶν, καὶ φορτίων καὶ οἱασδήποτε καὶ ἂν ἦ ὁ λιμὴν τοῦ προορισμοῦ τῶν πλοίων τούτων.

Ἄρθρον 17.

Οὐδὲν τέλος ναυσιπλοΐας ἢ λιμενικὸν δικαίωμα θὰ ἐπιβληθῇ εἰς τοὺς λιμένας τῶν δύο Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ ἑτέρου μέρους ἐν περιπτώσει ἀναγκαστικῆς προσορμίσεως, ἀβαρίας, ἀτυχήματος ἢ ἄλλων λόγων ἀνωτέρας βίας, ἀρκεῖ τὸ πλοῖον νὰ μὴ ἐπιβοθῇ εἰς οὐδεμίαν ἐπιχείρησιν ἐμπορικὴν καὶ μὴ παρατείνῃ τὴν διαμονὴν ἐν τῷ λιμένι πλέον τοῦ ἀπαραιτήτου χρόνου. Ἐν περιπτώσει ναυαγίου ἢ ἀβαρίας πλοίου ἀνήκοντος εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἢ τοὺς ὑπηκόους τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ ἑτέρου μέρους, ὄχι μόνον θὰ παρασχεθῇ εἰς τοὺς ναυαγοὺς πᾶσα δυνατὴ συνδρομὴ, βοήθεια καὶ εὐκολία, ἀλλὰ θὰ παραδοθῶσιν αὐτοῖς τὰ ἐξαρτήματα καὶ λείψανα τοῦ πλοίου καὶ ὅλα τὰ ἀντικείμενα τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτό. Τὰ ἔγγραφα τοῦ πλοίου, ἅτινα ἤθελον εὑρεθῇ ἐπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰ ἀντικείμενα καὶ ἐμπορεύματα ἅτινα ριφθέντα εἰς τὴν θάλασσαν ἤθελον τυχὸν περισυλλεχθῇ ἐκ τῆς θαλάσσης ἢ ἡ ἀξία τῆς πωλήσεως αὐτῶν θέλει καθ' ὁλοκληρίαν ἀποδοθῇ τοῖς δικαιούχοις ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν ἢ καὶ τῶν πρακτόρων αὐτῶν εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένων καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ κανόνας τῶν δύο χωρῶν. Ἡ ἐπικουρία, ἡ συνδρομὴ καὶ ἡ βοήθεια ἐν τῷ αὐτῷ μέτρῳ πρὸς τοὺς ἐγχωρίους θὰ χορηγηθῇ εἰς τὸν πλοίαρχον, τὸ πλήρωμα καὶ εἰς ὅλους τοὺς ταξειδιώτας ἢ ἐπιβάτας τόσον δι' αὐτοὺς ὅσον καὶ διὰ τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον αὐτοῦ.

Τὰ διασωθέντα ἐμπορεύματα ἑνὸς πλοίου προσαράξαντος ἢ ναυαγήσαντος δὲν θέλουσιν ὑπόκεισθαι εἰς οὐδένα τελωνειακὸν δασμὸν ἐὰν δὲν εἰσαχθῶσιν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις καὶ διατυπώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῶν τελωνειακῶν νόμων εἰς παρομοίας περιπτώσεις.

Ἄρθρον 18.

Τὰ ἐμπορεύματα οἱασδήποτε φύσεως ἢ προελεύσεως, τῶν ὁποίων ἡ εἰσαγωγή, ἡ ἐξαγωγή, ἡ διαμετακόμισις καὶ ἡ ἀποθήκευσις θὰ γίνωνται εἰς τὴν χώραν ἑνὸς τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν πλοίων, θὰ δύνανται ὁμοίως νὰ ἐξαχθοῦν, νὰ διαμετακομισθοῦν καὶ νὰ ἀποθηκευθοῦν ὑπὸ πλοίων τοῦ ἑτέρου Μέρους χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς ἑτέρους ἢ ὑψηλοτέρους τελωνειακοὺς δασμοὺς ἢ τέλη, ἢ εἰς ἑτέρους ἢ μείζονας περιορισμοὺς ἐκείνων οἵτινες ἐφαρμόζονται διὰ τὰ αὐτὰ ἐμπορεύματα κατὰ τὴν εἰσαγωγήν, ἐξαγωγήν, διαμετακόμισιν ἢ ἀποθήκευσιν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν πλοίων ἢ ὑπὸ τῶν πλοίων τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Ἄρθρον 19.

Ἡ ἐθνικότης τῶν πλοίων θὰ κρίνηται κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους εἰς ὃ τὸ ὑπὸ κρίσιν πλοῖον ἀνήκει.

Τὰ πιστοποιητικὰ καταμετρήσεως καὶ λοιπὰ ἔγγραφα σχετικὰ πρὸς τὴν χωρητικότητα, τὰ παρεχόμενα παρ' ἑνὸς τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, θὰ ἀναγνωρίζωνται καὶ θὰ ἐπορκῶσιν ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ ἑτέρου πρὸς καθορισμὸν τῆς χωρη-

Les dits négociants, fabricants, producteurs et commis voyageurs pourront avoir avec eux des échantillons ou modèles.

Les articles importés comme échantillons dans les buts susmentionnés seront dans chacun des deux Pays admis temporairement en franchise de droits en conformité des règlements et formalités de douane établis pour assurer leur réexportation ou le payement des droits de douane prescrits en cas de non réexportation dans le délai prévu par la loi. Toutefois ledit privilège ne s'étendra pas aux articles qui, à cause de leur qualité ou valeur, ne peuvent pas être considérés comme échantillons, ou qui à cause de leur nature ne sauraient être identifiés lors de leur réexportation.

Article 12.

Les marchandises envoyées par les producteurs ou commerçants d'un des deux Pays aux expositions, foires et concours, ayant lieu sur le terroire de l'autre seront admises sous le regime de l'admission temporaire et jouiront de la franchise des droits de douane et des autres taxes d'importation dans le cas où, étant demeurées invendues, elles seraient réexportées dans le délai de 15 jours à partir de la date de la clôture de l exposition, de la foire ou du concours.

La réexportation des marchandises devra être garantie soit par un dépôt en espèce, soit par une caution valable, soit par d'autres mesures de nature à rendre le moins onéreuses les garanties réquises pour l'admission temporaires.

Article 13.

Les Hautes Parties Contractantes se garantissent réciproquement le traitement de la nation la plus favorisée sur leur territoire, en ce qui concerne les prix et les modalités de transports, conditions de livraison taxes et charges publiques sur les chemins de fer respectifs.

Article 14.

Il sera accordé aux navires des Hautes Parties Contractantes un traitement égal à celui accordé aux navires nationaux ou aux navires de toute autre puissance, quant au stationnement au chargement et au déchargement des vaisseaux dans les ports, docks, quais, et rades respectifs.

Les ressortissants des Hautes Parties Contractantes auront sur le même pied que les nationaux ou les ressortissants de la nation la plus favorisée liberté réciproque de se rendre avec leurs navires et leurs cargaisons dans les lieux et ports des territoires de l'autre en se conformant toujours aux lois du pays où ils arrivent.

Les navires des deux Parties Contractantes ne seront assujettis à d'autres droits et taxes, quelle qu'en soit la nature ou dénomination, que ceux auxquels sont assujettis les nationaux ou les ressortissants de la nation la plus favorisée.

Article 15.

Chacune des Parties Contractantes permettra qu' ils soient effectués sur les navires de l'autre, l'importation, l' exportation ou le transit de toutes les marchandises qui peuvent être légalement importées, exportées ou transitées et les voyageurs qui viennent ou partent des respectifs territoires.

Article 16.

Aucun droit ou taxe de tonnage, de débarquement, de transit, de port, de pilotage, de balisage, de phares de quarantaine, ou autre taxe, droit ou charge similaire ou analogue de quelque dénomination que ce soit, levés ou non au profit du Gouvernement, de fonctionnaires publics, de particuliers, de corporations ou d'établissements quelconques, ne seront perçus dans les eaux territoriales de l'une des Hautes Parties Contractantes, des navires de l'autre, s'ils ne seront perçus, sous les mêmes conditions des navires nationaux ou de la nation la plus favorisée.

Cette égalité de traitement sera appliquée réciproquement aux navires respectifs de quelque endroit qu'ils arrivent, soit directement du Pays d'origine, soit d'un autre pays et quel que soit le lieu de provenance ou de destination de leurs voyageurs et cargaisons et quel que soit le port de destination des navires mêmes.

Article 17.

Aucun droit de navigation ou de port ne sera imposé dans les ports des Hautes Parties Contractantes, sur les navires de l'autre Partie en cas de relâche forcée, avarie, accident ou d'autres force majeure, pourvu toutefois que le navire ne se livre à aucune opération de commerce et qu'il ne prolonge pas son séjour dans le port au délà du temps nécessaire.

En cas de naufrage ou avarie d'un navire appartenant au Gouvernement ou aux ressortissants de l'une des Hautes Parties Contractantes sur les côtés ou territoires de l'autre Partie, non seulement il sera donné aux naufragés toute sorte d'assistance, secours et facilités, mais en outre les navires, leurs parties et débris et tous les objets y appartenant, les documents du navire trouvés à bord, ainsi que les effets et marchandises qui jetés à la mer en auraient été retirés ou bien le prix de leur vente, seront intégralement remis aux propriétaires sur leur demande ou celle de leurs agents à ce dûment autorisés et conformément aux lois et règlements des Pays respectifs. L'aide, l'assistance et le secours seront, donnés dans la même mesure qu'aux nationaux, au capitaine, à l'équipage et à tous les voyageurs ou passagers tant pour eux mêmes que pour le navire et sa cargaison.

Les marchandises sauvées d'un navire échoué ou naufragé ne seront assujetties à aucun droit de douane si elles ne sont pas introduites dans le pays pour la consommation intérieure. En cas contraire elles seront assujetties aux dispositions et formalités prévues par les lois douanières dans les cas pareils.

Article 18.

Toutefois les marchandises, quelle qu'en soit la nature ou la provenance dont l'importation, l'exportation le transit et la mise en entrepôt pourra avoir lieu dans les territoires de l'une des Hautes Parties Contractantes, par des navires nationaux, pourront également y être importées, passées en transit, être mises en entropôts par des navires de l'autre Partie, sans être soumise à d'autres ou plus élevés droits de douane ou taxe ni à d'autres ou plus fortes restrictions que ceux qui s'appliquent pour les mêmes marchandises à leur importation, exportation, transit ou à leur mise en entrepôts par des navires nationaux ou par des navires de la nation la plus favorisée.

Article 19.

La nationalité des navires sera constatée d'après les lois de l'Etat auquel le navire en question appartient.

Les certificats de jaugeage et autres documents relatifs à la jauge, délivrés par l'une des Hautes Parties Contractantes, seront reconnus et suffiront aussi dans le territoire de l'autre pour établir la capacité des

τικότητος τῶν πλοίων ἄνευ ἀναθεωρήσεως τῆς καταμετρήσεώς των.

Ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως δικαστικῆς ἐκποιήσεως, τὰ πλοῖα ἢ πλοιάρια πάσης φύσεως ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν δὲν θὰ δύνανται νὰ μεταβάλουν ἐθνικότητα ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ ἑτέρου ἄνευ δηλώσεως περὶ ἀποδολῆς τῆς σημαίας συνεταγομένης εἰδικῆν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κράτους ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται.

Ἄρθρον 20.

Αἱ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν ὁμοίωσιν τῶν πλοίων τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν δὲν δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσιν ἐπὶ τῆς ἀκτοπλοΐας ἥτις ἐπιφυλάσσεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἐθνικὸν ναυτικόν. Οὐχ' ἧττον, ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων μερῶν θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀκτοπλοΐαν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν αὐτοῦ εἰς τὰ πλοῖα τοῦ ἑτέρου, εἰς ἣν περίπτωσιν ἤθελε γίνει ἡ παραχώρησις αὕτη εἰς τὰ πλοῖα τρίτης Δυνάμεως.

Θὰ ἐπιτρέπηται εἰς τὰ πλοῖα τὰ φέροντα Ἑλληνικὴν σημαίαν νὰ διεξάγωσιν, ὡς πράττουσιν ἤδη, τὴν μεταφορὰν ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων πάσης κατηγορίας ἢ προελεύσεως. Ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις συμφωνεῖ εἰς τὸ νὰ χορηγήσῃ τὴν προστασίαν της διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τακτικῶν ἑλληνικῶν γραμμῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν μεταξὺ τῶν λιμένων τῆς Ἀλβανίας καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ὁμαλὴν καὶ τακτικὴν λειτουργίαν αὐτῶν.

Ἄρθρον 21.

Ἡ ἁλιεία ἐντὸς τῶν χωρίων θαλασσίων ὑδάτων, ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἁλιείας ἐντὸς τῶν ἐθνικῶν περιοχῶν τῶν λιμνῶν, ποταμῶν καὶ λοιπῶν κοινῶν ὑδάτων παραμένουσιν ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῶν ὑπηκόων τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν.

Τὰ συμβαλλόμενα Μέρη συνεφώνησαν ἐν τούτοις νὰ κανονίσωσι μεταγενεστέρως δι' εἰδικῆς συμφωνίας τὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ προστασίας τῆς ἁλιείας εἰς τὰ ρηθέντα ὕδατα.

Ἄρθρον 22.

Οἱ ὑπήκοοι ἑνὸς τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν θὰ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ χρησιμοποιῶσιν ἐπὶ τῆς χώρας τοῦ ἑτέρου μέρους, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῶν αὐτῶν μὲ τοὺς ἰδίους αὐτοῦ ὑπηκόους τελῶν, τὰς ὁδοὺς πάσης φύσεως, τὰς διώρυγας, τὰ περάματα, τὰς κινητὰς καὶ μὴ γεφύρας, τοὺς λιμένας καὶ τόπους ἀποβιβάσεως, τὰ σήματα καὶ φῶτα ἅπτυα καθιστῶσι γνωστὰ τὰ πλόϊμα ὕδατα, ὡς καὶ τοὺς γερανούς τὰ δημόσια σταθμά, τὰς λοιπὰς ἐγκαταστάσεις τῶν καταστημάτων καὶ οἰκημάτων διὰ τὴν διάσωσιν καὶ τὴν ἀποθήκευσιν τοῦ φορτίου καὶ ἄλλων ἀντικειμένων ἐφ' ὅσον τὰ ρηθέντα οἰκήματα ἢ αἱ ἐγκαταστάσεις προορίζονται διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ κοινοῦ, εἴτε παρὰ τοῦ Κράτους διευκῶνται, εἴτε παρ' ἰδιωτῶν.

Ἄρθρον 23.

Τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν, ἕκαστον κατ' ἰδίαν, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνεφάζωνται διὰ τῶν καταλλήλων νομίμων μέσων πρὸς πρόληψιν καὶ τιμωρίαν τοῦ λαθρεμπορίου μεταξὺ τῶν χωρῶν των, ἰδίᾳ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ ὑπάρχοντα ἢ ἱδρυθησόμενα ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ ἑτέρου μέρους μονοπώλια, νὰ ὑποδεικνύουν πάραυτα εἰς τοὺς Προξενικοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἑτέρου μέρους ἢ εἰς ἄλλους καταλλήλους δημοσίους ὑπαλλήλους τὰς διαπιστώσεις καὶ λοιπὰς πληροφορίας σχετικὰς πρὸς τὸ λαθρεμπόριον αἵτινες ἤθελον περιέλθῃ εἰς γνῶσιν τῶν ὑπαλλήλων των, νὰ παρέχουν πρὸς τοῦτο πᾶσαν νόμιμον συνδρομὴν εἰς τὰ ὄργανα τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων μερῶν τὰ ἐπιφορτισμένα τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὴν ἀστυνομίαν τῶν ἀκτῶν καὶ τῶν συνόρων, νὰ συνδράμουν αὐτὰ καὶ νὰ τοῖς ἀποστέλλωσι πάσας τὰς πληροφορίας ὧν θὰ ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην διὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων των.

navires sans qu'on procède à une révision de tonnage

Sauf le cas de vente judiciaire, les navires ou les barques de toute espèce de l'une des Parties Contractantes ne pourront pas changer de nationalité dans l'autre, sans une déclaration de retrait du pavillon munie de l'autorisation spéciale du Gouvernement de l'Etat dont ils relèvent.

Article 20.

Les dispositions s'appliquant à l'assimilation des navires des deux Parties Contractantes ne sauraient être étendues au cabotage, qui demeure réservé exclusivement à la marine nationale. Toutefois chacune des autres Parties Contractantes permettra le cabotage le long de ses côtes aux navires de l'autre, dans le cas où elle aurait fait cette concession aux navires d'une tierce Puissance.

Il sera permis aux navires battant pavillon hellénique d'effectuer entre les ports albanais, comme ils le font actuellement, le transport de passagers et de marchandises de toute origine ou provenance. Le Gouvernement Albanais est d'accord pour favoriser l'établissement de lignes de communications maritimes régulières helléniques entre les ports de l'Albanie et d'en assurer le fonctionnement normal et régulier.

Article 21.

La pêche dans les eaux territoriales maritimes, ainsi que le droit de pêche dans les zones nationales des lacs, fleuves et autres eaux communes restent réservés aux ressortissants des Hautes Parties Contractantes.

Les Parties Contractantes ont cependant convenu de régler ultérieurement par un accord spécial l'exploitation et la protection de la pêche dans les eaux susmentionnées.

Article 22.

Les ressortissants de l'une des Hautes Parties Contractantes seront libres de faire usage sur le territoire de l'autre Partie, dans les mêmes conditions et en payant les mêmes taxes que les nationaux, des chaussées, routes, canaux, écluses, baes, ponts et ponts tournants, des ports et endroits de débarquement signaux et feux servant à désigner les eaux navigables, du pilotage, des grues, poids publics et autres installations des magasins et établissements pour le sauvetage et l'emmagesinage de la cargaison et autres objets en tant que ces établissements ou institutions sont destinés à l'usage du public, soit qu'ils soient administrés par l'Etat soit par des particuliers.

Article 23.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent respectivement à coopérer par des moyens légaux convenables, pour empêcher et punir la contrebande entre leurs territoires, notamment en ce qui concerne les monopoles établis ou à établir dans les territoires de l'autre Partie, à signaler immédiatement au représentants consulaires de l'autres Partie ou d'autres fonctionnaires qualifiés les constatations et détails relatifs à la contrebande qui seront venus à la connaissance de leurs fonctionnaires, à accorder, à cet effet toute assistance légale aux organes de l'autre Partie Contractante chargés de la surveillance, et de la police cotière ou de frontière, à les aider et à leur faire parvenir toutes informations dont ils auraient besoin pour l'exercice de leurs fonctions.

Ἄρθρον 24.

Αἱ διαφοραὶ αἵτινες ἠθελον τυχὸν ἐγερθῇ περὶ τῆς ἑρμηνείας ἢ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης συνθήκης, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ προσθέτου πρωτοκόλλου, καὶ αἵτινες δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ διακανονισθῶσι διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ θὰ ὑποβάλλωνται, τῇ αἰτήσει ἑνὸς μόνον μέρους, εἰς διαιτητικὸν δικαστήριον ὅπερ κατὰ κανόνα θὰ ἀπαρτίζηται ἐκ τριῶν μελῶν, ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν διορίζοντος κατ' ἐλευθέραν ἐκλογὴν ἀνὰ ἕνα, τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ὑποδεικνυομένου ἀπὸ κοινοῦ. Ἐν τούτοις ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἑνὸς μέρους, τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον δύναται νὰ ἀπαρτίζηται ἐκ πέντε μελῶν, ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν διορίζοντος κατ' ἐλευθέραν ἐκλογὴν ἀνὰ ἕνα, τῶν τριῶν ἄλλων διαιτητῶν καὶ μεταξὺ τούτων τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ὑποδεικνυομένων ἀπὸ κοινοῦ.

Ὁ ἐπιδιαιτητὴς ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει περίπτωσις καὶ οἱ διαιτηταὶ οἱ ἀπὸ κοινοῦ ὑποδειχθησόμενοι, δὲν θὰ δύνανται νὰ ὦσι ὑπήκοοι τῶν συμβαλλομένων μερῶν, νὰ κατοικῶσιν ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἢ νὰ διατελῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των.

Ἐὰν ὁ διορισμὸς τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ, ἢ, συντρεχούσης περιπτώσεως, τῶν ὑποδειχθησομένων ἀπὸ κοινοῦ ἢ παρ' ἑνὸς τῶν μερῶν διαιτητῶν, δὲν λάβῃ χώραν ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αἰτήσεως ἑνὸς τῶν μερῶν, διορίζονται οὗτοι ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Διαρκοῦς Διαιτητηρίου διεθνοῦς δικαιοσύνης ἢ ἐὰν οὗτος εἶναι ὑπήκοος ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν ὑπὸ τοῦ ἀντιπροέδρου, ἂν δὲ καὶ οὗτος ὑπάγηται εἰς τὴν αὐτὴν περίπτωσιν, ὑπὸ τοῦ ἀρχαιοτέρου τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου.

Τὸ Δικαστήριον θὰ συνέλθῃ εἰς τὸν παρὰ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ὁρισθέντα τόπον. Θὰ ρυθμίζῃ αὐτὸ τοῦτο τὴν διαδικασίαν αὐτοῦ. Αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ θὰ κέκτηνται ὑποχρεωτικὴν ἰσχύν.

Ἐν ἡ περιπτώσει ἀμφισβητεῖται ἐὰν ἡ διαφορὰ ἀφορᾷ εἰς τὴν ἑρμηνείαν ἢ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς συνθήκης, τὸ προδικαστικὸν τοῦτο ζήτημα θὰ ὑποβάλληται εἰς διαιτησίαν ὑπὸ ὅρους ὁμοίους μὲ τοὺς προβλεπομένους εἰς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 25.

Ἡ παροῦσα Συνθήκη θὰ κυρωθῇ καὶ αἱ κυρώσεις θὰ ἀνταλλαγῶσιν ἐν Ἀθήναις ἐσὺς ὡς τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη ἐκπληρώσωσι τὰς διατυπώσεις τὰς καθοριζομένας ὑπὸ τῶν οἰκείων νομοθεσιῶν.

Θέλει ἰσχύσει δεκαπέντε ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων καὶ θέλει παραμείνει ὑποχρεωτικὴ ἐπὶ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἰσχύος αὐτῆς.

Ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως καταγγελίας αὐτῆς ἓξ μῆνας πρὸ τῆς λήξεως, θὰ παρατείνηται ἐπ' ἀόριστον διὰ σιωπηρᾶς ἀνανεώσεως. Ἕκαστον τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν θὰ δύναται τότε νὰ καταγγείλῃ τὴν συνθήκην ἓξ μῆνας ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤθελε γνωρίσει πρὸς τὸ ἕτερον μέρος τὴν προθεσίν του ταύτην.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ οἰκεῖοι πληρεξούσιοι, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο, ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν συνθήκην καὶ ἐπέθηκαν τὰς ἑαυτῶν σφραγῖδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀθήναις τῇ 13 8/βρίου 1926.

(Τ. Σ.) Η. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
» ΜΕΧΤΗ ΦΡΑΣΕΡΙ
» ΤΖΑΦΕΡ ΟΥΠΙ
» ΜΙΑΤΟ ΤΟΥΤΟΥΛΑΝΙ
» ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΤΣΗ

Article 24.

Les différends qui viendraient à s'élever au sujet de l'interprétation ou de l'application du présent traité, y compris le protocole additionnel, et qui n'auraient pu être réglés par la voie diplomatique dans un délai raisonnable seront soumis, à la requête d'une seule des Parties, à un Tribunal arbitral qui sera, en règle générale, composé de trois membres, les Parties Contractantes nommant, chacune, un arbitre à leur gré et désignant, d'un commun accord, le sur arbitre. Si l'une des Parties le demande, le Tribunal arbitral sera, toutefois, composé de cinq membres, les Parties Contractantes nommant chacune un arbitre à leur gré et désignant d'un commun accord, les trois autres et parmi ces derniers le sur-arbitre.

Le sur-arbitre et, le cas échéant, les arbitres à désigner en commun, ne devront, ni être des ressortissants des Etats Contractants, ni avoir leur domicile sur leur territoire ou se trouver à leur service.

Si la nomination du sur-arbitre et, le cas échéant des arbitres à désigner en commun ou au gré de l'une des Parties n'intervenait pas dans les quatre mois qui suivent la notification d'une demande d'arbitrage, ils seront désignés à la demande d'une seule des Parties, par le Président de la Cour permanente de Justice internationale ou, si celui-ci est ressortissant de l'un des Etats contractants, par le Vice.-Président ou, si celui, ci se trouve dans le même cas par le membre le plus ancien de la Cour.

Le Tribunal se réunira au lieu désigné par le sur-arbitre. Il règlera lui-même la procédure. Ses sentences auront force obligatoire.

En cas de constatation sur le point de savoir si le litige a trait à l'interprétation ou à l'application du traité, cette question préjudicielle sera soumise à l'arbitrage dans les mêmes conditions que celles prévues à l'alinéa premier du présent article.

Article 25.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Athènes aussitôt que les Hautes Parties Contractantes auront accompli les formalités établies par les législations respectives.

Il entrera en vigueur quinze jours après l'échage des ratifications et restera exécutoire pour la durée de 3 années à partir du jour de son entrée en vigueur.

Sauf dénonciation six mois avant son expiration, il sera prorogé par voie de tacite réconduction, pour une durée indéterminée. Chacune des Hautes Parties Contractantes pourra alors dénoncer le traité en prévenant l'autre Partie de son intention six mois à l'avance.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs dûment autorisés, à cet effet, ont signé le présent traité et l'ont revêtu de leurs cachets.

Fait en double exemplaire, à Athènes, le 13 Octobre 1926.

(L. S.) P. A. ARGYROPOULOS.
(L. S.) MEHDI FRASHERI
(L. S.) DJAFER YPI
(L. S.) MILTO TOUTOULANI
(L. S.) NICOLAS THACI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΕΚΤΑ ΕΝ ΑΛΒΑΝΙΑ ΚΑΙ ΧΑΙΡΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΠΛΑΤΤΟΜΕΝΩΝ ΔΑΣΜΩΝ

Ἀριθμὸς ἀλβανικοῦ δασμολογ.	Εἴδη ἐμπορευμάτων	Μονὰς	Δασμοὶ δραχμαὶ μεταλλικαί
52α	Κορινθιακὴ σταφὶς	100 κιλ.	30
53	Σῦκα :		
53β	Ξηρὰ (κατάλληλα πρὸς βρῶσιν)	»	60
53γ	Προωρισμένα διὰ βιομηχανικὴν χρῆσιν	»	20
62γ	Τομᾶται καὶ ἄλλα λαχανικὰ παρεσκευασμένα ἢ διατετηρημένα εἰς κυτία	»	40
	Σ η μ.—Ἄνευ ἀφαιρέσεως ἀποβάρου διὰ τὰ ἄμεσα δοχεῖα :		
90γ	Λουκούμια	»	60
96α	Χαλβᾶς μὲ φυστίκια, κάρυα κ.λ.π.	»	60
96β	» ἄνευ φυστικίων, καρύων κ.λ.π.	»	40
98	Ζῦθος :		
98α	Εἰς βαρέλια	»	20
98β	Εἰς φιάλας	»	30
100	Ρακί, μαστίχα, οὔζο :		
100α	Εἰς βαρέλια	»	180
100β	Εἰς φιάλας	»	220
101	Κονιὰκ :		
101α	Εἰς βαρέλια	»	180
101β	Εἰς φιάλας	»	220
101γ	Ἐργοστάσιον Ι. καὶ Ε καὶ Α Μεταξᾶ, Καμπᾶ, Βαρβαρέσσου καὶ ἄλλων ἑλληνικῶν ἐργοστασίων μετὰ πιστοποιητικῶν προελεύσεως	»	150
104	Ροῦμι :		
104α	Εἰς βαρέλια	»	200
104β	Εἰς φιάλας	»	240
105α	Βερμοὺτ :		
105α	1) Εἰς βαρέλια	»	80
105α	2) Εἰς φιάλας	»	100
105β	Γλυκεῖς οἶνοι (Μοσχᾶτοι τῆς Σάμου καὶ ἄλλοι παρόμοιοι) :		
105β	1) Εἰς βαρέλια		60
105β	2) Εἰς φιάλας	»	80
105γ	Οἶνοι :		
	1) Εἰς φιάλας κάτω τῶν 13 βαθμῶν	»	60
	2) Εἰς βαρέλια » » 13 »	»	40
	3) Εἰς » » » 14 »	»	70
	4) Εἰς » ἄνω » 14 καὶ μέχρι τῶν 24	»	90
129	Λιπάσματα παντὸς εἴδους	»	ἀτελῆ
131γ	Σιγαρέττα	»	1200
132	Μεταξόσποροι	»	ἀτελεῖς
133	Σπόγγοι :		
133α	Ἀκατέργαστοι	»	40
133β	Λευκασμένοι, κατειργασμένοι	»	100
138	Δέρματα κατειργασμένα, χρωματισμένα ἢ μή :		
138α	Καττύματα :		
138	1) κεκομμένα	»	20
	2) ἀποκόμματα	»	30
138α	3) κοινὰ	»	35
138α	4) Καττύματα δι' ὑποδήματα πολυτελείας	»	60
138β	Μόσχεια (βιδέλα) βακέται :		
138β	1) Κοινὰ	»	80
138β	2) Ἐφίππια (σέλες) καὶ λοιπὰ εἴδη ἱπποσκευῆς	»	60
138γ	Δέρματα αἰγὸς (σεβρὰ)	»	250
138δ	Βερνικωτὰ (λουστρίνια) κλπ.	»	250
139	Τσαρούχια	»	700
180	Χάρτης λιθογραφημένος ἢ ἔντυπος ἁπλοῦς ἢ χαρακωμένος εἰς τετράγωνα. Ἐτικέττες.	»	40
181	Χάρτης ἐπιστολογραφίας :		
181α	Εἰς κυτία	»	28

ANNEXE A.

PRODUITS GRECS ADMISSIBLES EN ALBANIE AU BENEFICE DES DROITS REDUITS

Nos du tatif Albanais	Désignation des marchandises	Unités	Droits en fr. or
ex 52a	Raisins secs de Corinthe	100 Kgs	30
53	Figues		
53b	Desséchées (propres à l'alimentation)	»	60
53c	Destinées à l'usage industriel	»	20
62c	Tomates et autres légumes préparés ou conservés on boites	»	40
62c	N. B. Sans réduction de tare pour les récipients immédiats		
90	Loucoumes	»	60
96a	Halvas à pistaches, noix etc.	»	60
96b	» sans pistaches, noix etc.	»	40
98	Bière		
98a	en fûts	»	20
98b	en bouteilles	»	30
100	Raki, Mastic, ouzo		
a	en barils	»	180
b	en bouteilles	»	220
101	Cognac	»	180
101a	En barils	»	180
101b	en bouteilles	»	220
101c	Marques S. et E et A Metaxa, Camba, Barbaresso et autres marques originaires de Grèce avec certificat de provenance	»	150
104	Rhum		
104a	En barils	»	200
104b	En bouteilles	»	240
105	Vermouth		
	1) En barils	»	80
	2) En bouteilles	»	100
105b	Vins de liqueur (Muscat de Samos et similaires avec certificat de provenance		
	1) En barils	»	60
	2) en bouteilles		80
105c	Vins :		
105c	1) En bouteilles au dessous de 13 degrés	»	60
105c	2) En barils » » » » »	»	40
105c	3) » » » » 14 »	»	70
105c	4) » au dessus de 14 et jusqu'à 24	»	90
129c	Engrais de toute sorte	»	Exempts
113c	Cigarettes	»	1200
132	Graines de vers à soie	»	Exempts
133	Eponges de mer :		
133a	Brutes	»	40
133b	Blanchies ouvrées	»	100
138	Peaux tannées et travaillées colorées ou non		
138a	Cuirs à semelles		
138a	1) découpés	»	20
138a	2) Déchets	»	30
138a	3) Ordinaires	»	35
138a	4) Semelles pour chaussures	»	60
138b	De veau, vachettes		
138b	1) Ordinaires	»	80
138b	2) pour selles et articles d'harnachement		60
138c	Chevreaux	»	250
138d	Glacées maroquinées, chagrinées	»	250
139	Tsarouchia	»	700
180	Papier lithographié ou imprimé simple ou quadrillé-étiquettes	»	40
181	Papier à lettres		
181a	En boites	»	28

Ἀριθμὸς ἀλβανικοῦ δασμολογ.	Εἴδη ἐμπορευμάτων	Μονὰς	Δασμὸς δραχμαὶ μεταλλικαὶ
181β	Εἰς δεσμίδας	100 Κιλ.	38
	Σημ. Ἄνευ ἀφαιρέσεως ἀποβάρου διὰ τὰ ἄμεσα δοχεῖα.		
188α	Φάκελλοι χάρτινοι εἰς κυτία	»	25
188β	» » ἄνευ κυτίων	»	35
190	Κυτία κοινὰ ἢ καὶ κυτία σιγαρέττων παντὸς εἴδους	»	40
202	Λογιστικὰ βιβλία :		
202α	Ἄδετα	»	30
202β	Δεδεμένα	»	50
202γ	» διὰ ὑφάσματος κηρωμένου ἢ ὄχι	»	60
202γ	» διὰ δέρματος	»	80
202δ	Σημειωματάρια καὶ τετράδια χάρτινα κλπ.	»	20
204	Βαμβακοστοιβάδες (βάται) καὶ βάμβαξ ὑδρόφιλος	»	30
205	Νῆμα μὴ ἐστριμμένον :		
205α	Φυσικὸν	»	30
205β	Λευκὸν	»	35
205γ	Ἔγχρωμον	»	45
206	Νῆμα βάμβακος ἐστριμμένον :		
206α	Βάμβαξ ἀλεύκαστος.		
206α	1) ἀπὸ τοῦ ἀριθ. 4 — 24	»	40
	2) » » » 25 — 32	»	50
206β	Βάμβαξ λελευκασμένος :		
206β	1) ἀπὸ τοῦ ἀριθ. 4 — 24	»	50
206β	2) » » » 25 — 32	»	60
207α	Νήματα βαμβακερὰ γενικῶς (εἰς κουβαρίστρες, κουβάρια κλπ.)	»	40
210η	Ὑφάσματα ἐκ βάμβακος ἀλεύκαστα ζυγίζοντα 100 τετραγ. μέτρα 7-9 κιλὰ	»	65
210δ	9—11 κιλὰ	»	50
210ε	11—13 »	»	40
210ζ	Πλέον τῶν 13 κιλ.	»	35
211	Ὑφάσματα ἐκ βάμβακος λελευκασμένα ζυγίζοντα κατὰ 100 τετραγωνικὰ μέτρα 7— 9 κιλὰ	»	150
211δ	9—11 »	»	100
211ε	11—13 »	»	80
211ζ	Πλέον τῶν 13 κιλ.	»	65
212	Ὑφάσματα τυπωτὰ ἢ ἐκ νημάτων κεχρωσμένων (ἔστω καὶ μερικῶς) ὡς καὶ ὑφάσματα κεχρωματισμένα κατὰ τεμάχιον ζυγίζον κατὰ 100 τετραγωνικὰ μέτρα :		
212δ	7— 9 κιλὰ	»	170
212δ	9—11 »	»	125
212ε	11—13 κιλὰ	»	105
212ζ	Πλέον τῶν 13 κιλ.	»	75
213	Μανδήλια βαμβακερὰ :		
213α	Μεγάλα μανδήλια ποιότητος ἀνωτέρας	»	300
213β	Ἄλλης ποιότητος	»	180
214	Κάλτσες, χειρόκτια, φλανέλλαι, ἐσώβρακα, ὑποκάμισα	»	400
224	Νήματα, κλωστὰὶ καὶ σχοινία ἐκ λίνου, καννάβεως ἢ ἰούτης		
224α	φυσικοῦ χρώματος καὶ πάχους :		
224α	1) ἄνω τῶν 5 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου	»	60
224α	2) Κάτω τῶν 5 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου	»	90
237β	Ὑφάσματα μάλλινα ζυγίζοντα κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον	»	
237	1) μέχρι 400 γραμμαρίων	»	250
237	2) πλέον τῶν 400 γραμμαρίων	»	200
242	Τάπητες χειροποίητοι ἀνατολικοὶ ἐξ ἐρίου ἀμιγοῦς ἢ μεμιγμένου μὲ ἄλλας ὕλας :		
242α	Κάτω τῶν 350 σειρῶν κόμβων	»	250
242β	Ἄνω τῶν 350 σειρῶν κόμβων	»	300
244	Φλανέλλαι, ὑποκάμισα, ἐσώβρακα, κάλτσες μάλλιναι :		
244	1) Ἐξ ἐρίου ἀμιγοῦς	»	700
244	2) ἐξ ἐρίου μεμιγμένου μὲ βάμβακα	»	600
265β	Ψάθινοι πῖλοι	»	200
342	Ἐπιπλα σιδηρᾶ βερνικωμένα ἢ χρωματισμένα (κλῖναι, νιπτῆρες κλπ.)	»	16
398	Γεωργικαὶ μηχαναὶ καὶ τὰ ἐξαρτήματα αὐτῶν (ὡς ἄροτρα μηχανικά, τὰ χορτοκοπτικά,		

Nos du tarif Albanais	Désignation des marchandises	Unités	Droits en fr. or
181b	En rames	»	38
	N. B. Sans réduction de tare pour les récipients		
188a	Enveloppes en papier en boites	»	25
188b	Enveloppes en papier sans boites	»	35
190	Boîtes ordinaires ainsi que boîtes à cigarettes de toute espèce	»	40
202	Registres de comptabilité		
202a	Brochés	»	30
202b	Cartonnés	»	50
202c	Reliés en toile cirée ou non	»	60
202c	Reliés en peau	»	80
202d	Carnets et cahiers en papier etc.	»	20
204	Ouate et coton hydrophile	»	30
205	Coton en fils non tressé		
205a	Naturel	»	30
205b	Blanc	»	35
205c	En couleur	»	45
206	Coton en fils tressé		
206a	Coton écru		
206a	1) du No 4 jusqu'à 24	»	40
206a	2) du No 25 jusqu'à 32	»	50
206b	Coton blanchi		
206	1) Du No 4 jusqu'à 24	»	50
206b	2) Du No 25 jusqu'à 32	»	60
207	Fils de coton en général (en bobines, pelotes, écheveaux)	»	40
210a	Tissus de coton écru pesant par 100M2 de 7 jusqu'à 9 Kilogrammes	»	65
210dh	De 9 jusqu'à 11 Kilogrammes	»	50
210e	De 11 jusqu'à 13 Kilogrammes	»	40
210f	Plus de 13 Kilogrammes	»	35
211	Tissus en coton blanc pessant par 100 M2 de 7 jusqu'à 9 kilogrammes	»	150
111dh	De 9 jusqu'à 11 kilogrammes	»	100
211e	De 11 jusqu'à 13 kilogrammes	»	80
211f	Plus de 13 kilogrammes	»	65
212	Tissus imprimés, ou composés, ou composés de fils teints (même partiellement) ainsi que tissus teints sur pièce pessant par 100 M2		
212d	De 7 jusqu'à 9 kilogrammes	»	170
212dh	De 9 jusqu'à 11 kilogrammes	»	125
212e	De 11 jusqu'à 13 kilogrammes	»	105
212f	Plus de 13 kilogrammes	»	75
213	Mouchoirs de coton		
213a	Grands mouchoirs de qualité supérieure	»	300
213b	D'autre qualité	»	180
214	Chaussettes, bas, gants, flanelles, caleçons chemises	»	400
224	Fils, ficelles et coton (de chanvre de lin de jute)		
224a	De couleur naturelle	»	
224a	1) Au dessus de 5 m)m d'épaisseur	»	60
224a	2) Au dessous de 5 m)m d'épaisseur	»	90
237	Tissus de laine		
237b	Etoffes en laine epaisse pesant par M2		
237b	1) Jusqu'à 400 grammes	»	250
237b	2) Plus de 400 grammes	»	200
242	Tapis d'Orient de laine pure ou mélangée d'autres matières		
242a	Au desous de 350 rangées de points	»	230
242b	Au dessus de 350 rangées de points	»	300
244	Flanelles, chemises, caleçons, bas chaussettes de laine		
244	1) De laine pure	»	700
244	2) De laine mélangée de coton	»	600
265b	Chapeaux de paille	»	200
342	Meubles en fer vernis ou colorés, (lits lavabos etc.)	»	16

Ἀριθμὸς ἀλβανικοῦ δασμολογ.	Εἴδη ἐμπορευμάτων	Μονὰς	Δασμὸς δραχμαὶ μεταλλικαὶ
	οἱ βωλόκοποι, τὰ θεριστικὰ σταφυλοπιεστήρια, ἐλαιοπιεστήρια)	»	ἀτελῆ
436	Κηρία	»	40
438	Ὤχραι καὶ χρώματα ὀρυκτὰ παντὸς εἴδους	»	10
438ι	Σάπωνες :		
438α	Κοινὸς εἰς πλάκας ἢ κόνιν	»	60
438β	1) Σάπων τουαλέττας οὐχὶ ἀρωματισμένος	»	150
438β	2) Σάπων τουαλέττας ἀρωματισμένος	»	150
438γ	Σάπωνες φαρμακευτικοὶ	»	60

(Τ. Σ.) Η. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

(Τ. Σ.) ΜΕΧΤΗ ΦΡΑΣΣΕΡΗ

(Τ. Σ.) ΤΖΑΦΕΡ ΟΥΠΗ

(Τ. Σ.) ΜΙΛΤΟ ΤΟΥΤΟΥΛΑΝΙ

(Τ. Σ.) ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΤΣΗ

Nos du tarif Albanais	Désignation des marchandisis	Unités	Droits en fr. or
398	Machines agricoles et leurs accessoirs (telles que charrues, faucheuses, brisemottes moissonneuses, pressoirs à raisins, à huile)	»	Exempts
436	Bougies	»	40
433	Ocres et couleurs minérales de toutes sortes	»	10
438i	Savons		
438a	Commun en plaques ou en poudre	»	60
438b	1) De toilette non parfume	»	150
438	2) De toilette parfumé	»	150
438c	Savons médicamenteux	»	60

(L. S.) R. ARGYROPOULOS

(L. S.) MEHDI FRASHERI

(L. S.) DJAFER YPI

(L. S.) MILTO TOUTOULANI

(L. S.) NICOLAS THAÇI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'.

ΑΛΒΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΕΚΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΙ ΧΑΙΡΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΠΛΑΤΤΟΜΕΝΩΝ ΔΑΣΜΩΝ

Ἀριθμὸς ἑλληνικοῦ δασμολογ.	Εἴδη ἐμπορευμάτων	Μονὰς	Δασμὸς Δραχμαὶ μεταλλικαὶ
1α	Βόες καὶ ταῦροι	κατὰ κεφ.	15
1β	Ἀγελάδες	»	15
1γ	Βούβαλοι	»	15
1ε	Πρόβατα καὶ κριοὶ	»	1
1ξ	Αἶγες καὶ τράγοι	»	1
1η	Ἀμνοὶ καὶ ἐρίφια βάρους μέχρι 10 χιλιογράμμων καὶ κάτω	»	1
1θ	Χοῖροι γενικῶς	»	7.50
1ι	Χοιρίδια βάρους 15 χιλιογράμμων καὶ κάτω	»	2
1κ	Ἵπποι :		
1κ	1) ἄνω τῶν τριῶν ἐτῶν	»	20
1κ	2) μέχρι 3 ἐτῶν	»	15
1λ	Φορβάδες ἐν γένει	»	4
1μ	Ὄνοι	»	5
1ν	Ἡμίονοι :		
1ν	1) ἄνω τῶν τριῶν ἐτῶν	»	10
1ν	2) μέχρι 3 ἐτῶν	»	7.50
1ρ	Πτηνὰ ἐν γένει	100 Κιλ.	15
1σ	Ζῶα μὴ κατονομαζόμενα	κατὰ κεφ.	5
3α	Τυρός :		
3α	1) ἐν ἅλμῃ (φέτα, τουλουμοτῦρι)	100 Κιλ.	15
3α	2) κοινὸς (κεφαλοτῦρι) μυζήθρα	»	15
3α	Κασσέρι, Μανοῦρι	»	15
3β	Λῖπος καὶ βούτυρον ἄνευ ἀφαιρέσεως ἀποβάρου διὰ τὰ ἄμεσα δοχεῖα :		
3β	3) βούτυρον μαγειρικῆς χρήσεως τετηγμένον ὡς καὶ βούτυρον προβάτου ἢ αἰγὸς πρὸς ἀνάτηξιν ἁλατισμένον ἢ μή :	»	40
3δ	Ὠὰ ὀρνιθοειδῶν καὶ ἄλλων πτηνῶν	»	ἀτελῆ
4α	Ἰχθῦς νωποὶ	»	ἀτελῆ
4λ	4) αὐγοτάραχον	»	300
5	Βόμβυκες (κουκούλια) καὶ μεταξόσπορος	»	ἀτελῆ
6α	Πτίλα διὰ στρωμνὰς	»	200
6β	Ὀστᾶ ἀκατέργαστα ἐλέφαντος καὶ λοιπῶν σπανίων ζώων	»	100
7δ	Ἀραβόσιτος κίτρινος	»	5
9α	Φασίολοι	»	6
9μ	Κάστανα	»	6
9ρ	Σαλέπι	»	20
12β	4) πολτὸς δαμασκήνων, βερυκόκκων καὶ ἄλλων παρεμφερῶν ὀπωρῶν, ἄνευ ζαχάρεως	»	15
12β	9) κάρυα	»	15
12β	10) ἀμύγδαλα καὶ λεπτοκάρυα (φουντούκια) μετὰ φλοιοῦ	»	15
12β	11) ἀμύγδαλα καὶ λεπτοκάρυα (φουντούκια) ἄνευ φλοιοῦ	»	30
12β	16) Λοιπὰ μὴ κατονομαζόμενα	»	15
16θ	Ἐλαιοπυρῆνες	»	ἀτελεῖς
18	Κηρώδεις ὕλαι ἐν γένει :		
18α	Ζωικαί :		
18α	1) Κηρὸς μελισσῶν κίτρινος εἰς πλάκας	»	110
18α	1) Κηρὸς μελισσῶν λευκὸς εἰς πλάκας	»	140
30	Μέλι ρευστὸν ἢ εἰς κηρίθρας	»	50
36	Δέρματα ἀκατέργαστα μεγάλων ἢ μικρῶν ζώων	»	50
36α	Ξηρὰ ἠλατισμένα ἢ μή	»	6
36β	Ὑγρὰ ἠλατισμένα ἢ μὴ ἢ χωματεπίπαστα	»	4
36γ	Δέρματα κονίκλων καὶ λαγωῶν φέροντα τὸ ἑαυτῶν τρίχωμα	»	15
41	Ὑλικὰ θερμάνσεως :		
44α	Καυστόξυλα	»	ἀτελῆ
44β	Ξυλάνθρακες	»	1
45	Ξυλεία ἐλάτης, πεύκης καὶ φηγοῦ (δρυός):		
45α	Στρογγύλη εἰς κορμοὺς ἀπεφλοιωμένους ἢμὴ	κ. μ.	2

ANNEXE B.

PRODUITS ALBANAIS ADMISSIBLES EN GRECE AU BENEFICE DES DROITS REDUITS

Nos du tarif Grec	Désignation des marchandises	Unités	Droits en dr. or
1a	Boeufs et taureaux	tête	15
1b	Vaches	»	15
1c	Buffles	»	15
1e	Brebis, moutons, béliers	»	1
1f	Boucs et chèvres	»	1
1g	Agneaux et chevreaux du poids de 10 kg et au dessous	»	1
1h	Porcs en général	»	7,50
1i	Cochons de lait du poids de 15 kg et au dessous	»	2
1j	Cheveaux		
1j	1) Au dessous de 3 ans	»	20
1j	2) de 3 ans et au dessous	»	15
1k	Juments en général	»	4
1l	Anes et ânesses	»	5
1m	Mules et mulets		
1m	1) Au dessus de 3 ans	»	10
1m	2) De 3 ans et au dessous	»	7.50
1q	Volatiles de toutes espèces	100 Kgs	15
1r	Animaux non dénommés	tête	5
3a	Fromages	100 Kgs	
3a	1) En saumure (en tranches, touloumotyri)	»	15
3a	2) Ordinaire à pâte ferme en pains		
3a	(Kephalotyri) crème de fromage (Mizitra)	»	15
3a	3) Casseri, Manouri		15
3b	Graisse et beurre, y compris le poids des récipients immédiats		
3	3) Beurre de cuisine fondu ainsi que beurre de brebis ou de chèvre destiné à la fusion, salé ou non	»	40
3d	Oeufs de vollailes et d'autres volatilles	»	Exempts
4a	Poissons frais	»	»
4k	4) Boutargue	»	300
5	Cocons, grains de verre à soie	»	Exempts
6a	Duvet pour matelas	»	200
6	Os brut d'éléphant et d'autres animaux rares	»	100
7d	Maïs jaune	»	5
9a	Haricots	»	6
9b	Marrons		6
9q	Salep	»	20
12b	4) Pestil de prunes d'abricots et d'autres fruits similaires, sans sucre	»	15
12b	19) Noix	»	15
12b	10) Amandes et noizettes en coques	»	15
12b	11) » » » décortiqués	»	30
12b	6) Autres non dénommés	»	15
16h	Grignons d'olives	»	Exempts
18	Cires en général		
18a	Animales		
18h	1) d'abeilles jaune en plaques	»	110
18h	2) » blanche en plaques	»	140
30	Miel liquide ou en rayons	»	50
36	Peaux brutes grandes ou petites		50
36a	Sèches salées ou non	»	6
36b	Vertes salées ou non enduites de terre	»	4
36c	Peaux de lapins et de lièvre portant leurs poils	»	15
44	Combustibles		
44a	Bois à brûler	»	Exempts
44b	Charbons de bois	»	1
45	Bois de sapin, de pin et de hêtre		
45a	Ronds en troncs avec ou sans écorce	3	2

Ἀριθμὸς ἑλληνικοῦ δασμολογ.	Εἴδη ἐμπορευμάτων	Μονὰς	Δασμὸς Δραγμαὶ μεταλλικαὶ
45β	Χονδροειδῶς ὠρθογωνισμένη διὰ πελέκεως	κ. μ.	4
46	Ξυλεῖα δρυός, καστανέας, λεύκης, πτελέας (καραγάτσι) μελίας, σφενδάμνου, κυπαρίσσου κέδρου, πλατάνου φιλλύρας καὶ πᾶσα ἄλλη μὴ εἰδικῶς κατονομαζομένη :		
46α	Στρογγύλη εἰς κορμοὺς ἀπορριπτομένους ἢ μὴ	»	4
46β	Χονδροειδῶς ὠρθογωνισμένη διὰ πελέκεως	»	6
46δ	Στρωτῆρες σιδηροδρόμων	»	1,50
57ι	Ἄσφαλτος ἐν γένει καὶ καθαρὰ ἄσφαλτος.		
57ι	1) Ἀσφαλτόλιθος ἀσφαλτόκονις ἢ χυτὴ ἄσφαλτος (μαστίχη)	100 χιλ.	0,50
57ι	2) Ἄσφαλτος καθαρὰ (bitume)	»	2
175α	Βάλανοι, κικίδια	»	2
233	Ἔρια καὶ τρίχες :		
233α	Ἄπλυτα, ἄξαντα	»	2
233β	Πλυμένα, ἐξασμένα	»	3

(Τ.Σ.) Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

» ΜΕΧΤΗ ΦΡΑΣΣΕΡΙ

» ΤΖΑΦΕΡ ΥΠΗ

» ΜΙΑΤΟ ΤΟΥΤΟΥΛΑΝΙ

» ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΤΣΗ

Nos du tarif Grece	Désignations des marchandises	Unités	Droits ou dr. or
45b	Equarris grossièrement à la hâche bois de chêne, de châtaignier, de peuplier, d'orme, de frêne	M3	4
46	Bois de chêne, d'érable, de platane, de cyprès, de cèdre, de tillieul, d'osier et tout autre bois non spécialement denommé		
46a	Ronds en troncs, avec ou sans écorce	»	4
46b	Equarris grossièrement à la hâche	»	6
46b	Traverses pour chemins de fer	»	1,50
57i	Asphaltes et bitumes en général		
57i	1) Asphalte en rocher, en poudre ou en mastic	10 Kg.	0,50
57i	2) Bitume	»	2
175a	Avelanèdes, noix de galle	»	2
223	Laine et poils		
233a	Non lavés, non peignés	»	2
233b	Lavès, peignès	»	3

(L. S.) P. ARGYROPOULOS

(L. S.) MEHDI FRANHÉRI

(L. S.) DJAFER YPÍ

(L. S.) MILTO TOUTOULAN]

(L. S.) NICOLAS THACI

ΠΡΟΣΘΕΤΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΦΟΡΩΣΑΙ ΤΗΝ ΔΙΕΛΕΥΣΙΝ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

Ἐμπνεόμενα ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ διευκολύνωσιν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν παραμεθορίων μερῶν τὴν εἴσοδον καὶ κυκλοφορίαν ἐν ταῖς ρηθείσαις ζώναις ὡς καὶ νὰ διευκολύνωσι τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ φιλικοῦ πνεύματος, τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης καὶ τῶν σχέσεων καλῆς γειτονίας τὰ δύο συμβαλλόμενα Μέρη συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς.

1) Οἱ ὑπήκοοι τῶν συμβαλλομένων Μερῶν οἱ κατέχοντες ἐν τῷ ἑδάφει τοῦ ἑτέρου Κράτους ἀκίνητα ὧν ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τῆς συνοριακῆς γραμμῆς δὲν ὑπερβαίνει τὰ 15 χιλιόμετρα ἄτινα διασχίζονται ὑπὸ τῆς παραμεθορίου γραμμῆς ἢ περιλαμβάνονται ὁλόκληρα ἐν τῷ ρηθέντι ἑδάφει δύνανται νὰ καλλιεργῶσιν ἐλευθέρως τὰς γαίας των τὰς ἀποτελούσας τὰ ἀκίνητα ταῦτα καὶ νὰ μεταφέρωσι τὰ προϊόντα τῆς συγκομιδῆς των ἀπὸ τῶν γαιῶν τούτων εἰς τὰς κατοικίας των, ἀποθήκας καὶ ὑπόστεγα καὶ ἀντιστρόφως, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς οὐδένα τελωνειακὸν δασμὸν ἢ ἄλλα τελωνειακὰ βάρη καὶ διόδια συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ χαρτοσήμου τῶν τελωνειακῶν ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων. Δὲν θέλουσιν ὑπόκεισθαι εἰς οὐδεμίαν τελωνειακὴν διατύπωσιν πλὴν τῆς ἁπλῆς προφορικῆς δηλώσεως.

2) Οἱ ὑπήκοοι τῶν συμβαλλομένων Μερῶν θὰ χαίρωσιν ἐπίσης τῶν ἄνω μνημονευομένων ἀτελειῶν καὶ ἐξαιρέσεων.

α) Διὰ τὰ φορτηγὰ ζῷα αὐτῶν, τὰ κτήνη ἐλάσεως, ὡς καὶ τὰ ὁδηγούμενα πρὸς βοσκὴν τὰ εὑρισκόμενα ἐν ταῖς ὡς ἄνω ἀναφερομέναις γαίαις.

β) Διὰ τὰ ὄργανα, ἐργαλεῖα καὶ μηχανὰς τὰς ἀναγκαιούσας διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν γαιῶν των.

γ) Διὰ τοὺς ἀμπελοπασσάλους, τοὺς σπόρους τοὺς χρησιμεύοντας πρὸς σποράν, τοὺς ψεκαστῆρας καὶ ἄλλα ἐργαλεῖα καὶ ὕλας μικροβιοκτόνους.

δ) Τὰ προϊόντα τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν δασῶν τὰ συλλεγόμενα ἐντὸς τῶν ὡς εἰρῆται κτημάτων, καθὼς καὶ πάντα τὰ ἀντικείμενα τὰ χρησιμεύοντα διὰ τὴν μεταφορὰν καὶ τὴν συσκευὴν τῶν προϊόντων τούτων.

ε) Τὴν τροφὴν τῶν ἐργατῶν τῶν καλλιεργούντων τὰ εἰρημένα κτήματα.

3) Οἱ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀγροῖς (κτήμασιν) ἐργαζόμενοι θὰ δύνανται νὰ κινῶνται ἐλευθέρως ἐντὸς τῶν παραμεθορίων ζωνῶν ἐφωδιασμένοι μὲ δελτίον ταυτότητος εἰδικῶς ὁρζόμενα κατωτέρω.

4) Τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων πλεονεκτημάτων θὰ δύνανται νὰ ἐπωφεληθῶσιν αἱ ἐκκλησίαι, οἱ ἀγροτικοὶ συνεταιρισμοὶ καὶ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα.

5) Τῶν αὐτῶν ὡς εἴρηται πλεονεκτημάτων θὰ δύνανται, κατόπιν προηγουμένης ἀδείας τῶν ἁρμοδίων τελωνειακῶν ἀρχῶν νὰ τυγχάνωσιν οἱ ἐνοικιασταὶ καὶ οἱ ἐπίμορτοι καλλιεργηταὶ τῶν ὡς εἰρῆται κτημάτων.

6) Ἂν τὰ κτήματα ταῦτα σύγκεινται ἐκ δασῶν, ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν θέλει γίνει συμφώνως πρὸς τοὺς Νόμους καὶ τὰ Διατάγματα τὰ ἰσχύοντα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ συμβαλλομένου Κράτους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὑρηνται τὰ κτήματα ταῦτα.

Τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα πλεονεκτήματα ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν κτημάτων ὡς καὶ τοὺς δικαιούχους αὐτῶν διὰ νομίμου μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος μεταξὺ ζώντων, ἢ νομίμῳ κληρονομικῷ δικαίῳ συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους τοὺς ἰσχύοντας ἐν τῷ τόπῳ ἐν ᾧ εἰρηνται τὰ ἀκίνητα ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τῆς Συνθήκης ἐγκαταστάσεως.

8) Τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα πρόσωπα θὰ ὦσιν ἐφωδιασμένα μὲ ἄδειαν διόδου τῶν συνόρων περιγραφομένην κατωτέρω καθὼς καὶ μὲ εἰδικὸν δελτίον ταυτότητος ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν τοῦ τόπου τῆς κατοικίας των.

PROTOCOLE ADDITIONNEL DISPOSITIONS CONCERNANT LE TRAFIC FRONTIERE

Animés du désir de faciliter aux habitants des régions frontières de leur pays, l'accès et la circulation dans les dites zones, ainsi que de favoriser de lévelopement de l'esprit amical, de la confiance réciproque et des relations de bon voisinage les deux Parties Contractantes, sont convenues des dispositions ci-après:

1) Les ressortissants des Parties Contractantequi possèdent dans le territoire de l'autre Etat, ne dépassant pas la profondeur de 15 km. des biens fonds traversés par la ligne frontière ou entièrement compris dans le dit territoire, pourront cultiver librement leurs terres, partie des dits fonds et transporter les produits de leur récolte, de ces terres à leurs habitations, dépôts et hangars et vice versa sans être astreints à aucun droit de douane ou autres charges douanières, droits de passage y compris le droit de timbre des quittances douanières. Ils ne seront soumis à aucune autre formalité de douane sinon celle d'une simple déclaration verbale.

2) Les ressortissants des Parties Contractantes jouiront également des franchises et exemptions précitées.

a) pour leurs animaux de trait et de somme et ceux mêmes conduis au pâturage, dépendant de leurs fermes ci-haut spécifiées.

b) pour leurs instruments, outils et machines nécessaires à la culture de leurs terres.

c) pour les échalas des vignes, la graine servant à l'ensemencement, les pulverisateurs et autres instruments et matières insecticides.

4) Les produits agricoles et forestiers récoltés dans les biens fonds respectifs ainsi que tous objets servant au transport et emballage de ces produits.

e) la nourriture des travailleurs cultivant les bien fonds précités.

3) Les travailleurs des dits fonds pourront se mouvoir librement dans les zones limitrophes, respectives des contractants muis de leurs cartes d'identité ci-après spécifiées.

4) Des avantages ci-dessus énumérés, pourront bénéficier les églises, les corporations agricoles et autres personnes morales.

5) Pourront également bénéficier les dits avantages, par autorisation préalable des autorités douanières comptétentes, les concessionnaires à bail et métayers des biens fonds précités.

6) Si ces biens fonds sont couverts de forêts, celles ci seront exploitées en conformité des lois et prescriptions en vigueur sur le territoire de l'état contractant où se trouvent les biens fonds respectifs.

Les avantages ci-dessus énumérés sont exclusivement réservés aux propriétaires des biens fonds ainsi qu'à leurs ayants droit par voie de mutation entre vifs ou par droits de succession légale en conformité des lois en vigueur dans le lieu de la situation de ces fonds, sous préjudice de la disposition de l'article du traité d'établissement.

8) Les personnes ci-dessus mentionnées seront pourvues d'un permis de passage de la frontière ci-après spécifié et d'une carte d'indentité spéciale délivrée par les autorités compétentes du lieu de leur do-

Ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ δελτίῳ θὰ βεβαιοῦται ἡ ἰδιοκτησία των, ὡς καὶ τὰ μηχανήματα, ἐργαλεῖα καὶ κτήνη τὰ ἐν αὐτῇ εὑρισκόμενα. Τὸ δελτίον ταυτότητος οὗτινος ὑπόδειγμα εὑρηται συνημμένον ὧδε θέλει ἐκδοθῇ ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Κράτους τοῦ ὁποίου ὁ κάτοχος εἶνε ὑπήκοος καὶ θεωρηθῇ ὑπὸ τῶν τελωνειακῶν ἀρχῶν τοῦ ἑτέρου Κράτους. Τὸ δελτίον τοῦτο θέλει φέρει τὴν φωτογραφίαν τοῦ δικαιούχου.

9) Τὰ φορτηγὰ ζῶα, τὰ κτήνη ἐλάσεως, ὡς καὶ τὰ πρὸς βοσκὴν ὁδηγούμενα θὰ ὦσιν ἐφωδιασμένα διὰ πιστοποιητικοῦ ἐκδιδομένου ὑπὸ τῆς Κοινότητος τῆς προελεύσεως των ἀναφέροντος τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτήτου, τὸν ἀριθμὸν τῶν κτηνῶν, τὰ διακριτικὰ αὐτῶν σημεῖα κατ' εἶδος, γένος, ἡλικίαν, κλπ. χαρακτηριστικὰ καὶ βεβαιοῦντος ὅτι τὰ κτήνη ταῦτα εἶσιν ὑγιᾆ καὶ ὅτι ἐν τῇ Κοινότητι τῆς προελεύσεώς των κατὰ τὸ διάστημα τῶν 30 τελευταίων ἡμερῶν οὐδεμία ἐσημειώθη μεταδοτικὴ νόσος ἥτις θὰ ἠδύνατο νὰ μεταδοθῇ εἰς αὐτά.

Ἡ ὑγειονομικὴ πιστοποίησις ἰσχύει διὰ 30 ἡμέρας, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὁποίων δύναται νὰ ἀνανεωθῇ..

10) Οἱ ὑπήκοοι τῶν συμβαλλομένων μερῶν θὰ δύνανται νὰ διέρχωνται τὰ σύνορα μετὰ τῶν βοῶν των, ὄνων, ἵππων, ἡμιόνων, προβάτων, αἰγῶν, προκειμένου νὰ ὁδηγήσωσιν αὐτὰ πρὸς βοσκὴν εἰς τὰ ὄρη, ἢ πρὸς διαχείμασιν εἰς τὰς πεδιάδας.

Ἡ διὰ τῆς συνοριακῆς γραμμῆς διάβασις τῶν κτηνῶν δύναται νὰ γίνῃ διὰ πασῶν τῶν κοινῶν ὁδῶν συγκοινωνίας.

Αἱ ἀστυνομικαὶ καὶ τελωνειακαὶ ἀρχαὶ κατόπιν συνεννοήσεως δύνανται νὰ ὑποδείξωσιν ἑτέρας διόδους διὰ τὰ κτήνη.

Ἡ συμφώνως τῇ παραγράφῳ 2 ἀποστολὴ κτηνῶν θέλει πραγματοποιηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ἀναλυτικοῦ πίνακος καὶ ἄνευ ἄλλων διατυπώσεων, ἐγγυήσεων ἢ ὑποχρεώσεων πρὸς κατάβολὴν τελωνειακῶν τελῶν.

Οὐχ ἧττον τότε μόνον θὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὰ κτήνη ταῦτα ἡ δίοδος τῶν συνόρων ἂν ὦσιν ἐφωδιασμένα μὲ πιστοποιητικὸν προβλεπόμενον ὑπὸ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 9.

Τὸ πιστοποιητικὸν δέον νὰ ἀναφέρῃ τὴν Κοινότητα ἐν ᾗ εὑρηται ἡ βοσκὴ ἢ ὁ τόπος τῆς διαχειμάσεως.

11) Διὰ τὰ πρὸς βοσκὴν ἢ διαχείμασιν ὁδηγούμενα κτήνη τὸ ἁρμόδιον τελωνειακὸν Γραφεῖον τοῦ τόπου τῆς προελεύσεως τῶν κτηνῶν, ἐπὶ τῇ προφορικῇ δηλώσει τοῦ κατόχου, συντάξει πίνακα εἰς τρία ἀντίτυπα ἐν ᾧ ἀναφέρονται λεπτομερῶς τὸ εἶδος, ὁ ἀριθμός, ἡ ἡλικία, τὸ γένος, τὰ διακριτικὰ σημεῖα κλπ. τῶν κτηνῶν.

Ἓν ἀντίτυπον τοῦ πίνακος τούτου φυλάσσεται ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος αὐτὸ τελωνειακοῦ Γραφείου, τὰ δὲ δύο ἄλλα παραδίδονται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ὅστις θέλει ἀναλάβει νὰ μεταβιβάσῃ ταῦτα εἰς τὸ τελωνειακὸν Γραφεῖον τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν ὡς καὶ εἰς τὴν Δημαρχιακὴν Ἀρχὴν τοῦ τόπου τοῦ προορισμοῦ τῶν κτηνῶν.

12) Τὰ πρὸς βοσκὴν ἢ διαχείμασιν ὁδηγούμενα κτήνη κατά τε τὴν δίοδον τῶν συνόρων ὡς καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν ὑπόκεινται εἰς ὑγειονομικὴν ἐξέτασιν τοῦ ἁρμοδίου κτηνιάτρου. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὑγειονομικῆς ταύτης ἐξετάσεως δέον νὰ ἀναφέρωνται ἐν τῷ ἀναλυτικῷ πίνακι καὶ τῷ πιστοποιητικῷ.

Ἂν ἐκ τῆς ὑγειονομικῆς ταύτης ἐξετάσεως ἀποδειχθῇ ὅτι κτήνός τι εἶνε ὕποπτον μεταδοτικῆς νόσου, δὲν θὰ ἐπιτραπῇ εἰς αὐτὸ ἡ διὰ τῶν συνόρων διέλευσις ἐκτὸς ἐὰν ἔλλειψις τροφῆς ἢ κακοκαιρία καθιστῶσιν ἀναγκαίαν τὴν διάβασιν ταύτην. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὰ κτήνη παραλίβονται εἰς τὰς ἁρμοδίας κτηνιατρικὰς Ἀρχὰς αἵτινες θέλουσι φροντίσει διὰ τὴν παρεμπόδισιν τῆς μεταδόσεως τῆς ἀσθενείας.

13) Τὸ χρονικὸν διάστημα διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν κτηνῶν ἐκ τῆς βοσκῆς ἢ τῆς διαχειμάσεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς 6 μῆνας.

ce. Cette dernière attestera leur propriété ainsi que des instruments, machines et bétail en dépendant. La carte d'identité, dont le modèle se trouve ci-joint, sera délivrée par les autorités de l'Etat auquel ressortit son titulaire et visée par les autorités douanières de l'autre Etat. Elle sera munie de la photographie du titulaire.

9) Les animaux de trait ou de somme et ceux menés au pâturage seront pourvus d'un certificat délivré par la commune de leur provenance et faisant mention du nom du propriétaire, du nombre des animaux de leurs signes distinctifs espèce, sexe, âge et autre traits caractéristiques, et attestant que les animaux sont sains et que dans la commune de leur provenance, au cours de 30 derniers jours aucune maladie contagieuse n'a été signalée qui aurait pu leur être transmise.

L'attestation de santé est valable pour 30 jours. Elle est renouvelable passé ce délai.

10) Les ressorttissants des Parties Contractantes pourront traverser la frontière avec leurs troupeaux de boeufs, leurs ânes, chevaux, mulets, moutons, chèvres pour les mener aux pâturages des montagnes ou bien les faire hiverner dans les plaines.

Le passage du bétail, à travers la ligne frontière pourra d'effectuer par toutes les voies de communication ordinaires. Les autorités de police et de douane respectives pourront s'entendre en vue de désigner d'autres passages pour le bétail.

L'expédition du bétail au sens du paragraphe 2 s'effectuera sur la base d'une liste récapitulative et sans autres formalités ou astrictions à des droits de douane ou autres garanties.

Toutefois ce bétail ne sera admis à franchir la frontière que s'il est pourvu du certificat prévu par le dernier alinéa à l'article 9.

Le certificat doit faire mention de la commune où se trouve le pâturage ou le lieu de l'hivernage.

11) Pour le bétail mêné au pâturage ou à l'hivernage le bureau de douane compétent qui est celui du pays d'ou provient le bétail, dressera sur la déclaration orabe du propriétaire une liste en trois exemplaires similaires avec mention détaillée du gros et du petit bétail (espèce, nombre âge sexe signes particuliers etc.)

Un exemplaire de ces listes sera gardé par le bureau de douane qui l'a dressé et les deux autres seront remis au propriétaire qui se chargera de leur transmission au bureau de douane de l'autre pays contractant et l'autorité municipale du lieu de destination du bétail.

12) Le bétail conduit au pâturage ou à l'hivernage subira à son passage de la frontière, à l'aller comme au retour, l'inspection sanitaire du vétérinaire compétant. Les résultats de cette inspection sanitaire doivent être mentionnés dans la liste récapitulative et le certificat.

S'il est constaté au cours de cette inspection, qu'une bête est suspectée de maladie contagieuse, l'espèce susceptible de contamination ne sera pas admise à franchir la frontière, à moins que le manque de nourriture ou les intempéries ne rendent ce passage nécessaire. En pareil cas les animaux seront remis aux autorités vétérinaires compétentes qui auront soin d'empêcher la propagation de la maladie.

13) Le délai pour le retour du bétail du pâturage ou de l'hivernage ne pourra pas dépasser six mois.

Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν των ἐκ τῆς βοσκῆς ἢ τῆς διαχειμάσεως τὰ κτήνη δέον νὰ διέλθωσι διὰ τοῦ ἰδίου τελωνειακοῦ γραφείου, ὅπερ προέβη εἰς τὰς ἀνωτέρω προβλεπομένας διατυπώσεις.

14) Τὰ διὰ τῆς συνοριακῆς γραμμῆς διερχόμενα κτήνη πρὸς βοσκὴν ἢ διαχείμασιν δὲν δύνανται νὰ πωληθῶσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει πρὸ τῆς παρελεύσεως τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διόδου των ἐκ τῶν συνόρων.

Τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα δὲν θὰ ληφθῇ κατ' ἀνάγκην ὑπ' ὄψιν ἐν περιπτώσει δυστυχήματος. Ἡ πώλησις δέον νὰ δηλωθῇ εἰς τὸ τελωνειακὸν Γραφεῖον ὅπερ προέβη εἰς τὰς διατυπώσεις κατὰ τὴν εἰσαγωγήν. Ἐν περιπτώσει μερικῆς πωλήσεως δέον νὰ γίνῃ σχετικὴ μνεία ἐν τῷ πιστοποιητικῷ.

15) Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τὰ κτήνη θέλουσιν ἐξαιρεθῇ πάντων τῶν τελωνειακῶν δικαιωμάτων καὶ παντὸς εἴδους φόρων καὶ παρομοίων ἐπῶν. Τὰ μικρὰ κτήνη τὰ γεννηθέντα κατὰ τὸ διάστημα τῆς βοσκῆς ἢ τῆς διαχειμάσεως ὑποχρεωτικῶς δὲν θέλουσιν ἐπανεξαχθῇ εἰς τὸν τόπον τῆς προελεύσεώς των· ἐὰν δὲ ἐπανεξαχθῶσι θέλουσιν ἐξαιρεθῇ πάντων τῶν τελῶν εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, ὡς καὶ πάντων τῶν ἄλλων βαρῶν καὶ τελωνειακῶν φόρων τῶν εἰσπραττομένων ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων γραφείων τῶν συμβαλλομένων Μερῶν.

Τὰ προϊόντα τῶν κτηνῶν διαρκούσης τῆς βοσκῆς ἢ τῆς διαχειμάσεως οἱασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ὦσι ταῦτα, δέρματα, μαλλίον, κρέατα, τρίχες, δέρματα τῶν ζώων ἄτινα ἢ ἀπέθανον ἢ ἐσφάγησαν, προϊόντα τοῦ γάλακτος, ὡς βούτυρον, τυρός, δύνανται νὰ πωληθῶσιν ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ τόπου τῆς βοσκῆς ἢ τῆς διαχειμάσεως ἐλεύθερα παντὸς τελωνειακοῦ δασμοῦ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ πρόκειται περὶ εἰδῶν ὧν ἀπαγορεύθη ἡ πώλησις διὰ λόγους ὑγειονομικοὺς ἢ ἀστυνομικούς.

16) Τὰ πρὸς βοσκὴν ὁδηγούμενα κτήνη ἐν τῇ συνοριακῇ ζώνῃ τοῦ ἄλλου Κράτους ὑπόκεινται εἰς τὰς κτηνιατρικὰς διατάξεις τὰς διεπούσας τὰ ἐντόπια κτήνη.

17) Οἱ ἰδιοκτῆται καὶ ὁδηγοὶ τῶν κτηνῶν διερχόμενοι τὰ σύνορα διὰ τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν θέλουσιν ἐφωδιασθῇ δι' ἀδείας διόδου τῶν συνόρων ἐν ᾗ δέον νὰ ἀναφέρεται ἡ ἰδιότης των. Θὰ δύνανται νὰ διαμένωσιν ἐν τῷ τόπῳ τῆς βοσκῆς ἢ τῆς διαχειμάσεως ἐφ'ὅσον διαρκοῦσιν αὗται.

Ὑποχρεοῦνται πρὸς τούτοις νὰ παρουσιασθῶσιν ἐνώπιον τῶν συνοριακῶν Ἀρχῶν τῆς Κοινότητος ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας τὰ κτήνη ὡδηγήθησαν πρὸς βοσκὴν ἢ διαχείμασιν.

18) Τὰ οὕτω ἐν βοσκῇ ἢ διαχειμάσει κτήνη δὲν δύνανται νὰ ἐπιταχθῶσιν, ὑπόκεινται ὅμως εἰς τοὺς αὐτοὺς δασμοὺς εἰς οὓς καὶ τὰ ἐντόπια.

19) Τὰ ἔξοδα τοῦ κτηνιατρικοῦ ἐλέγχου καθὰ τὴν διέλευσιν τῶν συνόρων, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ κτηνιατρικοῦ ἐλέγχου ἢ τῆς ἐξετάσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς βοσκῆς ἢ τῆς διαχειμάσεως κανονισθήσονται συμφώνως πρὸς τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τοῦ τόπου τῆς βοσκῆς ἢ τῆς διαχειμάσεως.

20) Αἱ συνοριακαὶ Ἀρχαὶ τῶν συμβαλλομένων Μερῶν θέλουσιν ὁρίσει διὰ κοινῆς συμφωνίας τὴν ἡμερομηνίαν καθ' ἣν θέλουσι τεθῇ ἐν ἰσχύϊ αἱ προηγούμεναι διατάξεις ὡς καὶ τὰ σημεῖα τῶν συνόρων διὰ τῶν ὁποίων θέλει γίνει ἡ διάβασις τῶν κτηνῶν.

21) Οὐδόλως θέλει θιχθῇ τὸ σύστημα τῶν ὑδάτων τῆς συνοριακῆς ζώνης ὡς ὑφίστατο τοῦτο ὑπὲρ τῶν ὁμόρων κτημάτων πρὸ τῆς ὁροθεσίας τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς.

Θεωροῦνται ὡς ὕδατα τῆς συνοριακῆς ζώνης ἐκεῖνα ἄτινα τρέχουσι κατὰ μῆκος τῶν συνόρων, ὡς καὶ ἐκεῖνα ἄτινα ρέουσι διὰ μέσου αὐτῶν.

A son retour du pâturage ou de l'hivernage le bétail doit passer par le même bureau de douane qui, a procédé aux formalités prévues ci-haut.

14) Le bétail passant la frontière pour pâturer ou s'hiverner ne pourra être vendu en tout ou en partie que 40 jours après son passage de la frontière. Ce délai ne sera pas nécessairement observé dans le cas d'un accident. La vente doit être déclarée au bureau de la douane qui a procédé aux formalités de l'importation. En cas de vente partielle, mention sera faite sur le certificat.

15) Au retour, le bétail sera exempté de tous droits de douane et de toutes taxes ou charges similaires.

Les petits animaux mis bas pendant le pâturage ou l'hivernage ne seront pas nécessairement réexportés à leur pays d'origine, mais s'ils sont réexportés ils seront exemptés de tous droits d'exportation ou d'importation ainsi que de toutes autres charges et taxes douanières perçues par les bureaux respectifs des pays contractants.

Les produits du bétail, au cours du pâturage ou de l'hivernage, de quelque nature qu'ils soient, poils, laine, cornes, sabots, cuir des animaux crevés ou qui ont dû être abattus ou succédanés du lait, tels que beurre fromage, pourront être vendus dans le pays du lieu du pâturage ou de l'hivernage en franchise de tous droits de douane à condition qu'il ne s'agisse pas d'une vente prohibée, pour des raisons sanitaires ou de police.

16. Le bétail mêné au pâturage dans la zone frontière de l'autre pays est soumis aux prescriptions vétérinaires et de police qui régissent le bétail indigène.

17. Les propriètaires et conducteurs du bétail franchissant la frontière dans le but précité seront pourvus d'un permis de passage de la frontière qui fera mention de leur qualité. Ils pourront séjourner dans les lieux du pâturage ou de l'hivernage pendant leur durée.

Ils auront en outre à se présenter devant les autorités de la frontière et de la commune dans le rayon de laquelle, le bétail a été mêné pour paturer ou pour hiverner.

18. Le bétail au pâturage ou à l'hivernage ne pourra être réquisitionné, il sera toutefois soumis aux mêmes droits et taxes qui grèvent le bétail indigène.

19. Les frais du contrôle vétérinaire au passage de la frontière ainsi que les frais du contrôle vétérinaire, ou de l'inspection pendant la durée du pâturage ou de l'hivernage seront réglès en conformité des prescriptions en vigueur dans le lieu du pâturage ou de l'hivernage.

20. Les autorités douanières des parties contractantes détermineront d'un commun accord la date de la mise en vigueur des dispositions qui précèdent ainsi que les points de la frontière par lesquels s'effectuera le passage du bétail.

21. Il ne sera porté aucune atteinte au régime des eaux de la zone frontière, tel qu'il était établi au profit des propriétés limitrophes, avant la démarcation de la ligne frontière.

Sont considérées comme eaux de la zone frontière, les eaux qui coulent le long de la frontiere ainsi que celles qui la traversent.

22) Διὰ τὴν διέλευσιν τῶν συνόρων οἱ ὑπήκοοι τῶν συμβαλλομένων Μερῶν θέλουσιν ἐφοδιασθῆ διὰ ἀδείας διόδου τῶν συνόρων συμφώνως πρὸς τὸ ἐπισυνημμένον σχέδιον. Ἡ ἄδεια αὕτη θὰ μνημονεύῃ τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, ἡλικίαν, κατοικίαν καὶ χαρακτηριστικὰ τοῦ κατόχου ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλην χρήσιμον λεπτομέρειαν. Ἡ ἄδεια θέλει φωτογραφίαν τοῦ κατόχου. Ἡ φωτογραφία τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του δύναται ἐπίσης νὰ ἐπισυναφθῆ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας δύνανται νὰ χρησιμοποιήσωσι τὴν ἄδειαν ταύτην πρὸς ἐλευθέραν διάβασιν τῶν συνόρων, τῆς συνολικῆς ταύτης ἀδείας ἐπεχούσης θέσιν τῆς εἰδικῆς τοιαύτης.

Ἡ ἄδεια ἰσχύει δι' ἓν ἔτος.

Τὰ κάτω τῆς ἡλικίας τῶν 12 ἐτῶν ἄτομα ἀπαλλάσσονται τῆς ἀδείας ὅταν συνοδεύωνται ὑπὸ τῶν γονέων των, ἢ ἄλλων μελῶν τῆς οἰκογενείας των, ὑπὸ τὸν ὅρον ἐν τῇ ἀδείᾳ τῶν τελευταίων τούτων νὰ γίνεται σχετικὴ μνεία.

Αἱ ἄδειαι ἐκδίδονται ὑπὸ τῶν Ἀστυνομικῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου τῆς κατοικίας τῶν αἰτούντων, θεωροῦνται δὲ ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἑτέρου Κράτους.

Ἡ τε ἔκδοσις καὶ ἡ θεώρησις ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τούτων γίνεται δωρεάν.

23) Εἰς τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἐγγύντων ἀκίνητον ἐν τῇ παραμεθορίῳ περιοχῇ ὡς καὶ εἰς τοὺς ὑπηρέτας καὶ ἐργάτας αὐτῶν κατόχους εἰδικῶν ἀδειῶν ἐκδίδονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν εἰδικὰ δελτία διὰ τὴν ἐλευθέραν διάβασιν τῶν συνόρων διὰ τῶν ὁδῶν τῶν εἰδικῶς ὁρισθεισῶν διὰ τὴν διάβασιν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν κτημάτων τούτων.

24) Ἡ διάβασις τῶν συνόρων δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ δι' ἄλλων σημείων πλὴν τῶν εἰδικῶς καθορισθησομένων, πρὸς τοῦτο καὶ μόνον ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ὅλη διάβασις δὲν καταστῇ ἐφικτὸν νὰ περατωθῇ ἐντὸς τῆς ἡμέρας, τὰ ἐνδιαφερόμενα πρόσωπα δέον νὰ παρουσιασθῶσιν ἐνώπιον τῶν Ἀρχῶν εἰς ἃς νὰ δηλώσωσι τὸ μέρος καὶ τὸ πρόσωπον παρ' ᾧ θὰ διέλθωσι τὴν νύκτα. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν δύνανται νὰ παραμείνωσιν ἐν αὐτῷ πλέον τῶν 3 ἡμερῶν.

25) Οἱ κάτοικοι τῶν παραμεθορίων ζωνῶν τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, οἵτινες ἔχουσιν ὡς ἐπάγγελμα τὴν μεταφορὰν ταξειδιωτῶν καὶ ἐμπορευμάτων, δύνανται νὰ ἐξασκῶσι τὸ ἐπάγγελμά των τοῦτο εἰς τὰς παραμεθορίους ζώνας τῶν δύο Κρατῶν χωρὶς νὰ ὦσιν ὑποχρεωμένοι νὰ παρουσιάσωσιν ἐγγύησιν διὰ τὴν ἐπανεξαγωγὴν τῶν κτηνῶν, τῶν ὀχημάτων των ἢ ἄλλων ἐξαρτημάτων ἐκ τῶν ἐν χρήσει παρ' αὐτοῖς. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπίσης διὰ τὰ πρόσωπα τὰ μεταφέροντα ἐπιβάτας καὶ ἐμπορεύματα οὐχὶ συνεχῶς ἐν μερῶν εὑρισκομένων ἐκτὸς τῶν συνόρων, ὑποχρεοῦνται ὅμως ταῦτα νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι σύνηθες ἐπάγγελμά των εἶνε ἡ μεταφορὰ ἐμπορευμάτων καὶ ἐπιβατῶν.

Τὰ πρόσωπα τὰ ἀσχολούμενα εἰς τὰς μεταφορὰς καὶ κατοικοῦντα ἐντὸς τῶν παραμεθορίων ζωνῶν θέλουσιν ἐφοδιασθῇ διὰ διαβατηρίων, τῶν ἀδειῶν διαβάσεως τῶν συνόρων ἰσχυουσῶν μόνον διὰ τοὺς κατοικοῦντας ἐντὸς τῶν ζωνῶν τούτων.

Αἱ Ἀρχαὶ τῶν παραμεθορίων ζωνῶν ἀμφοτέρων τῶν Κρατῶν θέλουσι συνεννοηθῇ μεταξὺ των πρὸς λῆψιν πάντων τῶν μέτρων τῶν κριθησομένων σκοπίμων πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐμπορικῆς ταύτης ἐπικοινωνίας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1926.

(Τ. Σ.) Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
» ΜΕΧΤΗ ΦΡΑΣΣΕΡΗ
» ΤΖΑΦΕΡ ΟΥΠΗ
» ΜΙΛΤΟ ΤΟΥΤΟΥΛΑΝΗ
» ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΤΣΗ

2. Pour le passage de la frontière les ressortissants respectifs des pays contractants seront munis d'un permis de passage de la frontière d'après le modèle ci-annexé. Ce permis fera mention des nom, prénom, âge, domicile et signalement du titulaire et de toutes autres indication utiles. Il sera muni d'une photographie du titulaire. La photograpgie des autre membres de sa familles pourra également y être apposée. En pareil cas ces derniers pourront s'en servir pour passer librement la frontière, ce permis collectif leur tenant lieu de permis spécial.

Le permis sera valable pour un an.

Les enfants âgés de moins de 12 ans seront dispensés du permis lorsqu' ils sont accompagnés de leur parents ou autres membres de leur famille à condition que le permis de ces derniers en face mention.

Les permis seront délivrés par les autorités de police, leurs bureaux détachés ou les commissariats publics du lieu de domicile des postulants.

Jls seront visés par l'autorité de l'autre pays.

La délivrance et le visa de ces permis sera exempt de tout droit ou taxe.

23. Il sera délivré par les autorités compétentes aux membres de la famille des propriétaires possédant des biens fonds dans les régions frontières respectives, à leurs domestiques et ouvriers porteurs des permis précités, d'une carte spéciale pour le libre passage de la frontière sur les routes spécialement désignées par le passage des propriétaires de ces fonds.

24. Le passage de la frontière ne pourra s'effectuer que sur les points désignés à cet effet et seulement du lever au coucher du soleil.

Dans le cas où la besogne en vue de laquelle s' effectuera le passage de la frontière, n'est pas achevée dans la journée, les personnes y préposées seront tenues de se présenter devant les autorités auxquelles elles déclareront l'endroit et la personne où et chez qui elles passeront la nuit. En pareil cas elles ne pourront y séjourner plus de 3 jours.

25. Les habitants des zones frontières des pays contractants qui font métier de transporter des voyageurs et des marchandises pourront exercer leur métier, dans les zones frontières respectives des deux pays, sans avoir à fournir aucune garantie ni cautionnement pour la réexportation du bétail des attelages ou autres accessoires à leur usage.

Cette disposition s'applique également aux personnes trasportant des voyageurs et des marchandises, d'une façon non continue, des endroits situés en dehors de la frontière, à la charge par elles d'établir qu'elles font de ce transport leur métier habituel.

Les personnes s'occupant de ce transport et domiciliées hors des zones frontières seront munies des passeports, les permis de passage frontière étant réservés aux transporteurs domiciliés dans les dites zones.

Les autorités des zones frontières respectives s' entendront sur toutes les mesures jugées utiles pour faciliter ce trafic.

Fait en double exemplaire, à Athènes, le 13 Octobre 1926.

(L.S.) P. ARGYROPOULOS
(L.S.) MEHDI FRASHÉRI
(L.S.) DJAFER YPI
(L.S.) MILTO TOUTOULANI
(L.S.) NICOLAS THAÇI

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
.....

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
....

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΑΝ ΤΗΣ ΟΡΟΘΕΤΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

Ὁ κ.....κατοικῶν εἰς τὴν Κοινότητα.....Ἐπαρχία ..... κέκτηται, συμφώνως πρὸς τὸ πιστοποιητικὸν τὸ ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς Κοινότητος ....., ἐντὸς τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς ἕνα κτῆμα ὅπερ καλλιεργεῖ προσωπικῶς (ἐκμισθωθὲν) εἰς τὸν κ....., κάτοικον τῆς Κοινότητος..... τῆς ἐπαρχίας....., καὶ ὅπερ συνίσταται ἐκ:

1) Ἀγρός.....
2) Λειβάδι.....
3) Ἀμπελος.....
4) Περιβόλι.....
5) Περιφραγμένος τόπος .....

Ὁ ἀνωτέρω δύναται νὰ διέλθῃ τὰ σύνορα εἰς τὸ σημεῖον .....εἴτε διὰ νὰ καλλιεργήσῃ τὰ κτήματά του εἴτε διὰ τὴν βοσκὴν τῶν κτηνῶν του καὶ δύναται νὰ μεταφέρῃ πάντα τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτῷ ἀντικείμενα διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς περιλαμβανομένων τῶν ὑποζυγίων καὶ τῶν προϊόντων τῶν παραγομένων ἐν τῷ κτήματί του.

Εἶδος κτηνῶν ὁδηγουμένων πρὸς βοσκήν.

1).....
2).....
3).....
4).....
5).....

Τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος δύνανται νὰ κάμωσι χρῆσιν τὰ κατωτέρω πρόσωπα:

1) Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας.....
2) Ὑπηρέται .....
3) Ἐργάται .....
4) Ποιμένες ....

Ἡμερομηνία. .....σφραγὶς

Ὑπογραφὴ τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Τελωνείου

....

ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΒΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν κ..... κατοικοῦντα εἰς.....ἐντὸς τῆς ὁροθετικῆς ζώνης..... νὰ διέλθῃ τὰ σύνορα ἕνεκεν .....καὶ νὰ μετακῇ εἰς ..... ἐντὸς τῆς γειτονικῆς συνοριακῆς ζώνης διὰ..... .....καὶ νὰ ἐπανέλθῃ ἐντὸς 48 ὡρῶν.

Ἡμερομηνία
.....

Ὑπογραφὴ τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ ἐλέγχου τῶν συνόρων
....

Παρατήρησις:
Ἡ ἄδεια αὕτη δέον νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸν κάτοχον κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του καὶ νὰ ταξιθετηθῇ ἐντὸς τοῦ βιβλίου ὑποδειγμάτων.

Bureau de Douane
.....
Service du bureau de douane
.....

CARTE D'IDENTITE DES PROPRIETAIRES D'OUTRE. FRONTIERE

M ..... domicilié dans la commune de..... ..... déparetement de ..... possède, d'après le certificat déllvré par la municipalité de ..... dans la zone frontière une propriété qu'il cultive personnelement, (cédée à bail ou à métayage à M .....domicilié dans la commune de ..... département de.... et qui consiste de :

1) Champs .....
2) prairie .....
3) vignoble .....
4) verger .....
5) enclos .....

Le susnommé est autorisé à passer la frontière ..... soit pour cultiver ses biens fonds, soit pour faire pâturer le bétail et pour transporter, tous les objets qui lui sont nécessaires pour cultiver la terre, y compris les bêtes de somme et les produits récoltés dans sa propriété.

Eespèce du bétail amené au pâturage :

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

Ce même droit peut être mis à profit par les personnes suivantes :

1) Les membres de la famille .....
2) Serviteurs .....
2) ouvriers .....
3) bergers .....

Date ..... sceau

Signature de l'employé de douane
.....

PERMIS DE PASSAGE DE LA FRONTIERE

M .....domicilié à ..... dans la zone frontière ..... est autorisé à passer la frontière pour cause de .... et à se rendre de ..... dans la zone frontière voisine par la voie de .... et à revenir dans un délai de 48 h.

(Date)
.....

Signature de l'organe de contrôle de frontière
.....

Remarque
Ce permis doit être retiré au titulaire à son retour et remis à sa place dans le livre des modéles.
καὶ νὰ ταξιθετηθῇ ἐντὸς τοῦ βιβλίου ὑποδειγμάτων.

ΤΕΛΙΚΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν προβαίνουσιν εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς Συνθήκης ἐμπορικῆς καὶ ναυτιλιακῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀλβανίας, οἱ πληρεξούσιοι τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ἐν ὀνόματι τῶν Κυβερνήσεών των, ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πράξωσι πᾶν ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τῷ τέλει νὰ διευκολυνθῇ:

Ἡ ἀποκατάστασις εἰδικῆς τηλεγραφικῆς γραμμῆς κατὰ ξηρὰν μεταξὺ τοῦ καλωδίου τοῦ Αὐλῶνος καὶ τῆς Θεσσαλονίκης.

Ἡ κατασκευὴ καλωδίου μεταξὺ Ἁγίων Σαράντα καὶ Κερκύρας ἀμοιβαίᾳ δαπάνῃ τῶν δύο Κυβερνήσεων.

Ὁ διακανονισμὸς τοῦ ταξειδίου τῶν ἐπιβατῶν καὶ ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ταχυδρομικῶν φακέλλων τῶν δύο Κρατῶν διὰ τῶν ἐναερίων ὁδῶν μεταξὺ Τυρράνων καὶ Θεσσαλονίκης.

Ὁ διακανονισμὸς τῆς ραδιοτηλεγραφικῆς (σύστημα Μαρκόνι) ἐπικοινωνίας μεταξὺ Τυρράνων-Θεσσαλονίκης καὶ Τυρράνων-Ἀθηνῶν.

Αἱ Ἑλληνικαὶ ἀτμοπλοϊκαὶ Ἑταιρεῖαι αἵτινες θέλουσιν ἐκτελεῖ τὴν ἀκτοπλοΐαν μεταξὺ τῶν Ἀλβανικῶν λιμένων θὰ μεταφέρωσι τὸ Ἀλβανικὸν Ταχυδρομεῖον δωρεὰν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀντιστρόφως.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1926.

(Τ. Σ.) Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
» ΜΕΧΤΗ ΦΡΑΣΣΕΡΗ
» ΤΖΑΦΕΡ ΟΥΠΗ
» ΜΙΑΤΟ ΤΟΥΤΟΥΛΑΝΗ
» ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΤΣΗ

PROTOCOLE FINAL

Au moment de procéder à la signature du traité de commerce et de navigation entre la Grèce et l'Albanie, les plénipotentiaires des Hautes Parties Contractantes prennent, au nom de leurs Gouvernements l'engagement de faire tout ce qui dépend de leur pouvoir en vue de faciliter :

Le rétablissement de la ligne télégraphique spéciale de terre entre le cable de Valona et Salonique.

La création de la communication par cable entre St. Quarante et Corfou, au frais communs des deux Gouvernements.

La réglementation du voyage de passagers et l'échange du corrier des deux Pays respectifs par les voies aériennes entre Tiranna et Salonique.

La réglementation de la correspondance par télégraphe sans fil (Marconi) entre Tiranna, Salonique et Tiranna Athènes.

Les sociétés de navigation helléniques qui feront le cabotage entre les ports albanais transporteront gratuitement la poste albanaise en Grèce et vice versa.

Fait en double, à Athènes, le 13 Octobre 1926.

(L. S.) P. Argyro, oulo
(L. S.) Mehdi Frashéri
(L. S.) Djafer Ypi
(L. S.) Milto Toutoulani
(L. S.) Nicolas Thaçi

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς ἓν' ἅπαξ κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου.

Περὶ τροποποιήσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3364 τῆς 11 Μαρτίου 1927 «περὶ προσωρινῆς παραχωρήσεως τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους κλπ.». ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον 1.

Καταργεῖται ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ μόνῳ τοῦ νόμου 3364 τῆς 11 Μαρτίου 1927 ὁριζομένη ἐξάμηνος προθεσμία, διατηρουμένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἐν ἰσχύϊ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου.

Ἄρθρον 2.

Ἡ κατὰ τὰς διατυπώσεις καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου 3364 προσωρινὴ παρεχὴ ἐπὶ ἀμοιβαιότητι τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους ἐπεκτείνεται, ἐκτὸς τοῦ δασμολογικοῦ μέρους τῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων, καὶ ἐπὶ ἄλλων θεμάτων, ἅτινα συνήθως ἀποτελοῦσιν ἀντικείμενον διαπραγματεύσεως ἐμπορικῶν συμβάσεων, οἷα εἶναι ζητήματα ναυτιλιακά, διαμετακομίσεως, περιουσιούντων ἐμπόρων, δειγμάτων κλπ.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

Περὶ αὐξήσεως τῶν πιστώσεων τοῦ Θεραπευτηρίου «Σωτηρία» ὡς καὶ τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ χρήσεως 1926 — 27 ἀναγραφομένης τοιαύτης. ἔχον οὕτω

Ἄρθρον 1.

Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ἀπὸ 16 Νοεμβρίου 1923 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ Διοικήσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις Νοσοκομείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ἡ «Σωτηρία» ἀναγραφόμεναι πιστώσεις διὰ δαπάνας Διοικήσεως καὶ ἐν γένει τῆς λειτουργίας τοῦ Νοσοκομείου ἡ «Σωτηρία» καὶ διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐκλαϊκεύσεως τοῦ κατὰ τῆς φυματιώσεως ἀγῶνος αὐξάνονται ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1927 — 1928 εἰς 12.000.000 δραχμάς.

Ἄρθρον 2.

Τῇ εἰσηγήσει τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς, Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως, καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπιτρέπεται ἡ αὔξησις τῆς πιστώσεως ταύτης μέχρι δύο ἑκατομμυρίων (2.000.000) δραχμῶν καθ' ὑπέρβασιν τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὁριζομένης.

Ἄρθρον 3.

Ἡ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1926 — 27 τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἀναγραφομένη πίστωσις δι' ἔξοδα ἐν γένει λειτουργίας καὶ συντηρήσεως τοῦ Νοσοκομείου «Σωτηρία» αὐξάνεται κατὰ τρία ἑκατομμύρια διακοσίας χιλιάδας (3.200.000) δραχμὰς χορηγουμένης ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως.

Ἄρθρον 4.

Ἡ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2073 τοῦ ἔτους 1920 ὁριζομένη διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἱδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικὸν Ἰνστιτοῦτον Pasteur» πίστωσις ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Δ. τῆς 16 / 20 Νοεμβρίου 1923 «περὶ αὐξήσεως τῆς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἰνστιτοῦτον Pasteur παρεχομένης συνδρομῆς» αὐξάνεται ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1927—1928 εἰς δραχμὰς (1.000.000).

Διακόπτεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 1|2 μ. μ. διὰ τὴν 10 1|2 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρᾳ 11 καὶ 20' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ διαθέσεως τῶν χρηματικῶν ὑπολοίπων τοῦ ταμείου ἀγροφυλακῆς Καρδίτσης πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων τῆς συγκοινωνίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καρδίτσης».

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς διώξεως τῶν βουλευτῶν Γ. Παπανικολάου καὶ Δ. Σολάν. Ὁ κ. ***Δ. Κυβετός***, λαμβάνων τὸν λόγον ἀναφέρει τὸ ἱστορικὸν τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ λαβουσῶν χώραν σκηνῶν ἐξ αἰτίας τῆς ἐξεγέρσεως τῶν καπνεργατῶν ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ἱστορικὸν τῆς συλλήψεως τῶν βουλευτῶν κ" κ. Γ. Παπανικολάου καὶ Δ. Σολάν, ὡς ὑποκινησάντων τὰς σκηνάς. Ἡ κατηγορία, λέγει, ἐπὶ ἠθικῇ αὐτουργίᾳ στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ἐργατικῶν σκηνῶν οἱ βουλευταὶ κ. κ. Παπανικολάου καὶ Σολὰν ὡμίλησαν καὶ εἶπον ὅτι μόνον διὰ τῆς πυγμῆς καὶ διὰ τοῦ γρόνθου θὰ ἐπικρατήσουν οἱ ἐργάται. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναί τι νέον. Διότι ὅλοι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ κόμματος τούτου ταῦτα διακηρύσσουν καθ' ἑκάστην, ὥστε δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ γίνῃ καμμία διάκρισις ἐφ' ὅσον εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα ἔχει σκοποὺς ἀνατρεπτικούς.

Ὁ κ. ***Π. Μερλόπουλος*** παρατηρεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐξετάσῃ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπεκτείνεται ὁ κ. συνάδελφος καὶ τὴν ὁποίαν μόνον τὰ δικαστήρια θὰ ἐξετάσουν. Ἡ Βουλὴ ἔχει νὰ ἐξετάσῃ ἓν καὶ μόνον, μήπως διὰ τῆς συλλήψεως τῶν βουλευτῶν ἀλλοιοῦται ἡ σύνθεσις τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** λέγει ὅτι ὁ κ. Κυβετὸς ἔχει ὑποχρεώσεων ὡς εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ἑρμηνεύσῃ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας, ἔπειτα δὲ θὰ ἔλθῃ ὁ εἰσηγητὴς τῆς μειονοψηφίας νὰ ἑρμηνεύσῃ τὴν γνώμην τῆς μειονοψηφίας.

Ὁ κ. ***Δ. Κυβετὸς*** συνεχίζων, ἀναφέρει ὅτι ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς ἦτο τῆς μὲν πλειονοψηφίας ὅπως ἐξακολουθήσῃ ἡ δίωξις, τῆς δὲ μειονοψηφίας ὅπως μὴ ἐξακολουθήσῃ.

Ὁ κ. ***Δ. Μπαμπᾶκος*** παρακαλεῖ τὸν κ. Κυβετὸν ὅπως ἀναφέρῃ ἂν εἶνε ἰδική του γνώμη ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως.

Ὁ κ. ***Δ. Κυβετὸς*** λέγει ὅτι κατὰ τὴν γνώμην του οἱ διευθύνοντες τὴν κομμουνιστικὴν κίνησιν ἔχουσιν ἠθικὴν εὐθύνην διότι παρασύρουσι τὸν λαὸν καὶ τὸν στρατόν, ἀλλὰ καὶ συγκεκριμένως ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης δὲν δύνανται νὰ λεχθῇ ὅτι οἱ κατηγορούμενοι βουλευταὶ ὑπέχουσιν ἐνοχήν τινα.

Ὁ κ. ***Δ. Μπαμπᾶκος*** ἐρωτᾷ ἐὰν τὸ ἀδίκημα ὑπῆρξεν αὐτόφωρον.

Δ. Κυβετὸς. Ὄχι.

Ὁ κ. ***Σ. Σωτηριάδης*** λέγει ὅτι ἐξ ὅσων ἀνεπτύχθησαν καταφαίνεται ὅτι ὑπάρχουσι πάντα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀδικήματος, ἡμεῖς δὲ λέγει δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ σταματήσωμεν τὸ ἔργον τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς.

Ὁ κ. ***Π. Τσιτσεκλῆς*** λυπούμενος λέγει διότι ὑπῆρξαν συνήγοροι βουλευτῶν, ἀποστοκοπούντων εἰς τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἐννόμου τάξεως, ἐξετάζει ἀπὸ νομικῆς καθαρῶς ἀπόψεως τὸ ζήτημα καὶ λέγει ὅτι ἡ δικαστικὴ ἐξουσία εἶνε ἀνεξάρτητος ἐξουσία, ἰσότιμος πρὸς τὴν νομοθετικήν. Ἀλλὰ ἀπό τινος χρόνου ἐπεκράτησεν ἡ ἀντίληψις ὅτι αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης δύνανται νὰ εἰσέρχωνται καὶ εἰς τὴν οὐσίαν. πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ὀρθόν. Ἐξ ὅσων ὁ κ. εἰσηγητὴς ἀνέφερεν ἐξάγεται ὅτι οἱ ἐν λόγῳ βουλευταὶ ὑπέπεσαν εἰς τὸ ἀδίκημα, τὸ ὁποῖον τοῖς ἀποδίδεται. Καὶ ἄλλοτε παρουσιάσθησαν εἰς τὴν Βουλὴν ζητήματα βουλευτῶν τοῦ ἑνικοῦ μετώπου πάντοτε δὲ αἱ ἐπιτροπαὶ ἐδείχθησαν ἐπιεικεῖς. Ἀλλ' αἱ ἐπιεικεῖς ἀπόψεις ἀποθρασύνουν πάντοτε καὶ διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ σήμερον ἔχει καθῆκον χάριν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ χάριν τοῦ συνόλου τοῦ λαοῦ νὰ παραπέμψῃ τοὺς δύο τούτους βουλευτάς.

Προκειμένου εἶτα νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** παρατηρεῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ διακοπῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἵνα συνεχισθῇ ἐπ' ἄπειρον ἄλλη συζήτησις.

Ἐν τῷ σημείῳ τούτου ἐγερθέντος θορύβου διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ἐπὶ 5 λεπτά.

Ἐπαναληφθείσης τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἐρωτᾷ τοὺς ἐγγεγραμμένους νὰ ὁμιλήσουν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς διώξεως τῶν βουλευτῶν Παπανικολάου καὶ Σολὰν ἂν παραιτοῦνται τοῦ λόγου, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἐπαναφέρῃ κανονικῶς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Πολλοὶ βουλευταὶ λέγουσιν ὅτι δὲν παραιτοῦνται.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης*** λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ παραιτηθῶσι τοὐλάχιστον οἱ ἐκ Μακεδονίας βουλευταί, οἱ ὁποῖοι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ δικαιολογήσωσι τόσας ἀπελάσεις ἐργατῶν, αἵτινες ἔλαβον χώραν.

Ὁ κ. ***Σ. Μάξιμος*** ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ ὑθήματος ἵνα ὁμιλήσῃ.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** παρακαλεῖ ὅπως συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἀναγραφῇ δὲ ὡς πρῶτον θέμα τῆς αὐριανῆς ἡμερησίας διατάξεως ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς διώξεως τῶν βουλευτῶν Γ. Παπανικολάου καὶ Δ. Σολάν.

Συνεχιζομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὁ κ. ***Χ. Βοζίκης*** κηλούμενος ὅπως συνεχίσῃ τὴν διακοπεῖσαν χθὲς ἀγόρευσίν του δηλοῖ ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ συνεχίσῃ ταύτην κατόπιν τῶν ἀναπτυχθεισῶν γνωμῶν καὶ ἐπὶ θεμάτων ἐντελῶς πλέον γνωστῶν.

Ὁ κ. ***Χ. Κολυβᾶς*** λέγει ὅτι ἡ κατατεθεῖσα πρότασις περὶ παροχῆς ἐξουσιοδοτήσεως δὲν περιέχει συμφώνως πρὸς τὴν καθορισθεῖσαν ἤδη ἀρχὴν ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς γενικὰς γραμμὰς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις. Προκειμένου π.χ. περὶ γεωργικῆς πίστεως κατὰ τί σύστημα θὰ ἱδρυθῇ αὕτη; Ἑπομένως τὰ σχέδια δὲν εἶναι σύμφωνα πρὸς τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος ἀποτελεῖ δὲ ἡ ἀρχὴ αὕτη καθιερουμένη ἕνα μέγαν κίνδυνον διὰ τὸ μέλλον. Ἡ ὁδὸς αὕτη εἶναι εἰς ἄκρον ἐπικίνδυνος. Δὲν θὰ ἀπασχολήσω, λέγει, τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῶν τραπεζιτικῶν ζητημάτων. Θὰ ἐπικαλεσθῶ ὅμως τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν οἰκονομιῶν. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐδόθη καὶ ἄλλοτε ἐξουσιοδότησις, ἐπαναλαμβάνεται δὲ αὕτη πάλιν σήμερον, νομίζω ὅμως, ὅτι δὲν δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσιν αἱ ἐπαγγελλόμεναι οἰκονομίαι ἐν τῷ σημείῳ δὲ τούτῳ τὸ κυβερνητικὸν πρόγραμμα εἶχε λίαν ἀσαφές. Παραγνωρίζεται τελείως ἡ κατάστασις καὶ δὲν παρετηρήθη ἂν ἡ διοικητικὴ μηχανὴ λειτουργεῖ καλῶς ἢ κακῶς καὶ τῆς ἀπόψεως ταύτης νὰ ἐξετασθῇ ἂν δύνανται ἢ ὄχι νὰ πραγματοποιηθῶσιν οἰκονομίαι. Ὀφείλομεν πρῶτον νὰ παγιώσωμεν ἐν σύστημα διοικήσεως πρὶν σκεφθῶμεν περὶ οἰκονομιῶν. Καὶ τὸ σύστημα τοῦτο τῆς διοικήσεως θὰ ἦτο τὸ τῆς ἀποκεντρώσεως καὶ τὸ τῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἀλλὰ ταῦτα δὲν ἐφηρμόσθησαν καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὑπὸ τὰς παρούσας περιστάσεις. Οὔτε Οἰκουμενικαὶ Κυβερνήσεις, οὔτε Κυβερνήσεις συνασπισμοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμόσουν τοιαῦτα συστήματα. Ὡς ἐμφανίζεται ἡ νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ οἰκονομία καὶ ἐκεῖ ἀκόμη ὅπου ἐφηρμόσθη ἀπέτυχεν. Κατὰ τὴν γνώμην μου ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν μεγάλων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα περιστοιχίζουν τὴν χώραν. Θὰ ἦτο ὀρθότερον ἂν συνεκροτεῖτο Κυβέρνησις ὁμοιογενής, ἂν δὲ καὶ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, θὰ ἔπρεπε νὰ σχηματισθῇ μία ἄλλη Κυβέρνησις, ἥτις μετὰ τὴν λύσιν ὡρισμένων τινῶν ζητημάτων νὰ διεξαγάγῃ ἐκλογὰς

ὑπὸ τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα. Μὴ νομίζετε, λέγει, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ δύνανται νὰ προκαλέσουν οἱανδήποτε διαταραχήν, διότι πάντες ἐμφορούμεθα ἐκ τῶν αὐτῶν διαθέσεων χάριν τῆς κοινῆς ἡσυχίας πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τὴν πρόοδον τῆς κοινῆς Πατρίδος.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** λέγει ὅτι ἤκουσε μετὰ πολλῆς προσοχῆς τὰς γλαφυρὰς ἀγορεύσεις τοῦ κ. Καφαντάρη ἐξ ὧν, πλήρων σοφιστειῶν, ἠδύνατό τις νὰ σχηματίσῃ τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ λαϊκὸν κόμμα ἦτο τὸ διαρκὲς πρόσκομμα εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Κυβερνήσεως. Ἐξετάζει τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐξετελίσθησαν αἱ ἐπαγγελίαι τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ τονίζει ὅτι οὐδεμία τούτων ἐξετελέσθη. Διότι καὶ τὸ στρατιωτικὸν ζήτημα ἐλύθη ὡς πάντες γνωρίζομεν, κριθέντος ὅτι ἦτο ἐπαρκὲς νὰ ἐπανέλθωσιν οἱ ἐλάχιστοι ἐπανελθόντες ἀξιωματικοί, καὶ αἱ ἐπαγγελθεῖσαι οἰκονομίαι δὲν ἐπραγματοποιήθησαν. Καὶ παρῆλθε χρόνος πολὺς κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ὁποίου καὶ ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως οὐδὲν ἐγένετο, μόνον δὲ κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἀναχωρήσεώς του εἰς Γενεύην ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κατέλαβεν τὸ βῆμα καὶ ἐν μιᾷ νυκτὶ καὶ μόνῃ ὑπέβαλεν καὶ ἐψηφίσθησαν ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα διὰ τῶν ὁποίων ὑπεβλήθησαν αἱ γνωσταὶ δυσβάστακτοι διὰ τὸν λαὸν φορολογίαι. Ἐξετάζων ἐν λεπτομερείᾳ τὰ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς προϋπολογισμοὺς ἄλλων Κρατῶν εὑρίσκει ὅτι αἱ δαπάναι τοῦ στρατοῦ μόνον ἀπορροφοῦν τὰ 31 % τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι οὐδέποτε ὁ στρατὸς ἀπερρόφησεν τὰ 31 % τοῦ προϋπολογισμοῦ. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν παρελθόντων ἐτῶν περιελαμβάνοντο 350 ἑκατομμύρια διὰ συντάξεις θυμάτων πολέμου.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** λέγει, ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Κ. Τ. Ε., λέγει ἐν ἐπιστολῇ του, ὅτι αἱ στρατιωτικαὶ δαπάναι τῆς Ἑλλάδος εἶναι ὑπερβολικαὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς δαπάνας ἄλλων Κρατῶν, ἀποτελοῦσι δὲ φορτίον ὑπέρογκον διὰ τὸν προϋπολογισμὸν αὐτῆς.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει, ὅτι ἡ Κ. Τ. Ε. εἶχεν ταύτην τὴν γνώμην, ἔλαβεν δὲ τὴν τιμὴν κατὰ τὴν εἰς Γενεύην μετάβασίν του νὰ δώσῃ πληροφορίας εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀνασκευασθῇ αὕτη.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης,** ἐρωτᾷ τί ἔγινεν ἡ περικοπὴ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν κατὰ 7 %.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι ἀκριβῶς τοῦτο εἶναι εἷς ἐκ τῶν λόγων δι' οὓς ζητεῖται ἡ ἐξουσιοδότησις.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** λέγει, ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ μόνον ζήτημα διὰ τὸ ὁποῖον θὰ δώσῃ λίαν εὐχαρίστως τὴν ψῆφον του.

Ὁ κ. **Μαζαράκης** (Ὑπ. Στρατ.) λέγει ὅτι ὁ κ. βουλευτὴς δὲν πρέπει νὰ συγκρίνῃ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν στρατιωτικῶν ἐξόδων τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς προϋπολογισμοὺς ἄλλων κρατῶν. Διότι αἱ δαπάναι αὗται ἐν Ἑλλάδι ὀφείλονται εἰς ἐκτάκτους ἐντελῶς ἀνάγκας λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶχεν ἀπολέσει τελείως ἅπαν τὸ ὑλικόν της, τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ ἀντικαταστήσῃ.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι ὅσα ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀνέφερεν, ἀνέφερε καὶ ταῦτα εἰς τὴν Κ. Τ. Ε. εἰς τὴν ὁποίαν ἐδήλωσεν ὅτι αἱ στρατιωτικαὶ δαπάναι ὀφείλονται καὶ εἰς τὴν ἐπελθοῦσαν **καταστροφὴν** ὡς ἐκ τῆς ὁποίας εὑρέθημεν εἰς τὴν ἀνάγκην **νὰ** ἀντικαταστήσωμεν ὁλόκληρον τὸ ὑλικόν. Ἐδήλωσε, λέγει, προσέτι ὅτι ἡ Ἑλλὰς θὰ εἶναι πρόθυμος νὰ περιορίσῃ τὰς δαπάνας ταύτας. Ἀλλὰ τοῦτο δυστυχῶς δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ αὐτήν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπέρχεται γενικωτέρα τις Βαλκανικὴ συνεννόησις πρὸς τοῦτο.

Ὁ κ. **Γ. Σακκαλῆς** παρατηρεῖ ὅτι χάριν τῆς στατιστικῆς δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ὅτι εἰς τὰς στρατιωτικὰς δαπάνας εἰσφέρει καὶ τὸ στρατιωτικὸν ταμεῖον τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης καὶ τὸ Ταμεῖον τοῦ Στόλου.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** συνεχίζων, ἀναφέρει τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐκ τῶν ἐμπειρογνωμόνων κ. Κουτσόπη, ὅσον ἀφορᾷ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τὸν ὁποῖον οὗτος εὑρίσκει λίαν πολυτελῆ.

Ι. Καλογερᾶς. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι μέγα μέρος τῶν δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἀπορροφοῦν τὰ ἔκτακτα ἔξοδα πρὸς ἀνεφοδιασμὸν τοῦ ὑλικοῦ ὅπερ ἀπωλέσθη. Εἶνε ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐπέφερεν οἰκονομίας σχετικῶς μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Δικτατορίας. Ἀλλά, ὡς ὑπεστήριξα δημοσίᾳ καὶ ὡς θ' ἀπασχολήσω διὰ μακρῶν τὴν Βουλήν, πολλαὶ οἰκονομίαι ἀκόμη θὰ προκύψουν ἐὰν, ὡς ἐπιβάλλεται ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων, προσαρμοσθῇ ὁ στρατιωτικὸς ὀργανισμὸς ἡμῶν πρὸς τὰς δυνατότητας τῆς χώρας ἰδίᾳ τῆς στρατολογικῆς ἀποδόσεως καὶ πρὸς τὰς ἀναλογίας τῶν ἄλλων χωρῶν γειτονικῶν καὶ μή, χωρὶς δηλονότι τὸ παράπαν νὰ μειωθῇ ἄμυνα τῆς χώρας.

Ὁ κ. **Α. Μαζαράκης** (Ὑπ. Στρατ.) λέγει ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν ἐμειώθη ἀπὸ πέρυσιν εἰς 5,200 ἀπὸ 7,200.

Ὁ κ. **Ε. Χατζηδάκις** λέγει ὅτι μεταξὺ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων ὑπάρχει ἀνισότης, ἡ ὁποία πρέπει νὰ διορθωθῇ.

Ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** λέγει ὅτι εἶναι μία πλάνη ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ ἀμείβονται ἐπαρκῶς.

Ὁ κ. **Γ. Κακουλίδης** λέγει ὅτι ἐνῷ ἡ Ἀγγλία δαπανᾷ 6 %ο διὰ τὸ ναυτικόν της, ἡ Ἑλλὰς δαπανᾷ 5 %ο οὐχὶ διὰ νὰ ἔχῃ ναυτικόν, ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ μὴν ἔχῃ οὔτε καὶ εἰς τὸ μέλλον τοιοῦτον.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** συνεχίζων, λέγει, ὅτι δὲν θίγει τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων, ἵνα μὴ θίξῃ τὸ κάλλος τοῦ λόγου τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ὅμως τῆς διαφωνίας τονίζει ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὴς ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι δὲν ὑπῆρξαν πρὸς τοῦτο ἀφορμαί. Βεβαίως οἱ μεταβάντες εἰς Γενεύην Ὑπουργοὶ εἶχον πλήρη ἐλευθερίαν νὰ συζητήσουν εὐρέως, δὲν ἠδύναντο ὅμως νὰ δεσμευθῶσιν ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** ἐρωτᾷ. ποίαν δέσμευσιν ἀνελάβομεν.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης**, λέγει ὅτι ἀνελήφθη δέσμευσις, ὅπως παρέχωνται πληροφορίαι ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι δὲν εἶναί τι μυστικὸν αἱ δαπάναι τοῦ Κράτους.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** περαίνων λέγει ὅτι κατέρχεται τοῦ βήματος πεπεισμένος ἀπὸ τὴν γλαφυρὰν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Καφαντάρη ὄχι μόνον ὅτι δὲν ἐμειώθησαν τὰ δικαιώματά του, ἀλλ' ὅτι καὶ ηὐξήθησαν.

Ὁ κ. **Ν. Δαρβέρης** ἀνακπτύσσων τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως, λέγει, ὅτι αἱ ἐπαγγελθεῖσαι ἀποφάσεις τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἐξετελέσθησαν. Ἡ γαλήνη δὲν ἐπανῆλθεν, διότι καθ' ἡμέραν ἀκούομεν νὰ γίνωνται κινήματα. Τὸ ζήτημα εἶναι ἐὰν ἔχωμεν πράγματι στρατὸν ἢ ἄθροισμα ὁπλοφορούντων ἀνθρώπων. Τὸ ζήτημα λοιπὸν τῆς ἐπαναφορᾶς τῆς γαλήνης δὲν ἐλύθη, καὶ τὴν εὐθύνην φέρει ἡ Κυβέρνησις. Καὶ σήμερον φθάνομεν εἰς τὴν κατάστασιν νὰ ὁμιλῶμεν περὶ ἐκτοπισμῶν, ἵνα φέρωμεν τὴν ἡσυχίαν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόσχεσις τῶν αἱματηρῶν οἰκονομιῶν ἐφηρμόσθη; Ἀντὶ οἰκονομιῶν ἐπεβλήθησαν νέοι φόροι, ἐνῷ πράγματι ἠδύναντο νὰ γίνουν οἰκονομίαι. Ὁ περιορισμὸς τῶν ἀξιωματικῶν μόνον εἰς τὸ χαρτὶ ἐγένετο.

Α. Μαζαράκης (Ὑπ. Στρατ.). Ἐγένετο ὁ περιορισμὸς τῶν ἀξιωματικῶν διὰ καταργήσεως θέσεων εἰς τὰς διαφόρους μονάδας.

Ὁ κ. **Ν. Δαρβέρης** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ ἐπαναφορὰ τῶν ἀποτάκτων δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν, ἀλλὰ ἵνα ὁ στρατὸς ἐπιδοθῇ εἰς ἐκυτόν. Εἰς τὸ ναυτικὸν ἔχομεν 11 Ναυάρχους.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ πολιτικὰ Ὑπουργεῖα ἠδύναντο νὰ γίνουν οἰκονομίαι, ὅπως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας καὶ δὴ εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Μακεδονικῶν Σιδηροδρόμων. Καὶ ἀφοῦ ἐπὶ ἐνεάμηνον ἐβασκαλιζόμεθα μὲ οἰκονομίας, κατελήξαμεν εἰς φορολογίας. Ἐν οὐδεμιᾷ λέγει περιπτώσει ἔπρεπε νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν φορολογίαν τῆς δεκάτης, ὅτι δήποτε καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ εἰσπραχθῇ, διότι ἡ φορολογία αὕτη εἶναι καὶ ἐπαχθὴς καὶ ἀντιλαϊκή. Καταλήγων ἐριστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως μήπως τὸ ζήτημα τῆς νόμῳ σταθεροποιήσεως γίνῃ πρόξενος διαταραχῆς οἰκονομικῆς, ὅπως ἔγινεν εἰς τὸ Βέλγιον.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** λέγει ὅτι ἡ ζητουμένη ἐξουσιοδότησις περιέχει πολλοὺς τίτλους νομοσχεδίων, ἅτινα ἀγνοοῦμεν ὅλως διόλου. Θὰ ἦτο ἐπιτεταγμένον νὰ δοθῇ ἐξουσιοδότησις διὰ τὰ μέτρα ἐκεῖνα. ἅτινα χρησιμεύουν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὴν εἰς Γενεύην μετάβασίν του, ἀλλὰ τὸ Κυβερνητικὸν σχέδιον περιέχει καὶ ἄλλα ἄσχετα ζητήματα. Ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν μέτρων διὰ τὴν ἐν Γενεύῃ μετάβασιν λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς φέρει εἰς μίαν ἐσπέραν τὰ νομοσχέδιά του, ἅτινα θεωρεῖ ὡς ἐπείγοντα νὰ ψηφισθῶσιν ὡς συνέβη καὶ πρὸ δύο μηνῶν, ὅτε κατέθεσεν ἕνα χειρόγραφον προϋπολογισμὸν ὃν μόλις προχθὲς ἐλάβομεν ἔντυπον.

Γ. Καφαντάρης. Ἦτο ἔντυπος καὶ κατετέθη πρὸ δύο μηνῶν.

Μ. Γούδας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει μόλις προχθὲς τὸν ἔλαβα. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ σήμερον, ἔρχεσθε νὰ ζητήσητε ἐξουσιοδότησιν διὰ πράγματα τῶν ὁποίων μόλις τώρα λαμβάνομεν γνῶσιν.

Γ. Καφαντάρης. Τὰ μέτρα ταῦτα τοιουτοτρόπως λαμβάνουσι χώραν. Θὰ γίνουν ἐν Γενεύῃ διαπραγματεύσεις καὶ εἰς ἅ.τι συμφωνίας θὰ προέλθωμεν, θὰ τὰς φέρωμεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς πρὸς ἔγκρισιν. Ἡμεῖς τώρα ὑποβάλλομεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ὑπόδειξιν τῆς Κ. Τ. Ε. ἣν κατ' ἀρχὴν ἐκάμαμεν ἀποδεκτήν. Τὸ ζήτημα εἶναι ζήτημα ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἡ δὲ βάσις τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Πολιτεύματος εἶναι ὅπως ἡ Κυβέρνησις προέρχεται ἐκ τῆς πλειονοψηφίας τοῦ λαοῦ. Δὲν δύνασθε νὰ ἔχετε καθηλωμένην τὴν Κυβέρνησιν εἰς τοὺς τύπους, διότι τότε θὰ καταδικάζετε τὸ ἔθνος εἰς σῆψιν.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** συνεχίζων λέγει ὅτι εἰς τὰ ἐπίτηδα πρακτικὰ ἀναγράφεται ὅτι τὸ λαϊκὸν κόμμα ἐνέκρινεν οἰκονομικὸν πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως Ἐδέχθη συνεπῶς τὸ λαϊκὸν κόμμα τὴν σταθεροποίησιν τῆς δραχμῆς ;

Γ. Καφαντάρης. Μάλιστα.

Μ. Γούδας. Οὐδαμοῦ ὅμως ἀναφέρεται περὶ σταθεροποιήσεως τῆς δραχμῆς εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς 8 Ἰουνίου. Μόνον εἰς τὰ κατόπιν δημοσιευθέντα πρακτικὰ ἀναφέρονται ὁλόκληροι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου περίοδοι.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** ἀναφέρει τὰ τῆς διορθώσεως τῶν στενογραφηθέντων πρακτικῶν τῆς 1 Ἰουνίου. Δηλοῖ δὲ ὅτι ἀγνοεῖ τί περιέχουν καὶ τὰ χθεσινὰ εἰσέτι πρακτικὰ ἐν σχέσει πρὸς τὰς δηλώσεις του, διότι δὲν τοῦ ἀπομένει χρόνος νὰ τὰ ἀναγνώσῃ.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν ἔχει σημασίαν ἐὰν ἀνεγράφη εἰς τὰ πρακτικὰ τὸ ζήτημα τῆς σταθεροποιήσεως. Σημασίαν ἔχει ἐὰν τὸ λαϊκὸν κόμμα ἔλαβε γνῶσιν τῆς σταθεροποιήσεως καὶ ἐδέχθη αὐτήν. Τοῦτο ἔλαβε χώραν διὰ τῶν ἐν τῇ Κυβερνήσει μετεχόντων μελῶν τοῦ λαϊκοῦ κόμματος.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ὅταν ἐγένετο λόγος ὅτι ἐν τῇ οἰκονομικῇ πολιτικῇ τῆς Κυβερνήσεως θὰ ἦτο καὶ ἡ τῆς σταθεροποιήσεως τῆς δραχμῆς, δὲν καθωρίσαμεν οὔτε πότε θὰ γίνῃ ἡ σταθεροποίησις, οὔτε πῶς θὰ γίνῃ. Ἐνθυμοῦμαι μάλιστα ὅτι ἔλεγον εἰς τὸν κ. Ἀδενὼλ ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ τώρα ἡ νόμῳ σταθεροποίησις ἀλλ' ἔπρεπε νὰ γίνῃ πρῶτον μία πραγματικὴ σταθεροποίησις καὶ κατόπιν νὰ γίνῃ ἡ νόμῳ τοιαύτη.

Γ. Καφαντάρης. Ὅταν ἐγένετο λόγος περὶ σταθεροποιήσεως ἐπρόκειτο περὶ πολιτικοῦ προγράμματος, δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀκαδημαϊκῆς συζητήσεως. Ἔλεγον δὲ τότε ὅτι ἡ σταθεροποίησις δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ πρὸ ἑνὸς ἑπταμήνου, ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἐμείναμεν σύμφωνοι.

Π Τσαλδάρης. Τὴν πρότασιν τῆς σταθεροποιήσεως ἐντὸς ἑπταμήνου τὴν ἐπροτείνατε εἰς τὸ τελευταῖον Ὑπουργικὸν συμβούλιον. Εἰς τὴν μεταξύ μας συζήτησιν ἐγένετο πάντοτε λόγος περὶ σταθεροποιήσεως ἀλλὰ δὲν συνεζητήσαμεν οὔτε τότε πῶς θὰ γίνῃ. Ἔχω δὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι οὔτε σήμερον θὰ δεσμευθῆτε ὅπως ἐφαρμόσητε πολιτικὴν τοιαύτην ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας, διότι τοῦτο θὰ ἦτο οἰκονομικῶς ἄτοπον.

Γ. Καφαντάρης. Τὸ ζήτημα εἶνε ἐὰν ὑπῆρξεν ὁμοφωνία μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς νόμῳ σταθεροποιήσεως καὶ ἐπ' αὐτοῦ εἴμεθα πάντες σύμφωνοι. Ἐφόσον λοιπὸν ἀνεγνωρίζετο ἡ ἀνάγκη τῆς σταθεροποιήσεως ἔπρεπε τὸ κόμμα, τὸ ἔχον ἐπιφυλάξεις ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐφαρμογῆς ταύτης, νὰ ἐκφράσῃ ταύτην.

Ὁ κ. **Μ. Γούδας** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ διαφωνία τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέλαβε ἐν Γενεύῃ ὑποχρεώσεις χωρὶς νὰ ἔχῃ πρὸς τοῦτο τὴν ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ ἐνῷ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ λαϊκοῦ κόμματος δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύσῃ ἕνα ἀπειθῆ ὑπάλληλον, τὸν ἀρχηγὸν τῆς χωροφυλακῆς, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ὅτι θέλει ἐν Γενεύῃ.

Γ. Μπακόπουλος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν ὅτι βάσις τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος εἶνε ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἂν τοῦτο εἶνε ἀληθές, εἶνε ὅμως ἀληθέστερον ὅτι τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος εἶνε ἡ δυσπιστία τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας πρὸς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, δι' αὐτὸ κατὰ τὸ παρελθὸν ἡ νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις ἐδόθη μετὰ μεγίστης φειδοῦς καὶ δὴ ἐπὶ ἐπουσιωδῶν ζητημάτων. Διὰ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως, ὅπερ εἶνε ὑπ' ὄψει τῆς Βουλῆς δὲν ζητεῖται τίποτε περισσότερον τίποτε ὀλιγώτερον παρὰ ἓν καὶ μόνον πρόσωπον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ λύσῃ δικτατορικῶς τὰ σοβαρώτερα τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς Χώρας. Ὁσηνδήποτε καὶ ἂν ἔχωμεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν εὐθυκρισίαν καὶ ἐντιμότητα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν τοιαύτην ἐξουσιοδότησιν, διότι ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς καταληφθῇ ἀπὸ οἶστρον μεγάλων καινοτομιῶν οὐδεὶς θὰ δυνηθῇ νὰ τὸν ἀναχαιτίσῃ εἰς τὴν ἀναστάτωσιν τοῦ σύμπαντος διαρκουσῶν τῶν ἀκοπῶν τῆς Βουλῆς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ εἶχε καμμίαν πλέον ἀξίαν ἡ ἐνταῦθα παρουσία μας. Μία τοιαύτη ἐξουσιοδότησις θὰ ἀντέκειτο καὶ πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Ἀπορῶ δὲ πῶς τοιαῦτα δικαιώματα ζητοῦνται ἀπὸ μίαν δημοκρατικὴν Κυβέρνησιν. Ἡ Κυβέρνησις ἐπιδιώκουσα ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ σταθεροποίησιν τοῦ νομίσματος ἐχάραξε τὴν πολιτικὴν τῆς διχοτομήσεως τῆς Ἐθν. Τραπέζης φρονοῦσα ὅτι ἡ Τράπεζα εἶνε ἀνεπαρκὴς Τοῦτο ὅμως δὲν εἶνε ὀρθόν.

Ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ ἀπὸ χώρας εἰς χώραν διαφέρει. Εἰς μίαν χώραν μεγάλην μία ἀποκλειστικῶς ἐκδοτικὴ τραπέζα ἔχει ἔδαφος νὰ ὠφεληθῇ, διότι ὑπάρχει κύκλος ἐργασιῶν μεγάλος. Ἐκεῖ ὁ καταμερισμὸς τῶν τραπεζιτικῶν ἐργασιῶν, ἐπιδιώκεται ὡς ἐκ τοῦ ὄγκου τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι δὲν συντρέχουσιν οἱ αὐτοὶ ὅροι.

Ἐνῷ οὐδόλως ἐπέδρασαν ἐπὶ τοῦ ἐκδοτικοῦ της ἔργου ἕτερον ἀγαθὸν ἀποτελέσματα διὰ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, ὡς π. χ. ἀνήγαγον εἰς ἰδιαιτέραν τράπεζαν τὴν ἐνυπόθηκον πίστιν δημιουργήσασα ἰδιαιτέραν κτηματικὴν Τράπεζαν, τοῦτ' αὐτὸ θὰ πράξῃ ἐξελικτικῶς καὶ διὰ τὴν Γεωργικὴν Τράπεζαν.

Αἱ θεωρίαι εἰς οὐδὲν ὠφελοῦν ἐφόσον δὲν εἶνε πρακτικῶς

ἐφαρμόσιμοι. Καὶ λέγουν ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἀνεμίχθη εἰς ἐπιχειρήσεις ὅτι καὶ τοῦτο ἠνάγκασε δῆθεν αὐτὴν νὰ παραμελήσῃ τὸ ἐκδοτικόν της ἔργον. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές. Διὰ τῆς διχοτομήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ τῆς ἱδρύσεως νέας ἐκδοτικῆς Τραπέζης κινδυνεύομεν νὰ μὴ ἐπιτύχωμεν τὴν σταθεροποίησιν τοῦ νομίσματος — μάλιστα ἐφ' ὅσον αὕτη πρόκειται νὰ γίνῃ διὰ νόμου — νὰ χάσωμεν δὲ καὶ τὸν κολοσσὸν τῆς σημερινῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ μόνον ἡ ὑπάρχουσα Ἐθνικὴ Τράπεζα. Τοῦτο δὲ πλήρως κατανοῶν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, σκέπτεται νὰ ἐνισχύσῃ τὴν Τράπεζαν δίδων εἰς αὐτὴν τὰ καλύμματα τὰ ὁποῖα ἀνήκουν εἰς τοὺς κομιστὰς τῶν τραπεζογραμματίων ὡς ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῆς ἐκδοτικῆς ἱστορίας τῆς Τραπέζης. Ἡ Τράπεζα ἰσχυρίζεται ὅτι δὲν ἔκαμε χρῆσιν τοῦ προνομίου της καὶ ὅτι πάντοτε ἐβοήθησε τὸ Δημόσιον, ἀλλὰ εἶναι γνωστὸν ὅτι οὐδέποτε τοῦτο ἐβοήθησε ἄνευ ὠφελείας.

Γ. Καφαντάρης. Λησμονεῖτε ὅτι ὑπάρχουν τραπεζογραμμάτια ἐπ' ἀναγκαστικῇ κυκλοφορίᾳ καὶ τραπεζογραμμάτια διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους;

Γ. Μπακόπουλος. Δὲν πρόκειται περὶ τῶν τελευταίων τούτων, ἀλλὰ περὶ τῶν δυνάμει τοῦ προνομίου ἐκδοθέντων διὰ λογαριασμὸν τῆς Τραπέζης. Ἐὰν ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ὑποχρεωθῇ νὰ ἀποζημιώσῃ εἰς τὴν τρέχουσαν τιμὴν τὴν Ἐθνικὴν Τραπεζαν διὰ τὰ καλύμματα θὰ ἀναγκασθῇ νὰ πράξῃ ἓν ἐκ τῶν δύο, ἢ νὰ διαθέσῃ ἐκ τοῦ εἰς χρυσὸν ἀντικρύσματος διὰ νὰ ἀγοράσῃ χαρτονόμισμα ἀπὸ τὴν ἀγορὰν πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ τότε τὸ ἀντίκρυσμά της θὰ ἐλαττωθῇ εἰς βάρος τοῦ κυκλοφοροῦντος νομίσματος ἢ θὰ ἐκδώσῃ νέον χαρτονόμισμα ἑνὸς δισεκατομμυρίου διακοσίων περίπου ἑκατομμυρίων, ὅπερ ποσὸν διεκδικεῖ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα καὶ τότε θὰ κυκλοφορῇ περισσότερον χαρτονόμισμα ἔναντι τοῦ αὐτοῦ ἀντικρύσματος, ὅπερ καὶ αὐτὸ θὰ εἶνε εἰς βάρος τῶν κατόχων τῶν τραπεζογραμματίων, δηλαδὴ εἰς βάρος τοῦ λαοῦ, διότι θὰ μειωθῇ ἡ ἀξία των. Καταλήγων συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ μὴ δοθῇ νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Ν. Κουμάνταρος.*** Ἐξετάζων τὰ τῆς αἰτουμένης ἐξουσιοδοτήσεως εὑρίσκει ὅτι ἡ ἵδρυσις μιᾶς ἐκδοτικῆς Τραπέζης ἀποτελεῖ σταθμόν, καὶ ἔχει ὑφίστην ἐθνικὴν σημασίαν ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς μας ἐξελίξεως. Περὶ τῆς Τραπέζης ταύτης δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη τὰ κεφάλαιά της, ἂν εἶναι ὄντως 13 ἑκατομμύρια λίραι ταῦτα εἶναι ἀνεπαρκῆ.

Γ. Καφαντάρης. Αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ κάλυμμα τῆς Τραπέζης. Θὰ ἔχῃ καὶ ἄλλα κεφάλαια.

Ὁ κ. ***Ν. Κουμάνταρος*** συνεχίζων, λέγει ὅτι ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν 1176 ἑκατομμυρίων νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὴν νέαν Τράπεζαν, τοῦτο θὰ εἶναι κίνδυνος διὰ τὴν παλαιάν, εἰς ἣν κατὰ τὴν γνώμην του ἀνήκουν τὰ καλύμματα ὡς ἰδία περιουσία. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν νόμῳ σταθεροποίησιν νομίζει ὅτι αἱ διακυμάνσεις ὄντως ἐξασκοῦσι τοιαύτην ἐπιρροὴν ὥστε νὰ ἄγωσιν εἰς μεγάλας κοινωνικὰς διαταραχὰς καὶ βλάβας τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας. Εἶναι συνεπῶς ἀναγκαία ἡ σταθεροποίησις ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἡ βαθμιαία βελτίωσις τῆς δραχμῆς. Ἡ ὑποτίμησις τῆς δραχμῆς, λέγει, εἶναι γνωστὸν ὅτι ὀφείλεται εἰς τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἰς τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀστάθειαν τῆς χώρας. Τὰ ἐμβάσματα ἐκ τῶν μεταναστῶν καὶ τῆς ναυτιλίας ἐμειώθησαν ἐπαισθητῶς ἐνῷ ἀντιθέτως ἄλλα μεγάλα ἑλληνικὰ κεφάλαια ἐξήχθησαν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ὁ κ. ***Ι. Σπετσιώτης*** πληροφορεῖ ὅτι κατὰ τὴν στατιστικήν, ἣν ἐδημοσίευσαν οἱ Ταῖμς εἰς μὲν τὴν Τράπεζαν τῆς Ἀγγλίας εἶναι κατατεθειμένα παρ' Ἑλλήνων 20 ἑκατομμύρια λίραι ἀγγλίας εἰς δὲ τὴν Ἀμερικὴν 20 ἑκατομ. δολλάρια.

Ν. Κουμάνταρος. Ἠμπορεῖ νὰ εἶναι καὶ περισσότερα. Συνεχίζων, λέγει ὅτι διὰ τὴν ἐξυγίανσιν πρέπει ν' ἀρθοῦν τ' ἀνωτέρω αἴτια χωρὶς νὰ ληφθῶμεν ὅτι τὰ ἐλλείμματα τοῦ προϋπολογισμοῦ ὀφείλονται εἰς τὴν ὑποτίμησιν τῆς δραχμῆς. Διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ σύστημα οἰκονομικῆς πολιτικῆς σεισμούσης εἰς τὴν ἀρχικὴν ἀξίαν τῆς δραχμῆς, ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ συντελεσθῇ ἐντὸς 20ετίας. Τὸ σύστημα ὅπερ υἱοθετῇ ἡ Κυβέρνησις ἀποτελεῖ νομισματικὴν χρεωκοπίαν. Ὁ ὑφιστάμενος περιουσιακὴν ἐλάττωσιν πρέπει νὰ περισυλλέξῃ τὴν περιουσίαν του καὶ νὰ προσπαθήσῃ ν' ἀντιποκριθῇ βαθμιαίως εἰς τὰς ὑποχρεώσεις του καὶ ὄχι νὰ νοσφισθῇ διὰ δολίας χρεωκοπίας καὶ πράξεως ἀτιμωτικῆς ξένα περιουσιακὰ στοιχεῖα. Καὶ τὸ Κράτος ἰδίως δὲν πρέπει νὰ διδάσκῃ τὴν ἀτιμίαν καὶ νὰ χρεωκοπῇ διὰ νὰ κλέψῃ τοὺς πολίτας του. Ἀλλὰ τὸ σύστημα ἐκτὸς τῆς χρεωκοπίας τοῦ Κράτους θὰ ἐπιβάλῃ τὴν χρεωκοπίαν καὶ εἰς σωρείαν ἄλλων πολιτικῶν ὀργανισμῶν. Τὸ δίκαιον εἶναι νὰ λάβῃ κανεὶς κατὰ τὴν διάλυσιν τῆς σχέσεώς του μὲ τὸν ἄλλον, πᾶν ὅτι ἔδωκεν, ἂν ἐφαρμόσωμεν ὅρως τὸ σύστημα τῆς σταθεροποιήσεως θὰ ἔχωμεν καὶ εἰς δανειστὰς καὶ εἰς ὀφειλέτας ἀναλόγως ἀμοιβαίαν δόσιν. Πρὸς ἀπόδειξιν τούτου φέρει ὡς παράδειγμα τὰ δάνεια τὰ ἐσωτερικὰ πρὸς τὸ Κράτος, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι ἐνῷ ἔλαβε τὸ Δημόσιον 3,195 ἑκατομμύρια δραχμῶν χρυσῶν, θὰ πληρώσῃ μὲ τὴν μείωσιν τῆς δραχμῆς μόνον 667 ἑκατομμύρια. Μὲ τὴν διαφορὰν αὐτὴν θὰ χάσουν οἱ δανεισταὶ τοῦ Κράτους, θὰ ὠφεληθοῦν ἄλλα κεφάλαια, τὰ ὁποῖα δὲν παρέχουν ἐξυπηρετήσεις. Ἐὰν δὲν ἐπρόκειτο περὶ φορολογίας κεφαλαίου τότε εἶναι φανερὸν ὅτι πρόκειται περὶ καθαρᾶς ἀντισυνταγματικῆς τοιαύτης. Ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τῆς Τραπέζης πρὸς τοὺς ἰδιώτας ἀναφέρει σχετικῶς στατιστικὰς καὶ εὑρίσκει ὅτι ἡ ὁριστικὴ μείωσις τῆς δραχμῆς κατεκλήγει εἰς τὸ ἀποτέλεσμα καθ' ὃ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα διὰ τῶν 700 ἑκατομμυρίων τοῦ χρυσοῦ της θὰ ἐξοφλήσῃ ὁλόκληρον τὸ χαρτονόμισμά της καὶ ἡ διαφορὰ θὰ μείνῃ ὑπὲρ αὐτῆς. Συνεπῶς Δημόσιον καὶ Τράπεζα θὰ κερδίσουν 4,000 ἑκατομμύρια δραχμὰς χαρτίνας, αἱ ὁποῖαι ἀπαρτίζουν δήμευσιν περιουσίας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λαϊκῶν τάξεων. Ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν σχέσεων μεταξὺ ἰδιωτῶν, ἄτινα θὰ ἔχῃ ἡ μεταρρύθμισις, ταῦτα εἶναι ὀφθαλμοφανῆ καὶ μόνον εἰς ἐκτάκτους ἀνάγκας θὰ ἐπετρέπετο τὸ μέτρον ὅπως ἡ σεισάχθεια τῆς ἀρχαιότητος, ἀφοῦ ὅμως λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν οἱ ὀφείλεται δὲν εἶναι οἱ μικροὶ ἀλλὰ μεγάλοι οἰκονομικοὶ ὀργανισμοὶ ἐνῷ πιστωταὶ εἶναι ὁ πτωχὸς ἐναποταμιευτικὸς λαὸς ὡς ἀποδεικνύουν αἱ κινήσεις τῶν Ταμιευτηρίων καὶ καταθέσεων τῶν τραπεζῶν. Ἐπ μένως ἡ σεισάχθεια ἡ προτεινομένη δὲν θὰ εἶναι ὑπὲρ τοῦ πτωχοῦ κόσμου ἀλλὰ ὑπὲρ τῶν μεγάλων οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν, ἐξοφλούντων τὰ χρέη των μὲ δραχμὰς μειωμένας. Συνεχίζων ἀντικρούει καὶ τὰ ἄλλα ἐπιχειρήματα τῶν ὑποστηρικτῶν τῆς μειωτικῆς διατιμήσεως τῆς δραχμῆς, ἡ ὁποία ἐξ ἄλλου ἐφόσον ἀποῴ κατωτέρω τῆς πραγματικῆς θὰ ἀγάγῃ καὶ εἰς ἄλλας καὶ κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς διαταραχάς. Μάλιστα, τονίζει, θὰ ἔπρεπε μὲ τὰ 13 ἑκατομμύρια λιρῶν καὶ μὲ τὴν προσέλκυσιν ἄλλου ἰδιωτικοῦ πλούτου ἀχρηστευμένου νὰ ἱδρύσωμεν Τράπεζαν ἐκδοτικὴν ἰδίαν, ἐκδίδουσαν ἄρτιον νόμισμα ὅπερ θὰ διετίθετο πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν πλουτοπαραγωγικῶν δυνάμεων τοῦ τόπου καὶ δι' οὗ θὰ ἀπεσβέννυτο ἐπωφελῶς καὶ τὸ Δημόσιον ἐξωτερικὸν χρέος.

Ἡ τιμὴ τῆς δραχμῆς τότε θὰ ἀνετιμᾶτο διότι θὰ προσέτρεχον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἑλληνικὰ κεφάλαια νὰ ἐπενδυθοῦν δραχμάς, ἡ δὲ ἐντεῦθεν πτῶσις τῆς λίρας δὲν θὰ ἐπέφερε σοβαρὰν ζημίαν εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, διότι οὐδέποτε ἡ πτῶσις τῆς λίρας παρακολουθεῖται μαθηματικῶς καὶ ἀπὸ τὴν ἀναβίβασιν τῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς. Τέλος ὡς πρὸς τὴν ἄρσιν τοῦ καθεστῶτος χλωροφορούντος χαρτονομίσματος, αὐτὴ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ βαθμιαίως ἐντὸς 15ετίας. Συμπεραίνων, τονίζει ὅλα τὰ ἀνωτέρω καλὰ τοῦ ἀναπτυχθέντος συστήματος ἂν τυχὸν οἱόν θετεῖτο τοῦτο, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ σύστημα τῆς μειωτικῆς

διατιμήσεως τῆς δραχμῆς οὐτινος εἶναι φανεραὶ αἱ εἰς βάρος τοῦ μεγαλειτέρου μέρους τοῦ πληθυσμοῦ ζημίαι.

Ὁ κ. ***Γ. Δαζανᾶς*** ἀναπτύσσων τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων λέγει ὅτι οἱ ὑποστηρίζοντες ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν Τράπεζαν ἔχουσι τὴν ἄποψιν ὅτι ἡ Τράπεζα δὲν ἔθεσε τὰ 380 ἑκατομμύρια ἄτινα ἐδόθησαν εἰς αὐτὴν, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐκδόσεως τῶν 300 ἑκατομμυρίων τὰ 200 τὰ ἔλαβε τὸ Κράτος μὲ τόκον 1 %.

Ἐξετάζων εἶτα τὸ νομικὸν μέρος λέγει ὅτι ὁ κ. Μπακόπουλος καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ καλύμματα εἶνε ἐνεργητικὸν τῆς Τραπέζης, μία δὲ ἁπλῆ ἀσφάλεια. Διὰ τοὺς κατόχους τῶν τραπεζογραμματίων. Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει διατί σήμερον νὰ ἀμφισβητήσωμεν τὴν κυριότητα τοῦ ἐνεργητικοῦ αὐτοῦ; Ἀλλὰ προχωροῦντες εἰς τὰς σκέψεις των λέγουν ὅτι εἰς περίπτωσιν πτωχεύσεως τῆς Τραπέζης θὰ συντρέξουν ἐξ ἴσου μὲ τοὺς κατόχους τῶν τραπεζογραμματίων καὶ οἱ λοιποὶ πιστωταὶ τῆς Τραπέζης ἐπὶ τῶν καλυμμάτων.

Συνεχίζων λέγει ὅτι τὰ καλύμματα δὲν ἔχουν ἀπασχολήσει τὴν ἐπιστήμην. ἐπὶ τοῦ ζητήματος τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖ ἡμᾶς. Ἡ ἑρμηνεία τοῦ νόμου εἶναι ὅτι τὰ καλύμματα ἀνήκουν εἰς τὰ τραπεζογραμμάτια, καλύπτουν αὐτὰ καὶ ἂν πτωχεύσῃ ἡ Τράπεζα πρῶτος ὅστις θὰ διεκδικήσῃ δικαιώματα ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ αὐτοῦ θὰ εἶναι ὁ κάτοχος τῶν τραπεζογραμματίων. Ὅσον διὰ τὸ πραγματικὸν μέρος λέγει ὅτι ἐκ τοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς Τραπέζης κατὰ τὸ ἔτος 1914 καταφαίνεται ὅτι ἡ Τράπεζα μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν 80 ἑκατομμυρίων ἔχει περισσότερον χρυσὸν κατὰ 70 ἑκατομμύρια χρυσῶν δραχμῶν, τὰ ὁποῖα ἔχει εἰς τὸ ταμεῖον της.

Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πῶς δὲν ἐθίγη ἡ ἔκδοσις τοῦ χαρτονομίσματος αὐτοῦ; Κατὰ τὴν δ' ἔκδοσιν τῶν 300 ἑκατομμυρίων τοῦ 1920 τὸ ποσὸν αὐτὸ τὸ ἐκυκλοφόρησε καὶ διετέθη ὑπὸ τῆς τραπέζης εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν τὸ ἀντάλλαγμα ἦτο πάλιν χρυσὸς, διότι ἡ δραχμὴ εὑρίσκετο ἐν ἰσοτιμίᾳ.

Ἡ Τράπεζα, λέγει, πρέπει νὰ ἔχῃ ἐνοχικὴν ὑποχρέωσιν ἀπέναντι τῶν κατόχων τῶν τραπεζογραμματίων, καὶ ἡ ἐνοχικὴ αὕτη ὑποχρέωσις ποία ἄλλη δύναται νὰ εἶναι ἀπὸ τὰ καλύμματα, ἂν δὲ δὲν μᾶς δίδουν αὐτούσια τὰ καλύμματα ἂς μᾶς δώσουν τοὐλάχιστον τὴν ἐνοχικὴν ὑποχρέωσιν.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἰσέπραξε κατὰ τὰ ἔτη 1914 καὶ 1920 380 ἑκατομμύρια χρυσῶν δραχμῶν καὶ σήμερον δὲν θέλει νὰ δώσῃ εἰς τὸ κοινὸν εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκουν τὰ ἑκατομμύρια ταῦτα οὔτε τὰ καλύμματα δηλ. τὸ 1/4 τῆς ἀξίας αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως δικαίου δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ πλουτίσῃ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐνῷ κατεστράφη διὰ τοῦ νομίσματος ὁ Ἑλληνικὸς Λαός. Ἄλλως τε ἡ Ἐθνικὴ Τοάπεζα πρέπει νὰ εἶναι εὐγνώμων πρὸς τὸ Κράτος, διότι διὰ τῆς ὑποστηρίξεως αὐτοῦ, ἡ μετοχὴ αὐτῆς σήμερον ἔχει 55,000 δραχμάς καὶ ἴσως λυομένου τοῦ ζητήματος κατὰ τὰς ἀπόψεις τῆς Κυβερνήσεως θὰ φθάσῃ αὕτη εἰς τὰς 100,000 δραχμάς. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ὑποβιβασθῇ ἡ ἀξία τῆς μετοχῆς εἰς 20,000 δραχμὰς καὶ τότε ἀκόμη δίκαιον εἶναι νὰ λάβῃ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς τὰ καλύμματα, διότι ἔχασε τὸ δεκαεξαπλάσιον τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματός της.

Καταλήγων, λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ καὶ νὰ μὴ πλουτίσῃ ἀδικαιολογήτως ἕνα ὀργανισμόν, ὅστις θὰ εἶναι πλέον ἰδιωτικός.

Ὁ κ. ***Ι. Κίνιας*** λέγει ὅτι ἐκφράζει τὴν ὀλίγην του, διότι μετὰ μίαν πενταετῆ καταστροφήν, ἐξ ἧς ἐπήλθεν καταθράρρωσις τοῦ τόπου, παρ' ὅλην τὴν ἱκανότητα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, θὰ ἔπρεπεν ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ τόπου νὰ ἀπασχολήσῃ περισσότερον τὴν Βουλήν, ἡ πλειοψηφία ὅμως αὐτῆς φαίνεται ὅτι ἔχει ἀντίθετον γνώμην. Ἀναφερόμενος εἰς τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, λέγει ὅτι δι' αὐτῶν ἐπηγγέλλετο εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν τὴν ἄρσιν τῶν ἀνωμαλιῶν διὰ τῆς λύσεως τοῦ στρατιωτικοῦ ζητήματος καὶ συγχρόνως τὸν καταρτισμὸν ἰσοσκελοῦς προϋπολογισμοῦ, βάσις τοῦ ὁποίου θὰ ἦτο αὐστηρὰ οἰκονομία. Καὶ ἀφοῦ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπεσχολήθη μὲ τὸ ζήτημα τῆς ἰσοσκελίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ δὲν κατώρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν λύσιν αὐτοῦ διὰ τῶν οἰκονομιῶν, στρέφεται εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν φορολογιῶν καὶ ἀφοῦ ἐστράφη πρὸς αὐτήν, ὑπέβαλε σειρὰν νομοσχεδίων, ἄτινα, ἐπειδὴ καὶ τότε τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον θὰ τὸν μετέφερεν εἰς τὴν Γενεύην ἦτο ἕτοιμον πρὸς ἀναχώρησιν, ἐζήτησεν ὅπως μεταβληθῶσιν εἰς ψηφίσματα καὶ συζητηθῶσιν ἀμέσως. Καὶ τότε μὲν ζητήσας ὅπως ἡ Βουλὴ διοετήσῃ τὰ ψηφίσματα τοῦτα, ἔλεγεν ὅτι δὲν θὰ ἠρνεῖτο νὰ συζητηθῶσι κατόπιν τὰ νομοσχέδια εὐρέως. Ἡ συζήτησις, κύριοι, εἶναι ἡ γενομένη ἀπόψε, ὁπότε τὰ ψηφίσματα μεταβλήθησαν εἰς Ν. Δ. Συνεχιζόντων, λέγει ὅτι τὸ Κοινοβούλιον οὐδὲν εἰσέφερεν εἰς τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς χώρας, ἀλλὰ ἀφῄρει, ἀφέθησαν δὲ τὰ πάντα εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅστις καὶ ἄτλας νὰ ἦτο θὰ ἐναύαγει καὶ δι' αὐτὸ ἐναυάγησε, δικαίως συνεπῶς, φρονοῦν πολὺ ὅτι τὸ Κοινοβούλιον εἶναι περιττόν. Ἀκολουθήσαντες, λέγει, τὸ σύστημα τῶν φορολογιῶν, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἰσοσκελίσαντες αὐτὸν ἐλύσαμεν τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα τῆς χώρας, ἀλλὰ δι' ἀριθμῶν δὲν λύεται τὸ πρόβλημα τοῦτο. Τὰ βεβαιωθέντα ἔσοδα εἶναι μόλις τὸ ἥμισυ τῶν ὑπολογισθέντων.

Γ. Καφαντάρης. Δὲν ἔγινεν ἀκόμη καμμία βεβαίωσις.

Ι. Κίνιας. Πάντως ἡ ἰσοσκέλισις πρέπει νὰ εἶναι πραγματική. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ συντελεστὴς τῆς εἰσπράξεως, δηλ. ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐλησμονήθη, ἀλλ' ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἀντέχει πλέον νὰ συνεισφέρῃ. Θὰ ἔπρεπε δὲ τοὐναντίον νὰ γίνωνται σκέψεις περὶ οἰκονομιῶν ὥστε νὰ ἐλαφρυνθῇ οὗτος, διότι ὅταν ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία χρεωκοπήσῃ θὰ χρεωκοπήσῃ καὶ ὁ προϋπολογισμός. Θὰ ἔπρεπε νὰ εἴμεθα φειδωλότεροι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, διότι ὑπάρχει φόβος νὰ μὴ δυνηθῶμεν νὰ εἰσπράξωμεν ἐκεῖνα ἄτινα θὰ εἰσεπράττοντο ἐὰν δὲν ἠθέλαμεν νὰ ἐπιβαρύνωμεν τόσον αὐτόν.

Καταλήγων παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκ Γενεύης κάμει μίαν περιοδείαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καθ' ἣν θὰ ἀντιληφθῇ ὅτι ὁ λαὸς δὲν ἀντέχει πλέον, ὅτι τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ βιομηχανία ἐσταμάτησαν καὶ ὅτι τὸ δένδρον τοῦ γεωργοῦ ἐμαράνθη.

Σ. Μάξιμος. Ἡ γνώμη μας, λέγει, εἶνε ὅτι συζητοῦμεν μέτρα τὰ ὁποῖα συνεφωνήθησαν πρῶτα μεταξὺ τῶν χρηματιστικῶν κύκλων καὶ τῶν τραπεζιτικῶν καὶ ἄλλων καρκαριῶν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Λονδίνου, διευθυνόντων τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ τόπου. Τὸ σχέδιον ὅπερ εἰσηγεῖται ἡ Κυβέρνησις εἶνε σχέδιον ὡρισμένων τραπεζιτικῶν κύκλων, καὶ εἶνε συναφὲς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν τῆς Ἑλλάδος, διότι ἡ σταθεροποίησις εἶνε συνυφασμένη μὲ τὴν παραγωγήν, τὸ ἐμπόριον καὶ πᾶσαν οἰκονομικὴν πολιτικήν. Αἰτία τῆς κρίσεως εἶνε, ὅπως εἶπεν ὁ κ. Βοζίκης, οἱ πόλεμοι, τοῦτο δὲ καὶ ἄλλοι κύκλοι τὸ ὑποστήριξαν δημοσίᾳ, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ὀφείλεται καὶ εἰς τὴν νίκην καὶ εἰς τὴν ἥτταν, ἀφοῦ ὑπάρχουν καὶ κράτη πάσχοντα οἰκονομικῶς, τὰ ὁποῖα ὅμως ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πολέμου νικηφόρα. Διὰ τοὺς πολέμους τοὺς ἰδικούς μας κατηναλώθησαν 163.000.000 λίραι, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ ἀναπληρωθοῦν μόνον διὰ τῆς ἐντάσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ἀλλαγῆς τρόπου ἐκμεταλλεύσεως. Ἡ δημιουργία πληθωρικῆς κυκλοφορίας χαρτονομίσματος ἐπινοηθεῖσα παρὰ τῆς κεφαλαιοκρατίας ὡς διέξοδος, ἤγαγεν εἰς ἄλλην διέξοδον μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι καὶ ἐκ ταύτης ὡρισμέναι τάξεις ὠφελήθησαν, ἐνῷ ἄλλαι κατεστράφησαν, καὶ δι' αὐτό, ἐνῷ παρατηροῦμεν αὐξήσεις τοῦ βιομηχανικοῦ πλούτου, παρατηροῦμεν ἐξ ἄλλου ἀνεργίαν καὶ δυστυχίαν. Πάντοτε δὲ ἡ τοιαύτη ἀντίθεσις χαρακτηρίζει τὸ καθεστὼς τῆς κεφαλαιοκρατίας, τὸ ὁποῖον εἶνε καθεστὼς ἐκμεταλλεύσεως, συσσωρεῦον κεφάλαια πρὸς μίαν κατεύθυνσιν καὶ δυστυχίαν εἰς τὴν ἄλλην. Ὡς πρὸς τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον, ἡ ἐλάττωσις τῆς εἰσαγω-

τῆς ἠμπορεῖ νὰ σημαίνῃ καὶ ἐλάττωσιν τῆς καταναλωτικῆς δυνάμεως τοῦ λαοῦ. Αἱ δαπάναι, συνεχίζει, τοῦ πολέμου ἐδημιούργησαν καὶ ἐν μέγα τεράστιον χρέος μὲ ὑπέρογκον χρεωλύσιον, ἐνῷ ἐξ ἄλλου, ἡ φορολογία ἰδίως τῶν ἐμμέσων φόρων, ἥτις οὐσιαστικῶς εἶνε φορολογία τῶν ἐργαζομένων τάξεων, βαίνει προϋοῦσα, ἀφοῦ 39 0/0 τοῦ ὅλου ἐθνικοῦ εἰσοδήματος διατίθενται διὰ φόρους. Εἰς τὴν εἰκόνα αὐτὴν τῆς καταστάσεως τῆς χώρας πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ὁ πίναξ τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν, καθ' ὃν μὲ δῆθεν πολιτικὴν εἰρήνης ἔχομεν πολλαπλασιασμὸν τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν. Ὡς πρὸς τὴν νέαν τραπεζιτικὴν μεταρρύθμισιν εὑρίσκει ὅτι τὰ κεφάλαια τῆς Τραπέζης ἀναμιγνύονται πανταχοῦ, προκαλοῦν μάλιστα καὶ ὀργανώνουν ἐπιχειρήσεις καὶ ἔχουν τοὺς πλοκάμους των εἰς ὅλην τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ τόπου, ἧς καὶ κυριαρχοῦν. Οἱ πολιτικοί, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ εὐδοκιμήσουν, θὰ τὸ κατορθώσουν μόνον ἂν ἐξυπηρετήσουν τὰ σχέδια τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Σχετικῶς μὲ ταῦτα ὀφείλομεν ἐπίσης νὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι πάσης πολιτικῆς ὑποδουλώσεως προηγεῖται ἡ Τραπεζιτικὴ ὑποδούλωσις. Καὶ τοῦτο εἶνε τὸ πρόγραμμα τῆς Κ. Τ. Ε., ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς προστασίας τῶν ἀδυνάτων κρατῶν. Καὶ τοιοῦτον πρόγραμμα μᾶς φέρει ἡ Κυβέρνησις, ἐπιμένουσα νὰ ἐγκαταλείψῃ ὅλος ὁ ἐργαζόμενος λαὸς τῆς Ἑλλάδος τοὺς ἀγῶνάς του περὶ ἀποκτήσεως ἐπὶ τέλους οἰκονομικῆς ἐλευθερίας ἐν τῷ τόπῳ μας. Τὰ κόμματα ὅμως, ὑιοθετοῦντα τὰς τάσεις αὐτάς, δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν θέλησιν τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν καὶ προπαρασκευάζουν πόλεμον, ὅπως τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῶν Βαγκαλοσερβικῶν συμβάσεων. Αὐταί, ἐξακολουθεῖ, καθ' ἡμᾶς εἶναι αἱ πολιτικαὶ ἀπόψεις τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ πολιτικὴ αὕτη ἔχει ἰδικιτέρας συνεπείας εἰς τὴν ἐργατικὴν ταξιν, ἡ ὁποία καὶ μόνη θὰ πληρώσῃ τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς κεφαλαιοκρατίας, καὶ κατ' ἀνάγκην δὲν δύναται παρὰ νὰ ἔχῃ ἀντεργατικὰς ἀπόψεις, ἡ δὲ ζητουμένη ἐξουσιοδότησις διὰ τὰ ἐργατικὰ ζητήματα δὲν δύναται νὰ καταλήξῃ παρὰ εἰς πολιτικὴν πιεστικὴν τῶν ἐργατῶν καὶ ἄλλων λαϊκῶν στρωμάτων. Δι' αὐτό, ἐνῷ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπεδοκίμασε προχθὲς τὰς ἐκτοπίσεις καὶ ἐξορίας τῶν ἐργατῶν παρὰ τοῦ τέως Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐν τούτοις ἀκόμη αἱ φυλακαὶ εἶνε πλήρεις ἀπὸ ἐργάτας ἐξορίστους.

Π. Τσαλδάρης. Ὅπως γνωρίζετε, ὑπάρχει νόμος καθ' ὃν μία ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῶν ἐκτοπίσεων, διότι καὶ ἡ πολιτεία ἔχει ἀνάγκην προστασίας. Μὴ λησμονῆτε δὲ ὅτι καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ὑπέστην τὸν νόμον αὐτόν.

Σ. Μάξιμος. Ὀνόμος ὑπάρχει, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δίδει τὴν κατεύθυνσιν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ. Διατί δὲν ἐκάματε ἀναστολάς;

Π. Τσαλδάρης. Δὲν εἶχον δικαίωμα νὰ ἀναστείλω, ὁ δὲ νόμος προβλέπει νὰ διατηρηθῇ ἡ κοινωνικὴ τάξις καὶ νὰ μὴ ἀνατραπῇ βιαίως.

Σ. Μάξιμος. Ὅταν γίνεται μία ἐργατικὴ ἀπεργία, δὲν πρόκειται νὰ ἀνατραπῇ βιαίως ἡ κοινωνικὴ τάξις. Κατ' ἀκολουθίαν, λέγει ὅτι οἱ βουλευταὶ τοῦ ἐνιαίου μετώπου δὲν ἠμποροῦν νὰ δώσουν ψῆφον ἐμπιστοσύνης εἰς μίαν Κυβέρνησιν, ἥτις ἔχει πολιτικὴν δανείων καὶ φορολογιῶν καὶ ἐργατικῶν καταδυναστεύσεων πρὸς στήριξιν τῆς κεφαλαιοκρατίας.

Ὁ κ. ***Ν. Καμπάνης*** λέγει ὅτι δεῖγμα τῆς σπουδῆς μεθ' ἧς συνετάχθη τὸ σχέδιον ἀποφάσεως εἶναι ὅτι ἂν ψηφισθῇ ὡς ἔχει θὰ εἶναι ἀντισυνταγματικόν. Εἰς τὴν Κυβέρνησιν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δοθῇ ἡ ἐξουσιοδότησις, διότι διὰ τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος, εἰς τὸ ὁποῖον στηρίζεται ἡ ἀπόφασις, τὸ δικαίωμα δίδεται εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας. Ἐπομένως ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ τεθῇ ἀντὶ τῆς λέξεως «Κυβέρνησις» αἱ λέξεις «ἐκτελεστικὴ ἐξουσία».

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι δὲν ἔπρεπεν ἡ Κυβέρνησις νὰ ζητήσῃ ἐπὶ τῇ ἀφορμῇ οἰκονομιῶν, νὰ λάβῃ ἐξουσιοδότησιν ὅπως ἀνατρέψῃ ὅλας τὰς ὑπηρεσίας. Τοῦτο θὰ ὤφειλε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νομοσχεδίου. Ἐὰν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶχε δοθῇ εἰς τὴν προηγουμένην Κυβέρνησιν, ἡ Κυβέρνησις ἐκείνη ἐξουσιοδοτεῖτο ἀπὸ ὅλα τὰ κόμματα. Ἐὰν ἡ νῦν Κυβέρνησις θελήσῃ νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον, τοῦτο θὰ εἶναι σφάλμα κατὰ τῆς Κοινοβουλευτικῆς τάξεως. Ἐφιστῶ γενικῶς τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῶν ληφθησομένων ἀποφάσεων, ὅτι μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν διαπραγματεύσεων καὶ τὴν λῆψιν τῶν ἀποφάσεων δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ μεταβληθῶσιν αὗται.

Γ. Καφαντάρης. Λέγει ὅτι πολλάκις ἀνεγνώσθησαν αἱ προγραμματικαὶ δηλώσεις τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἠλέγχθη ἡ Κυβέρνησις αὕτη ὡς μὴ ἐκπληρώσασα τὰς οἰκονομικάς της ἐπαγγελίας. Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι, ἐνῷ ἐξεπληρώθησαν ἄλλα σημεῖα τοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως, ἄλλα δὲν ἐξεπληρώθησαν.

Θὰ ἦτο δὲ ἀσυγχώρητον διὰ τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν ἐὰν ἐγκατέλειπε πᾶσαν ἰδέαν οἰκονομίας, ἵνα ἀφίσῃ νὰ πληρωθῶσιν αἱ ὑπάρχουσαι ἀνάγκαι μόνον διὰ τῆς ἐπιβολῆς φορολογιῶν. Αἱ οἰκονομίαι δὲ διὰ συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ δὲν ἀποτελοῦσιν παρὰ καθαρὰν χίμαιραν. Εἰς ὅλα τὰ Κράτη τοῦ κόσμου κατ' αὐτὸν καὶ μόνον τὸν τρόπον ἐπετεύχθησαν αἱ οἰκονομίαι. Ὁ ἐκ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως δὲ κίνδυνος ποῖος θὰ εἶναι; Μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νέου συντάγματος πάντα τὰ ληφθησόμενα μέτρα ὀφείλουν νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ταῦτα αὐτοδικαίως εἶναι ἄκυρα. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατό τις νὰ ὑποστηρίξῃ εἶναι μήπως ἐν τῷ μεταξὺ δημιουργηθῇ τραπεζιτικὴ κατάστασις δυσκόλως μεταβαλλομένη. Ἀλλὰ ἡ δήλωσίς μου ὅτι ἡ Βουλὴ μένει ἐντελῶς ἐλευθέρα καὶ δὲν ὑπέχει οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὸ Κυβερνητικὸν σχέδιον μᾶς ἀπαλλάσσει τοῦ φόβου τούτου. Τὰ μέτρα ταῦτα θὰ συζητηθοῦν θὰ μελετηθοῦν καὶ θὰ ἐφαρμοσθοῦν μόνον μετὰ τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ὡς πρὸς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ ἡγέτου τοῦ ἐνιαίου μετώπου τονίζει ὅτι ἡ κυβερνητικὴ προσπάθεια πρὸς νομισματικὴν σταθεροποίησιν εἶναι ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ἡ ὁποία μόνον διὰ τῶν μέτρων τούτων θέλει κατορθωθῇ νὰ ἀνδρωθῇ καὶ νὰ εὐτυχήσῃ. Οὗτος δὲ καὶ μόνος εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον τὸ ἐνιαῖον μέτωπον ἀνθίσταται κατὰ μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐφαρμοζόμενα θὰ καταστήσουν πλέον περιττὴν τὴν ὕπαρξίν του, διότι ὅσον τὰ μεγάλα προβλήματα λύονται ὑπὸ τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος δὲν ὑπάρχει πλέον οὐδεὶς λόγος ὑπάρξεως τῶν ἀνατρεπτικῶν ὁμάδων. Διὰ τοῦτο ἡμεῖς ἐμμένομεν εἰς τὰς φιλελευθέρας ἡμῶν ἀρχάς. Δὲν ἐφοβήθημεν ποτὲ οὐδὲ ἠσθάνθημεν κίνδυνον ἵνα ἐκ τῶν ἀνατρεπτικῶν αὐτῶν ὁμάδων. Ὅσον δήποτε ὅμως καὶ ἐὰν ἔχω φιλελευθέραν ψυχὴν δὲν θὰ παύσω ποτὲ νὰ ἀντιτάσσομαι κατὰ τῶν ἀνατρεπτικῶν τάσεων τῶν ὁμάδων τούτων καὶ δὲν θὰ παύσω νὰ συστήσω ὅπως γίνεται χρῆσις καὶ τοῦ μέτρου τῶν ἀπελάσεων, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἰσχύει, ἐναντίον μιᾶς τάξεως ἡ ὁποία μόνον τῆς σκοπὸν ἔχει νὰ ἐνσπείρῃ τὴν δυστυχίαν εἰς ὅλον τὸν τόπον. Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις τεραιωμένη γίνεται δὲ δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σχέδιον τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἔκδοσιν Ν.Δ. ἔχον οὕτω:

Περὶ ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἔκδοσιν Ν. Διαταγμάτων.

Παρέχεται διὰ τοῦ παρόντος ἐξουσιοδότησις εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως διὰ Ν. Διαταγμάτων ἐκδιδομένων κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος:

Α') Προβαίνῃ μέχρι τῆς 31 Ἰανουαρίου 1928 εἰς τὴν περικοπὴν θέσεων, σύμπτυξιν, διαρρύθμισιν ἢ κατάργησιν ὑπηρεσιῶν, ὀργανισμῶν ἢ εἰδικῶν ταμείων, μετάθεσιν εἰς τὰ εἰδικὰ ταῦτα ταμεῖα δαπανῶν, ἵδρυσιν ὑπηρεσίας Κρατικῶν προμηθειῶν καὶ ἐν γένει εἰς πᾶσαν μεταβολὴν ἐπαγομένην ἐλάττωσιν δαπανῶν.

Β') 1) Συνάψῃ δάνειον πραγματικοῦ ποσοῦ λιρῶν στερλινῶν δέκα ἑκατομμυρίων (£ 10.000.000) ἢ τοῦ ἰσαξίου αὐτῶν εἰς νόμισμα χρυσῆς βάσεως, τὸ προϊὸν τοῦ ὁποίου θέλει χρησιμοποιηθῇ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον:

α') Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν προσφύγων,

β') πρὸς κάλυψιν τῶν ἐλλειμμάτων τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ

γ') πρὸς μερικὴν ἀπόσβεσιν τοῦ ὑπ' ἀναγκαστικῆ κυκλοφορίᾳ δανείου καὶ ἐνίσχυσιν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου τῶν καλυμμάτων τῆς κυκλοφορίας.

2) Συνάψῃ σύμβασιν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, δι' ἧς παραιτουμένης τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἐκδοτικοῦ της δικαιώματος θέλει ἱδρυθῇ Κεντρικὴ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος» ἀποκλούουσα τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος τῆς ἐκδόσεως τραπεζικῶν γραμματίων καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, καὶ θέλει καταρτισθῇ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς, οὗ αἱ διατάξεις δύνανται νὰ παρεκκλίνωσι τοῦ κοινοῦ περὶ ἀνωνύμων ἑταιριῶν δικαίου.

3) Νὰ συστήσῃ ἰδίαν Γεωργικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος διὰ συμβάσεως μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, καὶ ἐνδεχομένως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων ἢ καὶ ἄλλων Τραπεζῶν. Σκοπὸς τῆς Γεωργικῆς Τραπέζης θέλει εἶσθαι κυρίως ἡ ἐξυπηρέτησις τῆς Γεωργικῆς πίστεως πάσης μορφῆς καὶ ἡ ἐκκαθάρισις ὅλων τῶν δοσοληψιῶν τῶν πτωχευσασῶν ἐκ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν καὶ προσφύγων.

4) Κυρώσῃ τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον σύμβασιν περὶ συνάψεως δανείου, τὴν κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον σύμβασιν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τὸ καταστατικὸν τῆς «Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος», ὡς καὶ τὸ καταστατικὸν τῆς Γεωργικῆς Τραπέζης» καὶ αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν σύναψιν αὐτῆς συμβάσεως καθὼς καὶ τὰς διατάξεις περὶ συγχωνεύσεως εἰς τὴν Γεωργικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος τῶν τοπικῶν Γεωργικῶν Τραπεζῶν, τοῦ Ταμείου Ἐποικισμοῦ, ὡς καὶ παντὸς ἄλλου συναφοῦς ὀργανισμοῦ.

5) Ἡ τε σύμβασις μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τὸ καταστατικὸν τῆς «Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» καὶ τὰ κυρώσοντα αὐτὰ Νομοθετικὰ Διατάγματα θὰ περιλάβωσι πᾶσαν διάταξιν ἀναγκαίαν ἢ σκόπιμον πρὸς πραγματοποίησιν τῆς σταθεροποιήσεως τοῦ νομίσματος, πρὸς σύστασιν, ὀργάνωσιν, διοίκησιν καὶ λειτουργίαν τῆς «Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» πρὸς καθορισμὸν τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων αὐτῆς καὶ πρὸς διαρρύθμισιν τῶν σχέσεων τῆς Ἐθν. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τὴν «Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος» καὶ ἀμφοτέρων τούτων πρὸς τὸ Δημόσιον.

Ἰδίᾳ δὲ θὰ περιληφθῶσι διατάξεις προβλέπουσαι:

α') Περὶ τῆς ἐνάρξεως διαρκείας καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀνακλήσεως τοῦ ἐκδοτικοῦ δικαιώματος τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

β') Περὶ τῶν ὅρων, ὑφ' οὓς ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀσκοῦσα τὴν γεωργικὴν πίστιν καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἱδρύσεως τῆς Γεωργικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς μετὰ τὴν λειτουργίαν τῆς τελευταίας θὰ διαθέτῃ διὰ ταύτης κεφάλαια πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς γεωργικῆς πίστεως, κατὰ τὴν ἱδρυσιν τῆς ὁποίας ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος θὰ συμπράξῃ μετὰ τοῦ Κράτους.

γ') Περὶ τῆς διατηρήσεως ἐν ἰσχύϊ, τροποποιήσεως, μεταβιβάσεως εἰς τὴν «Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος» ἢ καταργήσεως τῶν μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὑφισταμένων συμβάσεων ἢ νόμων ἀφορώντων τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

δ') Περὶ τοῦ τρόπου τῆς περαιτέρω ἀποσβέσεως τῶν ἀπομενόντων ἐπ' ἀναγκαστικῇ κυκλοφορίᾳ καὶ ἄλλων κυμαινομένων χρεῶν τοῦ Δημοσίου πρὸς ἀμφοτέρας τὰς Τραπέζας.

ε') Περὶ τῶν χορηγητέων φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν εἰς τὴν «Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος» καὶ εἰς τὰ μερίσματα αὐτῆς εἴτε ταῦτα διανέμονται ἀμέσως εἰς μετόχους τῆς Τραπέζης, εἴτε διανέμονται εἰς μετόχους ἄλλων Ἑταιρειῶν ὡς κέρδη αὐτῶν ἐκ τῆς κατοχῆς μετοχῶν τῆς «Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος».

Ϛ') Περὶ τροποποιήσεως τῶν κειμένων διατάξεων περὶ κινήσεως ἐν γένει τῶν κεφαλαίων τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν αὐτοῦ.

Θὰ ρυθμισθῶσιν ἐπίσης πᾶσαι αἱ ἀναγκαῖαι λεπτομέρειαι καὶ εἰδικώτερον τὰ ἀκόλουθα θέματα:

1) Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ ἐφεξῆς ἀσκοῦσα πάσας τὰς λοιπὰς ὑπὸ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος καταστατικοῦ αὐτῆς νόμων ἢ συμβάσεων ὁριζομένας ἐργασίας.

2) Τὰ ὑπὸ τῆς «Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» ἐκδιδόμενα τραπεζικὰ γραμμάτια, ὡς καὶ τὰ γραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἅτινα θὰ κυκλοφορῶσιν ἐφ' ὡρισμένον χρόνον ὡς ἐκδιδόμενα παρὰ τῆς «Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» κατὰ τὸ Καταστατικὸν αὐτῆς, θὰ κυκλοφορῶσιν ὡς νόμιμα χρήματα ἐντὸς τῆς Ἐπικρατείας, θὰ γίνωνται τοιοῦτοι δεκτὰ παράτε τοῦ Δημοσίου καὶ παντὸς νομικοῦ ἢ φυσικοῦ προσώπου ὡς νόμιμον μέσον ἐξοφλήσεως ὑποχρεώσεων ἐπὶ τῇ ἀναγραφομένῃ ὀνομαστικῇ ἀξίᾳ κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ Καταστατικῷ ὁριζομένα.

3) «Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος» θὰ ἔχῃ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τηρῇ κάλυμμα χρυσῆς βάσεως, οὐχὶ ἔλασσον τῶν 40 0/0 τοῦ ποσοῦ τῶν κυκλοφορούντων τραπεζικῶν γραμματίων αὐτῆς καὶ τῶν ὑποχρεώσεων ὄψεως. Αἱ ἀξίαι, ἐξ ὧν δύναται ν' ἀπαρτίζεται τὸ κάλυμμα τοῦτο, ὁρισθήσονται ἐν τῷ Καταστατικῷ τῆς Τραπέζης.

Ἐν τῷ καταστατικῷ θέλουσιν ὁρισθῇ ἐπίσης οἱ ὅροι, ὑφ' οὓς ἐπιτρέπεται παρέκκλισις ἀπὸ τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου καὶ αἱ κυρώσεις αὐτῆς.

4) Κύριος σκοπὸς τῆς «Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» θὰ εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τῆς σταθερότητος τῆς εἰς χρυσὸν ἀξίας τῶν γραμματίων αὐτῆς. Πρὸς τοῦτο, θὰ ρυθμίζῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῆς τὴν κυκλοφορίαν καὶ τὴν πίστιν ἐν Ἑλλάδι.

5) Ἡ τιμὴ σταθεροποιήσεως ὁρισθήσεται διὰ Διατάγματος, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

6) Πᾶσα Τράπεζα ἐπελοῦσα ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι θὰ ἔχῃ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀποστέλλῃ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν μηνιαίαν κατάστασιν περιλαμβάνουσαν ἐν συνόλῳ τὰ στοιχεῖα ἅτινα ὁρισθήσονται διὰ Διατάγματος.

Ἡ κατάστασις αὕτη θὰ ἀποστέλλεται τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ μηνὸς εἰς ὃν ἀναφέρεται.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ συγκροτήσεως τοῦ κατὰ τὸ σύνταγμα ἀνωτάτου διαστικοῦ συμβουλίου ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δηλοῖ ὅτι ἀποδέχεται πάσας τὰς τροποποιήσεις τὰς ἐπενεχθείσας ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. ***Κ. Καλκάνης*** λέγει ὅτι ἂν ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποτελέσῃ μέλος τοῦ συμβουλίου, πρέπει νὰ ἀπαραιτήτως νὰ εἶναι μέλος καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ὁ κ. ***Σ. Σωτηριάδης*** λέγει ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ὀρθόν.

Ὁ κ. ***Κ. Καλκάνης*** λέγει ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ὁμιλήσῃ διὰ μακρῶν ἵνα ὑποστηρίξῃ τὰς ἰδέας του.

Ἀναβάλλεται κατόπιν τούτου ἡ περαιτέρω περὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως τὸ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ. δι' ὧν ἐκυρώθησαν αἱ ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1926 συμβάσεις μετὰ γερμανικῶν ἐργοστασίων αὐτοκινήτων Χάνσα Λόϋδ κλπ.

Συνανέσει εἴτα τῆς Βουλῆς λύεται ἡ συνεδρίας ὥρα 7ῃ πρωϊνῇ δι' τὴν 6 μ. μ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Λαΐλιος
Θ. Τσιριμῶκος

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'

Τῆς 26 Αὐγούστου 1927

Ὥρᾳ 7. μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀνακοινοῖ δι' ἐγγράφου του ὅτι ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῷ ἀνέθηκε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἐφ' ὅσον χρόνον θέλει διαρκέσῃ ἡ ἀπουσία τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἀνακοινοῦνται εἶτα τὰ ἑξῆς:

Ἐπιτροπὴ Μουσουλμάνων Γουμενίτσης παρακαλεῖ ὅπως διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ προσελεύσεως τῶν κλάσεων 1924 καὶ 1925 θεωρουμένων ὡς ἐφέδρων ἀγυμνάστων καὶ ἀπαλλαγῶσι παντὸς ἀντισηκώματος.

Ὁ Πρόεδρος Κοινότητος Βουτιάνων αἰτεῖ τὴν μετάθεσιν ἐκεῖσε τοῦ δημοδιδασκάλου Ι. Κωστάκη ὡς ἀνιπάνου.

Ἐφοπλισταὶ ποταμοπλοίων κάτοικοι Βραΐλας αἰτοῦσιν ἀποζημίωσιν δι' ἐπίταξιν ἀτμοπλοίων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου.

Συνιδιοκτῆται χωρίου Σμοκόβου παραπονοῦνται δι' ὑπερβασίας καὶ δι' ἀθέμιτα μέσα τοῦ ἀναδόχου ἐκμεταλλεύσεως λουτρῶν.

Κάτοικοι Τσαγγαράδος παρακαλοῦν ματαιωθῇ προκηρυχθεῖσα δημοπρασία ὑλοτομίας 150.000 ὁκάδων ξυλανθράκων.

Ὁ Σύλλογος ἐφέδρων ὁπλιτῶν τέως δήμου Φοίνικος δι' ὑπομνήματος παρακαλεῖ νὰ τροποποιηθῇ ὁ νόμος 3345 περὶ ἐφεδρικοῦ ταμείου κλπ.

Ὁ ἐμπορικὸς σύλλογος Καρδίτσης παρακαλεῖ ὅπως διαταχθῇ ἡ κατάργησις τοῦ ὑπὲρ τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου ἐκ τῶν σιτηρῶν κλπ. εἰκοσαλέπτου.

Ὁ Σύνδεσμος ἐμπόρων ἐλαιολάδων Μυτιλήνης ἐπικαλεῖται ἐπέμβασιν διὰ διακανονισμὸν φορολογικοῦ νομοσχεδίου ἐλαίου κλπ.

Κάτοικοι Μηθύμνης διαμαρτύρονται διὰ τὴν διάταξιν τὴν περιορίζουσαν τὴν θήραν.

Ἐπιτροπὴ Θεσσαλονίκης καὶ ὁμοσπονδία ἐπαγγελματιῶν Μεσολογγίου αἰτοῦσιν ἀναστολὴν ἐφαρμογῆς ἐνοικιοστασίου.

Πρόεδροι Κοινότητος Ἀπολπάνης Λευκάδος καὶ Βουκέρας παρακαλοῦν νὰ ἀποκρουσθοῦν ἐνδεχόμεναι ἐνέργειαι ἐγθρῶν ἐλαιοπαραγωγῆς.

Οἱ ὑπάλληλοι τῶν ἐν Λαυρείῳ μεταλλουργείων ζητοῦσι τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου 2112 τοῦ 1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ Σύλλογος πολυτέκνων γονέων Ἁγκραπίου καὶ Περιχώρων Ἀθηνῶν ὑποβάλλει διάφορα προστατευτικὰ μέτρα ὑπὲρ τῶν πολυτέκνων πρὸς κύρωσιν.

Ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου τῆς Ἑλλάδος ποιεῖται ἔκκλησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν περὶ τῆς μὴ περικοπῆς τῆς συντάξεως θυμάτων πολέμου.

Ὁ Σύνδεσμος πτυχιούχων οἰκονομικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιστημῶν ὑποβάλλει ὑπόμνημα περὶ ψηφίσεως τοῦ εἰς τὴν βουλὴν κατατεθέντος τὴν 1ην Ἰουνίου ἐ. ἔ. νομοσχεδίου περὶ εἰσαγωγῆς πτυχιούχων τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιστημῶν ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Ἐφοριακοῦ Ἐλεγκτοῦ Α'.

Ὁ Βουλευτὴς κ. Γ. Ἀθανασιάδης Νόβας καταθέτει διαμαρτυρίαν τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου Μεσολογγίου καὶ ὅλων τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῆς πόλεως διὰ τὴν φρικαλέαν κατάστασιν τῶν ἐκεῖ φυλακῶν.

Ὁ σύνδεσμος πολυτέκνων γονέων Ρεθύμνης ὑποβάλλει δι' ὑπομνήματος διάφορα αἰτήματα παρακαλῶν τὴν Σ. Βουλὴν ὅπως κυρώσῃ ταῦτα διὰ νόμου πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκογενειακῆς εὐτεκνίας ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πατρίδος.

Ὁ Σύλλογος περιπτερούχων ἀναπήρων πολέμου Ἀθηνῶν ὑποβάλλει διάφορα αἰτήματα ἀφορῶντα τὴν διατήρησιν τῶν περιπτέρων καὶ διαμαρτύρεται διὰ μελετωμένην περικοπὴν συντάξεως θυμάτων πολέμου.

Ἡ ἀντικομμουνιστικὴ ἑλληνικὴ ὀργάνωσις αἰτεῖται τὴν σύλληψιν καὶ ἀπέλασιν τοῦ βουλευτοῦ Κωνσταντινίδου, αἱρομένης τῆς βουλευτικῆς ἀσυλίας.

Ὁ κ. Π. Γουνελᾶς κάτοικος τοῦ δήμου Λαγίας αἰτεῖ ὅπως τῷ παρασχεθῇ βοήθημα πρὸς ἐπανόρθωσιν ἀτυχήματος συνεπείᾳ σεισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Θεσ)νίκης τηλεγραφεῖ ὅτι διάδοσις ἐφημερίδων περὶ μελετωμένης ἀπολύσεως αἱρετοῦ νομίμου Δημάρχου Θεσ)νίκης πλήττει θανασίμως λαϊκὴν κυριαρχίαν.

Ὁ Σύλλογος γεωργοκτηματιῶν τῆς ἐπαρχίας Ἄργους παρακαλεῖ ἄμεσον κατάργησιν φορολογίας γεωργικῶν προϊόντων καὶ καθιέρωσιν ἀτελείας γεωργικῶν εἰδῶν ἐργαλείων καὶ λοιπά.

Ὁ Σύλλογος ἀλευρεμπόρων Θεσ)νίκης αἰτεῖ κατάργησιν μονοπωλίσεως σίτου, ἀλεύρου ἄρτου κλπ.

Τὸ ἐργατικὸν κέντρον Ἀθηνῶν παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἵδρυσιν σανατορίου εἰς Πάρνηθα πρὸς θεραπείαν τῶν ἐκ φυματιώσεως παθόντων ἀναπήρων.

Ἐπαγγελματικαὶ καὶ ἐργατικαὶ τάξεις Πειραιῶς ὑποβάλλουν ψήφισμα διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν κατὰ τῆς ἑταιρείας Οὔλεν λόγῳ τῆς παροχῆς ἐλαχίστου ποσοῦ ὕδατος κλπ.

Οἱ ἐν ἀποστρατείᾳ ἀξιωματικοὶ οἱ κ.κ. Β. Μπαριάμης, Θ. Καταπόδης καὶ Λάνδος ὑποβάλλουν ὑπόμνημα περὶ τῆς παραμονῆς αὐτῶν εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ φρουρίου Κερκύρας οἰκίας εἰς ἃς παραμένουν μέχρι σήμερον.

Ἡ γενικὴ ἕνωσις ἀναπήρων πολέμου Ἀττικῆς παρακαλεῖ ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐγκρίνῃ τὴν ἀπαιτουμένην πίστωσιν πρὸς ἀνέγερσιν στρατιωτικοῦ σανατορίου Πάρνηθος.

Ὁ κ. ***Γ. Καντιάνης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους.

Ὁ κ. ***Δ. Δούκας*** καταθέτει ὑπόμνημα ἀκτημόνων κατοίκων Λιδονοχωρίου περὶ παροχῆς αὐτοῖς περισσοτέρων κτημάτων πρὸς ἐπανόρθωσιν γενομένου ἀδικήματος.

Ὁ κ. ***Φ. Μοσχούλας*** καταθέτει ἔγγραφον διαμαρτυρίαν κτηματικῆς ἀδελφότητος Καλαμῶν κατὰ δημοτικῆς φορολογίας ἐπὶ ἀκαθαρίστου προσόδου καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα πρὸς ἄρσιν τῶν δικαίων παραπόνων τῶν οὕτω ἐπιβαρυνομένων κτήματιῶν.

Ἐπίσης καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ προέδρου τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Φιλιατρῶν ἐπικαλουμένων τὴν προσοχὴν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας διὰ τὸ ζήτημα τὸ ἀπὸ πολλοῦ ἐκκρεμοῦν τῆς κατασκευῆς σιδηροδρόμου Κυπαρισσίας—Φυλιατρῶν—Κορίνθου—Γαργαλιάνων.

Ὁ κ. ***Μ. Κύρκος*** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου περὶ κυρώσεως τοῦΔ. «περὶ ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως»

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** παρακαλεῖ ὅπως κληθῇ ὁ μετὰ τὸν παραιτηθέντα βουλευτὴν κ. Θ. Ἀνδρεάδην ἐρχόμενος κατὰ σειρὰν βουλευτὴς ὅπως ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του

Ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης*** συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Πρόεδρον ὅπως δώσῃ αὐστηροτάτας διαταγὰς ἵνα παύσουν εἰσερχόμενα εἰς τὴν Βουλὴν ἄτομα ξένα πρὸς αὐτήν, πρὸς τήρησιν τῆς ὀφειλομένης τάξεως καὶ εὐπρεπείας.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Συγκοινωνίας διὰ τοὺς ἐλεεινοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐργάζονται οἱ ἐργάται τῆς Οὔλεν ἐντὸς τῆς σήραγγος. Παρακαλεῖ δ' ἐν τέλει νὰ προκομισθῇ κατάστασις τῶν τραυματισθέντων καὶ φονευθέντων καὶ τίνα μέτρα ἐλήφθησαν.

Ν. Βελέντζας. (Ὑπουργὸς Ἐθν. Οἰκονομίας) Τοιαῦτά τινα ἀτυχήματα δὲν περιῆλθον μέχρι σήμερον εἰς γνῶσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου. Παρὰ τοῦ προκατόχου μου ἔχει σχετικῶς ὑποβληθῇ νομοσχέδιον, ὅπερ καλὸν θὰ ἦτο νὰ συμπεριελαμβάνετο εἰς τὴν ἐξουσιοδότησιν, ἵνα θεσπισθῇ διὰ Ν. Δ.

Ἐπίσης παρακαλεῖ νὰ σταλοῦν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀντίγραφα τῶν λεχθέντων παρὰ τοῦ κ. βουλευτοῦ διὰ νὰ ἐξακριβωθοῦν τὰ ἀνωτέρω ἀτυχήματα.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας.

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς διώξεως τῶν βουλευτῶν Γ. Παπανικολάου καὶ Δ. Σολάν.

Ὁ κ. ***Γ. Παπανικολάου*** λέγει ὅτι ἡ σύλληψις τῶν ἀνωτέρω βουλευτῶν εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὴν ὅλην οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις καταδιώκει καὶ πιέζει πάντα ἐργάτην καὶ ἰδίως τοὺς καπνεργάτας. Συνεχίζων ἀναφέρει τὰ τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ καπνεργατικῶν σκηνῶν, αἱ ὁποῖαι προεκλήθησαν ἀπὸ τὴν συνέχειαν τοῦ λὸκ-ἄουτ καὶ ὀφείλονται εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν ἀρχῶν κατὰ τοῦ ἐργατικοῦ κέντρου καὶ τὴν στρατιωτικὴν αὐτοῦ κατάληψιν. Ἐγώ, λέγει, δὲν παριστάμην εἰς τὰς σκηνάς, μεταβαίνων δὲ τὴν ἐπαύριον διὰ νὰ ἐπιδώσω ψήφισμα εἰς τὸ Διοικητήριον, συνελήφθην, ὅπως συνελήφθησαν καὶ ἄλλοι ἐργάται, χωρὶς νὰ εἶναι ὅλοι καπνεργάται, καὶ κατηγοροῦμαι ὡς ἠθικὸς αὐτουργὸς τῶν σκηνῶν, ὅπως καὶ ἄλλοτε, ἐνῷ ἤμην ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας, κατηγορήθην διὰ τὰς σκηνάς, αἵτινες εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἐργάτου Καραμπίλ. Διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἡ ἀνάκρισις δὲν εὗρε στοιχεῖα. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ εἰς τὴν προκύψασαν κατηγορίαν. Εἶχον ὁμιλήσει πρὸ τῆς κατηγορουμένης πράξεως ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ὅταν, μεσολαβησάσῶν τῶν σκηνῶν, μετέβην εἰς τὴν Θεσσαλονίκην συνελήφθην ὡς ὑπαίτιος αὐτῶν. Καὶ ἐρωτῶ, ἂν μετέβην εἰς τὸν σύλλογόν μου καὶ ὡμίλησα διὰ τὰ συμφέροντα τῆς τάξεώς μου εἶναι ἀδίκημα;

Π. Μαζαράκης. Οὐδεὶς σᾶς ἀπηγόρευσε νὰ ὁμιλῆτε διὰ τὰ ἐργατικά σας συμφέροντα. Ἂν ὁμιλῆτε ὅμως περὶ αὐτονομήσεως τῆς Μακεδονίας, εἶσθε ἀνάξιος νὰ εἶσθε βουλευτὴς τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς.

Γ. Παπανικολάου. Δὲν κατηγοροῦμαι διὰ τὸ τοιοῦτον. Συνεχίζων, λέγει ὅτι εἶνε κομμουνιστὴς εἰς τὰς ἰδέας καὶ ὅτι ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς βιαίας ἀνατροπῆς τοῦ κοινωνικοῦ ἀστικοῦ συστήματος, ἀλλὰ τοῦτο οὐδεὶς νόμος τὸ θεωρεῖ ἀδίκημα καὶ οὐδὲν μέτρον καταδιωκτικὸν θὰ δυνηθῇ νὰ πνίξῃ τὰς ἰδέας αὐτοῦ καὶ τῶν ὁμοφρόνων του.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης*** λέγει ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν Φιλελευθέρων, ὁμιλῶν σήμερον τὴν πρωΐαν περὶ τῶν τελευταίων κομμουνιστικῶν φαινομένων, ἐτόνισεν ὅτι ὁ κίνδυνος δὲν φαίνεται παρουσιάζων καμμίαν σοβαρότητα. Ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι ζῶμεν ἐν Μακεδονίᾳ γνωρίζομεν ὅτι ἄνευ ὁμαδικῆς δράσεως τῆς ἀστικῆς τάξεως δύσκολα αὕτη θὰ δυνηθῇ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀποτελοῦσα τὴν κρατοῦσαν τάξιν. Δι' αὐτὸ καὶ εἰς πόλεις καὶ εἰς Κοινότητας τῆς Μακεδονίας ἔχομεν αἱρετὰ κομμουνιστικὰ ὄργανα. Ὁ κίνδυνος συνεπῶς τῆς διαταραχῆς τῆς κοινωνίας ὑφίσταται, καὶ ὑφίσταται σοβαρός εἰς τὰ βόρεια μέρη τοῦ Κράτους μας. Ἡμεῖς, σχετικῶς μὲ τὴν δρᾶσιν τῶν ἀστικῶν Κυβερνήσεων πρὸς ἀντίδρασιν κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ, ἐπιστεύσαμεν καὶ πιστεύομεν ὅτι μόνον δι' ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν τῶν πασχουσῶν τάξεων θὰ ἀτονήσῃ ὁ κίνδυνος περὶ οὗ ὡμίλησα. Τὰ νίκας κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ μέχρις ὥρας τὸ Κράτος ἀντεμετώπισεν ἢ διὰ τοῦ στρατοῦ ἢ διὰ μέτρων βιαίων. Διαφωνοῦμεν πρὸς τὴν τακτικὴν ταύτην ὡς καὶ πρὸς τὴν ὑποτίμησιν τοῦ κινδύνου, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον οὗτος δὲν ἐδηλοῦτο ὡς φυσιολογικὴ εὐσυνείδητος κομμουνιστικὴ κίνησις, ἀφοῦ εἰς τὰς μεγάλας πόλεις ὡς τὸν Πειραιᾶ, ὅστις εἶναι πραγματικὴ ἐργατούπολις, ἐλάχιστοι εἶναι οἱ κομμουνισταί. Σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῆς καταδιώξεως τῶν κομμουνιστῶν βουλευτῶν τοῦτο ὀφείλομεν νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι δὲν εἶνε ζήτημα θεωριῶν ἀλλὰ συνειδήσεως καὶ ἀναγνωρίσεως τῆς πραγματικότητος τῆς καταστάσεως καὶ ἀντιθέτως τότε δὲν πρέπει νὰ μένουν εἰς τὰς φυλακὰς ἑκατοντάδες πτωχῶν ἐργατῶν καὶ νὰ μὴ εἰσέλθουν εἰς αὐτάς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν θεωριῶν τῶν νομομαθῶν, οἱ ἀρχικοὶ καὶ πρωταίτιοι τῶν στάσεων. Ἐγώ, ἐπιλέγει, μηδέποτε συμφωνήσας εἰς διώξεις οὔτε καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν θὰ ψηφίσω ὑπὲρ τῆς δεισιζούσης τῶν κομμουνιστῶν βουλευτῶν, διότι πρωτεῦον μέτρον θεωρῶ νὰ ληφθῇ ἀληθὴς καὶ συστηματικὴ πρόνοια πρὸς περιστολὴν τῆς ἀνεργίας.

Ν. Βελέντζας (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας). Ζητοῦμεν ἤδη ἐξουσιοδότησιν διὰ τὴν λῆψιν μέτρων διὰ τὴν ἀνεργίαν, τὰ ὁποῖα εἶναι συνέχεια τῆς ληφθείσης προνοίας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρέχοντος ἔτους περὶ παροχῆς βοηθήματος εἰς τὸ καπνεργατικὸν ταμεῖον.

Α. Θεολογίτης. Ἐγὼ δὲν εἶμαι σύμφωνος περὶ τῆς τοιαύτης ἐξουσιοδοτήσεως. Διότι θέλω διεξονύχισιν τῆς συζητήσεως καὶ βάσανον τῶν μέτρων αὐτῶν, διὰ νὰ ἀποκρυσταλλώνουν πραγματικὴν πρόνοιαν πρὸς περιστολὴν τῆς ἀνεργίας, διὰ τῆς ἱκανοποιήσεως ἐγκαίρως τῶν ἀναγκῶν ὅλων τῶν λαϊκῶν τάξεων, αἱ ὁποῖαι πάσχουν.

Ὁ κ. ***Α. Παπανάστασίου*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Λέγει ὅτι ὁ κ. Θεολογίτης ἔθεσε τὸ ζήτημα εἰς τὴν θέσιν του διότι ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ κομμουνιστικοῦ κινδύνου δὲν δύναται νὰ ᾖ ἐπιτυχής, ἐφόσον δὲν ἱκανοποιοῦνται αἱ δίκαιαι ἀνάγκαι τῶν πασχουσῶν λαϊκῶν μαζῶν. Πάντως ὀφείλει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ ἐφαρμοσθῇ κανὲν ἐξαιρετικὸν δίκαιον κατὰ τῆς πολιτικῆς δράσεως οἱασδήποτε πολιτικῆς ἀποχρώσεως καὶ συνεπῶς ἡ ἄρσις τῆς διώξεως βουλευτῶν, ἐφόσον συνετελέσθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω ἐξαιρετικοῦ κανόνος, εἶναι ἐπιδεδλημένη.

Ὁ κ. ***Σ. Μάξιμος*** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα θὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ ἀπόψεως δικαίου ἂν πρέπῃ νὰ καταδιώκεται ἕνας βουλευτὴς διότι ἐνεργεῖ συμφώνως μὲ τὰς ἰδέας του καὶ τὸ πολιτικόν του πρόγραμμα, καὶ τὰς ἐντολὰς τὰς ὁποίας ἔλαβε παρὰ τῶν ἐκλογέων του καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πλαισίου τῶν δικαιωμάτων τὰ ὁποῖα τοῦ παρέχει τὸ Σύνταγμα. Ἐνδιαφερόμεθα συνεπῶς διὰ τὸν χαρακτῆρα, ὃν ἐν προκειμένῳ θὰ ἔχῃ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς, ἡ ὁποία ἠμπορεῖ κατὰ μέγα μέρος νὰ μὴ εἶναι καὶ ἐνσυνείδητος γνώμη ὅσων θὰ ψηφίσουν ὑπὲρ τῆς διώξεως. Συνεχίζων λέγει ὅτι οὐδὲν ἀπεργιακὸν κίνημα ἀποτελεῖ ἀδίκημα, ὅλα δὲ τὰ λεγόμενα εἶναι ζήτημα καταναλώσεως καὶ μόνον ὅπως ἔχουν οἱ ἐργοδόται δικαίωμα νὰ κάμουν λὸκ-ἄουτ, ἔχουν καὶ οἱ ἐργάται δικαίωμα νὰ ἀπεργοῦν, ἀμφότεροι παλαίοντες διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν οἰκονομικῶν των συμφερόντων. Ἐξ ἄλλου ποῦς ἠρνήθη τὸ δικαίωμα εἰς τὰ ἀστικὰ κόμματα νὰ βελτιώσουν τὴν θέσιν τοῦ ἐργάτου;

Ὁ κ. ***Α. Παπαδᾶτος*** ἐρωτᾷ τὸν κ. Μάξιμον ἂν πράγματι ἤκουσε καλῶς, ἐνῷ ὡμίλει ὁ κ. Μαζαράκης λέγων ὅτι πρόγραμμα τῶν κομμουνιστῶν εἶναι ἡ αὐτονόμησις τῆς Μακεδονίας ὁ κ. Μάξιμος ἀπήντησε ὅτι ἀκριβῶς ἀληθὲς εἶναι τοῦτο. Ἐπιθυμῶ λοιπόν, λέγει, νὰ δηλώσῃ ὁ κ. Μάξιμος καὶ ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Βουλῆς ἂν πράγματι τὸ κομμουνιστικὸν

κόμμα ἐπιδιώκῃ τοιοῦτόν τι, διότι εἶναι ζήτημα τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς καθὼς καὶ οἱ ἐργάται Ἕλληνες. Δὲν βλέπω πῶς κομμουνισταὶ ζητοῦν τὴν καλλιτέρευσιν τῆς θέσεως τοῦ ἐργάτου, διὰ προγραμμάτων αὐτονομήσεως ἐθνικῆς γῆς. Ἐκτός, λέγει, ἐὰν νομίζουν ὅτι μὲ τὴν αὐτονόμησιν τῆς Μακεδονίας θὰ καλλιτερεύσῃ ἡ θέσις τοῦ ἐργάτου. Ἕλληνες ἐργάται τοιαύτην προδοσίαν οὐδέποτε διενοήθησαν. Ὀφείλει λοιπὸν τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα νὰ τὸ δηλώσῃ ἀπερριφράστως ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, πολὺ περισσότερον δὲ σήμερον, ὁπότε πρόκειται νὰ κριθῇ ἡ καταδίωξις συναδέλφων, καὶ θὰ κρίνωμεν ἂν ὁ διωκόμενος κ. Σολὰν εἶναι ἔνοχος κοινοῦ ἐγκλήματος ἢ τοιούτου ἐσχάτης προδοσίας.

Σ. Μάξιμος. Σᾶς παραπέμπω περὶ τούτου εἰς ἄλλην ἀγόρευσίν μου. Ἀλλ' ἡ βελτίωσις τοῦ ἐργάτου δὲν εἶναι μόνον ἀντικείμενον τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, ὅπερ ἔχει ὡς σκοπόν του ἀντικειμενικὸν τὴν κατάκτησιν τῆς ἐξουσίας. Δὲν ἠμπορεῖ δὲ ἐξ ἄλλου ἡ ψῆφος ἡ συζητουμένη νὰ κανονισθῇ ἀπὸ τυχὸν δήλωσίν τινα ἡμῶν περὶ τοῦ κομμουνιστικοῦ προγράμματος.

Ὁ κ. ***Π. Μερλόπουλος*** διακόπτων παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν συζήτησιν ἐντὸς τοῦ θέματος, διότι τὰ λεχθέντα καὶ λεγόμενα δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν καὶ θέσιν μὲ τὴν αἴτησιν διώξεως.

Ὁ κ. ***Σ. Μάξιμος*** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ψηφίσασα ὑπὲρ τῆς διώξεως, οὔτε κἂν ἀνέγνωσε τὴν δικογραφίαν. Ὁ ἀγών, τονίζει, τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν καταδιωκομένων βουλευτῶν εἶναι πολιτικός. Εἶχον δὲ οὗτοι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προΐστανται τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ.

Σ. Οἰκονομίδης Ἐφωράθησαν ποτὲ ἀστικοὶ βουλευταὶ ἐπὶ κεφαλῆς ἀστικῶν τάξεων καὶ κινημάτων;

Σ. Μάξιμος. Ἡμεῖς ἔχομεν τὴν τακτικήν μας. Ἡ Κυβέρνησις ἐν προκειμένῳ, λέγει, συνέλαβεν ἐργάτας καὶ βουλευτὰς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἧτταν τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος καὶ δι' αὐτὸ πᾶσα ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τῆς διώξεως τῶν κομμουνιστῶν βουλευτῶν θὰ εἶναι ἀπόδειξις τῆς χρεωκοπίας καὶ καταπατήσεως τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν.

Γ. Καπουλίδης. Ἐτόνισα, λέγει, πρὸ τετραετίας εἰς τὸν κ. Τσίτσεριν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι χώρα μικροαστῶν, εἶναι μικροαστικὴ Δημοκρατία καὶ πᾶσα ἀπόπειρα τῶν Σοβιὲτ ἐν αὐτῇ θὰ εἶναι ματαιοπονία. Ἤδη πληροφοροῦμαι ὅτι εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ εἶναι ἐγγεγραμμένοι 20 χιλιάδες κομμουνισταί, ἐπίσης ὅτι τὸ Κεντρικὸν γραφεῖον τῆς κομμουνιστικῆς δράσεως ἐκ Βιέννης μετεφέρθη εἰς Θεσσαλονίκην. Καὶ ἤδη διερωτῶμαι ἂν εὑρίσκωμαι ὅπως ἄλλοτε ἐν τῇ Ἑλληνικῇ μικροαστικῇ Δημοκρατίᾳ. Τὰ πάντα βεβαίως εἶναι εὐεξήγητα καὶ τὰ πάντα ὀφείλονται εἰς τὰς δημιουργηθείσας οἰκονομικὰς συνθήκας. Ἡ ἀτόνησις τοῦ κομμουνισμοῦ μὲ δύο ὁδοὺς θὰ ἐπιτευχθῇ ἤ δηλαδὴ μὲ τὰς διώξεις καὶ βιαιότητας ἢ μὲ τὴν βελτίωσιν τοῦ βίου τῶν κοινωνικῶν μαζῶν. Ἀλλ' οἱ διωγμοὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Νέρωνος οὐδὲν ὠφέλησαν. Ἐκεῖνο ποὺ χρειάζεται εἶνε νὰ ἐκριζωθῇ ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ. Καὶ προτείνω τέσσαρα φάρμακα: 1) Τὴν πτῶσιν καὶ οὐχὶ τὴν σταθεροποίησιν τῆς λίρας. Διότι τότε α') θὰ παύσῃ ἡ στενότης τοῦ νομίσματος, β') θὰ πέσῃ ὁ τόκος, γ') θὰ ζωηρεύσῃ τὸ ἐμπόριον, δ') θὰ παύσῃ ἡ ἀνεργία ἄρα καὶ ὁ κομμουνισμός. 2) Τὴν ἄρσιν τοῦ σημερινοῦ Ἐνοικιοστασίου, 3) τὴν ἵδρυσιν εὐθηνῶν συνοικισμῶν μὲ τοκογρεωλυτικὴν ἐξόφλησιν μακροχρονίων, 4) τὴν ψήφισιν τοῦ Νόμου περὶ «ὁριζοντίου ἰδιοκτησίας» ἥτις θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς ὅλους μας εὐθηνὴν στέγασιν.

Οὕτω τὸ Κεφάλαιον θὰ γείνῃ Νεῖλος μὲ φράγματα, ἀρδεύων τὰ 6 ἑκατομ. Ἑλλήνων καὶ ὄχι μόνον τὰ θυλάκια 600.000 Ἑλλήνων, τοῦ 10 %ο τοῦ πληθυσμοῦ, τὸ ὁποῖον καλεῖται «Ἠθύνουσα Τάξις».

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Πρόεδρος. Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ζητήματος προσωπικοῦ ἡ ψηφοφορία θὰ ἐνεργηθῇ μυστικὴ διὰ σφαιριδίου.

Τοποθετηθεισῶν καὶ ἐπιθεωρηθεισῶν τῶν κάλπῶν καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ κ. κ. ***Α. Μάρκου*** καὶ ***Ζ. Βειτούρας*** καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτῶν ἐνεργεῖται ἡ ψηφοφορία, τοῦ γραμματέως ἐκφωνοῦντος τὰ ὀνόματα τῶν κ. κ. Βουλευτῶν. Περατωθείσης ταύτης καὶ γενομένης διαλογῆς προέκυψε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα.

Ἐπὶ τῆς διώξεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Παπανικολάου.

Ἐψηφοφόρησαν ἐν συνόλῳ 179.
Ἐψήφισαν εἰς τὸ ναὶ 97.
Ἐψήφισαν » » ὄχι 82.

Ἐπὶ τῆς διώξεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Δαυὶδ Σολάν.

Ἐψήφισαν εἰς τὸ ναὶ 101.
Ἐψήφισαν » » ὄχι 78.

Ἑπομένως ἐδόθη ὑπὸ τῆς ***Βουλῆς*** ἡ ἄδεια τῆς περαιτέρω διώξεως τῶν ἄνω βουλευτῶν.

Διακόπτεται μετὰ τοῦτο ἡ Συνεδρίασις ὥρα 9. 20' διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν 11.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρα 12 ἐπαναλαμβάνεται ἡ Συνεδρίασις.

Ἐπὶ τῆς ἐφ' ἅπαξ συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ συγκροτήσεως τοῦ κατὰ τὸ Σύνταγμα Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ κ. ***Κ. Καλκάνης*** λέγει ὅτι πρόκειται νὰ συγκροτηθῇ τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 96 τοῦ Συντάγματος. Τὸ δὲ σχέδιον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὑπέστη ὡρισμένας τροποποιήσεις ἐν τῇ ἐπιτροπῇ καὶ οὕτω τροποποιημένον εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν. Ἡ πρώτη τροποποίησις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἡ εἰσαγωγὴ ὡς μονίμου μέλους ἐν τῷ Ἀνωτάτῳ Δικαστικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου. Οὐδὲν θὰ εἶχον νὰ εἴπω ἐὰν τὰ 7 μέλη τοῦ Συμβουλίου ἐξελέγοντο διὰ κλήρου, ὡς εἶχε τὸ σχέδιον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν γίνεται φρονῶ ὅτι ἐκτὸς τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς μονίμου μέλους πρέπει νὰ ὁρισθῇ καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Πολλοὶ Βουλευταί. Εἴμεθα σύμφωνοι.

Κ. Καλκάνης. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον Δικαστικὸν Συμβούλιον τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἐκλέγεται διὰ κλήρου.

Θ Τουρκοβασίλης. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) Θὰ εἶναι ἀρτιώτερον ἐὰν μείνει ὡς ἔχει ἄνευ οὐδενὸς μονίμου μέλους. Ἐὰν ὅμως ἡ Βουλὴ θὰ ἤθελεν ὡς μόνιμον μέλος τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὡς μόνιμον δεύτερον μέλος θὰ ἔπρεπε νὰ καθορισθῇ καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ὁ κ. ***Κ. Καλκάνης*** συνεχίζων λέγει σχετικῶς πρὸς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν Ἀθήναις Ἐφέτας, ὅτι ἧττο ὀρθοτέρα ἡ ἄποψις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ περὶ μεταθέσεως αὐτῶν μετὰ τριετίαν. Διότι εἶναι μὲν ἐξ αὐτῶν καὶ ἱκανοὶ ἀλλὰ εἶναι καὶ ἄλλοι οἱ ὁποῖοι διὰ διαφόρων μέσων κατορθώνουν νὰ παραμένουν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τῶν μετατεθησομένων δικαστῶν γεννᾶται, λέγει, τὸ ζήτημα ἐὰν οὗτοι θὰ μετατίθενται κατ' ἀρχαιότητα ἢ κατ' ἐκλογήν.

Ὁ κ. ***Θ. Τουρκοβασίλης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι ἡ μετάθεσις τοῦ ἑνὸς τρίτου πρέπει νὰ γίνεται κατ' ἐκλογὴν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ κ. ***Κ. Καλκάνης*** φρονεῖ ὅτι ἡ μετάθεσις ἐξ Ἀθηνῶν τῶν συμπληρωσάντων μίαν τριετίαν πρέπει νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον. Ὡς πρὸς τὴν τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης δύναται νὰ καταλαμβάνῃ καὶ Ἐφέτης, λέγει ὅτι αὕτη εἶναι ὀρθή.

Ὁ κ. ***Π. Τσιτσεκλῆς*** λέγει ὅτι τρία εἶναι τὰ ζητήματα μὲ τὰ ὁποῖα ἀπησχολήθη ἰδικαιτέρως ἡ Ἐπιτροπή. Πρῶτον ἀπαλείφεται πᾶν μόνιμον μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου. Νομίζει ὅτι ἡ διατήρησις δύο μονίμων μελῶν τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι σκόπιμος. Τὸ δεύτερον σημεῖον εἶναι τὸ σχετικὸν πρὸς τὴν μετάθεσιν τοῦ ἑνὸς τρίτου τῶν ἐν Ἀθήναις ὑπηρετούντων Ἐφετῶν. Ὡς πρὸς τοῦτο δὲ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἀφεθῇ ἐλευθερία ἐκλογῆς εἰς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον. Τὸ τρίτον σημεῖον εἶναι ὁ ἀνακύψας μόνον παρ' ἡμῖν θεσμὸς ὅτι τὰς θέσεις Προέδρων τῶν Πρωτοδικῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Θεσσ/νίκῃ δύνανται νὰ καταλαμβάνουν καὶ Ἐφέται. Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ὁ θεσμὸς οὗτος ἀπέτυχε, διὰ τοῦτο δὲ ὡς Ὑπουργὸς κατήργησα, λέγει, αὐτόν. Δυστυχῶς ἡ ἐπελθοῦσα δικτακτορία τὸν ἐπανέφερεν. Τάσσεται ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** ἐρωτᾷ, διατὶ νὰ ἐπεκτείνεται αὐτὴ ἡ ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης πρὸς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον: διατὶ τὸ Συμβούλιον νὰ μὴ ἔχῃ μίαν εὐρείαν δικαιοδοσίαν ὅπως ἐκλέξῃ τοὺς καταλληλοτέρους;

Ὁ κ. ***Π. Τσιτσεκλῆς*** λέγει ὅτι θὰ εἶναι σύμφωνος ἐὰν γίνῃ γενικὸν τὸ μέτρον καὶ ὄχι μόνον διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Θεσσαλονίκην.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** λέγει ὅτι τὸ σημεῖον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς εἶναι τὸ ἀφορῶν τὸ ὑποχρεωτικὸν τῆς μεταθέσεως μετὰ μίαν τριετίαν. Φρονεῖ ὅτι αἱ μεταθέσεις αὗται πρέπει νὰ γίνωνται κατ' ἀρχαιότητα. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θ' ἀδικηθῶσιν οἱ δικασταὶ τῶν ἐπαρχιῶν. Ἐπίσης συνιστᾷ ὅπως γίνῃ ἀποδεκτὴ ἡ τροπολογία του ὅπως μὴ ὑπηρετῶσι δικασταὶ εἰς τὰς περιφερείας ἐξ ὧν κατάγονται.

Θ. Τουρκοβασίλης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Λέγει ὅτι δέχεται τὴν τροπολογίαν ταύτην ὡς πρὸς τοὺς πρωτοδίκας οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐφέτας.

Ὁ κ. ***Χ. Βοζίκης*** λέγει ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ διοικητικὴ περιφέρεια καὶ οὐχὶ ἡ δικαστική.

Ὁ κ. ***Σ. Σωτηριάδης.*** Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύνθεσιν τοῦ Συμβουλίου, λέγει ὅτι αὕτη ἔπρεπε νὰ γίνεται διὰ κληρώσεως καὶ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ μετέχῃ εἰς τὸ Συμβούλιον ὡς μόνιμον μέλος ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅστις θὰ παρεῖχε μίαν πρόσθετον ἐγγύησιν, ὥστε ἡ διοίκησις τῆς δικαιοσύνης νὰ μὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς τύχης. Ὁ Ἄρειος Πάγος περιλαμβάνει μέλη περιωπῆς, ἀλλὰ συγχρόνως περιλαμβάνει καὶ μέλη μὴ περιωπῆς, συνεπῶς πρέπει νὰ μείνῃ ἡ διάταξις ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ὡς πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου, λέγει ὅτι δύναται νὰ εἶναι πρόεδρος τοῦ δευτέρου συμβουλίου, οὕτως ὥστε νὰ ὑπάρξῃ πλήρης πεποίθησις εἰς τὸν πολίτην ὅτι ἡ δικαιοσύνη εἶναι ἀνεξάρτητος.

Ὁ κ. ***Σ. Οἰκονομίδης*** λέγει ὅτι ὁ θεσμὸς τῶν δικαστικῶν παρέδρων εἶνε τὸ θεμέλιον τῆς δικαιοσύνης, ὁ δὲ θεσμὸς τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου ἡ στέγη αὐτῆς.

Ὁ κ. ***Σ. Σωτηριάδης*** δεχόμενος τὴν γνώμην τοῦ κ. Οἰκονομίδου λέγει ὅτι πρέπει εἰς τὴν δικαιοσύνην νὰ ὑπάρχῃ ἓν σῶμα, ὃ νὰ ἐμπνέει τὴν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ.

Συνεχίζων λέγει τὸ Α. Δ. Σ. λαμβάνει ὑπ' ὄψει τὰς ἀνάγκας ὅλων τῶν δικαστηρίων, συνεπῶς ἡ μετάθεσις τῶν δικαστικῶν, τῶν ἐχόντων συμπληρώσει τριετῆ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, ὑπηρεσίαν πρέπει νὰ ἀφεθῇ εἰς τὸ αὐτό.

Τὸ ἴδιον ἐγένετο δεκτὸν διὰ τοὺς λειτουργοὺς τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα, ἐὰν εἰς τὰ πρωτοδικεῖα τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσ/νίκης πρέπει νὰ ὑπηρετοῦν καὶ ἐφέται λέγει ὅτι τὰ δικαστήρια ταῦτα ἀπαιτοῦν ὅλως ἐξαιρετικὴν μόρφωσιν, ἣν ἔχουν οἱ ἐφέται, ἄλλως τε τὸ Α. Δ. Σ. προκειμένου νὰ συμπληρώσῃ τὰς θέσεις τῶν προέδρων τῶν δικαστηρίων αὐτῶν, θὰ ἔχῃ ἕνα πολὺ μεγαλείτερον ἀριθμὸν ἐξ οὗ νὰ κάμῃ τὴν ἐκλογήν του.

Ὁ κ. ***Γ. Καντιάνης*** λέγει ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον εἶνε προϊὸν μακρᾶς μελέτης. Ἔχουσι δὲ καλῶς τεθῇ αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου καὶ δὴ τοῦ πρώτου ἄρθρου, ἐν ᾧ ἡ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς καταστρέφει τὸ νομοσχέδιον.

Ἀναλύων τὰς διατάξεις τοῦ πρώτου ἄρθρου καθ' ἃς δὲν ὑπάρχουν μόνιμα μέλη ἐν τῷ Α. Δ. Σ. ὑποστηρίζει ὅτι τὸ ἄρθρον πρέπει νὰ ψηφισθῇ ὡς ἔχει.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ἄρθρον περὶ μεταθέσεως, λέγει ὅτι καὶ τοῦτο καλῶς ἔχει. Ὡς πρὸς τὴν διάταξιν περὶ προέδρων Πρωτοδικῶν λέγει ὅτι ἐὰν εἰς τὰς θέσεις τοῦ προέδρου διορίζωνται ἐφέται καταργεῖται ἡ ἱεραρχία τῆς δικαιοσύνης. Καταλήγων λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔχει καλῶς καὶ πρέπει νὰ ψηφισθῇ ὡς ἔχει.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** λέγει ὅτι διὰ τῆς τοποθετήσεως ἐφετῶν εἰς τὰς θέσεις τῶν προέδρων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης μένουν δεσμευμέναι δύο θέσεις προέδρων καὶ καθυστερεῖ ἕνεκα τούτου ἡ προαγωγὴ δύο πρωτοδικῶν, μαρασμένου τοῦ ζήλου τῶν δικαστῶν ἐκείνων οἵτινες ἐκνεανικῶν χρόνων εἰσελθόντες εἰς τὴν διακονίαν τῆς δικαιοσύνης ἀποβλέπουν εἰς μίαν προαγωγήν.

Λ. Κουτσοπετόπουλος. Ἡ διάταξις εἶνε δυνητική. Δὲν τοὺς ἀποκλείομεν.

Μ. Μαντᾶς. Τὸ δυνητικὸν ἔγινεν πλέον ὁριστικὸν καὶ δι' αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῆς τοποθετήσεως ἐφετῶν πρέπει νὰ καταργηθῇ.

Σ. Ταλιαδοῦρος ἀναπτύσσει τροπολογίαν του ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 13, διὰ τῆς ὁποίας ἀκυροῦται ἡ γενομένη μετάθεσις ἑνὸς προέδρου πρωτοδικῶν διότι δὲν ὑπέκυψεν εἰς τὰς πιέσεις τῆς δικτατορίας ἵνα ἀποκλεισθῇ τῆς ἀνακρούσεως ὡς ὑποψηφίων ὁρισμένους πολιτευομένους. Φρονεῖ συνεπῶς ὅτι τὸ ἄρθρον 13 λαμβάνον πρόνοιαν περὶ τῶν μὴ ἐκτελεσθεισῶν μεταθέσεων δὲν ἔχει θέσιν, ἐφόσον δὲν συμπεριλάβῃ καὶ μίαν ἐκτελεσθεῖσαν τοιαύτην, ἥτις ἦτο καὶ τόσον ἄδικος.

Ὁ κ. ***Θ. Τουρκοβασίλης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι τὸ ἄρθρον 13 ἀκυροῖ μὴ ἐκτελεσθεῖσας μεταθέσεις, δὲν ἔχει δὲ δυσκολίαν νὰ δεχθῇ καὶ τὴν ἀπάλειψιν τῆς διατάξεως, ἥτις ταξινομεῖ μόνον μίαν ἐκκρεμότητα.

Ὁ κ. ***Β. Σαγιᾶς*** λέγει ὅτι μία ἢ δύο εἶνε αἱ γενόμεναι μεταθέσεις, αἵτινες ἐγένοντο ἀδίκως καὶ ἀδικαιολογήτως.

Ὁ κ. ***Σπ. Ταλιαδοῦρος*** καταλήγων ἀναγινώσκει τὴν τροπολογίαν του.

Ὁ κ. ***Α. Στρατηγόπουλος,*** ὡς πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9, τὴν τόσον ἐπικριθεῖσαν, λέγει ὅτι αὕτη δὲν εἶνε διάταξις τῆς δικτατορίας, ἀλλ' ἰσχύει ἀπὸ τοῦ 1917. ἐφαρμοσθεῖσα παρ' ὅλων τῶν Ὑπουργῶν.

Ὁ κ. ***Θ. Τουρκοβασίλης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) διακόπτων παρατηρεῖ ὅτι ὁ θεσμὸς αὐτὸς ἠτύχησε, διότι ἐνῷ ὑπάρχουν πρόεδροι ἱκανώτατοι, ἔχομεν ἐξ ἄλλου ὅλους τοὺς ἐφέτας, ἐπιδιώκοντας τὰς θέσεις τῶν Προέδρων Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

Ὁ κ. ***Α. Στρατηγόπουλος*** συνεχίζων λέγει ὅτι τὰ πρωτοδικεῖα Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ἔχουν ἀνάγκην δεξιωτέρας διευθύνσεως. Ἂν περιορισθῇ ἡ διάταξις ὡς τὴν θέλει ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἡ ἐκλογὴ πρὸς κατάληψιν τῶν θέσεων τούτων θὰ γίνῃ μεταξὺ 44 δικαστῶν, ἐνῷ ἀντιθέτως, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐφετῶν, ἡ ἐκλογὴ θὰ γίνῃ μεταξὺ 110. Τοὺς προέδρους τῶν πρωτοδικείων αὐτῶν θὰ τοὺς τοποθετήσῃ τὸ Α. Δ. Σ., εἰς τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθημεν τὴν διοίκησιν τῆς δικαιοσύνης.

Ὁ κ. ***Φ. Μοσχούλας*** λέγει ὅτι μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Τσιτσεκλῆ, ἐξ ἧς ἐγνώσθη ὅτι ἐγένετο τόσον μέγας ἀγὼν διὰ τὴν θέσιν τῶν προέδρων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ἀπεδείχθη ὅτι ἡ δικαιοσύνη δὲν ἵσταται εἰς τὸ ὕψος της. Εἶνε δὲ τῆς γνώμης ὅτι οἱ πρωτοδίκαι οὐχὶ εὐμενῶς βλέπουσι τὸν θεσμὸν τοῦτον καὶ ὅτι δι' αὐτοῦ δίδεται μία μομφὴ ἐπὶ τῶν προέδρων τῶν πρωτοδικῶν, οἵτινες δὲν θεωροῦνται ἱκανοὶ νὰ λάβουν τὴν θέσιν τῶν προέδρων τῶν δικαστηρίων τούτων. Ἄλλως τε καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀντιτίθεται εἰς τὴν διάταξιν ταύτην. Καταλήγων φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θὰ θελήσῃ νὰ ἐγκρίνῃ τὸν θεσμὸν τοῦτον.

Ὁ κ. ***Ν. Καμπάνης*** παρακαλεῖ ὅπως ληφθῇ μέριμνα ἐν

τῷ νομοσχεδίῳ καὶ περὶ τῶν δικαστικῶν τῶν ἀπεσπασμένων, δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ Σύνταγμα αἱ ἀποσπάσεις αὗται γίνονται ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ ὡς ἐτροποποιήθησαν τὰ ἄρθρα 1-7. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 ὁ κ. ***Ι. Μουντζουρίδης*** ὑποστηρίζει τροπολογίαν ὅπως καθιερωθῇ τὸ ὑποχρεωτικὸν τῆς μεταθέσεως τῶν δικαστῶν κατόπιν ὡρισμένης ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ὑπηρεσίας, διότι ὑπάρχουν εἰς πολλὰς ἐπαρχίας δικασταὶ ὑπηρετοῦντες ἐπὶ μίαν 20ετίαν, δὲν εἶναι δὲ δυνατὸν ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους νὰ ἀπονεμηθῇ δικαιοσύνη.

Ὁ κ. ***Ε. Βελλιανίτης*** ὑποστηρίζει ὡσαύτως τὴν τροπολογίαν ταύτην. (Θόρυβος).

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** παρατηρεῖ ὅτι ἂν οἱ κατὰ τοιοῦτον τρόπον συζητοῦντες δὲν σέβωνται τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ σώματος, τοὐλάχιστον ἂς ἀναλογισθοῦν ὅτι καταρρίπτουν τὸ κῦρος ὁλοκλήρου τοῦ δικηγορικοῦ κόσμου.

Ὁ κ. ***Θ. Τουρκοβασίλης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) Δέχεται ὅπως ἡ μετάθεσις καταστῇ ὑποχρεωτικὴ μετὰ μίαν πενταετίαν.

Ὁ κ. ***Β. Σαγιᾶς*** παρατηρεῖ ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅπως διὰ τοὺς Ἐφέτας τοὐλάχιστον μὴ ἰσχύῃ ὁ θεσμὸς τῆς ἐντοπιότητος. Φρονεῖ δὲ ὅτι ὡς ὅριον διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν μετάθεσιν πρέπει νὰ ὁρισθοῦν τὰ 10 ἔτη.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἐριστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς μήπως, περιοριζομένου ἔτι μᾶλλον τοῦ ὁρίου, δυσχερανθῇ εἰς τὸ μέλλον ἡ ἐξεύρεσις δικαστῶν.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 8 ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ ὅτι ὑπεβλήθη πρότασις περὶ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως. Καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ κ. κ. ***Σ. Κρεμεζῆς*** καὶ ***Μ. Μαντᾶς*** ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὁποίων ἄρχεται ἡ ψηφοφορία, τοῦ ζητήματος τεθέντος οὕτω: Οἱ δεχόμενοι τὸ ἄρθρον 9 λέγουσι ναί, οἱ δὲ μὴ δεχόμενοι αὐτὸ λέγουσιν ὄχι.

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς δικλογῆς προέκυψε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα. Ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ 115. Εἶπον ναὶ 55, εἶπον ὄχι 57 καὶ ἀνηνέχθησαν ψῆφοι 3 κατὰ τὸ παρατεθέμενον πρωτόκολλον.

Κ. Ἀγγελόπουλος		Η. Νικολαΐδης	
Ν. Ἀμηρᾶς	Ο	Γεώργ. Πεσματζόγλου	
Μιχ. Ἀργυρόπουλος		Α. Ἀγγελόπουλος	
Χαρ. Βοζίκης	Ν	Τ. Ἀναστασίου	Ο
Γ. Γεωργιάδης		Κ. Γκότσης	
Κ. Δεμερτζῆς	Ν	Κ. Γόντικας	
Α. Δουλγερίδης	Ο	Ἰωάν. Γιαννόπουλος	
Γ. Ἐμπειρῖκος	Ο	Α. Μάρκου	
Ἐμ. Ἐμμανουηλίδης		Ἀνδρ. Μιχαλακόπουλος	Ο
Ἰωάν. Καλογερᾶς	Ο	Δ. Μπούκουρας	Ν
Ν. Κρανιωτάκης	Ν	Σ. Πολυζωγόπουλος	
Χρ. Λαδᾶς	Ο	Β. Κανακάρης Ρούφος	
Θ. Νικολούδης	Ν	Βασίλ. Σαγιᾶς	
Γ. Μερκούρης		Ἀνδρ. Στεφανόπουλος	
Δ. Μπαμπάκος		Γ. Βορακάνης	
Ἰωάν. Ράλλης		Κ. Γεωργαντόπουλος	
Ἀντ. Στρατηγόπουλος	Ο	Γ. Ζερβός	
Π. Τσιτσεκλῆς		Α. Θεοδωρίδης	Ο
Γ. Ἀθανασιάδης		Κ. Κωνσταντινίδης	Ο
Γ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν	Α. Καμπριανίδης	Ο
Γ. Καλαντζόπουλος		Κ. Ὀρφανός	
Ι. Καναβός	Ο	Χ. Πανταζίδης	
Δ. Κατσάνος		Χ. Παπάζογλου	Ν
Γ. Καφαντάρης		Α. Παπαπαναγιώτου	
Ἰωάν. Νικολίτσας	Ο	Α. Χαΐνογλου	
Σπυρ. Τρικούπης	Ν	Β. Χατζηλίας	Ο
Γ. Τσακανίκας	Ο	Κ. Βλαχοθανάσης	
Ἰωάν. Τσιγκόλης	Ο	Ι. Βογιατζῆς	Ν
Α. Γρηγοριάδης		Θ. Καπαρᾶς	
Φ. Δημάδης		Σ. Οἰκονομίδης	Ο
Γ. Παπαπαράσχος	Ν	Θ. Παπαστρατῆς	Ο
Α. Χατζηγώτας	Ν	Η. Χατζηπάνος	Ν
Ἀπ. Ζούζουλας		Δ. Βαΐλτζος	
Σπυρ. Ἠλιόπουλος		Θ. Γοΰσκος	
Γ. Καρπετόπουλος	Ν	Ν. Κολυβᾶς	
Γ. Μηναΐος		Ἐρμ. Λούντζης	
Ι. Μουντζουρίδης	Ν	Ἀντ. Γαλανάκης	Ο
Π. Πετρίδης		Γ. Κοκκινάκης	Ο
Σπ. Στάης		Γ. Μαρῆς	
Π. Τσαλδάρης	Ν	Β. Μεϊμαράκης	Ν
Κ. Τσα δάρης		Ι. Περδικογιάννης	
Ἀθ. Χριστόπουλος		Κ. Πολυχρονάκης	
Ἠλίας Ἀποσκίτης		Γ. Φραγκουδάκης	
Θ. Γρηγορίου		Δημ. Ἀμπατζόπουλος	
Γ. Μπακόπουλος	Ν	Ι. Ι. Ἄμποτ	
Ν. Μπακόπουλος		Θ. Ἀνδρεάδης	
Δ. Πλαπούτας	Ν	Ἀλ. Βουτυρᾶς	
Θεόδ. Τουρκοβασίλης	Ν	Ζ. Βεντούρας	Ο
Α. Τροχάνης		Ν. Δαρβέρης	
Ν. Τριανταφυλλάκος		Δ. Εὐθυμιάδης	Ο
Σπυρ. Τσακόπουλος	Ν	Μ. Θεοδωρίδης	
Ν. Ἀνδρεαδάκης	Ο	Α. Ἰσσωνίδης	Ο
Ἰωάν. Κίνιας	Ν	Α. Κάκαβος	Π
Λουκ. Κουτσοπέταλος	Ο	Ι. Κανταντζόγλου	Ν
Μ. Μαντᾶς	Ν	Μ. Κῖρκος	
Γεώργ. Μικρὸς	Ν	Α. Κυβετὸς	
Γ. Χατζηγεωργίου	Ν	Μεντὲς Λιάο Μεσατζῆς	
Μ. Γούδας		Κ. Μουζενίδης	Ο
Ἀλ. Μελᾶς		Κ. Μιττάκος	Ο
Δ. Μπότσαρης		Ἀλ. Παπαναστασίου	Π
Ἀλ. Μυλωνᾶς		Γρ. Παπανικολάου	Ο
Σπυρ. Χασιώτης	Ν	Σταμ. Παπάζης	
Χ. Χρηστοβασίλης	Ν	Φ. Παπαγεωργίου	Ο
Ἀλκ. Λούλης		Ἰσαὰκ Ἀβραὰμ Σιακῆ	Ν
Γ. Ἐξηντάρης		Σολὰν Μπουχὰρ Δαυΐδ	
Αὔγ. Θεολογίτης	Ν	Γ. Χατζηγεωργίου	Ν
Σ. Καραγεώργης	Ο	Μ. Γούδας	
Στ. Νικολαΐδης		Ἀλ. Μελᾶς	
Α. Παπαδᾶτος		Δ. Μπότσαρης	
Ε. Σταυρίδης	Ο	Ἀλ. Μυλωνᾶς	
Ι. Τσονταρίδης	Ο	Σπυρ. Χασιώτης	Ν
Εὐθύμ. Βελλιανίτης	Ν	Χ. Χρηστοβασίλης	Ν
Δ. Ζερβὸς		Ἀλκ. Λούλης	
Ἰωάν. Θεοτόκης	Ν	Γ. Ἐξηντάρης	
Σπυρ. Παϊπέτης		Αὔγ. Θεολογίτης	Ν
Α. Πιέρρης	Ν	Σ. Καραγεώργης	Ο
Β. Ἀλεξᾶτος	Ν	Στ. Νικολαΐδης	
Ι. Μεταξᾶς	Π	Α. Παπαδᾶτος	
Κοσμ. Μπουρμπούλης		Ε. Σταυρίδης	Ο
Α. Φωκᾶς		Ι. Τσονταρίδης	Ο
Α. Ἀνδρεάδης		Εὐθύμ. Βελλιανίτης	Ν
Γ. Βαρβούτης	Ο	Δ. Ζερβὸς	
Α. Ζάχος		Ἰωάν. Θεοτόκης	Ν
Γ. Κακουλίδης	Ο	Σπυρ. Παϊπέτης	
Ν. Κουπαρούσος	Ο	Α. Πιέρρης	Ν
Γ. Μπούσιος		Β. Ἀλεξᾶτος	Ν
Π. Παπαδόπουλος		Ι. Μεταξᾶς	Π
Κωνστ. Ἀλαβᾶνος		Κοσμ. Μπουρμπούλης	
Δ. Βοκοτόπουλος		Α. Φωκᾶς	
Μ. Δερλερὲς	Ν	Α. Ἀνδρεάδης	
Κ. Ἐμπειρῖκος		Γ. Βαρβούτης	Ο
Π. Εὐριπαῖος	Ο	Α. Ζάχος	
Ν. Καμπάνης	Ν	Γ. Κακουλίδης	Ο
Ι. Καμπάνης		Ν. Κουπαρούσος	Ο
Περ. Μαζαράκης		Γ. Μπούσιος	
Κ. Ναυπλιώτης		Π. Παπαδόπουλος	
Θ. Βαρβιτσιώτης	Ν	Κωνστ. Ἀλαβᾶνος	
Ν. Δ. Κουμάνταρος		Δ. Βοκοτόπουλος	
Π. Παπαδᾶκος		Μ. Δερλερὲς	Ν
Δ. Πετρακᾶκος		Κ. Ἐμπειρῖκος	
Γ. Φικιώρης	Ν	Π. Εὐριπαῖος	Ο
Α. Ἀποστολίδης		Ν. Καμπάνης	Ν
Ε. Γκλαβάνης		Ι. Καμπάνης	
Α. Εὐφραιμίδης		Περ. Μαζαράκης	
Β. Ζησιάδης	Ν	Κ. Ναυπλιώτης	
Κωνστ. Θέος		Θ. Βαρβιτσιώτης	Ν
Ἀλ. Ἰωαννίδης		Ν. Δ. Κουμάνταρος	
Δ. Καζάκης		Π. Παπαδᾶκος	
Δ. Καρτάλης		Δ. Πετρακᾶκος	
Ἀνδρ Κόρακας		Γ. Φικιώρης	Ν
Σ. Μάξιμος		Α. Ἀποστολίδης	
Α. Μέρος		Ε. Γκλαβάνης	
Κ. Σπυρίδης		Α. Εὐφραιμίδης	
Γ. Κοθρῆς		Β. Ζησιάδης	Ν
Ρῶσσος Κούνδουρος		Κωνστ. Θέος	
Ε. Μοδάτσος	Ν	Ἀλ. Ἰωαννίδης	
Α. Γαληνὸς		Δ. Καζάκης	
Γ. Θεοδοσιάδης		Δ. Καρτάλης	
Γ. Καλδῆς	Ο	Ἀνδρ Κόρακας	
Β. Καραπαναγιώτης		Σ. Μάξιμος	
Σ. Κρητικᾶς		Α. Μέρος	
Γ. Λαζανᾶς		Κ. Σπυρίδης	
Μ. Λαΐλιος		Γ. Κοθρῆς	

Γ. Παπανδρέου		Α. Ἀργυρὶς	Ν
Δ. Σάλτας		Δ. Δούκας	Ν
Κ. Σῖμος		Α. Λαζαρίδης	
Η. Ἀντωναρόπουλος	Ν	Ν. Μανούσης	Ο
Γ. Καντιάνης	Ν	Ν. Τερζόγλου	
Α. Ἐμπ. Κουμουνδοῦρος		Δημ. Φλωριᾶς	Ο
Η. Μερλόπουλος		Π. Μπούμπουλης	
Λ. Μισυρλῆς		Κ. Πετσάλης	
Φ. Μοσχούλας	Ν	Χρ. Ἀλαμανῆς	Ο
Δ. Μπενάκης	Ο	Σ. Ἀλεξιάδης	Ν
Η. Μποῦτος	Ν	Περ. Ἀλεξανδρᾶς	Ο
Η. Σάκκης		Ἀδὰμ Ἔξαρχος	Ν
Ε. Φεσᾶς	Ν	Ε. Ζούκας	
Ἰωάν. Βατίστας		Γ. Σίδερης	
Η. Διαμαντόπουλος	Ο	Σ. Ταλιαδοῦρος	Ν
Ἐμ. Μαχαίρας	Ο	Σωτ. Χατζηγιάκης	
Γ. Προυκάκης	Ο	Φ. Χρηστοδῆμος	Ν
Γ. Σακαλῆς	Ο	Α. Ψάρρας	Ν
Σ. Συμεόνογλου	Ο	Ι. Μάνος	
Δ. Σκυλίτσης		Ἀθ. Μιασούλης	
Ἰωάν. Σπετσιώτης		Α. Σαχτούρης	
Γ. Στρίγκος		Ν. Βελέντζας	Ν
Σωτ. Σωτηριάδης		Σ. Γάτος	
Θ. Μαγκριώτης	Ν	Ἰωάν. Εὐταξίας	
Κ. Μαζαράκης		Σπυρ. Κρεμεζῆς	Ο
Γρ. Τηλκίδης		Εὐστ. Μαλαμίδας	
Θ. Χρυσοβέργης		Χ. Στεργιόπουλος	Ο
Α. Βαλαωρίτης	Ν	Ι. Τζίβας	Ν
Γ. Μπανιᾶς		Θαλῆς Τσιριμῶκος	Ο
Α. Τσιῶκος		Δ. Χατζῖσκος	
Θ. Χαβίνης	Ο	Ι. Βαλαλᾶς	Ο
Κ. Καλκάνης	Ο	Φ. Δραγούμης	
Μ. Τσαρλαπᾶς		Ν. Κυριακόπουλος	
Β. Σκουλᾶς		Σ. Λιούμπας	Ο
Ε. Φωτάκης	Ο	Γ. Μέδης	Ο
Νασὰν Ἀγᾶ Ζαδὲ Μουσταφᾶ		Δ. Τζίμας	
Ἀν. Μπακάλμπασης		Ἀ. Ξανθόπουλος	
Χαβοὺζ - Ὀσμὰν (Ἀλῆ Γκαλὴπ)		Μ. Βολουδάκης	Ο
Σουκρῆ - Μαμούτ- Ογλοῦ		Α. Μητσοτάκης	
Ζαδὲ Φεχμῆ Νασὰν βέη		Η. Πολυχρονίδης	
Κ. Τελωνίδης		Γ. Σήφακας	
Ἀθ. Σινόπας		Α. Ἀνδρεάδης	
Νικόλ. Βλάσμος		Β. Κουκουρίδης	
Σ. Μανταφούνης		Θ. Πανταζίδης	
Θεμ. Σοφούλης		Α. Παχνὸς	
Ἐμ. Χατζηδάκης		Α. Πολεμίδης	
Π. Ἀλεξίδης		Ἀλ. Κανάρης	
		Ν. Μαμούνης	

Ἑπομένως, μὴ συγκεντρωθέντος τοῦ κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ ψήφων ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 δὲν ἐλήφθη. Θέλει δὲ ἐπαναληφθῇ αὔριον ἡ ψηφοφορία.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 10—12. Γίνεται δεκτὴ ὡς ἄρθρον 13 τροπολογία τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 13 ὡς ἄρθρον 14. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου προτείνεται προσθήκη δευτέρου ἐδαφίου ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ κ. ***Σ. Ταλιαδούρου*** ἐπὶ τῆς ὁποίας ζητεῖται νὰ διεξαχθῇ ψηφοφορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως. Ἡ ψηφοφορία αὕτη ἀναβάλλεται δι' αὔριον. Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 14 ὡς ἄρθρον 15.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου περὶ χορηγίας 4 δωδεκατημορίων ἐπὶ τοῦ κατατεθειμένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927—28 ἔχον οὕτω:

Περὶ χορηγίας τεσσάρων δωδεκατημορίων ἐπὶ τοῦ κατατεθειμένου πρ)σμοῦ τῆς χρήσεως 1927—28.

Ἄρθρον μόνον

Διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δαπανῶν τῆς χρήσεως 1927—28 ἐγκρίνεται ἡ κατὰ τοὺς νόμους διάθεσις πιστώσεων ἴσων πρὸς τὰ τέσσαρα εἰσέτι δωδεκατημόρια τῶν ἐν τῷ κατατεθειμένῳ πρ)σμῷ κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον ἐγγεγραμμένων πιστώσεων, ὡς αὗται τροποποιηθήσονται διὰ τῶν γενησομένων τυχὸν ἐπ' αὐτῶν μεταβολῶν.

Ὑπέρβασις τούτων ἐπιτρέπεται εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς καὶ διὰ τοῦ ψηφίσματος τῆς 13 Ἀπριλίου 1927 ἐπετράπη.

Ἐπὶ τοῦ εἰς ὅ' συζήτησιν σχεδίου νόμου περὶ ἐπιβολῆς προσωρινοῦ φόρου ἐπὶ τῆς ἐγγείου παραγωγῆς ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀναπτύσσει τροπολογίας του καθ' ἃς ὁ φόρος οὗτος μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ δηλ. γίνεται 3 %ο ἀπὸ 6 %ο. Ὁ μειούμενος φόρος, λέγει, ἦτο μέτρον ἀνάγκης διὰ τὸ χάσμα ὅπερ ἄφηνεν ἡ κατάργησις τῆς δεκάτης, καὶ καθ' ὃν χρόνον εὑρέθημεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑποβάλωμεν εἰς βάρος ὅλον τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ἐκρίθη σκόπιμον νὰ ὑποστῇ θυσίας τινάς, ἐν μέτρῳ ἐπιεικεῖ, καὶ ἡ γεωργικὴ τάξις. Ἀπὸ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου ἐδηλώσαμεν ὅτι οὗτος δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς σκέψεις μας περὶ δικαίας φορολογίας, θὰ ἐφαρμοσθῇ μόνον ἐφ' ἅπαξ καὶ προσεχῶς ἐλπίζομεν νὰ φέρωμεν μέτρα μιᾶς ἐγγείου φορολογίας κατὰ στρέμμα ἐν πνεύματι δικαιοσύνης, ἀφοῦ ἀκούσωμεν καὶ τὰς γνώμας ὅλων τῶν γεωργικῶν ὀργανώσεων. Ὁ φόρος ἤδη ὡς ἐμειώθη δὲν θὰ ὑπερβῇ τὰ 158 ἑκατομμύρια. Τελευταίως μειοῦμεν καὶ τὸν φόρον τῶν κουκουλίων, ἐπιφέρομεν δὲ καὶ ἄλλας τροπολογίας ἐν τῇ βεβαιώσει καὶ εἰσπράξει τῶν φόρων τῆς ἐγγείου παραγωγῆς.

Ὁ κ. ***Σ. Χασιώτης*** παρακαλεῖ νὰ τεθῇ ἐν μικρὸν ποσοστὸν ὑπὲρ τῆς γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀσφαλίσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

Ὁ κ. ***Γ. Καντιάνης*** διαμαρτύρεται διὰ τὴν πρότασιν ταύτην.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι εἶναι ἐν γνώσει τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Χασιώτη, καὶ ἐπειδὴ τὸ βάρος εἶναι ἀνεπαίσθητον, δὲν ἔχει ἀντίρρησιν νὰ γίνῃ δεκτή.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** ζητεῖ πληροφορίας περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν κηπουρῶν ἐκ τοῦ φόρου.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, ἀλλ' ἀτυχῶς ὁ φόρος συνεδέθη (ὡθήμεθ') ὅλων τῶν γεωργικῶν προϊόντων, καὶ ἂν δεχθῶμεν τὴν ἀπαλλαγὴν τώρα, θὰ ἀναθεωρήσωμεν τὰς βεβαιώσεις, ὅπερ εἶναι ἀνέφικτον. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀναθεωρήσεις πεπλανημένων βεβαιώσεων ἔχουν προνοήσει τὰ σχετικὰ διατάγματα.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** παρατηρεῖ ὅτι αἱ πλάναι εἶναι τόσον πολλαί, ὥστε ἐπιβάλλεται νὰ ληφθῇ ἐν μέτρον.

Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. ***Ι. Κίνια*** ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** παρέχει ἐξηγήσεις περὶ τῆς μειώσεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν κουκουλίων, ἥτις θὰ εἶναι δυνητική. Ἐὰν ἔχῃ γίνῃ ἡ συγκομιδὴ καὶ ἡ πώλησις, δὲν θὰ ἐλαττώσωμεν τὸν φόρον.

Ὁ κ. ***Φ. Μοσχούλας*** ἐπικρίνει διὰ μακρῶν τὸν φόρον τῆς δεκάτης, ὅστις καὶ ἄλλοτε ἰσχύσας, κατηργήθη ὡς ἐπαχθὴς ὑπὸ τὰς ἀρὰς τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ. Καὶ ἡ ἤδη γενομένη μείωσις τοῦ ἐπιβληθέντος φόρου εἶναι, λέγει, ὀλίγη, δι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἀπορριφθῇ ἡ τροπολογία τοῦ κ. Χασιώτη, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν αὔξησιν τοῦ φόρου, ὅστις θὰ διατεθῇ εἰς μισθολόγια.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι τὸ ποσοστὸν εἶναι ἀσήμαντον, καὶ θὰ διατεθῇ ὑπὲρ τῆς γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὑπὲρ τῶν χαλαϊσθέντων καὶ ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ὄχι ὑπὲρ μισθολογίων.

Ὁ κ. **Φ. Μοσχούλας** φρονεῖ ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ ἔστω καὶ μικρὰ ἐπιβάρυνσις τῶν ἀγροτῶν.

Ὁ κ. **Σ. Χασιώτης** λέγει ὅτι ἂν οἱ γεωργοὶ ὡδηγοῦντο θὰ ὠφελεῖτο ἡ παραγωγὴ δισεκατομμύρια. Δυστυχῶς οὐδέποτε παρεσχέθησαν ἔστω καὶ μικρὰ μέσα διὰ τὴν ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας μεταθατικὴν διδασκαλίαν καὶ διὰ πειραματικὰς καλλιεργείας κλπ. δι' αὐτὸ κατελήξαμεν εἰς τὴν πρότασιν περὶ σχηματισμοῦ ἑνὸς κεφαλαίου διὰ καθολικῆς εἰσφορᾶς ἀνεπαισθήτου καὶ ὅπερ θὰ διετίθετο δι' ὅσους συνοπτικῶς ἀνέφερεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας.

Ὁ κ. **Α. Ἄργυρὸς** λέγει ὅτι ἡ τροπολογία εἶναι ἀψυχολόγητος, διότι χωρὶς ἀνταλλάγματα χειροπιαστὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ δεχθῇ φορολογίαν ὁ γεωργικὸς κόσμος.

Ὁ κ. **Α. Μέρος** λέγει ὅτι ὁ γεωργικὸς κόσμος ἐξεδήλωσεν ἀμετάκλητον τὴν ἀπόφασίν του περὶ καταργήσεως παντελῶς τοῦ φόρου αὐτοῦ.

Γ. Καφαντάρης ἐὰν θὰ ἀρχίσωμεν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου θὰ ἀναγκασθῶ νὰ τὸ ἀποσύρω.

Ὁ κ. **Β. Χατζηλίας** ὑποστηρίζει ὅπως ἡ διάταξις περὶ αὐξομειώσεως τοῦ φόρου τῶν κουκουλίων μεταβληθῇ ἀπὸ δυνητικῆς εἰς ὑποχρεωτικὴν ἀπὸ τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** δέχεται καὶ τροποποιεῖ τὴν διάταξιν ἀπὸ δυνητικῆς εἰς ὑποχρεωτικὴν τοιαύτην.

Ὁ κ. **Χ. Παπάζογλου** λέγει σχετικῶς μὲ τὴν διάταξιν περὶ κουκουλίων ὅτι ἡ παραγωγὴ ἔχει ἀγορασθῇ ἀπὸ τοὺς βιομηχάνους ἐπὶ τῇ προβλέψει τῆς διατηρήσεως τοῦ ὑφιστα μένου φόρου. Οὗτος ἐπεβλήθη ἀπὸ τοῦ 1923 καὶ εἶναι παρακράτημα εἰς συνάλλαγμα κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ ἐπὶ πλέον 2 δραχμαὶ χάρτιναι κατ' ὀκᾶν. Μὲ τοὺς φόρους ὅμως τούτους δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ πωλῶνται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὰ κουκούλια. Ἡ σηροτροφία συνεπῶς δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ἤδη ὑπάρχουν ποσότητες ἀπολήτων κουκουλίων εἰς χεῖρας τῶν παραγωγῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀγορασθέντα ἠγοράσθησαν μὲ τὴν πρόβλεψιν διατηρήσεως τοῦ δασμοῦ. Συνεπῶς ἡ ἔγγειος φορολογία ἂν ἀντικατασταθῇ πρέπει δι' ἐφέτος νὰ βαρύνῃ τοὺς κατόχους τῶν κουκουλίων.

Ὁ κ. **Κ. Κωνσταντινίδης** δηλοῖ ὅτι εἶναι κατὰ παντὸς φόρου ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περαιωμένη. Ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δεκτὰ τὰ ἄρθρα 1, 2. 3 ὡς ἔχουν 4, 5, 6 καὶ 7 ὡς ἐτροπολογήθησαν, γίνονται δὲ δεκτὰ προστιθέμενα ὡς ἄρθρα νέα ὑπ' ἀρ. 8, 9, 10, 11, 12, 13 καὶ 14.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος** προτείνει ὅπως ἡ τροπολογία τοῦ κ. Χασιώτη ὡς ἐτροπολογήθη παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας προστεθῇ ὡς ἄρθρον 15.

Πολλοὶ Βουλευταί. Νὰ γίνῃ ψηφοφορία.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** παρατηρεῖ ὅτι ἡ τροπολογία αὕτη ἔρχεται ἐξ ἀπίνης, ἀφορᾷ θέματα μὴ ρυθμισθέντα ἀκόμη καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ δεκτή, διότι δὲν γνωρίζομεν πῶς θὰ διατεθῇ τὸ ποσοστὸν αὐτό, οὔτε ἂν ὑπάρχουν νόμοι προνοοῦντες περὶ τῶν σκοπῶν αὐτῶν.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ἀπαντᾷ ὅτι ὑπάρχουν νόμοι περὶ ὅλων τῶν ἀντικειμένων, ἅτινα ἀφορᾷ ἡ τροπολογία καὶ δὲν ἐφαρμόζονται ἐλλείψει μέσων. Αἱ ἀνάγκαι αὐταὶ ἀφοροῦν τὴν λειτουργίαν τῶν ἀγροκτιπίων, τὴν βοήθειαν τῶν καλαζοπλήκτων καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς καλλιεργείας. Τὸ κεφάλαιον ὅπερ θὰ σχηματισθῇ διὰ τοῦ φόρου τούτου θὰ διατεθῇ πάντως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων.

Ὁ κ. **Α. Ἄργυρὸς** τονίζει ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς νόμος προνοῶν συστηματικῶς περὶ γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Α. Παπαναστασίου. Ὑπάρχει καὶ εἶνε ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν νεκρός, ἐλλείψει πιστώσεων.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶνε τακτικὸν τὸ ζητούμενον δεδομένου ὅτι τὸ ἐσοδον εἶνε προσωρινόν, ἐνῷ ἡ πρόνοια πρέπει νὰ εἶνε παγία προκειμένου περὶ τῶν σκοπῶν τοὺ ὁποίους ἀφορᾷ ἡ τροπολογία.

Α. Παπαναστασίου. Οἱ νόμοι περὶ ὧν ὡμίλησα εἶνε παλαιοί, ἔμειναν νεκροὶ ἐλλείψει πιστώσεων καὶ τὰ μέσα ταῦτα πρὸς κινητοποίησίν των ζητοῦμεν νὰ παρασχεθοῦν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ φόρου αὐτοῦ παρ' αὐτῶν τῶν γεωργῶν, ἐφόσον εἶνε ἀνεπαίσθητος καὶ θὰ διατεθῇ ὑπὲρ αὐτῶν.

Ὁ κ. **Π.Τσαλδάρης** τονίζει ὅτι ὅλοι ἔχομεν ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς γεωργούς, διότι γνωρίζομεν τί σημασίαν ἔχει διὰ τὸν τόπον ἡ ἐνίσχυσις τῆς παραγωγῆς, ἀλλὰ κάθε πρόνοια δι' αὐτὴν δὲν πρέπει νὰ εἶνε σπασμωδικὴ καὶ πρόχειρος.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** ἐπαναλαμβάνει ὅτι πρόκειται περὶ μέτρου παρουσιάζοντος πρακτικὴν λύσιν καὶ παρέχοντος τὰ μέσα πρὸς θεραπείαν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν τῶν γεωργικῶν πληθυσμῶν.

Πρόεδρος. Ἡ συζήτησις ἐλήξεν. Θὰ ἐπαναληφθῇ δι' ἀναστάσεως ἢ ψηφοφορία. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν τροπολογίαν ὡς 15 ἄρθρον παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσι (ἐγείρονται ὀλιγώτεροι καὶ ἡ τροπολογία ἀπορρίπτεται). Τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἀναβάλλεται.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** ἀναφέρει τροπολογίας τινὰς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν ἀμπέλων ὅπως ἐν ἢ περιπτώσει ἡ Βουλὴ ἀποδεχθῇ αὐτὰς λυθῇ ἡ συνεδρίασις ἵνα γίνῃ νέα πρὸς ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Α. Μάρκου** ὑποβάλλει τροπολογίαν ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ ἀπόσταξις τῶν οἴνων.

Ὁ κ. **Μ. Τσαρλαμπᾶς** διαμαρτύρεται ἐναντίον τῆς τροπολογίας ταύτης, καὶ τονίζει τὴν ζημίαν ἡ ὁποία θὰ ἐπέλθῃ εἰς τὴν οἰνοπαραγωγὴν Λευκάδος ἐὰν ἀπαγορευθῇ ἡ ἀπόσταξις τῶν οἴνων, καὶ ζητεῖ νὰ ἐξαιρεθοῦν οἱ οἶνοι ἀναμίξεως.

Ἀναβάλλεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Πρόεδρος. Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ τῶν Ν. Δ. τῆς δικτατορικῆς περιόδου καὶ ἐκδόσεως Ν. Δ. ἐπὶ ζητημάτων ἐπειγούσης φύσεως.

Ὁ κ. **Γ. Ζερβὸς** παρακαλεῖ ὅπως δοθῇ ἐξουσιοδότησις καὶ διὰ τὴν σύναψιν συμβάσεως διὰ τὴν ταχεῖαν ἐκτέλεσιν τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων Στρυμῶνος καὶ Φιλίππων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν δανείου πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων.

Ἀναβάλλεται εἶτα ἡ περαιτέρω ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις καὶ ἄρχεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως Φαουντέσιον.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς**. Ἡ ὑποβολή, λέγει, τῆς συμβάσεως διὰ τὰ ἔργα τοῦ Ἀξιοῦ ἐπροξένησεν ἔκπληξιν γενομένη ὅπως ἐγένετο ὡς ὄφθεν ἐπεῖγον ὑπηρεσιακὸν ζήτημα καὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν, ὅπως εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, προέδρων Κοινοτήτων τινῶν τῆς πεδιάδος Θεσσαλονίκης. Εἶνε πρωτοφανὴς ἡ ἀξίωσις νὰ θεωρηθῇ μία σύμβασις, τῆς ὁποίας τὸ ἀντικείμενον φθάνει μέχρι 35 ἑκατομμυρίων δολλαρίων καὶ ἡ ὁποία ρυθμίζει τὴν ἐργολαβίαν ἑνὸς κολοσσιαίου ἔργου, νὰ θεωρηθῇ ὡς μέτρον ὑπηρεσιακὸν καὶ νὰ καλῆται ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἀποφανθῇ ἐντὸς 12 ὡρῶν, χωρὶς νὰ διαθέτῃ κἂν ἀντίτυπα τῶν συμβάσεων ὅπως καὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν οἱ κ. βουλευταὶ δὲν ἔλαβον οὔτε ἔχουν ἀντίτυπα αὐτοῦ. Τὸ ἄρθρον 49 τοῦ Συντάγματος παραβιάζεται καταφώρως ἐκ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς καὶ δημιουργεῖ ἡ τοιαύτη ἐνέργεια ἐν κακὸν προηγούμενον καταστρατηγήσεως τοῦ καταστατικοῦ χάρτου. Τὸ ἄτοπον τοῦτο ἐνισχύεται ἐκ τοῦ ὅτι τὴν πέμπτην πρωϊνὴν ὥραν μετὰ 12ωρον συνεδρίαν, ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς, ἐπιμένει ἡ Κυβέρνησις νὰ συζητήσῃ ἐν τοιούτῳ ζήτημα. Ἐπὶ πλέον ἡ ἔκθεσις τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ τὸ Σύνταγμα δὲν εἶναι πλήρης, διότι δι' αὐτῆς δηλοῦται ἡ ἀδυναμία τοῦ καθορισμοῦ τῆς φορολογίας τῶν γαιῶν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δανείου. Ἡ σύμβασις αὕτη μετὰ τῆς προσθέτου τοιαύτης εἶχον παραπεμφθῇ εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν τελευταίων διακοπῶν τῆς Βουλῆς καὶ κατέστη δυσχερὴς ἡ

μελέτη της ἕνεκα τοῦ κόπου τοῦ σχηματισμοῦ ἀπαρτίας. Τέλος εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ κληθοῦν οἱ ἁρμόδιοι ὑπουργοὶ ἵνα ζητηθῶσι παρ' αὐτῶν πληροφορίαι οὐσιώδεις διὰ τὴν κρίσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁπότε ἐπῆλθεν ἡ διάλυσις τῆς Οἰκουμενικῆς.

Ἡ σύμβασις αὕτη εἶχε συνταχθῇ ὑπὸ τὴν διαλυτικὴν αἵρεσιν (ὀψιόν) τῆς ἐξευρέσεως τοῦ δανείου, τὸ ποσὸν τοῦ ὁποίου δύναται νὰ εἶναι 20 ἑκατομμύρια δολλαρίων, ἂν ἀρχίσῃ ἡ ἄμεσος πληρωμὴ τοῦ φόρου καὶ φθάνει τὰ 35 ἑκατομμύρια δολλάρια ἂν οἱ φόροι οὗτοι ἀρχίσουν νὰ καταβάλλωνται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων. Ἀλλὰ παρῆλθον 18 μῆνες τῆς ὀψιόν ἐπὶ ματαίῳ καὶ ἡ Φαουντέσιον συνῆψε νέαν σύμβασιν μετὰ τοῦ Παγκάλου παρατείνουσα τὸν χρόνον εἰς τρία ἔτη, μὲ τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως δαπανήσῃ μέχρι 2 1)2 ἑκατομ. δολλαρίων διὰ τὴν συνέχισιν ἔργου τῶν λιμνῶν Ἀρτζὰν καὶ Ἀματόβου, περὶ τῶν ὁποίων προέβλεπεν ἡ πρώτη σύμβασις καταβολὴν 600 χιλ. δολλαρίων καὶ τὸ ὁποῖον, μολονότι ἐδαπανήθησαν 1.200.000 δολλάρια, μόλις εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀρχήν του. Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ ἑταιρία αὕτη μὴ ἔχουσα πεποίθησιν εἰς τὴν ἰδίαν της οἰκονομικὴν ἱκανότητα προσπαθεῖ νὰ δημιουργῇ καταστάσεις ἐξ ὧν νὰ ὠφεληθῇ.

Ὁ κ. **Γ. Βαρβούτης** λέγει ὅτι ἡ ἑταιρεία εἶχε προτείνει εἰς τὸ Κράτος νὰ συνάψῃ τὸ δάνειον, ἀλλὰ τοῦτο ἐπιδιώκον τότε τὴν ἔκδοσιν συμπληρωματικοῦ προσφυγικοῦ δανείου καὶ τὸν διακανονισμὸν τῶν ἀγγλικῶν χρεῶν δὲν ἐδέχθη, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ Ἑταιρεία παρέσχε προσωρινὸν δάνειον 2 1)2 ἑκαττομυρίων δολλαρίων ἐξ ἰδίων της. Ὡς πρὸς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Γεν. Λογιστηρίου λέγει, ὅτι αὕτη ἀναφέρει ῥητῶς, ὡς μέσον ἐξυπηρετήσεως τοῦ δανείου τὸ προϊὸν τῆς φορολογίας τῶν γαιῶν τῆς πεδιάδος Θεσσαλονίκης.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ Φαουντέσιον ἀντὶ νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ ἔργα τοῦ πρώτου τμήματος ἐξηπλώθη καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ δευτέρου τμήματος, ἀναστρέπουσα τὴν οἰκονομίαν τῆς συμβάσεως καὶ προσπαθοῦσα νὰ δώσῃ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἤρχισαν ἤδη τὰ μεγάλα ἔργα.

Ὁ κ. **Γ. Βαρβούτης** παρέχει σχετικὰς ἐξηγήσεις λέγων ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον διέταξε τὴν ἔναρξιν τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων τοῦ δευτέρου τμήματος, καὶ τὴν κατασκευὴν ἀναχωμάτων προστατευτικῶν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἀξιοῦ, διότι ἄνευ τούτων θὰ ὑπῆρχεν ἄμεσος κίνδυνος πλημμύρας, ἥτις θὰ κατέστρεφε τὰς περιζ γαίας.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** λέγει ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον διατάσσει καὶ ἡ ἑταιρεία ἐκτελεῖ, διότι πρόκειται περὶ ἐργοδότου καὶ ἐργολάβου. Ἡ ἑταιρεία δὲν δύναται νὰ κάμῃ ὅτι θέλει ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** ἐξακολουθῶν, λέγει ὅτι ἡ Φαουντέσιον ἐμφανισθεῖσα ὡς συνεργάτις τῆς Ἐθνικῆς, διαθέτουσα κεφάλαια, ἐπέτυχε βαρυτάτους διὰ τὸ Κράτος ὅρους, καὶ ἤδη ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν εἶναι παρὰ ἁπλοῦς ἐργολάβος, ἀφοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσφέρῃ τὸ ἀπαιτούμενον ποσόν, προσπαθεῖ δὲ νὰ χρησιμοποιήσῃ ἁπλῶς τὴν πίστιν καὶ τὰ μέσα τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν χρημάτων. Ἀλλὰ τότε δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προσπορισθῇ τὰ κέρδη τῆς συμβάσεως. Ἐὰν τὸ Κράτος, ὅπως πιστεύομεν, θὰ ἐξεύρῃ τὰ χρήματα πρέπει νὰ βελτιωθοῦν καὶ οἱ ὅροι τῆς ἐργολαβίας. Δύναται τὸ Κράτος νὰ ἐξοικονομήσῃ ἐκπτώσεις τῆς ἀξίας τῶν ἔργων μέχρι 300 ἑκατομ., ἐφαρμόζον τὸ σύστημα τῆς συμβάσεως τῶν λιμνῶν Λάντζας καὶ Μαυρόβου, συμβάσεως γενομένης ἐπὶ τῆς ὑπουργίας μου ὡς τύπος καὶ ὑπογραμμὸς διὰ τὸ μέλλον. Ἡ τελευταία αὕτη σύμβασις ὁρίζει τὰ γενικὰ ἔξοδα εἰς 17 %, ἀλλὰ περιέχει καὶ τὴν χρῆσιν τῶν μηχανημάτων, ἐνῷ ἡ σύμβασις τῆς Φαουντέσιον, ἐνῷ προβλέπει ἴσον ποσὸν γενικῶν ἐξόδων, δὲν περιέχει χρῆσιν μηχανημάτων· ὅλως τοὐναντίον τὸ Κράτος θὰ ἀγοράσῃ αὐτὰ ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ δανείου, δαπανῶν περὶ τὰ 3 ἑκατομμ. δολλάρια. Ἐπίσης ἡ σύμβασις αὕτη ὁρίζει ἐργολαβικὸν κέρδος 10 %) μὲ δικαίωμα τοῦ Δημοσίου ὅπως δώσῃ εἰς ἄλλον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου ἂν ὑπάρξῃ, κατόπιν διαγωνισμοῦ, καλυτέρα προσφορά, ἐνῷ ἡ τῆς Φαουντέσιον ὁρίζει ἐργολαβικὸν κέρδος 15 %) ἐκτὸς τοῦ 2.70 %) τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων γραφείου Νέας Ὑόρκης. Ἐὰν τὸ Κράτος εὕρῃ τὸ δάνειον καὶ ὄχι ἡ Φαουντέσιον, ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ προστατεύσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους καὶ νὰ πληρώσῃ λογικὰ κέρδη εἰς τὴν Φαουντέσιον.

Ἐπὶ πλέον ἡ ὑπὸ κρίσιν σύμβασις γίνεται μὲ τὸ σύστημα τῆς ἀντεπιστασίας καὶ ἄνευ ἀναλύσεως τιμῶν καὶ ἐγγύησιν ἀποδόσεως. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ μεταβολὴ τοῦ κατ' ἀποκοπὴν ἐργολαβικοῦ κέρδους, ὡς ὥριζεν αὐτὸ ἡ πρώτη σύμβασις, διὰ τοῦ συστήματος τοῦ ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν δαπανῶν, γενομένη ἐπὶ Παγκάλου, εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνος. Πληροφοροῦμαι ὅτι ἡ Ἑταιρεία λαμβάνει ἐργολαβικὸν κέρδος καὶ ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν μηχανημάτων, δυνάμει τῆς παγκαλικῆς μεταβολῆς τῆς συμβάσεως, δηλαδὴ θὰ λάβῃ ἀπὸ μόνα τὰ μηχανήματα 450 χιλ. δολλάρια ὡς ἐργολαβικὸν κέρδος, ὅπερ εἶναι ὑπερβολὴ ἀξιοκατάκριτος.

Τὸ Κράτος ἔχον ὑποχρέωσιν νὰ ἐξυγειάνῃ τὴν χώραν ἀπὸ τὰ ἕλη τὰ ὁποῖα τὴν καλύπτουν, πρέπει νὰ προσέξῃ πολὺ εἰς τὴν πρώτην αὐτὴν σύμβασιν, διότι ἄλλοι ἐργολάβοι-κεφαλαιοῦχοι δυσκόλως θὰ δεχθοῦν βραδύτερον καλλιτέρους ὅρους. Καὶ θὰ κινδυνεύσωμεν νὰ γονατίσωμεν εἰς τὸ πρῶτον μας ἔργον.

Εἶναι λοιπὸν οὐσιῶδες νὰ μᾶς δηλώσῃ ἡ Κυβέρνησις ἂν αὐτὴ θὰ συνάψῃ τὸ δάνειον ἢ θὰ καλυφθῇ τοῦτο παρὰ τῆς Φαουντέσιον μὲ ἰδίους κεφαλαιούχους.

Ἐὰν ἀφήσῃ νὰ φανῇ ὅτι ἡ ἐνέργεια τῆς Φαουντέσιον θὰ φέρῃ τὸ δάνειον, ἐνῷ πράγματι θὰ φέρουν τὰ μέσα τοῦ Κράτους, προξενεῖται κολοσσιαία ὀλάθη εἰς τὸ Δημόσιον, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, εἶναι γνωστὴ ἄλλως τε ἡ προσπάθεια τῆς Φαουντέσιον ὅπως συνδυάσῃ τὸ δάνειόν της μὲ τὸ συμπληρωματικὸν προσφυγικόν. Αὐτὰ ὅλα καὶ ὅσα εἶχον ἐξαγγελθῇ ἐκ Γενεύης, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δάνειον τῶν ἀποξηράνσεων μᾶς κάμνουν νὰ ζητοῦμεν μίαν ἀπάντησιν τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἐν τούτοις σιωπᾷ.

Προσθέτως ἡ σύμβασις πρέπει νὰ μεταβληθῇ, ἀναλαμβανούσης τῆς ἑταιρείας τὴν ὑποχρέωσιν νὰ καλύψῃ ἐξ ἰδίων πόρων τὸ δάνειον καὶ νὰ καταθέσῃ ἀσφαλεῖς ἐγγυήσεις, διότι μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς πρώτης 18μήνου ὀψιόν, θὰ εἶνε σφάλμα ἂν αὐτὴ μένῃ ἐλευθέρα νὰ φύγῃ ἀζημίως, ἂν ἀποτύχῃ τὸ δάνειον. Καὶ θὰ εὑρεθῶμεν πάντοτε ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς διακοπῆς τῶν ἔργων ἴσως εἰς ἐποχὴν δυσμενῆ διὰ τὸ Κράτος.

Οἱ ὅροι τοῦ δανείου σήμερον δὲν δύνανται νὰ εἶνε ὡς οἱ τοῦ πρώτου προσφυγικοῦ, μεταβληθέντων τῶν ὅρων τῆς ἀγορᾶς, ὀφείλει δὲ νὰ τεθῇ ὡς βάσις τὸ νέον μέλλον νὰ συναφθῇ τριμερές δάνειον. Περὶ τούτου ἐγένετο συζήτησις καὶ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ, οὔτε εἶνε δυνατὸν νὰ χωρήσῃ ἀντίρρησις. Καὶ πρέπει νὰ ἀποφευχθοῦν ὅποιοι διατυπώσεις. Αἱ ἐγγυήσεις τὰς ὁποίας δίδει τὸ Κράτος εἶνε τόσον μεγάλαι ὥστε νὰ μὴ δοθοῦν ὡς ἐγγύησις τοῦ δανείου καὶ ἡ φορολογία τῆς πεδιάδος Θεσσαλονίκης. Ἡ φορολογία αὕτη πρέπει νὰ καθορισθῇ παρὰ τοῦ Κράτους μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, διότι ἔχομεν πρόσφατον τὴν πεῖραν τῆς φορολογίας τῆς ὑδρεύσεως Ἀθηνῶν. Βραδύτερον τὸ Κράτος θὰ ἐκτιμήσῃ ποίαν φορολογίαν δύναται νὰ βαστάσῃ ἡ πεδιὰς Θεσσαλονίκης.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους πρέπει νὰ προσέξωμεν, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον μὲ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐξελίχθησαν τὰ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς ἀπεκλείσθη πᾶς διαγωνισμός. Ἂν κανονικῶς εἰσήγετο εἰς κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν καὶ εἰς τὴν Βουλήν, ὅπως ἐσκοπεῖτο ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία εἶχε λάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως, θὰ εἴχομεν καὶ ἄλλας προσφοράς. Τώρα πιέζεται ἡ Κυβέρνησις παρὰ τῆς ἑταιρείας διὰ ποικίλων μέσων, ἐνῷ ἂν ἤθελεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας θὰ ἔκαμνε τὴν ἑταιρείαν νὰ κάμπτεται πρὸ αὐτοῦ. Δὲν τὸ πράττει ὅμως.

Ἀναπτύσσων εἶτα τὰ τοῦ συναγωνισμοῦ, λέγει ὅτι ἤρχισεν οὕτος νὰ γίνεται ὅταν ὁ Πάγκαλος ἔστειλεν τὴν σύμ-

θασιν εις τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ προσῆλθον τότε νέαι μεγάλαι ἑταιρεῖαι, ὡς εἶναι ἡ ἑταιρεία Στούαρτ, ἔχουσα καὶ μηχανήματα ἰδικὰ της εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐξοδεύσωμεν ἐκ τοῦ δανείου περὶ τὰ 3 ἑκατομμύρια λιρῶν διὰ τὰ μηχανήματα ταῦτα. Καὶ τὰς προτάσεις ταύτας δὲν ἤθελεν ν' ἀκούσῃ ὁ δικτάτωρ. Ἀλλὰ καὶ ἄλλη ἑταιρεία ἦλθεν διὰ νὰ κάμῃ προτάσεις.

Ὁ κ. **Β. Χατζηλίας** ἀναφέρει ὅτι ὑπῆρχον τότε ἑταιρεῖαι, αἵτινες ἦλθον ἵνα συναγωνισθῶσιν.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡμεῖς ἀπεκρούσαμεν καὶ ἀποκρούομεν τὸν συναγωνισμόν. Ἐὰν ἐδεχόμεθα αὐτὸν τὸ Κράτος θὰ ἐξοικονόμῃ ἀρκετὰ ἑκατομμύρια.

Ἀναφέρει εἶτα παράδειγμα συνάψεως συμβάσεως περὶ μελέτης ἀποξηράνσεως τῶν βρωμολιμνῶν Μαυρόβου καὶ Λούντζης, ἥτις ἔγινε ἐπὶ τῆς Ὑπουργίας του καὶ ἐξ ἧς ἀποδεικνύεται ὅτι ἀπὸ τὸν συναγωνισμὸν ἔχομεν μεγάλας ὠφελείας.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ὥρᾳ 7 40' πρωϊνῇ διακόπτεται ἡ Συνεδρίασις ἐπὶ 5 λεπτὰ

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρα 8 π. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ὁ κ. **Γ. Κακουλίδης** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ δηλώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἐὰν ἡ Σύμβασις εἶναι ἀπαραίτητος εἰς αὐτὸν διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς τὴν Κ. Τ. Ε.

Γ. Καφαντάρης (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) ἀσφαλῶς ὄχι. Συνεχίζων ὑποδάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῶν ὅρων τοῦ δανείου, καθ' οὓς τοῦτο δὲν δύναται νὰ ᾖ δυσμενέστερον τοῦ παρὰ τῆς Κ. Τ. Ε. χορηγηθησομένου, διατηροῦντος τοῦ Κράτους περὶ τούτου πλήρη ἐλευθερίαν ν' ἀρνηθῇ πᾶν κατ' ἄλλους ὅρους δάνειον προτεινόμενον ὑπὸ τῆς ἑταιρείας.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** συνεχίζων λέγει ὅτι ὑπάρχουν δύο συμβάσεις, ἐξ ὧν ἡ μία συμπληρωματική, λόγῳ δὲ ἀδυναμίας τῆς ἑταιρείας πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ δανείου, ἐδόθη προθεσμία παρατάσεως 3 ἐτῶν. Προχωρῶν εἶτα ἀναλύει κατ' ἄρθρον τὴν σύμβασιν. Εἰς τὸ ἄρθρον 1ον εὑρίσκει ὅτι ὁ ὅρος «πεδιὰς τῆς Θεσσαλονίκης» ἐτέθη διὰ φορολογικοὺς σκοπούς ἀλλὰ καὶ διὰ τεχνικοὺς βλάπτοντας τὸ ἔργον.

Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. **Α. Ἀργυροῦ** λέγει ὅτι ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἤλπιζεν ὅτι θὰ εὑρίσκοντο 20 βουλευταί, οἱ ὁποῖοι σύμφωνα πρὸς τὸ Σύνταγμα θὰ ἐζήτουν τὴν κανονικὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου. Ἡ ἐλπὶς αὕτη δὲν ὑπάρχει, ἐγὼ δὲ δὲν κάμω τίποτα ἄλλο παρὰ ὅτι δικαίωμα ἔχω. Συνεχίζων, λέγει ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἄρθρον 1ον ὅτι ὅταν ἐφαρμοσθῇ ἡ φορολογία θὰ εἶναι ἄγνωστος ἡ ἔκτασις αὐτῆς καὶ δι' αὐτὸ ἔχει ὑποχρέωσιν ἡ Βουλὴ νὰ προσέξῃ, διότι θὰ εὑρεθοῦν μίαν ἡμέραν ἄνθρωποι καλλιεργοῦντες ἡσύχως, οἱ ὁποῖοι θὰ συλλαμβάνωνται δι' ἐνταλμάτων πρὸς πληρωμὴν φόρων. Ἡ φράσις συνεπῶς «χωρομετρικὴ καμπύλη ὕψους 50» ὀφείλει νὰ διαγραφῇ, διότι ὅταν θὰ ἐκδοθῇ τὸ φορολογικὸν διάταγμα θὰ φορολογηθοῦν καὶ κτήματα καλλιεργούμενα ἀπὸ τώρα. Ἡ φορολογία θὰ εἶνε μεγάλη καὶ ἀσφαλῶς θὰ γίνῃ ἐξέγερσις καὶ ὁ φόρος δὲν θὰ εἰσπραχθῇ. Πρέπει συνεπῶς νὰ προσέξωμεν καὶ τοὐλάχιστον νὰ δηλωθῇ ὅτι ἡ φράσις αὕτη δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν φορολογίαν. Ἀλλὰ καὶ τεχνικῶς δὲν συμφέρει νὰ μείνῃ ἡ φράσις αὕτη, διότι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ὑπάρξῃ ἀνάγκη ἔργων πέραν τῆς γραμμῆς αὐτῆς.

Ὁ κ. **Α. Χατζηνώτας** τονίζει ὅτι ὅλαι αἱ γαῖαι θὰ ὠφεληθοῦν καὶ δι' αὐτὸ θὰ φορολογηθοῦν.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** λέγει ὅτι ὑπάρχουν τριῶν κατηγοριῶν γαῖαι, αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπερβαίνουν τὰ 900 χιλιάδες στρέμματα καὶ ὁποῖαι θὰ πρέπει νὰ φορολογηθοῦν, ἐνῷ αἱ γαῖαι τοῦ ἄρθρου 1ου τῆς συμβάσεως φθάνουν τὰ 2,200 ἑκατομμύρια στρέμματα, ὅπως ὑπελογίζετο ὑπ' αὐτῆς τῆς ἑταιρείας, χωρὶς νὰ εἶναι οὔτε αὐτὴν τὴν στιγμὴν βεβαιωμένοι οἱ ἀριθμοὶ αὐτοί, παρὰ τὰς γενομένας ἔκτοτε μελέτας.

Ὁ κ. **Ι. Κίνιας** παρατηρεῖ ὅτι ἐὰν ταῦτα εἶναι ἀληθῆ καὶ βεβαιοῦνται παρὰ τοῦ ῥήτορος, πρόκειται πλέον περὶ ψευδοῦς πιστοποιήσεως ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἐπικρατείας καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ σταλοῦν τὰ κατατεθέμενα εἰς τὸν Εἰσαγγελέα διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ δέουσα δίωξις πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν δραστῶν καὶ κολασμὸν καὶ καθαρμὸν τῆς βρωμερᾶς ταύτης ὑποθέσεως.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** συνεχίζων προτείνει ὅπως διαγραφῇ ἡ φράσις περὶ τῆς ὑψομετρικῆς καμπύλης.

Ὁ κ. **Β. Χατζηλίας** λέγει ὅτι ἡ φράσις αὕτη προσδιορίζει τὰ ἔργα μέχρι ποίου σημείου θὰ γίνουν.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** παρέχει ἐξηγήσεις περὶ τῆς φράσεως αὐτῆς. Ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν, λέγει ὅτι μετερρυθμίσθη. Αὐτὸ ἄλλως τε τὸ ἐπρότεινεν ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἡμεῖς τὸ ἐδέχθημεν. Ἄλλως τε τώρα δὲν συζητοῦμεν ἐπὶ τῶν ἄρθρων ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, διότι μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Βαλαλᾶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς θὰ ἀναπτύξουν τὰς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς συμβάσεως ἀπόψεις των καὶ οἱ εἰσηγηταὶ τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. **Ι Βαλαλᾶς** λέγει ὅτι προκειμένου περὶ συμβάσεως δὲν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς χωρὶς νὰ συζητήσωμεν συγχρόνως καὶ τὰς διατάξεις τῆς συμβάσεως. Ἔπρεπε, λέγει, τὸ διάταγμα τοῦ Παγκάλου νὰ ὑποβληθῇ πρὸς κύρωσιν ὡς σχέδιον νόμου. Προχωρῶν λέγει, ὅτι δὲν ὀλέπει τὸν λόγον νὰ ζητῇ νὰ λάβῃ ἡ ἑταιρεία καὶ ἔργα διὰ τὸ μέλλον ἀφοῦ ἤδη λαμβάνει ἔργα 16 ἑκατομμυρίων δολλαρίων.

Ὁ κ. **Ι. Κίνιας** λέγει ὅτι τοῦ προξενεῖ κατάπληξιν πῶς ὁ κ. Βαλαλᾶς ὑπέγραψεν σύμβασιν ἐνῷ διεφώνει πρὸς αὐτήν.

Ι. Βαλαλᾶς. Ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου ἔδωσα ἐπαρκεῖς ἐξηγήσεις ἤδη. Συνεχίζων, λέγει ὅτι δεδομένου ὅτι τὸ πλεῖστον μέρος τῶν γαιῶν διενεμήθη εἰς τοὺς γεωργοὺς πρόσφυγας πρέπει καὶ τὰ ἔργα νὰ μειωθῶσιν, νὰ ἀπαλλαγῶμεν δὲ τοὐλάχιστον τῆς ὑποχρεώσεως ὅπως δώσωμεν εἰς τὴν ἑταιρείαν τὰ ἐπὶ πλέον τῶν 16 ἑκατομμυρίων ἔργα. Ὁμιλῶν περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἡ ἑταιρεία αὕτη ἐξεπλήρωσε τὰς ὑποχρεώσεις της ἀπέναντι τοῦ Κράτους, λέγει ὅτι πᾶσαι αἱ προθεσμίαι παρῆλθον χωρὶς νὰ παραδωθῶσιν αἱ γαῖαι. Ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀγορᾶς τῶν μηχανημάτων ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς ὅπως καταστῇ δυνατὸν ὥστε εἰς τὸ ποσοστὸν τοῦ 17 τοῖς ἑκατὸν περιλαμβάνεται καὶ ἡ χρῆσις τῶν μηχανημάτων. Τονίζει ἀκολούθως τὴν ἀνάγκην τῆς δημιουργίας νέων συνηθειῶν ὅσον ἀφορᾷ τοὺς τύπους καὶ ὅρους τῶν συμβάσεων διὰ τὸ μέλλον. Καὶ ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦ ἐργολαβικοῦ κέρδους πρέπει νὰ καταλληλοῦ πᾶσα φροντίς, εἰς τρόπον ὥστε κατὰ τὸ μέλλον νὰ ἔχωμεν χαμηλότερα ἐπίπεδα. Τὸ σύστημα τοῦ καθορισμοῦ ποσοστοῦ 15%ο ὅπερ καθορίζεται ἐν τῇ συμβάσει, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Παγκάλου, δὲν εἶναι τὸ συμφερώτερον καὶ ὠφείλει ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ ἡ σύμβασις νὰ παραμείνῃ ὡς εἶχε πρότερον. Ἀποκρούει τὴν ἀγοράν τῶν μηχανημάτων, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ χρησιμοποιήσωμεν, ὡς ἔγινε καὶ διὰ τὰ βενζινάροτρα. Πρέπει, λέγει, νὰ στρέψωμεν τὴν προσοχήν μας ὅπως δοθῇ μία ὁριστικὴ μορφὴ εἰς τὴν σύμβασιν ἵνα ἡ Ἑταιρεία ἀναγκασθῇ νὰ φέρῃ τὸ δάνειον. Ἐνδείκνυται νὰ δοθῇ τέρμα εἰς τὴν κατάστασιν αὐτήν. Ἡ Ἑταιρεία δὲν καταθέτει τὰ χρήματα ἀλλὰ δαπανᾷ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν καὶ τοῦτο ὀφείλεται εἰς ἀνεπάρκειαν οἰκονομικήν. Τὸ ἐξαιρετικὸν εἰς τὴν σύμβασιν εἶναι ὅτι ἐνῷ τὸ Κράτος ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεις ἡ Ἑταιρεία ἀνέλαβε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ δάνειον, ἀλλὰ ἐν τῇ συμβάσει ἀναγράφεται ὅτι ἐὰν ἡ Ἑταιρεία δὲν εὕρῃ τὰ χρήματα θὰ δικαιοῦται νὰ ἀποσυρθῇ ἀφοῦ πληρωθῇ ὅσα ἐδαπάνησεν μετὰ τοῦ κέρδους της. Φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ

ἀναλάβῃ ὑποχρέωσιν ὅπως ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας ἐξεύρῃ τὸ δάνειον.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης.** (Ὑπ)γὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Λέγει ὅτι ἐὰν ἡ Ἑταιρεία δὲν ἐξεύρῃ τὸ δάνειον θὰ κυρηχθῇ ἔκπτωτος, ἐξ αὐτοῦ δὲν φαντάζομαι νὰ ὑπάρχῃ φόβος.

Ὁ κ. **Γ. Κακουλίδης** ἐρωτᾷ ἂν ἡ Ἑταιρεία δὲν ἐξεύρῃ τὸ δάνειον, θὰ τὸ εὕρῃ τὸ Κράτος;

Γ. Καφαντάρης. Θὰ ἀναθέσῃ εἰς ἰδίαν ἄλλην Ἑταιρείαν νὰ ἐξεύρῃ αὐτό. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς κυρώσεως τῆς συμβάσεως, λέγει ὅτι ὑπάρχει καὶ εἷς ἄλλος λόγος νὰ γίνῃ τοῦτο, ὁ λόγος ὅτι τὸ δάνειον τῆς «Φαουντέσιον» προηγεῖται τοῦ νέου Δανείου.

Ι. Βαλαλᾶς. Δὲν εἶνε σύμβασις συντετελεσμένη αὕτη. Εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐγκρίσεως τῆς Βουλῆς, συνεπῶς δυνάμεθα νὰ τὴν τροποποιήσωμεν. Συνεχίζων ἀναπτύσσει τὸ ζήτημα καὶ λέγει ὅτι ἕτερον πλεονέκτημα παρεπόμενον εἰς τὴν Ἑταιρείαν εἶναι τὸ προνόμιον τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ ὑπὲρ αὐτῆς, λαμβάνουσα τεσσαράκοντα χιλιάδες στρέμματα καὶ ἄλλα πλεονεκτήματα. Εἶναι, λέγει, συμφέρον τοῦ Κράτους νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Ἑταιρεία ἐὰν ἐπιμένῃ εἰς τὰς ἀπόψεις της.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** συνεχίζων λέγει ὅτι μεγάλην ὡς ἀντιλαμβάνεται ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἡ πεπλανημένη ἐντύπωσις, τὴν ὁποίαν δημιουργοῦν οἱ περὶ τὴν ἑταιρείαν, καθ' ἣν ἐγένετο ἤδη ἔναρξις τῶν ἔργων. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς καὶ πρέπει νὰ προσέξῃ ἡ Βουλή. Ἤρχισαν ἔργα τινὰ εἰς τὸ τμῆμα τῶν λιμνῶν, τὸ ὁποῖον δὲν ἀποτελεῖ μέρος τῶν καθαυτὸ ἔργων. Ἡ σύμβασις θὰ θεωρηθῇ ἐκτελουμένη ὅταν συναφθῇ τὸ δάνειον καὶ ἀρχίσουν τὰ μεγάλα ἔργα.

Εἶναι **ἀκίμη** καιρὸς νὰ διορθωθοῦν τὰ κακῶς κείμενα ἐν τῇ συμβάσει, ἡ ὁποία καταστρατηγεῖται ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας. Ὁ κοινοβουλευτικὸς ἔλεγχος τὸ πρῶτον ἤδη πρόκειται νὰ ἀσκηθῇ.

Ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν, αὕτη δὲν πρέπει νὰ καθορισθῇ ἀπὸ τοῦδε, ἀλλὰ βραδύτερον ὅταν ἐκτελεσθοῦν τὰ ἔργα.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** παρατηρεῖ ὅτι εἶναι δικαιότατον καὶ φυσικὸν νὰ μὴ ἀφίσῃ τὸ ποσοστὸν τοῦτο τὸ Κράτος εἰς βάρος μόνον τῶν γενικῶν αὐτοῦ ἐξόδων, ἀλλὰ νὰ ἐπιβληθῇ καὶ εἰδικόν τι ποσοστὸν εἰς τὰς γαίας διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ χρέους.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** παρέχει μὲ τοῦτο πληροφορίας τινας αἰτουμένας ὑπὸ τοῦ κ. **Κακουλίδη** καὶ κατέρχεται τοῦ βήματος, παραπονούμενος διότι παρὰ τὸ Σύνταγμα ἠχθη ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ἐκ τούτου δημιουργεῖται ὀλέθριον προηγούμενον. Ἐν τῷ συμφέροντι δὲ τῆς ἑρμηνείας τοῦ Συντάγματος πρέπει τὸ ἄτοπον τοῦτο νὰ θεραπευθῇ ψηφιζομένου τοῦ Νομοσχεδίου εἰς δύο ἀναγνώσεις. Τίποτε δὲν κωλύει νὰ θεωρηθῇ ἡ σημερινὴ ὡς πρώτη ἀνάγνωσις καὶ νὰ γείνῃ ἄλλη μία συζήτησις τὴν Δευτέραν. Οὕτω εἶναι δυνατὸν νὰ προληφθοῦν παραλείψεις καὶ σφάλματα, τὰ ὁποῖα θὰ εἶχον βαρείας συνεπείας.

Γ. Βαρβούτης. Προτοῦ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς συμβάσεως ἀναφέρει, ὅτι αὕτη κατηρτίσθη καὶ ὑπεγράφη τὸ πρῶτον ἐπὶ Κυβερνήσεως Μιχαλακοπούλου εἰς ἣν ἀνήκει ἡ τιμητικὴ πρωτοβουλία τῶν ἔργων, φέρει δὲ καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ καταπολεμοῦντος σήμερον αὐτὴν κ. Βαλαλᾶ ὄντος τότε Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας ἐπανελήφθη κατόπιν ἐκ νέου ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων ἐπὶ δικτατορίας. Εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς συμβάσεως δίδει πλήρη εἰκόνα τῶν ἔργων τῶν παραρτημάτων Α καὶ Β τῆς συμβάσεως, δι' ὧν ἀπυξηραίνονται αἱ λίμναι Ἀρτζιὰν, Ἀματόβου, Γεννιτσῶν καὶ τὰ πέριξ ἕλη καὶ προστατεύεται ἡ ὅλη ἔκτασις τῆς πεδιάδος Θεσσαλονίκης ἐκ τῶν πλημμυρῶν διὰ τῆς διευθετήσεως τῆς κοίτης καὶ τοῦ ἐγκιβωτισμοῦ τῶν ποταμῶν Ἀλιάκμονος Λουδίκ, Ἀξιοῦ καὶ Γαλλικοῦ τὴν κατασκευὴν εἰδικῆς μεγάλης διώρυγος ἔνθεν τῆς λίμνης Γεννιτσῶν, κατασκευὴν ἀναχωμάτων προστατευτικῶν καὶ λοιπῶν ἔργων. Ἐξετάζων εἰτα τὰ ἔργα τοῦ παραρτήματος Γ' καὶ τὰ ἀρδευτικά, λέγει ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τούτων ἐναπόκειται εἰς τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ Κράτους, ἀναλαμβάνοντος διὰ τῆς συμβάσεως τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τούτων εἰς τὴν ἀνάδοχον ἑταιρείαν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς οἰκονομικοὺς καὶ τεχνικοὺς ὅρους, μόνον ἐφ' ὅσον θὰ ἀπεφάσιζε τὴν ἐκτέλεσιν τούτων ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων τῶν παραρτημάτων Α' καὶ Β'. Ἀναλύει ἐπίσης τὰ ἔργα τοῦ παραρτήματος Γ' τ' ἀφορῶντα τὴν προστασίαν τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης καὶ ἐξηγεῖ πῶς, κατόπιν μελέτης τῆς ἀναδόχου ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, κατωρθώθη ν' ἀποφευχθῇ ἡ ἐκ 10 ἑκατομμυρίων δολλαρίων δαπάνη τῶν ἔργων τούτων ἀντ' αὐτῶν δὲ ἀπεφασίσθη ἵνα διὰ δαπάνης μόνον 468 χιλιάδων δολλαρίων γίνῃ μερικὴ ἐκτροπὴ τῆς Κοίτης τοῦ Ἀξιοῦ, δι' ἧς ἀφ' ἑνὸς μὲν προστατεύονται αἱ πέριξ γαῖαι, ἀφ'ἑτέρου δὲ ἀποσοβεῖται διὰ μίαν τοὐλάχιστον τριακονταετίαν ὁ κίνδυνος τῆς ἐμφράξεως τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης, τὴν προστασίαν τοῦ ὁποίου ἐσκόπουν τὰ ἔργα τοῦ παραρτήματος Γ'.

Ἐξετάζων εἶτα τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, λέγει ὅτι ἐφ' ὅσον τὰ ἔργα ἐκτελοῦνται βάσει τοῦ ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ ἐργοληπτικοῦ συστήματος (régie), τὸ ὁποῖον ἀναλύει, ἡ ἔρευνα τούτων καθίσταται εὐχερής. Διὰ τοῦ συστήματος τούτου, λέγει, ὁ ἐργοδότης καταβάλλει εἰς τὸν ἐργολάβον μόνον ὅσα οὗτος ἤθελε δαπανήσει διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων (κυρίως ἀξία τούτων καὶ γενικὰ ἔξοδα) ὁ δὲ ἐργολάβος δὲν ἔχει ὑπὲρ αὐτοῦ τίποτε πλέον τοῦ συμπεφωνημένου κέρδους, τὸ ὁποῖον οὐδόλως δύναται ν' αὐξηθῇ ἐκ τῆς τυχὸν πραγματοποιηθησομένης οἰκονομίας γενικῶν ἐξόδων, ἥτις εἶνε ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου, ἐνῶ δύναται τοὐναντίον νὰ μειωθῇ ἐκ τῆς ὑπερβάσεως τῶν γενικῶν ἐξόδων, ἥτις εἶνε εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου.

Τὸ σύστημα τοῦτο, λέγει, εἶνε ἐπωφελέστατον διὰ τὸν ἐργοδότην ἐφ' ὅσον ὁ ἀνάδοχος εἶνε τεχνικῶς καὶ οἰκονομικῶς ἐπαρκὴς καὶ ἐφ' ὅσον ἐπιδεικνύει οἰκονομίαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δαπανῶν, ἥτις εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξασφαλίζεται διὰ πλήρους συστήματος ἐλέγχου. Ἐπὶ τῶν σημείων τούτων, λέγει, ἐπέμεινα ἰδιαιτέρως, ἔχω δὲ νὰ φέρω ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς α) τὰς ὑπὸ τῆς National City Bank δοθείσας εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν πληροφορίας, καθ' ἃς ἡ ἀνάδοχος εἶνε μία τῶν σοβαρωτέρων ἑταιρειῶν ἀπό τε οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς ἀπόψεως καὶ β) τὴν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοσίων ἔργων δοθεῖσαν ὑπευθύνως ἐνώπιον τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς διαβεβαίωσιν ὅτι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἡ ἀνάδοχος προβαίνει μετὰ φειδοῦς καὶ οἰκονομίας ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους. Ἀναφέρει εἶτα ὅτι μέχρι σήμερον ἐξετελέσθησαν πλὴν τῶν μελετῶν σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου τὰ ἔργα τοῦ Παραρτήματος Α καὶ μέρος τῶν ἔργων τοῦ Παραρτήματος Β' ἐδαπανήθησαν δὲ μέχρι μὲν τέλους Ἰουλίου κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Γεν. Λογιστηρίου δολλάρια 1.077.000 μέχρι σήμερον δὲ πλέον τοῦ 1.200.000 δολλαρίων. Αἱ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μέχρι σήμερον ἔργων πραγματοποιηθεῖσαι τιμαὶ εἶνε μικρότεραι τῶν προϋπολογισθεισῶν τοιούτων, κατὰ πολὺ δὲ κατώτεραι τῶν πραγματοποιουμένων ἐν Ἑλλάδι πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς παρούσης συμβάσεως (ἀναφέρει παραδείγματα).

Ἐξετάζει κατόπιν τὰ τοῦ ἐλέγχου τοῦ Κράτους καὶ λέγει ὅτι οὗτος εἶνε ἐπαρκής, καθόσον ὁ ἐργολάβος εἰς οὐδεμίαν δύναται νὰ προβῇ σοβαρὰν δαπάνην ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἐργοδότου, προσθέτει δὲ ὅτι αἱ μέχρι σήμερον πραγματοποιηθεῖσαι τιμαὶ εἶνε ἀσφαλὴς ἔνδειξις ὅτι, ἐφόσον δὲν ἤθελεν ἐπέλθῃ μεταβολὴ οἰκονομικῶν καὶ ἐργατικῶν συνθηκῶν καὶ εἰς τὸ μέλλον, θέλει ἐξακολουθήσει ἡ αὐτὴ οἰκονομία, πάντως δὲ ἀποτελοῦν ἀσφαλὲς ἔρεισμα ἐλέγχου. Ἀναφέρει ὅτι ἡ δαπάνη τῶν ἔργων Α' καὶ Β' καὶ τοῦ παραρτήματος Γ', ὡς διερρυθμίσθη κατὰ τὰ ἄνω, θέλει ἀνέλθῃ κατὰ τοὺς προϋπολογισμούς, συμπεριλαμβανομένων τῶν γενικῶν ἐξόδων καὶ τοῦ

ἐργολαβικοῦ κέρδους, εἰς δολλάρια ἀμερικανικὰ 16.909.526.

Ἀναλύων τὰ ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ὠφελήματα τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐθνικῆς οἰκονομίας δίδει τοὺς ἑξῆς ἀριθμούς. Ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων θέλουσιν ἀποκαλυφθῆ διὰ τῶν ἀποξηράνσεων καὶ ἀποδοθῆ τὸ πρῶτον εἰς τὴν καλλιέργειαν τετρακόσιαι πεντήκοντα χιλιάδες στρέμματα γῆς, β') 730 χιλιάδες στρέμματα θέλουσι προστατευθῆ ἐκ τῶν κατακλυζουσῶν αὐτὰ συχνοτάτων περιοδικῶν πλημμυρῶν, γ') ἐμμέσως, ἤτοι ἐξυγιαντικῶς καὶ ἀπὸ συγκοινωνιακῆς ἀπόψεως ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων θέλουσιν ὠφεληθῆ περὶ τὸ ἓν ἑκατομμύριον στρέμματα γῆς. δεδομένου ὅτι ἡ ὅλη ἔκτασις τῆς περιοχῆς τῶν ἔργων, ἡ ὁριζομένη ὑπὸ τῆς χωροσταθμικῆς καμπύλης ὑψομέτρου 50 μέτρων δυτικῶς τῆς Θεσσαλονίκης, ἀνέρχεται εἰς 2.180.000 στρέμματα· οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι, λέγει, εἶνε εἰλημμένοι ἐκ τοῦ τοπογραφικοῦ διαγράμματος τῶν ἔργων.

Ἐξετάζων τοὺς οἰκονομικοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, καὶ ἰδίως τοῦ δανείου, λέγει ὅτι ἡ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 26 τῆς συμβάσεως ἐπιτρέπει εἰς τὸ Κράτος νὰ ἐπωφεληθῆ σήμερον τῆς βελτιώσεως τῆς πίστεώς του. Ἂν τὸ δάνειον, λέγει, συνεφωνεῖτο ἔκτοτε ferme, ὡς συνέβη εἰς ἄλλας συμβάσεις, θὰ ἐξεδίδετο, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως πίστεως τοῦ Κράτους τὸ πολὺ εἰς τὰ 85, ἐνῷ σήμερον καὶ ἀνεξαρτήτως οἱασδήποτε τροποποιήσεως τῶν ὅσων τοῦ δανείου, τοῦτο θέλει ἐκδοθῆ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς πίστεως τοῦ Κράτους, ἧς εἶνε γνωστὴ ἡ σημαντικὴ βελτίωσις· ὑποστηρίχθη λέγει ὑπὸ τοῦ κ. Βαλαλᾶ, ὅτι ἡ ἑταιρία δὲν ἔχει οἰκονομικὴν ἐπάκοειαν. τοῦτο, λέγει, εἶνε ἀναληθὲς διότι ὡς διεπιστώθη κατὰ τὰς συζητήσεις τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς ἡ ἑταιρεία παρ'ὅλον τὸ ὑφιστάμενον embargo λόγῳ τοῦ μὴ διακανονισμοῦ τῶν ἀγγλικῶν χρεῶν, προσέφερεν ἐμπροθέσμως δάνειον, τὸ Κράτος ὅμως δὲν ἠδύνατο καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἐκδώσῃ τοιοῦτον πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ προσφυγικοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον χάριν τῆς συνεχίσεως τῶν ἔργων ἡ ἑταιρεία ηὔξησε τὴν συμπεφωνημένην προκαταβολὴν ἐξ 600 χιλ. δολλαρίων καὶ προσέφερεν ἐξ ἰδίων προσωρινὸν δάνειον 2.500.000 δολλαρίων συναφθείσης τῆς ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς βουλῆς συμπληρωματικῆς συμβάσεως· ἐκ τοῦ δανείου τούτου καταβαλλομένου τμηματικῶς ἀναλόγως τῆς προόδου τῶν ἔργων, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδιαμέσων ὑπερόγκων τόκων, συνεχίζεται ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων.

Ἐξετάζων τὰ τῆς Ἑταιρείας Συντηρήσεως ὑποστηρίζει ὅτι αὕτη συνέστη διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς παραγωγῆς· ἀναλύει τὰς ὑποχρεώσεις της πρὸς ἵδρυσιν γεωπονικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν σταθμῶν, ἱπποφορβείων, γενικῶν ἀποθηκῶν πρὸς παροχὴν λιπασμάτων ἐπὶ λογικῇ τιμῇ εἰς τοὺς ἐγκατασταθησομένους εἰς τὰς ἀποξηρανθησομένας γαίας γεωργοὺς καὶ προπόνησιν τούτων εἰς ἐπιστημονικὴν καὶ ἐντατικὴν καλλιέργειαν. Ἀναλύει τὰ τῆς συμμετοχῆς τοῦ Κράτους εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τὰ κέρδη τῆς Ἑταιρείας ταύτης, ἥτις θὰ εἶναι ἑλληνικὴ ἑταιρεία, ὑποκειμένη εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν τῶν κειμένων νόμων καὶ προσθέτει ὅτι αἱ τεσσαράκοντα χιλιάδες στρέμματα παραχωροῦνται κατὰ δικαίωμα ἐπιφανείας καὶ ἐπικαρπίας ἐπὶ μίαν μόνον τριακονταετίαν, μεθ' ἣν ἅπασαι αἱ ἐγκαταστάσεις καὶ ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία αὐτῆς περιέρχονται εἰς τὸ Κράτος· ἡ ἐπίδρασις αὐτῆς, λέγει, θὰ ἀποβῇ εὐεργετικὴ διὰ τὴν παραγωγὴν διότι ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν θὰ ἔχωμεν ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως τῶν λιμνῶν Ἀρτζιὰν, Ἀματόβου ἑκατὸν χιλιάδας στρέμματα γαιῶν, ὧν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως ἡ ἐκμετάλλευσις καὶ καλλιέργεια.

Παραβάλλων κατόπιν δι' ἀριθμῶν τὴν δαπάνην, ἡ ὁποία θέλει ἐπιβαρύνει τὰς ἀποστραγγιζομένας καὶ προστατευομένας γαίας καὶ τὴν προβλεπομένην ἀπόδοσιν αὐτῶν ἐξετάζει τὴν παραγωγικότητα αὐτῶν, ἀποτελουσῶν γαίας ἀρίστης ποιότητος, τονίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἀναγινώσκει ἔκθεσιν τῆς Γενικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καθ' ἣν ἡ εἰσαγωγὴ σίτου θέλει ἐλαττωθῆ ἐκ τῆς καλλιεργείας τῶν γαιῶν τούτων κατὰ 170.000 τόννους τοὐλάχιστον.

Διὰ τῆς μεθοδικῆς, λέγει, καλλιεργείας τῶν γαιῶν τούτων πιστεύει ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ ἡ ἐξυπηρέτησις τοῦ δανείου τοῦ ἀπαιτηθησομένου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων θέλει ἐξασφαλισθῆ ἐκ τῆς συνήθους φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος αὐτῶν τούτων τῶν γαιῶν, ὧν ἡ ἀκαθάριστος ἀπόδοσις ὑπολογίζεται σήμερον εἰς 2.500—3.000 δραχ. κατὰ στρέμμα. Περαίνων τονίζει τὸν ἐξυγιαντικὸν καὶ πλουτοπαραγωγικὸν χαρακτῆρα τῶν ἔργων καὶ ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως τὸ ταχύτερον περαιωθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων. Δὲν θὰ εἶνε μακρὰν λέγει ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἀντὶ τῶν ἀνθρωπίνων ρακῶν τὰ ὁποῖα μαστίζει σήμερον ἡ φθοροποιὸς ἑλονοσία θὰ ἔχωμεν πρὸ ἡμῶν σωματικῶς, ψυχικῶς καὶ ἠθικῶς ὑγιεῖς ἀγρότας, συντελεστὰς τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς εὐημερίας τῆς χώρας καὶ ἐργάτας σταθεροὺς καὶ ἀκμαίους τοῦ συγχρόνου ἡμῶν πολιτισμοῦ. (Χειροκροτήματα).

Ὡς πρὸς τοὺς ἰσχυρισμοὺς περὶ ἀντισυνταγματικότητος ὑποστηρίζει ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου εἶνε ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ Συντάγματος καὶ ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐξωνυχίσθη εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπήν, ἀποφανθεῖσαν ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου εἶνε σύμφωνος πρὸς τὸ Σύνταγμα.

Ὁ κ. **Δ. Κυβετὸς** ἐρωτᾷ σχετικῶς μὲ τὰ μηχανήματα ποῖον θὰ βαρύνουν.

Ὁ κ. **Γ. Βαρβούτης** λέγει ὅτι ἐφ' ὅσον τὰ ἔργα γίνονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους καὶ ἡ δαπάνη τῶν μηχανημάτων δὲν δύναται νὰ γίνῃ παρὰ εἰς βάρος τοῦ Κράτους, ἄλλως ἂν μὲν τὰ μηχανήματα ταῦτα φθείρωνται ἐξ ὁλοκλήρου, ἡ ἐκ τῆς φθορᾶς ζημία θὰ ἐκάλυπτε τὰ κέρδη τῆς ἑταιρείας, ἂν δὲ ἡ φθορὰ εἶνε ἐλαχίστη, παραμένει ἡ ἀξία των ὑπὲρ τοῦ Κράτους.

Ὁ κ. **Γ. Βαλαλᾶς** λέγει ὅτι εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ὑπεβλήθησαν προτάσεις ὑπὸ καλυτέρους ὅρους.

Ὁ κ. **Γ. Βαρβούτης** λέγει ὅτι ταιαῦται προτάσεις δὲν ὑπάρχουσι, ὡς δὲ ῥητῶς ἐβεβαίωσεν περὶ τούτου τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ὁ Διευθυντὴς τῶν Δημ. Ἔργων, οὐδέποτε ὑπεβλήθησαν προτάσεις ἄλλης ἑταιρείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ι. Βαλαλᾶς ὑπεβλήθησαν.

Ὁ κ. **Β. Χατζηλίας** λέγει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπληροφορήθη ὅτι πρὸ διετίας, ὑπῆρξε μία Ἑταιρία Στουάρτ, ἥτις δὲν ἀπετάθη εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἀλλὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὑπῆρξεν ἄλλη ἑταιρία ἡ Σκὸτ, ἥτις ἔστειλεν ἔγγραφον εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν νὰ μὴ κυρωθῇ ἡ σύμβασις διότι ἦτο ἕτοιμος νὰ ὑποδάλῃ αὐτὴ ὅρους. Αὐτὰ εἶνε σχετικὰ μὲ τὰς ἄλλας προτάσεις.

Ὁ κ. **Γ. Βαρβούτης** λέγει ὅτι ἡ Ἑταιρεία Στούαρτ δὲν ὑπέβαλε προτάσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον· τοῦτο εἶναι ἐπισήμως βεβαιωμένον.

Ὁ κ. **Β. Χατζηλίας** ἀναπτύσσει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 ὅτι ἡ φορολογία περιορίζεται εἰς τὰς γαίας τὰς ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὠφεληθησομένας ἐπὶ τῶν ἔργων. Εἰς τὸ ἄρθρον 18ον ἀναγραφεται λέγει ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἐργολάβου ὡρισμένη εἰς 15 %ο ἐνῷ εἰς τὴν πρώτην σύμβασιν τὸ ἐργολαβικὸν κέρδος ἦτο ὡρισμένον κατ' ἀποκοπήν. Ὀρθὸν εἶναι νὰ μείνῃ τὸ ποσοστὸν αὐτὸ 15 %ο, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ κατ' ἀποκοπὴν ποσὸν τοῦ ἐργολαβικοῦ κέρδους, τὸ ὁποῖον ὥριζεν ἡ πρώτη σύμβασις.

Ὁ κ. **Γ. Βαρβούτης** ὡς πρὸς τὴν τροποποίησιν τῆς φορολογίας τῶν γαιῶν, λέγει ὅτι αὕτη ἐπροτάθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποκρούει ὅμως τὴν τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου 18, διότι λέγει στερεῖται ἠθικῆς βάσεως· ἡ πρώτη σύμβασις, λέγει, ὥριζε σταθερὸν πάγιον ποσὸν ἀμοιβῆς· ἡ δευτέρα ὁρίζει ποσοστὸν 15 %ο ἐπὶ τῆς δαπάνης· ἤδη δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ θέσωμεν νέαν βάσιν καὶ νὰ καθιερώσωμεν μικτὸν

σύστημα· ὁ ἔχων τοὺς κινδύνους δέον νὰ ἔχῃ καὶ τὰ ὠφέλη. Πᾶσα μονομέρεια στερεῖται ἠθικῆς βάσεως, δὲν εἶνε δυνατὸν δὲ ἄνευ τῆς γνώμης τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου νὰ καθιερώσωμεν μονομερῶς τρίτον νέον σύστημα ἀμοιβῆς καὶ νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τυχὸν κίνδυνον ματαιώσεως τῶν ἔργων.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Χατζηλία.

Ὁ κ. **Β. Χατζηλίας** συνεχίζων, λέγει ὅτι μὲ τὸ ἁπλοῦν σύστημα τῶν 15 %ο ὑπάρχει ὁ φόβος νὰ ὑπερδοῦν τὰ κέρδη τὰ 2.055,000 δολλάρια, διὰ νὰ εἰσπράξῃ δὲ ἡ Ἑταιρεία τὸ ἐπὶ πλέον τοῦτο κέρδος πρέπει νὰ ἐξωθήσῃ τὸ κόστος τῶν ἔργων εἰς ποσὸν ἐξαπλάσιον τοῦ κέρδους, ὅπερ θὰ πραγματοποιήσῃ ἐπὶ πλέον. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς εἶνε στοιχειῶδες καθῆκον νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὸ Κράτος.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** λέγει ὅτι ἂν ὁρίσωμεν τὸ ποσὸν ἡ Ἑταιρεία θὰ κάμῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ἔργα φθηνότερα ἵνα ὠφεληθῇ περισσότερον. Ἂν τῆς ὁρίσωμεν τὸ 15 %ο ἡ Ἑταιρεία θὰ κάμῃ τὰ ἔργα ὅσον τὸ δυνατὸν ἀκριδώτερα. Ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν εἶνε ἐλευθέρα ἡ Ἑταιρεία νὰ κάμῃ τοῦτο, πάντοτε ὅμως ὑπάρχει κίνδυνος καὶ διὰ τὸ Κράτος.

Δι' αὐτὸ προτιμοτέρα ἡ μέση λύσις ἣν ἀκολουθοῦμεν· ἄλλως τε δὲν γνωρίζομεν ἐὰν ἡ Ἑταιρεία θὰ δεχθῇ τὴν ἄποψιν τοῦ κ. Χατζηλία

Ὁ κ. **Ν. Μανούσης** παρατηρεῖ ὅτι διὰ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Χατζηλία οὐδεμία Ἑταιρεία θὰ προσέλθῃ.

Ὁ κ. **Χατζηλίας** συνεχίζων ἀναγινώσκει τὸ ἄρθρον 20 ἐφ' οὗ ἀναπτύσσει τροπολογίαν.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι καὶ αὐτὸς ἦτο ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Χατζηλία βασιζόμενος εἰς τὴν σκέψιν ὅτι ἡ Ἑταιρεία ἀρχικῶς εἶχε θέσει ὡς κέρδη ἕνα καθαρὸν ποσόν, εἶτα τῇ αἰτήσει τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὥρισεν ἕνα ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἔργων. Ἀλλὰ εἶνε ἐξεταστέον ἐὰν τὸ μικτὸν αὐτὸ σύστημα θὰ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ματαίωσιν τῶν ἔργων. Ἀναμφισθητήτως διὰ τῆς τροπολογίας αὐτῆς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἶναι εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν καὶ ἂν ἐδέχθη τὸ μικτὸν σύστημα ὁ κ. Ῥέμιγκτον δὲν ἔχομεν καμμίαν δυσκολίαν νὰ τὸ δεχθῶμεν καὶ ἡμεῖς.

Ὁ κ. **Β. Χατζηλίας** συνεχίζων προτείνει ὅπως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 29 διαγραφῇ ἡ φράσις «πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων Γ, ἵνα χρησιμοποιηθῶσιν αἱ εἰσπράξεις διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων» κλπ. ὁμοίως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 26 διαγραφῇ μία περίοδος. ὅπερ γίνεται δεκτὸν νὰ ἀντικατασταθῇ δι' ἄλλης.

Ἐπὶ τῆς συμπληρωματικῆς συμβάσεως προτείνει ὅπως ἡ προθεσμία τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως (option) ἐλαττωθῇ ἀπὸ 3 ἔτη εἰς δύο.

Προτείνει ὡσαύτως ὅπως δύναται νὰ ἐπιτραπῇ μόνον ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ βοσκὴ δι' ὑπουργικῆς διαταγῆς, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ συμβουλίου τῶν δημοσίων ἔργων.

Γίνονται ἐπίσης δεκταὶ διάφοροι τροπολογίαι σχετικαὶ μὲ τὸ δάνειον, καὶ μὲ τὴν προτεραιότητα τῆς ἐγγυήσεως.

Ὁ κ. **Γ. Κακουλίδης** λέγει ὅτι ἡ παροῦσα Σύμβασις ἔχει 4 ἀπόψεις α) τὴν οἰκονομικὴν καὶ εὔχεται ὅπως τὸ δάνειον συναφθῇ τμηματικῶς πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ζημίας τῆς πληρωμῆς τῶν νεκρῶν τόκων.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν μία Κυβέρνησις νὰ συνάψῃ νεκρὸν δάνειον ἢ νὰ πληρώνει τόκους.

Ὁ κ. **Γ. Κακουλίδης** συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀντὶ 20.000.000 δολλαρίων τὰ ὁποῖα λαμβάνει θὰ πληρώσῃ 60.000.000 δολλάρια εἰς τοκοχρεωλύσια.

β) Τὴν τεχνικὴν ἄποψιν καὶ λέγει ὅτι ἡ σύμβασις δὲν ἐξωνυχίσθη ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἐγένετο δὲ καὶ συναγωνισμὸς καὶ φρονεῖ ὅτι ὑπάρχει ἀκόμη καιρὸς νὰ γίνῃ τοιοῦτος, δεδομένου ὅτι τὸ δάνειον δὲν θὰ συναφθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως τετραμήνου.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι εἶναι δύσκολον εἰς ἕνα Κράτος νὰ μὴ σεβασθῇ ἔστω καὶ τὰς μὴ νομικὰς ὑποχρεώσεις. Εἶναι ἠθικῶς δύσκολον νὰ ἀποστραγγίσωμεν μίαν Ἑταιρείαν καὶ κατόπιν νὰ καλέσωμεν ἄλλους νὰ συνεχίσουν.

Ὁ κ. **Γ. Κακουλίδης** προχωρῶν λέγει ὅτι ἡ Ἑταιρεία χωρὶς ἐργαλεῖα εἶναι ἀκατανόητον. Τρίτη ἄποψις εἶναι ἡ οἰκονομολογικὴ ἐὰν δέ, λέγει, λάδωμεν ὑπ' ὄψιν εἰσόδημα 3.000 δραχ. κατὰ στρέμμα θὰ ἔχωμεν αὔξησιν τριῶν δισεκατομμυρίων δραχμῶν.

Καὶ τελευταία ἄποψις εἶναι ἡ Συνταγματική. Συζητοῦμεν τὴν σύμβασιν ἐξ ἀπίνης ὑποβληθεῖσαν καὶ ἂν ἐφωτίσθημεν ἐξ αὐτῆς, ἐφωτίσθημεν ἀπὸ τὰς ἀγορεύσεις τῶν προλαλησάντων. Ἄλλως τε ἡ Σύμβασις πρόκειται νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ ἀριθμοῦ μικροτέρου ὑπὸ τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Συντάγματος καὶ δι' αὐτὸ λέγει ὄχι ὅτι θὰ ψηφίσῃ κατὰ τῆς συμβάσεως ἀλλὰ κατὰ τοῦ τρόπου τῆς ψηφίσεως αὐτῆς.

Ὁ κ. **Α. Θέος** εἶναι, λέγει, κατ' ἀρχὴν ἐναντίον πάσης συμβάσεως μὲ ξένας Ἑταιρίας, αἵτινες σκοπεύουν ἀποικιοποίησιν τῆς χώρας. Ἐνδιαφέρεσθε, λέγει, διὰ τοὺς ξένους ἰμπεριαλιστὰς ἐνῷ τὰ ἔργα αὐτὰ πρέπει νὰ γίνουν ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους. Ὑπεβλήθησαν λέγει τροπολογίαι ἀλλὰ καμμία δὲν ἀφορᾷ τοὺς ἐργαζομένους 4.000 ἐργάτας.

Ι. Μεταξᾶς. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐνδιαφέρεται διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ θὰ ἀνταλλάξῃ περὶ αὐτοῦ τοῦ ζητήματος ἐπιστολὰς μὲ τὴν Ἑταιρίαν.

Ὁ κ. **Α. Θέος** καταλήγων λέγει ὅτι τὸ ἐναῖον μέτωπον θὰ ψηφίσῃ κατὰ τῆς Συμβάσεως.

Β. Χατζηλίας. Ἐλέχθη ὅτι ἡ ἑταιρεία δὲν θὰ ἐδέχετο τὴν ἐλάττωσιν τῆς προθεσμίας (option) ἀπὸ 3 ἔτη εἰς 2 προτείνω πρὸς συμβιβασμὸν 2 1|2 ἔτη.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** διαμαρτύρεται. Δὲν εἶναι, λέγει, δυνατὸν ἐπ' ἄπειρον νὰ περιμένωμεν τὴν ἑταιρείαν, προσπαθοῦσαν νὰ εὕρῃ χρήματα. Ἐντὸς λογικῆς προθεσμίας ἢ νὰ εὕρῃ τὰ χρήματα ἢ ν' ἀποσυρθῇ.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι δὲν δικαιοῦνται νὰ διαμαρτύρωνται ἐκεῖνοι ἐπὶ τῆς Ὑπουργίας τῶν ὁποίων ὑπεγράφη ἡ σύμβασις.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** λέγει ὅτι δὲν ἐπρόσεξεν ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι ἡ συζητουμένη σύμβασις εἶνε ἡ συμπληρωματικὴ Ἀγγλικὴ καὶ οὐχὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ ὑπογραφεῖσα.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτω:

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 6 Ὀκτωβρίου 1925 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ πεδιάδι Θεσσαλονίκης» ὡς καὶ τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1926 τοιούτου «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1926 συμπληρωματικῆς συμβάσεως περὶ παροχῆς προσωρινοῦ δανείου 2,500,000 δολλαρίων παρὰ τῆς Ἑταιρείας «The Foundation Company» πρὸς συνέχισιν τῶν ἐν τῇ πεδιάδι Θεσσαλονίκης ὑδραυλικῶν ἔργων.

Ἄρθρον 1.

Κυροῦνται: 1) Τὸ ἀπὸ 6 Ὀκτωβρίου 1925 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ πεδιάδι τῆς Θεσσαλονίκης», δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 295 φύλλον τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1925 τεῦχ. Α' τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

2) Τὸ ἀπὸ 11 Μαΐου 1926 Νομοθ. Διάταγμα «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1926 συμπληρωματικῆς συμβάσεως «περὶ παροχῆς προσωρινοῦ δανείου 2.500,000 δολλαρίων παρὰ τῆς Ἑταιρείας «The Foundation Company» πρὸς συνέχισιν τῶν ἐν τῇ πεδιάδι Θεσσαλονίκης ὑδραυλικῶν ἔργων, δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 167 τῆς 25 Μαΐου 1926 τεῦχ. Α' φύλλον τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ πεδιάδι

Θεσσαλονίκης» τῆς 6)8 Ὀκτωβρίου 1925 ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 3 προστίθεται ἡ φράσις «Δύναται νὰ ἐπιτραπῇ μόνον ἡ καλλιέργεια καὶ βοσκὴ δι' ὑπουργικῆς διαταγῆς μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ συμβουλίου τῶν δημοσίων ἔργων».

Εἰς τὴν Σύμβασιν «περὶ ἐκτελέσεως ἔργων ἐν τῇ πεδιάδι Θεσσαλονίκης» ἄρθρον 26 παράγραφος 3 : Ἀντικαθίσταται ἡ περίοδος «Ἐνταῦθα δηλοῦται ὅτι ἐὰν οἱ παρὰ τοῦ ἐργολάβου ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ ὁμίλου του εἰς τὸν ἐργοδότην προταθησόμενοι ὅροι τοῦ δανείου τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τῶν παραρτημάτων Α καὶ Β ἤθελον εἶσθαι ἐξ ἴσου ἢ πλειότερον ἐπωφελεῖς διὰ τὸν ἐργοδότην τῶν τοῦ προσφυγικοῦ δανείου, οὕτως ὥστε ἡ ἐκ τοῦ δανείου διὰ τὰ ἔργα ἐπιβάρυνσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου νὰ μὴ εἶναι ἐπαχθεστέρα τῆς ὑπηρεσίας τῆς πηγαζούσης ἐκ τῆς κανονικῆς ὑπηρεσίας τοῦ προσφυγικοῦ δανείου, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ στέρξῃ εἰς τοῦ δανείου τούτου τὴν ἔκδοσιν, κυρουμένην διὰ διατάγματος» διὰ τῆς ἑξῆς περιόδου : «Οἱπαρὰ τοῦ ἐργολάβου ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ ὁμίλου του εἰς τὸν ἐργοδότην προταθησόμενοι ὅροι τοῦ δανείου, τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τῶν παρατημάτων Α καὶ Β δὲν δύνανται νὰ εἶναι δυσμενέστεροι διὰ τὸν ἐργοδότην τῶν ὅρων τοῦ συναφθησομένου ἐγκρίσει τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν δανείου σταθεροποιήσεως καὶ προσθέτου προσφυγικοῦ ἢ ἐν περιπτώσει τμηματικῆς τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως προβλεπομένου δανείου ἐκδόσεως, τῶν ὅρων τοῦ τελευταίου πρὸ ταύτης ἐκδοθέντος δανείου τοῦ Κράτους. Ἐν πάσει περιπτώσει οἱ ὅροι τοῦ παρόντος δανείου δέον νὰ τύχωσι τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἐργοδότου. Κυροῦται δὲ ἡ ἔκδοσις τοῦ δανείου διὰ Διατάγματος».

Εἰς τὸ ἄρθρον 28 μετὰ τὴν φράσιν «δανείου συμπληρωματικοῦ τοῦ ἤδη ἐκδεδομένου καὶ ἐγκεκριμένου προσφυγικοῦ τοιούτου» προστίθενται τὰ ἑξῆς : «ὡς ἐπίσης τοῦ δανείου σταθεροποιήσεως τῆς δραχμῆς καὶ καλύψεως τῶν ἐλλειμμάτων τοῦ προϋπολογισμοῦ».

Εἰς τὸ ἴδιον ἄρθρον 28 παράγραφον β' ἡ φράσις «ἐπὶ τῶν γαιῶν τῆς εἰρημένης «πεδιάδος Θεσσαλονίκης»» ἀντικαθίσταται «ἐπὶ τῶν ὠφεληθησομένων ἀμέσως ἢ ἐμμέσως γαιῶν»

Εἰς τὸ ἄρθρον 29 διαγράφεται ἡ φράσις «πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκτελέσεως καὶ τῶν ἔργων τοῦ παραρτήματος Γ καθὼς ἐπίσης»

Εἰς τὴν συμπληρωματικὴν σύμβασιν τῆς 14 Ἀπριλίου τὴν κυρωθεῖσαν διὰ τοῦ Ν.Δ. τῆς 11)25 Μαΐου 1926 «περὶ παροχῆς προσωρινοῦ δανείου 2,500,000 δολλαρίων παρὰ τῆς Ἑταιρείας κλπ.» εἰς τὸ ἄρθρον 1 αὐτῆς παράγραφον 4, ἐν τῇ φράσει «ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν δὲν ἤθελε τυχὸν πραγματοποιηθῇ τὸ πρῶτον τοῦτο τμῆμα τοῦ περὶ οὗ τὰ ἄρθρα ταῦτα δανείου ἐντὸς τριῶν (3) ἐτῶν» ἀντικαθίσταται τὸ «τριῶν (3) ἐτῶν» διὰ τοῦ «τῆς προθεσμίας (option) τῶν δύο (2) ἐτῶν» .

Τὰ κείμενα τῶν οὕτω κυρουμένων διὰ τοῦ παρόντος Νομοθ. Διαταγμάτων καὶ τῶν δι' αὐτῶν κυρωθεισῶν συμβάσεων ἕπονται :

Περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ πεδιάδι Θεσσαλονίκης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ὑπὸ στοιχεῖον Δ' παράγραφον τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1925 ψηφίσματος τῆς Δ' ἐν Ἀθήναις Συντακτικῆς Συνελεύσεως «περὶ συστάσεως Κοινοβ. Ἐπιτροπῆς πρὸς ψήφισιν τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου κλπ. προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη ἡ μεταξὺ τῶν Ὑπουργῶν κ. κ. Γ. Ν. Κοφινᾶ, ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, Ἀναστ. Ταβουλάρη, ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας καὶ Γ. Σταμούλη, ἐπὶ τῆς Γεωργίας, ἐνεργούντων ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ κ. Franklin Remington Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ (Ὀλὸς Ἀμπρου ἀριθ. 120) τῆς ὁμωνύμου Πολιτείας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐδρευούσης ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «The Foundation Company» ἐκπροσωπούντος τὴν Ἑταιρείαν ταύτην δυνάμει ἐντολῆς χορηγηθείσης αὐτῷ δι' ἰδιωτικοῦ πληρεξουσίου, νομίμως κεκυρωμένου, ἀφ' ἑτέρου, συνομολογηθεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1925 σύμβασις ἐξ ἄρθρων 41, μετὰ τριῶν παραρτημάτων ὑπὸ στοιχεῖα Α, Β, καὶ Γ, εἰς Ἀγγλικὴν καὶ Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ συντήρησιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ πεδιάδι Θεσσαλονίκης καὶ τὴν ἔκδοσιν Ἑλληνικοῦ δανείου δι' ὁμολογιῶν, πρὸς πληρωμὴν τῶν ἔργων, ἧς συμβάσεως τὸ κείμενον ἕπεται :

Ἄρθρον 2.

Πάντες οἱ ὅροι τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως κτῶνται διὰ τῆς παρούσης κυρώσεως ἰσχὺν διατάξεων νόμου.

Ἄρθρον 3.

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν δαπανῶν κατασκευῆς, ἐπεκτάσεως, βελτιώσεως, συντηρήσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐν γένει ἔργων, ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβολὴ προσθέτου εἰδικῆς φορολογίας ἐπὶ τῶν γαιῶν τῆς πεδιάδος Θεσσαλονίκης, καθοριζομένη διὰ Διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἴτε ἔγγειος, εἴτε ἐπὶ τῆς προσόδου, εἴτε συνδυασμένη.

Ἄρθρον 4.

Τὰ ἔργα, ὧν τὴν ἐκτέλεσιν σκοπεῖ ὁ παρὼν νόμος, θεωροῦνται ὡς ἔργα δημοσίας ὠφελείας, αἱ δὲ πληρωτέαι ἀποζημιώσεις διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἢ πρόσκαιρον κατάληψιν τῶν ἀναγκαιούντων κτημάτων ἢ οἱωνδήποτε ἑτέρων δικαιωμάτων, ἤτοι δουλειῶν, κυριότητος ὑδάτων καὶ λοιπὰ διὰ τὴν κατασκευήν, βελτίωσιν, ἐπέκτασιν, συντήρησιν καὶ λειτουργίαν τῶν ἔργων, κανονισθήσονται κατὰ τὰς ἰσχυούσας περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως διατάξεις.

Ἄρθρον 5.

1. Ὅπου δὲν ἤθελε πραγματοποιηθῇ ἀπαλλοτρίωσις καὶ ἰδίᾳ εἰς τὰς περιπτώσεις διελεύσεως τοῦ ἀρμοδίου προσωπικοῦ διὰ τῶν ἰδιοκτησιῶν πρὸς προσπέλασιν εἰς τὴν ζώνην τῶν ἔργων, συνιστῶνται δουλεῖαι βαρύνουσαι τὰ κτήματα.

2. Προσωρινὰ μέτρα ἐπὶ τῶν ἔργων καὶ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐτῶν, ἔτι δὲ καὶ τῶν συνιστωμένων ὡς ἀνωτέρω δουλειῶν, ἀπαγορεύονται ἀπολύτως, μὴ ἰσχυούσης οὐδ' ἐφαρμοζομένης τῆς σχετικῆς ἐξαιρετικῆς διαδικασίας τοῦ Εἰρηνοδικου· ἐπιφυλάσσονται οὐχ ἧττον εἰς τὸν ἰδιοκτήτην πάντα τὰ ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου λοιπὰ δικαιώματα.

Ἄρθρον 6.

Ἡ φύλαξις καὶ ἀστυνομία τῶν ἔργων, τῶν διαφόρων κτιρίων καὶ ἐγκαταστάσεων καὶ τῶν οἱονδήποτε παραρτημάτων τῶν ἔργων δύναται ν' ἀνατεθῇ διὰ Διατάγματος καὶ εἰς ὑπαλλήλους τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας ἢ τῆς Ἑταιρείας συντηρήσεως. Περὶ τοῦ διορισμοῦ καὶ τῶν καθηκόντων τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 11 μέχρι 17 τοῦ νόμου ΑΡΚΘ' τοῦ ἔτους 1833 «περὶ ἀδικημάτων κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῶν Σιδηροδρόμων»

Ἄρθρον 7.

1 Πᾶσα οἱαδήποτε βλάβη τῶν ἔργων, τῶν διαφόρων κτιρίων καὶ ἐγκαταστάσεων καὶ παντὸς παρεπομένου ἔργου

τιμωροῦνται, ἐὰν μὲν ἐγένοντο ἐξ ἀμελείας, διὰ χρηματικῆς ποινῆς τουλάχιστον πεντακοσ ων δραχμῶν μέχρι δέκα πέντε χιλιάδων τὸ πολύ, ἐὰν δὲ ἐκ προθέσεως, διὰ φυλακίσεως.

2 Ἐὰν ἡ βλάβη ἐπέφερε δατάραξιν τῆς ροῆς, ἐξ ἧς ἐπῆλθον ζημίαι εἴτε εἰς τὰ ἔργα εἴτε εἰς τὰ κτήματα, ἢ ἐὰν ὁπωσδήποτε ἐκ τῆς βλάβης ἐπῆλθον τοιαῦται ζημίαι, ἐπιβάλλεται, ἐὰν μὲν ἡ βλάβη ἐγένετο ἐξ ἀμελείας, ποινὴ φυλακίσεως τουλάχιστον ἓξ μηνῶν, ἐὰν δὲ ἐκ προθέσεως, ποινὴ φυλακίσεως τουλάχιστον ἑνὸς ἔτους, ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐπιβολῆς τῶν βαρυτέρων ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου τασσομένων ποινῶν ἐὰν ἤθελον συντρέχει τὰ στοιχεῖα βαρυτέρου ἀδικήματος.

Ἄρθρον 8.

1. Ἀπαγορεύεται :

1) Ἡ ἐκτέλεσις ἐπὶ τῆς ζώνης τῶν ἔργων ἢ κατὰ τὴν περιοχὴν αὐτῶν χωματισμῶν ἢ ἔργων οἱωνδήποτε δυναμένων νὰ παρακωλύωσι τὴν ροὴν τῶν ὑδάτων τῆς ἐπιφανείας ἢ τῶν φυσικῶν ἢ τεχνητῶν ροῶν ἢ νὰ προκαλέσωσι λιμνασίας ἢ καταπτώσεις τῶν πρανῶν ἢ οἱανδήποτε ζημίαν τῶν ἁπλῶν ἢ τεχνικῶν ἔργων.

2) Ἡ οἱαδήποτε μεταβολὴ τῆς διατομῆς ἢ τῆς συστάσεως τῶν τάφρων, διωρύγων, ἀναχωμάτων ἢ κοιτῶν τῶν διαφόρων ροῶν.

3) Ἡ καλλιέργεια τῆς κοίτης πλημμυρῶν καὶ τῶν ἀναχωμάτων τῶν ποταμῶν ἢ ἄλλων ἀποχετεύσεων, ὡς καὶ ἡ βοσκή.

4) Ἡ φύτευσις δένδρων καὶ ἡ ἐγκατάστασις φρακτῶν ἢ φραγμάτων εἰς ἀπόστασιν ἐλάσσονα τῶνδυόμέτρων ἀπὸ τῶν ἄκρων γραμμῶν τῶν ἀπαλλοτριωθεισῶν ἐκτάσεων.

5) Ἡ ἐγκατάστασις οἱασδήποτε οἰκοδομῆς ἢ ἐργοστασίου εἰς ἀπόστασιν ἐλάσσονα τῶν πεντήκοντα μέτρων ἀπὸ τοῦ ποδὸς τῶν πρανῶν τῶν ἀναχωμάτων ἢ τῶν χειλέων τῶν τάφρων ἢ τῶν ὁρίων τῆς περιοχῆς τῶν διαφόρων ἐγκαταστάσεων.

6) Ἡ διάνοιξις φρεάτων εἰς ἀπόστασιν ἐλάσσονα τῶν ἑκατὸν μέτρων ἀπὸ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁρίων.

7) Ἡ ἕνωσις ἰδιωτικῶν τάφρων μετὰ τῶν δικτύων ἀρδεύσεως ἢ ἀποχετεύσεως ἢ μετὰ τῶν ἔργων διευθετήσεως τῶν ποταμῶν ἢ ἀποξηράνσεως τῶν λιμνῶν ἢ μετὰ τῆς περιφερικῆς διώρυγος ἀποχετεύσεως, ἄνευ ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἐκδιδομένης μετὰ πρότασιν τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας ἢ τῆς Ἑταιρείας συντηρήσεως τῶν ἔργων.

2. Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, ἐν ὑποτροπῇ δὲ διὰ φυλακίσεως μέχρι ἑνὸς ἔτους, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχωσι τὰ στοιχεῖα ἀδικήματος τιμωρουμένου διὰ βαρυτέρας ποινῆς.

3. Τὰ κατὰ παράβασιν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐκτελεσθέντα ἔργα καταστρέφονται καὶ τὰ ἐναποτεθέντα ἀντικείμενα ἀποκομίζονται ἐπιμελείᾳ τῆς ἀρχῆς, δαπάναις τοῦ παραβάτου.

4. Αἱ παραβάσεις τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους προτάσει τῆς Ἑταιρείας ἢ οἱκοθεν ἐγκρινομένων κανονισμῶν τιμωροῦνται εἰς βαθμὸν πταίσματος.

Ἄρθρον 9.

Διὰ Διατάγματος, ἐκδοθησομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καθορισθήσονται ὁ τρόπος καὶ αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως προκυψασῶν γαιῶν.

Δι' ὁμοίου Διατάγματος κυρωθήσεται ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 26 παράγρ. 3 συνομολογηθησομένη περὶ δανείου σύμβασις καὶ καθορισθήσονται λεπτομερέστερον τ' ἀφορῶντα εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 28 παρεχομένας ἐγγυήσεις εἰς τὸ δάνειον τοῦτο.

Ἄρθρον 10.

Διὰ Διαταγμάτων, ἐκδοθησομένων ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ σύμφωνον ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, στηριζομένην ἐπὶ γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, καθορισθήσονται τὰ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐλέγχου καὶ ἐπιβλέψεως, τὰ τῆς προσλήψεως ἐν γένει καὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἡμεδαποῦ ἢ ἀλλοδαποῦ τυχὸν ἀναγκαίου προσωπικοῦ καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ πρὸς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἀναγκαῖαι διατάξεις καὶ λεπτομέρειαι.

Ἄρθρον 11.

1. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἀπορασισθῇ ἡ εἰς τὴν Ἑταιρείαν ἀνάθεσις καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων, ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῆς Γεωργίας, ὅπως συνομολογήσωσι συμπληρωματικὴν σύμβασιν μετὰ τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας ἢ τῆς Ἑταιρείας Συντηρήσεως διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων.

2. Ἡ πρόσθετος αὕτη σύμβασις κυροῦται διὰ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

3. Κατ' ἐξαίρεσιν τῆς δυνάμει τῶν κειμένων νόμων ὁρισμένης ἀπαγορεύσεως ἐπιτρέπεται εἰς τὰ μέλη τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος νὰ μετέχωσι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ὑπὸ τοῦ Τρίτου Μέρους τῆς διὰ τοῦ παρόντος Νομοθ.διατάγματος κυρουμένης συμβάσεως προβλεπομένης Ἑταιρείας συντηρήσεως τῶν ἔργων.

Ἄρθρον 12.

Διὰ Διαταγμάτων, ἐκδοθησομένων προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καθορισθήσονται πᾶσαι αἱ τυχὸν ἀναγκαιοῦσαι λεπτομέρειαι πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος, οὗτινος ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργόν, ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ὕδρᾳ τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1925.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Θ. Πάγκαλος

Τὰ Μέλη

Κ. Ρέντης, Ι. Κούνδουρος, Α. Παναγιωτόπουλος, Ι. Δ. Τσιριμῶκος, Γ. Κοφινᾶς, Γ. Μπούμπουλης, Α. Ταβουλάρης, Κ. Σταμούλης, Φ. Μανουηλίδης, Α. Χατζηκυριᾶκος.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΤΜΗΜΑ Α'.—ΤΕΧΝΙΚΟΝ

Ἄρθρον 1. Ἀντικείμενον τῆς Συμβάσεως.
» 2. Ἐργολητικὸν σύστημα ἐκτελέσεως τῶν ἔργων.
» 3. Ὑποβολὴ σχεδίων, προϋπολογισμῶν, συγγραφῆς ὑποχρεώσεων κλπ.
» 4. Κατάρτισις καὶ ἔγκρισις σχεδίων
» 5. Ἀναγκαστικαὶ ἀπαλλοτριώσεις.
» 6. Προθεσμία ἐκτελέσεως τῶν ἔργων.
» 7. Παράτασις προθεσμιῶν.
» 8. Πόλεμος καὶ πολιτειακαὶ ἀνωμαλίαι.
» 9. Ἀγορὰ ἢ μίσθωσις μηχανημάτων καὶ ὑλικῶν.
» 10. Ὑπεργολαβίαι.
» 11. Ἐκλογὴ προσωπικοῦ.
» 12. Ἔλεγχος ἐργοδότου.
» 13. Καθήκοντα τοῦ «ἐπόπτου ἔργων» καὶ τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπῆς.
» 14. Μηνιαῖος προυπολογισμὸς κεφαλαίων. Τρόπος πληρωμῆς.
» 15. Μηνιαῖαι καταστάσεις.
» 16. Ἀξία τῶν ἔργων καὶ καταβολὴ αὐτῆς.
» 17. Γενικὰ ἔξοδα τοῦ ἐργολάβου.
» 18. Ἀμοιβὴ τοῦ ἐργολάβου.
» 19. Προσωρινὴ καὶ ὁριστικὴ παραλαβὴ τῶν ἔργων.
» 20. Διαιτησία.
» 21. Ἀνάληψις δικῶν κατὰ τοῦ ἐργολάβου.
» 22. Ἀπαλλαγαὶ ἀπὸ δασμῶν, φόρων, δικαιωμάτων καὶ κρατήσεων.
» 23. Διορισμὸς πληρεξουσίου. Ὁδηγίαι καὶ ἀνακοινώσεις.
» 24. Ἔκπτωσις ἐργολάβου.
» 25. Ἐγγύησις. Κρατήσεις λόγῳ ἐγγυήσεως.

ΤΜΗΜΑ Β'.—ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ

Ἄρθρον 26. Ἐξεύρεσις κεφαλαίων διὰ τὰ ἔργα.
» 27. Ὁμολογίαι δανείου.
» 28. Ἐξυπηρέτησις δανείου.
» 29. Ἐμπράγματος ἀσφάλεια ὁμολογιούχων.
» 30. Προκαταβολαὶ διὰ τὴν ἄμεσον ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων.

ΤΜΗΜΑ Γ'.—ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ἄρθρον 31. Ἑταιρεία συντηρήσεως τῶν ἔργων.
» 32. Ἀπαλλαγαὶ φόρων.
» 33. Ἐποπτεία ἐργοδότου.
» 34. Συμμετοχὴ ἐργοδότου εἰς Διοικητικὸν Συμβούλιον Ἑταιρείας.
» 35. Συμμετοχὴ ἐργοδότου εἰς κέρδη ἀναδόχου.
» 36. Ἐξαγορὰ προνομίου.
» 37. Τίμημα ἐξαγορᾶς.
» 38. Ἐπακολουθα λήξεως προνομίου καὶ παράτασις αὐτοῦ.
» 39. Διαιτησία.
» 40. Ἔκπτωσις ἀναδόχου.
» 41. Ἰσχὺς συμβάσεως.
Συνημμένα. Περιγραφὴ τῶν ἔργων εἰς τρία παραρτήματα.

INDEX

PART A.—TECHNICAL

Article 1. Scope of the Contract.
» 2. General obligations of Contract.
» 3. Submission of plans, Estimates, Specifications etc.
» 4. Preparation and Approval of Plans.
» 5. Compulsory Expropriations.
» 6. Time Limit of Execution of the Works,
» 7. Extension of Time Limits.
» 8. War and Civil Disturbances.
» 9. Purchase or Hire of Plant and Materials
» 10. Sub-contracts.
» 11. Selection of Staff.
» 12. Inspection on the Part of Employer.
» 13. Duties of «Inspector of Works» and the «Audit Committee».
» 14. Monthly Estimate of Funds Required and Manner of Payment.
» 15. Monthly Certificates.
» 16. Cost of the Works and Method of Payment
» 17. General Expenses of the Contractor.
» 18. Fee of the Contractor.
» 19. Provisional and Final Acceptance of the Works.
» 20. Arbitration.
» 21. Law Suits against the Contractor.
» 22. Exemption from Duties and Taxes and Rights of Retention.
» 23. Appointment of Attorney Instructions and Communications.
» 24. Forfeiture of the Contract.
» 25. Guarantee and Retention for Guarantee.

PART B.—FINANCIAL

Article 26. Provision of Funds for the Works.
» 27. Bonds for the Issue of the Loan.
» 28. Service of Loan.
» 29. Mortgage Security for the Bondholders.
» 30. Advance for the Immediate Execution of the Works.

PART C.—MAINTENANCE OF THE WORKS

Article 31. Company for the Maintenance of the Works
» 32. Exemption from Taxes.
» 33. Control by the Employer.
» 34. Participation of the Employer on the Board of Directors.
» 35. Participation of the Employer in the Profits of the Company.
» 36. Purchase of the Concession.
» 37. Price of Purchase.
» 38. Expiration of Concession and Possible Extension of Same.
» 39. Arbitration.
» 40. Forfeiture of the Company.
» 41. Validity of Contract.
Attached: Description of Works in three Schedules.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ
ΠΕΡΙ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΕΡΓΩΝ
ΕΝ ΤΗΙ «ΠΕΔΙΑΔΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ»

Μεταξύ:

1) Τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας κ. Ἀναστασίου Ταβουλάρη, ἐπὶ τῆς Γεωργίας κ. Κωνσταντίνου Σταμούλη καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Γεωργίου Κυφινᾶ, καὶ

2) Τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ (ὁδὸς Λίμπερτυ ἀριθ. 120) τῆς ὁμωνύμου πολιτείας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἑδρευούσης ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «THE FOUNDATION COMPANY», ἐκπροσωπουμένης ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τοῦ κ. FRANKLIN REMINGTON, κατοίκου Νέας Ὑόρκης καὶ προσωρινῶς διατρίβοντος ἐν Ἀθήναις, Προέδρου τοῦ Διοικ. αὐτῆς Συμβουλίου, ἐνεργοῦντος δυνάμει γενικῆς ἐντολῆς χορηγηθείσης αὐτῷ διὰ τοῦ ἀπὸ 11 Μαρτίου 1925 ἰδιωτικοῦ πληρεξουσίου τῆς εἰρημένης Ἑταιρείας, προσαχθέντος ἐνώπιον τῆς ἐν Ν. Ὑόρκῃ συμβολαιογράφου Elvira H. Pfluger, ἥτις καὶ ἐβεβαίωσεν ἐπισήμως τὴν ὕπαρξιν τῆς πληρεξουσιότητος ταύτης διὰ τῆς παρὰ πόδας προσυπογραφῆς της, καὶ κεκυρωμένου δεόντως ὡς πρὸς μὲν τὴν ὑπογραφὴν τῆς εἰρημένης συμβολαιογράφου παρὰ τοῦ γραμματέως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου τοῦ διαμερίσματος τῆς Νέας Ὑόρκης James A. Donegan, ὡς πρὸς δὲ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ γραμματέως τούτου παρὰ τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος κ.Β. Μαμμωνᾶ, καὶ προσαρτωμένου ὧδε ἐν τῷ εἰς ὃ συνετάγη πρωτοτύπῳ Ἀγγλικῷ κειμένῳ, συμφωνοῦνται τὰ ἀκόλουθα:

ΤΜΗΜΑ Α'.

Ἄρθρον 1.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

1. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, καλουμένη ἐφεξῆς «ἐργοδότης», ἀναθέτει εἰς τὸν ἕτερον τῶν ὧδε συμβαλλομένων, καλούμενον ἐφεξῆς «ἐργολάβος», τὴν ἐκτέλεσιν πλήρους ὁριστικῆς μελέτης καὶ τὴν κατασκευὴν ἔργων ἀντιπλημμυρικῶν, διαρρυθμίσεως ποταμῶν, ἀποξηραντικῶν καὶ ἀρδευτικῶν ἐν τῇ περιοχῇ τῇ ὁριζομένῃ δυτικῶς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ὑπὸ τῆς χωροσταθμικῆς καμπύλης ὑψομέτρου 50 (πεντήκοντα) μέτρων καὶ διαρρεομένῃ ὑπὸ τῶν ποταμῶν Γαλικοῦ, Ἀξιοῦ, Λουδία καὶ Ἀλιάκμονος καὶ μέχρι τῶν ἐκβολῶν αὐτῶν, ἥτις καὶ καλεῖται ἐφεξῆς «Πεδιὰς Θεσσαλονίκης».

2. Τὰ ἐκτελεστέα ἔργα περιγράφονται ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἐν τοῖς προσηρτημένοις τῇ παρούσῃ παραρτήμασιν ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Α' καὶ Β'.

3. Ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 3 συμβατικῆς προθεσμίας ἀποπερατώσεως τῶν ἐν τοῖς παραρτήμασιν Α' καὶ Β' ἔργων ἤθελεν ἀποφασίσει τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τῶν ἐν τῷ παραρτήματι Γ' περιλαμβανομένων, ὑποχρεοῦται ν' ἀναθέσῃ ταύτην εἰς τὸν ἐργολάβον ὅστις ὑποχρεοῦται ἐπίσης νὰ ἀναλάβῃ ταύτην ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς οἰκονομικοὺς καὶ τεχνικοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πρώτων διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προθεσμίας τῶν πέντε ἐτῶν, οἱ συμβαλλόμενοι ἀπαλλάσσονται πάσης πρὸς ἀλλήλους ὑποχρεώσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τοῦ παραρτήματος Γ'.

4. Τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἰσχύουσι προκειμένου νὰ ἀποφασίσῃ ὁ ἐργοδότης τὴν ἐν τῇ εἰρημένῃ «πεδιάδι Θεσσαλονίκης» κατασκευὴν εἰδικῶν ἀρδευτικῶν ἔργων,

CONTRACT
FOR THE EXECUTION OF WORKS IN THE «SALONIKA PLAIN»

Between:

1. The Greek Government represented by the Minister of Communications, Mr. Anastassios Tavoularis, of Agriculture, Mr. Constantinos Stamoulis, and of Finance, Mr. George Cofinas.

2. «The Foundation Company» incorporated under the laws of the State of New York, established at No. 120 Liberty Street, in the City and State of New York, represented in the present instance by Mr. Franklin Remington, resident of New York, and temporarily sojourning in Athens, Chairman of its Board of Directors, acting under the special authority given to him by the Power of Attorney of the above-mentioned Company, dated March 11th, 1925, the said Power of Attorney having been duly attested before Elvira H. Pfluger, Notary Public of New York by her official signature which has been duly certified to by James A. Donegan, Clerk of the Supreme Court for the County of New York, whose signature has been further certified to by B. Mammona, Consul General for the Republic of Greece in New York, all of which is hereto attached in the English text-in which it is drawn up—the following is agreed:—

PART A.

Article 1.

SCOPE OF THE CONTRACT

1 The Government, hereinafter called the «Employer», entrusts to the other of the contracting parties hereinafter called the «Contractor», the execution of a complete definite project and the construction of flood protection works, regulation of rivers, drainage and irrigation works within the area west of the town of Salonika, defined by the fifty (50) meter contour line, and traversed by the rivers Galicos, Axios, Loudias and Aliakmon, including their estuaries to the sea, hereinafter called the «Salonika Plain».

2. The works to be executed are described in a general manner in the Schedules A and B attached to the present Contract.

3. Should the Employer decide, within five (5), years from the expiration of the contractual time for the completion of the works mentioned in Schedules A and B, in accordance with Article 3, Paragraph 3, to execute also the works included in Schedule C-he is bound to entrust the execution of same to the Contractor who is also bound to undertake same under the same financial and technical conditions as those under which he undertakes the execution of works of Schedules A and B under the present Contract. Should the above time limit of five (5) years expire without any action, the contracting parties are released from any mutual obligations to each other on account of the execution of the works of Schedule C.

4. The text of the preceding paragraph holds good should the Employer decide on the construction of special irrigation works, that is the complete network

τουτέστι πλήρους δικτύου ἀρδευτικῶν διωρύγων, ρουφρακτῶν καὶ ρυθμιστικῶν διαφραγμάτων ὡς καὶ παντὸς ἑτέρου ἔργου μὴ περιλαμβανομένου ἐν τοῖς Πιναρτήμασιν Α', Β', καὶ Γ' καὶ μὴ ἐξυπηρετοῦντος αὐστηρῶς τὸν σκοπὸν τῶν ἔργων περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις. Καὶ τὰ ἔργα ταῦτα θέλουσιν κἐτελεσθῆ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ὡς κα τὰ ἔργα τῆς συμβάσεως ταύτης.

"Αρθρον 2.

ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα ἔργα ἐκτελεσθήσονται παρὰ τοῦ ἐργολάβου διὰ λογαριασμὸν καὶ δι' ἐξόδων τοῦ ἐργοδότου, ὑποχρεουμένου νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐργολάβον : α') τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 16ον «ἀξίαν τῶν ἔργων», β') τὰ ἐν ἄρθρῳ 17ῳ ὁριζόμενα «γενικὰ τοῦ ἐργολάβου ἔξοδα» καὶ γ') τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 18ον «ἀμοιβὴν τοῦ ἐργολάβου».

Ὁ ἐργολάβος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως ἐκτελέσῃ τὰ ἔργα κατὰ οἰκονομικὸν τρόπον καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν ἐντὸς τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης. Συμφωνεῖται ὅμως ρητῶς, ὅτι ὁ ἐργολάβος δὲν θὰ ἐπιδιώξῃ ἐλάττωσιν δαπάνης ἢ οἱανδήποτε οἰκονομίαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν πρὸς ζημίαν τῆς στερεᾶς ἢ ἐντέχνου κατασκευῆς τοῦ ἔργου. Ἐν γένει δὲ ὁ ἐργολάβος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκτελέσῃ τὰ περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις ἔργα, ἀκολουθῶν πιστῶς τὰ ἐν τῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 3ον συγγραφῇ ὑποχρεώσεων ὁριζόμενα, πᾶσα δέ, ἔστω καὶ διὰ λόγους οἰκονομίας, ἀπὸ τῶν κανόνων τούτων παρέκκλισις, ἥτις ἤθελεν ἀποτελέσει κακοτεχνίαν, συνεπάγεται τὴν ὑποχρέωσιν ἐπανορθώσεως ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου καὶ δαπάναις αὐτοῦ τῶν ἔργων ἅτινα κατεδικάσθησαν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 13ῳ ὁριζόμενα, μὴ ἀποκλειομένου τοῦ δικαιώματος τῆς προσφυγῆς αὐτῶν εἰς τὴν διαιτησίαν.

"Αρθρον 3.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΧΕΔΙΩΝ, ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ, ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙΠ.

1. Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τοὺς ὑφισταμένους χάρτας, τοπογραφικὰ στοιχεῖα καὶ προμελέτας, ὡς προβλέπεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 4ῳ, συμπληρούμενα διὰ τῶν ἀναγκαιουσῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους παρατηρήσεων, νὰ ὑποβάλῃ ἐντὸς δέκα (10) μηνῶν τεχνικὴν προμελέτην καὶ προϋπολογισμὸν δι' ἅπαντα τὰ ἔργα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν παραρτημάτων Α', Β' καὶ Γ'. Εἰδικώτερον ἡ προμελέτη τῶν ἔργων τοῦ παραρτήματος Α' θέλει ὑποβληθῇ ἐντὸς ὀκτὼ (8) ἑβδομάδων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν τοπογραφικῶν ἐργασιῶν.

Αἱ προμελέται αὗται θέλουσι περιλαμβάνει τὰ κάτωθι διαγράμματα καὶ στοιχεῖα :

α') Χάρτην 1:50,000 συμπεπληρωμένον διὰ τῶν ἀναγκαιουσῶν βυθομετρήσεων τῶν λιμνῶν, ἐφ' οὗ θὰ ἐνδείκνυται ἡ γενικὴ διάταξις τῶν ἀντιπλημμυρικῶν καὶ ἐξυγιαντικῶν ἔργων, ὡς καὶ τῶν ἔργων ἀρδεύσεως μετὰ τῶν κεντρικῶν διωρύγων ἐξυγιάνσεως καὶ ἀρδεύσεως.

β') Γενικὰς κατὰ μῆκος τομὰς καὶ γενικοὺς τύπους τῶν κατὰ πλάτος διατομῶν τῶν ἀνωτέρω κεντρικῶν διωρύγων.

γ') "Εκθεσιν γενικὴν ἐν ᾗ θὰ ἐκτίθηται τὸ γενικὸν σύστημα τῆς ἐξυγιάνσεως τῆς πεδιάδος Θεσσαλονίκης ὡς καὶ τῆς ἀρδεύσεως αὐτῆς, 0' ἀναφέρωνται οἱ ὑδραυλικοὶ ὑπολογισμοὶ of irrigation canals, weirs, sluices and all works appertaining thereto etc., and other works in the said Salonika Plain not included in the Schedules, A, B and C, and not strictly falling within the scope of the works referred to in the present Contract. These works shall be executed on the same terms and conditions as the works provided for under this Contract.

Article 2.

GENERAL OBLIGATIONS OF CONTRACT.

The works referred to in the previous Article shall be executed by the Contractor for the acount and at the expense of the Employer, who is obliged to pay to the Contractor.

a) The «Cost of the Works» according to Article 16.

b) The «General Expenses of the Contractor», defined in Article 17, and

c) The «Fee of the Contractor» according to Article 18.

The Contractor undertakes the obligation to-make every effort to carry out the work in an economical manner and, as far as possible, within the estimated cost.- It is expressly agreed, however, that the Contractor shall make no reduction in cost or effect any economy in operation which shall be detrimental to the efficiency or sound execution, of the project. The Contractor undertakes in general the obligation to execute the works referred to in this Contract by following faithfully everything defined in the Specifications, referred-to in Article3. and any diversion from these Specifications, even for reasons of economy, which may result-in unskilful construction creates the obligation of rectification by the Contractor, at his expense, of the works, which have been condemned by the Employer according to Article 13, but not excluding the mutual right to have recourse to Arbitration.

Article 3.

SUBMISSION OF PLANS, ESTIMATES SPECIFICATIONS ETC.

1. The Contractor after considering the existing maps, topographical data and preliminary studies, as provided for in Article 4, supplemented by the necessary field studies, shall within ten (10) months submit preliminary technical studies and estimates covering the various works included in Schedules A, B and C. The preliminary study of the works included in Schedule A shall, however, be submitted within eight (8) weeks from, the time of the commencement of survey operations.

These preliminary studies shall include :

A. A map drawn on a scale of 1: 50,000 on which shall be indicated the soundings of the various lakes as well as the general arrangement of the flood protective and drainage works, as well as the irrigation works with the main drainage and irrigation canals.

B. General longitudinal sections and the general types of cross sections of the above main channels.

C. A report which shall set forth in general the system of drainage and irrigation of the Salonika Plain together with the hydraulic calculations on which the

ἐφ' ὧν ἡ προμελέτη καὶ θὰ δίδηται ὁ κατὰ προσέγγισιν προϋπολογισμὸς τῶν ἔργων.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν ἔγκρισιν ἢ τροποποίησιν τῆς ὡς ἄνω προμελέτης ἐντὸς εἰκοσιπέντε (25) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὸ γενικὸν πρωτόκολλον καταχωρίσεως τῆς ὑποβλητικῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἐργολάβου, ἀλλ' ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει τῆς τροποποιήσεως τῆς προμελέτης δέον νὰ προβῇ ὁ ἐργολάβος εἰς ἀνασύνταξιν αὐτῆς, τοῦ ἐργολάβου ἀκουομένου κατὰ τὴν ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῶν Δημοσίων Ἔργων συζήτησιν. Ἐὰν ἐν τούτοις ὁ ἐργοδότης δὲν ἤθελεν ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης κοινοποιήσῃ τὴν ἀπόφασίν του εἰς τὸν ἐργολάβον, ὁ ἐργολάβος θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ τὰς προμελέτας ὡς ἐγκριθείσας.

2. Εὐθὺς ὡς ἡ πρόοδος τῆς ὁριστικῆς τοπογραφήσεως καὶ ὁ καταρτισμὸς τῶν σχεδίων τῶν ἔργων, συνταχθησομένων βάσει τῆς ἐγκριθησομένης προμελέτης, θέλει τὸ ἐπιτρέψει, ὁ ἐργολάβος θέλει προβῇ εἰς τὸν καταρτισμὸν συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, προμετρήσεως, ἀναλύσεως τιμῶν καὶ προϋπολογισμοῦ τῆς δαπάνης τοῦ τμήματος τῶν μελετηθέντων ἔργων, ἅτινα στοιχεῖα μετὰ τῶν ὁριστικῶν σχεδίων ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸν ἐργοδότην. Ὁ ἐργοδότης ἐπιφυλάσσει ἑαυτῷ τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκρίνῃ ὡς θὰ ἔχουν ὑποβληθῇ τὰ σχέδια καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα, ἢ νὰ ἐπιφέρῃ εἰς αὐτὰ τὰς κατὰ τὴν κρίσιν του ἀναγκαίας τροποποιήσεις καὶ διορθώσεις. Δύναται ἐπὶ σης ὁ ἐργοδότης νὰ καθορίσῃ εἰς τὸν ἐργολάβον τὴν σειρὰν τῆς κατασκευῆς ἑκάστου τῶν σπουδαιοτέρων τμημάτων τῶν ἔργων ἅτινα ἀναγράφονται ἐν τοῖς ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Α', Β' καὶ Γ' Παραρτήμασιν.

3. "Αμα τῇ ἀποπερατώσει τῆς ὁριστικῆς μελέτης ἑκάστου τῶν δύο συγκροτημάτων τῶν ἔργων τῶν ἀναφερομένων ἐν τοῖς παραρτήμασιν Α' καὶ Β', ὁ ἐργοδότης μετὰ τοῦ ἐργολάβου θέλουσιν ὁρίσει ἀπὸ κοινοῦ τὸν χρόνον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπολογίζει ὁ ἐργολάβος ὅτι θέλει ἀποπερατώσει ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω συγκροτημάτων ἐν σχέσει καὶ ἐντὸς τῆς ὁλικῆς προθεσμίας τῆς ἐν τοῖς Παραρτήμασι καθορισθείσης.

"Αρθρον 4.

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΙΣ ΣΧΕΔΙΩΝ.

1. "Αμα τῇ ἰσχύι τῆς παρούσης συμβάσεως ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργολάβου ἅπαντα τὰ εἰς τὴν κατοχήν του σχέδια καὶ τοπογραφικὰ διαγράμματα τὰ σχετικὰ μὲ τὰ περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις ἔργα καὶ ὧ, τὴν ἀκρίβειαν ὀφείλει νὰ ἐλέγξῃ ὁ ἐργολάβος. Τὰ σχέδια καὶ τὰ τοπογραφικὰ ταῦτα διαγράμματα συμβουλευόμενος κατ' οἰκείαν κρίσιν ὁ ἐργολάβος καταρτίζει τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὁριστικὴν μελέτην, βάσει τῆς ἐγκριθησομένης προμελέτης, ἣν μετὰ τῶν συναφῶν αὐτῇ σχεδίων, διαγραμμάτων καὶ λοιπῶν στοιχείων τῶν ἀναφερομένων ἐν ἄρθρῳ 3ῳ εἴτε ἐφάπαξ καὶ ἐν συνόλῳ, εἴτε διαδοχικῶς καὶ κατὰ τμήματα, ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ δὴ εἰς τριπλοῦν. Ὁ ἐργοδότης διὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργείου ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῶν σχεδίων κλπ. τοῦ ἐργολάβου ἐπιστρέψῃ μίαν σειρὰν τῶν σχεδίων τούτων κλπ. εἰς τὸν ἐργολάβον ἐγκεκριμένην ἢ μετὰ τῶν κατὰ τὴν κρίσιν του διορθώσεων καὶ τροποποιήσεων. Ἐὰν ὅμως ὁ ἐργοδότης δὲν ἤθελεν ἐντὸς τῆς μηνιαίας ταύτης προθεσμίας ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ἐργολάβον τὰ σχέδια εἴτε ἐγκεκριμένα ὡςὑπεβλήθησαν παρὰ τοῦ ἐργολάβου, εἴτε μετὰ τῶν σχετικῶν τροποποιήσεων καὶ διορθώσεών του, ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται νὰ θεωρήσῃ τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὸν ἐργοδότην σχέδια ὡς ὁριστικῶς ἐγκεκριμένα καὶ κατ'ἀκολουθίαν νὰ προβῇ εἰς τῶν σχετικῶν ἔργων τὴν ἐκτέλεσιν.

preliminary studies have been made as well as a preliminary estimate of the cost of the works.

The Ministry of Communications must communicate the approval or modification of the above mentioned preliminary studies within twentyfive (25) days from the date of the registry of the application of the Contractor in the General Protocol. But in the event of modification of the preliminary studies the Contractor must proceed with the repreparation of these. The Contractor is to participate in the discussions in the Council of Public Works. If, however, the Employer should not within this time limit communicate his decision to the Contractor, the Contractor shall have the right to c'onsider the preliminary studies as having been approved.

2. As soon as the progress of the definite survey and preparation of designs for the works, which shall be drawn up on the basis of the approved preliminary studies permits, the Contractor shall proceed with the drawing up of Specifications, Schedule of Quantities, Analysis of Prices and Estimates of the Costs of the Section of the works proposed, which, together with the definite plans, he shall submit to the Employer for approval. The Employer reserves to himself the right to approve the plans, and other data above referred to, or to modify or correct them according to his judgement,. The Employer may also state to the Contractor the order of procedure of the construction of each of the more important sections of works, which are mentioned in the Schedules under letters «A», «B» and «C»,

3. On completion of the final study of each of the two groups of works referred to in Schedules A and B, the Employer with the Contractor shall determine together the time within which the Contractor estimates that he shall complete each of the above groups of works which shall be in relation to and within the total time fixed in the Schedules.

Article 4.

PREPARATION AND APPROVAL OF PLANS

1. As soon as the present Contract becomes effective, the Employer shall place at the disposal of the Contractor all the plans and surveys in his possession relating to the works referred to in the present Contract, who shall check the accuracy of same.

The Contractor after studying, according to his own judgement these plans and surveys, shall draw up his own definite proposals following the approved preliminary studies which, together with the Plans, Designs, Estimates and Specifications etc. connected with it, as provided for in Article 3, he shall submit to the Employer in triplicate, either in one lot or consecutively and in sections. The Employer, through the Ministry of Communications, shall within thirty (30) days from the date of the submission of the plans etc. of the Contractor return to the Contractor one set of these plans etc. approved, or with corrections and modifications, according to his judgement. If however the Employer should not within this time limit of thirty (30) days return to the Contractor the plans etc either approved as submitted by the Contractor or with his corrections and modifications, the Contractor has the right to consider the plans submitted to the Employer as definitely approved, and in consequence proceed with the execution of the works relating thereto.

2. Τὰ ἔργα κατασκευασθήσονται πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχεδίων κλπ. τοῦ ἐργολάβου, ὡς ταῦτα ἤθελον τελικῶς ἐγκριθῇ ἢ τροποποιηθῇ παρὰ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ὑποβολήν των ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν ἐκτελέσεως τῶν ἔργων.

Ἄρθρον 5.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ

1. Τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις ἔργων ὄντων δημοσίας ἀνάγκης καὶ ὠφελείας, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἐγκαταστήσῃ τὸν ἐργολάβον εἰς τὰ γήπεδα ἐφ' ὧν ἐκτελεσθήσονται τὰ ἔργα προβλέπονται ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς τὴν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν χρησίμων εἰς τὰ ἔργα γηπέδων, καὶ δὴ ὁριστικὴν διὰ τὰ γήπεδα, ἐφ' ὧν ἀνεγερθήσονται τὰ ἔργα, ἢ προσωρινὴν διὰ τὰ γήπεδα τὰ χρησιμοποιηθησόμενα εἴτε πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν προσωρινῶν ἀποθηκῶν καὶ ἐργοταξίων, εἴτε πρὸς ἀπόληψιν λίθων, χωμάτων, ἄμμου κλπ. Ἐὰν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ συντήρησιν τῶν ἔργων ἤθελεν ἀπαιτηθῇ καὶ ἡ προσωρινὴ ἢ ὁριστικὴ σύστασις δουλειῶν διόδου ἢ ἄλλου τινὸς προορισμοῦ ἢ περιεχομένου, ἢ ἡ προσωρινὴ ἢ ὁριστικὴ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις ὑπαρχουσῶν τυχὸν δουλειῶν βοσκῆς ἢ δικαιωμάτων ἁλιείας καὶ ἀπολήψεως ὕδατος, εἴτε πρὸς ἄρδευσιν εἴτε πρὸς ἄλλον τινὰ σκοπὸν ἢ καὶ οἱωνδήποτε ἄλλων δουλειῶν καὶ δικαιωμάτων, καὶ τούτων τὴν ἀναγκαστικὴν σύστασιν ἢ ἀπαλλοτρίωσιν ὑποχρεοῦται ἐντὸς τῆς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένης τριμήνου προθεσμίας νὰ προκαλέσῃ ὁ ἐργοδότης.

2. Αἱ ὡς ἄνω ἀναγκαστικαὶ ἀπαλλοτριώσεις γενήσονται ἐπιμελείᾳ, δαπάναις τοῦ ἐργοδότου καὶ συμφώνως πρὸς τὰς περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἰσχυούσας διατάξεις.

3. Ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην ὁ ἐργοδότης, ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀφ' ἧς ἤθελον ἐπιστραφῇ εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὰ σχέδια ἐγκεκριμένα ἢ τροποποιημένα ὑποβάλῃ εἰς τὸν ἐργοδότην (Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας) καὶ εἰς τριπλοῦν κτηματολογικὸν διάγραμμα καὶ περιγραφικὸν πίνακα τῶν διὰ τὰ ἔργα χρησίμων προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς γηπέδων. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῶν διαγραμμάτων τούτων ἐγκαταστήσῃ τὸν ἐργολάβον εἰς τὰ χρήσιμα αὐτῷ γήπεδα καὶ παραδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν σχολαίαν νομήν των. Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διευκολύνσεως καὶ ἐπιταχύνσεως τῆς παρασκευῆς τῶν διαγραμμάτων καὶ πινάκων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ διορίσῃ δαπάναις του ἕνα εἰδήμονα ἀντιπρόσωπον, ἵνα βοηθήσῃ τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ ἐργολάβου.

Ἄρθρον 6.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἐπιστροφῆς εἰς τὸν ἐργολάβον τεθεωρημένων τῶν σχεδίων καὶ διαγραμμάτων καὶ ὑπὸ τὴν ἀπαράβατον προϋπόθεσιν, τοῦτο μὲν τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἐργολάβου εἰς τὰ διὰ τὰ ἔργα χρήσιμα ἀμέσως ἢ ἐμμέσως γήπεδα, τοῦτο δὲ τῆς ὑπάρξεως τῶν διὰ τὰ ἔργα ἀναγκαίων κεφαλαίων, ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ ἄρξηται τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, νὰ περατώσῃ δὲ ταῦτα ἐντὸς τῶν οἰκείων προθεσμιῶν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3ον παράγραφος 3 ὁρισθεισῶν.

Ἄρθρον 7.

ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ

1. Ὁ ἐργολάβος εἶναι ἀπηλλαγμένος πάσης εὐθύνης διὰ πᾶσαν καθυστέρησιν περὶ τὴν ἐμπρόθεσμον ἐκτέλεσιν

2. The works shall always be constructed in accordance with the plans etc, of the Contractor, as finally approved or modified by the Employer either at the time of their submission, or during the execution of the works.

Article 5.

COMPULSORY EXPROPRIATIONS

1. The works referred to in this Contract being of public necessity and utility, the Employer shall install the Contractor on the lands on which the works will be executed, proceeding as may be necessary in accordance with the existing laws to compulsory expropriation of lands required for the works, both for the lands on which the works are to be permanently located, and for the lands which will be used temporarily, for the installation of temporary stores and yards, and for quarrying stone, obtaining earth, sand etc. If, for the execution and maintenance of the works there should also be required the temporary or permanent creation of rights of way, or rights of any other kind or description, or the compulsory temporary or permanent expropriation of any existing grazing, fishing, water rights, either for irrigation or any other purpose, or any other rights, the Employer is obliged, within the time limit of two (2) months referred to in this Article, to cause the creation or expropriation of such rights.

2. The compulsory expropriations referred to in the above clause shall be made by the Employer at his own expense and in accordance with the laws in force concerning expropriations.

3. To enable the Employer to carry out this obligation, the Contractor shall submit to the Employer (Ministry of Communications) in triplicate, a cadastral plan and descriptive list of the lands temporarily or permanently required for the works within one (1) month from the date that the approved or modified plans shall have been returned to him by the Employer.

The Employer shall install the Contractor on the lands required by him, and deliver to him their vacant possession (vacua posessio) within three (3) months of the date of the submission of said eadastral plan. In order to facilitate and expedite the preparation of the plans and lists referred to in this Article, the Employer shall, at his expense, appoint a qualified re presentative to assist the Technical Staff of the Contractor.

Article 6.

TIME LIMIT OF EXECUTION OF THE WORKS

Within thirty (30) days after the plans and designs are returned approved to the Contractor, and under the distinct understanding that the Contractor will be given prompt access to lands direcly or indirectly required for the works, and further that the funds necessary for the execution of the works are available. the Contractor shall commence the execution of the works and complete them within the relative dates, as have been fixed in accordance with Article 3, Paragraph 3.

Article 7.

EXTENSION OF TIME LIMITS.

1 The Contractor shall be relieved of all responsibility for any delay in the execution of the works re-

τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις ἔργων, μὴ προερχομένην ἐξ ὑπαιτιότητός του, ἀλλ' ὀφειλομένην εἴτε εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἐργοδότου (μὴ ἐμπρόθεσμος ἐπιστροφὴ τῶν σχεδίων καὶ διαγραμμάτων κτλ., μὴ ἐμπρόθεσμος ἐγκατάστασις τοῦ ἐργολάβου εἰς τὴν σχολαίαν νομὴν τῶν ἐδαφῶν ἐφ' ὧν ἐκτελεσθήσονται τὰ ἔργα), εἴτε εἰς τυχαῖα γεγονότα (ὡς ἀνωτέρω βία, γενικὴ ἢ μερικὴ ἀπεργία, ἐφ' ὅσον ταῦτα δύνανται νὰ ἐπηρεάσωσι τῶν ἔργων τὴν ἐκτέλεσιν, ἢ καὶ τὴν φόρτωσιν καὶ παραλαβὴν τοῦ χρησίμου εἰς τὰ ἔργα ὑλικοῦ), εἴτε εἰς φυσικὰ τοιαῦτα (ὡς πλημμύραι, σεισμοί, ἐπιδημίαι καὶ καθεξῆς), εἴτε τέλος εἰς βραδύτητα ἐκδόσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 20ὸν διαιτητικῆς ἀποφάσεως διὰ διαφοράν, τῆς ὁποίας ἡ ἐπίλυσις ἀποτελεῖ πρόκριμα τῆς περαιτέρω ἐκτελέσεως τῶν ἔργων.

2. Ἐν πάσῃ τοιαύτῃ περιπτώσει, αἱ βαρύνουσαι τὸν ἐργολάβον προθεσμίαι αὐτοδικαίως παρατείνονται ἐπὶ χρόνον ἀνάλογον καὶ εὔλογον, πάντως δὲ τοὐλάχιστον ἴσον πρὸς τὸν καθ' ὃν ἐσημειώθη ἡ καθυστέρησις.

3. Ἐν πάσῃ περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε σημειωθῇ διακοπὴ τῶν ἔργων μείζων τῶν δύο ἑβδομάδων καὶ μὴ ὀφειλομένη εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἐργολάβου, ἀλλ' εἴτε εἷς τι τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1ῃ τοῦ παρόντος περιστατικῶν, εἴτε εἰς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 8ῳ παραγραφος 1 ἀναγραφόμενα γεγονότα, τὰ εἰς τὴν περίοδον τῆς διακοπῆς ἀναγόμενα «γενικὰ ἔξοδα» τοῦ ἐργολάβου καταβάλλονται μὲν εἰς τὸν ἐργολάβον παρὰ τοῦ ἐργοδότου, δὲν λαμβάνονται ὅμως ὑπ' ὄψει κατὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ὑπερβάσεως ἢ μὴ τοῦ ἀνωτάτου ἐπιτρεπομένου ὁρίου τῶν δέκα ἑπτὰ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (17 ο/ο) συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 17ῳ.

Ἄρθρον 8.

ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑΙ ΑΝΩΜΑΛΙΑΙ

1. Ἐὰν ἐν οἱᾳδήποτε μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως στιγμῇ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς ἢ ἡ Ἑλληνικὴ Δημοκρατία ἤθελεν ἐμπλακῇ εἰς πόλεμον μετ' ἄλλων Δυνάμεων ἢ ἤθελεν ἐκραγῇ ἐν οἱᾳδήποτε τῶν ἀνωτέρω δύο Χωρῶν ἐμφύλιος πόλεμος, ἢ ἤθελεν σημειωθῇ γενικὴ ἀπεργία μοιμου μορφῆς ἢ στάσεις καὶ πολιτικὰ κινήματα ἐπηρεάζουσαι κατὰ τρόπον ἀναστατικὸν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται νὰ διακόψῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων μέχρις οὗ ἀποκατασταθῇ ἡ ἀναγκαιοῦσα ὁμαλότης καταστάσεως. Ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ ἡ προθεσμία τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων πρατείνεται κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 7ῳ τῆς παρούσης προβλεπόμενα.

2, Ἐὰν ὅμως ἡ ἐξηναγκασμένη αὕτη διακοπὴ ἤθελε διαρκέσει πέραν τῶν ἓξ μηνῶν, ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ τὴν παροῦσαν σύμβασιν καὶ νὰ θεωρήσῃ ἑαυτὸν λυθέντα τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων. Ἐν τῇ τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐργολάβαν πᾶν τυχὸν ὀφειλόμενον εἰς αὐτὸν ποσὸν διὰ τὴν δαπάνην τῶν ἔργων ὡς καὶ τὰ εἰς τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης προστιθέμενα ποσὰ διά τε τὴν ἀμοιβήν του καὶ τὰ γενικὰ αὐτοῦ ἔξοδα, ἅμα δ' νὰ ἀναλάβῃ ἁπάσας τὰς ἐναντι τρίτου, τὰς σχετικὰς πάντοτε μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργολάβου. Ἀντιθέτως ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ ἀμελητὶ εἰς τὸν ἐργοδότην πᾶν ποσὸν ὅπερ κατὰ τὰ ἐξαγόμενα τῶν λογιστικῶν αὐτοῦ βιβλίων καὶ τοὺς ἰδίους λογαριασμοὺς τοῦ ἐργοδότου καταλήγει νὰ ἀπομένῃ εἰς πίστωσιν τοῦ τελευταίου τούτου.

3. Ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω, ἡ παροῦσα σύμβασις δύναται νὰ διαλυθῇ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν κοινῇ τῶν συμβαλλομένων μερῶν συναινέσει, ἥτις καὶ δηλοῦται ἐκ μέρους μὲν τοῦ ἐργοδότου δι' ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας

fered to in this Contract not due to his own fault, but to either the fault of the Employer, such as delay in the return of the plans and designs etc, delay in the installation of the Contractor on vacated lands (possessio vacua) on which the works will be executed, or unforeseen incidents, such as Force Majeure, General or Partial Strikes on so far as they may affect either the execution of the works or the shipment and delivery of the material required for the works, or natural causes, such as floods, earthquakes, epidemies etc, or finally any delay caused by Arbitration proceedings taken in accordance with Article 20 and occasioned by any dispute the settlement of which is indispensable for the further execution of the works.

2. In every case, the time limits imposed on the Contractor are extended ipso jure for a time proportional to the delay, which shall be reasonable, and always at least equal to the duration of the delay.

3. In every case when a suspension of the works occurs longer than two (2) weeks, not due to the fault of the Contractor, but due to either any one, or more of the circumstances in Paragraph 1 of this Article, or to the events referred to in Article 8, Paragraph 1, the «General Expenses» of the Contractor incurred during the period of suspension shall be paid to the Contractor by the Employer but shall not be taken into consideration when the final calculations are made to determine whether or not the Contractor has exceeded the limit of seventeen par cent (17 o)o) of the «Cost of the works» as provided for in Article 17.

Article 8.

WAR AND CIVIL DISTURBANCES.

1. If at any time after the signature of this Contract, the United States of America or the Hellenic Republic should become engaged in war with other Powers, or if Civil War should break out in either of the two above countries, or if General Strikes of a permanent nature, or Political Movements should be imminent tending to cause the holding up of the execution of the works, the Contractor has the right to suspend the execution of these works until normal conditions shall have been restored. In this event the time limit for the execution of the works shall be extended as provided for by Article 7 of this Contract.

2. If, however, this forced suspension should last longer than six (6) months, the Contractor has the right to give notice of the cancellation of the Contract, and to consider himself free of the obligation to continue the execution of the works. In such case the Employer shall pay to the Contractor whatever may be owing to him for the expenditure on the works, as well as the proportionate, amount of his fee, and his General Expenses, and also take over all the obligations of the Contractor towards third parties which relate to the execution of the works. On the other hand, the Contractor shall return without fail to the Employer every sum which, according to the balancing of his accounting books and the Employer's own accounts, remains finally to the credit of the Employer.

3. Regardless of the above, this Contract can be cancelled at any time by mutual consent of the contracting parties, which shall be made, so far as the Employer is concerned, by a written communication of

Ὑπουργοῦ, κοινοποιουμένου εἰς τὸν ἐργολάβον μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκ μέρους δὲ τοῦ ἐργολάβου δι' ἐγγράφου τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 23ον πληρεξουσίου καὶ ἀντικλήτου του, κοινοποιουμένου εἰς τὸν ἐργοδότην. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ τελειωτικὴ ρύθμισις τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων ἐργοδότου καὶ ἐργολάβου γίνεται κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 9.

ΑΓΟΡΑ Ἢ ΜΙΣΘΩΣΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ

1. Ἡ ἀγορὰ ἢ ἐνοικίασις ἁπάντων τῶν διὰ τὰ ἐκτελεσθησόμενα ἔργα ἀναγκαιούντων μηχανημάτων, ἐροδίων, ἐργαλείων, ὑλικῶν κτλ. ἔκ τε τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ γενήσεται τῇ ἐπιμελείᾳ καὶ φροντίδι τοῦ ἐργολάβου, ὅστις συντάσσει τὴν διακήρυξιν καὶ συγγραφὴν ὑποχρεώσεων, ἔρχεται εἰς ἀπ' εὐθείας συμφωνίαν ἢ ἐνεργεῖ δημοπρασίας διὰ τὴν προμήθειαν ἢ ἐνοικίασιν τούτων καὶ ὑποβάλλει τὸ πόρισμα εἰς τὸν «ἐπόπτην ἔργων» πρὸς ἔγκρισιν. Ὁ «ἐπόπτης ἔργων» ὑποχρεοῦται ν' ἀποφανθῇ ἐντὸς δέκα πέντε (15) ἡμερῶν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀγορᾶς ὑλικῶν. ἐργαλείων, ἐροδίων κτλ. ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἐντὸς δὲ τριάκοντα (30) ἡμερῶν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ οἱασδήποτε προμηθείας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἀμφότεραι αἱ ἀνωτέρω προθεσμίαι ἄρχονται ἀπὸ τῆς εἰς τὸν «ἐπόπτην ἔργων» ὑποβολῆς παρὰ τοῦ ἐργολάβου τοῦ οἰκείου διὰ τὰς ἀγορὰς ἢ προμηθείας πορίσματος. Τῶν προθεσμιῶν τούτων παρερχομένων ἀπράκτων, ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὴν οἰκείαν αὐτοῦ κρίσιν.

2. Καὶ ἐὰν μὲν ἡ ἀξία τῶν προμηθευομένων μηχανημάτων καὶ ὑλικῶν εἶναι κατωτέρα τῶν πέντε χιλιάδων (5.000) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων, ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται νὰ προέλθῃ εἰς ταύτην ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἐγκρίσεως, συμφωνεῖται ὅμως ὅτι αἱ μικραὶ αὗται προμήθειαι δὲν θὰ διενεργῶνται ὡς τμήματα μελαγυτέρων προμηθειῶν. Ἐὰν δὲ ἡ ἀξία τῶν προμηθευομένων ὑλικῶν ἤθελεν εἶσθαι ἀνωτέρα τῶν πέντε χιλιάδων (5.000) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων, ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται νὰ προβαίνῃ εἰς ταύτην μόνον κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ «ἐπόπτου ἔργων», συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφην 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

3. Ὁ ἐργολάβος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως προμηθεύηται κατὰ προτίμησιν ἑλληνικὰ ὑλικά, ἐφ' ὅσον εἶναι κατάλληλα διὰ τὰ ἔργα καὶ ἐφ' ὅσον αἱ τιμαὶ καὶ ἡ ποιότης τῶν ὑλικῶν τούτων εἶναι ὅμοιαι τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαχθησομένων.

Ἄρθρον 10.

ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΙ

Συμφωνεῖται ὅτι τμηματικὴ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων δύναται νὰ γίνῃ δι' ὑπεργολαβιῶν. Ἐν τοιουτοτρόπῳ δὲ ἐκτελέσει τῶν ἔργων ὁ ἐργολάβος συντάσσει τὴν διακήρυξιν καὶ τὴν συγγραφὴν ὑποχρεώσεων, ἔρχεται εἰς ἀπ' εὐθείας συμφωνίαν ἢ ἐνεργεῖ δημοπρασίας καὶ ὑποβάλλει τὸ πόρισμα εἰς τὸν «ἐπόπτην ἔργων» πρὸς ἔγκρισιν, ὅστις δέον ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῶν ἐντὸς δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ ἐργολάβου ὑποβολῆς τοῦ οἰκείου πορίσματος. Τῆς προθεσμίας ταύτης παρερχομένης ἀπράκτου, ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὴν οἰκείαν αὐτοῦ κρίσιν. Καὶ ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ ὑπεργολαβίας ἔργου αὐτοτελοῦς ἀξίας κατωτέρας τῶν πέντε χιλιάδων (5.000) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων, ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται νὰ ἐκλέξῃ τὸν ὑπεργολάβον καὶ νὰ κανονίσῃ τὰς τιμὰς αὐτοῦ μόνος καὶ κατ' οἰκείαν βούλησιν, ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ ὑπεργολαβίας αὐτοτελοῦς ἔργου ἀξίας ἀνωτέρας τῶν πέντε χιλιάδων (5.000) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων, ἡ ἀποδοχὴ τῶν προσφερῶν τοῦ ὑπεργολάβου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ «ἐπόπτου ἔργων». Ἐν περιπτώσει δὲ ἀσυμφωνίας ἐπὶ τούτου μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τοῦ «ἐπόπτου ἔργων», ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ τοῦτο δι' αὐτεπιστασίας.

the Ministry of Communications delivered to the Contractor, after decision of the Cabinet, and on the part of the Contractor by a written communication of his Attorney in accordance with Article 23, delivered to the Employer. In this case the final acounting between the Employer and Contractor shall be made as provided in the preceding Paragraph of the present Article.

Article 9.

PURCHASE OR HIRE OF PLANT AND MATERIALS

1. The purchase and or hire of all plant, equipment, tools, machinery, materials etc. necessary for the execution of the works, procured either in Greece or abroad, shall be made with due care and diligence by the Contractor, who shall prepare the invitation for tender and draw up the Specification, shall negociate direct or adjudicate for the supply or hire of the above and submit the result to the Inspector of Works for approval. The Inspector of Works shall express his views within fifteen (15), days so far as the local purchase of materials, tools equipment etc, is concerned and within thirty (30) days so far so far as any purchases from abroad are concerned. Both of the above dates start from the date of submission to the «Inspector of Works» by the Contractor of his conclusions. If these periods of time elapse without action the Contractor shall have the right to act according to his own judgement.

2. If the value of the plant and materials to be supplied is less than five thousand American Dollars ($ 5,000) the Contractor has the right to conclude the purchase without any approval. It is agreed, however, that these small supplies shall not be purchased as a part of a larger order. If the value of the materials to be purchased should be greater than five thousand American Dollars ($5,000), the Contractor shall only proceed with this purchase after the approval of the «Inspector of Works» in accordance with paragraph 1 of this Article.

3. The Contractor shall give preference to Greek materials when suitable for the work, provided the prices and quality of these materials are equal to those imported from abroad.

Article 10.

SUB—CONTRACTS

It is agreed that a partial execution of the works may be made by Sub—Contract. In case the works are executed in this manner, the Contractor shall prepare the invitation to tender and draw up the Specification, shall negociate direct or shall adjudicate the Sub—Contract, submitting the result to the Inspector of Works for approval, who shall express his views within ten (10) days from the time the result is submitted to him. If this period expires without action the Contractor shall have the right to proceed according to his own judgement.

If it is a question of sub—contracting work of a value in its entirety less than five Thousand American Dollars ($ 5.000), the Contractor has the right to choose the Sub—Contractor and to determine prices himself and according to his own judgement, but if it is a question of a Sub—Contract for an independent work of a value higher than Five Thousand American Dollars ($ 5.000). the acceptance of the tender of the Sub—Contractor shall depend on the approval of the Inspector of Works.

In case of disagreement on this subject between the Contractor and the Inspector of Works the Contractor shall execute the same by his own organisation.

Ἄρθρον 11.

ΕΚΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ἐξαιρέσει τῶν ἀλλοδαπῶν εἰδικῶν μηχανικῶν καὶ ἐμπειροτεχνῶν, οὓς ὁ ἐργολάβος θέλει ἀπασχολήσει εἰς τῶν ἔργων τὴν ἐκτέλεσιν, ἅπαν τὸ λοιπὸν τεχνικὸν βοηθητικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικὸν δέον ὁ ἐργολάβος νὰ στρατολογῇ, κατὰ προτίμησιν, ἤτοι ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατὸν καὶ πρακτικῶς ἐφαρμόσιμον, μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν, τοῦ ἑνὸς πέμπτου τοὐλάχιστον προσλαμβανομένου ἐκ τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι τοιοῦτοι κατάλληλοι.

Article 11.

SELECTION OF STAFF

With the exception of qualified foreign engineers and experts which the Contractor shall employ for the proper execution of the works, the Contractor shall recruit all the remaining technical assistant and labour personnel by preference amongst Greek subjects, i. e., in so far as this is possible and practicable, at least one-fifth of whom shall be employed from men who have taken part in wars in so far as any competent men are available.

Ἄρθρον 12.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Τῶν ἔργων ἡ ἐκτέλεσις γενήσεται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργείου.

Καὶ ἡ μὲν ἐποπτεία τῆς κατασκευῆς θέλει ἀσκηθῇ διὰ τοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τούτου ὁρισθησόμενου ἐπὶ τούτῳ ἀνωτέρου μηχανικοῦ, βοηθουμένου ὑπὸ ἀναλόγου ἐπιτελείου καὶ καλουμένου ἑφεξῆς «ἐπόπτου ἔργων». Ὁ δὲ οἰκονομικὸς ἔλεγχος θέλει ἀσκηθῇ δι' ἐπιτροπῆς ἀπαρτισθησομένης ἐκ τοῦ «ἐπόπτου ἔργων» ἢ τοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ὁρισθησομένου νομίμου ἀναπληρωτοῦ του, ἑνὸς ἀνωτέρου οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου ὁριζομένου παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ἐξ ἑνὸς ἰδιώτου ὁριζομένου παρὰ τοῦ ἐργολάβου. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη καλουμένη ἑφεξῆς «Ἐλεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ» λαμβάνει τὰς ἀποφάσεις της τὰς σχετικὰς πρὸς τὸν ἔλεγχον καὶ ποιεῖται τὰς δεούσας εἰς τὸν ἐργολάβον παραστάσεις καὶ παρατηρήσεις κατὰ πλειοψηφίαν τῶν μελῶν της.

Article 12.

INSPECTION ON THE PART OF THE EMPLOYER

The execution of the works will be made under the inspection of the Ministry of Communications.

As far as the inspection of construction is concerned, this will be exercised by a chief Engineer appointed by this Ministry for that purpose, assisted by a competent staff, who shall be called hereinafter «Inspector of Works».

The auditing of accounts shall be made by a Committee which will consist of either the Inspector of Works or his legal substitute, who shall be appointed by this Ministry, one high financial official appointed by the Minister of Finance, and a representative appointed by the Contractor.

This Committee, hereinafter called the «Audit Committee», shall make its decisions relative to the audit of the accounts, and shall make to the Contractor such representations and observations as a majority of the votes of its members may determine.

Ἄρθρον 13.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΕΠΟΠΤΟΥ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. Ὁ «ἐπόπτης ἔργων» διὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν ὑπηρεσίας ἀσκεῖ τὴν ἐποπτείαν τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὰ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τελικῶς ἐγκεκριμένα σχέδια καὶ τὴν συγγραφὴν ὑποχρεώσεων. Δικαιοῦται κατὰ συνέπειαν νὰ ἀπαιτῇ ἀμέσως καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐγγράφως τὴν ἔντεχνον καὶ οἰκονομικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ὡς καὶ τὴν ἄμεσον ἐπανόρθωσιν πάσης κακοτεχνίας ἢ παραλείψεως ἀπορρεούσης ἐκ τῆς μὴ ἐπακριβοῦς συμμορφώσεως τοῦ ἐργολάβου πρὸς τὴν ἐγκεκριμένην μελέτην ἢ τὴν συγγραφὴν ὑποχρεώσεων.

2. Μετὰ τὴν περαίωσιν ἑκάστου αὐτοτελοῦς ἔργου καὶ ἅμα ὡς εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου ὁ ἐργολάβος τὸν «ἐπόπτην τῶν ἔργων», ὑποχρεοῦται οὗτος ὅπως ἐπιθεωρῶν τὸ συντελεσθὲν ἔργον ἀνακοινώσῃ ἐγγράφως εἰς τὸν ἐργολάβον ἐντὸς εἴκοσιν (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰδοποιήσεως πᾶσαν κακοτεχνίαν ἢ παράλειψιν ἣν ἤθελε παρατηρήσει, ἢ πιστοποιήσῃ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὴν ἀνυπαρξίαν τοιούτων κακοτεχνιῶν ἢ παραλείψεων.

Ἄρθρον 13.

DUTIES OF THE INSPECTOR OF WORKS AND THE AUDIT COMMITTEE.

1. The Inspector of Works through the staff under him will inspect the construction of the works which is to be in accordance with plans and specifications finally approved bythe employer. He has consequently the right to demand immediately and, at any rate, in writing the workmanlike and economical execution of the works as well as the immediate rectification of all unsound work or work omitted by reason of the failure of the Contractor to comply exactly with the approved studies or specifications.

2. On the termination of each independent work and as soon as the Contractor informs the Inspector of Works thereof, the latter is bound to inspect the completed work and to communicate in writing to the Contractor within twenty (20) days from the date of notification regarding all unsound work or work omitted which he may have observed, or to certify in the same manner the non-existence of such unsound works or ommissions.

3.'Επὶ πλέον ὁ «ἐπόπτης ἔργων» ἐπαληθεύει τοὺς σχετικοὺς πρὸς τὰ ἔργα λογαριασμοὺς τοῦ ἐργολάβου καὶ ἀνακοινώνει τὰς παρατηρήσεις του εἰς τὴν «Ἐλεγκτικὴν Ἐπιτροπήν», ἥτις καὶ ἀσκεῖ τοῦ τελικοῦ οἰκονομικοῦ ἐλέγχου τὸ δικαίωμα. Πρὸς τοῦτο δὲ καὶ ὑποχρεοῦται ὁ ἐργολάβος νὰ ὑποβάλῃ τοὺς λογαριασμούς του πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸν «ἐπόπτην ἔργων» καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν «Ἐλεγκτικὴν Ἐπιτροπὴν», τῆς ὁποίας τὸ λειτούργημα συνίσταται εἰς τὴν ἐντὸς ἐνενήκοντα (90) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν λογαριασμῶν βεβαίωσιν τῶν γενομένων δαπανῶν καὶ εἰς ἀντιπαραβολὴν αὐτῶν πρὸς τὰ οἰκεῖα δικαιολογητικά. Λογαριασμοὶ ἀδικαιολογήτως μὴ ἐπαληθευθέντες ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης θεωροῦνται ὡς τελικῶς ἐγκριθέντες.

4. Πέραν τούτων ὁ «ἐπόπτης ἔργων» ἐλέγχει τὰ μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῶν τρίτων συμβόλαια, τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις τοῦ ἐργολάβου, παραλληλίζων ταῦτα πρὸς τὰ λογιστικὰ βιβλία αὐτοῦ, ἅτινα καὶ ὑποχρεοῦται νὰ θέσῃ οὗτος ἀπροφασίστως εἰς τὴν διάθεσίν του, ἐπὶ τοῦ ἐν ᾧ τηροῦνται τόπου, καὶ ἐνεργεῖ τὰς ἐπιμετρήσεις τῶν συντελεσθέντων ἔργων.

5. 'Η ἀμοιβὴ τόσον τοῦ «ἐπόπτου ἔργων» μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὸν σώματος μηχανικῶν καὶ ἐπιστατῶν, ὅσον καὶ τῶν κρατικῶν μελῶν τῆς «Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς» καταβάλλεται ἀποκλειστικῶς παρὰ τοῦ ἐργοδότου.

Ἄρθρον 14.

ΜΗΝΙΑΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ. ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Τὸ ἀργότερον τὴν πέμπτην ἡμέραν ἑκάστου μηνὸς ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην προϋπολογισμὸν ἐμφαίνοντα τὸ κατὰ τὴν κρίσιν του δαπανητέον κατὰ τὸν ἑπόμενον μῆνα ποσόν. Ἐξ ἄλλου τὸ ἀργότερον τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς δι' ὃν ὁ ἀνωτέρω προϋπολογισμὸς δαπάνης ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἔχῃ καταθέσει παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος ἢ παρὰ τοῖς ἐν Λονδίνῳ καὶ Νέᾳ Ὑόρκῃ ἀνταποκριταῖς αὐτῆς καὶ εἰς πίστωσιν καὶ διάθεσιν τοῦ ἐργολάβου τὸ περὶ οὗ ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος ποσόν, ὅπερ εἰσπράττων ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ φέρῃ εἰς πίστωσιν τοῦ ἐργοδότου. Ὁ παρὰ τῆς Τραπέζης εἰς ἣν αἱ καταθέσεις παρεχόμενος τόκος παντὸς ἀδιαθέτου ποσοῦ εἶναι εἰς ὄφελος τοῦ ἐργοδότου.

Ἄρθρον 15.

ΜΗΝΙΑΙΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1. Ἐντὸς εἴκοσι πέντε (25) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου μηνὸς ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην εἰς διπλοῦν συντεταγμένην κατάστασιν ἐμφαίνουσαν τὰ κατὰ τὸν ἀμέσως προηγούμενον μῆνα δαπανηθέντα παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν «ἀξίαν τῶν ἔργων», συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 16ον, τὰ «γενικὰ ἔξοδα», συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 17ον καὶ τὴν «ἀμοιβὴν τοῦ ἐργολάβου», συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 18ον. Ἡ κατάστασις αὕτη δέον νὰ συνοδεύηται ἀπαραιτήτως ὑπὸ τῶν ἀναγκαιούντων δικαιολογητικῶν δαπάνης, ἐπισυναπτομένων ἐν κεκυρωμένῳ παρ' αὐτοῦ ἀντιγράφῳ.

2 'Εν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν εἰσθαι δι' οἱονδήποτε λόγον ἀδύνατος ἡ εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην ἐπισύναψις τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν, ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται, ἀλλὰ καὶ ὑποχρεοῦται, νὰ προσαγάγῃ ταῦτα ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνός, ὁ δὲ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ διατυπώσῃ ἀντιρρήσεις ἐπὶ παντὸς κονδυλίου, δι' ὃ δὲν προσάγεται ἐπαρκὴς δικαιολογία. Τὰς ἀντιρρήσεις του ὅμως ταύτας ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ διατυπώνῃ μόνον ἐντὸς ἐνενήκοντα (90) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς μηνιαίας καταστάσεως.

3. The Inspector of Works shall verify the accounts of the Contractor relative to the works and communicate his observations to the Audit Committee, which shall exercise the right of final audit. For this the Contractor is bound to sumbmit his accounts to the Inspector of Works for approval, and through him to the Audit Committee whose functions are the confirmation of the expenses incurred and verification with the proper vouchers within ninety (90) days from the submission of the accounts. Accounts not verified within this period unless reasonably justified are considered as finally approved.

4. The Inspector of Works shall verify the Contracts made between the Contractor and third parties, also the pay rolls of the Contractor, comparing same in parallel with the Contractor's account books, which the latter is bound to put unreservedly at his disposal at the place in which they are kept, and furthermore shall take the measurements of the works executed,

5. The Salaries or Fees of the Inspector of Works as well as those, of the staff of Engineers or Inspectors under him, also those of the Government Members of the Audit Committee shall be paid exclusively by the Employer.

Article 14.

MONTHLY ESTIMATE OF FUNDS REQUIRED AND MANNER OF PAYMENT.

The Contractor shall hand to the Employer, not later than the fifth (5th) day of each month, an estimate showing the sum to be expended, according to his judgement during the following month. No later than the first (1st) of the month to which the above estimate of expenditure refers, the Employer shall deposit with the National Bank of Greece or its London or New York agents, to the credit and at the disposal of the Contractor, the sum referred to in this estimate, which the Contractor shall, when received, enter in his Books to the credit of the Employer. The Contractor shall credit the Employer with whatever interest may be allowed by the bank in which the deposits are placed.

Article 15.

MONTHLY CERTIFICATES.

1. Within twenty five (25) days from the end of each month the Contractor shall hand to the Employer a Certificate, drawn up in duplicate, showing the amounts which have been expended by him during the month immediately preceding for the «cost of the works» according to Article 16, the «General Expenses» according to Article 17 and the «Fee of the Contractor» according to Article 18. This Certificate must be accompanied by copies of the necessary vouchers duly certified by the Contractor.

2. If, for any reasons whatsoever, it should be impossible to attach to this Certificate the necessary vouchers, the Contractor has the right and the obligation to produce these within the following month, and the Employer has the right to make objections to any item for which a proper voucher is not produced. These objections, however, the Employer can only make within ninety (90) days from the day of the submission of the Monthly Certificates above referred to.

3. Καὶ ἐὰν μὲν ὁ ἐργοδότης ἤθελεν ἀσκήσει τὰς ἀντιρρήσεις του δι' ἅπαντα, διά τινα, ἢ καὶ δι' ἓν τῶν κονδυλίων τῆς μηνιαίας καταστάσεως ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται μέχρις ἐπιλύσεως τοῦ ζητήματος νὰ ἐγγράψῃ εἰς τὰ βιβλία του εἰς χρέωσιν τοῦ ἐργοδότου καὶ προσωρινῶς τὸ ποσὸν τῆς σχετικῆς μηνιαίας καταστάσεως ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἐγγράψῃ εἰς ὁριστικὴν τοῦ ἐργοδότου χρέωσιν τὸ ποσὸν ὅπερ μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῶν δικαιολογητικῶν ἤθελε προκύψει ὡς βαροῦνον τὸν ἐργοδότην. Ἐὰν δὲ ὁ ἐργοδότης δὲν ἤθελεν ἀσκήσει ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἀντίρρησίν τινα, ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται, ὅπως ἅμα τῇ ἐκπνεύσει τῆς προθεσμίας ἀναγράψῃ εἰς τὰ βιβλία του εἰς ὁριστικὴν χρέωσιν τοῦ ἐργοδότου τὸ οἰκεῖον ποσὸν τῆς σχετικῆς μηνιαίας καταστάσεως.

4. Τὰ ὁλικὰ ποσὰ τὰ δαπανηθέντα καθ' ἕκαστον μῆνα παρὰ τοῦ ἐργολάβου εἰς οἱονδήποτε ἄλλο νόμισμα πλὴν Ἀμερικανικῶν δολλαρίων καὶ ἀναγραφόμενα ἐν ἑκάστῃ μηνιαίᾳ καταστάσει θὰ ἀποτιμῶνται παρ' αὐτοῦ ἐν τῇ ρηθείσῃ καταστάσει εἰς Ἀμερικανικὰ δολλάρια ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μέσης τιμῆς συναλλάγματος τῆς προκυπτούσης ἐκ τῶν κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον χρησιμοποιηθέντων Ἀμερικανικῶν δολλαρίων διὰ τὰς δαπάνας ταύτας καὶ εἰς ἄλλο νόμισμα μετατραπέντων. Ἡ μέση κῦτη τιμὴ συναλλάγματος θὰ ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταστάσεων (bordereaux) τῶν Τραπεζῶν δι' ὧν ἐνηργήθησαν αἱ ἄνω μετατροπαί. Τὰ διάφορα ὁλικὰ ποσὰ τῶν μηνιαίων καταστάσεων ἀποτιμηθέντα οὕτω εἰς δολλάρια θὰ καταχωρίζωνται εἰς τὴν «ἀξίαν τῶν ἔργων», τὰ «γενικὰ ἔξοδα», ἢ τὴν «ἀμοιβὴν τοῦ ἐργολάβου» καὶ κατὰ τὸν τελικὸν ἀπολογισμόν, ὡς προβλέπει τὸ ἄρθρον 17ον, θὰ καθορίζηται ἡ σχέσις μεταξὺ τῶν «γενικῶν ἐξόδων» καὶ τῆς «ἀξίας τῶν ἔργων», ἵνα ἐξευρεθῇ ἐὰν ὑπάρχῃ ὑπέρβασις τοῦ τεθέντος ὁρίου 17ο/ο.

Ἄρθρον 16.

ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΥΤΗΣ

Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐργολάβον, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν ἄρθροις 14ῳ καὶ 15ῳ ὁριζόμενα πᾶν ποσὸν ὅπερ οὗτος ἤθελε δαπανήσει ἢ δι' ὅπερ ἤθελε κατασταῖ ὑπόχρεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως, ταύτης κατὰ συνέπειαν τὰς δαπάνας τῶν ὑλικῶν, μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, τὰ τιμήματα ἀγορᾶς, ἐνοίκια καὶ ἀσφάλιστρα μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων, τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς, παραλαβῆς, δοκιμῶν, τοποθετήσεως, λειτουργίας καὶ ἐπισκευῆς αὐτῶν, τὰ ἔξοδα ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ μεταφορᾶς αὐτῶν, τὰ τῶν ἀσφαλειῶν τῶν καλυπτουσῶν κινδύνους θαλάσσης, πυρκαϊᾶς ἢ οἱωνδήποτε ἀτυχημάτων, δι' ἃ ὁ ἐργολάβος ὑπέχει δημοσίαν εὐθύνην, πᾶν εἰς τοὺς ὑπεργολάβους καταβαλλόμενον ποσὸν καὶ ἐν γένει πᾶσαν δαπάνην διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, μὴ συμπεριλαμβανομένην δὲ εἰς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 17ῳ ἀναγραφόμενα γενικὰ ἔξοδα.

Ἅπασαι αἱ ἀνωτέρω δαπάναι ἀπαρτίζουσι τὴν ἐφεξῆς καλουμένην «ἀξίαν τῶν ἔργων».

Ἄρθρον 17.

ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ

Ἐπὶ πλέον τῆς «ἀξίας τῶν ἔργων», ὡς καθωρίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου 16ου καὶ τῆς «ἀμοιβῆς τοῦ ἐργολάβου», ὡς καθωρίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου 18ου, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐργολάβον τὰ «γενικὰ αὐτοῦ ἔξοδα» ἀποτελούμενα ἐκ τῶν ἑξῆς κονδυλίων :

1) Ἐκ τῶν ἐξόδων διευθύνσεως καὶ διοικήσεως τῆς ἐργολαβικῆς ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι.

2) Ἐκ τῶν ἐξόδων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀμοι-

3. If the Employer should exercise his right of objection against any of the items of the Monthly Certificates within this time limit, the Contractor has the right, until the settlement of the question, to enter in his books to the debit of the Employer, temporarily only, the amount of the relative Monthly Certificates, reserving the rigth to enter to the definite debit of the Employer the amount which, after the production of the vouchers should be chargeable to the Employer. If the Employer does not make any objection within the above time limit, the Contractor has the right immediately on the expiration of the time limit to enter in his books to the definite debit of the Employer the full amount of the relative Monthly Certificate.

4. The total amount of expenditure incurred each month by the Contractor in any currency other than American Dollars and entered by him on each Monthly Certificate shall be converted by him on said Certificate into American Dollars at the average rate of exchange at which the Dollars used for this expenditure during this month have been converted into other currency than American Dollars. This average rate of exchange shall be taken from the statements (bordereaux) of the Banks which have made the above conversions. The total addition of the Monthly Certificates computed in Dollars as above shall be classified either under the «Cost of the Works», «General Expenses» or the «Fee of the Contractor», and at the final accounting as provided for in Article 17 the ratio between General Expenses and Cost of the Works shall be determined to ascertain whether or not this ratio has exceeded the limit of seventeen per cent (17 o/o).

Article 16.

COST OF THE WORKS AND METHOD OF PAYMENT

The Employer shall pay to the Contractor, according to conditions more fully specified in Articles 14 and 15, all sums which he shall have expended or become liabe for in carrying out this Contract, such as cost of materials, daily wages and salaries, the cost of purchase or hire as well as insurance of plant, equipment, tools and machinery, as well as transport, delivery, test installation, working and repairing of same ; the cost of insurance of workmen and transport of same, marine, fire and public liability insurance, all sums paid to the Sub-Contractors, and, in general, as expenditures for the execution of the work and which is not included in the General Expenses described in Article 17.

All the above expenses constitute the hereinafter. called «Cost of the Works».

Article 17.

GENERAL EXPENSES OF THE CONTRACTOR

In addition to the Cost of the Works as defined in Article 16 and the Fee of the Contractor as defined in Article 18, the Employer shall pay to the Contractor his General Expenses consisting of the following items :

1. The cost of direction and administration of the works under this Contract in Greece.

2 The salaries and fees of his technical and cel-

βην τοῦ τεχνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ προσωπικοῦ του. Ὡς τοιοῦτο δὲ θεωρεῖται ἅπαν τὸ ἀπασχολούμενον εἴτε εἰς τὰ γραφεῖα εἴτε ἐπὶ τόπου τῶν ἔργων ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, ἐξαιρέσει τοῦ κυθαυτὸ εἰπεῖν ἐργατικοῦ τοιούτου,(ὡς ἐργατῶν, μηδὲ τοῦ τῶν μελετῶν ἐξαιρουμένου, ἐπιστατῶν, μηχανοδηγῶν, θερμαστῶν, μηχανουργῶν, πληρώματος μηχανημάτων ἐκσκαφῆς καὶ προσωπικοῦ λοιπῶν μηχανημάτων καὶ μηχανῶν, ἀποθηκαρίων, τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τῆς νοσοκομειακῆς ὑπηρεσίας κλπ.), τοῦ ὁποίου τὰ ἡμερομίσθια ἢ οἱ μισθοὶ περιλαμβάνονται εἰς τὴν «ἀξίαν τῶν ἔργων».

3) Ἐκ τῶν ἐξόδων κινήσεως τοῦ διοικητικοῦ καὶ τεχνικοῦ προσωπικοῦ.

4) Ἐκ τῶν ἐξόδων ἐνοικίων, φωτισμοῦ, θερμάνσεως, ἐπιπλώσεως κλπ. τῶν ἐν Ἑλλάδι γραφείων τοῦ ἐργολάβου, ἐξαιρέσει τῶν ἐξόδων κατασκευῆς, συντηρήσεως καὶ ἐνοικίων ἑτέρων προσωρινῶν οἰκημάτων, ὡς ἀποθηκῶν τῶν ἐπὶ τόπου τῶν ἔργων οἰκημάτων τοῦ ἐργολάβου τῶν χρησίμων διὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἔργων, κατοικίαν τῶν ἐργατῶν καὶ νοσοκομειακὴν ὑπηρεσίαν καὶ σχετικῶν πρὸς ταῦτα δαπανῶν.

5) Ἐκ τῶν ἐξόδων διὰ τὰ ἐργαλεῖα τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὰς γεωδαιτικὰς καὶ τοπογραφικὰς ἐργασίας καὶ σχεδιάσεις, καὶ πᾶν ὑλικὸν σχεδιάσεως.

6) Ἐκ τῶν ταχυδρομικῶν, τηλεγραφικῶν, τραπεζιτικῶν καὶ λοιπῶν παρομοίας φύσεως ἐξόδων, καὶ

7) Ἐκ τῶν ἐξόδων τῶν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ καὶ Λονδίνῳ γραφείων τοῦ ἐργολάβου, ἤτοι τῶν ἐξόδων τοῦ κεντρικοῦ γραφείου του εἰς τὰς δύο ταύτας πόλεις, τῶν ὁπωσδήποτε σχετικῶν μὲ τὰ ἔργα, ὡς τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν κατάστρωσιν τῶν λογαριασμῶν τῶν ἔργων, τὰ ἔξοδα ταξειδίου τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἀγορὰν καὶ ἐπίσπευσιν παραδόσεως,φορτώσεως μηχανῶν, μηχανημάτων καὶ ὑλικῶν, τοὺς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ καὶ Λονδίνῳ γραφείων τοῦ ἐργολάβου,τὰς σχετιζομένας πρὸς τὰς παρ'αὐτοῦ διεξαχθησομένας διαπραγματεύσεις διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ὁμολογιῶν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω κονδυλίων, ἅτινα καὶ ἀπαρτίζουσι τὰ «γενικὰ ἔξοδα» τοῦ ἐργολάβου,τὰ μὲν ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 1—6 καταβάλλονται εἰς τὸν ἐργολάβον ἐπὶ προσαγωγῇ τῶν παρ' αὐτοῦ κεκυρωμένων ἀντιγράφων τῶν οἰκείων δικαιολογητικῶν μόνον προκειμένου περὶ ποσοῦ δαπάνης ὑπερβαίνοντος τὰ ἑκατὸν (100) Ἀμερικανικὰ δολλάρια, τὸ δὲ ὑπ' ἀριθ. 7 καταβάλλεται εἰς αὐτὸν ὡς τοιοῦτον καὶ κατ' ἀποκοπήν, κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην ὁ ἐργολάβος νὰ προσαγάγῃ δικαιολογητικόν τι εἰς τὸν ἐργοδότην.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 7 κονδύλιον ὁρίζεται κατ' ἀποκοπὴν διὰ μὲν τὰ ἐν τῷ Παραρτήματι Α' ἀναγραφόμενα ἔργα εἰς δολλάρια Ἀμερικανικὰ δέκα τρεῖς χιλιάδας πεντήκοντα (13.050) καταβλητέα εἰς μηνιαίας δόσεις ἓξ ἑπτακοσίων εἴκοσι πέντε (725) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων, διὰ τὰ ἐν τῷ Παραρτήματι Β' εἰς δολλάρια Ἀμερικανικὰ τριακοσίας δέκα τεσσαρας χιλιάδας ἑκατὸν ἑβδομήκοντα δύο (314,172), καταβλητέα εἰς μηνιαίας δόσεις ἐκ πέντε χιλιάδων ὀκτακοσίων δέκα ὀκτὼ (5,818) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων, καὶ διὰ τὰ ἐν τῷ Παραρτήματι Γ' εἰς δολλάρια Ἀμερικανικὰ διακοσίας ἐννέα χιλιάδας τετρακόσια εἴκοσι τέσσαρα (209,424), καταβλητέα ἐπίσης εἰς μηνιαίας δόσεις ἐκ τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων ἑξήκοντα τριῶν (4,363) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων.

Ἡ καταβολὴ ἑνὸς ἑκάστου εἰδικωτέρου κονδυλίου γενήσεται παρὰ τοῦ ἐργοδότου, ἔσται δὲ σύγχρονος πρὸς τὴν καταβολὴν τῆς ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 15ον μηνιαίων καταστάσεων προκυπτούσης «ἀξίας τῶν ἔργων».

rical staff, such as staff employed, either in the offices or on the works or in connection with the works, with the exception of labourers and workmen, labourers employed for the survey, overseers, foremen, engine drivers, stokers, mechanics, and the crews of excavating plant and of all other plant and machinery, store-keepers, subordinate personnel of the hospital service etc., and in general all those whose daily wages or salaries are included in the Cost of the Works.

3. The travelling expenses of the administrative and technical personnel.

4. Cost of renting heating and lighting of the offices of the Contractor in Greece, also the furniture but not including the following, i. e., cost of constructions, maintenance and rent of temporary buildings, such as stores, the buildings of the Contractor on the site of the works necessary for the direction of the works, dwellings for workmen, hospitals and expenses connected therewith.

5. The cost of instruments necessary for geodetic or topographical works and drawings, and all drawing material.

6. Stationery, postal, telegraphic, banking and other incidental expenses of a similar nature.

7. The expenses of the New York and London offices of the Contractor, i. e. the expenses of his offices in these two cities incurred in connection with the works, such as the regulation and tabulation of the accounts of the works, travelling expenses in connection with the purchase and expediting shipment of plant, machinery anf material,the salary of the staff of his New York and London Offices, the travelling and other expenses of the executive officers of the Contractor in connection with the negociations undertaken by him for the issue of the Bonds.

Of the above items, which constitue the «General Expenses» of the Contractor, those under numbers 1 to 6 are approved by the Employer on presentation of his Monthly Certificate with proper vouchers duly certified by him, vouchers only being required if an item of expenses exceeds One Hunderd American Dollars ($ 100). Item number 7 shall be paid to him in a lump sum as provided hereinafter, without it being necessary for the Contractor to produce any voucher to the Employer.

Item number 7 is fixed at a lump sum to cover works in Schedule A of Thirteen Thousand and Fifty American Dollars ($ 13.050), payable in monthly instalments of Seven Hundred and Twentyfive American Dollars ($725), for those in Schedule B at Three Hundred and Fourteen Thousand One Hundred and Seventytwo American Dollars ($314,172), payable in monthly instalments of Five Thousand Eight Hundred and Eighteen American Dollars ($5,818) and for those in Schedule C at Two Hundred and Nine Thousand Four Hundred and Twentyfour American Dollars-($209,424), payable in monthly instalments of Four Thonsand Three Hundred and Sixtythree American Dollars ($4,363).

The payment of each one of the above instalments shall be made by the Employer to the Contractor at the same time that he is paid the Cost of the Works and will be included in the Monthly Certificates referred to in Article 15.

Τὰ ὑπ' ἀριθ. 1—6 κονδύλια καταβάλλονται κατὰ τὸν αὐτὸν καὶ ἡ «ἀξία τῶν ἔργων» τρόπον, ὁρίζονται δὲ εἰς τόσον, ὥστε, προστιθεμένου εἰς αὐτὰ καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7 κονδυλίου, νὰ σχηματίζηται ἄθροισμα μὴ ὑπερβαῖνον τὰ δέκα ἑπτὰ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (17 ο)ο) τῆς κατὰ τὸν τελικὸν ἀπολογισμὸν προκυψούσης καὶ πιστοποιηθησομένης «ἀξίας τῶν ἔργων».

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης ἤθελε συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 26ῳ τῆς παρούσης ἀποστῇ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὅρων τῆς παρούσης καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν συνέχισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τοῦ Παραρτήματος Β, ἅπασαι αἱ διὰ τὰς ἐν τῷ Παραρτήματι Α' μελέτας δαπάναι, συμπεριλαμβανομένων μὲν μισθῶν καὶ δαπανῶν τοῦ ἀνωτέρου τεχνικοῦ προσωπικοῦ, καὶ δὴ ἐκείνου μόνον ὅπερ θέλει αὐστηρῶς χρησιμοποιηθῇ διὰ τὰς τοπογραφικὰς ταύτας ἐργασίας καὶ τὸν καταρτισμὸν πλήρων σχεδίων καὶ προϋπολογισμῶν, θέλουσι προστεθῇ εἰς τὴν «ἀξίαν τῶν ἔργων» τοῦ Παραρτήματος Α' καὶ οὐχὶ εἰς τὰ «γενικὰ ἔξοδα». Ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν ἤθελον ἐκτελεσθῇ τὰ ἐν τῷ Παραρτήματι Β' περιγραφόμενα ἔργα, αἱ ὡς ἄνω ἀναφερόμεναι δαπάναι διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς πλήρους μελέτης τῶν διαγραμμάτων καὶ πρϋπολογισμῶν, αἵτινες ἐπεβάρυναν τὴν «ἀξίαν τῶν ἔργων» τῶν εἰς τὸ Παράρτημα Α' ἀναφερομένων, θὰ μεταφερθῶσιν εἰς τὰ «γενικὰ ἔξοδα» τῶν ἔργων τῶν Παραρτημάτων Α' καὶ Β'.

Ἄρθρον 18.

ΑΜΟΙΒΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ

Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐργολάβον ὡς ἀνταμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του ποσοστὸν ἓξ δέκα πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (15 ο)ο) ἐπὶ τῆς συνολικῆς ἀξίας τῶν ἔργων καὶ τῶν γενικῶν ἐξόδων, καταβαλλόμενον βάσει τῶν ὑποβαλλομένων μηνιαίων καταστάσεων, εἰς ἃς πρέπει νὰ συμπεριλαμβάνεται. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο καταβάλλεται εἰς τὸν ἐργολάβον εἰς Ἀμερικανικὰ δολλάρια, εἰς ὃ νόμισμα καὶ ἀναχθήσονται πᾶσαι αἱ εἰς διάφορα νομίσματα γενόμεναι δαπάναι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων καὶ ἐφ' οὗ λογισθήσεται τὸ ποσοστὸν τῶν γενικῶν ἐξόδων.

Ἄρθρον 19.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. Ἅμα τῇ ἀποπερατώσει ἑκάστου αὐτοτελοῦς ἔργου θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐντὸς δύο (2) μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ «ἐπόπτου τῶν ἔργων» μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ ἐργολάβου ἀναγγελίας τῆς ἀποπερατώσεως αὐτοῦ ἡ προσωρινὴ παραλαβὴ αὐτοῦ ὑπὸ ἐπιτροπῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας.

2. Ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ «ἐπόπτου τῶν ἔργων» ἀναγγελίας τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων καὶ μετὰ ἓξ (6) μὲν μῆνας διὰ τὰ χωματουργικά, ὡς ἐκσκαφάς, προχώματα κτλ., μετὰ ἕν (1) δὲ ἔτος διὰ τὰ τεχνικά, ὡς ἔργα λιθοδομῶν ἢ σκυροκονιαμάτων κτλ., θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐντὸς μηνὸς ἡ ὁριστικὴ παραλαβὴ τῶν ἔργων ὑπὸ τῆς πρὸς τοῦτο συσταθησομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἐπιτροπῆς.

3. Παρερχομένων ἀπράκτων τῶν ὡς ἄνω προθεσμιῶν εἴτε διὰ τὴν προσωρινὴν εἴτε διὰ τὴν ὁριστικὴν παραλαβήν, τὰ ἔργα θεωροῦνται ὡς παραληφθέντα προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς.

4. Συμφωνεῖται ἀπὸ τοῦδε ὅτι θεωροῦνται ὡς ἔργα αὐτοτελῆ, καὶ ἐπομένως ὅτι ἡ παραλαβὴ αὐτῶν θὰ γίνεται ἅμα τῇ ἐντελεῖ αὐτῶν ἀποπερατώσει, τὰ ἑξῆς :

The items numbered 1 to 6 shall be paid in the same manner as the Cost of the Works and shall be so presented that with the addition to them of Item number 7, a total will be formed which shall not exceed seventeen per cent (17 o)o) of the Cost of the Works, which will be certified and will be determined at the final accounting.

In case that the Employer should, according to Article 26 of this Contract , withdraw from the execution of this Contract, in so far as the continuation of the execution of the works of Schedule B is concerned, all the expenditure on surveys called for under Schedule A, including the salaries and expenses of the higher technical staff, and that only which shall be strictly employed for these surveys and preparation of complete plans and estimates, shall be added to the Cost of the Works of Schedule A and not to General Expenses.

In the event of the works under Schedule B being proceeded with, then, the expenditure incurred as aforesaid for complete surveys, plans and estimates and charged to Cost of the Works under Schedule A shall be transferred to General Expenses under Schedule A and B.

Article 18.

FEE OF THE CONTRACTOR.

The Employer shall pay to the Contractor as compensation for his services a fee equal to fifteen per cent (15 o)o) of the Cost of the Works and the General Expenses, payable on the basis of the Monthly Certificates submited in which it must be included.

This fee shall be paid to the Contractor in American Dollars, into which currency shall be converted all the expenditures made in different currencies for the execution of the works, and on which shall be reckoned the percentage of General Expenses.

Article 19.

PROVISIONAL AND FINAL ACCEPTANCE OF THE WORKS.

1. Within two (2) months from the announcement by the Inspector of Works in mutual agreement with the Contractor of the completion of each independent work, a provisional acceptance of the same shall be made by a Commission appointed by the Ministry of Communications.

2. The final acceptance of the works shall be made by a Commission apointed for this purpose by the Ministry of Communications. This shall be made within one (1) month of the expiration of a period of six (6) months from the time of announcement of the completion of the works by the Inspector of works in so far as excavations, embankments etc. are concerned and one (1) year in so far as masonry. concrete works etc. are concerned.

3. If the above times expire without action either as to provisional or final acceptance, the works shall be considered as accepted either provisionally or finally.

4. It is agreed that the following works shall be considered as independent works and shall be accepted when entirely completed :

α') Ἅπαντα τὰ ἔργα τῶν λιμνῶν Ἀρτζὰν καὶ Ἀματόβου.

β') Ἅπαντα τὰ ἔργα τοῦ Γαλλικοῦ ποταμοῦ.

γ') Τὰ ἔργα Ἀξιοῦ, ἅτινα διαιροῦνται εἰς τὰ ἑξῆς αὐτοτελῆ τμήματα: πρῶτον ἀπὸ τοῦ χωρίου Μποεμίτσης μέχρι τοῦ χωρίου Μπόζετς, δεύτερον ἀπὸ τοῦ Μπόζετς μέχρι γεφύρας τοῦ Μεντεσελῆ, τρίτον ἀπὸ τῆς γεφύρας τοῦ Μεντεσελῆ μέχρι τῆς γεφύρας τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Μοναστηρίου, τέταρτον τὸ ἥμισυ τοῦ μήκους τοῦ ἀπὸ τῆς γεφύρας ταύτης μέχρι τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ τμήματος, καὶ πέμπτον ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου μέχρι τῶν εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον ἐκβολῶν τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ.

δ') Τὰ ἔργα τοῦ Λουδία, διαιρούμενα εἰς δύο αὐτοτελῆ τμήματα ἴσου μήκους ἀπὸ τῶν παρὰ τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον ἐκβολῶν αὐτοῦ μέχρι τῶν Γενιτσῶν.

ε') Τὰ ἔργα τοῦ Ἀλιάκμονος διαιρούμενα εἰς τέσσαρα ἴσου μήκους αὐτοτελῆ τμήματα, ἀπὸ τῆς ἐξόδου αὐτοῦ ἐκ τῶν ὀρέων μέχρι τῆς θαλάσσης καὶ

στ') Ἑκάστη διοχέτευσις ἑτέρου πλὴν τῶν ἄνω ποταμοῦ ἢ παραποτάμου ἀποτελεῖ ἔργον αὐτοτελές, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἔργα, ὡς διώρυγας καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ταῦτα ἤθελον ἀπὸ συμφώνου μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργολάβου ὁρισθῆ, μετὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς ὁριστικῆς μελέτης αὐτῶν.

5. Ἡ ἐπιτροπὴ παραλαβῆς ἑκατέρας τῶν ὡς ἄνω περιπτώσεων ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας συντάσσει πρωτόκολλον παραλαβῆς εἰς διπλοῦν, ἐνῷ σημειοῖ τὰς τυχὸν παρατηρηθείσας ἐλλείψεις καὶ ἀνάγκας συμπληρωματικῶν ἔργων, ἐξετάζει ἂν τὰ ἔργα εἶναι καθ' ὅλα πλήρη καὶ ἐξετελέσθησαν συμφώνως πρὸς τὴν παροῦσαν σύμβασιν, τὸ προσαρτώμενα Παραρτήματα, τὴν μελέτην καὶ τὴν συγγραφὴν τῶν ὑποχρεώσεων. Διὰ πᾶσαν κατὰ παράβασιν τούτων ἀτέλειαν ἢ παράλειψιν εὐθύνεται ἀπολύτως ὁ ἐργολάβος καὶ ὑποχρεοῦται ἰδίᾳ αὐτοῦ δαπάνῃ νὰ ἐπανορθώσῃ ταύτας.

Ἄρθρον 20.

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

1. Πᾶσα διαφορὰ ἢ διαφωνία μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ ἐργολάβου ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν, ἐκτέλεσιν καὶ ἑρμηνείαν τῆς παρούσης συμβάσεως, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ χρηματικῶς, εἴτε ἀναφέρονται εἰς ἄρθρον ἐν ᾧ ρητῶς μνημονεύεται ἡ παραπομπὴ εἰς διαιτησίαν ἢ μή, λύεται ὑπὸ δύο διαιτητῶν, ἐξ ὧν τὸν μὲν ἕνα ὁρίζει ὁ ἐργοδότης, τὸν δὲ ἕτερον ὁ ἐργολάβος, καὶ δὴ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἑκάτερον τῶν μερῶν ἤθελε λάβει γνῶσιν τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ἑτέρου πρὸς διαιτητικὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἐν τῷ σχετικῷ ἐγγράφῳ ἀναφερομένου θέματος. Οἱ διαιτηταὶ οὗτοι, οἵτινες δύνανται νὰ ὦσι καὶ ξένης ἐθνικότητος, δικάζουν τελεσιδίκως καὶ ἀμετακλήτως, ἀποκλειομένης πάσης ἄλλης προσφυγῆς εἰς ἄλλην τινὰ δικαιοδοσίαν.

2. Οἱ ὡς ἄνω καθιστάμενοι δύο διαιτηταί, ἐὰν προβλέπωσι διαφωνίαν ὡς πρὸς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἀπασχολήσαντος τούτους θέματος, δύνανται ἐντὸς δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των νὰ ὁρίσωσι κοινῇ συμφωνίᾳ τρίτον ἐπιδιαιτητήν· ἐν ἀσυμφωνίᾳ δὲ τούτων περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ τρίτου ἐπιδιαιτητοῦ, τὸν ἐπιδιαιτητὴν τοῦτον ὁρίζει ὁ ἐπὶ τῶν Δημοσίων Ἔργων Ὑπουργὸς τῆς Ἑλβετικῆς Ὁμοσπονδίας δεόντως πρὸς τοῦτο παρ' ἑκατέρου τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν προσκαλούμενος. Τοῦ ὑποδιαιτητοῦ τούτου, ὅστις ἐπίσης δύναται νὰ ἦναι ξένης ἐθνικότητος, ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀμετάκλητος καὶ ἐξαντλητικὴ τῆς διαφορᾶς.

a) All the works of the lakes Ardzan and Amatovo.

b) All the works of the Galikos River.

c) The Axios (Vardar) works, which shall be divided into the following independent works,

1st from Boemitza Village to Bozetch village.

2nd from Bozetch village to the Mendesheli Bridge.

3rd from Mendesheli Bridge to Monastir Railway Bridge.

4th half the length of the portion from the Monastia Railway Bridge to the estuary.

5th from this point to the mouth of the Axios (Vardar) river in the Gulf of Thermaikos.

d) The Loudias works, which shall be divided into two (2) independent sections of equal lengths from its mouth at the Gulf of Thermaikos to Yenitze.

e) The Aliakmon works which shall be divided into four (4) equal lengths of independent sections from its exit from the mountains to the sea.

f) Each drainage of any other river or tributary than the above constitues an independent work. The other works, as canals etc., are to be mutually agreed upon between the Employer and Contractor after the drawing up of their final study.

5. The Committee of Reception in either of the above cases shall draw up a protocol of reception in duplicate within the stipulated period in which it shall indicate any omissions observed by it and the necessity of any supplementary works; it shall examine if the works are complete in every respect and if they have been executed in accordance with the present Contract, the attached Schedules, the plans and the specifications. Any defective or omitted work not in conformity with the above the Contractor is responsible for and is obliged to rectify at his own expense.

Article 20.

ARBITRATION.

1. All differences or disagreements between the Employer and the Contractor as to the application, execution and interpretation of this Contact, even though the subject at issue cannot be considered a pecuniary one, or whether it refers to an article in which the recourse to arbitration is specifically mentioned or not, shall be settled by two (2) Arbitrators, one of whom shall be appointed by the Employer, the other by the Contractor. These Arbitrators shall be appointed within ten (10) days from the date either of the parties shall have received notice in writing from the other of his desire of a settlement by arbitration of the subject in dispute.

These Arbitrators, who may be of foreign nationality, shall give their decision finally and irrevocably, all recourse to any other authority being excluded.

2. The two (2) Arbitrators, as above appointed, if they anticipate or are unable to agree as to the settlement of the matter which is before them, shall name within ten (10) days from their appointment a Referee. In case of disagreement as to the nomination of the Referee, this Referee shall be appointed by the Minister of Public Works of the Swiss Confederation, duly invited for this purpose by each of the interested parties. The decision of this Referee, who may be of Foreign Nationality shall be irrevocable and final, and without further recourse to any other jurisdiction.

3. Ἡ ἀπόφασις τόσον τῶν διαιτητῶν, ὅσον καὶ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ, δέον νὰ ἐκδίδηται ἐντὸς τὸ ἀργότερον δύο μηνῶν ἀφ' ἧς οὗτοι ἐπελήφθησαν τοῦ ἔργου των.

4. Αἱ δι' ἔξοδα κινήσεως, ὁδοιπορικὰ καὶ ἀμοιβὴν τῶν τε διαιτητῶν καὶ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ δαπάναι βαρύνουσι τὸν καθ' οὗ ἡ ἀπόφασις τῆς διαιτησίας ἢ ἐπιδιαιτησίας.

Ἄρθρον 21.

ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΔΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ

1. Ἐν πάσῃ περιπτώσει καθ' ἣν τρίτοι τυχὸν βλαπτόμενοι ἢ ἀξιοῦντες ὅτι βλάπτονται ἐκ τῆς παρὰ τοῦ ἐργολάβου ἐκτελέσεως τῶν ἔργων καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος συμμορφοῦται πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις του καὶ τὰς ὑποδείξεις τοῦ ἐπόπτου τῶν ἔργων) ἤθελον ἐγείρει κατ' αὐτοῦ ἀγωγὰς ἢ ἀσκήσει οἱαδήποτε ἔνδικα μέσα ἢ προσφυγὰς ἢ οἱαδήποτε μέτρα, ὁ ἐργολάβος ἀνακοινοῖ τὴν δίκην εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅστις ὑποχρεωτικῶς παρεμβαίνων εἰς αὐτὴν ἀπαλλάσσει τὸν ἐργολάβον πάσης περαιτέρω δικαστηριακῆς ἀναμίξεως καὶ εὐθύνης, ἀναλαμβάνων ἐπ' ἰδίῳ ὀνόματι καὶ εὐθύνῃ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα.

2. Ἐν τῇ τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ μετέλθῃ πᾶν τὸ καθ' ἑαυτὸν διὰ τὴν μὴ διακοπὴν τῶν ἔργων καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος, εὐθυνόμενος ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει διὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπαιτιότητός του ἢ ἀμελείας του ταύτης καθυστέρησιν συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7ου προβλεπόμενα.

Ἄρθρον 22.

ΑΠΑΛΛΑΓΑΙ ΑΠΟ ΔΑΣΜΩΝ, ΦΟΡΩΝ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ

Ὁ ἐργολάβος ἀπαλλάσσεται καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων τῶν ἐξῆς δασμῶν καὶ φόρων:

1) Παντὸς τελωνειακοῦ, λιμενικοῦ, δημοτικοῦ, κοινοτικοῦ ἢ ἄλλου φόρου δι' ἅπαντα τὰ μηχανήματα, ἐργαλεῖα καὶ ὑλικὰ κλπ., τὰ χρησιμοποιηθησόμενα εἰς τὰ ἔργα, ὡς καὶ τὰ παντοδαπὰ ἐπιπλα καὶ σκεύη ἐξαρτήσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι γραφείων, ἐργοταξίων καὶ ἀποθηκῶν του, ἅτινα ἤθελεν εἰσκομίσει ἐπὶ τούτῳ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς. Αἱ ἀτέλειαι αὗται χορηγοῦνται μετὰ γνώμην τοῦ «ἐπόπτου τῶν ἔργων» περὶ τῆς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν χρησιμότητος τῶν ἑκάστοτε αἰτουμένων ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰδῶν.

Ἐὰν ὁ ἐργολάβος προβλέπῃ ὅτι ἡ ἔκδοσις τῆς σχετικῆς μὲ τὴν ἀτελῆ τινὸς τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν εἰσαγωγὴν διαταγῆς ἤθελε βραδύνει καὶ ἤθελεν οὕτως ἐπιφέρει καθυστέρησιν εἰς τῶν ἔργων τὴν ἐκτέλεσιν, δύναται νὰ καταβάλῃ ἐκ τῶν εἰς χεῖράς του προκαταβολῶν τοῦ ἐργοδότου τὸ εἰς τοὺς ἀξιουμένους φόρους ἀναλογοῦν ποσόν. Τὰ οὕτω πληρωθέντα ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου ποσὰ θὰ καταχωρίζωνται εἰς τὰς μηνιαίας καταστάσεις, συμφώνως πρὸς τὰ καθοριζόμενα ἐν ἄρθρῳ 11ῳ. Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀναλογίας τῶν «γενικῶν ἐξόδων» πρὸς τὴν «ἀξίαν τῶν ἔργων», ὡς προβλέπει τὸ ἄρθρον 9ον, τὰ οὕτω διὰ δασμοὺς πληρωθέντα ποσὰ θὰ ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τὴν «ἀξίαν τῶν ἔργων καὶ δὲν θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν εἰς τοὺς ὑπολογισμούς.

2) Παντὸς ἀμέσου φόρου ὑπάρχοντος ἢ ἐπιβληθησομένου καὶ θίγοντος τὰς ἀπολαυάς του ὡς ἐργολάβου, ἤτοι τὴν «ἀμοιβὴν ἐργολάβου» καὶ τὰ «γενικὰ ἔξοδα».

Τῆς ἀπαλλαγῆς ταύτης ἀπολαμβάνουσι διὰ τοὺς μισθοὺς καὶ τὰς ἐν γένει ἀμοιβάς των καὶ οἱ κατὰ τὸ διάστημα

3. The decision of the Arbitrators as well as that of the Referee must be made within two (2) months at the latest from the date on which they take the matter in hand.

4. The travelling and living expenses, as well as the Fees of both the Arbitrators and the Referee shall be paid by the party against whom the decision of the Arbitrators or the Referee is given.

Article 21.

LAW SUITS AGAINST THE CONTRACTOR

1. In all cases where Third Parties may be injured or claim to be injured in connection with the execution of the works by the Contractor and provided always the Contractor is acting in accordance with the obligations of the Contract or the Instructions of the Inspector of Works, should such Parties bring an action against him or use any judicial measures or have recourse to any measures whatsoever the Contractor shall advise the Employer of such suit. The Employer shall be obliged to intervene and relieve the Contractor of all further judicial participation and responsibility, taking upon himself the law suit in his own name and responsibility.

2. In such a case the Employer shall do everything possible to prevent the suspension of the works during the duration if the law suit, failing which, he shall be held responsible for the delay arising through this fault or negligence according to the stipulation foreseen in Article 7.

Article 22.

EXEMPTION FROM DUTIES AND TAXES AND RIGHTS OF RETENTION.

The Contractor is exempted during the whole period of the execution of the works from the following duties and Taxes:—

1. All customs, port, municipal, communal or other taxes on all plant, equipment, tools, supplies and materials, which will be used on the works as well as for the furniture and equipment of his offices, yards and stores in Greece which he may import for this purpose from abroad. These exemptions are granted after the Inspector of Works has given his opinion that the articles required from time to time by the Contractor are useful for the execution of the works.

If the Contractor anticipates any delay in the issue of any order for the free delivery of any of the above articles which may cause a delay in the execution of the works, he may pay from the money advanced to him by the Employer the amount corresponding to the taxes demanded. The amount thus paid by the Contractor shall be entered by him in the Monthly Certificates as provided for in Article 11. In Computing the ratio of General Expenses to Cost of the Works as provided for in Article 9, the amounts so paid for taxes shall be deducted from the Cost of the Works and and shall not enter into the calculations.

2. All direct taxation, either now existing or which may be imposed in future affecting the Contractor's earnings, i. e., the Fee of the Contractor and or his General Expenses.

This exemption applies also on the salaries and or the fees paid to the foreign staff of the Contractor em-

τῆς ἐκτελέσεως τῆς παρούσης συμβάσεως ἐν Ἑλλάδι εὑρισκόμενοι καὶ εἰς τὰ ἔργα ὁπωσδήποτε ἀπασχολούμενοι ἀλλοδαποὶ ὑπάλληλοι τοῦ ἐργολάβου.

3) Παντὸς τέλους χαρτοσήμου ἢ κινητοῦ ἐπισήματος ὑπάρχοντος ἢ ἐπιβληθησομένου τόσον διὰ τὴν παροῦσαν σύμβασιν, ὡς καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην σύμβασιν ἢ πρᾶξιν ἣν ἐντὸς τῶν ὁρίων καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης ἤθελε συνάψει μεθ' οἱουδήποτε τρίτου, ὡς καὶ διὰ τὰς πρὸς τὸν ἐργοδότην αἰτήσεις, ἀνακοινώσεις καὶ διαμαρτυρίας του μετὰ τῶν τὴν ἐπίδοσίν των ἐμφαινόντων τυχὸν ἀποδεικτικῶν ἐπιδόσεως τοῦ ἐπιδίδοντος δικαστικοῦ κλητῆρος.

4) Πάντα τὰ παρὰ τοῦ ἐργολάβου εἰσπραττόμενα ποσὰ ἀπαλλάσσονται παντὸς δικαιώματος ἀφαιρέσεως ἢ κρατήσεως καὶ δὴ ὑπάρχοντος ἢ ἐπιβληθησομένου εἴτε ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου εἴτε ὑπὲρ ειδικῶν Ταμείων ἢ δημοσίου δικαίου ὀργανισμῶν.

Ἄρθρον 23.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ. ΟΔΗΓΙΑΙ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1. Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ διορίσῃ εἰδικὸν πληρεξούσιον καὶ ἀντίκλητον ἐδρεύοντα ἐν Ἀθήναις ἢ ἐν Θεσσαλονίκῃ, εἰς ὃν νὰ παράσχῃ τὴν δέουσαν πληρεξουσιότητα, ὅπως ἐκπροσωπῇ αὐτὸν εἰς πάσας τὰς μετὰ τοῦ ἐργοδότου σχέσεις του, ἐπιλύῃ ἢ ἀποδέχηται τὴν διὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ ἄρθρου 20οῦ τῆς παρούσης ἐπίλυσιν πάσης διαφορᾶς δυναμένης νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως, ὡς καὶ ἀποδέχηται τὴν κοινοποίησιν παντὸς ἐγγράφου ἢ ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότου.

2. Ὁ παρὰ τοῦ ἐργολάβου διορισμὸς τοῦ ὡς ἄνω πληρεξουσίου καὶ ἀντικλήτου δέον νὰ ἀνακοινωθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην ἐντὸς τοῦ πρώτου μηνὸς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως· ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ θεωρήσῃ τὸν Γραμματέα τῆς Νομαρχίας Ἀττικοβοιωτίας ὡς νόμιμον πληρεξούσιον καὶ ἀντίκλητον τοῦ ἐργολάβου, εἰς ὃν ὡς τοιοῦτον νὰ δύναται νὰ κοινοποιῇ πᾶν ἔγγραφον, ὁδηγίαν, διαταγὴν ἢ ἀνακοίνωσιν.

3. Τόσον αἱ ὁδηγίαι, διαταγαὶ καὶ ἀνακοινώσεις τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἐργολάβον, ὅσον καὶ αἱ ἀνακοινώσεις, προμηνύσεις καὶ τὰ αἰτήματα τοῦ ἐργολάβου πρὸς τὸν ἐργοδότην, ἵνα ἔχωσι κῦρος καὶ νομικὰ ἐπακόλουθα, δέον νὰ συντάσσωνται ἐγγράφως καὶ νὰ κοινοποιῶνται εἰς τὸ ἕτερον τῶν μερῶν κατὰ τρόπον ἀσφαλῆ καὶ μὴ ἀφίνοντα ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ἂν περιῆλθον εἰς γνῶσιν τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνονται.

4. Ἅπασα ἡ ἀλληλογραφία ἡ σχετικὴ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης συμβάσεως διεξάγεται Ἑλληνιστί.

Ἄρθρον 24.

ΕΚΠΤΩΣΙΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ

Ὁ ἐργολάβος δύναται νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῶν ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως δικαιωμάτων του εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις :

1) Ἐὰν δὲν ἤθελε κάμει ἔναρξιν τῶν ἔργων ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6ου προδιαγραφομένης προθεσμίας.

2) Ἐὰν διακοπτομένης τῆς ἐπιτελέσεως τῶν ἔργων ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ καὶ μόνου (τοῦ ἐργολάβου τουτέστι) δὲν ἤθελεν ἐπαναλάβει ταύτην ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφου προσκλήσεως τοῦ ἐργοδότου.

3) Ἐὰν δὲν ἤθελεν ἀποπερατώσει τὰ ἔργα τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τοῦ πρὸς ἀποπεράτωσιν αὐτῶν ὑπολογισθέντος χρόνου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3, παράγραφος 3.

4) Ἐν περιπτώσει κακοπιστίας, ἀταξιῶν τεχνικῶν ἢ λογιστικῶν, ἀδικαιολογήτου βραδύτητος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἢ τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ταύτης ὑποχρεώσεών του, ἀμελείας, ἐλλείψεως ἐπιμελείας περὶ τὴν παραφυλακὴν τῶν συμφερόντων τοῦ ἐργοδότου καὶ παραλείψεως περὶ τὴν ἐφαρμογὴν μέτρων θεραπείας πρὸς διόρθωσιν τοιούτων σφαλμάτων μετὰ τὴν λῆψιν ἐγγράφου πρὸς τοῦτο προσκλήσεως τοῦ «ἐπόπτου τῶν ἔργων».

Ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ἐκπτώσεως ἀποφάσεως νὰ ζητήσῃ τὴν εἰς τὴν διαιτησίαν παραπομπὴν τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρον 25.

ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ, ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ

1. Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην (Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας) εἰς ἀσφάλειαν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ Παραρτήματι Α', συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐγγύησιν πεντήκοντα χιλιάδων (50,0000) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων, συνιστωμένην εἰς ἐγγυητικὴν ἐπιστολὴν Τραπέζης ἢ καὶ ἐγγυητικῆς Ἑταιρείας τῆς ἐγκρίσεως ἀμφοτέρων τοῦ ἐργοδότου.

2. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε συνεχισθῇ καὶ τῶν ἔργων τοῦ Παραρτήματος Β' ἡ ἐκτέλεσις, ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται εἰς ἀσφάλειαν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τούτων, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως, τοῦτο μὲν νὰ μὴ ἀποσύρῃ τὴν διὰ τὰ ἔργα τοῦ Παραρτήματος Α' προδιαλαμβανομένην ἐγγύησιν, τοῦτο δὲ νὰ παράσχῃ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀφ' ἧς ἤθελον καταστῇ διαθέσιμα τὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων κεφάλαια συμπληρωματικὴν καὶ τοῦ αὐτοῦ τύπου ἐγγύησιν ποσοῦ ἑπτὰ ἑκατὸν χιλιάδων (100,000) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων.

3. Εἰς ἐπίρρωσιν τῶν ἀρχικῶν τούτων καὶ κυρίων ἐγγυήσεων ἓξ ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων Ἀμερικανικῶν δολλαρίων, ὁ ἐργολάβος δέχεται, ὅπως ὁ ἐργοδότης κρατῇ ἐκ τῶν ἑκάστοτε κατὰ τὸ ἄρθρον 15ον μηνιαίως πληρωτέων εἰς αὐτὸν ποσῶν ποσοστὸν ἐκ πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (5 ο/ο) μέχρις οὗ αἱ κρατήσεις αὗται ἀνέλθουν εἰς τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων (150,000) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων.

4. Τὸ οὕτω συνολικῶς ἐκ τριακοσίων χιλιάδων (300.000) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων ἀπαρτισθησόμενον ποσὸν θέλει ἀποδοθῇ εἰς τὸν ἐργολάβον ἅμα τῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 19ον τελικῇ παραλαβῇ τῶν ἔργων τῶν Παραρτημάτων Α' καὶ Β'

5. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἀνατεθῇ παρὰ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν ἐργολάβον καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων τοῦ Παραρτήματος Γ', ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀφ' ἧς ἤθελον καταστῇ διαθέσιμα τὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων κεφάλαια, ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην ἐγγυητικὴν ἐπιστολὴν Τραπέζης ἢ ἐγγυητικῆς Ἑταιρείας διὰ ποσὸν ἑκατὸν χιλιάδων (100.000) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων, νὰ δεχθῇ δὲ ἐπὶ πλέον ὅπως ὁ ἐργοδότης κρατῇ ἐκ τῶν μηνιαίως πληρωτέων εἰς αὐτὸν ποσῶν ποσοστὸν ἐκ πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν [5 ο/ο], μέχρις οὗ αἱ κρατήσεις αὗται ἀνέλθουν εἰς τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἑκατὸν χιλιάδων (100.000) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων καὶ ἀπαρτισθῇ οὕτω συνολικὴ ἐγγύησις διὰ τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τοῦ Παραρτήματος Γ' ἐκ διακοσίων χιλιάδων (200.000) Ἀμερικανικῶν δολλαρίων. Ἡ συνολικὴ αὕτη ἐγγύησις θέλει ἀποδοθῇ τῷ ἐργολάβῳ ἅμα τῇ τελικῇ παραλαβῇ τῶν εἰς ἃ ἀφορᾷ ἔργων.

6. Αἱ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἐνεργούμεναι κρατήσεις

ployed in whatever form on the works in Greece during the time of the execution of this Contract.

3. All stamp dues of every kind now existing or which may in future be imposed not only in connection with this Contract but with any other Contract or act which the Contractor may enter into or perform with any third party in connection with the execution of the Contract, as well as those required for the applications, communications and protests to the Employer including their receipts of delivery.

4. All the moneys collected by the Contractor shall be exempt from any right of deduction or retention, whether now existing or in the future created for the benefit of the State or for the benefit, of any special fund or for any organisation of Public Right.

Article 23.

APPOINTMENT OF ATTORNEY INSTRUCTIONS AND COMMUNICATIONS.

1. The Contractor shall appoint in Athens or Salonika a special Attorney and Representative to whom he shall grant the necessary powers to represent him in all relations with the Employer, to settle or accept, in accordance with Article 20 of this Contract, the settlement of every difference that may arise out of this Contract as also to accept the service of any documents or instructions of the Employer.

2. The appointment of the above special Attorney and Representative by the Contractor must be communicated to the Employer within the first month from the day that this Contract comes into force, otherwise the Employer has the right to consider the Secretary of the Prefecture of Attica and Beotia as the legal Attorney and Representative of the Contractor, to whom as such, he can communicate any document, instruction, order or communication.

3. The instructions, orders and communications of the Employer to the Contractor, as well as the communications of the notices and the demands of the Contractor on the Employer in order to have validity and legal consequence must be drawn up in writing andbe communicated by either party to the other party in a safe manner and leaving no doubt as to these having come to the knowledge of the one to whom they are addressed.

4. All correspondence relative to the execution of this Contract shall be carried on in Greek.

Article 24.

FORFEITURE OF THE CONTRACT.

The Contractor may be declared in default and to have forfeited his rights under this Contract by decision of the Minister of Communications and approval of the Council of Ministers for any of the following reasons :

1. If he should not commence the works within the times specified in Article 6.

2. If by his own fault the works should be suspended and he does not resume same within three (3) months after the receipt of a written demand from the Employer so to do.

3. If he should not complete the works at the latest within one (1) year following the time estimated for their completion as per Article 3. Paragraph 3.

4. In case of bad faith, irregularities either of a technical or accounting nature, unjustified delay in the execution of the works or of his obligations under this Contract, negligence, lack of diligence in protecting the interests of the Employer, and failure to apply remedial measures for the correction of such faults, after receipt of written notice from the Inspector of Works so to do.

The Contractor has the right within thirty (30) days from the date of the communication of the forfeiture decision to demand the recourse of the subject to arbitration.

Article 25.

GUARANTEES AND RETENTION FOR GUARANTEES.

1. The Contractor shall within one (1) month from the date that this Contract comes into effect hand to the Employer (Ministry of Communications) as a guarantee for the faithful execution of the works referred to in Schedule A a guarantee of Fifty Thousand American Dollars ($ 50,000) consisting of either a Banker's letter of Guarantee or the bond of a Surety Company either of which shall be satisfactory to the Employer

2. In case the execution of the works of Schedule B is undertaken the Contractor shall as a guarantee for the faithful execution of these works according to the conditions of this Contract and within one (1) month from the date the funds for the execution of the works are made available agree not to withdraw the guarantee intended for the works of Schedule A and further to supply a supplementary guarantee of the same kind as that supplied for Schedule A in the amount of One Hundred Thousand American Dollars ($ 100,000)

3. In addition to the above guarantees the Contractor agrees that the Employer may retain from the monthly payments made to him, in accordance with Article 15, five per cent (5 o/o) of such amounts until the gross amount of such retentions shall reach the sum of One Hundred and Fifty Thousand American Dollars ($ 150,000).

4. The total amount of Three Hundred Thousand American Dollars ($ 300,000) thus formed shall be returned to the Contractor immediately upon the final taking over of the work mentioned in Schedules A and B.

5. In case the Employer decides to proceed with the execution of the works of Schedule, C, then within one (1) month from the date that the funds for execution of these works are made available the Contractor shall place in the hands of the Employer a Banker's Letter of Guarantee or a Bond of a Surety Company for the sum of One Hundred Thousand American Dollars ($ 100,000) and further agrees that the Employer may retain five per cent (5 o/o) of the amounts which are payable to him monthly, until these retentions reach the total sum of One Hundred Thousand American Dollars ($ 100,000) thus making a total guatantee for the faithful execution of the works of Schedule C amounting to Two Hundred Thousand American Dollars ($ 200,000) which shall be returned to the Contractor immediately after the final taking over of these works.

6. The retentions for guarantees of five per Cent

ἐκ πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (5 ο/ο) ἐπὶ τῶν μηνιαίων πληρωμῶν, λόγῳ ἐγγυήσεως, ἀποφέρουσι τόκον 6 ο/ο ὑπὲρ τοῦ ἐργολάβου πληρωτέον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους.

Ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται εἰς οἱανδήποτε στιγμὴν νὰ ἀντικαταστήσῃ τὰς λόγῳ ἐγγυήσεως κρατήσεις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ τίτλων τοῦ Δημοσίου Ἑλληνικοῦ χρέους τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἐργοδότου καὶ ἰδίᾳ τοῦ ὁμολογιακοῦ ἐξωτερικοῦ χρεωλυτικοῦ δανείου εἰς χρυσὸν τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας τοῦ ἔτους 1925, ὑπολογιζομένων εἰς τὴν ὀνομαστικήν των ἀξίαν. Οἱ τίτλοι οὗτοι, θεωρούμενοι ὡς ἐγγύησις, θέλουσιν εἰσθαι τῆς κυριότητος τοῦ ἐργολάβου, τὰ δὲ τοκομερίδια τούτων θὰ τίθενται παρὰ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργολάβου τριάκοντα (30) ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεώς των, παύοντος ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοῦ ἐν τῷ πρώτῳ ἑδαφίῳ τῆς ἄνω παραγράφου 6 τόκου 6 ο/ο.

7. Ἡ ὡς ἄνω ἐγγύησις ἐκπίπτει ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἐργολάβος ἤθελε κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 24ῳ τῆς παρούσης κηρυχθῇ ἔκπτωτος.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ἄρθρον 26.

ΕΞΕΥΡΕΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΔΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ

1. Τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης τῆς ἀπαιτηθησομένης :

1) Διὰ τὴν «ἀξίαν τῶν ἔργων» καθ' ἑαυτήν, 2) διὰ τὴν «ἀμοιβὴν τοῦ ἐργολάβου» καὶ 3) διὰ τὰ «γενικὰ ἔξοδα» αὐτοῦ, ἐξευρεθήσεται ἐκ τοῦ καθαροῦ προϊόντος δανείου, ἐκδοθησομένου μὲν εἰς ἀνωνύμους ὁμολογίας παρὰ τοῦ ἐργοδότου, καλυφθησομένου δὲ τῇ φροντίδι τοῦ ἐργολάβου. Τοῦ δανείου τούτου τὸ καθαρὸν προϊὸν δέον νὰ καλύπτῃ τὰ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 1, 2 καὶ 3 κονδύλια, τοῦ ἐργοδότου δυναμένου κατὰ τὴν σύναψιν τοῦ δανείου νὰ ζητήσῃ, ἐφ' ὅσον οὗτος θεωρεῖ τοῦτο σκόπιμον, ὅπως τὸ καθαρὸν τοῦτο προϊόν, ἐκτὸς τῶν κονδυλίων τούτων, καλύπτῃ καὶ τὸ ἀπαιτηθησόμενον ποσὸν διὰ τὴν ἐτησίαν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δανείου μέχρι τῆς τελικῆς παραλαβῆς τῶν ἔργων τοῦ Παραρτήματος Β'.

2. Ὁ ἐργολάβος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐνεργήσῃ τὸ καθ' ἑαυτὸν πᾶν ὅ,τι συντελεστικὸν διὰ τὴν ὑπὸ ὅσῳ δυνατὸν εὐνοϊκωτέρους ὅρους διὰ τὸν ἐργοδότην κάλυψιν τοῦ δανείου. Ὁ τραπεζιτικὸς ὅμιλος εἰς ὃν τὸ πρῶτον ἀποταθήσεται θέλει εἶσθαι ὁ ἐκδώτας τὸ προσφυγικὸν δάνειον, ὃν καὶ ὑποχρεοῦται ἐπὶ ἴσοις ὅροις νὰ προτιμήσῃ ὁ ἐργολάβος.

3. Ἡ ἄμεσος ἔναρξις καὶ πρόοδος τῶν ἔργων ἐπιτευχθήσεται παραλλήλως πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῆς ὁριστικῆς μελέτης διὰ τῆς ἐν ἄρθρῳ 30ῷ προβλεπομένης καὶ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου γενησομένης προκαταβολῆς. Εἰς πρώτην δὲ εὐθετον στιγμὴν ὁ ἐργοδότης, συνεννοούμενος μετὰ τοῦ καλύψαντος τὸ δάνειον ὁμίλου, θέλει καθορίσει τὸν χρόνον καὶ τὴν ἀκριβῆ ἡμερομηνίαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ δανείου, τὴν τιμὴν τῆς ἐκδόσεως τῶν ὁμολογιῶν, τὸν πραγματικὸν τόκον, τὰ τῆς ὁλικῆς ἢ τμηματικῆς ἐκδόσεως, τὰ τῆς διὰ τὴν ἔκδοσιν παρασχετέας προμηθείας καὶ λοιπῶν γενικῶν ἐξόδων καὶ πᾶσαν ἄλλην σχετικὴν πρὸς τὴν ἔκδοσιν λεπτομέρειαν. Ἐνταῦθα δηλοῦται ὅτι, ἐὰν οἱ παρὰ τοῦ ἐργολάβου ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ ὁμίλου του εἰς τὸν ἐργοδότην προταθησόμενοι ὅροι τοῦ δανείου, τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τῶν Παραρτημάτων Α' καὶ Β', ἤθελον εἶσθαι ἐξ ἴσου ἢ πλειότερον ἐπωφελεῖς διὰ τὸν ἐργοδότην τῶν τοῦ προσφυγικοῦ δανείου οὕτως ὥστε ἡ ἐκ τοῦ δανείου διὰ τὰ ἔργα ἐπιβάρυνσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου νὰ μὴ ἦναι ἐπαχθεστέρα τῆς ὑπηρεσίας τῆς πηγαζούσης ἐκ τῆς κανονικῆς ὑπηρεσίας τοῦ προσφυγικοῦ δανείου, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ στέρξῃ εἰς τοῦ δανείου τούτου τὴν ἔκδοσιν, κυρουμένην διὰ Διατάγματος.

(5 o)o) of the monthly payments made in accordance with this Article shall bear interest at the rate of six per cent (6 o)o). The amount of this interest shall be payable bythe Employer to the Contractor at the end of each year.

The Contractor has the right at anytime, either wholly or in part, to substitute for the retentions for the guarantees in question such Bonds of the Public Debt of Greece as may be agreed to by the Employer and especially the External Sinking Fund Gold Bonds of the Greek Republic of 1925, calculated at their face value. These Bonds shall be considered as guarantees and shall be the property of the Contractor. Their coupons shall be placed by the Employer thirty (30) days before their due dates at the disposal of the Contractor.

7. The above guarantees shall be declared forfeited on behalf of the Employer in the event that the Contractor should be declared as having forfeited his rights in accordance with Article 24.

PART B'.

Article 26.

PROVISION OF FUNDS FOR THE WORKS

1. The funds required :

1. For the Cost of the works.
2. For the fee of the Contractor, and
3. For his General Expenses

shall be provided from the net proceeds of the Loan which shall be issued by the Employer in Bearer Bonds, and placed through the Contractor. The net proceeds of this loan cover the above items Nos. 1, 2 and 3. The Employer can require at the time that the loan, is made, provided he deems it expedient that the net proceeds shall include besides the above items the amount required for the yearly service of the loan until the final acceptance of the works of Schedule B.

2. The Contractor undertakes to do everything in his power to cause the underwriting of the loan to be made under the most favourable terms for the Employer. The Financial group to whom the Contractor shall first apply shall be the Group which has issued the Refugee loan and to whom the Contractor is bound to give preference on equal terms.

3. The immediate commencement and progress of the works shall be achieved simultaneously with the preparation of the final plans etc., by means of an advance payment by the Contractor as referred to in Article 30.

At the first suitable opportunity the Employer will come to an understanding with the Group that will underwrite the loan, and will determine with them the exact date of the issue of the loan, and price of issue of the bonds, the rate of interest payable, the commission to be paid, and other charges, and in general all other details in connection with the issue of the loan, whether made in part or as a whole.

It is agreed that should the terms offered by the Contractor or his Financial group to the Employer for the loan required for the execution of the works referred to in Schedules A and B, be equally or more advantageous for the Employer than those of the Refugee Loan so thatthe obligations imposed on the Greek Government by reason of the service of this loan shall not be more burdensome than the obligations incurred for the regular service of the Refugee Loan the Em-

4. Ἐὰν εἴτε δι' ἀσυμφωνίαν περὶ τοὺς ὅρους εἴτε δι' οἱονδήποτε ἄλλον λόγον ἤθελε παρέλθῃ ἄνευ συνάψεως δανείου ἡ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης δεκαοκτάμηνος προθεσμία, ἡ ἀπαιτουμένη καὶ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ὅλης ὁριστικῆς μελέτης, ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται ἄνευ ἄλλης δικαιολογίας λύων μονομερῶς τὴν σύμβασιν νὰ ἀποστῇ ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὅρων τῆς παρούσης, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τῶν Παραρτημάτων Β' καὶ ἐνδεχομένως καὶ Γ', ὑποχρεοῦται ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐργολάβον ἐντὸς ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ὡς ἄνω δεκαοκταμήνου πᾶν ποσὸν ὅπερ οὗτος ἐδαπάνησεν ὑπὸ τύπον προκαταβολῶν μετὰ τόκου πρὸς 8 ο/ο συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἄρθρῳ 30ῷ ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 27.

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΔΑΝΕΙΟΥ

Αἱ ὁμολογίαι τοῦ δανείου τούτου δύνανται νὰ ἐκδοθῶσιν εἰς τίτλους περιλαμβάνοντας μίαν ἢ καὶ περισσοτέρας ὁμολογίας, ἔσονται ὀνομαστικῆς ἀξίας λιρῶν Ἀγγλίας, Ἀμερικανικῶν δολλαρίων ἢ φράγκων χρυσῶν ὁρισθησομένης ἐν καιρῷ, θὰ φέρωσι δὲ προσηρτημένα τοκομερίδια ἑξαμηνιαῖα πληρωτέα τῇ 1ῃ Μαρτίου καὶ τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους καὶ θὰ ὦσιν ἀπηλλαγμένα τόσον τοῦ τέλους χαρτοσήμου καὶ κινητοῦ ἐπισήματος τοῦ βαρύνοντος τὰς ὁμολογίας, ὅσον καὶ τοῦ φόρου τῆς καθαρᾶς προσόδου, καὶ δὴ ὑπάρχοντος ἢ ἐπιβληθησομένου, τοῦ βαρύνοντος τὴν πρόσοδον τῶν κινητῶν ἀξιῶν.

Ἄρθρον 28.

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ ΔΑΝΕΙΟΥ

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ δανείου τούτου, ἤτοι πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῷ τοκοχρεωλυσίου, ὁ ἐργοδότης ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὁμολογιούχων τὰς ἑξῆς κατὰ σειρὰν προσόδους, ἃς καὶ χαρακτηρίζει ἀπὸ τοῦδε ὡς ὑπεγγύους εἰς τὸ δάνειον τοῦτο:

I.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν πλεονασμάτων τῶν ἤδη καθωρισμένων ὑπεγγύων προσόδων τῶν διαχειριζομένων παρὰ τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἅπερ πλεονάσματα ἤθελον ἀπομείνει μετὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συμβάσεως νομίμως ἐκδεδομένων δανείων, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ μήπω ἐκδεδομένου ὑπολοίπου τμήματος τοῦ δανείου τῶν 500 ἑκατ. 5 ο/ο 1914, μόνον τὸ ποσὸν τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τόκου καὶ χρεωλυσίου τοῦ κατὰ τὴν παροῦσαν σύμβασιν συναφθησομένου δανείου. Κατὰ ταῦτα τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26ου τῆς παρούσης συμβάσεως προβλεπόμενον δάνειον θέλει ἔχει, πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, σειρὰν προτεραιότητος εἰς τὰς μνημονευομένας ἀνωτέρω προσόδους ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκ τῶν προσόδων τούτων ἀσφάλειαν τοῦ δυνάμει τοῦ νόμου 3316 συναφθέντος δανείου («Ὑδρεύσεως»), πλὴν ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἀποφασίσῃ τὴν διαπραγμάτευσιν καὶ ἔκδοσιν εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν δανείου συμπληρωματικοῦ τοῦ ἤδη ἐκδεδομένου καὶ ἐγκεκριμένου προσφυγικοῦ τοιούτου, ὁπότε τοῦτο ἐν τῇ ρηθείσῃ σειρᾷ προτεραιότητος προηγεῖται τοῦ διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένου δανείου.

II.

α') Τὸ προϊὸν τῆς ὑφισταμένης ἐπὶ τῶν γαιῶν τῆς «Πε-

ployer shall consent to the issue of this Loan which shall then be ratified by Decree.

4. In case of disagreement in regard to the terms of the loan, or for any other reason whatsoever the loan should not be concluded within eigteen (18) months of the date that this Contract comes into effect, which period is the time required for the completion of the surveys, plans and drawings of the entire project, the Employer, on his part, shall have the right, without any further justification, to terminate the Contract in so far as Schedules B and C are concerned. He shall be bound however, in any case to pay to the Contractor, within six (6) months of the termination of the Contract, all sums which the latter has spent in the form of advances, with interest at the rate of eight per cent (8 o/o) as referred to in Article 30.

Article 27.

BONDS FOR THE ISSUE OF THE LOAN

The Bonds of this Loan can be issued in one or more denominations. Their nominal value shall be Pounds Sterling, American Dollars, or Gold Francs, as may be determined at the time.

Interest Coupons payable semi-annually on March 1st., and September 1st., of each year shall be attached to the Bonds.

These Bonds shall be exempt from any form of stamp or other taxes now existing or levied in the future, as well as from the net income tax on the Revenue derived from Securities whether existing now or imposed in the future.

Article 28.

SERVICE OF LOAN

For the Service of this Loan, i. e., for the payment of the interest and amortization charges appertaining to it, the Employer undertakes the obligation to put at the disposal of the Bondholders the following Revenues, tabulated in order, which he considers from now as pledged for the purpose of this Loan.

I.

A. From the total of the surplus of the Revenues pledged to date which are administered by the International Financial Commission, which surplus may remain after the service of the Loans legally issued up to the day of the signature of this Contract, including the remaining portion of the Five Hundred Million 5 o/o Loan of 1914 not yet issued, the amount only that is required for the payment of the interest and amortization of this loan which will be made in accordance with this Contract. The loan, accordingly, contemplated under Article 26 of this Contract shall have for the security of its service, a position of priority as to the above mentioned revenues, immediately folowing the position of the Water Supply Loan concluded by virtue of Law 3316 ,except that should the Employer decide to negotiate and issue, through public subscription a loan supplementary to the present approved and issued Refugee Loan, then the latter shall have a position of priority preceding the loan contemplated under this Contract.

II.

A. The proceeds of the existing taxation on the

διάδος Θεσσαλονίκης» οἱασδήποτε μορφῆς φορολογίας, καὶ δὴ τῆς βαρυνούσης εἴτε τὴν γῆν ὡς τοιαύτην, εἴτε τὴν πρόσοδον αὐτῆς.

β') Τὸ προϊὸν τῆς προσθέτου εἰδικῆς φορολογίας, τὴν ὁποίαν ὁ ἐργοδότης ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιβάλῃ ἐπὶ τῶν γαιῶν τῆς εἰρημένης «Πεδιάδος Θεσσαλονίκης» καὶ ἧς τὸ ἐλάχιστον νὰ ὁρίσῃ οὗτος κατὰ τὴν σύναψιν τοῦ δανείου. Αὕτη δύναται νὰ ἦναι κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου εἴτε αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἔγγειος, βαρύνουσα τουτέστι τὴν γῆν ὡς τοιαύτην, εἴτε ἐπὶ τῆς προσόδου αὐτῆς εἴτε καὶ συνδεδυασμένη τοιαύτη.

Τὸ προϊὸν τῶν ἀνωτέρω φορολογιῶν χαρακτηρίζεται ὑπέγγυος εἰς τὸ δάνειον τοῦτο πρόσοδος ἀφ' ἧς στιγμῆς τὰ διὰ τῆς προηγουμένης διατάξεως 1 ἐκχωρούμενα περισσεύματα τῶν ὑπεγγύων προσόδων χαρακτηρισθῶσιν ἀποδεδειγμένως ὡς ἀνεπαρκῆ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 29.

ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΟΜΟΛΟΓΙΟΥΧΩΝ

Πρὸς συμπληρωματικὴν ἀσφάλειαν τῶν ὁμολογιούχων ὁ ἐργοδότης ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχέρωσιν, δι' εἰδικοῦ Διατάγματος, ἐκδοθησομένου ἐνεδέτῳ χρόνῳ, νὰ χαρακτηρίσῃ τὰς γαίας τὰς προκυψούσας ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως τῶν λιμνῶν Ἀρτζάν, Ἀματόβου, Γεννιτσῶν καὶ Κάτω Λίμνης, τὰς ἀνηκούσας εἰς τὸ Δημόσιον, ὡς καὶ τὰς ἀνακυψούσας ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως τῶν μονίμων ἑλῶν, ὡς βεβαρυμένας διὰ πρώτης νομίμου ὑποθήκης. Ἡ ὑποθήκη αὕτη αἴρεται αὐτομάτως ἐπὶ τοῦ μέρους τῶν γαιῶν ἃς ὁ ἐργοδότης, κατ' ἰδίαν ὅλως αὐτοῦ διάθεσιν, ἤθελεν ἐκποιήσει.

Τὸ οὕτω προκῦπτον προϊὸν τῆς πωλήσεως: 1ον) τῶν γαιῶν τῶν ἀνακυψουσῶν ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως τῶν λιμνῶν Ἀρτζὰν καὶ Ἀματόβου (Παράρτημα Α') ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν λιμνῶν Γεννιτσῶν καὶ Κάτω Λίμνης (Παράρτημα Β') ἀφ' ἑτέρου, ὡς καὶ τῶν γαιῶν τῶν ἀνακυψουσῶν ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως τῶν μονίμων ἑλῶν καὶ αἵτινες ἅπασαι ὑπολογίζονται ἐνδεικτικῶς εἰς 64,000 ἑκτάρια ἢ 640,000 στρέμματα. 2ον) Πάσης γῆς κειμένης ἐντὸς τῆς Πεδιάδος Θεσσαλονίκης καὶ περιοδικῶς σήμερον κατακλυζομένης καὶ ἀνηκούσης κατὰ κυριότητα εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταθέτῃ ἐν ἰδιαιτέρῳ λογαριασμῷ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκτελέσεως καὶ τῶν ἔργων τοῦ Παραρτήματος Γ', καθὼς ἐπίσης διὰ τὴν κατασκευὴν εἰδικῶν ἀρδευτικῶν ἔργων, ὡς ταῦτα καθορίζονται ἐν τῷ ἄρθρῳ 1ῳ, παράγραφος 4, τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτα μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν ἤθελον ἔχει ἐκτελεσθῆ.

Πᾶν ποσόν, ὅπερ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τῶν ἔργων τούτων ἤθελεν ἀπομείνει ἐκ τῶν ἄνω πωλήσεων, τὸ Δημόσιον δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ εἴτε διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἑτέρων ἀποξηραντικῶν ἔργων, εἴτε ὅπως ἄλλως αὐτὸ βούλεται.

Ἄρθρον 30.

ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΜΕΣΟΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. Πρὸς ὅσον ἔνεστιν ἄμεσον ἔναρξιν τῶν ἔργων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν τοπογράφησιν καὶ τὴν κατάστρωσιν τῆς ὁριστικῆς τεχνικῆς μελέτης καὶ ἐν γένει ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τῶν ἀναγραφομένων ἐν τῷ προσηρτημένῳ τῇ παρούσῃ Παραρτήματι ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Α'' ὁ ἐργολάβος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καὶ κατὰ τὴν πρόοδον τῶν ἀναγκῶν τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν

land of the Salonika Plain of whatsoever nature whether a charge on the land iself or on its yield.

B. The proceeds of additional special taxation which the Employer undertakes to impose on the lands of the said Salonika Plain, the minimum of which he shall determine at the time of the making of the loan. This can be, according to the judgement of the Employer either on the land, i. e., a charge on the land itself, or on its yield, or on both.

The proceeds of the above taxation shall be considered as revenue pledged to this loan from the time that the surplus of the pledged revenues, which is pledged according to the stipulations of Clause I are proved to be insufficient for its service.

Article 29.

MORTGAGE SECURITY FOR THE BONDHOLDERS

For the additional security of the Bondholdersa the Employer undertakes the obligation to place, by e, Special Decree to be issued at the appropriate timch a first mortgage properly legalised on the lands whin, will be reclaimed by the drainage of Lakes Ardzai) Amatovo, Yenitze and Deltaic Portion (Kato Limnh belonging to the State, as well as on the lands whicis will be reclaimed from the permanent swamps. Thrt mortgage is automatically removed from that paof of the lands which the Employer may dispose according to his own discretion.

The Employer shall deposit, in separate account with the National Bank of Greece for the purpose of executing the works of Schedule C as well as for the construction of special irrigation works as defined in Article 1, Paragraph 4 of this Contract, provided these have not been executed up to that time, the amounts derived from the sale.

1) Of the lands reclaimed by the drainage of the Lakes Ardzan, and Amatovo (Schedule A) on the one hand and the Lakes Yenitze and Kato Limni (Schedule B) on the other hand, as well as the lands reclaimed by the drainage of the permanent swamps, all of which are estimated for the sake of information to amount to Sixty-four Thousand (64.000) Hectares or Six hundred and Forty Thousand (640.000) Stremmas

2) Of any land situated within the Salonika Plain and now periodically inundated and belonging by possession to the Greek State.

All amounts which, after the execution of these works may remain from the above sales the State can utilize either for the execution of further drainage works or for any other purpose that it wishes.

Article 30.

ADVANCES FOR THE IMMEDIATE EXECUTION OF THE WORKS.

1. In order to commence the definite surveys, preparation of plans, and specification, and execute in general the works described in Schedule A attached to the present Contract, the Contractor undertakes the obligation, as soon as the present Contract comes into force, and as funds are required during the progess of the above works, to advance and deposit with

προκαταβάλῃ ἐξ ἰδίων παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς πίστωσιν τοῦ ἐργοδότου ποσὸν δολλαρίων Ἀμερικανικῶν ἑξακοσίων χιλιάδων (600.000). Κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ οὗ τὰ ἄρθρα 26ον καὶ 27ον τῆς παρούσης δανείου ἢ καὶ τμήματος αὐτοῦ ὁ ἐργοδότης θέλει ἀμέσως καταβάλει εἰς τὸν ἐργολάβον τὸ ποσὸν τῆς εἰρημένης προκαταβολῆς ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ δανείου, τῆς προκαταβολῆς ταύτης χαρακτηριζομένης ὡς τμήματος τῆς δαπάνης διὰ τὸ ὅλον ἔργον. Εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τῆς τυχὸν μὴ πραγματοποιήσεως τοῦ εἰρημένου δανείου ὁ ἐργοδότης, καθ' ὃ κέκτηται ἐκ τοῦ ἄρθρου 26ου τῆς παρούσης δικαίωμα, δύναται νὰ λύσῃ μονομερῶς τὴν σύμβασιν, ὑποχρεοῦται ὅμως νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνεργήσαντα τὴν προκαταβολὴν ταύτην ἐργολάβον τὰ ποσὰ ἅτινα ἐξ ἰδίων ἐδαπάνησε.

2. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ προκαταβολὴ ἐπιστραφήσεται παρὰ τοῦ ἐργοδότου μετὰ τοῦ ἐξ ὀκτὼ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (8 ο/ο) ἐτησίου τόκου της, ὑπολογιζομένου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀπαρτιζόντων ταύτην εἰδικωτέρων ποσῶν παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιστροφῆς της παρὰ τοῦ ἐργοδότου.

3. Ἐννοεῖται οἰκοθεν, ὅτι καὶ τὰ ἐκ τῆς προκαταβολῆς ταύτης ληφθησόμενα καὶ δαπανητέα ποσὰ δαπανηθήσονται καὶ δικαιολογηθήσονται καθ' ὃν τρόπον προβλέπουσι διὰ τὴν δαπάνην τῶν ἔργων τὰ ἄρθρα 13ον καὶ 14ον—18ον τῆς παρούσης συμβάσεως.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Ἄρθρον 31.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. Πρὸς συντήρησιν τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις ἔργων ὁ ἐργοδότης ἐπιφορτίζει τὸν ἐργολάβον, δυνάμενον νὰ ὑποκαταστήσῃ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν του ταύτην ἕτερον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον ἢ Ἑταιρείαν εἰς ἣν ἤθελε συμμετέχει, καὶ ὁ ἐργολάβος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς κατασκευῆς τῶν περὶ ὧν τὸ Παράρτημα Α' ἔργων, καὶ ἐφ' ὅσον, ἐννοεῖται, ὁ ἐργοδότης δὲν ἤθελε προβῇ συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἄρθρῳ 26ῳ παραγρ. 4 ὁριζόμενα εἰς μονομερῆ διάλυσιν τῆς συμβάσεως, συστήσῃ Ἀνώνυμον Ἑλληνικὴν Ἑταιρείαν, ἐλδρεύουσαν ἐν Ἀθήναις, διαρκείας ἐτῶν τριάκοντα (30) καὶ κεφαλαίου παρ' αὐτοῦ (τοῦ ἐργολάβου τουτέστι καὶ μόνου) ὁρισθησομένου, πάντως ὅμως ἀναλογοῦντος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ, εἰς ὃν κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ παραγράφῳ 5ῃ τοῦ παρόντος ἀναγραφόμενα ἀφορᾷ ἡ σύστασις τῆς Ἑταιρείας. Ἡ Ἑταιρεία αὕτη θέλει θεωρεῖσθαι εἰδικὴ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διάδοχος τοῦ ἐργολάβου.

2. Ἡ ἀνάδοχος αὕτη Ἑταιρεία θέλει ἐνδεχομένως ἐπιφορτισθῇ καὶ μὲ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀρδεύσεως, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐπὶ τούτῳ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐργοδότου συμφωνηθησόμενα, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης ἤθελεν ἀναθέσει, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς 1ης παραγράφου τοῦ 1ου ἄρθρου προβλεπόμενα, εἰς τὸν ἐργολάβον καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων.

3. Εἰς τὴν ἀνάδοχον ταύτην Ἑταιρείαν ὁ ἐργοδότης θέλει προκαταβάλει δέκα (10) ἡμέρας πρὸς τῆς ἐνάρξεως ἑκάστης τριμηνίας πᾶν ποσὸν ὅπερ αὕτη ἤθελε διὰ σχετικῆς καταστάσεως προϋπολογίσει ὡς δαπανητέον διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἔργων κατὰ τὸ ἐπακολουθῆσον τοῦτο τρίμηνον. Ἡ ἀνάδοχος Ἑταιρεία ἐξ ἄλλου ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ δι' ὃ ἔτυχε τῆς προκαταβολῆς τριμήνου ὑποβάλῃ εἰς τὸν ἐργόδοτην κατάστασιν ἐμφαίνουσαν τὰ δαπανηθέντα ποσὰ καὶ συνοδευομένην

the National Bank of Greece to the credit of the Employer, six Hundred Thousand American Dollars ($ 600.000).

Upan the issue of the Loan, or any part thereof, referred to in Articles 26 and 27 od this Contract, the Employer shall immediately pay to the Contractor the amount of the said advance from the first proceeds of the said Loan or any part thereof, such advance being considered as part of the cost of the whole works.

In case, howerer, that the said loan should not be issued, the Employer, in accordance with the right he possesses under Article 26, can, on his part, terminate this Contract, but in any case he is bound to pay to the Contractor the sum so advanced.

2. In either or any of the above stated circumstances, the Employer shall pay to the Contractor interest at eight per cent (8 o/o) per annum calculated from the date of payment of each sum advanced and deposited in the National Bank of Greece to the credit of the Greek Government, until the date of its repayment.

3. The funds as advanced shall be disbursed and justified in the manner provided for under Articles 13 to 18 Part A of this Contract.

PART C.

Article 31.

COMPANY FOR THE MAINTENANCE OF THE WORKS.

1. For the maintenance of the works referred to in this Contract, the Employer entrusts to the Contractor, (who has the right to transfer his obligation to another person or legal body, or Company in which he shall participate) and the Contractor undertakes the obligation to form, within three (3) months after the completion of the works referred to in Schedule A and provided, the Employer does not terminate the contract in accordance with Article 26, Paragraph 4, a Greek Joint Stock Company with its registered office in Athens, with a duration of thirty (30) years . The Capital of this Company shall be determined solely by the contractor, but in any case shall be sufficient for the purpose for which, in accordance with Paragraph 5 of this Article, the Company is formed, and the Company shall be considered the successor of the Contractor, and shall assume all the obligations of the Contractor referred to under Part C.

2. This company shall also be eventually entrusted with the service of irrigation under terms to be specially agreed upon for this purpose between the Employer and the Company, provided the Employer entrusts to the Contractor the execution of the irrigation works referred to in Article 1 Paragraph 4.

3. The Employer shall advance to this Company, ten (10) days prior to the beginning of every quarter, the amount which, in a statement to be rendered, it is estimated as required to be expended for the maintenance of the works during the following quarter. On its part, the Company shall submit to the Employer, within the month following the quarter for which it has received the advance payment, a statement of moneys disbursed during the previous Quarter, accompanied

ὑπὸ τῶν ἀναγκαιούντων δικαιολογητικῶν. Τῆς ὑποβολῆς τῆς καταστάσεως προηγεῖται ἔγκρισις «Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς», ἀπαρτιζομένης ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ Νομομηχανικοῦ Θεσσαλονίκης ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Θεσσαλονίκης ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του, καὶ ἑνὸς ἰδιώτου ὁριζομένου παρὰ τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας. Ἐὰν ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπή, ἥτις ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν, δὲν ἤθελεν ἐγκρίνει τῆς ἀνδόχου Ἑταιρείας τὴν κατάστασιν, ἢ ἤθελεν ἐπιφέρει διορθώσεις ἃς δὲν παραδέχεται ἡ Ἑταιρεία, τὴν κατάστασιν τελειωτικῶς ἐγκρίνει ὁ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργός, μετὰ σύμφωνον ἀπόφασιν τῆς κατὰ τὸ 39ον ἄρθρον παράγραφος 1 διαιτησίας. Μετὰ τὴν τελικὴν ταύτην ἔγκρισιν ἡ ἀνάδοχος φέρει εἰς χρέωσιν τοῦ ἐργοδότου τὸ ἐγκριθὲν ποσὸν δαπάνης.

4. Εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων τῆς ἀναδόχου ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὴν ἐπὶ παντὸς τελικῶς πιστοποιουμένου ὡς δαπανηθέντος διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἔργων ποσοῦ καὶ ταυτοχρόνως μὲ τὴν πελικὴν αὐτοῦ ἔγκρισιν ποσοστὸν ἐκ δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (10 ο/ο).

5. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς προπονήσεως τῶν ἀγροτῶν τῶν ἀποκατασταθησομένων εἰς τὰς ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως ἀποκερδηθησομένας ἐκτάσεις εἰς ἐπιστημονικωτέραν καλλιέργειαν καὶ τόνωσιν τῆς κτηνοτροφίας τῆς «Πεδιάδος Θεσσαλονίκης», ὡς καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐνισχύσεως τῆς τευτλοπαραγωγῆς εἰς ἐμπέδωσιν τῆς βιομηχανίας τῆς ζαχάρεως, ὁ μὲν ἐργοδότης ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν :

α') νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὴν ἀνάδοχον Ἑταιρείαν ἅμα τῇ συστάσει της καὶ διὰ χρόνον ἴσον πρὸς τὴν διάρκειάν της κατὰ πλῆρες δικαίωμα ἐπιφανείας, ἐπικαρπίας καὶ χρήσεως καὶ ἐκ τῶν γαιῶν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 29ον χαρακτηριζομένων ὡς ἐνυποθήκων ἔκτασιν τεσσαράκοντα χιλιάδων στρεμμάτων ὁρισθησομένων κατὰ τοποθεσίαν παρ' αὐτοῦ.

β') νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς γείτονας πρὸς τὴν παραχωρουμένην ταύτην ἔκτασιν ἀγρότας καὶ ἐν τῷ παραχωρητηρίῳ δι' ἕκαστον τούτων τίτλῳ τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἀνάλογον τμῆμα τῆς παρ' αὐτῶν καλλιεργουμένης γῆς καλλιεργῶσι τοὐλάχιστον ἐπὶ μίαν δεκαετίαν πρὸς τευτλοπαραγωγήν.

ἡ δὲ ἀνάδοχος Ἑταιρεία ἀναλαμβάνει ἀντιστοίχως τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως :

α') ἱδρύσῃ καὶ συντηρῇ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς λειτουργίας της ὑποδειγματικῶς γεωπονικὸν καὶ κτηνοτροφικὸν σταθμὸν καὶ ἱπποφορβεῖον.

β') ἀνεγείρῃ ἐν τῇ «Πεδιάδι Θεσσαλονίκης» καὶ συντηρῇ γενικὰς ἀποθήκας ἀναλόγους εἴς τε ἀριθμόν, μέγεθος καὶ εἶδος πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς εἰρημένης πεδιάδος. Διὰ τὰς γενικὰς ταύτας ἀποθήκας καὶ ἅμα τῇ λειτουργίᾳ των θέλουσι παρασχεθῇ εἰς τὴν ἀνάδοχον τὰ προνόμια καὶ δικαιώματα τοῦ ΒΥΗ' νόμου περὶ γενικῶν ἀποθηκῶν, τῶν σχετικῶν ἐκτελεστικῶν Διαταγμάτων καὶ εἴ τινος ἄλλου μεταγενεστέρου καὶ συμπληρωματικοῦ τοιούτου.

γ') προμηθεύῃ εἰς τοὺς ἀγρότας τῆς εἰρημένης πεδιάδος ἐπὶ λογικῇ τιμῇ σπόρους καὶ λιπάσματα, ὡς καὶ τὰ κατάλληλα γεωργικὰ μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα.

δ') καλλιεργῇ πρὸς τευτλοπαραγωγὴν ἀνάλογον τμῆμα τῆς παραχωρουμένης αὐτῇ ὡς ἄνω ἐκτάσεως.

6. Αἱ ἀνωτέρω γενικαὶ ἀποθῆκαι, κηρυσσόμεναι ἔργον δημοσίας ἀνάγκης καὶ ὠφελείας, ἀνεγερθήσονται ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ ἐργοδότου ὑποδειχθησομένων τῇ ἀναδόχῳ Ἑταιρείᾳ γηπέδων. Καὶ ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ γηπέδων ἀνηκόντων κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην, οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὴν ἀνάδοχον Ἑταιρείαν τὸ σχετικὸν ἐπὶ τῶν γηπέδων τούτων δικαίωμα ἐπιφανείας καὶ χρήσεως. Ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ γηπέδων ἀνηκόντων

by the necessary vouchers. Before submitting the statement it must be approved by an Audit Committee consisting in this case of the District Engineer of Salonica or his legal substitute, the chief of the Financial Administration of Salonika or his legal substitute, and a private individual appointed by the Company,

If the above named Committee, whose actions shall be determined by a majority vote, does not approve the statement of Expenses of the Company, or makes corrections to which the Company does not agree, then the Minister of Agriculture shall approve the statement as finally agreed upon by the Arbitrators, as provided in article 39, Paragraph 1. After this final approval the Company shall debit the Employer with the approved amount of the expenditure.

4. In return for these services the Employer shall pay the Company ten per cent (10 o/o) on all sums finally certified as having been expended for the maintenance of the works such payment to be made at the time of final approval of same.

5. For the purpose of training the farmers who are to be established on the lands which will be reclaimed by drainage, in a scientific method of cultivation and to stimulate cattle breeding on the «Plain of Salonica», and also for the purpose of encouraging beet-root production and the development of the sugar industry,

The Employer undertakës on his part :

(a) To grant to the Company upon its formation and for a term equal to the duration, the full right to the surface of the land (superfices) of the products of same (ususfructus) and the use of the land (usus) of an area of Forty Thousand (40.000) stremmas from the lands considered as mortgaged, according to Article 29, the location of which is to be determined by the Employer.

b) To make it obligatory for the peasants occupying land in the neighbourhood of the area granted to the Company, such obligation to be included in the title to the land, to set aside a reasonable part of this land for the cultivation of beet-root during a minimum period of ten (10) years.

The Company on its part undertakes :—

a) To establish and maintain, during the whole term of its operations a model agricultural and cattle-breeding station, as well as stud farm.

b) To build on the Plain of Salonika and maintain general warehouses proportional in number, size, and kind, to the requirements of the said Plain, for which, as soon as they are put in operation, the Company will be granted all the privileges and rights of Law BYTH concerning General Warehouses, also those of similar Executive Decrees and of all subsequent and sypplementary Decrees.

c) To supply to the farmers of the Salonika Plain, at reasonable prices, with seeds and manure, as well as proper agricultural machinery and implements.

d) To cultivate beet-root production on a reasonable part of the land so granted to the Company.

6. The above General Warehouses which are declared to be works of public necessity and utility shall be erected on plots of land indicated by the Employer to the Company. If the lands in question are the property of the Employer, then the Employer shall grant to the Company the necessary right of superfices and usus of these lands. If, however, these lands are the property of private individuals the Employer shall

κατὰ κυριότητα εἰς ἰδιώτας, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως ἰδίαις αὐτοῦ δαπάναις προβῇ εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς ἀναδόχου καὶ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν σχετικῶν δικαιωμάτων κυριότητος.

Ἄρθρον 32.

ΑΠΑΛΛΑΓΑΙ ΦΟΡΩΝ

Ἡ ἀνάδοχος Ἑταιρεία ἀπαλλάσσεται καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς λειτουργίας της παντὸς τελωνειακοῦ, λιμενικοῦ, δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ δασμοῦ ἢ δικαιώματος ἐπὶ πάντων τῶν διὰ τὴν λειτουργίαν της χρησίμων καὶ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων μηχανημάτων, σκευῶν, ἐργαλείων, ἐπίπλων καὶ παντοίας φύσεως ὑλικῶν, μετὰ γνώμην τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 31 Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς διὰ τὰ ἔργα χρησιμότητος τῶν ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας αἰτουμένων εἰδῶν.

Ἄρθρον 33.

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 31ῳ παράγραφος 5 ὑποχρεώσεών της ἡ ἀνάδοχος τελεῖ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ, ὥστε παρατηρῶν πᾶσαν ἔλλειψιν, παράλειψιν ἢ καθυστέρησιν δικαιοῦται νὰ καλῇ ἐγγράφως τὴν ἀνάδοχον εἰς ἄρσιν τῶν ἐλλείψεων καὶ ἐπανόρθωσιν τῶν κακῶς κειμένων, τάσσων εἰς αὐτὴν λογικὴν προθεσμίαν ἐκτελέσεως τῶν ἐν τῷ ἐγγράφῳ του σημειουμένων ὡς ἐκτελεστέων. Παρερχομένης τῆς προθεσμίας ἀπράκτου, ὁ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργὸς δικαιοῦται νὰ ἐπιβάλῃ εἰς αὐτὴν πρόστιμον μέχρι δραχμῶν δέκα χιλιάδων (10,000) καὶ νὰ τάξῃ νέαν προθεσμίαν. Παρερχομένης καὶ τῆς νέας ταύτης προθεσμίας ἀπράκτου ὁ Ὑπουργὸς δικαιοῦται νὰ ἐπιβάλῃ εἰς αὐτὴν πρόστιμον μέχρι δραχμῶν εἴκοσι πέντε χιλιάδων (25,000) καὶ νὰ τάξῃ τρίτην τοιαύτην προθεσμίαν ἐκτελέσεως. Παρερχομένης ὅμως καὶ τῆς τρίτης ταύτης προθεσμίας ἀπράκτου ὁ Ὑπουργὸς δικαιοῦται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐν ἄρθρῳ 39ῳ παράγραφος 1 διαιτησίαν, ὅπως αὕτη ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ἂν πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὴν ἀνάδοχον πρόστιμον ποικίλλον μεταξὺ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν χιλιάδων δραχμῶν, τασσομένης τετάρτης προθεσμίας πρὸς ἄρσιν τῶν ἐλλείψεων, ἢ ἂν πρέπει νὰ κηρυχθῇ αὕτη ἔκπτωτος τοῦ προνομίου καὶ τῶν ἐκ τῆς παρούσης δικαιωμάτων της.

Ἄρθρον 34.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ὁ ἐργοδότης συμμετέχει εἰς τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας τὴν διοίκησιν διὰ δύο ἀνωτέρων ὑπαλλήλων του ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας καὶ Γεωργίας ὁριζομένων ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἀποτελοῦσιν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἀνάδοχον Ἑταιρείαν ἀνακοινώσεως τοῦ διορισμοῦ των αὐτοδικαίως μέλη τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου, ὑπέχοντα τὰς ὑποχρεώσεις καὶ περιβεβλημένα τὰ δικαιώματα, ὅσα ὁ νόμος περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἀπονέμει εἰς τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν τοιούτων Ἑταιρειῶν.

Ἄρθρον 35.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΕΙΣ ΚΕΡΔΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Εἰς ἀντάλλαγμα τῶν εἰς τὴν ἀνάδοχον Ἑταιρείαν παραχωρουμένων κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα προνομίων καὶ

proceed at his expense with the compulsory expropriation; in accordance with existing laws of the lands on behalf of the Company.

Article 32.

EXEMPTION FROM TAXES

The Company shall be exempt during the whole period of its activity from all customs, harbour, municipal or communal duties, taxes or imposts on all machinery, utensils, tools and implements, furniture and material of every nature necessary for its operation and imported from abroad, after the opinion of the Audit Commite referred to in Article 31 has, being given that the articles required by the Company from time to time are useful for the works.

Article 33.

CONTROL BY THE EMPLOYER

For the fulfillment of its obligations referred to in Paragraph 5 of Article 31, the Company shall be subject to the control and supervision of the Minister of Agriculture, who, in case of any default, omission or delay on its part, has the right to demand in writing that the Company shall proceed to the correction of such defaults and to make good anything improperly done and to prescribe a reasonable time for the execution of his demands. If this prescribed time passes without anything having been done, the Minister of Agriculture has the right to impose on the Company a fine not exceeding Ten Thousand (10,000) Drachmas, and to prescribe a new period of time. If this new period of time also passes without anything having been done, the Minister has the right to impose on the Company a fine not exceeding Twentyfive Thousand (25,000) Drachmas and to prescribe a third period of time, If this period of time however passes without anything having been done, the Minister has the right to ask the Arbitrators mentioned in Paragraph 1 of Articles 36, to decide as to Whether it is necessary to impose on the Company a fine varying between Fifty and One Hundred Thousand (50,000—100,000) Drachmas and to give a fourth period of time for the correction of the defaults, or whether the Company is to be declared as having forfeited its privileges and its rights granted under the present Contract.

Article 34.

PARTICIPATION OF THE EMPLOYER ON THE BOARD OF DIRECTORS.

1. The Employer shall participate in the Administration of the Company through two high officials appointed for this purpose by the Minister of Communications and Agriculture for a period of three (3) years These officials shall become, from the date of the notification to the Company of their appointment ipso jure, members of its Board of Directors, having the same obligations and rights as those granted by the Law of Joint Stock Companies to members of Boards of Directors.

Article 35.

PARTICIPATION OF THE EMPLOYER IN THE PROFITS OF THE COMPANY

In return for the privileges and rights granted to the Company as per previous Articles, the Employer

δικαιωμάτων ὁ ἐργοδότης θέλει συμμετέχει εἰς τὰ «καθαρὰ κέρδη» ἑκάστης ἐτησίας ἑταιρικῆς χρήσεως ὡς ἀκολούθως :

Ἐκ τῶν ἀκαθαρίστων προσόδων ἀφαιροῦνται κατὰ σειράν :

1) Τὰ ἔξοδα διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως, ἐν οἷς, ὡς εἰκός, περιλαμβάνονται οἱ μισθοὶ καὶ τὰ ποσοστὰ τοῦ προσωπικοῦ.

2) Οἱ τόκοι καὶ τὰ χρεωλύσια τῶν τυχὸν δανείων καὶ ὁμολογιῶν.

3) Οἱ πάσης φύσεως φόροι καὶ δασμοί.

4) Αἱ δέουσαι ἀποσβέσεις δι' ἐπιγενομένας ἤδη ρθορᾶς.

5) Αἱ κρατήσεις διὰ πιθανὴν συνολικὴν ἀχρηστοποίησιν τῶν ἐγκαταστάσεων, καὶ

6) Αἱ τυχὸν ζημίαι.

Ἐκ τοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κονδυλίων τούτων ἀπομένοντος ὑπολοίπου, ὅπερ καὶ ἀποτελεῖ τὸ «καθαρὸν κέρδος» τῆς ἑταιρικῆς χρήσεως, ἀφαιροῦνται κατὰ σειράν :

1) Τὸ ἓν εἰκοστὸν (1)20) πρὸς σχηματισμὸν τοῦ κατὰ νόμον τακτικοῦ ἀποθεματικοῦ, ἡ κράτησις δὲ αὕτη παύει εὐθὺς ὡς τὸ ἐκ ταύτης σχηματισθὲν ποσὸν ἤθελεν ἐξισωθῇ εἰς τὸ ὅριον τὸ ἑκάστοτε ὡς ὑποχρεωτικὸν ὁριζόμενον.

2) Ποσὸν ἀναλογοῦν εἰς ἐτησίαν ἐξυπηρέτησιν τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου τῆς ἀναδόχου ἴσην πρὸς τὸν κατὰ τὴν σχετικὴν ἑταιρικὴν χρῆσιν μέσον ὅρον τοῦ τόκου, ὃν ἀποφέρουν ἐπὶ τῶν τρεχουσῶν τιμῶν τῶν τὰ εἰς χρυσὸν Ἑλληνικὰ δάνεια ηὐξημένον κατὰ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (2 ο)ο) καὶ

3) Δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (10 ο)ο) εἰς ἀμοιβὴν τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κονδυλίων τούτων ἀπομένον νέον ὑπόλοιπον, ὅπερ καὶ καλεῖται «πρόσθετον μέρισμα», κατανέμεται περαιτέρω ὡς ἑξῆς : Ἐπὶ τοῦ πρώτου κλιμακίου, τοῦ ἀναβιβάζοντος τὸ «ὅλον μέρισμα» μέχρις εἴκοσιν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (20 ο)ο) συμπεριλαμβανομένου ἐπὶ τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου, μέτοχοι τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας καὶ ἐργοδότης δικαιοῦνται ἑκάτερος εἰς τὸ ἥμισυ. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου κλιμακίου, τοῦ ἀναβιβάζοντος τὸ «ὅλον μέρισμα» εἰς ποσοστὸν ὑπερβαῖνον τὸ εἴκοσιν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (20 ο)ο) καὶ ἐφεξῆς, ὁ μὲν ἐργοδότης δικαιοῦται εἰς τὰ δύο τρίτα (2)3), οἱ δὲ μέτοχοι εἰς τὸ ἓν τρίτον (1)3).

Ἐννοεῖται οἰκοθεν, ὅτι ἡ ἀνάδοχος Ἑταιρεία παρακρατεῖ ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα τῆς διανομῆς ἢ μὴ εἰς τοὺς μετόχους αὐτῆς τοῦ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντος τμήματος τοῦ ὡς ἄνω «προσθέτου μερίσματος» πρὸς τυχὸν δημιουργίαν ἐξ ὁλοκλήρου ἢ ἐκ τμήματος τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ ἐκτάκτου ἀποθεματικοῦ πρὸς οἱονδήποτε σκοπόν.

Ἄρθρον 36.

ΕΞΑΓΟΡΑ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥ

1. Μετὰ παρέλευσιν εἰκοσαετίας ἀπὸ τῆς νομίμου συστάσεως τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἐξαγοράσῃ τὸ προνόμιόν της, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον :

α') Δηλώσῃ τὴν πρὸς ἐξαγορὰν θέλησίν του ἐγγράφως καὶ πρὸ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους ἀφ' ἧς ἤθελε δηλώσει ὅτι προτίθεται νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐξαγοράν.

β') Ἐὰν προκαταβάλῃ εἰς τὴν ἀνάδοχον τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐξαγορᾶς περὶ οὗ προβλέπει τὸ ἑπόμενον ἄρθρον τῆς παρούσης.

2. Ἡ μὴ πλήρωσις ἔστω καὶ μιᾶς ἐκ τῶν προϋποθέσεων τούτων παραλύει τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαγορᾶς τοῦ ἐργοδότου,

shall participate, in the annual net profits of the Company in the following manner :—

Out of the gross revenues, deductions shall be made in the following order :—

1. Direction and Administration Expenses which include salaries and bonuses of the staff.

2. Interest and amortisation charges of loans and bonds which may be created.

3. All taxes and duties of every description'

4. The necessary writing off to cover damage which has occurred.

5. Reserves to cover eventual total depreciation of installation and

6. Losses, if any.

After deducting the above items, from the remaining balance which constitutes the net profit for the year of the Company, the following items shall be deducted in the following order :—

A. The One-twentieth (1)20th) part for forming the Reserve Fund according to law: this retention shall cease as soon as it shall amount to the limit compulsorily required in each case.

B. An amount for the annual dividend of the Share Capital of the Company, the rate of which shall be equal to the average yield of interest of the outstanding Greek Gold Loans computed according to the prices current during the year on which the dividend is paid, plus two per cent (2 ο)ο).

C. Ten per cent (10 ο)ο).as a fee to the members of the Board of Directors.

After deducting the above items, the remaining new balance which shall be called Additional Dividend shall be further distributed as follows :

On Scale Number One, where the total Dividend, made up of the First Dividend and the Additional Dividend, amounts to twenty per cent (20 ο)ο) or under, of the Share Capital of the Company, the Shareholders and the Employer are each entitled to one half (1)2).

On Scale Number Two where the total Dividend exceeds twenty par cent (20 ο)ο), the Employer is entitled two-thirds (2)3rds) and the Shareholders to one-third (1/3rd).

It is understood that the Company, retains the absolute right to distribute or not to its Shareholders the part of the above mentionel Additional Dividend due to it, with the purpose of forming eventually out of the whole or part of this amount an extraordinary reserve fund for any purpose whatsoever.

Article 36.

PURCHASE OF THE CONCESSION.

1. Twenty (20) years after the legal formation of the Company, the Employer shall have the right to purchase the rights of the Company provided that:

a) He states in writing his intention to purchase at least one'(1) year before the date in which he declares that he intends to make such purchase.

b) He pays in advance to the Company the equivalent of the purchase price as referred to in Article 37.

2. The non-fulfillment of any one of the aforesaid conditions renders ineffective the right of the Emplo-

τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας ἐξακολουθούσης νὰ παραμένῃ προνομιακὴ ἐκμεταλλεύτρια τῆς ἐπιχειρήσεως.

3. Ἐν περιπτώσει πραγματοποιήσεως τῆς ἐξαγορᾶς, ἅπασαι αἱ ἐγκαταστάσεις καὶ ἅπασα ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία τῆς ἀναδόχου περιέρχονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ὅστις καὶ ὑποκαθίσταται εἰς τὰς ἅπαντι τρίτων ὑποχρεώσεις αὐτῆς.

Ἄρθρον 37.

ΤΙΜΗΜΑ ΕΞΑΓΟΡΑΣ

Τὸ τίμημα ἐξαγορᾶς ὁρίζεται ὡς ἑξῆς :

Ὁ μέσος ὅρος τῶν εἰς τοὺς μετόχους τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας καὶ μόνον διανεμηθέντων καθαρῶν κερδῶν, ἤτοι τοῦ «πρώτου μερίσματος» καὶ τοῦ «προσθέτου τοιούτου» κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ἐξαγορᾶς ἑπταετίαν, ἐξευρισκόμενος μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δύο δυσμενεστέρων ἐτῶν, κεφαλαιοποιεῖται ἐπὶ τόκῳ 7 ο)ο. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο θεωρεῖται ὡς ἀντίτιμον τῆς ἐξαγορᾶς, ὅπερ ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὴν ἀνάδοχον Ἑταιρείαν ὁ ἐργοδότης.

Ἄρθρον 38.

ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΑ ΛΗΞΕΩΣ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΑΥΤΟΥ

1. Μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ προνομίου ἅπασαι αἱ ἐγκαταστάσεις τῆς ἀναδόχου καὶ ἅπασα ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος αὐτῆς περιουσία ὡς σύνολον περιέρχονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

2. Δύο ἔτη πρὸ τῆς λήξεως τοῦ προνομίου τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας ὁ ἐργοδότης προσκαλούμενος παρὰ ταύτης ὀφείλει νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως διὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ, ἐὰν ἐπιθυμῇ τὸν τερματισμὸν τοῦ προνομίου ἢ τὴν ἀνανέωσιν αὐτοῦ, καὶ δὴ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἢ ἄλλους τυχὸν ὅρους, τῆς ἀναδόχου παραμενούσης ἐλευθέρας νὰ ἀποδεχθῇ ἢ μὴ τὰς πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ προνομίου προτάσεις τοῦ ἐργοδότου.

Ἄρθρον 39.

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

1. Πᾶσα διαφορὰ ἢ ἀμφισβήτησις μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας ἀφορῶσα :

α') Εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἑκάστοτε ἀναγκαιοῦντος τῇ ἀναδόχῳ μετοχικοῦ κεφαλαίου.

β') Εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 31ον παράγραφος 3 τελικὴν ἔγκρισιν τῶν δαπανῶν συντηρήσεως τῶν ἔργων.

γ') Εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ, τοῦ μεγέθους καὶ τοῦ εἴδους τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 31ον παράγραφος 5 ἀνεγερθησομένων παρὰ τῆς ἀναδόχου γενικῶν ἀποθηκῶν.

δ') Εἰς τὴν κατάστρωσιν τοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς ἀναδόχου, καὶ δὴ τὸ ποσὸν τῶν ἐν αὐτῷ ἀναγραφομένων κονδυλίων διὰ γενικὰ ἔξοδα, ἀποσβέσεις καὶ ἀχρηστοποιήσεις τῶν ἐγκαταστάσεων.

ε') Εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ διὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ ἄρθρου 37ου ἐξευρετέου τιμήματος τῆς ἐξαγορᾶς, καὶ

στ') Εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἂν συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἄρθρῳ 33ῳ ὁριζόμενα δέον νὰ ταχθῇ εἰς τὴν ἀνάδοχον νέον πρόστιμον ἢ νὰ κηρυχθῇ αὕτη ἔκπτωτος τοῦ προνομίου, λύεται διὰ διαιτησίας διοριζομένων παρ' ἑκατέρου τῶν μερῶν ἑνὸς διαιτητοῦ καὶ τρίτου ἐπιδιαιτητοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ὁ ἐπιδιαιτητὴς ἀποφαίνεται ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως ἐν διαφωνίᾳ τῶν διαιτητῶν.

yer to purchase, and the Company shall continue to remain the privileged concessionnaire of the enterprise

3. In the event of the purchase being made all the installation,together with all movable and immovable property of the Company, shall become the propety of the Employer,who shall assume all the obligations, of the Company towards third parties.

Article 37.

PRICE OF PURCHASE.

The purchase price shall be determined as follows

The average of the net profits distributed only amongst the Shareholders of the Company, viz., the First Dividend and the Additional Dividend during the period of the last seven (7) years preceding the purchase, which shall be ascertained after deducting the two (2) most unfavourable years, shall be capitalised at the rate of interest of seven per cent 7 ο)ο. This capital shall be considered as the purchase price which the Employer undertakes to pay to the Company.

Article 38.

EXPIRATION OF CONCESSION AND POSSIBLE EXTENTION OF SAME

1. Upon the expiration of the concession, all the installation of the Company, as well as its movable and immovable property in its entirely shall become the property of the Employer.

2. Two (2) years before the expiration of the concession of the Company, the Employer, at the request of the Company, shall state in writing, through the Minister of Agriculture, whether he desires the termination of the concession or its renewal under the same or different conditions; the Company shall be free to accept or not the proposals of the Employer concerning the renewal of the concession.

Article 39.

ARBITRATION

1. Any difference or dispute between the Employer and the Company concerning:.

a) The question of the amount of share capital required from time to time by the Company.

b) The final approval of the expenses for the maintenance of the works in accordance with Paragraph 3 of Article 31.

c) The determination of the number, size, and kind of General Warehouses which shall be built by the Company in accordance with Article 31, Paragraph 5.

d) The drawing up of the Balance Sheet of the Company and particularly the amount of the items mentioned in it for General Expenses, writing off and depreciation to cover liquidation of the installations on the property.

e) The determination of the purchase price and the method of ascertaining it as provided in Article 37, and.

f) The question as to whether a new fine should be imposed on the Company or whether the Company should be declared to have forfeited its privileges, according to Article 38 shall be settled by Arbitrator, each of the two (2) parties appointing an Arbitrator, the third one being appointed as Referee by the President of the Supreme Court. The Referee shall decide finally and irrevocably in case of disagreement amongst the Arbitrators.

2. Πᾶσα ἄλλη πλὴν τῶν ἀνωτέρω διαφορὰ ἢ ἀμφισβήτησις δυναμένη νὰ προκύψῃ μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὅρων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν λειτουργίαν της καὶ τὰς ὑποχρεώσεις της, ἢ ἀφορῶσα εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ σχετικοῦ πρὸς ταύτην τμήματος τῆς παρούσης συμβάσεως, καὶ ἐὰν ἔτι τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς δὲν ἀποτιμᾶται εἰς χρήματα, λύεται ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως παρὰ τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, δικάζοντος ὡς Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, καὶ κατὰ προτίμησιν πάσης ἄλλης ὑποθέσεως.

Ἄρθρον 40.

ΕΚΠΤΩΣΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Ἡ ἀνάδοχος δύναται νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος τοῦ προνομίου εἰς πᾶσαν περίπτωσιν καθ' ἣν μετ' ἀπαγγελίαν δύο συνεχῶν καὶ διακεκριμένων εἰς χρόνον διὰ τὴν αὐτὴν παράλειψιν προστίμων ἤθελεν ἀποφανθῇ ὑπὲρ τῆς ἐκπτώσεώς της ἡ κατὰ τὴν 1ην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 39 τῆς παρούσης διαιτησία.

Ἐν περιπτώσει ἐκπτώσεως τῆς ἀναδόχου ἅπασαι αἱ ἐγκαταστάσεις καὶ ἅπασα ἡ περιουσία αὐτῆς κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιέρχονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

Ἄρθρον 41.

ΙΣΧΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

1. Τῆς παρούσης συμβάσεως, ἥτις τεθήσεται ἐν ἰσχύϊ ἀφ' ἧς ἤθελε δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ κυρώσουσα ταύτην νομοθετικὴ πρᾶξις καὶ εἰς τὴν ὁποίαν σύμβασιν ἐπισυνάπτονται συνερραμμένα τὰ ἐν τῷ κειμένῳ ταύτης μνημονευόμενα Παραρτήματα Α', Β' καὶ Γ' ἐγένοντο δύο πρωτότυπα, ἐν Ἀγγλικῷ τε καὶ Ἑλληνικῷ κειμένῳ, ἔλαβε δὲ ἕκαστος τῶν ἄνω συμβαλλομένων ἀνὰ ἕν.

2. Διὰ τὴν ἑρμηνείαν τῆς συμβάσεως ταύτης μετὰ τῶν συνημμένων ταύτῃ Παραρτημάτων ἀμφότερα τὰ κείμενα Ἀγγλικὸν καὶ Ἑλληνικὸν θεωροῦνται ἴσης ἰσχύος καὶ συμπληροῦντα ἄλληλα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ ἑβδόμῃ (7) Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου (1925) ἔτους.

Οἱ συμβαλλόμενοι

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΦΙΝΑΣ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν.
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας.
ΚΩΝΣΤ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας.
THE FOUNDATION COMPANY Ἐργολάβος
BY FRANKLIN REMINGTON
Chairman of the Board.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'.

1) ΤΟΠΟΓΡΑΦΗΣΙΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΙΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Πλήρης λεπτομερὴς τοπογράφησις ὁλοκλήρου τῆς ἐκτάσεως δυτικῶς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τῆς χωροσταθμικῆς καμπύλης τῶν 50 μέτρων, διαρρεομένης δὲ ὑπὸ τῶν ποταμῶν Γαλλικοῦ, Ἀξιοῦ, Λουδία καὶ Ἀλιάκμονος, περιλαμβανομένων ἐν αὐτῇ καὶ τῶν ἐκβολῶν τῶν ποταμῶν τούτων μέχρι τῆς θαλάσσης καὶ ἐκπόνησις σχεδίων, διαγραμμάτων ἐκτελέσεως, συγγραφῆς ὑποχρεώσεων καὶ προϋπολογισμῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τῶν ἐν τοῖς Παραρτήμασιν Α' Β' καὶ Γ' ἀναφερομένων. Πρὸς

2. Any litigation or dispute other than the above which may arise between the Employer and the Company out of the fulfillment or interpretation of the conditions relating to its operations and obligations, though the subject at issue may not be considered a pecuniary one, shall be settled finally and irrevocably by the Court of Appeal of Athens, sitting as a Court of Arbitration which shall give preference to this case above all other cases.

Article 40.

FORFEITURE OF THE COMPANY

The Company can be declared as having forfeited its privileges when two (2) fines in succession have been imposed on it for the same omission and when as a result theArbitrators referred to in Paragraph 1,Article 39, have declared themselves in favour of the forfeiture of its rights.

In case of the above forfeiture, all the installation, as well as the movabe and immovable property of the Company shall become the property of the Employer.

Article 41.

VALIDITY OF CONTRACT.

1. Two (2) originals, both in English and Greek Text have been made of this Contract, to which are attached and sewn the Schedules A, B and C mentioned in the text. Each of the Contracting Parties has received one of these originals. This Contract shall come into force the day on which the Legislative Act ratifying it is published in the Official journal.

2. For the interpretation of this Contract, together with the Schedules attached to it, both the English and the Greek texts shall be considered of equal validity and supplementary to each other.

IN ATHENS this seventh Day of September (7th September) of the Year Nineteen Hundred and Twenty-five (1925).

The contracting parties.

GEORGES COFINAS, Minister of Finance.
A. TAVOULARIS, Minister of Communications.

C. STAMOULIS, Minister of Agriculture.
The Foundation Company CONTRACTOR
by Franklin Remington
Chairman of the Board.

SCHEDULE A.

1. SURVEY AND PREPARATION OF PLANS AND ESTIMATES.

Complete detail survey of the whole area west of the town of Salonika, defined by the fifty (50) meter contour line and traversed by the rivers Galikos, Axios. Loudias and Aliakmon, including their estuaries to the sea and the preparation of plans working drawings. specifications and estimates for the execution of works under Schedules A, B, and C, utilising as far as possible and advisable plans previously prepared now in possession of the Government, and to be placed at the

τοῦτο θέλουσι χρησιμοποιηθῇ κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ σκόπιμον τὰ διαγράμματα τὰ ἐκπονηθέντα προηγουμένως καὶ νῦν εὑρισκόμενα εἰς τὴν κατοχὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἅτινα θέλουσι τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργολάβου, ὡς προβλέπει τὸ ἄρθρον 4ον τῆς συμβάσεως, εἰς ἣν προσαρτᾶται τὸ παρὸν Παράρτημα

2) ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΓΑΙΩΝ ΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΝ

Αἱ λίμναι Ἀρτζὰν καὶ Ἀματόβου θέλουσιν ἀποστραγγισθῇ συμφώνως πρὸς τὰ σχέδια, συγγραφὴν ὑποχρεώσεων καὶ προϋπολογισμὸν δαπάνης, ἅτινα θέλουσι καταρτισθῇ, ὑποβληθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἔγκρισιν, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 3ον καὶ 4ον τῆς συμβάσεως, εἰς ἣν προσαρτᾶται τὸ Παράρτημα τοῦτο.

Προτείνεται ἡ ἐκσκαφὴ διώρυγος εἰς τὸ χωρίον Βαρδίνα ἢ πλησίον τούτου ἀπὸ τῆς λίμνης τοῦ Ἀματόβου μέχρι τοῦ ποταμοῦ Ἀξιοῦ,ὡς καὶ διώρυγος διὰ μέσου ἑκατέρας τῶν λιμνῶν μὲ δευτερευούσας τάφρους καὶ δικτυον ἀποστραγγιστικῶν τάφρων. Πιθανὸν θέλει παραστῇ ἀνάγκη κατασκευῆς ρυθμιστικοῦ ὑδροφράκτου εἰς τὴν κυρίαν διώρυγα. Ἡρὸς τὸ παρὸν θεωρεῖται ὅτι τὰ ὕδατα πλημμυρῶν τοῦ ρύακος Ἀγιὰκ δύνανται νὰ ἀποστραγγισθῶσιν ἱκανοποιητικῶς διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀναφερομένης κεντρικῆς διώρυγος.

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΙ

Προϋπολογίζεται ὅτι περίπου 10.000 ἑκτάρια, ἤτοι 100.000 στρέμματα, καλλιεργησίμων γαιῶν θέλουσι ἀποκτηθῇ καὶ ἀποδοθῇ εἰς τὴν καλλιέργειαν.

ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΙΝ

Προϋπολογίζεται ὅτι ἡ τοπογράφησις καὶ ἐκπόνησις τῶν σχεδίων, συγγραφῆς ὑποχρεώσεων καὶ προϋπολογισμῶν διὰ τὰ ἔργα τοῦ Παραρτήματος Α' 0' ἀπαιτήσωσι τέσσαρας (4) μῆνας, ἡ δὲ τῶν Παραρτημάτων Β' καὶ Γ' δέκα ὀκτὼ μῆνας (18) ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως.

Τὰ δι' ἀπόδοσιν γαιῶν εἰς τὴν καλλιέργειαν ἔργα (2) ὑπολογίζεται ὅτι δύναται νὰ ἀποπερατωθῶσιν ἐντὸς 18 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τῶν σχεδίων καὶ συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 3ου καὶ 7ου τῆς συμβάσεως προβλεπόμενα.

ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Προϋπολογισθεῖσα δαπάνη τῶν ἐργασιῶν Παραρτήματος Α' (1) καὶ (2), συμπεριλαμβανομένης τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἐργολάβου, ΔΟΛΛΑΡΙΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΕΞΑΚΟΣΙΑΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ (Δολλ. 600.000).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'.

1) ΕΡΓΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΤΑΜΩΝ

Προτείνεται ἡ διευθέτησις τῶν ποταμῶν Γαλλικοῦ, Ἀξιοῦ καὶ Ἀλιάκμονος δι' ἀναχωμάτων καὶ προβόλων. Τὰ ἀναχώματα ταῦτα θέλουσιν ἀνεγερθῇ εἰς ἀρκετὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν καὶ θέλουσιν ἔχει ὕψος ἐπαρκές, ὅπως παρεμποδίζουν τὰς μεγίστας πλημμύρας ἀπὸ τοῦ νὰ καταλύζωσι τὰς γαίας. Τὰ ἀναχώματα θὰ ἐπενδυθῶσι διὰ χορτοπλίνθων καὶ ἐπ' αὐτῶν θέλουσι φυτευθῇ δένδρα· θέλει ἐπίσης κατασκευασθῇ χθαμαλὸν παράκτιον ἀνάχωμα. Προτείνεται ἡ κατασκευὴ ὑδροφρακτῶν ἐπὶ τῶν ἀναχωμάτων ἵνα τὰ ὕδατα τῶν πλημμυρῶν ρυθμιζόμενα καταλλήλως χρησιμοποιῶνται διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ἀποδόσεως γαιῶν.

2) Προβλέπεται προσθήκη καὶ ἑτέρων ἀνοιγμάτων ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς γεφύρας τῆς γραμμῆς Μοναστηρίου ἐπὶ τῶν ποταμῶν Γαλλικοῦ καὶ Ἀξιοῦ καὶ τῆς γραμμῆς Πλατὺ-Παπαπούλι ἐπὶ τοῦ Ἀλιάκμονος, ἐνίσχυσις τῶν θεμελίων τῶν γεφυρῶν τούτων, τῆς τοῦ Λουδία, καὶ διευθέτησις τῶν ὑπὸ ταύτας διερχομένων ποταμῶν διὰ λιθενδύτων παρειῶν.

disposal of the Contractor as provided in Article 4 of the Contract to which this Schedule is attached.

2. RECLAMATION WORKS.

Lakes Ardzan and Amatovo to be drained in accordance with plans, specifications and estimate of cost which will be prepared, submitted to the Government and approved under Articles 3 and 4 of the Contract to which this Schedule is attached.

The proposal is to excavate a channel at or near Vardina from the Amatovo Lake to the Axios River and also a channel throughout the centre of each lake with the subsidiary drain and net-work drains. It will be probably necessary to construct a controlling sluice in the main channel. It is now considered that the flood water of the Ayak Stream can be satisfactorily drained by the central channel referred to.

....AREA. It is estimated that approximately Ten Thousand (10,000) hectares or One Hundred Thousand (100,000) stremmas of cultivable land will be reclamed and made available.

TIME REQUIRED FOR COMPLETION. It is estimated that the survey and preparation of plans, specifications and estimates for Schedule. A will require four (4) months and for Schedules B and C eighteen (18) months from the date the Contract comes into force.

Reclamation Works (2) it is estimated can be completed in eighteen (18) months from the date of approval of the plans and specifications subject to the provisions of Articles 3 and 7 of the Contract.

COST OF WORKS. Estimated cost of works of Schedule A (1) and (2), including the Fee of the Contractor American Dollars Six Hundred Thousand ($ 600,000).

SCHEDULE B.

1. RIVER TRAINING WORKS

It is proposed to train the rivers Galikos, Axios and Aliakmon by side embankments and by groynes and spurs, In each case the embankments will be sufficiently far apart and of sufficient height to prevent a maximum flood from spreading over the land. The embankments will be turfed and planted with trees. A low coastal bank will also be constructed. It is proposed to build flooding sluices in the Side banks so that flood waters can be utilised under control to fertilise the land.

2. It is proposed to add additional girders to the Monastir Railway bridge over the Galikos River, also to the Monastir Railway Bridge over the Axios River, and to the Platy-Papapouli Railway Bridge over the Aliakmon River; also to strengthen the foundations of these bridges as well as that over the Loudias and to train the rivers through them with rubble slopes.

3) ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΣΙΣ ΤΩΝ ΕΛΩΝ ΓΕΝΝΙΤΣΩΝ

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὡς καλλιτέρα λύσις τοῦ ζητήματος θεωρεῖται ἐκείνη καθ' ἣν ὅλαι αἱ ἐντὸς τῆς ἐκτάσεως ταύτης χυνόμεναι ροαὶ θέλουσι διευθετηθῇ καὶ ἀχθῇ ἐντὸς κεντρικῆς λεκάνης ἐχούσης ὑψόμετρον 2 ἢ καὶ ὀλιγωτέρων μέτρων ἄνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης διὰ βαθείας διώρυγος, ἐκσκαφησομένης διὰ βυθοκόρου. Οὕτως εὐχερῶς ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θέλει εἶσθαι δυνατὴ ἡ ἀποχέτευσις τῶν ὑδάτων τῶν πλημμυρῶν. Ἡ κεντρικὴ αὕτη ἔκτασις ἔσται καλλιεργήσιμος κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ θέρους.

Προτείνεται ἀφ' ἑτέρου ἡ κατασκευὴ ὑδροφρακτῶν ἀνοιγομένων διὰ τὴν ἀποχέτευσιν τῶν περὶ τὴν κεντρικὴν λεκάνην καὶ παρὰ τὴν βαθεῖαν διώρυγα συγκεντρουμένων τυχὸν ὑδάτων.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τοπογραφικῶν καὶ χωροσταθμικῶν ἐργασιῶν θέλουσι μελετηθῇ διάφοροι λύσεις τοῦ ζητήματος καὶ καταρτισθῇ συγκριτικοὶ προϋπολογισμοὶ δαπάνης.

Χρόνος ἀποπερατώσεως ὑπολογίζεται ἴσος πρὸς πέντε καὶ ἥμισυ (5.1]2) ἔτη ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἔργων.

ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΓΑΙΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΝ

Ἡ ἔκτασις τῶν γαιῶν αἵτινες θέλουσιν ἀποδοθῇ εἰς τὴν καλλιέργειαν διὰ τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων 1 καὶ 3 ὑπολογίζεται περίπου εἰς 54,000 ἑκτάρια, ἤτοι 540.000 στρέμματα. Ἐπιπροσθέτως 60.000 ἑκτάρια ἢ 600.000 στρέμματα θέλουσι προστατευθῇ ἀπὸ τὰς περιοδικὰς πλημμύρας.

ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ὑπολογίζεται ὅτι ἡ δαπάνη τῶν ἔργων τοῦ Παραρτήματος Β', περιλαμβανομένης τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἐργολάβου, θ' ἀνέλθῃ εἰς ΔΟΛΛΑΡΙΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΔΕΚΑ ΠΕΝΤΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΠΤΑΚΟΣΙΑΣ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΧΙΛΙΑΔΑΣ (Δολ. 15.750.000).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'.

ΝΕΑ ΔΙΩΡΥΞ ΔΙΑ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ ΑΞΙΟΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΣΥΝΑΦΗ

Προτείνεται ὅπως ὁ ποταμὸς Ἀξιὸς ἐκτραπῇ εἰς τὴν παλαιάν του κοίτην ἀπὸ σημείου κειμένου κατάντι καὶ εἰς ἀπόστασιν τριῶν (3) περίπου χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς σιδηροδρομικῆς γεφύρας τῆς γραμμῆς Μοναστηρίου καὶ ἐκβάλῃ ἐν τῷ κόλπῳ ἔναντι τοῦ Μεγάλου Καραμπουρνοῦ.

Φαίνεται πιθανόν, ἵνα τὸ ἔργον τοῦτο ἐκτελεσθῇ εὐχερέστερον, ὅτι θέλουσιν ἀπαιτηθῇ ἀναρροφητικαὶ βυθοκόροι καὶ μηχανικαὶ ἐκσκαφεῖς, ἀλλ' εἶναι ἀδύνατον, ὅπως ἀπὸ τοῦδε καθορισθῇ ἡ καλλιτέρα χάραξις τῆς νέας ταύτης διώρυγος ἢ ἡ καλλιτέρα θέσις τῆς ἐν τῷ κόλπῳ εἰσόδου της. Τοῦτο δέον νὰ ἀποφασισθῇ κατόπιν λεπτομεροῦς χωροσταθμίσεως καὶ ἐρεύνης τῶν συνθηκῶν τοῦ λιμένος κτλ.

Χρόνος ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου τούτου ὑπολογίζεται εἰς τέσσαρα καὶ ἥμισυ (4.1]2) περίπου ἔτη ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἔργων.

ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΔΟΘΗΣΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΝ

Δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι θ' ἀποδοθῇ σημαντικὴ ἐπιπρόσθετος ἔκτασις εἰς τὴν καλλιέργειαν, καθόσον προτείνεται ἐν τῷ Παραρτήματι Β' ἡ μέχρι τῆς ἀκτῆς προσωρινὴ διευθέτησις τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Ἀξιοῦ. Θέλει ἐν τούτοις προστατευθῇ ἐκ πλημμυρῶν ἔκτασις, ἥτις δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ εἰς 8.000 ἑκταρίων ἢ 80.000 στρεμμάτων.

ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ὑπολογίζεται ὅτι ἡ ἀξία τῶν ἔργων τοῦ Παραρτήματος Γ', περιλαμβανομένης τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἐργολάβου, θ' ἀνέλθῃ εἰς ΔΟΛΛΑΡΙΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΔΕΚΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΔΙΑΚΟΣΙΑΣ ΕΙΚΟΣΙ ΧΙΛΙΑΔΑΣ (δολλ. 10.220.000).

3. DRAINAGE OF THE YENIDJE SWAMP.

It is at present considered that the best solution of the problem is to train all the streams flowing into this area into a central basin at or below the two (2) metre contour and to connect this central area by a deep dredged channel with the coast thus providing that flood waters drain away in a few days. During the summer months this central area will be cultivable. It is proposed to provide sluices which will be opened to drain off any accumulated water contiguous to the central area or to the deep channel. During the survey alternative schemes will be studied and comparative estimates of cost will be prepared.

TIME FOR COMPLETION. Is estimated to be five and one-half (5 1)2) years from the date of commencement of the works.

AREA RECLAIMED. The area reclaimed under works 1 and 3 is estimated-approximately at Fifly-four Thousand (54,000) hectares or Five hundred and Forty Thousand (540,000) stremmas. In addition a further Sixty Thousand (60.000) hectares or six hundred Thousand (600.000) stremmas will be protected from periodical inundation.

COST OF WORKS. It is estimated that the cost of the works of Schedule B., including the (fee of the Contractor), will amount to American Dollars fifteen Million, Seven Hundred and Fifty Thousand ($ 15,750,000)

SCHEDULE C.

NEW CHANNEL FOR THE AXIOS RIVER WITH CONTINGENT WORKS.

From a point about three (3) kilometers below the Railway Bridge of the Monastir Line it is proposed to divert the Axios River into its old channel with discharge into the Gulf opposite the Great Karabournou.

It appears probable that in order to carry out this work satisfactorily both suction dredgers and land excavators will be needed, but it is impossible to say at the present time the best alignment of the new channel or the best position of its entrance into the Gulf. This must be decided after detail survey and investigations into the condition of the harbour etc.

TIME FOR COMPLETION OF THIS WORK is estimated at say four & a half (4 1)2) years from the date the works are commenced.

AREA OF LAND RECLAIMED. It cannot be said that there will be any large additional area reclaimed, for it is proposed under Schedule B to train the Axios as to its right bank temporarily to the coast. There will, however, be a small additional area protected, which may be put at Eight Thousand (8,000) =Hectares or Eighty Thousand (80,000) stremmas.

COST OF WORKS It is estimated that the cost of works under Schedule C., including the Fee of the Contractor will amount to American Dollars Ten Million, Two Hundred and Twenty Thousand ($ 10, 220,000).

Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1926 συμπληρωματικῆς συμβάσεως «περὶ παροχῆς προσωρινοῦ δανείου 2.500.000 δολλαρίων παρὰ τῆς Ἑταιρείας «The Foundation Company» πρὸς συνέχισιν τῶν ἐν τῇ πεδιάδι Θεσσαλονίκης ὑδραυλικῶν ἔργων».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 6 Ὀκτωβρίου 1925 Νομ. Διατάγματος «περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ πεδιάδι Θεσσαλονίκης», προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη ἡ ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1926 ὑπογραφεῖσα μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἑταιρείας «The Foundation Comqany» καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συμπληρωματικὴ σύμβασις «περὶ παροχῆς προσωρινοῦ δανείου δολλαρίων 2.500.000 παρὰ τῆς Ἑταιρείας «The Foundation Company» πρὸς συνέχισιν τῶν ἐν τῇ πεδιάδι Θεσσαλονίκης ὑδραυλικῶν ἔργων, ἔχουσα ἐν Ἑλληνικῷ καὶ Ἀγγλικῷ κειμένῳ ὡς κάτωθι : ..

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβληθησομένου εἰς τὴν κύρωσιν τῆς μελλούσης νὰ συνέλθῃ Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαΐου 1926.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Θ. Πάγκαλος

Τὰ Μέλη

Α. Ροῦφος, Γ. Σπυρίδωνος, Δ. Αἰγινήτης, Δ. Ταντα-λίδης, Α. Ταβουλάρης, Γ. Χαριτάκης, Ν. Μπότα-σης, Β. Μάλλιος,

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Περὶ παροχῆς προσωρινοῦ δανείου δολλαρίων 2.500,000 παρὰ τῆς Ἑταιρείας« The Foundation Company» πρὸς συνέχισιν τῶν ἐν τῇ πεδιάδι Θεσσαλονίκης ὑδραυλικῶν ἔργων.

Μεταξύ :

1) τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Δ. Ταντα̈λίδη καὶ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας κ. Ἀναστ. Ταβουλάρη, καὶ καλουμένης ἐφεξῆς «ὁ ἐργοδότης».

2) τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς (ὁδὸς Λίμπερτυ ἀριθ. 120) ἑδρευούσης Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «The Foundation Company» ἐργολάβου τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ πεδιάδι Θεσσαλονίκης δυνάμει τῆς ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1925 συμβάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Νομοθ. Διατάγματος τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1925 κυρωθείσης, ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ γενικοῦ αὐτῆς πληρεξουσίου κ. Walter Rutherford, κατοίκου Λονδίνου καὶ καλουμένης ἐφεξῆς « ὁ ἐργολάβος», καὶ

3) τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος», ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς κ. Ἀλεξάνδρου Διομήδους, κατοίκου Ἀθηνῶν, συνομολογοῦνται τὰ ἑπόμενα:

Ἄρθρον 1.

1. Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς παρὰ τῆς Ἑταιρείας «The Foundation Company»συνεγίσεως καὶ τῆς ἀδιακόπου ἐκτελέσεως τῶν περὶ ὧν ἡ ὡς ἄνω ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1925 σύμβασις ἔργων, αὕτη ὡς ἐργολάβος προβαίνει ἐξ ἰδίων εἰς προσωρινὸν δάνειον πρὸς τὸν ἐργοδότην ἐκ δολλαρίων Ἀμερικανικῶν δύο καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίων (2.500.000) εἰς τὸ ἄρτιον, εἰς ὃ συγχωνεύεται ἡ ἐκ δολλαρίων Ἀμερικανικῶν 600,000 προκαταβολή, ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 30οῦ τῆς αὐτῆς συμβάσεως.

2. Τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δάνειον θέλει πραγματοποιηθῇ διὰτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου,κατὰ τὴν πρόοδον τῶν ἀναγκῶν τῶν ἔργων, καταβολῆς παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς πίστωσιν τοῦ ἐργοδότου τῶν ἀναγκαιούντων ἑκάστοτε ποσῶν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὡς ἄνω ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν Ἀμερικανικῶν δολλαρίων δύο καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίων (2.500.000). Πρὸς ἀπάρτισιν τοῦ ὁλικοῦ τούτου ποσοῦ θέλουσιν, ἐννοεῖται, συνυπολογισθῇ καὶ αἱ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως μέχρι τῆς κυρώσεως τῆς παρούσης συμπληρωματικῆς τοιαύτης ἐνεργηθεῖσαι παρὰ τοῦ ἐργολάβου προκαταβολαί.

SUPPLEMENTARY CONTRACT

Concerning the granting of a temporary loan of two million five hundred thousand American dollars, ($ 2,500,000) by the Foundation Company for the continuation of works in the Salonika plain.

Between :

1) The Greek Government represented by the Minister of Finances. Mr. D. Tantalides, and of Communications, Mr. Anast. Tavoularis, hereinafter called «The Employer».

2) The Foundation Company established at No-120 Liberty Street, in the City of New York of the United States of America, Contractor for works in the Salonika. Plain by virtue of the Contract dated 7th. September 1925, ratified by Legislative Decree dated 8th. October 1925 represented by Mr. Walter Rutherford, resident in London hereinafter called «The Contractor», and

3) The National Bank of Greece, established in Athens represented by his Governor Mr Alexander Diomidi, resident in Athens, the following is agreed:

Article 1.

1) In order to ensure the continuation and the uninterrupted execution by the Foundation Company of the works forming the subject of the Contract dated 7th. September 1925, this Company as contractor, makes a temporary loan to the Employer of Two Million Five Hundred Thousand American Dollars ($2,500,000) at par, in which, is absorbed the advance of Six Hundred Thousand American Dollars ($ 600.000) provided for in Article 30 of the same Contract.

2) The loan referred to in the previous paragraph shall be effected by the Contractor by depositing with the National Bank of Greece as funds are required during the progress of the works and to the credit of the Employer the sums required from time to time up to the above total amount of Two Million Five Hundred Thousand American dollars ($ 2,500,000). In this total, amount, it is understood, shall also be included the advances made by the Contractor from the time that the original Contract came into force up to the ratification of the present supplementary one.

3.Διὰ τὸ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους τοῦ παρόντος παρεχόμενον ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς τὸν ἐργοδότην δάνειον ὀφείλεται ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου εἰς τὸν πρῶτον τόκος πρὸς ἑπτὰ τοῖς ἑκατὸν (7ο/ο) ἐτησίως καὶ προμήθεια ἓν τοῖς ἑκατὸν (1ο/ο) ἐτησίως ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε τμηματικῶς καταβαλλομένων ποσῶν, ὑπολογιζόμενοι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος καταβολῆς ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ δάνειον τοῦτο εἰδικωτέρων ποσῶν καὶ καταβαλλόμενοι συνολικῶς τὴν τριακοστὴν πρώτην (31)Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους.

4. Τὸ δάνειον τοῦτο εἶναι ἀποδοτέον εἰς τὸν ἐργολάβον ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ πρώτου τμήματος τοῦ δανείου, τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῶν ἄρθρων 26ου καὶ 27ου τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως. Ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν δὲν ἤθελε τυχὸν πραγματοποιηθῇ τὸ πρῶτον τοῦτο τμῆμα τοῦ περὶ οὗ τὰ ἄρθρα ταῦτα δανείου ἐντὸς τριῶν (3) ἐτῶν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συμπληρωματικῆς συμβάσεως, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως ἀποδώσῃ τὸ εἰς αὐτὸν δυνάμει τῆς παρούσης χορηγούμενον προσωρινὸν δάνειον μετὰ τῶν ὀφειλομένων τόκων καὶ προμηθειῶν αὐτοῦ εἰς τρεῖς (3) ἴσας ἐτησίας δόσεις.

Ἄρθρον 2.

1. Πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δανείου καὶ τῶν τόκων καὶ προμηθείας αὐτοῦ ὁ ἐργοδότης παραχωρεῖ εἰς τὸν ἐργολάβον ἁπάσας τὰς ἐγγυήσεις τὰς διαλαμβανομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 28ῳ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως.

2. Εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐν τῷ κεφαλαίῳ 1 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ἀναφερομένην ἐγγύησιν τῶν πλεονασμάτων τῶν ὑπεγγύων προσόδων, τῶν διαχειριζομένων παρὰ τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἧς (ἐγγυήσεως) ἡ ἐν τῷ αὐτῷ κεφαλαίῳ καὶ ἄρθρῳ ὁριζομένη σειρὰ προτεραιότητος καὶ διατηρεῖται, ὁ ἐργοδότης ἐξουσιοδοτεῖ ἀπὸ τοῦδε τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἐκ τῶν πλεονασμάτων ὧν ὑπεγγύων προσόδων, ἅτινα (συντρεχόντως πρὸς τὰ ἤδη ἰσχύοντα) καὶ δυνάμει τῆς παρούσης συμβάσεως θέλουσιν ἐξακολουθήσει κατατιθέμενα μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ παρόντος δανείου παρ' αὐτῇ, παρακρατῇ αὕτη πρὸ πάσης ἄλλης κρατήσεως ἡ πληρωμῆς κατ' ἔτος καὶ καταβάλλῃ εἰς τὸν ἐργολάβον:

α') Τὸ ποσὸν τὸ ἀναλογοῦν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τόκων καὶ προμηθειῶν τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προσωρινοῦ δανείου. Ὡς ἡμέρα καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τούτου ὁρίζεται ἡ τριακοστὴ πρώτη (31)Δεκεμβρίου τοῦ εἰς ὃ ἀφορᾷ ἡ παρακράτησις ἔτους.

β') Μετὰ δὲ τὴν πάροδον τῆς ἐν τῇ 4ῃ παραγράφῳ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προθεσμίας τῶν τριῶν (3) ἐτῶν, καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε τυχὸν πραγματοποιηθῇ ἐν τῷ μεταξὺ τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 26 καὶ 27 τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως προβλεπομένου δανείου, τὸ ποσὸν τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἑκάστην τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον παράγρ. 4 ὁριζομένων τριῶν (3) ἐτησίων δόσεων μετὰ τῶν τόκων καὶ προμηθειῶν αὐτῶν. Ὡς ἡμέρα καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τούτου ὁρίζεται ἡ τῆς λήξεως ἑκάστης ἐτησίας δόσεως.

3. Ἡ ὧδε συμβαλλομένη Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δηλοῖ ἀπὸ τοῦδε ὅτι ἀποδέχεται τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος διδομένην αὐτῇ ἐντολὴν καὶ ὑπισχνεῖται εἴς τε τὸν ἐργοδότην καὶ εἰς τὸν ἐργολάβον, ἀποδεχόμενον τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην, ὅτι θέλει ἐκπληρώσει πλήρως τὰς ἐκ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐντολῆς ταύτης ὑποχρεώσεις αὐτῆς ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρακράτησιν καὶ τὴν εἰς τὸν ἐργολάβον καταβολὴν τῶν περὶ ὧν τὰ στοιχεῖα α' καὶ β' τῆς προηγουμένης παραγράφου ποσῶν.

Ἄρθρον 3.

Τὰ ἐκ τοῦ κατὰ τὴν παροῦσαν σύμβασιν δανείου ληφθησόμενα καὶ δαπανητέα ποσὰ δαπανηθήσονται καὶ δικαιολογηθήσονται καθ' ὃν τρόπον προβλέπουσι διὰ τὴν δαπάνην τῶν ἔργων τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14 - 18 τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 4.

Κατόπιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου χορηγήσεως τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα συμπληρωματικὴ σύμβασις δανείου, καταργοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτῆς: 1) ἡ τετάρτη (4) παράγρ. τοῦ ἄρθρου εἰκοστοῦ ἕκτου (26ου) τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως καὶ 2) τὸ ἄρθρον τριακοστὸν (30) τῆς αὐτῆς ἀρχικῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 5.

Πᾶσα διαφορὰ ἢ διαφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργολάβου ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογήν, ἐκτέλεσιν καὶ ἑρμηνείαν τῆς παρούσης συμπληρωματικῆς συμβάσεως λύεται κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ εἰκοστῷ (20ῷ) τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 6.

1. Τῆς παρούσης συμπληρωματικῆς συμβάσεως, ἥτις τεθήσεται ἐν ἰσχύι ἀφ' ἧς ἤθελε δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ κυρώσουσα ταύτην νομοθετικὴ πρᾶξις, ἐγένοντο τρία πρωτότυπα ἐν Ἀγγλικῷ τε καὶ Ἑλληνικῷ κειμένῳ, ἔλαβε δὲ ἕκαστος τῶν ἄνω συμβαλλομένων ἀνὰ ἓν ἐξ ἑκάστου τῶν κειμένων τούτων.

2. Διὰ τὴν ἑρμηνείαν τῆς συμβάσεως ταύτης ἀμφότερα τὰ κείμενα, Ἀγγλικὸν καὶ Ἑλληνικόν, θεωροῦνται ἴσης ἰσχύος καὶ συμπληροῦντα ἄλληλα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ (14) Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ἕκτου (1926) ἔτους.

Οἱ συμβαλλόμενοι.

Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

Ὑπουρ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας
Α. ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος
Α. ΔΙΟΜΗΔΗΣ

The Foundation Company
WALTER RUTHERFORD

3. On the loan, which is being granted as per the previous paragraphs of this Contract by the Contractor to the Employer, an interest of seven per cent (7 o/o) per annum and a commission of one per cent (1 o/o) per annum is due from this latter to the former on the partial sums advanced from time to time, calculated from the date of the deposit at the National Bank of each of the specific sums constituting this loan, and payable in their entirety in the 31st. December of each year.

4. This loan shall be repaid to the Contractor from the proceeds of the first part of the loan provided for under Articles 26 and 27 of the original Contract In the possible event, however, of non-realisation of this first part of the loan referred to in the afore mentioned Articles within three (3) years from the signature of this supplementary Contract, the Employer must repay to the Contractor the temporary loan made to him under this Contract, together with the interest and commission due, in three (3) equal annual instalments.

Article 2.

1. For the security of the loan and the interest and commission on it, as per the previous Article, the Employer grants to the Contractor all the guarantees contained in Article 28 of the Contract original.

2. Especially as far as concerns the guarantees of the Surplus Pledged Revenues referred to under heading 1 of the above Article of the original Contract and which, are administered by the International Financial Commission, the order of precedence of which as fixed under the same heading of the same Article is maintained, the Employer, from now authorises the National Bank of Greece to retain before any other retention or payment every year from the Surplus Pledged Revenues which, concurrently with the Laws and Agreements actually in force and by virtue of this Contract, shall continue to be deposited with it up to the time of the repayment of the present loan, and to pay to the Contractor:

a) The amount required for the payment of the interest and commission on the temporary loan as per the previous Article. The thirty-first (31st). December of each year during which the retention is made is fixed as the day for payment of this amount.

b) After the expiration of the term of three (3) years referred to in Paragraph 4 of the previous Article and if in the meantime the first part of the loan foreseen in Articles 26 and 27 of the original Contract should not have been realised, the amount corresponding to each of the three (3) yearly instalments as defined in the previous Article, Paragraph 4, with their interest and commission. The day of expiry of each yearly instalment is fixed as the day of payment

3. The National Bank of Greece, hereby contracting. from now declares that it accepts the order given to it in the the previous paragraph of this Contract and promises both to the Employer and the Contractor, the latter accepting this promise, that it wip completely fulfill its obligations arising out of its accel ptance of this order so far as concerns the retention and payment to the Contractor of the sums that are the subject matter of clauses a) and b) of the previous Paragraph.

Article 3.

The sums to be received and disbursed from the loan as per the present Contract will be disbursed and justified in the manner provided for the expenditure of the works under Articles 13 to 18 of the original Contract.

Article 4.

After the Contractor has granted the loan forming the subject of the present supplementary Contract the (1) 4th. Paragraph of Article 26 of the original Contract and (2) Article 30 of the original contract are cancelled from the date the present Contract comes into force.

Article 5.

All differences or disagreements between the Employer and Contractor as to the application, execution and interpretation of this supplementary Contract shall be settled in the manner stipulated in Article 20 of the original Contract.

Article 6.

1) Three (3) originals, both in English and Greek Text have been made of this supplementary Contract which shall come into force the day on which the Legislative Act ratifying it is published in the Official Gazette. Each of the above Contracting parties has received one of these originals.

2) For the interpretation of this Contract, both the English and the Greek Texts shall be considered of equal validity and supplementary to each other.

In Athens this fourteenth day of April (14 April) of the Year Nineteen Hundred and Twenty-six (1926).

The Contracting Parties:

Minister of Finance
D. TANTALIDES

Minister of Communications
A. TAVOULARIS

The Foundation Company
WALTER RUTHERFORD

National Bank of Greece
ALEX. DIOMIDIS

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὴ ἡ κάτωθι πρότασις.

Ἡ Βουλὴ ἐξουσιοδοτεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ ἐργολάβου καὶ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀποδοχὴν ὑπ' αὐτοῦ προσθήκης εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 18 καθ' ἣν ἡ ἀνταμοιβὴ ἐκ 15 ο/ο ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ διὰ τὰ ἔργα Α καὶ Β ὁρισθὲν σταθερὸν κατ' ἀποκοπὴν ποσὸν ἐν τῇ πρώτῃ συμβάσει τῇ ὑπογραφείσῃ μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τοῦ Δημοσίου, ἐκπροσωπηθέντος τότε ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Β' Καραπαναγιώτη καὶ Κ. Γκότση».

Λύεται ἡ συνεδρίασις ὥραν 1 1)2 μ.μ. διὰ τὴν 7ην μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Λαίλιος
Θ. Τσιριμῶκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'

Τῆς 27 Αὐγούστου 1927.

Ὥρᾳ 8 μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς 24 καὶ 25 Αὐγούστου ἐ. ἔ. μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ. κ. ***Δ. Κατσάνου*** καὶ ***Σ. Κρητικᾶ*** γενομένας ἀποδεκτάς.

Μεθὸ καλεῖται ὑπὸ τοῦ κ.Προέδρου εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παραιτηθέντος βουλευτοῦ Θεσσαλονίκης κ. ***Θ. Ἀνδρεάδου*** ὁ ἐκτὸς περιφερείας ταύτης ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ κ. ***Π. Αὐγουστίδης*** ὅστις δίδει τὸν ὅρκον τοῦ βουλευτοῦ ὡς ἑξῆς·

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὸ Δημοκρατικὸν πολίτευμα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου.»

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ἐπιτροπὴ πλημμυροπαθῶν ἐνοικιαστῶν φόρου ἐγγείου

παραγωγῆς 1926 παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως διαταχθῇ ἡ ἀτόκως καὶ ἐπ' ἀόριστον καὶ μέχρι διακανονισμοῦ νομοθετικῶς τοῦ ζητήματος, ἀναστολὴ πρὸς πληρωμὴν πάσης διώξεως τῶν ὀφειλετῶν πλημμυροπαθῶν ἐνοικιαστῶν.

Ἐλαιοπαραγωγοὶ κοινότητος Καλαμιτσίου Λευκάδος εὐγνωμονοῦσι διὰ σύστασιν Ταμείου προνοίας.

Ἑλληνικαὶ ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι «Ἀνατολὴ» καὶ «Ἐθνικὴ Ζωὴ» ὑποβάλλουν ὑπόμνημα κατὰ τοῦ μονοπωλίου ἀσφαλειῶν ἀτυχημάτων ἐργασίας.

Συνταξιοῦχοι θυμάτων πολέμου αἰτοῦν τὴν μὴ περικοπὴν συντάξεων.

Οἱ ὑποδικοκατάδικοι αἰτοῦν ἐπέκτασιν εὐεργετικῶν διατάξεων τοῦ Ν. Δ. τῆς 17)2) 26 περὶ ἀμνηστεύσεως ἀδικημάτων κλπ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ἀραχωβίτσης παρακαλεῖ ὅπως ψηφισθῇ παράτασις ἐπιτρέπουσα ὑποβολὴν ἐνστάσεως περὶ διακανονισμοῦ φορολογίας ἐγγείου γεωργικῆς παραγωγῆς.

Ὁ γεωργικὸς συνεταιρισμὸς Πανδάρων καὶ οἱ κάτοικοι κοινότητος Πέλλης παρακαλοῦν ὅπως ἐπισπευθῇ ἔναρξις ἀποξηραντικῶν ἔργων λίμνης Γιαννιτσῶν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ συνδέσμου ἰδιοκτητῶν Ἀμαλιάδος διαμαρτύρεται κατὰ μελετωμένης νέας τροποποιήσεως ἐνοικιοστασίου.

Οἱ εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν Θεσσαλονίκης καὶ Ναυπλίου ζητοῦσι τὴν ἄδειαν ποινικῆς διώξεως κατὰ τῶν βουλευτῶν Γ. Παπανικολάου καὶ Ι. Μουντζουρίδου.

Ὁ βουλευτὴς Λευκάδος κ. ***Κ. Καλκάνης*** καταθέτει ἔγγραφον διαμαρτυρίαν διὰ τὴν ἐπιβληθεῖσαν βαρυτάτην καὶ ἀδικαιολόγητον φορολογίαν ἐπὶ τοῦ ἐλαίου καὶ ἄλλων προϊόντων τῆς Λευκάδος, τονίζων δὲ τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν ἐκ τούτου τῶν κατοίκων Λευκάδος συνιστᾷ τὴν ἄμεσον κατάργησιν τῆς φορολογίας ταύτης.

Οἱ κάτοικοι κοινοτήτων Καΐτσης καὶ Ν. Μοναστηρίου αἰτοῦσιν ἐπίσπευσιν ἐνάρξεως ἔργου ἀποξηράνσεως τῆς λίμνης Ξυνιάδος.

Ὁ συνεταιρισμὸς Κουμουτσάδων διαμαρτύρεται διὰ καταβολὴν γεωμόρου 1)6 ἀπαλλοτριωθέντος κτήματός των.

Ὁ Νομάρχης Κοζάνης ὑποβάλλει αἴτησιν τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν ἀπορριφθέντων μαθητῶν τοῦ αὐτόθι γυμνασίου, παρακαλούντων ὅπως ὑποβληθῶσιν οὗτοι εἰς ἐπανεξέτασιν.

Οἱ γεωργικοὶ συνεταιρισμοὶ περιφερείας Κιλκὶς παρακαλοῦν τὴν Κυβέρνησιν ὅπως μὴ προβῇ εἰς νέαν φορολογικὴν ἐπιβάρυνσιν, καὶ εἰ δυνατὸν νὰ ἐλαττώσῃ τὸ ποσοστὸν τῶν φόρων, ἀνακουφίζουσα αὐτούς.

Οἱ σύλλογοι ἐργατικῆς βοηθείας Ξάνθης καὶ Ἰωαννίνων διαμαρτύρονται κατὰ τρομοκρατικῶν μεθόδων Οἰκουμενικῆς, ζητοῦν τὴν ἄμεσον ἐπαναφορὰν ἐξορίστων, τὴν ἀπορυλάκισιν κρατουμένων ἐργατῶν καὶ τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου περὶ ἐκτοπίσεως ἐργατῶν.

Ἡ ὁμοσπονδία ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἑλλάδος ὑποβάλλει διάφορα αἰτήματα πρὸς ἀνακούφισιν ὑπαλληλικοῦ ἰδιωτικοῦ κόσμου.

Ὁ Κωνσταντῖνος Ψαρέας ἐκ Σελινίτσης Λακωνίας, παραλυτικός, παρακαλεῖ τὴν Σ. Κυβέρνησιν ὅπως ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς αὐτὸν λόγῳ τῆς τελείας καταστροφῆς, ἣν ὑπέστη ἐκ τοῦ σεισμοῦ.

Ὁ πανηπειρωτικὸς σύνδεσμος ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου διαμαρτύρεται διὰ τὴν περικοπὴν συντάξεως θυμάτων πολέμου.

Οἱ κάτοικοι χωρίων Κορομηλιᾶς καὶ Δακουκῆ Δομοκοῦ παρακαλοῦν ὅπως κυρωθῇ ἡ ψήφισις τῆς συμβάσεως διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης Ξυνιάδος ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπιτροπὴ συλλαλητηρίου Καλαμπάκας παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως προβῇ εἰς κατάργησιν δεκάτης καὶ νόμων περὶ ἀμπώκων.

Ἐπιτροπὴ χωρίου Κλημεντίου διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην ἀκύρωσιν διατάγματος ἀπαλλοτριώσεως κτήματος κληρονόμων Παπαρηγοπούλου.

Ὁ πρόεδρος τοῦ συνεταιρισμοῦ προσφύγων Κυανῆς ὑποβάλλει ἔντονον διαμαρτυρίαν κατοίκων κοινότητός του, ζητούντων κατάργησιν δεκάτης καὶ ἀπαλλοτρίωσιν πλεοναζόντων τεσσάρων τσιφλικίων Κυανῆς ὑπὲρ ἀκτημόνων γεωργῶν.

Ἐπιτροπὴ κατοίκων Δομοκοῦ διαμαρτύρεται κατὰ κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς δι' ἐπικύρωσιν συμβάσεως ἀποξηράνσεως λίμνης Ξυνιάδος.

Ὁ Μικρασιατικὸς Σύλλογος Νικομηδείας καὶ ἡ ἕνωσις ἐφέδρων Μ. Ἀσίας Βόλου διαμαρτύρονται διὰ τὴν μεροληπτικὴν ἀπόφασιν τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς ἀνταλλαγῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀφορῶσαν ἀνταλλαξιμότητα 119 Μπέηδων.

Ὑπόδικοι καὶ κατάδικοι παρακαλοῦν ὅπως ἀμνηστευθοῦν ἅπαντα τὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νέου Συντάγματος γενόμενα ἀδικήματα.

Ὁ σύνδεσμος κληρικῶν Ἠλείας ὑποβάλλει ὑπόμνημα ὑποδεικνύον διάφορα μέτρα ὑπὲρ τῆς οἰκονομικῆς, ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἐξυψώσεως τοῦ κλήρου.

Ἡ ἕνωσις ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου Λοκρίδος διαμαρτύρεται κατ' ἐκδοθέντος διατάγματος περικοπῆς συντάξεων καὶ ζητεῖ πλήρη ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 3122.

Οἱ πρόεδροι συνεταιρισμῶν Ἡρακλείου διαμαρτύρονται διὰ καταθλιπτικὴν φορολογίαν ἐλαίου, οἴνου, γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ ἀγροτικῶν οἰκοδομῶν.

Ὁ ἀπόστρατος λοχαγὸς Γ. Τσουρίδης, μέλος τῆς ἐπιτροπῆς συλλογῆς ἐράνων πρὸς ἵδρυσιν τοῦ στρατιωτικοῦ σανατορίου Ἁρνηθος, παρακαλεῖ ὅπως ἐνισχυθῇ αὕτη καὶ διὰ τῶν καταλειφθεισῶν πρὸς τοῦτο 500,000 δρχ. ὑπὸ τοῦ λειμνήστου Σωτηρίου Κροκιδᾶ.

Ἡ Γενικὴ Ἕνωσις ἀναπήρων Ἀττικῆς αἰτεῖ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐγγραφῆς τῆς πιστώσεως ὑπὲρ τοῦ Στρατιωτικοῦ Σανατορίου Ἁρνηθος διὰ τοῦ προϊόντος τοῦ ἐνεργηθέντος ἐράνου ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐξωτερικῷ.

Ὁ κ. Νικ. Ψωμᾶς, κάτοικος Ἑρμουπόλεως, ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ προσθήκης διατάξεων ἐν τῷ ὑπὸ τροποποίησιν ἐνοικιοστασίῳ.

Ἐπιστροπὴ φοιτητῶν ὑποβάλλει αἴτησιν περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3385 τῆς 30)5)1927.

Ὁ διοικητὴς τῆς ὑποδιοικήσεως χωροφυλακῆς Μεγαλουπόλεως ὑποβάλλει αἴτησιν τοῦ Π. Μαυροειδῆ περὶ κανονισμοῦ συντάξεως πρὸς διατροφὴν 11μελοῦς οἰκογενείας του.

Ἐπιτροπὴ σεισμοπαθῶν, κατοίκων Κελέφας, παρακαλεῖ ὅπως ψηφισθῇ τὸ σχέδιον νόμου περὶ ἀνοικοδομήσεως οἰκιῶν κλπ.

Ὁ Βουλευτὴς κ. ***Π. Ἀλεξανδρῆς*** καταθέτει τηλεγράφημα προέδρου κοινότητος Ἀραχωβίτσης περὶ παρατάσεως ὑποβολῆς ἐνστάσεων κατ' ἀποφάσεων πρωτοβαθμίου ἐπιτροπῆς πρὸς διακανονισμὸν φορολογίας ἐγγείου παραγωγῆς.

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. ***Δ. Μπότσαρης, Α. Ἀνδρεάδης*** κπλ. ὑποβάλλουσι τρότασιν νόμου «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ προορισμοῦ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ».

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καταθέτει τὰς κάτωθι δηλώσεις περὶ τροποποιήσεων ἐκ τοῦ κατατεθειμένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927—28.

Ἀνακεφαλαίωσις μεταβολῶν ἐπὶ τοῦ κατατεθέντος προϋπολογισμοῦ χρήσεως 1927—28.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ			Γενικὸν σύνολον
	Τακτικὰ	Ἔκτακτα	Σύνολον	Τακτικὰ	Ἔκτακτα	Σύνολον	
Διάθεσις ἐξ ἀποθεματικοῦ	—	55,465,340	—	55,465,340	—	55,465,340	—
Οἰκονομικῶν	+	1318300	+	13,314,450	+	13,314,450	+
Ἐξωτερικῶν	—	—	+	43,200	+	43,200	+
Ἐσωτερικῶν	+	2,918,800	+	3,180,362	+	6,001,143	+
Συγκοινωνίας	+	370,000	+	4,705,182	+	5,075,182	+
Παιδείας κλπ.	+	90,000	+	270,670	+	620,330	+
Ἐθν. Οἰκονομίας	+	7,000	+	156,455	+	163,455	+
Γεωργίας	+	199,800	+	12,011,400	+	11,511,200	+
Ὑγιεινῆς κλπ.	+	—	+	1,305,187	+	1,405,187	+
Στρατιωτικῶν	+	30,000	+	118,000	+	1,018,000	+
Ναυτικῶν	+	10,470,000	+	5,573,151	+	16,213,151	+
Μεταβολαὶ προϋπολογισμοῦ ἐξόδων	+	40,697,940	+	40,697,940	+	—	—

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927-28

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικὰ			
12	2	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ γραφείου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου	61,380	+ 3,300	64,680
	3	Γραφικὴ ὕλη, ἀγορὰ γραφομηχανῶν καὶ ἐπιδιορθώσεις αὐτῶν ὡς καὶ ἔξοδα κινήσεως γραφείου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου		+ 15,000	15,000
16	7	Προεμίσθια ἐργατῶν προσλαμβανομένων ἐξ ἐπειγούσης καὶ ἀναπορέπτου ἀνάγκης κλπ.	100,000	+ 380,000	480,000
23	12	Ἀμοιβὴ εἰς τοὺς συντελοῦντας εἰς τὴν σύλληψιν ποινικῶς καταδιωκομένων ταμιῶν κλπ.	10,000	+ 140,000	150,000
26	13	Ἔξοδα προμηθείας δειγμάτων ἐκ τοῦ ἐμπορίου κλπ. πρὸς ἐμπλουτισμὸν τοῦ μουσείου ἐμπορευμάτων τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς τελωνειακῶν ἀφορισθέντων		+ 40,000	40,000
32	8	Ὑδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἡμερήσιαι ἀποζημιώσεις μεταβαινόντων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἰδιωτῶν	400,000	+ 190,000	590,000
33	1	Ἀποζημίωσις ἐπιτροπῶν ἐκδικάσεως ἐνστάσεων κλπ.	1,000,000	+ 500,000	1,500,000
36	1α'ς	Ἔξοδα κινήσεως ὑπαλλήλων ἐλέγχου αὐτοκινήτων κλπ.	10,000	+ 50,000	60,000
		Σύνολον τακτικῶν		+ 1,318,300	
		Ἔκτακτα			
42	1	Ἔξοδα ἐν γένει ἐκτυπώσεως κλπ. τίτλων ἐθνικῶν δανείων	1,520,000	+ 3,000,000	4,520,000
52	1	Ἀπαιτήσεις ἐκ κεκλεισμένων χρήσεων κλπ.	5,150,000	+ 4,134,440	9,284,440
	12	Ἀπαιτήσεις ἐξ ἐκκαθαρίσεως πέως διευθύνσεως Ἐπιστισμοῦ		+ 29,510	29,510
	13	Ἀπαιτήσεις ἐξ ἐκκαθαρίσεως πέως διευθύνσεως Μεταφορῶν	1,300,000	+ 5,740,500	7,040,500
	16	Τόκοι λήξεως Ὀκτωβρίου 1926 δανείου ἀγορᾶς Μεγάρου Σλήμαν (7 ἐκ.)		+ 315,000	315,000
	17	Τόκοι κρατήσεων 5% ἐπὶ τῶν πληρωμῶν εἰς τὴν Ἑταιρείαν Foundation λήξεως Δεκεμβρίου 1926		+ 25,000	25,000
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 13,244,450	
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		+ 14,562,750	
		Ἐλάττωσις ἀποθεματικοῦ.			
1416	1	Ποσὸν διαθέσιμον πρὸς ἀναπλήρωσιν κλπ.	330,000,000	— 55,465,240	274,534,760

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927-28

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Ἔκτακτα			
8	18	Ἔξοδα ἐκτελέσεως τελικῆς συμφωνίας τῆς Λωζάννης	—	+ 43,200	43,200
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		+ 43,200	

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927 28

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	*Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου*	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικά			
1	5	Ἐνοίκιον παρατήρατος Ὑπουργείου	378,000	+ 42,000	420,000
5	8	Εἰς τὸ τέλος τῆς κατονομασίας τοῦ ἑνάντι ἄρθρου προστίθεται ἡ ἑξῆς φράσις καὶ ἔξοδα μεταφορᾶς εἰδῶν ὁλικοῦ καὶ ἰματισμοῦ			
	9	Ἡ κατονομασία τοῦ ἑνάντι ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: Ἰματισμὸς προμήθεια, ἐπισκευή, κασσιτέρωσις μαγειρείων σκευῶν			
	12	Ἡ κατονομασία τοῦ ἑνάντι ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: Ἀποζημίωσις ἀνυπηρετούντων ἢ ἀπολυομένων ἀκινάνων ὁπλιτῶν ἢ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, ἔξοδα κηδείας ἀπόρων ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν			
	21	Ἡ κατονομασία τοῦ ἑνάντι ἄρθρου περιορίζεται ὡς ἑξῆς: Διατροφὴ ἀπόρων κρατουμένων καὶ ἐκποιζομένων ὡς ἐπικινδύνων εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν			
	21δις	Ἔξοδα μεταγωγῆς ὑποδικοκαταδίκων, λιποτακτῶν καὶ διαφόρων ἄλλων κρατουμένων ἢ καταζητουμένων καὶ συλλαμβανομένων ἀπόρων		+ 1,000,000	1,000,000
9	4	Ἡμερησία ἀποζημίωσις ἑκατὸν γραμμάτων διαστερούσῃ διώξεως αἰσχροκερδείας Ἀθηνῶν	3,600	+ 9,800	13,400
10	6	Ἐξοφλήσεις δανείων δήμων κλπ.	450,000	+ 50,000	500,000
11	1	Ἀποζημιώσεις ἐπιτροπῶν καὶ ἔξοδα διάφορα ἐπὶ τῆς ἀναστατώσεως τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων κλπ.	100,000	+ 1,400,000	1,500,000
	2	Ὀδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀντιπροσώπων, δημοδιδασκάλων, ὡς μελῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν κλπ.		+ 400,000	400,000
		Σύνολον τακτικῶν		+ 2,911,800	
		Ἔκτακτα			
18	7	Δαπάναι ἐορτασμοῦ ἑκατονταετηρίδος ποιητοῦ Φωσκόλου		+ 300,000	300,000
	8	» » » ναυμαχίας Ναυαρίνου (ν. 3396)		+ 2,000,000	2,000,000
19	3	Ἀπαιτήσεις ἀναγνωρισθεῖσαι διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ συμβιβαστικῆς πράξεως	45,000	(α) + 11,003	56,003
	6	Ἀπόδοσις εἰς τοὺς Δήμους καὶ Κοινότητας Καρισσίας καὶ Ἐλευσῖνος 2 0/0 ἐξ εἰσπράξεων λαχείων ταχυδρόμων παιγνίων		+ 878,340	878,340
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 3,189,343	
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		+ 6,091,143	

(α) 1) Λεωνίδας Μπαρτσιώνης δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4078/27 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Καστορίας Θεοδ. Κόνσου ..... Δρ. 5,930

2) Δημ. Παπαγιαννάκης δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 859 από 11 Δεκεμβρίου 1926 ἀποφάσεως Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ..... » 6,002.95

» 11,002.95

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927 28.

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	*Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου*	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικά.			
6	12	Ἐκτέλεσις προχείρων καὶ ἐπειγόντων ἔργων κατασκευαζομένων κατὰ τὴν περίοδον τῶν πλημμυρῶν (ἀποπλημμυρικὰ χειμάρρου Μόρνου)	1,500,000	+ 350,000	1,850,000
14	10	Ἀπόδοσις εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου τῶν ἀναλόγων αὐτῷ προσθέτων βαθυστόλων χειμαρρικῶν τελῶν		+ 21,000	21,000
		Σύνολον τακτικῶν		+ 371,000	
		Ἔκτακτα.			
23	17	Κατασκευὴ γεφυρῶν ἐπὶ ποταμῶν κλπ.		+ 2,900,000	2,900,000
28	3	Ἀπαιτήσεις ἀναγνωρισθεῖσαι διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ συμβιβαστικῆς πράξεως	23,001	+ (α) 75,182	98,183
	8	Ἐξαγορὰ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Χαρακὴ—Σταυρὸς—Ἀγγίστας		+ 2,630,000	2,630,000
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 4,705,182	
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		+ 5,075,182	

(α) 1) Γεώργιος Δ. Κουκάνης δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 663 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ἐμμ. Βλάσση 51,143

2) Ἀφροδίτη Μιχ. Καψαλῆ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 94 1926 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ληξίστῃ Ἐφετῶν 1,039

3) Χρ. Χρυσικόπουλος δυνάμει τοῦ ὑπ' ὑπ' ἀριθ. 814 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ἐμμ. Βλάσση 23,000

75,182

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927-28.

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	*Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου*	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ.			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικά			
22	5	Ἄγορα καὶ ἔξοδα μεταφορᾶς ἔργων τέχνης κλπ.	1,000,000	— 900,000	100,000
		Σύνολον τακτικῶν		— 900,000	
		Ἔκτακτα.			
30	2	Ἀπαλλοτρίωσις γηπέδου πρὸς ἀνέγερσιν ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Αἰκατερίνης καὶ βοήθημα τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν (Ν. Δ. 14,8/23)		+ 175,000	175,000
33	3	Ἀπαιτήσεις ἀναγνωρισθεῖσαι διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ συμβιβαστικῆς πράξεως	1	+ (α) 104,670	104,671
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 279,670	
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		— 620,330	

(α) Εὐαγγελία Κάτς δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9626 συμβιβαστικοῦ συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Δημ. Παπαδημητρίου 104,666.10.

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927-28.

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικά.			
5 bis	1	Ἀποδοχαὶ τυλάκων ὁρυκτῶν Μήλου (καταβολὴ ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν ἐξ ὧν 2 δεδουλευμένων καὶ τριῶν λόγῳ κατεργάσεως ἡθέων)		+ 4,620	4,620
	2	Ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις ὑπαλλήλων κλπ.		+ 2,380	2,380
				+ 7,000	
		Ἔκτακτα.			
21	1	Ὁδοπορικὰ ἔξοδα καὶ ἀποζημιώσεις ἀντιπροσωπείας παρὰ τῇ Διεθνεῖ Διασκέψει ἐργασίας	200,000	+ 156,457	356,457
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		+ 163,457	

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927--28.

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί		Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ				
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι				
		Τακτικά.				
1	3	Ὀδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις Ὑπουργοῦ κλπ.	300,000	+	280,000	600,000
2	24	Ἡ κατονομασία τοῦ ἑνὸς ἄρθρου προτοποιεῖται ὡς ἑξῆς σὺν αὐξανομένης ἅμα καὶ τῆς πιστώσεως. Ὑποτροφίαι καὶ ὁδοιπορικὰ ὑποτρόφων πρὸς σπουδὴν τῆς Γεωπονίας ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἢ εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἀνωτέραν Γεωπονικὴν Σχολὴν (Ν. 1956)	82,000	+	15,200	97,200
2	28	Ἐκτέλεσις ἔργων μεταφορᾶς ὕδατος ἐκ τῆς κοίτης τοῦ Ἰλισσοῦ εἰς τὸν Ἐθνικὸν Κῆπον		+	175,000	175,000
5	6	Ἔξοδα στενογραφήσεως, δημοσιεύσεως κλπ	15,000	+	20,000	35,000
6	1	Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν δασῶν	19,650,000	−	1,000,000	18,650,000
	19	Συνδρομὴ εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ Διεθνὲς Γραφεῖον Δασοπονίας		+	10,000	10,000
		Σύνολον τακτικῶν		−	499,800	
		Ἔκτακτα.				
10	1	Μνημεῖον χορήγημα ὑποτρόφων πρὸς σπουδὴν τῆς κτηνιατρικῆς κλπ.		+	90,000	90,000
δὶς 11	1	Διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀκρίδων		+	5,000,000	5,000,000
12	4	Ἀποκατάστασις τῶν ἐν Τσαμουριᾷ πρόσφύγων κλπ.	10,000,000	+	1,500,000	11,500,000
13	16	Ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κτημάτων ἀνταλλαξίμων καὶ καταβολὴ μισθωμάτων		+	4,500,000	4,500,000
14	2	Ἀπαιτήσεις ἐκ διαγεγραμμένων χρέσεων	44,386	+	850,000	894,386
	3	Ἀπαιτήσεις ἀναγνωρισθεῖσαι διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ συμβιβαστικῆς πράξεως	1	+ (α)	11,000	11,001
	8	Δικαιώματα ὑποθηκοφυλάκων διὰ μεταγραφὰς ἀπαλλοτριωθέντων κτημάτων χρέσεως 1926—27		+	10,000	10,000
	9	Ἀποζημίωσις ἀντικλήτου καὶ δικαστικῶν κλητήρων (χρέσεων 1925—26 καὶ 1926—27)		+	50,000	50,000
		Σύνολον ἐκτάκτων		+	12,011,000	
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		+	11,511,200	

(α) 1) Ἰω. Παπαχρήστου δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 714 ἐ. ἐ. συμβιβαστικοῦ συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ι. Παρασκευοπούλου ..... 5,000.
2) Νικ. Ζωγράφος δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 25 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Δ. Ἰατρίδη 6,000

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927--28.

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαί	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ Π.			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Ἔκτακτα.			
7	8	Ἐπισκευὴ καὶ μεταρρύθμισις τοῦ ἐν τῷ Δημοσίῳ Δαμαλιδοκομείῳ χειρουργείου (κατὰ τὸν συναπτόμενον προϋπολογισμόν)		+ 25,000	25,000
8	1	Συνδρομαὶ τοῦ Κράτους εἰς τοὺς παθόντας ἐν θεομηνίαις κλπ.		+ 500,000	500,000
	3	Πρόσθετος ἀποζημίωσις ἐκτάκτου προσωπικοῦ ὑπηρεσίας θυμάτων πολέμου κλπ.	500,000	+ 800,000	1,300,000
9	3	Ἀπαιτήσεις ἀναγνωσθεῖσαι διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ συμβιβαστικῆς πράξεως	312,251	+ (α) 82,487	394,738
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		+ 1,407,487	

(α) Ἰωάννης καὶ Ἀντώνιος Κ. Φιξ δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4750 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Γεωργίου Κασσαβέτη.

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927-28.

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου.	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαὶ	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικὰ			
4	4	Ὀδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἡμερησία ἀποζημίωσις τῶν μεταβαινόντων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν δι' ὑπηρεσίαν		+ (α) 900,000	900,000
		Σύνολον τακτικῶν		+ 900,000	
		Ἔκτακτα.			
21	9	Κατασκευὴ ἀποθήκης βάσεως Πρεβέζης		+ 118,000	118,000
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 118,000	
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		+ 1,018,000	

(α) Δι' ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν:
1 συνταγματάρχου, 4 ταγματαρχῶν καὶ 6 λοχαγῶν ἀποσταλέντων εἰς Γαλλίαν ὡς μελῶν ἐπιτροπῆς ἐλέγχου καὶ παραλαβῆς πυροβόλων, ἴσην πρὸς 45 φράγκα γαλλικὰ διὰ τοὺς ἀνωτέρους καὶ 40 διὰ τοὺς κατωτέρους.
3 ταγματαρχῶν, 2 λοχαγῶν, 1 ὑπολοχαγοῦ καὶ 2 ἀνθυπολοχαγῶν, ἀποσταλέντων εἰς Γαλλίαν ὡς μελῶν ἐπιτροπῆς ἐλέγχου καὶ παραλαβῆς πολυβόλων, τὴν αὐτὴν ὡς καὶ ἀνωτέρω.
1 ἀντισυνταγματάρχου, 4 ταγματαρχῶν καὶ 1 ὑπολοχαγοῦ ἀποσταλέντων εἰς Ἰταλίαν ὡς μελῶν ἐπιτροπῆς παραλαβῆς ὅπλων, ἴσην πρὸς 80 λιρέττες διὰ τοὺς ἀνωτέρους καὶ 60 διὰ τοὺς κατωτέρους.
1 ταγματάρχου καὶ 4 λοχαγῶν ἀποσταλέντων εἰς Ἰταλίαν ὡς μελῶν ἐπιτροπῆς παραλαβῆς αὐτοκινήτων (tracteurs), μὲ τὴν αὐτὴν ὡς ἀνωτέρω ἀποζημίωσιν.

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927-28.

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατονομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαὶ	Τὸ ὅλον
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικά.			
5	2	Δαπάναι ἐντάκτων καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἀποστολῶν κλπ.	2,621,500	+ 4,377,000	6,998,500
14	1	Προμήθεια γαιανθράκων, βενσίνης καυσίμου ὕλης κλπ.	15,900,000	+ 8,200,000	24,100,000
	1δις	Προμήθεια γαιανθράκων κλπ. ὑποβρυχίων	1,120,000	— 600,000	520,000
15	1	Ὑλικὰ καὶ μηχανήματα ἠλεκτροφωτισμοῦ κλπ.	1,500,000	— 500,000	1,000,000
	2	Ἀξία ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ φωταερίου	650,000	— 400,000	250,000
16	3	Κατασκευαὶ καὶ ἐπισκευαὶ κλπ. κτιρίων φάρων	500,000	— 200,000	300,000
17	4	Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα		+ 200,000	200,000
18	2	Ἔξοδα συντηρήσεως σταθμοῦ αὐτοκινήτων (φορτηγῶν)	120,000	— 72,000	48,000
19 δις	10	Προμήθεια καὶ μισθώματα πλοίων ἐν γένει μέσων κλπ.	360,000	— 335,000	25,000
		Σύνολον τακτικῶν		+ 10,670,000	
		Ἔκτακτα.			
21	3	Συνεργεῖα καὶ προβλῆτες Σταθμοῦ Ὑποβρυχίων	300,000	+ 700,000	1,000,000
	11 δις	Ἐγκαταστάσεις σωληνώσεως, φορτίσεως συσσωρευτῶν κλπ.	250,000	— 100,000	150,000
23	1	Ὑλικὸν πυροβολικοῦ κ.λ.π.	15,950,000	— 1,050,000	14,900,000
	3	Ἀμυντικὸν καὶ ἐπιθετικὸν ὑλικὸν ἤτοι τορπίλλαι, νάρκαι, δίκτυα κλπ.		+ 5,000,000	5,000,000
24	1	Ἀποδοχαὶ καὶ ἀποζημιώσεις μελῶν Βρεττανικῆς ἀποστολῆς	6,162,000	— 1,577,000	4,585,000
25	1	Ἀπαιτήσεις ἐκ κεκλεισμένων χρήσεων	6,781,801	+ α. 2,540,750	9,322,551
	2	Ἀπαιτήσεις ἐκ διαγεγραμμένων χρήσεων	1	+ β. 29,401	29,402
		Σύνολον ἐκτάκτων		+ 5,543,151	
		Σύνολον μεταβολῶν Ὑπουργείου		+ 16,213,151	

α. Ὡς ἑξῆς: Χρῆσις 1925—26 ..... Δρ. 2,506,367.50
ἐν αἷς 900 χιλ. διὰ δικαιώματα τοῦ Ν.Α.Η. ἐκ φαρικῶν καὶ 1,162,432.45 δι' ἀπόδοσιν εἰς Ν. Τ. Η. Ν. ὀφειλομένων ἐκ ποινικῶν ῥητρῶν.....
Χρῆσις 1924—25 ..... » 25,254.40
» 1923—24 ..... » 9,127.80 Δρ. 2,540,749.70

β. Ὡς ἑξῆς: Χρῆσις 1921—22 ..... » 4,539
» 1920—21 ..... » 27,122.90
» 1919..... » 359.55
» 1918..... » 469.20 » 29,490.65

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927-28.

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατανομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαὶ	Τὸ ὅλον
		ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΥ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι.			
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
8	1	Ἀπαιτήσεις ἐκ κεκλεισμένων χρήσεων	1	+ 100,000	100,001
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ.			
		Ἔκτακτα ἔξοδα			
11	1	Ἀποζημιώσεις ἐλαῶν	750,000	— 100,000	650,000
		ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΛΑΙΑΣ			
		Τακτικὰ			
1	6	Ἡ κατανομὴ τοῦ ἑνὸς ἄρθρου προϋποθέτει ὅτι ἐξῆς ἐλαττουμένης ἅμα καὶ τῆς πιστώσεως ἀριθμὸς ἑκάστου προσωπικοῦ διὰ τὴν μελέτην τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας καὶ διὰ τὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ταμείου	80,000	— 24,000	56,000
		Ἔκτακτα			
2	4	Ἀποζημίωσις λογιστοῦ διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν ἀπολογισμῶν τῶν χρήσεων 1923—24 1924—25 καὶ 1925—26		+ 24,000	24,000

Προτεινόμεναι μεταβολαὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927-28

Προϋπολογισμοῦ Κεφάλαιον	Προϋπολογισμοῦ Ἄρθρον	Κατανομασία κεφαλαίου καὶ ἄρθρου	Πιστώσεις προϋπολογισμοῦ	Προτεινόμεναι μεταβολαὶ	Τὸ ὅλον
		ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΩΝ			
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι			
		Τακτικὰ			
1	3	Κατασκευὴ θρανίων καὶ σχολικῶν ἐπίπλων ἐν γένει	700,000	— 291,186	408,814
3	2	Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἀποζημιώσεις τεχνικῶν ὑπαλλήλων κλπ.	300,000	+ 100,000	400,000
	3	Ἐργαλεῖα, συγγράμματα, ἐπιστημονικὰ κλπ.	159,000	+ 100,000	259,000
	4	Τακτοποίησις ἀρχείων, διοικητικοῦ καὶ λογιστικοῦ κλπ.	436,800	+ 50,000	486,800
				— 44,186	
		Ἔκτακτα			
4	1	Ἔξοδα ἐγκαταστάσεως καὶ ἐπιπλώσεως γραφείων Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν	25,000	+ 10,000	35,000
	2	Ἔξοδα ἐγκαταστάσεως καὶ ἐπιπλώσεως γραφείων ἐπιθεωρητῶν δημοτικῶν σχολείων	50,000	+ 24,475	74,475
5	1	Ἀπαιτήσεις ἐκ κεκλεισμένων χρήσεων	26,710	+ 9,711	36,421
				+ 44,186	

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων·

α) Περὶ παραχωρήσεως ἐπ' ἀνταλλάγματι εἰς τὸν Δῆμον Τριπόλεως τοῦ ἐν Τριπόλει ἀκινήτου χρησιμοποιουμένου νῦν ὡς ὑποκαταστήματος τῶν ἐκεῖ ἐπανορθωτικῶν φυλακῶν».

καὶ β) Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΨΒ' τοῦ 1911 περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικῶν καταστημάτων».

Ὁ κ. ***Ι. Μεταξᾶς*** (Ὑπουργ. Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι εἰς τὸ διανεμηθὲν νομοσχέδιον «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοσίων ὁδῶν καὶ συνομολογήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου δανείου» εἰς τὸ ἄρθρον 19 ἐδάφ. 2 σειρὰ τετάρτη, δέον νὰ ἀφαιρεθῇ ἡ λέξις «τσιμέντου» ἥτις ἐκ τυπογραφικοῦ λάθους ἔχει παραμείνει.

Ἐπίσης παρακαλεῖ ὅπως εἰς τὸ αὐτὸ νομοσχέδιον διορθωθῶσιν αἱ κάτωθι τυπογραφικαὶ ἀβλεψίαι.

Εἰς τὸ ἄρθρον 1 στ. 3ος μετὰ τὴν λέξιν «δανείου» νὰ προστεθῇ «καθαροῦ προϊόντος».

Εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 2 διαγράφεται ἡ φράσις «ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς διακηρύξεως».

Ἐπίσης παρακαλεῖ ὅπως εἰς τὸ νομοσχέδιον «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως ὁδῶν».

Ἐν ἄρθρῳ 3 ἐδάφ. 2 Μετὰ τὴν λέξιν «Προέδρων» νὰ προστεθῇ ἡ λέξις «Κοινοτήτων».

Μετὰ τὴν λέξιν «νομοῦ», νὰ προστεθοῦν «τῶν Προέδρων κοινοτήτων Νήσων ἔνθα ἑδρεύει Εἰρηνοδικεῖον καὶ ἐχουσῶν ἄνω τῶν 10 χιλιάδων κατοίκων».

Ἐν ἄρθρῳ 29 προστίθεται ἐδάφιον 5, ἔχον οὕτω:

«Ἐπιτρέπεται μέχρι λειτουργίας τοῦ Ταμείου κατ' ἐξαίρεσιν τῶν περὶ λιμένων καὶ λιμενικῶν ταμείων κειμένων διατάξεων εἰς τὰ λιμενικὰ ταμεῖα Κύμης καὶ Σκύρου ἵνα συνάψωσι δάνεια καὶ ἐν γένει διαθέσωσι τοὺς διαθεσίμους πόρους των, διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἁπλῶν ἔργων τῶν ὁδῶν ἀπὸ γεφύρας Πλατάνας μέχρι γεφύρας Ὀξυλίθου, ὁρίου Αὐλωναρίου, καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀφετηρίας εἰς γέφυραν Σκοτεινῆς καὶ τῆς ὁδοῦ Σκύρου-Λιναριγιᾶς.

Πάντα τ' ἀνωτέρω ἔχουσι παραλειφθῇ ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας.

Ἡ ***Βουλὴ*** δέχεται τὰς διορθώσεις ταύτας.

Πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. ***Κ. Ναυπλιώτης*** ὅστις παρακαλεῖ τοὺς κ. κ. Ὑπουργοὺς τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Παιδείας ὅπως λάβωσι σύντονα μέτρα διὰ τὴν γενομένην ἐν Νάξῳ κατάχρησιν κατὰ τῆς ἐκεῖ περιουσίας τοῦ Σωματείου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ὅπερ ἱδρύθη ἀπὸ τοῦ 1627 ἐνεργείᾳ τοῦ τάγματος τῶν Ἰησουϊτῶν, δηλαδὴ ἐνῷ ἦ εἰς ἑκατομμύρια ὅλα ἀνερχομένη περιουσία αὕτη εἶναι διατεθειμένη διὰ τὴν ἀγωγὴν τῆς καθολικῆς νεολαίας Νάξου, ὁ Ἰησουΐτης Φεράρα κατ' Ἰούνιον 1927, παρὰ τὴν σύμβασιν τῆς 25 Φεβρουαρίου 1901 μεταξὺ τοῦ Ἕλληνος Ἀρχιεπισκόπου Νάξου Ἰωσὴφ Ζαφήνου, ἐκπροσώπου τῆς Ναξιακῆς Καθολικῆς Κοινότητος, συναφθεῖσαν ἐπ' ἀκροάσει τοῦ Πάππα Λέοντος 13ου καὶ μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ Ἱεροῦ Συμβουλίου περὶ καρπώσεως τῆς περιουσίας ταύτης, κατῆλθεν εἰς Νάξον καὶ διὰ συμβολαιογραφικῶν πράξεων παρέλαβε τόσον τὴν ἀκίνητον περιουσίαν ὅσον καὶ 450 χιλιάδας δραχ. κατατεθειμένας παρὰ τῇ Ἀαϊκῇ Τραπέζῃ ἐπὶ ἀνεπανορθώτῳ ζημίᾳ καὶ τῆς Καθολικῆς Νεολαίας Νάξου, τῆς ἐκεῖ Καθολικῆς Κοινότητος ἀλλὰ καὶ τῆς Νάξου, ἐκ χρημάτων τῆς ὁποίας συνέστη ἀπὸ τὸ 1627 τὸ Σωματεῖον τοῦτο. Παρακαλεῖ τοὺς ἀξιοτίμους κ. κ. Ὑπουργοὺς Ἐξωτερικῶν, Παιδείας καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἵνα ἐξονυχίσωσι τὴν ὑπόθεσιν ταύτην δι' ἣν εὑρίσκεται ἐν ἀναστατώσει ὁλόκληρος ἡ κοινωνία τῆς Νάξου, τόσον τῶν καθολικῶν ὅσον καὶ τῶν ὀρθοδόξων.

Ὁ κ. ***Σ. Τρικούπης*** ποιεῖται τὴν αὐτὴν σύστασιν.

Ὁ κ. ***Κ. Πολυχρονάκης*** διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀσφαλείας Ἡρακλείου περὶ ἐκτοπίσεως 13 ἀτίμων ἐξ ὧν μία γραῖα 60 ἐτῶν καὶ δύο γυναικῶν ἐγγύων. Ἡ ἀπόφασις, λέγει, εἶναι καὶ ἄδικος καὶ ἀπάνθρωπος. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων 8 ἐκτοπιζομένων οἱ 6 δὲν γνωρίζουν οὐδὲ κἂν τὸν ληστήν. Παρακαλεῖ συνεπῶς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ν' ἀναστείλῃ τηλεγραφικῶς τὰς ἐκτοπίσεις ταύτας.

Ὁ κ. ***Τ. Ἀναστασίου*** λέγει ὅτι πρέπει νὰ καταργηθῇ ὁ ἀνελεύθερος καὶ τυραννικὸς νόμος περὶ ἐκτοπίσεως διότι εἰς τὰς ἐπαρχίας διαπράττονται ἀγριότητες καὶ ἀρκεῖ ἕνας ἀνόητος Νομάρχης καὶ ἕνας ἀστυνομικὸς διὰ νὰ ἐκτοπισθοῦν οἱ φιλησυχώτεροι τῶν πολιτῶν.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν συζήτησιν ἔμεινεν ἐκκρεμὴς πρὸς ἐπανάληψιν ἡ μὴ καταλήξασα εἰς ἀποτέλεσμα ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συγκροτήσεως τοῦ κατὰ τὸ Σύνταγμα Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου. Ἡ πρότασις τίθεται οὕτω· οἱ παραδεχόμενοι τὴν διατήρησιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νομοσχεδίου λέγουσι «ναί», οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν «ὄχι».

Καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Μ Μαντᾶς Σ. Τρικούπης*** καὶ ***Σ. Κρεμεζῆς*** καὶ ἐνεργεῖται ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν ἡ ψηφοφορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Περατωθείσης ταύτης καὶ γενομένης διαλογῆς προέκυψε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα.

Ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ 155.

Εἶπον «Ναὶ» 60.

» «Ὄχι» 95.

Κατὰ τὸ παρατιθέμενον πρωτόκολλον.

Κ. Ἀγγελόπουλος ....O	Π. Πετρίδης ....
Ν. Ἀμήρας ..... O	Σπ. Στάης ....N
Μιχ. Ἀργυρόπουλος .. O	Π. Τσαλδάρης .... ..N
Χαρ. Βοζίκης ....N	Κ. Τσαλδάρης ....
Γ. Γεωργιάδης	Ἀθ. Χριστόπουλος .. ....
Κ. Δεμερτζῆς	Ἠλίας Ἀπουσκίτης .. ....
Α. Δουλγερίδης .... ..O	Θ. Γρηγορίου .... N
Γ. Ἐμπειρῖκος .... ..O	Γ. Μπακόπουλος ....
Ἐμ. Ἐμμανουηλίδης ..O	Ν. Μπακόπουλος .... .. N
Ἰωάν. Καλογερᾶς .... ..O	Δ. Πλαπούτας .... .. N
Ν. Κρανιωτάκης .... ..N	Θεόδ. Τουρκαβασίλης .. N
Χρ. Λαδᾶς ....O	Α. Τροχάνης ....
Θ. Νικολούδης .... ..N	Ν. Τριανταφυλλάκος ....
Γ. Μερκούρης	Σπυρ. Τσακόπουλος .. O
Δ. Μπαμπᾶκος ....N	Ν. Ἀνδρεαδάκης .. ..N
Ἰωάν. Ράλλης	Ἰωάν. Κίνιας ....O
Ἀντ. Στρατηγόπουλος ..O	Λουκ. Κουτσοπέταλος .. N
Π. Τσιτσκλῆς	Μ. Μαντᾶς .... N
Γ. Ἀθανασιάδης	Γεώργ. Μικρὸς .... .. N
Γ. Ἀλεξανδρόπουλος	Π. Νικολαΐδης ....
Γ. Καλαντζόπουλος	Γεώργ. Πεσματζόγλου.. N
Ι. Καναβὸς ....O	Α. Ἀγγελόπουλος .. ..O
Δ. Κατσάνος ....O	Ἀν. Ἀναστασίου ....
Γ. Καφαντάρης .... ..O	Κ. Γκότσης ....
Ἰωάν. Νικολίτσας .. ..O	Κ. Γόντικας ....
Ἰωάν. Παπαϊωάννου	Ἰωάν. Γιαννόπουλος .. ..O
Σπυρ. Τρικούπης .... ..N	Α. Μάρκου ....
Γ. Τσακανίκας .... ..O	Ἀνδρ. Μιχαλακόπουλος....
Ἰωάν. Τσιγκόλης .... ..O	Δ. Μπούκουρας ....N
Α. Γρηγοριάδης .... ..O	Σ. Πολυζωγόπουλος .. ..N
Φ. Δημάδης..... ..O	Β. Κανακάρης Ρούφος ....
Γ. Παπαπαράσχος .. ..N	Βασίλειος Σαγιᾶς ....
Α. Χατζηνώτας .... ..N	Ἀνδρ. Στεφανόπουλος ....
Ἱππ. Ζούζουλας	Ι. Σισίνης ....
Σπυρ. Ἠλιόπουλος	Δ. Στεφανόπουλος .. ....
Γ. Καρπετόπουλος .. ..N	Γ. Βοραζάνης ....O
Γ. Μηναῖος	Κ. Γεωργαντόπουλος ....
Ι. Μουντζουρίδης .. ..N	Γ. Ζερβὸς ....

Λ. Θεοδωρίδης ....O	Α. Πιέρρης ....
Κ. Κωνσταντινίδης .. ..O	Β. Ἀλεξάτος ....H
Λ. Λαμπρινίδης .... ..O	Ι. Μεταξᾶς ....
Κ. Ὀρφανὸς	Κοσμ. Μπούρμπουλης ..N
Χ. Πανταζίδης	Α. Φωκᾶς ....
Χ. Παπάζογλου .... ..O	Α. Ἀνδρεάδης ....O
Λ. Παπαπαναγιώτου ..O	Γ. Βαρβούτης ....
Α. Χαΐνογλου ....O	Α. Ζάχος ....N
Β. Χατζηλίας ....O	Γ. Κακουλίδης ....O
Κ. Βλαχοθανάσης	Ν. Κουπαροῦσος .... ..O
Ι. Βογιατζῆς ....N	Γ. Μπούσιος ....
Θ. Κακαρᾶς	Η. Παπαδόπουλος ...O
Σ. Οἰκονομίδης .... ..O	Κωνστ. Ἀλαβᾶνος .. ....
Θ. Παππαστρατῆς .. ..O	Δ. Βοκοτόπουλος .. ....
Π. Χατζηπάνος ....N	Μ. Δερλερὲς ....N
Δ. Βοῦλτζος ....O	Κ. Ἐμπειρίκος ....
Θ. Γοῦσκος	Π. Εὐριπαῖος ....O
Ν. Κολυβᾶς ....N	Ν. Καμπάνης ....
Ἐμ. Λούντζης ....N	Π. Καμπάνης ....
Ἀντ. Γαλανάκης .... ..O	Περ. Μαζαράκης .... ..O
Γ. Κοκκινάκης ....O	Κ. Ναυπλιώτης .... ..N
Γ. Μαρῆς ....O	Θ. Βαρβιτσιώτης .. ..O
Β. Μεϊμαράκης ....N	Ν. Δ. Κουμάνταρος .. ..N
Ι. Περδικογιάννης	Π. Παπαδᾶκος ....
Κ. Πολυχρονάκης .. ..O	Δ. Πετρακᾶκος ....
Γ. Φραγκουδάκης	Γ. Φικιώρης ....O
Δημ. Ἀμπατζόπουλος	Α. Ἀποστολίδης ....
Ι. Ι. Ἄμποτ	Ε. Γκλαβάνης ....O
Θ. Ἀνδρεάδης ....O	Α. Εὐφραιμίδης .... ..O
Ἀλ. Βουτυρᾶς ....O	Β. Ζησιάδης ....N
Ζ. Βεντούρας	Κωνστ. Θέος ....O
Ν. Δαρβέρης	Ἀλ. Ἰωαννίδης .... ..N
Δ. Εὐθυμιάδης .... ..O	Δ. Καζάκης ....N
Μ. Θεοδωρίδης	Κ. Καρτάλης ....
Α. Ἰασωνίδης ....O	Ἀνδρ. Κόρακας ....
Δ. Κάκαβος	Σ. Μάξιμος ....
Ι. Καυταντζόγλου....	Α. Μέρος ....O
Μ. Κύρκος ....O	Κ. Σπυρίδης ....
Λ. Κυβετὸς ....H	Ν. Κοθρῆς ....O
Μεντὲς Διάο Μεσατζῆς O	Ροῦσσος Κούνδουρος ....
Κ. Μουζενίδης ....O	Ε. Μοδάτσος ....N
Κ. Μιττᾶκος	Α. Γαληνὸς ....
Ἀλ. Παπαναστασίου	Γ. Θεοδοσιάδης ....
Γρ. Παπανικολάου ..O	Γ. Καλδῆς ....O
Σταμ. Παπάζης	Β. Καραπαναγιώτης .. ....
Φ. Παπαγεωργίου .. ..O	Σ. Κρητικᾶς ....O
Ἰσαὰκ Ἀβραὰμ Σιακκῆ ..N	Γ. Λαζανᾶς ....
Δαυΐδ Μπουχὰρ Σολὰν	Μ. Λαΐλιος ....
Γ. Χατζηγεωργίου	Γ. Παπανδρέου ....
Μ. Γούδας	Δ. Σάλτας ....O
Ἀλ. Μελᾶς.....	Κ. Σῦμος ....O
Δ. Μπότσαρης	Π. Ἀντωναρόπουλος ..N
Ἀλ. Μυλωνᾶς	Γ. Καντιάνης ....N
Σπυρ. Χασιώτης	Α. Ἐμπ. Κουμουνδοῦρος..
Χ. Χρηστοβασίλης .. ..N	Π. Μερλόπουλος .... ..N
Ἀλκ. Ἀσλὴς	Λ. Μισυρλῆς ....
Γ. Ἐξηντάρης	Φ. Μοσχούλας ....N
Αὐγ. Θεολογίτης	Δ. Μπενάκης .... O
Σ. Καραγεώργης .... ..O	Π. Μποῦτος ....N
Στ. Νικολαΐδης .... ..O	Π. Σάκκης ....
Λ. Παπαδᾶτος	Ε. Φεσᾶς ....
Ε. Σταυρίδης ....O	Ἰωάν. Βαπίστας ....
Ι. Τσονταρίδης	Π. Διαμαντόπουλος.....
Εὐθύμ. Βελλιανίτης	Ἐμ. Μαχείρας .... ..O
Δ. Ζερβὸς	Γ. Προυκάκης ....O
Ἰωάν. Θεοτόκης	Γ. Σακαλῆς ....O
Σπυρ. Παππᾶς .... ..N	Σ. Συμεονόγλου..... ..O

Δ. Σκυλίτσης	Σ. Ἀλεξιάδης ....N
Ἰωάν. Σπετσιώτης	Περ. Ἀλεξανδρῆς .... ..O
Γ. Στρίγκος ....O	Ἀδαμ Ἔαρχος ....
Σωτ. Σωτηριάδης .. ..O	Ε. Ζούκας ....O
Θ. Μαγκριώτης..... ..N	Γ. Σίδερης ....
Κ. Μαζαράκης	Σ. Ταλιαδοῦρος ....N
Γρ. Τηλιρίδης	Σωτ. Χατζηγιάκης .. ....
Θ. Χρυσοβέργης.....	Φ. Χρηστεδῆμος .... ..N
Α. Βαλαωρίτης..... ..N	Α. Ψάρρας ....N
Γ. Μπανιᾶς	Ι. Μάνος ....
Α. Τσιῶκος.....	Ἀθ. Μιαούλης ....
Θ. Χαβίνης ....O	Α. Σαχτούρης ....
Κ. Καλκάνης ....O	Ν. Βελέντζας ....N
Μ. Τσαρλαμπᾶς .... ..N	Σ. Γάτος ....N
Β. Σκουλᾶς ..... O	Ἰωάν. Εὐταξίας .... ..O
Ε. Φωτάκης ....O	Σπυρ. Κρεμεζῆς ....
Χασὰν Ἀγᾶ Ζαδὲ Μουσταφὰ	Εὐστ. Μαλαμίδας ....
Ἀν. Μπακάλμπασης.....	Χ. Στεργιόπουλος .. ....
Χαβοὺζ - Ὀσμᾶν (Ἀ ἢ Γκαλῆπ) .....O	Ι. Τζίβας .....N
Συυκρῆ-Μαμούτ-Ὀγλοῦ O	Θαλῆς Τσιριμῶκος .....
Φεχμῆ Χασὰν βέη Ζαδὲ ..	Δ. Χατζίσκος ....
Κ. Τελωνίδης	Ι. Βαλαλᾶς.....O
Ἀθ. Σινόκας .....O	Φ. Δραγούμης .....N
Νικόλ. Βλιᾶμος .....N	Ν. Κυριακόπουλος ...O
Σ. Μανταφούνης	Σ. Λιούμπης ....
Θεμ. Σοφούλης .....O	Γ. Μόδης ....
Ἐμ. Χατζηδάκης .....N	Δ. Τζίμας ....
Π. Ἀλεξίδης .....N	Ἀλ. Ξανθόπουλος .....O
Α. Ἀργυρὸς	Μ. Βολουδάκης .....
Δ. Δούκας .....N	Α. Μητσοτάκης ....
Α. Λαζαρίδης .....O	Η. Πολυχρονίδης .....O
Ν. Μανούσης .....O	Γ. Σήφακας .....O
Ν. Τερζόγλου .....O	Α. Ἀνδρεάδης ....
Δημ. Φλώριας .....O	Β. Κουκουρίδης .....O
Π. Μπούμπουλης	Θ. Πανταζίδης ....
Κ. Πετσάλης	Α. Παχνὸς .....O
Χρ. Ἀλαμανῆς .....O	Α. Πολεμίδης .....N
	Ἀλ. Κανάρης .....
	Ν. Μαμούνης ..... O

Ἐπομένως τὸ ἄρθρον διαγράφεται.

Ὁ κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος,*** δηλοῖ ὅτι ἀποσύρει τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 13 τροπολογίαν του.

Γίνεται συνεπῶς ἐφ' ἅπαξ κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον «περὶ συγκροτήσεως τοῦ κατὰ τὸ Σύνταγμα Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου», ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Καθιστᾶται παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 96 τοῦ Συντάγματος.

Τὸ Α. Δ. Σ. διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα ὧν τὸ μὲν Α' ἀποφαίνεται κατὰ τὰς εἰς τὸ ἑπόμενον ἄρθρον ὁριζομένας περιπτώσεις ὡς πρὸς τοὺς ἐμμίσθους παρέδρους παρὰ Πρωτοδικείοις, τοὺς πρωτοδίκας, τοὺς ἀντεισαγγελεῖς Πρωτοδικῶν καὶ ἀνωτέρους αὐτῶν δικαστικοὺς ὑπαλλήλους.

Τὸ δὲ Β' περὶ πάντων τῶν λοιπῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 96 τοῦ Συντάγματος.

Τὸ Α. Δ. Σ. ἀποτελεῖται ὡς πρὸς τὸ πρῶτον Τμῆμα αὐτοῦ ἀπὸ τὸν Πρόεδρον καὶ Εἰσαγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς μόνιμα μέλη καὶ ἀπὸ 5 ἄλλα τοιαῦτα, ἐκλεγόμενα κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ κατὰ τὴν 1ην συνεδρίασιν τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους διὰ κληρώσεως ἐκ καταλόγου περιλαμβάνοντος πάντα τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἀντεισαγγελέων αὐτοῦ, πλὴν τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀπεσπασμένων.

Τὸ δεύτερον δὲ Τμῆμα ἀποτελεῖται, ἀπὸ τὸν ἀρχαιότερον

τῶν Ἀντεισαγγελέων τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς μόνιμον μέλος, καὶ δύο Ἀρεοπαγίτας ἐκλεγομένους κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἐποχὴν διὰ κληρώσεως ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω καταλόγου.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω τακτικῶν μελῶν τοῦ Α. Δ. Σ. μετὰ τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν ἐκλέγονται καθ' ὅμοιον τρόπον ἀμέσως ἕπειτα πέντε μὲν ἀναπληρωματικὰ διὰ τὸ πρῶτον τμῆμα, δύο δὲ διὰ τὸ δεύτερον.

Τοῦ Α' Τμήματος προεδρεύει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ δὲ δευτέρου ὁ κατὰ βαθμὸν ἀνώτερος καὶ ἐπὶ ὁμοιοβάθμων ὁ ἀρχαιότερος.

Οἱ ὡς ἄνω ἐκλεγόμενοι καθίστανται μέλη τοῦ Α.Δ.Σ. ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως.

Καθήκοντα γραμματέως παρὰ μὲν τῷ πρώτῳ τμήματι ἐκτελεῖ ὁ γραμματεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου, παρὰ δὲ τῷ δευτέρῳ τμήματι ὁ γραμματεὺς τῆς Εἰσαγγελίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀναπληρούμενοι ἐν κωλύματι ἀμοιβαίως παρὰ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν των.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον, προσκαλούμενον ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζει ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸ ἀποστολῆς τοῦ σχετικοῦ ἐρωτήματος περὶ προαγωγῆς, τοποθετήσεως, μεταθέσεως καὶ ἀποσπάσεως τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου λαμβάνονται κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 177 καὶ 178 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, πάντοτε δὲ μετὰ ψηφοφορίαν φανεράν, εἰδικῶς δὲ καὶ ἐπαρισπασθμένως ἠτιολογημένην κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Συντάγματος, καταχωριζομένης τῆς γνώμης ἑνὸς ἑκάστου μέλους ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

Ἄρθρον 3.

1. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Α.Δ.Σ. ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς ἐκτέλεσιν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν μετ' ἀντιγράφων τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ἐν τοῖς ὁποίοις ἐκτίθενται λεπτομερῶς αἱ ἀναπτυχθεῖσαι γνῶμαι καὶ συζητήσεις.

2. Ἐὰν ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἤθελε συμφωνῆ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀποστολῆς τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου παραπέμπει τὸ ἐρώτημα, αἰτιολογῶν τὴν διαφωνίαν αὐτοῦ, εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, συντιθεμένην ἐξ ἁπάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, πλὴν τῶν νομίμως κωλυομένων, καὶ ἧς ἡ ἀπόφασις εἶνε ὑποχρεωτική.

3. Ἡ ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου τηρεῖ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 2 καὶ ἐδ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου. Ἐν ἰσοψηφίᾳ γνώμης ὑπερισχύει ἡ γνώμη, ὑπὲρ ἧς ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

4. Ἐὰν ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἐνέφερε ἐντὸς τῶν ἄνω 20 ἡμερῶν ἐναντίαν γνώμην διὰ παραπομπῆς τοῦ ἐρωτήματος εἰς τὴν ὁλομέλειαν, ἡ ἀπόφασις ἐκτελεῖται ἐντὸς μηνός, ἀφ' ἧς ὑπεβλήθη ἡ ἀπόφασις.

Ἄρθρον 4.

Περὶ διορισμοῦ δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἀποφαίνεται τὸ Ἀνώτατον Δικαστ. Συμβούλιον μόνον α') ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου ΓΥΑΖ' ἐπὶ τῇ στελλομένῃ αὐτῷ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης γνωμοδοτήσει τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο Συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν, καὶ β') ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 16 παράγρ. τελευταίᾳ ἐπὶ τῇ ὁμοίως πεμπομένῃ αὐτῷ γνωμοδοτήσει τῆς ὁλομελείας τοῦ δικαστηρίου, εἰς ὃ ἢ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπήγετο ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος, ὅτε ἐπαύθη. Καθ' ἑκατέραν περίπτωσιν εἰς τὴν διοριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ ἀπόκειται ἡ ἀποστολὴ ἢ μὴ πρὸς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον τῆς γνωμοδοτήσεως ἢ σχετικοῦ ἐρωτήματος πρὸς πλήρωσιν κενῆς τινος θέσεως διὰ παυθέντος δικαστικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἄρθρον 5.

Προκειμένου νὰ προαχθῶσι Πρωτοδίκαι, πρόεδροι Πρωτοδικῶν, καὶ Ἐφέται, ἀντεισαγγελεῖς καὶ εἰσαγγελεῖς Πρωτοδικῶν καὶ ἀντεισαγγελεῖς Ἐφετῶν εἰς ἀνωτέρας θέσεις κενάς, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης πέμπει εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον κατάλογον τῶν ἐχόντων τὰ πρὸς προαγωγὴν νόμιμα προσόντα δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ὅπως ἀποφανθῇ τίνες τούτων εἶσι προακτέοι εἰς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων. Μετὰ τοῦ καταλόγου τούτου συναποστέλλεται σημείωσις τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου καὶ πᾶσα πρὸς φωτισμὸν τοῦ Συμβουλίου ἀναγκαία πληροφορία. Ἰδίως δ' ἡ ὑπάρχουσα τυχὸν ἠτιολογημένη περὶ τῆς ἱκανότητος τοῦ πρὸς προαγωγὴν ὑπαλλήλου γνωμοδοτήσις ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἐφετείου εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπηρετεῖ οὗτος.

Ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ πρὸς προβιβασμὸν νόμιμα προσόντα τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον ἐκλέγει τοὺς προακτέους, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ στοιχεῖον τῆς ἀρχαιότητος, οὕτως ὥστε μεταξὺ ἰσοδυνάμων δέον νὰ προτιμᾶται ὁ ἀρχαιότερος.

Ἄρθρον 6.

Περὶ μεταθέσεως ἢ ἀποσπάσεως δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἀποφασίζει τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον κατὰ μὲν τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 20 παράγρ. α' καὶ β' τοῦ νόμου ΓΥΑΖ' ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρὰ τοῦ Ὑπουγείου τῆς Δικαιοσύνης ἀποστελλομένων αἰτήσεων τῶν ἐνδιαφερομένων, κατὰ δὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ στοιχ. γ' ἐπὶ τῇ βάσει ἠτιολογημένης γνωμοδοτήσεως, α') τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, ἐν ᾗ ἐκτίθεται ἡ σύμφωνος τοῦ ἑτέρου τοὐλάχιστον ἐκ τούτων γνώμη προκειμένου περὶ μεταθέσεως πρωτοδίκου, προέδρου καὶ ἀντιπροέδρου πρωτοδικῶν, εἰσαγγελέως ἢ ἀντεισαγγελέως πρωτοδικῶν καὶ γραμματέως ἐφετῶν ἢ πρωτοδικῶν· β') ὁμοίας γνωμοδοτήσεως τοῦ ἁρμοδίου προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν, προκειμένου περὶ μεταθέσεως εἰρηνοδικῶν, πταισματοδικῶν καὶ τῶν παρ' αὐτῆς γραμματέων. Κατὰ δὲ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου ΓΥΑΖ' ὡς ἐτροποποιήθη ἀποφαίνεται τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης παρεχομένων εἰς αὐτὸ πληροφοριῶν καὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον ΑΦΝΑ' τοῦ 1887 γνωμοδοτήσεων.

Ἄρθρον 7.

Περὶ μεταθέσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου ΓΥΑΖ' ἀποφαίνεται τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρεχομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης πληροφοριῶν. Δύνανται ἐν τούτοις καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης δικαιολογητικούς τῆς μεταθέσεως λόγους δι' ἀναφορῶν, αἵτινες παραπέμπονται εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον, ὅταν τὸ Ὑπουργεῖον προκαλέσῃ τοῦτο, ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ἐνεργητέων μεταθέσεων.

Τὸ ἐδ. β' τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου ΓΥΑΖ' τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: «Ἐκ τῶν συμπληρωσάντων ἐν Ἀθήναις συνεχῆ τριετῆ ὑπηρεσίαν Ἐφετῶν καὶ Πρωτοδικῶν μετατίθεται ὑποχρεωτικῶς κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν τοῦ Α. Δ. Σ. κατ' ἔτος τὸ τρίτον αὐτῶν. Ἡ κατὰ τὰ ἄνω μετάθεσις εἶναι ὑποχρεωτικὴ μόνον ἐφ' ὅσον αἱ οὕτω κενούμεναι θέσεις πρόκειται νὰ συμπληρωθῶσιν ἐκ δικαστικῶν ἐχόντων συμπεπληρωμένην τριετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἐν ᾧ βαθμῷ ὑπηρετοῦσιν εἰς ἐπαρχιακὰ δικαστήρια, ὑποβαλόντων δὲ αἴτησιν μεταθέσεως εἰς Ἀθήνας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ αἴτησις περὶ μεταθέσεως δὲν ἀποκλείει τὴν λῆψιν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων».

Διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπαρχιακοῖς δικαστηρίοις ὑπηρετοῦντας Προέδρους καὶ Εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν, Προέδρους καὶ Εἰσαγγελεῖς Πρωτοδικῶν, Ἀντεισαγγελεῖς, Ἐφέτας, Πρωτοδίκας, Εἰρηνοδίκας, Πταισματοδίκας καὶ Γραμματεῖς ἁπάντων τῶν Δικαστηρίων, ἡ μετάθεσις αὐτῶν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ μετὰ τριετίαν, εἶνε ὅμως ὑποχρεωτικὴ μετὰ 5ετίαν ἀπὸτῆς τοποθετή-

σεώς των διὰ πάντας τοὺς ἄλλους, πλὴν τῶν Εἰρηνοδικῶν, Πταισματοδικῶν καὶ Γραμματέων, οἵτινες δύνανται νὰ μετατεθῶσι μετὰ διετίαν, ὑποχρεωτικῶς δὲ μετατίθενται μετὰ τριετίαν.

Ἄρθρον 8.

1. Τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον, προσκαλούμενον νὰ ἀσκήσῃ τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 25 καὶ ἑπόμενα τοῦ νόμου ΓΥΑΖ' καθήκοντα αὐτοῦ, δικαιοῦται καὶ οἴκοθεν νὰ ζητήσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας παρὰ τῶν εἰσαγγελέων καὶ τῶν προέδρων τῶν Πρωτοδικῶν καὶ ἐφετῶν, ὡς ἐπίσης καὶ προφορικὰς ἢ ἐγγράφους ἐξηγήσεις καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἐνδιαφερομένων δικαστικῶν ὑπαλλήλων.

2. Δύναται δὲ τὸ Συμβούλιον νὰ ἐνεργήσῃ καὶ ἐπιθεώρησιν διά τινων τῶν μελῶν αὐτοῦ διοριζομένων πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Α.Δ.Σ.

3. Αἱ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 9.

Πρωτοδίκαι, Πρόεδροι καὶ Ἀντιπρόεδροι Πρωτοδικῶν δὲν δύνανται νὰ ὑπηρετῶσιν εἰς δικαστικὰς περιφερείας ἔνθεν κατάγωνται ἢ ἀσκῶσι τὰ πολιτικὰ δικαιώματα.

Μεταβατικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 10.

Ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου ληφθεῖσαι ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νῦν τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος ἰσχύοντος Ν. Διατάγματος τῆς 17)20 Σεπτεμβρίου 1926 «περὶ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου» καὶ μὴ ἐκτελεσθεῖσαι δι' οἱονδήποτε λόγον θεωροῦνται ἄκυροι.

Ἄρθρον 11.

Ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος θέλει ἐνεργηθῇ ἡ κλήρωσις πρὸς συγκρότησιν ἀμφοτέρων τῶν Συμβουλίων διὰ τὸ τρέχον ἔτος 1927, ὧν ἡ ὑπηρεσία λήγει κατὰ Ἰανουάριον 1928, ἅμα τῇ κληρώσει τῶν μελῶν τῶν Συμβουλίων τούτων διὰ τὸ νέον ἔτος.

Ἄρθρον 12.

Δικασταὶ ἀπεσπασμένοι ἀνακαλοῦνται εἰς τὰς θέσεις ἐξ ὧν ἀπεσπάσθησαν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Α. Δ. Σ., ἐντὸς ἂν τοῦτο ἀποφασίσῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἀποσπάσεως.

Ἄρθρον 13.

Ἐξαιρετικῶς διὰ τὸ τρέχον ἔτος αἱ μεταθέσεις περὶ ὧν προνοεῖ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ νόμου ΓΥΑΖ' δύνανται νὰ γίνωσι μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1927.

Ἄρθρον 14.

Δικαστικαὶ μεταθέσεις γενόμεναι πρὸ τῆς 4 Δεκεμβρίου 1926 καὶ μὴ ἐκτελεσθεῖσαι ἄχρι τοῦδε θεωροῦνται ἄκυροι καὶ μὴ γενόμεναι.

Ἄρθρον 15.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος κανονισθήσονται διὰ Διατάγματος.

Ἄρθρον 16.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐπιβολῆς προσωρινοῦ φόρου ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς» (Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

1. Ἀπὸ τοῦ οἰκον. ἔτους 1927—28 ἐπιβάλλεται προσωρινὸς ἐτήσιος φόρος, κατὰ Δῆμον ἢ Κοινότητα, ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν καθ' ἕκαστον οἶκον, ἔτος συγκομιζομένων γεωργικῶν προϊόντων.

2. Τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον φόρου ἐξαιροῦνται:

α') Τὰ προϊόντα ἐκ σταφιδαμπέλων, ἀμπέλων, ἐλαιοδένδρων, δασῶν καὶ καπνοφυτειῶν, τὸ ὄπιον καὶ ὁ ἀφιονόσπορος

β') Τὰ προϊόντα πτηνοτροφίας, μελισσοκομίας καὶ σηροτροφίας, καὶ

γ') Τὰ προϊόντα τῶν ὁπωροφόρων δένδρων, ὡς καὶ αἱ μὴ θεριζόμεναι βοσκαί.

3) Ὁ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον φόρος καταργεῖται διὰ Διατάγματος, ἐκδοθησομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπὸ τοῦ ἔτους καθ' ὃ θέλει συντελεσθῇ ἡ κατάρτισις τοῦ μητρώου καλλιεργουμένων γαιῶν καὶ συμπληρωθῇ ἡ ὁριστικὴ βεβαίωσις τοῦ στρεμματικοῦ φόρου καλλιεργουμένων καὶ πεφυτευμένων γαιῶν.

4) Τὰ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὁριζόμενα διὰ τὴν κοινότητα ἢ τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸν Δῆμον ἢ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ὁσάκις κατὰ τοὺς οἰκείους διοικητικοὺς νόμους συνέστη Δῆμος ἀντὶ Κοινότητος.

Ἄρθρον 2.

1) Διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς ἑκάστην Κοινότητα φόρου λαμβάνεται ὡς βάσις τὸ ἐνοίκιον, τὸ ἐπιτευχθὲν κατὰ τὰς οἰκείας δημοπρασίας τοῦ φόρου ἐγγείου παραγωγῆς τοῦ οἰκον. ἔτους 1926—27, συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1926 Νομ. Διάταγμα καὶ τὰ ἐκτελεστικὰ αὐτοῦ Διατάγματα.

2. Ἐν ἢ περιπτώσει ἡ ἐνοικίασις τοῦ φόρου ἐγγείου παραγωγῆς διὰ τὸ 1926—27 ἐγένετο οὐχὶ κατὰ Κοινότητα, ἀλλ' ἐνωτικῶς διὰ πλείονας ταυτάς, τὸ ἐπιτευχθὲν ἑνωτικὸν ἐνοίκιον κατανέμεται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς βάσεως μεταξὺ τῶν Κοινοτήτων, ἀναλόγως τοῦ ὑπὸ τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου τεθέντος δι' ἑκάστην κοινότητα κατωτάτου ὁρίου προσφορᾶς.

3. Εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ φόρος ἐγγείου παραγωγῆς τοῦ 1926—27 δὲν διετέθη δι' ἐνοικιάσεως, ὡς βάσις λαμβάνεται τὸ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου βεβαιωθὲν ποσὸν φόρου.

4. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ φόρου ὡς περιφέρεια ἑκάστης Κοινότητος θεωρεῖται ἡ κατὰ τὰ ἀνέκαθεν ἀναμφισβητήτως ἐγνωσμένα ὅρια τῆς Κοινότητος τοιαύτη, ἄλλως ἡ κατὰ τοὺς οἰκείους διοικητικοὺς περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων νόμους εἴτε τελεσιδίκως εἴτε διὰ πρωτοδίκου ἀποφάσεως καθορισθεῖσα. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ἀμφισβητήσεως ἐκτάσεώς τινος μεταξὺ Κοινοτήτων, ἀποφαίνονται ἐπιτροπαὶ ὁριζόμεναι διὰ Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 3.

1. Ὁ φόρος ἐπιβάλλεται εἰς βάρος τῆς Κοινότητος, ὁρίζεται δὲ εἰς δύο καὶ ἥμισυ τοῖς ἑκατὸν (2 1)2 ο)ο) ἐπὶ τῶν συγκομιζομένων προϊόντων. Ὁ φόρος οὗτος μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ προσθέτων ποσοστῶν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ τοῦ ὑπὲρ δήμων ἢ κοινοτήτων τοιούτου, ὁριζομένου εἰς τὸ δέκατον τοῦ δημοσίου φόρου, δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι συνελικτὸν ποσοστὸν τρία τοῖς ἑκατὸν (3 ο/ο) ἐπὶ τῶν συγκομιζομένων προϊόντων.

2. Τὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου εἰς ἑκάστην Κοινότητα, ὡς καὶ τὰ τῆς διαδικασίας, βεβαιώσεως αὐτοῦ ἐν γένει ὁρίζονται διὰ Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 4.

1. Ἡ κοινότης τὸν καταλογισθέντα εἰς αὐτὴν φόρον διανέμει μεταξὺ τῶν φορολογουμένων, ἀναλόγως τῶν ὑφ' ἑκάστου συγκομισθέντων καὶ ὑποκειμένων εἰς φόρον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1, προϊόντων.

Ὁ φόρος καταβάλλεται ὑποχρεωτικῶς εἰς χρῆμα.

Ἡ κοινότης μεταξὺ τῶν φορολογουμένων περιλαμβάνει πάντα συγκομίσαντα ἐκ γαιῶν κειμένων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς περιφερείας αὐτῆς ἀνεξαρτήτως τῆς κατοικίας αὐτοῦ.

Τὰ τῆς κατανομῆς τοῦ φόρου καὶ καταβολῆς αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ ἐν γένει διαδικασία βεβαιώσεως αὐτοῦ, ὁρίζονται διὰ Διαταγμάτων.

2. Ἡ παρὰ τῶν φορολογουμένων εἴσπραξις τοῦ φόρου ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Κοινότητος, δυναμένης νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ τὴν συνδρομὴν τοῦ ταμίου τῆς περιφερείας, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων διατάξεις. Οἱ διὰ λογαριασμὸν τῆς Κοινότητος ἐνεργοῦντες εἰσπράξεις θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπόλογοι, ὑπέχοντες ταχεῖαν τούτων καὶ ὑποχρέωσιν εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ οἰκείου ταμίου, πρὸς ὃν ἀποστέλλεται ὀνομαστικὴ κατάστασις. Ὁ ταμίας δικαιοῦται εἰς πᾶσαν στιγμὴν ν' ἀπαιτήσῃ τὴν εἰς αὐτὸν καταβολὴν τοῦ εἰς χεῖρας τῶν τομούτων ὑπολόγων εὑρισκομένου ποσοῦ φόρου, συμψηφίζων αὐτὸ πρὸς τὰς ὀφειλομένας ὑπὸ τῆς Κοινότητος δόσεις φόρου.

3. Ἐὰν ἡ περιπτώσει ὁ καθ' ὁλόκληρον τὸ οἰκον. ἔτος βεβαιωθεὶς καὶ εἰσπραχθεὶς παρὰ τῶν φορολογουμένων φόρος ὑπερβαίνει τὸν ὑπὸ τῆς Κοινότητος ὀφειλόμενον φόρον, τὸ τοιοῦτον πλεόνασμα χρησιμοποιεῖται ὡς εἰδικὸν ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τῆς Κοινότητος διὰ τὸν φόρον τοῦ ἑπομένου ἔτους ἢ θεωρεῖται ὡς ἔσοδον αὐτῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου.

4. Τὰς διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἀνατιθεμένας εἰς τὴν Κοινότητα λειτουργίας ἐπιτελεῖ τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον, ὅπερ δύναται διὰ πλειοψηφίας αὐτοῦ νὰ ἀναθέσῃ ταύτας εἰς φορολογικὴν Ἐπιτροπὴν ὁριζομένην κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 5.

1. Ἡ παρὰ τῆς Κοινότητος καταβολὴ τοῦ φόρου εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἐνεργεῖται εἰς χρήματα κατὰ δόσεις, ὁριζομένας διὰ Διαταγμάτων.

Ἐν περιπτώσει καταβολῆς τοῦ φόρου πρὸ τῆς λήξεως τῶν προθεσμιῶν τῶν δόσεων τούτων παρέχεται εἰς τὴν Κοινότητα ἔκπτωσις πρὸς 12 ο/ο ἐτησίως.

2. Αἱ ἐκ τοῦ φόρου εἰσπράξεις τῆς Κοινότητος δὲν ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν ἐκ μέρους τῶν πιστωτῶν αὐτῆς, εἰσὶν ὅμως ὑπέγγυοι διὰ τὴν εἰς τὸ Δημόσιον καταβολὴν τοῦ φόρου.

3. Ἐὰν ἡ περιπτώσει τὸ εἰς τοὺς φορολογουμένους καταμερισθὲν φορολογικὸν βάρος δὲν ἐξαρκέσῃ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑπὸ τῆς Κοινότητος ὀφειλομένου φόρου, αὕτη δικαιοῦται νὰ προβῇ εἰς σύνταξιν συμπληρωματικοῦ πίνακος καὶ νὰ ζητήσῃ συμπληρωματικὴν καταβολὴν παρὰ τῶν φορολογουμένων, ἀκολουθουμένης τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 διαδικασίας κατανομῆς.

4. Ἐὰν ἡ περιπτώσει δὲν ἐλήφθησαν παρὰ τῆς Κοινότητος τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ τὴν παρὰ τῶν φορολογουμένων κάλυψιν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὴν Κοινότητα φόρου, ἐπιβάλλεται διὰ πράξεως τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου, εἰς βάρος τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, πρόστιμον ἀπὸ τοῦ πέμπτου μέχρι τοῦ ἡμίσεως τοῦ ἐλλείμματος. Τὰ μέλη τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνα διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ προστίμου, δύνανται νὰ ἀσκήσωσι προσφυγήν, ἐκδικαζομένην κατὰ τὰ διὰ Διαταγμάτων ὁριζόμενα.

Εἰς τὸ Δημόσιον ἐπιφυλάσσεται τὸ δικαίωμα ὅπως ἐν τῇ ἀνωτέρῳ περιπτώσει, ὡς καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ἐλλείψεως Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ἢ μὴ νομίμου εἰσέτι συγκροτήσεως αὐτοῦ, ἐνεργήσῃ διὰ τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου καὶ τοῦ ταμίου τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τοῦ φόρου ἀπ' εὐθείας παρὰ τῶν φορολογουμένων.

Τὰ μέλη τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου δὲν ἀπαλλάσσονται τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον ὑποχρεώσεων καὶ εὐθυνῶν αὐτῶν καὶ ἂν ἔτι εἶχον ὁρίσει φορολογικὴν Ἐπιτροπὴν συμφώνως τῇ παραγράφῳ 4 τοῦ ἄρθρου 4.

5. Δι' ἔξοδα βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου παρέχεται εἰς τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον ποσοστὸν τέσσαρα τοῖς ἑκατὸν (4 ο/ο) ἐπὶ τοῦ εἰσπραχθέντος κυρίου δημοσίου φόρου, ἀποδιδόμενον κατὰ τὰς περὶ ἀποδόσεως δημοσίων ἐσόδων διατάξεις καὶ τὰ διὰ διαταγμάτων ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρον 6.

1. Εἰς τὰ μέλη τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν αὐτοῦ Διαταγμάτων ὁριζομένων ἐπιτροπῶν παρέχεται ἀποζημίωσις μέχρι δραχμῶν εἴκοσι κατὰ Κοινότητα, ὡς καὶ τὰ τυχὸν ὁδοιπορικὰ αὐτῶν ἔξοδα.

Εἰς τοὺς γραμματεῖς τῶν ἀνωτέρω Ἐπιτροπῶν παρέχεται ἀποζημίωσις μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῆς διὰ τὰ μέλη ὡς ἄνω καθοριζομένης, ὡς καὶ τὰ τυχὸν ὁδοιπορικὰ αὐτῶν ἔξοδα.

2. Ἅπασα ἡ κατὰ τὸν παρόντα νόμον διαδικασία διεξάγεται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, τὰ δὲ δικαιώματα τῶν ἐπιδιδόντων τὰς εἰδοποιήσεις, προσκλήσεις, ἀποσπάσματα κλπ. ὁρίζονται μέχρι δραχμῶν 8 δι' ἑκάστην ἐπίδοσιν.

Ἄρθρον 7.

1. Ἐπιτρέπεται ὅπως συνιστᾶται καθ' ἑκάστην Κοινότητα φορολογικὸς Γεωργικὸς Συνεταιρισμὸς διεπόμενος ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων περὶ Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.

2. Εἰς ἃς Κοινότητας λειτουργεῖ Γεωργικὸς Συνεταιρισμός, δύναται, τῇ αἰτήσει του καὶ μετ' ἔγκρισιν τοῦ οἰκον. ἐφόρου, νὰ ὑποκατασταθῇ οὗτος εἰς ἅπαντα τὰ διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου. Ἐν περιπτώσει λειτουργίας πλειόνων Συνεταιρισμῶν ἐν τῇ αὐτῇ Κοινότητι, ὁ οἰκον. ἔφορος προτιμᾷ τὸν κατὰ τὴν κρίσιν του καταλληλότερον.

3. Πᾶς συγκομίσας προϊὸν ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος ὑποκειμένων εἰς φόρον ἐγγράφεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου φορολογικοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ αὐτοδικαίως μέλος αὐτοῦ.

4. Τὰ τῆς ἐνάρξεως λειτουργίας τῶν φορολογικῶν Συνεταιρισμῶν ὁρίζονται διὰ Διαταγμάτων.

5. Τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω φορολογικῶν Συνεταιρισμῶν ὑποκαθίστανται εἰς τὰ κατὰ τὸν παρόντα νόμον δικαιώματα καὶ καθήκοντα τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 8.

1. Ὁ κατὰ τὴν προσωρινὴν ἰσχὺν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐπιβολῆς προσωρινοῦ φόρου ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς» προσδιορισθεὶς προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς εἰς βάρος ἑκάστης Κοινότητος διὰ τὸ ἔτος 1927—28 ἐπὶ πλέον τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένου φόρος ἐκπίπτεται ἢ ἐπιστρέφεται ἐν περιπτώσει καταβολῆς.

2. Ὁμοίως ἐκπίπτεται ἢ ἐπιστρέφεται ἐν περιπτώσει καταβολῆς ὁ ἐπὶ πλέον τυχὸν βεβαιωθεὶς ἢ εἰσπραχθεὶς ὑπὸ τῆς Κοινότητος παρὰ τῶν φορολογουμένων φόρος.

3. Διὰ Διατάγματος κανονισθήσεται ὁ τρόπος τῶν ὡς ἄνω ἐκπτώσεων ἢ ἐπιστροφῶν.

Ἄρθρον 9.

1. Τὸ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὑφιστάμενον κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν εἰς συναλλαγμα ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐξαγωγικὸν τέλος 15 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἐξαγομένων κουκουλίων μειοῦται ἀπὸ τοῦ οἰκον. ἔτους 1928–29 εἰς 8 ο/ο.

2. Ὁ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις εἰσπραττόμενος ἐν τοῖς Τελωνείοις κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἔγγειος φόρος ἐκ δραχμῶν 2 κατ' ὀκᾶν ἐπὶ τῶν ξηρῶν κουκουλίων ἀντικαθίσταται ἀπὸ τοῦ οἰκον. ἔτους 1928–29 δι' ἐγγείου φόρου ἐπὶ τῶν παραγομένων κουκουλίων, ὁριζομένου εἰς τρία τοῖς ἑκατὸν (3 ο/ο) ἐπὶ τῆς ἀγοραίας ἀξίας αὐτῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ.

Διὰ Διατάγματος κανονισθήσεται ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ ἐγγείου φόρου, ὡς καὶ πᾶσα λεπτομέρεια πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 10.

1. Ἐνοικιασταὶ τοῦ φόρου τῆς ἐγγείου παραγωγῆς τοῦ ἔτους 1926 - 27 ὑποστάντες θετικὴν ζημίαν, ὡς μὴ δυνηθέντες νὰ ἀνασκήσωσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὰ δικαιώματά των, ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τῶν διακηρύξεων τῶν δημοπρασιῶν, βάσει τῶν ὁποίων ἐνεκτήθησαν ἐνοικιασταί, ὁ φόρος ὡρισμένων ἐκτάσεων ἐνωκιάσθη εἰς διαφόρους ἐνοικιαστὰς ἢ διότι ἐνωκιάσθη αὐτοῖς ὁ φόρος καὶ προϊόντων μὴ ὑποκειμένων κατὰ τὸν νόμον εἰς φόρον ἐγγείου παραγωγῆς ἢ ἐξαιρουμένων τῆς φορολογίας δυνάμει συμβάσεων ἢ συνθηκῶν κυρωθεισῶν δι' εἰδικῶν νόμων ἢ Νομ. Διαταγμάτων, ἀπαλλάσσονται ἀναλόγου πρὸς τὴν θετικὴν ζημίαν ἐνοικίου.

2. Περὶ τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀπαλλαγῶν ἀποφαίνονται αἱ κατὰ τοὺς νόμους 842 καὶ 2116 ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ μεταγενεστέρων νόμων καὶ τὰ ἐκτελεστικὰ αὐτῶν Διατάγματα Ἐπιτροπαί, κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς καὶ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὁριζομένην διαδικασίαν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ζημιωθέντων ἐνοικιαστῶν, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς τὸν ἁρμόδιον Οἰκονομικὸν Ἔφορον ἢ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀποκλειομένης πάσης εἰς τὰ ταχτικὰ δικαστήρια προσφυγῆς αὐτῶν.

3. Ὁ ὑποβάλλων αἴτησιν καταβάλλει εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐπὶ ἐκδόσει γραμματίου παραλαβῆς ἐπισυναπτομένου εἰς τὴν αἴτησιν δραχ. διακοσίας διὰ τὰ τέλη τῆς ἐκδοθησομένης ὁριστικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀμοιβὴν τῶν μελῶν καὶ τοῦ γραμματέως ἑκατέρας τῶν ἄνω ἐπιτροπῶν κατὰ τὰ διὰ διατάγματος ὁρισθησόμενα. Αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑποβληθεῖσαι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοιαῦται αἰτήσεις θεωροῦνται ὡς ἐμπροθέσμως ἐπιδοθεῖσαι ἐφ' ὅσον τὸ γραμμάτιον παραλαβῆς κατατεθῇ ἐντὸς τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ τριμήνου προθεσμίας.

4. Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν προηγουμένων παραγράφων ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ ἀναστέλλῃ τὴν πληρωμὴν ἀναλόγου ποσοῦ ἐκ τοῦ ὀφειλομένου ἐνοικίου βάσει γνωματεύσεως τῶν ἐπὶ τῆς δημοπρασίας ἀρχῶν στηριζομένης εἰς τὰ στοιχεῖα τῆς ἐνοικιάσεως ἢ καὶ τῆς ἐνεργηθείσης ἐξακριβώσεως, οἱ δὲ τυχόντες ἀναστολῆς πληρωμῆς ὡς ἄνω ἐνοικιασταὶ ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς προσθέτων τελῶν καὶ τόκων ὑπερημερίας τοῦ ὀφειλομένου τυχὸν μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ὑπολοίπου ἐνοικίου.

Ἄρθρον 11.

Πρόσθετοι ἐν γένει ὅροι κανονιστικοὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν ἐνοικιαστῶν τοῦ φόρου τῆς ἐγγείου παραγωγῆς τοῦ ἔτους 1926—27 μὴ προβλεπόμενοι ἐν τῷ Ν. Διατάγματι τῆς 18ης Ἀπριλίου 1926 «περὶ φορολογίας τῆς ἐγγείου παραγωγῆς» καὶ τῷ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέντι διατάγματι τῆς 25 Μαΐου 1926, περιληφθέντες ὅμως εἰς τὰς ἐκδοθείσας διακηρύξεις τῶν Οἰκον. Ἐφόρων θεωροῦνται ἔγκυροι, ὑποχρεοῦσι δὲ τοὺς ἀναδειχθέντας βάσει τούτων ἐνοικιαστάς, τοὺς φορολογουμένους καὶ τὸ Δημόσιον. Ἐξαιρέσει δὲ τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις προβλεπομένης ἀπαλλαγῆς οὐδεμία ἑτέρα ἀπαλλαγὴ τῶν ἐνοικιαστῶν τούτων ἀναγνωρίζεται ἐκ τῆς προσθήκης τοῦ ἐγκύρου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὅρου.

Ἄρθρον 12.

Αἱ κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 15 Ἰουλίου 1926 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ. περὶ τέλους ἐπιτηδεύματος καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας» συνταχθεῖσαι χρεωστικαὶ ὁμολογίαι πληρωμῆς ἐναικίου φόρου ἐγγείου παραγωγῆς τοῦ ἔτους 1926—27 θεωροῦνται ἔγκυροι, μὴ ἀπαιτουμένης συμπληρωτικῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐπὶ ἐλάττων τυχὸν καταβληθέντος τέλους.

Ἄρθρον 13.

Διὰ τὴν κοινοποίησιν εἰδοποιήσεων τῶν Οἰκον. Ἐφόρων, ὡς καὶ ἀποφάσεων Ἐκδικαστικῶν Ἐπιτροπῶν φόρου ἐγγείου παραγωγῆς, παρέχεται ἀποζημίωσις, ὁριζομένη μέχρι δραχμῶν ὀκτὼ δι' ἑκάστην ἐπίδοσιν.

Ἄρθρον 14.

1. Αἰτήσεις ἀναθεωρήσεως ὁριστικῶν ἐγγραφῶν εἰς πίνακας φόρου γεωργικῆς παραγωγῆς, κατὰ τὰ ἄρθρα 32 παράγρ. 1 τοῦ νόμου 3338 καὶ 5 παράγρ. 10 τοῦ Ν. Δ. τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1925, εἶνε δεκταὶ ἐφ' ὅσον ὑποβάλλονται ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διὰ τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας βεβαιώσεις, ἢ ἀπὸ τῆς βεβαιώσεως διὰ τὰς λοιπὰς καὶ ἐφ' ὅσον κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας τὸ ποσὸν τοῦ ἀμφισβητουμένου φόρου κατὰ φορολογουμένον ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς πεντακοσίας.

2. Ἡ ἐν ἄρθρῳ 32 τοῦ νόμου 3338 προβλεπομένη ἐξακρίβωσις δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καὶ παρ' ἄλλου δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ νὰ διαπιστωθῇ ἐξ ἐγγράφων στοιχείων δημοσίων ἢ ἄλλων Ἀρχῶν.

Ἄρχεται εἶτα ἡ εἰς δευτέρων κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου «περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος Νόμων καὶ Ν. Δ.».

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1ου ὁ κ. **Μάρκου** ὑποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Μπούκουρα γενομένην δεκτήν.

Οἱ κ.κ. **Κ. Καλκάνης, Μ. Τσαρλαμπᾶς** καὶ **Α. Βαλαωρίτης** ζητοῦσιν ὅπως ἐπιτραπῇ ἐλευθέρα ἡ ἀπόσταξις τῶν οἴνων τῆς Λευκάδος καθ' ὅσον συχνάκις οὗτοι διατρέχουσι κρίσεις.

Γίνεται δεκτὸν τοῦτο τροπολογουμένης τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Μάρκου.

Ὁ κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος** ἀναπτύσσει τροπολογίαν του ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου περὶ ἐπιστροφῆς κακῶς καταβληθέντος φόρου.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) δηλοῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ δεχθῇ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν.

Αἰτήσει τοῦ κ. **Σ. Ταλιαδούρου** ἡ **Βουλὴ** ἐρωτωμένη ἀπορρίπτει δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1ον ὡς ἐτροπολογήθη, καὶ τὰ ἄρθρα 2, 3, 4 καὶ 5 ἀναβαλλόμενης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Ἄρχεται εἶτα ἡ β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοσίων ὁδῶν καὶ συνομολογήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου δανείου».

Οἱ κ.κ. **Α. Ἀγγελόπουλος** καὶ **Ν. Δαρβέρης** ἐπιφέρουν διαφόρους παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ὅρων τοῦ δανείου εἰς ἃς παρέχει ἐξηγήσεις ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας.

Ὁ κ. **Α. Χαϊνόγλου** κάμνει γενικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ὁποίου τὸ σύστημα εἶναι συγκεντρωτικόν, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀντικρὺς ἀντίθετον πρὸς τὴν αὐτοδιοίκησιν. Καταργοῦνται ὅλα τὰ τοπικὰ Ταμεῖα ὡς εἶναι τὸ τοῦ Πηλίου. Ἄλλο σημεῖο εἶναι ὅτι ἐνῷ ὁ προϋπολογισμὸς δὲν ἐπιβαρύνεται, ἐπιβαρύνονται οἱ ἀγρόται διὰ καταθλιπτικῶν φόρων, ὡς εἶναι ὁ φόρος τῶν διοδίων. Ἀναπτύσσει εἶτα τὸ οἰκονομικὸν σύστημα τῆς συντηρήσεως τῶν ὁδῶν, ὅπερ θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπιβάρυνσιν τοῦ Λαοῦ. Ἔπρεπε, λέγει, νὰ εὑρεθῇ ἄλλο σύστημα στηριζόμενον εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ κεφαλαίου, ἀλλ' αὐτὸ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ τῆς παρούσης κεφαλαιοκρατικῆς Κυβερνήσεως. Αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, περιέχουν σημεῖα ἐμφαίνοντα ὅτι ἡ ὁδοποιία προσαρμόζεται καὶ πρὸς τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας καὶ καταλήγων τονίζει, ὅτι ἡ σύμβασις εἶναι ευεργετικὴ ὑπὲρ τῶν κεφαλαιούχων χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμίαν προστασίαν διὰ τοὺς ἐργάτας, τῶν ὁποίων ὤφειλε νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ μονιμότης ἐν τῇ ἐργασίᾳ.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι μία σύμβασις δὲν δύναται ν' ἀναγράψῃ αὐτὰς τὰς λεπτομερείας. Ἡμᾶς ἐνδιαφέρει ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐργασίας, πρᾶγμα ὅπερ φαίνεται δὲν ἐνδιαφέρει ὑμᾶς. Ἀναγινώσκει δὲ τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Α. Χαϊνόγλου** λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ συγχρόνως τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἐργατῶν ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἔργοδότου. Ἐπὶ πλέον νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ διὰ

τὸ ὀκτάωρον καὶ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς ἐργάτας τὸ δικαίωμα τῆς ὀργανώσεως. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον προβαίνει εἰς τὴν ὀργάνωσιν Ταμείων ὁδοποιΐας δηλ. κάμνει μίαν ἐργασίαν ἀντίθετον πρὸς τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον λέγει ὅτι τὰ Ταμεῖα διοικοῦνται κατὰ τὸ σύστημα τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ ἀποκεντρώσεως. Ἡ αὐτοδιοίκησις δὲν εἶναι πλέον πρόγραμμα ἑνὸς κόμματος, ἀλλὰ διάταξις τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ νομοσχέδιον τείνει νὰ ἀναβάλῃ ἀπεριορίστως τὴν αὐτοδιοίκησιν. Δὲν δύναται νὰ διοικηθῇ τὸ Κράτος μὲ τὴν συγκέντρωσιν, ἤτις παρατηρεῖται εἰς τὰ Ὑπουργεῖα Αἱ ἐπαρχίαι εὑρίσκονται εἰς τὴν ἀδυναμίαν νὰ προβοῦν εἰς ἔργα διὰ τοῦ συστήματος αὐτοῦ. Κατὰ τὴν α' συζήτησιν ἐπροτείναμεν ὅπως τὸ κεφάλαιον περὶ Ταμείων διαγραφῇ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου θὰ ἐπιμείνωμεν.

Ἐπὶ τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ κ. **Θ. Γούσκου** ἀναπτυσσομένης ὑπὸ τοῦ κ. **Σ. Σωτηριάδου**.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) κάμνει τὴν δήλωσιν ὅτι ἡ μερικὴ ἀπαλλοτρίωσις ἡ ἀναγραφομένη εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν περιλαμβάνει τὰ ὀρυχεῖα καὶ τὰς καυσίμους ὀρυκτὰς ὕλας.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐὰν συνδυάζεται τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου μὲ τὸ ἐδάφιον 3 τῆς συμβάσεως, μήπως νομισθῇ ὅτι τὰ δύο ταῦτα ἄρθρα ἀλληλοσυγκρούονται. Κάμνω λέγει τὴν παρατήρησιν ταύτην διὰ νὰ κάμετε τὸν ἀναγκαῖον συνδυασμόν.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) δίδει τὴν ἐξήγησιν ὅτι διὰ τοῦ ἐδαφίου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς συμβάσεως ὡς βάσις λαμβάνεται ἡ ἀπόδοσις τοῦ πρώτου τμήματος τοῦ δανείου, ὁσηδήποτε καὶ ἂν εἶναι αὕτη δηλ. ἂν ὑπῆρξαν προσφοραὶ καὶ ἐγκριθοῦν αὗται μέχρι μὲν ἑνὸς ἑκατομμυρίου λιρῶν θεωρεῖται μία δόσις, ἂν δὲ ὑποθέσωμεν ὅτι γίνωνται προσφοραὶ 4 ἑκατομμ. θὰ γίνουν αὗται εἰς δύο δόσεις.

Ὁ κ. **Γ. Βοραζάνης** λέγει ὅτι τὸ ἄρθρον 1ον εὑρίσκεται εἰς κάποιαν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἄρθρον 22. Ὁ συναγωνισμὸς δὲν ἀφορᾷ τὸ δάνειον. Ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων. Ὡς πρὸς τὸν δανεισμόν, ὅστις θὰ γίνῃ διὰ τῆς συμβάσεως, λέγει ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ δάνειον μὲ ὅρους καλυτέρους τοῦ προσφυγικοῦ διότι ὁ δανειστὴς ἐνταῦθα δὲν θὰ ἔχῃ μόνον τὸ κέρδος τοῦ δανείου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐργολαβικὸν κέρδος Καταλήγων προτείνει, ὅπως εἰς τὸν συναγωνισμὸν διὰ τὰ ἔργα ὑποβληθῶσι καὶ οἱ ὅροι τοῦ δανείου καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ καὶ ὡς πρὸς τοὺς τόκους.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) παρέχων ἐξηγήσεις λέγει ὅτι ὁ συναγωνισμὸς ἀφορᾷ καὶ τὸ δάνειον καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** ἐρωτᾷ ἂν θὰ γίνῃ μία ἐνιαία δημοπρασία δανείου καὶ ἐκτελέσεως ἔργων διότι ὑπάρχει κάποια σύγχυσις.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου ζητοῦμεν νὰ ἔχωμεν ὑπὸ τοὺς καλυτέρους ὅρους τὸ αὐτὸ πρόσωπον δανειστὴν καὶ ἐκτελεστὴν καὶ ἐπ' αὐτοῦ κάμνομεν ἕνα συναγωνισμόν.

Ὁ κ. **Γ. Βοραζάνης** συνεχίζων προτείνει ὅπως ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ ἀφορᾷ ταυτοχρόνως καὶ τοὺς ὅρους τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ δανείου, διότι εὑρισκόμεθα πρὸ μιᾶς δηλώσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ ἑνὸς ἄρθρου εὑρισκομένου εἰς ἀντίθεσιν πρὸς αὐτήν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** παρακαλεῖ ὅπως ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος γίνῃ μία διασάφησις ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἵνα μὴ γεννηθῶσιν ἀντεγκλήσεις. Παρακαλεῖ δὲ ὅπως συνδυασθῶσι τὰ ἄρθρα 1 καὶ 22.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι ὁ συναγωνισμὸς ὁ ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 εἶναι ἐνιαῖος καὶ ἀναφέρεται εἰς τὴν σύγχρονον παροχὴν τοῦ δανείου καὶ τὴν προσφορὰν ἐκτελέσεως ἔργων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἄρθρον 22 παρ. 3 ἡ ἔννοια εἶνε ὅτι εἰς τὴν εὐθετον στιγμὴν ὁ ἐργοδότης συνεννοούμενος μετὰ τοῦ ἀναδόχου θέλει πραγματοποιήσῃ τὸ δάνειον ὑπὸ τοὺς ὅρους οἵτινες ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸν συναγωνισμόν.

Τὴν δήλωσιν ταύτην ἀποδέχεται ἡ **Βουλὴ** ὡς ἑρμηνευτικὴν τοιαύτην.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης.** Ἐρωτᾷ σχετικῶς μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 10, τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἀπαλλοτριώσεων.

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Αὐτὴν τὴν δήλωσιν κάμνω καὶ παρακαλῶ ν' ἀναγραφῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον 10 παράγραφος 1, ἐδάφ. β' ἡ λέξις «κτλ.» μετὰ τὴν λέξιν «ἄμμον» δὲν περιλαμβάνει ὀρυχεῖα καυσίμων ὀρυκτῶν ὕλῶν, δηλαδὴ φύσεως ρητινώδους, οὐσιῶν ἑλαιωδῶν, ὀρυκτῶν ὑλῶν, νάφθης, πετρελαίου κλπ».

Ἡ **Βουλὴ** δέχεται τὴν ἑρμηνείαν ταύτην.

Χ. Βοζίκης. Ἀπομένει τὸ μέρος διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν χρῆσιν τῶν προνομίων τοῦ μεταλλείου κατὰ μίαν ποσότητα.

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Αὐτὸ κ. Βουλευτά, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τεθῇ.

Χ. Βοζίκης. Ἀναγνωρίζω ὅτι εἶνε ὅρος τῆς συμβάσεως οὐσιώδης καὶ ὅτι εἶνε πιθανὸν νὰ ἐπιμένῃ ἡ ἑταιρεία διότι ἔχει καὶ ἐκείνη ἰδικά της συμφέροντα νὰ ἐξυπηρετήσῃ.

Ι. Μεταξᾶς. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται καὶ ἐκ τῆς ποιότητος τῶν ὑλῶν, κατὰ πόσον δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ. Βεβαιότατα, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία θὰ ἐφαρμόσῃ αὐτὸν νόμον, θὰ προσπαθήσῃ νὰ προστατεύσῃ τὴν ἐγχώριον παραγωγήν, ἀλλὰ μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου, κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ ἐγχώρια προϊόντα δύνανται νὰ χρησιμεύουσι, διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῆτε ὅτι ἡ νάφθη εἶνε ἀπείρων εἰδῶν καὶ ποιοτήτων.

Σ. Σωτηριάδης. Ἓν δικαίωμα ἤθελον νὰ κρατήσῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς «νὰ δύναται ἐν ἀνάγκῃ», διότι ὅλα αὐτά, τὰ ὁποῖα λέγετε, εἶνε ὀρθά.

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἀναμφισβητήτως σᾶς κάμνω μίαν δήλωσιν καὶ λέγω ὅτι «εἰς τὸ ἄρθρον 10 παράγραφος 1, ἐδάφ. β τὰ κτλ. μετὰ τὴν λέξιν «ἄμμον» δὲν περιλαμβάνουσι ὀρυχεῖα καυσίμων ὀρυκτῶν ὑλῶν, δηλαδὴ φύσεως ρητινώδους, οὐσιῶν ἑλαιωδῶν, ὀρυκτῶν ὑλῶν, νάφθης, πετρελαίου κλπ».

Σ. Σωτηριάδης. Καὶ ἐφ' ὅσον δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν ἐγχωρίων προϊόντων νὰ τὸ πράξῃ.

Π. Τσαλδάρης. Θὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως αἱ δηλώσεις αὐταί, τὰς ὁποίας κάμνετε καὶ αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ὑποχρεωτικὴν ἑρμηνείαν τῆς Συμβάσεως ἀναγραφοῦν ὡς δηλώσεις σας ἑρμηνευτικαί, τὰς ὁποίας ἀπεδέχθη ἡ Βουλή, διότι τότε μόνον ἔχουν ἀξίαν.

Ι. Μεταξᾶς. Μάλιστα. Ν' ἀναγραφοῦν εἰς τὰ πρακτικά.

Π. Τσαλδάρης. Ν' ἀναγραφῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι σχετικῶς ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο ἡ ἐξῆς ἑρμηνεία ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὴν ὁποίαν ἀπεδέχθη ἡ Βουλή.

(Ἡ **Βουλὴ** δέχεται).

Π. Τσαλδάρης. Νομίζω, κύριε Ὑπουργέ, ὅτι ἐκάματε καὶ μίαν προηγουμένην ἑρμηνείαν ὡς πρὸς τὸ δάνειον σχετικὴν μὲ τὸ ἄρθρον 22.

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Μὲ τὸ ἄρθρον 1 ἡ ἑρμηνεία εἶνε ἡ ἐξῆς «ὅτι συνομολογεῖται σύμβασις ἐπὶ παροχῇ δανείου καθαροῦ προϊόντος ἀπὸ 1.000.000 μέχρις 6.000.000 λιρῶν «καθαροῦ προϊόντος».

Ν. Δαρβέρης. Καὶ ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς συνάψεως τοῦ δανείου, ὅτι τὸ δάνειον δὲν θὰ συναφθῇ πρὸ τῆς συνάψεως τῶν κρατικῶν δανείων, διὰ νὰ ἔχωμεν τοὺς βελτίονας ὅρους τούτων.

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Βεβαιότατα.

Εἷς Βουλευτής. Καὶ ἂν δὲν συναφθοῦν;

Ν. Δαρβέρης. Θὰ ἰσχύῃ ἡ διάταξις τοῦ προσφυγικοῦ δανείου.

Πρόεδρος. Ἐγκρίνει ἡ Βουλὴ τὰς δηλώσεις;

Πολλοί. Μάλιστα, μάλιστα.

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας). Τὸ ζήτημα εἶνε τὸ ἑξῆς: Ζητοῦμεν ἐν πρόσωπον οἱονδήποτε, τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς κάμῃ αὐτὸ τὸ δάνειον καὶ συγχρόνως νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐργασίαν καὶ τοῦ λέγομεν ὅτι μεταξὺ τῶν συναγωνισθησομένων θέτομεν τὸ ἐλάχιστον ὅριον διὰ τὸ δάνειον, τοὺς ὅρους τοῦ δανείου τοῦ τριμεροῦς τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ συνομολογηθῇ, τὴν ἐργασίαν δι' ἣν θὰ μᾶς προσφέρῃ ἀναλυτικῶς ποσοστὸν ἔξοδα κλπ. Ὁ καθεὶς θὰ εἴπῃ ἀναλαμβάνω νὰ κάμω τὸ δάνειον ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους:

Π. Τσαλδάρης. Θὰ ἤθελον μίαν διασάφησιν· πῶς θὰ γίνῃ ἡ δημοπρασία, διότι γίνεται μία σύγχυσις.

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται. Ἡμεῖς ζητοῦμεν νὰ εὕρωμεν ὑπὸ καλυτέρους ὅρους τὸν δανειστὴν καὶ τὸν ἐκτελεστὴν τῶν ἔργων. Ἐπομένως κάμνομεν ἕνα συναγωνισμὸν καὶ λέγομεν ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὅστις ἀναλαμβάνει νὰ μᾶς εὕρῃ τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῶν καλυτέρων ὅρων. Εἶνε αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἴπομεν προηγουμένως διὰ τὸ δάνειον τῶν 6.000.000 λιρῶν καὶ ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἔργα.

Π. Τσαλδάρης. Καὶ τὸ τεχνικὸν μέρος θὰ γίνῃ ταυτοχρόνως;

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Μάλιστα.

Ἡ ἑρμηνεία εἶναι ἡ ἑξῆς ὅτι ὁ δημόσιος συναγωνισμὸς ὁ ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου πρώτου εἶνε ἑνιαῖος καὶ ἀναφέρεται εἰς τὴν σύγχρονον παροχὴν τοῦ δανείου καὶ προσφορὰν ἐκτελέσεως τῶν ἔργων». Νομίζω ὅτι αὐτὴ εἶνε ἡ ἔννοια.

Γ. Βοραζάνης. Δὲν πρόκειται περὶ παροχῆς δανείου. Ἡμεῖς θέλομεν ὁ ἐργολάβος νὰ προτείνῃ καὶ ὅρους δανείου.

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ συναγωνισμοῦ, ἐννοοῦμεν ὅτι ἕκαστος συναγωνιζόμενος ἐργολάβος θὰ κάμῃ πρότασιν διὰ τὸ δάνειον, τὸ ὁποῖον θὰ παράσχῃ, ἀναφέρων συγχρόνως καὶ τοὺς ὅρους τοῦ δανείου αὐτοῦ καὶ συγχρόνως θὰ κάμῃ πρότασιν καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἔργου, θὰ κάμῃ δηλαδὴ ἐνιαίας προτάσεις. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἄρθρον 22 παράγραφος τρίτη ἡ ἔννοια εἶναι ὅτι εἰς μίαν εὔθετον στιγμὴν ὁ ἐργοδότης συνεννοούμενος μετὰ τοῦ ἀναδόχου θέλει πραγματώσει τὸ δάνειον ὑπὸ τοὺς ὅρους, οἱ ὁποῖοι ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κατόπιν τοῦδημοσίου συναγωνισμοῦ».

Αὐτὸ ν' ἀναγραφῇ ὡς ἐπίσημος δήλωσις εἰς τὰ πρακτικά.

Πρόεδρος. Οἱ παραδεχόμενοι τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ παρακαλῶ νὰ ἐγερθῶσι.

Πολλοὶ βουλευταί. Μάλιστα, μάλιστα.

Πρόεδρος. Ἡ Βουλὴ παραδέχεται.

Ὁ κ. **Ι. Κίνιας** λέγει ὅτι πάντες εἴμεθα ὑπὲρ τῆς ὁδοποιΐας καὶ πάντες ἠγωνίσθημεν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ὑπὲρ αὐτῆς μὴ ἀκουσθείσης ἀντιθέτου, ὡς δὲν ἔπρεπε ἄλλως τε, φωνῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὅπερ ποικιλοτρόπως ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου. Τοὺς ὑπὲρ τῆς ὁδοποιΐας εἰλικρινεῖς ἀγῶνας καὶ κατὰ ὅρων τινῶν τῆς συμβάσεως καὶ τῆς ἐργολαβίας, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἀποδοχὴ τῶν ἀπόψεών μας καὶ ἡ τροποποίησις τῶν ὅρων τούτων καὶ ἰδίως ἡ ἐπανάληψις τῆς βεβιασμένως γενομένης δημοπρασίας, ἠθέλησε μερίς τις τοῦ ἀντιφρονοῦντος τύπου νὰ παρανοήσῃ. Πλὴν ἡ ἀποδοχὴ τούτων ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ μαρτυρεῖ περιτράνως τὸ δίκαιον τῶν ἀγώνων μας τούτων, οἵτινες ἐξησφάλισαν ἀπολύτως τὰ συμφέροντα τῆς χώρας καὶ ὑπηρέτησαν τὴν ὁδοποιΐαν ὑπὲρ ἧς ἐκ πεποιθήσεως, ὡς μεγίστης ἐθνικῆς ἀνάγκης πάντοτε, ἠγωνίσθημεν.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3.

Ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρου ὁ κ. **Γ. Βοραζάνης** προτείνει ὅπως εἰς τὴν προκήρυξιν τοῦ διαγωνισμοῦ καθορισθῇ μία ὁδὸς ἰδεατὴ καὶ ἐπ' αὐτῆς γίνῃ προμέτρησις ὥστε νὰ γίνεται εὐκόλως ἡ σύγκρισις τῶν ὑποβληθησομένων προτάσεων ἐπὶ τῶν ἔργων.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι ὑπάρχει σχετικὴ μέριμνα περὶ τούτου ἐν τῇ συμβάσει καὶ ἀναλύει τὴν σχετικὴν διάταξιν.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτω:

Περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοσίων ὁδῶν καὶ συνομολογήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου δανείου.

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν α' συζήτησιν)

Ἄρθρον 1.

1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα, κατόπιν δημοσίου συναγωνισμοῦ, συνομολογήσῃ σύμβασιν διὰ τὴν παροχὴν δανείου καθαροῦ προϊόντος ἀπὸ ἑνὸς μέχρις ἓξ ἑκατομμυρίων λιρῶν Ἀγγλίας, διατεθησομένου ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν κατασκευὴν νέων δημοσίων ὁδῶν ἢ τὴν διαρρύθμισιν ὑφισταμένων.

2. Αἱ ἐργασίαι κατασκευῆς ἢ διαρρυθμίσεως τῶν ὁδῶν καὶ ἡ συντήρησις τῶν κατασκευασθησομένων ἢ διαρρυθμισθησομένων, ἐπὶ χρόνον οὐχὶ μικρότερον τῶν δέκα πέντε οὐδὲ μεγαλύτερον τῶν εἴκοσιν ἐτῶν, ἀνατεθήσεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Ἑταιρείαν, ἥτις θὰ χορηγήσῃ τὸ δάνειον.

3. Ἡ διὰ τὴν παροχὴν τοῦ δανείου καὶ τὴν κατασκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν ὁδῶν σύμβασις συνομολογηθήσεται βάσει τῶν προσηρτημένων γενικῶν ὅρων.

Ἄρθρον 2.

1. Ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας προκηρύσσει δημόσιον συναγωνισμόν, βάσει τῶν προσηρτημένων γενικῶν ὅρων, τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος καὶ τεχνικῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, καταρτισθησομένης ὑπὸτοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ ὑπ' αὐτοῦ ὁριστικῶς ἐγκριθησομένης, ὁρίζων ἅμα καὶ τὸ ποσὸν τῆς κατατεθησομένης ἐγγυήσεως. Ὁ συναγωνισμὸς οὗτος διενεργεῖται μετὰ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς προκηρύξεως.

2. Διὰ τῆς προκηρύξεως τοῦ συναγωνισμοῦ καλοῦνται αἱ βουλόμεναι ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν Ἑταιρειῶν, τῶν ἐχουσῶν μετοχικὸν κεφάλαιον οὐχὶ μικρότερον τῶν εἴκοσι πέντε κατομμυρίων δραχμῶν, ἵνα ὑποβάλωσιν αἰτήσεις συμμετοχῆς εἰς τὸν συναγωνισμόν, ὑποβάλλουσαι ἅμα ἀποδεδειγμένως ἀσφαλεῖς ἐγγυήσεις περὶ ἐξασφαλίσεως οἰκονομικοῦ ὁμίλου κύρους καὶ ἀναφέρουσαι τὴν τεχνικὴν αὐτῶν ὀργάνωσιν. Πᾶς πλὴν τῶν ὡς ἄνω Ἑλληνικῶν Ἑταιρειῶν βουλόμενος νὰ μετάσχῃ τοῦ συναγωνισμοῦ δέον νὰ συνοδεύσῃ τὴν αἴτησίν του δι' ἐγγυήσεως διπλασίας τῆς ἐν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως εἰς περίπτωσιν ἀποδοχῆς τῶν προτάσεών του καὶ πρὶν κληθῇ νὰ ὑπογράψῃ τὴν σύμβασιν σχηματίσῃ ἑταιρείαν 25.000.000 τοὐλάχιστον ἐκ κεφαλαίων Ἑλληνικῶν ὁλοσχερῶς καταβεβλημένων.

Ἄρθρον 3.

1. Αἱ ὑποβληθεῖσαι ἐμπροθέσμως αἰτήσεις ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὅπερ, κρίνον ἐκ τῶν ἐν ἑκάστῃ αἰτήσει σχετικῶν περὶ τῆς ἐν γένει οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς ἱκανότητος τοῦ αἰτοῦντος, ἀποφαίνεται περὶ τῶν ἐκ τῶν ὑποβαλόντων αἰτήσεις γενησομένων δεκτῶν εἰς τὸν συναγωνισμόν.

2. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καλεῖ τοὺς γενομένους δεκτοὺς εἰς τὸν συναγωνισμόν, ὅπως ὑποβάλωσι τὰς προσφορὰς των ἐπὶ τῶν εἰς τοὺς προσηρτημένους γενικοὺς ὅρους καὶ τὴν διακήρυξιν ὁριζομένων ποσοστῶν, προθεσμιῶν ἀναλύσεως τιμῶν ἢ ἄλλων εἰδικῶν λεπτομερειῶν.

Ἄρθρον 4.

1. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συναγωνισμοῦ, μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων ὑποβάλλεται μεθ' ὅλων τῶν προσφορῶν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

2. Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, βάσει τῶν προσφορῶν καὶ τῶν λοιπῶν προσόντων τῶν συναγωνιζομένων, ἔχον δ' ὑπ' ὄψει καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἀποφαίνεται ὁριστικῶς περὶ τοῦ προκριτέου μεταξὺ τῶν συναγωνισθέντων ὡς ἀναδόχου, δυνάμενον ν' ἀπορρίψῃ καὶ πάσας τὰς προσφοράς.

Ἄρθρον 5.

1. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας καλεῖ τὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προκριθέντα ὡς ἀνάδοχον, ἵνα ἐντὸς προθεσμίας ὁριζομένης ἐν τῇ προσκλήσει, οὐχὶ ὅμως μεγαλυτέρας τῶν δέκα πέντε ἡμερῶν, προσέλθῃ πρὸς ὑπογραφὴν τῆς ὁριστικῆς συμβάσεως. Ἐὰν ὁ ἀνάδοχος δὲν προσέλθῃ ἐντὸς τῆς ταχθησομένης προθεσμίας πρὸς ὑπογραφὴν τῆς ὁριστικῆς συμβάσεως, κηρύσσεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἔκπτωτος καὶ ἡ κατὰ τὸν συναγωνισμὸν κατατεθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ ἐγγύησις ἐκπίπτεται ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ ἀνάδοχος δὲν σχηματίσει μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς τῆς ὁριστικῆς συμβάσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 Ἑταιρείαν ἐπισήμως πιστοποιουμένης τῆς ὑφ' ὁλοκλήρου καταβολῆς τοῦ ἐξ 25 ἑκατ. μετοχικοῦ κεφαλαίου.

2. Ἡ οὕτω συνομολογουμένη σύμβασις θεωρεῖται νόμῳ κυρωθεῖσα καὶ αἱ διατάξεις αὐτῆς κτῶνται ὕμα τῇ ὑπογραφῇ ἰσχὺν διατάξεων νόμου.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως. Δαπάνη ἐκτελεστέων ἔργων.

Ἄρθρον 1.

1. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, καλουμένη ἐφεξῆς «ὁ ἐργοδότης» ἀναθέτει κατὰ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης εἰς τὸν προκριθησόμενον ἀνάδοχον, καλούμενον ἐφεξῆς «ὁ ἀνάδοχος»:

α') Τὴν κατασκευὴν νέων ὁδῶν ἢ τὴν διαρρύθμισιν ὑφισταμένων.

β') Τὴν κατασκευὴν μονίμων ἢ ἡμιμονίμων ἢ ἁπλῶν σκυρωτῶν ὁδοστρωμάτων ἐπὶ τῶν νέων ἢ τῶν διαρρυθμισθησομένων ὁδῶν.

γ') Τὴν γενικὴν συντήρησιν τῶν ὁδῶν τούτων.

δ') Τὴν ἐκπόνησιν τῶν μελετῶν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατασκευασθησομένων ὁδῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν ἤδη ἐκπονηθῇ τοιαῦται ὑπὸ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐργοδότου.

2. Ἡ ὁλικὴ δαπάνη τῶν ἐκτελεστέων ὑπὸ στοιχεῖα α', β' καὶ δ' τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἔργων δύναται νὰ ἀνέλθῃ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν ἓξ ἑκατομμυρίων λιρῶν Ἀγγλίας (6,000,000), ὅπερ ἐξευρεθήσεται ἐκ τοῦ καθαροῦ προϊόντος τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τῆς παρούσης κατὰ περιόδους ἐκδοθησομένου δανείου.

3. Ἡ πρώτη σειρὰ τῶν ἔργων τούτων, ὁλικῆς δαπάνης λιρῶν Ἀγγλίας δύο ἑκατομμυρίων (2,000,000) ἢ ὅσον ἔσεται τὸ καθαρὸν προϊὸν τῆς πρώτης τμηματικῆς ἐκδόσεως τοῦ δανείου, περατωθήσεται ἐντὸς τριετίας τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἀνάδοχον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κοινοποιήσεως τοῦ κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἑπομένου ἄρθρου ὁριστικοῦ προγράμματος τῶν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐκτελεστέων ἔργων καὶ ἐφ' ὅσον ἐν τῷ μεταξὺ ἤθελε πραγματοποιηθῇ τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ δανείου ὁδοποιΐας, ἄλλως ἀπὸ τῆς πραγματοποιήσεως αὐτοῦ, καὶ δὴ ἀπὸ τῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 13ον ἐδάφιον 1, θέσεως εἰς πίστωσιν καὶ διάθεσιν τοῦ ἀναδόχου τῆς προκαταβολῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου τριμηνιαίου προϋπολογισμοῦ.

Καταρτισμὸς προγράμματος ἐκτελεστέων ἔργων.

Ἄρθρον 2.

1. Αἱ ὁδοί, αἵτινες κατασκευασθήσονται ἢ διαρρυθμισθήσονται, καθορισθήσονται κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως.

2. Ἐντὸς δύο (2) μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως, ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταρτίσῃ καὶ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν ἀνάδοχον τὸ ὁριστικὸν πρόγραμμα τῶν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐκτελεστέων ὑπὸ στοιχεῖα α', β' καὶ δ' τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ πρηγουμένου ἄρθρου ἔργων τῆς πρώτης σειρᾶς. Τὰ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐκτελεστέα ταῦτα ἔργα θὰ περιλαμβάνουν κατὰ προτίμησιν τὴν ὁδόστρωσιν ὑφισταμένων ὁδῶν καὶ τὴν κατασκευὴν ὁδῶν, δι' ἃς ἔχουν καταρτισθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μελέται, τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦται οὗτος νὰ παραδώσῃ τῷ ἀναδόχῳ ἅμα τῇ κοινοποιήσει τοῦ προγράμματος. Ἐν τῷ ὁριστικῷ τούτῳ διὰ τὸ πρῶτον ἔτος προγράμματι θὰ καθορίζηται τὸ ποσὸν τῶν ἐκτελεστέων ἔργων, τὸ εἶδος καὶ ἡ σειρὰ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν, τὸ σύστημα τῆς ὁδοστρωσίας δι' ἑκάστην ὁδόν, ὡς καί, κοινῇ μετὰ τοῦ ἀναδόχου συμφωνίᾳ, αἱ προθεσμίαι ἐντὸς τῶν ὁποίων ὀφείλει οὗτος νὰ περατώσῃ ἕκαστον τμῆμα ἔργων.

3. Ἐντὸς δέκα (10) μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἔργων τοῦ πρώτου ἔτους ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταρτίσῃ καὶ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν ἀνάδοχον τὸ ὁριστικὸν πρόγραμμα τῶν τριῶν τετάρτων (3)4) τῶν καθ' ἕκαστον τῶν ἑπομένων δύο ἐτῶν ἐκτελεστέων ἔργων ὑπὸ τὰ στοιχεῖα α', β' καὶ δ' τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, τοῦ ἑνὸς τετάρτου (1)4) τῶν τοιούτων ἔργων ἀπομένοντος, ἵνα καθορίζηται, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μὴ δυναμένων νὰ προβλεφθῶσι κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προγράμματος τούτου συγκοινωνιακῶν ἢ τοπικῶν ἀναγκῶν, ἐντὸς τοῦ πρώτου τριμήνου ἑκάστου ἔτους.

4. Καὶ ἐν μὲν τῷ κοινῷ διὰ τὰ 3)4 τῶν καθ' ἕκαστον τῶν ἑπομένων δύο ἐτῶν ἐκτελεστέων ἔργων προγράμματι δέον νὰ καθορίζηται τὸ μῆκος, τὸ πλάτος τῶν ὁδῶν καὶ τὸ σύστημα ὁδοστρωσίας δι' ἑκάστην αὐτῶν, τῆς σειρᾶς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ὡς καὶ τῶν προθεσμιῶν περατώσεως ἑκάστου τμήματος ἔργων δυναμένων ν' ἀριθῶσιν, ὅπως καθορισθῶσι κοινῇ μετὰ τοῦ ἀναδόχου συμφωνίᾳ καὶ δι' ἕκαστον τῶν ἐτῶν τούτων τὸ βραδύτερον τρεῖς (3) μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ, ἐν δὲ τῷ ἐντὸς τοῦ πρώτου τριμήνου ἑκάστου ἔτους καταρτιζομένῳ καὶ κοινοποιουμένῳ εἰς τὸν ἀνάδοχον προγράμματι τοῦ ἀκαθορίστου παραμείναντος 1)4 τῶν ἐκτελεστέων κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἔργων δέον νὰ καθορίζωνται τὰ αὐτὰ καὶ διὰ τὰ 3)4 τῶν ἔργων στοιχεῖα, ὡς καί, κοινῇ μετὰ τοῦ ἀναδόχου συμφωνίᾳ, αἱ προθεσμίαι ἐντὸς τῶν ὁποίων ὀφείλει οὗτος νὰ περατώσῃ ἕκαστον τμῆμα τῶν ἔργων.

5. Οἱ πίνακες τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένων κατασκευῶν νέων ὁδῶν καὶ ἐπισκευῶν, συμπληρώσεων καὶ τροποποιήσεων ὑφισταμένων, καταρτίζονται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ ὑποβάλλονται τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ, δυναμένῳ νὰ ἐγκρίνῃ αὐτοὺς ὡς ἔχουσιν ἢ τροποποιουμένους.

6. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ πρᾶξις τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἡ περιέχουσα τὸν κατάλογον τῶν ὑπ' αὐτοῦ προτεινομένων ὁδῶν πρὸς κατασκευὴν ἢ ἐπισκευήν, συμπλήρωσιν ἢ τροποποίησιν, καὶ ἡ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ κυροῦσα ἢ τροποποιοῦσα αὐτήν, δημοσιεύονται ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, μόνον δὲ μετὰ τὴν δημοσίευσιν ταύτην δύναται νὰ διαταχθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν.

Σύστημα ὁδοστρωσίας.

Ἄρθρον 3.

1. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ συστήματος τῆς ὁδοστρωσίας ἀπόκειται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἀναλόγως τῆς σημερινῆς καὶ προβλεπομένης κινήσεως καὶ τῆς σημασίας ἑκάστης ὁδοῦ.

2. Τὰ ἐφαρμοσθησόμενα συστήματα ὁδοστρωσίας εἶνε τὸ ἀσφαλτικὸν σκυρόδεμα ἢ ἀσφαλτικὸν κονίαμα (beton asphaltique), χρησιμοποιηθησόμενον κατὰ προτίμησιν εἰς ὁδοὺς βαρείας ἢ ἐντατικῆς κυκλοφορίας, τὸ ἀσφαλτικὸν σκυρόστρωμα (Μακάσφαλτος), χρησιμοποιηθησόμενον κατὰ προτίμησιν εἰς ὁδοὺς ἐλαφρᾶς ἢ μικροτέρας κυκλοφορίας, καὶ τὸ κοινὸν σκυρόστρωμα (macadam), προστατευόμενον δι' εἰδικῶν ἀσφαλτικῶν ἐπαλείψεων, χρησιμοποιηθησόμενον εἰς ὁδοὺς δευτερευούσης σημασίας καὶ μικρᾶς σχετικῶς κυκλοφορίας.

3. Ὁ ἀνωτέρω καθορισμὸς τοῦ δι' ἑκάστην περίπτωσιν καταλληλοτέρου συστήματος ὁδοστρωσίας εἶνε ἁπλῶς ἐνδεικτικός, τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας διατηροῦντος τὸ δικαίωμα τῆς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν ἐπιλογῆς μεταξὺ τῶν ἄνω συστημάτων τοῦ ἐφαρμοστέου ὁδοστρώματος.

Ἐκπόνησις μελετῶν.

Ἄρθρον 4.

1. Ὁ ἀνάδοχος θέλει κατ' ἀρχὴν ἐκπονήσει τὰς μελέτας ἐκείνων τῶν ὁδῶν, ὧν θὰ τῷ ἀνατεθῇ ἡ κατασκευή. Ἡ κατανομὴ τῶν καθ' ἕκαστον τῶν τριῶν ἐτῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων προβλέπεται κατὰ τὸ ἄρθρον 1ον ἐδάφιον 3 τῆς παρούσης ἡ ἀποπεράτωσις τῆς πρώτης σειρᾶς τῶν ἐκτελεσσέων ἔργων μεταξὺ τῶν κατηγοριῶν α, β καὶ δ τοῦ πρώτου ἐδαφίου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου δέον νὰ γίνῃ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ παρακωλύηται ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων τῶν περιλαμβανομένων ἐν τῷ προγράμματι ἑκάστου ἔτους.

2. Ὡς ἀποζημίωσις τοῦ ἀναδόχου διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῶν μελετῶν τούτων ὁρίζεται ποσοστὸν ἐπὶ τῆς προϋπολογιζομένης δαπάνης κατασκευῆς τῶν ἔργων τῶν ὁδῶν πλὴν τῶν ἀφορώντων τὴν κατασκευὴν τῶν ἐπιστρωμάτων αὐτῶν ὁρισθησόμενον ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου ἐν τῇ προσφορᾷ αὐτοῦ **καὶ μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὰ 4 1)2 τοῖς ἑκατόν.**

3. Κατὰ τὴν εἰς τὸν ἀνάδοχον ἀνάθεσιν τῆς ἐκπονήσεως μελέτης διὰ τὴν κατασκευὴν οἱασδήποτε ὁδοῦ τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας ὀφείλει νὰ καθορίσῃ ἐγγράφως καὶ σαφῶς τὰ κύρια σημεῖα διαβάσεως, τῆς χαράξεως ἀποτελούσης νέαν μελέτην, ἧς ἡ δαπάνη βαρύνει τὸν ἐργοδότην.

4. Ἐὰν τὸ Ὑπουργεῖον ἔχῃ ἑτοίμους προμελέτας διὰ τὰς ὑπὸ κατασκευὴν ὁδούς, ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ κάμῃ χρῆσιν τούτων διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῆς ὁριστικῆς μελέτης, δι' ἣν καὶ μόνην ἀμειφθήσεται μὲ ποσοστὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ ἐν τῷ ἐδαφίῳ 2 ὁριζομένου. Ἐὰν ὅμως ἡ ὑπάρχουσα προμελέτη δὲν δύναται δι' οἱονδήποτε λόγον νὰ χρησιμοποιηθῇ, ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ τήν τε προμελέτην καὶ τὴν ὁριστικὴν μελέτην, ἀποζημιούμενος κατὰ τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ παρόντος.

5. Τὸ Δημόσιον δύναται νὰ παρακολουθῇ διὰ τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἐλέγχου τὴν ἐκπόνησιν τῶν μελετῶν, ὑποδεικνύον κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκπονήσεως τούτων τὰς ἃς κρίνει ἀναγκαίας τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας ὁ ἀνάδοχος ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του, ἐφ' ὅσον ὡς προερρέθη αὗται δὲν ἀφορῶσι ριζικὴν μεταβολὴν τῆς χαράξεως ἀπαιτοῦσαν νέαν μελέτην.

6. Προκειμένου περὶ συμπληρωματικῶν ἔργων, ἐκτελεσθησομένων κατὰ τὴν ἐπισκευὴν ἢ διαρρύθμισιν ὑπαρχουσῶν ὁδῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ ἐργοδότου, ὁ ἀνάδοχος συντάσσει τὰς σχετικὰς μελέτας ἐπὶ τῇ κατὰ τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀμοιβῇ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καταβαλλομένῃ αὐτῷ, καὶ ὑποβάλλει ταύτας πρὸς ἔγκρισιν πρὸς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 7ον Ὑπηρεσίαν Ἐλέγχου, ἥτις ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως ἑκάστης μελέτης ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῆς. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ὁ ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ ἐκτελέσῃ τὰ μελετηθέντα συμπληρωματικὰ ἔργα.

7. Ὁ ἐργοδότης ὀφείλει ἐντὸς δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἀναγνωρίσεως εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἐλέγχου ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν ἔγκρισιν ἢ ἀπόρριψιν αὐτῆς. Ἐπίσης ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὁμοίας ὑποβολῆς τῆς προμελέτης καὶ δεκαημέρου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ὁριστικῆς μελέτης ὀφείλει ὁ ἐργοδότης νὰ ἐγκρίνῃ ἢ ἀπορρίψῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὰ σχετικὰ τῶν ἀνωτέρω μελετῶν.

8. Ἐν περιπτώσει ὑπερβάσεως τῶν προθεσμιῶν τούτων αἱ ὑποβληθεῖσαι μελέται θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἐγκεκριμέναι.

9. Ἡ ὁριστικὴ μελέτη δύναται νὰ ὑποβάλληται πρὸς ἔγκρισιν κατὰ τμήματα μέχρι 2 χιλιομέτρων ἢ καί, ἐγκρίσει τῆς Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου, εἰς τμήματα ἔτι μικρότερα.

10. Ἡ μελέτη ἐν γένει τῶν ὁδῶν διενεργεῖται συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς ἐντύπου συγγραφῆς ὑποχρεώσεων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας «περὶ ἐκπονήσεως μελέτης κατασκευῆς ἁμαξιτῶν ὁδῶν ἢ τροποποιήσεως χαράξεως ὑφισταμένων τοιούτων» ἐφ' ὅσον οἱ ὅροι τῆς συγγραφῆς ταύτης δὲν ἀντίκεινται εἰς τοὺς παρόντας γενικοὺς ὅρους.

Συγγραφὴ ὑποχρεώσεων καὶ τιμολόγιον.

Ἄρθρον 5.

Διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν ἐκτελουμένων ἐργασιῶν καὶ διὰ τὸν τρόπον τῆς τεχνικῆς τῶν ἔργων ἐκτελέσεως ἐφαρμοσθήσεται: α') ἡ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων ἔργων καταρτισθησομένη τεχνικὴ συγγραφὴ ὑποχρεώσεων καὶ β') ἀνάλυσις τῶν τιμῶν ἐν ᾗ καθορίζονται αἱ ἀποδόσεις ἔργων καὶ τὰ ποσὰ τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἑκάστης ἐργασίας ἀναγκαιούντων καὶ τῶν ὑποβληθησομένων ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου συναγωνισθησομένου ἐν τῇ προσφορᾷ καὶ ἀποτελούντων στοιχεῖον τῆς μειοδοσίας. Πρὸς σύγκρισιν τῶν ἀναλύσεων πρὸς ἀλλήλας θέλουσιν αὗται ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ προσμετρήσεως ὁδῶν ἐφ' ὧν ὑπάρχουσι μελέται ὁλικοῦ μήκους τοὐλάχιστον 100 χιλ. τῆς ἐκλογῆς τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημ. Ἔργων.

Ἐργοληπτικὸν σύστημα ἐκτελέσεως τῶν ἔργων

Ἄρθρον 6.

Τὰ ἔργα ἐκτελεσθήσονται ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου διὰ λογαριασμὸν καὶ δι' ἐξόδων τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν τῆς ἀναλύσεως, σταθερῶν μὲν κατὰ τὰς ἀποδόσεις ἐργασίας καὶ ὑλικῶν, μεταβλητῶν δὲ κατὰ τὰς τιμὰς ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν, κατὰ τρίμηνον ἀναθεωρουμένας.

Ἔλεγχος τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων

Ἄρθρον 7.

1. Ἅπαντα τὰ ἔργα ἐκτελεσθήσονται ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐργοδότου, ἀσκουμένου ἐπὶ πάσης ἐργασίας προβλεπομένης ὑπὸ τῆς συμβάσεως ἢ τῆς συγγραφῆς τῶν ὑποχρεώσεων, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ποιότητος τῶν προμηθευομένων ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου ὑλικῶν καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις καὶ τοὺς ὅρους τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων.

2. Ὁ ἔλεγχος ἐκτελέσεως τῶν ἔργων θ' ἀσκῆται ὑπὸ τῶν προϊσταμένων τῶν Γραφείων Νομομηχανικῶν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν ὁποίων ἐκτελοῦνται τὰ ἔργα ἢ καὶ ὑπὸ εἰδικῆς Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου, ἐπὶ τούτῳ καταρτισθησομένης. Ὁ ἐργοδότης ἐν πάσῃ περιπτώσει ὀφείλει νὰ λάβῃ τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα, ὅπως ὁ ἀσκούμενος ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ἔλεγχος μὴ παρεμβάλλῃ προσκόμματα εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἔργων, παρεχομένων ἐγκαίρως εἰς τὸν ἀνάδοχον πάντων τῶν ἀπαιτουμένων στοιχείων διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων. Ἐξ ἄλλου ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ διευκολύνῃ κατὰ πάντα τρόπον τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐργοδότου παρέχων τὰ πρὸς τοῦτο μέσα ὡς καὶ πᾶσαν αἰτουμένην πληροφορίαν.

Τρόπος ἐκτελέσεως τῶν ἔργων.

Ἄρθρον 8.

Ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἔργα

συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως καὶ τῆς συγγραφῆς τῶν ὑποχρεώσεων, καθ' οἱονδήποτε τρόπον προκύπτει, ἀπαγορευομένης μόνον τῆς εἰς ἀλλοδαποὺς ἐργολάβους ἢ Ἑταιρείας ἐκδόσεως μέρους ἢ τοῦ ὅλου τῶν ἔργων, τοῦ ἐργοδότου ὅμως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δυναμένου νὰ ἐπιβαρυνθῇ πέραν τῶν διὰ τῆς συμβάσεως προβλεπομένων τιμῶν καὶ τοῦ ἀναδόχου ὑπέχοντος πλήρη ἀστικὴν εὐθύνην ἔναντι τοῦ ἐργοδότου διὰ τὰ ἐκτελεσθησόμενα ἔργα.

Παραχώρησις ὁδοστρωτήρων καὶ ἀγορὰ μηχανημάτων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

Ἄρθρον 9.

1. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ἅμα τῇ ἐνάρξει τῶν ἔργων νὰ παραδώσῃ πρὸς χρῆσιν εἰς τὸν ἀνάδοχον τοὺς ἀναγκαιοῦντας ὁδοστρωτῆρας, ἄνευ ἀποζημιώσεώς τινος, τοῦ ἀναδόχου ὑποχρεουμένου νὰ ἐπιστρέψῃ αὐτοὺς μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, κατὰ τὰ ἐν τῇ συγγραφῇ ὑποχρεώσεων εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

2. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης δὲν διαθέτει ἐπαρκεῖς ὁδοστρωτῆρας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ὁ ἀνάδοχος δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν προμήθειαν τῶν ἀναγκαιούντων αὐτῷ ὁδοστρωτήρων, ὧν ἡ δαπάνη θέλει βαρύνει τὸν ἐργοδότην, εἰς ὃν καὶ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων θέλουσι παραδοθῇ οὗτοι. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ συστήματος τῶν ὁδοστρωτήρων, ὡς καὶ ὁ τρόπος προμηθείας αὐτῶν, ἐπαφίεται εἰς τὸν ἐργοδότην.

Ἀναγκαστικαὶ ἀπαλλοτριώσεις.

Ἄρθρον 10.

1. Τῶν περὶ ὧν ἡ σύμβασις ἔργων κατασκευῆς ἢ συντηρήσεως ὁδῶν ὄντων δημοσίας ἀνάγκης καὶ ὠφελείας, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἐγκαταστήσῃ τὸν ἐργολάβον εἰς τὰ γήπεδα, ἐφ' ὧν ἐκτελεσθήσονται τὰ ἔργα, προβαίνων ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς τὴν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν χρησίμων διὰ τὰ ἔργα γηπέδων, καὶ δή, α') ὁριστικὴν διὰ τὰ γήπεδα, ἐφ' ὧν ἐκτελεσθήσονται τὰ ἔργα, ἢ β') προσωρινὴν διὰ τὰ πρὸς ἀπόληψιν λίθων καὶ σκύρων, ἄμμου κτλ. χρησιμοποιηθησόμενα λατομεῖα ἢ ὀρυχεῖα, ὡς καὶ διὰ τὰ γήπεδα τὰ χρησιμοποιηθησόμενα εἴτε πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν προσωρινῶν ἀποθηκῶν καὶ ἐργοταξίων, εἴτε πρὸς ἀπόληψιν χωμάτων, ἄμμου κτλ., ἐξαιρουμένων τῶν ἐντὸς τῶν ἐγκεκριμένων Σχεδίων πόλεων καὶ τῆς ζώνης αὐτῶν κειμένων γηπέδων. Ἐὰν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ συντήρησιν τῶν ἔργων ἠθελεν ἀπαιτηθῇ καὶ ἡ ὁριστικὴ σύστασις δουλειῶν διόδου ἢ ἄλλου τινὸς προορισμοῦ ἢ περιεχομένου, ἢ ἡ προσωρινὴ ἢ ἡ ὁριστικὴ ἀπαλλοτρίωσις οἱουδήποτε ἑτέρου ἐμπραγμάτου ἢ ἐνοχικοῦ δικαιώματος (ὡς δικαιωμάτων ἐμφυτεύσεως, ἐπιφανείας, μισθώσεως λατομείων κτλ.) καὶ τούτων τὴν ἀναγκαστικὴν σύστασιν ἢ ἀπαλλοτρίωσιν ὑποχρεοῦται νὰ προκαλέσῃ ὁ ἐργοδότης.

2. Αἱ ὡς ἄνω ἀναγκαστικαὶ ἀπαλλοτριώσεις γενήσονται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐργοδότου καὶ συμφώνως πρὸς τὰς περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἰσχυούσας ἑκάστοτε διατάξεις. Αἱ ἐπιδικαζόμεναι εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποζημιώσεις θὰ καταβάλωνται παρὰ τοῦ ἐργοδότου, πάντως οὐχὶ ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 22ον τῆς παρούσης δανείου.

3. Ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην ὁ ἐργοδότης, ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται, ὅπως ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας καὶ εἰς τριπλοῦν κτηματολογικὸν διάγραμμα καὶ κτηματολογικὸν πίνακα τῶν διὰ τὰ ἔργα χρησίμων ὁριστικῶς ἢ προσωρινῶς γηπέδων. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῶν διαγραμμάτων τούτων ἐγκαταστήσῃ τὸν ἀνάδοχον εἰς τὰ χρήσιμα αὐτῷ γήπεδα καὶ παραδώσῃ αὐτῷ τὴν σχολαίαν νομήν των.

Διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἀνωτέρω κτηματολογικῶν διαγραμμάτων καὶ κτηματολογικῶν πινάκων ὁ ἀνάδοχος θέλει ἀποζημιοῦσθαι ἰδιαιτέρως ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δανείου ὁδοποιΐας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 7ου τοῦ ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1924 Διατάγματος «περὶ καθορισμοῦ τῶν εἰς τοὺς ἰδιώτας Πολιτικοὺς Μηχανικούς, Ἀρχιτέκτονας, Μηχανολόγους, Ἠλεκτρολόγους καὶ Τοπογράφους χορηγουμένων ἀμοιβῶν».

Ἡ ὡς ἄνω ἀποζημίωσις καταβληθήσεται ἰδιαιτέρως τῷ ἀναδόχῳ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν κτηματολογικῶν διαγραμμάτων.

Τιμαὶ καὶ ἀναθεώρησις αὐτῶν.

Ἄρθρον 11.

1. Τὰ ἐκτελεσθησόμενα ἔργα πληρωθήσονται τῷ ἀναδόχῳ κατὰ τὰ ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερόμενα, ἐπὶ τῇ βάσει τιμῶν μονάδος προκυπτουσῶν ἐκ τῆς ἀναλύσεως τιμῶν. Αἱ μερικαὶ τιμαί, αἱ ὡς βασικαὶ χρησιμοποιηθησόμεναι διά τε τὰ ὑλικὰ καὶ ἡμερομίσθια, καθορισθήσονται ἅμα τῇ ἐγκαταστάσει τοῦ ἀναδόχου εἰς ἕκαστον Νομὸν ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν τῆς ἕδρας τοῦ Νομοῦ, ὡς Προέδρου, ἑξ ἑνὸς τεχνικοῦ ὑπαλλήλου, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Δημοσίου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ ἀναδόχου, ἀποφαινομένης δὲ κατὰ πλειοψηφίαν.

2. Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω βασικαὶ τιμαὶ θὰ καθορίζωνται δι' ἑκάστην ὁδὸν ἐντὸς τῶν πρώτων δέκα πέντε (15) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἀναδόχου εἰς τὰ ἔργα καὶ θὰ ἔχωσι τὴν ἀξίαν ἣν εἶχον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐγκαταστάσεως.

3. Μετὰ πάροδον τριμήνου ἀπὸ τοῦ πρώτου καθορισμοῦ τῶν βασικῶν τιμῶν ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ θὰ καθορίζῃ τὰς κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ τριμήνου τρεχούσας τιμὰς ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν καὶ θὰ κανονίζῃ τὰς ἐφαρμοστέας μέσας τιμὰς τούτων ἀναλόγως τοῦ χρόνου ἐκτελέσεως τῶν διαφόρων ἐργασιῶν, τῶν τυχὸν εἰδικῶν συνθηκῶν κτλ. Αἱ μέσαι αὗται τιμαὶ ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν θὰ ἐφαρμόζωνται εἰς τὴν ἀνάλυσιν τιμῶν καὶ θὰ ἐξάγωνται οὕτω αἱ τιμαὶ τῶν διαφόρων ἐργασιῶν, αἵτινες ἐφαρμοσθήσονται ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν.

4. Μετὰ τὴν πάροδον τοῦ δευτέρου τριμήνου θὰ καθορισθοῦν ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς αἱ κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ δευτέρου τούτου τριμήνου ἰσχύουσαι τιμαὶ ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν καὶ ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῶν ἐν τῷ κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ πρώτου τριμήνου συνταχθέντι πρωτοκόλλῳ καθορισθεισῶν θὰ κανονίζωνται αἱ ἐφαρμοστέαι μέσαι τιμαὶ ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν κατὰ τὴν δευτέραν τριμηνίαν κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ εἰρημένα καὶ ἐκ τούτων αἱ τιμαὶ ἐφαρμογῆς, αἵτινες ἐφαρμοσθήσονται ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν δευτέραν τριμηνίαν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν.

5. Τὰ αὐτὰ θὰ ἐπαναλαμβάνωνται κατὰ τὴν λῆξιν ἑκάστης τριμηνίας μέχρι πέρατος τῶν ἔργων.

6. Ὡς βάσις ἐκτιμήσεως πρὸς καθορισμὸν τῶν βασικῶν τιμῶν θέλει ληφθῇ διὰ μὲν τὰ ἡμερομίσθια πάσης φύσεως τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐργασίας ὁ μέσος ὅρος τῶν καταβαλλομένων ἐν τῇ ἀντιστοίχῳ περιφερείᾳ εἰς τοὺς ἀντιστοίχους τεχνίτας ἢ ἐργάτας, διὰ δὲ τὰ ὑλικὰ ἡ πραγματικὴ αὐτῶν ἀξία, μετὰ μεταφορικῶν καὶ ἐν γένει πάσης συμπαρομαρτούσης δαπάνης, ἀσφαλείας κλπ. μέχρι τῶν Ἐργοταξίων ἢ ἐπὶ τόπου τοῦ ἔργου, ὑπολογιζομένη βάσει τῶν στοιχείων τῆς ἀναλύσεως, ἐφ' ὅσον ἐκ τούτων προκύπτουσιν.

7. Διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενα ὑλικὰ ἐξακριβοῦνται ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας αἱ πραγματικαὶ εἰς δραχμὰς δαπάναι τοῦ ἀναδόχου διὰ τὴν προμήθειαν αὐτῶν, βάσει τῆς καταβληθείσης ἀξίας αὐτῶν παρὰ τοῦ ἀναδόχου, τῆς σχετικῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος καθοριζομένης διὰ τῆς προσαγωγῆς τῶν σχετικῶν ἀποδείξεων ἀνεγνωρισμένης Τραπέζης τῆς ἡμεδαπῆς, δι' ἧς ἐγένετο ἡ πληρωμή.

8. Αἱ ἐκ τῶν ἀναθεωρήσεων προκύπτουσαι ἑκάστοτε τιμαὶ θὰ ἐφαρμόζωνται ἐπὶ τῶν ἐκτελεσθεισῶν κατὰ τὸ ἀντίστοιχον τρίμηνον ἐργασιῶν, ὡς αὗται προκύπτουσιν ἐκ τοῦ ἐπισήμου ἡμερολογίου, τὸ ὁποῖον θὰ κρατῆται ἐκ συμφώνου ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου καὶ τοῦ ἐργοδότου.

9. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἀνάδοχος δὲν ἀποδέχεται τὰς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καθορισθείσας τιμὰς ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν ἢ τὰς μέσας τιμὰς τούτων, ἢ τὰς τιμὰς ἐφαρμογῆς, δικαιοῦται νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν διαιτησίαν, αἱ προσωριναὶ ὅμως πληρωμαὶ θὰ γίνωνται βάσει τῶν τιμῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, καταβαλλομένης τῷ ἀναδόχῳ ἢ ἀφαιρουμένης ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ αὐτοῦ τῆς τυχὸν διαφορᾶς ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ διαιτησία ἤθελεν ἀποφανθῇ ὑπὲρ αὐξήσεως ἢ μειώσεως τῶν τιμῶν.

10. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἀναθεώρησις τιμῶν δι' οἱονδήποτε λόγον μὴ ἐξαρτώμενον ἀπὸ τοῦ ἀναδόχου καθυστερήσει πλέον τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προηγουμένης τριμηνίας, αἱ πληρωμαὶ τῶν ἀντιστοίχων ἔργων γενήσονται πάντως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυουσῶν τιμῶν κατὰ τὴν προηγουμένην τριμηνίαν. Ἐν περιπτώσει αὐξήσεως τῶν τιμῶν διὰ τῆς γενομένης ἀναθεωρήσεως, ὁ ἀνάδοχος δικαιοῦται διὰ τὸ ἐπὶ πλέον τοῦ τριμήνου διάστημα καθυστερήσεως καταβολῆς τῆς διαφορᾶς ταύτης εἰς τὴν ἀπόληψιν τόκου ἴσου πρὸς τὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἰσχύοντα συμβατικὸν τοιοῦτον, καταβαλλομένου διὰ τῆς ἀμέσως πρώτης πιστοποιήσεως, ἄνευ ἑτέρας διατυπώσεως.

Τιμαὶ μονάδος μὴ προβλεπόμεναι ἐν τῇ ἀναλύσει.

Ἄρθρον 12.

1. Ἐὰν κατὰ τὴν πρόοδον τῶν ἔργων παραστῇ ἀνάγκη ἐκτελέσεως ἐργασιῶν μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τῆς σχετικῆς ἀναλύσεως, αἱ τιμαὶ τῶν ἔργων τούτων καθορισθήσονται ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου καὶ ἀναδόχου. Ὁ κανονισμὸς τῶν νέων τούτων τιμῶν τῶν μὴ προβλεπομένων ἐργασιῶν θέλει ἐνεργεῖσθαι διὰ συγκρίσεως πρὸς τὰς τιμὰς ἄλλων συγγενῶν ἐργασιῶν ἢ κονδυλίων προβλεπομένων ἐν τῇ ἀναλύσει τιμῶν. Διὰ τὰς νέας ταύτας τιμὰς ὁρισθήσεται τρόπος ἀναθεωρήσεως προσόμοιος πρὸς τὰς λοιπὰς τιμάς.

2. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου καὶ τοῦ ἀναδόχου, ἀποφαίνεται τὸ Ὑπουργεῖον, τοῦ ἀναδόχου δικαιουμένου νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν διαιτησίαν, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε θεωρήσει ἱκανοποιητικὴν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου, τῶν ὑπὸ τούτου καθορισθεισῶν τιμῶν ἐφαρμοζομένων μέχρις ἐκδόσεως ἀποφάσεως τῆς διαιτησίας.

Προκαταβολαί. — Πληρωμαί.

Ἄρθρον 13.

1. Τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ τελευταίου μηνὸς ἑκάστης τριμηνίας ὁ ἀνάδοχος θὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας προϋπολογισμὸν ἐμφαίνοντα τὸ κατὰ τὴν κρίσιν του δαπανητέον ποσὸν κατὰ τὴν ἐπομένην τριμηνίαν.

Ἐξ ἄλλου, τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς τριμηνίας, δι' ἣν ὁ ἀνωτέρω προϋπολογισμὸς δαπάνης, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ θέσῃ εἰς πίστωσιν καὶ διάθεσιν τοῦ ἀναδόχου ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 22 ἐπ' ὀνόματι τοῦ Δημοσίου κατατεθειμένου προϊόντος τοῦ δανείου ὁδοποιΐας, ὡς προκαταβολήν, τὰ πεντήκοντα ἑκατοστὰ (50/100) τοῦ περὶ οὗ ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος ποσοῦ.

2. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ὁ ἀνάδοχος θὰ συντάσσῃ λογαριασμὸν πληρωμῆς, ἐπὶ τῇ βάσει ἐπιμετρήσεως ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον, εἴτε προβλεπομένων ἐν τῇ ἀναλύσει τιμῶν, εἴτε τοιούτων, δι' ὃς ἔχουσι καθορισθῇ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον τιμαὶ μὴ προβλεπόμεναι ἐν τῇ ἀναλύσει. Διὰ τὰς ἐργασίας ταύτας θέλουσι χρησιμεύσει ὡς τιμαὶ ἐφαρμογῆς αἱ τιμαὶ τοῦ τιμολογίου τῆς προηγουμένης τριμηνίας, περὶ οὗ τὸ ἐδάφιον 4 τοῦ ἄρθρου 11ου.

Τὸ βραδύτερον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τοῦ μηνιαίου τούτου λογαριασμοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην οὗτος ὀφείλει νὰ θέσῃ εἰς πίστωσιν καὶ διάθεσιν τοῦ ἀναδόχου ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ Δανείου Ὁδοποιΐας τὸ ποσὸν τοῦ μηνιαίου τούτου λογαριασμοῦ ἀφοῦ ἐνεργηθῶσιν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου αἱ ἑξῆς παρακρατήσεις: α') πεντήκοντα ἑκατοστὰ (50/100) πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ἀνωτέρω, κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον, προκαταβολῆς, β') πέντε ἑκατοστὰ (5/100) διὰ κράτησιν λόγῳ ἐγγυήσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20ῷ ἐδάφιον 3 καὶ γ') ἐπὶ πλέον τούτων ἕτερα δέκα ἑκατοστὰ (10/100), χρησιμοποιηθησόμενα ὡς ὁρίζεται ἐν τῷ 4ῳ ἐδαφίῳ τοῦ παρόντος. Οὕτω, τὸ ὑφ' ἑκάστου μηνιαίου λογαριασμοῦ πληρωνόμενον ποσὸν θ' ἀνέρχηται εἰς τὰ τριάκοντα πέντε ἑκατοστὰ (35/100) τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ αὐτοῦ.

3. Ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἐλέγχῃ καθ' οἱονδήποτε ἤθελε κρίνει προσφορώτερον τρόπον τὴν ἀκρίβειαν ἑκάστου μηνιαίου λογαριασμοῦ, ἀκόμη καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων, μετὰ τὴν ὡς ἄνω πληρωμήν, ὁ ἀνάδοχος ὅμως δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀναμείνῃ τὸν ἐργοδότην καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης, δυνάμενος μετὰ τὴν πάροδον αὐτῆς νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, καταστρέφων ἐν ἀνάγκῃ μαρτυρικὰ στοιχεῖα χρήσιμα διὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν, ἐφ' ὅσον ταῦτα παρακωλύουσι τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν.

4. Μετὰ τὸ πέρας ἑκάστης τριμηνίας καταρτίζεται ὁ λογαριασμὸς ὁλοκλήρου τῆς διαρρευσάσης τριμηνίας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διὰ τὴν τριμηνίαν ταύτην ἰσχυουσῶν τιμῶν μονάδος μετὰ τήν, κατὰ τὸ ἄρθρον 11ον, ἀναθεώρησιν τῶν ἐν τῷ τιμολογίῳ τιμῶν.

5. Ἐὰν ἐκ τοῦ τελικοῦ τούτου τριμηνιαίου λογαριασμοῦ τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνατεθεωρημένων τιμῶν μονάδος καταρτισθέντος ἐξάγεται ὅτι τὸ εἰς τὸν ἀνάδοχον πληρωτέον ποσὸν εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἀθροίσματος τῶν ὁλικῶν ποσῶν τῶν κατὰ τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ παρόντος μηνιαίων λογαριασμῶν τῆς αὐτῆς τριμηνίας, ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τῷ ἀναδόχῳ τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν μετὰ τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἐδάφιον κρατήσεων ὑπὸ στοιχεῖον γ', ἐὰν δ' ἐξάγεται τὸ ἀντίθετον ἤτοι ὅτι τὸ πληρωτέον ποσὸν εἶνε κατώτερον τοῦ ἀθροίσματος τῶν ὁλικῶν ποσῶν τῶν μηνιαίων τούτων λογαριασμῶν, ὁ ἐργοδότης κρατεῖ τὸ ἐπὶ πλέον πληρωθὲν ποσὸν ἐκ τῶν κατὰ τὸ 2ον ἐδάφιον τοῦ παρόντος κρατήσεων ὑπὸ στοιχεῖον γ' καὶ ἐπιστρέφει τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὸν ἀνάδοχον, πλὴν ἂν αἱ κρατήσεις αὗται δὲν ἐξαρκῶσι πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ἐπὶ πλέον πληρωθέντος ποσοῦ, ὁπότε πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ θὰ ἐνεργῶνται ἀνάλογοι κρατήσεις ἐπὶ τῶν μηνιαίων λογαριασμῶν τῆς ἑπομένης τριμηνίας. Ὁ ὡς ἄνω ὁριστικὸς διακανονισμὸς ἑκάστου τριμηνιαίου λογαριασμοῦ συντελεῖται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς του.

Παροχὴ πιστώσεων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν ἀνάδοχον.

Ἄρθρον 14.

1. Διὰ τὴν διευκόλυνσιν καὶ ἐπιτάχυνσιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν περὶ ὧν ἡ σύμβασις ἔργων δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ χορηγῇ πιστώσεις εἰς τὸν ἀνάδοχον ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ δανείου Ὁδοποιΐας, περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 22ον.

2. Προκειμένου περὶ προμηθείας ὑλικῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀναδόχου ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ δανείου ὁδοποιΐας τὰ ἀντιπροσωπεύοντα τὴν τρέχουσαν ἀξίαν τῶν ὑλικῶν τούτων ποσά, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ τελευταίου τούτου καὶ τῇ παρ' αὐτοῦ προσκομίσει εἴτε πρακτοριακῆς ἐντολῆς πρὸς παράδοσιν τῶν ὑλικῶν, εἴτε οἱουδήποτε ἄλλου στοιχείου, ἀποδεικνύοντος τὴν προμήθειαν τῶν ὑλικῶν τούτων.

3. Ἡ ἐξόφλησις τόσον τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν

πρώτην παράγραφον τοῦ παρόντος χορηγουμένων τῷ ἀναδόχῳ πιστώσεων, ὅσον καὶ τῶν ποσῶν τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον παρὰ τοῦ ἰδίου διατιθεμένων διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑλικῶν, γενήσεται διὰ μηνιαίων κρατήσεων ἐκ τῶν κατὰ τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου μηνιαίων λογαριασμῶν πληρωμῆς, ὧν κρατήσεων ὁ ἀριθμὸς καθορίζεται ἀπὸ κοινοῦ ὑπό τε τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ ἀναδόχου.

Παράτασις προθεσμιῶν.

Ἄρθρον 15.

1. Ὁ ἀνάδοχος εἶνε ἀπηλλαγμένος πάσης εὐθύνης διὰ πᾶσαν καθυστέρησιν περὶ τὴν ἐμπρόθεσμον ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων μὴ προερχομένην ἐξ ὑπαιτιότητός του, ἀλλ' ὀφειλομένην εἴτε εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἐργοδότου (μὴ ἐμπρόθεσμος διάθεσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 13ον προκαταβολῶν ἐπὶ ἑκάστου τριμηνιαίου λογαριασμοῦ, μὴ ἐμπρόθεσμος ἐγκατάστασις τοῦ ἀναδόχου εἰς τὴν σχολαίαν νομὴν τῶν ἐδαφῶν, ἐφ' ὧν ἐκτελεσθήσονται τὰ ἔργα κτλ.) εἴτε εἰς τυχαῖα γεγονότα (ὡς ἀνωτέρα βία, πόλεμος, γενικὴ ἢ μερικὴ ἀπεργία, ἐφ' ὅσον ταῦτα δύνανται νὰ ἐπηρεάσωσι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, εἴτε τὴν φόρτωσιν καὶ παραλαβὴν τοῦ χρησίμου διὰ τὰ ἔργα ὑλικοῦ) εἴτε εἰς φυσικὰ τοιαῦτα (ὡς πλημμύραι, σεισμοί, ἐπιδημίαι καὶ καθ' ἑξῆς), εἴτε τέλος εἰς βραδύτητα ἐκδόσεως τῆς κατὰ τὸ σχετικὸν ἄρθρον διαιτητικῆς ἀποφάσεως διὰ διαφοράν, τῆς ὁποίας ἡ ἐπίλυσις ἀποτελεῖ πρόκριμα τῆς περαιτέρω ἐκτελέσεως τῶν ἔργων.

2. Ἐν οἱᾳδήποτε τῶν ἄνω περιπτώσεων αἱ βαρύνουσαι τὸν ἀνάδοχον προθεσμίαι παρατείνονται αὐτοδικαίως ἐπὶ χρόνον ἀνάλογον καὶ εὔλογον, πάντως δὲ τοὐλάχιστον ἴσον πρὸς τὸν καθ' ὃν ἐσημειώθη ἡ καθυστέρησις.

Ἐκλογὴ προσωπικοῦ.

Ἄρθρον 16.

Ἐξαιρέσει τῶν ἀλλοδαπῶν εἰδικῶν μηχανικῶν καὶ ἐμπειροτεχνῶν, οὓς ὁ ἀνάδοχος θέλει ἀπασχολήσει, ἰδίως διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ διεύθυνσιν τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν καὶ ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς ὀκτώ, ἅπαν τὸ λοιπὸν τεχνικόν, βοηθητικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικὸν ὑποχρεοῦται ὁ ἀνάδοχος νὰ προσλαμβάνῃ κατὰ προτίμησιν μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν.

Προσωριναὶ καὶ ὁριστικαὶ παραλαβαὶ τῶν ἔργων.

Ἄρθρον 17.

1. Προσωρινὴ παραλαβή: Ἅμα τῇ ἀποπερατώσει ἑκάστου αὐτοτελοῦς τμήματος ἔργων καὶ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀναδόχου, γίνεται προσωρινὴ παραλαβὴ τοῦ τμήματος τούτου βάσει ἐπιμετρήσεως τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν, συνταχθησομένης ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀναδόχου καὶ ἐξηλεγμένης ὑπὸ τοῦ Ἐλέγχου παρ' Ἐπιτροπῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ σημειοῦνται ἐν τῷ σχετικῷ Πρωτοκόλλῳ, συνταχθησομένῳ εἰς διπλοῦν, αἱ τυχὸν παρατηρηθησόμεναι ἐλλείψεις ἢ κακοτεχνίαι, εἰς ἀνόρθωσιν τῶν ὁποίων καὶ ὑποχρεοῦται ὁ ἀνάδοχος. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς μηνιαίας ταύτης προθεσμίας, ἤτοι χωρὶς ἡ ἁρμοδία Ἐπιτροπὴ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει Πρωτοκόλλου προσωρινὴν παραλαβὴν τοῦ τμήματος τούτου, ἡ προσωρινὴ παραλαβὴ αὐτοῦ θεωρεῖται αὐτοδικαίως συντελεσθεῖσα ἅμα τῇ παρόδῳ τῆς προθεσμίας ταύτης, τοῦ ἀναδόχου πάντως ἀπομένοντος ὑπευθύνου καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς παραλαβῆς διὰ τὰς τυχὸν ἐπελευσομένας βλάβας ἢ ζημίας εἰς τὰ ἔργα, ὀφειλομένας εἰς τὴν κακότεχνον ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

2. Ὁριστικὴ παραλαβή: Ἅμα τῇ παρόδῳ ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς προσωρινῆς παραλαβῆς δέον ἐντὸς μηνὸς νὰ γίνῃ ἡ ὁριστικὴ τοιαύτη, ἤτις ἐπίσης πιστοποιεῖται διὰ Πρωτοκόλλου εἰς διπλοῦν συνταχθησομένου. Κατὰ τὸν μεταξὺ τῆς προσωρινῆς καὶ ὁριστικῆς παραλαβῆς μεσολαβοῦντα χρόνον ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται εἰς ἐπιμεμελημένην συντήρησιν τῶν ἔργων, εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν παρατηρηθεισῶν τυχὸν ἐλλείψεων καὶ τὴν ἐπισκευὴν τῶν κακοτεχνιῶν, ὡς καὶ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ἐκ τῆς συνήθους χρήσεως φθορῶν, ἐφ' ὅσον τὰ προσωρινῶς παραληφθέντα τμήματα ἤθελον παραδοθῇ εἰς χρῆσιν πρὸ τῆς ὁριστικῆς παραλαβῆς, ἐξαιρουμένων τῶν βλαβῶν καὶ ζημιῶν, αἵτινες ἀποδεδειγμένως ὀφείλονται εἰς ἀνωτέραν βίαν, ὡς εἰδικώτερον καθορίζεται αὐτὴ ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ 18ῳ.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης δὲν προβῇ εἰς τὴν διὰ πρωτοκόλλου ὁριστικὴν παραλαβὴν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς παρόδου ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς προσωρινῆς παραλαβῆς, ἡ ὁριστικὴ παραλαβὴ θεωρεῖται αὐτοδικαίως συντελεσθεῖσα.

Βλάβαι καὶ ζημίαι εἰς τὰ ἔργα κατασκευῆς. Ἀνωτέρα βία.

Ἄρθρον 18.

1. Ἐν περιπτώσει βλάβης ἢ ζημίας εἰς τὰ ἔργα, προερχομένης ἐκ τῆς μὴ συμμορφώσεως τοῦ ἀναδόχου πρὸς τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ἢ τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, ὀφείλει οὗτος νὰ ἐπανορθώσῃ ταύτας ἰδίᾳ δαπάνῃ.

2. Βλάβαι ἢ ζημίαι οἱασδήποτε φύσεως εἰς τὰ ἐν ἐκτελέσει ἔργα, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐν τοῖς ἐργοταξίοις ἐπὶ καταλλήλων θέσεων εἰσκεκομισμένα δόκιμα ὑλικά, ὀφειλόμεναι εἰς ἀνωτέραν βίαν, δεόντως ἀποδεδειγμένην, καὶ οὐχὶ εἰς κακοτεχνίαν τῶν ἔργων ἢ εἰς ἀμέλειαν, ἀπρονοησίαν ἢ ἀνεπιτηδειότητα τοῦ ἀναδόχου ἢ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, δὲν εὐθύνουσι τὸν ἀνάδοχον, ἀλλὰ βαρύνουσι τὸν ἐργοδότην.

3. Ὡς ἀνωτέρα βία θέλει θεωρεῖσθαι πᾶν γεγονός, ὅπερ ἡ πρόνοια τοῦ ἀναδόχου δὲν ἠδύνατο ν' ἀποτρέψῃ, ὡς σεισμός, πλημμύρα, ἐπιδημία, ἀπεργία μὴ ὀφειλομένη εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἀναδόχου κτλ.

Ἀπαλλαγαὶ καὶ ἀτέλειαι.

Ἄρθρον 19.

1. Ὁ ἀνάδοχος ἀπαλλάσσεται παντὸς τελωνειακοῦ, λιμενικοῦ ἢ οἱουδήποτε ἄλλου τοπικοῦ τέλους ἢ φόρου μόνον διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ εἰσαγόμενα μηχανήματα καὶ ἐφ' ὅσον ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων περὶ προστασίας τῆς βιομηχανίας προβλέπεται τοιαύτη ἀτέλεια.

2. Ὁ ἀνάδοχος ἀπαλλάσσεται ἐπίσης παντὸς τελωνειακοῦ, λιμενικοῦ, δημοτικοῦ ἢ ἄλλου οἱουδήποτε εἰδικοῦ τέλους διὰ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων εἰσαγόμενα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ὑλικὰ καὶ συγκεκριμένως σιδήρου εἰς ῥάβδους ἢ δοκούς, ξυλείας καὶ ἀσφάλτου.

3. Ἡ πρὸς τὸ οἰκεῖον τελωνεῖον περὶ ἀτελοῦς παραδόσεως ὑλικῶν διαταγὴ πρέπει νὰ δοθῇ ἐντὸς εἴκοσιν (20) ἡμερῶν ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας ἡ σχετικὴ αἴτησις τοῦ ἀναδόχου.

4. Πᾶσα ζημία εἰς τὰ ἔργα ἐκ τῆς πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ἐπιβραδύνσεως τῆς παραλαβῆς τῶν περὶ ὧν ἡ αἴτησις ἀτελείας ὑλικῶν, μὴ ὀφειλομένη εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἀναδόχου, δὲν εὐθύνει τοῦτον, ἀλλὰ βαρύνει τὸν ἐργοδότην, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀνάδοχον καὶ πᾶν ποσόν, ὅπερ ὁ τελευταῖος οὗτος ἠναγκάσθη νὰ πληρώσῃ ἕνεκα τῆς πέραν τῶν προθεσμιῶν τούτων ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ (τοῦ ἀναδόχου) ἐπιβραδύνσεως τῆς παραλαβῆς τῶν ὑλικῶν, ὡς ὑπερημερίας ἐν τῷ τελωνείῳ κτλ.

5. Τὰ παρὰ τοῦ ἀναδόχου χρησιμοποιούμενα διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐκτελουμένων ἔργων φορτηγὰ ὀχήματα καὶ ἀνὰ ἓν ὄχημα ἐπιβατικὸν δι' ἑκάστην κατασκευαζομένην ὁδὸν ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς τοῦ ὑπὲρ τῶν Ταμείων μονίμων ὁδοστρωμάτων φόρου διοδίων, ὑπάρχοντος ἢ ἐπιβληθησομένου.

6. Ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν παντὸς ἀμέσου φόρου, ὑπάρχοντος ἢ ἐπιβληθησομένου καὶ θίγοντος τὰς ἀπολαυὰς του ὡς ἐργολάβου, ἤτοι τὸ ἐκ τῶν ἐκτελεσθησομένων ἐργασιῶν καθαρὸν ὄφελος αὐτοῦ.

7. Ὁ ἀνάδοχος ἀπαλλάσσεται παντὸς τέλους χαρτοσήμου ἢ κινητοῦ ἐπισήματος διὰ τὴν συνομολογηθησομένην σύμβασιν, ὡς καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην σύμβασιν ἢ πρᾶξιν, ἣν ἐντὸς τῶν ὁρίων καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης ἤθελε συνομολογήσει μετὰ τοῦ Δημοσίου, δὲν ἀπαλλάσσεται ὅμως τῶν ὡς ἄνω τελῶν διὰ τὰς μετὰ τρίτων συμβάσεις ἢ πράξεις αὐτοῦ.

8. Τὰ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰσπραττόμενα ποσὰ δὲν ὑπόκεινται εἰς κρατήσεις ἐπιβεβλημένας ἢ ἐπιβληθησομένας ὑπὲρ εἰδικῶν Ταμείων ἢ ἄλλων ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου, ἐξαιρέσει τοῦ ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων καθωρισμένου ποσοστοῦ 1 ο/ο καὶ τοῦ ὑπὲρ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Κτιρίων Δημοσίων Ἔργων, τοῦ τελευταίου ὅμως τούτου μειωμένου εἰς τὸ ἥμισυ, ἤτοι 1 ο/ο

Ἐγγυήσεις. Κρατήσεις λόγῳ ἐγγυήσεως.

Ἄρθρον 20.

1. Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἀνάδοχον ἀναθέσεως ἑκάστου αὐτοτελοῦς τμήματος τῶν ἔργων, ὡς ταῦτα θέλουσι καθορισθῇ ἐν τοῖς κατὰ τὸ ἄρθρον 2ον προγράμμασιν, ὑποχρεοῦται οὗτος νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἐγγύησιν, διὰ τὴν καλὴν τῶν ἔργων ἐκτέλεσιν, ἐξισουμένην πρὸς τὰ τρία ἑκατοστὰ (3)100) τοῦ συνοπτικοῦ προϋπολογισμοῦ, εἰς ὃν ἀναβιβάζεται τὸ ἐκτελεστέον τμῆμα τῶν ἔργων. Ἡ ἐγγύησις αὕτη, συνισταμένη εἴτε εἰς μετρητά, εἴτε εἰς ὁμολογίας τοῦ Κράτους, ὑπολογιζομένας εἰς τὴν ἀξίαν ἣν ἔχουσι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταθέσεως, εἴτε εἰς ἐγγυητικὰς ἐπιστολὰς ἀναγνωρισμένων Τραπεζῶν, διατυπώσεως τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἀνάδοχον ἅμα ὡς εἰ λόγῳ ἐγγυήσεως ἐπίσης ἐκ τῶν ἑκάστοτε πληρωμῶν γιγνόμεναι κρατήσεις κατὰ τὸ ἐδάφιον 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἤθελον ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῆς ἀρχικῆς ἐγγυήσεως.

2. Ἡ ἐγγύησις αὕτη καταπίπτει ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἀνάδοχος ἤθελε κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 31ῳ κηρυχθῇ ἔκπτωτος.

3. Εἰς ἐπίρρωσιν τῆς ἀρχικῆς ταύτης καὶ κυρίας ἐγγυήσεως, ὁ ἐργοδότης κρατεῖ ἐκ τῶν ἑκάστοτε κατὰ τὸ ἄρθρον 14ον, ἐδάφιον 2, πληρωτέων εἰς τὸν ἀνάδοχον μηνιαίων ποσῶν ποσὸν ἐξισούμενον πρὸς τὰ πέντε ἑκατοστὰ (5)100) αὐτῶν.

Ἐὰν τὸ σύνολον τῶν λόγῳ ἐγγυήσεως μηνιαίων τούτων κρατήσεων ἤθελεν ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν πεντακοσίων χιλιάδων (500,000), ὁ ἀνάδοχος δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ποσοῦ τούτου, παρέχων ἐγγυητικὴν ἐπιστολὴν δι' ἴσον ποσὸν ἀναγνωρισμένης Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, διατυπώσεως τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἢ παραδίδων ἴσης ἀξίας ὁμολογίας τοῦ Κράτους, ὑπολογιζομένας εἰς τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς παραδόσεως ἀξίαν αὐτῶν.

4. Μετὰ τὴν ὁριστικὴν παραλαβὴν τῶν ἔργων ἐπιστρέφονται τῷ ἀναδόχῳ αἱ κρατήσεις αὗται, παραμενούσης ὡς ἐγγυήσεως διὰ τὴν παρὰ τοῦ ἀναδόχου συντήρησιν τῶν ἀντιστοίχων ἔργων ὁδοστρωσίας κρατήσεως ἴσης πρὸς τὰ τρία ἑκατοστὰ (3)100) τῆς ἀξίας τῶν ὁδοστρωμάτων τούτων καὶ ἤτις ἐπιστρέφεται αὐτῷ τμηματικῶς εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συντηρήσεως.

Ἀνακοίνωσις ὁδηγιῶν κλπ.

Ἄρθρον 21.

Ἅπασαι αἱ σχετικαὶ πρὸς τὰ ἔργα διαταγαὶ καὶ ἀνακοινώσεις τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἀνάδοχον, καθὼς καὶ πᾶσα ἀνακοίνωσις, αἴτημα ἢ προειδοποίησις τοῦ ἀναδόχου πρὸς τὸν ἐργοδότην δέον, ἵνα ἔχωσι κῦρος καὶ ἐπάγωνται νομικὰ ἐπακόλουθα, νὰ διαβιβάζωνται παρὰ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἕτερον ἐγγράφως.

Δάνειον διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων

Ἄρθρον 22.

1. Τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης τῆς ἀπαιτηθησομένης διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων (κατασκευηνόδωνκαὶ ὁδοστρωμάτων καὶ ἐκπόνησιν μελετῶν) ἐξευρεθήσεται ἐκ δανείου, οὗ καθαρὸν προϊὸν ἔσεται κατ' ἀνώτατον ὅριον τὸ ποσὸν τῶν ἓξ ἑκατομμυρίων (6,000,000) λιρῶν Ἀγγλίας. Τὸ δάνειον τοῦτο ἐκδοθήσεται μὲν κατὰ τμήματα δι' ἀνωνύμων ὁμολογιῶν παρὰ τοῦ ἐργοδότου, καλυφθήσεται δὲ τῇ φροντίδι τοῦ ἀναδόχου. Καθαρὸν προϊὸν τῆς πρώτης τμηματικῆς ἐκδόσεως ἔσεται, τῇ αἰτήσει τοῦ Δημοσίου, ἀπὸ ἑνὸς μέχρι δύο ἑκατομμυρίων (2,000,000) λιρῶν Ἀγγλίας. Τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν τοῦ δανείου ἐκδοθήσεται εἰς ἑτέρας δύο τοὐλάχιστον τμηματικὰς ἐκδόσεις, βαθμιαίως καὶ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῶν ἔργων, ἑκάστης τμηματικῆς ἐκδόσεως ἀπεχούσης τῆς προηγουμένης ἓν ἔτος κατ' ἐλάχιστον, τοῦ ἐργοδότου ὑποχρεουμένου νὰ διατυπώσῃ τὴν αἴτησιν περὶ ἑκάστης τμηματικῆς ἐκδόσεως ἓξ μῆνας ἐνωρίτερον.

2. Ὁ ἀνάδοχος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐνεργήσῃ πᾶν ὅ,τι συντελεστικὸν διὰ τὴν ὑπὸ ὅσον τὸ δυνατὸν εὐνοϊκωτέρους ὅρους διὰ τὸν ἐργοδότην κάλυψιν τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων τμημάτων τοῦ δανείου.

3. Εἰς πρώτην εὐθετον στιγμὴν ὁ ἐργοδότης, συνεννοούμενος μετὰ τοῦ ἀναδόχου, θέλει καθορίσει τὸν χρόνον καὶ τὴν ἀκριβῆ ἡμερομηνίαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ δανείου, τὴν τιμὴν τῆς ἐκδόσεως τῶν ὁμολογιῶν, τὸν πραγματικὸν τόκον καὶ ἐν γένει τοὺς ὅρους ἑκάστης τμηματικῆς ἐκδόσεως. Ἐὰν οἱ παρὰ τοῦ ἀναδόχου προταθησόμενοι εἰς τὸν ἐργοδότην ὅροι δανείου, ἤτοι τόκος, τιμὴ καὶ ἔξοδα ἐκδόσεως, χρόνος καὶ τρόπος ἐξοφλήσεως, ἤθελον εἶσθαι παρεμφερεῖς ἢ πλειότερον ἐπωφελεῖς διὰ τὸν ἐργοδότην τῶν ὅρων τοῦ Προσφυγικοῦ Δανείου, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδεχθῇ τοῦ δανείου τούτου τὴν ἔκδοσιν, κυρουμένην διὰ Διατάγματος, ἐκτὸς ἐὰν μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως ἤθελε γίνῃ ὑπὸ τοῦ Κράτους νέον δάνειον ὑπὸ εὐμενεστέρους ὅρους ὁπότε θέλουσι ἰσχύσει οἱ ὅροι οὗτοι.

4. Τὸ καθαρὸν προϊὸν ἑκάστης τμηματικῆς ἐκδόσεως θὰ κατατίθηται κατὰ μὲν τὰ τρία τέταρτα (3/4) αὐτοῦ ὑποχρεωτικῶς παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, κατὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπον ἓν τέταρτον (1/4) δύναται νὰ κατατίθηται παρ' Ἑλληνικῇ ἀναγνωρισμένῃ Τραπέζῃ ὑποδεικνυομένῃ ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως. Παρ' ἀμφοτέραις ταῖς ἄνω Τραπέζαις τὸ προϊὸν τοῦ δανείου κατατίθεται ἐν εἰδικῷ ἐντόκῳ λογαριασμῷ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ ἐπὶ τόκῳ ἴσῳ πρὸς τὸν ἑκάστοτε παρεχόμενον ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς παρ' αὐτῇ ἐν ὄψει εἰς συνάλλαγμα καταθέσεις. Τὸ παρὰ ταῖς ὡς ἄνω Τραπέζαις κατατιθέμενον προϊὸν τῶν τμηματικῶν ἐκδόσεων τοῦ δανείου διατίθεται ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τῶν ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ καὶ ὑπὸ στοιχεῖα α, β καὶ δ τοῦ πρώτου ἄρθρου τῆς παρούσης καθοριζομένων, θὰ τίθηται δὲ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀναδόχου κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 14ῳ καὶ 15ῳ ὁριζόμενα, ἑκάστης ἀναλήψεως γινομένης ἐξ ἀμφοτέρων τῶν Τραπεζῶν κατ' ἀναλογίαν τῶν παρ' ἑκατέρᾳ κατατεθειμένων ποσῶν.

Προκαταβολαί.

Ἄρθρον 23.

1. Ἐάν, εἴτε δι' ἀσυμφωνίαν περὶ τοὺς ὅρους, εἴτε δι' οἱονδήποτε ἄλλον λόγον ἤθελε παρέλθῃ τρίμηνος προθεσμία ἀπὸ τῆς συνομολογήσεως τῆς συμβάσεως χωρὶς νὰ συμπληρωθῇ ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου ἔναντι τοῦ δανείου προκαταβολὴ ποσοῦ τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) λιρῶν Ἀγγλίας, ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται ἄνευ ἄλλης δικαιολογίας νὰ λύσῃ μονομερῶς τὴν σύμβασιν τῆς κατὰ τὸν συναγωνισμὸν κατατεθείσης ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου ἐγγυήσεως ἐκπιπτομένης εἰς ὄφελος τοῦ Δημοσίου. Αἱ προκαταβολαὶ αὗται πραγμα-

τοποτισύμεναι κατατεθήσονται παρὰ ταῖς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δύο Τραπέζαις, διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διατεταγμένα καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένην ἀναλογίαν, χρησιμοποιηθήσονται δὲ διὰ τὴν ἄμεσον ἔναρξιν τῶν ἔργων. Αἱ προκαταβολαὶ αὗται θέλουσιν ἀποδοθῇ εἰς τὸν ἀνάδοχον ἐκ τοῦ πρώτου τμήματος τοῦ δανείου, ὅπερ θὰ ἐκδοθῇ τὸ βραδύτερον ἐντὸς δεκαοκταμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς συναμολογήσεως τῆς συμβάσεως. Ἐάν, εἴτε δι' ἀσυμφωνίαν περὶ τοὺς ὅρους, εἴτε δι' οἱονδήποτε ἄλλον λόγον, τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ δανείου δὲν ἐκδοθῇ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, ὁ ἐργοδότης καὶ πάλιν δικαιοῦται, ἄνευ ἄλλης δικαιολογίας καὶ μόλον ὅτι θὰ ἔχωσι παρασχεθῇ ἐμπροθέσμως αἱ προκαταβολαί, νὰ λύσῃ μονομερῶς τὴν σύμβασιν, μετ' ἐξάντλησιν τῶν γενομένων προκαταβολῶν εἰς κατασκευὰς ἔργων.

2. Διὰ τὰς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον τοῦ παρόντος παρεχομένας ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου εἰς τὸν ἐργοδότην προκαταβολὰς ὀφείλεται ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου εἰς τὸν πρῶτον τόκος ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε καταβαλλομένων ποσῶν, ὁριζηθησόμενος ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου ἐν τῇ προσφορᾷ αὐτοῦ καὶ ὑπολογιζόμενος ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παρὰ ταῖς δύο Τραπέζαις καταβολῆς ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀπαρτιζόντων τὰς προκαταβολὰς ταύτας εἰδικωτέρων ποσῶν καὶ καταβαλλόμενος συνολικῶς τὴν τριακοστὴν πρώτην (31) Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους.

3. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελε δι' οἱονδήποτε λόγον πραγματοποιηθῇ τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ δανείου, τὸ δὲ Δημόσιον ἤθελεν ἀποστῇ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐδαφίῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπόμενα, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως ἀποδώσῃ τὰς εἰς αὐτὸν χορηγηθείσας ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου προκαταβολὰς μετὰ τῶν ὀφειλομένων τόκων καὶ προμηθειῶν αὐτοῦ εἰς τρεῖς ἴσας ἐτησίας δόσεις, καταβλητέας εἰς τρία συνεχῆ ἔτη, ὧν ἡ πρώτη κατὰ τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως.

4. Πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ὡς ἀνωτέρω προκαταβολῶν καὶ τῶν τόκων καὶ προμηθείας αὐτῶν ὁ ἐργοδότης θὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν ἀνάδοχον ἁπάσας τὰς ἐγγυήσεις τὰς διαλαμβανομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 25ῳ. Εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐν τῇ διατάξει 1 τοῦ ἄρθρου 25ου ἀνγφερομένην ἐγγύησιν τῶν πλεονασμάτων τῶν ὑπεγγύων προσόδων, τῶν διαχειριζομένων παρὰ τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἧς ἐγγυήσεως ἡ ἐν τῷ αὐτῷ κεφαλαίῳ καὶ ἄρθρῳ ὁριζομένη σειρὰ προτεραιότητος καὶ διατηρεῖται, ὁ ἐργοδότης θὰ ἐξουσιοδοτήσῃ διὰ τῆς συνομολογηθησομένης συμβάσεως ἀνεκκλήτως τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἐκ τῶν πλεονασμάτων τῶν ὑπεγγύων προσόδων, ἅτινα (συντρεχόντως πρὸς τὰ ἤδη ἰσχύοντα) καὶ δυνάμει τῆς συνομολογηθησομένης Συμβάσεως θέλουσιν ἐξακολουθήσει κατατιθέμενα μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου παρ' αὐτῇ, παρακρατῇ αὐτὴ πᾶσης ἄλλης κρατήσεως ἢ πληρωμῆς κατ' ἔτος καὶ καταβάλλῃ εἰς τὸν ἀνάδοχον :

Α'.) Τὸ ποσὸν τὸ ἀναλογοῦν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τόκων καὶ προμηθειῶν τῶν κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προκαταβολῶν, ὡς ἡμέρας καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τούτου ὁριζομένης τῆς τριακοστῆς πρώτης (31) Δεκεμβρίου τοῦ εἰς ὃ ἀφορᾷ ἡ παρακράτησις ἔτους.

Β'.) «Μετὰ δὲ τὴν πάροδον τῆς ἐν τῷ ἐδαφίῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προθεσμίας τῶν δεκαοκτὼ μηνῶν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε τυχὸν πραγματοποιηθῇ ἐν τῷ μεταξὺ τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ δανείου, τὸ ποσὸν τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἑκάστην τῶν κατὰ τὸ ἐδάφιον 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων τριῶν ἐτησίων δόσεων μετὰ τῶν τόκων καὶ προμηθειῶν αὐτῶν, ὡς ἡμέρας καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τούτου ὁριζομένης τῆς ἡμέρας τῆς λήξεως ἑκάστης ἐτησίας δόσεως.

Ὁμολογίαι δανείου.

Ἄρθρον 24.

Αἱ ὁμολογίαι τοῦ δανείου, δυνάμεναι νὰ ἐκδοθῶσιν εἰς τίτλους περιλαμβάνοντας μίαν ἢ καὶ περισσοτέρας ὁμολογίας, ἔσονται ὀνομαστικῆς ἀξίας λιρῶν Ἀγγλίας, Ἀμερικανικῶν δολλαρίων ἢ φράγκων χρυσῶν, ὁρισθησομένης ἐν καιρῷ, θὰ φέρωσι δὲ προσηρτημένα τοκομερίδια ἑξαμηνιαῖα πληρωτέα τῇ 1ῃ Μαρτίου καὶ τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους, καὶ θὰ ὦσιν ἀπηλλαγμέναι τόσον τοῦ τέλους χαρτοσήμου καὶ κινητοῦ ἐπισήματος τοῦ βαρύνοντος τὰς ὁμολογίας, ὅσον καὶ τοῦ φόρου καθαρᾶς προσόδου, καὶ δὴ ὑπάρχοντος ἢ ἐπιβληθησομένου, τοῦ βαρύνοντος τὴν πρόσοδον τῶν κινητῶν ἀξιῶν, ὡς καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας τῶν κινητῶν ἀξιῶν φόρου.

Ἐξυπηρέτησις τοῦ δανείου.

Ἄρθρον 25.

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22ου προβλεπομένου δανείου, ἤτοι πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῷ τοκοχρεωλυσίου, ὁ ἐργοδότης ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὁμολογιούχων τὰς ἑξῆς κατὰ σειρὰν προσόδους, ἃς καὶ θὰ χαρακτηρίσῃ κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως ὡς ὑπεγγύους εἰς τὸ δάνειον.

α') Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν πλεονασμάτων τῶν ἤδη καθωρισμένων ὑπεγγύων προσόδων τῶν διαχειριζομένων παρὰ τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς—ἅπερ πλεονάσματα ἤθελον ἀπομείνει μετὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν μέρχιτῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως νομίμως ἐκδεδομένων δανείων ἢ δανείων προβλεπομένων παρὰ συμβάσεων, αἵτινες ἔχουσιν ὑπογραφῇ πρὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς καὶ δυνάμει τῶν ὁποίων ἔχει παραχωρηθῇ εἰς ταῦτα προτεραιότης ὑπηρεσίας διὰ τῶν πλεονασμάτων τῶν ὑπεγγύων προσόδων, ὡς καὶ τοῦ τυχὸν συναφθησομένου συμπληρωματικοῦ δανείου διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων—μόνον τὸ ποσὸν τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τόκου καὶ χρεωλυσίου τοῦ κατὰ τὴν ὑπογραφησομένην σύμβασιν συναφθησομένου δανείου.

β') Τὸ προϊὸν εἰδικῆς φορολογίας καὶ διοδίων ἢ δικτυλίων τελῶν, ἅτινα τυχὸν ἤθελεν ἐπιβάλει ὁ ἐργοδότης ἐπὶ τῶν ὠφεληθησομένων ἐκ τῶν ἔργων περιφερειῶν.

Τὸ προϊὸν τῶν ἀνωτέρω φορολογιῶν χαρακτηρίζεται ὑπέγγυος εἰς τὸ δάνειον πρόσοδος ἀφ' ἧς τὰ διὰ τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐκχωρούμενα περισσεύματα τῶν ὑπεγγύων προσόδων χαρακτηρισθῶσιν ἀποδεδειγμένος ὡς ἀνεπαρκῆ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν αὐτοῦ. Πρὸς τοῦτο ἡ μὲν εἴσπραξις αὐτῶν γίνεται διὰ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἡ δὲ κατάθεσις τῶν πόρων αὐτῶν ἐνεργεῖται παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, ὅπως χρησιμεύσῃ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ συναφθησομένου δανείου, ἐξουσιοδοτουμένης τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὅπως ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν προσόδων τούτων ἴσον ποσὸν πρὸς τὸ ἐτήσιον χρεώλυτρον τοῦ δανείου ἀποδίδῃ εἰς τὸ Δημόσιον πρὸς κάλυψιν τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον πρὸς τοῦτο θὰ διατίθηται ἐκ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον α' τοῦ παρόντος ὑπεγγύων προσόδων. Τὰς ἐπὶ πλέον εἰσπράξεις ἐκ τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶν φόρων ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα θέλει ἀποδίδει εἴτε εἰς τὸ Δημόσιον εἴτε εἰς ἱδρυθησόμενον Γενικὸν Ταμεῖον Ὁδοποιΐας.

Συντήρησις ὁδῶν καὶ ὁδοστρωμάτων.

Ἄρθρον 26.

1. Ὁ ἐργοδότης ἀναθέτει εἰς τὸν ἀνάδοχον τὴν ἐπὶ μίαν δεκαπενταετίαν ἀπὸ τῆς ὁριστικῆς παραλαβῆς ἑκάστου αὐτοτελοῦς τμήματος συντήρησιν τῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ ὁδοστρώματος αὐτῆς.

2. Προκειμένου περὶ ὁδῶν μετὰ μονίμων ἢ ἡμιμονίμων ὁδοστρωμάτων (ἀσφαλτικοῦ σκυροδέματος (beton asphaltique) καὶ μακασφάλτου) ἡ συντήρησις τῆς τε ὁδοῦ καὶ τοῦ ὁδοστρώματος διὰ μὲν τὴν πρώτην πενταετίαν ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου δωρεάν, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως δὲ τοῦ πέμπτου ἔτους μετὰ τὴν ὁριστικὴν παραλαβὴν θέλει ἐκτελεῖσθαι ἐναντι πληρωμῆς, ὁριζομένης κατωτέρω κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον ὁδοστρώματος καὶ ἀναλόγως τῆς φύσεως αὐτοῦ, προκειμένου δὲ περὶ ὁδῶν μετὰ σκυρωτῶν ὁδοστρωμάτων, μετὰ ἢ ἄνευ ἀσφαλτικῆς ἐπαλείψεως, ἡ συντήρησις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου ἐπὶ πληρωμῇ ἀμέσως ἀπὸ τῆς ὁριστικῆς παραλαβῆς τῶν ἔργων ἢ τμήματος τούτων κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα.

3. Εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν συντηρήσεων περιλαμβάνεται πᾶσα σχετικὴ δαπάνη ἀφορῶσα τὴν συντήρησιν τῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ ὁδοστρώματος διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἐκ τῆς συνήθους χρήσεως φθορῶν καὶ ζημιῶν. Ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται τουτέστιν, ἀντὶ τῆς κατὰ τὰ κατωτέρω πληρωμῆς, νὰ καθαρίζῃ καὶ τηρῇ τὰς τάφρους, τὰ πρανῆ, τὰ ἐρείσματα καὶ τεχνικὰ ἔργα εἰς καλὴν κατάστασιν, νὰ προμηθεύῃ τὰ ἀναγκαῖα ὑλικὰ ὁδοστρωσίας διὰ τὴν συντήρησιν καὶ τὴν πλήρη ἀνακαίνισιν τοῦ ὁδοστρώματος καὶ νὰ διενεργῇ ταύτην.

4. Κατὰ τὴν λῆξιν τῆς δεκαπενταετίας ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νὰ παραδίδῃ τὴν ὁδὸν ἄνευ βλαβῶν ἢ φθορῶν.

5. Ὁ ἀνάδοχος οὐδαμῶς ὑποχρεοῦται εἰς ἀποκατάστασιν τῶν φθορῶν καὶ ζημιῶν τῶν ὁδῶν καὶ ὁδοστρωμάτων ἐξ ἄλλης αἰτίας, πλὴν τῶν ἐκ τῆς συνήθους χρήσεως προελθουσῶν, τουτέστιν ὀφειλομένων εἴτε εἰς ἀνωτέραν βίαν (θεομηνίαι, σεισμοί, καθιζήσεις, πλημμύραι, καταπτώσεις κατ' ὄγκον καὶ μετακινήσεις τοῦ ἐδάφους κλπ.), εἴτε εἰς ἀσυνήθη γεγονότα (πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις κτλ.

6. Τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐκτὸς τῆς συνήθους χρήσεως φθορῶν καὶ ζημιῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν συντήρησιν ἔργων ἐμμέσως μόνον ἀνηκόντων εἰς τὴν ὁδόν, ὁ ἐργοδότης ἀναθέτει εἰς τὸν ἀνάδοχον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀναλύσεως τιμῶν καὶ τῶν ὅρων τῆς Συμβάσεως καὶ τῆς συγγραφῆς.

7. Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω πληρωτέαι ἀποζημιώσεις. διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου ἀναλαμβανομένας συντηρήσεις τῶν διαφόρων ὁδοστρωμάτων καθορίζονται ὡς ἑξῆς :

1ον) Συντήρησις ἁπλῶν ὁδοστρωμάτων ἐκ κοινοῦ σκυρωτοῦ ἄνευ ἢ μετὰ ἀσφαλτικῆς ἐπαλείψεως (Spramex).

Ὁ ἐργοδότης κατὰ τὴν ἀρχὴν ἑκάστου οἰκονομικοῦ ἔτους (1ην Ἀπριλίου) θέλει προβαίνει δι' εἰδικῆς ὑπηρεσίας ἢ τῶν γραφείων Νομομηχανικοῦ εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν συντηρητέων κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὁδῶν ἢ τμημάτων αὐτῶν, ὡς καὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς συντηρήσεως ταύτης.

Ὁ ἀνάδοχος ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συντηρήσεων τούτων, ἀποζημιούμενος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐπιμετρήσεως τῶν παρ' αὐτοῦ ἐκτελεσθέντων ἔργων καὶ τῶν ἀντιστοίχων τιμῶν μονάδων τῶν προκυπτουσῶν ἐκ τῆς προσηρτημένης ἀναλύσεως τιμῶν τῶν σχετικῶν κονδυλίων (εἰς ἣν ἐφαρμοσθήσονται αἱ κατὰ τὴν ἀντίστοιχον ἐποχὴν βασικαὶ τιμαὶ τῶν τε ὑλικῶν καὶ ἡμερομισίων) πλέον τῶν ποσοστῶν τοῦ ἄρθρου 29ου.

Ἡ ἀναθεώρησις τῶν τιμῶν τούτων τῆς συντηρήσεως γενήσεται κατὰ τρίμηνον, συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διὰ τὰ ἔργα τῶν κατασκευῶν διατάξεις τῆς συμβάσεως.

2ον) Συντήρησις μονίμων καὶ ἡμιμονίμων ὁδοστρωμάτων

α') Μακάσφαλτος.

Ἡ διὰ τὴν συντήρησιν πάντων τῶν τε ἁπλῶν καὶ τεχνικῶν ἔργων τῆς ὁδοῦ, ὡς ταῦτα ἐν τῷ ἐδαφίῳ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁρίζονται, ἐτησία ἀμοιβή, ἴση πρὸς τὸ ἐν τῇ ἀναλύσει ποσοστὸν τῆς κατὰ τὸ ἀντίστοιχον ἔτος ἀξίας τοῦ ἀσφαλτικοῦ ἐπιστρώματος, ἤτοι τοῦ πάχους τῶν 18 ἑκατοστῶν, ὡς αὕτη προκύπτει ἐκ τοῦ ἀντιστοίχου κονδυλίου τῆς ἀναλύσεως καὶ τοῦ μέσου ὅρου τῶν τεσσάρων τριμηνιαίων ἀναθεωρήσεων ταύτης. Αἱ πληρωμαὶ γίνονται εἰς τέσσαρας τριμηνιαίας δόσεις.

β') Γρανιτάσφαλτος.

Ὁμοίως ὡς ἀνωτέρω, τῆς ἐτησίας ἀμοιβῆς τοῦ ἀναδόχου καθοριζομένης ὡς ἴσης πρὸς τὸ ἐν τῇ ἀναλύσει ποσοστὸν τῆς κατὰ τὴν ἀντίστοιχον ἐποχὴν ἀξίας τοῦ ἐκ γρανιτασφάλτου ἐπιστρώματος, ὡς αὕτη προκύπτει ἐκ τοῦ μέσου ὅρου τῶν τεσσάρων τριμηνιαίων ἀναθεωρήσεων ταύτης. Αἱ πληρωμαὶ γενήσονται ὁμοίως εἰς τέσσαρας τριμηνιαίας δόσεις

Κυκλοφορία ὀχημάτων ἐπὶ κατασκευασθησομένων ὁδῶν.

Ἄρθρον 27.

Διὰ τὰ ὀχήματα τὰ κυκλοφοροῦντα ἐπὶ τῶν κατασκευασθησομένων καὶ συντηρηθησομένων ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου ὁδῶν, ἐφαρμοσθήσονται αἱ διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2371 (ἔτους 1920) νόμου, συμπληρούμεναι κατὰ τὸ δυνατὸν κατὰ τὰ διεθνῶς ἰσχύοντα.

Πληρωμαὶ δαπανῶν συντηρήσεως.

Ἄρθρον 28.

Ἡ πληρωμὴ τῶν δαπανῶν συντηρήσεως τῶν ὁδῶν καὶ ὁδοστρωμάτων θέλει ἐνεργεῖσθαι παρὰ τοῦ ἐργοδότου ὡς ἀκολούθως:

1. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου δημήνου ὁ ἀνάδοχος θὰ συντάσσῃ λογαριασμὸν πληρωμῆς τῶν δαπανῶν συντηρήσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν τοῦ προηγουμένου ἔτους. Οἱ λογαριασμοὶ οὗτοι θὰ πληρώνωνται παρὰ τοῦ ἐργοδότου, παρακρατουμένου, ἵνα χρησιμεύσῃ κατὰ τὰ ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα, ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ ἓν δέκατον (1)10) τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τοῦ λογαριασμοῦ.

2. Μετὰ τὸ πέρας ἑκάστου ἔτους καταστρώννυται ὁ λογαριασμὸς ὁλοκλήρου τοῦ διαρρεύσαντος ἔτους ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διὰ τὸ ἔτος τοῦτο καθορισθεισῶν τιμῶν μονάδος, μετὰ τὴν κατὰ τὸ 26ον ἄρθρον ἀναθεώρησιν τῶν ἐν τῷ τιμολογίῳ τιμῶν συντηρήσεως ὁδῶν καὶ ὁδοστρωμάτων.

Ἐὰν ἐκ τοῦ τελικοῦ τούτου ἐτησίου λογαριασμοῦ ἐξάγηται, ὅτι τὸ εἰς τὸν ἀνάδοχον πληρωτέον ποσὸν εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἀθροίσματος τῶν ὁλικῶν ποσῶν τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον διμήνων λογαριασμῶν τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τῷ ἀναδόχῳ τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν μετὰ τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν παράγραφον κρατήσεων. Ἐὰν δὲ ἐξάγηται ἀντιθέτως, ὅτι δηλαδὴ τὸ πληρωτέον ποσὸν εἶναι κατώτερον τοῦ ἀθροίσματος τῶν ὁλικῶν ποσῶν τῶν διμήνων τούτων λογαριασμῶν, ὁ ἐργοδότης κρατεῖ τὸ ἐπὶ πλέον πληρωθὲν ποσὸν ἐκ τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον κρατήσεων καὶ ἐπιστρέφει τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὸν ἀνάδοχον, ἐὰν δὲ τὸ σύνολον τῶν κρατήσεων τούτων δὲν τὸν ἐξαρκῇ πρὸς πλήρη ἐξόφλησιν τοῦ ἐπὶ πλέον πληρωθέντος ποσοῦ, θὰ ἐνεργῶνται πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ ἀνάλογοι κρατήσεις ἐπὶ τῶν διμήνων λογαριασμῶν τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Καθορισμὸς ποσοστῶν

Ἄρθρον 29.

Τὸ ἐπὶ τῆς ἐκ τῆς ἀναλύσεως τιμῶν προκυπτούσης τιμῆς τῶν διαφόρων ἔργων προσθετέον ὑπὲρ τοῦ ἀναδόχου ποσοστὸν διὰ γενικὰ ἔξοδα, φθορὰν καὶ ἀπόσβεσιν μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων, ἐπισφαλῆ ἔξοδα καὶ ὄφελος τοῦ ἀναδόχου, ὁρισθήσεται ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ προσφορᾷ.

Διαιτησία.

Ἄρθρον 30.

1. Πᾶσα, ἔστω καὶ μὴ ἀποτιμωμένη εἰς χρῆμα, διαφορὰ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἀναδόχου, ὡς πρὸς τε τὴν ἑρμηνείαν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως καὶ τῆς συγγραφῆς τῶν ὑποχρεώσεων, μὴ δυναμένη νὰ λυθῇ δι' ἀπ' εὐθείας συνεννοήσεως μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἀναδόχου, λύεται διαιτητικῶς κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα.

2. Ἐὰν ἀμφότερα τὰ μέρη συμφωνήσωσιν, ὁρίζουσιν ἕνα κοινὸν διαιτητήν. Ἐὰν διαφωνῶσιν, ὁρίζει ἑκάτερον τῶν μερῶν ἴδιον διαιτητήν. Ἐὰν οἱ δύο οὗτοι διαιτηταὶ δὲν συμφωνῶσι πρὸς ὁμόφωνον ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς, ἢ ἐὰν ἐξ ὑπαρχῆς θεωρῶσιν ἀναγκαίαν τὴν πρόσληψιν ἐπιδιαιτητοῦ, ὁρίζουσιν αὐτοί, κοινῇ συμφωνίᾳ, τὸν τρίτον ἐπιδιαιτητήν. Ἐν ἀσυμφωνίᾳ, ὡς φυσικὸς ἐπιδιαιτητής, δικάζων μόνος,

ὁρίζεται διὰ τῆς συμβάσεως ὁ παρὰ τοῦ ἑκάστοτε Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου ὁριζόμενος.

3. Ὁ παρὰ τῶν διαιτητῶν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, κοινῇ συμφωνίᾳ, ὁριζόμενος ἐπιδιαιτητής, ὡς καὶ ὁ φυσικὸς ἐπιδιαιτητής, δύνανται νὰ ὦσι καὶ ξένης ὑπηκοότητος.

4. Κατὰ πάσας τὰς ἄνω περιπτώσεις τῆς διαιτησίας ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοῦ διαιτητοῦ, ἡ ὁμόφωνος ἀπόφασις τῶν δύο μόνων διαιτητῶν καὶ τέλος τοῦ οἱουδήποτε ἐπιδιαιτητοῦ εἶνε ὁριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος, δεσμεύει δὲ ἀμφότερα τὰ συμβαλλόμενα μέρη, μὴ δικαιούμενα νὰ προσφύγωσιν ἐνώπιον τῶν κοινῶν Δικαστηρίων ἢ ἄλλης τινὸς Ἀρχῆς, ἀλλ' ὀφείλοντα νὰ ἐκτελέσωσιν ἀπροφασίστως τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

5. Αἱ δι' ἔξοδα κινήσεως, ὁδοιπορικὰ καὶ ἀμοιβὴν τῶν τε διαιτητῶν καὶ τοῦ οἱουδήποτε ἐπιδιαιτητοῦ δαπάναι βαρύνουσι τὸν καθ' οὗ ἡ ἀπόφασις τῆς διαιτησίας καὶ ἐπιδιαιτησίας.

Ἔκπτωσις τοῦ ἀναδόχου.

Ἄρθρον 31.

1. Ὁ ἀνάδοχος δύναται, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως δικαιωμάτων του εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις :

α') Ἐὰν, διακοπτομένης τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ καὶ μόνον (τοῦ ἀναδόχου τουτέστι), δὲν ἤθελεν ἐπαναλάβει ταύτην ἐντὸς τριῶν (3) μηνῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφου προσκλήσεως τοῦ ἐργοδότου.

β') Ἐὰν δὲν ἤθελεν ἀποπερατώσει ἕκαστον τμῆμα ἔργων τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τοῦ πρὸς ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ ὑπολογισθέντος χρόνου, κατὰ τὸ ἄρθρον 2ον.

γ') Ἐὰν περιπτώσει κακοπιστίας, ἀταξιῶν, τεχνικῶν ἢ λογιστικῶν, ἀδικαιολογήτου βραδύτητος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἢ τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεών του, ἀμελείας, ἐλλείψεως ἐπιμελείας περὶ τὴν παραφυλακὴν τῶν συμφερόντων τοῦ ἐργοδότου καὶ παραλείψεως περὶ τὴν ἐφαρμογὴν μέτρων θεραπείας πρὸς διόρθωσιν τοιούτων σφαλμάτων, μετὰ τὴν λῆψιν ἐγγράφου πρὸς τοῦτο προσκλήσεως παρὰ τοῦ προϊσταμένου Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου.

δ') Ἐν περιπτώσει ἐπανειλημμένως πιστοποιουμένης κακοτεχνίας καὶ μὴ συμμορφώσεως τοῦ ἀναδόχου εἰς τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως καὶ τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων.

2. Ὁ ἀνάδοχος δικαιοῦται ἐντὸς τριακονθημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς περὶ ἐκπτώσεως ἀποφάσεως νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν διαιτησίαν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἰσχὺς συμβάσεως.

Ἄρθρον 32.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως ἄρξεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς.

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 10 διὰ τὴν 11 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρᾳ 11.20 ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς δευτέραν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

Περὶ διαχειρίσεως τῆς συμφώνως τῷ νόμῳ 2508 καὶ τῷ Νομοθετικῷ Διατάγματι τῆς 25 Φεβρουαρίου 1926 ἐκκαθαρισθείσης περιουσίας εὐαγῶν ἱδρυμάτων τῆς τέως Χριστιανικῆς κοινότητος τῆς πόλεως Μυτιλήνης, ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον μόνον.

1. Ἡ διαχείρισις τῆς συμφώνως τῷ νόμῳ 2508 καὶ τῷ Νομοθετικῷ Διατάγματι τῆς 25 Φεβρουαρίου 1926 ἐκκαθαρισθείσης περιουσίας εὐαγῶν ἱδρυμάτων τῆς ἐπὶ Τουρκοκρατίας τέως Χριστιανικῆς Κοινότητος τῆς πόλεως Μυτιλήνης ἐνεργεῖται ἐφεξῆς ἐπὶ τῇ βάσει Κανονισμοῦ συνταχθησομένου ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑπὸ τῆς ὑφισταμένης Ἐφορείας Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων Μυτιλήνης, δι' οὗ καθορισθήσονται καὶ τὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς νέας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μυτιλήνης Ἐφορείας, ἐγκριθησομένου δὲ διὰ Διατάγματος τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων. Μέχρι τῆς ἐγκρίσεως τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ ἡ τοιαύτη διαχείρισις τῆς ὡς ἄνω περιουσίας ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς ὑφισταμένης Ἐφορείας, θεωρουμένης ὡς οὐδέποτε καταργηθείσης.

2. Διὰ Διατάγματος δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος καὶ εἰς ἄλλας περιφερείας τῶν Νέων Χωρῶν.

Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας, ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον μόνον

Ἡ ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαρτίου 1927 συναφθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας προσωρινὴ ἐμπορικὴ Συμφωνία δι' ἀνταλλαγῆς διακοινώσεων μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Πρεσβευτοῦ τῆς Ρουμανίας, ὧν τὸ κείμενον ἕπεται ἐν γαλλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ ἑλληνικῇ μεταφράσει ἔχει, ἀφ' ἧς κατηρτίσθη, πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

LE MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES DE GRECE AU MINISTRE DE ROUMANIE A ATHENES

Monsieur le Ministre,

1. Comme suite à l'entretien que j'ai eu avex Votre Excellence, j'ai l'honneur de Lui confirmer par la présente au nom de mon Gouvernement, qu'en attendant la conclusion d'un droit de commerce définitif entre la Grèce et la Roumanie nous sommes tombés d'accord sur ce qui suit :

2. La Roumanie bénéficiera pour l'importation en Grèce des produits du sol et de l'industrie, originaires et de provenance de son territoire, du traitement de la nation la plus favorisée, ce terme comprenant les faveurs accordées actuellement ou à accorder postérieurement à des produits similaires d'un tiers Pays quelconque. Réciproquement, la Grèce jouira du même traitement pour les produits du sol et de l'industrie hellénique à leur entrée en Roumanie.

3. Il est toutefois entendu que la Grèce et la Roumanie ne pourront pas se prévaloir d'un régime de faveur qui pour des raisons locales serait accordé par l'un des deux Pays aux états limitrophes pour faciliter le trafic frontière.

4. D'une marière générale le traitement de la nation la plus favorisée sera accordé pour tout ce qui concerne le commerce, l' industrie et la navigation qu'il s'agisse de personnes, de Sociétés, de navires et de marchandises, et notamment pour tout ce qui concerne les droits de douane et tous autres droits ou taxes d'importation et d'exportation, le transit, le régime des zones et ports francs et les entrepôts, les prohibitions ou restrictions d'entrée ou de sortie, les droits intérieurs ou de port de toute sorte, que ces droits ou taxes soient perçus pour le compte de l'Etat, des provinces, des communes, d'administration publique ou d'institutions d'utilité publique ou de bienfaisance.

5. Les marchandises originaires de chacun des Pays contractanrs jouiront également dans l'autre pays respectivement, du traitement de la nation la plus favorisée en ce qui concerne le transport par chemin de fer ou par n'importe quel autre moyen.

6. De même les chalands battant pavillon grec et qui sont affectés au trafic dans les eaux du Danube, jouiront des mêmes facilités qui sont ou qui seraienrt accordées par le Gouvernement Roumain aux chalands de la nation la plus favorisée.

Le Gouvernement Roumaint consent notamment que les taxes d'exportation prévues par les lois et règlements roumains auxquelles sont imposées les marchandises destinées à l'exportation et qui seront chargées sur les chalands battant pavillon hellénique, soient payées au port d'exportation, ceci contre la présentation d'une lettre de garantie d'une banque agréée par le Ministère des Finances roumain.

7. En outre étant donné que la Roumanie, en vertu de la clause de la nation la plus favorisée bénéficie également pour ses produits de toutes les réductions tarifaires, au-dessous du minimum du tarif hellénique consolidées par la Grèce au profit des Puissances avec lesquelles Elle a déjà conclu des traités de commerce définitifs, le Gouvernement Roumain déclare que, de son côté, les raisins secs de Corinthe, produit hellénique, ne seront frappés pendant la durée du présent arrangement, à leur importation en Roumanie d'un droit d'entrée supérieur à 10 frs. or les cent kilos. En outre, les raisins secs de Corinthe seront exempts en Roumanie de la tax e de commission de 2 o)o ad valorem, ainsi que de la taxe de consommation de I leu pour un kilo.

8. Le présent arrangement est conclu pour une durée indéterminée et pourra prendre fin à tout moment sur préavis de trois mois.

9. Il entrera en vigueur 5 jours après la signature

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

(s) A. MICHALACOPOULOS

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Π ρ ὸ ς
ΤΟΝ ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΝ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Κύριε Πρέσβυ,

1) Ἐν συνεχείᾳ τῶν προσωπικῶν συνομιλιῶν, ἃς ἔσχον μετὰ τῆς ὑμετέρας Ἐξοχότητος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ διαβεβαιώσω αὐτὴν ἐξ ὀνόματος τῆς Κυβερνήσεώς μου διὰ τῆς παρούσης μου, ὅτι ἐν ἀναμονῇ τῆς συνομολογήσεως ὁριστικῆς ἐμπορικῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας Συνθήκης, συνεφωνήσαμεν τὰ ἀκόλουθα :

2) Ἡ Ρουμανία θὰ ἀπολαύῃ διὰ τὰ εἰσαγόμενα εἰς Ἑλλάδα γεωργικὰ καὶ βιομηχανικὰ προϊόντα, προερχόμενα ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τοῦ ἐδάφους της, τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους, ἐννοουμένων διὰ τοῦ ὅρου τούτου ὅλων ἐκείνων τῶν εὐκολιῶν, αἵτινες παραχωροῦνται ἤδη ἢ θὰ παραχωρηθοῦν μεταγενεστέρως εἰς ὁμοίας φύσεως προϊόντα οἱασδήποτε τρίτης χώρας. Ἡ Ἑλλὰς θ' ἀπολαύῃ ἐπ' ἀμοιβαιότητι τῶν ἰδίων εὐκολιῶν διὰ τὰ γεωργικὰ καὶ βιομηχανικὰ προϊόντα τῆς τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὴν Ρουμανίαν.

3) Εὐνόητον τυγχάνει, ὅτι ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ρουμανία δὲν δύνανται νὰ εὐνοηθοῦν διὰ καθεστῶτος, τὸ ὁποῖον ἕνεκεν εἰδικῶν τοπικῶν λόγων θὰ παρεχωρεῖτο ὑπὸ μιᾶς τῶν δύο χωρῶν εἰς ὅμορα Κράτη πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου,

4) Κατὰ γενικὴν ἀρχὴν ἡ ῥήτρα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους θὰ παραχωρηθῇ διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν ναυσιπλοΐαν, προκειμένου εἴτε περὶ προσώπων, εἴτε περὶ ἑταιρειῶν, εἴτε περὶ πλοίων καὶ ἐμπορευμάτων, καὶ συγκεκριμένως διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς τελευταίους δασμοὺς ἢ τέλη εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, τὴν διαμετακόμισιν, τὸ καθεστὼς τῶν ζωνῶν, ἐλευθέρων λιμένων καὶ ἀποθηκῶν ἐμπορευμάτων, τὰς ἀπαγορεύσεις καὶ τοὺς περιορισμοὺς τῆς εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς, τοὺς ἐσωτερικοὺς φόρους, ἢ τὰ παντὸς εἴδους λιμενικὰ δικαιώματα, ἔστω καὶ ἂν οἱ φόροι οὗτοι καὶ τὰ τέλη ἐπεβλήθησαν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους, τῶν Δήμων, τῶν Κοινοτήτων, τῶν δημοσίων διαχειρίσεων, τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ εὐεργετικῶν ἱδρυμάτων.

5) Τὰ ἐξ ἑκατέρας τῶν συμβαλλομένων χωρῶν προερχόμενα ἐγχώρια ἐμπορεύματα θ' ἀπολαύουν ἐπίσης εἰς τὰς δύο χώρας ἀμοιβαίως τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους κατὰ τὴν μεταφορὰν των διὰ τῶν σιδηροδρόμων, ἢ οἱουδήποτε ἄλλου μέσου μετακομίσεως.

6) Ὡσαύτως τὰ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἐργαζόμενα εἰς τὸν Δούναβιν ποταμόπλοια (σλέπια) θ' ἀπολαύουν τῶν ἰδίων εὐκολιῶν, αἵτινες παρεχωρήθησαν ἢ θὰ παραχωρηθοῦν ὑπὸ τῆς Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως εἰς ἄλλα τοιαῦτα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Εἰδικῶς ἡ Ρουμανικὴ Κυβέρνησις συγκατατίθεται ὅπως τὰ τέλη ἐξαγωγῆς, τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν Ρουμανικῶν νόμων καὶ διατάξεων, εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὁποίων ὑπόκεινται τὰ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν προοριζόμενα ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα φορτώνονται ἐπὶ ἑλληνικῶν σλεπίων, πληρώνονται εἰς τὸν λιμένα τῆς ἐξαγωγῆς, κατατιθεμένης ἄλλως ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς μιᾶς Τραπέζης τυγχανούσης τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Ρουμανικοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

7) Ἐξ ἄλλου, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ Ρουμανία ἀπολαύει ἐξ ἴσου, δυνάμει τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους, ὅλων τῶν ἠλαττωμένων τιμολογίων, κάτω τοῦ ἐλαχίστου τῶν δασμῶν, τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλλὰς παρεχώρησε πρὸς ὄφελος τῶν Δυνάμεων, μεθ' ὧν αὕτη συνῆψεν ἤδη ὁριστικὰς ἐμπορικὰς συνθήκας, ἡ Ρουμανικὴ Κυβέρνησις δηλοῖ ὅτι ἡ ξηρὰ Κορινθιακὴ σταφίς, προϊὸν ἑλληνικόν, δὲν θὰ πληρώνῃ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης συμφωνίας, εἰσαγομένη εἰς Ρουμανίαν, δασμὸν ἀνώτερον τῶν δέκα φράγκων χρυσῶν κατὰ ἑκατὸν χιλιόγραμμα. Ἐπὶ πλέον ἡ ξηρὰ Κορινθιακὴ σταφὶς θὰ ἐξαιρῆται ἐν Ρουμανίᾳ τοῦ τέλους προμηθείας 2 o]o ἐπὶ τῆς ἀξίας της, ὡς καὶ τοῦ φόρου καταναλώσεως, ἓν λεῖ κατὰ κιλόν.

8) Ἡ παροῦσα Συμφωνία δὲν ἔχει ὡρισμένην προθεσμίαν λήξεως· δύναται νὰ παύσῃ ἰσχύουσα ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν μετὰ προειδοποίησιν τριῶν μηνῶν.

9) Θὰ ἰσχύσῃ πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν ὑπογραφήν της.

Εὐαρεστηθῆτε νὰ δεχθῆτε, κύριε Πρέσβυ, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου ἐκτιμήσεώς μου.

Α. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

LEGATION ROYALE DE ROUMANIE

No 760

LE MINISTRE DE ROUMANIE A ATHENES
AU MINISTRE DESAAFFAIRES ETRANGERES
DE GRECE

Monsieur le Ministre,

1. Comme suite à l'entretien que j'ai eu avec Votre Excelence, j'ai l'honneur de Lui confirmer par la présente au nom de mon Gouvernement, qu'en attendant la conclusion d'un traité de commmerce définitif entre la Roumanie et la Grèce nous sommes tombés d'accord sur ce qui suit :

2. La Roumanie bénéficiera pour l'importation en Grèce des produits du sol et de l'industrie, originaires et de provenance de son territoire, du traitement de la nation la plus favorisée, ce terme comprenant les faveurs accordées actuellement ou à accorder postérieurement à des produits similaires d'un tiers pays quelconque. Réciproquement, la Grèce jouira du même traitement pour les produits dus ol et de l'industrie hellénique à leur entrée en Roumanie.

3. Il est toutefois entendu que la Grèce et la Roumanie ne pourront pas se prévaloir d'un régime de faveur qui pour des raisons locaes serait accordé par l'un des deux Pays aux états limitrophes pour faciliter le trafic frontière.

4. D'une manière générale le traitement de la nati la plus favorisée sera accordé pour tout ce qui concerne le commerce, l'industrie et la navigation qu'il s'agisse de personnes, de Sociétés, de navires et de marchandises, et notamment pour tout ce qui concerne les droits de douane et tous autres droits ou taxes d'importation et d'exportation, le transit, le regime des zones et ports francs et les entrepôts, les prohibitions ou restrictions d'entrée ou de sortie, les droits intérieurs ou de port de toute sorte, que ces droits ou taxes soient percus pour le compte de l'Etat, des provinces, des communes, d'admisnitration publique ou d' institutions d'utilité publique ou de bienfaisance.

5. Les marchandises originaires de chacun des deux Pays contractants jouiront également dans l'autre pays respectivement, du traitement de la nation la plus favorisée en ce qui concerne le transport parch emin de fer ou par n'importe quel autre moyen.

6. De même les chalands battant pavillon grec et qui sont affectés au trafic dans les eaux du Danube, jouiront des mêmes facilités qui sont ou qui seraient accordées par le Gouernecent Roumain aux chalands de la nation la plus favorisée.

Le Gouvernement roumain consent nottamment que les taxes d'exportation prévues par les lois et règlements roumains auxquelles sont imposées les marchandises destinées à l'exportation et qui seront chargées sur les chalands battant pavillon hellénique, soient payées au port d'exportation, ceci contre la présentation d'une lettre de garantie d'une banque agrée par le Ministère des Finances roumain.

7. En outre étant donné que la Roumanie, en vertu de la clause de la nation la plus favorisée bénéficie également pour ses produits, de toutes les réductions tarifaires, au-dessous du minimum du tarif hellénique consolidées par la Grèce au profit des Puissances avec lesquelles elle a déjà conclu des traités de commerce définitifs, le Gouvernement Roumain déclare que, de son coté, les raisins secs de Corinthe, produit hellénique, ne seront frappés pendant la durée du présent arrangement, à leur importation en Roumanie d'un droit d'entrée supérieur à 10 frs. or les cent kilos. En outre, les raisins secs de Corinthe seront exempts en Roumanie de la taxe de commission de 2 o)o ad valorem, ainsi que la taxe de consommation de 1 leu pour un kilo.

8. Le présent arrangement est conclu pour une durée indéterminée et pourra prendre fin à tout moment sur préavis de trois mois.

9. Il entrera en vigueur 5 jours après lasignature.

Veuilles agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

(s) LANGA RASCANO

Ο ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Π ρ ὸ ς
ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κύριε Ὑπουργέ,

1) Ἐν συνεχείᾳ τῶν προσωπικῶν συνομιλιῶν, ἃς ἔσχον μετὰ τῆς ὑμετέρας Ἐξοχότητος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ διαβεβαιώσω αὐτὴν ἐξ ὀνόματος τῆς Κυβερνήσεώς μου διὰ τῆς παρούσης μου, ὅτι ἐν ἀναμονῇ τῆς συνομολογήσεως ὁριστικῆς ἐμπορικῆς Συνθήκης μεταξὺ Ρουμανίας καὶ Ἑλλάδος συνεφωνήσαμεν τὰ ἀκόλουθα :

2) Ἡ Ρουμανία θὰ ἀπολαύῃ διὰ τὰ εἰσαγόμενα εἰς Ἑλλάδα γεωργικὰ καὶ βιομηχανικὰ προϊόντα, προερχόμενα ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τοῦ ἐδάφους της, τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους, ἐννοουμένων διὰ τοῦ ὅρου τούτου ὅλων ἐκείνων τῶν εὐκολιῶν, αἵτινες παραχωροῦνται ἤδη ἢ θὰ παραχωρηθοῦν μεταγενεστέρως εἰς ὁμοίας φύσεως προϊόντα οἱασδήποτε τρίτης χώρας. Ἡ Ἑλλὰς θ' ἀπολαύῃ ἐπ' ἀμοιβαιότητι τῶν ἰδίων εὐκολιῶν διὰ τὰ γεωργικὰ καὶ βιομηχανικὰ προϊόντα της τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὴν Ρουμανίαν.

3) Εὐνόητον τυγχάνει, ὅτι ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ρουμανία δὲν δύνανται νὰ εὐνοηθοῦν διὰ καθεστῶτος τὸ ὁποῖον ἕνεκεν εἰδικῶν τοπικῶν λόγων θὰ παρεχωρεῖτο ὑπὸ μιᾶς τῶν δύο χωρῶν εἰς ὅμορα Κράτη πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου.

4) Κατὰ γενικὴν ἀρχὴν ἡ ῥήτρα τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους θὰ παραχωρῆται διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν ναυσιπλοΐαν, προκειμένου εἴτε περὶ προσώπων, εἴτε περὶ Ἑταιρειῶν, εἴτε περὶ πλοίων καὶ ἐμπορευμάτων, καὶ συγκεκριμένως διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς τελευταίους δασμοὺς ἢ τέλη εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, τὴν διαμετακόμισιν, τὸ καθεστὼς τῶν ζωνῶν, ἐλευθέρων λιμένων καὶ ἀποθηκῶν ἐμπορευμάτων, τὰς ἀπαγορεύσεις καὶ τοὺς περιορισμοὺς τῆς εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς, τοὺς ἐσωτερικοὺς φόρους, ἢ τὰ παντὸς εἴδους λιμενικὰ δικαιώματα, ἔστω καὶ ἂν οἱ φόροι οὗτοι καὶ τὰ τέλη ἐπεβλήθησαν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους, τῶν Δήμων, τῶν Κοινοτήτων, τῶν δημοσίων διαχειρίσεων, τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ εὐεργετικῶν ἱδρυμάτων.

5) Τὰ ἐξ ἑκατέρας τῶν συμβαλλομένων χωρῶν προερχόμενα ἐγχώρια ἐμπορεύματα θ' ἀπολαύουν ἐπίσης εἰς τὰς δύο χώρας ἀμοιβαίως τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους κατὰ τὴν μεταφορὰν των διὰ τῶν σιδηροδρόμων ἢ οἱουδήποτε ἄλλου μέσου μετακομίσεως.

6) Ὡσαύτως τὰ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἐργαζόμενα εἰς τὸν Δούναβιν ποταμόπλοια (σλέπια) θ' ἀπολαύουν τῶν ἰδίων εὐκολιῶν, αἵτινες παρεχωρήθησαν ἢ θὰ παραχωρηθοῦν ὑπὸ τῆς Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως εἰς ἄλλα τοιαῦτα τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους.

Εἰδικῶς ἡ Ρουμανικὴ Κυβέρνησις συγκατατίθεται ὅπως τὰ τέλη ἐξαγωγῆς, τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν ρουμανικῶν νόμων καὶ διατάξεων, εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὁποίων ὑπόκεινται τὰ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν προοριζόμενα ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα φορτώνονται ἐπὶ ἑλληνικῶν σλεπίων, πληρώνωνται εἰς τὸν λιμένα τῆς ἐξαγωγῆς, κατατιθεμένης ἄλλως ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς μιᾶς Τραπέζης τυγχανούσης τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Ρουμανικοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

7) Ἐξ ἄλλου, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ Ρουμανία ἀπολαύει ἐξ ἴσου, δυνάμει τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους, ὅλων τῶν ἠλαττωμένων τιμολογίων, κάτω τοῦ ἐλαχίστου τῶν δασμῶν τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλλὰς παρεχώρησε πρὸς ὄφελος τῶν Δυνάμεων, μεθ' ὧν αὕτη συνῆψεν ἤδη ὁριστικὰς ἐμπορικὰς συνθήκας, ἡ Ρουμανικὴ Κυβέρνησις δηλοῖ ὅτι ἡ ξηρὰ Κορινθιακὴ σταφὶς, προϊὸν ἑλληνικόν, δὲν θὰ πληρώνῃ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης συμφωνίας, εἰσαγομένη εἰς Ρουμανίαν, δασμὸν ἀνώτερον τῶν δέκα φράγκων χρυσῶν κατὰ ἑκατὸν χιλιόγραμμα. Ἐπὶ πλέον ἡ ξηρὰ Κορινθιακὴ σταφὶς θὰ ἐξαιρῆται ἐν Ρουμανίᾳ τοῦ τέλους προμηθείας 2 ο)ο ἐπὶ τῆς ἀξίας της, ὡς καὶ τοῦ φόρου καταναλώσεως, ἑνὸς λέϊ κατὰ κοιλόν.

8) Ἡ παροῦσα συμφωνία δὲν ἔχει ὡρισμένην προθεσμίαν λήξεως· δύναται νὰ παύσῃ ἰσχύουσα ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν μετὰ προειδοποίησιν τριῶν μηνῶν.

9) Θὰ ἰσχύσῃ πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν ὑπογραφήν της.

Εὐαρεστηθῆτε νὰ δεχθῆτε, κύριε Ὑπουργέ, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου ἐκτιμήσεώς μου

ΛΑΓΚΑ ΡΑΣΚΑΝΟ

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Φινλανδίας ὑπογραφείσης ἐν Ἑλσινκὶ τῇ 18 Δεκεμβρίου 1926 Συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας, ἔχων οὕτω.

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Φινλανδίας συνομολογηθεῖσα καὶ ἐν Ἑλσινκὶ ὑπογραφεῖσα τῇ 18 Δεκεμβρίου 1926 Σύμβασις Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας, ἧς τὸ κείμενον ἕπεται ἐν Γαλλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ Ἑλληνικῇ μεταφράσει, ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

TRAITE

De commerce et de Navigation entre la Grece et la Finlande.

La Grèce d'une part et la Finlande d'autre part, animées du désir de resserrer de plus en plus les relations économiques entre les deux pays, ont résolu de conclure un Traité de commerce et de navigation, et ont nommé, à cet effet, pour leurs Plénipotentiaires :

Le Président de la République Hellénique :

Monsieur Nicolas Xydakis, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire, Directeur des Affaires Politiques du Ministère des Affaires Etrangères.

Le Président de la République de Finlande :

Monsieur Väinö Voionmaa, Ministre des Affaires Etrangéres; lesquels, apres s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

Article 1er

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes auront dans le territoire de l'autre Partie le droit, dans les mêmes conditions que les ressortissants de la nation la plus favorisée et sous réserve des lois et règlements qui y sont ou seront en vigueur, de s'y rendre librement, des établir, de se livrer aucommerce, à l'industrie, au travail manuel et à toute autre profession, d'y acquérir des biens meubles et immeubles par voie d'héritage, de donation, de legs, d'achat, d'échange ou par toute autre voie légale, et de posséder, détenir et aliéner ces biens.

Chacune des Parties Contractantes s'engage à ne pas exiger des ressortissants de l'autre partie le paiement d'impôts, taxes ou contributions de toute nature plus élevés ou autres queceux quisont en pourront être ultérieurement exigés de ses propres nationnaux ou des ressortissants de la nation la plus favotisée.

Article 2.

Les sociétés commerciales, industrielles, financières, d'assurances et autres, les coopératives ainsi que les compagnies de navigation et les associations économiques, qui ont leur siège sur le territoire de l'un des deu pays et y sont légalement constituées, verront

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Φινλανδίας

Ἡ Ἑλλὰς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ Φινλανδία ἀφ' ἑτέρου, ἐπιθυμοῦσαι νὰ συσφίξωσιν ἔτι μᾶλλον τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο Χωρῶν, ἀπεφάσισαν νὰ συνάψωσι συνθήκην Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας καὶ διώρισαν πρὸς τοῦτο Πληρεξουσίους αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας : Τὸν κύριον Νικόλαον Ξυδάκην Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργόν, Διευθυντὴν τῶν Πολιτικῶν Ὑποθέσεων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Φινλανδικῆς Δημοκρατίας : Τὸν κύριον Βαϊνὸ Βοϊνόμαα Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Οἵτινες, ἀφοῦ ἀνεκοίνωσαν ἀλλήλοις τὰ Πληρεξούσια αὐτῶν εὑρεθέντα ἐν τάξει, συνεφώνησαν ἐπὶ τῶν κάτωθι διατάξεων.

Ἄρθρον 1.

Οἱ ὑπήκοοι ἑκάστου τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θὰ δικαιοῦνται, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους πρὸς τοὺς ὑπηκόους τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ἐν ἰσχύι ἢ μελλόντων νὰ ἰσχύσωσι Νόμων καὶ Διαταγμάτων, νὰ μεταβαίνωσιν ἐλευθέρως εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἄλλου μέρους νὰ ἐγκαθίστανται, νὰ μετέρχωνται τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, νὰ μετέρχωνται οἱανδήποτε ἐργασίαν καὶ ἐπάγγελμα, νὰ ἀποκτῶσι περιουσίαν κινητὴν καὶ ἀκίνητον διὰ κληρονομίας, δωρεᾶς, κληροδοσίας, ἀγορᾶς, ἀνταλλαγῆς ἢ οἱουδήποτε ἄλλου νομίμου τρόπου, καὶ νὰ κτῶνται, κατέχωσι καὶ διαθέτωσι τὴν περιουσίαν ταύτην.

Ἕκαστον τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἀναλαμβάνει νὰ μὴ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους τοῦ ἄλλου μέρους τὴν πληρωμὴν φόρων, τελῶν ἢ εἰσφορῶν οἱασδήποτε φύσεως ἀνωτέρων ἢ ἄλλων τῶν ἤδη ἢ δυνατὸν εἰς τὸ μέλλον νὰ ἀπαιτηθῶσι παρὰ τῶν ἰθαγενῶν ἢ τῶν ὑπηκόων τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους.

Ἄρθρον 2.

Αἱ Ἐμπορικαί, Βιομηχανικαί, Οἰκονομικαί, Ἀσφαλιστικαὶ καὶ ἄλλαι Ἑταιρεῖαι, αἱ Συνεργατικαὶ Ἑνώσεις, ὡς καὶ αἱ Ἀτμοπλοϊκαὶ Ἑταιρεῖαι καὶ οἱ Οἰκονομικοὶ Συνεταιρισμοί, οἱ ἐδρεύοντες εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο Μερῶν καὶ νομίμως συσταθέντες θὰ τύχωσιν εἰς τὴν ἄλλην χώραν

leur constitution légale et leur existence juridique reconnue dans l'autre pays. Elles pourront, si les lois de l'autre pays ne s'y opposent pas et sous réserve de l'accomplissement de toutes les formalités prévues par ces lois, étendre leurs opérations sur le territoire de ce dernier pays, y acquérir des droits et en jouir. ainsi qu'y exercer leur industrie. Elles y jouiront d'un traitement aussi favorable que celui accordé ou qui sera accordé aux sociétés analogues d'une tierce puissance quelconque et elles auront le même droit que les sociétés de la nation la plus favorisée d'y acquérir, posséder, détenir et aliener des tiens meubles et immeubles.

Les impôts. taxes et contributions, quelle qu'en soit la dénomination ou la nature, ne pourront pas les frapper d'une façon plus lourde que les sociétés, coopératives, compagnies, ou associations de la nation la plus favorisée.

Article 3.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes ou les sociétés, coopératives, compagnies ou associations domiciliées chez elles ne seront pas imposés dans l'autre pays sur unautre actif que celui qui se trouve dans le pays d'imposition, ni sur un revenu qu'ils touchent d'ailleurs.

Article 4.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes et les sociétés, coopératives, compagnies et associations qui ont leur domicile sur le territoire de cette Partie auront, sous les mêmes conditions queles nationaux, facile accès auprès ţes tribunaux et des diverses autorités de l'autre Partie. Dans l'exercice de ce droit ils ne seront pas soumis à des charges autres ou plus élevées que celles perçues sur les nationaux ou sur les sociétés susdites du pays.

Article 5.

Les ressorissants de l'une des Parties Contractanes seront exempts sur le territoire de l'autre Partie de tout service militaire ainsi que du paiement en espèce ou en nature de tous impôts ou taxes de remplacement. En ce qui concerne les emprunts forcés, les requisitions et prestations militaires qui seraient fixés en temps de guerre ou dans les circonstances extraordinaires, les deux Parties Contractantes se garantissent réciproquement le traitement de la nation la plus favorsee. Cependant, en qualité de propriétaires, locatores ou occupants d'immeubles ou d'entreprises commerciales ou industrielles, ils seront soumis au même traitement que les nationaux et ils auront alors le droit aux mêmes indemnités que celles allouées aux nationaux ou aux ressortissants de pays le plus favorisé.

Article 6.

Les voyageurs de commerce des deux parties Contractantes, avec leurs modèles et échantillons, jouiront sur le territoire de l'autre Partie, en s'y conformant aux lois et règlements en vigueur, du même traitement qui est ou pourrait être accordé, à ce sujet, au pays le plus favorisé.

Article 7.

Lorsque des ressortissants finlandais qui ne sont pas domiciliés en Grèce, ou des sociétés, coopératives, compagnies ou associations finlandaises, se livrent à l'exportation de Finlande en Grèce, ils ne seront pas

τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς νομίμου ἱδρύσεως καὶ νομικῆς ὑπάρξεως αὐτῶν. Θὰ δύνανται, ἐὰν οἱ νόμοι τοῦ ἄλλου Κράτους δὲν ἀντίκεινται εἰς τοῦτο καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἐκτελέσεως πασῶν τῶν ὑπὸ τῶν νόμων τούτων προβλεπομένων διατυπώσεων, νὰ ἐπεκτείνωσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς τελευταίας ταύτης χώρας, νὰ ἀποκτήσωσι δικαιώματα καὶ ἀπολαύωσιν αὐτῶν καὶ νὰ ἐξασκῶσι τὰς ἐπαγγελματικὰς αὐτῶν ἐπιχειρήσεις. Θ' ἀπολαύωσι τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων τῶν χορηγουμένων ἢ χορηγηθησομένων εἰς τὸ μέλλον εἰς παρομοίας Ἑταιρείας οἱασδήποτε τρίτης Δυνάμεως καὶ θὰ δικαιῶνται, ὡς καὶ αἱ Ἑταιρεῖαι τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους, εἰς τὴν ἀπόκτησιν, κτῆσιν, κατοχὴν καὶ διάθεσιν κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας.

Οἱ φόροι, τέλη καὶ εἰσφοραὶ οἱασδήποτε φύσεως ἢ κατονομασίας δὲν δύνανται νὰ βαρύνωσιν αὐτὰς κατὰ τρόπον ἐπαχθέστερον ἐκείνων, οἵτινες βαρύνουσι τὰς Ἑταιρείας, Συνεργατικὰς Ἑνώσεις ἢ Συνεταιρισμοὺς τοῦ μᾶλλονε ὑνοουμένου Κράτους.

Ἄρθρον 3.

Οἱ ὑπήκοοι τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἢ αἱ Ἑταιρεῖαι. Συνεργατικαὶ Ἑνώσεις ἢ Συνεταιρισμοί, οἱ ἑδρεύοντες εἰς τὴν χώραν αὐτῶν, δὲν θὰ φορολογοῦνται εἰς τὴν ἄλλην χώραν ἐπὶ κεφαλαίου ἄλλου ἢ τοῦ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς φορολογίας εὑρισκομένου, οὔτε ἐπὶ εἰσοδήματος, ὅπερ εἰσπράττουσιν ἀλλαχόθεν.

Ἄρθρον 4.

Οἱ ὑπήκοοι τοῦ ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν καὶ αἱ Ἑταιρεῖαι, Συνεργατικαὶ Ἑνώσεις ἢ Συνεταιρισμοί, οἱ ἑδρεύοντες εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἄλλου Μέρους θὰ δύνανται, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς, νὰ προσφεύγωσιν εὐκόλως εἰς τὰ Δικαστήρια καὶ τὰς διαφόρους Ἀρχὰς τοῦ ἄλλου Μέρους. Ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ δικαιώματος τούτου δὲν θὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν ἄλλων ἢ ἀνωτέρων τελῶν τῶν παρὰ τῶν ἰθαγενῶν ἢ τῶν εἰρημένων Ἑταιρειῶν τῆς χώρας εἰσπραττομένων.

Ἄρθρον 5.

Οἱ ὑπήκοοι ἑνὸς ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θὰ ἀπαλλάσσωνται εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἄλλου Μέρους πάσης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τῆς πληρωμῆς εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα παντὸς φόρου ἢ τέλους εἰς ἀντισήκωμα τῆς ὑπηρεσίας ταύτης. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀναγκαστικὰ δάνεια, τὰς ἐπιτάξεις καὶ στρατιωτικὰς παροχάς, αἵτινες ἤθελον ὁρισθῇ ἐν καιρῷ πολέμου ἢ εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, τὰ δύο Συμβαλλόμενα Μέρη ἐγγυῶνται ἀμοιβαίως εἰς ἄλληλα τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους. Ἐν τούτοις, ἐν τῇ ἰδιότητι ἰδιοκτήτου, ἐνοικιαστοῦ ἢ κατόχου ἀκινήτων ἢ Ἐμπορικῶν ἢ Βιομηχανικῶν καταστημάτων, θὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς αὐτὰς μὲ τοὺς ἰθαγενεῖς ὑποχρεώσεις καὶ θὰ δικαιῶνται τῶν αὐτῶν ἀποζημιώσεων τῶν εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς ἢ τοὺς ὑπηκόους τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους χορηγουμένων.

Ἄρθρον 6.

Οἱ ἐμπορικοὶ ταξειδιῶται ἀμφοτέρων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν μετὰ τῶν σχεδίων καὶ δειγμάτων αὐτῶν θὰ ἀπολαύωσιν εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἄλλου Κράτους, συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς ἐν ἰσχύι νόμους καὶ κανονισμούς, τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων τῶν ἤδη χορηγουμένων ἢ χορηγηθησομένων ἐν τῷ μέλλοντι ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὸ μᾶλλον εὐνοούμενον Κράτος.

Ἄρθρον 7.

Ἐὰν οἱ ὑπήκοοι Φινλανδοί, μὴ ἐγκατεστημένοι ἐν Ἑλλάδι, ἢ Ἑταιρεῖαι Συνεργατικαὶ Ἑνώσεις ἢ Συνεταιρισμοὶ Φινλανδικοί, μετέρχωνται ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον ἐκ Φινλανδίας εἰς Ἑλλάδα, δὲν θὰ ὑπόκεινται ἐν Ἑλλάδι εἰς τὴν π ηρωμὴν

assujettis en Grèce aux impôts sur les bénéfices de cette exportation. tant qu'ils n'y auront pas d'établissement. Le même traitement sera appliqué à l'exportation sur la Finlande pratiquée par des ressortissants, sociétés, coopératives, compagnies et associations grecs.

Si des ressortissants, sociétés, coopératives, compagnies ou associations d'une des Parties Contractantes ont des établissements sur le territoire de l'autre, ils n'y seront assujettis aux contributions ou aux impôts que dans la mesure de l'exploitation afférante à ces établissements.

Article 8.

Dans le cas où l'une des Parties Contractantes établirait des prohibitions ou restrictions quant à l'importation ou à l'exportation de marchandises, elle accordera à l'autre Partie le même traitement qui a été accordé ou sera accordé ultérieurement aux marchandises identiques ou similaires importées de ou exportées sur un tiers pays quelconque.

Toute abrogation ou tout adoucissement d'une prohibition ou des restrictions d'importation et d'exportation qui est ou sera accordé, même à titre temporaire, par une des Parties Contractantes en faveur d'une tierce puissance quelconque s'appliquera immédiatement et dans les mêmes conditions aux marchandises identiques ou similaires en provenance ou à destination du territoire de l'autre Etat.

Les dispositions de cet article ne seront pas applicables lorsque l'établissement ou le maintien d'une prohibilition d'importation ou d'exportation, ou de restrictions concernant l'importation uo l'exportation des marchandises visent :

1) La sûreté publique du pays ou sont jugées par l'Etat respectif nécessaires en raison de l'etat de guerre ;

2) Les mesures sanitaires ou de prophylaxie contre les épizooties et les épiphyties;

3) Les semences qu'on à lieu de croite improtpres dans le pays d'importation, en raison de leur origine.

Article 9.

Dans le cas où l'une des Parties Contractantes rendrait l'importation ou l'exportation de certaines marchandises dépendante de prix ou de conditions d'achat ou de vente contrôlés par le Gouvernement ou par tout organisme autorisé par lui, les conditions générales applicables à l'autre Partie seront les plus favorables qui sont ou pourront être appliquées à toute puissance tierce.

Article 10.

En ce qui concerne les droits et taxes d'importation, ainsi que toutes surtaxes, coéfficients ou majorations y afférents qui sont ou seront perçus à l'importation des marchandises, les deux Parties Contractantes s'engagent à accorder, sans réserve et automatiquement toutes faveurs, réductions ou éxonérations qu'elles ont accordées ou accorderont à toute tierce puissance, pour les marchandises énumérées aux listes annexées au présent Traité.

Les Parties Contractantes se garantissent mutuellement le traitement de la nation la plus favorisée en ce qui concerne les droits ainsi que toutes les taxes perçues à l'exportation, quelqu'en soit le nom ou l'espèce.

Le traitement de la nation la plus favorisée est également réciproquement garanti, en ce qui concerneles opérations et l'accomplissement des formalités de dou-

φόρων ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς ἐξαγωγῆς ταύτης, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν ἐγκατάστασιν ἐν Ἑλλάδι. Ἡ αὐτὴ προνομία θὰ ἐφαρμόζηται εἰς τοὺς Ἕλληνας ὑπηκόους, Ἑταιρείας, Συνεργατικὰς Ἑνώσεις ἢ Συνεταιρισμούς, μετερχομένους ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον εἰς τὴν Φινλανδίαν. Ἐὰν δὲ οἱ ὑπήκοοι, ἑταιρεῖαι συνεργατικαὶ Ἑνώσεις ἢ συνεταιρισμοί, ἐνὸς ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν, ἔχουσιν ἐγκαταστάσεις εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἄλλου Μέρους, θὰ ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν φόρων ἢ τελῶν μόνον ἐν τῷ μέτρῳ τῶν σχετικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἄρθρον 8.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἕν ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἤθελεν ἐπιβάλει ἀπαγορεύσεις ἢ περιορισμοὺς εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ἐμπορευμάτων, θὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ ἄλλο Μέρος τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα ἐχορηγήθησαν ἢ ἤθελον εἰς τὸ μέλλον χορηγηθῇ εἰς ὅμοια ἢ ὁμοειδῆ ἐμπορεύματα τὰ ἐξ οἱουδήποτε τρίτου Κράτους εἰσαγόμενα ἢ ἐξαγόμενα.

Πᾶσα ἄρσις ἢ ἐλάφρυνσις ἀπαγορεύσεως ἢ περιορισμοῦ εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς χορηγηθησομένη ἔστω καὶ προσωρινῶς ὑφ' ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν εἰς οἱανδήποτε τρίτην δύναμιν θὰ ἐφαρμοσθῇ ἀμέσως καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους εἰς ὅμοια ἢ ὁμοειδῆ ἐμπορεύματα προερχόμενα ἢ προοριζόμενα εἰς τὸ ἄλλο Κράτος.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν θὰ ἐφαρμόζωνται ὅταν ἡ ἐπιβολὴ ἢ ἡ διατήρησις ἀπαγορεύσεως ἐξαγωγῆς ἢ εἰσαγωγῆς ἢ περιορισμῶν τῆς εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς ἐμπορευμάτων ἀφορῶσι.

1) Τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους ἢ θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Κράτους ἀναγκαῖαι λόγῳ ἐμπολέμου καταστάσεως.

2) Μέτρα ὑγειονομικὰ ἢ προφυλάξεως κατὰ τῶν ἐπιζωοτιῶν καὶ τῶν νόσων τῶν φυτῶν.

3) Τοὺς σπόρους, οἵτινες λόγῳ τῆς προελεύσεως ὑπάρχει λόγος νὰ θεωρῶνται ἀκατάλληλοι ἐν τῇ χώρᾳ τῆς εἰσαγωγῆς.

Ἄρθρον 9.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐν ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἤθελεν ὑπαγάγει τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ὡρισμένων ἐμπορευμάτων εἰς τιμὰς ἢ ὅρους ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Κυβερνήσεως ἢ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐντεταλμένου, αἱ εἰς τὸ ἄλλο μέρος ἐφαρμοστέαι γενικαὶ διατάξεις θὰ εἶναι αἱ εὐνοϊκώτεραι, αἵτινες ἐφαρμόζονται ἢ ἤθελον ἐφαρμοσθῇ εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν.

Ἄρθρον 10.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ τέλη εἰσαγωγῆς, πάντα τὰ πρόσθετα τέλη καὶ σχετικοὺς συντελεστὰς ἢ προσαυξήσεις, τὰ εἰσπραττόμενα ἢ μέλλοντα νὰ εἰσπραχθῶσι κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων, τὰ δύο Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουσι νὰ χορηγήσωσιν ἄνευ ἐπιφυλάξεως καὶ αὐτομάτως πάντα τὰ πλεονεκτήματα, ἐλαττώσεις ἢ ἀτελείας, ἃς ἐχορήγησαν ἢμέλλουσι νὰ χορηγήσωσιν εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν διὰ τὰ ἐμπορεύματα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τοὺς προσηρτημένους πίνακας τῆς παρούσης συμβάσεως.

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἐγγυῶνται ἀμοιβαίως εἰς ἄλληλα τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ δικαιώματα ὡς καὶ πάντα τὰ εἰσπραττόμενα τέλη κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, οἱασδήποτε φύσεως ἢ ὀνομασίας ἂν καὶ ὦσι ταῦτα.

Ἡ ρήτρα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους εἶναι ἐπίσης ἀμοιβαίως ἠγγυημένη δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς τελωνειακὰς πράξεις καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τελωνειακῶν διατυπώσεων, τὴν

ane, les restitutions douanières ainsi que le dépôt et la garde des marchandises dans les entrepôts de douane et les taxes y afférentes.

Article 11.

Pour tout ce qui concerne les taxes de consommation, de production, de transaction, de monopole et d'accises et toutes les autres taxes intérieures, les marchandises qui proviennent et sont importées de l'un des deux pays, jouiront dans l'autre pays d'un traitement aussi favorable que celui qui est accordé aux marchandises du pays le plus favorisé.

Article 12.

Les Parties Contractantes se garantissent réciproquement la liberté de transit et s'engagent à appliquer dans les relations mutuelles les dispositions de la «Convention et Statut sur la ciberté de Transit», signée à Barcelone le 20 avril 1921, et se garantissent sous ce rapport le traitement de la nation la plus favorisée.

Les Parties Contractantes constatent que la disposition ci-dessus concernant le traitement de la nation la plus favorisée ne sera applicable lorsque la limitation du droit de transit : :

1) Visera la sécurité publique

2) Sera une mesure sanitaire ou de précaution contre les maladies des animaux ou végétaux.

Article 13.

Les marchandises de toutes origines traversant en transit l'un des deux pays, destinées à ou envoyées de l'autre pays, ne seront soumises dans le pays de transit à aucun droit ou taxe de douane d'importation ou d'exportation ou aux contributions semblables ni à aucun droit intérieur autre que les frais de contrôle et de l'administration du transit.

Les marchandises, de toute origine traversant en transit l'un des deux pays, qu'elles soient ou non emmagasinées dans des ports francs, entrepôts de douane, magasins de transit ou autres établissements douaniers, doivent à l'importation dans l'autre pays, jouir, en ce qui concerne les droits et autres taxes, ainsi qu'à tous autres égards, d'un traitement au moins aussi favorable que celui dont elles jouiraient si elles étaient importéees directement du pays d'origine.

Article 14.

Les produits naturels ou fabriqués de l'une des Parties Contractantes jouiront à tous égards quant au transport par transports publics de l'autre Partie-a conditions égales d'ailleurs -du même traitement que les produits similaires nationaux ou ceux de la nation la plus favorisée. De même, les produits à destination de l'un des deux pays à l'autre, jouiront dans ce lui —là quant au transport par trasnports publics du traitement aussi favorable que les produits à destination au pays le plus favorisé.

Article 15.

Pour réserver aux produits originaires de leurs pays respectifs le bénéfice des dispositions ci—dessus et pour éviter toute irrégularité par transport détourné, les Parties Contractantes pourront éxiger que les produits et marchandises importés sur leur territoire soient accompagnés d'un certificat d'origine.

Les Parties Contractantes se garantissent réciproquement le traitement de la nation la plus favorisée quant à la forme et au contenu,ainsiqu'àl'emploi de ces certificats.

ἐπιστροφὴν τῶν τελωνειακῶν τελῶν ὡς καὶ τὴν κατάσχεσιν καὶ φύλαξιν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὰς τελωνειακὰς ἀποθήκας ὡς καὶ τὰ σχετικὰ πρὸς ταύτας τέλη.

Ἄρθρον 11.

Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ τέλη καταναλώσεως, παραγωγῆς, συναλλαγῆς, μονοπωλίου καὶ τοῦ εἰδικοῦ φόρου τροφίμων καὶ ποτῶν καὶ ἅπαντα τὰ λοιπὰ ἐσωτερικὰ τέλη, τὰ προερχόμενα καὶ εἰσαγόμενα ἐξ ἑνὸς τῶν δύο Κρατῶν ἐμπορεύματα θ' ἀπολαύωσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου Κράτους τῶν αὐτῶν πλονεκτημάτων, ἅτινα χορηγοῦνται εἰς τὰ ἐμπορεύματα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Ἄρθρον 12.

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἐγγυῶνται ἀμοιβαίως εἰς ἄλληλα τὴν ἐλευθερίαν τῆς διαμετακομίσεως καὶ ἀναλαμβάνουσι νὰ ἐφαρμόζωσιν εἰς τὰς ἀμοιβαίας σχέσεις τὰς διατάξεις τῆς Συμβάσεως καὶ καταστατικοῦ ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς διαμετακομίσεως τῆς ὑπογραφείσης ἐν Βαρκελῶνι τῇ 20 Ἀπριλίου 1921, καὶ ἐγγυῶνται σχετικῶς εἰς ἄλληλα τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους.

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη διαπιστοῦσιν ὅτι ἡ ἀνωτέρα διάταξις ἡ ἀφορῶσα τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους δὲν θὰ ἐφαρμόζηται, ὅταν ὁ περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος τῆς διαμετακομίσεως ἀφορᾷ:

1) Τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν.

2) Εἶναι μέτρον ὑγειονομικὸν ἢ προφυλακτικὸν κατὰ τῶν ἀσθενειῶν τῶν ζῴων καὶ φυτῶν.

Ἄρθρον 13.

Τὰ ἐμπορεύματα πάσης προελεύσεως, διαμετακομιζόμενα δι' ἑνὸς τῶν δύο Κρατῶν, προοριζόμενα διὰ τὸ ἄλλο Κράτος ἢ προερχόμενα ἐξ αὐτοῦ, δὲν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν χώραν τῆς διαμετακομίσεως εἰς οἱονδήποτε τελωνειακὸν δασμὸν ἢ τέλος εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς ἢ εἰς παρομοίας φορολογίας ἢ εἰς οἱονδήποτε ἐσωτερικὸν τέλος πλὴν τῶν ἐξόδων ἐλέγχου καὶ διαχειρίσεως τῆς διαμετακομίσεως.

Τὰ ἐμπορεύματα πάσης προελεύσεως, διαμετακομιζόμενα δι' ἑνὸς τῶν δύο Κρατῶν, ἐναποθηκευμένα ἢ μὴ εἰς ἐλευθέρους λιμένας, τελωνειακὰς ἀποθήκας, διαμετακομιστικὰς ἀποθήκας ἢ ἄλλας τελωνειακὰς ἐγκαταστάσεις, δέον, κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ ἄλλο Κράτος, ν' ἀπολαύωσιν, ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαιώματα καὶ ἄλλα τέλη, ὡς καὶ ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων, εἰς ἃ θὰ ἐδικαιοῦντο ἐὰν εἰσήγοντο ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς χώρας τῆς παραγωγῆς.

Ἄρθρον 14.

Τὰ φυσικὰ ἢ κατειργασμένα προϊόντα ἑνὸς ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θ' ἀπολαύωσιν ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταφορὰν διὰ δημοσίων μεταγωγικῶν τοῦ ἄλλου Μέρους—ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἐννοεῖται ὅρους—τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων πρὸς τὰ ὁμοειδῆ ἐθνικὰ προϊόντα ἢ τὰ τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους. Ὡσαύτως, τὰ προοριζόμενα ἐξ ἑνὸς τῶν δύο Μερῶν εἰς τὸ ἄλλο προϊόντα θὰ ἀπολαύωσιν ἐν αὐτῷ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταφορὰν διὰ δημοσίων μεταγωγικῶν, τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων πρὸς τὰ προϊόντα τὰ προοριζόμενα διὰ τὸ μᾶλλον εὐνοούμενον Κράτος.

Ἄρθρον 15.

Ὅπως ἐξασφαλίσωσιν εἰς τὰ ἐκ τῶν οἰκείων χωρῶν προερχόμενα προϊόντα τὸ εὐεργέτημα τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται ν' ἀπαιτήσωσιν ὅπως τὰ εἰσαγόμενα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτῶν προϊόντα καὶ ἐμπορεύματα ἐφοδιάζωνται ὑπὸ πιστοποιητικοῦ προελεύσεως.

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἐγγυῶνται ἀμοιβαίως εἰς ἄλληλα τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους ὡς πρὸς τὸν τύπον καὶ τὸ περιεχόμενον, ὡς καὶ τὴν χρῆσιν τῶν πιστοποιητικῶν τούτων.

Article 16.

Chacune des Parties Contractantes s'engage à prendre toutes les mesures nécessaires pour garantir les produits naturels ou fabriqués originaires de l' autre Partie contre toute concurrence déloyale damns les transactions commerciales, à reprimer et à prohiber par la saisie et par toutes autres sanctions appropriées,l'importation,l'entreposage et l'exportation, ainsi que la fabrication, la vente et la mise en vente à l'intérieur de tous produits portant sur leur emballage extérieur des marques, noms, inscriptions ou signes quelconques comportant directement cu indirectement de fausses indications sur l'origine, l'espèce, la nature ou les qualités spécifiques des produits ou marchandises.

Les Parties Contractantes s'engagent à donner une application effective à la Convention internationale de Paris du 20 mars 1883 pour la protection de la propriété industrielle, revisée à Washington le 2 juin 1911.

Article 17.

La nationalité des navires sera, de part et d'autre, admise d'après les documents et certificats délivrés à cet effet par les autorités compétentes des Etats respectifs, conformément aux lois et règlements de chaque pays.

Les lettres de jauge et autres documents relatifs à la jauge, délivrés par l'une des Parties Contractantes, seront reconnus par l'autre Partie, conformément aux arrangements spéciaux qui pourront être conclus entre les deux pays.

Article 18.

Sauf stipulations contraires du présent Traité, les navires finlandais et leurs cargaisons en Grèce et récihroquement les navires helléniques et leurs gargaisons en Finlande, jouiront sous tous les rapports du même traitement que les batiments nationaux et leurs cargaisons, quel que soit le lieu de départ ou de destination des dits navires, quel que soit aussi le lieu d'origine ou de destination de leurs cargaisons. Il s'ensuit notamment que les navires de l'une des Parties Conties Contractantes et leurs cargaisons ne seront assujettis, sur le territoire de l'autre Partie, à aucune taxe ou charge, quelle qu'en soit l'espèce ou la dénominaiton, perçues soit au profit de l'Etat, soit au profit de communes ou d'institutions quelconques, habilitées par le Gouvernement, autres ou plus élevées que celles qui seront applicables aux nationaux et à leurs cargaisons.

Tout privilège et toute exonération que l'une des Parties Contractantes pourra accorder, sous l'un des rapports susvisés, à une tierce puissance quelconque seront aussi appliqués, simultanément et sans réserves, àt' autre Partie.

Toutefois il est fait exception aux stipulations du présent article :

1) En ce qui concerne les faveurs qui dans l'un ou l'autre des deux pays, ont été ou pourront être accordées par la suite à la pêche nationale et à ses produits;

2) En ce qui concerne le cabotage, pour lequel les Parties Contractantes s'accorderont le traitement de la nation la plus favorisée, sous réserve de réciprocité;

3) En ce qui concerne la navigation sur les voies

Ἄρθρον 16.

Ἕκαστον τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ὑποχρεοῦται νὰ λάβῃ πάντα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ὅπως προστατεύσῃ τὰ φυσικὰ ἢ κατειργασμένα προϊόντα τὰ προερχόμενα ἐκ τοῦ ἄλλου Μέρους κατὰ παντὸς ἀθεμίτου ἀνταγωνισμοῦ κατὰ τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγάς, νὰ τιμωρῇ καὶ ἀπαγορεύῃ διὰ κατασχέσεως ἢ παντὸς ἄλλου προσήκοντος μέτρου τὴν εἰσαγωγήν, ἐναποθήκευσιν καὶ ἐξαγωγήν, ὡς καὶ τὴν κατασκευήν, τὴν πώλησιν καὶ τὴν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ διάδοσιν πάντων τῶν προϊόντων τῶν φερόντων ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς συσκευασίας σημεῖα, ὀνόματα, ἐπιγραφὰς ἢ οἱαδήποτε ἄλλα στοιχεῖα ἀποτελοῦντα ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ψευδεῖς ἐνδείξεις περὶ τῆς προελεύσεως, τοῦ εἴδους, τῆς φύσεως ἢ τῆς εἰδικότητος τῶν προϊόντων ἢ ἐμπορευμάτων.

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ θέσωσιν εἰς πραγματικὴν ἐφαρμογὴν τὴν Διεθνῆ Σύμβασιν τῶν Παρισίων τῆς 20 Μαρτίου 1883 διὰ τὴν προστασίαν τῆς βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας ἀναθεωρηθεῖσαν ἐν Βασιγκτῶνι τῇ 2 Ἰουνίου 1911.

Ἄρθρον 17.

Ἡ ἐθνικότης τῶν πλοίων θὰ ἀναγνωρίζηται ἀμφοτέρωθεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐγγράφων καὶ πιστοποιητικῶν ἐπὶ τούτῳ ἐκδοθέντων ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν τῶν οἰκείων Κρατῶν, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ διατάξεις ἑκάστου Κράτους.

Τὰ πιστοποιητικὰ καταμετρήσεως καὶ τὰ ἄλλα ἔγγραφα, σχετικῶς πρὸς τὴν καταμέτρησιν, ἐκδοθέντα ὑφ' ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν, θὰ ἀναγνωρίζωνται ὑπὸ τοῦ ἄλλου Μέρους, συμφώνως πρὸς τὰς εἰδικὰς συμφωνίας, αἵτινες δύνανται νὰ συναφθῶσι μεταξὺ τῶν δύο Χωρῶν.

Ἄρθρον 18.

Ἐφ' ὅσον αἱ διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως δὲν προνοοῦσιν ἄλλως, τὰ Φινλανδικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἀμοιβαίως τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἐν Φινλανδίᾳ, θὰ ἀπολαύωσιν ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων μὲ τὰ Ἐθνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν, οἱοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ τόπος ἀναχωρήσεως ἢ προορισμοῦ τῶν ρηθέντων πλοίων, οἱοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἐπίσης ὁ τόπος προελεύσεως ἢ προορισμοῦ τῶν φορτίων αὐτῶν. Ἐν τούτοις ἔπεται ἰδίως ὅτι τὰ πλοῖα ἑνὸς ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν καὶ τὰ φορτία αὐτῶν δὲν θὰ ὑποβάλλωνται, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου Μέρους, εἰς πληρωμὴν οἱουδήποτε τέλους ἢ φόρου, οἱασδήποτε φύσεως ἢ κατονομασίας, εἰσπραττομένων, εἴτε ὑπὲρ τοῦ Κράτους, εἴτε ὑπὲρ τῶν Δήμων ἢ οἱωνδήποτε ἱδρυμάτων ἀνεγνωρισμένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἄλλων ἢ ἀνωτέρων τῶν εἰς τὰ Ἐθνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἐφαρμοζομένων.

Πᾶν προνόμιον καὶ πᾶσα ἀτέλεια, ἣν δυνατὸν νὰ χορηγήσῃ τὸ ἓν τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν, θὰ ἐφαρμοσθῶσι ταυτοχρόνως καὶ ἀνεπιφυλάκτως εἰς τὸ ἄλλο μέρος.

Ἐν τούτοις γίνεται ἐξαίρεσις εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου.

1) Ὅσον ἀφορᾷ τὰ προνόμια, ἅτινα εἰς τὸ ἓν ἢ εἰς τὸ ἄλλο Κράτος ἐχορηγήθησαν ἢ δυνατὸν νὰ χορηγηθῶσιν εἰς τὸ μέλλον εἰς τὴν ἐθνικὴν ἁλιείαν καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς.

2) Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀκταπλοΐαν, δι' ἣν τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ χορηγήσωσιν εἰς ἄλληλα τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἀμοιβαιότητος.

3) Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ναυσιπλοΐαν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν

navigables intérieures, naturelles ou artificielles, pour lesquelles les navires des deux Parties Contractantes et leurs cargaisons seront soumis aux mêmes conditions que les navires de la nation la plus favorisée et leurs cargaisons, les droits à prélever sur les navires et sur leurs cargaisons ne devant pas excéder toutefois le taux applicable aux bâtiments nationaux et à leurs cargaisons.

Sans préjudice des autres dispositions de présent article et sans motification des dispositions de l'alinéa 1er en ce qu'elles concernent les tarifs de pilotage, il est entendu que les lois et réglements en vigueur dans chaque pays sur l'obligation d'employer les pilotes s'appliqueront aux navires de l'autre Contractante, dans la même mesure qu'aux autres navires étrangers.

Article 19.

Les navires finlandais entrant dans un port hellénique et réciproquement les navires helléniques entrant dans un port finlandais à seule fin d'y compléter leur cargaison ou d'en débarquer une partie pourront, en se conformant aux lois et règlements des Etats respectifs conserver à bord la partie de leur cargaison qui serait destinée à un autre port ou à un autre pays, et la réexporter, sans être tenus à payer pour cette dernière partie de leur cargaison aucun droit ou frais, sauf les droits de surveillance lesquels, d'ailleurs, ne pourront être perçus qu'au taux le plus bas fixé pour la navigation nationale ou pour celle de la nation la plus favorisée.

Article 20.

En cas de naufrage, échouement, avarie en mer ou relâche forcée d'un navire de l'une des deux Parties Contractantes dans les eaux territoriales de l'autre, le navire et sa cargaison jouiront de mêmes faveurs et immunités que les lois et règlements du pays respectif accorderont dans des circonstances analogues aux navires nationaux ou à ceux de la nation la plus favorisée. Aide et assistance seront données, dans la même mesure qu'aux nationaux, au capitaine, à l'équipage et aux passagers, tant pour eux mêmes que pour le navire et sa cargaison.

En ce qui concerne le droit de sauvetage, il sera fait application de la législation du pays où le sauvetage à eu lieu.

Les marchandises sauvées d'un navire échoué ou naufragé ne seront assujetties à aucun droit de douane, à moins qu'elles ne soient introduites dans le pays pour la consommation intérieure.

Article 21.

Les deux Parties Contractantes s'accordent réciproquement le droit de nommer des représentants consulaires dans les ports, villes et places de l'autre Partie où les représentants consulaires d'un tiers pays quelconque sont admis.

Après avoir reçu l'exéquatur du Gouvernement du Pays de leur résidence, les représentants consulaires de chacune des Parties Contractantes jouiront sur territoire de l'autre de tous les privilèges et exemptions et de la même compétence qui sont ou pourront être accordés aux représentants consulaires d'une tierce puissance. Cependant ces privilèges, exemptions et compétences ne seront pas accordés aux représentants consulaires d'un des deux pays dans l'autre dans une plus grande étendue que celle accordée aux représentants consulaires de l'autre pays dans le premier.

πλωτῶν ὁδῶν, φυσικῶν ἢ τεχνητῶν, δι' ἃς τὰ πλοῖα τῶν δύο Συμβαλλομένων Μερῶν καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ὑποβάλλονται εἰς τοὺς αὐτοὺς ὅρους πρὸς τὰ πλοῖα τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους καὶ τὰ φορτία αὐτῶν. Τὰ δὲ εἰσπραττόμενα τέλη ἐπὶ τῶν πλοίων καὶ τῶν φορτίων αὐτῶν δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὴν εἰς τὰ ἐθνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἐφαρμοζομένην σχετικὴν διατίμησιν.

Τηρουμένων ἀκεραίων τῶν ἄλλων διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ ἄνευ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τῆς πρώτης παραγράφου, ἐρ'ὅσον ἀφορῶσι τὰ τιμολόγια πλοηγίας, ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἐν ἑκάστῃ χώρᾳ ἐν ἰσχύι νόμοι καὶ κανονισμοὶ ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως τῆς προσλήψεως πλοηγῶν θὰ ἐφαρμόζωνται εἰς τὰ πλοῖα τοῦ ἄλλου Συμβαλλομένου Μέρους ἐν τῷ αὐτῷ μέτρῳ πρὸς ἄλλα ξένα πλοῖα.

Ἄρθρον 19.

Τὰ εἰς Ἑλληνικὸν λιμένα εἰσπλέοντα Φινλανδικὰ πλοῖα, ἐπὶ σκοπῷ μόνον συμπληρώσεως τοῦ φορτίου ἢ ἀποβιβάσεως μέρους αὐτοῦ, δύνανται, συμμορφούμενα πρὸς τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς τῶν οἰκείων Κρατῶν, νὰ διατηρήσωσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου τὸ μέρος τοῦ φορτίου τὸ εἰς ἄλλον λιμένα προοριζόμενον ἢ εἰς ἄλλην χώραν, καὶ νὰ ἐπανεξαγάγωσιν αὐτὸ ἄνευ ὑποχρεώσεως νὰ πληρώσωσι διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος τοῦ φορτίου οἱονδήποτε τέλος πλὴν τῶν τελῶν ἐπιβλέψεως, ἅτινα ἄλλως τε θὰ εἰσπράττωνται συμφώνως πρὸς τὴν κατωτέραν διατίμησιν, τὴν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ναυτιλίας ἢ τῆς τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους ὁριζομένην.

Ἄρθρον 20.

Ἐν περιπτώσει ναυαγίου, προσαράξεως, ἀβαρίας ἐν πλῷ ἢ ἀναγκαστικῆς προσορμίσεως πλοίου ἑνὸς τῶν δύο Συμβαλλομένων Μερῶν εἰς τὰ χωρικὰ ὕδατα τοῦ ἄλλου, τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον αὐτοῦ θὰ ἀπολαύωσι τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων καὶ ἀτελειῶν, ἃς οἱ νόμοι καὶ οἱ κανονισμοὶ τοῦ οἰκείου Κράτους χορηγοῦσιν εἰς ἀναλόγους περιστάσεις εἰς τὰ ἐθνικὰ πλοῖα ἢ εἰς τὰ τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους. Βοήθεια καὶ ἀντίληψις θὰ χορηγηθῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ μέτρῳ πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς εἰς τὸν πλοίαρχον, τὸ πλήρωμα καὶ τοὺς ἐπιβάτας, τόσον δι' ἑαυτούς, ὅσον διὰ τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον αὐτοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάσωσιν θὰ ἐφαρμόζηται ἡ νομοθεσία τῆς χώρας ἔνθα ἐγένετο ἡ διάσωσις.

Τὰ διασωθέντα ἐμπορεύματα ναυαγήσαντος ἢ προσαράξαντος πλοίου δὲν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τελωνειακὸν δασμὸν ἐκτὸς ἂν εἰσαχθῶσιν ἐν τῇ χώρᾳ δι' ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν.

Ἄρθρον 21.

Τὰ δύο Συμβαλλόμενα Μέρη χορηγοῦσιν ἀμοιβαίως εἰς ἄλληλα τὸ δικαίωμα διορισμοῦ Προξενικῶν ἀντιπροσώπων εἰς τοὺς λιμένας, πόλεις καὶ τοποθεσίας τοῦ ἄλλου Μέρους ἔνθα γίνονται δεκτοὶ Προξενικοὶ ἀντιπρόσωποι τρίτης χώρας.

Ἀφοῦ λάβωσι τὰ ἐκτελεστήρια τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κράτους τῆς διαμονῆς των, οἱ Προξενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἑκάστου τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θ' ἀπολαύωσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου πάντων τῶν προνομίων καὶ ἀτελειῶν καὶ τῆς αὐτῆς δικαιοδοσίας, αἵτινες χορηγοῦνται ἢ δυνατὸν νὰ χορηγηθῶσιν εἰς τὸ μέλλον εἰς Προξενικοὺς ἀντιπροσώπους τρίτης Δυνάμεως. Ἐν τούτοις τὰ προνόμια, ἀτέλειαι καὶ δικαιοδοσίαι αὗται δὲν θὰ χορηγῶνται εἰς τοὺς Προξενικοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο Κρατῶν εἰς τὸ ἄλλο εἰς μεγαλυτέραν κλίμακα τῆς χορηγουμένης εἰς τοὺς Προξενικοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἄλλου Κράτους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ πρώτου.

Article 22.

Aucune des Parties Contractantes ne pourra invoquer les dispositions du présent traité pour prétendre aux faveurs que l'une ou l'autre des Parties Contractantes a accordées ou pourra accorder aux Etats limitrophes pour faciliter le trafic local frontière, ni aux avantages résultant d'une union douanière.

La Grèce ne pourra pas non plus invoquer cette convention pour revendiquer :

1) Les avadtages que la Finlande a accordés ou pourra acorder à l'Esthonie.

2) Les avantages que la Finlande a accordés ou ou pourra accorder à la Russie en ce qui concerne la pêche et la chasse aux phoques dans les territoires maritimes finlandais de la mer glaciale du Nord

3) Les avantages que la Finlande a accordés ou pourra accorder aux Etats voisins quant à la navigation dans la mer Baltique et ses baies au nord du 58o latitude nord

4) Les avantages accordés a la France dans l'article 6 de la convention commerciale entre la Finlande et ce pays en date du 13 Juillet 1921.

Article 23.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Berlin, aussitôt que faire se pourra.

Il entrera en vigueur quinze jours après l'échange des ratifications et restera en vigueur pendant une année, et en suite par tacite reconduction jusqu'à un délai de trois mois à compter du jour de sa dénonciation par l'une ou l'autre des parties Contractantes.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Traité et l'ont revetu de leur cachet.

Fait en double exemplaire à Helsinki, le 18 décembre 1926.

(L. S.) N. XYDAKIS (L. S.) V. VOIONMAA

LISTE A'.

Liste des catégories du tarif hellénique indiquant les produits originaires et en provenance de la Fnande admis à l'importation en Grèce sur le pied de la nation la plus favorisée.

A. Produits de l'élevage et de la pêche.
Γ. Produits korticoles et coloniaux.
Ζ. Sucre et produits de la confiserie.
Η. Peaux. Articles en peau. Pelleterie.
Θ. Produits for estiers. Articles en bois.
Ι. Matières minérales.
Κ. Métaux et articles en métaux.
Μ. Poteries. Verre.
Ν. Produits chimiques et pharmaceutiques.
Π. Papier. Articles en papier et produits des arts typographiques.
Ρ. Caoutchouc. Gutta-percha. Imperméables.
Σ. Matières textiles. Tissus et articles en tissus.
Τ. Jeux. Jouets. Articles de sport.
Ω. Objets divers.

Ἄρθρον 22.

Οὐδὲν ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θὰ δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως, ὅπως ἀξιώσῃ τὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα ἑκάτερον τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἐχορήγησεν ἢ δυνατὸν νὰ χορηγήσῃ εἰς ὅμορα Κράτη πρὸς διευκόλυνσιν τῶν τοπικῶν συνοριακῶν συναλλαγῶν, οὔτε τὰ πλεονεκτήματα τὰ ἐκτελωνειακῆς ἑνώσεως ἀπορρέοντα.

Ἡ Ἑλλὰς δὲν θὰ δύναται ἐπίσης νὰ ἐπικαλῆται τὴν σύμβασιν ταύτην ὅπως ἀξιώσῃ :

1) Τὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα ἡ Φινλανδία ἐχορήγησεν ἢ δυνατὸν νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν Ἐσθονίαν.

2) Τὰ προνόμια, ἅτινα ἡ Φινλανδία ἐχορήγησεν ἢ δυνατὸν νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν Ρωσσίαν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἁλιείαν καὶ τὸ κυνήγιον τῆς φώκης εἰς τὰς Φινλανδικὰς ἀκτὰς τῆς Βορείου Παγωμένης Θαλάσσης.

3) Τὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα ἡ Φινλανδία ἐχορήγησεν ἢ δυνατὸν νὰ χορηγήσῃ εἰς τὰ ὅμορα Κράτη, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ναυσιπλοΐαν ἐν τῇ Βαλτικῇ Θαλάσσῃ καὶ τοὺς κόλπους αὐτῆς Βορείως τοῦ 58ο Βορείου πλάτους.

4) Τὰ πλεονεκτήματα, τὰ εἰς τὴν Γαλλίαν χορηγηθέντα διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τῆς μεταξὺ Φινλανδίας καὶ τῆς Χώρας ταύτης Ἐμπορικῆς Συμβάσεως τῆς 13 Ἰουλίου 1921.

Ἄρθρον 23.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις θὰ ἐπικυρωθῇ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θὰ ἀνταλλαγῶσιν ἐν Βερολίνῳ τὸ ταχύτερον.

Θὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν 15 ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων καὶ θὰ παραμείνῃ ἐν ἰσχύι ἐπὶ ἓν ἔτος, καὶ κατόπιν διὰ σιωπηρᾶς ἀνανεώσεως μέχρι τριμήνου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταγγελίας αὐτῆς ὑφ' ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ οἰκεῖοι Πληρεξούσιοι, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο, ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν καὶ ἐπέθηκαν τὰς ἑαυτῶν σφραγῖδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἑλσινίκι τῇ 18 Δεκεμβρίου 1926.

(Τ. Σ.) Ν. ΞΥΔΑΚΗΣ
» ΒΑΪΝΟ ΒΟΪΟΝΜΑ

ΠΙΝΑΞ Α'.

Κατάλογος τῶν κλάσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ δασμολογίου, δεικνύων τὰ ἐκ Φινλανδίας προερχόμενα ἢ παραγόμενα προϊόντα δεκτὰ κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι εἰσαγωγὴν συμφώνως πρὸς τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους.

Α. Ζωοκομίας καὶ ἁλιευτικῆς προϊόντα
Γ. Κηπουρικῆς προϊόντα ἀποικιακά.
Ζ. Ζάκχαρις καὶ σακχαροπλαστικῆς προϊόντα
Η. Δέρματα-Εἴδη ἐκ δέρματος-Μηλωταί
Θ. Δασικὰ προϊόντα-Εἴδη ἐκ ξύλων
Ι. Ὀρυκτὰ
Κ. Μέταλλα καὶ εἴδη ἐκ μετάλλων
Μ. Κεραμευτικῆς καὶ ὑαλουργίας προϊόντα
Ν. Χημικὰ καὶ φαρμακευτικὰ προϊόντα
Π. Χάρτης—Εἴδη ἐκ χάρτου καὶ ἐκτυπωτικῶν τεχνῶν προϊόντα
Ρ. Καουτσούκ καὶ Γουταπέρκα-Κηρωτά
Σ. Κλωστικαὶ ὕλες-Ὑφάσματα καὶ εἴδη ἐξ ὑφασμάτων
Τ. Παίγνια καὶ ἀθύρματα-ἀθλητισμοῦ ἀντικείμενα
Ω. Διάφορα

LISTE B'.

Liste des catégories du tarif finlandais indiquant les produits originaires et en provenance de la Grèce admis à l'importation en Finlande sur le pied de la nation la plus favorisée.

I.B.2.	Fruits, baies, légumes, plantes vivantes, etc·
I.C.	Produits alimentaires et comestibles non spécialement dénommés.
II.A.	Matières textiles.
II.B.7.	Soie filée, même combinée avec d'autres matières textiles.
II.C.3.	Tissus de laine, même combinés avec d'autres matières textiles, à l'exception de la soie; feutre foulé (non tissé).
II.C.5.	Tissus de soie.
V.	Soies de porc, plumes, crin, ainsi qu'os,cornes, et autres matières à sculpter et à tourner non dénommés ailleurs ainsi qu'articles de ces matières.
VI.	Peaux. articles en cuir, pelleteries, etc.
VIII.D.	Plomb et alliages de plomb, ainsi qu'articles de ces matiéres.
X.	Ouvrages en pierre, argile ou verre.
XI.A.	Huiles, graisses et cires, ainsi qu'articles de ces matières.
XI.D.	Ethers, esters et alcools, non dénommés ailleurs huiles volatiles (éthérées), parfums, cosmétiques etc.
XI.H.	Matières brutes,préparations et médicaments non spécialement dénommés.

ΠΙΝΑΞ Β'.

Κατάλογος τῶν κλάσεων τοῦ Φινλανδικοῦ δασμολογίου, δεικνύων τὰ ἐξ Ἑλλάδος προερχόμενα ἢ παραγόμενα προϊόντα δεκτὰ κατὰ τὴν ἐν Φινλανδίᾳ εἰσαγωγὴν συμφώνως πρὸς τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

I. B. 2	Ὀπῶραι, καρποί, λαχανικά, φυτὰ ζῶντα κτλ.
I. C.	Τρόφιμα καὶ ἐδώδιμα μὴ εἰδικῶς κατονομαζόμενα
II. A.	Κλωστικαὶ ὗλες
II. B. 7	Κεκλωσμένη μέταξα ἔστω καὶ ἐν συνδυασμῷ μετ' ἄλλων κλωστικῶν ὑλῶν
II. C. 3.	Ὑφάσματα μάλλινα ἔστω καὶ ἐν συνδυασμῷ μετ' ἄλλων κλωστικῶν ὑλῶν, ἐξαιρέσει μετάξης· πίλημα πεπατημένον (ὄχι ὑφασμένον).
II.C.5.	Ὑφάσματα· ἐκ μετάξης
V.	Τρίχες χοίρων, πτερά, τρίχες ὡς καὶ κόκκαλα, κέρατα καὶ ἄλλαι οὐσίαι διὰ γλυπτικὴν καὶ τόρνευσιν, μὴ ἀλλαχοῦ κατονομαζόμενα, ὡς καὶ εἴδη ἐκ τοιούτων ὑλῶν.
VI.	Δέρματα, εἴδη ἐκ δέρματος, Μηλωταὶ κλπ.
VIII.D.	Μόλυβδος καὶ κράματα μολύβδου καὶ εἴδη ἐκ τούτων.
X.	Ἀντικείμενα ἐκ λίθου, ἀργίλλου καὶ ὑέλου
XI.A.	Ἔλαια, λίπος, κηρός, ὡς καὶ ἀντικείμενα ἐκ τούτων.
XI.D.	Αἰθήρ, καὶ οἰνοπνεύματα μὴ κατονομαζόμενα ἀλλαχοῦ. Αἰθέρια, ἔλαια, ἀρώματα, μυραλοιφαί.
XI.H.	Ἀκατέργαστοι ὗλαι, σκευασίαι καὶ φάρμακα μὴ εἰδικῶς κατονομαζόμενα.

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἐσθωνίας ὑπογραφείσης ἐν Ταλλὶν (Ρεβὰλ) τῇ 4 Ἰανουαρίου 1927 Συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας. ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἐσθωνίας συνομολογηθεῖσα καὶ ὑπογραφεῖσα ἐν Ταλλὶν (Ρεβὰλ) τῇ 4 Ἰανουαρίου 1927 Σύμβασις Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας, ἧς τὸ κείμενον ἐν Γαλλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ Γαλλικῇ μεταφράσει ἕπεται, ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

TRAITE

en Commerce et de Navigation entre la Grèce et l'Estonie

Le Président de la République Hellénique et le Gouvernement de la Rèpublique Estonienne également animés du désir de favoriser et d'étendre les relations économiques entre leurs deux pays ont résolu de conclure une convention de commerce et de navigation et ont nommé à cet effet pour leurs Plènipotentiaires, savoir;

Le Président de la République Hellénique :

Son Excellence Monsieur Nicolas N. Xydakis, Envoyé Extraordinaire et Ministre Pléniponentiaire, Directeur des Affaires Politiques au Ministère des Affaires Etrangères de Grèce, et

Le Gouvernement de la République Estonienne :

Son Excellence Monsieur Friedrich Akel, Ministre des Affaires Etrangères,

Lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs, reconnus en bonne et due forme sont convenus de ce qui suit :

Article 1.

Les ressortissants de chacune des Hautes Parties Contractantes auront le droit, dans les mêmes conditions que les ressortissants de la nation la plus favorisée et sous réserve des lois et réglements qui sont ou seront en vigueur dans les pays respectifs, de se rendre librement sur le territoire de l'autre Partie Contractante, de s'y établir, de se livrer au commerce, à l'industrie, et à toute autre profession. Ils auront le droit d'y acquérir des biens meubles et immeubles par voie d'héritage, de donation, de legs, d'chat, d'échange ou par toute autre voie légale, et de posséder, détenir et aliéner ces biens, sous réserve des exceptions et restrictions établies pour les étrangers par la législation des deux Parties Contractantes à l'égard de la sûreté de l'Etat.

Chacune des Parties Contractantes s'engage à ne pas exiger des ressortissants de l'autre Partie le paiement d'impôts taxes ou contributions de toute nature plus élevés ou autres que ceux qui sont ou pourront être ultérieurement exigés de ses propres nationaux ou des ressortissants de la nation la plus favorisée.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἐσθωνίας

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἐσθωνικῆς Δημοκρατίας, ἐπιθυμοῦντες ἐξ ἴσου νὰ εὐνοήσωσι καὶ ἐπεκτείνωσι τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις τῶν δύο Χωρῶν, ἀπεφάσισαν τὴν σύναψιν Συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας καὶ ὠνόμασαν πρὸς τοῦτο Πληρεξουσίους αὐτῶν, ἤτοι:

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας : Τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν κύριον Νικόλαον Ξυδάκην, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν, Διευθυντὴν τῶν Πολιτικῶν Ὑποθέσεων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ:

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἐσθωνικῆς Δημοκρατίας: Τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν κύριον Φρειδερῖκον Ἄκελ, Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν.

Οἵτινες ἀνταλλάξαντες τὰ Πληρεξούσια αὐτῶν εὑρεθέντα ἐν πλήρει τάξει, συνεφώνησαν ἐπὶ τῶν κατωτέρω.

Ἄρθρον 1.

Οἱ ὑπήκοοι ἑκάστου τῶν Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θὰ δικαιοῦνται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς οἱ ὑπήκοοι τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν εἰς τὰ οἰκεῖα Κράτη ἐν ἰσχύι ἢ μελλόντων νὰ ἰσχύσωσι Νόμων καὶ Διαταγμάτων, νὰ μεταβαίνωσιν ἐλευθέρως εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἑτέρου μέρους, νὰ ἐγκαθίστανται, νὰ ἐξασκῶσι τὸ Ἐμπόριον, τὴν Βιομηχανίαν ἢ οἱονδήποτε ἄλλο ἐπάγγελμα· θὰ δικαιοῦνται ν' ἀποκτῶσι κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν διὰ κληρονομίας, δωρεᾶς, κληροδοσίας, ἀγορᾶς, ἀνταλλαγῆς ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου τρόπου καὶ νὰ κτῶνται, κατέχωσι καὶ διαθέτωσι τὴν περιουσίαν ταύτην ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ἐξαιρέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τῶν δύο Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων Μερῶν τεταγμένων, ὡς πρὸς τοὺς ἀλλοδαποὺς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους.

Ἕκαστον τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ὑποχρεοῦται νὰ μὴ ἀπαιτῇ παρὰ τῶν ὑπηκόων τοῦ ἑτέρου τὴν πληρωμὴν φόρων, τελῶν ἢ εἰσφορῶν οἱασδήποτε φύσεως ἀνωτέρων ἢ ἄλλων τῶν ἤδη ἀπαιτουμένων ἢ ἀπαιτηθησομένων παρὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηκόων ἢ τῶν ὑπηκόων τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους.

Article 2.

Les sociétés commerciales, industrielles, financières, d'assurances et autres, les coopérations ainsi qur les compagnies de navigation et les associations économiques, qui ont leur siège sur le territoire de l' un des deux pays et y sont légalement constituées, verront leur constitution légale et leur existance juridique reconnue dans l'autre pays. Elles pourront, d'après les modalités et sauf les limitations fixées par les lois qui sont ou seront en vigueur et sous réserve de l'accomplissement de toutes de formalités prévues par ces lois, étendre leurs opérations sur le territoire de ce dernier pays, y acquérir, des droits et en jouir, ainsi qu'y exercer leur industrie. Elles y jouiront d'un traitement aussi favorable que celui accordé ou qui sera accordé aux susdites sociétés analogues d'une tierce puissance quelconque et elles auront l même droit que les sociétés de la nation la plus favorisée d'y acquérir, posséder, détenir et aliéner des biens meubles et immeubles.

Les impôts, taxes et contributions, quelles qu'en soient la dénomination ou la nature, ne pourront pas les frapper d'une façon plus lourde que les sociétés, coopératives, compagnies, ou associations de la nation la plus favorisée.

Article 3.

Les ressortissants de l'une des Hautes Parties Contractantes ou les sociétés, coopératives, compagnies ou associations domicieiées chez elles n'auront à payer dans l'autre pays d'impôt, droit ou taxe sur un capital social autre que celui se trouvant dans le pays d'imposition, ni sur un revenu qu'ils touchent d'ailleurs.

Article 4.

Les ressortissants de l'une des Hautes Parties Contractantes et les sociétés, coopératives, compagnies et associations qui ont leur domicile sur le territoire de cette Partie, auront, sous les mêmes conditions que les nationaux, facile accès auprès des tribunaux et des diverses autorités de l'autre Partie. Dans l'exercice de ce droit ils ne seront pas soumis à des charges autres ou plus élevées que celles perçues des nationaux ou des sociécés susdites du pays.

Ils ne seront pas astreints conformément au chapitre III de la Convention de la Haye du 17 Juillet 1905 sur la procédure civile à fournir la caution judicatum solvi

Ἄρθρον 2.

Αἱ Ἐμπορικαί, Βιομηχανικαί, Οἰκονομικαί, Ἀσφαλιστικαὶ καὶ ἄλλαι Ἑταιρεῖαι, αἱ Συνεργατικαὶ Ἑνώσεις, ὡς καὶ αἱ Ἀτμοπλοϊκαὶ Ἑταιρεῖαι καὶ οἱ οἰκονομικοὶ Συνεταιρισμοί, οἱ ἱδρεύοντες εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο μερῶν καὶ νομίμως συσταθέντες, θὰ τυγχάνωσιν ἐν τῇ ἄλλῃ Χώρᾳ ἀναγνωρίσεως τῆς νομίμου ἱδρύσεως καὶ νομικῆς ὑπάρξεως αὐτῶν. Θὰ δύνανται, ἐὰν οἱ νόμοι τοῦ ἄλλου Κράτους δὲν ἀντίκεινται εἰς τοῦτο καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἐκπληρώσεως πασῶν τῶν ὑπὸ τῶν νόμων τούτων προβλεπομένων διατυπώσεων, νὰ ἐπεκτείνωσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς τελευταίας ταύτης Χώρας, νὰ ἀποκτῶσι δικαιώματα καὶ ἀπολαύωσιν αὐτῶν, ὡς καὶ νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς αὐτῶν ἐπιχειρήσεις. Θ' ἀπολαύωσι τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων τῶν χορηγουμένων ἢ χορηγηθησομένων εἰς τὸ μέλλον εἰς παρομοίας Ἑταιρείας οἱασδήποτε τρίτης Δυνάμεως καὶ θὰ δικαιοῦνται, ὡς καὶ αἱ Ἑταιρεῖαι τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους, εἰς τὴν ἀπόκτησιν, κατοχὴν καὶ διάθεσιν κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας.

Οἱ φόροι, τέλη καὶ εἰσφοραὶ οἱασδήποτε φύσεως ἢ κατονομασίας δὲν δύνανται νὰ βαρύνωσιν αὐτὰς κατὰ τρόπον ἐπαχθέστερον τῶν βαρυνόντων τὰς Ἑταιρίας, Συνεργατικὰς Ἑνώσεις ἢ Συναιτερισμοὺς τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Ἄρθρον 3.

Οἱ ὑπήκοοι τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἢ αἱ Ἑταιρεῖαι, Συνεργατικαὶ Ἑνώσεις ἢ συνεταιρισμοί, οἱ ἐδρεύοντες εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, δὲν θὰ ὑποβάλλωνται ἐν τῇ ἄλλῃ Χώρᾳ εἰς πληρωμὴν φόρων, δικαιωμάτων ἢ τελῶν ἐπὶ μετοχικοῦ κεφαλαίου ἄλλου ἢ τοῦ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς φορολογίας εὑρισκομένου, οὔτε ἐπὶ εἰσοδήματος ὅπερ προέρχεται ἀλλοθεν.

Ἄρθρον 4.

Οἱ ὑπήκοοι τοῦ ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν καὶ αἱ Ἑταιρεῖαι, Συνεργατικαὶ Ἑνώσεις ἢ συνεταιρισμοί, οἱ ἐδρεύοντες εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἄλλου Μέρους θὰ δύνανται, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς, νὰ προσφεύγωσιν εὐκόλως εἰς τὰ Δικαστήρια καὶ τὰς διαφόρους Ἀρχὰς τοῦ ἄλλου Μέρους. Ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ δικαιώματος τούτου δὲν θὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν ἄλλων ἢ ἀνωτέρων τελῶν παρὰ τῶν ἰθαγενῶν ἢ τῶν εἰρημένων Ἑταιρειῶν τῆς χώρας εἰσπραττομένων.

Δὲν θὰ ὑποβάλλωνται, συμφώνως πρὸς τὸ Κεφάλαιον 3 τῆς Συμβάσεως τῆς Χάγης τῆς 17 Ἰουλίου 1905 περὶ Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἐγγυοδοσίας

en se soumettant toutefois aux règles contenues dan la dite Convention et relatives à l'exécution des condamnations aux frais de justice. Ils jouiront en outre du bénéfice de pénurie suivant les conclusions du chapitre IV de la même Convention.

En ce qui concerne les communications d'actes judiciaires et extra judiciaires du même que les commissions rogatoires, les deux Hautes Parties Contractantes s'engagent à suivre les dispositions des chapitres I et II de la dite Convention.

Article 5.

Les ressortissnts de l'une des Hautes Parties Contractantes seront exempts sur le territoire de l'autre Partie de tout service militaire ainsi que du paiement en espèce ou en nature de tous impôts ou taxes de remplacement. En ce qui concerne les emprunts forcés, les réquisitions et prestations militaites qui seraient fixées en temps de guerre ou dans des circonstances extraordinaires les deux Hautes Parties Contractantes se garantissent réciproquement le régime de la nation la plus favorisée. Cependant, en qualité de propriétaires, locataires ou occupants d'immenbles ou d'entreprises commerciales ou industrielles, ils seront soumis au même traitement que les nationaux et ils auront alors le droit aux mêmes indemnités que celles allouées aux nationaux ou aux ressortissants du pays le plus favorisé.

Article 6.

Les voyageurs de commerce des deux Hautes Parties Contractantes avec leurs modèles et échantillons, jouiront sur le territoire de l'autre Partie, en se conformant aux lois et réglements en vigueur, du même traitement qui est ou pourrait être accordé, à ce sujet au pays le plus favorisé.

Article 7.

Dans le cas où l'une des Hautes Parties Contractantes établirait des prohibitionsou restrictions quantà l'importation ou l'exportation de marchandises, elle accordera à l'autre Partie le mème traitement qui a été accordé ou sera accordé ultérieurement aux marchandises identiques ou similaires importées de ou exportées vers un tiers pays quelconque.

Toute abrogation ou tout adoucissement d'une prohibition ou des restrictions d'importation et d'exportation qui a été accordé ou sera accordé, ultérieurement même à titre temporaire, par une des Hautes Parties Contractantes en faveur d'une tierce puissance quelconque, s'appliquera immédiatement et dans les mêmes conditions aux marchandises identiques ou similaires en provenance ou à destination du territoire de l'autreEtat.

Les dispositions de cet article ne seront pas applicables lorsque l'établissement ou le maintien d'ine prohibition d'importation ou d'exportation ou de restrictions concernant l'importation ou l'exportation des marchandises visent :

1o) la sûreté publique du pays,

2o) les dispositions particulières qui seraient jugées par l'Etat respectif nécessaires en raison de l'état de guerre ;

3o) les mesures sanitaires ou de prophylaxie contre les épizooties et les épiphyties;

4o) les semences qu'on a lieu de croire impropresdans le pays d'importation, en raison de leur origine;

5o) les marchandises qui forment l'objet d'un monopole l'Etat.

τῶν ἀλλοδαπῶν, ὑποκείμενοι ἐν τούτοις εἰς τοὺς ἐν τῇ ρηθείσῃ Συμβάσει περιεχομένους κανόνας σχετικῶς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων εἰς πληρωμὴν τῶν δικαστικῶν ἐξόδων. Θὰ ἀπολαύωσιν ἐπὶ πλέον τοῦ εὐεργετήματος τῆς πενίας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ κεφαλαίου 4 τῆς αὐτῆς Συμβάσεως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κοινοποίησιν τῶν δικαστικῶν καὶ ἐξωδίκων ἐγγράφων, ὡς καὶ τὰς ἀνακριτικὰς ἐπιτροπάς, τὰ δύο Ὑψηλὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τῆς εἰρημένης Συμβάσεως.

Ἄρθρον 5.

Οἱ ὑπήκοοι τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θὰ ἀπαλλάσσωνται εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἄλλου Μέρους πάσης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τῆς πληρωμῆς εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα παντὸς φόρου ἢ τέλους εἰς ἀντισήκωμα τῆς ὑπηρεσίας ταύτης. Ὅσον ἀφορᾷ τ' ἀναγκαστικὰ δάνεια, τὰς ἐπιτάξεις, καὶ στρατιωτικὰς εἰσφορὰς, αἵτινες ἠθελον ὁρισθῇ ἐν καιρῷ πολέμου ἢ εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, τὰ δύο Συμβαλλόμενα Μέρη ἐγγυῶνται ἀμοιβαίως τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους. Ἀλλ' ὅμως ἐν τῇ ἰδιότητι ἰδιοκτήτου, ἐνοικιαστοῦ ἢ κατόχου ἀκινήτων ἢ Ἐμπορικῶν ἢ Βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων θὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς αὐτὰς πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς ὑποχρεώσεις καὶ θὰ δικαιοῦνται εἰς τὰς αὐτὰς ἀποζημιώσεις τὰς εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς ἢ τοὺς ὑπηκόους τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους χορηγουμένας.

Ἄρθρον 6.

Οἱ ἐμπορικοὶ ταξειδιῶται ἀμφοτέρων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν μετὰ τῶν σχεδίων καὶ δειγμάτων αὐτῶν θὰ ἀπολαύωσιν εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἄλλου Κράτους, συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς ἐν ἰσχύι νόμους καὶ κανονισμούς, τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων τῶν ἤδη χορηγουμένων ἢ χορηγηθησομένων ἐν τῷ μέλλοντι σχετικῶς εἰς τὸ μᾶλλον εὐνοούμενον Κράτος.

Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἕν ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἤθελεν ἀπαγορεύσει ἢ περιορίσει τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ὡρισμένων ἐμπορευμάτων, θὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ ἄλλο Μέρος τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα ἐχορηγήθησαν ἢ ἠθελον εἰς τὸ μέλλον χορηγηθῇ εἰς ὅμοια ἢ ὁμοειδῆ ἐμπορεύματα τὰ ἐξ οἱουδήποτε τρίτου Κράτους εἰσαγόμενα ἢ ἐξαγόμενα πρὸς τοιοῦτον.

Πᾶσα ἄρσις ἢ ἐλάφρυνσις ἀπαγορεύσεως ἢ περιορισμοῦ εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς χορηγουμένη ἢ χορηγηθησομένη, ἔστω καὶ προσωρινῶς, ὑφ' ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν θὰ ἐφαρμοσθῇ ἀμέσως καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους εἰς ὅμοια ἢ ὁμοειδῆ ἐμπορεύματα προερχόμενα ἐκ τοῦ ἄλλου Κράτους ἢ προοριζόμενα εἰς αὐτό.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν θὰ ἐφαρμόζωνται, ὅταν ἡ ἐπιβολὴ ἢ ἡ διατήρησις ἀπαγορεύσεως ἐξαγωγῆς ἢ εἰσαγωγῆς ἢ περιορισμῶν τῆς εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς ἐμπορευμάτων ἀφορᾷ :

1) Τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους.

2) Τὰ εἰδικὰ μέτρα, ἅτινα ἤθελον κριθῇ ἀναγκαῖα ὑπὸ τοῦ οἰκείου Κράτους λόγῳ ἐμπολέμου καταστάσεως.

3) Τὰ ὑγειονομικὰ ἢ προφυλακτικὰ μέτρα κατὰ τῶν ἐπιζωοτιῶν καὶ νόσων τῶν φυτῶν.

4) Τοὺς σπόρους, οἵτινες λόγῳ τῆς προελεύσεώς των δύνανται νὰ θεωρῶνται ἀκατάλληλοι ἐν τῇ χώρᾳ τῆς εἰσαγωγῆς.

5) Τὰ ἐμπορεύματα, ἅτινα ἀποτελοῦσι μονοπώλιον τοῦ Κράτους.

Article 8.

Dans les cas où l'une des Parties Contractantes rendrait l'importation ou l'exportation de certaines marchandises dépendanies de prix ou de conditions d'achat ou de vente contrôl's par le Gouvernement ou par tout autre ornisme autorisé par lui, les conditions générales applicables à l'autre Partie seront les plus favorables qui sont ou pourront être appliquées à toute puissance tierce.

Article 9.

En ce qui concerne les droits et taxes d'importation, ainsi que toutes surtaxes, coéfficients ou majorations y afférents qui sont ou seront perçus à l'importation des marchandises, les deux Hautes Parties Contractantes s'engagent à s'accorder, sans réserve et automatiquement, toutes faveurs, réductions ou éxonérations qu'elles ont accordées ou ac orderont a toute tierce puissance.

Sans préjudice des dispositions de l'alinéa précédent, les produits naturels ou fabriqués, originaires et en provenance de Grèce, énumérés dans la liste annexe A jointe à la présente Convention, seront admis à leur importation en Estonie en acquittant les droits fixés dans la dite liste.

De même les produits naturels ou fabriqués, originaires ou en provenance d'Estonie, énumérés dans la liste annexe B jointe a la présente Convention seront admis à leur importation en Grèce en acquittant les droits fixés dans la dite liste.

Les Hautes Parties Contractantes se garantissent mutuellement le traitement de la nation la plus favorisée en ce qui concerne les droits ainsi que toutes les taxes perçues à l'exportation, quels qu'en soit le nom ou l'espèce.

Le traitement de la nation la plus favorisée est également réciproquement garanti, en ce qui concerne les opérations de l'accomplissement des formalités de douane, les restitutions douanières ainsi que le dépôt et la garde des marchandises dans les entrepôts de douane et les taxes y afférentes.

Article 10.

Pour tout ce qui concerne les taxes de consommation, de production, de transaction, de monopole et d'accise et toutes les autres taxes intérieures, les marchandises qui proviennent et sont importées de l'un des deux pays, jouiront dans l'autre pays d'un traitement aussi favorable que celui qui est accordé aux marchandises du pays le plus favorisé.

Article 11.

Les Hautes Parties Contractantes se garantissent réciproquement la liberté de transit et s'engagent à appliquer dans les relations mutuelles les dispositions de la »Convention et Statut sur la liberté de Transit» signée à Barcelone le 20 avril 1921 et se garantissent sous ce rapport le traitement de la nation la plus favorisée.

Les Hautes Parties Contractantes sont toutefois d'accord que la disposition ci-dessus concernant le traitement de la nation la plus favorisés ne sera pas applicable lorsque la limitation du droit de transit :

1o visera la sécurité publique,

2o sera une mesure sanitaire ou de précaution contre les maladies des animaux ou végétaux.

Ἄρθρον 8.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἕν ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἤθελεν ὑπαγάγει τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ὡρισμένων ἐμπορευμάτων εἰς τιμὰς ἢ ὅρους ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Κυβερνήσεως ἢ οἱουδήποτε ὀργανισμοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐντεταλμένου, αἱ εἰς τὸ ἄλλο Μέρος ἐφαρμοστέαι γενικαὶ διατάξεις θὰ εἶναι αἱ εὐνοϊκώτεραι τῶν ἐφαρμοζομένων ἢ ἐφαρμοσθησομένων εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν.

Ἄρθρον 9.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαιώματα καὶ τέλη εἰσαγωγῆς ὡς καὶ πάντα τὰ σχετικὰ πρόσθετα τέλη, συντελεστὰς καὶ προσαυξήσεις, τὰ εἰσπραττόμενα ἢ μέλλοντα νὰ εἰσπραχθῶσι κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων, τὰ δύο Συμβαλλόμενα Μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγήσωσιν εἰς ἄλληλα ἄνευ ὅρων καὶ αὐτομάτως πάντα τὰ πλεονεκτήματα, ἐκπτώσεις ἢ ἀτελείας, ἃς ἐχορήγησαν ἢ μέλλουσι νὰ χορηγήσωσιν εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν.

Τῶν ρυθμιζομένων ἀκεραίων τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου, τὰ φυσικὰ ἢ κατειργασμένα προϊόντα Ἑλληνικῆς προελεύσεως ἢ παραγωγῆς κατονομαζόμενα ἐν τῷ προσηρτημένῳ τῇ παρούσῃ Συμβάσει Πίνακι Α', θέλουσι γίνει δεκτὰ κατὰ τὴν εἰς Ἐσθωνίαν εἰσαγωγὴν των ἐπὶ καταβολῇ τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ Πίνακι ἀναγραφομένων δασμῶν.

Ὡσαύτως τὰ φυσικὰ ἢ κατειργασμένα προϊόντα Ἐσθωνικῆς προελεύσεως ἢ παραγωγῆς τὰ κατονομαζόμενα ἐν τῷ προσαρτημένῳ τῇ παρούσῃ Συμβάσει Πίνακι Β' θέλουσι γίνει δεκτὰ κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι εἰσαγωγὴν ἐπὶ καταβολῇ τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ Πίνακι ἀναφερομένων δασμῶν.

Τὰ συμβαλλόμενα Μέρη ἐγγυῶνται ἀμοιβαίως τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ δικαιώματα ὡς καὶ πάντα τὰ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν εἰσπραττόμενα τέλη, οἱασδήποτε φύσεως ἢ ὀνομασίας καὶ ἂν ὦσι ταῦτα.

Ἡ ρήτρα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους εἶναι ἐπίσης ἀμοιβαίως ἐγγυημένη δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν διενέργειαν τῆς ἐκτελέσεως τῶν τελωνειακῶν διατυπώσεων, τὴν ἐπιστροφὴν τῶν τελωνειακῶν τελῶν,τὴν ἀπόθεσιν καὶ φύλαξιν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὰς τελωνειακὰς ἀποθήκας,ὡς καὶ τὰ σχετικὰ εἰσπρακτέα δικαιώματα.

Ἄρθρον 10.

Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ τέλη καταναλώσεως, παραγωγῆς, συναλλαγῆς, μονοπωλίου, τοῦ ἐσωτερικοῦ φόρου ἐπὶ τροφίμων καὶ ποτῶν,ὡς καὶ ἅπαντα τὰ λοιπὰ ἐσωτερικὰ τέλη, τὰ προερχόμενα καὶ εἰσαγόμενα ἐξ ἑνὸς τῶν δύο συμβαλλομένων Κρατῶν ἐμπορεύματα, θὰ ἀπολαύωσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου Κράτους τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων, ἅτινα χορηγοῦνται εἰς τὰ ἐμπορεύματα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Ἄρθρον 11.

Τὰ συμβαλλόμενα Μέρη ἐγγυῶνται ἀμοιβαίως εἰς ἄλληλα τὴν ἐλευθερίαν τῆς διαμετακομίσεως καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐφαρμόζωσιν εἰς τὰς ἀμοιβαίας σχέσεις τὰς διατάξεις τῆς συμβάσεως καὶ τοῦ καταστατικοῦ ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς διαμετακομίσεως τῆς ὑπογραφείσης ἐν Βαρκελώνι τῇ 20 Ἀπριλίου 1921, καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐγγυῶνται εἰς ἄλληλα τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Τὰ συμβαλλόμενα Μέρη διαπιστοῦσιν ὅτι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους, δὲν θὰ ἐφαρμόζωνται, ὅταν ὁ περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος τῆς διαμετακομίσεως σχετίζεται πρὸς.

1) Τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν:

2) Μέτρα ὑγειονομικὰ ἢ προφυλακτικὰ κατὰ τῶν ἀσθενειῶν τῶν ζώων καὶ φυτῶν.

Article 12.

Les marchandises de toute origine traversant en transit l'un des deux pays, destinées à, ou provenant de l'autre pays ne seront soumises dans le pays de transit à aucun droit ou taxe de douane d'importation ou d'exportation ou contribution semblable ni à aucun droit intérieur autre que les taxes exclusivement destinées à couvrir les frais du contrôle et de l'administration du transit.

Les marchandises de toute origine traversant en transit l'un des deux pays, qu'elles soient ou non emmagasinées dans des port francs, entrepôts de douane, magasins de transit ou autres établissements douaniers, doivent, à l'importation dans l'autre pays, jouir, en ce qui concerne les droits et autres taxes, ainsi qu'à tous autres égards, d'un traitement au moins aussi favorable que celui dont elles jouiraient si elles étaient importées directement du pays d'origine.

Article 13.

Les produits naturels ou fabriqués de l'une des Hautes Parties Contractantes jouiront à tous égards quant au transport par transports publics de l'autre Partie à conditions égales d'ailleurs du même traitement que les produits similaires nationaux ou ceux de la nation la plus favorisée. De même les produits de l'un des deux pays à destination de l'autre jouiront dans celui-ci quant au transport par transports publics d'un traitement aussi favorible que les produits à destination du pays le plus favorisé.

Article 14.

Pour réserver aux produits originaires de leurs pays respectifs le bénéfice des dispositions ci-dessus et pour éviter toute irrégularité par transport détourné, les Hautes Parties Contractantes pourront exiger que les produits et marchandises importés sur le territoire soient accompagnés d'un certificat d'origine.

Les colis postaux seront dispensés de certificats d'origine si le pays destinataire reconnait qu'il ne s'agit pas d'envois revêtant un caractère commercial.

Les Hautes Parties Contractantes se garantissent réciproquement le traitement de la nation la plus favorisée quant à la forme et au contenu, ainsi qu'à l'emploi de ces certificats.

Article 15.

La nationalité des navires sera, de part et d'autre, admise d'après les documents et certificats délivrés à cet effet par les autorités compétentes des Etats respectifs, conformément aux lois et réglements de chaque pays.

Les lettres de jauge et autres documents relatifs à la jauge, délivrés par l'une des Hautes Parties Contractantes seront reconnus par l'autre Partie, et les navires respectifs ne seront par assujettis de part et d'autre pour le payement des droits à aucune nouvelle opération de jaugeage.

Article 16.

Sauf stipulations contraires de la présente Convention, les navires helléniques et leurs cargaisons en Estonie et réciproquemrent les navires estoniens et leurs cargaisons en Grèce, jouiront sous tous les rapports du même traitement que les bâtiments nationaux et leurs cargaisons, quel que soit le lieu de départ ou de destination desdits navires, quel que soit aussi le lieu d'origine ou de destination de leurs cargaisons. Il s'ensuit notamment que les navires de l'une des Hautes Parties Contractantes et leurs cargaisons ne seront assujettis, sur le territoire de l'autre Partie, à aucune taxe ou charge, quelle qu'en soit l'espèce ou la dénomination, perçues soit au profit de l'Etat, soit au profit de communes ou d'institutions quelconques, autorisées par le Gouvernement, autres ou plus élevées que celles qui seront applicables aux bâtiments nationaux et à leurs cargaisons.

Tout privilège et toute exonération que l'une des Hautes Parties Contractactantes pourra accorder sous l'un des rapports susvisés, à une tierce puissance quelconque, seront aussi appliqués, simultanément et sans réserves, à l'autre Partie.

Toutefois il est fait exception aux stipulations du présent article :

1o en ce qui concerne les faveurs qui, dans un oul 'autre des deux pays, ont été ou pourront être accordées par la suite à la pêche nationale et à ses produits;

2o en ce qui concerne le cabotage, pour lequel les Hautes Parties Contractanntes s'accorderont le traitement de la nation la plus favorisée sous réserve de réciprocité;

3o en ce qui concerne la navigation sur les voies navigables intérieures, naturelles ou artificielles, pour laquelle les navires des deux Hautes Parties Contractantes et leurs cargaisons seront soumis aux mêmes conditions que les navires de la nation la plus favorisée et leurs cargaisons.

Sans préjudice des autres dispositions du présent article et sans modication des dispositions de l'alinéa Ier en ce qu' elles concernent les tarifs de pilotage, il est entendu que les lois et réglements en vigueur dans chaque pays sur l'obligation d'employer les pilotes s'appliqueront aux navires de l'autre Haute Partie Contractante, dans la même mesure qu'aux navires étrangers.

Article 17.

Les navires helléniques entrant dans un port estonien et réciproquement les navires estoniens entrant dans un port hellénique à seul fin d'y compléter leur cargaison ou d'en débarquer une partie, pourront, en se conformant aux lois et réglements de Etats respectifs, conserver à bord la partie de leu cargaison qui serait destinée à un autre port ou à un autre pays, et la réexporter, sans être tenus à payer pour cette dernière partie de leur cargaison aucun droit ou frais, sauf les droits de surveillance lesquels, d'ailleurs, ne pourront être perçus qu'au taux le plus bas fixé pour la navigation nationale ou pour celle de la nation la plus favorisée.

Article 18.

En cas des naufrage, échouement, avarie en mer ou relâche forcée d'un navire de l'une des deux Hautes Parties Contractantes dans les ceux de l'autre le navire et sa cargaison ouiront des mêmes faveurs et immunit és que les lois et réglements du pays respectifs accorderont dans des circscontantes analogues, aux navires nationaux ou à ceux de la nation la plus favorisés. Aide et assistance seront données, dans la même mesure qu'aux nationaux,

"Αρθρον 12.

Τὰ ἐμπορεύματα πάσης προελεύσεως, διαμετακομιζόμενα δι' ἑνὸς τῶν δύο Κρατῶν, προοριζόμενα δ' εἰς τὸ ἄλλο Κράτος ἢ προερχόμενα ἐξ αὐτοῦ δὲν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν χώραν τῆς διαμετακομίσεως εἰς οἱονδήποτε τελωνειακὸν δασμὸν ἢ τέλος εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς ἢ εἰς ἄλλην σχετικὴν φορολογίαν ἢ εἰς οἱονδήποτε ἐσωτερικὸν τέλος πλὴν τῶν ἐξόδων ἐλέγχου καὶ διαχειρίσεως τῆς διαμετακομίσεως.

Τὰ ἐμπορεύματα πάσης προελεύσεως διαμετακομιζόμενα δι' ἑνὸς τῶν δύο Κρατῶν, ἐναποθηκευμένα ἢ μὴ εἰς ἐλευθέρους λιμένας, τελωνειακὰς ἀποθήκας, διαμετακομιστικὰς ἀποθήκας ἢ ἄλλας τελωνειακὰς ἐγκαταστάσεις, δέον, κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ ἄλλο Κράτος, ν' ἀπολαύωσιν ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ ἄλλα τέλη, ὡς καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἄλλην ἔποψιν, τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων, ἅτινα ἤθελον ἀπολαύσει ἐὰν εἰσήγοντο ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς χώρας τῆς παραγωγῆς.

"Αρθρον 13.

Τὰ φυσικὰ ἢ κατειργασμένα προϊόντα ἑνὸς ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θ' ἀπολαύωσιν ὑφ' ὅλας τὰς ἀπόψεις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταφορὰν διὰ δημοσίων μεταγωγικῶν τοῦ ἄλλου μέρους, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἐννοεῖται ὅρους, τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων, οἷα τὰ ὁμοειδῆ ἐθνικὰ προϊόντα ἢ τὰ τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους. Ὡσαύτως, τὰ προοριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν δύο Μερῶν εἰς τὸ ἄλλο προϊόντα, θὰ ἀπολαύωσιν ἐν αὐτῷ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταφορὰν διὰ τῶν δημοσίων μεταγωγικῶν, τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων, οἷων τὰ προϊόντα τὰ προοριζόμενα διὰ τὸ μᾶλλον εὐνούμενον Κράτος.

"Αρθρον 14.

Πρὸς ἐξασφάλισιν εἰς τὰ ἐκ τῶν οἰκείων χωρῶν προερχόμενα προϊόντα τοῦ εὐεργετήματος τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται ν' ἀπαιτήσωσιν, ὅπως τὰ εἰσαγόμενα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτῶν προϊόντα καὶ ἐμπορεύματα ἐφοδιάζωνται διὰ πιστοποιητικοῦ προελεύσεως.

Τὰ ταχυδρομικὰ δέματα ἀπαλλάσσονται τοῦ πιστοποιητικοῦ προελεύσεως, ἐφ' ὅσον ἡ χώρα τοῦ προορισμοῦ ἀναγνωρίζει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀποστολῶν ἐμπορικοῦ χαρακτῆρος.

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἐγγυῶνται ἀμοιβαίως εἰς ἄλληλα τὴν ῥήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους ὡς πρὸς τὸν τύπον καὶ τὸ περιεχόμενον, ὡς καὶ τὴν χρῆσιν τῶν πιστοποιητικῶν τούτων.

"Αρθρον 15.

Ἡ ἐθνικότης τῶν πλοίων θὰ ἀναγνωρίζηται ἀμφοτέρωθεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν οἰκείων ἐγγράφων καὶ τῶν πιστοποιητικῶν, ἐκδοθέντων ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν τῶν οἰκείων Κρατῶν συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὰς διατάξεις ἑκάστου.

Τὰ πιστοποιητικὰ καταμετρήσεως πλοίων καὶ ἄλλα ἔγγραφα σχετικὰ πρὸς τὴν καταμέτρησιν, ἐκδοθέντα ὑφ' ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν, θὰ ἀναγνωρίζωνται ὑπὸ τοῦ ἄλλου Μέρους, καὶ τὰ οἰκεῖα πλοῖα δὲν θὰ ὑποβάλλωνται ἑκατέρωθεν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τελῶν εἰς νέαν καταμέτρησιν.

"Αρθρον 16.

Ἐφ' ὅσον δὲν προβλέπεται ἄλλως ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως, τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἐν Ἐσθωνίᾳ καὶ ἀμοιβαίως τὰ Ἐσθωνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι θ' ἀπολαύωσιν ὑφ' ὅλας τὰς ἀπόψεις τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων πρὸς τὰ ἐθνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν, ὅθεν δήποτε καὶ ἂν ἀποπλέωσιν ἢ ὁπουδήποτε καὶ ἂ προορίζωνται τὰ ῥηθέντα πλοῖα, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἐπίσης ἡ χώρα προελεύσεως ἢ προορισμοῦ τῶν φορτίων αὐτῶν. Ἐκ τούτων ἕπεται ἰδίως ὅτι τὰ πλοῖα ἑνὸς ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν καὶ τὰ φορτία αὐτῶν δὲν θὰ ὑποβάλλωνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου μέρους εἰς πληρωμὴν οἱουδήποτε τέλους ἢ φόρου οἱασδήποτε φύσεως ἢ κατονομασίας, εἰσπραττομένου, εἴτε ὑπὲρ τοῦ Κράτους, εἴτε ὑπὲρ τῶν Δήμων ἢ οἱωνδήποτε ἱδρυμάτων ἀνεγνωρισμένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἄλλου ἢ ἀνωτέρου τοῦ εἰς τὰ ἐθνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἐπιβεβλημένου.

Πᾶν σχετικὸν προνόμιον καὶ πᾶσα ἀτέλεια χορηγηθησόμενα τυχὸν ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν θὰ ἐφαρμοσθῶσι ταὐτοχρόνως καὶ ἀνεπιφυλάκτως εἰς τὸ ἄλλο Μέρος.

Ἐν τούτοις γίνεται ἐξαίρεσις εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου :

1) "Οσον ἀφορᾷ τὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα εἰς τὸ ἕν ἢ εἰς τὸ ἄλλο Κράτος ἐχορηγήθησαν ἢ δυνατὸν νὰ χορηγηθῶσιν ἐν τῷ μέλλοντι εἰς τὴν ἐθνικὴν ἁλιείαν καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς.

2) "Οσον ἀφορᾷ τὴν ἀκτοπλοΐαν, δι' ἣν τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη χορηγοῦσιν εἰς ἄλληλα τὴν ῥήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἀμοιβαιότητος.

3) "Οσον ἀφορᾷ τὴν ναυσιπλοΐαν διὰ τῶν ἐσωτερικῶν πλωτῶν ὁδῶν, φυσικῶν ἢ τεχνητῶν, δι' ἣν τὰ πλοῖα τῶν δύο Συμβαλλομένων Μερῶν καὶ τὰ φορτία αὐτῶν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τοὺς αὐτοὺς ὅρους πρὸς τὰ πλοῖα τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους καὶ τὰ φορτία αὐτῶν.

Διατηρουμένης ἀκεραίας τῆς ἰσχύος τῶν ἄλλων διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὡς καὶ ἐκείνων τῆς πρώτης παραγράφου, ἐφ' ὅσον ἀφορῶσι τὰ τιμολόγια πλοηγίας, ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἐν ἑκάστῃ χώρᾳ ἐν ἰσχύϊ νόμοι καὶ κανονισμοὶ ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ προσλαμβάνειν πλοηγοὺς θὰ ἐφαρμόζωνται εἰς τὰ πλοῖα τοῦ ἄλλου Συμβαλλομένου Μέρους ἐν τῷ αὐτῷ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα ξένα πλοῖα μέτρῳ.

"Αρθρον 17.

Τὰ εἰς Ἑλληνικὸν λιμένα καταπλέοντα Ἐσθωνικὰ πλοῖα καὶ ἀμοιβαίως τὰ εἰς Ἐσθωνικὸν λιμένα καταπλέοντα Ἑλληνικὰ πλοῖα ἐπὶ σκοπῷ μόνον συμπληρώσεως τοῦ φορτίου ἢ ἀποβιβάσεως μέρους αὐτοῦ δύνανται, συμμορφούμενα πρὸς τοὺς νόμους καὶ διατάξεις τῶν οἰκείων Κρατῶν, νὰ διατηρήσωσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου τὸ μέρος τοῦ φορτίου τὸ εἰς ἄλλον λιμένα ἢ εἰς ἄλλην χώραν προοριζόμενον καὶ νὰ ἐπανεξαγάγωσιν αὐτὸ ἄνευ ὑποχρεώσεως νὰ καταβάλωσι διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος τοῦ φορτίου οἱονδήποτε τέλος ἢ ἔξοδον, πλὴν τῶν τελῶν ἐπιβλέψεως, ἅτινα ἄλλως τε θὰ εἰσπράττωνται συμφώνως πρὸς τὴν κατωτέραν διατίμησιν τὴν διὰ τὴν ἐθνικὴν ναυτιλίαν ἢ τὴν τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους ὁρισθεῖσαν.

"Αρθρον 18.

Ἐν περιπτώσει ναυαγίου, προσαράξεως, ἀβαρίας ἐν πλῷ ἢ ἀναγκαστικῆς προσορμήσεως πλοίου ἑνὸς τῶν δύο Συμβαλλομένων Μερῶν εἰς τὰ χωρικὰ ὕδατα τοῦ ἄλλου, τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον αὐτοῦ θὰ ἀπολαύωσι τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων καὶ ἀσυδοσιῶν, ἃς οἱ νόμοι καὶ αἱ διατάξεις τοῦ οἰκείου Κράτους χορηγοῦσιν εἰς ἀναλόγους περιστάσεις εἰς τὰ ἐθνικὰ πλοῖα ἢ εἰς τὰ τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους. Βοήθεια καὶ συνδρομὴ θὰ χορηγῶνται ἐν τῷ αὐτῷ

au capitaine, à l'équipage et aux passagers, tant pour eux-mêmes que pour le navire et sa cargaison.

En ce qui concerne le droit de sauvetage, il sera fait application de la législation du pays où le sauvetage a eu lieu.

Les marchandises sauvées d'un navire échonéou naufragé ne seront assujetties à aucun droit de douane, à moins qu' elles ne soient introduites dans le pays pour la consommation intérieure.

Article 19.

Les deux Hautes Parties Contractantes s'accordent réciproquement le droit de nommer des représentants consulaires dans tous les ports, villes et places de l'autre Partie où les représentants consulaires d'un tier pays quelconque sont admis.

Après avoir reçu l'exequatir du Gouvernement du pays de leur résidence, les représentants consulaires de chacune des Hautes Parties Contractantes jouiront sur le territoire de l'autre de tous les privilèges et exemptions et de la même compétence qui sont ou pourront être accordés aux représentants consulaires d'une tierce puissance. Cependant ces privilège, exemption et compétences ne seront pas accordés aux représentants consulaires d'un des deux pays dans l'autre dans une plus grande étendue que celle accordée aux représentants consulaires de l'autre pays dans le premier.

Article 20.

Aucune des Hautes Parties Contractantes ne pourra invoquer les dispositions de la présente Convention pour prétendre aux faveurs que l'une ou l'autre a accordés ou pourra accorder aux Etats limitrophes pour faciliter le traficfrontière ni aux avantagesrésultant d'une union douanier.

En outre la Grèce ne pourra par suite des dispositions précitées exiger les faveurs spéciales que l'Estonie a données ou donnera à l'avenir à la Finlande ou à la Lettonie ou à la Lithuanie un à la Russie ou à tous ces pays tant que ces avantages ne sont pas accordés à un tiers Etat.

Article 21.

La présente convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Varsovie, aussitôt que faire se pourra.

Elle entrera en vigueur quinze jours après l'échange des ratifications et restera en vigueur pendant une année ensuite par tacite riconduction jusqu'à un délai de trois mois à compter du jourde sa dénonciation par l'une ou l'autre des Hautes Parties Contractantes.

En foi du quoi les Plénopoentiaires respectifs ont signé le présente Convention et l'ont revêtuee de leurs cachets.

Fait en double exemplaire à Tallinn, le 4 ianvier mil neuf cent vingt-sept.

(S.) N. XYDAKIS.
(S.) F. AKEL.

πρὸς τοὺς ἐθαγενεῖς μέτρῳ εἰς τὸν πλοίαρχον, τὸ πλήρωμα καὶ τοὺς ἐπιβάτας, τόσον δι' αὐτοὺς, ὅσον καὶ διὰ τὸ φορτίον αὐτοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάσωσιν θὰ ἐφαρμόζηται ἡ νομοθεσία τῆς χώρας ἐνθα ἔλαβε χώραν ἡ διάσωσις.

Τὰ διασωθέντα ἐμπορεύματα ναυαγήσαντος ἢ προσαράξαντος πλοίου δὲν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τελωνειακὸν δασμὸν, ἐκτὸς ἂν εἰσαχθῶσιν ἐν τῇ χώρᾳ δι' ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν.

Ἄρθρον 19.

Τὰ δύο Συμβαλλόμενα Μέρη χορηγοῦσιν ἀμοιβαίως εἰς ἄλληλα τὸ δικαίωμα διορισμοῦ Προξενικῶν Ἀντιπροσώπων εἰς τοὺς λιμένας καὶ πόλεις τοῦ ἄλλου μέρους ἔνθα γίνονται δεκτοὶ Προξενικοὶ ἀντιπρόσωποι τρίτης Χώρας.

Ἀφοῦ λάβωσι τὰ ἐκτελεστήρια τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κράτους τῆς διαμονῆς των, οἱ Προξενικοὶ Ἀντιπρόσωποι ἑκάστου τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θ' ἀπολαύωσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου πάντων τῶν προνομίων καὶ ἀτελειῶν καὶ τῆς αὐτῆς δικαιοδοσίας, αἵτινες χορηγοῦνται ἢ δυνατὸν νὰ χορηγηθῶσιν εἰς τὸ μέλλον εἰς Προξενικοὺς Ἀντιπροσώπους τρίτης Δυνάμεως. Ἐν τούτοις δὲν θὰ χορηγῶνται πλειότερα προνόμια, ἀτέλειαι καὶ δικαιοδοσίαι εὐρύτεραι ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν Κρατῶν εἰς τοὺς Προξενικοὺς Ἀντιπροσώπους τοῦ ἄλλου ἀφ' ὅσα τοῦτο χορηγεῖ εἰς τοὺς Προξενικοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ πρώτου ἐν τῇ χώρᾳ του.

Ἄρθρον 20.

Οὐδὲν ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θὰ δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως, ὅπως ἀξιώσῃ τὰς εὐνοίας ἃς ἐκάτερον τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἐχορήγησεν ἢ ἤθελε χορηγήσει εἰς τὰ ὅμορα Κράτη πρὸς διευκόλυνσιν τῶν τοπικῶν συνοριακῶν συναλλαγῶν, οὔτε τὰ πλεονεκτήματα τὰ ἐκ τελωνειακῆς ἑνώσεως ἀπορρέοντα. Πρὸς τούτοις ἡ Ἑλλὰς δὲν δύναται συμφώνως πρὸς τὴν προηγουμένην διάταξιν νὰ ἀπαιτήσῃ τὰ εἰδικὰ πλεονεκτήματα, ἃ ἡ Ἐσθωνία ἐχορήγησεν ἢ ἤθελεν εἰς τὸ μέλλον χορηγήσει εἰς τὴν Φινλανδίαν, ἢ τὴν Λεττονίαν ἢ τὴν Λιθουανίαν ἢ τὴν Ῥωσσίαν ἢ εἰς ὅλα τὰ Κράτη ταῦτα, ἐφ' ὅσον τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα δὲν ἐχορηγήθησαν ἐπίσης εἰς τρίτον Κράτος.

Ἄρθρον 21.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις θὰ ἐπικυρωθῇ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θ' ἀνταλλαγῶσιν ἐν Βαρσοβίᾳ εἰ δυνατὸν τὸ ταχύτερον.

Θὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν 15 ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων καὶ θὰ παραμείνῃ ἐν ἰσχύι ἐπὶ ἓν ἔτος, καὶ κατόπιν διὰ σιωπηρᾶς ἀνανεώσεως μέχρι τριμήνου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταγγελίας αὐτῆς ὑφ' ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ οἰκεῖοι Πληρεξούσιοι, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο, ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν καὶ ἐπέθηκαν τὰς ἑαυτῶν σφραγῖδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ταλλὶν τῇ 4 Ἰανουαρίου 1927.

(Τ. Σ.) Ν. ΞΥΔΑΚΗΣ
(Τ. Σ.) Φ. ΑΚΕΛ

LISTE A.

Numéros du tarif douanier estonien	Désignation des marchandises	Montant du droit de douane en frs or.
Ex 7	Raisins secs de Corinthe et raisins secs blonds, dit Sultanines non sucrés..... 1 Krg. netto	0,10
Ex 28	Vins de raisins : 1 Importés en fèts, a) doux (muscats) de provenance de Samos, Patras, Céphalonie contenant au moins 180 grammes de sucre par litre et titrant jusqu'à 16o d'alcool, et tous autres vins doux contenant au moins 70 grammes de sucre parlitre et titrant jusqu'à 16o d'alcool ..... 1 Kgr. brutto	1,50
	Remarque. Du bénéfice de ce droit réduit ne jouissent que les vins accompagnés de certificats helléniques attestant leur pureté et certifiant leur droit à une appelation régionale d'origine.	
Ex 203	Tapis de laine à points noués 1 Kg. nette	12
	Remarque Ne sont considérés comme tapis que ceux qui contiennent au plus un mètre carrè dans un kilogramme.	

N. XYDAKIS F. AKEL

ΠΙΝΑΞ Α'.

Ἀριθ. τοῦ Ἐσθωνικοῦ δασμολογίου	Εἶδος ἐμπορευμάτων	Δασμὸς εἰς φρ. χρυσᾶ
ἐκ τοῦ § 7	Κορινθιακὴ σταφὶς καὶ ξανθὴ σταφὶς Σουλτανίνα ἄνευ ζακχάρεως..... 1 χιλ.....	0,10
ἐκ τοῦ § 28. 1	Οἶνοι ἐκ σταφυλῶν εἰσαγόμενοι εἰς βαρέλια. α') γλυκεῖς (Μοσχᾶτοι) προελεύσεως Σάμου, Πατρῶν, Κεφαλληνίας περιέχοντες τοὐλάχιστον 180 γραμμ. ζακχάρεως κατὰ λιτρ. καὶ μέχρι 16° οἰνοπνεύματος καὶ ἅπαντες οἱ λοιποὶ γλυκεῖς οἶνοι περιέχοντες τοὐλάχιστον 70 γραμμ. ζακχάρ. καὶ μέχρι 16° οἰνοπν. ἄνευ ἀφαιρέσεως ἀποβάρου .....1 χιλ.....	1,50
	Παρατήρησις. Τοῦ ἠλαττωμένου τούτου δασμοῦ ἀπολαύουσι μόνον οἱ οἶνοι οἱ ἐφωδιασμένοι διὰ πιστοποιητικῶν ἐκδοθέντων ὑπὸ τῶν ἐπισήμων Ἑλληνικῶν χημικῶν ἐργαστηρίων, βεβαιούντων τὴν γνησιότητα καὶ τὸ δικαίωμα εἰς ὀνομασίαν τοπικῆς προελεύσεως.	
ἐκ τοῦ § 203	Ἀνατολικοὶ τάπητες ἐλεύθεροι ἀποβάρου	1,20
	Παρατήρησις. Θεωροῦνται ὡς τάπητες μόνον οἱ περιέχοντες κατὰ μέγιστον ὅριον ἓν τετραγωνικὸν μέτρον κατὰ χιλιογρ.	

N. ΞΥΔΑΚΗΣ Φ. ΑΚΕΛ

LISTE B.

Classes du tarif douanier hellóniq.	Désignation des Marchandises	Montant du droit en drachmes or.
9 n)	Farine de pommes de terre pour 100 K netto	10
46, c), 3	Planches composées de feuilles contreplaquées en bois commun (bouleau) ne formant pas un article parfait ..... 1 M. cube	24
49, a), 1	Fonds de sièges ou de dossiers, en bois commun (bouleau contre plaqué, même avec ornements obtenus par la pyrogravure ou la presse .....pour 100 K netto	55
50, 1)	Malles et boites de toute forme en bois commun (bouleau) contreplaqué.....pour 100 K. àetto	25

N. XYDAKIS F. AKEL

ΠΙΝΑΞ Β'.

Κλάσις τοῦ Ἑλληνικοῦ δασμολογίου	Εἶδος ἐμπορευμάτων	Δασμὸς εἰς μεταλλικὰς δραχμάς
9 ν.	Γεωμηλάλευρον ..... χιλ.	100
46, γ, 3	Σύνθετοι σανίδες ἐκ φύλλων κοινοῦ ξύλου πτελέας.... (καπλαμᾶς) μὴ ἀποτελοῦσαι αὐτοτελὲς εἶδος 1 κ. μ.	24
49.α.1	Καθίσματα ἢ ἐρεισίνωτα ἐκ συνθέτων σανίδων κοινοῦ ξύλου πτελέας (καπλαμᾶς) ἔστω καὶ διακεκοσμημένα διὰ πυρογραφίας ἢ τύπου ..... 100.. χιλ.	55
50.1	Κιβώτια καὶ κιβωτίδια παντὸς σχήματος ἐκ κοινοῦ ξύλου συνθέτου πτελέας (καπλαμᾶς) .. 100 χιλ.	25

N. ΞΥΔΗΚΗΣ Φ. ΑΚΕΛ

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Λεττονίας ὑπογραφείσης ἐν Ρίγᾳ τῇ 25 Φεβρουαρίου 1927 συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας, ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Λεττονίας συνομολογηθεῖσα τῇ 25 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. Σύμβασις Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας μετὰ τοῦ προσηρτημένου αὐτῇ πρωτοκόλλου καὶ δηλώσεως, ὧν τὰ κείμενα ἔπονται ἐν Γαλλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ Ἑλληνικῇ μεταφράσει, ἔχουσι πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

CONVENTION

DE COMMERCE ET DE NAVIGATION ENTRE LA GRECE ET LA LETTONIE

Le Président de la République Hellénique et le Gouvernement de la République de Lettonie également animés du désir de favoriser et d'étendre les relations économiques entre les deux pays ont résolu de conclure une Convention de Commerce et de Navigation et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir :

Le Président de la République Héllénique : Son Excellence Monsieur Nicolas N. Xydakis, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire, Directeur des Affaires Politiques au Ministère des Affaires Etrangères de Grèce.

Le Goyvernement de la République de Lettonie : Son Excellence Monsieur Félix Cielens, Ministre des Affaires Etrangères.

Lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs, reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

CHAPITRE I.

Dispositions générales et droits des ressortissants·

Article 1er.

Les ressortissant de chacune des Parties Contractantes auront le droit, dans les mêmes conditions que les ressortissants de la nation la plus favorisée et sous réserve de lois et règlements qui sont ou seront en vigueur dans les pays respectifs, de se réndre librement sur le territoire de l'autre Partie Contractante, de s'y établir, de se livrer au commerce, à l'industrie et à toute autre profession. Ils auront le droit d'y acquérir des biens meubles et immeubles par voie d'héritage, de donnation, de legs, d'achat, d'échange ou par toute autre voie légale, et de posséder, détenir et aliéner leurs biens, sous réserve des exceptions et restrictions établies par la législation des deux Parties Contractantes.

Chacune des Parties Contractantes s'engage à ne pas exiger des ressortissants de l'autre Partie le paiement d'impôts, de taxes ou de contributions de toute nature plus élévés ou autres que ceux qui sont ou pourront être ultérieurement exigés des ressortissant de la nation la plus favorisée.

Article 2.

Les soсiétés commerciales, industrielles, financières' d'assurance et autres, les coopératives ainsi que les compagnies de navires et les associations économiques, qui ont leur siège sur le territoire de l'un des deux pays et y sont légalement constituées, verront leur consitution légale et leur existence juridique reconnues

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Λεττονίας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Λεττονικῆς Δημοκρατίας, ἐπιθυμοῦντες ἐξ ἴσου νὰ ἐπεκτείνωσι καὶ ἐνισχύσωσι τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, ἀπεφάσισαν νὰ συνομολογήσωσι Σύμβασιν ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας καὶ ὠνόμασαν πρὸς τοῦτο ὡς πληρεξουσίους αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας τὴν αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Ν. Ξυδάκην, ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργόν, Διευθυντὴν τῶν Πολιτικῶν ὑποθέσεων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Λεττονικῆς Δημοκρατίας τὴν αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Φελὶξ Σιελὲνς, Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, οἵτινες, ἀφοῦ ἀντήλλαξαν τὰ πληρεξούσια αὐτῶν, εὑρεθέντα ἐν τάξει, συνεφώνησαν ἐπὶ τῶν κατωτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Γενικαὶ διατάξεις καὶ δικαιώματα τῶν ὑπηκόων.

Ἄρθρον 1.

Οἱ ὑπήκοοι ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς πρὸς τοὺς ὑπηκόους τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους ὅρους καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς οἵτινες ἰσχύουσιν ἢ ἤθελον ἰσχύσει ἐν ἑκατέρᾳ χώρᾳ, νὰ μεταβαίνωσιν ἐλευθέρως εἰς τὴν χώραν τοῦ ἄλλου συμβαλλομένου μέρους, νὰ ἐγκαθίστανται, νὰ μετέρχωνται τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν ἢ οἱονδήποτε ἄλλο ἐπάγγελμα. Θὰ δικαιοῦνται ν' ἀποκτῶσι κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν διὰ κληρονομίας, δωρεᾶς, κληροδοτήματος, ἀγορᾶς, ἀνταλλαγῆς καὶ δι' οἱουδήποτε ἄλλου νομίμου μέσου, νὰ κατέχωσιν, ἐξουσιάζωσι καὶ διαθέτωσι τὴν περιουσίαν των ὑποβαλλόμενοι εἰς τὰς ἐξαιρέσεις καὶ περιορισμοὺς τοὺς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν προβλεπομένους.

Ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων μερῶν ὑποχρεοῦται νὰ μὴ ὑποβάλλῃ τοὺς ὑπηκόους τοῦ ἑτέρου εἰς τὴν πληρωμὴν φόρων, δικαιωμάτων ἢ εἰσφορῶν οἱασδήποτε φύσεως ἄλλων ἢ ἀνωτέρων ἐκείνων εἰς οὓς ὑποβάλλονται ἢ ὑποβληθήσονται οἱ ὑπήκοοι τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Ἄρθρον 2.

Αἱ ἐμπορικαί, βιομηχανικαί, οἰκονομικαί, ἀσφαλιστικαὶ καὶ ἄλλαι Ἑταιρεῖαι, συνεταιριστικαὶ ὀργανώσεις ὡς καὶ αἱ Ἀτμοπλοϊκαὶ Ἑταιρεῖαι καὶ οἱ Οἰκονομικοὶ Συνεταιρισμοί, ἐδρεύοντες εἰς τὸ ἔδαφος ἑνὸς ἐκ τῶν δύο μερῶν καὶ νομίμως συσταθέντες, θὰ ἀναγνωρίζωνται κατὰ τὴν νόμιμον αὐτῶν σύστασιν καὶ τὴν νομικὴν ὕπαρξιν ἐν τῇ ἄλλῃ

dans l'autre pays. Elles pourront, d'après les modalités et sauf les limitations fixées par les lois qui sont ou seront en vigueur et sous réserve de l'accomplissement de toutes les formalités prévues par ces lois, étendre leurs opérations sur le territoire de ce dernier pays, y acquérir des droits et en jouir, ainsi qu'y exercer leur industrie. Elles y juiront d'un traitement aussi favorable que celui qui est ou qui sera accordé aux susdites sociétés analogues d'une puissance quelconque et et elles auront le même droit que les sociétés de la nation la plus favoriéé d'y acquérir, posséder, détenir et aliéner des biens meubles et immeubles.

La disposition précédente n'aura aucune influence sur la question de savoir si une pareille société ou association établie dans l'un des deux pays aura ou n'aura pas le droit de faire du commerce ou d'exploiter une industrie dans l'autre, un tel droit restant toujours subordonné aux lois et ordonnances en vigueur dans les pays respectifs.

Les sociétés et associations susnommées jouiront sous ce rapport des mêmes droits et avantages qui sont ou seront reconnus aux organisations similaires d'une tierce puissance.

Les impôts, taxes et contributions, quelles qu'en soient la dénomination ou la nature, ne pourront pas les frapper d'une façon plus lourde que les sociétés, compagnies ou associations de la nation la plus favorisée.

Article 3.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes et les sociétés, compagnies et associations qui ont leur domicile sur le territoire de cette Partie, auront, sous les mêmes conditions que les nationaux, facile accès auprès des tribunaux et des diverses autorités de l'autre Partie, Dans l'exercice de ce droit ils ne seront pas soumis à des charges autres ou plus élévées que celles perçues sur les nationaux ou les susdites sociétés du pays.

Article 4.

Les ressortissants de l'une des deux Parties Contractantes seront exempts sur le territoire de l'autre Partie de tout service militaire ainsi que du paiement en espèce ou en nature de tous impôts ou taxes de remplacement. En ce qui concerne les emprunts forcés, les réquisitions et pretations militaires qui seraient fixées en temps de guerre ou dans des circonstances extraordinaires, les deux Parties Contractantes se garantissent réciproquement le régine de la nation la plus favorisée. Cependant, en qualité de propriétaires, locataires ou occupants d'immeubles ou d'entreprises commerciales ou indiustrielles, ils seront soumis au même traitement que les nationaux et ils auront droit aux mêmes indemnités que celles allouées aux nationaux ou aux ressortissents du pays le plus favorisé.

CHAPITRE II.

Commerce et transports.

Article 5.

Les voyageurs de commerce des deux Parties Contractantes avec leurs modèles et échantillons, jouiront sur le térritoire de l'autre Partie, en se conformant aux lois et règlements en vigueur, du même traitement qui est ou pourrait être accordé, à ce sujet, au pays le plus favorisé.

χώρᾳ. Θὰ δύνανται, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς τῶν ἐν ἰσχύι ἢ μελλόντων νὰ ἰσχύσωσι νόμων καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐκπληρώσεως πάντων τῶν ὑπὸ τῶν νόμων τούτων προβλεπομένων διατυπώσεων, νὰ ἐπεκτείνωσι τὰς ἐργασίας των εἰς τὸ ἔδαφος τῆς τελευταίας ταύτης χώρας, ν' ἀποκτῶσι καὶ ἀπολαύωσι δικαιωμάτων, ὡς καὶ νὰ ἐξασκῶσι τὰς ἐπαγγελματικὰς αὐτῶν ἐπιχειρήσεις. Θὰ ἀπολαύωσι τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων τῶν χορηγουμένων ἢ χορηγηθησομένων εἰς παρομοίας Ἑταιρείας οἱασδήποτε τρίτης Δυνάμεως καὶ θὰ ἔχωσι τὸ αὐτὸ δικαίωμα, ὡς αἱ Ἑταιρεῖαι τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους, ν' ἀποκτῶσι, κατέχωσι, ἐξουσιάζωσι καὶ διαθέτωσι τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον αὐτῶν περιουσίαν.

Ἡ προηγουμένη διάταξις δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἐὰν Ἑταιρεία τις ἢ συνεταιρισμὸς ἐγκατεστημένος εἰς τὴν μίαν ἐκ τῶν δύο χωρῶν θὰ ἔχῃ ἢ οὐ τὸ δικαίωμα νὰ ἐξασκῇ τὴν ἐμπορίαν ἢ νὰ ἐκμεταλλεύηται βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν ἐν τῇ ἄλλῃ χώρᾳ, καθότι τὸ δικαίωμα τοῦτο ὑπόκειται πάντοτε εἰς τοὺς ἐν ἰσχύι νόμους καὶ κανονισμοὺς τῶν οἰκείων χωρῶν.

Αἱ εἰρημέναι Ἑταιρεῖαι καὶ συνεταιρισμοὶ θὰ ἀπολαύωσιν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων, ἅτινα ἀναγνωρίζονται ἢ θὰ ἀναγνωρισθῶσιν εἰς ὁμοειδεῖς ὀργανώσεις τρίτης Δυνάμεως.

Οἱ φόροι, τέλη καὶ δικαιώματα οἱασδήποτε ὀνομασίας καὶ φύσεως δὲν δύνανται νὰ εἶναι βαρύτεροι τῶν εἰς τὰς Ἑταιρείας ἢ συνεταιρισμοὺς τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους ἐπιβαλλομένων.

Ἄρθρον 3.

Οἱ ὑπήκοοι ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, αἱ Ἑταιρεῖαι καὶ συνεταιρισμοὶ οἱ ἐδρεύοντες εἰς τὸ αὐτὸ ἔδαφος θὰ δύνανται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς ὅρους νὰ προσφεύγωσιν εὐκόλως εἰς τὰ Δικαστήρια καὶ εἰς τὰς διαφόρους ἀρχὰς τοῦ ἄλλου μέρους. Ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ δικαιώματος τούτου δὲν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τέλη ἄλλα ἢ ἀνώτερα τῶν εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς καὶ τὰς ὡς ἄνω Ἑταιρείας τῆς χώρας ἐπιβεβλημένα.

Ἄρθρον 4.

Οἱ ὑπήκοοι ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, θ' ἀπαλλάσσωνται ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ ἑτέρου πάσης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τῆς πληρωμῆς παντὸς φόρου ἢ τέλους ἀντισηκώματος. Ὅσον ἀφορᾷ τ' ἀναγκαστικὰ δάνεια, τὰς ἐπιτάξεις, τὰς στρατιωτικὰς εἰσφορὰς αἵτινες ἤθελον ὁρισθῇ ἐν καιρῷ πολέμου ἢ εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις τὰ δύο συμβαλλόμενα μέρη ἐγγυῶνται ἀμοιβαίως τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους. Ἐν τούτοις, ἐν τῇ ἰδιότητι ἰδιοκτητῶν, μισθωτῶν ἢ κατόχων ἀκινήτων ἢ ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων θὰ ἀπολαύωσι τῶν αὐτῶν πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς πλεονεκτημάτων καὶ θὰ ἔχωσι δικαιώματα ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀποζημιώσεων τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς ἢ εἰς τοὺς ὑπηκόους τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἐμπόριον καὶ μεταφοραί.

Ἄρθρον 5.

Οἱ ἐμπορικοὶ ταξειδιῶται τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν μετὰ τῶν σχεδίων καὶ δειγμάτων αὐτῶν, συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς ἐν ἰσχύι νόμους καὶ διατάξεις, θὰ ἀπολαύωσιν εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἄλλου μέρους τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων τῶν χορηγουμένων ἢ χορηγηθησομένων ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ μᾶλλον εὐνοούμενον Κράτος.

Article 6.

Dans le cas où l'une Parties Contractantes établirait des prohibitions ou restrictions quant à l'importation ou l'exportation des marchandises, elle accordera à l'autre Partie le même traitement qui a été accordé ou sera accordé ultérieurement aux marchandises identiques ou similaires importées de ou exportées vers un tiers pays quelconque.

Toute abrogation ou tout adoucissement d'une prohibition ou des restrictions d'importation et d'exportation qui est ou sera accordé, même à titre temporaire, par une des Parties Contractantes en faveurs d'une tierce puissance quelcohque,s'appliquera immédiatement et dans les mêmes conditions aux marchandises identiques ou similaires en provenance ou à destination du territoire de l'autre Etat.

Les dispositions de cet article ne seront pas applicables lorsque l'établissement ou le maintien d'une prohibition d'importation ou d'exportation, ou de restrictions concernant l'importation ou l'exportation des marchandises visent :

1. La sûreté publique du pays :
2. Les dispositions particulières qui seraient jugées par l'Etat respectif nécessaires en raison de l'Etat de guerre;
3. Les mesures sanitaires ou de prophylaxie contre les épizooties et les épiphyties;
4) Les semences qu'on a lieu de croire impropres dans le pays d'importation, en raison de leur origine;
5. Les marchandises qui forment d'objet d'un monopole d'Etat.

Article 7.

Dans le cas où l'une des Parties Contractantes rendrait l'mportation ou l'exportation des certaines marchandises dépendantes des prix ou des conditions d'achat ou de vente contrôlés par le Gouvernement ou par tout organisme autorisé par lui, les conditions générales applicables à l'autre seront les plus favorables qui sont ou pourront être appliquées à toute puissnace tierce.

Article 8.

Les deux Parties Contractantes s'engagent à s'accorder, sans réserve et automatiquement, toutes faveurs,réductions ou exonérations qu'elles ont accordées ou accorderont à toute tierce puissance en ce qui concerne les droits et taxes d'importation, toutes surtaxes, coéfficients ou majorations y afférents qui sont ou seront perçus à l'importation des marchandiaes ainsi que toutes taxes intérieures de consommation ou accises.

Les deux Parties Contractantes se garantissent mutuellement le traitement de la nation la plus favorisée en ce qui concerne les droits ainsi que toutes les taxes perçues à l'exportation, quel qu'en soit le nom ou l'espèce.

Le traitement de la nation la plus favorisée est également garanti réciproquement en ce qui concerne les opérations de l'accomplissement des formalités de douane, les restrictions douanières ainsi que le dépôt et la garde des marchandises dans les entrepôts de douane et les taxes y afférentes.

Article 9.

Pour tout ce qui concerne les taxes de consommation, de production, de transaction, de monopole et d'accise et toutes les autres taxes intérieures, les marchandises

"Αρθρον 6.

'Εν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἕν ἐκ τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἤθελεν ἀπαγορεύσει ἢ περιορίσει τὴν ἐξαγωγὴν ἢ εἰσαγωγὴν ἐμπορευμάτων, θὰ χορηγῇ εἰς τὸ ἄλλο μέρος τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα ἅτινα ἐχορήγησεν ἢ θὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ μέλλον εἰς ὅμοια ἢ ὁμοειδῆ ἐμπορεύματα εἰσαγόμενα εἰς οἱανδήποτε τρίτην χώραν ἢ ἐξαγόμενα εἰς τοιαύτην.

Πᾶσα κατάργησις ἢ μετριασμὸς τῶν ἀπαγορεύσεων ἢ περιορισμῶν εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς ἐφαρμοζόμενος ἢ ἐφαρμοσθησόμενος ἔστω καὶ προσωρινῶς ὑφ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων ερῶν μεἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν θὰ ἐφαρμόζηται ἀμέσως καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους εἰς τὰ ὅμοια ἢ ὁμοειδῆ ἐμπορεύματα προερχόμενα ἐκ τῆς ἄλλης χώρας ἢ κατευθυνόμενα πρὸς αὐτήν.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν θὰ ἐφαρμόζωντα' ὅταν ἡ ἐπιβολὴ ἢ ἡ διατήρησις ἀπαγορεύσεως ἐξαγωγῆς ἢ εἰσαγωγῆς ἢ περιορισμῶν περὶ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων ἀφορῶσι :

1) Τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους.
2) Εἰδικὰ μέτρα ἅτινα ἤθελον κριθῇ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Κράτους ἀναγκαῖα ὡς ἐξ ἐμπολέμου καταστάσεως.

3) Μέτρα ὑγειονομικὰ ἢ προφυλακτικὰ κατὰ τῶν ἐπιζωοτιῶν ἢ νόσων τῶν φυτῶν.
4) Σπόρους οἵτινες θεωροῦνται ἀκατάλληλοι λόγῳ τῆς προελεύσεώς των εἰς τὴν χώραν τῆς εἰσαγωγῆς.
5) Τὰ ἐμπορεύματα τὰ ἀποτελοῦντα κρατικὸν Μονοπώλιον.

"Αρθρον 7.

'Εν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἕν ἐκ τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἤθελεν ἐξαρτήσει τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ὁρισμένων ἐμπορευμάτων τῶν τιμῶν ἢ τῶν ὅρων ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως ἐλεγχομένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἢ οἱασδήποτε ἄλλης ὀργανώσεως παρ' αὐτῆς ἐντεταλμένης, οἱ γενικοὶ σχετικοὶ κανονισμοὶ οἵτινες θὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς τὸ ἄλλο μέρος θὰ εἶναι οἱ πλέον εὐνοϊκοὶ ἐξ ὅσων ἐφαρμόζονται ἢ δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν.

Αρθρον 8.

Τὰ δύο συμβαλλόμενα μέρη ἀναλαμβάνουσι νὰ χορηγῶσιν εἰς ἄλληλα ἀνεπιφυλάκτως καὶ αὐτομάτως πάντα τὰ πλεονεκτήματα, ἐπτώσεις ἢ ἀπαλλαγὰς ἃς χορηγοῦσιν ἢ ἤθελον χορηγήσει εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαιώματα καὶ τέλη εἰσαγωγῆς, πάντα τὰ πρόσθετα τέλη, συντελεστὰς ἢ σχετικὰ πρὸς αὐξήσεις αἵτινες εἰσπράττονται ἢ ἤθελον εἰσπραχθῇ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων ὡς καὶ πάντα τὰ ἐσωτερικὰ τέλη καταναλώσεως καὶ εἰδικῆς φορολογίας ἐπὶ τῶν τροφίμων καὶ ποτῶν.

Τὰ δύο συμβαλλόμενα μέρη ἐγγυῶνται εἰς ἄλληλα τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαιώματα ὡς καὶ πάντα τὰ τέλη τὰ εἰσπραττόμενα ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς οἱασδήποτε ὀνομασίας ἢ εἴδους.

'Η ρήτρα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους εἶναι ἐπίσης ἀμοιβαίως ἐγγυημένη ὅσον ἀφορᾷ τὴν διενέργειαν τῶν τελωνειακῶν διατυπώσεων, τὴν ἐπιστροφὴν τῶν τελωνειακῶν τελῶν ὡς καὶ τὴν ἐναποθήκευσιν καὶ φύλαξιν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ τελωνείου καὶ τὰ σχετικὰ πρὸς αὐτὰς τέλη.

"Αρθρον 9.

Δι' ὅ τι ἀφορᾷ τὰ τέλη ἐπὶ τῆς καταναλώσεως, τῆς παραγωγῆς, τῶν συναλλαγῶν, τῶν Μονοπωλίων καὶ τῶν εἰδικῶν φόρων ἐπὶ τῶν τροφίμων καὶ ποτῶν καὶ πάντα τὰ λοιπὰ

qui proviennent et sont importées de l'un des deux pays jouiront dans l'autre pays d'un traitement aussi favorable que celui qui est accordé aux marchandises du pays le plus favorisé.

Article 10.

Les deux Parties Contractantes se garantissent réciproquement ls liberté de transit et s'engagent à appliquer dans les relations mutuelles les dispositions de la »Convention et Statut sur la liberté de Transit» signé à Barcelone le 20 avril 1921 et se garantissent sous ce rapport le traitement de la nation la plus favorisée.

Les deux Parties Contractantes sont toutefois d'accord que la disposition ci-dessus concernant le traitement de la nation la plus favorisée ne sera pas applicables lorsque la limitation du droit de transit:

1. Visera la sécurité publique.
2. Sera une mesure sanitaire ou de précaution contre les maladies des animaux ou des végétaux.

Article 11.

Les marchandises de toute origine traversant en transit l'un des deux pays, destinées à, ou provenant de l'autre pays ne seront soumises dans le pays de transit, à aucun droit ou taxes de douane d'importation ou d'exportation ou contribution semblable, ni à aucun droit intérieur autre que les taxes exclusivement destinées à couvrir les frais du contrôle et de l'administration du transit.

Les marchandises de toute origine traversant en transit l'un des deux pays, qu'elles soient ou non emmagasinées dans des ports francs, entrepôts de douane, magasins de transit ou autres établissements douaniers, doivent, à l'importation dans l'autre pays, jouir, en ce qui concerne les droits et autres taxes, ainsi qu'à tous autres égards., d'un traitement au moins aussi favorable que celui dont elles jouiraient si elles étaient importées directement du pays d'originire.

Article 12.

Pour réserver aux produits originaires de leurs pays respectifs le bénéfice des disporirions ci-dessus et pour éviter toute irrégularité par transport détourné, les deux Parties Contractantes pourront exiger que les produits et marchandises importés sur leur territoire soient accompagnés d'un certificat d'origine.

Les Parties Contractantes se garantissent réciproquement le traitement de la nation la plus favorisée quant à la forme et au contenu, ainsi qu'à l'emploi de ces certificats.

CHAPITRE III.

Navigation.

Article 13.

La nationalité des navires sera, de part et d'autre, admise d'après les documents et certificats délivrés à cet effet par les autorités compétentes des Etats respectifs, conformément aux lois et règlements de chaque pays.

Les lettres de jauge et autres documents relatifs à la jauge, délivrés par l'une des Parties Contractantes, si le jaugeage a été exécuté d'après le système Moorsom, seront reconnus par l'autre Partie, et les navires res-

ἐσωτερικὰ τέλη, τὰ ἐμπορεύματα τὰ προερχόμενα ἢ εἰσαγόμενα ἐκ μιᾶς τῶν δύο χωρῶν θὰ ἀπολαύωσιν ἐν τῇ ἄλλῃ χώρᾳ τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων τῶν χορηγουμένων εἰς τὰ ἐμπορεύματα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

"Αρθρον 10.

Τὰ δύο συμβαλλόμενα μέρη ἐγγυῶνται εἰς ἄλληλα τὴν ἐλευθερίαν διαμετακομίσεως καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐφαρμόσωσιν εἰς τὰς ἀμοιβαίας αὐτῶν σχέσεις τὰς διατάξεις τῆς συμβάσεως καὶ τοῦ καταστατικοῦ ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς διαμετακομίσεως τῆς ὑπογραφείσης ἐν Βαρκελώνῃ τῇ 20 'Απριλίου 1921 καὶ ἐγγυῶνται εἰς ἄλληλα ὡς πρὸς ταύτην τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Τὰ δύο συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνοῦσιν ἐν τούτοι ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἡ ἀφορῶσα τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους δὲν θὰ ἐφαρμόζηται ὅταν ὁ περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος τῆς διαμετακομίσεως ἀφορᾷ :

1) Τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν.
2) Τὰ ὑγειονομικὰ ἢ προφυλακτικὰ μέτρα κατὰ τῶν ἀσθενειῶν τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν.

"Αρθρον 11.

Τὰ ἐμπορεύματα οἱασδήποτε προελεύσεως, διαμετακομιζόμενα διὰ μιᾶς τῶν δύο χωρῶν καὶ προοριζόμενα δι' ἄλλην χώραν ἢ προερχόμενα ἐκεῖθεν, δὲν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν χώραν τῆς διαμετακομίσεως εἰς οὐδὲν δικαίωμα ἢ τελωνειακὸν δασμὸν εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς ἢ σχετικῆς φορολογίας οὔτε εἰς οἱονδήποτε ἐσωτερικὸν τέλος ἄλλο πλὴν τῶν τελῶν τῶν εἰδικῶς προοριζομένων νὰ καλύπτωσι τὰ ἔξοδα ἐπιτηρήσεως καὶ τὰ τῆς ὑπηρεσίας τῆς διαμετακομίσεως.

Τὰ ἐμπορεύματα οἱασδήποτε προελεύσεως διαμετακομιζόμενα διὰ μιᾶς τῶν δύο χωρῶν, ἐναποθηκευμένα ἢ μὴ εἰς τοὺς ἐλευθέρους λιμένας, τελωνειακὰς ἀποθήκας, ἀποθήκας διαμετακομίσεως ἢ εἰς ἄλλα τελωνειακὰ κτίρια, δέον νὰ ἀπολαύωσι κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν ἑτέραν χώραν ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαιώματα καὶ ἄλλα τέλη ὡς καὶ ὑφ' ὅλους τοὺς ὅρους τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων ἅτινα θὰ ἀπελάμβανον ἐὰν εἰσήγοντο κατ' εὐθεῖαν ἐκ τῆς χώρας τῆς προελεύσεώς των.

"Αρθρον 12.

Τὰ δύο συμβαλλόμενα μέρη ἵνα ἐπιφυλάξωσιν εἰς τὰ προϊόντα τὰ προερχόμενα ἐκ τῶν ἑαυτῶν χωρῶν τὰ εὐεργετήματα τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ ἵνα ἀποφύγωσιν οἱανδήποτε καταστρατήγησιν δυναμένην νὰ προέλθῃ ἐκ διεστραμμένης μεταφορᾶς, θὰ δύνανται νὰ ἀπαιτῶσιν ὅπως τὰ προϊόντα καὶ ἐμπορεύματα τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὸ ἔδαφος αὐτῶν συνοδεύωνται ὑπὸ πιστοποιητικοῦ προελεύσεως.

Τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἐξασφαλίζουσιν εἰς ἄλληλα τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους ὡς πρὸς τὸν τύπον καὶ τὸ περιεχόμενον, ὡς καὶ τὴν χρῆσιν τῶν τοιούτων πιστοποιητικῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ναυτιλία.

"Αρθρον 13.

'Η ἐθνικότης τῶν πλοίων θὰ ἀναγνωρίζηται ἀμφοτέρωθεν συμφώνως πρὸς τὰ ἔγγραφα καὶ πιστοποιητικὰ τὰ ἐκδιδόμενα πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν τῶν οἰκείων Κρατῶν, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς κανονισμοὺς ἑκάστης χώρας.

Τὰ πιστοποιητικὰ καταμετρήσεως τῶν πλοίων καὶ ἄλλα ἔγγραφα σχετικὰ πρὸς τὴν καταμέτρησιν ἐκδιδόμενα ὑφ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ἐὰν ἡ καταμέτρησις ἐγένετο διὰ τοῦ συστήματος Μοῦρσον, θὰ ἀναγνωρίζωνται ὑπὸ τοῦ

pectifs ne seront assujettis de part et d'autre pour le payement des droits à aucune nouvelle opération de jaugeage.

Article 14.

Sauf stipulations contraires de la présente Convention, les navires helléniques et leurs cargaisons en Lettonie et réciproquement les navires lettons et leurs cargaisonsen Grèce, jcûiront sous tous les rapports du même traitement que les bâtiments nationaux et leurs cargaisons, quel que soit le lieu de départ ou de destination desdits navires, quel que soit aussi le lieu d'origine ou de destination de leurs cargaisons.

Il s'ensuit notamment que les navires de l'une des Parties Contractantes et leurs cargaisons ne seront assujettis, sur le territoire de l'autre Partie, à aucune taxe ou charge. quelle qu'en soit l'espèce ou la dénomination, perçus soit au profit de l'Etat, soit au profit de communes ou d'institutions quelconques. autorisées par le Gouvernement. autres ou plus élevées que celles qui seront applicables aux bâtiments nationaux et à leurs cargaisons.

Tout privilège et toute exonération que l'une des Parties Contractantes pourra accorder, sous l'un des rapports susvisés, à une tierce puissance quelconque seront aussi appliqués, simultanément et sans réserve, à l'autre Partie.

Toutefois il est fait exception aux stipulations du présent article:

1. En ce qui concerne les faveurs qui, dans l'un ou l'autre des deux pays, ont été ou pourront être accordées par la suite à la pêche nationale et à ses produits;

2. En ce qui concerne le cabotage et le remorquage, pour lesquels les Parties Contractantes s'accorderont le traitement de la nation la plus favorisée sous réserve de réciprocité;

3. En ce qui concerne les privilèges accordés à la construction navale nationale;

4. En ce qui concerne la navigation sur les voies navigables intérieures, naturelles ou artificielles, pour laquelle les navires des deux Parties Contractantes et leurs cargaisons seront soumis aux mêmes conditions que les navires de la nation la plus favorisée et leurs cargaisons.

Sans préjudice des autres dispositions du présent article et sans modification des dispositions de l'alinéa 1er en ce qu'elles concernent les tarifs de pilotage, il est entendu que les lois et réglements en vigueur dans chaque pays sur l'obligation d'employer les pilotes s'appliqueront aux navires de l'autre Partie Contractante, dans la même mesure qu'aux navires étrangers.

Article 15.

Les navires helléniques entrant dans un port letton et réciproquement les navires lettons entrant dans un port helléniqyne à seule fin d'y compléter leur cargaison ou d'en débarquer une partie, pourront, en se conformant aux lois et règlements une partie des Etats respectifs, conserver à bord la partie de leur cargaison qui serait destinée à un autre port ou à un autre pays, et la réexporter, sans être tenus à payer pour cette dernière partie de leur cargaison aucun dro't ou frais, sauf les droits de surveillance lesquels, d'ailleurs, ne pourront être perçus qu'au taux le plus bas fixé pour la navigation nationale ou pour celle de la nation la plus favorisée.

ἄλλου μέρους καὶ τὰ οἰκεῖα πλοῖα δὲν θὰ ὑποβάλλωνται ἀμφοτέρωθεν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τελῶν εἰς οἱανδήποτε νέαν καταμέτρησιν.

Ἄρθρον 14.

Ἐφ'ὅσον δὲν προβλέπεται ἄλλως ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως, τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἐν Λεττονίᾳ καὶ ἀμοιβαίως τὰ λεττονικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι θὰ ἀπολαύωσιν ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις τῶν αὐτῶν πρὸς τὰ ἐθνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν πλεονεκτημάτων ὅθεν δήποτε καὶ ἂν ἀποπλέωσιν ἢ ὁπουδήποτε καὶ ἂν κατευθύνωνται τὰ εἰρημένα πλοῖα, οἱαδήποτε καὶ ἐὰν εἶναι ἐπίσης ἡ χώρα τῆς προελεύσεως ἢ τῆς κατευθύνσεως τῶν φορτίων αὐτῶν.

Ἑπομένως τὰ πλοῖα τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ τὰ φορτία αὐτῶν δὲν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τοὺς λιμένας τοῦ ἄλλου μέρους εἰς πληρωμὴν οἱουδήποτε τέλους ἢ φόρου οἱουδήποτε εἴδους ἢ ὀνομασίας εἰσπραττομένου εἴτε ὑπὲρ τοῦ Κράτους εἴτε ὑπὲρ κοινοτήτων ἢ οἱωνδήποτε ἱδρυμάτων ἐντεταλμένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἄλλων ἢ εἰς οὓς ὑποβάλλονται τὰ ἐθνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν.

Οἱονδήποτε σχετικὸν προνόμιον ἢ σχετικὴ ἀτέλεια ἣν τὸ ἓν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἤθελε χορηγήσει εἰς οἱανδήποτε τρίτην Δύναμιν θὰ ἐφαρμόζηται ταυτοχρόνως καὶ ἀνεπιφυλάκτως εἰς τὸ ἄλλο μέρος.

Ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου:

1) Τὰ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο τῶν δύο Κρατῶν ἐχορήγησεν ἢ ἤθελε χορηγήσει εἰς τὴν ἐθνικὴν ἁλιείαν καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς.

2. Ἡ ἀκτοπλοΐα καὶ ἡ ρυμούλκησις, διὰ τὰς ὁποίας τὰ συμβαλλόμενα μέρη θὰ χορηγήσωσιν εἰς ἄλληλα τὴν ῥητὰν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους ὑπὸ τὸν ὅρον ἀμοιβαιότητος.

3) Τὰ χορηγηθέντα προνόμοια εἰς τὴν ἐθνικὴν ναυπήγησιν,.

4) Τὴν ναυσιπλοΐαν εἰς τὰς ἐσωτερικὰς πλωτὰς ὁδοὺς φυσικὰς καὶ τεχνητάς, δι'ἣν τὰ πλοῖα τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ τὰ φορτία αὐτῶν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τοὺς αὐτοὺς ὅρους εἰς οὓς καὶ τὰ πλοῖα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους καὶ τὰ φορτία αὐτῶν.

Τηρουμένων ἀκεραίων ἐν ἰσχύι τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ ἐκείνων τῆς πρώτης παραγράφου ἐφ'ὅσον ἀφορῶσι τὰς διατιμήσεις τῆς πλοηγίας, ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἐν ἰσχύι νόμοι καὶ κανονισμοὶ ἐν ἑκάστῳ Κράτει περὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ προσλαμβάνειν πλοηγοὺς θὰ ἐφαρμόζωνται εἰς τὰ πλοῖα τοῦ ἄλλου συμβαλλομένου μέρους ἐν τῷ αὐτῷ καὶ πρὸς τὰ ξέα πλοῖα μέτρῳ.

Ἄρθρον 15.

Τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα τὰ εἰς Λεττονικὸν λιμένα εἰσπλέοντα καὶ ἀντιστοίχως τὰ Λεττονικὰ πλοῖα τὰ εἰς Ἑλληνικὸν λιμένα εἰσπλέοντα πρὸς τὸν σκοπὸν μόνον νὰ συμπληρώσωσι τὸ φορτίον ἢ ἀποβιβάσωσι μέρος αὐτοῦ,θὰ δύνανται, τηροῦντα τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς τῶν οἰκείων Κρατῶν, νὰ διατηρήσωσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου τὸ μέρος τοῦ φορτίου ὅπερ προορίζεται εἰς ἄλλον λιμένα ἢ εἰς ἄλλην χώραν καὶ νὰ ἐπανεξαγάγωσι τοῦτο ἄνευ τῆς ὑποχρεώσεως νὰ καταβάλωσι διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος τοῦ φορτίου τέλος τι ἢ δικαιώματα πλὴν τῶν δικαιωμάτων ἐπιστασίας, ἅτινα ἐξ ἄλλου θὰ εἰσπράττωνται συμφώνως πρὸς τὴν κατωτέραν ὡρισμένην διατίμησιν δὲ τὴν ἐθνικὴν ναυτιλίαν ἢ ἐκείνην τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Article 15.

En cas de naufrage, échouement, avarie en mer ou relâche forcée d'un navire de l'une des deux Parties Contractantes dans les eaux de l'autre, le navire et sa cargaison jouiront des mêmes faveurs et immunités que les lois et règlements du pays respectif accorderont dans les circonstances analogues, aux navires nationaux. Aide et assistance seront données, dans la même mesure qu'aux natinaux, au capitaine, à l'équipage et aux passagers, tant pour eux mêmes que pour le navire et sa cargaison.

En ce qui concerne le droit de sauvetage, il sera fait application de a législation du pays où le sauvetage a eu lieu.

Les marchandises sauvées d'un navire échoué ou naufragé ne seront assujetties à aucun droit de douane, a moins qu'elles ne soient introduites dans le pays pour la consommation intérieure.

CHAPITRE IV.

Dispositions Consulaires.

Article 17.

Les deux Parties Contractantes s'accordent réciproquement le droit de nommer des représentants consulaires dans tous les ports, villes et places de l'autre Partie où les représentantes consulaires d'un tiers pays quelconque sont admis.

Après avoir reçu l'exéquatur du Gouvernement du pays de leur résidence, les représentants consulaires de chacune des deux Parties Contractantes jouiront sur le territoire de l'autre de tous les privilèges et exemptions et de la même compétence qui sont ou pourront être accordés aux représentants consulaires d'une tierce puissance. Cependant ces privilèges, exemptions et compétences ne seront pas accordés aux représentants consulaires d'un des deux pays dans l'autre dans une plus grande étendue que ceux accordés aux représentants consulaires de l'autre pays dans le premier.

CHAPITRE V.

Dispositions finales.

Article 18.

Ne seront pas censés déroger au principe du traitement de la nation la plus favorisée, qui est la base du présent Traité, les franchises, immunités et privilèges mentionnés ci-après, savoir :

a) Les privilèges qui ont été ou seront acordés à des Etats limitrophes en vue de faciliter le trafic local à l'intérieur de l'une et l'autre zone frontière (sur une profondeur maxima de 15 kilomètres des deux côtes de la frontière).

b) Les privilèges quiont été ou qui seront consentis par l'une des Parties Contractantes à un tiers Etat en vertu d'une union douanière déjà existante ou qui sera conclue à l'avenir.

c) Les franchises, immunités et privilèges spéciaux que la Lettonie reconnait ou reconnaitra à un des Etats Baltiques (Finlande, Estonie et Lithuanie) en raison d'accords particuliers. Il en est de même en ce qui concerne les privilèges spéciaux que la Lettonie pourrait accorder à l'Union des Républiques Soviétiques Socialistes en vertu de conventions ou d'accords douaniers spéciaux.

Article 19.

Les litiges et divergences d'opinion entre les deux Parties Contractantes sur l'application et l'interprétation du présent traité seront tranchés par un tribunal arbitral mixte. Le tribunal arbitral sera constitué ad hoc

Ἄρθρον 16.

Ἐν περιπτώσει ναυαγίου, προσαράξεως, ἀβαρίας ἐν θαλάσσῃ ἢ ἀναγκαστικῆς προσεγγίσεως πλοίου ἑνὸς ἐκ τῶν συμβαλλομένων μερῶν εἰς τὰ χωρικὰ ὕδατα τοῦ ἄλλου, τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον αὐτοῦ θὰ ἀπολαύωσι τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων καὶ ἀτελειῶν ἃς οἱ νόμοι καὶ αἱ διατάξεις τοῦ οἰκείου Κράτους χορηγοῦσιν εἰς ἀναλόγους περιστάσεις εἰς τὰ ἐθνικὰ πλοῖα. Θὰ παρέχηται βοήθεια καὶ ἀντίληψις ἐν τῷ αὐτῷ μέτρῳ πρὸς τοὺς ἐπιβαίνοντας εἰς τὸν πλοίαρχον, τὸ πλήρωμα καὶ τοὺς ἐπιβάτας τόσον δι' ἑαυτοὺς ὅσον καὶ διὰ τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον αὐτοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῶν σώστρων θὰ ἐφαρμόζηται ἡ νομοθεσία τῆς χώρας ἔνθα ἐγένετο ἡ διάσωσις.

Τὰ διασωθέντα ἐμπορεύματα πλοίου προσαράξαντος ἢ ναυαγήσαντος δὲν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς οἱανδήποτε τελωνειακὸν δασμὸν ἐκτὸς ἂν εἰσαχθῶσιν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Προξενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 17.

Τὰ δύο συμβαλλόμενα μέρη δικαιοῦνται ἀμοιβαίως νὰ διορίζωσι Προξενικοὺς Ἀντιπροσώπους εἰς ὅλους τοὺς λιμένας καὶ πόλεις τοῦ ἄλλου μέρους ἔνθα Προξενικοὶ Ἀντιπρόσωποι οἱουδήποτε τρίτου Κράτους εἶναι δεκτοί.

Οἱ Προξενικοὶ Ἀντιπρόσωποι ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ἀφοῦ λάβωσι τὰ ἐκτελεστήρια τῆς Κυβερνήσεως τῆς χώρας τῆς διαμονῆς των, θὰ ἀπολαύωσιν εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἄλλου μέρους ὅλων τῶν προνομίων καὶ ἀτελειῶν καὶ τῆς αὐτῆς δικαιοδοσίας ἅτινα χορηγοῦνται ἢ ἤθελον χορηγηθῇ εἰς τοὺς Προξενικοὺς Ἀντιπροσώπους τρίτης Δυνάμεως. Ἐν τούτοις δὲν θὰ χορηγῶνται πλειότερα προνόμια, ἀτέλειαι καὶ δικαιοδοσίαι εὐρύτεραι εἰς τοὺς Προξενικοὺς Ἀντιπροσώπους τῆς μιᾶς τῶν δύο χωρῶν εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ἄλλης τῶν χορηγουμένων εἰς τοὺς Προξενικοὺς Ἀντιπροσώπους τῆς ἄλλης χώρας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς πρώτης

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Τελικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 18

Δὲν θὰ λογίζωνται ὡς παραβιάσεις τῆς ἀρχῆς τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους, ἥτις εἶναι ἡ βάσις τῆς παρούσης Συμβάσεως, αἱ ἀτέλειαι, ἀσυδοσίαι καὶ τὰ κατωτέρω ἀναφερόμενα προνόμια, ἤτοι :

α') Τὰ προνόμια ἅτινα ἐχορηγήθησαν ἢ θὰ χορηγηθῶσιν εἰς ὅμορα Κράτη ἐπὶ σκοπῷ διευκολύνσεως τοῦ ἐπιτοπίου ἐμπορίου ἐντὸς τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης συνοριακῆς ζώνης (μεγίστου βάθους 15 χιλιομέτρων ἑκατέρωθεν τῆς συνοριακῆς γραμμῆς).

β') Τὰ προνόμια ἅτινα ἀνεγνωρίσθησαν ἢ θὰ ἀναγνωρισθῶσιν ὑφ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν εἰς τρίτον Κράτος ἕνεκα τελωνειακῆς Ἑνώσεως ὑπαρχούσης ἤδη ἢ δυναμένης νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῷ μέλλοντι.

γ') Αἱ ἀτέλειαι, ἀσυδοσίαι καὶ εἰδικὰ προνόμια, τὰ ὁποῖα ἡ Λεττονία ἀναγνωρίζει ἢ θὰ ἀναγνωρίσῃ εἰς ἓν ἐκ τῶν Βαλτικῶν Κρατῶν (Φινλανδίαν, Ἐσθονίαν καὶ Λιθουανίαν) λόγῳ εἰδικῶν συμφωνιῶν. Ὡσαύτως ὅσον ἀφορᾷ τὰ εἰδικὰ προνόμια τὰ ὁποῖα ἡ Λεττονία δύναται νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν Ἕνωσιν τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν κατόπιν εἰδικῶν τελωνειακῶν συμβάσεων ἢ συμφωνιῶν.

Ἄρθρον 19.

Αἱ διαφωνίαι καὶ διαφοραὶ γνωμῶν μεταξὺ τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ ἑρμηνείας τῆς παρούσης συμβάσεως θὰ λύωνται ὑπὸ Μικτοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου. Τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον θὰ συνι-

et devra conmprendre un nombre égel de représentants des deux Parties. Si ces représentants ne parviennent pas à se mettre d'accord, ils feront appel à un tiers arbitre, dont la désignation sera éventuellement demandée au Président de la Cour Permanente de justice Internationale.

d) La décision des arbitres aura force obligatoire.

Article 20.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées aussitôt que faire se pourra.

Elle entrera en vigueur le jour de l'échange des ratifications et restera en vigueur pendant une année et ensuite par tacite reconduction jusqu'à un délai de trois mois à compter du jour de sa dénonciation par l'une ou l'autre des Parties Contractantes.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et l'ont revêtue de leurs cachets.

Fait en double exemplaire à Riga, le 25 Férier mil neuf cent vingt—sept.

(s) N. Xydakis (s) F. Cielens

PROTOCOLE

Au moment de procéder à la signature de la Convention de Commerce et de ..avigation entre la Grèce et la Lettonie, conclue en date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés ont fait lesdéclarations suivantes:

Sans préjudice des dispositions de l'article 8 de ladite Convention, les produits naturels ou fabriqués, d'origine ou en provenance de Grèce, énumérés dans la liste A jointe au présent Protocole, seront admis à leur importation en Lettonie en accquittant les droits fixés dans ladite liste.

De même les produits naturels ou fabriqués, d'origine ou en provenance de Lettonie, énumérés dans la liste B jointe au présent Protocole, seront admis à leur importation en Grèce en acquittant les droits fixés dans la dite liste.

LISTE A

Numéros du tarif letton.	Désignation des marchaùdises	Unités	Droits en lats.
Ex § 7	Raisins secs de Corinthe, noirs et et blonds, (sans grains)	1 Kg.	0,10
	Figues sèches :	»	0,75
Ex § 10	Anis	»	2,00
Ex § 15,3	Fenouil	»	2,00
Ex § 21,1	Tabac en feuilles	»	3,00
Ex § 21,1	Côtes de tabac	»	2,00
Ex § 27,1	Spiritueux de toute sorte, en fûts ..	»	7,50
Ex § 27,1	Cognac (eau de vie de vin) en fûts .	»	5,00
Ex § 27,2	Spiritueux de toute sorte, en bouteilles		9,00
Ex § 28,1	Vins en fûts grands ou petits :		
	a) d'une teneur alcoolique jusqu'à 13o, incl.....	»	2,50
	b) d'une teneur alcoolique de 13o— 24o, incl.	»	4,00
Ex § 50	Eponges	»	3,00
Ex § 82	Résine de Colophane	»	0,08
Ex § 86	Essence de thérébentine	»	0,35
Ex § 117,1	Huile d'olives	»	0,30
Ex§ 203	Tapis noués d'orient	»	10,00

στᾶται εἰδικῶς πρὸς τοῦτο καὶ θὰ περιλαμβάνῃ ἴσον ἀριθμὸν ἀντιπροσώπων τῶν δύο μερῶν. Ἐὰν οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι δὲν συμφωνήσωσι, θὰ ἀποταθῶσιν εἰς τρίτον ἐπιδιαιτητὴν οὗτινος ὁ διορισμὸς θὰ ζητηθῇ ἐνδεχομένως παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Μονίμου Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης·

Ἡ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν θὰ εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἄρθρον 20.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις θὰ ἐπικυρωθῇ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θὰ ἀνταλλαγῶσιν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

Θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων καὶ θὰ ἰσχύσῃ ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ κατόπιν ἐπὶ ἀόριστον μέχρι τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταγελίας παρὰ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ οἰκεῖοι πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν καὶ ἐπέθηκαν τὰς σφραγῖδας αὐτῶν.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ρίγᾳ τῇ 25 Φεβρουαρίου 1927.

(Τ. Σ.) Ν. ΞΥΔΑΚΗΣ (Τ. Σ.) Φ. ΣΙΕΛΕΝΣ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Καθ' ἣν στιγμὴν προβαίνουσιν εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς Συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας τῆς σήμερον συνομολογηθείσης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Λεττονίας οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι Πληρεξούσιοι ἐδήλωσαν τὰ ἑξῆς :

Τηρουμένων ἀκεραίως ἐν ἰσχύι τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τῆς ρηθείσης Συμβάσεως τὰ φυσικὰ ἢ κατειργασμένα προϊόντα Ἑλληνικῆς προελεύσεως ἢ παραγωγῆς τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ πίνακι Α' τῷ προσηρτημένῳ εἰς τὸ παρὸν Πρωτόκολλον θὰ γίνωνται δεκτὰ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐν Λεττονίᾳ ἐπὶ καταβολῇ τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ πίνακι ὡρισμένων δασμῶν.

Ὡσαύτως τὰ φυσικὰ ἢ κατειργασμένα προϊόντα Λεττονικῆς προελεύσεως ἢ παραγωγῆς τὰ ἐν τῷ πίνακι Β' τῷ προσηρτημένῳ εἰς τὸ παρὸν Πρωτόκολλον ἀναφερόμενα θὰ γίνωνται δεκτὰ κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι εἰσαγωγὴν των ἐπ. καταβολῇ τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ πίνακι ὡρισμένων δασμῶνἰ

ΠΙΝΑΞ Α'.

Πίναξ τοῦ Λεττονικοῦ δασμολογίου	Εἴδη Ἐμπορευμάτων	Μονὰς	Δασμὸς εἰς Λατ.
Ἐκ τοῦ 7	Κορινθ. σταφὶς μέλαινα καὶ ξανθὴ ἄνευ πυρῆνος.....	1 χιλ.	0.10
	Σῦκα ξηρὰ.....	»	0.75
Ἐκ τοῦ 10	Ἄνιθος.....	»	2.00
Ἐκ τοῦ 15.3	Μάραθρον.....	»	2.00
Ἐκ τοῦ 21.1	Καπνὸς εἰς φύλλα	»	3.00
Ἐκ τοῦ 21.1	Κλῶνοι καπνοῦ.....	»	2.00
Ἐκ τοῦ 27.1	Οἰνοπνευματώδη ποτὰ παντὸς εἴδους εἰς βαρέλια	»	7.50
Ἐκ τοῦ 27.1	Κονιὰκ (ἀπόσταγμα οἴνου) εἰς βαρέλια	»	5.00
Ἐκ τοῦ 27.2	Οἰνοπν. ποτὰ παντὸς εἴδους εἰς φιάλας	»	9.00
Ἐκ τοῦ 28.1	Οἰνοιεἰςβαρελ. μικρὰ καὶ μεγάλα α') μέχρι 13 βαθμ.	»	2.50
	β') Ἀπὸ 14 μέχρι 25° βαθ ...	»	4.00
Ἐκ τοῦ 50	Σπόγγοι	»	3.00
Ἐκ τοῦ 82	Κολωφώνιον	»	0.08
Ἐκ τοῦ 86	Τερεβινθίνη	»	0.36
Ἐκ τοῦ 117.1	Ἔλαιον ἐλαιῶν.....	»	0.30
Ἐκ τοῦ 203	Τάπητες Ἀνατολῆς	»	10.00

LISTE B.

Numéros du tarif grec	Désignation des marchandises	Unités	Droits en dr. métal.
Ex 202	Linoléum en pièces	100 Kg.	30

Riga, le 25 Février 1927.

N. XYDAKIS F. CIELENS

DECLARATION

Au moment de la signature en date de ce jour de la Convention de Commerce et de Navigation entre la Lettonie et la Grèce, le Plénipotentiaire de la Grèce a fait la déclaration suivante :

Les raisins secs de Corinthe, portés dans le liste A du protocole annexé à la susdite Convention ne sont pas grevés présentement de contributions indirectes, en Lettonie. L'imposition éventuelle de pareilles contributions serait considérée comme équivalent à une augmentation des droits d'importation fixés pour le produits en question et par conséquent contraire à l'accord établi par la Convemtion en ce qui le concerne.

Riga, le 25 Février 1927.

N. XYDAKIS

ΠΙΝΑΞ Β'.

Ἀριθ. τοῦ Ἑλλ. δασμολογίου	Εἴδη ἐμπορευμάτων	Μονὰς Δασμὸς εἰς μεταλ. Δραχ.
Ἐκ τοῦ 202	Κηρωτὰ ὑποστρώσεως τόπια (linoleun)	100 χλ. 30

Ἐν Ρίγᾳ τῇ 25 Φεβρουαρίου 1927

Ν. ΞΥΔΑΚΗΣ Φ. ΣΙΕΛΕΝΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν Συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Λεττονίας ὁ Πληρεξούσιος τῆς Ἑλλάδος ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς :

Ἡ Κορινθιακὴ σταφὶς, ἡ ἀναφερομένη ἐν τῷ πίνακι Α' τοῦ Πρωτοκόλλου τοῦ εἰς τὴν ὡς ἄνω Σύμβασιν προσηρτημένου, δὲν ὑπόκειται πρὸς τὸ παρὸν ἐν Λεττονίᾳ εἰς ἐμμέσους φόρους. Ἡ ἐνδεχομένη ἐπιβολὴ τοιούτου φόρου θὰ θεωρηθῇ ὡς ἰσοδυναμοῦσα πρὸς αὔξησιν τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν τῶν καθωρισμένων διὰ τὸ προϊὸν τοῦτο καὶ ἐπομένως ἀντίθετος πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Συμβάσεως ῥιζομένην συμφωνίαν ὅσον ἀφορᾷ τοῦτο.

Ἐν Ρίγᾳ τῇ 25 Φεβρουαρίου 1927.

Ν. ΞΥΔΑΚΗΣ

Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίαςμεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1926, ἔχον οὕτω

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ ἐν Ἀθήναις συνομολογηθεῖσα τὴν 11 Σεπτεμβρίου 1926 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας προσωρινὴ ἐμπορικὴ συμφωνία δι' ἀνταλλαγῆς διακοινώσεων μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Πρεσβευτοῦ τῆς Ἰταλίας, ὧν τὰ κείμενα ἔπονται ἐν γαλλικοῖς πρωτοτύποις καὶ ἑλληνικαῖς μεταφράσεσιν, ἔχει ἀφ' ἧς κατηρτίσθη πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

ΙΤΑΛΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ

Ἀριθ. 4369 Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1926

Ο ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κύριε Ὑπουργέ,

Ἀναφερόμενος εἰς τὰς τελευταίας συνομιλίας ἡμῶν περὶ συνάψεως ὁριστικῆς Ἐμπορικῆς Συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διαβεβαιώσω διὰ τῆς παρούσης τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα, δεόντως ἐξουσιοδοτημένος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεώς μου, ὅτι εἴμεθα σύμφωνοι ἐπὶ τῶν ἀκολούθων:

Ἀπὸ σήμερον, 11 Σεπτεμβρίου, 1926 καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν αἱ διαπραγματεύσεις αἱ νῦν ὑπάρχουσαι μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας διὰ τὴν ρηθεῖσαν ἐμπορικὴν Σύμβασιν θὰ φθάσωσιν εἰς ἀποτέλεσμα τὰ προϊόντα τῆς γῆς καὶ τῆς Βιομηχανίας, εἴτε παραγόμενα εἴτε προερχόμενα ἐκ μιᾶς τῶν ρηθεισῶν χωρῶν θ' ἀπολαύσωσι κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ Ἔδαφος τῆς ἄλλης ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις τῶν μεγαλυτέρων εὐνοιῶν ἅς ἡ τελευταία παραχωρεῖ νῦν ἢ ἤθελε παραχωρήσει εἰς τὸ μέλλον εἰς τὰ ὁμοειδῆ προϊόντα οἱασδήποτε τρίτης χώρας.

Ἡ αὐτὴ ῥήτρα τοῦ μέλλον εὐνουμένου Κράτους εἶναι ἐγγυημένη ἐπίσης εἰς ἑκάστην τῶν δύο συμβαλλομένων Χωρῶν ἀμοιβαίως ὑπὸ τῆς ἄλλης ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξαγωγήν,

No 1369 Athènes, le 11 septembre 1926.

LE MINISTRE D'ITALIE A ATHENES

AU MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES DE GRECE

Monsieur le Ministre,

Me référant à nos récents entretiens au sujet de la conclusion d'un traité de commerce définitif entre la Grèce et l'Italie, j'ai l'honneur de confirmer par la présente à Votre Excellence, dûment autorisé par mon Gouvernement, que nous sommes tombés d'accod sur ce qui suit :

A partir d'aujourd'hui, ce 11 septembre 1926, et jusqu'au moment où les négociations qui sont en cours entre la Grèce et l'Italie pour le susdit traité de commerce seront arrivées à leur conclusion, les produits du sol et de l'industrie, soit d'origine qu'en provenance de l'un des susdits Pays jouiront à leur importation sur le territoire de l'autre, sous tous les rapports, du traitement le plus favorable que ce dernier accorde actuellement ou accorderait à l'avenir aux produits similaires d'un tiers pays quelconque.

Le même traitement de la nation la plus favorisée est également garanti à chacun des deux Pays contractants respectivement par l'autre en ce qui concerne

τὴν διαμετακόμισιν, τὴν ναυτιλίαν, ὡς καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ὑπηκόων καὶ τῶν Βιομηχανικῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἑταιρειῶν, τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐμπορίου, τῶν Βιομηχανιῶν, τῶν Τεχνῶν καὶ τῶν Ἐπαγγελμάτων καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν εἰς αὐτὰ ἀναφερομένων τελῶν.

Τὰ ἐμπορεύματα τὰ προερχόμενα ἐξ ἑκάστου τῶν δύο συμβαλλομένων Μερῶν θὰ ἀπολαύωσιν ἐπίσης εἰς τὴν ἄλλην Χώραν τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταφορὰν διὰ Σιδηροδρόμου ἢ οἱουδήποτε ἄλλου μέσου.

Ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις δηλοῖ ἐπὶ πλέον ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ προϊόντα, τὰ κάτωθι ἀναφερόμενα, θὰ ὑποβάλλωνται κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ Ἰταλικοῦ Βασιλείου εἰς τοὺς κάτωθι τελωνειακοὺς δασμούς:

Ἀρ. καὶ Γραμ. Ἰταλ. Δασμολογίου	Εἶδος Ἐμπ.	Μονὰς	Τέλη εἰς χρ. Λίρ.
84 B	Σταφὶς	100 χιλ.	14
247 a. 1	Μέταξα ὡμὴ ἁπλῆ	—	ἀτελὴς

Ὁμοίως ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δηλοῖ ὅτι τὰ Ἰταλικὰ προϊόντα τὰ κάτωθι ἀναφερόμενα θὰ ὑποβάλλωνται κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας εἰς πληρωμὴν τῶν κάτωθι τελωνειακῶν δασμῶν:

Κλ. Ἑλλ. δασ.	Εἶδος Ἐμπορ.	Μονὰς	Τέλη εἰς μετ. δρχ.
3 a 5	Τυρὸς παρμετζάνης καὶ ρεζιάνο καὶ λοτιζιάνο.	100 χιλ.	40
57 η	Θεῖον ἀκατέργαστον ἢ κατειργασμένον ὁπωσδήποτε.		Ἀτελὲς

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν τελωνειακὸν δασμόν, εἰς ὃν ὑποβάλλεται κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐν Ἑλλάδι ἡ ἀποφλοιωμένη ὄρυζα ἐστιλβωμένη ἢ μή, Ἰταλικῆς προελεύσεως ἢ παραγωγῆς τῆς κλάσεως 9 i τοῦ δασμολογίου, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δηλοῖ ὅτι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης συμφωνίας θὰ ἰσχύσῃ ὁ συντελεστὴς 6 διὰ τὴν μετατροπὴν τῶν μεταλλικῶν δραχμῶν εἰς χαρτίνας δραχμάς.

Ἡ παροῦσα προσωρινὴ συμφωνία δύναται νὰ λάβῃ τέλος εἰς οἱανδήποτε στιγμὴν κατόπιν μηνιαίας προειδοποιήσεως

Δέξασθε κτ.λ.

(Ὑπ.) ΜΑΡΙΟΣ ΑΡΛΟΤΑ

Ἀριθ. 28658.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1926

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΝ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Κύριε Πρέσβυ,

Ἀναφερόμενος εἰς τὰς τελευταίας συνομιλίας ἡμῶν περὶ συνάψεως ὁριστικῆς Ἐμπορικῆς Συνθήκης μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Ἑλλάδος, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διαβεβαιώσω διὰ τῆς παρούσης τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα, δεόντως ἐξουσιοδοτημένος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεώς μου, ὅτι εἴμεθα σύμφωνοι ἐπὶ τῶν ἀκολούθων:

Ἀπὸ σήμερον, 11 Σεπτεμβρίου, 1926 καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν αἱ διαπραγματεύσεις αἱ νῦν ὑπάρχουσαι μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας διὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἐμπορικὴν Σύμβασιν θὰ φθάσωσιν εἰς ἀποτέλεσμα τὰ προϊόντα τῆς γῆς καὶ τῆς Βιομηχανίας, εἴτε παραγόμενα εἴτε προερχόμενα ἐκ μιᾶς τῶν ῥηθεισῶν χωρῶν, θ' ἀπολαύωσι κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ἄλλης ὑφ' ὅρας τὰς ἐπὶ ψει τῶν μεγαλυτέρων εὐνοιῶν, ἃς ἡ τελευταία παραχωρεῖ νῦν ἢ ἤθελε παραχωρήσει εἰς τὸ μέλλον εἰς τὰ ὁμοειδῆ προϊόντα οἱασδήποτε τρίτης Χώρας.

Ἡ αὐτὴ ῥήτρα τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους εἶναι ἠγγυημένη ἐπίσης εἰς ἑκάστην τῶν δύο συμβαλλομένων Χωρῶν ἀμοιβαίως ὑπὸ τῆς ἄλλης ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξαγωγήν, τὴν διαμετακόμισιν, τὴν ναυτιλίαν, ὡς καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ὑπηκόων καὶ τῶν Βιομηχανικῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἑταιρειῶν, τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐμπορίου, τῶν Βιομηχανιῶν τῶν Τεχνῶν καὶ τῶν Ἐπαγγελμάτων καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν εἰς αὐτὰ ἀναφερομένων τελῶν.

Τὰ ἐμπορεύματα, τὰ προερχόμενα ἐξ ἑκάστου τῶν δύο συμβαλλομένων Μερῶν, θὰ ἀπολαύωσιν ἐπίσης εἰς τὴν ἄλλην Χώραν τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνουμένου Κράτους ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταφορὰν διὰ Σιδηροδρόμου ἢ οἱουδήποτε ἄλλου μέσου.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δηλοῖ ἐπὶ πλέον ὅτι τὰ Ἰταλικὰ προϊόντα τὰ κάτωθι ἀναφερόμενα θὰ ὑποβάλλωνται κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας εἰς τοὺς κάτωθι τελωνειακοὺς δασμούς:

Κλάσ. Ἑλ. δασμ.	Εἶδος Ἐμπορ.	Μονὰς	Τέλη εἰς Μεταλ. δραχμάς.
3 a 5	Τυρὸς παρμετζάνης καὶ ρεζιάνο καὶ λοτιζιάνο	100 χιλ.	40
57 η	Θεῖον ἀκατέργαστον ἢ κατειργασμένον ὅπως δήποτε.		Ἀτελὲς

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν τελωνειακὸν δασμόν, εἰς ὃν ὑποβάλλεται κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐν Ἑλλάδι ἡ ἀποφλοιωμένη ὄρυζα ἐστιλβωμένη ἢ μή, Ἰταλικῆς προελεύσεως ἢ παραγωγῆς, τῆς Κλάσεως 9 I τοῦ δασμολογίου, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δηλοῖ ὅτι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης συμφωνίας θὰ ἰσχύσῃ ὁ συντελεστὴς 6 διὰ τὴν μετατροπὴν τῶν μεταλλικῶν δραχμ. εἰς χαρτίνας δραχμ.

Ὁμοίως ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις δηλοῖ ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ προϊόντα τὰ κάτωθι ἀναφερόμενα θὰ ὑποβάλλωνται κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως εἰς πληρωμὴν τῶν κάτωθι τελωνειακῶν δασμῶν.

Ἀρ. καὶ Γραμ. Ἰταλ. Δασμολογίου	Εἶδος Ἐμπορ.	Μονὰς	Τέλη εἰς Χρ. Λιρ.
84 B.	Σταφὶς	100χλ.	14
247 a 1	Μέταξα ὡμὴ ἁπλῆ	—	Ἀτελὲς

Ἡ παροῦσα προσωρινὴ συμφωνία δύναται νὰ λάβῃ τέλος εἰς οἱανδήποτε στιγμὴν κατόπιν μηνιαίας προειδοποιήσεως.

Δέξασθε κ.τ.λ.

(Ὑπ.) Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

No 28658

Athènes, le 11 septembre 1926

LE MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES DE GRECE AU MINISTRE D'ITALIE A ATHENES

Monsieur le Ministre,

Me référent à nos récents entretiens au sujet de la conclusion d'un traité de commerce définitif entre l'Italie et la Grèce, j'ai l'honneur de confirmer par la présente à Votre Excellence, dûment autorisé par non Gouvernement, que nous sommes tombés, d'accord sur ce qui suit:

A partir d'aujourd'hui, ce 11 septembre 1926, et jusqu'au moment où les négociations qui sont en cours entre l'Italie et la Grèce pour le susdit traité de commerce seront arrivées à leur conclusion, les produits du sol et de l'industrie, soit d'origine qu'en provenance de l'un des susdits Pays jouiront à leur importation sur le territoire de l'autre, sus tous les rapports, du traitement le plus favorable que ce dernier accorde actuellement au accorderait à l'avenir aux produits similaires d'un tiers pays quelconque.

Le même traitement de la nation la plus favorisée est également garanti à chacun des deux Pays contractants respectivement par l'autre en ce qui concerne l'exportation le transit, et la navigation ainsi que l'établissements des ressortissants et des Sociétés industrielles financières et commerciales, l'exercice du commerce des industries des métiers et professions et le payement des taxes qui s'y rappportent.

Les marchandises originaires de chacun des deux Pays contractants jouiront également dans l'autre pays respectivement. du traitement de l anation la plus favorisée en ce qui concerne de transport par chamin de fer ou par n'importe quel autre moyen.

Le Gouvernement hellénique déclare en outre que les produits italiens, ci-dessous mentionnés, acquitteront è leur importation sur le territoire de la République Hellénique les droits de douane dvsignés ci-après :

Classes du tarif Hellenique	Désignation des produits	Unités	Droits en drs. or
3 a. 5	Fromage Parmesan (et Reggiano et Lodigiano)	100 ks.	40.
67 g.	Souffre brut ou travaillé de n'importe quelle façon	—	Exempt.

Quant au droit de douane à acquitter à l'importation en Grèce du riz mondé, poli ou non, d'origine ou de provenance Italienne et dont à la Classe 9 i, du Tarif, le Goyvernement Hellénique déclare wque pe!dant toute la durée du présent accord il restera en viguene le coéfficient 6 Ssix) établi pour la convention des drachmes papier.

Par contre le Gouvernement Italien déclare que les produits Helléniques, ci-dessus mentionnés, acquitteront à leur importation sur le territoire du Royaume d' Italie les droits de douane désignés ci-après :

No et lettre du tarif Italien	Désignation des produits	Unités	Droits en Lir. it. or
84 b.	Raisin secs	100 kg.	14
247 a. L	Soie grège simple	—	Exempt.

Le présent arrrangement provisoire pourra prendre fin à tout moment sur le préavis d'un mois.

Veuilles agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

(s.) ARGYROPOULOS

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1927 προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας, ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας συνομολογηθεῖσα καὶ ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1927 προσωρινὴ ἐμπορικὴ συμφωνία μετὰ τοῦ προσηρτημένου πρωτοκόλλου ὑπογραφῆς, ὧν τὰ κείμενα ἕπονται ἐν γαλλικῷ πρωτοτύπῳ καὶ ἑλληνικῇ μεταφράσει, ἔχουσι πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων, ἐπιθυμοῦντες νὰ διευκολύνωσι τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας, ἀπεφάσισαν μέχρι συνάψεως ὁριστικῆς Ἐμπορικῆς Συμβάσεως νὰ συνομολογήσωσι προσωρινὴν ἐμπορικὴν συμφωνίαν καὶ διώρισαν πρὸς τοῦτο Πληρεξουσίους αὐτῶν ἤτοι :

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κύριον Ἀνδρέαν Μιχαλακόπουλον, Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων τοὺς κ. κ. Ράτσο Κόσσεφ, πρώην Πληρεξούσιον Ὑπουργόν, καὶ Γεώργιον Κιοσσεϊβάνωφ, Διευθυντὴν τοῦ Προξενικοῦ Τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, οἵτινες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο συνεφώνησαν ἐπὶ τῶν κάτωθι διατάξεων :

Ἄρθρον 1.

Ἡ ῥήτρα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους θὰ χορηγηθῇ ἀμοιβαίως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς τελωνειακοὺς δασμοὺς καὶ οἱαδήποτε ἄλλα δικαιώματα ἢ τέλη εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς, τὴν διαμετακόμισιν, τὸ καθεστὼς τῶν ἐλευθέρων ζωνῶν καὶ λιμένων καὶ τὰς ἀποθήκας, τὰς ἀπαγορεύσεις ἢ περιορισμοὺς εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς, οἱαδήποτε ἐσωτερικὰ ἢ λιμενικὰ τέλη, ἐφ' ὅσον τὰ δικαιώματα καὶ τέλη ταῦτα εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους, τῶν ἐπαρχιῶν, τῶν δήμων, τῶν δημοσίων Ὑπηρεσιῶν ἢ Καταστημάτων δημοσίας ἀνάγκης ἢ φιλανθρωπικῶν τοιούτων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Βουλγαρία θ' ἀπολαύσωσι διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῆς βιομηχανίας, τῶν προερχομένων ἢ παραγομένων ἐπὶ τῶν οἰκείων αὐτῶν ἐδαφῶν, τῆς ῥήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἤδη χορηγηθεισῶν εὐνοιῶν ἢ τῶν δυναμένων νὰ χορηγηθῶσιν ἐν τῷ μέλλοντι εἰς παρόμοια προϊόντα οἱουδήποτε τρίτου Κράτους, καὶ τοῦτο τόσον ὅσον ἀφορᾷ τοὺς κυρίως τελωνειακοὺς δασμοὺς ὅσον καὶ τ' ἄλλα δικαιώματα ἢ τέλη οἱασδήποτε κατονομασίας τὰ εἰσπραττόμενα κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν ὡς ἐσωτερικὰ τέλη παντὸς εἴδους, συμπεριλαμβανομένου τοῦ φόρου καταναλώσεως καὶ τοῦ εἰδικοῦ φόρου ἐπὶ τροφίμων καὶ ποτῶν.

Ἡ Κορινθιακὴ σταφίς, Ἑλληνικὸν προϊόν, θὰ ἐξομοιωθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης συμφωνίας, ἀπὸ ἀπόψεως τῶν τελῶν εἰσαγωγῆς καὶ τῶν ἐσωτερικῶν τελῶν παντὸς εἴδους καὶ οἱασδήποτε κατονομασίας, ὡς καὶ ὡς πρὸς πάσας τὰς ἄλλας ἀπόψεις πρὸς τὰς ἄλλας σταφίδας οἱασδήποτε προελεύσεως.

Ἄρθρον 3.

Τὸ αὐτὸ θὰ ἰσχύσῃ διὰ τὰς ἐξαγωγὰς πρὸς τὴν χώραν ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, αἵτινες δὲν ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἄλλου Μέρους εἰς δικαιώματα ἢ τέλη ἄλλα ἢ ἀνώτερα τῶν ἐξαγομένων ἐν τῇ μᾶλλον εὐνοουμένῃ χώρᾳ παρομοίων τοιούτων.

Ἄρθρον 4.

Οἱ ὑπήκοοι ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, εἰς οὓς ἐπιτρέπεται νὰ ἐξασκῶσιν ἐμπόριον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου Μέρους, δὲν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τοὺς λιμένας, πόλεις καὶ ἄλλας τοποθεσίας τῆς οἰκείας χώρας εἰς πληρωμὴν δικαιωμάτων, τελῶν, φόρων καὶ φόρων ἐπιτηδεύματος οἱασδήποτε κατονομασίας ἄλλων ἢ ἀνωτέρων τῶν παρὰ τῶν ὑπηκόων τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους εἰσπραττομένων.

Ἄρθρον 5.

Οἱ ὑπήκοοι τῶν δύο συμβαλλομένων Μερῶν θὰ δικαιοῦνται, συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς νόμους τοῦ οἰκείου Κράτους, νὰ παρίστανται ἐπὶ Δικαστηρίῳ καὶ θ' ἀπαλλάσσωνται τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἀλλοδαπῶν.

Ἄρθρον 6.

Αἱ Ἀνώνυμοι Ἑταιρεῖαι καὶ αἱ ἄλλαι Ἐμπορικαί, Βιομηχανικαί, Ἀγροτικαὶ ἢ Οἰκονομικαὶ Ἑταιρεῖαι, συμπεριλαμβανομένων τῶν Ἀτμοπλοϊκῶν καὶ Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν, αἱ ἱδρεύουσαι εἰς τὸ ἔδαφος ἑνὸς ἐκ τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν καὶ νομίμως συσταθεῖσαι, θ' ἀναγνωρίζωνται ἐπίσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου μέρους ὡς κατέχουσαι νόμιμον ὕπαρξιν καὶ θ' ἀπολαύωσιν ἰδίως τοῦ δικαιώματος νὰ παρίστανται ἐπὶ Δικαστηρίῳ, θ' ἀπαλλάσσωνται δ' ἀμοιβαίως τῆς ἐγγυοδοσίας τῶν ξένων.

Αἱ Ἑταιρεῖαι ἑνὸς ἐκ τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, εἰς ἃς θὰ ἐπιτραπῇ ἡ λειτουργία ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου Μέρους, συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν ἰσχύι ἐπὶ τῶν ξένων Ἑταιρειῶν νόμους καὶ διατάξεις, δὲν θὰ ὑποβάλλωνται ἀμοιβαίως εἰς πληρωμὴν δικαιωμάτων, τελῶν, φόρων καὶ φόρων ἐπιτηδεύματος οἱασδήποτε κατονομασίας ἄλλων ἢ ἀνωτέρων τῶν εἰσπραττομένων παρὰ τῶν Ἑταιρειῶν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους.

Ἄρθρον 7.

Ὡσαύτως ἡ ῥήτρα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους εἶναι ἐγγυημένη εἰς τὴν ναυτιλίαν. Ἡ αὐτὴ ῥήτρα εἶναι ἐπίσης ἐγγυημένη εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν πλωτῶν ὁδῶν.

Ἄρθρον 8.

Ἡ παροῦσα Συμφωνία θὰ ἰσχύσῃ ἐπ' ἀορίστῳ καὶ δύναται νὰ λήξῃ εἰς οἱανδήποτε στιγμὴν κατόπιν τριμήνου προειδοποιήσεως.

Ἡ παροῦσα Συμφωνία θὰ ἐπικυρωθῇ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θ' ἀνταλλαγῶσιν ἐν Ἀθήναις. Θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύι πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ Πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν ταύτην καὶ ἐπέθεντο τὰς ἐαυτῶν σφραγῖδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1927.

(Τ. Σ.) Α. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
(Τ. Σ.) Ρ. ΚΟΣΣΕΦ
(Τ. Σ.) Γ. ΚΙΟΣΣΕΗΒΑΝΩΦ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ

Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν πρόκειται νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν προσωρινῆς Ἐμπορικῆς Συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας οἱ οἰκεῖοι Πληρεξούσιοι ἀναγνωρίζουσιν ὅτι ἡ συμφωνία αὕτη, ἰδίως τὰ ἄρθρα 4 καὶ 6, οὐδαμῶς τροποποιοῦσι τὸ δυνάμει τῶν ἐν ἰσχύι Συνθηκῶν ὑπάρχον καθεστὼς ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν οἰκείων ὑπηκόων καὶ ἑταιρειῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου Μέρους.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1927.

Α. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Ρ. ΚΟΣΣΕΦ
Γ. ΚΙΟΣΣΕΗΒΑΝΟΦ

ACCORD COMMERCIAL PROVISOIRE ENTRE LA GRECE ET LA BULGARIE

Le President de la Republique Eellenique et Sa Majesté le Roi des Bulgares, désireux de faciliter les relations économiques entre la Grèce et la Bulgarie, ont décidé, en attendant la conclusion d'un traité de commmerce définitif, de conclure en arrangement commercial provisoire et ont à cet effet nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir :

Le President de la Republique Hellénique : Son Excellance Monsieur André Michalacopoulos, Ministre des Affaires Etrangères.

Sa Majesté le Roi des Bulgatres : M. M. Ratcho Kossef, Ancien Ministre Plénipotentiaire, Georges Kiosseivanof, Directeur du Département Consulaire au Ministère des Affaires HEtrangères.

Lesquels dûment autorisés à cet effet, sont convenus des dispositions ci-après.

Article 1.

Le traitement de la nation la plus favorisée sera réciproquement accordé entre la Grèce et la Bulgarie pour tout ce qui concerne les droits de douane et tous autres droits ou taxes d'importation et d'exportation le transit, le régime des zones et ports francs et les entrepôts, les prohibitions ou restrictions à l'importation ou à l'exportation, les droits intérieurs ou de port de toute sorte, que ces droits ou taxes soient perçus pour le compte de l'Etat, de provinces, de communes, d'administrations publiques ou d'institutions d'utilité publique ou de bienfaisance.

Article 2.

La Grèce et la Bulgarie bénéficieront pour l'importation des produits du sol et de l'industrie originaires et en provenance de leurs territoires respectifs du traitement de la nation la plus favorisée en termes comprenant les faveurs actuellement accordées ou qui pourraient être accordées postérieurement à des produits similaires d'un tiers pays quelconque, et ce tant en ce qui concerne les droits de douane proprement dits qu'en ce qui concerne tous autres droits ou taxes de quelque dénomination que ce soit, perçus à l'importation, ou après l'importation, comme taxes intérieures de toutes sortes y compris le droit de consommation et d'accise.

Les raisins secs de Corinthe, produit helléniquel seront assimilés, pendant la durée du présent arrangement, au point de vue des droits d'entrée et taxes intérieures de toutes sortes et quelle qu'en soit la dénomination, ainsi qu'à tous autres égards aux autres raisins secs de toute autre provenance.

Article 3.

Il en sera du même pour les exportations à destination du Pays de l'une des Parties Contractantes qui ne seront pas grévées par l'autre Partie de droits ou taxes autres ou plus élevés que les objets similaires exportés dans le pays le plus favorisé.

Article 4.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes, admis à exercer le commerce sur le territoire de l'autre Partie, ne seront pas soumis, dans les ports villes et autres lieux du Pays respectifs à des droits, taxes, impôts et patentes sous quelque dénomination que se soit autres ni plus élevés que ceux qui sont ou seront perçus sur les ressortissants de la nation la plus favorisée.

Article 5.

Les ressortissants des deux Parties Contractantes auront, en se conformant aux lois du pays respectif, le droit d'ester en justice et seront dispensés de la caution judicatum solvi.

Article 6.

Les sociétés anonymes et autres sociétés commerciales, industrielles, agricoles ou financières, y compris les compagnies de navigation et les sociétés d'assurances, qui ont leur siège sur le territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes et y sont légalement constituées, seront également reconnues, sur le territoire de l'autre Partie, comme possédant une existence légale et y jouiront notamment du droit d'ester en justice. Elles seront réciproquement dispensées de la caution judicatum solvi.

Les sociétés de l'une des Parties Contractantes, qui auront été admises sur le territoire de l'autre Partie, conformémesnt aux lois et réglements sur les sociétés étrangères qui y sont en vigueur, à exercer leur activité, ne seront pas soumises respectivement à des droits, taxes, impôts et patentes, sous quel que dénomination que se soit, autres ni plus élevés que ceux qui sont ou seront perçus sur les sociétés de la nation la plus favorisée.

Article 7.

De même le traitement de la nation la plus favorisée est garisée est garanti en matière de navigation. Le même traitement est également garanti à la navigation sur les voies navigables intérieures.

Article 8.

Le présent arrangement est conclu pour une durée indéterminée et pourra prendre fin à tout moment sur préavis de trois mois.

Il sera soumis à ratification et les ratifications en seront échangées à Athènes.

Il entrera en vigueur cinq jours après l'échange des ratifications .

En foi de quoi les Plénipotentisaires l'ont signé et revêtu de leur cachet.

Fait, en double., à Athènes, le 28 février mil neuf cent vingt sept.

(L. S) A. MICHALACOPOULOS
(L. S) R. KOSSEF
(L S) G. KIOSSEIVANOV

PROTOCOLE DE SIGNATURE

Au moment de procéder à la signature de l'accord commercial provisoire entre la Grèce et la Bulgarie en date d'aujourd'hui, les Plénipotentiaires respectifs tiennent à constater que cet accord, notamment les articles 4 et 6, ne modifient point le status quo existant en vertu des traités en vigueur en ce qui concerne l'établissement des ressortissants et sociétés respectifs sur le territoire de l'autre Partie.

Fait, en double, à Athènes, le 28 Février 1927.

A. MICHALACOPOULOS
R. KOSSEF
G KIOSSEIVANOU

Περὶ κυρώσεως 1) τῆς ἐν Βαρκελώνῃ συναφθείσης διεθνοῦς συμβάσεως καὶ καταστατικοῦ ἐπὶ τοῦ καθεστῶτος τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος καὶ 2) τῆς ἐν Βαρκελώνῃ ὑπογραφείσης δηλώσεως περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς σημαίας τῶν στερουμένων θαλασσίας ἐξόδου Κρατῶν. Ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦνται αἱ ὑπὸ τῆς ἐν Βαρκελώνῃ συνελθούσης Γενικῆς Συνδιασκέψεως ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν συγκοινωνιῶν καὶ τῆς διαμετακομίσεως ὑπογραφεῖσαι τὴν 20 Ἀπριλίου 1921 (ν. ἡ.).

1) Σύμβασις καὶ καταστατικὸν ἐπὶ τοῦ καθεστῶτος τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος.

2) Δήλωσις ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος ναυτικῆς σημαίας εἰς τὰ στερούμενα θαλασσίας ἐξόδου Κράτη.

Ὧν τὸ κείμενον ἔχει ὡς κάτωθι ἐν ἑλληνικῇ μεταφράσει.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΟΔΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Ἡ Ἀλβανία, ἡ Αὐστρία, τὸ Βέλγιον, ἡ Βολιβία, ἡ Βραζιλία, ἡ Βουλγαρία, ἡ Χιλή, ἡ Κίνα, ἡ Κολομβία, ἡ Κόστα Ρίκα, ἡ Κούβα, ἡ Δανία, ἡ Βρεττανικὴ Αὐτοκρατορία (μετὰ τῆς Νέας Ζηλανδίας καὶ τῶν Ἰνδιῶν), ἡ Ἱσπανία, ἡ Ἐσθονία, ἡ Φινλανδία, ἡ Γαλλία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Γουατεμάλα, ἡ Ἀϊτή, ἡ Χονδούρας, ἡ Ἰταλία, ἡ Ἰαπωνία, ἡ Λεττονία, ἡ Λιθουανία, τὸ Λουξεμβοῦργον, ἡ Νορβηγία, ὁ Παναμᾶς, ἡ Παραγουάη, αἱ Κάτω Χῶραι, ἡ Περσία, ἡ Πολωνία, ἡ Πορτογαλλία, ἡ Ρουμανία, τὸ Κράτος τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων, ἡ Σουηδία, ἡ Ἑλβετία, ἡ Τσεχοσλοβακία, ἡ Οὐραγουάη καὶ ἡ Βενεζουέλα.

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ ὅπως παρακολουθήσωσι τὴν ἀρχίσασαν ἤδη πρὸς ἑνὸς καὶ πλέον αἰῶνος καὶ ἐπιβεβαιωθεῖσαν ἐπισήμως ἐν πλείσταις συνθήκαις ἐξέλιξιν ὅσον ἀφορᾷ τὸ διεθνὲς καθεστὼς τῆς ναυσιπλοΐας εἰς τὰ ἐσωτερικὰ ὕδατα.

Θεωροῦσαι ὅτι διὰ τοῦ μέσου τῶν Γενικῶν Συμβάσεων, εἰς τὰς ὁποίας θὰ δύνανται νὰ προσχωρήσωσιν ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ ἄλλαι Δυνάμεις, θὰ εἶνε εἰς αὐτὰς δυνατὸν νὰ πραγματοποιήσωσι καλύτερον τοὺς σκοποὺς τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ Συμφώνου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ἀναγνωρίζουσαι κατ' ἐξοχὴν ὅτι ἡ ἐκ νέου καθιέρωσις τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῆς ναυσιπλοΐας διὰ καταστατικοῦ ἐπεξεργασθέντος ὑπὸ τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς Κρατῶν τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ Κόσμου ἀποτελεῖ νέον καὶ σπουδαῖον σταθμὸν ἐν τῇ ὁδῷ τῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν Κρατῶν, συντελεσθέντα ἄνευ οὐδεμιᾶς ζημίας τῆς κυριαρχίας ἢ ἐξουσίας αὐτῶν.

Ἀποδεχθεῖσαι τὴν πρόσκλησιν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὅπως λάβωσι μέρος εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν, συγκληθεῖσαν ἐν Βαρκελώνῃ τῇ 10ῃ Μαρτίου 1921, καὶ λαβοῦσαι γνῶσιν τῆς τελικῆς πράξεως τῆς Συνδιασκέψεως.

Ἐν τῇ μερίμνῃ, ὅπως θέσωσιν ἐν ἰσχύι ἀπὸ τοῦδε τὰς διατάξεις τοῦ ἀφορῶντος τὸ Καθεστὼς τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος γενομένου παραδεκτοῦ καταστατικοῦ.

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ των νὰ συνάψωσι Σύμβασιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη διώρισαν πληρεξουσίους αὐτῶν:

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Ἀλβανίας τὸν κ. Φὰν Νόλι, βουλευτήν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Αὐστριακῆς Δημοκρατίας τὸν κ. Henri Reinhardt, Ὑπουργ. Σύμβουλον.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων τὸν κ. Xavier Neujean, Ὑπουργὸν τῶν Σιδηροδρόμων, τῶν Ναυτικῶν, τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Βολιβίας τὸν κ. Trifon Melean, Γεν. Πρόξενον τῆς Βολιβίας ἐν Ἱσπανίᾳ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν τῆς Βραζιλίας .....

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Βουλγαρίας τὸν κ. Lubin Bochkoff, Πολιτικὸν Μηχανικόν, βοηθὸν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν Σιδηροδρόμων καὶ Λιμένων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Χιλῆς τὸν κ. M. Rivas Vicuna, πληρεξούσιον Ὑπουργόν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Κίνας τὸν κ. Ouang Youngfas, πληρεξούσιον Ὑπουργόν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Κόστα Ρίκας τὸν κ. .....

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Κολομβίας τὸν κ. .....

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Κούβας τὸν κ. .....

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Δανίας καὶ Ἰσλανδίας τὸν κ. Peter Andrea, Holck Colding, διευθυντὴν Γραφείου ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Δημοσίων Ἔργων.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἡνωμ. Βασιλείου τῆς Μεγ. Βρεττανίας καὶ Ἰρλανδίας καὶ τῶν πέραν τῆς θαλάσσης Βρεττανικῶν χωρῶν, Αὐτοκράτωρ τῶν Ἰνδιῶν, τὸν Sir Hubert Llewellyn Smith, G. C.B. Οἰκονομικὸν Σύμβουλον τῆς Κυβερνήσεως καὶ διὰ τὴν κτῆσιν τῆς Νέας Ζηλανδίας τὸν Sir Hubert Llewellyn Smith, G. C. B.

Διὰ τὰς Ἰνδίας τὸν Sir Louis James Kershaw, K.C.S.I., C.I.E. Γραμματέα τοῦ τμήματος τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Στατιστικῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἰνδιῶν.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας τὸν κ. Emilio Ortuno y Berte, βουλευτήν, πρώην Ὑπουργὸν Δημοσίων Ἔργων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Ἐσθονίας τὸν κ. Charles Robert Pusta, πληρεξούσιον Ὑπουργόν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Φινλανδίας τὸν κ. Roy Thesleff, πληρεξούσιον Ὑπουργόν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας τὸν κ. Maurice Sibille, Βουλευτήν.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων τὸν κ. Π. Σκάσσην, ἔκτακτον ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ἐν Ἱσπανίᾳ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Γουατεμάλας τὸν κ. le Dr. Norberto Galvez, Γενικὸν Πρόξενον τῆς Γουατεμάλας ἐν Βερκελώνῃ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Ἀϊτῆς

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τοῦ Ὀνδούρας ..

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας τὸν κ. Paolo Bignami, Μηχανικόν, Βουλευτὴν ἐν τῷ Ἰταλικῷ Κοινοβουλίῳ, πρώην Ὑφυπουργόν.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Λεττονίας τὸν κ. Germain Albat, Ὑφυπουργὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Λιθουανικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Αὐτῆς Βασιλικὴ Ὑψηλότης ἡ Μεγάλη Δούκισσα τοῦ Λουξεμβούργου τὸν κ. Antoine Lefort, Ἐπιτετραμμένον ἐν Βέρνῃ.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Νορβηγίας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τοῦ Παναμᾶ τὸν κ. D. Evenor Hazera, Γενικὸν Πρόξενον ἐν Ἱσπανίᾳ, πρώην Ὑφυπουργόν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Παραγουάης.

Ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα τῶν Κάτω Χωρῶν τὸν κ. Doiterer C. Lely πρώην Ὑπουργὸν τοῦ Waters, taat, τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Βιομηχανίας, μέλος τοῦ Δευτέρου Κοινοβουλίου τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν πόλεων' τὸν κ. Joukheer Doiteur W. Z. M. Van Eysinga, Καθηγητὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Leyde' τὸν κ. M. A. G. Croller, μέλος τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Σάχης τῆς Περσίας τὸν κ. S. E. Mitza Hussein Khan Alai, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Περσίας ἐν Ἱσπανίᾳ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Πολωνικῆς Δημοκρατίας τὸν κ. Joseph Wielowieyski.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Πορτογαλλικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων τὸν κ. Ante Iresich Pavichich, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἱσπανίᾳ καὶ Πορτογαλλίᾳ.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Σουηδίας.

Τὸ Ὁμοσπονδιακὸν Συμβούλιον τῆς Ἑλβετικῆς Ὁμοσπονδίας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Τσεχοσλοβακίας τὸν κ. Bohuslaw Muller, Μηχανικὸν Διευθυντὴν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Δημοσίων Ἔργων, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργόν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀνατολικῆς Δημοκρατίας τῆς Οὐραγουάης τὸν κ. Renjamin Fernandez y Medina, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἱσπανίᾳ.

Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βενεζουέλας.

Οἵτινες ἀνακοινώσαντες τὰ πληρεξούσια αὐτῶν ἔγγραφα εὑρεθέντα ἐν τάξει συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

Ἄρθρον 1.

Τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη δηλοῦσιν ὅτι ἀποδέχονται τὸ γενόμενον παραδεκτὸν τῇ 19 Ἀπριλίου 1921 ὑπὸ τῆς Συνδιασκέψεως τῆς Βαρκελώνης καὶ προσηρτημένον τῷ παρόντι καταστατικὸν τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸ καθεστὼς τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος.

Τὸ καταστατικὸν τοῦτο δέον νὰ θεωρῆται ὅτι ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος τῆς παρούσης Συμφωνίας. Κατὰ συνέπειαν δηλοῦσιν ὅτι ἀποδέχονται τὰς ἐκ τοῦ εἰρημένου καταστατικοῦ ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις συμφώνως μὲ τοὺς ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένους ὅρους καὶ ρήτρας.

Ἄρθρον 2.

Ἡ παροῦσα Συμφωνία δὲν προσβάλλει κατ' οὐδὲν τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ἀπορρεούσας ἐκ τῶν διατάξεων τῆς Συνθήκης τῆς Εἰρήνης τῆς ὑπογραφείσης ἐν Βερσαλλίαις τῇ 28 Ἰουνίου 1919, ἢ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄλλων ἀναλόγων Συνθηκῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ὑπογραψάσας ἢ ὠφελουμένας ἐκ τῶν συνθηκῶν τούτων Δυνάμεις.

Ἄρθρον 3.

Ἡ παροῦσα Συμφωνία, ἧς τὸ Γαλλικὸν καὶ Ἀγγλικὸν κείμενον θεωρεῖται ὡς ἔχον ἴσην ἰσχύν, θὰ φέρῃ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ θὰ δύναται νὰ ὑπογραφῇ μέχρι τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1921.

Ἄρθρον 4.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις ὑπόκειται εἰς κύρωσιν.

Τὰ ἔγγραφα τῆς κυρώσεως θὰ διαβιβασθῶσιν εἰς τὴν Γενικὴν Γραμματείαν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἥτις θὰ γνωστοποιήσῃ τὴν λῆψιν αὐτῶν εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Κοινωνίας, ὡς καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ Κράτη, ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ νὰ ὑπογράψωσι τὴν Συμφωνίαν. Τὰ ἔγγραφα τῆς κυρώσεως θὰ κατατεθῶσιν εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Γραμματείας.

Συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ 18 ἄρθρου τοῦ Συμφώνου περὶ Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἡ Γενικὴ Γραμματεία θέλει προβῇ εἰς τὴν καταχώρισιν τῆς παρούσης Συμφωνίας εὐθὺς ὡς κατατεθῇ ἡ πρώτη κύρωσις.

Ἄρθρον 5.

Τὰ μέχρι τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1921 μὴ ὑπογράψαντα τὴν παροῦσαν Συμφωνίαν μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν δύνανται νὰ προσχωρήσωσιν εἰς αὐτήν.

Ἐπίσης καὶ τὰ μὴ ὄντα μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν Κράτη, εἰς ἃ τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἤθελεν ἀπορασίσει νὰ ἀνακοινώσῃ ἐπισήμως τὴν παροῦσαν συμφωνίαν.

Ἡ ἀποδοχὴ δέον νὰ γνωστοποιηθῇ εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα, ὅστις θὰ εἰδοποιήσῃ πάσας τὰς ἐνδιαφερομένας Δυνάμεις περὶ τῆς ἀποδοχῆς καὶ τῆς ἡμερομηνίας καθ' ἣν αὕτη ἐγνωστοποιήθη.

Ἄρθρον 6.

Ἡ παροῦσα Συμφωνία ἄρχεται ἰσχύουσα ἅμα τῇ κυρώσει αὐτῆς ὑπὸ πέντε Δυνάμεων. Ἡμερομηνία καθ' ἣν θὰ ἀρχίσῃ ἰσχύουσα θὰ εἶνε ἡ ἐνενηκοστὴ ἡμέρα μετὰ τὴν παρὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Κοινωνίας λῆψιν τῆς πέμπτης κυρώσεως. Μεταγενεστέρως ἡ παροῦσα Συμφωνία θὰ ὑποχρεοῦ ἕκαστον τῶν μελῶν 90 ἡμέρας μετὰ τὴν λῆψιν τῆς κυρώσεως ἢ τὴν γνωστοποίησιν τῆς ἀποδοχῆς.

Ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης Συμφωνίας ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν θὰ ἀπευθύνῃ ἀκριβὲς ἀντίγραφον αὐτῆς εἰς τὰς μὴ οὔσας μέλη τῆς Κοινωνίας Δυνάμεις, αἵτινες δυνάμει τῶν Συνθηκῶν τῆς Εἰρήνης εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ προσχωρήσωσιν εἰς αὐτήν.

Ἄρθρον 7.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν θὰ κρατῇ ἰδιαίτερον κατάλογον ἐμφαίνοντα ποῖα Μέρη ὑπέγραψαν ἢ ἐκύρωσαν τὴν παροῦσαν Συμφωνίαν, προσεχώρησαν εἰς αὐτὴν ἢ κατήγγειλαν αὐτήν. Ὁ κατάλογος οὗτος θὰ εἶνε διαρκῶς εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Μελῶν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ θὰ δημοσιεύηται ὅσον τὸ δυνατὸν συχνότερον κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 8.

Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ δευτέρου ἄρθρου τῆς παρούσης Συμβωνίας, αὕτη δύναται νὰ καταγγελθῇ ὑφ' οἱουδήποτε ἐκ τῶν Μερῶν μετὰ τὴν παρέλευσιν προθεσμίας πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἰσχύος αὐτῆς διὰ τὸ Μέρος τοῦτο.

Ἡ καταγγελία θὰ γίνῃ δι' ἐγγράφου γνωστοποιήσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ἀντίγραφον τῆς τοιαύτης γνωστοποιήσεως θέλει ἀμέσως κονοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ὅπως ὅλα τὰ λοιπὰ Μέρη πληροφορηθῶσι περὶ τῆς ἡμερομηνίας καθ' ἣν ἐλήφθη. Ἡ καταγγελία θὰ ἐλευθερώσῃ (ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Συμβύσεως) μόνον τὸ κοινοποιήσαν αὐτὴν Κράτος ἓν ἔτος μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς λήψεως αὐτῆς. Διὰ ταύτης, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας, οὐδόλως προσβάλλονται αἱ ἀναληφθεῖσαι ὑποχρεώσεις αἱ ἀναφερόμεναι εἰς προηγούμενα τῆς καταγγελίας περιστατικά.

Ἄρθρον 9.

Ἡ ἀναθεώρησις τῆς παρούσης Συμβάσεως δύναται νὰ αἰτηθῇ ὁποτεδήποτε ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τρίτου τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ προρρηθέντες πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν.

Ἐγένετο ἐν Βαρκελώνῃ τῇ εἰκοστῇ Ἀπριλίου χίλια ἐννεακόσια εἴκοσι ἕνα εἰς ἓν ἀντίτυπον, τὸ ὁποῖον θὰ κατατεθῇ εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ἀκολουθοῦσιν αἱ ὑπογραφαὶ τῶν ἀντιπροσώπων.

Ὁ Βρεττανὸς ἀντιπρόσωπος ὑπέγραψεν ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς δηλώσεως τῆς καταχωρισθείσης εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 19 Ἀπριλίου 1921 σχετικῶς μὲ τὰς Βρεττανικὰς κτήσεις τὰς μὴ ἀντιπροσωπευθείσας ἐν τῇ Συνδιασκέψει τῆς Βαρκελώνης.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ

ἀναφερόμενον εἰς τὸ Καθεστὼς τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος.

Ἄρθρον 1.

Πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος καταστατικοῦ Θεωροῦνται ὡς πλωταὶ ὁδοὶ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος :

1) Πάντα τὰ ἀπὸ θαλάσσης ἢ πρὸς ταύτην φυσικῶς πλωτὰ τμήματα ὑδατίνης ὁδοῦ, ἥτις κατὰ τὴν φυσικῶς πλωτὴν πρὸς τὴν θάλασσαν ἢ ἀπὸ ταύτης διαδρομὴν αὐτῆς διαχωρίζει ἢ διέρχεται διὰ διαφόρων Κρατῶν, ἐπίσης δὲ καὶ πᾶν τμῆμα πάσης ἄλλης ὑδατίνης ὁδοῦ φυσικῶς πρὸς τὴν θάλασσαν ἢ ἀπὸ ταύτης πλωτῆς, ὅπερ συνδέει τὴν θάλασσαν μετ' ἄλλης φυσικῶς πλωτῆς ὁδοῦ διαχωριζούσης ἢ διερχομένης διὰ διαφόρων Κρατῶν.

Ἐννοεῖται ὅτι :

α') Ἡ μεταφόρτωσις ἀπό τινος πλοίου ἢ σκάφους εἰς ἕτερον δὲν ἀποκλείεται διὰ τῆς λέξεως «πλωτὸς» ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἢ πρὸς αὐτήν.

β') Χαρακτηρίζεται φυσικῶς πλωτή, πᾶσα φυσικὴ ὑδατίνη ὁδὸς ἢ τμῆμα τοιαύτης, ἥτις χρησιμοποιεῖται ἤδη εἰς συνήθη ἐμπορικὴν ναυσιπλοΐαν ἢ εἶνε δυνατὸν λόγῳ τῶν φυσικῶν αὐτῆς ὅρων νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐμπορικὴ ναυσιπλοΐα. Ἐμπορικὴ συνήθως ναυσιπλοΐα λέγεται ἡ ναυσιπλοΐα ἥτις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν οἰκονομικῶν ὅρων τῶν παρόχθιων ἐπικρατειῶν, δύναται νὰ ἀνασκηθῇ μετ' εὐχερείας.

γ') Οἱ παραπόταμοι δέον νὰ θεωρῶνται ὡς ἰδιαίτεραι ὁδοί.

δ') Αἱ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς συμπληρώσεως τῶν ἀτελειῶν ὑδατίνης τινὸς ὁδοῦ ὑπαγομένης εἰς τὸν ἄνω ὁρισμὸν κατεσκευασμέναι πλάγιαι διώρυγες ἀφομοιοῦνται πρὸς ταύτην.

ε') Θεωροῦνται ὡς παρόχθια πάντα τὰ Κράτη, ἅτινα διαχωρίζονται ἢ διασχίζονται διὰ τῆς αὐτῆς πλωτῆς ὁδοῦ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος παραποτάμων αὐτῆς.

2) Αἱ ὑδάτινοι ὁδοὶ ἢ τμήματα φυσικῶν ἢ τεχνικῶν ὑδατίνων ὁδῶν, διὰ τὰς ὁποίας ρητῶς ἐδηλώθη, εἴτε διὰ μονομερῶν πράξεων τῶν Κρατῶν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν τῶν ὁποίων εὑρίσκονται αἱ ρηθεῖσαι ὁδοὶ ἢ τμήματα αὐτῶν, εἴτε διὰ συμφωνιῶν γενομένων εἰδικῶς τῇ συγκαταθέσει τῶν τοιούτων Κρατῶν, ὅτι ὑπόκεινται εἰς τὸ Καθεστὼς τῆς Γενικῆς Συμφωνίας τῆς ἀφορώσης τὰς πλωτὰς ὁδοὺς διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος.

Ἄρθρον 2.

Μεταξὺ τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος ἀπαρτίζουσιν ἰδιαιτέραν κατηγορίαν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 5, 10, 12 καὶ 14 τοῦ παρόντος καταστατικοῦ :

α') Αἱ πλωταὶ ὁδοί, δι' ἃς ὑπάρχει διεθνὴς ἐπιτροπή, ἐν ᾗ ἀντιπροσωπεύονται Κράτη μὴ παρόχθια.

β') Αἱ πλωταὶ ὁδοί, αἵτινες ἤθελον ἐκ τῶν ὑστέρων ὑπαχθῇ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, εἴτε δυνάμει μονομερῶν πράξεων τῶν Κρατῶν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν τῶν ὁποίων εὑρίσκονται, εἴτε δυνάμει συμφωνιῶν γενομένων ἰδίᾳ τῇ συγκαταθέσει τῶν εἰρημένων Κρατῶν.

Ἄρθρον 3.

Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 καὶ 17 ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν δέον νὰ παράσχῃ ἐπὶ τῶν τμημάτων τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν πλωτῶν ὁδῶν, ἅτινα διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν αὐτοῦ, τὴν ἐλευθέραν ἐνάσκησιν τῆς ναυσιπλοΐας εἰς τὰ πλοῖα καὶ σκάφη τὰ φέροντα τὴν σημαίαν οἱουδήποτε ἐκ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν.

Ἄρθρον 4.

Ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἀνωτέρω μνημονευομένης ναυσιπλοΐας οἱ ὑπήκοοι, ἡ ἰδιοκτησία καὶ αἱ σημαῖαι πάντων τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν θὰ ἀπολαύωσιν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀπολύτου ἰσότητος. Οὐδεμία διάκρισις δέον νὰ γίνεται μεταξὺ τῶν ὑπηκόων, τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῶν σημαιῶν τῶν διαφόρων παροχθίων Κρατῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ παροχθίου Κράτους ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται τὸ τμῆμα τῆς ὡς πλωτῆς χαρακτηρισθείσης ὁδοῦ. Ὁμοίως οὐδεμία διάκρισις θέλει γίνει μεταξὺ τῶν ὑπηκόων, τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῶν σημαιῶν τῶν παροχθίων Κρατῶν ἀπὸ τῶν μὴ παροχθίων. Κατὰ συνέπειαν ἐννοεῖται ὅτι οὐδὲν ἀποκλειστικὸν προνόμιον ναυσιπλοΐας θὰ παραχωρηθῇ ἐπὶ τῶν εἰρημένων πλωτῶν ὁδῶν εἰς Ἑταιρείας ἢ ἰδιώτας.

Οὐδεμία διάκρισις δύναται νὰ γίνῃ ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐνασκήσει ναυσιπλοΐας λόγῳ τοῦ σημείου προελεύσεως ἢ προορισμοῦ ἢ τῆς διευθύνσεως τῶν μεταφορῶν.

Ἄρθρον 5.

Κατ' ἐξαίρεσιν τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων καὶ πλὴν ἀντιθέτου συμφωνίας ἢ ὑποχρεώσεως : 1. Πᾶν παρόχθιον Κράτος δικαιοῦται νὰ ἐπιφυλάττῃ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ σημαίαν τὴν μεταφορὰν ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων ἐπιβιβασθέντων ἐν λιμένι εὑρισκομένῳ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν αὐτοῦ καὶ ἀποβιβασθέντων εἰς ἄλλον λιμένα εὑρισκόμενον ἐπίσης ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν αὐτοῦ.

Τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιφυλάσσει εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ σημαίαν τὰς ἀνωτέρω εἰδικευθείσας μεταφοράς, δύναται ἐν τούτοις πρὸς ἕτερον συμπαρόχθιον Κράτος, τὸ ὁποῖον ἐπιφυλάσσει εἰς ἑαυτὸ τὰς μεταφορὰς ταύτας, ν' ἀρνηθῇ τὸ πλεονέκτημα τῆς ἰσοτιμίας ὅσον ἀφορᾷ τὰς εἰρημένας μεταφοράς.

Ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἀναγραφομένων πλωτῶν ὁδῶν ἡ περὶ ναυσιπλοΐας πρᾶξις παραχωρεῖ εἰς τὰ παρόχθια Κράτη μόνον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιφυλάττωσιν εἰς ἑαυτὰ τὰς τοπικὰς μεταφορὰς ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων ἐγχωριοποιηθέντων..

Οὐχ ἧττον, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν μείζων ἐλευθερία ναυσιπλοΐας ἤθελεν ἔχει ἤδη ἀναγνωρισθῇ διὰ προγενεστέρας πράξεως ναυσιπλοΐας, ἡ ἐλευθερία αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑποστῇ μείωσιν.

2) Ὅταν σύμπλεγμα φυσικῶς πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος, μὴ περιλαμβάνον πλωτὰς ὁδοὺς ἀναφερομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 2, διαχωρίζῃ ἢ διατρέχῃ δύο μόνον Κράτη, ταῦτα δικαιοῦνται νὰ ἐπιφυλάξωσι δι' ἀμοιβαίας συμφωνίας εἰς τὴν σημαίαν των τὴν μεταφορὰν ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων ἐπιβιβαζομένων εἰς λιμένα τοῦ δικτύου τούτου καὶ ἀποβιβαζομένων εἰς ἕτερον λιμένα τοῦ αὐτοῦ δικτύου, ἐκτὸς ἐὰν ἡ μεταφορὰ αὕτη διεξάγεται μεταξὺ δύο λιμένων, οἵτινες δὲν εὑρίσκονται ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ τὴν ἐξουσίαν ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ Κράτους κατὰ τὴν διαδρομὴν ταξειδίου ἄνευ μεταφορτώσεως ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν εἰρημένων Κρατῶν, συμπεριλαμβάνοντος ἓν διάστημα ἐν θαλάσσῃ ἢ ἐν πλωτῇ ὁδῷ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος μὴ ἀνῆκον εἰς τὸ εἰρημένον σύμπλεγμα.

Ἄρθρον 6.

Ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν διατηρεῖ ἐπὶ τῶν πλωτῶν ὁδῶν ἢ τμημάτων πλωτῶν ὁδῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 1 καὶ εὑρισκομένων ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν αὐτοῦ τὸ δικαίωμα, τοῦ ὁποίου ἀπολαύει νῦν, τοῦ νὰ ἐκδίδῃ διατάξεις καὶ νὰ λαμβάνῃ μέτρα ἀναγκαῖα εἰς τὴν γενικὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἐδάφους καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν, οἵτινες ἀφορῶσι τὰ τελωνεῖα, τὴν δημοσίαν ὑγείαν, τὰ προληπτικὰ μέτρα ἐναντίον τῶν ἀσθενειῶν τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν, τὴν ἀναχώρησιν καὶ ἐπάνοδον μεταναστῶν, τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ἀπηγορευμένων ἐμπορευμάτων. Ἐννοεῖται ὅτι αἱ διατάξεις αὗται καὶ τὰ μέτρα ταῦτα, χωρὶς νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ἀνάγκας καὶ ἐφαρμοζόμενα ἐν πλήρει ἰσοτιμίᾳ ἐπὶ τῶν ὑπηκόων, ἰδιοκτησιῶν καὶ σημαιῶν οἱουδήποτε τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ συμβαλλομένου Κράτους, τὸ ὁποῖον θεσπίζει ταύτας, δὲν πρέπει νὰ περιορίζωσι, ἄνευ εὐλόγου αἰτίας τὴν ἐλευθέραν διεξαγωγὴν τῆς ναυσιπλοΐας.

Ἄρθρον 7.

Κατὰ τὴν διαδρομὴν ὡς καὶ κατὰ τὴν ἐκβολὴν τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος, δὲν δύνανται νὰ εἰσπράττωσι δικαιώματα οἱασδήποτε φύσεως, πλὴν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐχόντων χαρακτῆρα εἰσφορῶν καὶ προωρισμένων ἀποκλειστικῶς νὰ καλύπτωσι κατὰ δίκαιον τρόπον τὰ ἔξοδα συντηρήσεως τῆς πλωϊμότητος καὶ τῆς βελτιώσεως τῆς πλωτῆς ὁδοῦ καὶ τῶν σημείων προσεγγίσεως αὐτῆς, ἢ ὅπως συμβάλωσιν εἰς ἔξοδα γενόμενα χάριν τῆς ναυσιπλοΐας. Τὰ δικαιώματα ταῦτα δέον νὰ εἶναι ἀνάλογα τῶν δαπανῶν καὶ ἐξόδων, τὰ δὲ τιμολόγιον αὐτῶν νὰ τοιχοκολλᾶται εἰς τοὺς λιμένας. Δέον δὲ νὰ ἐπιβάλλωνται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ καθιστῶσιν ἀναγκαίαν εἰμὶ ἐν περιπτώσει ὑπονοίας ἀπάτης ἢ παραβάσεως κανονισμοῦ λεπτομερῆ ἐξέτασιν τοῦ φορτίου καὶ κατὰ τρόπον διευκολύνοντα κατὰ τὸ δυνατόν, τόσον διὰ τῶν ὅρων εἰσπράξεως αὐτῶν, ὅσον καὶ δι' αὐτῶν τούτων τῶν τιμολογίων, τὴν διεθνῆ ἐμπορικὴν κίνησιν.

Ἄρθρον 8.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς τελωνειακὰς διατυπώσεις ἡ κίνησις τῶν ἐπιβατικῶν ἢ φορτηγῶν πλοίων ἐπὶ τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος θὰ ἐκτελῆται κατὰ τοὺς προσδιορισθέντας ἐν τῷ Καταστατικῷ τῆς Βαρκελώνης ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς διαμετακομίσεως ὅρους.

Ὁσάκις κατὰ τὸν διάπλουν δὲν λαμβάνει χώραν μεταφόρτωσις, θὰ εἶναι ἐφαρμόσιμοι αἱ κατωτέρω συμπληρωματικαὶ διατάξεις.

α') Ὅταν αἱ δύο ὄχθαι πλωτῆς ὁδοῦ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος ἀποτελοῦσι μέρος ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ Κράτους, αἱ τελωνειακαὶ διατυπώσεις αἱ ἐπιβεβλημέναι ἐπὶ τῶν ὑπὸ διαμετακόμισιν ἐμπορευμάτων, μετὰ τὴν δήλωσιν καὶ σύντομον ἐπίσκεψιν, θὰ περιορίζωνται εἰς σφράγισιν ἢ διὰ κλειθρων ἐξασφάλισιν ἢ τὴν φύλαξιν ὑπὸ τελωνοφυλάκων.

β') Ὅταν πλωτὴ ὁδὸς διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος ἀποτελῇ σύνορον μεταξὺ δύο Κρατῶν, τὰ πλοῖα καὶ σκάφη, οἱ ἐπιβαίνοντα καὶτὰ ὑπὸ διαμετακόμισιν ἐμπορεύματα δέον καθ' ὁδὸν ν' ἀπαλλάσσωνται πάσης τελωνειακῆς διατυπώσεως, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν δι' ἰσχυροὺς λόγους πρακτικῆς ἀνάγκης καὶ χωρὶς τοῦτο νὰ θίγῃ τὴν εὐχερῆ ἐξάσκησιν τῆς ναυσιπλοΐας, ἡ ἐκτέλεσις τῶν τελωνειακῶν διατυπώσεων θὰ γίνεται εἰς τι σημεῖον τῆς ἀποτελούσης σύνορον πλωτῆς ὁδοῦ.

Ἡ κίνησις πλοίων καὶ ἐπιβατῶν, ὡς καὶ ἡ διαμετακόμισις ἐμπορευμάτων ἄνευ μεταφορτώσεως, ἐπὶ τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος δὲν δύνανται νὰ παρέχωσι δικαίωμα πρὸς εἴσπραξιν οἱουδήποτε τέλους ἐκ τῶν ἀποκλεισμένων ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Βαρκελώνης ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς διαμετακομίσεως ἢ τῶν ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ εἰρημένου Καταστατικοῦ, ἐννοουμένου πάντως ὅτι δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσιν εἰς βάρος τῶν ἐν κινήσει πλοίων ἡ ἐνδιαίτησις καὶ ἡ διατροφὴ τῶν ἀπολύτως ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐπίβλεψιν τελωνειακῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 9.

Εἰς πάντας τοὺς λιμένας τοὺς κειμένους ἐπὶ πλωτῆς ὁδοῦ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν λιμένων τούτων, οἱ ὑπήκοοι, ἡ ἰδιοκτησία καὶ αἱ σημαῖαι πάντων τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν θὰ ἀπολαύωσιν ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ἄρθρων 5 καὶ 17, ἰδίως ὡς πρὸς τὰ τελωνειακὰ καὶ λιμενικὰ δικαιώματα καὶ τέλη, μεταχειρίσεως ἴσης πρὸς τὴν τῶν ὑπηκόων, ἰδιοκτησιῶν καὶ σημαιῶν τοῦ παροχθίου Κράτους, ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ὁ λιμήν. Ὑπονοεῖται ὅτι τὰ εἴδη, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ παροῦσα παράγραφος, εἶναι τὰ εἴδη τὰ ἔχοντα καταγωγήν, προέλευσιν ἢ προορισμὸν ἓν οἱουδήποτε τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν.

Αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν λιμένων τῶν κειμένων ἐπὶ πλωτῆς ὁδοῦ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος καὶ αἱ παρεχόμεναι εὐκολίαι ἐν αὐτοῖς εἰς τὴν ναυτιλίαν δὲν δύνανται νὰ ὦσιν ἐξῃρημέναι τῆς δημοσίας χρήσεως εἰμὶ ἐν μέτρῳ λογικῷ καὶ καθ' ὅλα συμφώνῳ μὲ τὴν ἐλευθέραν διεξαγωγὴν τῆς ναυσιπλοΐας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιβολὴν τῶν τελωνειακῶν ἢ παρομοίων τελῶν, τῶν δημοτικῶν φόρων καὶ τοῦ φόρου καταναλώσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν προσθέτων ἐξόδων, τῶν εἰσπραττομένων κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων ἐκ τῶν ὡς ἄνω λιμένων, δὲν θὰ γίνεται οὐδεμία διάκρισις τῆς σημαίας τοῦ πλοίου ἢ σκάφους τοῦ ἐνεργήσαντος ἢ μέλλοντος νὰ ἐνεργήσῃ τὴν μεταφορὰν ἀδιαφόρως ἂν ἡ σημαία αὕτη εἶναι ἡ ἐθνικὴ ἢ ἡ σημαία οἱουδήποτε τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν.

Τὸ Κράτος, ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται λιμήν τις, δύναται νὰ ἀποσύρῃ τὸ πλεονέκτημα τὸ παρεχόμενον διὰ τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀπὸ οἱουδήποτε πλοῦτον ἢ σκάφος, ἐὰν ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ ἐφοπλίσας αὐτὸ φέρεται ἀπὸ συστήματος δυσμενῶς πρὸς τοὺς ὑπηκόους τοῦ Κράτους τούτου ἢ πρὸς τὰς ἑταιρείας τὰς διοικουμένας παρὰ τῶν ὑπηκόων τούτων.

Πλὴν ἐὰν ὑπάρχῃ λόγος ἐξαιρετικὸς δικαιολογῶν τὴν ἕνεκεν οἰκονομικῶν ἀναγκῶν παράβασιν, τὰ τελωνειακὰ τέλη δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὸ ποσὸν ἐκείνων, ἅτινα εἰσπράττονται ἐπὶ τῶν λοιπῶν τελωνειακῶν συνόρων τοῦ ἐνδιαφερομένου Κράτους ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων τῆς αὐτῆς φύσεως, τῆς ἰδίας προελεύσεως καὶ τοῦ αὐτοῦ προορισμοῦ. Πᾶσαι αἱ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων παραχωρούμεναι εὐκολίαι ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν ἐπὶ ἄλλων ὁδῶν ἐξηρᾶς ἢ ὕδατος, εἴτε εἰς τοὺς λοιποὺς λιμένας, θέλουσιν ἐξ ἴσου παραχωρηθῇ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν αἵτινες διενεργοῦνται ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας διὰ τῆς πλωτῆς ὁδοῦ καὶ τῶν προρρηθέντων λιμένων.

Ἄρθρον 10.

(1) Ἕκαστον παρόχθιον Κράτος δέον ἀφ' ἑνὸς νὰ ἀποφεύγῃ τὴν λῆψιν οἱωνδήποτε μέτρων, ἅτινα ἐνδεχομένως ἤθελον βλάψει τὴν πλοϊμότητα ἢ περιορίσει τὰς εὐκολίας τῆς ναυσιπλοΐας καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ προβῇ τὸ ταχύτερον εἰς τὴν λῆψιν πάντων τῶν χρησίμων μέτρων, ὅπως ἀποφευχθῶσι τὰ ἐμπόδια καὶ οἱ κίνδυνοι τῆς ναυσιπλοΐας οἵτινες ἤθελον τυχὸν παρουσιασθῇ.

2) Ἐὰν ἡ ναυσιπλοΐα αὕτη ἀπαιτῇ τακτικὴν συντήρησιν, ἕκαστον τῶν παροχθίων Κρατῶν, ἔχει ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ τὴν ὑποχρέωσιν ἀπέναντι τῶν ἄλλων νὰ λάβῃ τὰ μέτρα καὶ ἐκτελέσῃ τὰ ἀναγκαῖα ἔργα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ τὸ ταχύτερον, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν ἀνὰ πᾶσαν ἐποχὴν τῆς καταστάσεως τῆς ναυσιπλοΐας ὡς καὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν περιοχῶν τῶν ἐξυπηρετουμένων ὑπὸ τῆς πλωτῆς ὁδοῦ.

Πλὴν ἀντιθέτου συμφωνίας, ἕκαστον τῶν παροχθίων Κρατῶν θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα, ἐπικαλούμενον ἰσχυροὺς λόγους, νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τῶν ἄλλων Κρατῶν δικαίαν συμμετοχὴν εἰς τὰς δαπάνας τῆς συντηρήσεως ταύτης.

3) Πλὴν νομίμου λόγου ἀρνήσεως ἑνὸς ἐκ τῶν παροχθίων Κρατῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Κράτους τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐδαφικῶς, βασιζομένου εἴτε ἐπ' αὐτῶν τῶν συνθηκῶν τῆς πλοϊμότητος ἐν τῇ περιοχῇ αὐτοῦ, εἴτε ἐπὶ ἄλλων συμφερόντων, οἷα μεταξὺ ἄλλων ἡ διατήρησις τῆς κανονικῆς καταστάσεως τῶν ὑδάτων, αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑδρεύσεως, ἡ χρησιμοποιήσις τῆς ὑδραυλικῆς δυνάμεως ἢ ἡ ἀνάγκη τῆς κατασκευῆς ἑτέρων ὁδῶν συγκοινωνίας ἐπωφελεστέρων, οἱονδήποτε τῶν παροχθίων Κρατῶν δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἄλλου παροχθίου Κράτους τὴν ἐκτέλεσιν τῶν

ἀναγκαίων ἔργων πρὸς βελτίωσιν τῆς πλωϊμότητος, ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ Κράτος τοῦτο προσφέρεται νὰ πληρώσῃ τὰς δαπάνας, ὡς καὶ ἀνάλογον μέρος τῶν δαπανῶν συντηρήσεως. Ἐν τούτοις δέον νὰ ἐννοηθῇ ὅτι τὰ ἔργα ταῦτα δὲν δύνανται ἐπιχειρηθῶσιν, ἐφ' ὅσον τὸ Κράτος, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὁποίου δέον νὰ ἐκτελεσθῶσιν, ἀντιτίθεται διὰ λόγους ζωτικῶν συμφερόντων.

4) Πλὴν ἀντιθέτου συμφωνίας, τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἔργα συντηρήσεως, θὰ δύναται νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, ἐὰν κατόπιν συμφωνίας πάντων τῶν συμπαροχθίων Κρατῶν ἓν ἢ πλείονα μεταξὺ αὐτῶν δέχονται νὰ ἐκτελέσωσι ταῦτα ἀντὶ τούτου. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔργα βελτιώσεως, τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐκτελέσῃ ταῦτα δύναται νὰ ἀπαλλαγῇ τούτων, ἐὰν ἐξουσιοδοτήσῃ τὸ αἰτούμενον Κράτος νὰ ἐκτελέσῃ ταῦτα ἀντ' αὐτοῦ. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων ὑπὸ Κρατῶν ἄλλων ἢ τοῦ ἐδαφικῶς ἐνδιαφερομένου Κράτους, εἴτε ἡ συμμετοχὴ τῶν Κρατῶν τούτων εἰς τὰς δαπάνας τῶν ἔργων, δὲν θέλει παραβλάψει τὰ δικαιώματα τοῦ ἐδαφικῶς ἐνδιαφερομένου Κράτους ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐποπτείαν καὶ διοικητικὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῶν ἔργων τούτων, ἢ καὶ τὴν κυριαρχίαν του ἢ ἐξουσίαν του ἐπὶ τῆς πλωτῆς ὁδοῦ.

5) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου εἶναι ἐφαρμοστέαι ἐπὶ τῶν πλωτῶν ὁδῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 2, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν συνθηκῶν, συμβάσεων ἢ ναυτιλιακῶν διοικητικῶν πράξεων, αἵτινες καθορίζουσι τὰς ἐξουσίας καὶ τὴν εὐθύνην ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἔργα τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς. Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν εἰδικῶν διατάξεων τῶν ὑφισταμένων ἢ μελλουσῶν νὰ συναφθῶσιν, ὡς ἀνωτέρω, Συνθηκῶν, Συμβάσεων ἢ ναυτιλιακῶν πράξεων:

α') Αἱ ἀφορῶσαι τὰ ἔργα ἀποφάσεις εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Ἐπιτροπῆς.

β') Δύναται ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ζητηθῇ λόγῳ ἀναρμοδιότητος ἢ παραβάσεως τῶν διεπουσῶν τὰς πλωτὰς ὁδοὺς διεθνῶν συνθηκῶν καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 προβλεπομένας κατωτέρω διατάξεις ὁ διακανονισμὸς οἱασδήποτε ἀμφισβητήσεως, ἥτις ἤθελεν ἐγερθῇ συνεπείᾳ τῶν ἀποφάσεων τούτων. Διὰ πάντα ἄλλον λόγον ἡ αἴτησις πρὸς διακανονισμὸν τῶν εἰρημένων διατάξεων δύναται νὰ ὑποβληθῇ μόνον παρὰ τοῦ ἐδαφικῶς ἐνδιαφερομένου Κράτους.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς δέον νὰ εἶναι σύμφωνοι μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου.

6) Παρὰ τὰς διατάξεις τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ παρόντος ἄρθρου, Κράτος τι παρόχθιον δύναται, πλὴν ἀντιθέτου συμφωνίας, νὰ κλείσῃ εἰς τὴν ναυτιλίαν ὁλοτελῶς ἢ ἐν μέρει πλωτὴν ὁδὸν μὲ τὴν συγκατάθεσιν ὅλων τῶν παροχθίων Κρατῶν ἢ ὅλων τῶν Κρατῶν τῶν ἀντιπροσωπευομένων εἰς τὴν Διεθνῆ Ἐπιτροπὴν προκειμένου περὶ τῶν πλωτῶν ὁδῶν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 2.

Ἐξαιρετικῶς, πλωτὴ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος ὁδός, ἐκ τῶν μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2, δύναται νὰ κλεισθῇ εἰς τὴν ναυτιλίαν παρ' ἑνὸς τῶν παροχθίων Κρατῶν, ἐὰν ἡ ναυσιπλοΐα εἶνε ἐκεῖ ἀναξία λόγου καὶ ἐὰν ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ Κράτους δικαιολογεῖται ἐξ οἰκονομικοῦ συμφέροντος καταδήλως ὑπερτέρου τοῦ τῆς ναυσιπλοΐας.

Ἡ τοιαύτη ἐνέργεια δύναται νὰ λάβῃ χώραν μόνον μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς σχετικῆς προειδοποιήσεως καὶ ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν ἄλλου παροχθίου Κράτους, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 προβλεπομένας διατάξεις. Ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη ἡ ἀπόφασις θὰ καθορίζῃ τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς τὸ ἐν λόγῳ κλείσιμον δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ.

7) Ἐν ᾗ περιπτώσει πλωτὴ ὁδὸς διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος συγκοινωνεῖ μετὰ τῆς θαλάσσης διὰ πολλῶν βραχιόνων εὑρισκομένων ἐν τῇ περιοχῇ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ Κράτους, αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1,2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ τῶν κυρίων βραχιόνων, τῶν κρινομένων ὡς ἀναγκαίων πρὸς παροχὴν ἐλευθέρας διόδου πρὸς τὴν θάλασσαν.

Ἄρθρον 11

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἕν ἢ πλείονα τῶν παροχθίων Κρατῶν πλωτῆς ὁδοῦ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος δὲν συμμετέχουν εἰς τὴν παροῦσαν συμφωνίαν, αἱ ἀναληφθεῖσαι οἰκονομικαὶ ὑποχρεώσεις παρ' ἑκάστου ἐκ τῶν συμβληθέντων Κρατῶν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 10 δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσιν ἐκείνας, ἃς ἤθελον ἀναλάβει καθ' ἣν περίπτωσιν πάντα τὰ παρόχθια Κράτη συμμετεῖχον τῆς παρούσης συμφωνίας.

Ἄρθρον 12.

Ἐλλείψει ἀντιθέτων διατάξεων περιεχομένων ἐν ἰδιαιτέρᾳ συμφωνίᾳ ἢ συνθήκῃ, καὶ ἰδίως ἀναφερομένων εἰς ὑπαρχούσας συμφωνίας σχετικὰς μὲ τὰ τελωνειακὰ μέτρα, τὴν ἀστυνομίαν καὶ τὰ προληπτικὰ ὑγειονομικὰ μέτρα, ἡ διοίκησις τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος ἐνεργεῖται ὑφ' ἑκάστου τῶν παροχθίων Κρατῶν, ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται ἡ ὁδός. Ἕκαστον ἐκ τῶν εἰρημένων παροχθίων Κρατῶν ἔχει εἰδικῶς τὴν ἐξουσίαν καὶ τὸ καθῆκον νὰ δημοσιεύσῃ τὸν κανονισμὸν τῆς ναυσιπλοΐας ἐπὶ τῆς εἰρημένης ὁδοῦ καὶ νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ. Ὁ κανονισμὸς οὗτος δέον νὰ καταρτισθῇ καὶ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ διευκολύνηται ἡ ἐλευθέρα διεξαγωγὴ τῆς ναυσιπλοΐας κατὰ τοὺς ἐν τῷ παρόντι Καταστατικῷ προβλεπομένους ὅρους.

Οἱ δικονομικοὶ κανόνες, οἱ ἀφορῶντες εἰδικῶς τὴν ἐξακρίβωσιν, τὴν δίωξιν καὶ καταστολὴν τῶν ἐκ τῆς ναυσιπλοΐας ἀδικημάτων, δέον νὰ εἶναι τοιοῦτοι, ὥστε νὰ εἶναι ἐφικτὸς ὁ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερος διακανονισμὸς αὐτῶν.

Πάντως τὰ συμβαλλόμενα Κράτη ἀναγνωρίζουσιν ὅτι εἶναι λίαν ἐπιθυμητόν, ὅπως τὰ παρόχθια Κράτη προέλθωσιν εἰς συμφωνίαν διὰ πᾶν ὅ,τι, ἀφορᾷ τὴν διοίκησιν τῆς πλωτῆς ὁδοῦ καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν παραδοχὴν κανονισμοῦ τῆς ναυσιπλοΐας, ἐφόσον αἱ ἐπιτόπιοι συνθῆκαι τὸ ἐπιτρέπουσιν, ὁμοιοφόρφου καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν τῆς πλωτῆς ταύτης ὁδοῦ. Δύνανται, κατόπιν συμφωνίας πάντων τῶν παροχθίων Κρατῶν, ἢ προκειμένου περὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἀναφερομένων πλωτῶν ὁδῶν τῶν Κρατῶν, ἅτινα ἀντιπροσωπεύονται ἐν τῇ Διεθνεῖ Ἐπιτροπῇ, νὰ ἐγκατασταθῶσι δημόσιαι ὑπηρεσίαι ἀναλαμβάνουσαι μονοπωλιακῶς τὴν ρυμούλκησιν ἢ ἄλλα μέσα ἕλξεως πρὸς διευκόλυνσιν τῆς διεξαγωγῆς τῆς ναυσιπλοΐας.

Ἄρθρον 13.

Αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰς πλωτὰς ὁδοὺς ἐν ἰσχύι συνθῆκαι, συμβάσεις ἢ συμφωνίαι, αἱ συναφθεῖσαι ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ, δὲν καταργοῦνται ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὑπογράψαντα τὰς εἰρημένας συνθήκας, συμβάσεις ἢ συμφωνίας Κράτη λόγῳ τῆς θέσεως ἐν ἰσχύι τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ συμβαλλόμενα Κράτη ἀναλαμβάνουσιν ὅπως μὴ ἐφαρμόσωσι μεταξύ των τὰς διατάξεις τῶν εἰρημένων συνθηκῶν, συμβάσεων ἢ συμφωνιῶν, τὰς ἀντιτιθεμένας εἰς τοὺς κανόνας τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ.

Ἄρθρον 14.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν διά τινος ἐκ τῶν συμφωνιῶν ἢ ἰδιαιτέρων συνθηκῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 ἔχουσιν ἀνατεθῇ ἢ θέλουσιν ἀναθέσει ὡρισμένα καθήκοντα εἰς διεθνῆ ἐπιτροπὴν περιλαμβάνουσαν ἀντιπροσώπους Κρατῶν μὴ παροχθίων, ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη δέον νὰ λάβῃ ἀποκλειστικῶς ὑπ' ὄψιν της, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10. τὰ συμφέροντα τῆς ναυσιπλοΐας καὶ θέλει θεωρηθῇ ὡς ὀργανισμὸς ἐκ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ Συμφώνου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Συνεπῶς θὰ ἀνταλλάσσῃ ἀπ' εὐθείας μὲ τὰ ὄργανα τῆς Κοινωνίας πᾶσαν χρήσιμον πληροφορίαν καὶ θὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Κοινωνίαν ἐτησίαν ἔκθεσιν.

Αἱ προβλεπόμεναι ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἐξουσίαι καὶ καθήκοντα τῶν Ἐπιτροπῶν θέλουσι καθορισθῇ ἐν τῷ Καταστατικῷ τῆς ναυσιπλοΐας ἑκάστης πλωτῆς ὁδοῦ καὶ θὰ περιλαμβάνωσι τοὐλάχιστον τὰς ἑξῆς ἁρμοδιότητας:

α') Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ εἶναι ἁρμοδία νὰ ἐκπονήσῃ τοὺς κανονισμοὺς ναυσιπλοΐας, οὓς ἤθελε κρίνει ἀπαραιτήτους νὰ ἐπεξεργασθῇ ἡ ἰδία, καὶ θὰ λαμβάνῃ γνῶσιν πάντων τῶν ἄλλων κανονισμῶν ναυσιπλοΐας.

β') Θὰ ὑποδεικνύῃ εἰς τὰ παρόχθια Κράτη τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐργασιῶν διὰ τὴν συντήρησιν τῆς πλωϊμότητος.

γ') Θὰ λαμβάνῃ ἐπισήμως γνῶσιν ὅλων τῶν σχεδίων βελτιώσεως τῆς πλωτῆς ὁδοῦ παρ' ἑκάστου τῶν παροχθίων Κρατῶν.

δ') Ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ περὶ ναυσιπλοΐας κανονισμὸς δὲν θὰ περιεῖχεν εἰδικὰς διατάξεις περὶ εἰσπράξεως τελῶν (προσόδων) αὕτη θὰ εἶνε ἁρμοδία ὅπως ἐγκρίνῃ τὴν εἴσπραξιν αὐτῶν, ἐφαρμόζουσα τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ.

Ἄρθρον 15.

Τὸ παρὸν Καταστατικὸν δὲν καθορίζει τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα τῶν ἐμπολέμων καὶ οὐδετέρων ἐν καιρῷ πολέμου. Τὸ Καταστατικὸν τοῦτο δύναται ἐν τούτοις νὰ ἰσχύῃ ἐν καιρῷ πολέμου, ἐφ' ὅσον συμβιβάζεται πρὸς τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα ταῦτα.

Ἄρθρον 16.

Τὸ παρὸν Καταστατικὸν δὲν ἐπιβάλλει εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν ὑποχρεώσεις, αἵτινες ἀντιτίθενται πρὸς τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς μέλους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ἄρθρον 17.

Πλὴν ἀντιθέτων συμφωνιῶν, ὧν μετέχει ἢ θὰ μετάσχῃ ἐδαφικῶς ἐνδιαφερόμενον Κράτος, τὸ παρὸν Καταστατικὸν δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν πολεμικῶν πλοίων, τῶν πλοίων ἀστυνομίας, πλοίων ἐλέγχου καὶ γενικῶς ἐπὶ πάντων τῶν σκαφῶν ἅτινα ὑφ' οἱονδήποτε λόγον ἐξασκοῦσι δημοσίαν ἐξουσίαν.

Ἄρθρον 18.

Ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως μὴ παραχωρήσῃ εἰς ἄλλο μὴ συμβληθὲν Κράτος, δυνάμει συμφωνίας ἢ καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον, δικαιώματα ἐπὶ πλωτῆς ὁδοῦ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος σχετικὰ πρὸς τὴν ναυσιπλοΐαν, ἅτινα μεταξὺ συμβαλλομένων Κρατῶν θὰ ἀντετίθεντο πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ.

Ἄρθρον 19.

Δύναται ἐξαιρετικῶς καὶ διὰ χρόνον ὅσον τὸ δυνατὸν βραχύτερον νὰ ἐπιτραπῇ ἡ παρέκκλισις ἀπὸ τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων ἄρθρων διὰ γενικῶν ἢ εἰδικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν θὰ ἦτο ὑποχρεωμένον νὰ λάβῃ ἐν περιπτώσει γεγονότων ἀφορώντων τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους ἢ τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τῆς χώρας, ὑπὸ τὴν ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν, ὅτι δέον καθ' οἱονδήποτε δυνατὸν τρόπον νὰ διατηρηθῇ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τῆς ναυσιπλοΐας καὶ εἰδικῶς ἡ συγκοινωνία τῶν παροχθίων Κρατῶν μετὰ τῆς θαλάσσης.

Ἄρθρον 20.

Διὰ τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ δὲν καταργεῖται οὐδεμία τῶν ἰσχυουσῶν μεγαλυτέρων εὐκολιῶν, αἵτινες ἀφορῶσι τὴν ἐλευθέραν ἐνέργειαν τῆς ναυσιπλοΐας ἐπὶ πλωτῆς ὁδοῦ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος, ὑπὸ ὅρους συμβιβαζομένους μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τούτου γενομένην ἀποδεκτὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς ὑπηκόους, τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ τὰς σημαίας τῶν συμβληθέντων Κρατῶν. Οὔτε ἀποκλείεται καὶ τὰς σημαίας τῶν συμβληθέντων Κρατῶν. Οὔτε ἀποκλείεται παρὰ τοῦ Καταστατικοῦ ἡ χορήγησις μεγαλυτέρων ἐν τῷ μέλλοντι εὐκολιῶν.

Ἄρθρον 21.

Συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 23 (α) τοῦ Συμφώνου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, πᾶν συμβαλλόμενον Κράτος, τὸ ὁποῖον θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπικαλεσθῇ βασίμως κατὰ τῆς ἐφαρμογῆς διατάξεώς τινος τοῦ παρόντος ἐπὶ ὅλου ἢ μέρους τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ σοβαρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν προελθοῦσαν ἐκ καταστροφῶν διαπραχθεισῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους του κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1914—1918 θὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπηλλαγμένον προσκαίρως τῶν ἀπορρεουσῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς εἰρημένης διατάξεως ὑποχρεώσεων, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τῆς ναυσιπλοΐας δέον νὰ διατηρηθῇ ἐν ὅλῳ τῷ δυνατῷ μέτρῳ.

Ἄρθρον 22.

Μὴ προσβαλλομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10, παράγραφος 5, καὶ ἐλλείψει ἰδιαιτέρας συνεννοήσεως τῶν Κρατῶν, πᾶσαι αἱ διαφοραὶ αἵτινες θὰ ἀναφύωνται μεταξὺ αὐτῶν ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν ἢ ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ, θὰ ὑποβάλλωνται ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, πλὴν ἐὰν κατ' ἐφαρμογὴν εἰδικῆς συμφωνίας ἢ γενικῆς διαιτητικῆς ρήτρας διακανονισθῇ ἡ διαφορὰ εἴτε διὰ διαιτησίας εἴτε διὰ παντὸς ἄλλου τρόπου.

Ἡ προσφυγὴ θὰ διατυπωθῇ ὡς ὁρίζεται παρὰ τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνοῦς Δικαιοσύνης.

Πάντως, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως διακανονισθῶσι φιλικῶς κατὰ τὸ δυνατὸν αἱ διαφοραὶ αὗται, τὰ συμβαλλόμενα Κράτη ἀναλαμβάνουσι πρὸ πάσης δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων τοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Συνελεύσεως, νὰ ὑποβάλωσι τὰς διαφορὰς ταύτας πρὸς συμβουλευτικὴν γνωμοδότησιν εἰς τὸ ὄργανον, ὅπερ ἤθελε συσταθῇ ὑπὸ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὡς συμβουλευτικὸν καὶ τεχνικὸν ὄργανον τῶν Μελῶν τῆς Κοινωνίας ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς Συγκοινωνίας καὶ Διαμετακομίσεως.

Ἐν ἐπειγούσῃ περιπτώσει διὰ προσωρινῆς γνωμοδοτήσεως δύνανται νὰ ληφθῶσι πάντα τὰ προσωρινὰ μέτρα τὰ προωρισμένα ἰδίως νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τὴν ἐλευθέραν ναυσιπλοΐαν τὰς εὐκολίας, τῶν ὁποίων αὕτη ἀπήλαυε πρὸ τῆς πράξεως ἢ τοῦ γεγονότος τοῦ προκαλέσαντος τὴν διαφοράν.

Ἄρθρον 23.

Δὲν θεωρεῖται ὡς ἔχουσα διεθνὲς ἐνδιαφέρον πλωτὴ ὁδὸς ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι αὕτη διατρέχει ἢ διαγράφει τὰ ὅρια ζωνῶν ἢ περιοχῶν, ὧν ἡ ἔκτασις καὶ ὁ πληθυσμὸς εἶναι λίαν περιωρισμένος ἐν σχέσει μὲ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν πληθυσμὸν τῶν ἐδαφῶν τὰ ὁποῖα διασχίζει καὶ αἵτινες ἀποτελοῦσι κεχωρισμένα τμήματα ἢ ἐγκαταστάσεις ἀνηκούσας εἰς Κράτος διάφορον ἐκείνου, εἰς ὃ ἀνήκει ἡ εἰρημένη πλωτὴ ὁδὸς μὲ αὐτὴν τὴν ἐξαίρεσιν καθ' ὅλην τὴν πλωτὴν αὐτῆς ἔκτασιν.

Ἄρθρον 24.

Τὸ παρὸν Καταστατικὸν δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ πλωτῆς ὁδοῦ διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος ἐχούσης μόνον δύο παροχθίας χώρας καὶ διαχωριζούσης κατὰ μέγα μῆκος συμβαλλόμενον Κράτος ἀπὸ ἄλλου μὴ συμβαλλομένου, τοῦ ὁποίου ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι ἀνεγνωρισμένη ὑπὸ τοῦ πρώτου κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ, ἐφ' ὅσον συμφωνία δὲν ἔχει συναφθῇ μεταξὺ αὐτῶν, καθορίζουσα διὰ τὴν προκειμένην πλωτὴν ὁδὸν διοικητικὸν καὶ τελωνειακὸν καθεστὼς παρέχον εἰς τὸ συμβαλλόμενον Κράτος τὰς δεούσας ἐξασφαλίσεις.

Ἄρθρον 25.

Δέον νὰ ἐννοηθῇ ὅτι τὸ καταστατικὸν τοῦτο δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς κανονίζον ὅπως δήποτε τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις πρὸς ἀλλήλας τῶν μὴ κυριάρχων πολιτειῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι μέρος ἢ ὑπόκεινται ὑπὸ τὴν προστασίαν

τοῦ αὐτοῦ κυριάρχου Κράτους, ἀδιαφόρως ἐὰν αἱ πολιτεῖαι αὗται κατ' ἰδίαν λαμβανόμεναι εἶναι ἢ μὴ μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

ΠΡΟΣΘΕΤΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

τῆς Συμφωνίας ἐπὶ τοῦ Καθεστῶτος τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος

Ι. Τὰ Κράτη τὰ ὑπογράψαντα τὴν Συμφωνίαν ἐπὶ τοῦ Καθεστῶτος τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος, τὴν ὑπογραφεῖσαν ἐν Βαρκελώνῃ τῇ 20 Ἀπριλίου 1921, ὧν οἱ ἀντιπρόσωποι δεόντως ἐξουσιοδοτηθέντες ἔθεσαν τὰς ὑπογραφάς των εἰς τὸ παρὸν Πρωτόκολλον, δηλοῦσιν ὅτι, πλὴν τῆς ἐλευθερίας τῶν συγκοινωνιῶν, παραχωρηθείσης ὑπ' αὐτῶν δυνάμει τῆς Συμφωνίας ἐπὶ τῶν πλωτῶν ὁδῶν τῶν θεωρηθεισῶν ὡς διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος, παραχωροῦσιν ἐπὶ πλέον ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ἀμοιβαιότητος, ἄνευ βλάβης τῶν δικαιωμάτων κυριαρχίας καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἐπί:

α') πασῶν τῶν πλωτῶν ὁδῶν

β') πασῶν τῶν φυσικῶς πλωτῶν ὁδῶν, αἵτινες, καίτοι εὑρίσκονται ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν καὶ ἐξουσίαν αὐτῶν καὶ δὲν θεωροῦνται ὡς διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος, εἶναι ὅμως κατάλληλοι διὰ τὴν συνήθη ἐμπορικὴν ναυσιπλοΐαν ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ πρὸς αὐτήν, ὡς καὶ ἐντὸς τῶν λιμένων τῶν κειμένων ἐπὶ τῶν πλωτῶν τούτων ὁδῶν, πλήρη ἰσότητα σημαίας παντὸς ὑπογράψαντος τὸ παρὸν Πρωτόκολλον Κράτους ὅσον ἀφορᾷ τὲς μεταφορὰς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἄνευ μεταφορτώσεως.

Ἅμα τῇ ὑπογραφῇ, τὰ ὑπογράψαντα Κράτη δέον νὰ γνωστοποιήσωσιν ἐὰν ἀποδέχονται τὰς ὑποχρεώσεις ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῇ σημειουμένῃ ὑπὸ τὸ ψηφίον α') ἀνωτέρω, ἢ μόνον ἐν τῇ πλέον περιωρισμένῃ ἐννοίᾳ τῇ καθοριζομένῃ ὑπὸ τὸ ψηφίον β').

Συμφωνεῖται ὅτι τὰ ἀποδεχθέντα τὴν παράγραφον α') δὲν ὑποχρεοῦνται ἀπέναντι ἐκείνων, ἅτινα ἔχουσιν ἀποδεχθῇ τὴν παράγραφον β'), εἰμὴ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς προκύπτοντας ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης.

Συμφωνεῖται ἐπίσης ὅτι τὰ Κράτη, ὧν σημαντικὸς ἀριθμὸς λιμένων κειμένων ἐπὶ πλωτῶν ὁδῶν παρέμειναν μέχρι τοῦδε κεκλεισμένοι εἰς τὸ διεθνὲς ἐμπόριον, δύνανται ἅμα τῇ ὑπογραφῇ τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου νὰ ἀποκλείωσιν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ μίαν ἢ πλείονας ἐκ τῶν πλωτῶν ὁδῶν τῶν ἀνωτέρω καθορισθεισῶν.

Τὰ ὑπογράψαντα Κράτη θὰ εἶναι ἐλεύθερα ὅπως δηλώσωσιν ὅτι ἡ ἀποδοχὴ τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου δὲν ἐκτείνεται ἐπὶ τοῦ ὅλου ἢ ἐπὶ μέρους τῶν ἀποικιῶν, τῶν πέραν τῆς θαλάσσης κτήσεων ἢ προτεκτοράτων διατελούντων ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν αὐτῶν. Τὰ Κράτη ταῦτα ὅμως θὰ δύνανται μεταγενεστέρως νὰ προσχωρήσωσιν εἰς τὸ Πρωτόκολλον ἰδιαιτέρως διὰ λογαριασμὸν ἀποικίας, κτήσεως πέραν τῆς θαλάσσης ἢ προτεκτοράτου ἀποκλεισθέντων προηγουμένως διὰ τῆς δηλώσεώς των.

Ἐπίσης θὰ δύνανται νὰ καταγγέλλωσι τὸ Πρωτόκολλον, συμφώνως μὲ τὰς ἐν αὐτῷ διατάξεις, κεχωρισμένως ἐπ' ὀνόματι μιᾶς οἱασδήποτε ἐκ τῶν ἀποικιῶν, κτήσεων πέραν τῆς θαλάσσης καὶ προτεκτοράτων εὑρισκομένων ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν αὐτῶν.

Τὸ παρὸν Πρωτόκολλον θὰ κυρωθῇ. Ἑκάστη Δύναμις ἀπευθύνει τὴν κύρωσιν αὐτῆς εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, τῇ φροντίδι τοῦ ὁποίου θὰ πληροφορηθῶσι περὶ αὐτῆς πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ὑπογράψασαι Δυνάμεις. Αἱ κυρώσεις θὰ κατατεθῶσιν εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Γραμματείας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Εἰς τὸ παρὸν Πρωτόκολλον θὰ δύνανται νὰ ὑπογράψωσιν ἢ νὰ προσχωρήσωσι τὰ Κράτη τὰ ἔχοντα ὑπογράψει ἢ προσχωρήσει εἰς τὴν ἀνωτέρω Σύμβασιν.

Θέλει τεθῇ ἐν ἰσχύι μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν λῆψιν τῶν κυρώσεων δύο Κρατῶν· ἀπαιτεῖται πάντως, ὅπως κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ἔχει τεθῇ ἐν ἰσχύι ἡ εἰρημένη Σύμβασις.

Δύναται νὰ καταγγελθῇ ἀνὰ πᾶσαν ἐποχήν, μετὰ παρέλευσιν δύο ἐτῶν, ὑπολογιστέων ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς λήψεως τῆς κυρώσεως τοῦ καταγγέλλοντος Κράτους, ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ἡ καταγγελία θὰ λάβῃ ἰσχὺν ἓν ἔτος μετὰ τὴν λῆψιν αὐτῆς παρὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ἡ καταγγελία τῆς Συμβάσεως ἐπὶ τοῦ καθεστῶτος τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος θεωρεῖται ὡς συμπεριλαμβάνουσα τὴν καταγγελίαν τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου.

Ἐγένετο ἐν Βαρκελώνῃ τῇ 20 Ἀπριλίου χίλια ἐννεακόσια εἴκοσι ἓν ἐν ἑνὶ ἀντιτύπῳ, τοῦ ὁποίου τὸ Γαλλικὸν καὶ Ἀγγλικὸν κείμενον εἶναι αὐθεντικά.

(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαί.)

ΔΗΛΩΣΙΣ

ἀναγνωρίσεως τῆς σημαίας τῶν στερουμένων θαλασσίας ἐξόδου Κρατῶν.

Οἱ ὑπογραφόμενοι, δεόντως ἐξουσιοδοτηθέντες ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, δηλοῦσιν ὅτι τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀντιπροσωπευόμενα Κράτη ἀναγνωρίζουσι τὴν σημαίαν τῶν πλοίων παντὸς Κράτους στερουμένου παραθαλασσίου ἐκτάσεως, ἐφ' ὅσον τὰ πλοῖα αὐτοῦ ἔχουσι νηολογηθῇ εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν καθωρισμένον τόπον, εὑρισκόμενον ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν.

Ὁ τόπος θεωρεῖται διὰ τὰ πλοῖα ταῦτα ὡς λιμὴν νηολογήσεως αὐτῶν.

(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαί).

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου ΓΨϡΒ' τοῦ 1911 «περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικῶν καταστημάτων».

ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον μόνον

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου ΓΨϡΒ' τοῦ 1911 «περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικῶν καταστημάτων» τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τὰς δαπάνας, πρὸς ἀνέγερσιν ἢ ἀποπεράτωσιν ἑκάστου δικαστικοῦ καταστήματος, ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ συνομολογήσῃ δάνειον ἐξοφλητέον χρεωλυτικῶς ἐντὸς τεσσαράκοντα ἐτῶν κατὰ τὸ σύστημα τῆς συνθέτου χρεωλυσίας ἐπὶ τόκῳ οὐχὶ ἀνωτέρῳ τοῦ 10 ο)ο καὶ ἐν ὑπερημερίᾳ 12 ο)ο. Τὰ δάνεια ταῦτα ἀσφαλισθήσονται δι' ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου καὶ τῆς ἀνεγερθησομένης οἰκοδομῆς καὶ δι' ἐκχωρήσεως τοκοχρεωλυτικῆς δόσεως. Ἡ περὶ τοῦ δανείου σύμβασις συντασσομένη ἐνώπιον συμβολαιογράφου καὶ ἐν γένει πάντες οἱ ὅροι αὐτῆς περιλαμβάνοντες καὶ τὰς λεπτομερείας τῆς συνομολογήσεως τοῦ δανείου, ἐγκρίνονται διὰ διατάγματος μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδιδομένης.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

«Περὶ παραχωρήσεως, ἐπ' ἀνταλλάγματι, εἰς τὸν Δῆμον Τριπόλεως τοῦ ἐν Τριπόλει ἀκινήτου χρησιμοποιουμένου νῦν ὡς καταστήματος τῶν ἐκεῖ ἐπανορθωτικῶν φυλακῶν».

ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον μόνον.

Παραχωρεῖται εἰς τὸν Δῆμον Τριπόλεως τὸ ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πόλει ἀκίνητον τοῦ Δημοσίου χρησιμοποιούμενον ἤδη ὡς κατάστημα τῶν ἐκεῖ ἐπανορθωτικῶν φυλακῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅπως ὁ Δῆμος παραχωρήσῃ εἰς τὸ Δημόσιον, δικαιώματι ἰδιοκτησίας, ἕτερον ἀκίνητον ὅπερ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἤθελε κριθῇ κατάλληλον διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἐκεῖ φυλακῶν ἢ ἐπιδεκτικὸν ἐπισκευῆς καὶ διαρρυθμίσεως ἵνα χρησιμοποιηθῇ διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπόν. Ὑπαχρεοῦται προσέτι ὁ Δῆμος Τριπόλεως ὅπως καταβάλῃ ἐπὶ πλέον καὶ δραχμὰς ἑκατὸν χιλιάδας αἵτινες θέλουσι χρησιμεύσει διὰ τὴν ἐπισκευὴν ἢ διαρρύθμισιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ παραχωρηθησομένου ἀκινήτου πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς φυλακῆς.

Ἡ ἐκκένωσις καὶ παραχώρησις εἰς τὸν Δῆμον τοῦ ἐν λόγῳ ἀκινήτου τοῦ Δημοσίου θέλει γίνῃ μόνον ὅταν καταστῇ δυνατή, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καὶ συντελεσθῇ ἡ ἐγκατάστασις τῆς φυλακῆς καὶ ἡ μεταγωγὴ τῶν κρατουμένων ἐν τῷ νέῳ, κατὰ τὰ ἄνω, κτιρίῳ φυλακῶν ἢ ταυτοποιηθῇ προσωρινῶς ἐν ἄλλῳ οἰκήματι καταλλήλῳ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἡ ἐγκατάστασις τῆς φυλακῆς μέχρι τῆς ἐν τῷ παραχωρηθησομένῳ ὑπὸ τοῦ Δήμου ἀκινήτου ὁριστικῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῆς μετὰ τὰς ἀναγκαίας ἐπισκευὰς ἢ διαρρυθμίσεις.

Πᾶσαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῆς ἰσχυούσης περὶ Φυλακῶν Νομοθεσίας οὐδόλως θίγονται ὑπὸ τοῦ παρόντος, ἀναφερομένου εἰδικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἄνω περίπτωσιν τῶν φυλακῶν Τριπόλεως.

Περὶ διαθέσεως τῶν χρηματικῶν ὑπολοίπων τοῦ τέως ταμείου Ἀγροφυλακῆς Καρδίτσης πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων συγκοινωνίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καρδίτσης, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον μόνον.

Τὰ χρηματικὰ ὑπόλοιπα τοῦ τέως εἰδικοῦ ταμείου Ἀγροφυλακῆς τῆς περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Καρδίτσης ἐπιτρέπεται νὰ τεθῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας πρὸς κατασκευὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καρδίτσης τῶν κάτωθι ἔργων.

1) Διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ προέκτασιν τῆς ὁδοῦ Καρδίτσης-Παπαράντζας-Παλαιοκάστρου.

2) Διὰ τὴν ἵδρυσιν Νοσοκομείου ἐν Καρδίτσῃ.

3) Δι' ἐπισκευὴν ὁδοῦ Καρδίτσης-Ἴσαρι-Κανάλια.

4) Διὰ προέκτασιν ὁδοῦ Καρδίτσης-Ρούσου-Σέκλιζα.

5) Διὰ γέφυραν Σοφάδων.

6) Διὰ τὴν ὁδὸν Παραπρασιαίνης-Κόκκαλα.

7) Δι' ἐπισκευὴν ὁδοῦ Καρδίτσης-Ποταμᾶ.

8) Δι' ἐπισκευὴν ὁδοῦ Νευροπόλεως-Μπεζιοῦλα.

9) Διὰ προέκτασιν ὁδοῦ Καρδίτσης-Καρδιτσομαγούλα.

10) Διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὁδοῦ Μουζακίου-Ἀργιθέας καὶ ἀπὸ Κυνσβόου εἰς Λιάσκοβο.

Αἱ διὰ τὴν μεταβίβασιν τοῦ ἄνω χρηματικοῦ ὑπολοίπου ἀναγκαῖαι διατυπώσεις κανονισθήσονται δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Οἰκονομικῶν, Ὑγιεινῆς καὶ Συγκοινωνίας.

Ἐπίσης κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω τρόπον τίθενται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν **Ἐσωτερικῶν** εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ τὰ χρηματικὰ ὑπόλοιπα τοῦ τέως Εἰδικοῦ Ταμείου Ἀγροφυλακῆς τῆς περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Τρικκάλων πρὸς κατασκευὴν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Τρικκάλων-Καλαμπάκας ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῶν ἑπομένων ἔργων συγκοινωνίας: Γέφυρα Τσαγγαλί, Σωτήρος, Ἁγίου Κωνσταντίνου, Σφρακίνας, συμπλήρωσιν κατασκευῆς ὁδοῦ Μπελέτσι-Μπουζάκι, Καλυβίων-Ὁμωνύμου Σιδηροδρομικοῦ Σταθμοῦ, καὶ Τρικκάλων-Μεζάρχι.

Ἐπίσης τὸ ὑπόλειμμα τοῦ ταμείου Ἀγροφυλακῆς Κοζάνης διατίθεται διὰ τὴν κατασκευὴν δημοσίας ὁδοῦ παρεκκλίσεως τοῦ πρώτου χιλιομέτρου τῆς δημοσίας ὁδοῦ Κοζάνης-Σόροβιτς ἀρχομένης ἀπὸ τῆς πλατείας τοῦ δημαρχείου πρὸς τὴν ὁδὸν Παύλου Μελᾶ ἥτις ὁρίζεται ὡς δημοσία ὁδός.

Ὁ κ. **Ν. Δαρβέρης** ὁμιλῶν σχετικῶς μὲ τὰς ἀπελάσεις τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ ἐνεργήσῃ ἡ Κυβέρνησις, ἐρωτᾷ ἐπὶ βάσει τίνος Νόμου θὰ ἐνεργηθοῦν αἱ ἀπελάσεις αὗται; Μήπως πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου περὶ ἀλητῶν; Ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ ἐκφράζει τὴν πεποίθησιν ὅτι δὲν θὰ θελήσῃ οὗτος ν' ἀμαυρώσῃ τὴν πολιτικήν του ἱστορίαν.

Πρόεδρος. Δευτέρα συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 κατόπιν παρατηρήσεων τοῦ κ. **Γ. Καλδῆ,** ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, λέγει, ὅτι δὲν εἶνε ὀρθὸν διὰ τοῦ Νόμου νὰ ὀνομάζωμεν ἐθνικὰς ὁδοὺς ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶνε τοιαῦται.

Ὁ κ. **Μ. Τσαρλαμπᾶς** παρακαλεῖ ὅπως θεωρηθῶσιν ὡς ἐθνικαὶ ὁδοὶ καὶ αἱ περιφερειακαὶ τοιαῦται τῶν νήσων, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει νὰ δύνανται νὰ χαρακτηρίζωνται ὡς τοιαῦται καὶ πλείονες τῆς μιᾶς.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), λέγει ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου εἶνε γενική. Περιλαμβάνονται πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αἱ ἔχουσαι κατεύθυνσιν ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον καὶ ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς.

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** ἐρωτᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅπως μὴ κατασκευασθῶσιν ὁδοὶ ἐκεῖ ὅπου ἤδη ὑπάρχουν ἀρκεταὶ τοιαῦται.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ὁ κ. **Γ. Καλδῆς** λέγει ὅτι ὑπάρχουν μεγάλαι καὶ σημαντικαὶ Κοινότητες, αἵτινες εἶνε ἀνάγκη νὰ συνδεθοῦν μὲ τοὺς πρώην δήμους καὶ ἀναθεωρηθοῦν αἱ ἐπαρχιακαὶ ὁδοί.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), λέγει ὅτι τοῦτο θὰ εἶνε δυσχερέστατον.

Ὁ κ. **Ε. Χατζηδάκης** λέγει, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀφορᾷ μόνον τὴν Πελαιὰν Ἑλλάδα.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει, ὅτι θὰ λάβωμεν πρόνοιαν περὶ τῆς Σάμου.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 4.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 ὁ κ. **Α. Ἀγγελόπουλος** ἐρωτᾷ τί θὰ γίνουν αἱ ὑπὸ κατασκευὴν ὁδοί.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας), λέγει ὅτι ἐφόσον εἶνε τμῆμα Ἐθνικῶν ὁδῶν θὰ συμπεριλαμβάνεται.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ τὰ ἄρθρα 3, 4 καὶ 5.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** φρονεῖ ὅτι ἀντὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν αὐτὴν πρέπει νὰ τεθῇ πρόσωπον ξένον πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας διὰ ν' ἀποφευχθῶσι καὶ αἱ πολιτικαὶ ἐπιρροαί. Ὡς τοιαῦτα δὲ πρόσωπα ὑποδεικνύει τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καθηγητὰς τοῦ Ἡλυτεχνείου κλπ.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι προκειμένου περὶ μιᾶς τοιαύτης Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία θὰ καθορίζῃ τὰ δίκτυα τῶν μεγάλων ὁδῶν δὲν ἠμπορεῖ νὰ λείψῃ ὁ Ὑπουργός, ὁ ὁποῖος εἶνε καὶ ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Κοινοβουλίου καὶ ὁ ἐκπρόσωπος μιᾶς ὡρισμένης καὶ εὐρυτέρας πολιτικῆς.

Ὁ κ. **Γ. Καρπετόπουλος** δὲν φρονεῖ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς πρέπει νὰ εἶνε ξένος πρὸς πᾶσαν εὐθύνην καὶ πρὸς πᾶν δικαίωμα. Ἐγώ, λέγει, τὸν Ὑπουργὸν τὸν θέλω ἐκεῖ Πρόεδρον, ἵνα παρίσταται ἐκεῖ καὶ ὑπέχει πάσας τὰς εὐθύνας.

Γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 6.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** φρονεῖ ὅτι ἡ διὰ τοῦ ἐδαφίου γ' καθοριζομένη φορολογία ἐπὶ ὠνίων καὶ ἐμπορευμάτων πρέπει νὰ καθορισθῇ ἀπὸ τοῦδε.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει, ὅτι διὰ τοῦ ἐδαφίου τούτου δὲν ἔγεινέ τι ἄλλο παρὰ νὰ πραγματοποιηθῇ εἷς πανταχόθεν ἐκδηλούμενος πόθος.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** λέγει ὅτι τὸ ἄρθρον κατωτέρω καθορίζει καὶ ποινὰς διὰ τοὺς ἀρνουμένους τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων. Δὲν πρόκειται ἐπομένως πλέον περὶ πόθου ἀλλὰ περὶ βίας.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι πρωτοφανές. Ποιναὶ ἐπιβάλλονται εἰς πάντας τοὺς ἀρνουμένους νὰ πληρώσουν φόρους.

Γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 7 ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 8 καὶ 9.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 ὁ κ. **Ν. Καμπάνης** παρατηρεῖ ὅτι ἡ διοίκησις τῶν εἰδικῶν ταμείων τῆς ἐπαρχιακῆς ὁδοποιίας δὲν πρέπει νὰ ἀνατίθεται εἰς τὸν νομάρχην. Παρακαλεῖ ὅπως καθορισθῇ δι' ἑρμηνευτικῆς δηλώσεως ὅτι τοῦτο ἀφορᾷ τὰς περιφερείας τὰς ἀριθμούσας ἄνω τῶν 40,000 κατοίκων, τὰ τῆς διοικήσεως δὲ αὐτῶν νὰ ἀφεθῶν ὅπως καθορισθῶν διὰ διατάγματος.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Εἰς ἀπάντησιν τῶν παρατηρήσεων τούτων τοῦ κ. Ν. Καμπάνη ποιεῖται τὴν ἑξῆς ἑρμηνευτικὴν δήλωσιν, ἥτις γίνεται ὡς τοιαύτη δεκτὴ ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

«Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 10 εἶναι ὅτι, διὰ τοῦ διατάγματος τοῦ συνιστῶντος τὰ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἐν λόγῳ παραγράφου εἰδικὰ Ταμεῖα Ὁδοποιΐας, θὰ καθορίζωνται συγχρόνως καὶ τὰ τῆς διοικήσεως ἐν γένει αὐτῶν, τῶν διατάξεων τοῦ ἐδαφίου 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐφαρμοζομένων μόνον ἐπὶ τῶν Ταμείων Ὁδοποιΐας, περὶ ὧν προβλέπει ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου».

Ἐπίσης δηλοῦται «ὅτι εἰς τὰς νήσους εἰς ἃς δὲν ἐδρεύει νομάρχης, ἐὰν αὗται ἀποκτήσωσιν ἐπαρχιακὸν ταμεῖον ὁδοποιΐας πρόεδρος αὐτοῦ θὰ καθορισθῇ ὁ ἐν τῇ νήσῳ ἐδρεύων ὑποδιοικητὴς ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου τὰ τῆς διοικήσεως θέλουσιν ὁρισθῇ διὰ Διατάγματος ὡς ἀνωτέρω».

Ἐπίσης ὁ κ. **Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας** ποιεῖται τὰς κάτωθι δηλώσεις, γενομένας δεκτὰς ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

«Ἐπειδὴ εἰς τὴν νῆσον Σάμον δὲν ὑπῆρχον ὑποδιοικήσεις ἡ δὲ ἀνάλογος διοικητικὴ διαίρεσις ὠνομάζετο τμῆμα, διὰ τοῦτο ὅπου ἐν τῷ νόμῳ ἀναφέρονται αἱ λέξει «Ἐπαρχία» ἢ «Ὑποδιοίκησις» προκειμένου περὶ τῆς νήσου Σάμου θὰ νοοῦνται τὰ πρώην τμήματα». «Ἐπίσης εἰς τὰ μέρη τῆς Νέας Ἑλλάδος ὅπου δὲν ὑπῆρχον προγενέστερον δῆμοι θὰ νοοῦνται ἐν τῷ νόμῳ ὡς τοιοῦτοι αἱ μεγαλύτεραι κοινότητες τῶν περιφερειῶν τούτων τῆς Νέας Ἑλλάδος».

Ὁ κ. **Μ. Τσαρλαμπᾶς** λέγει ὅτι δὲν ἀντιπροσωπεύονται εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα αἱ ἀγροτικαὶ ὀργανώσεις.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἀπαντᾷ ὅτι ἀντιπροσωπεύονται διὰ τῶν προέδρων τῶν ταμείων παραγωγῆς.

Ὁ κ. **Γ. Καλδῆς** προτείνει τὴν σύστασιν εἰδικῶν ταμείων καὶ εἰς τὰς νήσους τὰς ἀποτελούσας ὑποδιοικήσεις.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ θὰ ἀποτελεσθῇ ἀπὸ μέλη μένοντα εἰς τὰς νήσους. Ἐπίσης ὁ κ. Ὑπουργὸς δηλοῖ ὅτι οἱ πρώην δημοιαντικαθίστανται ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας κοινότητας τῆς περιφερείας.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ τὸ ἄρθρον 11, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 12, 13, 14, 15 καὶ 16.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 17 ὁ κ. **Ι. Νικολίτσας** ἐρωτᾷ ποῖος θὰ συντηρῇ τὰς ὁδοὺς τὰς ὁποίας θὰ κατασκευάσουν αἱ κοινότητες, ἐφόσον τὸ κράτος ἀφαιρεῖ ὅλους τοὺς πόρους.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ τὰ ἄρθρα 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 καὶ 29.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 30 ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) δηλοῖ ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀνάγεται καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 22 ἐφ' ὅσον ἤθελε παρουσιασθῇ ἀνάγκη συμπληρώσεως τινος τῶν ἐπιτροπῶν τῶν διοικουσῶν τὰ εἰδικὰ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα. Ἐπίσης δηλοῖ ὅτι λέγοντες ἐθνικὰς ὁδοὺς ἐννοοῦμεν τὰς ἐνούσας δύο πρωτευούσας νομῶν κατὰ τὸν συντομώτερον καὶ σκοπιμώτερον τρόπον. Π. χ. τὸ Ναύπλιον μὲ τὰς Καλάμας ἑνοῦται διὰ τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ τῆς διερχομένης διὰ Τριπόλεως ὡς ἐπίσης δύναται νὰ ἑνωθῇ καὶ διὰ ἑτέρας ἐθνικῆς ὁδοῦ, διερχομένης π. χ. διὰ Νεμέας-Βυτίνης-Πύργου.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον 30 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἔχοντος οὕτω:

Περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως ὁδῶν.
(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν α' συζήτησιν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Χαρακτηρισμὸς ὁδῶν.

Ἄρθρον 1.

1. Αἱ ὁδοὶ τοῦ Κράτους διακρίνονται εἰς Ἐθνικάς, Ἐπαρχιακὰς καὶ Δημοτικὰς ἢ κοινοτικὰς καὶ ἀγροτικάς.

Ἄρθρον 2.

1. Ἐθνικαὶ ὁδοὶ εἰσίν:

α') Αἱ ἑνοῦσαι τὰς πρωτευούσας τῶν ὁμόρων νομῶν μετ' ἀλλήλων κατὰ τὴν σκοπιμωτέραν ἢ κατὰ τὸ δυνατὸν συντομωτέραν κατεύθυνσιν.

β') Αἱ ἑνοῦσαι τὰς μεσογείους πρωτευούσας τῶν νομῶν πρὸς τὸν ἐξυπηρετοῦντα αὐτὰς λιμένα ἢ πρὸς λιμένα ναυτικῆς σημασίας ἢ δύο σπουδαίους λιμένας ὁμόρων νομῶν, κατὰ τὴν συντομωτέραν καὶ σκοπιμωτέραν διεύθυνσιν ἐφ' ὅσον δὲν εἶνε ἐφικτὴ ἡ διὰ τοῦ ὑπάρχοντος δικτύου ἐθνικῶν ὁδῶν συγκοινωνία.

γ') Αἱ ἄγουσαι ἐκ τῶν πρωτευουσῶν τῶν παραμεθορίων νομῶν εἰς καταλλήλα σημεῖα τῆς μεθορίου διὰ τὴν ἐμπορικὴν μετὰ τῶν ὁμόρων Κρατῶν συγκοινωνίαν ἢ ἀσφάλειαν τῆς χώρας.

δ') Αἱ διασχίζουσαι κατὰ μίαν διεύθυνσιν ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τὰς νήσους τὰς ἀποτελούσας νομὸν ἢ ἐπαρχίαν, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς κατασκευῆς ἢ μιᾶς μόνον ὁδοῦ δι' ἑκάστην ὡς ἄνω νῆσον. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ νήσους ἀποτελουμένας ἀπὸ πλείονας νομούς, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ ἀποκλείηται δι' αὐτὰς ὁ χαρακτηρισμὸς καὶ ἄλλων ὁδῶν ὡς ἐθνικῶν, ἐφόσον προβλέπονται ὑπ' ἄλλων διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου ἐκτὸς τοῦ ἐδαφ. α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

ε') Αἱ ἄγουσαι ἀπὸ τῶν κυριωτέρων ἀρχαιολογικῶν ἢ νεωτέρων ἱστορικῶν τόπων εἰς τοὺς πλησιεστέρους σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς ἢ τὸ πλησιέστερον σημεῖον ἀμαξιτῆς ὁδοῦ.

2. Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων, συμμετεχόντων καὶ ἀντιπροσώπων τῶν Ἐπιτελείων τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Ναυτικοῦ, γνωμοδοτεῖ περὶ τῶν κατὰ τὴν Β' καὶ Γ' παράγραφον τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου χαρακτηρισθησομένων ὡς ἐθνικῶν ὁδῶν, καθορίζον τὴν ἀφετηρίαν καὶ τὸ τέρμα αὐτῶν, ἐκδιδομένου ἐφ' ἅπαξ Διατάγματος καθορίζοντος ὁριστικῶς τὰς ὡς ἄνω ὁδούς.

3. Ἐντὸς δεκαμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων γνωμοδοτεῖ περὶ τῶν κατὰ τὰς παραγράφους α' καὶ δ' τοῦ ἐδαφίου 2 ὁδῶν, καθορίζον τὴν ἀφετηρίαν, τὸ τέρμα καὶ τὰ κυριώτερα σημεῖα διαβάσεως αὐτῶν, ἐκδιδομένου ἐφ' ἅπαξ Διατάγματος χαρακτηρισμοῦ τῶν ὁδῶν τούτων ὡς Ἐθνικῶν.

Διὰ τὰς ὁδοὺς τῆς παραγράφου ε' τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων γνωμοδοτεῖ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ἐνισχυόμενον ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Ξένων καὶ Ἐκθέσεων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τοῦ τμηματάρχου τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ ἑνὸς καθηγητοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας.

Ἄρθρον 3.

1. Ἐπαρχιακαὶ ὁδοὶ εἰσίν:

α') Αἱ συνδέουσαι τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν μετὰ τῶν πρωτευουσῶν τῶν ἐπαρχιῶν ἢ ὑποδιοικήσεων.

β') Αἱ συνδέουσαι τὰς πρωτευούσας τῶν ὁμόρων ἐπαρχιῶν ἢ ὑποδιοικήσεων μετ' ἀλλήλων.

γ') Αἱ ἄγουσαι ἀπὸ πρωτευούσης νομοῦ ἢ ἐπαρχίας ἢ ὑποδιοικήσεως, εἴτε κατ' εὐθεῖαν, εἴτε διὰ τοῦ δικτύου τῶν ἐθνικῶν ὁδῶν, εἰς σημαντικὴς ἐκμεταλλεύσεως ἰαματικὰς πηγάς.

δ') Αἱ ἑνοῦσαι τὰς πρωτευούσας τῶν πρώην δήμων μὲ τὰς πρωτευούσας τῶν ἐπαρχιῶν καὶ μεταξύ των.

ε') Εἰς τὰς νήσους τὰς μὴ ἀποτελούσας νομὸν ἢ ἐπαρχίαν ἢ ὑποδιοίκησιν, εἰς ἃς δὲν ὑπῆρχον πλείονες τοῦ ἑνὸς δῆμοι, ἐπιτρέπεται ὁ χαρακτηρισμὸς μέχρι δύο τὸ πολὺ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν, ἐξυπηρετουσῶν τὰ σημαντικώτερα τμήματα τῆς νήσου.

2. Ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἐπιτροπαὶ ἀποτελούμεναι ἐκ τοῦ Νομάρχου ἑκάστου νομοῦ, τῶν Δημάρχων ἢ Προέδρων Κοινοτήτων, τῶν πρωτευουσῶν τῶν ἐπαρχιῶν ἢ ὑποδιοικήσεων τοῦ Νομοῦ, τῶν προέδρων Κοινοτήτων Νήσων ἑνθα ἐδρεύει Εἰρηνοδικεῖον καὶ ἐχουσῶν ἄνω τῶν 10 χιλιάδων κατοίκων, τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ τοῦ Νομομηχανικοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Νομάρχου, ἀποφαίνεται διὰ πρακτικοῦ κατὰ πλειοψηφίαν, ὁρίζουσα τὴν ἀφετηρίαν, τὸ τέρμα καὶ τὰ κυριώτερα σημεῖα διαβάσεως τῶν ἐν ταῖς παραγράφοις α', β', γ', δ' καὶ ε' τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ὁδῶν.

3. Προκειμένου περὶ πρωτευουσῶν ἐπαρχιῶν ἢ ὑποδιοικήσεων, ἐνουμένων μετὰ τῆς πρωτευούσης τοῦ νομοῦ ἢ τῶν πρωτευουσῶν τῶν ὁμόρων Ἐπαρχιῶν ἢ Ὑποδιοικήσεων διὰ τμήματος Ἐθνικῆς ὁδοῦ, δὲν δύναται νὰ προταθῇ ἡ κατασκευὴ καὶ ἑτέρας ἀρτηρίας ἑνούσης τὰ αὐτὰ σημεῖα. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς πρωτευούσας τῶν πρώην Δήμων τὰς ἑνουμένας μετὰ τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας δι' ἐθνικῆς ἢ ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ.

4. Τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἔχον ὑπ' ὄψει τὰ πρακτικὰ τῶν ἐπιτροπῶν, γνωμοδοτεῖ περὶ τῶν χαρακτηριστέων ὡς ἐπαρχιακῶν ὁδῶν, ἐκδιδομένου ἐφ' ἅπαξ Διατάγματος καθορίζοντος τὰς ἐπαρχιακὰς ὁδούς.

Ἄρθρον 4.

1. Δημοτικαὶ ἢ Κοινοτικαὶ ὁδοὶ εἰσὶν αἱ ἑνοῦσαι χωρία τοῦ αὐτοῦ Δήμου ἢ Κοινότητος πρὸς ἄλληλα ἢ πρὸς χωρία ὁμόρων Δήμων ἢ Κοινοτήτων ἢ πρὸς ἐθνικὰς ἢ ἐπαρχιακὰς ὁδούς.

2. Αἱ ὁδοὶ αἱ ἄγουσαι ἀπὸ χωρίων πρὸς κτηματικὰς αὐτῶν περιφερείας εἰσὶν ὁδοὶ ἀγροτικαί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἐθνικαὶ ὁδοί.

Ἄρθρον 5.

1. Ἡ κατασκευὴ καὶ συντήρησις τῶν Ἐθνικῶν ὁδῶν βαρύνει ἀποκλειστικῶς τὸ Κράτος.

2. Ἡ κατασκευὴ καὶ συντήρησις τῶν ἐπαρχιακῶν ὁδῶν βαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν κατὰ τὰ κατωτέρω συστηθησομένων Εἰδικῶν Ταμείων κατὰ νομόν.

3. Ἡ κατασκευὴ καὶ συντήρησις τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὁδῶν βαρύνει τοὺς οἰκείους Δήμους καὶ Κοινότητας.

Ἄρθρον 6.

1' Συνιστᾶται «Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας» ὑπαγόμενον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας καὶ διοικούμενον ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ὡς Προέδρου, τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων, ὡς Ἀντιπροέδρου τῶν προϊσταμένων τῶν Τμημάτων κατασκευῆς, συντηρήσεως καὶ Μονίμων Ὁδοστρωμάτων καὶ τοῦ Τμηματάρχου τοῦ Εἰδικοῦ Λογιστηρίου, ὡς μελῶν.

2. Σκοπὸς τοῦ Ταμείου εἶναι ἡ ἐκ τῶν πόρων αὐτοῦ κατασκευὴ καὶ συντήρησις τῶν ἐθνικῶν μόνον ὁδῶν.

3. Ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκεται ἐν μονίμῳ ἀπαρτίᾳ παρόντων τεσσάρων ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐν οἷς ἀπαραιτήτως ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς.

4. Καθήκοντα γραμματέως, λογιστοῦ καὶ γραφέως τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνατίθενται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τρεῖς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Διευθύνσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων, συναφένους καὶ νὰ ἐναλλάσσωνται.

Ἄρθρον 7.

1. Πόροι τοῦ Ταμείου εἰσί:

α') Τὸ ἐκ τῆς φορολογίας τῆς εἰσαγομένης εἰς τὸ Κράτος βενζίνης ἔσοδον, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον Τροχαίας Κινήσεως ἀποδιδομένου ποσοῦ τῶν 15,000 000 δραχμῶν.

β') Ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου οὐχὶ κατωτέρα τῶν ἑκατὸν ἑκατομμυρίων ἐτησίως καὶ ἐπὶ μίαν πενταετίαν, ἐλαττουμένη εἶτα βαθμηδὸν μέχρι τῆς συμπληρώσεως δεκαετίας, ὁπότε παύει ἐντελῶς.

γ') Φορολογία ἐπὶ τῶν διὰ τῶν κατασκευασθησομένων νέων ἢ διαρρυθμισθησομένων παλαιῶν ὁδῶν μεταφερομένων ὠνίων καὶ ἐμπορευμάτων καθοριζομένη εἰδικῶς δι' ἑκάστην ὁδὸν διὰ Διατάγματος, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ τριπλάσιον τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος δημοτικοῦ δασμολογίου.

δ') Φορολογία ἐπὶ ἑκάστου διερχομένου δι' ὁστινδήποτε μικροῦ τμήματος τῆς ὁδοῦ τροχοφόρου μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὸ διπλάσιον τῆς διὰ τὰ εἰς τὰς ὁδοὺς Ἀθηνῶν-Πειραιῶς-Περιχώρων κυκλοφορούντα ὀχήματα ἐπιβεβλημένης.

ε') Τὰ ἐκ τῶν προσίμων δι' ἐπιφερομένας εἰς τὰς ἐθνικὰς ὁδοὺς βλάβας ἔσοδα καὶ τὰ πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν βλαβῶν εἰσπραττόμενα παρὰ τῶν ὑπαιτίων ποσὰ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21.

ς') Αἱ ἐκ τῆς χρήσεως τῶν ἐθνικῶν ὁδῶν εἰσφοραὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 22.

ζ') Τὸ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ ὑπόλοιπον τῆς περιουσίας τοῦ κατὰ τὸν νόμον ΓΥΚΖ' Ταμείου ἐπαρχιακῆς καὶ δημοτικῆς ὁδοποιΐας.

η') Κληροδοτήματα καὶ δωρεαί.

2. Αἱ φορολογίαι τῶν παραγράφων γ' καὶ δ' τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου εἰσπράττονται πάντοτε δι' ἐνοικιάσεως ἐνιαίας δι' ἀμφοτέρας τὰς φορολογίας ταύτας, ἐπιτρεπομένου ὅπως κατὰ τὸν μέχρις ἀναδείξεως ἐνοικιαστοῦ χρόνον, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος ἢ ἐφ' ὅσον ὁ ὑπάρχων ἐκηρύχθη ἔκπτωτος, εἰσπράττωνται ἀπ' εὐθείας. Αἱ ὡς ἄνω φορολογίαι ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ ὁδῶν ἢ τμημάτων αὐτῶν πλήρως συντελεσθέντων εἴτε ἐκ κατασκευῆς εἴτε ἐκ διαρρυθμίσεως. Ὁ τρόπος τῆς εἰσπράξεως τῶν φορολογιῶν καὶ αἱ λοιπαὶ λεπτομέρειαι καθορίζονται διὰ Διατάγματος εἴτε δι' ἑκάστην ὁδόν, εἴτε διὰ πλείονας εἴτε διὰ πάσας.

3. Οἱ ὀφείλοντες νὰ καταβάλωσι τὴν φορολογίαν τῶν ὠνίων καὶ ἐμπορευμάτων ἢ διοδίων τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον οὐχὶ κατώτερον τοῦ πενταπλασίου οὐδ' ἀνώτερον τοῦ εἰκοσαπλασίου τοῦ παρ' αὐτῶν ὀφειλομένου ποσοῦ, κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὁρισθησόμενα.

4. Κατὰ τῶν δυστροπούντων εἰς καταβολὴν τῶν μισθωμάτων ἐνοικιαστῶν τῶν φορολογιῶν ἐφαρμόζονται αἱ περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων διατάξεις.

5. Πάντα τὰ ἐκ τῶν πόρων τοῦ Ταμείου ἔσοδα κατατίθενται εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἔντοκον ἀνοικτὸν λογαριασμὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ «Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας». Οἱ τελῶναι τοῦ Κράτους ὑποχρεοῦνται ὅπως ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου ἑκάστου μηνὸς καταθέτωσιν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τὰς ἐκ τῆς φορολογίας τῆς βενζίνης εἰσπράξεις τοῦ προηγουμένου μηνός. Πᾶσαι αἱ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ταμείου Ὁδοποιΐας καταθέσεις δύνανται νὰ γίνωνται καὶ εἰς τὰ πλησιέστερα Ὑποκαταστήματα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὑποχρεούμενα ὅπως μεταβιβάζωσι τὰς καταθέσεις εἰς τὸ Κεντρικὸν ἐν Ἀθήναις Κατάστημα, εἰδοποιοῦντα συγχρόνως τὴν Διοίκησιν τοῦ Ταμείου περὶ τῆς γενομένης καταθέσεως. Τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἔχουσι καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν φόρων ὠνίων καὶ ἐμπορευμάτων καὶ διοδίων.

6. Αἱ πρόσοδοι ἐν γένει τοῦ Ταμείου εἰς οὐδεμίαν ὑπόκεινται κατάσχεσιν δι' οἱανδήποτε λόγον.

7. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ σύμφωνον ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἵνα συνομολογῶσι δάνεια βάσει τῶν πόρων τοῦ Ταμείου ἐγγυήσει τοῦ Κράτους. Τὸ προϊὸν τῶν δανείων τούτων διατίθεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὴν κατασκευὴν ἐθνικῶν ὁδῶν.

8. Ἡ ὑπηρεσία δανείων συνομολογηθέντων πρὸς τὸν ἀποκλειστικὸν σκοπὸν κατασκευῆς ἐθνικῶν ὁδῶν βαρύνει τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας, ὑποχρεούμενον ἵνα καταβάλλῃ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἐγκαίρως τὰ διὰ τὰς τοκοχρεωλυτικὰς δόσεις ἀπαιτούμενα ποσά, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὃ μέρος τὸ προϊὸν τῶν δανείων τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ, δικαιουμένου ἐπίσης εἰς τὴν ἀνάληψιν τῶν μέχρι τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ἑκάστοτε διατιθεμένων ποσῶν συμπεφωνημένων τόκων.

Ἄρθρον 8.

1. Ἡ διοικοῦσα τὸ Ταμεῖον Ἐπιτροπὴ ἐπιτηρεῖ τὴν ἔγκαιρον εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων τοῦ Ταμείου καὶ τηρεῖ ἰδίαν βιβλίαν τῶν ἐσόδων καὶ δαπανῶν κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὁρισθησόμενα.

2. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους συντάσσῃ τὸν διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Ταμείου, ὅστις ἀποστέλλεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἵνα ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, ἀποτελῶν παράρτημα τοῦ εἰρημοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἐντὸς δὲ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους συντάσσει τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ λήξαντος ἔτους, ὃν ἀποστέλλει εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ὡς παράρτημα τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ αὐτὸ ἔτος.

3. Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους ἡ Ἐπιτροπὴ συντάσσει πίνακα τῶν ἐκτελεστέων κατὰ τὸ ἑπόμενον οἰκονομικὸν ἔτος ἔργων, κατὰ σειρὰν προτιμήσεως, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν.

4. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἱουδήποτε ἐκ τῶν ἐν πίνακι ἔργων ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς, βάσει τῆς ὁποίας ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Εἰδικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἡ ἀνάληψις ἐκ τοῦ οἰκείου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου τοῦ προϋπολογισμοῦ.

5. Ἐπιτρέπεται ὅπως ἀναλαμβάνωνται δαπάναι εἰς βάρος τῶν ἑπομένων χρήσεων, ἐφ' ὅσον προβλέπεται ὅτι δὲν εἶνε δυνατὴ ἡ ἐντὸς ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐτῶν ἐκτέλεσις ἔργου τινός, οὐδέποτε ὅμως ἡ ἐπιβάρυνσις ἐν τῷ συνόλῳ ἑκάστου ἄρθρου τῶν κεφαλαίων ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ταμείου δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἥμισυ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος τῆς ἀναλήψεως ποσοῦ.

Ἄρθρον 9.

1. Αἱ πληρωμαὶ τῶν ἐκτελουμένων ἔργων γίνονται κατὰ τὰ ἰσχύοντα διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐκτελουμένων ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαιολογητικὰ καὶ τὰς περὶ ἐκκαθαρίσεως δαπανῶν καὶ προληπτικοῦ ἐλέγχου διατάξεις, ἐκδιδομένης ἐπιταγῆς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀντὶ ἐνταλματος ἐπὶ τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

2. Αἱ ἐντολαὶ διὰ τὴν ἔκδοσιν ἐπιταγῶν διαβιβάζονται εἰς τὸ Εἰδικὸν Λογιστήριον ὅπερ μετὰ τὸν ἔλεγχον αὐτῶν καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ παρέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου θεώρησιν ἐπιστρέφει τὰ σχετικὰ εἰς τὸ ἁρμόδιον τμῆμα διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐπιταγῆς.

3. Αἱ ἐπιταγαὶ ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Ταμείου ἢ τοῦ ἀντιπροέδρου, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ποσῶν δι' ἃ δυνάμει τοῦ νόμου ἔχει μεταβιβασθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τὸν Διευθυντὴν τῶν Δημοσίων Ἔργων τὸ δικαίωμα τῆς ὑπογραφῆς τῶν ἐνταλμάτων.

4. Πάντα τὰ κεφάλαια τῶν ἐξόδων τοῦ Ταμείου εἰσὶν ἐπιδεκτικὰ προπληρωμῆς ἐφαρμοζομένων τῶν περὶ προπληρωμῶν διατάξεων τοῦ νόμου.

5. Πᾶσαι αἱ ἐπιταγαὶ ἀποστέλλονται πρὸς ἐξόφλησιν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Κεντρικὸν κατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Προκειμένου δὲ περὶ πληρωμῆς δικαιούχου εἰς ἕτερον μέρος τοῦ Κράτους διαμένοντος, δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ὑποδείξῃ τὸ Ὑποκατάστημα παραλαβῆς τοῦ ποσοῦ καὶ ἡ Τράπεζα ὑπουργεῖται νὰ διατάξῃ τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῷ δικαιούχῳ παρὰ τοῦ ὑποδεικνυομένου Ὑποκαταστήματος ἐπὶ ἀποληψει τῶν συνήθων δαπανῶν βεβιταγῆς, κρατουμένου ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ καταβληθησομένου τῷ δικαιούχῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἐπαρχιακαὶ ὁδοί.

Ἄρθρον 10.

1. Συνιστῶνται εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν Νομῶν Εἰδικὰ Ταμεῖα ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας, ἅτινα φέρουσι τὸν τίτλον «Εἰδικὸν Ταμεῖον Ἐπαρχιακῆς Ὁδοποιΐας τοῦ Νομοῦ Α» εἰς τὴν θέσιν τοῦ γράμματος Α τιθεμένου τοῦ ὀνόματος τοῦ Νομοῦ.

Ἐπίσης συνιστᾶται ταμεῖον ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν ἐπαρχιῶν ἐφόσον ἔχουσι πληθυσμὸν μεγαλύτερον τῆς πρωτευούσης τοῦ νομοῦ εἰς ὃν ἀνήκουσιν, ἀλλ' οὐχὶ μικρότερον τῶν 40.000 καὶ ἐφόσον προϋπῆρξαν πρωτεύουσαι νομοῦ οὗτινος ἡ περιφέρεια ἀπετελεῖ τὴν περιφέρειαν τοῦ ἱδρυομένου ταμείου.

Προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας δύναται νὰ συστᾰθῇ διὰ Διατάγματος εἰδικὸν ταμεῖον ὁδοποιΐας καὶ εἰς ἐπαρχίας μὲ ἔδραν τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, κατόπιν αἰτήσεως τῆς πλειοψηφίας τῶν εἰς ταύτην ὑπαγομένων δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων καὶ κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

2. Ἕκαστον Εἰδικὸν Ταμεῖον διοικεῖται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Νομάρχου ὡς προέδρου, τοῦ Νομομηχανικοῦ, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, τοῦ Προέδρου τοῦ τυχὸν ὑφισταμένου ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Νομοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἢ τοιούτου μὴ ὑπάρχοντος τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου, τοῦ Προέδρου τοῦ τυχὸν ὑφισταμένου ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Ταμείου Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, τῶν Δημάρχων ἢ Προέδρων Κοινοτήτων τῶν πρωτευουσῶν τῶν ἐπαρχιῶν ἢ ὑποδιοικήσεων τοῦ Νομοῦ καὶ δύο μελῶν διοριζομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

3. Ἕκαστον εἰδικὸν ταμεῖον ἱδρυόμενον ἐν πρωτευούσῃ ἐπαρχίας διοικεῖται ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ νομάρχου ὡς προέδρου, τοῦ προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἢ τοιούτου μὴ ὑπάρχοντος ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἐμπορικοῦ συλλόγου, τοῦ προέδρου τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καὶ βιοτεχνικοῦ ἐπιμελητηρίου, τοῦ προέδρου τῆς ὁμοσπονδίας τῶν ἐπαγγελματιῶν, τοῦ προέδρου ταμείου παραγωγῆς, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ λιμενικοῦ Ταμείου, ἐφόσον ὑπάρχει τοιοῦτον εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Ταμείου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, τοῦ διευθυντοῦ τῶν μηχανικῶν ὑπηρεσιῶν, καὶ τεσσάρων μελῶν διοριζομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

4. Χρέη γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκπελεῖ εἷς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Νομαρχίας ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Νομάρχου. Χρέη λογιστοῦ ἐκτελεῖ ὁ Δημοσιογιστὴς τῆς Νομαρχίας καὶ χρέη γραφέως ἐκτελεῖ εἷς τῶν γραφέων τῆς Νομαρχίας.

5. Εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸν γραμματέα, τὸν λογιστὴν καὶ τὸν γραφέα παρέχεται ἀποζημίωσις καθοριζομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, κατόπιν προτάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ διὰ μὲν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τὸ τέταρτον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν, διὰ δὲ τοὺς μὴ δημοσίους ὑπαλλήλους τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς.

6. Τὸ εἰδικὸν Ταμεῖον ἑκάστου Νομοῦ ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἐκπροσωπουμένου ἐν πάσῃ δικαιοπραξίᾳ ἢ ἄλλῃ ἐνώπιον σχέσει καὶ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Διοικούσης τὸ Ταμεῖον Ἐπιτροπῆς, δι' οὗ καὶ ἀλληλογραφεῖ μετὰ πάσης Ἀρχῆς ἢ καὶ ἰδιωτῶν.

7. Ἕκαστον Εἰδικὸν Ταμεῖον ἔχει ἰδίαν σφραγῖδα, φέρουσαν ἐνύπτιον εἰς τὸ μέσον καὶ κύκλῳ τὴν ἐπιγραφὴν «Εἰδικὸν Ταμεῖον Ὁδοποιΐας τοῦ Νομοῦ Α» τιθεμένου εἰς τὴν θέσιν τοῦ γράμματος Α τοῦ ὀνόματος τοῦ Νομοῦ.

8. Ἡ εὐθύνη τῶν Ταμείων διὰ τὰς ὑπὸ τῆς Διοικούσης αὐτὰ Ἐπιτροπῆς ἐνεργουμένας πράξεις διέπεται ὑπὸ τῶν περὶ προστήσεως Ἀρχῶν τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου.

Ἄρθρον 11.

1. Ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν οἱ παρόντες εἶσι πλείονες τῶν ἀπόντων.

2. Τὸν Νομάρχην ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ διευθυντὴς τῆς Νομαρχίας, τοιούτου δὲ μὴ ὑπάρχοντος ὁ γραμματεύς. Τὸν Νομομηχανικὸν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτής. Τὸν Δήμαρχον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου. Τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἢ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου ὁ ἀντιπρόεδρος ἢ ἕτερος τῶν μελῶν τῆς διοικούσης Ἐπιτροπῆς. Τὸν Πρόεδρον δὲ τῆς Κοινότητος ὁ τυχὸν πλειφηφότερος κοινοτικὸς Σύμβουλος.

3. Τοῦ Νομάρχου ἀπόντος ἢ κωλυομένου προεδρεύει τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ κατὰ βαθμὸν ἀνώτερος, καὶ ἐν ἰσοβαθμίᾳ ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων μελῶν.

Ἄρθρον 12.

1. Ἡ ἁρμοδιότης τῆς Ἐπιτροπῆς συνίσταται εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν ἐν γένει τῆς περιουσίας τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν ἐπιμέλειαν περὶ τὸν καθορισμὸν καὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων καὶ τὸν καθορισμὸν τῶν δαπάνῃ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου εἰς βάρος τῶν διαθεσίμων πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ ἐκτελεστέων ἔργων, ἐκ τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ταμείου, τὸν καθορισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων δαπανῶν διὰ τὴν προμήθειαν ἐπίπλων, λογιστικῶν βιβλίων, χαρτῶν, ἐντύπων γραφείου, εἰδῶν γραφείου, γραφικῆς ὕλης, σφραγίδων καὶ δημοσιεύσεων, εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποζημιώσεων τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς τῶν ὁδοιτορικῶν αὐτῶν ἐξόδων, μισθοῦ τοῦ τυχὸν προσλαμβανομένου τεχνικοῦ προσωπικοῦ, μισθοῦ κλητῆρος, δαπανῶν μελέτης τῶν ἔργων, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως δαπανῶν, ἃ ἐν σχετικῶν μὲ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν σχετικῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ.

2. Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους ἡ Ἐπιτροπὴ συντάσσει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Ταμείου διὰ τὸ ἑπόμενον οἰκονομικὸν ἔτος, ὅστις ἐγκρινόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Διαρκοῦντος τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους δύναται ἡ Ἐπιτροπὴ δι' ἀποφάσεως αὐτῆς νὰ τροποποιῇ τὰ κονδύλια τοῦ ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ ἀναλόγως τῶν πραγματοποιουμένων ἐσόδων καὶ τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν, τοῦ οὕτω τροποποιουμένου προϋπολογισμοῦ μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ δημοσιευομένου ἐπίσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, μεθ' ἣν δημοσίευσιν καὶ μόνον ἰσχύει.

4. Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους ἡ διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ συντάσσει τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ λήξαντος οἰκονομικοῦ ἔτους, ὅστις ὑποβάλλεται τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Συγκοινωνίας διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου θεώρησιν καὶ δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

5. Κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον ἑκάστου ἔτους ἡ Ἐπιτροπὴ συντάσσει πίνακα τῶν κατὰ τὸ ἑπόμενον οἰκονομικὸν ἔτος ἐκτελεστέων ἐργασιῶν, κατὰ σειρὰν προτιμήσεως, ὅστις ὑποβάλλεται πρὸς ἔγγρισιν τῷ Ὑπουργείῳ Συγκοινωνίας μετὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

6. Βάσει τοῦ ἐγκεκριμένου πίνακος ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποφασίζει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διὰ τῶν διαθεσίμων πιστώσεων τοῦ Ταμείου δυναμένων νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἔργων.

7. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἐκτέλεσις ἔργου τινὸς ἀπαιτεῖ μεῖζον τοῦ ἔτους χρονικὸν διάστημα, δύναται ἡ Ἐπιτροπὴ δι' ἀποφάσεως αὐτῆς νὰ βαρύνῃ τὰς χρήσεις τῶν ἑπομένων ἐτῶν, χωρὶς ὅμως ποτὲ ἡ καθ' ἕκαστον ἄρθρον τῶν κεφαλαίων ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιβάρυνσις νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ καθ' ὃ τίθεται ἡ ἐπιβάρυνσις ἔτους ἀναγεγραμμένου ποσοῦ.

8. Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ συνομολογῇ δάνεια μετὰ ἀνεγνωρισμένης Τραπέζης ἢ τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἢ ἀνωνύμων ἀνεγνωρισμένων Ἑταιρειῶν. Διὰ τὴν συνομολόγησιν τοιούτου δανείου ἀπαιτεῖται πρᾶξις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐγκρίνουσα τοὺς ὅρους τοῦ δανείου καὶ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἐγκρίνουσα τὴν πρᾶξιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 13.

1. Αἱ μελέται κατασκευῆς ὁδῶν γίνονται ὑπὸ ἰδιωτῶν πολιτικῶν μηχανικῶν διὰ δημοπρασίας κατὰ τὰ περὶ μελετῶν δημοσίων ἔργων ἰσχύοντα.

2. Αἱ μελέται συντηρήσεως τῶν ὁδῶν ἐκπονοῦνται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων γραφείων μηχανικῶν ἑκάστης περιφερείας.

3. Προκειμένου περὶ μελετῶν μεμονωμένων τεχνικῶν ἔργων, αὗται ἐκπονοῦνται εἴτε ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων μηχανικῶν τοῦ Δημοσίου, εἴτε ὑπὸ ἰδιωτῶν κατόπιν δημοπρασίας συμφώνως τῇ περὶ τούτου ἀποφάσει τῆς Ἐπιτροπῆς.

4. Πᾶσαι αἱ μελέται κατασκευῆς θεωρούμεναι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Νομομηχανικῶν ἐγκρίνονται ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἐπιθεωρητῶν Δημοσίων Ἔργων, ἐφόσον ἡ δαπάνη δὲν ὑπερβαίνῃ τὰ 4.000.000 καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας διὰ τὰ μείζονος δαπάνης ἔργα.

5. Αἱ μελέται συντηρήσεως, θεωρούμεναι ὑπὸ τοῦ νομομηχανικοῦ, ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ὁσηδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ δαπάνη.

Ἄρθρον 14.

1. Τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποφασιζομένων ἔργων καὶ τὴν ἐν γένει διαχείρισιν αὐτῶν ἐνεργεῖ ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Νομάρχου ὡς Προέδρου, τοῦ Νομομηχανικοῦ καὶ ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκλεγομένου ὑπ' αὐτῆς δι' ἕκαστον οἰκον. ἔτος κατὰ μῆνα Ἰανουάριον ἑκάστου ἔτους.

2. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ προβῇ εἰς τὴν διακήρυξιν τῆς σχετικῆς δημοπρασίας ἐντὸς εἴκοσι μὲν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἐκτελέσεως ἔργου τινὸς ἐφ' ὅσον ὑπάρχῃ ἐγκεκριμένη ἡ σχετικὴ μελέτη, καὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τῆς σχετικῆς μελέτης, ὑποχρεουμένη ὅπως ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνεργήσῃ διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῆς μελέτης.

3. Ἡ αὐτὴ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ διεξάγει τὴν δημοπρασίαν καὶ μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς πιστώσεως ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ ἐγκρίνει τὰ πρακτικά, κοινοποιουμένης τῆς ἐγκρίσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν πρὸς τὸν ἀνάδοχον.

4. Τὰ ἐγκεκριμένα πρακτικὰ μετὰ τῆς μελέτης τοῦ ἔργου ἀποστέλλονται πρὸς τὸ οἰκεῖον γραφεῖον μηχανικοῦ ἢ τοῦ Νομομηχανικοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν.

5. Τὰ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων διέπονται πάντοτε ὑπὸ τῶν περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων ἰσχυουσῶν διατάξεων.

6. Οἱ λογαριασμοὶ τῶν ἔργων θεωρούμενοι ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ ἀποστέλλονται πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου διὰ τὴν πληρωμήν.

Ἄρθρον 15.

1. Τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ τ' ἀφορῶντα τὴν ἐκτέλεσιν ἐν γένει ἔργων εἰσὶν ἐπιδεκτικὰ ἐκδόσεως ἐ-

πιταγῶν προπληρωμῆς, καθ' ἃς περιπτώσεις αἱ ἐξαιρέσεις τοῦ ὄρθρου 34 τοῦ νόμου ΣΙΒ' «περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ» ἐπιτρέπουν τὴν ἄνευ δημοπρασίας ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων.

2. Τὸ δικαίωμα τοῦ κρίνειν ἐὰν συντρέχωσιν ἢ οὔ οἱ λόγοι ἐφαρμογῆς τῶν ἐξαιρέσεων τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 34 ἔχει ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπή, πρέπει ὅμως πρὸς τοῦτο ἡ ἀπόφασις αὐτῆς νὰ ληφθῇ κατὰ παμψηφίαν, μὴ ἐπιτρεπομένης ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τῆς ἐκδόσεως ἐπιταγῆς προπληρωμῆς.

3. Ὁμοίως ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις ἐπιταγῆς προπληρωμῆς εἰς βάρος δυστροπούντων ἐργολάβων κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων ἰσχύοντα.

Ἄρθρον 16.

1. Πᾶσα διὰ λογαριασμὸν τῶν Εἰδικῶν Ταμείων πληρωμὴ ἐνεργεῖται δι' ἐπιταγῆς ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ταμείου ἐπὶ τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς ἕδρας αὐτοῦ, ἐκδιδομένης ἐντὸς τῶν πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ στηριζομένης εἰς τὰ νόμιμα δικαιολογητικά, ἐφαρμοζομένων κατ' ἀναλογίαν τῶν διατάξεων τοῦ Λογιστικοῦ νόμου, περὶ ἀναγνωρίσεως καὶ ἐκκαθαρίσεως δαπανῶν.

2. Αἱ ἐκδιδόμεναι ἐπιταγαί, πρὸ τῆς εἰς τὴν Τράπεζαν δι' ἐξόφλησιν ἀποστολῆς αὐτῶν, θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Ταμείου τῆς ἕδρας τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύι διατάξεις περὶ προληπτικοῦ ἐλέγχου.

3. Τὸ ἀρμόδιον Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐξοφλοῦν τὰς ἐπιταγάς, φέρει τὰ χρηματικὰ ποσὰ τούτων εἰς χρέωσιν τοῦ οἰκείου λογαριασμοῦ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου.

4. Ὁ λογιστὴς τοῦ Ταμείου ὀφείλει νὰ τηρῇ τὰ κάτωθι βιβλία.

α') Βιβλίον γενικὸν τῶν δαπανῶν εἰς ὃ ἀναγράφονται κατὰ σειρὰν ἐκδόσεως τῶν ἐπιταγῶν τὰ δι' ἃ αὗται ἐκδίδονται ποσά.

β') Βιβλίον ἐν ᾧ ἀναγράφονται ἔνθεν μὲν αἱ κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον ἐγκρινόμεναι πιστώσεις διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ταμείου, ἔναντι δὲ αἱ πραγματοποιούμεναι εἰς βάρος αὐτῶν πληρωμαί. Εἰς ἑκάστην σελίδα τοῦ βιβλίου τούτου δὲν δύνανται νὰ περιλαμβάνωνται πλείονα τοῦ ἑνὸς ἄρθρα.

γ') Βιβλίον ἐσόδων εἰς ὃ ἀναγράφονται τὰ ἔσοδα τοῦ Ταμείου, ὡς προκύπτουσιν ἐκ τῶν ἀγγελλομένων τῷ Ταμείῳ καταθέσεων καὶ κατ' ἀντιπαραβολὴν ἀνὰ πρίμνην πρὸς τὰς ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς Τραπέζης ἀναγραφομένας καταθέσεις μετὰ τῶν σχετικῶν αὐτῶν τόκων.

δ') Βιβλίον ἔργων, εἰς ὃ ἀναγράφονται αἱ ἐργολαβίαι ἐκτελέσεως ἔργων, ἐν χωριστῇ ἑκάστῃ σελίδι κατὰ τὸν τύπον τῶν λογιστικῶν βιβλίων τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων.

Ἄρθρον 17.

1. Πόροι τῶν Εἰδικῶν Ταμείων ὁρίζονται οἱ ἑξῆς:

α') Εἰσφορὰ τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς τρεῖς χιλιάδας ἀνὰ χιλιόμετρον τῶν εἰς ἕκαστον Εἰδικὸν Ταμεῖον ὑπαγομένων ἐπαρχιακῶν ὁδῶν εἴτε ἔχουσι κατασκευασθῇ εἴτε μή.

β') Εἰδικὴ φορολογία συνισταμένη εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων οὐχὶ μικρότερον τῶν 2 ο/ο οὐδ' ἀνωτερον τῶν 7 ο/ο ὁριζόμενον δι' ἕκαστον οἰκον. ἔτος καὶ δι' ἕκαστον τῶν Εἰδικῶν Ταμείων, χωριστὰ δι' ἑκατέραν τῶν εἰδικῶν φορολογιῶν, διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου, προτάσει τῶν ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, μετὰ πρότασιν τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς ἑκάστου εἰδικοῦ Ταμείου καὶ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων.

γ') Εἰσφοραὶ νομικῶν προσώπων καθ' ἃς περιπτώσεις αἱ κείμεναι διατάξεις ἐπιτρέπουσι τὴν πρὸς τὸν σκοπὸν κατασκευῆς ὁδοῦ εἰσφοράν.

δ') Τὰ ἐκ τῶν προστίμων δι' ἐπιφερομένας εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς ὁδοὺς βλάβας ἔσοδα καὶ τὰ πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν βλαβῶν εἰσπραττόμενα παρὰ τῶν ὑπαιτίων ποσὰ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21.

ε') Αἱ ἐκ τῆς χρήσεως τῶν ἐπαρχιακῶν ὁδῶν εἰσφοραὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 22.

ς') Κληροδοτήματα καὶ δωρεαί.

2. Αἱ κατὰ τὴν β' παράγραφον τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου εἰδικαὶ φορολογίαι συμβεβαιοῦνται καὶ συνεισπράττονται μετὰ τῶν δημοσίων φόρων.

3. Οἱ βεβαιοῦντες τὴν εἰδικὴν φορολογίαν τῶν ἀμέσων φόρων δικαιοῦνται εἰς τὴν ἀπόληψιν ποσοστοῦ 1 ο/ο ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς εἰδικῆς συρολογίας διανεμομένου εἰς τοὺς εἰς ἕκαστον γραφεῖον βεβαιώσεως ἐργασθέντας ὑπαλλήλους κατ' ἀναλογίαν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν. Τὸ ὡς ἄνω ποσοστὸν καταβάλλεται τοῖς δικαιοῦχοις μετὰ τὴν διαβίβασιν τῶν σχετικῶν παραστατικῶν εἰς τὰς ἁρμοδίας πρὸς εἴσπραξιν ὑπηρεσίας.

4. Οἱ ἐντεταλμένοι τὴν εἴσπραξιν τῶν εἰδικῶν φορολογιῶν τῆς παραγράφου β' τοῦ ἐδαφίου 1 ὑποχρεοῦνται ὅπως εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς καταθέτωσιν ἀμελητὶ εἰς τὰ πλησιέστερα ὑποκαταστήματα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τὰ παρ' αὐτῶν εἰσπραχθέντα ποσά, δικαιουμένοι εἰς τὴν ἀπόληψιν λόγῳ ἀμοιβῆς ποσοστοῦ 1 ο/ο ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων ποσῶν, καταβαλλομένου αὐτοῖς δι' ἐπιταγῆς τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου, βάσει ἀποδείξεως τοῦ παρ' ᾧ γίνεται ἑκάστοτε ἡ κατάθεσις Ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

5. Τὰ Ὑποκαταστήματα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης παρ' οἷς γίνονται καταθέσεις διὰ λογαριασμὸν τῶν Εἰδικῶν Ταμείων ὀφείλουσι κατὰ μῆνα νὰ μεταβιβάζωσιν εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς ἕδρας τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου τὰ παρ' αὐτοῖς κατατεθειμένα ποσὰ ἐπὶ ἀπολήψει τοῦ νομίμου τέλους ἐπιταγῆς.

6. Ἐκ τῆς διὰ τῆς β' παραγράφου τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένης εἰδικῆς φορολογίας, τὸ ποσοστὸν τὸ ἀναγόμενον εἰς τὴν φορολογίαν ἐπὶ τῶν ζώων, τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἢ τῆς ἐγγείου φορολογίας καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων, τὸ ἀναλογοῦν εἰς τοὺς καταβάλλομένους τοιούτους ἀμέσους φόρους ὑπὸ τῶν κοινοτήτων τῶν μὴ ἐξυπηρετουμένων ὑπὸ τοῦ δικτύου τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν τῶν τε κατασκευασθεισῶν ἢ κατασκευασθησομένων δυνάμει τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων ἀποδίδεται εἰς τὰς κοινότητας ταύτας πρὸς τὸν ἀποκλειστικὸν καὶ μόνον σκοπὸν τῆς κατασκευῆς τῶν ὁδῶν τῶν ἀγουσῶν ἀπὸ τῶν κοινοτήτων εἰς τὴν πλησιεστέραν ἀρτηρίαν τοῦ δικτύου τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν. Διὰ Διατάγματος, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου, πρυτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, καθορισθήσονται τὰ ὅρια μέχρι τῶν ὁποίων νοοῦνται ἐξυπηρετούμεναι αἱ Κοινότητες ὑπὸ τοῦ δικτύου τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν καὶ ὁ τρόπος καθορισμοῦ τῶν ὁρίων τούτων. Μετὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀπὸ τῶν Κοινοτήτων εἰς τὰς πλησιεστέρας ἀρτηρίας ὁδῶν παύει ἡ ἀπόδοσις εἰς τὰς Κοινότητας ταύτας τῆς ἀναλογούσης φορολογίας.

Ἄρθρον 18.

1. Τὸ Δημόσιον δύναται νὰ χορηγῇ ἐπὶ ἐπιστροφῇ εἰς τὰ Εἰδικὰ Ταμεῖα Ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας ὁδοστρωτῆρας ἢ ἄλλα μηχανήματα, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἁρμοδίων Νομομηχανικῶν ἡ παραχώρησις αὕτη δὲν παρακωλύει τὰς ἐργασίας τῆς ἐθνικῆς ὁδοποιΐας, δικαιούμενον νὰ ζητήσῃ τὴν ἄμεσον ἀπόδοσιν αὐτῶν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν παρουσιασθῇ ἀναπότρεπτος ἀνάγκη ἐκτελέσεως ἔργων τοῦ Δημοσίου.

2. Τὰ Εἰδικὰ Ταμεῖα ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας, παραλαμβάνοντα τὰ προσκαίρως παραχωρούμενα αὐτοῖς μηχανήματα διὰ κανονικοῦ πρωτοκόλλου, συντασσομένου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου τεχν. ὑπαλλήλου τοῦ Κράτους καὶ τοῦ τεχνικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ παραλαμβάνοντος Εἰδικοῦ Ταμείου, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν κανονικὴν συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν παράδοσιν κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς ἣν παρέλαβον ταῦτα κατάστασιν, ἐκτὸς ὅσων ἀπωλέσθησαν ἢ ἐβλάβησαν ἐξ αἰτίας ἀνωτέρας βίας, ἢ ἐξ ἀναπόφευκτου φθορᾶς ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀναλώσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀχρηστεύσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀπορρίψεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀντικαταστάσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀπομειώσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀπαξιώσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀποσύρσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀποσκευάσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀποσυναρμολογήσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀποσυνδέσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀποσυνθέσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀποσυσκευάσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀποσυσσωματώσεως ἢ ἐξ ἀναγκαίας ἀποσυσσωρεύ

εἰς τὴν γέφυραν τιμωρεῖται διὰ πρωτείμου μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων καὶ φυλακίσεως μέχρι δέκα ἡμερῶν, ἐὰν δ' ἐπῆλθε βλάβη ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29.

Ἄρθρον 24.

1. Τὸ πλάτος τῶν κοινῶν ζωηλάτων ὀχημάτων, μετρούμενον μεταξὺ τῶν μᾶλλον ἐξεχόντων μερῶν, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 1.80 μ. Τὸ δὲ τῶν μηχανοκινήτων τὰ 2.40 μ.

2. Τὸ ὑπὸ τοῦ φορτίου τῶν πάσης φύσεως ὀχημάτων καταλαμβανόμενον ἑκατέρωθεν τοῦ ὀχήματος ἐπὶ πλέον πλάτος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 0,20 μ.

3. Τὸ ἀνώτατον ὠφέλιμον φορτίον τῶν διτρόχων φορτηγῶν ζωηλάτων ὀχημάτων ὁρίζεται εἰς 800 χιλιόγραμμα, τὸ δὲ πλάτος τῶν μεταλλικῶν ἐπισώτρων εἰς ἓξ τουλάχιστον ἑκατοστά.

4. Τὸ ἐλάχιστον πλάτος τῶν μεταλλικῶν ἐπισώτρων τῶν τετρατρόχων φορτηγῶν ζωηλάτων ὀχημάτων ὁρίζεται εἰς πέντε ἑκατοστὰ διὰ μέγιστον ὠφέλιμον φορτίον δύο τόννων. Διὰ τετράτροχα χρησιμοποιούμενα διὰ μεταφορὰν μεγαλυτέρου βάρους τὸ πλάτος τῶν ἐπισώτρων αὐξάνεται ἀνὰ ἓν ἑκατοστὸν διὰ πρόσθετον ὠφέλιμον φορτίον 150 χιλιογράμμων ἢ κλάσματος αὐτῶν ἀνὰ τροχόν.

5. Τὸ ἐλάχιστον πλάτος τοῦ μεταλλικοῦ ἐπισώτρου τῶν μηχανοκινήτων ὀχημάτων ἢ μηχανῶν ἕλξεως ἢ μηχανημάτων ἑλκομένων ὁρίζεται εἰς ὀκτὼ ἑκατοστά, πάντως ὅμως δὲν δύναται τὸ ἀνὰ ἑκατοστὸν πλάτους ἀντιστοιχοῦν εἰς ἕκαστον τροχὸν ὠφέλιμον φορτίον νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 75 χιλιόγραμμα. Τὸ φορτίον τοῦτο αὐξάνεται εἰς τὸ διπλάσιον προκειμένου περὶ ἐπισώτρων ἐκ συμπαγοῦς ἐλαστικοῦ. Οὐδεὶς δὲ περιορισμὸς τίθεται διὰ τὰ ὀχήματα μετὰ πνευματικῶν ἐλαστικῶν ἐπισώτρων.

6. Ἡ μεγίστη ταχύτης τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὀχημάτων ὁρίζεται διὰ μὲν τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας εἰς δέκα χιλιόμετρα ἀνὰ ὥραν, διὰ δὲ τὰ τῆς δευτέρας εἰς δέκα πέντε μὲν μετὰ φορτίου καὶ εἰς εἴκοσιν ἄνευ φορτίου.

7. Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις παντὸς εἴδους ἐξοχῶν ἐπὶ τῶν ἐπισώτρων τῶν τροχῶν τῶν ἐν γένει ὀχημάτων, ἐπιτρεπομένης μόνον τῆς χρησιμοποιήσεως ἐξοχῶν ἐπὶ τῶν πνευματικῶν ἐπισώτρων τῶν μηχανοκινήτων ὀχημάτων πρὸς αὔξησιν τῆς προσφύσεως, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ἐξέχουσι πλέον τῶν 4 χιλιοστομέτρων καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἐφάπτωνται τοῦ ἐδάφους κατὰ κυκλικὴν καὶ ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν ἐλαχίστης διαμέτρου δέκα χιλιοστομέτρων.

8. Τὰ δίτροχα καὶ τετράτροχα φορτηγὰ ζωήλατα ὀχήματα ὑπαχρεοῦνται νὰ χρησιμοποιῶσιν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον κυκλικὰς τροχοπέδας ὁμοκέντρους τῷ τροχῷ, ἐφαρμοζομένας εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἄξονος. Οἱ χρησιμοποιοῦντες πέδιλα ἢ ἕτερα ἄλλα οἱαδήποτε μέσα ἀνασχέσεως τῆς κυλίσεως τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου διὰ πρωτείμου μέχρι χιλίων δραχ. καὶ φυλακίσεως μέχρις ἓξ μηνῶν ἀνεξαρτήτως τῆς πληρωμῆς τῆς ἐπιγενομένης τυχὸν βλάβης εἰς τὴν ὁδόν, δι' ἣν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29.

9. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ παντὸς εἴδους ὀχημάτων ἐχόντων ἐπίσωτρα διάφορα τῶν διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων.

Πᾶς παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου διὰ πρωτείμου μέχρι δραχ. χιλίων καὶ φυλακίσεως μέχρις ἓξ μηνῶν.

10. Ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἅπαντες οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ὀχημάτων ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου, μετατρέποντες τοὺς τροχούς των, ἢ κατασκευάζοντες νέους τοιούτους ἔχοντας πλάτη ἐπισώτρων σύμφωνα πρὸς τὰς δι' αὐτοῦ τιθεμένας ἀρχάς.

Ἐναντίον τῶν μὴ συμμορφωθησομένων ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου πρόστιμον μέχρι δραχ. δισχιλίων καὶ φυλακίσεις μέχρις ἓξ μηνῶν, ἀπαγορευομένης τῆς κυκλοφορίας τοῦ ὀχήματός των.

11. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς διὰ τῆς προηγουμένης παραγράφου τοῦ παρόντος ἄρθρου τασσομένης προθεσμίας οὐδὲν ὄχημα δύνανται νὰ κυκλοφορῇ ἐπὶ τῶν ὁδῶν, ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος δι' ἐγγράφου ἀδείας κυκλοφορίας, συντασσομένης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ ἁρμοδίου μηχανικοῦ περὶ τοῦ ὅτι τὸ πλάτος τῶν ἐπισώτρων τῶν τροχῶν καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ὀχήματός του δὲν εὑρίσκονται ἐν ἀσυμφωνίᾳ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου. Ἡ ἄδεια αὕτη, ἀνανεωρουμένη ἐτησίως, εἶναι προσωπική, ἐν περιπτώσει μεταπωλήσεως τοῦ ὀχήματος ὑποχρεουμένου τοῦ νέου ἰδιοκτήτου νὰ ζητήσῃ τὴν ἔκδοσιν νέας τοιαύτης.

Ἄρθρον 25.

1. Οἱ ἐκτὸς τῶν ἐγκεκριμένων σχεδίων καὶ τῆς ζώνης αὐτῶν παρὰ τὰς ὁδοὺς πάσης κατηγορίας οἰκοδομοῦντες ὀφείλουσι νὰ ἀνεγείρωσι τὰς οἰκοδομὰς αὐτῶν ἐπὶ γραμμῆς παραλλήλου τῷ ἄξονι τῆς ὁδοῦ, τῆς κυρίας ἐπιφανείας τῆς προσόψεως εὑρισκομένης εἰς ἀπόστασιν οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν δύο μέτρων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς ὁδοῦ, ἤτοι ἀπὸ τῶν σημείων συναντήσεως τῆς ἐξωτερικῆς παρειᾶς τῆς τάφρου ἢ τοῦ πρανοῦς τοῦ ἐκχώματος ἢ ἐπιχώματος μετὰ τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους.

2. Αἱ μᾶλλον ἐξέχουσαι ἄκραι τῶν ἀρχιτεκτονικῶν ἢ ἄλλων διακοσμητικῶν ἐξοχῶν, ἢ κλιμάκων ἢ ἐξωστῶν δὲν δύνανται νὰ εὑρίσκωνται εἰς ἀπόστασιν ἐλάσσονα τοῦ 1.50 μέτρου ἀπὸ τῶν ὡς ἄνω καθορισθέντων ὁρίων τῆς ὁδοῦ.

3. Οἱ τοῖχοι περιβόλου ἢ οἱουδήποτε φράκτου ἐπιτρέπεται νὰ ἔχωσι τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῶν παρειὰν εἰς ἀπόστασιν 0,50 μ. ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς ὁδοῦ.

4. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ γραμμὴ τῶν ὁρίων τῆς ὁδοῦ δὲν εἶναι παράλληλος τῷ ἄξονι, ὡς σημεῖον ἐξ οὗ λογισθήσονται αἱ ἀποστάσεις λαμβάνεται τὸ μᾶλλον ἀριστάμενον τοῦ ἄξονος τῆς ὁδοῦ.

5. Προκειμένου περὶ πόλεων ἢ χωρίων στερουμένων σχεδίου ρυμοτομίας, αἱ οἰκοδομαὶ ἀνεγείρονται κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ καταλαμβάνηται ἡ ἀπαλλοτριωθεῖσα διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ ἔκτασις. Ἐὰν δ' ἡ κατάληψις ἔχῃ γίνει ἄνευ ἀπαλλοτριώσεως, ἢν ἐὰν ἡ ἐντὸς τῆς πόλεως ἢ τοῦ χωρίου ὁδὸς ἦτο κοινῆς χρήσεως πρὶν ἢ περιληφθῇ εἰς τὴν ὁδὸν εἰς ἣν ἀνήκει, αἱ οἰκοδομαὶ ἀνεγείρονται συμφώνως μὲ τὰς κυρίως οἰκοδομικὰς γραμμὰς τῶν ἑκατέρωθεν οἰκιῶν καὶ κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα τὸ πλάτος τῆς ὁδοῦ καὶ τὰς τάφρους ἢ τὰ ρεῖθρα, συμφώνως πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου μηχανικοῦ καθοριζομένας γραμμάς.

6. Διὰ τὴν ἀνέγερσιν πάσης οἰκοδομῆς ἢ τὴν ἐκτέλεσιν οὐσιωδῶν ἐπισκευῶν ὑφισταμένης οἰκοδομῆς ἢ τὴν κατασκευὴν περιτοιχίσματος ἀπαιτεῖται ἡ ἔγγραφος ἄδεια τοῦ ἁρμοδίου μηχανικοῦ.

7. Τὰ ἐναντίον τῶν ἀνωτέρω ὅρων ἐγειρόμενα περιτοιχίσματα, οἰκοδομαὶ κλπ. κατεδαφίζονται διὰ τῆς Ἀστυνομικῆς ἀρχῆς δημοσίᾳ δαπάνῃ εἰς βάρος τῶν ἰδιοκτητῶν, ἐφαρμοζομένων τῶν περὶ κατεδαφίσεως αὐθαιρέτων οἰκοδομῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ ἐφαρμογῆς σχεδίων πόλεων.

8. Ἀπαγορεύεται ἡ ἔμφραξις τῶν τάφρων πρὸς σχηματισμὸν διόδου, τῶν παρυδίων ἰδιοκτητῶν ὑποχρεουμένων ὅπως κατασκευάζωσιν ἰδίαις δαπάναις γεφυρίδια κατὰ τύπον ὁριζόμενον ἐν τῇ ἀδείᾳ τοῦ μηχανικοῦ. Ἐὰν ἡ ὁδὸς εὑρίσκηται ἐν ἐπιχώματι, δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐπίχωσις, τῶν ὑδάτων ἀποχετευομένων διὰ τάφρου ἢ ὀχετῶν ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ὁρίσῃ ὁ μηχανικὸς ἐν τῇ ἀδείᾳ.

9. Εἰς τοὺς ἐμφράσσοντας τὰς τάφρους ἢ ὁπωσδήποτε ἀποκαθιστῶντας συγκοινωνίας μετὰ τῶν ἰδιοκτησιῶν των παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου, ἐὰν μὲν προεκλήθη βλάβη τῆς ὁδοῦ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29, ἐὰν δὲ οὐχὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν προστίμου μέχρι δραχ.

πεντακοσίων καὶ τὴν ἐπαναφορὰν τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, ἣν μὴ ἐπιτελουμένην ἐκτελεῖ ἡ ὑπηρεσία εἰς βάρος καὶ διὰ λογαριασμὸν αὐτῶν, εἰσπραττομένων τῶν δαπανῶν βάσει καταλογιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου μηχανικοῦ, εἰς ἣν ἐπισυνάπτεται καὶ ἡ κατάστασις τῶν γενομένων δαπανῶν.

Ἄρθρον 26.

1. Ἀνόρυξις φρεάτων παρὰ τὰς ὁδοὺς πάσης κατηγορίας ἐπιτρέπεται τῇ προηγουμένῃ ἐγγράφῳ ἀδείᾳ τῶν ἁρμοδίων μηχανικῶν καὶ εἰς ἀπόστασιν τουλάχιστον 4 μέτρων ἀπὸ τοῦ ἐσχάτου τῆς ὑπὸ τῆς ὁδοῦ μετὰ τῶν τάφρων καὶ πρανῶν αὐτῆς καταλαμβανομένης ἐκτάσεως.

2. Ὑφισταμένων φρεάτων διεύρυνσις ἀπαγορεύεται, ἐφόσον εὑρίσκονται εἰς ἐλάσσονα τοῦ ἀνωτέρω ἀναφερομένου ὁρίου τῶν 4 μέτρων ἀπόστασιν.

3. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν φρεάτων ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐν καλῇ καταστάσει συντήρησιν τῆς πέριξ τῶν φρεάτων ἐδαφικῆς ἐκτάσεως, ὡς καὶ τὴν ἐντελῆ ἀποχέτευσιν τῶν ὑδάτων πρὸς τὰς τάφρους.

Ἄρθρον 27.

1. Καταργοῦνται οἱ νόμοι ΓΥΚΖ' τοῦ 1909 «περὶ ὁδοποιΐας» καὶ πᾶσα ἑτέρα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

2. Ὁδοὶ ὧν ἡ κατασκευὴ ἐνεκρίθη διὰ προγενεστέρων νόμων κατασκευασθήσονται δαπάναις τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας.

Ἄρθρον 28.

1. Ἐν περιπτώσει ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ αὐτοδιοικήσεως τὰ δι' αὐτοῦ παρόντος συνιστώμενα Εἰδικὰ Ταμεῖα ἐπαρχιακῆς Ὁδοποιΐας ὑπαχθήσονται εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον τοῦ Νομοῦ, τὴν δὲ Ἐπιτροπὴν αὐτῶν θέλει ἀντικαταστήσει τὸ οἰκεῖον Νομαρχιακὸν Συμβούλιον.

2. Τὰ ὑφιστάμενα Εἰδικὰ Ταμεῖα πρὸς κατασκευὴν ὡρισμένων ὁδῶν καταργοῦνται, ἡ δὲ περιουσία αὐτῶν κατανέμεται εἰς ἃ Ταμεῖα ὑπάγεται λόγῳ ἁρμοδιότητος ἡ κατασκευὴ τῶν ἀνωτέρω ὁδῶν.

3. Ἡ κατανομὴ τῆς περιουσίας τῶν ὡς ἄνω Ταμείων μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ὑπ' αὐτῶν ὀφειλομένων γενήσεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 29.

1. Τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας συνιστᾶται μὲν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἀλλ' ἡ ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου ἄρξεται μόνον ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1928—29, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ὁποίου ἄρξεται καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Ταμείου τούτου ἐκτέλεσις ἔργων.

2. Τὰ Εἰδικὰ Ταμεῖα ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας συνιστῶνται μὲν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἀλλ' ἡ ἀρωγὴ τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας ἄρξεται ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1928—1929 ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ὁποίου ἄρξεται καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω Ταμείων ἐκτέλεσις ἔργων.

3. Πρὸς συμπλήρωσιν καὶ ἀποπληρωμὴν τῶν δυνάμει τοῦ νόμου 467, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ἀρξαμένων ἔργων ἢ ἐκτέλεσιν νέων τοιούτων μέχρι τῆς λειτουργίας τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα ἐδάφια τοῦ παρόντος ἄρθρου Ταμείων αὐξάνεται ἡ πίστωσις τῶν διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου 467, τοῦ τροποποιήσαντος αὐτὸν Ν. Δ. τῆς 6 Αὐγούστου 1923 καὶ τοῦ Νόμου 3061 χορηγηθεισῶν πιστώσεων κατὰ δραχμὰς δέκα ἑκατομμύρια.

4. Τὰ τυχὸν ὑπόλοιπα τῆς ἀνωτέρω πιστώσεως κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τῶν Ταμείων μεταβιβάζονται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας, ὅπερ θέλει ἐξακολουθήσει τὴν συνέχισιν καὶ ἀποπεράτωσιν τῶν ἀναληφθέντων ἔργων μέχρις ἐξαντλήσεως τοῦ μεταβιβασθησομένου ὑπολοίπου, τῶν τυχὸν ὑπολειπομένων ἐργασιῶν ἐκτελεσθησομένων ὑπὸ τοῦ Ταμείου εἰς ὃ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑπάγονται αἱ ἐφ' ὧν τὰ ἔργα ὁδοί.

5. Ἐπιτρέπεται ὡσαύτως μέχρι λειτουργίας τῶν Ταμείων κατ' ἐξαίρεσιν τῶν περὶ λιμένων καὶ Ἀρμενικῶν Ταμείων κεφαλαίων διατάξεων εἰς τὰ Λιμενικὰ Ταμεῖα Κύμης καὶ Σκύρου νὰ συνάψωσι δάνεια καὶ ἐν γένει διαθέσωσι τὰ περισσεύματα τῶν πόρων τῶν πρὸς κατασκευὴν τῶν ἁπλῶν ἔργων τῶν ὁδῶν ἀπὸ γεφύρας Πλατάνας μέχρι γεφύρας Ὀξυλίθου, ὁρίου Αὐλωναρίου καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀφετηρίας εἰς γέφυραν Σκοτεινῆς καὶ τῆς ὁδοῦ Σκύρου Λιναριᾶς, τῆς κατασκευῆς τῶν τεχνικῶν ἔργων βαρυνούσης τὸ Δημόσιον.

Ἄρθρον 30.

Αἱ τυχὸν ἀναγκαιοῦσαι λεπτομέρειαι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος καθορισθήσονται διὰ Διατάγματος.

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς «περὶ τῶν Ν. Δ τῆς δικτατορικῆς περιόδου καὶ ἐκδόσεως Ν. Δ. ἐπειγούσης φύσεως» ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ δοθῇ ἡ ἐξουσιοδότησις αὕτη, διότι ἡ Κυβέρνησις ἀπησχολημένη μὲ πλεῖστα ἄλλα σοβαρώτατα ζητήματα δὲν εἶναι δυνατὸν κατὰ τὸ βραχὺ διάστημα, τὸ ὁποῖον μᾶς χωρίζει ἀπὸ τῆς προσεχοῦς συνόδου τῆς Βουλῆς νὰ ἀσχοληθῇ καὶ μὲ τὰ ζητήματα ταῦτα. Ἡ πρώτη ἐξουσιοδότησις εἶχε δοθῇ καὶ ἡ διαδικασία αὐτῆς ἦτο ὁριστική διότι ἡ ἐξουσιοδότησις ἐξεπορεύετο ἐκ ψηφίσματος, ἀλλὰ μὲ τὴν παροῦσαν ἐξουσιοδότησιν θὰ ἐπανέλθῃ πάλιν ἕκαστον διάταγμα εἰς τὴν Βουλήν. Ἑπομένως δὲν πρόκειται νὰ κερδίσωμεν καθόλου χρόνον μὲ τὸ ν' ἀποφύγωμεν ἄλλην νομοθετικὴν διατύπωσιν. Ἐξ ἄλλου δικαίωμα καταργήσεως ἢ τροποποιήσεως τῶν ἀνωμάλων διαταγμάτων δὲν δύναται τώρα νὰ δοθῇ ὁριστικῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ λαμβάνουσα τὴν ἐξουσιοδότησιν μόνον Ν. Δ. πάλιν θὰ ἐκδώσῃ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θὰ προέτεινα ὅπως ἕκαστος τῶν κ.κ. Ὑπουργῶν ἐξετάσῃ τὰ Ν. Δ. τῆς ἁρμοδιότητός του καὶ τὰ φέρῃ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν. Ἡ ζητουμένη ἐξουσιοδότησις συνεπῶς ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀνωτέρω θέματα εἶναι καὶ ἀλυσιτελὴς καὶ δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ Σύνταγμα, διότι τὸ ἄρθρον 77 ὁμιλεῖ περὶ εἰδικῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ἀναφέρονται οὔτε ἔλαβε γνῶσιν αὐτῶν ἡ Βουλή. Ἐπιπροσθέτως ἡ ἐξουσιοδότησις ζητεῖται καὶ διὰ τὰς συντακτικὰς ἀποφάσεις, διὰ τὰς ὁποίας ὅμως προφανῶς δὲν ἔχει δικαίωμα ἡ Βουλή, ἰσχύοντος νῦν τοῦ νέου Συντάγματος καὶ ρυθμίζοντος τὰ κατ' αὐτάς. Θὰ ἀντιταχθῇ ὅτι πρόκειται περὶ ὄγκου διαταγμάτων, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἄλλως, διότι καὶ μὲ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 77 πάντως θὰ ἀσχοληθῇ ἡ Βουλὴ μὲ ὅλα τὰ διατάγματα. Σχετικῶς μὲ τὰς προθεσμίας, τὸ ψήφισμα τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου περὶ τῶν Ν. Δ. τῆς ἀνωμάλου περιόδου τοῦτο ἦτο ἓν ὅλον ἰσχύον μόνον ἐφόσον ὑπῆρχεν ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις. Ἑπομένως ἡ ἐξουσιοδότησις δὲν ἔχει κανένα λόγον, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ πρόθεσις νὰ γίνῃ κατάχρησις τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον θέμα τῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ διὰ τοῦτο, δεδομένου ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ Συντάγματος εἶνε ὅτι ἀφορᾷ τὸ ἄρθρον 77 ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, ἔτι περισσότερον δὲν εἶνε δικαιολογημένη ἡ ἐξουσιοδότησις καὶ νὰ στερηθῇ ἡ Βουλὴ γνώμης. Μὲ τὸ νὰ ἔλθῃ τελικῶς εἰς τὴν Βουλὴν ἕκαστον μέτρον, δὲν ἐξοικονομεῖται ἡ ἀπαίτησις τοῦ Συντάγματος καὶ τὰ δικαιώματα τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας διότι τὰ μέτρα θὰ ἔχουν ἐφαρμοσθῇ.

Ἀναλύων εἰδικῶς τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐξουσιοδοτήσεως εὑρίσκει τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν ὡς μὴ τυγχάνοντα ἐπείγοντα ὥστε νὰ ἐπιβάλλουν τόσον ταχεῖαν μέριμναν καὶ νὰ ἀγνοηθῇ διὰ τοῦτο ἡ Βουλή. Ἐκτὸς τούτου δὲν εἶναι πρέπον νὰ ἀρχίσωμεν ἀμέσως τὴν κατάχρησιν τῶν συνταγματικῶν διατάξεων, δεδομένου ὅτι τὸ ἄρθρον 77 προϋποθέτει καὶ λειτουργίαν τῆς Γερουσίας, ἥτις δὲν ἀναπληρώνεται μὲ τὸ ψήφισμα περὶ μεταβιβάσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Βουλήν.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι ἡ βάσις τῶν συλλογισμῶν τοῦ προλαλήσαντος συνίσταται εἰς τὸ ὅτι τὸ νομοθετικὸν Σῶμα πρόκειται γ' ἀποζενωθῇ τελείω

τῶν δικαιώμάτων του. Ἀλλὰ αἱ ἐξουσιοδοτήσεις δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μὲ τὰς τοιαύτας τοῦ παρελθόντος. Αἱ παλαιότεραι ἐξουσιοδοτήσεις ἀπετέλουν κατάχρησιν, διότι ἦσαν ἀντισυνταγματικαί. Σήμερον ὅμως πρόκειται περὶ μιᾶς ὡρισμένης ἐξαιρετικῆς διαδικασίας, ὥστε τὸ τιθέμενον δίκαιον νὰ ἰσχύῃ πρὸ τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς. Διὰ τοῦτο οἱ φόβοι τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶνε ἀδικαιολόγητοι. Ἀλλὰ ὁ προλαλήσας συνάδελφος ἐνδιαφέρεται περισσότερον διὰ τοὺς τύπους παρὰ διὰ τὴν οὐσίαν. Τὸ πνεῦμα ὅμως τοῦτο ἐστρέβλωσε καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν πολλάκις τὴν οὐσίαν τοῦ πολιτεύματος. Ἀφήνω ὅτι ἐλησμόνησεν ὅτι ἡ ἐξουσιοδότησις αὐτὴ ἐζητήθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν πρὸ ὀλίγου χρόνου ὅτι μετεῖχε τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Λαϊκὸν κόμμα. Παρεγνώρισε δὲ τὴν φύσιν τῶν διαταγμάτων περὶ ὧν πρόκειται. Ἡ Βουλὴ ἀναγνωρίζουσα τὰ Διατάγματα ταῦτα μόνον de facto δὲν τ' ἀνεγνώρισεν ὡς πράξεις νομίμους, ἔδωκε δὲ τὴν ἄδειαν ὅπως ἀκυρωθῶσιν ταῦτα. Μετὰ τὴν ἀνώμαλον δικτατορικὴν περίοδον, ἥτις ἐδημιούργησε μίαν ἐξαιρετικὴν κατάστασιν, ἐπὶ διατάξεων τὰς ὁποίας τῆς ἐπέβελεν ὑπάρχει ἀπόλυτος ἀνάγκη μεταρρυθμίσεων. Ἐρωτῶ δέ, χάριν τοῦ ἀπολύτου σεβασμοῦ πρὸς ὡρισμένους τύπους πρέπει νὰ παρίδωμεν τὴν πλήρωσιν τῶν ἐκκρεμῶν ἀναγκῶν; Οὐδεὶς λοιπὸν κίνδυνος ὑφίσταται. Συνεχίζων ἀναφέρεται εἰς τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἔχουσαν καὶ συντακτικὸν χαρακτῆρα καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν μετὰ πάροδον ἔτους καταργοῦνται αὐτοδικαίως πᾶσαι αἱ πράξεις τῆς δικτατορικῆς περιόδου, αἵτινες δὲν ἤθελον κυρωθῆ.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη προϋποθέτει τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὅρων τῆς ὑπάρξεως τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς ἀποφάσεως ἦτο νὰ ἀκυρωθοῦν αἱ πράξεις αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ κ. συνάδελφος εἶπεν καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ μίαν αὐθαίρετον πρᾶξιν, ἁπλῶς καὶ μόνον, διότι ὁ ἐκδώσας αὐτὰς, τὰς περιέβαλε διὰ τοῦ τίτλου τῆς συντακτικῆς πράξεως.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** παρατηρεῖ ὅτι τὰς πράξεις ταύτας δὲν τὰς θεωρεῖ κἂν ὑπαρχούσας.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** συνεχίζων, λέγει ὅτι ὁ δρόμος, τὸν ὁποῖον ἠθέλησε νὰ ἀκολουθήσῃ ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος δὲν ὁδηγεῖ εἰς μίαν διέξοδον. Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ νέων πραγμάτων βεβαίως θὰ ὤφειλεν ἡ Βουλὴ νὰ ἀπορρίψῃ τὴν αἰτησιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐξουσιοδοτήσεις τῆς β' κατηγορίας, λέγει ὅτι αὗται ζητοῦνται διὰ νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα ἀπὸ μηνῶν ἔχουν ὑποβληθῆ καὶ ἔχουν ἐξετασθῆ ἀπὸ τὰς Ἐπιτροπάς. Τὸ νομοσχέδιον δὲ τῶν δημοσίων κτημάτων ὑπεβλήθη κατόπιν ἐπερωτήσεων ὑποβληθεισῶν ὑπὸ φίλων τοῦ λαϊκοῦ κόμματος.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** παρατηρεῖ ὅτι τοῦτο δύναται νὰ εἶναι ἀληθές, ἀλλὰ δὲν σημαίνει ὅτι τὰ νομοσχέδια ταῦτα δύναται ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ τὰ συντάξῃ εἰς τὸ ἰδιαίτερόν του γραφεῖον. Πρέπει νὰ συζητηθοῦν καὶ νὰ ψηφισθοῦν ἀπὸ τὴν Βουλήν. Συνεχίζων, λέγει ὅτι καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξουσιοδότησιν διὰ τὴν χάλαζαν ἢ δι' ἄλλα ζητήματα τοιαύτης φύσεως, τὸ λαϊκὸν κόμμα δὲν ἔχει καμμίαν ἀντίρρησιν νὰ δοθῇ ἀμέσως ἡ ἐξουσιοδότησις αὕτη. Δὲν πρόκειται ὅμως περὶ τούτου, πρόκειται μόνον μήπως ἡ χάλαζα συσκοτίσῃ τὰ πράγματα καὶ ἀποκρύψῃ παγετούς, οἱ ὁποῖοι ὑπ' αὐτὴν ἀποκρύπτουσι τοὺς παγετούς της ἐναντίον τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** συνεχίζων, ἐξετάζει καὶ τὰ λοιπὰ ζητήματα, περὶ ὧν ζητεῖται ἡ ἐξουσιοδότησις, καὶ τονίζει τὸ ἐπεῖγον αὐτῶν, παρακαλεῖ δὲ τὴν Βουλήν, ὅπως συντελέσῃ εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἔργου τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει, ὅτι αἱ συντακτικαὶ πράξεις τῆς ἀνωμάλου περιόδου, περὶ ὧν οὐδεμία πρόνοια ἐλήφθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἔπαυσαν ἰσχύουσαι.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι ὑπάρχει κάποια παρεξήγησις, διότι πρόκειται περὶ τῶν τοιούτων πράξεων νομοθετικοῦ περιεχομένου.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι σήμερον δὲν δύναται νὰ γίνεται λόγος περὶ πράξεων συντακτικοῦ περιεχομένου, διότι τοιαῦται δὲν ὑπάρχουν. Ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ πράξεων νομοθετικοῦ περιεχομένου, αἵτινες δὲν εἶναι πράξεις συντακτικαί.

Ὁ κ. ***Χ. Βοζίκης*** παρατηρεῖ ὅτι πρόκειται περὶ λάθους, γενομένου κατὰ τὴν ἀντιγραφήν.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι ὑπάρχουν πράξεις νομοθετικοῦ περιεχομένου φέρουσαι συντακτικὸν τύπον.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι ἂν ἐξ ἀρχῆς ἐδηλοῦτο ὅτι πρόκειται περὶ πράξεων νομοθετικοῦ περιεχομένου ἡ Κυβέρνησις θὰ ἦτο ἐν τάξει.

Ὁ κ. ***Γ. Καφαντάρης*** λέγει ὅτι ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Νέου Συντάγματος ἀποτελεῖ μίαν ἰδιαιτέραν διαδικασίαν. Ἡ οὐσία οὐδαμῶς θίγει τὰ δικαιώματα τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας. Πρέπει λοιπὸν νὰ συζητήσωμεν κατ' οὐσίαν ἂν αἱ ζητούμεναι ἐξουσιοδοτήσεις δι' ἕκαστον τῶν ἀντικειμένων, περὶ ὧν πρόκειται, εἶναι ἀναγκαῖαι ἢ ὄχι νὰ δοθοῦν.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** ἐπεξηγῶν ὅσα προηγουμένως εἶπε, λέγει ὅτι σήμερον πρόκειται περὶ τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος, ἑπομένως ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρώτην κατηγορίαν δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν ἡ ζητουμένη ἐξουσιοδότησις, διότι θὰ γίνουν νέα Νομοθ. Διατάγματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἔλθουν καὶ πάλιν εἰς τὴν Βουλήν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν κατηγορίαν θὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ τὴν Βουλὴν διὰ ποῖα ἐξ αὐτῶν πρέπει νὰ δοθῇ ἡ ζητουμένη ἐξουσιοδότησις.

Ὁ κ. ***Β. Σαγιᾶς*** λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας τείνει νὰ δικαιολογῇ πᾶσαν αὐθαιρεσίαν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος μὲ τὴν δικαιολογίαν τῆς σκοπιμότητος. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος προέτεινεν τὴν ἀντισυνταγματικότητα τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως εἰς τινα αὐτῆς μέρη. Συνεχίζων, λέγει ὅτι τὸ σχέδιον τῆς προτάσεως αὐτῆς οὐδαμοῦ τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ἀναφέρεται. Ἀλλ' εἶνε ἀντισυνταγματικὴ αὕτη καὶ ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν εἰσάγεται, διότι ἡ παροχὴ αὕτη δίδεται παρ' ἐκείνου ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ νομοθετῇ, ἀλλὰ δὲν νομοθετῇ μόνον ἡ Βουλὴ ἀλλὰ καὶ ἡ Γερουσία καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Ὥστε καὶ ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως εἶναι ἀντισυνταγματικὴ ἡ πρότασις αὕτη. Ἐλέχθη ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος δὲν ἀπαιτεῖται νόμος διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἀλλ' αὐτὸ εἶναι πλάνη διότι τὸ Σύνταγμα δὲν παρέχει τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, διότι τότε τὸ ἓν σκέλος τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας θὰ ἠδύνατο νὰ καταργήσῃ τὸ ἕτερον σκέλος αὐτῆς.

Ὁ κ. ***Δ. Μπαμπᾶκος*** λέγει, ὅτι ἄλλοτε ἐγένετο δεκτὸν ὅτι ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις ἐγένετο διὰ νόμου. Σήμερον ὅμως ἄλλως ἔδοξεν, ὁ θεσμὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἶναι θεσμὸς κείμενος. Διὰ τοῦ ὅρου «εἰδικὴ ἐξουσιοδότησις» δηλοῦται ὅτι ἱδρύεται λειτουργία τῆς Βουλῆς αὐτόνομος, ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ Σύνταγμα ἤθελε νὰ σημάνῃ ὅτι ἡ ἐξουσιοδότησις γίνεται διὰ νόμου τότε ἠδύνατο νὰ τὸ εἴπῃ, ἀλλὰ ἀντιθέτως ἤθελε νὰ ἱδρύσῃ μίαν sui generis λειτουργίαν τῆς Βουλῆς. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν εἶναι παράγων τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Ὁ κ. ***Β. Σαγιᾶς*** λέγει, ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος νὰ καθιδρύῃ μίαν τόσον ἐλαφρὰν λειτουργίαν οἵα εἶνε π.χ. ἡ τῆς διώξεως τοῦ βουλευτοῦ, ἐνῷ τὸ ἄρθρον αὐτὸ πραγματικῶς καθιδρύει μίαν λειτουργίαν σοβαρωτάτην. Συνεχίζων, λέγει ὅτι ὁ τρόπος τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου ἀποφάσεως εἶνε ἀντισυνταγματικός. Ἀλλὰ

καὶ ἕνεκα ἄλλου λόγου εἶνε ἀντισυνταγματικὴ ἐξουσιοδότησις. Οὐδαμοῦ βλέπει τις τὰ ὅρια τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, εἶνε δὲ προκλητικώτατος ὁ συντάκτης τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς διὰ τῆς διατάξεως περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν διαταγμάτων τῆς δικτατορίας, ἥτις οὐδὲν ζήτημα ἄφησε χωρὶς νὰ θίξῃ. Γίνεται δὲ καὶ ἀπόπειρα νὰ καλυφθῇ ἡ ἐνέργεια τῶν πράξεων τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τὴν προσυζήτησιν τῶν Ἐπιτροπῶν. Ἀλλὰ πάντες ἔχομεν τὴν πεῖραν τῶν ἐπιτροπῶν ἔνθα καὶ 10 ἀκόμη βουλευταὶ συνεζήτουν καὶ ἀπεφάσιζαν. Καταλήγων θεωρεῖ τὸ σχέδιον ὡς μίαν ἰταμὴν πρόκλησιν τοῦ συντάξαντος αὐτὴν καὶ κατὰ τῆς Βουλῆς καὶ κατὰ τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἐψηφίσαμεν.

Ὁ κ. ***Α. Ἀγγελόπουλος*** λέγει ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις διέπραξε τὸ λάθος ἐν τῇ πρώτῃ ἐξουσιοδοτήσει νὰ ὁρίσῃ μίαν προθεσμίαν ἐνιαυσίαν διὰ τὰ διατάγματα αὐτά. Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἔτος αὐτὸ τί θὰ γίνῃ; Πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ σφάλματος αὐτοῦ ὑπέβαλε τὴν ἀπόφασιν αὐτήν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ δὲν λύει τὸ ζήτημα, διότι αἱ Κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ ἐπεξεργασθοῦν ὅλα τὰ Διατάγματα, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ζήτημα εἶνε ἂν συνέλθουν αἱ ἐπιτροπαί κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σώματος. Ἀναλύων τὰς διατάξεις τῆς ἀποφάσεως, λέγει ὅτι ἐπαναφορὰ τῆς διοικήσεως τῶν Δημοσίων κτημάτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας εἶνε ἀσύμφορος.

Ὁ κ. ***Δ. Κατσάνος*** λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἡ σημερινή, ἡ συνεχίζουσα τὴν Οἰκουμενικήν, ἥτις ἔδωσε τόσας ἐπαγγελίας, παρουσιάζεται σήμερον μὲ τὸ σχέδιον αὐτὸ καὶ ζητεῖ ὅπως εἰς τόσον ὀλίγον χρονικὸν διάστημα συμπληρώσῃ τὴν Κρατικὴν μηχανὴν ὡς ἐὰν συνέτασσεν τὴν διαθήκην της, ἐνῷ εἶνε ἀρκετὰ εὔρωστος καὶ δὲν ἔχει οὐδένα φόβον πλὴν τοῦ τῆς αὐτομολήσεως. Ποία ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη, λέγει, παρέστη ὥστε νὰ ρυθμίσωμεν τὰ πάντα. Εὑρισκόμεθα πρὸ θετικῶν ὑποχρεώσεων, ἀνελλάδομεν ὀλιγωτάτας ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ αὐτὴ δὲ ἦτο ἡ δικαιολογία τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἀλλὰ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀποφάσει ποία εἶνε ἡ δικαιολογία; Ἔχομεν πικρὰν πεῖραν τῶν ἐξουσιοδοτήσεων ὡς καὶ τῶν Κοινοβουλευτικῶν ἐπιτροπῶν. Μέχρι πρότινος 6 βουλευταὶ ἀπεφάσιζον, ἀναφέρει δὲ τὸ παράδειγμα τῆς συμβάσεως Λίμνης Τριχωνίτιδος ἔνθα δὲν γίνεται τίποτε. Πῶς, λέγει, ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ αὔξησιν δαπανῶν; Ἐὰν πρόκειται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πολιτικὴν τῆς σπατάλης τότε θὰ χρεωκοπήσῃ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς. Ἀναμέναμεν κατάργησιν Γενικῶν Διοικήσεων καὶ ἄλλων θέσεων καὶ ἀντιθέτως βλέπομεν δημιουργίαν νέων θέσεων πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν φίλων. Φθάνει ἀκόμη ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ σημεῖον νὰ ζητήσῃ ἐξουσιοδότησιν καὶ διὰ τὴν διαρρύθμισιν καὶ μισθοδοσίαν τοῦ κλήρου, ἀγνοοῦσα ὅτι ἡ μισθοδοσία αὕτη θὰ ἀπαιτήσῃ ἐπαχθεστάτην φορολογίαν. Καταλήγων προτείνει τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν μέτρων τούτων ἂν δέ, λέγει, ἡ Κυβέρνησις ἐπιμένῃ ἐπ' αὐτῶν θὰ ἀναγκασθῇ νὰ τὰ καταψηφίσῃ.

Ὁ κ. ***Γ. Κακουλίδης*** λέγει ὅτι ἐκ πολλῶν μερῶν τὸν πληροφοροῦσιν ὅτι τὸ νέον ἐνοικιοστάσιον θὰ προκαλέσῃ ἀνωμαλίας, δι' αὐτὸ ὑποβάλλει τροπολογίαν ὑπογεγραμμένην ὑπὸ ἑτέρων 20 βουλευτῶν περὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἀναστολὴν τοῦ ἐνοικιοστασίου καὶ ἐκδόσεως νέου τοιούτου κατόπιν μελέτης τοῦ ζητήματος ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων.

Ὁ κ. ***Γ Φικιώρης*** εὑρίσκει εὐλογωτάτην καὶ ἐπιβεβλημένην μάλιστα τὴν αἴτησιν τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ ὄχι μόνον διὰ τὰ ἐπὶ δικτατορίας ἐκδοθέντα Ν. Διατάγματα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν διὰ Ν. Διαταγμάτων ρύθμισιν τῶν ἐπειγούσης φύσεως ζητημάτων. Ἐν τῶν μᾶλλον ἐπειγόντων τοιούτων ζητημάτων εἶναι καὶ ἡ στέγασις τῶν σεισμοπαθῶν. Ὡς γνωστὸν ὁ σεισμὸς τῆς 1 Ἰουλίου ἐπέφερε μεγάλας καταστροφὰς ἐν Ἀκαρνανίᾳ καὶ ἰδίως ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Οἰτύλου, ὅπου εἰς πολλὰς κοινότητας πλεῖσται οἰκίαι κατέρρευσαν καὶ πᾶσαι σχεδὸν αἱ λοιπαὶ κατέστησαν ἐτοιμόρροποι, ἔκτοτε δὲ αἱ πλεῖσται οἰκογένειαι διαμένουσιν ἐν ὑπαίθρῳ. Καὶ ἐφ' ὅσον διαρκεῖ τὸ θέρος δύναται νὰ εἶναι ἀνεκτὸς ὁ ὑπαίθριος βίος, ἀλλὰ πλησιάζει τὸ φθινόπωρον μὲ τὰς ὁροχὰς καὶ ὁ χειμὼν μὲ τὰ ψύχη, ὁπότε ὁ βίος αὐτὸς ἐνέχει μεγάλους κινδύνους. Διὰ τοῦτο εἶναι ἐπείγουσα ἀνάγκη ὡς τάχιστα νὰ ἀνοικοδομηθῶσιν αἱ καταρρεύσασκι οἰκίαι καὶ νὰ ἐπισκευασθῶσιν αἱ ἐτοιμόρροποι, ἵνα στεγασθῶσιν οἱ ἀτυχεῖς κάτοικοι, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται χρηματικὰ μέσα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν οἱ Μανιᾶται εἶναι σχεδὸν πάντες ἄποροι, διότι, ὡς γνωστόν, ἡ Μάνη εἶναι ἄγονος καὶ τὸ μόνον εἰσόδημα τῶν κατοίκων, τὸ ἔλαιον, σχεδὸν ἐξέλιπε καὶ αὐτὸ ἕνεκα τοῦ δάκου, ἐπιβάλλεται λοιπὸν νὰ ἔλθῃ εἰς τοὺς σεισμοπαθεῖς αὐτοὺς ἀρωγὸν τὸ Κράτος, ἐπὶ τῇ προστασίας τοῦ ὁποίου λίαν εὐλόγως προβάλλει ἡ Μάνη δικαιώματα καὶ ἀξιώσεις καὶ λόγῳ τῆς ἀπορίας τῶν κατοίκων, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῶν ἀναμφισβητήτων ἱστορικῶν παραδόσεων. Ἔχω ὅθεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω τὴν Βουλὴν νὰ ψηφίσῃ τροπολογίαν εἰς τὸ ἐδ. β' τοῦ Π κεφαλαίου τοῦ ὑπὸ συζήτησιν σχεδίου ἀποφάσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξουσιοδοτεῖται ἡ Κυβέρνησις νὰ ρυθμίσῃ καὶ τὸ ζήτημα τῆς δωρεὰν στεγάσεως τῶν σεισμοπαθῶν Λακωνίας διὰ Ν. Διατάγματος.

Ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης*** ὑποβάλλει τροπολογίας περὶ περιθάλψεως τῶν σεισμοπαθῶν Πρεβέζης καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ ληστείας. Διότι, λέγει, αἱ ἐπιτροπαὶ ἀσφαλείας ἐξετόπισαν ἐν Ἠπείρῳ τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ πληθυσμοῦ. Εἶνε δὲ μία κατάστασις ἀφόρητος. Ὑποβάλλει δὲ καὶ ἑτέραν τροπολογίαν περὶ ἀποξηράνσεως τῶν ἑλῶν Λούρου καὶ Φαναρίου Πρεβέζης, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσι πολλαὶ δεκάδες χιλιάδων στρεμμάτων, κεκαλυμμένων ὑπὸ ὑδάτων.

Ὁ κ. ***Ν. Καμπάνης*** λέγει ὅτι προκειμένου περὶ τόσον σοβαροῦ ζητήματος εὑρισκόμεθα πρὸ κενῶν ἐδωλίων. Ἀναπτύσσων τὰ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως εὑρίσκει ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος δὲν χρειάζεται νόμος διὰ τὴν τοιαύτην ἐξουσιοδότησιν, ἀλλὰ μόνον ἀπόφασις τῆς Βουλῆς χορηγοῦσα εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας καὶ ὄχι εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐξουσιοδότησιν διὰ δημοσίευσιν Ν. Δ., ἐφ' ὧν θὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ ἐντὸς τετραμήνου, ἄλλως εἶνε ἄκυρα. Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, τονίζει ὅτι ὁ θεσμὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἀνεπτύχθη εἰς τὴν πολεμικὴν περίοδον, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ὅπου πρωτεφημόσθη, καίτοι ἦτο ἔκτακτος περίστασις, καὶ δὴ ἐν Γαλλίᾳ, πολυπεριωρισμένως ἐφημόσθη. Ἤδη ἡ αἰτουμένη ἐξουσιοδότησις δὲν περιλαμβάνει πράγματα ἐπείγοντα καὶ ἀπαρτίζεται ἀπὸ ἀνεξάντλητον κορμολόγιον θεμάτων, καὶ καταντᾷ γενικωτάτη, ἐνῷ ὤφειλε νὰ εἶνε ειδική, ὡς λέγει τὸ Σύνταγμα. Οὔτε ἄλλως τε ὁ χρόνος τῶν δικκοπῶν εἶνε τόσος, ὥστε νὰ παρέχῃ στάδιον μελέτης, βατάνων καὶ ρυθμίσεως τῶν τόσων θεμάτων. Ἀναλύων εἶτα τὰ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἰδικώτερον εὑρίσκει ὅτι ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ κεφαλαίου 1 αὐτῆς εἶνε ἀντισυνταγματική, καὶ μόνον διὰ τῶν ἐπιτροπῶν δύνανται νὰ κανονισθῶσι συνταγματικῶς τὰ ἐν αὐτῇ ζητήματα καὶ καταλήγει ζητῶν ὅπως πκύσῃ εἰς τὸ μέλλον νὰ γίνηται τοιαύτη τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως χρῆσις διότι δύνανται νὰ ἔχῃ θλιβερὰ ἀποτελέσματα.

Ὁ κ. ***Δ. Στεφανόπουλος*** προκειμένου, λέγει, περὶ δικκοπῶν 450 ἡμέρου διαρκείας, δὲν εὑρίσκει ποία ἐπείγουσα ἀνάγκη συντρέχει διὰ νὰ δοθῇ ἡ αἰτουμένη ἐξουσιοδότησις. Ἐκτὸς τούτου αὕτη ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα, ὅπερ ἐννοεῖ γνωστὴν περίπτωσιν εἰς τὴν Βουλήν, ἥτις δίδει τὰς ἐξουσιοδοτήσεις ειδικῶς δι' ἕκαστον μέτρον καὶ συγκεκριμένως. Ἔξω τῆς γραμμῆς ταύτης ἐξερχόμενοι, καταργοῦμεν τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, εἰς περιπτώσεις μάλιστα καθ' ἃς θὰ ἐπιδιαρυνθοῦν ἀσφαλῶς τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους. Καταλήγων συνιστᾷ νὰ ἀποσύρῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν περὶ οὗ πρόκειται αἴτησιν ἐξουσιοδοτήσεως.

Ὁ κ. ***Γ. Μπακόπουλος*** ἀναλύων τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος λέγει ὅτι τὸ πολίτευμα στηρίζεται εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐξουσιῶν. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐδημιουργήθη

ὡς περιφρούρησις τῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ κατὰ τῆς ἐκτελεστικῆς τοιαύτης.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἀλλοῦ ἐφαρμόζεται αὐστηρῶς καὶ ἀλλοῦ ἐλαστικῶς. Ἐν Ἀμερικῇ π.χ. δὲν δύναται νὰ νοηθῇ νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐννοεῖται τοιαύτη, ἀλλ' ἐκεῖ ἡ διανοητικότης τῶν κυβερνητῶν εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ μὴ κάμνουν κατάχρησιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Παρ' ἡμῖν διὰ πρώτην φορὰν καθιεροῦται ἡ συνταγματικὴ διάταξις διὰ τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις ἐπὶ εἰδικῶν καὶ συγκεκριμένων θεμάτων καὶ δι' αὐτὸ πρέπει, τὸ πρῶτον ἐφαρμοζομένης τῆς διατάξεως αὐτῆς, νὰ προσέξωμεν τίνα ἔννοιαν θὰ προσδώσωμεν εἰς αὐτήν, διότι ἐκ τῆς τοιαύτης ἑρμηνείας θὰ κρίνωσιν καὶ αἱ μετερχόμεναι Βουλαὶ εἰς ποίας περιπτώσεις ἐπιτρέπεται ἡ νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις. Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἐπὶ οὐσιωδῶν ζητημάτων ἀλλὰ εἰς ἐπουσιώδη καὶ δὴ εἰς κατεπειγούσας περιπτώσεις. Ἐν προκειμένῳ τινὰ ἐκ τῶν θεμάτων τῶν ἀναγραφομένων εἰς τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον ἐμπίπτουσιν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως ἄλλα δὲν δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς αὐτήν, ὡς ὄντα οὐσιώδη καὶ δυνάμενα νὰ δημιουργήσωσιν ὑποχρεώσεις διὰ τὸν λαὸν ἐν γένει. Ἐνταῦθα ἀναγινώσκει τὰς περιπτώσεις, αἵτινες ἐμπίπτουσιν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς διατάξεως καὶ διὰ τὰς ὁποίας δέον νὰ δοθῇ ἐξουσιοδότησις. Ὁρμώμενος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς καθ' ἣν ἐδόθη βοήθεια εἰς τοὺς πρόσφυγας λέγει ὅτι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δέον νὰ δοθῇ βοήθεια εἰς τοὺς σεισμοπαθεῖς τῆς Λακωνίας, εἰς τοὺς χαλκζοπλήκτους καὶ ἀκριδοπλήκτους τῆς Ἀρκαδίας καὶ τοὺς ἰδιοκτήτας λεωφορείων περὶ ὧν ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν.

Γ. Κακουλίδης. Τονίζει ὅτι δὲν εἶναι πραγματικαὶ αἱ εἰς βάρος τοῦ Κράτους τόσον θρυλλούμεναι ἀποζημιώσεις τῶν προσφύγων.

Γ. Μπακόπουλος. Γνωρίζω πόθεν ἠντλήθη τὸ χρῆμα πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ δὲν δύνασθε ν' ἀρνηθῆτε ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὑπεβλήθη εἰς θυσίας διὰ τοὺς πρόσφυγας. Δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν ἐξουσιοδότησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἄρῃ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου προκειμένου περὶ τῶν Μοναστηριακῶν κτημάτων, διότι τὸ θέμα αὐτὸ δὲν ἐμπίπτει ἐντὸς τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος. Καταλήγων ὑποβάλλει τροπολογίαν ὅπως δοθῇ ἀποζημίωσις εἰς τοὺς καταδιωχθέντας ἀπὸ τοῦ 1922 μέχρι τοῦ 1927 δημοσιογράφους, οἵτινες εἶχον τὸ σθένος νὰ ἀντιταχθῶσι καὶ νὰ ἀγωνισθῶσι μετ' αὐταπαρνήσεως κατὰ τῶν αὐθαιρεσιῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἐξεπλήρωσαν καθῆκον, ἀλλὰ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, ὥστε νὰ συνεπάγεται τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ λαοῦ ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐξεπληρώθη τὸ καθῆκον αὐτό, ὅπως ὑποστῇ μικρὰν θυσίαν καὶ διὰ τοὺς κοινωνικοὺς αὐτοὺς μαχητάς.

Γ. Μερκούρης. Κύριε Συνάδελφε, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τὴν τροπολογίαν σας καὶ πρόσφυγες δημοσιογράφοι.

Γ. Μπακόπουλος. Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, διότι μοῦ ὑπενθυμίσατε καὶ τὰ ἀτυχῆ αὐτὰ θύματα τοῦ πατριωτισμοῦ των. Οἱ πρόσφυγες δημοσιογράφοι εἶναι ἄξιοι πάσης βοηθείας, διότι ὑπὸ τὸ πέλμα τῆς Τουρκικῆς τυραννίας διεξήγαγον σθεναρὸν ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς μεγάλης ἰδέας. Παράδειγμα τοιούτου ἐθνικοῦ ἥρωος ἔχω τὸν ἐκ Σμύρνης παλαίμαχον τῆς γραφίδος κ. Σεϊζάνην, ὅστις ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν ἠγωνίζετο ἐν Σμύρνῃ ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ νῦν ζῇ πενόμενος καὶ δεινοπαθῶν. Ἔχομεν ἐπιτακτικὴν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσχωμεν εἰς τὸν μαχητὴν αὐτὸν τὰ μέσα ἔστω καὶ πενιχρᾶς ζωῆς. (Χειροκροτήματα).

Πολλοὶ Βουλευταί. Μάλιστα, μάλιστα.

Ὁ κ. **Κ. Δεμερτζῆς** ὑποστηρίζει τὴν περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ παθόντος ἐκ τῶν διώξεων τῶν ἐπαναστατικῶν καὶ δικτατορικῶν περιόδων τύπου τροπολογίαν. Ὁ τύπος, λέγει, ὁ Ἑλληνικὸς καθ' ἣν στιγμὴν εἶχε καταργηθῇ τὸ πολίτευμα συνετέλεσε νὰ ἐπέλθῃ ἡ σημερινὴ ὁμαλότης, ἔλαβε δὲ καθ' ἣν στιγμὴν ἐγὼ ἤμην κοινὸς ὑποψήφιος τῶν κομμάτων καὶ ἐξ ὀνόματος αὐτῶν δι' ἐμοῦ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ ἀποζημιωθῇ διὰ τὰς τυχὸν θετικὰς ζημίας, αἵτινες θὰ ἐπροξενοῦντο εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ ἀγῶνος του ὑπὲρ τοῦ πολιτεύματος. Ἄλλως τε σήμερον μόνον κατ' ἀρχὴν ἀναγνώρισιν δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἀφορᾷ ἡ τροπολογία.

Ὁ κ. **Θ. Παπαστρατῆς** λέγει ὅτι ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα ἀπὸ τὸν φόβον τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἀναστολῆς τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν Μοναστηριακῶν κτημάτων.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** λέγει ὅτι ὁ φόβος οὗτος δὲν εἶναι δικαιολογημένος.

Ὁ κ. **Θ. Παπαστρατῆς** συνεχίζων λέγει ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια διὰ τὰς ἐμπορικὰς σχολάς, αἵτινες τώρα συντηροῦνται δαπάναις τῶν δήμων, διότι τὰ χρήματα τῆς συντηρήσεως αὐτῶν ἐξηντλήθησαν.

Ὁ κ. **Σ. Κρεμεζῆς** λέγει ὅτι ὑπάρχουν διατάγματα ἐκδοθέντα ἐπὶ δικτατορίας, διὰ τὰ ὁποῖα ἐγνωμοδότησαν αἱ Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ ἀπεφάσισε τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, δὲν ἐδημοσιεύθησαν ὅμως εἰσέτι. Τῶν διαταγμάτων τούτων ἡ δημοσίευσις εἶναι ὑποχρεωτικὴ κατὰ τὴν γνώμην μου, ἐν τούτοις πληροφοροῦμαι ὅτι περὶ αὐτῶν ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις ἵνα μὴ δημοσιευθοῦν. Κατὰ τὸ Σύνταγμα πᾶς νόμος ὀφείλει νὰ δημοσιευθῇ ἐντὸς δύο μηνῶν. Ἐὰν δὲν δημοσιευθῇ συνέπεια θὰ εἶναι ἡ εὐθύνη τῆς Κυβερνήσεως ἀπέναντι τῆς Βουλῆς. Τὴν ἰδίαν εὐθύνην θὰ ἔχῃ ἡ Κυβέρνησις ἐν περιπτώσει μὴ δημοσιεύσεως τῶν διαταγμάτων τούτων. Διὰ τὰ διατάγματα ταῦτα αἱ Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ εἰργάσθησαν, δὲν εἶναι δὲ ὀρθὸν νὰ παρορᾶται ἡ ἐργασία αὕτη. Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ τῶν συμβάσεων, θὰ ἠδύνατο νὰ τεθῇ ὅτι αὗται ἐξαιροῦνται.

Ὁ κ. **Δ. Μπαμπᾶκος** ὁμιλῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Κρεμεζῆ, ὑποστηρίζαντος ὅτι τὰ ἐπεξεργασθέντα ἕως τοῦδε διατάγματα, ἐφόσον ἐλήφθησαν ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἶναι δημοσιεύσιμα, ὑποθετεῖ ταύτην, χαρακτηρίζων μάλιστα τὴν ἐξενεχθεῖσαν γνώμην ὄχι πλέον ὡς τροπολογίαν τοῦ κειμένου τοῦ ψηφίσματος, καθόσον τροπολογία ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἀντίθετος παραδοχή, ἐφόσον ἡ δημοσίευσις αὕτη ὡς τυπικὴ μόνον πρᾶξις εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν Κυβέρνησιν.

Συνεχίζων προτείνει νὰ χορηγηθῇ ἡ ἐξουσιοδότησις εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς μεταρρύθμισιν τοῦ ἰσχύοντος ἐνοικιοστασίου ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει. Δικαιολογῶν τὴν πρότασίν του ταύτην ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἡ ἐπεξεργασθεῖσα τὸ ἐνοικιοστάσιον Ἀγγελοπούλου παρεῖδε τὸ πνεῦμα τῆς Βουλῆς, τῆς συγκροτησάσης ταύτην καὶ κατεσκεύασεν ἐνοικιοστάσιον πιέζον τὰς ἐργαζομένας τάξεις, αἵτινες πένονται καὶ ἔχουν ἀνάγκην ὑποστηρίξεως. Ὑπάρχουν διατάξεις, συνεχίζει, αὐτόχρημα καταθλιπτικαὶ καθὼς καὶ ἄλλαι τινὲς ἐλαττωματικαὶ καὶ χρήζουσαι ἀναστολῆς. Τὸ ἐνοικιοστάσιον ὡς θεσμὸς δημοσίας ἀνάγκης κέκληται νὰ ἀνακουφίσῃ τὰς ταλαιπωρουμένας οἰκονομικῶς κατωτέρας τάξεις, τῶν ὁποίων τὰ συμφέροντα παρωράθησαν. Νομίζει ἔργον δικαιοσύνης τὴν ἀναθεώρησιν μερικῶν τουλάχιστον διατάξεων.

Ὑποθετεῖ τὴν τροπολογίαν τὴν ἀφορῶσαν τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν παθόντων δημοσιογράφων. Εἶναι ἔργον ἠθικῆς τάξεως, λέγει, νὰ ἀποζημιωθῶσιν οἱ ἐντιμοι οὗτοι βιοπαλασταί, οἱ ἐπιτελοῦντες μίαν ἀνωτέραν ἀποστολὴν καὶ παθόντες ἐν τῇ ἀνασκήσει ταύτης.

Τελευτῶν προτείνει τὸ προκείμενον ψήφισμα νὰ λάβῃ τὸν τίτλον «ἐξουσιοδότησις» ἀντὶ τῆς ἐν τῷ κειμένῳ λέξεως «ἀπόφασις» καθόσον ὁ πρῶτος τῶν ὅρων τούτων ἐναρμονίζεται συνταγματικῶς μᾶλλον τοῦ ἑτέρου ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς πράξεως ταύτης.

Ὁ κ. **Γ. Καλδῆς**. Συνηγορῶν ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Μπαμπάκου τονίζει τὴν ἀνάγκην τῆς παρούσης ἐξουσιοδοτήσεως διὰ τὴν διαρρύθμισιν τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ὁ κ. **Ν. Μανούσης** ὑποστηρίζων τὴν περὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου τροπολογίαν τονίζει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξέκλινε τοῦ προορισμοῦ της καὶ παρέβη τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτὴν ἐντολήν, ἐπιδαρύνουσα τὰς ἐπαγγελματικὰς τάξεις περισσότερον ἀπὸ τὸ ἐνοικιοστάσιον τοῦ κ. Ἀγγελοπούλου. Δὲν πρόκειται ὅμως περὶ τούτου μόνον, διότι τὸ νέον ἐνοικιοστάσιον περιέχει σκανδαλώδεις διατάξεις, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ἀποτελοῦν νόμον τοῦ Κράτους. (Θόρυβος, διαμαρτυρίαι).

Ὁ κ. **Δ. Κουτσοπέταλος** παρατηρεῖ ὅτι ὁ κ. βουλευτὴς ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ ποῖαι εἶναι αἱ σκανδαλώδεις αὐταὶ πράξεις ἵνα ἡ Ἐπιτροπὴ δυνηθῇ νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις.

Ὁ κ. **Πρόεδρος**. Λέγει ὅτι δὲν συζητεῖται ἤδη τὸ ἐνοικιοστάσιον.

Ὁ κ. **Ε. Βελλιανίτης**. Λέγει ὅτι πρέπει πρῶτον νὰ εἴπῃ ἐὰν δέχεται ἡ Κυβέρνησις τὴν ἐξουσιοδότησιν.

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀναμένει νὰ μορφώσῃ γνώμην ἐκ τῆς γνώμης τῆς Βουλῆς. Ἐὰν ἡ Βουλὴ δώσῃ τὴν ἐξουσιοδότησιν ταύτην εἰς τὴν Κυβέρνησιν βεβαίως αὕτη δὲν θὰ τὴν ἀρνηθῇ, ἀλλ' ἡ Βουλὴ πρέπει νά ἔχῃ ὑπ' ὄψει ὅτι πάντοτε προκειμένου περὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου τὸ ὁποῖον θίγει συμφέροντα θὰ γεννηθῶσιν παράπονα. Τοιαῦτα παράπονα ἐγεννήθησαν κατὰ τοῦ ἐνοικιοστασίου Ἀγγελοπούλου καὶ πάντες ἐζήτησαν νὰ παραπεμφθῇ τοῦτο εἰς τὴν ἐπιτροπήν.

Καὶ ὅταν τὸ ἐνοικιοστάσιον τῆς ἐπιτροπῆς ἐδημοσιεύθη, ἐκ νέου ἤρχισαν τὰ ἴδια παράπονα, τὰ ὁποῖα θὰ ἀκουσθοῦν καὶ πάλιν καὶ ἂν ἀκόμη δοθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἐξουσιοδότησις καὶ προσθῇ αὕτη εἰς τὴν διαρρύθμισιν τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος,** λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν ἔθεσε καλῶς τὸ ζήτημα, διότι ὤφειλε νὰ εἴπῃ ἂν ἡ Κυβέρνησις, διδομένης εἰς αὐτὴν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, θὰ ἔχῃ τὸ θάρρος νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς τροποποιήσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα καλῶς ἐτέθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου.

Ὁ κ. **Ν. Μανούσης** συνεχίζων τονίζει ὅτι θεωρεῖ ἐπισβλημένον ὅπως δοθῇ ἡ ἐξουσιοδότησις αὕτη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα ἀρθῶσι πᾶσαι αἱ ἐγερθεῖσαι διαμαρτυρίαι.

Κ. Δεμερζῆς. Οὐδεμία διαμαρτυρία ἠγέρθη.

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) διαμαρτύρεται διότι εἰς τὴν Ἐφημερίδα «Ἑλληνικὴ» ἀναγράφεται εἰς τὴν στήλην τῶν πρακτικῶν ὅτι κατέθεσε σχέδιον νόμου περὶ κυρώσεως Ν. Δ. περὶ ἐκτοπίσεως καὶ ἀπελάσεως καὶ ὅτι ἐζήτησε νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς κατεπείγον καὶ νὰ ψηφισθῇ καὶ ἀμέσως. Ἀπορεῖ λέγει πῶς ἀναγράφονται τοιαῦτα ψεύδη.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** δηλοῖ ὅτι τοιοῦτο νομοσχέδιον δὲν ὑπεβλήθη, ἀλλὰ δὲν ἔχει κανὲν μέσον ἵνα παρεμποδίσῃ τὰς ἐφημερίδας νὰ ἀναγράφουν ὅ,τι θέλουν.

Ὁ κ. **Β. Μεϊμαράκης** λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ γυμνασίου τῆς κλάσεως 1926β' ὅπως ὑποστῶσιν ἐξετάσεις καὶ παρακαλεῖ ὅπως δοθῇ ἡ σχετικὴ ἐξουσιοδότησις εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας. Ὁμιλῶν εἶτα περὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου ἀναπτύσσει ἐν μέρει τὰς διατάξεις του καὶ λέγει ὅτι τὸ ἐνοικιοστάσιον εἶναι ζήτημα ἀνάγκης καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θὰ δώσῃ τὴν αἰτουμένην ἐξουσιοδότησιν. Πάντως ἡ ἐπιτροπὴ ἐξήτασε τὸ ζήτημα μετὰ πάσης ἀντικειμενικότητος καὶ δικαιοσύνης καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου θὰ ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ μία ἡμέρα καθ' ἣν νὰ συζητηθῇ τὸ ἐνοικιοστάσιον.

Ὁ κ. **Ε. Χατζηδάκης** λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐξαιρεθοῦνται τὰ διατάγματα περὶ ἀπονομῆς συντάξεων διότι ἔγειναν ἐπ' αὐτῶν μεγάλαι καταχρήσεις.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** προτείνει νὰ προστεθῇ διατάξις ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ ὅτι ὑποθέσεις, ἃς ἐπεξεργάσθησαν ἤδη αἱ ἐπιτροπαί, νὰ μὴ ἀποσταλῶσιν ἐκ νέου εἰς αὐτάς.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος** λέγει ὅτι δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία αὕτη, ἀλλὰ δυνητικῶς ὅτι ὅηλ. ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ δημοσιεύῃ διατάγματα ἐφ' ὧν ἀπεφάνθησαν ἤδη αἱ ἐπιτροπαὶ καὶ τὰ ἐνέκρινεν ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις.

Ὁ κ. **Ν. Κουπαροῦσος** συμφωνεῖ κατ' ἀρχὴν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀποφάσεως, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι πρέπει νὰ διαγραφῇ ἡ διάταξις περὶ συστάσεως εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν συμβάσεων καὶ νὰ στέλλωνται αὗται εἰς τὰς κοινοβουλευτικὰς ἐπιτροπάς. Συνιστᾷ κατόπιν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας ὅπως εἰ δυνατὸν ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος καταργήσῃ τὴν ἀεροπορικὴν Ἄμυναν, ἀναφέρει δὲ καὶ παραδείγματα παρανόμων ἐνεργειῶν αὐτῆς.

Ὁ κ. **Δ. Πετρακάκος** λέγει ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ διάκρισις τῶν δύο περιόδων τῆς διοικήσεως τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης διότι ἡ περιτυνὴ περίοδος τοῦ κ. Εὐταξίας ἦτο Ἐθνικὴ καὶ περίοδος ἐσόδων.

Ὁ κ. **Ν. Κουπαροῦσος** συνεχίζων λέγει ὅτι εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν οἰκονομιῶν ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ ἱδρύσῃ γενικὴν διοίκησιν ἐν Δυτικῇ Μακεδονίᾳ, ἐνῷ θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ δοθοῦν μεγαλύτερα δικαιώματα εἰς τοὺς νομάρχας. Πάντως ἂν ἀποφασισθῇ ἡ ἵδρυσις τῆς γενικῆς διοικήσεως παρακαλεῖ ὅπως ἕδρα ταύτης ὁρισθῇ ἡ Κοζάνη.

Ὁ κ. **Γ. Μόδης** διαμαρτύρεται λέγων ὅτι ἡ Φλώρινα πρέπει νὰ εἶνε ἡ ἕδρα τῆς διοικήσεως.

Ὁ κ. **Α. Ἀργυρὸς** ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1 διότι ἡ διάταξις αὕτη εὐρύνει τὸ περιεχόμενον τοῦ ψηφίσματος τοῦ Φεβρουαρίου, προτείνει δὲ νὰ τροποποιηθῇ ἡ διάταξις, οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἐπιβαρυνθῇ ὁ προϋπολογισμός.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ἀποφάσεως λέγει ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῇ ἡ ἐξουσιοδότησις ὡς πρὸς τὸ ἐδάφιον περὶ γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ δὴ περὶ μετατροπῆς τῶν κλασικῶν γυμνασίων εἰς γεωργικὰ τοιαῦτα.

Α. Παπαναστασίου. (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας,) λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐμελετήθη ἀπὸ τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον, ἀπὸ τὸ γεωργικὸν συνέδριον καὶ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας.

Ὁ κ. **Α. Ἀργυρὸς** ἐπίσης συνιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς διατάξεως περὶ μεταθέσεως τῆς βασικῆς Σχολῆς εἰς Θεσσαλονίκην.

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** λέγει ὅτι τὸ θέαμα τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ Βουλὴ νὰ χορηγῇ τὰ δικαιώματά της εἰς τὴν Κυβέρνησιν εἶναι ἀποκρουστικόν, ἄλλως τε δὲν ἔκαμε τί περισσότερον ἡ δικτατορία. Ποίως μᾶς ἐγγυᾶται ὅτι ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία θὰ κάμῃ καλὴν χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα τῆς δίδομεν. Πρέπει, λέγει, νὰ σταματήσῃ τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον γίνεται, διότι ἀσφαλῶς τὸ τέλος τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος θὰ εἶναι οἷον δὲν τὸ ἀνεμένομεν.

Ὁ κ. **Θ. Νικολούδης** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) λέγει ὅτι ὑπέβαλε γύρω ὡρισμένας τροπολογίας, διότι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ ἀντιμετωπίσῃ ὡρισμένα ἐπείγοντα ζητήματα. Ἓν τοιοῦτον εἶναι καὶ ἡ ἀνάγκη περὶ σχολικῶν κτιρίων ἥτις εἶναι λίαν ἐπείγουσα. Ἀναλαβὼν τὸ Ὑπουργεῖον εὗρον ὅτι τὸ Ταμεῖον τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν εἶχεν ἐκφύγῃ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας. Εὑρέθην δὲ συγχρόνως πρὸ ἀποστραγγίσεως τοῦ φόρου ἐξ οὗ ἀντλεῖ τὸ Ὑπουργεῖον τοὺς πόρους, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν σχολικῶν κτιρίων. Διὰ τῶν ὑποβαλλομένων δὲ τροπολογιῶν σκοπεῖται ὅπως ἐπαναφερθῶσιν οἱ πόροι οὗτοι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας αὐξηθῶσι δὲ συγχρόνως. Ἑτέρα τροπολογία, λέγει, εἶναι ἡ περὶ χορηγήσεως προθεσμίας πρὸς δημοσίευσιν τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκπαιδευτικῶν μεταβολῶν. Ὡς πρὸς τὰ ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας ταῦτα, λέγει, τὰ εὗρεν

ἐν ἀνωμαλίᾳ καὶ παρακαλεῖ, ὅπως δυθῇ ἐξουσιοδότησις καὶ περὶ διαρρυθμίσεως τῶν ζητημάτων τούτων, ὡς καὶ περὶ τακτοποιήσεως τῆς θέσεως τῶν προσωρινῶν διδασκάλων, ἵνα μὴ χάσωσιν οἱ μαθηταὶ τὸ ἔτος των.

Ὁ κ. **Ν. Βελέντζας** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι ὁλόκληρος σειρὰ νομοσχεδίων ψηφισθέντων τὴν προτεραίαν τῆς ἐργατικῆς τάξεως εὑρίσκεται ὑπ' ὄψει τῆς Βουλῆς πρὸ τετραμήνου. Ἐκ τούτων ἐπείγει τὸ περὶ εὑρέσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατῶν ἐπὶ τούτου δὲ εἰδικῶς καὶ διὰ τὴν κύρωσιν διεθνῶν συμβάσεων ἀφορωσῶν ἐργατικὰς σχέσεις παρακαλεῖ τὴν Βουλήν, ὅπως τῷ παράσχῃ τὴν ἐξουσιοδότησιν ἵνα τὸ θέσῃ εἰς ἄμεσον ἐφαρμογήν.

Ὁ κ. **Γ. Ζερβὸς** ὑπομνήσκει ὅτι χθὲς ὑπέβαλε πρότασιν ὅπως δυθῇ ἐξουσιοδότησις διὰ τὴν σύναψιν συμβάσεως πρὸς ταχείαν ἐκτέλεσιν τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων Στρυμόνος καὶ Φιλίππων καὶ ἐξεύρεσιν τοῦ ἀπαιτηθησομένου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων δανείου, ὡς καὶ διὰ τὴν κύρωσιν ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων τούτων.

Ὁ κ. **Ι. Μεταξᾶς** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι ἐδόθη ἤδη τοιαύτη ἐξουσιοδότησις διὰ τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας.

Ὁ κ. **Α. Ἀργυρὸς** τονίζει ὅτι ἡ μεγαλυτέρα ἐργασία ἐξ ὅλης τῆς ἐσχάτως παρατηρηθείσης ἐκπαιδευτικῆς κινήσεως εἶναι ἡ συντονισμένη μέριμνα, ὅπως δι' ὅλίγων δαπανῶν ἀποκτήσωμεν πολλαπλασίας ἀξίας ἐκπαιδευτικὰ κτίρια. Λέγει ὅτι τοῦτο ἐξασφαλίζεται διὰ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν, τὰ ὁποῖα ἀνέρχονται εἰς 18 ἑκατομμύρια. Διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου, χρησιμοποιουμένου πρὸς ἐξυπηρέτησιν, θὰ ἠδύνατο νὰ συναφθῇ μὲ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν δάνειον 100 ἑκατομμυρίων, τὸ ὁποῖον θὰ ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς ἀνέγερσιν καταλλήλων διδακτηρίων. Δυστυχῶς ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ὅπως αὐξήσῃ τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους, ἀνέγραψεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, ὡς γενικὸν ἔσοδον τὰ 15.000.000 ἐκ τῶν 18 ἑκατομμ. εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθίστηται ἀδύνατος ἤδη ἡ ἀνέγερσις καταλλήλων διδακτηρίων. Παρακαλῶ, ὅπως ἐνισχυθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς μεγάλης ταύτης ἀνάγκης τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Λέγει ὅτι βεβαίως τὸ ζήτημα τῶν διδακτηρίων εἶνα σοβαρώτατον καὶ οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ τὴν ἀνάγκην ταύτην. Ἐὰν ἐπὶ τῆς δικτατορίας εἶχεν ἐπέλθῃ μία ἐπαύξησις τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν πρὸς ἀνέγερσιν διδακτηρίων, παρεσχέθη, ὅμως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ δικαίωμα ἵνα ἀναγράψῃ τὸ διαθέσιμον ποσὸν εἰς τὸν γενικὸν προϋπολογισμόν. Περαίνων λέγει ὅτι αἱ περαιτέρω συζητήσεις εἶνει περιττὰι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Ἂν μὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ συνεννόησίς τις καλῶς, ἄλλως θὰ καταλήξωμεν εἰς μίαν ψηφοφορίαν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ἀντίρρησις, ὅπως παρασχεθῇ ἡ ἐξουσιοδότησις αὐτὴ προκειμένου περὶ ἐπειγόντων ζητημάτων οὐχὶ ὅμως καὶ ἐπὶ ζητημάτων τὰ ὁποῖα οὐδένα χαρακτῆρα ἐπείγοντα παρουσιάζουν, ὅπως εἶναι ἡ ἐπαναφορὰ τῆς Διοικήσεως τῶν Δημοσίων κτημάτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας, ἡ ὀργάνωσις τῆς Γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως κ. λ. π.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι δὲν θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ἀρχίσῃ ἡ Γεωργικὴ ἐκπαίδευσις ἄνευ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ἐὰν δοθῶσιν αἱ ζητούμεναι ἐξουσιοδοτήσεις ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἀνατρέψῃ ὁλόκληρον τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** λέγει ὅτι ἡ χρῆσις τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ταύτης ἐγένετο χωρὶς νὰ λάβῃ χώραν καμμία τοιαύτη ἀναστάτωσις.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ ὅτι ὑποβάλλεται ἡ ἑξῆς τροπολογία: «Διότι ἡ παροῦσα Κυβέρνησις κατὰ τὴν κρίσιν της καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νὰ δημοσιεύῃ ἢ νὰ ἀρνῆται τὴν δημοσίευσιν νόμου, διαταγμάτων καὶ συμβάσεων, ἐξ ὧν ἀτεφάνθησαν ἐπικυρωτικῶς αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τοῦ Φεβρουαρίου 1927 καὶ ἐκυρώθησαν ἢ μὴ παρὰ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως».

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ἡ τοιαύτη τροπολογία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τεθῇ κἂν ὑπὸ συζήτησιν, διότι πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος. Ἐὰν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑπάρχει ὑποχρέωσις, ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ δημοσιεύσῃ τὰ διατάγματα. Δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ δώσῃ ἢ νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἄδειαν ταύτην.

Ν. Βελέντζας (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἂς ψηφισθῇ ἡ πρότασις ὡς ἔχει.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι ὑπάρχει πρότασις, ὅπως ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου ἐδαφίου τοῦ σχεδίου ἐξουσιοδοτήσεως διεξαχθῇ ψηφοφορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Ὁ κ. **Χ. Βοζίκης** παρατηρεῖ ὅτι ἐὰν ἡ ψηφοφορία διεξαχθῇ κατὰ τοιοῦτον τρόπον δυτχεράίνεται ἡ ἔκφρασις τῆς γνώμης τῆς Βουλῆς, διότι ὑπάρχουν πολλοί, ὡς ἐγώ, οἱ ὁποῖοι κατ' ἀρχὴν εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὴν παροχὴν τοιαύτης ἐξουσιοδοτήσεως. Θὰ ἦτο ἑπομένως προτιμότερον, νὰ διεξήγετο ψηφοφορία πρῶτον ἐπὶ τῆς καθ' ἀρχὴν ἢ μὴ ἀποδοχῆς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, διότι εἶναι πιθανὸν νὰ ὑπάρχουν τινες οἱ ὁποῖοι θὰ ψηφίσουν ὑπὲρ μερικῶν θεμάτων τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Γενομένων δεκτῶν τῶν παρατηρήσεων τούτων, ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει, ὅτι θέλει διεξαχθῇ ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς: καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Ι. Κίνιας** καὶ **Κ. Καλκάνης** διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὁποίων ἄρχεται ἡ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία τοῦ ζητήματος τεθέντος οὕτω· «Οἱ παραδεχόμενοι κατ' ἀρχὴν τὴν παροχὴν ἐξουσιοδοτήσεως, λέγουσι «ναί» οἱ μὴ δεχόμενοι αὐτὴν λέγουσιν «ὄχι».

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς, προέκυψε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα.

Ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ	150
Εἶπον ναὶ	114
Εἶπον ὄχι	36

Κατὰ τὸ παρατιθέμενον πρωτόκολλον.

Κ. Ἀγγελόπουλος	Ἰωάν. Τσιγκόλης .... ..Ν
Ν. Ἀμηρᾶς .....Ν	Α. Γρηγοριάδης .....
Μιχ. Ἀργυρόπουλος ..Ν	Δ. Δημάδης ....Ν
Χαρ. Βοζίκης ....Ο	Γ. Παπαπαράσχος .. ....
Γ. Γεωργιάδης	Α. Χατζηνώτας ....
Κ. Δεμερτζῆς ....Ο	Ἀπ. Ζούζουλας ....
Α. Δουλγερίδης .... ..Ν	Σπυρ. Ἡλιόπουλος .. ....
Γ. Ἐμπειρῖκος .... ..Ν	Γ. Καρπετόπουλος .. ..Ο
Ἐμ. Ἐμμανουηλίδης ..Ν	Γ. Μηναΐος ....Ν
Ἰωάν. Καλογερᾶς .... ..Ν	Ι. Μουντζουρίδης ....Ο
Ν. Κρανιωτάκης .... ..Ο	Η. Πετρίδης ....
Χρ. Λαδᾶς ....Ν	Σπ. Στάης ....
Θ. Νικολούδης .... ..Ν	Π. Τσαλδάρης .... ..Ο
Γ. Μερκούρης ....Ο	Κ. Τσαλδάρης ....Ν
Δ. Μπαμπάκος ....Ν	Ἀθ. Χριστόπουλος .....
Ἰωάν. Ράλλης	Ἠλίας Ἀποσκίτης .. ....
Ἀντ. Σπρατηγόπουλος ..Ν	Θ. Γρηγορίου ....
Π. Τσιτσεκλῆς	Γ. Μπακόπουλος .... ..Ο
Γ. Ἀθανασιάδης	Ν. Μπακόπουλος .... ..Ν
Γ. Ἀλεξανδρόπουλος	Δ. Πλαπούτας ....
Γ. Καλαντζόπουλος ... ..Ν	Θεόδ. Τουρκοβασίλης ....
Ι. Καναβὸς	Α. Τροχάνης ....
Δ. Κατσάνος .....Ο	Ν. Τριανταφυλλάκος ....
Γ. Καφαντάρης .....Ν	Σπυρ. Τσακόπουλος ....
Ἰωάν. Νικαλίτσας ....Ν	Ν. Ἀνδρεαδάκης .. ....
Σπυρ. Τρικούπης .... ..Ο	Ἰωάν. Κίνιας ....Ο
Γ. Τσακνίκας .... ..Ν	Λουκ. Κουτσοπέταλος ..Ν

Μ. Μαντᾶς ....Ο	Ἰσαὰκ Ἀβραὰμ Σιακῆ	Γ. Λαζανᾶς	Α. Ἀργυρὸς ....Ο
Γεώργ. Μικρὸς ....Ν	Δαυὶδ Μπουχὰρ Σολὰν	Μ. Λαΐλιος	Δ. Δούκας ....Ν
Π. Νικολαΐδης ....Ο	Γ. Χατζηγεωργίου .. ..Ν	Γ. Παπανδρέου	Α. Λαζαρίδης ....
Γεώργ. Πεσματζόγλου ..	Μ. Γούδας ....Ο	Δ. Σάλτας	Ν. Μανούσης ....Ν
Α. Ἀγγελόπουλος .. ..Ο	Ι. Μελᾶς	Κ. Σῖμος	Ν. Τερζόγλου ....Ν
Γ. Ἀναστασίου	Δ. Μπότσαρης	Π. Ἀντωναρόπουλος	Δημ. Φλωριᾶς ....Ν
Κ. Γκότσης	Ἀλ. Μυλωνᾶς	Γ. Καντιάνης	Π. Μπούπουλης ....
Κ. Γόντικας	Σπυρ. Χασιώτης .... ..Ν	Α. Ἐμπ. Κουμουνδοῦρος ..	Κ. Πετσάλης ....
Ἰωάν. Γιαννόπουλος ...Ν	Χ. Χρηστοβασίλης ... ..Ο	Π. Μερλόπουλος .... ..Ν	Χρ. Ἀλαμανῆς ....Ν
Α. Μάρκου ....Ν	Ἀλκ. Λούλης	Α. Μισυρλῆς	Σ. Ἀλεξιάδης ....
Ἀνδρ. Μιχαλακόπουλος....	Γ. Ἐξηντάρης	Φ. Μοσχούλας	Περ. Ἀλεξανδρῆς .... ..Ν
Δ. Μπούκουρας	Αὐγ. Θεολογίτης	Δ. Μπενάκης ....Ν	Ἀδαμ. Ἔξαρχος ....Ν
Σ. Πολυζωγόπουλος .. ..Ν	Σ. Καραγεώργης .... ..Ν	Π. Μπούτος	Ε. Ζούκας ....Ν
Β. Κανακάρης Ρούφος	Στ. Νικολαΐδης .... ..Ν	Π. Σάκκης	Γ. Σίδερης ....
Βασίλειος Σαγιᾶς	Α. Παπαδᾶτος	Ε. Φεσᾶς	Σ. Ταλιαδοῦρος ....Ν
Ἀνδρ. Στεφανόπουλος	Ε. Σταυρίδης ....Ο	Ἰωάν. Βατίστας	Σωτ. Χατζηγάκης .. ....
Ι. Σισίνης	Ι. Τσονταρίδης .... ..Ν	Π. Διαμαντόπουλος ..Ν	Φ. Χρηστοδῆμος .... ..Ν
Δ. Στεφανόπουλος .. ..Ο	Εὐθύμ. Βελλιανίτης ... ..Ν	Ἐμ. Μαχαίρας .... ..Ν	Α. Ψάρρας ....Ο
Γ. Βοραζάνης ....Ν	Δ. Ζερβὸς	Γ. Προυκάκης	Ι. Μάνος ....
Κ. Γεωργαντόπουλος	Ἰωάν. Θεοτόκης	Γ. Σακαλῆς ....Ν	Ἀθ. Μικούλης ....Ν
Γ. Ζερβὸς ....Ν	Σπυρ. Παϊπέτης .... ..Ο	Σ. Σιμεονόγλου ....Ν	Σ. Σαχτούρης ....
Δ. Θεοδωρίδης ....Ν	Α. Πιέρρης	Δ. Σκυλίτσης	Ν. Βελέντζας ....Ν
Κ. Κωνσταντινίδης	Ρ. Ἀλεξᾶτος ....Ν	Ἰωάν. Σπετσιώτης ... ..Ο	Σ. Γάτος ....Ν
Α. Λαμπριανίδης.....	Ι. Μεταξᾶς ....Ν	Γ. Στρίγκος	Ἰωάν. Εὐταξίας ....
Κ. Ὀρφανὸς	Κοσμ. Μπουρμπούλης ..Ν	Σωτ. Σωτηριάδης	Σπυρ. Κρεμεζῆς ..... Ν
Χ. Πανταζίδης	Α. Φωκᾶς	Θ. Μαγκριώτης	Εὐστ. Μαλαμίδας ....
Χ. Παπάζογλου ....Ν	Α. Ἀνδρεάδης ....Ν	Κ. Μαζαράκης	Χ. Στεργιόπουλος ....
Α. Παπαπαναγιώτου ..Ν	Γ. Βαρβούτης ..... Ν	Γρ. Τηλικίδης	Ι. Τζίβας ....
Α. Χαΐνογλου ....Ο	Α. Ζάχος	Π. Χρυσοβέργης ....Ν	Θαλῆς Τσιριμῶκος ... ..Ο
Β. Χατζηλίας ....Ν	Γ. Κακουλίδης ....Ο	Α. Βαλαωρίτης ....Ο	Δ. Χατζῆσκος ....
Κ. Βλαχοθανάσης	Ν. Κουπαροῦσος ....Ν	Γ. Μπανιᾶς	Ι. Βαλαλᾶς ....Ν
Ι. Βογιατζῆς ....Ο	Γ. Μπούσιος	Λ. Τσιῶκος..... ..Ν	Φ. Δραγούμης ....Ο
Θ. Κακαρᾶς	Π. Παπαδόπουλος ... ..Ν	Θ. Χαβίνης ....Ν	Ν. Κυριακόπουλος .. ....
Σ. Οἰκονομίδης ....Ν	Κωνστ. Ἀλαβᾶνος	Κ. Καλκάνης ....Ν	Σ. Αἰούμπης ....Ν
Θ. Παπαστρατῆς ... ..Ν	Δ. Βοκοτόπουλος	Μ. Τσαρλαμπᾶς	Γ. Μόδης ....Ν
Π. Χατζηπάνος ....Ν	Μ. Δεολερὲς ....Ο	Β. Σκουλᾶς ....Ν	Δ. Τζίμας ....Ν
Δ. Βοῦλτζος	Κ. Ἐμπειρῖκος	Ε. Φωτάκης ....Ν	Ἀλ. Ξανθόπουλος ....Ν
Θ. Γοῦσκος	Π. Εὐριπαῖος ....Ν	Χασὰν Ἀγᾶ Ζαδὲ Μουσταφᾶ	Μ. Βολουδάκης ....Ν
Ν. Κολυβᾶς	Ν. Καμπάνης ....Ο	Ἀν. Μπακάλμπασης	Λ. Μητσοτάκης ....
Ἐμ. Λούντζης ....Ν	Π. Καμπάνης	Χαβούζ-Ὄσμὰν	Π. Πολυχρονίδης .. ..Ν
Ἀντ. Γαλανάκης ....Ν	Περ. Μαζαράκης ....Ν	Σουκρῆ-Μαμούτ-Ὄγλοῦ Ν	Γ. Σήφακας ....Ν
Π. Κοκκινάκης..... ..Ν	Κ. Ναυπλιώτης ....Ν	Φεχμῆ Χασὰν βέη Ζαδε ..	Α. Ἀνδρεάδης ....
Γ. Μαρῆς ....Ν	Θ. Βαρβιτσιώτης ... ..Ν	Κ. Τελωνίδης	Β. Κουκουρίδης ....Ν
Β. Μεϊμαράκης ....Ν	Ν. Δ. Κουμάνταρος	Ἀθ. Σινόκας	Θ. Πανταζίδης ....
Ι. Περδικογιάννης	Π. Παπαδᾶκος	Νικόλ. Βλιᾶμος .....Ν	Α. Παχνὸς ....
Κ. Πολυχρονάκης .. ..Ν	Δ. Πετρακᾶκος ....Ο	Σ. Μανταφούνης	Α. Πολεμίδης ....Ν
Γ. Φραγκουδάκης	Γ. Φικιώρης ....Ν	Θεμ. Σοφούλης ....Ν	Ἀλ. Κανάρης ....
Δημ. Ἀμπατζόπουλος ..Ν	Α. Ἀποστολίδης	Ἐμ. Χατζηδάκης .... ..Ο	Ν. Μαμούνης ....Ν
Ι. Ι. Ἄμποτ	Ε. Γκλαβάνης ....Ν	Π. Ἀλεξίδης	
Η. Αὐγουστίδης..... ..Ν	Α. Εὐφραιμίδης .... ..Ν		
Ἀλ. Βουτυρᾶς ....Ν	Β. Ζησιάδης ....Ο		
Ζ. Βεντούρας	Κωνστ. Θέος		
Ν. Δαρβέρης ....Ο	Ἀλ. Ἰωαννίδης .... ..Ν		
Δ. Εὐθυμιάδης .... ..Ν	Δ. Καζάκης ....Ο		
Μ. Θεοδωρίδης	Κ. Καρτάλης		
Λ. Ἰασωνίδης ....Ν	Ἀνδρ. Κόρακας		
Δ. Κάκαβος ....Ν	Σ. Μάξιμος		
Ι. Καυταντζόγλου..... ..Ο	Α. Μέρος		
Μ. Κῦρκος ....Ν	Κ. Σπυρίδης		
Λ. Κυβετὸς ....Ν	Ν. Κοθρῆς		
Μεντὲς Λιάο Μεσατζῆς ..	Ροῦσσος Κούνδουρος		
Κ. Μουζενίδης ....Ν	Ε. Μοδάτσος ....Ν		
Κ. Μιττᾶκος ....Ν	Α. Γαληνὸς		
Ἀλ. Παπαναστασίου ... ..Ν	Γ. Θεοδοσιάδης		
Γρ. Παπανικολάου	Γ. Καλδῆς ....Ν		
Σταμ. Παπάζης	Β. Καραπαναγιώτης		
Φ. Παπαγεωργίου .... ..Ν	Σ. Κρητικᾶς		

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ἡ παροχὴ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Α', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, διεξαχθείσης ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν κ. κ. **Α. Μάρκου** καὶ **Ι. Κίνια** προέκυψε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα.

Ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ	162
Εἶπον ναὶ	127
Εἶπον ὄχι	33
Ἀπῆχθησαν ψῆφον	2

Κατὰ τὸ παρατιθέμενον πρωτόκολλον.

Κ. Ἀγγελόπουλος	Γ. Γεωργιάδης ....
Ν. Ἀμηρᾶς ..... Ν	Κ. Δεμερτζῆς ..... Ν
Μιχ. Ἀργυρόπουλος .. Ν	Α. Δουλγερίδης ..... Ν
Χαρ. Βοζίκης ..... Ν	Γ. Ἐμπειρῖκος ..... Ν

Ἐμ. Ἐμμανουηλίδης	Ν
Ἰωάν. Καλογερᾶς	Ν
Ν. Κραιωτάκης	Ο
Θ. Νικολούδης	Ν
Χρ. Λαδᾶς	Ν
Γ. Μερκούρης	Ο
Δ. Μπομπάκος	Ν
Ἰωάν. Ράλλης	..
Ἀντ. Στρατηγόπουλος	Ν
Π. Τσιτσεκλῆς	..
Γ. Ἀθανασιάδης	..
Γ. Ἀλεξανδρόπουλος	..
Γ. Καλαντζόπουλος	Ν
Ἰ. Κανναβδς	Ν
Δ. Κατσάνος	Η
Γ. Καφαντάρης	Ν
Ἰωάν. Νικολίτσας	Ν
Ἰωάν. Παπαϊωάννου	..
Σπυρ. Τρικούπης	Ο
Γ. Τσακανίκας	Ν
Ἰωάν. Τσιγκόλης	Ν
Α. Γρηγοριάδης	..
Δ. Δημάδης	Ν
Γ. Παπαπαράσχος	..
Α. Χατζηνώτας	..
Ἀπ. Ζούζουας	..
Σπυρ. Ἠλιόπουλος	..
Γ. Καρπετόπουλος	Ο
Γ. Μηναΐος	Ν
Ἰ. Μουντζουρίδης	Ο
Π. Πετρίδης	..
Σπ. Στάης	..
Π. Τσαλδάρης	Ο
Κ. Τσαλδάρης	Ν
Ἀθ. Χριστόπουλος	..
Ἠλίας Ἀποσκίτης	..
Θ. Γρηγορίου	..
Γ. Μπακόπουλος	Ο
Ν. Μπακόπουλος	Ν
Δ. Πλαπούτας	..
Θεόδ. Τουρκοβασίλης	Ν
Α. Τροχάνης	..
Ν. Τριανταφυλλάκος	..
Σπυρ. Τσακόπουλος	..
Σ. Ἀνδρεαδάκης	..
Ἰωάν. Κίνιας	Ο
Λουκ. Κουτσοπέταλος	Ν
Μ. Μαντᾶς	Ο
Γεώργ. Μικρὸς	Ν
Π. Νικολαΐδης	..
Γεώργ. Πεσματζόγλου	Ο
Ἀ. Ἀγγελόπουλος	Ο
Τ. Ἀναστασίου	Ν
Κ. Γκότσης	..
Κ. Γόντικας	..
Ἰωάν. Γιαννόπουλος	Ν
Ἀ. Μάρκου	Ν
Ἀνδρ. Μιχαλακόπουλος	..
Δ. Μπούκουρας	..
Σ. Πολυζογόπουλος	Ν
Β. Κανακάρης Ροῦφος	..
Βασίλειος Σαχιᾶς	..
Ἀνδρ. Στεφανόπουλος	..
Ἰ. Σισίνης	..
Δ. Στεφανόπουλος	Ο
Γ. Βοργαζάνης	Ν
Κ. Γεωργαντόπουλος	..
Γ. Ζερβὸς	Ν
Α. Θεοδωρίδης	Ν
Κ. Κωνσταντινίδης	..
Α. Λαμπριανίδης	..
Κ. Ὀρφανὸς	..
Χ. Πανταζίδης	Ν
Χ. Παπάζογλου	Ν
Α. Παπαπαναγιώτου	Ν
Α. Χαϊνογλου	Ο
Β. Χατζηλίας	Ν
Κ. Βλαχοθανάσης	..
Ι. Βογιατζῆς	Ο
Θ. Καναβᾶς	..
Σ. Οἰκονομίδης	Ν
Θ. Παπαστρατῆς	Ν
Π. Χατζηπάνος	Ν
Δ. Βούλτζος	..
Θ. Γούσιος	Ν
Ν. Κολυβᾶς	..
Ἐμ. Λούντζης	Ν
Ἀντ. Γαλανάκης	Ν
Γ. Κοκκινάκης	Ν
Γ. Μαρῆς	Ν
Β. Μειμαράκης	Ν
Ι. Περδικογιάννης	..
Κ. Πολυχρονάκης	Ν
Γ. Φραγκουδάκης	..
Δημ. Ἀμπατζόπουλος	Ν
Ι. Ι. Ἄμποτ	..
Π. Αὐγουστ'δης	Ν
Ἀλ. Βουτυρᾶς	Ν
Ζ. Βεντούρας	..
Ν. Δαρβέρης	..
Δ. Εὐθυμιάδης	Ν
Μ. Θεοδωρίδης	..
Α. Ἰασωνίδης	Ν
Δ. Κάκαβος	Ν
Ι. Καυταντζόγλου	Ο
Μ. Κῖρκος	Ν
Α. Κυβετὸς	Ν
Μεντὲς Διάο Μεσατζῆς	..
Κ. Μουζενίδης	Ν
Κ. Μιττᾶκος	Ν
Ἀλ. Παπαναστασίου	Ν
Γν. Παπανικολάου	..
Σταμ. Παππάζης	..
Φ. Παπαγεωργίου	Ν
Ἰσαὰκ Ἀβραὰμ Σιακῆ	..
Δαϊδ Μπουχὰρ Σολὰν	..
Γ. Χατζηγεωργίου	Ν
Μ. Γούδας	Ο
Ι. Μελᾶς	..
Δ. Μπότσαρης	..
Ἀλ. Μυλωνᾶς	..
Σπυρ. Χασιώτης	Ν
Χ. Χρηστοβασίλης	Ο
Ἀλκ. Λούλης	..
Γ. Ἐξηντάρης	..
Αὐγ. Θεολογίτης	..
Σ. Καραγεώργης	Ν
Στ. Νικολαΐδης	Ν
Α. Παπαδᾶτος	..
Ε. Σταυρίδης	Ο
Ι. Τσονταρίδης	Ν
Εὐθύμ. Βελλιανίτης	Ν
Δ. Ζερβὸς	..
Ἰωάν. Θεοτόκης	..
Σπυρ. Παπέτης	Ο
Α. Πιέρρης	..
Ρ. Ἀλεξᾶτος	Ν
Ι. Μεταξᾶς	Ν
Κοσμ. Μπουρμπούλης	Ν
Α. Φωκᾶς	..
Λ. Ἀνδρεάδης	Ν
Γ. Βαρβούτης	Ν
Α. Ζάχος	..
Γ. Κακουλίδης	Ν
Ν. Κουπαροῦσος	Ν
Γ. Μπούσιος	..
Η. Παπαδόπουλος	Ν
Κωνστ. Ἀλαβᾶνος	..
Δ. Βοκοτόπουλος	..
Μ. Δερλερὲς	Ο
Κ. Ἐμπειρῖκος	..
Π. Εὐριπαῖος	Ν
Ν. Καμπάνης	Ο
Π. Καμπάνης	..
Περ. Μαζαράκης	Ν
Κ. Ναυπλιώτης	Ν
Θ. Βαρβιτσιώτης	..
Ν. Δ. Κουμάνταρος	..
Π. Παπαδᾶκος	..
Π. Πετρακᾶκος	..
Γ. Καντιάνης	..
Α. Ἐμπ. Κουμονδοῦρος	..
Π. Μερλόπουλος	Ν
Α. Μισυρλῆς	..
Φ. Μοσχούλας	..
Δ. Μπενάκης	Ν
Π. Μποῦτος	..
Π. Σάκκης	..
Ε. Φεσᾶς	..
Ἰωάν. Βατίστας	..
Π. Διαμαντόπουλος	Ν
Ἐμ. Μαχαίρας	Ν
Γ. Προυκάκης	Ν
Γ. Σακαλῆς	Ν
Σ. Συμεονόγλου	Ν
Δ. Σκυλίτσης	..
Ἰωάν. Στετσιώτης	Ο
Γ. Στρῖγκος	..
Σωτ. Σωτηριάδης	Ο
Θ. Μαγκριώτης	..
Κ. Μαζαράκης	Ν
Γρ. Τηλκίδης	..
Π. Χρυσοβέργης	Ν
Α. Βαλαωρίτης	Ν
Δ. Μπανιᾶς	..
Α. Τσιῶκος	Ν
Θ. Χαβίνης	Ν
Κ. Καλκάνης	Ν
Μ. Τσαρλαμπᾶς	..
Β. Σκουλᾶς	Ν
Ε. Φωτάκης	Ν
Χασὰν Ἀγᾶ Ζαδὲ Μουσταφᾶ	..
Ἀν. Μπακάλμπασης	..
Χαβοὺζ-Ὀσμὰν	..
Σουκρῆ-Μαμούτ-Ὀγλοῦ	Ν
Φεχμῆ Χασὰν βέη Ζαδὲ	..
Κ. Τελωνίδης	..
Ἀθ. Σινόκας	..
Νικόλ. Βλιᾶμος	Ν
Σ. Μανταφούνης	..
Θεμ. Σοφούλης	Ν
Ἐμ. Χατζηδάκης	..
Π. Ἀλεξίδης	..
Α. Ἀργυρὸς	Ο
Δ. Δούκας	Ν
Α. Καζαρίδης	Ν
Ν. Μανούσης	Ν
Ν. Τερζόγλου	Ν
Δημ. Φλωριᾶς	Ν
Π. Μπούμπουλης	..
Κ. Πετσάλης	..
Χρ. Ἀλαμανῆς	Ν
Σ. Ἀλεξιάδης	Ν
Περ. Ἀλεξανδρῆς	Ν
Ἀδαμ. Ἔξαρχος	Ν
Ε. Ζούκας	Ν
Γ. Σίδερης	..
Σ. Ταλιαδοῦρος	Ν
Σωτ. Χητζηγάκης	..
Φ. Χρηστοδῆμος	Ν
Α. Ψάρρας	Ο
Ι. Μάνος	..
Ἀθ. Μιαούλης	Ν
Σ. Σαχτούρης	..
Ν. Βελέντζας	Ν
Σ. Γάτος	Ν
Ἰωάν. Εὐταξίας	..
Σπυρ. Κρεμεζῆς	Ν
Εὐστ. Μαλαμίδας	..
Χ. Στεργιόπουλος	..
Ἰ. Τζίβας	Ο
Θαλῆς Τσιριμῶκος	Η
Δ. Χατζὴσκος	..
Ι. Βαλαλᾶς	Ν
Φ. Δραγούμης	..
Ν. Κυριακόπουλος	..
Σ. Λιούμπης	Ν
Γ. Μόδης	..
Δ. Τζίμας	Ν
Ἀλ. Ξανθόπουλος	Ν

Μ. Βολουδάκης	Ν
Α. Μητσοτάκης	..
Π. Πολυχρονίδης	Ν
Γ. Σήφακας	Ν
Α. Ἀνδρεάδης	..
Β. Κουκουρίδης	Ν
Θ. Πανταζίδης	..
Α. Παχνὸς	..
Α. Πολεμίδης	Ν
Ἀλ. Κανάρης	..
Ν. Μαμούνης	Ν

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου κεφαλαίου τοῦ σχεδίου ἐξουσιοδοτήσεως·

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** (Ὑπουργὸς Γεωργίας). Δηλο ὅτι τὸ ἐδάφιον ὑπὸ στοιχεῖον α'. ἀποσύρεται ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ κεφαλαίου Α', δύναται νὰ γίνῃ ἡ ἐπαναφορὰ τῆς ὑπηρεσίας τῶν δημοσίων κτημάτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας.

Ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου β'. τοῦ ἀφορῶντος τοὺς χαλαζοπλήκτους.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης.*** Δηλοῖ ὅτι τὸ Λαϊκὸν κόμμα προκειμένου περὶ τῶν χαλαζοπλήκτων ἀποσύρει τὰς ἀντιρρήσεις του καὶ δηλοῖ ὅτι θὰ ψηφίσῃ ὑπὲρ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Γίνεται κατόπιν τούτου δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἐδάφιον τοῦτο, ὡς ἐτροποποιήθη, γενομένης δεκτῆς τροπολογίας τοῦ κ. ***Δ. Πετρακάκου***, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς σεισιοπαθεῖς. Ἐπίσης γίνεται δεκτὴ τροπολογία καὶ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πυροπαθεῖς.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἐδάφιον γ'.

Ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου δ' τοῦ ἀφορῶντος τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς στοιχειώδους γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως, διεξαχθείσης ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν ὡς ψηφολεκτῶν τῶν κ. κ. ***Θ. Χαβίνη*** καὶ ***Θ. Τσιριμώκου***, προέκυψεν τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα·

Ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ	163
Εἶπον ναί	130
Εἶπον ὄχι	32
Ἀπῳδήσαν ψῆφον	1

Κατὰ τὸ παρατιθέμενον πρωτόκολλον.

Κ. Ἀγγελόπουλος	..
Ν. Ἀμηρᾶς	Ν
Μιχ. Ἀργυρόπουλος	Ν
Χαρ. Βοζίκης	Ο
Γ. Γεωργιάδης	..
Κ. Δεμερτζῆς	Ν
Α. Δουληγερίδης	Ν
Γ. Ἐμπειρίκος	Ν
Ἐμ. Ἐμμανουηλίδης	Ν
Ἰωάν. Καλογερᾶς	Ν
Ν. Κραιωτάκης	Ο
Χρ. Λαδᾶς	Ν
Θ. Νικολούδης	Ν
Γ. Μερκούρης	Ο
Δ. Μπομπάκος	Ν
Ἰωάν. Ράλλης	..
Ἀντ. Στρατηγόπουλος	Ν
Π. Τσιτσεκλῆς	..
Γ. Ἀθανασιάδης	..
Γ. Ἀλεξανδρόπουλος	..
Γ. Καλαντζόπουλος	Ν
Ἰ. Κανναβδς	Ν
Δ. Κατσάνος	Η
Γ. Καφαντάρης	..
Ἰωάν. Νικολίτσας	Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Ο
Γ. Τσακανίκας	Ν
Ἰωάν. Τσιγκόλης	Ν
Α. Γρηγοριάδης	..
Δ. Δημάδης	Ν
Γ. Παπαπαράσχος	..
Α. Χατζηνώτας	..
Ἀπ. Ζούζουλας	..
Σπυρ. Ἠλιόπουλος	..
Γ. Καρπετόπουλος	Ο
Γ. Μηναΐος	Ν
Ἰ. Μουντζουρίδης	Ο
Π. Πετρίδης	..
Σπ. Στάης	..
Π. Τσαλδάρης	Ο
Κ. Τσαλδάρης	Ν
Ἀθ. Χριστόπουλος	..
Ἠλίας Ἀποσκίτης	..
Θ. Γρηγορίου	..
Γ. Μπακόπουλος	Ν
Ν. Μπακόπουλος	Ν
Δ. Πλαπούτας	..
Θεόδ. Τουρκοβασίλης	Ν
Α. Τροχάνης	..
Ν. Τριανταφυλλάκος	..
Σπυρ. Τσακόπουλος	..
Σ. Ἀνδρεαδάκης	..
Ἰωάν. Κίνιας	Ο
Λουκ. Κουτσοπέταλος	Ν
Μ. Μαντᾶς	Ο
Γεώργ. Μικρὸς	Ν
Π. Νικολαΐδης	Ο
Γεώργ. Πεσματζόγλου	..
Ἀ. Ἀγγελόπουλος	Ο
Τ. Ἀναστασίου	Ν
Κ. Γκότσης	..
Κ. Γόντικας	Ν
Ἰωάν. Γιαννόπουλος	Ν
Ἀ. Μάρκου	..
Ἀνδρ. Μιχαλακόπουλος	..
Δ. Μπούκουρας	Ν
Σ. Πολυζωγόπουλος	..
Β. Κανακάρης Ροῦφος	..
Βασίλειος Σαχιᾶς	..
Ἀνδρ. Στεφανόπουλος	Ο
Ἰ. Σισίνης	..
Δ. Στεφανόπουλος	..
Γ. Βοργαζάνης	Ν
Κ. Γεωργαντόπουλος	..
Γ. Ζερβὸς	Ν
Α. Θεοδωρίδης	Ν
Κ. Κωνσταντινίδης	..
Α. Λαμπριανίδης	..
Κ. Ὀρφανὸς	..
Ν. Πανταζίδης	Ν
Χ. Παπάζογλου	Ν
Α. Παπαπαναγιώτου	Ν
Α. Χαϊνογλου	Ν
Β. Χατζηλίας	Ν
Κ. Βλαχοθανάσης	..
Ι. Βογιατζῆς	Ο
Θ. Καναβᾶς	..
Σ. Οἰκονομίδης	Ν
Θ. Παπαστρατῆς	Ν
Π. Χατζηπάνος	Ν
Δ. Βούλτζος	..
Θ. Γούσιος	Ν
Ν. Κολυβᾶς	..
Ἐμ. Λούντζης	Ν
Ἀντ. Γαλανάκης	Ν
Γ. Κοκκινάκης	Ν
Γ. Μαρῆς	..
Β. Μειμαράκης	Ν
Ι. Περδικογιάννης	..
Κ. Πολυχρονάκης	Ν
Γ. Φραγκουδάκης	..
Δημ. Ἀμπατζόπουλος	Ν
Ι. Ι. Ἄμποτ	..
Π. Αὐγουστίδης	Ν
Ἀλ. Βουτυρᾶς	Ν
Ζ. Βεντούρας	..
Ν. Δαρβέρης	Ο
Δ. Εὐθυμιάδης	Ν
Μ. Θεοδωρίδης	..
Α. Ἰασωνίδης	Ν
Δ. Κάκαβος	Ν
Ι. Καυταντζόγλου	Ο
Μ. Κῖρκος	Ν
Α. Κυβετὸς	Ν
Μεντὲς Διάο Μεσατζῆς	Ν
Κ. Μουζενίδης	Ν
Κ. Μιττᾶκος	Ν
Ἀλ. Παπαναστασίου	Ν
Γν. Παπανικολάου	..
Σταμ. Παπάζης	Ο
Φ. Παπαγεωργίου	Ν
Ἰσαὰκ Ἀβραὰμ Σιακῆ	..
Δαϊδ Μπουχὰρ Σολὰν	..
Γ. Χατζηγεωργίου	Ν
Μ. Γούδας	Ο
Ι. Μελᾶς	..
Δ. Μπότσαρης	..
Ἀλ. Μυλωνᾶς	..
Σπυρ. Χασιώτης	Ν
Χ. Χρηστοβασίλης	Ο
Ἀλκ. Λούλης	..
Γ. Ἐξηντάρης	..
Αὐγ. Θεολογίτης	..
Σ. Καραγεώργης	Ν
Στ. Νικολαΐδης	Ν
Α. Παπαδᾶτος	..
Ε. Σταυρίδης	..
Ι. Τσονταρίδης	Ν
Εὐθύμ. Βελλιανίτης	Ν
Δ. Ζερβὸς	..
Ἰωάν. Θεοτόκης	..
Σπυρ. Παπέτης	Ο
Α. Πιέρρης	..
Ρ. Ἀλεξᾶτος	Ν
Ι. Μεταξᾶς	Ν
Κοσμ. Μπουρμπούλης	Ν
Α. Φωκᾶς	..
Λ. Ἀνδρεάδης	Ν
Γ. Βαρβούτης	Ν
Α. Ζάχος	..
Γ. Κακουλίδης	Ν
Ν. Κουπαροῦσος	Ν
Γ. Μπούσιος	..
Η. Παπαδόπουλος	Ν
Κωνστ. Ἀλαβᾶνος	..
Δ. Βοκοτόπουλος	..
Μ. Δερλερὲς	Ο
Κ. Ἐμπειρῖκος	..
Π. Εὐριπαῖος	Ν
Ν. Καμπάνης	Ο
Π. Καμπάνης	..
Περ. Μαζαράκης	Ν
Κ. Ναυπλιώτης	Ν
Θ. Βαρβιτσιώτης	..
Ν. Δ. Κουμάνταρος	..
Π. Παπαδᾶκος	..
Π. Πετρακᾶκος	Ο
Γ. Φικιώρης	Ν
Α. Ἀποστολίδης	..
Ε. Γκλαβάνης	Ν
Α. Εὐφραιμίδης	Ν
Β. Ζησιάδης	Ο
Ἀλ. Ἰωαννίδης	Ν
Δ. Καζάκης	Ο
Κ. Καρτάλης	..
Ἀνδρ. Κόρακας	..
Σ. Μάξιμος	..
Α. Μέρος	..
Κ. Σπυρίδης	..
Ν. Κοθρῆς	..
Ροῦσσος Κούνδουρος	..
Ε. Μοδάτσος	Ν
Α. Γαληνὸς	..
Γ. Θεοδοσιάδης	..
Γ. Γαλδῆς	Ν
Β. Καραπαναγιώτης	..
Σ. Κρητικᾶς	Ν
Γ. Λαζανᾶς	..
Μ. Λαΐδιος	..
Γ. Παπανδρέου	..
Δ. Σάλτας	Ν
Κ. Σῖμος	Ν
Π. Ἀντωναρόπουλος	..
Γ. Καντιάνης	..
Α. Ἐμπ. Κουμονδοῦρος	..
Π. Μερλόπουλος	Ν
Α. Μισυρλῆς	..
Φ. Μοσχούλας	..
Δ. Μπενάκης	Ν
Π. Μποῦτος	..
Π. Σάκκης	..

Ε. Φεσᾶς	..
Ἰωάν. Βατίστας	..
Π. Διαμαντόπουλος	Ν
Ἐμ. Μαχαίρας	Ν
Γ. Προυκάκης	Ν
Γ. Σακαλῆς	Ν
Σ. Συμεονόγλου	Ν
Δ. Σκυλίτσης	..
Ἰωάν. Σπετσιώτης	Ν
Γ. Στρῖγκος	..
Σωτ. Σωτηριάδης	Ο
Θ. Μαγκριώτης	Ο
Κ. Μαζαράκης	Ν
Γρ. Τηλκίδης	..
Π. Χρυσυβέργης	Ν
Α. Βαλαωρίτης	Ο
Δ. Μπανιᾶς	..
Α. Τσιῶκος	Ν
Θ. Χαβίνης	Ν
Κ. Καλκάνης	Ν
Μ. Τσαρλαμπᾶς	..
Β. Σκουλᾶς	Ν
Ε. Φωτάκης	Ν
Χασὰν Ἀγᾶ Ζαδὲ Μουσταφᾶ	..
Ἀν. Μπακάλμπασης	..
Χαβουζ-Ὀσμᾶν	..
Σουκρῆ-Μαμουτ-Ὀγλοῦ	Ν
Φεχμῆ Χασὰν βέη Ζαδὲ	..
Κ. Τελωνίδης	..
Α0. Σινόκας	Ν
Νικόλ. Βλιᾶμος	Ν
Σ. Μανταφούνης	..
Θεμ. Σοφούλης	Ν
Ἐμ. Χατζηδάκης	Ο
Π. Ἀλεξίδης	Ο
Α. Ἀργυρὸς	Ο
Δ. Δούκας	Ν
Α. Λαζαρίδης	Ν
Ν. Μανούσης	Ν
Ν. Τερζόγλου	Ν
Δημ. Φλωριᾶς	Ν
Π. Μπούμπουλης	..
Κ. Πετσάλης	..
Χρ. Ἀλαμανῆς	Ν
Σ. Ἀλεξιάδης	..
Ηερ. Ἀλεξανδρῆς	Ν
Ἀδαμ. Ἔξαρχος	Ν
Ε. Ζούκας	Ν
Γ. Σίδερης	..
Σ. Ταλιαδοῦρος	Ν
Σωτ. Χητζηγάκης	..
Φ. Χρηστοβάγμος	Ν
Α. Ψάρρας	Ο
Ι. Μάνος	..
Α0. Μιαούλης	Ν
Σ. Σαχτούρης	..
Ν. Βελέντζας	Ν
Σ. Γάτος	Ν
Ἰωάν. Εὐταξίας	..
Σπυρ. Κρεμεζῆς	Ν
Εὐστ. Μαλαμίδας	..
Χ. Στεργιόπουλος	..
Ἰ. Τζίβας	..
Θαλῆς Τσριμῶκος	Ο
Δ. Χατζῖσκος	..
Ι. Βαλαλᾶς	Ν
Φ. Δραγούμης	..
Ν. Κυριακόπουλος	..
Σ. Λιούμπης	Ν
Γ. Μόδης	Ν
Δ. Τζίμας	Ν
Ἀλ. Ξανθόπουλος	Ν
Μ. Βολουδάκης	Ν
Α. Μητσοτάκης	..
Η. Πολυχρονίδης	Ν
Γ. Σήφακας	Ν
Α. Ἀνδρεάδης	..
Β. Κουκουρίδης	Ν
Θ. Πανταζίδης	..
Α. Παχνὸς	Ν
Α. Πολεμίδης	Ν
Αλ. Κανάρης	..
Ν. Μαμούνης	Ν

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἐδάφιον δ'.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει, ὅτι τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἐξεδήλωσεν ἤδη τὴν γνώμην του ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐξουσιοδοτήσεως καθορίσαν ποῖα ζητήματα θεωρεῖ ἐπείγοντα ὥστε νὰ εἶναι δικαιολογημένη ἡ δι' αὐτὰ παροχὴ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Ἡ συγκρότησις ὅμως τῆς Βουλῆς καθιστᾷ ματαίαν τὴν ἐμμονὴν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἰς τὴν πρότασιν περὶ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορίας τὴν ὁποίαν καὶ ἀποσύρει.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ σχέδιον ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἔχον οὕτω:

Περὶ τῶν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων τῆς δικτατορικῆς περιόδου καὶ ἐκδόσεως Νομοθετικῶν Διαταγμάτων ἐπὶ ζητημάτων ἐπειγούσης φύσεως.

I.

Ἐξουσιοδοτεῖται ἡ Κυβέρνησις ὅπως:

α') Διὰ Ν. Διαταγμάτων ἐκδιδομένων κατόπιν συμφώνου γνωμοδοτήσεως εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος, κυρώσῃ, ἀκυρώσῃ, καταργήσῃ ἢ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον μὴ ἐπιβαρύνσεως τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ Κοινοῦ, τροποποιήσῃ συντακτικὰς ἀποφάσεις, πράξεις ἢ Διατάγματα καὶ Νομοθετικὰ Διατάγματα ἐκδοθέντα ἀπὸ τῆς 26 Ἰουνίου 1925, μέχρι τῆς 4 Δεκεμβρίου 1926, ἐκτὸς τῶν ἐκδοθέντων κατόπιν συμφώνου γνωμοδοτήσεως τῆς 30 μελοῦς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς τῆς 30 Ἰουνίου 1925.

πάσης τυχὸν ἐπενεχθησομένης μεταβολῆς εἰς θεσπισμένα βάρη κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως μὴ θεωρουμένης ὡς ἐπιβαρύνσεως, ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα παράγραφος. Διὰ τῶν αὐτῶν Νομ. Διαταγμάτων δύνανται νὰ ἐπανέρχωνται ἐν ἰσχύϊ καταργηθεῖσαι διὰ τῶν ἄνω πράξεων καὶ Διαταγμάτων διατάξεις.

β') Αἱ ἀνωτέρω πράξεις καὶ Διατάγματα δύνανται νὰ ἀκυρωθοῦν ἢ καταργηθοῦν διὰ Διαταγμάτων προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ κατόπιν συμφώνου γνωμοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

γ') Ἐπίσης ἐξουσιοδοτεῖται ἡ Κυβέρνησις ὅπως διὰ Νομ. Διαταγμάτων ἐκδιδομένων κατόπιν συμφώνου γνωμοδοτήσεως εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 77 τοῦ Συντάγματος κυρώσῃ, τροποποιήσῃ, ἀκυρώσῃ ἢ καταργήσῃ συμβάσεις ἢ ἐργολαβίας συναφθείσας τὴν ἀνωτέρω περίοδον κατὰ παράβασιν τῶν προϋφισταμένων Νόμων ἢ Διαταγμάτων εἴτε ἠκυρώθησαν αὗται διὰ Νομ. Διαταγμάτων ἐκδοθέντων κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω περίοδον εἴτε μή, ὡς καὶ τὰ κυρώσαντα ταύτας Νομ. Διατάγματα· ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δικαίωμα οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως δὲν ὑφίσταται, διὰ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις τὸ τυχὸν δικαίωμα ἀποζημιώσεων τῶν δ καιουμένων περιορίζεται εἰς τὰς θετικὰς φόρον ζημίας.

II.

Ἐπίσης ἐξουσιοδοτεῖται ἡ Κυβέρνησις, ὅπως διὰ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, ἐκδιδομένων συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος, ρυθμίσῃ:

α') Τὰ τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῶν ἐκ χαλάζης καὶ ταγετῶν ζημιουμένων σταφιδοκτηματιῶν, ἀμπελοκτημόνων, καπνοπαραγωγῶν καὶ γεωργῶν ἐν γένει, ὡς καὶ τὰ τῶν πυροπαθῶν καὶ σεισμοπαθῶν.

β') Τὴν σύστασιν Ταμείου Προνοίας ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων.

γ') Τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν σχολείων στοιχειώδους γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τὴν μετατροπὴν κλασσικῶν τινων γυμνασίων εἰς γεωργικὰ γυμνάσια.

δ') Τὴν μετάθεσιν τῆς ἐν Ἀθήναις δασικῆς σχολῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης καὶ τὴν σύστασιν εἰς αὐτὸ γεωργικῆς καὶ κτηνιατρικῆς σχολῆς.

ε') Τὴν ἄρσιν ἀπαγορεύσεως ἐφαρμογῆς τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων.

ς') Τὰ τῆς εὑρέσεως ἐργασίας καὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀεργίας ὑπαλλήλων, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν καθὼς καὶ τὴν κύρωσιν τῶν κατατεθειμένων εἰς τὴν Βουλὴν διεθνῶν συμβάσεων, ἀφορωσῶν ἐργατικὰς σχέσεις, ὡς καὶ ὅ,τι ἀπαιτεῖται διὰ τὴν πληρεστέραν ἐφαρμογὴν τῶν ὑρισταμένων ἐργατικῶν νόμων.

ζ') Τὰ τῆς παρατάσεως τῶν προθεσμιῶν παραγραφῆς ἀπαιτήσεων τοῦ Δημοσίου κατὰ τῶν ὑποκειμένων εἰς φόρον κληρονομιῶν, προικῶν καὶ δωρεῶν.

η') Τὰ τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς Οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων.

θ') Περὶ κυρώσεως διὰ Διαταγμάτων διαφόρων κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρομικῶν, Τροχιοδρομικῶν, Φωταερίου καὶ Ἠλεκτρισμοῦ ἐπιχειρήσεων.

ι') Τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα Στρυμῶνος, Φιλίππων καὶ Μακεδονίας ἐν γένει, ὡς καὶ τὰ τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἠπείρου.

ια') Τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν καὶ δημοσίευσιν τῶν μεταβολῶν τῶν λειτουργῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

ιβ') Τὴν κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1926 Νομ. Διατάγματος «περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς καταβολῆς ἐκπαιδευτ. τελῶν προσφύγων μαθητῶν, ἀποδεδειγμένως

ἀπόρων κλπ.» τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1926 θεσπισθείσης αὐξήσεως τῶν ἐκπαιδευτ. τελῶν ἀποτελούσης ἔσοδον τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ κατασκευῆς κλπ. διδακτηρίων.

ιγ') Τὴν νομιμοποίησιν τῆς μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1926—1927 ὑπηρεσίας καὶ τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπὸ τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης ἄνευ τῶν νομίμων προσόντων διορισθέντων προσωρινῶν δημοδιδασκάλων.

ιδ') Τὴν αὔξησιν καὶ διάθεσιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀποδοτέου ἑτησίως καὶ ἐπὶ τριετίαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1927—28 ποσοῦ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, ἐκ τοῦ συνόλου τῶν εἰσπράξεων τῶν ἐκπαιδευτ. τελῶν.

ιε') Τὸν διακανονισμὸν τῶν ἀποζημιώσεων τῶν παυθεισῶν ἐφημερίδων, καὶ τοῦ συντακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐπαναστάσεων ἀπὸ τοῦ 1922 μέχρι τοῦ 1927. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ὀφείλει νὰ περιλαμβάνῃ σὺντοῖς ἄλλοις καὶ τὰς προξενηθείσας ζημίας ἐκ φθορᾶς, καταστροφῶν καὶ ἄλλων ἐπακολουθημάτων.

Τὰ τῆς ἀποζημιώσεως ὡσαύτως καὶ τῶν ἐκ Τουρκίας εἰς Ἑλλάδα προσφυγόντων ὁμογενῶν δημοσιογράφων, λόγῳ τῆς Μικρασιατικῆς συμφορᾶς.

ιϛ') Τὸν διακανονισμὸν τῆς ἀπονομῆς βαθμοῦ καὶ συντάξεως ἢ συντάξεως μόνον εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ἀνθυπασπιστὰς τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, τόσον τοὺς ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου ἐκκαθαρισθησομένους, ὡς καὶ εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ Ἐννεαμελοῦς Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου κριθέντας, περὶ ὧν τὸ ψήφισμα τῆς Βουλῆς τῆς 20 Δεκεμβρίου π. ἔ.

ιζ') Τὰ τῆς ἐνισχύσεως καὶ προαγωγῆς τοῦ ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας δι' ἀναδιοργανώσεως τῶν οἰκείων ὑπηρεσιῶν, Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων καὶ τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Προτάσει τοῦ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** ἡ Βουλὴ δέχεται δι' ἀναστάσεως, ἐξουσιοδοτεῖται δὲ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἵνα καταρτίσῃ τὰς πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν ὡς ἄνω Ν. Διαταγμάτων κοινοβουλευτικὰς ἐπιτροπὰς ὡς ἀκολούθως: Μία Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Ὑπουργείων: Οἰκονομικῶν, Συγκοινωνίας Ἐξωτερικῶν, Δικαιοσύνης, Ναυτικῶν. Ἑτέρα ἐπὶ τῶν Ὑπουργείων Γεωργίας, Παιδείας, Ἐθν. Οἰκονομίας, Προνοίας, Ἐσωτερικῶν καὶ τρίτη ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Οἰκονομιῶν.

Ὁ κ. ***Θ. Τουρκοβασίλης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ τελειώσῃ τὰς ἐργασίας της πρὶν λάβῃ μίαν πρόνοιαν διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀδικημάτων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν σχετικῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον εἶναι ἤδη εἰς τὰς φυλακὰς δύο πρώην Ὑπουργοί. Διὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου θὰ καθορισθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἀνάκρισιν καὶ κατόπιν θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐκδίκασις, ἄλλως τε τὸ νομοτεχνεῖον τὸ ἔχει ἐπεξεργασθῇ τόσον καιρὸν ἡ συνταγματικὴ ἐπιτροπή, ἐγὼ δὲ μόνον τροποποιήσεις τινας ἐπέφερα, ὑπὸ μορφὴν μεταβατικῶν διατάξεων.

Ὁ κ. ***Θ. Νικολούδης*** λέγει ὅτι εἰς τὰ σημερινὰ πρακτικὰ τῶν ἐφημερίδων ἀναγράφεται ὅτι ἐζήτησε νὰ ληφθοῦν μέτρα ἐναντίον τοῦ ἐπισκόπου τῶν Ἰησουϊτῶν ἐν Νάξῳ. Τοιοῦτον πρᾶγμα, οὐδέποτε, λέγει, ἀνέφερα εἰς τὴν Βουλήν. Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ζητήματος προσωπικοῦ δὲν θὰ ἐνδιεφερόμην, ἀλλὰ πρκειμένου περὶ ξένου ἐπισκόπου, παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον ὅπως εὐαρεστηθῇ καὶ ἀνασκευάσῃ ὅ' ἀνακοινωθέντος τὰ φερόμενα ὡς ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντα.

Ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης***, ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ λέγει ὅτι εἰς τὸ σχέδιον τῆς ἀπαφάσεως περὶ ἐξουσιοδοτήσεως ἔχει ὑποβληθῇ τροπολογία περὶ ἐνοικιοστασίου. Ἐφόσον δὲν λαμβάνεται ἐπ' αὐτῆς μία ἀπόφασις δὲν δυνάμεθα νὰ εἰσέλθωμεν εἰς ἄλλο θέμα.

Ὁ κ. ***Δ. Κουτσοπέταλος***, λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν γενικὴν ἐξουσιοδότησιν ἡ τροπολογία περὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου διότι τὸ τοιοῦτον θὰ εἶναι ἀνισυνταγματικόν. Ἡ τροπολογία αὐτὴ εἶναι μία νέα πρότασις περὶ εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Ὁ κ ***Πρόεδρος*** λέγει ὅτι εἶχε λήξει ἡ συζήτησις περὶ ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ἡ Βουλὴ εἶχεν ἀποφασίσει τὴν μὴ ἀποδοχὴν ἄλλης τροπολογίας. Τὸ ἀληθὲς, λέγει, εἶναι ὅτι ἐν μέσῳ τοῦ θορύβου παρέλειψα νὰ ἀναγγείλω ὅτι ἐπὶ τῆς τροπολογίας περὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου εἶχε ὑποβληθῇ πρότασις περὶ ὀνομαστικῆς ψηφοφορίας. Δὲν ὑπολείπεται συνεπῶς τίποτε ἄλλο εἰμὴ νὰ διεξαχθῇ ἡ ψηφοφορία.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ἐγερθέντος θορύβου, λύεται ἡ ἡ συνεδρίασις ὥρα 10 καὶ 20 πρωϊνῇ διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν καὶ ὥραν 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Λαΐλιος
Θ. Τσιριμῶκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 4Δ'

Τῆς 29 Αὐγούστου 1927

Ὥρᾳ 6 30' μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ζητεῖ τὴν ἐξουσιοδότησιν παρὰ τῆς Βουλῆς ὅπως κυρώσῃ ὑπ' εὐθύνην του τὰ πρακτικὰ τῶν παρελθουσῶν συνεδριάσεων καὶ τῆς σημερινῆς τοιαύτης, δεδομένου ὅτι θὰ διακοποῦν αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς.

Ἡ ***Βουλὴ*** ἐρωτωμένη παρέχει δι' ἀναστάσεως τὴν αἰτουμένην ἐξουσιοδότησιν.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ δήμαρχος Μεσολογγίου δι' ἀναφορᾶς του ὑποβάλλει ψήφισμα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ τῶν Δ. Συμβουλίων τῶν συλλόγων ἐπαγγελματιῶν, δι' ὧν ζητεῖται ἡ μεταφορὰ τῶν καταδίκων ἐκ τοῦ ἤδη οἰκήματος τῶν φυλακῶν εἰς ἕτερον. Τὴν αἴτησιν ταύτην ὑποστηρίζει ὁ βουλευτὴς Σ. Τρικούπης.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Τρικούπης*** καταθέτει τηλεγραφήματα τῶν διοικητ. Συμβουλίων τῶν ἐμπορικῶν συλλόγων Μεσολογγίου, Ἀγρινίου καὶ Αἰτωλικοῦ δ' ὧν ζητεῖται ἡ μείωσις τοῦ δασμοῦ τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων ἀλεύρων ὑποστηρίζει δὲ τὴν πρόταξιν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου.

Αἱ κκπνεργατικαὶ ὀργανώσεις ἑνώσεως ὁμοσπονδίας «Ὁμόνοια καὶ ἀλληλεγγύη» διαμαρτύρονται ἐντόνως κατὰ νέας δολοφονικῆς ἀποπείρας ἐργατῶν Ξάνθης.

Ἐπιτροπὴ Ἀμαρίου διαμαρτύρεται διὰ τὴν παρὰ τοῦ Ἐφεδρικοῦ Ταμείου συντελουμένην ἐκτίμησιν καὶ διανομὴν μοναστηριακῆς περιουσίας Μονῆς Ἀσωμάτων.

Τὸ Συνδικάτον ἐργατῶν Ξάνθης διαμαρτύρεται κατὰ ἐπιθέσεως μοιράρχου ἐντὸς συνδικάτου ἐργατῶν.

Τὸ Σωματεῖον Καβάλλας διαμαρτύρεται διὰ δολοφονικὰς ἐπιθέσεις κομμουνιστῶν ἐναντίον ἡγετῶν συντηρητικῆς παρατάξεως.

Ἐπιτροπὴ ἐπαρχίας Δομοκοῦ καὶ παραλιμνίων χωρίων Ξυνιάδος ζητοῦν τὴν ταχεῖαν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης Ξυνιάδος.

Δημαρχιακὴ ἐπιτροπὴ Ἀμαλιάδος παρακαλεῖ ὅπως ληφθῇ μέριμνα διὰ τοὺς χαλαζοπλήκτους τῆς ἐπαρχίας των κλπ.

Ἀρτοποιοὶ Καλαμῶν — Πατρῶν παρακαλοῦν ὅπως ἀφεθῇ ἐλευθέρα ἡ εἰσαγωγὴ ἀλεύρων ἐξωτερικοῦ.

Τὸ Σωματεῖον καπνεργατῶν Θεσσαλονίκης παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν ὅπως ψηφισθοῦν τὰ ἐργατικὰ νομοσχέδια.

Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Ἰωαννίνων ὑποβάλλει θερμὴν παράκλησιν ὅπως, ἐπικειμένης ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὁδοποιΐας, προτιμηθῇ ἡ ἐγκαταλελειμμένη Ἤπειρος.

Ἡ Πανελλήνιος ἀστικὴ ἕνωσις κτηματιῶν ὑποβάλλει ὑπόμνημα, τασσομένη παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ὑφισταμένου ἐνοικιοστασίου.

Διάφοροι τοπικαὶ ἐνοικιοστασίου ἐπιτροπαὶ ζητοῦν τὴν τροποποίησιν ὑφισταμένου ἐνοικιοστασίου συμφώνως ἀπόψεις κεντρικῆς ἐνοικιοστασίου ἐπιτροπῆς.

Τὸ Σωματεῖον καπνεργατῶν Βετέρης ζητεῖ χορήγησιν ἐπιδόματος εἰς ἀέργους καπνεργάτας καὶ ἐπέκτασιν ἰατρικῆς περιθάλψεως.

Ἡ Ἕνωσις ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων Βόλου διαμαρτύρεται διὰ τρομακτικὴν τακτικὴν ἀρχῶν Βόλου καὶ ἐκτοπισμὸν γραμματέως συνεργατικοῦ Παπαρρήγου.

Τὸ Σωματεῖον βυρσοδεψοεργατῶν Καλαμῶν διαμαρτύρεται διὰ τὴν περικοπὴν τῶν συντάξεων θυμάτων πολέμου.

Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Σερρῶν ζητεῖ τὴν κατάργησιν τῆς φορολογίας τῆς δεκάτης καὶ τὴν ἵδρυσιν ὑποκαταστήματος τῆς κτηματικῆς Τραπέζης ἐν Κοζάνῃ κλπ.

Ἀστοὶ πρόσφυγες Κοζάνης παρακαλοῦν τὴν Βουλὴν ὅπως ληφθῇ πρόνοια ἵνα μὴ μείνωσι δι' ἕκτον χειμῶνα ἄστεγοι.

Κάτοικοι Βυτίνης διαμαρτύρονται δι' ἀπρεπῆ πρὸς αὐτοὺς συμπεριφορὰν εἰρηνοδίκου Βυτίνης, ζητοῦντες ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Δ. Δούκας** καταθέτει αἴτησιν γηγενῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Χριστὸς (Σερρῶν), αἰτούντων ὅπως ἀποδοθῇ αὐτοῖς τὸ κλαπὲν μερίδιον τσιφλικίου Χριστὸς παρὰ τοῦ προϊσταμένου τοῦ γεωργικοῦ γραφείου ἐποικισμοῦ Σιδηροκάστρου καὶ δοθὲν εἰς τοὺς πρόσφυγας.

Ἡ Πανελλήνιος ἀστικὴ ἕνωσις κτηματιῶν Ἀθηνῶν ὑποβάλλει ψήφισμα διαμαρτυρίας διὰ τὴν ὕπουλον ὑπεισέλευσιν κομμουνιστικῶν ἀρχῶν εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἰδιοκτησίαν πρὸς κοινωνικὴν ἀνατροπήν.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Κ. Θέος**, ἐκπροσωπῶν τὴν ὁμάδα ἐνιαίου μετώπου ἐργατῶν κλπ., καταθέτει δήλωσιν διαμαρτυρίας διὰ τὴν ἔγκρισιν διαταγμάτων ἀφορώντων τὴν αὔξησιν τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς ἐπὶ τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν σίτου καὶ λοιπῶν εἰδῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος**, ἀνακοινοῖ τὰ ὑπ' ἀριθ. 323 καὶ 326 ἔγγραφα τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δι' ὧν γνωρίζει πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εὐηρεστήθη ν' ἀναθέσῃ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν κ. Π. Μερλόπουλον, ἐφ' ὅσον χρόνον θέλει διαρκέσει ἡ ἀπουσία τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Γ. Καφαντάρη καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Ν. Βελέντζαν ἐφ' ὅσον χρόνον θέλει διαρκέσει ἡ ἀπουσία τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κ. Θ. Τουρκοβασίλη.

Ὁ κ. **Π. Μερλόπουλος**. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) Ὑποβάλλει σχέδιον νόμου περὶ αὐξήσεως τοῦ δασμοῦ τῶν ἐξ ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ἀλεύρων.

Ὁ κ. **Πρόεδρος**, λέγει ὅτι ὑπεβλήθη πρότασις παρὰ 22 βουλευτῶν περὶ παροχῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος ἀναθεωρήσῃ τὸ ἐν ἰσχύϊ ἐνοικιοστάσιον.

Ὁ κ. **Γ. Μεταξᾶς**. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) παρακαλεῖ ὅπως ψηφισθῇ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων κλπ.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Περὶ φορολογίας ἀμβύκων καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμων καὶ Ν. Διαταγμάτων, ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον 1.

1. Τὸ ἀφορῶν τοὺς διὰ τῶν μικρῶν ἀμβύκων ἐργαζομένους οἰνοπνευματοποιοὺς α' κατηγορίας ἐδάφιον α' τῆς παραγ. 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 971, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων καὶ Ν. Διαταγμάτων, ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

α') Εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς α' κατηγορίας τοὺς ἐργαζομένους δι' ἁπλῶν ἀμβύκων, χωρητικότητος εἰς ὕδωρ οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν 130 χιλιογράμμων καὶ παράγοντας στεμφυλόπνευμα (σούμαν) ἢ καὶ ἐκ τούτου ἀπ' εὐθείας οὔζον πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν.

Διὰ τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς τούτους ἰσχύουσιν οἱ ἑπόμενοι ὅροι, διατυπώσεις καὶ περιορισμοί:

1) Αἱ πρῶται ὕλαι, τὰς ὁποίας οἱ οἰνοπνευματοποιοὶ οὗτοι δικαιοῦνται νὰ κατεργάζωνται πρὸς ἀπόσταξιν εἶνε: στέμφυλα, οἶνοι, μῶρα, κόμαρα, σῦκα, δαμάσκηνα, κεράσια κορόμηλα, κράνα, ζίζυφα καὶ ὑπολείμματα μέλιτος. Ἡ κατεργασία καὶ ἡ ἀπόσταξις τῶν ἀνωτέρω πρώτων ὑλῶν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς τούτους, ἐφ' ὅσον αὗται παράγονται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορείας, ἐν ᾗ θέλουσιν ἀποστάζει ταύτας, ἢ παράγονται εἰς κοινότητα ἄλλης οἰκονομικῆς περιφερείας, συνορεύουσαν πρὸς τὴν κοινότητα ἐν τῇ ὁποίᾳ θὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἀπόσταξις τῶν μεταφερθησομένων πρώτων τούτων ὑλῶν.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόσταξις μόνον τῶν οἴνων, οἵτινες, ἕνεκα τῆς φυσικῆς συστάσεώς των, εἴτε ἠλλοιώθησαν, εἴτε δὲν εἶνε διατηρήσιμοι κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὁρισθησόμενα, ἐξαιρουμένων τῶν οἴνων Λευκάδος, ἐφ' ὧν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπιτρέπεται ἐλευθέρως ἡ ἀπόσταξις.

2) Οἱ πρὸς παραγωγὴν στεμφυλοπνευμάτος χρησιμοποιούμενοι ἄμβυκες, χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων, παραμένουσι διαρκῶς ἀσφράγιστοι καὶ δύνανται νὰ χρησιμοποιῶνται πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν ἐλευθέρως καὶ εἰς οἱανδήποτε ἐποχὴν τοῦ ἔτους, εἴτε παρὰ τῶν κατόχων αὐτῶν, εἴτε καὶ παρ' ἄλλου προσώπου.

3) Διὰ τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς τούτους δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατυπώσεις καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου τούτου, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς λοιποὺς οἰνοπνευματοποιοὺς α' κατηγορίας.

4) Τὸ παρὰ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων παραγόμενον στεμφυλόπνευμα ἢ οὔζον διατίθεται ὑπὸ τοῦ παραγαγόντος αὐτὸ μόνον ἐντὸς τοῦ χωρίου, ἢ τῆς πόλεως, ἐν ᾗ τοῦτο παρήχθη, εἴτε πρὸς ἰδίαν οἰκιακὴν χρῆσιν εἴτε καὶ πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν ἄλλων κατοίκων τῆς αὐτῆς πόλεως ἢ χωρίου, ἀπαγορευομένης τῆς ἐμπορίας ἢ πωλήσεως αὐτοῦ εἰς ποτοπωλεῖα ἢ ἄλλα καταστήματα καὶ πρατήρια ἐνγένει οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν τῆς αὐτῆς ἢ ἄλλης πόλεως ἢ χωρίου. Ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἡ μεταφορὰ ἢ διάθεσις αὐτοῦ πρὸς μεταφορὰν εἰς ἄλλην πόλιν ἢ χωρίον, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθῇ δι' οἰκιακὴν χρῆσιν τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐξαιρέσει τῆς ἐν τῷ ἑπομένῳ ὑπεδαφίῳ ὁ ὁριζομένης περιπτώσεως μεταφορᾶς.

5) Ἀπαγορεύεται ἡ πώλησις στεμφυλοπνεύματος ἢ οὔζου, παραχθέντος παρὰ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων, ἐν τοῖς ποτοπωλείοις ἢ ἄλλοις καταστήμασι καὶ πρατηρίοις ἐν γένει οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν οἱασδήποτε πόλεως ἢ χωρίου. Ὡσαύτως ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ καὶ ἡ πώλησις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, παραχθέντων εἴτε ἐξ οἰνοπνεύματος οἰνοπνευματοποιῶν β' κατηγορ. ἀτελῶς καθαρισθέντος, εἴτε διὰ προσθήκης στεμφυλοπνεύματος, εἴτε διὰ προσθήκης αἰθερίων ἐλαίων ἢ ἄλλων οὐσιῶν προσδιδουσῶν εἰς αὐτὰ τὴν χαρακτηριστικὴν ὀσμὴν καὶ γεῦσιν τοῦ στεμφυλοπνεύματος.

6) Τὸ παρὰ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων παραγόμενον στεμφυλόπνευμα, τὸ μὴ διατιθέμενον πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ὑπεδαφίῳ 4 ὁριζόμενα, παραδίδεται ὑποχρεωτικῶς εἰς οἰνοπνευματοποιοὺς β' κατηγορίας πρὸς ἀνακαθαρισμόν, ἐπιτρεπομένης ἅμα καὶ τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγωγῆς αὐτοῦ. Ὁσάκις τὸ στεμφυλόπνευμα τοῦτο πράκειται νὰ μεταφερθῇ ἐκ τοῦ ἐν ᾧ παρήχθη χωρίου εἴτε πρὸς παράδοσιν εἰς οἰνοπνευματοποιὸν β' κατηγορίας ἢ ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ, εἴτε πρὸς ἐξαγωγὴν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, δέον νὰ συνοδεύται δι' ἀδείας μεταφορᾶς ἐκδιδομένης παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, ἢ τῶν κατὰ τόπους ὁριζομένων ἀντιπροσώπων αὐτοῦ.

7) Οἱ οἰνοπνευματοποιοὶ Β' κατηγορίας ὑποχρεοῦνται νὰ ἀγοράζωσι τὸ εἰς αὐτοὺς παραδιδόμενον στεμφυλόπνευμα παραγωγῆς τῶν τοιούτων οἰνοπνευματοποιῶν Α' κατηγορίας, ἐφ' ὅσον ὁ βαθμὸς αὐτοῦ δὲν εἶναι κατώτερος τοῦ ἀριθμοῦ 32 ἑκατονταβάθμου οἰνοπνευματομέτρου (ἤτοι τῶν 15 βαθμῶν ἢ γράδων Καρτιέρου), εἰς τιμὴν δὲ ἀνάλογον τοῦ ἐμπεριεχομένου ἀνύδρου οἰνοπνεύματος καὶ ἴσην πρὸς τὰ ἑβδομήκοντα πέντε ἑκατοστὰ (75 ο/ο) τῆς τιμῆς, εἰς ἣν πωλεῖται παρ' αὐτῶν χονδρικῶς δι' ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν τὸ ἀφορολόγητον καθαρὸν οἰνόπνευμα.

8) Χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀμοιβὴ δραχμῶν εἴκοσι (20) κατὰ χιλιόγραμμον ἀνύδρου οἰνοπνεύματος, ἐμπεριεχομένου εἰς τὸ στεμφυλόπνευμα, τὸ παραγόμενον παρὰ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Α' κατηγορίας, τῶν ἐργαζομένων δι' ἁμβύκου χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων, ὁσάκις τὸ στεμφυλόπνευμα τοῦτο παραδίδεται εἰς οἰνοπνευματοποιοὺς Β' κατηγορίας, ἢ ἐξάγεται εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν αὐτούσιον ἢ ἐν καταστάσει οὔζου. Ἡ χορηγουμένη αὕτη ἀμοιβὴ διὰ τὸ εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς χορηγουμένη αὕτη ἀμοιβὴ διὰ τὸ εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Β' κατηγορίας παραδιδόμενον στεμφυλόπνευμα καταβάλλεται εἰς τὸν παραδίδοντα τοῦτο, ὑπὸ τοῦ εἰς ὃν παρεδόθη οἰνοπνευματοποιοῦ Β' κατηγορίας μετὰ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ὑπεδάφιον 7 τιμῆς πωλήσεως τοῦ στεμφυλοπνεύματος καὶ ἀσχέτως πρὸς αὐτήν, ἀποδίδεται δὲ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον, κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὁρισθησόμενα. Διὰ Διατάγματος ἐπίσης ὁρισθήσονται οἱ ὅροι καὶ αἱ διατυπώσεις, καθ' οὓς χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἡ εἰς τὸν ἐξαγαγόντα παραχωρουμένη ἀμοιβὴ διὰ τὸ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγόμενον στεμφυλόπνευμα ἢ οὔζον.

9) Τὸ εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Β' κατηγορίας παραδιδόμενον στεμφυλόπνευμα τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων παραλαμβάνεται εἰς τὰ κέντρα παραγωγῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀμέσῳ καταβολῇ τῆς κατὰ τὰ προηγούμενα ὑπεδάφια 7 καὶ 8 τιμῆς καὶ ἀμοιβῆς, ἄνευ ἐκπτώσεώς τινος δι' ἔξοδα μεταφορᾶς κλπ. μέχρι τῶν οἰνοπνευματοποιείων Β' κατηγορίας.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς παραλαβῆς τοῦ στεμφυλοπνεύματος τούτου ὑπὸ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Β' κατηγορίας, ἐκ τῶν κέντρων τῆς παραγωγῆς αὐτοῦ, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ συνάψῃ σύμφωνον μετὰ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Β' κατηγορίας ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους.

Οἱ οἰνοπνευματοποιοὶ Β' κατηγορίας ὑποχρεοῦνται.

α) Νὰ παραλαμβάνωσι τὸ εἰς αὐτοὺς προσφερόμενον στεμφυλόπνευμα, τὸ παραγόμενον δι' ἁμβύκων χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων, εἰς τὴν ἑκάστοτε ὁριζομένην, διὰ τῶν περὶ διατιμήσεως τοῦ οἰνοπνεύματος διαταγμάτων, τιμὴν πωλήσεως τοῦ στεμφυλοπνεύματος.

β) Νὰ ἱδρύσωσι κέντρα παραλαβῆς τοῦ στεμφυλοπνεύματος εἰς τὰ διάφορα μέρη παραγωγῆς αὐτοῦ.

Τὰ κέντρα ταῦτα θὰ καθορίζωνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Υ. πουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

γ) Νὰ καταβάλλωσι, διὰ τῶν εἰς ἕκαστον κέντρον ἀντιπροσώπων αὐτῶν, εἰς τοὺς παραδίδοντας τὸ στεμφυλόπνευμα, πλὴν τῆς κατὰ τὰ ἄνω ὁριζομένης ἑκάστοτε τιμῆς πωλήσεως, καὶ τὴν συμφώνως τῷ νόμῳ ἀντίστοιχον ἀμοιβήν, τὴν χορηγουμένην ὑπὸ τοῦ Δημοσίου. Κατὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ στεμφυλοπνεύματος τούτου συντάσσεται πρωτόκολλον προσυπογραφόμενον παρά τε τοῦ παραδίδοντος καὶ παραλαμβάνοντος, ἐμφαῖνον δὲ τὸ ποσὸν τοῦ στεμφυλοπνεύματος εἰς χιλιόγραμμα, τὸν βαθμὸν αὐτοῦ, τὸ ἀντίστοιχον ἄνυδρον οἰνόπνευμα, καὶ τὸ καταβληθὲν χρηματικὸν ποσὸν διά τε τὴν ἀξίαν τοῦ στεμφυλοπνεύματος καὶ τὴν χορηγουμένην ἀμοιβήν.

δ') Νὰ διαθέτωσιν ἐπαρκῆ δοχεῖα διὰ τὴν ἔγκαιρον παραλαβὴν τοῦ παραλαμβανομένου στεμφυλοπνεύματος εἰς τὰ κατὰ τὰ ἀνώτερω κέντρα παραλαβῆς αὐτοῦ.

ε') Νὰ μεταφέρωσι τὸ παραλαμβανόμενον στεμφυλόπνευμα εἰς οἰνοπνευματοποιεῖα Β' κατηγορίας πρὸς ἀνακαθαρισμόν, ἢ νὰ ἐξαγάγωσι τοῦτο εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. Ἡ τοιαύτη μεταφορὰ θὰ ἐνεργῆται ὑπὸ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Β' κατηγορίας ἢ τῶν κατὰ τόπους ἀντιπροσώπων αὐτῶν. δυνάμει ἀδείας ἐκδιδομένης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ χημικοῦ ἢ τῶν κατὰ τόπους ὁριζομένων ἀντιπροσώπων τῶν ἀρχῶν τούτων.

ς') Οἱ κατὰ τόπους ἀντιπρόσωποι τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Β' κατηγορίας ὑποχρεοῦνται νὰ παραδίδωσιν εἰς τοὺς πωλητάς, ἐφόσον ζητεῖται τοῦτο παρ' αὐτῶν, δεῖγμα ἐσφραγισμένον διὰ τῆς σφραγῖδος τοῦ ἀγοραστοῦ πρὸς ἔλεγχον τοῦ οἰνοπνευματικοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ παρὰ τῆς Χημικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους.

Ἀρ' ἑτέρου τὸ Δημόσιον ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν:

α') Νὰ ἀποδίδῃ εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Β' κατηγορίας τὴν παρ' αὐτῶν, διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, καταβαλλομένην ἀμοιβὴν διὰ τὸ παραλαμβανόμενον στεμφυλόπνευμα, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς ἐν τῷ κέντρῳ τῆς παραλαβῆς ἐξακριβωθείσης ποσότητος αὐτοῦ.

β') Νὰ παρέχῃ τὰ ἀναγκαιοῦντα οἰνοπνευματόμετρα διὰ τὴν βαθμομέτρησιν τοῦ παραλαμβανομένου στεμφυλοπνεύματος.

γ') Νὰ ἀπαλλάσσῃ ἀπὸ παντὸς δημοτικοῦ, λιμενικοῦ ἢ ἄλλου τοπικοῦ φόρου ἢ τέλους καὶ δικαιώματος τό τε μεταφερόμενον στεμφυλόπνευμα, ὡς καὶ τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μεταφερόμενα κενὰ δοχεῖα. Ὁμοίως νὰ ἀπαλλάσσῃ παντὸς εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ ἢ ἄλλου φόρου ἢ τέλους τὰ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγκαιοῦντα δοχεῖα διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ στεμφυλοπνεύματος.

δ') Πάντα τὰ τελωνειακὰ καὶ λοιπὰ ἔγγραφα, τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ στεμφυλοπνεύματος καὶ τῶν πρὸς τοῦτο κενῶν δοχείων, ἔτι δὲ αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις τῆς καταβολῆς τῆς ἀξίας τοῦ στεμφυλοπνεύματος καὶ τῆς χορηγουμένης ἀμοιβῆς, θὰ συντάσσωνται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου.

ε') Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀπόδοσιν εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Β' κατηγορίας τῆς παρ' αὐτῶν καταβληθείσης ἀμοιβῆς αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις θὰ συντάσσωνται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, ἄνευ ἐκπτώσεώς τινος ἐκ τοῦ καταβαλλομένου ποσοῦ διὰ κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν.

ς') Ἡ καταρτισθησομένη σύμβασις εἰς οὐδὲν τέλος χαρτοσήμου ὑπόκειται, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς ὁρίζεται πενταετής, δυναμένη νὰ ἀνανεωθῇ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω ὅρους. Ἐν τούτοις τὸ Δημόσιον, διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δύναται νὰ διαλύσῃ ταύτην καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου τῆς λήξεως αὐτῆς, ἄνευ ὑποχρεώσεώς τινος πρὸς οἱανδήποτε ἀποζημίωσιν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην. Ἡ συναφθησομένη σύμβασις ἄρχεται ἰσχύουσα ἅμα τῇ ὑπογραφῇ της, ἡ δὲ διάλυσίς της θὰ ἰσχύσῃ μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως πρὸς τοὺς συμβληθησομένους οἰνοπνευματοποιοὺς Β' κατηγορίας τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 3.

1. Διὰ Διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργι-

κοῦ Συμβουλίου, δύνανται νὰ ἐπιδληθῶσιν οἱ ἑπόμενοι περιορισμοὶ καὶ διατυπώσεις διὰ τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Α' κατηγορίας, τοὺς ἐργαζομένους δι' ἀμβύκων χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων :

α') Οἱ οἰνοπνευματοποιοὶ οὗτοι ἐπιτρέπεται νὰ ἐργάζωνται μόνον κατόπιν ἐγγράφου ἀδείας, χορηγουμένης αὐτοῖς ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς ἢ τῶν κατὰ τόπους ἀντιπροσώπων αὐτῆς.

β') Ἕκαστος ἄμβυξ τῆς ἀνωτέρω χωρητικότητος δύναται νὰ λειτουργήσῃ εἰς οἱανδήποτε ἐποχὴν τῆς αὐτῆς φορολογικῆς περιόδου καὶ νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς ἀπόσταξιν, εἴτε παρὰ τοῦ κατέχοντος αὐτόν, εἴτε παρ' ἄλλου μὴ κατόχου, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅμως, ὅτι, διὰ τὸν αὐτὸν ἄμβυκα, δὲν δύναται νὰ χορηγηθῇ ἄδεια ἀποστάξεως διὰ πλείονα τῶν ἓξ δεκαημέρων ἐργασίας ἐντὸς τῆς αὐτῆς φορολογικῆς περιόδου, ἀρχομένης τὴν 1ην Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους καὶ ληγούσης τὴν 31ην Ἰουλίου τοῦ ἑπομένου ἔτους.

γ') Ἕκαστος οἰνοπνευματοποιὸς δικαιοῦται ἑκάστοτε νὰ δηλώσῃ καὶ νὰ λάβῃ τὴν σχετικὴν ἄδειαν ἀποστάξεως διὰ τὸν αὐτὸν ἄμβυκα, εἴτε δι' ἓν μόνον δεκαήμερον ἐργασίας, εἴτε διὰ πλείονα τοῦ ἑνὸς συνεχῆ δεκαήμερα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ διὰ πλείονα τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων ἓξ (6) δεκαημέρων, ἄνευ καταβολῆς δικαιώματός τινος ἢ φόρου διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἄμβυκος.

Ὁ ἐντὸς φορολογικῆς τινος περιόδου ἐργασθεὶς δι' ἄμβυκός τινος ἐπὶ ὀλιγώτερα τῶν νομίμων δεκαημέρων δικαιοῦται βραδύτερον, ἐντὸς τῆς αὐτῆς φορολογικῆς περιόδου, νὰ δηλώσῃ καὶ λάβῃ ἄδειαν ἀποστάξεως διὰ τὰ ὑπολειπόμενα δεκαήμερα, τὰ μέχρι τῶν ἐπιτρεπομένων διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄμβυκος. Αἱ ἀρχαί, αἱ ἐντεταλμέναι τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀδειῶν ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων, ὑποχρεοῦνται ἀπροφασίστως νὰ χορηγῶσιν ἄδειαν ἀποστάξεως διὰ τὰ συμφώνως πρὸς τὴν δήλωσιν τοῦ οἰνοπνευματοποιοῦ ὁριζόμενα δεκαήμερα, ἀρκεῖ τὸ ποσὸν τούτων νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ σύνολον τῶν διὰ τὸν αὐτὸν ἄμβυκα ἐπιτρεπομένων δεκαημέρων ἐργασίας, προσμετρουμένων καὶ τῶν δεκαημέρων καθ' ἃ τυχὸν ἕτερος οἰνοπνευματοποιὸς εἰργάσθη διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄμβυκος ἐντὸς τῆς αὐτῆς φορολογικῆς περιόδου.

Εἷς καὶ ὁ αὐτὸς οἰνοπνευματοποιὸς δικαιοῦται ἐντὸς τῆς αὐτῆς φορολογικῆς περιόδου νὰ χρησιμοποιήσῃ καὶ πλείονας τοῦ ἑνὸς ἁπλοῦς ἄμβυκας ἐργαζομένους ταυτοχρόνως ἢ κατὰ χωριστὰ χρονικὰ διαστήματα, ἀρκεῖ νὰ αἰτήσηται καὶ λάβῃ ἰδίαν ἄδειαν ἀποστάξεως δι' ἕκαστον χρησιμοποιούμενον ἄμβυκα. Κατὰ τὰ λοιπὰ τηροῦνται οἱ αὐτοὶ περιορισμοὶ δι' ἕκαστον τῶν ἀμβύκων τούτων.

δ') Οἱ οἰνοπνευματοποιοὶ οὗτοι ὑποχρεοῦνται ὅπως, ἅμα τῷ πέρατι τῆς ἐργασίας των, δι' ἣν ἐχορηγήθη αὐτοῖς ἡ ἄδεια ἀποστάξεως, αἰτήσωνται τὴν σφράγισιν τοῦ χρησιμοποιηθέντος ἄμβυκος καὶ δηλώσωσιν εἰς τὴν Ἀρχήν, ἥτις θὰ ἐνεργήσῃ τὴν σφράγισιν τοῦ ἄμβυκός των, τὸ ἀκριβὲς ποσὸν εἰς χιλιόγραμμα στεμφυλοπνεύματος ἢ οὔζου, τοῦ παραχθέντος κατὰ τὰς ἡμέρας καθ' ἃς εἰργάσθησαν, τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο ἀναγράφεται καὶ ἐν τῷ συνταχθησομένῳ πρωτοκόλλῳ τῆς σφραγίσεως τοῦ ἄμβυκος.

2. Διὰ Διατάγματος θέλουσιν ὁρισθῇ αἱ κατὰ περιφερείας ἢ κοινότητας ἀρχαὶ ἢ δημόσιοι ὑπάλληλοι, εἰς οὓς θέλει ἀνατεθῇ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου Παραρτήματος τοῦ Χημικοῦ Ἐργαστηρίου, ὁ ἔλεγχος τῶν οἰνοπνευματοποιῶν τούτων, ἡ ἔκδοσις τῶν κατὰ νόμον χορηγουμένων εἰς τούτους ἀδειῶν ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος καὶ ἀδειῶν μεταφορᾶς τῶν μηχανημάτων καὶ τοῦ στεμφυλοπνεύματος, αἱ σφραγίσεις τῶν ἀποστακτικῶν μηχανημάτων, ἐνεργούμεναι δι' ἐπιτοπίου πρὸς τοῦτο μεταβάσεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια ὁρισθῆναι τοὺς αὐτοὺς οἰνοπνευματοποιούς.

3. Ἕνθα ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ νόμου 971, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων καὶ Νομοθ. Διαταγμάτων, προκειμένου περὶ οἰνοπνευματοποιῶν Α' κατηγορίας ἐργαζομένων δι' ἄμβυκος χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων, ἀναφέρεται ἡ λέξις «τριήμερος» ἢ τετραήμερος» ἢ «ἐννεαήμερος», ἀντικαθίσταται αὕτη διὰ τῆς λέξεως «δεκαήμερος».

Ἄρθρον 4.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ νόμου 3326 τοῦ 1925 «περὶ τροποποιήσεως, προσθήκης καὶ συμπληρώσεως τελωνειακῶν, φορολογικῶν καὶ ἄλλων νόμων κλπ.» δὲν ἐφαρμόζονται διὰ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τῶν παραβάσεων τῆς φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος.

Ἐν τέλει τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 971 τοῦ 1917 «περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2964 τοῦ 1922, **προστίθενται τὰ ἑξῆς:**

«Διὰ τὰ ἐρεξῆς ἱδρυόμενα Οἰνοπνευματοποιεῖα Β' κατηγορίας, ὡς καὶ τὰ μετὰ τὴν 1 Ἀπριλίου 1922 ὁλοκλήρως λειτουργήσαντα, ἡ ἄδεια ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος χορηγεῖται ἐφόσον ἡ ἡμερησία παραγωγικότης τούτων εἰς καθαρὸν οἰνόπνευμα εἶνε μεγαλυτέρα τῶν πέντε χιλιάδων (5000) χιλιογράμμων ἀνύδρου. Ἐξαιρετικῶς διὰ τὰ Οἰνοπνευματοποιεῖα Β' κατηγορίας, τὰ ὁποῖα θὰ χρησιμοποιήσωσιν ἀποκλειστικῶς στεμφυλόπνευμα Οἰνοπνευματοποιῶν Α' κατηγορίας, ὡς πρώτην ὕλην διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ οἰνοπνεύματος, ἡ χορήγησις ἀδείας ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος ἐπιτρέπεται ἀδιαφόρως τῆς ἡμερησίας τούτων παραγωγικότητος.»

Ἄρθρον 5.

1. Ἡ δευτέρα περίοδος τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 971 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ποτοποιοὺς νὰ διατηρῶσι πρὸς πώλησιν ἐν τοῖς καταστήμασιν αὐτῶν οἰνόπνευμα μετουσιωμένον καὶ οἶνους»

2. Καταργεῖται ἡ ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου 0' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 971 περίοδος ἔχουσα οὕτω:

«Ἐτι δὲ οἱ ποτοποιοί, οἱ διατηροῦντες ἐν τοῖς ἐργοστασίοις αὐτῶν οἶνους δυναμένους νὰ ἀποσταχθῶσιν, ἐξαιρέσει τῆς ἐκ τοιούτων οἴνων παραγωγῆς ἀποστάγματος οἴνου ὑπὸ τῶν λαβόντων εἰδικὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν».

3. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου 971 προστίθεται ἐδάφ. ιγ', ἔχον οὕτω:

«ιγ') Οἱ δι' ἀμβύκων χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων ἐργαζόμενοι οἰνοπνευματοποιοὶ Α' κατηγορίας καὶ οἱ ἐν γένει παραβαίνοντες τὰς διατάξεις τῶν ὑπεδαφίων 1, 4 καὶ 5 τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου τούτου».

4. Οἱ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 29 Ἰουλίου 1926 «περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων κλπ.» καὶ μέχρις ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐργασθέντες ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ δι' ἀμβύκων χωρητικότητος μέχρις 130 χιλιογράμμων ἄνευ καταβολῆς φόρου καταναλώσεως ἀπαλλόσσονται παντὸς προστίμου καὶ πάσης ποινῆς φυλακίσεως προβλεπομένης ὑπὸ τῶν ὄρθρων 24 καὶ 26 τοῦ νόμου 971, ἐὰν καταβάλωσι τὸν διὰ τοῦ ὑπεδαφίου 5 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. τῆς 29 Ἰουλίου 1926 προβλεπόμενον φόρον καταναλώσεως δι' ἕκαστον ἐργασθέντα ἄμβυκα καὶ δι' ἓν δεκαήμερον ἐργασίας, οἱ δὲ τυχὸν κατασχεθέντες ὡς παρανόμως ἐργασθέντες ἄμβυκες ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς κατόχους αὐτῶν. Αἱ διὰ τὴν τοιαύτην αἰτίαν συνταχθεῖσαι μηνύσεις καὶ αἱ ἐκδοθεῖσαι πράξεις κατὰ τῶν παραβατῶν τούτων ἐξαφανίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς ὃ ὑποβάλλονται αὗται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων οἰκονομικῶν ἐφόρων ἢ τῶν Παραρτημάτων

τῆς Διευθύνσεως τοῦ Χημικοῦ Ἐργαστηρίου μετὰ τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς καταβολῆς τοῦ ἀνωτέρω ὁριζομένου φόρου.

5. Ἐν τέλει τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ νόμου 971, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων καὶ νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προστίθεται ἡ ἑξῆς περίοδος, ἧς ἡ ἰσχὺς ἀνατρέχει ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1926.

»Ὡσαύτως ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου συντάσσονται:

α') Αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις χορηγήσεως ἀμοιβῆς ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ μέσῳ τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Β' κατηγορίας εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς Α' κατηγορίας τοὺς ἐργαζομένους δι' ἀμβύκων χωρητικότητος εὐχὶ ἀνωτέρας τῶν 130 χιλιογράμμων διὰ τὸ στεμφυλόπνευμα τὸ παραδιδόμενον ὑπ' αὐτῶν εἰς οἰνοπνευματοποιεῖα Β' κατηγορίας ἢ ἐξαγόμενον εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

β') Αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις ἀποδόσεως εἰς οἰνοπνευματοποιοὺς Β' κατηγορίας τῆς παρ' αὐτῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου καταβληθείσης ἀμοιβῆς εἰς οἰνοπνευματοποιοὺς Α' κατηγορίας ἐργαζομένους δι' ἀμβύκων χωρητικότητος εὐχὶ ἀνωτέρας τῶν 130 χιλιογράμμων.

6. Καταργοῦνται :

α') Τὸ Ν. Διάταγμα τῆς 29 Ἰουλίου 1926, «περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων κλπ.».

β') Τὸ Ν. Διάταγμα τῆς 1 Μαρτίου 1926 «περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων καὶ περὶ τροποποιήσεως ἄλλων διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμων καὶ Ν. Διαταγμάτων».

γ') Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 16 Ἰουνίου 1926, «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμων».

δ') Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1925 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμου 971 τοῦ 1917».

ε') Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3251 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1924 «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 26 Αὐγούστου 1924 περὶ φορολογίας τῶν ἀμβύκων κλπ.».

ς') Πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Μεθ' ὃ ὁ κ. **Γ. Σακαλῆς** λέγει ὅτι ὑπεδλήθη πρότασις ὑπογραφεῖσα ἀπὸ 22 βουλευτὰς περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν μισθώσεων τῶν ἀστικῶν ἀκινήτων ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐργάτας, τοὺς δημοσίους καὶ ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπαγγελματίας, τὰ θύματα πολέμου καὶ ἐν γένει τὰς ἀπόρους τάξεις.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** λέγει ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν εἶχεν ὑποδληθῇ τροπολογία εἰς τὴν πρότασιν ἐξουσιοδοτήσεως περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου. Ἡ τροπολογία αὕτη ἀπαιτεῖ νέαν πρότασιν καὶ φρονῶ ὅτι θὰ ἠδύνατο ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος νὰ γίνῃ ψηφοφορία.

Ὁ κ. **Φ. Μοσχούλας** διαμαρτύρεται ὅτι ἡ πρότασις δὲν εἶναι ἀρτία ἐφόσον δὲν περιλαμδάνει καὶ τὰ θύματα πολέμου.

Γ. Σακαλῆς. Συμπεριλαμδάνονται.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου.** (Ὑπουργὸς Γεωργίας) δηλοῖ ὅτι ὡς μέλος τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ ὑποθετήσῃ τὴν πρότασιν, τὴν ἀναπτυχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Σακαλῆ, ὡς βουλευτὴς ὅμως θὰ ψηφίσῃ ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὁ κ. **Γ. Σωτηριάδης** παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐξουσιοδότησις εἶναι πρότασις νόμου, ἡ ὁποία κατὰ τὸν κανονισμὸν καὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα δύναται νὰ ὑποδληθῇ ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν Κυδέρνησιν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Βουλήν.

Ὁ κ. **Φ. Μοσχούλας** λέγει ὅτι ὁ οἰκονομικὸς σάλος τοῦ πολέμου ἔφερεν ἀντιμετώπους τὰς διαφόρους κοινωνικὰς τάξεις καὶ μόνον διὰ μέτρων ἀπολύτως δικαίων δύνανται νὰ κανονισθῶσιν τὰ ζητήματα ταῦτα. Ἓν τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ ἐνοικιοστάσιον, φρονεῖ δὲ ὅτι ἐπ' αὐτοῦ δὲν πρέπει νὰ δοθῇ γενικὴ ἐξουσιοδότησις ἀλλὰ νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ πρότασις τοῦ κ. Σακαλῆ, ἥτις περιέχει ὡρισμένας διατάξεις περὶ ἀναθεωρήσεως αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Σ. Οἰκονομίδης** λέγει ὅτι εἶναι ἄτοπον νὰ ἐπανέλθῃ πάλιν τὸ ἐνοικιοστάσιον ὑπὸ συζήτησιν διότι ἡ ἐξουσιοδότησις, ἥτις ἐδόθη εἰς τὴν Κοινοδουλευτικὴν Ἐπιτροπήν, ἐδόθη διὰ ψηφίσματος καὶ συνεπῶς δὲν δύναται ἡ Βουλὴ ν' ἀνακαλέσῃ τὸ ψήφισμα ἐκεῖνο.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** (Ὑπουργὸς Γεωργίας) λέγει ὅτι τὸ ψήφισμα αὐτὸ δὲν ἦτο συντακτικοῦ περιεχομένου ἦτο εἴδος ἀπορρήτου τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Σ. Οἰκονομίδης** συνεχίζων, λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζητοῦμεν διαρκῶς τροποποιήσεις ἐπὶ ἑνὸς θέματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ λυθέν, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ ἐπαναρχίσῃ ὁ θόρυβος, ὁ ὁποῖος ἐγένετο κατὰ τὸ παρελθόν. Ἡ πρότασις αὕτη περὶ ἐξουσιοδοτήσεως ὑπεδλήθη προχείρως ὑπὸ μορφὴν τροπολογίας καὶ ἀπερρίφθη δὲν εἶναι δυνατὸν δὲ ἡ ἐξαιρετικὴ περίπτωσις τῆς ἐξουσιοδοτήσεως δι' ὡρισμένα θέματα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὁρισθέντα, ν' ἀποτελέσῃ ἀρχὴν Κοινοδουλευτικήν. Οἱοσδήποτε βουλευτὴς δύναται νὰ ὑποδάλλῃ προτάσεις νόμων ἀλλὰ αἱ προτάσεις αὗται θὰ ἔχωσιν καὶ τὴν κανονισμένην διαδικασίαν.

Ὁ κ. **Τ. Ἀναστασίου** διακόπτων, λέγει ὅτι ὁ λαὸς ζητεῖ νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἐνοικιοστάσιον εἰς τινας διατάξεις αὐτοῦ καὶ δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ διστάσῃ εἰς τοῦτο. Ὑπρεπε μάλιστα ἡ Κυδέρνησις νὰ ζητήσῃ καὶ διὰ τὸ ἐνοικιοστάσιον ἐξουσιοδότησιν ἀφοῦ ἐζήτησε καὶ διὰ τόσα ἄλλα.

Ὁ κ. **Σ. Οἰκονομίδης** εἰσερχόμενος εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ἐνοικιοστασίου, λέγει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ εἰργάσθη εὐσυνειδήτως ἐπὶ δύο μῆνας, ἀλλὰ πάντως οὐδεμία Ἐπιτροπὴ θὰ ἠδύνατο νὰ ἱκανοποιήσῃ τελείως τὰ ἀλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα. Ἔκαμε κατ' οὐσίαν ἐνοικιοστάσιον ἐπιεικέστατον, μόνον εἰς ἓν κεφάλαιον ἐδείχθη αὐστηροτέρα τοῦ Ὑπουργοῦ, εἰς τὸ κεφάλαιον περὶ αὐξήσεως τῶν μισθώσεων, ἀλλ' ὡς ἀντιστάθμισμα παρέτεινε τὴν διάρκειαν αὐτοῦ. Μὴ θελήσετε, λέγει, νὰ βάψετε ἔλαιον εἰς τὴν πυράν. Ἡ ἐξέγερσις θὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε θὰ μεταμεληθῶμεν διὰ τὴν πρότασιν ταύτην. Εἶναι δὲ συγχρόνως πρωτοφανὲς παράδειγμα Κράτους εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀμφισδάλλῃ ἡ κοινωνία ἐὰν ἰσχύῃ ἢ δὲν ἰσχύῃ νόμος.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι εἶνε δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Τὸ ζήτημα τοῦ ἐνοικιοστασίου δὲν εἶνε μόνον ζήτημα ἐρεύνης ἐπιστημονικῆς, ἀλλὰ εἶνε καὶ ζήτημα πολιτικόν. Ὅτε ἡ Ἐπιτροπή, ἡ Κοινοδουλευτική, κατήρτισε τὸ Ἐνοικιοστάσιον ἐγεννήθη ζήτημα εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐὰν θὰ δημοσιευθῇ ἢ ὄχι καὶ ἀπεφασίσθη νὰ δημοσιευθῇ, ἀλλὰ ἐπρόκειτο καὶ νὰ ὑποδληθῇ σχέδιον νόμου τροποποιητικοῦ διατάξεών τινων αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Κ. Ἀγγελόπουλος** λέγει ὅτι ἦτο ρητὴ ἡ ἀνάληψις ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς ὑποχρεώσεως ὅτι θὰ δημοσιευθῇ τὸ ἐνοικιοστάσιον, ἀλλὰ θὰ ὑποδληθῇ σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι δὲν ἦτο ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἡ ὑποδολὴ νομοσχεδίου τροποποιοῦντος αὐτό. Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἤκουσε τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, συνήνεσεν εἰς τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ἐνοικιοστασίου ὡς ἀπαρτίζοντος ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς καὶ ἀνέθεσεν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ν' ἀποκρυσταλλώσῃ ὁριστικῶς τὰς ἐνδεικνυομένας τροποποιήσεις.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ ἐνοικιο-

στασίου εἶνε ἐκ τῶν μᾶλλον ἀκανθωδῶν, ἀναπτύσσει δὲ τὰ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου ὑπὸ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἥτις δημοσίευσις προεκάλεσε διαμαρτυρίας τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ τὸ Διάταγμα ἀπεστάλη εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπήν. Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἱκανοποίησε τὰς ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ τότε ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἰσηγήθη εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον νὰ ἐπιφέρῃ τροποποιήσεις τινάς. Καὶ πράγματι ἐδημοσιεύθη τὸ ἐνοικιοστάσιον, ἀλλὰ ἐπρόκειτο νὰ ὑποβληθῇ σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως διαφόρων διατάξεων αὐτοῦ, ὁ δὲ τότε Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἠσχολήθη μὲ τὸν καταρτισμὸν τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ. Ἀλλὰ κατόπιν ἐμεσολάβησεν Ὑπουργικὴ κρίσις καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ ἐσταμάτησεν. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐξουσιοδοτήσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου λέγει ὅτι, ἵνα ἡ Βουλὴ σχηματίσῃ γνώμην κατὰ πόσον εἶνε ἀνάγκη ἡ Κυβέρνησις νὰ ρυθμίσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο, πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως ἐπ' αὐτοῦ. Πρέπει δηλαδὴ νὰ γνωρίζῃ ἡ Βουλὴ ἐὰν ἡ Κυβέρνησις τὸ ζήτημα τοῦτο τὸ θεωρεῖ ἀνάλογον μὲ ἐκεῖνα περὶ ὧν ἐζήτησεν ἐξουσιοδότησιν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας ὁμιλήσας εἶπεν ὅτι δὲν ὡμίλει ὡς Ὑπουργός, ἀλλὰ ὡς Βουλευτής. Συνεπῶς δὲν ἔχομεν τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως, ἐὰν δὲ ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶνε ἐξ ἐκείνων ἅτινα πρέπει νὰ ρυθμίσῃ τότε τὴν ἐξουσιοδότησιν θὰ τὴν ῥίψῃ εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων.

Ὁ κ. ***Ι. Μεταξᾶς*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) Ἡ Κυβέρνησις λέγει ἐζήτησεν ἐξουσιοδότησιν διὰ τὰ μᾶλλον ἐπειγούσης φύσεως ζητήματα καὶ διότι μέλη τῆς Κυβερνήσεως ἐπρόκειτο ν' ἀναχωρήσουν εἰς Γενεύην. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐνοικιοστάσιον ὅταν κατηρτίσθη παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Κυβέρνησις ἔκρινεν, ὅτι ὤφειλε νὰ δημοσιευθῇ τοῦτο καὶ ἐδημοσιεύθη. Ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶχεν ἀντιρρήσεις κατά τινων διατάξεων τοῦ ἐνοικιοστασίου, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν νὰ μελετήσῃ ταύτας, νὰ τὰς ἀποκρυσταλλώσῃ καὶ νὰ τὰς ὑποβάλῃ ἐν σχεδίῳ πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἵνα ἐὰν ἐνεκρίνοντο ζητηθῇ ἐπ' αὐτῶν ἡ γνώμη τῆς Βουλῆς. Ἔκτοτε ἐμεσολάβησεν ἡ διάσπασις τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ μέχρις ὥρας ἐπὶ τῶν ὀλίγων ἡμερῶν τῆς νέας Κυβερνήσεως ὁ νέος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, οὔτε ὑπέβαλεν, οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποβάλῃ τὰς σκέψεις του περὶ ἐνοικιοστασίου διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ ταύτας ἡ Κυβέρνησις καὶ ἀποφασίσῃ κατὰ πόσον ὤφειλεν ἢ ὄχι νὰ ζητήσῃ ἐξουσιοδότησιν πρὸς τυχὸν ἐπιβαλλομένην ρύθμισιν τοῦ ζητήματος. (Θόρυβος καὶ φωναὶ ἐκ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος).

Π. Τσαλδάρης Δὲν κατώρθωσα, λέγει, νὰ κρίνω ποίαν γνώμην ἔχει ἡ Κυβέρνησις σχετικῶς μὲ τὴν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν ἐξουσιοδοτήσεως. Ἡ Κυβέρνησις ἀσχοληθεῖσα μὲ τόσα ζητήματα ἐπουσιώδη δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ ἔχῃ ἀντίληψιν εἰς ποίαν στάσιν εὑρίσκεται ἐν τῇ κοινωνίᾳ τὸ ζήτημα τοῦ ἐνοικιοστασίου, ὥστε νὰ περιμένῃ νὰ φωτισθῇ παρ' αὐτοῦ. Εἶνε δυνατόν, εἶνε ἐπιτρεπτὸν νὰ μὴ ἐσκέφθη ἡ Κυβέρνησις περὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου; Δὲν δύναται νὰ μᾶς εἴπῃ ἂν ἐσχημάτισε γνώμην περὶ ὑπάρξεως ζητήματος ἐνοικιοστασίου ἢ τερματισμοῦ αὐτοῦ; Ἔχετε συνεπῶς, ἐπιλέγει, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μᾶς εἴπητε ρητῶς τὴν γνώμην σας καὶ σεῖς καὶ οἱ ἄλλοι ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων, διότι ἐπὶ τοιούτων ζητημάτων ἡ Κυβέρνησις πρέπει πάντοτε νὰ ἔχῃ γνώμην καὶ γνώμην ρητήν. (Χειροκροτήματα).

Ι. Μεταξᾶς. Ἡ Κυβέρνησις, λέγει, δὲν ἐσκέφθη περὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου ἀν τὸ νομοθέτημα αὐτὸ χρήζει ἢ οὐ τροποποιήσεως, δι' αὐτὸ δὲν ἐζήτησεν ἐξουσιοδότησιν. Ἂν δοθῇ αὕτη θὰ μελετήσῃ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἂν πρέπει νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς, θὰ κάμῃ.

Π. Τσαλδάρης. Λυποῦμαι πολύ, λέγει, διότι καὶ πάλιν ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῶν Ἐλευθερορρόνων δὲν ἀπήντησεν εἰς τὸ ἐρώτημά μου. Δὲν ἐπιτρέπεται, τονίζει, εἰς ἀρχηγὸν κόμματος νὰ λέγῃ ὅτι δὲν ἐθεωρήθη ἀκόμη σκόπιμον νὰ ἀσχοληθῇ μὲ ζήτημα συνταράσσον τὴν κοινωνίαν. Ἐγὼ ἐρωτῶ καὶ πάλιν τὴν Κυβέρνησιν ἂν ἀπεφάσισε νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ διὰ τὸ ὁποῖον ὤφειλεν, ἂν εἶχε τοιαύτην γνώμην, νὰ τὴν εἴπῃ καθαρὰ περὶ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ λέγῃ «δὲν ζητοῦμεν ἐξουσιοδότησιν, ἂν μᾶς τὴν δώσητε ὅμως θὰ ἴδωμεν τι θὰ κάμωμεν». Μὲ τοῦτο εἶναι ὡς νὰ μᾶς λέγετε ὅτι ὑπεκφεύγετε νὰ ἔχετε γνώμην, ὅπερ δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον.

Ι. Μεταξᾶς (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἡ Βουλή, λέγει, προέτεινε τὴν πρότασιν ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ὄχι ἡ Κυβέρνησις καὶ συνεπῶς τεκμαίρεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν ταύτην. Ἐὰν ἡ Βουλὴ θελήσῃ νὰ μᾶς τὴν δώσῃ, ἡμεῖς θὰ σκεφθῶμεν διὰ νὰ κάμωμεν χρῆσιν αὐτῆς.

Α. Παπαναστασίου (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ἡ Βουλὴ λέγει παρουσιάζει κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην θέαμα ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται πάντοτε διὰ νὰ καταρρίπτεται τὸ Κοινοβουλευτικὸν Πολίτευμα. Διότι ἐνῷ ἐγεννήθη συζήτησις ἐπὶ σοβαρωτάτου ζητήματος συζητεῖται καὶ ζητεῖται αἰφνιδίως νὰ εἴπῃ ῥητῶς ποίαν γνώμην ἔχει ἡ Κυβέρνησις ἐπ' αὐτοῦ, ἡ δὲ ἐμμονὴ αὕτη ἀποδεικνύει ὅτι καταβάλλεται προσπάθεια δημιουργίας πολιτικοῦ ζητήματος πρὸς ἀπόκτησιν συμπαθειῶν ἐκτὸς τῆς Βουλῆς. Ἕνεκα τούτου κατακρίνω τὴν συμπεριφορὰν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ὅστις ἐνῷ συμμετεῖχε μέχρι χθὲς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δὲν ἐζήτησε νὰ προκληθῇ ζήτημα ἐνοικιοστασίου, σήμερον δὲ ἔρχεται καὶ μᾶς λέγει ὅτι δὲν ἔχομεν γνώμην διὰ τὸ ζήτημα τοῦ ἐνοικιοστασίου καὶ ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει κακῶς καθήμεθα εἰς τὰ ἕδωλα εἰς τὰ ὁποῖα καθήμεθα. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος γνωρίζει πολὺ καλὰ ὅτι προκειμένου περὶ Κυβερνήσεως συνασπισμοῦ οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα, οὐδ' αὐτὸς ὁ Πρωθυπουργός, νὰ ἐκβιάζῃ γνώμην ἐπ' ὀνόματι τῆς Κυβερνήσεως. Ἡμεῖς εἴπομεν ὅτι ὡς Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐδώκαμεν ἐξουσιοδότησιν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ συντάξῃ τροποποιήσεις τοῦ ἐνοικιοστασίου καὶ ἂν συνεφωνοῦμεν εἰς αὐτὰς θὰ ὑποβάλλοντο αὗται εἰς τὴν Βουλήν. Ὡς πρὸς τὰς ὑποβληθείσας, συνεχίζει, προτάσεις ἐξουσιοδοτήσεως δι' ἃς κατηγορήθημεν, αὗται ἀφεώρων ζητήματα ἐπείγοντα τῆς διοικήσεως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τὸ ἐνοικιοστάσιον ὅμως ὁ νέος Ὑπουργός, μόλις προχθὲς ἀναλαβών, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἀμέσως γνώμας ἐπ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ σήμερον δὲν πρόκειται περὶ σαφοῦς γνώμης περὶ τὴν ρύθμισιν τοῦ ἐνοικιοστασίου, ἀλλὰ περὶ παροχῆς ἀδείας πρὸς ρύθμισιν αὐτοῦ κατὰ τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν καὶ μὲ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος. Δι' αὐτό, ὅπως εἶπον, ἐνῷ δὲν πρόκειται περὶ τῆς οὐσίας ἀλλὰ περὶ τοῦ τύπου, ἡ συζήτησις ἐξελίσσεται εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς οὐσίας διὰ νὰ ἐπέρχεται μόνον βλάβη τῶν συζητήσεων τῶν κοινοβουλευτικῶν σωμάτων.

Π. Τσαλδάρης. Κατηγόρησε, λέγει, ὁ κ. Ὑπουργὸς τὸ Κοινοβούλιον, διότι μειοῦται αὐτὸ διὰ τῶν προκαλουμένων συζητήσεων, ὡς ἡ παροῦσα. Ἀλλὰ ἡ θεωρία αὕτη εἶναι παράδοξος ἐρώτων ὑποστηρίζεται ὅτι ζήτημα ἐνοικιοστασίου, ζήτημα κοινωνικὸν σοβαρώτατον πρέπει νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὴν ἀντιπολίτευσιν ἢ ἀπὸ τὴν Βουλὴν καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν. Δὲν πρόκειται περὶ κανενὸς τύπου τὸ ζήτημα εἶναι ἂν ἡ Κυβέρνησις συναισθάνεται ἂν τὸ ζήτημα εἶναι ἐπείγον καὶ ρυθμιστέον, μολονότι καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας ὤφειλε νὰ ἔχῃ γνώμην ἡ Κυβέρνησις. Τοῦτο μόνον ζητῶ ὅτι πρέπει νὰ ἔχῃ γνώμην ἡ Κυβέρνησις ἂν θεωρῇ ἀναγκαίαν τὴν ἐξουσιοδότησιν, καὶ περὶ τούτου ἡ πρωτοβουλία ἀνήκει εἰς αὐτήν, ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ ὑπεκφεύγῃ νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της εἰς τοιαῦτα σοβαρὰ κοινωνικὰ ζητήματα.

Π. Μερλόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Ἡ Κυβέρνησις λέγει ἔχει σκέψιν ἰδίαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἀλλὰ ἔχει καὶ ἄλλην γνώμην ἡ Κυβέρνησις, ὅτι ὀφείλει πάντοτε ὑποταγὴν εἰς τὰς ἀποράσεις τοῦ Κοινοβουλίου. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν εἶχε παραπεμφθῇ ὁλόκληρος ὁ θεσμὸς τοῦ ἐνοικιοστασίου μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ νομοθετήσῃ, καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς σέβεται ἡ Κυβέρνησις. Ἐφράζων, λέγει, γνώμην τροσωπικὴν διαβλέπω εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῆς προτάσεως ἐξουσιοδοτήσεως ἔλλειψιν σκοπιμότητος, διότι ἐὰν ἐδίδετο ἡ ἐξουσιοδότησις θὰ παρεπέμπετο τὸ ζήτημα εἰς ἐπιτροπήν, θὰ ἐξεδίδετο τυχὸν Ν. Δ. καὶ θὰ ἐπήρχετο ἀληθὴς κυκεών, ἐφόσον τὸ διάταγμα τοῦτο θὰ ἐτέλει πάλιν ὑπὸ τὴν κύρωσιν τῆς Βουλῆς.

Π. Τσαλδάρης. Ἐξ ὅλων αὐτῶν συνάγεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει ἐξουσιοδότησιν διὰ τὸ ζήτημα αὐτό.

Α. Παπαναστασίου. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ὅπως καὶ ἐγὼ ἐδηλώσαμεν ὅτι ἐφράζομεν τὴν προσωπικήν μας γνώμην. Ὡς μέλος τῆς τέως Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως δὲν ἐνθυμοῦμαι ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος νὰ εἶχε τόσην σπουδὴν προνοίας διὰ τὸ ἐνοικιοστάσιον.

Π. Τσαλδάρης. Εἶχε ληφθῇ πρόνοια καὶ ἐδημοσιεύθη ἐνοικιοστάσιον. Τὸ συμπέρασμα πάντως εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει ἐξουσιοδότησιν.

Π. Μερλόπουλος. Ἐγὼ ἐξέφρασα ὅπως εἶπον προσωπικὴν γνώμην, τὴν ἀπέκρουσα τὴν ἐξουσιοδότησιν ὡς ἄσκοπον.

Ι. Μεταξᾶς. Ἐὰν ἡ Βουλὴ μᾶς δώσῃ ἐξουσιοδότησιν θὰ κάμωμεν χρῆσιν αὐτῆς.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ εἴσθε ἔρμαιον τῆς Βουλῆς τὴν ὁποίαν θὰ περιμένετε νὰ σᾶς κινήσῃ.

Ὁ κ. ***Ι. Μεταξᾶς.*** Ἐκ τῆς Βουλῆς ἀπορρέει καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη μας. Μὴ λησμονᾶται ἐξ ἄλλου ὅτι καὶ σεῖς διερωνήσατε μὲ τὸ δημοσιευθὲν ἐνοικιοστάσιον τοῦ κ. Ἀγγελοπούλου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ στάσις αὕτη δὲν δύναται κατ' οὐδὲν νὰ βοηθήσῃ ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως καὶ τοῦ σκοποῦ ὑπὲρ οὗ ἀγωνίζεσθε.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ἀγωνίζομαι ὑπὲρ καμμιᾶς ὑποθέσεως καὶ κανενὸς σκοποῦ. Ὅταν θὰ ἔλθῃ τὸ ζήτημα εἰς τὴν Βουλὴν τότε θὰ ἀκούσητε τὴν γνώμην μου ἐπὶ τῆς οὐσίας. Σᾶς εἶπον ὅτι δὲν δύνασθε νὰ ἀγνοεῖτε καὶ νὰ σᾶς καθοδηγῇ ἡ Βουλή, σεῖς θὰ εἰσηγῆσθε, διότι σεῖς κυβερνᾶτε καὶ ἡ Βουλὴ θ' ἀποφασίζῃ. Σήμερον σεῖς εἶσθε εἰσηγητὴς καὶ ἔχετε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἰσηγηθῆτε καὶ νὰ εἴπητε τὴν γνώμην σας. Ἡ ἀντιπολίτευσις ἐν καιρῷ θὰ φέρῃ τὰς ἀντιρρήσεις της.

Α. Παπαναστασίου. Λυποῦμαι πολὺ διότι τοιαύτην ἰδέαν ἔχει ἡ ἀντιπολίτευσις περὶ τῶν ἐργασιῶν της καὶ τῆς ἀποστολῆς της.

Χ. Βοζίκης. Ἔργον ἰδικόν σας εἶναι νὰ εἰσηγῆσθε τὰς γνώμας τῆς Κυβερνήσεως περὶ τῆς διακυβερνήσεως τῆς χώρας. Ἂν ἀρνῆσθε τοῦτο, ἀρνῆσθε τὸ πολίτευμα καὶ τὰς βάσεις του.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν ἀρνούμεθα τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ἀλλ' οὔτε σεῖς δύνασθε ν' ἀρνῆσθε ὅτι κατὰ τὸ Σύνταγμα ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ Βουλὴ νὰ ὑποβάλλῃ προτάσεις. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν λέγει ἡ Κυβέρνησις τὰς γνώμας της διότι τὸ ζήτημα ἀνεφύει χθὲς καὶ δὲν συνεζητήθη τὸ ζήτημα ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ. Ἐκτὸς τούτου δὲν εἶναι τὸ θέμα τοιοῦτον ὥστε νὰ ἔχῃ ἀπαραιτήτως ὑποχρέωσιν νὰ εἴπῃ τὴν γνώμην της ἡ Κυβέρνησις, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ τοῦ τρόπου τῆς ρυθμίσεως τοῦ ζητήματος ἀλλὰ περὶ ἀδείας πρὸς ρύθμισιν αὐτοῦ. Ὡς εἶπον ἡ προσωπική μου γνώμη εἶναι ὅτι διὰ τῆς ἀδείας δὲν περιορίζεται ἡ Βουλὴ νὰ ἔχῃ οὐσιαστικὴν γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ μόνον προσπάθεια κομματικῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ζητήματος δικαιολογεῖ τὴν ἐμμονὴν τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος.

Ὁ κ. ***Κ. Ἀγγελόπουλος*** λέγει, ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἀναπτύσσων τὴν γνώμην του εἶπεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐζήτησεν ἐξουσιοδότησιν περὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει ὅτι καλῶς ἔχει τὸ ἐνοικιοστάσιον.

Ι. Μεταξᾶς. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠσχολήθη ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ὁ κ. ***Κ. Ἀγγελόπουλος*** συνεχίζων, λέγει, ὅτι ἐὰν ἡ Βουλὴ παρὰ τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως ψηφίσῃ τὴν ὑπὸ κρίσιν ἐξουσιοδότησιν, ἡ Κυβέρνησις ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ προβῇ εἰς τροποποίησιν τοῦ ἐνοικιοστασίου. Ἀλλὰ τότε θὰ ἐγερθῇ τὸ ζήτημα μέχρις ὅτου ἡ Κυβέρνησις ὑποβάλῃ τὸ σχέδιον τῆς τροποποιήσεως καὶ ψηφισθῇ τοῦτο καὶ γίνῃ Νόμος, ποῖον ἐνοικιοστάσιον θὰ ἰσχύῃ. Ὅταν, λέγει, τὸ ἐπὶ τῆς Ὑπουργίας μου ἐκδοθὲν ἐνοικιοστάσιον παρεπέμφθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἀπεφασίσθη τότε τί ἐν τῷ μεταξὺ θὰ ἰσχύῃ, πρέπει συνεπῶς καὶ σήμερον ἡ Βουλή, ἐὰν χορηγήσῃ τὴν ἐξουσιοδότησιν, νὰ ἀποφασίσῃ τί θὰ ἰσχύῃ ἐν τῷ μεταξύ, διότι ἡ ἐξουσιοδότησις ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ νῦν ἐνοικιοστάσιον δὲν ἔχει καλῶς. Πρέπει συγχρόνως νὰ ἔχωμεν μίαν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου, διότι ἐὰν ἡ Βουλὴ δώσῃ εἰς τὴν ψῆφον της τὴν ἔννοιαν ὅτι θέλει διὰ νόμου νὰ ἐπενεχθῶσιν τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου, δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ εἴπῃ ὅτι ἐὰν θέλῃ θὰ προβῇ εἰς τὰς τροποποιήσεις ταύτας.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι ἡ ἔννοια τῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἶναι ὅτι ἀφίνεται μία εὐχέρεια εἰς τὸν ἐξουσιοδοτούμενον νὰ πράξῃ ἢ νὰ μὴ πράξῃ τί.

Γ. Μερκούρης. Εἶναι ἀναμφισβήτητος ἡ ἔννοια τῆς προτάσεως ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ τροποποιήσῃ διατάξεις τινὰς τοῦ ἐνοικιοστασίου, ἀφοῦ μάλιστα ὁρίζει καὶ τὴν διάδικασίαν καθ' ἣν θὰ γίνωσιν αἱ τροποποιήσεις αὗται.

Ὁ κ. ***Ν. Μπακόπουλος*** λέγει, ἡ θεωρία αὕτη εἶνε ἀντισυνταγματική. Μήπως, λέγει, ἐὰν αἱ διαπραγματεύσεις τὰς ὁποίας θὰ κάμῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν Γενεύην ἀποτύχουν εἶνε ὑποχρεωμένη αὕτη νὰ κάμῃ τὰς τροποποιήσεις, αἵτινες ἀναγράφονται εἰς τὴν ἐξουσιοδότησιν.

Ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης*** λέγει, ὅτι ἡ πρότασις ἡ ὑποβληθεῖσα ἀφορᾷ ὡρισμένας τάξεις, τὰς τάξεις τῶν ἀπόρων ἀναπήρων κ.λπ. δὲν ἠγέρθη ζήτημα περὶ τροποποιήσεως ὁλοκλήρου τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ὁ κ. ***Κ. Ἀγγελόπουλος.*** Συνεχίζων λέγει, ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ τί θὰ ἰσχύει μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νέου ἐνοικιοστασίου, διότι ἐὰν ἰσχύσῃ τὸ καὶ νῦν ἰσχῦον θὰ ἦτο τὸ τοιοῦτον ἀντίθετον πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. ***Ε. Σταυρίδης*** λέγει ὅτι ὀρθῶς ἦλθεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸ ζήτημα τοῦ ἐνοικιοστασίου, διότι εἶνε ἀναληθὲς ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀγανάκτησις εἰς τὰς λαϊκὰς μάζας διὰ τοῦτο. Ὅταν ἡ Βουλὴ παρέπεμψεν τὸ ἐνοικιοστάσιον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἔπραξε τοῦτο ἵνα τροποποιηθῶσιν οἱ ὅροι αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν ἀπόρων τάξεων, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δὲν ἐγένετο. Δὲν εἶμαι σύμφωνος, λέγει, νὰ δοθῇ ἐξουσιοδότησις εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου διότι οὐδεὶς μᾶς ἐγγυᾶται ὅτι θὰ ῥυθμίσῃ τὰς διατάξεις αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν ἀπόρων τάξεων, διότι ἂν εἶχεν αὐτὸν τὸν σκοπὸν θὰ ἔφερε ἡ ἰδία τὸ ζήτημα εἰς τὴν Βουλὴν καὶ δὲν θὰ ἀπέφευγε νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της. Ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ λαϊκοῦ κόμματος κατηγόρησε τὴν Κυβέρνησιν ὅτι δὲν ἐφρόντισε περὶ τόσον μεγάλου ζητήματος, οἷον εἶνε τὸ ἐνοικιοστάσιον ἀλλὰ μήπως καὶ αὐτὸς μέχρι χθὲς δὲν ἀπετέλει μέλος τῆς Κυβερνήσεως; Ἐὰν δοθῇ ἐξουσιοδότησις πρέπει νὰ δοθῇ ὑπὸ τύπον ἐντολῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν, νὰ τροποποιήσῃ τὸ ἐνοικιοστάσιον ὑπὲρ τῶν ἀπόρων καὶ ἐργαζομένων τάξεων.

Ὁ κ. ***Δ. Κουτσοπέταλος*** λέγει ὅτι μετὰ τὴν ψῆφισιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως προχθὲς ὑπεβλήθη μία πρότασις περὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ρύθμισιν τοῦ ἐνοικιοστασίου, ἡ πρότασις ὅμως αὕτη δὲν εἶχε συμφώνους ὅλους τοὺς ὑπογράψαντας ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν αὐτῆς. Πρέπει νὰ καθορισθῇ ποῖον

εἶνε τὸ πνεῦμα τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, καὶ οἱ κ.κ. ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων πρέπει νὰ ἐκφέρουν τὴν γνώμην των σαφῶς καὶ κατηγορηματικῶς καὶ νὰ δώσουν τὰς κατευθύνσεις, διότι πρόκειται περὶ ζητήματος ἐξαιρετικῆς κοινωνικῆς φύσεως. Ἄλλως οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων συμβουλεύονται καὶ δὲν ἐμφανίζουν τὴν ὑπὸ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος ἔννοιαν τοῦ ἀρχηγοῦ κόμματος.

Ὁ κ. **Ι. Κίνιας** λέγει ὅτι πρόκειται περὶ σοβαροῦ ζητήματος διὰ τὸ ὁποῖον ἀκόμη, καίτοι παρῆλθε τόσος καιρός, δὲν ἐφθάσαμεν εἰς ἓν δεδομένον. Ἀναπτύσσων τὰ τῆς παραπομπῆς τοῦ ἐνοικιοστασίου εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν λέγει ὅτι ἡ ψῆφος τὴν ὁποίαν ἔδωσε δὲν ἐνεῖχε τὴν ἔννοιαν νὰ δεσμεύσῃ τὴν ἐπιτροπήν, ὥστε νὰ τροποποιήσῃ τὸ ἐνοικιοστάσιον ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν. Ἐνεῖχε, λέγει, τὴν ἔννοιαν νὰ ἀρίσῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὸ δικαίωμα νὰ κρίνῃ ὅπως θέλῃ τὰ πράγματα ἀπὸ ὅλας αὐτῶν τὰς πλευράς. Τὸ ζήτημα εἶνε κοινωνικὸν καὶ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος. Δὲν εἶνε δυνατὸν μία τάξις νὰ ζητῇ νὰ φυλαξευθῇ τὸ δίκαιον ἐκ τοῦ τόπου τούτου, δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, στραγγαλίζω τὰ δικαιώματά σου ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας σου. Θὰ νομοθετήσωμεν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δικαίου, διότι οὕτω προάγονται καὶ τὰ κράτη καὶ αἱ κοινωνίαι, θὰ ἀναπετάσσωμεν δὲ τὴν σημαίαν τοῦ δικαίου, περιφρονοῦντες πᾶσαν δημοκοπίαν. Αἱ δοθεῖσαι, λέγει, αὐξήσεις τοῦ ἐνοικ.οστασίου ἦσαν ικᾶδαμινοὶ καὶ ἐλάχιστοι, ἀλλ' ὅταν ἀκούωνται ἐν τῷ κοινοβουλίῳ λόγοι κενοί, τότε φυσικὰ ρίπτομεν ἔλαιον εἰς τὴν πυρὰν καὶ τὸ ἔργον τοῦ κοινοβουλίου εἶνε νὰ σβύσωμεν τὴν πυράν. Σεβασθῆτε, λέγει, τὴν ἰδιοκτησίαν, σεβασθῆτε τὸ δίκαιον.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου διακόπτεται ἡ συνεδρίασις, ὥρα 9 1|2 διὰ τὴν 10 1|2.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὥρα 11.30 μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης διαβιβάζει πρὸς τὴν Βουλὴν διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν Πρωτοδικῶν αἰτήσεις τῶν κρατουμένων ἐν ταῖς φυλακαῖς δυνάμει ἐντάλματος τοῦ Ἀνωτάτου Ἀνακριτικοῦ Συμβουλίου διὰ πράξεις των ἐπὶ τοῦ Παγκαλικοῦ καθεστῶτος Κ. Σταμούλη, Ἀλ. Θανοπούλου καὶ Γ. Ἀναγνωστοπούλου ἵνα αὕτη ἀποφανθῇ περὶ διακοπῆς ἢ οὔ τῆς περαιτέρω αὐτῶν φυλακίσεως, τοῦ δικαιώματος τούτου ἀνήκοντος εἰς αὐτὴν δυνάμει τῶν γνωστῶν ψηφισμάτων. (Παραπέμπεται εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπὴν πρὸς συζήτησιν).

Ἡ **Βουλὴ** ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. **Προέδρου** δέχεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως ὅπως μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνεδριάσεως ταύτης διακόψῃ τὰς ἐργασίας της. Συνεχιζομένης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ ἐνοικιοστασίου ὁ κ. **Γ. Καρπετόπουλος** λέγει ὅτι τὸ ἐνοικιοστάσιον εἶναι ζήτημα ὑψίστης κοινωνικῆς ἀνάγκης, ἀλλ' ἐν ταὐτῷ καὶ κατεπεῖγον, ὡς τοιοῦτον δὲ ἔπρεπε νὰ κρατῇ ἀπερίσπαστον τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως. Ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις εὑρέθη ἐντελῶς ἀπροετοίμαστος, ἕκαστος δὲ τῶν Ὑπουργῶν ὡμίλησε τὴν ἐσπέραν ταύτην ὡς ἁπλοῦς βουλευτής, εἰς τρόπον ὥστε ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀπουσιάσῃ τελείως ἀπὸ τὴν συζήτησιν. Τέλος πάντων μετὰ πολλὰς συζητήσεις ἐξεμαιεύθη ἡ γνώμη τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δηλώσαντος ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ἀνάγκην τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ταύτης καὶ ἂν τὴν λάβῃ δὲν γνωρίζει ἂν θὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ, ἐφόσον δὲν τὴν θεωρεῖ ἀπαραίτητον. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκ τῆς διεξαχθείσης συζητήσεως διαφαίνεται ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι διατεθειμένη νὰ παράσχῃ τὴν ἐξουσιοδότησιν. Ἐν ᾗ ὅμως περιπτώσει ἡ ἐξουσιοδότησις αὕτη δοθῇ ἀσφαλῶς ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐνέχει τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ ἰσχὺον ἐνοικιοστάσιον κακῶς λειτουργεῖ καὶ ὅτι ὡς τοιοῦτον ὠφείλει νὰ ἀναταληῇ ἵνα ἀντικατασταθῇ δι' ἄλλου.

Ὁ κ. **Π. Μερλόπουλος** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) παρατηρεῖ ὅτι διὰ μιᾶς ἁπλῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ καταργηθῇ εἷς νόμος καλῶς κείμενος.

Ὁ κ. **Γ. Καρπετόπουλος** λέγει ὅτι καθ' ὃν τρόπον δίδεται ἐξουσιοδότησις διὰ τὰ ἄλλα ζητήματα οὕτω θὰ δοθῇ καὶ διὰ τὸ ἐνοικιοστάσιον.

Ὁ κ. **Π. Μερλόπουλος** λέγει ὅτι διὰ τὰ ἄλλα ζητήματα δίδεται ἐξουσιοδότησις πρὸς ἐπείγουσαν λῆψιν μέτρων μὴ ὑπάρχοντος νόμου.

Ὁ κ. **Γ. Καρπετόπουλος** ῥωνεῖ ὅτι οὐδὲν κώλυμα ὑφίσταται, ἐλλείπει δὲ μόνον ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἡ καλὴ θέλησις.

Ὁ κ. **Γ. Μπακόπουλος** λέγει ὅτι ὑπό τινων βουλευτῶν ὑπεβλήθη πρότασις πρὸς ἐξουσιοδότησιν ὡρισμένων τινῶν διατάξεων, ἀλλὰ τὸ ἐνοικιοστάσιον ἀποτελεῖ ἕνα κύκλον διατάξεων, αἵτινες εἶναι ἀλληλένδετοι μεταξύ των. Δι' αὐτὸ ἂν θὰ δοθῇ ἐξουσιοδότησις θὰ δοθῇ δι' ὁλόκληρον τὸ ἐνοικιοστάσιον. Ἔπειτα τί θὰ ἰσχύῃ ἐὰν καταργηθῇ τὸ ὑπάρχον ἐνοικιοστάσιον;

Ὁ κ. **Ν. Βελέντζας** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι ἡ διεξαγομένη συζήτησις εἶναι ματαία, διότι καὶ ἂν ἀκόμη δοθῇ ἡ ἐξουσιοδότησις ἐνοικιοστάσιον νέον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωμεν πρὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ τηρηθῶσιν αἱ διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος.

Ὁ κ. **Γ. Μπακόπουλος** λέγει ὅτι διαφέρει τὸ ζήτημα τοῦ ἀπαιτηθησομένου πρὸς διαρρύθμισιν τοῦ ἐνοικιοστασίου χρόνου ἀπὸ τοῦ νὰ γνωρίζουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐὰν πρόκειται νὰ τροποποιηθῇ ἢ ὄχι τὸ ἐνοικιοστάσιον, ὥστε ἀναλόγως νὰ συνάψουν ἢ ν'ἀπορύγουν νὰ συνάψουν σχέσεις ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ.Καὶ δι'αὐτὸν τὸν λόγον καὶ οὐχὶ διὰ λόγους δημοκοπικοὺς τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἀξιοῖ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ δηλώσῃ κατὰ πόσον θὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἢ ὄχι δηλαδὴ κατὰ πόσον θεωρεῖ τὸ ἐνοικιοστάσιον ὀρθὸν ἢ χρῄζον τροποποιήσεως.

Ὁ κ. **Ν. Βελέντζας** λέγει ὅτι οἱ νέοι Ὑπουργοὶ μόλις ἀπὸ πενθημέρου μετέχουν τῆς Κυβερνήσεως καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μελετήσουν αὐτὸ καὶ τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ὁ κ. **Γ. Μπακόπουλος** λέγει ὅτι ἐξ ὅλων τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν συνάγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀποφεύγει νὰ δηλώσῃ κατηγορηματικῶς κατὰ πόσον θὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν ἐξουσιοδότησιν ἢ ὄχι. Ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐγεννᾶτο τοιοῦτον ζήτημα ἐάν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος, ἐπεκράτει ἡ γνώμη τοῦ ἐξ Εὐβοίας ἀξιοτίμου συναδέλφου μεθ' ἧς καὶ ἐγὼ συμφωνῶ. Ἐὰν δηλαδὴ ἡ πρότασις περὶ Νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως προήρχετο ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, διότι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ἡ τοιαύτη πρότασις μόνον ἀπὸ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν πρέπει νὰ ὑποβάλλεται καὶ οὐχὶ ἀπὸ οἱονδήποτε ἢ οἱουσδήποτε βουλευτάς.

Ὁ κ. **Ν. Βελέντζας** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει, ὅτι τὸ ἄρθρον εἶναι ἐλλειπὲς ὡς πρὸς τὸ γράμμα του καὶ δὲν ὁμιλεῖ σαφῶς πόθεν δέον νὰ ὑποβάλλεται ἡ πρότασις.

Ὁ κ. **Γ. Μπακόπουλος** λέγει, κ.Ὑπουργέ, ἐὰν τὸ γράμμα εἶναι ἐλλειπὲς τὸ πνεῦμα εἶναι σαφές, εἶναι τόσον σαφὲς καθ' ὅσον εἶναι γνωστὰ τὰ αἴτια καὶ ὁ σκοπὸς τῆς τοιαύτης διατάξεως. Ἐτέθη ὅπως διευκολύνῃ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν εἰς περιπτώσεις καθ' ἃς φρονεῖ ὅτι δέον νὰ λάβῃ κατεπείγοντα μέτρα διαρκούντων τῶν διακοπῶν τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Π. Τσιτσεκλῆς** ἀναφέρει πῶς ἡ δικτατορία τῶν πάντων ἐπιληρθείσα, ἐπελήρθη, οὐχὶ βεβαία ἀνιδιοτελῶς, καὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου καὶ ἐτροποποίησεν αὐτό, χωρὶς ὅμως νὰ δυνηθῇ καὶ νὰ τὸ ἐφαρμόσῃ, διότι ὑπήκουσα εἰς τὰς ἑκάστοτε πιέσεις ὑπεχώρει καὶ ἐδημοσίευσε τροποποιήσεις. Ἀναφέρει εἶτα τὰ τοῦ ἐνοικιοστασίου Ἀγγελοπούλου καὶ τονίζει πῶς εἰργάσθη ἡ πρὸς διαρρύθμισιν αὐτοῦ συσταθεῖσα Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπή, τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν ἐσεβάσθη ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κ. Ἀγγελόπουλος, ὅστις πρὶν ἢ τὸ νέον ἐνοικιοστάσιον ἴδῃ τὸ φῶς τὸ ἐτορπίλλιζεν δηλῶν ὅτι τοῦτο δὲν θὰ ἐφαρμοσθῇ εὐτυχῶς ὁ κ. Ἀγγελόπουλος ἔπαυσε πλέον νὰ εἶνε Ὑπουργός. Τὰ σπέρματα ὅμως τῶν κατὰ τοῦ ἐνοικιοστασίου ἐνεργειῶν του παρέμειναν.

Ὁ κ. **Κ. Ἀγγελόπουλος** λέγει ὅτι τὸ ἰδικόν του ἐνοικιοστάσιον ἐπροστάτευε καὶ τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ τοὺς ἐνοικιαστάς.

Ὁ κ. **Π. Τσιτσεκλῆς** συνεχίζων λέγει, ὅτι ἐντὸς δύο ἐτῶν ἔχομεν 7 ἐνοικιοστάσια δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς λόγος νὰ δημιουργήσωμεν καὶ 8ον.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἐνοικιοστάσιον τῆς Ἐπιτροπῆς περιέχει διατάξεις προσωπικὰς εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν.

Ὁ κ. **Β. Μεϊμαράκης** λέγει, ὅτι οὐδεμίαν προσωπικὴν διάταξιν περιέχει τὸ ἐνοικιοστάσιον, ἀλλὰ πᾶσαι αἱ διατάξεις αὐταὶ εἶναι δικαιότατοι.

Ὁ κ. **Π. Τσιτσεκλῆς** περαίνων λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ζητεῖ ἐξουσιοδότησιν καὶ ἑπομένως δὲν θὰ λάβῃ. Οὐδεμία περίπτωσις ὑπάρχει ἐπιβάλλουσα τὴν ἐκ νέου ἀναστάτωσιν τοῦ κόσμου διὰ τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ὁ κ. **Χ. Βοζίκης** λέγει ὅτι ἡ προτεινομένη ἐξουσιοδότησις εἶναι περιττή, διότι κατὰ τὴν γνώμην του ἡ δημοσίευσις τοῦ ἐνοικιοστασίου τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἦτο ὑποχρεωτική.

Ὁ κ. **Κ. Ἀγγελόπουλος** ἀναφέρει τὸ ἱστορικὸν δημοσιεύσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου καὶ τὰς περιστάσεις ὑφ' ἃς εὑρεθεὶς ἐδημοσίευσε κατόπιν τῆς σχετικῆς καὶ πονήρως εἰσαχθείσης ἐν τῷ ψηφίσματι τῆς Βουλῆς διατάξεως.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι οὐδὲν ἐγένετο πονήρως, οὔτε σοφιστικῶς, ἀλλ' ἡ δημοσίευσις ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὰς στοιχειώδεις ἀρχὰς τοῦ δημοσίου δικαίου.

Ὁ κ. **Χ. Ἀλαμανῆς** λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπιμόνως ἀπέφυγε νὰ ἐκδηλώσῃ γνώμην τί θὰ πράξῃ μὲ τὴν ἐξουσιοδότησιν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις ἀπέφυγε νὰ δηλώσῃ ποίαν ἔννοιαν ἀποδίδει εἰς τὴν πρότασιν, τὴν ὁποίαν ὑπέδαλεν ὁ κ. Σακκαλῆς.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν περὶ παραπομπῆς εἰς Ἐπιτροπὴν τοῦ ἐνοικιοστασίου τοῦ κ. Ἀγγελοπούλου δὲν ἐξέφερε τὴν γνώμην της, δὲν ὑπάρχει δὲ λόγος νὰ ἐγερθῇ τοιοῦτον ζήτημα σήμερον ἐπειδὴ ἀπεχώρησε τῆς Κυβερνήσεως τὸ Λαϊκὸν κόμμα.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** λέγει ὅτι τότε ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς ἐξέφρασε τὴν γνώμην της, διότι ἐὰν ἤθελε ἠδύνατο νὰ ἀρνηθῇ τὴν παραπομπὴν τοῦ ἐνοικιοστασίου εἰς ἐπιτροπήν, δεδομένου ὅτι ἡ Βουλὴ εἶχεν ἀποφανθῇ ὅτι νομίμως ἐνήργησεν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δημοσιεύσας τὸ Διάταγμα.

Α. Παπαναστασίου (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) Τὸ ἴδιον σᾶς εἶπε καὶ σήμερον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας.

Ὁ κ. **Χ. Ἀλαμανῆς** συνεχίζων, λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις λαμβάνουσα τὴν ἐξουσιοδότησιν θὰ αἰσθανθῇ τὴν εὐθύνην ἣν θὰ ἔχῃ ἐρχομένη ἀντιμέτωπος εἰς τὰς ἀπορᾶσεις τῆς Βουλῆς. Δὲν ὑπῆρχε δὲ λόγος νὰ ἐγερθῇ τοιαύτη ἀντίδρασις διὰ τὴν ἀθῷαν αὐτὴν ἐξουσιοδότησιν, ἥτις δίδεται πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἀπολαύουσαν τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Σκοπὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἶναι νὰ μειωθοῦν τὰ μισθώματα, ἅτινα ἐπεβλήθησαν. Συνεχίζων, λέγει ὅτι εἰς τὰς ἐπαρχίας πάντοτε τὰ μισθώματα τῶν καταστημάτων ἦσαν τὸ ἥμισυ τῶν μισθωμάτων τῶν καταστημάτων Ἀθηνῶν, τώρα δὲ διὰ τοῦ ἐνοικιοστασίου παραδόξως ἐξισώθησαν. Ἄλλως τε ἡ Κυβέρνησις λαμβάνουσα τὴν ἐξουσιοδότησιν εἶνε ἐλευθέρα νὰ κανονίσῃ τὰ πράγματα, μέχρι δὲ τοῦ Ὀκτωβρίου ὁπότε θὰ συνέλθῃ ἡ Βουλὴ θὰ ἔχῃ ἤδη ἑτοίμην τὴν ἐργασίαν ταύτην.

Ὁ κ. **Γ. Καντιάνης** ἀναφέρει μίαν διάταξιν, ἥτις ἀποδεικνύει, λέγει, τὸν τρόπον τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ διάταξις εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 12 ἐδάφιον 2 ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ ἐδάφιον 5 τοῦ ἄρθρου 35 καὶ τῆς ὁποίας διατάξεως ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι οἰκία ἐκμεμισθωμένη κατὰ τὸ 1914 ἀντὶ δραχμ. 750 σήμερον θὰ πληρώνῃ 150,000 δραχμάς.

Ὁ κ. **Β. Μεϊμαράκης** παρέχων σχετικὰς ἐξηγήσεις ἐπὶ τῶν διατάξεων αὐτῶν λέγει, ὅτι ἡ ἑρμηνεία ἣν δίδει ἐπ' αὐτῶν ὁ κ. Καντιάνης δὲν εἶναι ἀκριβής.

Ὁ κ. **Γ. Καντιάνης** συνεχίζων, λέγει ὅτι ἐν ᾗ περιπτώσει δοθῇ ἡ ἐξουσιοδότησις εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν διάταξιν ταύτην, ἥτις στιγματίζει τὴν Ἑλληνικὴν νομοθεσίαν.

Περατωθείσης τῆς συζητήσεως τίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἑξῆς πρότασις :

Ἐξουσιοδοτεῖται ἡ Κυβέρνησις, ὅπως ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Συντάγματος ἀναθεωρήσῃ τὴν ῥύθμισιν τῶν μισθώσεων ἐπὶ τῶν ἀστικῶν κτημάτων, καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἀντικείμενα μόνον τὰ ἀφορῶντα τοὺς ἐργάτας, τοὺς ἀναπήρους πολέμου καὶ τοὺς ἀπόρους ἐν γένει, τοὺς δημοσίους καὶ ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους Πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς ἐν ὑπηρεσίᾳ ἢ ἐν συντάξει καὶ τοὺς ἐπαγγελματίας. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν πρότασιν λέγουσι ναί, οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν ὄχι.

Καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ κ. κ. **Ν. Μανούσης** καὶ **Λ. Κουτσοπέταλος,** ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὁποίων διεξάγεται ἡ ψηφοφορία. Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διλογῆς ὁ κ. Πρόεδρος ἀνήγγειλε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα.

Ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ 83.

Εἶπον ναὶ 61.

Εἶπον ὄχι 12.

Ἀπέσχον ψῆφον 7.

Κατὰ τὸ παρατεθέμενον πρωτόκολλον.

Κ. Ἀγγελόπουλος .... ..Ν	Γ. Μηναΐος ....
Ν. Ἀμηρᾶς	Ι. Μουντζουρίδης .. ..Ν
Μιχ. Ἀργυρόπουλος	Π. Πετρίδης ....
Χαρ. Βοζίκης ....Ν	Σπ. Στάης ....
Γ. Γεωργιάδης	Π. Τσαλδάρης ....
Κ. Δεμερτζῆς	Κ. Τσαλδάρης ....
Α. Δουλγερίδης .... ..Ν	Ἀθ. Χριστόπουλος .. ....
Γ. Ἐμπειρῖκος .... ..Ο	Ἠλίας Ἀποσκίτης .. ....
Ἐμ. Ἐμμανουηλίδης	Θ. Γρηγορίου ....
Ἰωάν. Καλογερᾶς .... ..Ν	Γ. Μπακόπουλος .... ..Ν
Ν. Κρανιωτάκης .... ..Ν	Ν. Μπακόπουλος ....
Χρ. Λαδᾶς	Δ. Πλαπούτας ....
Θ. Νικολούδης	Θεόδ. Τουρκοβασίλης ....
Γ. Μερκούρης ....Ν	Α. Τροχάνης ....
Δ. Μπαμπᾶκος ....Ν	Ν. Τριανταφυλλάκος ....
Ἰωάν. Ράλλης	Σπυρ. Τσακόπουλος ....
Ἀντ. Στρατηγόπουλος ..	Ν. Ἀνδρεαδάκης .. ....
Π. Τσιτσεκλῆς ....Ο	Ἰωάν. Κίνιας ....
Γ. Ἀθανασιάδης .... ..Ο	Λουκ. Κουτσοπέταλος ..Π
Γ. Ἀλεξανδρόπουλος	Μ. Μαντᾶς ....Ν
Γ. Καλαντζόπουλος .. ..Ο	Γεώργ. Μικρὸς ....
Ι. Κανναβὸς	Π. Νικολαΐδης ....
Δ. Κατσάνος ....Ο	Γεώργ. Πεσματζόγλου....
Γ. Καραντάρης	Α. Ἀγγελόπουλος .. ....
Ἰωάν. Νικολίτσας .. ..Π	Τ. Ἀναστασίου .... ..Ν
Σπυρ. Τρικούπης .... ..Ο	Κ. Γκότσης ....
Γ. Τσακανίκας .... ..Ν	Κ. Γόντικας ....
Ἰωάν. Τσιγκόλης	Ἰωάν. Γιαννόπουλος .. ..Ο
Α. Γρηγοριάδης.....	Α. Μάρκου ....
Δ. Δημάδης.....	Ἀνδρ. Μιχαλακόπουλος....
Γ. Παπαπαράσχος.....	Δ. Μπούκουρας ....
Α. Χατζηνώτας	Σ. Πολυζωγόπουλος .. ....
Απ. Ζούζουλας	Β. Κανακάρης Ροῦφος ....
Σπυρ. Ἠλιόπουλος	Βασίλειος Σαγιᾶς ....
Γ. Καρπετόπουλος .. ..Ν	Ἀνδρ. Στεφανόπουλος ....

Ι. Σισίνης .....
Δ. Στεφανόπουλος .....
Γ. Βοραζάνης .....
Κ. Γεωργαντόπουλος ....
Γ. Ζερβὸς .....
Λ. Θεοδωρίδης .....
Κ. Κωνσταντινίδης .....Ν
Α. Λαμπρανίδης .....
Κ. Ὀρφανὸς .....
Χ. Πανταζίδης .....
Χ. Παπάζογλου .....
Λ. Παπαπαναγιώτου ....
Α. Χαΐνογλου .....Ν
Β. Χατζηλίας .....
Κ. Βλαχοθανάσης .....Ν
Ι. Βογιατζῆς .....
Θ. Κακαρᾶς .....
Σ. Οἰκονομίδης .....
Θ. Παπαστρατῆς .....
Π. Χατζηπάνος .....Π
Δ. Βοῦλτζος .....
Θ. Γοῦσκος .....Ν
Ν. Κολυβᾶς .....
Ἐρμ. Λούντζης .....
Ἀντ. Γαλανάκης .....Ν
Γ. Κοκκινάκης .....Ν
Γ. Μαρῆς .....
Β. Μεϊμαράκης .....Π
Ι. Περδικογιάννης .....
Κ. Πολυχρονάκης .....
Γ. Φραγκουδάκης .....
Δημ. Ἀμπατζόπουλος ....
Ι. Ι. Ἄμποτ .....
Π. Αὐγουστίδης .....
Ἀλ. Βουτυρᾶς .....Ν
Ζ. Βεντούρα .....Ν
Ν. Δαρβέρης .....Ν
Δ. Εὐθυμιάδης .....
Μ. Θεοδωρίδης .....
Α. Ἰασωνίδης .....Ν
Δ. Κάκαβος .....
Ι. Καυταντζόγλου.....Ο
Μ. Κῦρκος .....
Λ. Κυβετὸς .....
Μεντὲς Λιάο Μεσατζῆς Ν
Κ. Μουζενίδης .....Ν
Κ. Μιττᾶκος .....
Ἀλ. Παπαναστασίου.....Ν
Γρ. Παπανικολάου ....
Σταμ. Παπάζης .....Ν
Φ. Παπαγεωργίου .....
Ἰσαὰκ Ἀβραὰμ Σιακῆ .. Ν
Δαυὶδ Μπουχὰρ Σολὰν ....
Γ. Χατζηγεωργίου .....
Μ. Γούδας .....Ν
Α. Μελᾶς .....
Δ. Μπότσαρης .....
Ἀλ. Μυλωνᾶς .....
Σπυρ. Χασιώτης .....
Χ. Χρηστοβασίλης .....Ν
Ἀλκ. Λούλης .....
Γ. Ἐξηντάρης .....
Αὔγ. Θεολογίτης .....Ν
Σ. Καραγεώργης .....
Στ. Νικολαΐδης .....Ν
Α. Παπαδᾶτος .....
Ε. Σταυρίδης .....Ν

Ι. Τσονταρίδης .....Ν
Εὐθύμ. Βελλιανίτης .....
Δ. Ζερβὸς .....
Ἰωάν. Θεοτόκης .....
Σπυρ. Παπέτης .....
Α. Πιέρρης .....
Β. Ἀλεξᾶτος .....
Ι. Μεταξᾶς .....Π
Κοσμ. Μπουρμπούλης ....
Α. Φωκᾶς .....
Α. Ἀνδρεάδης .....
Γ. Βαρβούτης .....
Α. Ζάχος .....
Γ. Κακουλίδης .....Ν
Ν. Κουπαροῦσος .....Ν
Γ. Μπούσιος .....
Η. Παπαδόπουλος .....
Κωνστ. Ἀλαβᾶνος .....
Δ. Βοκοτόπουλος .....
Μ. Δερλερὲς .....Ν
Κ. Ἐμπειρίκος .....
Π. Εὐριπαῖος .....
Ν. Καμπάνης .....Ν
Π. Καμπάνης .....
Περ. Μαζαράκης .....Ο
Κ. Ναυπλιώτης .....
Θ. Βαρβιτσιώτης .....
Ν. Δ. Κουμάνταρος .....
Π. Παπαδᾶκος .....
Δ. Πετρακᾶκος .....
Γ. Φικιώρης .....Ν
Α. Ἀποστολίδης .....
Ε. Γκλαβάνης .....Ο
Α. Εὐφραιμίδης .....
Β. Ζησιάδης .....
Κωνστ. Θέος .....
Ἀλ. Ἰωαννίδης .....
Δ. Καζάκης .....Ν
Κ. Καρτάλης .....
Ἀνδρ. Κόρακας .....
Σ. Μάξιμος .....
Α. Μέρος .....Ν
Κ. Σπυρίδης .....
Ν. Κοθρῆς .....
Ροῦσσος Κούνδουρος ....
Ε. Μοδάτσος .....
Α. Γαληνὸς .....
Γ. Θεοδοσιάδης .....
Γ. Καλδῆς .....Ν
Β. Καραπαναγιώτης .....
Σ. Κρητικᾶς .....
Γ. Λαζανᾶς .....
Μ. Λαΐλιος .....
Γ. Παπανδρέου .....
Δ. Σάλτας .....
Κ. Σῖμος .....Ν
Π. Ἀντωναρόπουλος .....
Γ. Καντιάνης .....Ν
Α. Ἐμπ.Κουμουνδοῦρος..
Π. Μερλόπουλος .....Ο
Α. Μισυρλῆς .....
Φ. Μοσχούλας .....Ν
Δ. Μπενάκης .....
Π. Μποῦτος .....
Π. Σάκκης .....
Ε. Φεσᾶς .....
Ἰωάν. Βατίστας .....

Η. Διαμαντόπουλος ....
Ἐμμ. Μαχαίρας .....Ν
Γ. Προυκάκης .....
Γ. Σακαλῆς .....Ν
Σ. Συμεόνογλου.....
Δ. Σκυλίτσης .....
Ἰωάν. Σπετσιώτης ..Ν
Γ. Στρῖγκος .....
Σωτ. Σωτηριάδης .....Ν
Θ. Μαγκριώτης .....
Κ. Μαζαράκης .....
Γρ. Τηλικίδης .....
Θ. Χρυσοβέργης .....Ν
Α. Βαλαωρίτης .....Ο
Γ. Μπανιᾶς .....
Α. Τσιῶκος .....
Θ. Χαβίνης .....Ν
Κ. Καλκάνης .....
Μ. Τσαρλαμπᾶς ....Ν
Β. Σκουλᾶς .....
Ε. Φωτάκης .....Ν
Χασὰν Ἀγᾶ Ζαδὲ Μουσταφᾶ .....
Ἀν. Μπακάλμπασης ....
Χαβούζ-Ὀσμὰν .....
Σουκρῆ-Μαμούτ-Ὀγλοῦ ..
Φεχμῆ Χασὰν βὲη Ζαδὲ ..
Κ. Τελωνίδης .....
Ἀθ. Σινόκας .....
Νικόλ. Βλιᾶμος .....
Σ. Μανταφούνης .....
Θεμ. Σοφούλης .....
Ἐμ. Χατζηδάκις .....
Π. Ἀλεξίδης .....
Α. Ἀργυρὸς .....
Δ. Δούκας .....Ν
Α. Λαζαρίδης .....
Ν. Μανούσης .....Ν
Ν. Τερζόγλου .....
Δημ. Φλωριᾶς .....
Π. Μπούμπουλης .....

Κ. Πετσάλης .....
Χρ. Ἀλαμανῆς .....Ν
Σ. Ἀλεξιάδης .....
Περ. Ἀλεξανδρῆς .....Ν
Ἀδαμ. Ἔξαρχος .....
Ε. Ζούκας .....Ν
Γ. Σίδερας .....
Σ. Ταλιαδοῦρος .....
Σωτ. Χατζηγάκης .....
Φ. Χρηστοδῆμος .....
Α. Ψάρρας .....
Ι. Μάνος .....
Ἀθ. Μιαούλης .....Ν
Α. Σαχτούρης .....
Ν. Βελέντζας .....Η
Σ. Γάτος .....
Ἰωάν. Εὐταξίας .....
Σπυρ. Κρεμεζῆς .....Η
Εὐστ. Μαλαμίδας .....
Χ. Στεργιόπουλος .....
Ι. Τζίβας .....
Θαλῆς Τσιριμῶκος .....
Δ. Χατζίσκος .....
Ι. Βαλαλᾶς .....
Φ. Δραγούμης .....
Ν. Κυριακόπουλος .....Ν
Σ. Λιούμπης .....
Γ. Μόδης .....Ν
Δ. Τζίμας .....
Ἀλ. Ξανθόπουλος .....Ν
Μ. Βολουδάκης .....Ν
Α. Μητσοτάκης .....
Π. Πολυχρονίδης .....
Γ. Σήφακας .....Ν
Α. Ἀνδρεάδης .....
Β. Κουκουρίδης .....Ν
Θ. Πανταζίδης .....
Α. Παχνὸς .....
Λ. Πολεμίδης .....
Ἀλ. Κανάρης .....
Ν. Μαμούνης .....Ν

Ἐπομένως μὴ συγκεντρωθέντος τοῦ κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ ψήφων δὲν ἐλήφθη ἀπόφασις.

Ὁ κ. ***Ν. Βελέντζας*** εἰσηγούμενος τὴν εἰς β' συζήτησιν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκδικάσεως τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 62 καὶ 90 τοῦ Συντάγματος ἀδικημάτων λέγει, ὅτι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περιελήφθησαν πᾶσαι αἱ τροπολογίαι τῆς συνταγματικῆς ἐπιτροπῆς, εἶνε δὲ τοῦτο ὥριμον ὥστε νὰ συζητηθῇ τὴν ἑσπέραν ταύτην, διότι τὸ ζήτημα κρατεῖ ἐν ἀναστατώσει ὁλόκληρον τὴν κοινὴν γνώμην.

Ὁ κ. ***Ν. Καμπάνης*** λέγει ὅτι ὑπῆρξεν εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου ἐν τῇ ἐπιτροπῇ, φρονεῖ δὲ ὅτι πρέπει νὰ διεξαχθῇ σήμερον συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ, ἵνα πεισθῇ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὅτι ἡ μόνη συνταγματικὴ λύσις τοῦ ζητήματος ἦτο νὰ δικασθῇ ὁ Δικτάτωρ ἀπὸ τὴν Βουλήν.

Ὁ κ. ***Π. Ἀλεξανδρῆς*** λέγει ὅτι ἡ μὴ ἐκδίκασις μέχρι σήμερον τοῦ Παγκάλου καὶ τῶν συνεργατῶν του ἀποτελεῖ μεγάλην παράλειψιν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ὤφειλεν ἤδη ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας νὰ εἶχε κάμει νόμον καὶ νὰ δικάσῃ τὸν δικτάτορα. Λόγοι δικαιοσύνης, λόγοι ἀξιοπρεπείας καὶ λόγοι σκοπιμότητος ἐπιβάλλουν τὴν ταχεῖαν δόσιν εὐθυνῶν παρὰ τοῦ τέως δικτάτορος. Συνεχίζων ὑποστηρίζει τροπολογίαν του, καθ' ἣν δίδεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπολύσεως ἐπὶ ἐγγυήσει ἐφόσον μετὰ τοῦ Παγκάλου ὑπάρχουν προφυλακισμένοι καὶ συνεργάται του. Τὴν τροπολογίαν ταύτην τὴν εὑρεν ὀρθὴν καὶ δικαίαν καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης.

Ν. Βελέντζας (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) Θὰ ἐδεχόμην τὴν τροπολογίαν ταύτην ἐὰν δὲν ἔφερε τὴν προσωπικὴν ἐξαίρεσιν τοῦ Παγκάλου.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** συνιστᾷ νὰ γίνῃ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου κατ' ἄρθρον.

Ὁ κ. ***Ι. Καλογερᾶς*** τονίζει ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται νὰ ματαιωθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Π. Ἀλεξανδρῆς. Ἡ Βουλή, συνεχίζει, πρέπει ἐν ἀνάγκῃ νὰ συνεδριάσῃ καὶ αὔριον καὶ μεθαύριον, διὰ νὰ περαιώσῃ τὸ νομοσχέδιον ὅπερ εἶναι δῶρον ἄδωρον ἂν δὲν γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία.

Ὁ κ. ***Ν. Καμπάνης*** παρακαλεῖ νὰ προσέξῃ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον εἶναι σοβαρώτατον διότι δι' αὐτοῦ κανονίζεται ἡ ἐκδίκασις τῶν ἀδικημάτων τῶν Ὑπουργῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 93 τοῦ Συντάγματος. Προχωρῶν ἀναλύει τὸ πρῶτον ἄρθρον καὶ εὑρίσκει ὅτι τοῦτο προβλέπει καὶ περὶ τῶν ἀπὸ Ἰουνίου τοῦ 1925 βίᾳ καταλαβόντων τὴν ἀρχήν, εἴτε οὗτοι θεωρηθῶσιν ὡς Ὑπουργοὶ εἴτε καὶ ὡς ψευδοϋπουργοὶ βίᾳ καταλαβόντες τὴν ἀρχήν.

Ἀναπτύσσει εἶτα ὅτι κατὰ γενικῶς παραδεδεγμένην ἀρχὴν οἱ δικονομικοὶ νόμοι ἔχουσιν ἀναγκαίως ἀναδρομικὴν δύναμιν καὶ ὅτι ἐφαρμόζονται οὗτοι καὶ ἐπὶ ἀδικημάτων τὰ ὁποῖα διεπράχθησαν πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτῶν. Τοῦτο ὑποστηρίζεται ὑφ' ὅλων τῶν Γάλλων συγγραφέων. Τοῦτ' αὐτὸ ἐφαρμόζεται ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, οὐδαμῶς δὲ εἰς τοῦτο ἀντιτίθενται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 9 τοῦ ἐν ἰσχύϊ συντάγματος. Ἀναφέρει εἶτα παραδείγματα ἐκ τῆς Γαλλικῆς ἱστορίας καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἀειμνήστου Γούναρη, καθ' ἣν τῇ προτάσει του ἡ τρίτη Συνέλευσις ἀπέρριψε πρότασιν τῆς τότε συνταγματικῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἀναδρομικότητος τῶν δικονομικῶν νόμων. Οὐδεμία λοιπόν, ἐπιλέγει, ἀμφιβολία δύναται νὰ ὑπάρξῃ περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Γερουσίας καὶ τῆς Βουλῆς δυνάμει τοῦ γνωστοῦ ψηφίσματος ὅπως δικάσῃ τὸν τέως δικτάτορα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ συνυπευθύνους. Ἀναφέρει ἐπίσης καὶ τὴν γνώμην τοῦ Σαριπόλου καὶ ἐξηγεῖ τὴν διαφορὰν μεταξὺ ἐκτάκτων καὶ ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων.

Ὁ κ. ***Ι. Σπετσιώτης*** λέγει ὅτι ἂν τεθῇ χρονικὸν ὅριον διαπράξεως τῶν πράξεων ὁ Σεπτέμβριος τοῦ 1922 δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις.

Α. Στρατηγόπουλος. Ἡ Συνέλευσις ὅμως ἡ Δ' ἐκύρωσε τὸ καθεστὼς ἐκεῖνο καὶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀναθεωρήσωμεν τὰς ἀποφάσεις της.

Ὁ κ. ***Ν. Βελέντζας*** (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Δηλοῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Σπετσιώτη.

Ν. Καμπάνης. Παρατηρεῖ ὅτι σήμερον πρόκειται περὶ τῆς συστάσεως τοῦ Ἀνωτάτου εἰδικοῦ δικαστηρίου διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑπουργικῶν ἀδικημάτων. Δὲν πρόκειται λοιπὸν περὶ τοιούτου σχετικοῦ θέματος, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνεται εἰς τὸ ἄρθρον 48. (Θόρυβος καὶ ἀντεγκλήσεις μεταξὺ Σωτηριάδου, Καμπάνη, Μοσχούλα, Δαρβέρη).

Ν. Καμπάνης. Καὶ ἐγὼ ἀνήκω εἰς τὸ λαϊκὸν κόμμα καὶ ἔχω τὴν ἰδεολογίαν αὐτοῦ καὶ τὰς γνώμας αὐτοῦ περὶ τῶν διαφόρων ὑπευθύνων καὶ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἔδρασαν οὗτοι, ἀλλὰ σήμερον ἐδῶ μετὰ τὴν γενομένην κατάλυσιν τοῦ Παγκαλικοῦ καθεστῶτος καὶ τὰς νέας ἐκλογάς, καθ' ἃς ὁ λαὸς ἔστειλεν τοὺς ἀντιπροσώπους του ἐλευθέρως ἔχομεν νὰ ψηφίσωμεν τὸ παρὸν νομοσχέδιον καὶ νὰ δικάσωμεν συμφώνως πρὸς αὐτὸ τοὺς βίᾳ καταλαβόντας τὴν ἀρχὴν μετὰ τὴν Δ' Συνέλευσιν κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1925 καὶ ἔχοντας ὡς πολιτικὴν των ἀρχὴν τὸ «Θόδωρος κερνᾷ καὶ Θόδωρος πίνει.» Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἔχω τὴν ἰδεολογίαν τοῦ λαϊκοῦ κόμματος καὶ τὰς γνώμας αὐτοῦ, περὶ τῶν πολιτικῶν τῆς χώρας πραγμάτων.

Ὁ κ. ***Γ. Μερκούρης.*** Ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τὴν ὁποίαν κάμνετε ἐπὶ τοῦ θέματος ἀντιλαμβάνεται ἡ Βουλὴ ὅτι ἔχετε μελετήσει τὸ θέμα καὶ μετὰ κύρους μελετημένου εἰσηγητοῦ ὑποβάλλετε εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀντιλήψεις σας· ἤκουσα ἐπανειλημμένως νὰ λέγετε ὅτι ἀνήκετε εἰς τὴν ἰδεολογίαν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος καὶ ὅτι ὑποστηρίζετε τὰς ἀπόψεις σας χωρὶς ν' ἀπομακρύνεσθε τῆς ἰδεολογίας τοῦ κόμματος. Σᾶς λέγω ὅτι τοῦτο πράττοντες βεβαίως δὲν ἀπομακρύνεσθε τῆς ἰδεολογίας τοῦ κόμματος διότι τὸ Λαϊκὸν κόμμα ὑπῆρξεν πάντοτε ἐναντίον πάσης βίας καὶ αὐθαιρεσίας στρεφομένης κατὰ τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους. Ἑπομένως θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὴ κάμετε τὴν διαστολὴν αὐτήν, ἡ ὁποία εἶναι δυνατὸν νὰ γεννήσῃ παρεξηγήσεις.

Ἐὰν δέ τινες τῶν φίλων μας ἔχουσι ἀντιλήψεις ἀλλοίας ἐπὶ λεπτομερειῶν ὡριτμένων διατάξεων δὲν σημαίνει τοῦτο ὅτι θὰ εἴσθε ὑποχρεωμένος νὰ κάμετε οἱανδήποτε ἄλλην διατύπωσιν.

Ν. Καμπάνης. Βλέπω κ. Μερκούρη ὅτι δὲν ἀπεδώσατε τὴν προσήκουσαν προσοχὴν εἰς τὰς ἀντιρρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο καὶ αἱ ὁποῖαι μὲ ἠνάγκασαν νὰ προβῶ εἰς τὴν δήλωσιν εἰς τὴν ὁποίαν προέβην ὄχι διότι εἶχον ἀνάγκην νὰ προβῶ εἰς αὐτὴν διότι ἐγὼ εἶμαι γνωστὸς εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κοινωνίαν ἀλλὰ εἰς ἀπάντησιν τῶν διακοψάντων με ἀκαίρως.

Γ. Μερκούρης. Δὲν τὸ λέγω δι' ὑμᾶς ἀλλὰ διὰ νὰ διασαφηνίσω τὴν θέσιν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἐν τῷ ζητήματι αὐτῷ.

Ὁ κ. ***Ν. Καμπάνης*** εἴμεθα σύμφωνοι συνεχίζων λέγει ὅτι πᾶσα ἄλλη λύσις διὰ τὴν ἐκδίκασιν τοῦ τέως δικτάτορος κατηγοριῶν πλὴν τῆς διὰ τὴν ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου ὁριζομένης καὶ συμφώνου πρὸς τὸ Σύνταγμα θὰ εἶναι αὐθαίρετος καὶ ἀντισυνταγματικὴ ὡς ἦσαν αὐθαίρετοι καὶ ἀντισυνταγματικαὶ καὶ αἱ πράξεις ὅλαι τῆς δικτατορίας.

Μόνη ἡ Γερουσία καὶ συνεπῶς δυνάμει τοῦ γνωστοῦ ψηφίσματος μόνη ἡ Βουλὴ ἤδη ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δικάσῃ τὸν τέως δικτάτορα, ὡς πρὸς δὲ τὴν τυχὸν μέλλουσαν νὰ γίνῃ ἀντίρρησιν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ εἶναι κατήγορος καὶ δικαστὴς ἀπαντᾷ ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἡ ἀντίρρησις αὕτη δὲν εἶναι βάσιμος, διότι δυνάμει τοῦ ψηφίσματος ὁρίζεται ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν λειτουργεῖ ἡ Γερουσία ὅλας τὰς λειτουργίας αὐτῆς ἀσκεῖ ἡ Βουλὴ καὶ συνεπῶς ὑπάρχει καὶ ὡς πρὸς τοῦτο θετὸν δίκαιον, ὁρισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀσκούσης μάλιστα συντακτικὴν ἐξουσίαν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἀδιον δίκαιον καθ' ὃ δὲν δύναταί τις νὰ εἶναι κατήγορος καὶ δικαστὴς δὲν ἀντίκειται διότι ἡ Βουλὴ θὰ ἐκλέξῃ τοὺς κατηγόρους ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς οἱ δὲ λοιποὶ θὰ δικάσωσι τὰς παραδάσεις.

Ἡ παραπεμπτικὴ πρᾶξις τῆς Βουλῆς εἶναι βούλευμα, ὡς δὲ οἱ ἀποτελοῦντες τὸ συμβούλιον δικασταί, δικάζουσιν καὶ ὡς πλημμελειοδίκαι τοῦτο θὰ συμβῇ καὶ ἐν τῇ Βουλῇ.

Ὁ κ. ***Γ. Τσακανίκας*** παρατηρεῖ ὅτι καὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα τῆς Συνελεύσεως τοῦ Ἄστρους οἱ παρανομοῦντες Ὑπουργοὶ ἐδικάζοντο ὑπὸ τοῦ βουλευτικοῦ.

Ὁ κ. ***Ν. Καμπάνης*** ἀναφέρει παραδείγματα παρομοίων ἐφαρμογῶν ἐν Γαλλίᾳ. Εἶτα δὲ λέγει ὅτι καὶ ἐν Γερμανίᾳ καὶ Τσεχοσλοβακίᾳ συμβαίνει παρομοίως σχεδὸν ὡς ἐδῶ. Τοῦτο αὐτὸ ἐγένετο πολλάκις καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἀναφέρει πρραδείγματα.

Ἑπομένως οὐδαμῶς ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου τὸ ἐν λόγῳ ψήφισμα. Ὁμιλῶν εἶτα περὶ πολιτικῶν ἀδικημάτων, λέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνεται στενὴ ἡ ἑρμηνεία τῶν ποινικῶν νόμων, ἀλλὰ νὰ ἐξετάζωνται οὗτοι ἀπὸ εὐρυτέρας ἀπόψεως καὶ νὰ ἐφαρμόζωνται χάριν τοῦ συμφέροντος τῆς κοινωνίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ὅμως καὶ εἰς τοῦτο δὲν ἠθέλησε νὰ καινοτομήσῃ, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε νέα ἀδικήματα ὥρισεν οὔτε νέας ποινάς, ἀλλὰ ἀφῆκε τὰς ἐν τοῖς κειμένοις νόμοις ὑπορχούσας.

Καταλήγων τονίζει ὅτι Βουλὴ ψηφίζουσα τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον πρέπει νὰ εἶναι πεπεισμένη ὅτι ψηφίζει νομοσχέδιον σύμφωνον πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ τὰς ἐπιταγὰς αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους καὶ τῆς Κοινωνίας καὶ προστατεύει αὐτὸ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀπὸ τοὺς διαφόρους ἀρχομανεῖς.

Ὁ κ. **Ν. Δαρβέρης** δὲν νομίζω, λέγει, νὰ ὑπάρχῃ κανεὶς ὅστις νὰ ὑποστηρίζῃ ὅτι οἱ παρανομοῦντες δὲν πρέπει νὰ δίδωσι λόγον τῶν πράξεών των, ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι κατὰ ποῖον τρόπον πρέπει νὰ δικάζωνται οἱ παραβαίνοντες ὡρισμένους νόμους καὶ ἔχοντες ὡρισμένα ἀξιώματα.

Καὶ τὸ περὶ οὗ πρόκειται νομοσχέδιον ἠθέλησε νὰ περιλάβῃ ὄχι μόνον αὐτὰ τὰ ἀδικήματα ἀλλὰ καὶ ἀδικήματα τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ δικαίου καὶ τὰ ἀδικήματα ταῦτα εἶναι τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν γ' παράγραφον τοῦ ἄρθρου 1, ἅτινα ἐπροβλέποντο καὶ ἐδικάζοντο ἀπὸ τὰ δικαστήρια τῶν ἐνόρκων.

Ὁ κ. **Ν. Βελέντζας** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι τὸ ἄρθρον 64 τοῦ Συντάγματος ἀναγράφει ὅτι ἡ Γερουσία δύναται νὰ δικάζῃ καὶ πᾶν πρόσωπον διαπράξαν ἀδίκημα κατὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους.

Ὁ κ. **Ν. Δαρβέρης** συνεχίζων λέγει ὅτι, προκειμένου περὶ ἐδικάσεως πολιτικῶν ἀδικημάτων ἢ πολιτικῶν προσώπων, ἐπιθάλλεται ὥστε ἡ ἐκδίκασις νὰ γίνεται κατὰ τρόπον, ὅστις νὰ μὴ γεννᾷ τὴν ὑπόνοιαν ὅτι τὸ δικάζον σῶμα παρανομεῖ.

Ὁ κ. **Ν. Βελέντζας** λέγει ὅτι ὅταν κατηγορῆθῃ ἡ δικαστορία ἔπρεπε νὰ λησμονήσωμεν ὅλα αὐτὰ καὶ νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι εἴμεθα Ἕλληνες καὶ ὑπηρετοῦμεν τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. **Ν. Δαρβέρης** συνεχίζων λέγει ὅτι τὸν ἐχθρὸν τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ δὲν θὰ τὸν εὕρωμεν εἰς τοὺς στρατῶνας. Οἱ πολιτικοὶ ἀνέμιξαν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς τὴν πολιτικήν. Μετὰ τὴν 19ην Νοεμβρίου ὡρισμένοι πολιτικοὶ μὴ ἐκπροσωποῦντες τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ ἐπεχείρησαν καὶ κατέλυσαν εἰς τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα.

Ι. Καλογερᾶς. Τί θέλετε λοιπόν;

Ν. Δαρβέρης. Θέλω νὰ δικάσῃ ἐν Ἀνώτατον δικαστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ εἰσαχθῇ ὁ Πάγκαλος καὶ οἱ παράγοντές του ἕνα ἐπιχυθῇ πλῆρες φῶς. Ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι περὶ τὴν 19 Νοεμβρίου οἱ στρατιωτικοὶ παράγοντες κατέλυσαν τὴν Κυβέρνησιν Καφαντάρη.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν κατελύθη ἡ Κυβέρνησις Καφαντάρη ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν παραγόντων, παρητήθη λόγῳ διαφωνίας της μετὰ τοῦ κ. Βενιζέλου.

Ὁ κ. **Ν. Δαρβέρης** συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ στρατηγὸς Πάγκαλος ἦτο Ὑπουργὸς τῆς ἐνόμου τάξεως καὶ ἐγένετο τότε ἓν δημοψήφισμα κατ' αὐτὸ δὲ συνελήφθησαν ὅλοι οἱ δικαστικοὶ ἀντιπρόσωποι. Ἡ Κυβέρνησις αὕτη κατόπιν παρητήθη καὶ ὁ Πάγκαλος μετὰ πολιτικῶν ἐσκευώρει καὶ προητοίμαζεν ἐπανάστασιν. Ζητεῖται τώρα νὰ δικασθῇ, ἀλλὰ ἡ Βουλὴ ὡς πολιτικὸν Σῶμα δύναται νὰ δικάσῃ πολιτικοὺς ἀντιπάλους χωρὶς νὰ μείνῃ ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τὰ πολιτικὰ συμφέροντα; Δὲν εἶναι δυνατὸν ὁ κατήγορος νὰ εἶναι καὶ δικαστής. Διὰ δὲ τοῦ τρόπου, τὸν ὁποῖον καθορίζει τὸ νομοσχέδιον ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐπιδιώκει τὴν ἐκδίκασιν ἀλλὰ τὴν παρέλκυσιν. Ὁρίσατε λέγει τὸν Ἄρειον Πάγον διὰ νὰ δικάσῃ τὰ ἀδικήματα αὐτὰ καὶ ἀφίσατε πλήρη ἐλευθερίαν εἰς τὸν κατηγορουμένον. Κατηγορεῖτε τὸν Πάγκαλον διὰ τὴν διάλυσιν τῆς Δ' Συνελεύσεως ἀλλὰ δι' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν του ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια ὑπὸ τοῦ λαοῦ, διότι τοσαύτη ἦτο ἡ λαϊκὴ ἀγανάκτησις κατ' αὐτῆς. Συνεχίζων κάμνει παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 11 καὶ φρονεῖ ὅτι εἰς κάθε κατηγορούμενον πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐμφάνισις αὐτοῦ εἰς τὸ δικαστήριον. Καταλήγων φρονεῖ ὅτι ἡ παροῦσα ἐνέργεια τῆς Κυβερνήσεως δι' ἧς ζητεῖται κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἡ ψήφισις ἑνὸς νομοσχεδίου τοιαύτης σοβαρότητος εἶναι σφάλμα τὸ ὁποῖον βαρύνει τοὺς διαπράξαντας αὐτό.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** λέγει ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτὴν ἐδημιουργήθη ἡ ἐντύπωσις ὅτι τὸ λαϊκὸν κόμμα ὑποστηρίζει τὸν Πάγκαλον. Ἡ τοιαύτη ἐντύπωσις κακῶς ἐδημιουργήθη διότι οὐδέποτε τὸ λαϊκὸν κόμμα ὑπεστήριξε τοὺς ὑπαδοὺς τῆς βίας. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ Πάγκαλος συνελήφθη καὶ ἐφυλακίσθη ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως Κονδύλη, ἤτις ὅμως ἀμέσως συνέστησε Ἀνώτατον δικαστικὸν Συμβούλιον καὶ ἡ πρᾶξις αὕτη ἦτο ὀρθή, διότι τὰ συμβούλια ταῦτα παρέχουν ὅλας τὰς ἐγγυήσεις. Ἐὰν ἐλειτούργει τὸ συμβούλιον τοῦτο θὰ ἠδύναντο νὰ ἐκδικασθοῦν ταχέως αἱ πράξεις τοῦ Παγκάλου.

Ὁ κ. ***Π. Μερλόπουλος*** (Ὑπουργὸς Ναυτικῶν) λέγει ὅτι δὲν ἴσχυε τότε ὁ νόμος περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν διότι εἰς τὸ Σύνταγμα τῆς 30μελοῦς ἐπιτροπῆς, τὸ ὁποῖον τότε ἴσχυε ὑπῆρχε διάταξις καθ' ἣν τὰ ἀδικήματα ταῦτα ἐδικάζοντο ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ὁ κ. ***Σ. Σωτηριάδης*** λέγει ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν ἴσχυε.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι τὸ Σύνταγμα ἴσχυε, διότι καὶ ὁ Πάγκαλος ἀνέστειλε μόνον ὡρισμένας διατάξεις αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ κατόπιν ἡ Κυβέρνησις Κονδύλη ἐδημοσίευσε τὸ Σύνταγμα ὡς εἶχε ὑπὸ τῆς Συνταγματικῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ ἡ Βουλὴ ἄλλως τε ἐδέχθη ὅτι ἴσχυε τὸ Σύνταγμα αὐτὸ διότι εἰς τὸ ψήφισμά της ὁμιλεῖ περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος.

Ὁ κ. ***Σωτηριάδης*** συνεχίζων λέγει ὅτι δὲν δέχεται ὅτι ἴσχυε τὸ Σύνταγμα ἐκεῖνο, ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτου λέγει ὅτι ἴσχυεν ὁ νόμος περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν. Ἀναλύων εἶτα τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον νόμου, λέγει ὅτι ἔχει μίαν ἀνωμαλίαν ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον συγκεντροῦται καὶ ὁ κατήγορος καὶ ὁ δικαστής. Εἰς τὴν Βουλὴν δύναται νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ πνεῦμα τὸ κομματικὸν καὶ εἶναι δυνατὸν ἡ κοινὴ γνώμη νὰ νομίσῃ ὅτι ἡ τυχὸν καταδικαστικὴ ἀπόφασις εἶναι προϊὸν προκαταλήψεως, ἐνῷ ἐὰν ἀναθέταμεν τὴν ἐκδίκασιν εἰς ἄλλο δικαστήριον δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐγερθῇ καμμία ὑπόνοια. Εἰς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἄλλως τε ὁρίζομεν καὶ ἀναδρομήν. Καταλήγων φρονεῖ ὅτι διὰ τὰς πράξεις τῆς βίας, ἢ πρέπει νὰ διωχθοῦν ὅλοι οἱ μεταχειρισθέντες βίαν ἢ νὰ διωχθοῦν μόνον διὰ τὰ ἀδικήματα κατὰ τοῦ δημοσίου πλούτου.

Χ. Βοζίκης. Ἔχω, λέγει, ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἰδίᾳ τῶν μεταβατικῶν αὐτοῦ διατάξεων. Ἀλλὰ πρὸ τῆς ἀνάγκης τοῦ τερματισμοῦ αὐτῆς τῆς ἐκκρεμότητος διὰ λόγους ἰδίως δημοσίας τάξεως καὶ πρὸ τοῦ φόβου ὅτι ἡ ματαίωσις τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου σήμερον θὰ παρατείνῃ τὴν ἐκκρεμότητα παραιτοῦμαι τῆς ἀναπτύξεως καὶ αἰτιολογίας τῶν γνωμῶν μου.

Ὁ κ. ***Α. Χαϊνόγλου*** τονίζει τὰ κακουργήματα ἅτινα διέπραξε κατὰ τῶν ἐργαζομένων τάξεων τῆς συγκροτήσεως αὐτῶν καὶ τῆς σωματειακῆς των περιουσίας τὸ καθεστὼς τοῦ Παγκάλου, ὅπερ διὰ νὰ ἐγκαθιδρυθῇ ὑπεβοηθήθη καὶ ἀπὸ πολιτικὰ κόμματα.

Τὸ μόνον κόμμα, λέγει, τὸ ὁποῖον ἠμύνθη κατὰ τοῦ Παγκάλου ἦτο τὸ Κομμουνιστικόν, δὲν τὸ συνέδραμον ὅμως τὰ ἄλλα κόμματα διότι διὰ τῆς ἐξεγέρσεως τῶν ἐργατικῶν μαζῶν θὰ συγκατελύοντο καὶ ταῦτα.

Περαίνων συνιστᾷ νὰ ληφθῇ πρόνοια ὅπως συμμετάσχῃ τῆς ἀνακριτικῆς ἀρχῆς καὶ ἓν μέλος τῆς παρατάξεως τοῦ ἐνιαίου μετώπου ἀγροτῶν, ἐργατῶν καὶ προσφύγων.

Γ. Κακουλίδης. Δὲν θὰ ψηφίσω τὸ νομοσχέδιον ἵνα δικασθῇ ὁ Πάγκαλος ὡς στρατοκράτης, διότι τότε δὲν θὰ εὕρω δικαστὰς μεταξὺ τοῦ Πολιτικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος ἵνα τὸν δικάσουν. Διότι ἀπὸ τοῦ 1915 καὶ ἐφεξῆς πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ πολιτικαὶ ἀποχρώσεις δὲν ἐκάμναμεν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἐξωθοῦμεν τὸν στρατὸν καὶ τὸ ναυτικὸν εἰς τὴν πολιτικὴν ἀγωνιζόμενοι τίς πρῶτος νὰ καταλύσῃ τὸ Σύνταγμα. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα θεωρῶ ὡς τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἑλλάδος, διότι δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μία Πολιτικὴ Δικονομία καθιεροῦσα ἕνα ὕπατον δικαστὴν ἵνα δικάζῃ τὰς πολιτικὰς διαφοράς μας. Καὶ ὅταν τὸ καταλύωμεν δὲν κάμνομεν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ καταλύωμεν καὶ τὸν ὕπατον δικαστήν. Καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῇ παρὰ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ συμβῇ εἰς τὴν κοινωνίαν ἐὰν καταλύσωμεν τὰ δικαστήρια, ὁ ἐμφύλιος σπαραγμός. Καὶ πράγματι ἀπὸ δωδεκαετίας εἴμεθα δημιουργοὶ τοῦ σπαρακτικοῦ αὐτοῦ θεάματος.

Θὰ ψηφίσω ὅμως τὸ νομοσχέδιον ἵνα δικασθῇ ὁ Πάγκαλος ὡς καταχραστὴς καὶ συντάκτης τῶν Ἑλληνοσερβικῶν συμβάσεων. Διότι τότε θὰ εὕρω πολλοὺς δικαστὰς ἀνεπιλήπτους μεταξὺ τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ἵνα τὸν δικάσουν. Καὶ δὲν βλέπω τὸν λόγον διατί θὰ ἐπιστρατεύωμεν στρατὸν καὶ χωροφυλακὴν ἵνα συλλάβωμεν ἕνα Γιαγκούλαν, καὶ δὲν θὰ θελήσωμεν νὰ δικάσωμεν ἕνα πρῴην ἀρχιστράτηγον ὅστις ἐβύθισε τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν εἰς τὴν πενίαν καὶ μᾶς ἔφερεν εἰς ἀπορίαν πῶς νὰ καλύψωμεν ἓν ἔλλειμμα 2.700.000.000 καὶ πολλαπλασίας ζημίας τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας.

Κύριοι βουλευταί. Ἂς ἐξομολογηθῶμεν ἀλλήλοις ὅλοι ἀνεξαιρέτως τὰ ἁμαρτήματα τοῦ παρελθόντος καὶ ἂς τείνωμεν ἀλλήλοις τὰς χεῖρας μὲ τὴν ὁμόφωνον ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου εἰς ἕνα νέον ὅρκον πρὸς τὸν θεμέλιον λίθον τῆς Ἐθνικῆς μας ὑπάρξεως—τὸ πρὸ ὀλίγου ψηφισθὲν Σύνταγμα. Διότι ἂν δὲν ψηφίσωμεν τὸ νομοσχέδιον παμψηφεὶ πολὺ φοβοῦμαι ὅτι τὸ ἅγαλμα τοῦ πολιτικοῦ γίγαντος τοῦ περιφήμου τῆς Βουλῆς, ἐναρκούμενον ὡς πάλαι ποτὲ ἡ Γαλάτεια θὰ κατέλθῃ τοῦ ὑποβάθρου του ἵνα φύγῃ διὰ παντὸς ἐκ τῆς Ἑλλάδος, λέγων πρὸς τὸν Ἄγγελον, ὁ ὁποῖος κάτι γράφει εἰς τὸ ὑπόβαθρον. «Σούστα παιδί μου διότι εἶναι ψέμματα».

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς δευτέραν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Περὶ ἐκδικάσεως τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 64 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος ἀδικημάτων, ἔχον οὕτω·

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Διαδικασία ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 1.

1. Ἐνώπιον τῆς Γερουσίας συγκροτουμένης εἰς ἀνώτατον Δικαστήριον, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 93 τοῦ Συντάγματος παραπέμπεται καὶ δικάζεται κατὰ τὴν ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις διαδικασίαν ὁ Ὑπουργός, ὅστις ὑπέπεσεν εἰς ἀδίκημα ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 1—3 τοῦ νόμου ΦΠΣ' περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν, ὡς ταῦτα μετερρυθμίσθησαν καὶ συνεπληρώθησαν διὰ τοῦ νόμου ΧΕ' τοῦ 1877, εἴτε διατελεῖ εἴτε μὴ ἐν τῇ ἀρχῇ. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ περιλαμβάνονται ὁ τε Πρωθυπουργὸς καὶ ὁ Ὑφυπουργός.

2. Ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου δύνανται ἐπίσης νὰ παραπεμφθῶσι καὶ οἱ τυχὸν ὑπάρχοντες συναίτιοι καὶ συνεργοὶ αὐτῶν.

3. Ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 64 τοῦ Συντάγματος, δύναται ἐπίσης νὰ παραπεμφθῇ καὶ δικασθῇ πᾶν πρόσωπον κατηγορούμενον ἐπὶ ἀδικήματι ἐσχάτης προδοσίας τῆς πατρίδος ἢ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ πράξει κατὰ τῆς ἀσφαλείας καὶ ἀνεξαρτησίας τοῦ Κράτους, κατὰ τοὺς εἰδικωτέρους περὶ τῶν ἀδικημάτων τούτων ὁρισμοὺς τοῦ Κεφαλ. Α' τοῦ β βλίου Β' τοῦ Ποιν. Νόμου.

Ἄρθρον 2.

1. Τὴν πρὸς δίωξιν τῶν ἀδικημάτων κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ποινικὴν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀν. Εἰσ. Διώκ. κατὰ μὲν τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐδ. 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀσκεῖ μόνη ἡ Βουλή, κατὰ δὲ τὴν περίπτωσιν τῶν ἐδαφ. 2 καὶ 3 δύναται νὰ ἀσκήσῃ αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, πάντοτε δὲ κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

2. Ἐν ταῖς περιπτώσεσι τοῦ ἐδ. 1 τοῦ ἄρθρου 1 ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς οὐδεμία ἐπιτρέπεται ἀνάκρισις ἢ κατηβίωξις κατὰ Ὑπουργοῦ.

3. Κατὰ πᾶσαν ὅμως περίπτωσιν δύνανται πάντοτε οἱ συναίτιοι καὶ συνεργοὶ αὐτῶν νὰ διωχθῶσιν αὐτοτελῶς ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, διὰ παραβάσεις ἐν γένει τῶν ποινικῶν νόμων, μὴ ἀπαιτουμένης πρὸς τοῦτο τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 3.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 64 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν πρότασις περὶ καταβιώσεως γίνεται ἐγγράφως καὶ εἶνε ἀπαράδεκτος, ἐὰν μὴ φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς εἴκοσι τοὐλάχιστον τῶν βουλευτῶν καὶ μὴ ὁρίζῃ τὰ γεγονότα, ἐφ' ὧν στηρίζεται, καὶ τὴν παράβασιν, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς κατηγορίας.

Ἄρθρον 4.

1. Ἡ περὶ καταβιώσεως πρότασις συζητεῖται ἐντὸς ὀκτὼ τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της καὶ ἀφ' οὗ πρῶτον τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς βουλευτάς. Ἡ περὶ αὐτῆς ἀπόφασις λαμβάνεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ἧς δὲν μετέχει ὁ κατηγγελλόμενος, ἐὰν εἶνε βουλευτής.

2. Προτοῦ ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ, δύναται νὰ καλέσῃ τὸν καθ' οὗ ἡ κατηγορία ἵνα ἐμφανισθῇ ἐνώπιον αὐτῆς καὶ ἀντικρούσῃ τὴν κατηγορίαν.

Ἄρθρον 5.

Ἐὰν ἡ πρότασις ἀπορριφθῇ, εἰς μὲν τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 93 τοῦ Συντάγματος οὐδέποτε πλέον δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ, ἐφ' ὅσον ἡ κατηγορία ἀφορᾷ τὴν αὐτὴν παράβασιν καὶ στηρίζεται ἐπὶ τῶν αὐτῶν γεγονότων, εἰς δὲ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 64 ἡ περὶ ἀπορρίψεως ἀπόφασις τῆς Βουλῆς δὲν ἐμποδίζει τὴν τακτικὴν Δικαιοσύνην νὰ ἐπιληφθῇ τῆς καταβιώξεως ἢ νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀρξαμένην τοιαύτην.

Ἄρθρον 6.

1. Ἐὰν ἡ πρότασις γίνῃ δεκτή, ἡ Βουλή, διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς, ἐκλέγει Ἐπιτροπὴν ἐκ δέκα πέντε μελῶν αὐτῆς, λαμβανομένων ἐκ πάντων τῶν κομμάτων πρὸς ἐνέργειαν ἀνακρίσεως, ὁρίζουσα ἅμα καὶ προθεσμίαν πρὸς ὑποβολὴν τῆς ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως ἐκθέσεώς της.

2. Ἐκτὸς τῶν τακτικῶν 15 μελῶν ἐκλέγει ἐπίσης ἡ Βουλὴ καὶ ἑτέρους πέντε βουλευτὰς ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη.

Ἄρθρον 7.

1. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν ἰδίων μελῶν τὸν Πρόεδρον, ἕνα ἢ πλείονας εἰσηγητὰς καὶ τὸν γραμματέα αὐτῆς καὶ ἐνεργεῖ ἐγκύρως διὰ τῆς παρουσίας ἐκτὸς τοὐλάχιστον τῶν μελῶν αὐτῆς, τῶν πράξεων αὐτῆς ὑπογραφομένων ὑπὸ μόνου τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως.

2. Ἐὰν εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 64 τοῦ Συντάγματος ὡς καὶ τοῦ ἐδ. 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος νόμου ἔχει ἐπιληφθῇ τῆς διώξεως ἡ τακτικὴ Δικαιοσύνη, ἡ Ἐπιτροπή, ἅμα τῷ καταρτισμῷ της, γνωστοποιεῖ αὐτῇ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Πᾶσα δικαστικὴ ἀρχὴ μετὰ τὴν γνωστοποίησιν ταύτην, ὀφείλει νὰ ἀπόσχῃ πάσης ἐνεργείας πρὸς παραιτέρω δίωξιν τοῦ κατηγορουμένου καὶ νὰ διαβιβάσῃ ὁλόκληρον τὴν δικογραφίαν εἰς τὴν Ἐπιτροπήν.

Ἄρθρον 8.

1. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἐκτὸς αὐτῆς τὰ ἐν τῇ Ποινικῇ Δικονομίᾳ ὁριζόμενα δικαιώματα τοῦ παρὰ Πλημμελειοδίκαις ἀνακριτοῦ, ἀσκεῖ δὲ ταῦτα αὐτοτελῶς, μὴ προσαπαιτουμένης τῆς γνωμοδοτήσεως εὐθεμιάς ἄλλης ἀρχῆς καὶ διὰ τὴν ἔκδοσιν ἐνταλμάτων συλλήψεως ἢ φυλακίσεως, καὶ δύναται νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἐνέργειαν μερικῶν ἀνακριτικῶν πράξεων εἴτε εἰς ἓν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, εἴτε εἰς πάντα εἰσαγγελέα καὶ πάντα δικαστὴν οἱουδήποτε βα-

μοῦ εἴτε καὶ εἰς οἱονδήποτε Ἑλληνικὴν πρώτην ἀρχήν, ἐκτελουμένην ἀμελλητὶ ὑπ' αὐτῶν.

2. Ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀνατεθειμένων αὐτῇ ἀνακριτικῶν καθηκόντων δύναται νὰ προσλάβῃ εἴτε δι' ἀποσπάσεως ἐκ τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ εἰσαγγελιῶν εἴτε διὰ διορισμοῦ ἀνάλογον ἀριθμὸν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ἀφ' οὗ ὁρκισθῶσιν ἐνώπιον αὐτῆς, ἐκπληροῦσι τὰ ἔργα τοῦ δικαστικοῦ γραμματέως κατὰ τὸ ἄρθρον 183 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

Ἄρθρον 9.

1. Ἡ ἐνέργεια τῆς Ἐπιτροπῆς, σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἀνεύρεσιν, ἐξακρίβωσιν καὶ βεβαίωσιν τῶν ὑπαρχουσῶν περὶ τῆς κατηγγελλομένης παραβάσεως ἀποδείξεων ἢ ἐνδείξεων, γίνεται κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 183—235 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ὁρισμῶν, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τοῦ παρόντος, αἱ καταθέσεις τῶν μαρτύρων λαμβάνονται πάντοτε ἐνόρκως (ἄρθρον 121 Ποιν. Δικονομίας.

2. Πρὸ τῆς ἀπολογίας τοῦ κατηγορουμένου ἡ Ἐπιτροπὴ ἀνακοινοῖ εἰς αὐτὸν τὰ περὶ τὴν ἀνάκρισιν ἔγγραφα καὶ δύναται κατ' ἐλευθέραν κρίσιν νὰ χορηγήσῃ αὐτῷ προθεσμίαν πέντε ἡμερῶν πρὸς ὑποβολὴν τῆς ἀπολογίας του, μὴ δεσμευομένη ὑπὸ τῶν κειμένων δικονομικῶν ὁρισμῶν.

Ἄρθρον 10.

1. Τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκδιδόμενα ἐντάλματα βιαίας προσαγωγῆς, συλλήψεως ἢ φυλακίσεως ἐκτελοῦνται παραγγελίᾳ αὐτῆς εἴτε ἀμέσως διὰ τῆς δημοσίας δυνάμεως, εἴτε καὶ διὰ τῶν ἁρμοδίων εἰσαγγελέων, παραγγελλομένων πρὸς τοῦτο ὑπὸ ταύτης.

2. Κατὰ τῶν ἐνταλμάτων φυλακίσεως οὐδὲν ἔνδικον μέσον χωρεῖ.

Ἄρθρον 11.

1. Ἐντὸς τῆς ταχθείσης ὑπὸ τῆς Βουλῆς προθεσμίας, δυνομένης νὰ παρατεθῇ τῇ αἰτήσει τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰσάγει αὕτη πρὸς τὸ Σῶμα τὴν ἔκθεσίν της, περιλαμβάνουσαν τὸ πόρισμα τῆς ἐνεργηθείσης ἀνακρίσεως καὶ τὴν πρότασιν περὶ εἰσαγωγῆς ἢ μὴ εἰς δίκην τοῦ κατηγορουμένου καὶ τῶν τυχὸν συναιτίων καὶ συνεργῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ τοὺς λόγους τῆς πλειοψηφίας καὶ τῆς μειοψηφίας ἐν περιλήψει. Σὺν τῇ ὑποβολῇ τῆς ἐκθέσεως κατατίθενται εἰς τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς καὶ αἱ ἐκθέσεις τῆς ἀνακρίσεως μετὰ πάντων τῶν ἐγγράφων τῆς διαγραφίας.

2. Ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀφ' οὗ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ ἀμελλητὶ εἰς τοὺς Βουλευτάς, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐν τῇ Βουλῇ ἐντὸς ὀκτὼ τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της.

3. Πρὸ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν προτάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ Βουλὴ ἀποφασίζει, ἂν θεωρῇ ἀναγκαῖον νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν κατηγορούμενον, μὴ ὄντα Ὑπουργὸν ἢ βουλευτήν, νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιόν της καὶ ἀντικρούσῃ τὴν κατηγορίαν προφορικῶς ἢ ἐγγράφως.

Ἄρθρον 12.

Ἐὰν ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της ἐντὸς τῆς ταχθείσης πρὸς τοῦτο προθεσμίας, ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἄλλην Ἐπιτροπὴν ἢ προβαίνει καὶ ἄνευ ἐκθέσεως εἰς τὴν συζήτησιν καὶ τὴν ἀπόφασιν περὶ εἰσαγωγῆς ἢ μὴ εἰς δίκην τοῦ κατηγορουμένου, κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον.

Ἄρθρον 13.

Μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν προτάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς συζήτησιν, ἐὰς μὴ συνομένην ἔμπροσθεν νὰ παρατεθῇ πέραν πάσης τριῶν συνεδριάσεων, ἡ Βουλὴ ἀποφαίνεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας περὶ εἰσαγωγῆς ἢ μὴ εἰς δίκην ἑκάστου κατηγορουμένου καὶ ἐφ' ἑκάστου κεφαλαίου κατηγορίας ἰδιαιτέρως.

Ἄρθρον 14.

Ἐὰν ἡ Βουλὴ ἀπορρίψῃ τὴν πρότασιν τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ κατηγορίας καὶ εἰσαγωγῆς εἰς δίκην, ἢ δεχθῇ πρότασιν αὐτῆς περὶ ἄρσεως τῆς περαιτέρω διώξεως ἡ κατηγορία ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἀδικήματι, ἐφ' ὅσον μὲν πρόκειται περὶ κατηγορουμένου κατὰ τὸ ἄρθρον 93 τοῦ Συντάγματος, οὐδέποτε πλέον ἐπαναλαμβάνεται, ἐκτὸς τῆς ἐξαιρετικῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος νόμου· ἐφ' ὅσον δὲ εἰσάγεται κατὰ τὸ ἄρθρον 64 τοῦ Συντάγματος ἰσχύουσιν ἐπίσης τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα ὡς πρὸς τὴν περαιτέρω δίωξιν.

Ἄρθρον 15.

1. Ἐὰν ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς δίκην, ἐκλέγει κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς τοὺς μέλλοντας νὰ ὑποστηρίξουν τὴν κατηγορίαν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ εἶνε πλείονες τῶν πέντε, ὡς καὶ ἰσαρίθμους ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, ἐνεργοῦντας κατὰ τὰς νομίμους περιπτώσεις ἀναπληρώσεως.

2. Ἡ κατηγορία εἶνε ἀδιαίρετος, οἱ δὲ κατήγοροι Βουλευταὶ ἔχοντες τὰ κατὰ τὴν ποινικὴν δικονομίαν δικαιώματα καὶ καθήκοντα τοῦ εἰσαγγελέως, ἐνεργοῦσιν ἐγκύρως κατὰ πλειοψηφίαν.

Ἄρθρον 16.

Ἐὰν πρὸ τῆς λήψεως τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 1, 3 καὶ 14 ἀποφάσεως ἐπέλθῃ διάλυσις τῆς Βουλῆς, ἡ λῆξις τῆς Συνόδου αὐτῆς, κατὰ μὲν τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἡ ἀπόφασις λαμβάνεται κατὰ τὴν ἑπομένην Σύνοδον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῇ ἐνθέσει προτάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ δὲ τὴν πρώτην ἐν τῇ νέᾳ Βουλῇ καὶ κατὰ τὴν πρώτην Σύνοδον αὐτῆς γίνεται νέα συζήτησις περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς περὶ κατηγορίας καὶ διώξεως προτάσεως, καὶ τούτου ἀποφασισθέντος συγκροτεῖται δι' ἐκλογῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 6, νέα ἀνακριτικὴ Ἐπιτροπή, μεθ' ἣν ἐνεργοῦνται τὰ τῶν προηγουμένων ἄρθρων.

Ἄρθρον 17.

1. Μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς περὶ εἰσαγωγῆς εἰς δίκην, ἡ περαιτέρω δικαστικὴ ἐνέργεια ἀνήκει εἰς τὴν Γερουσίαν, εἰς ἣν διαβιβάζεται ἀνυπερθέτως ἡ δικογραφία μετὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς καὶ ἀνακοινώσεως τῶν ὀνομάτων τῶν ἐκλεγέντων κατηγόρων καὶ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν Βουλευτῶν.

2. Οὔτε ἡ λῆξις τῆς Συνόδου ἢ τῆς περιόδου τῆς Βουλῆς οὔτε ἡ διάλυσις αὐτῆς δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν περαιτέρω πρόοδον τῆς δίκης, ἐνώπιον τῆς Γερουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Διαδικασία ἐνώπιον τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρον 18.

1. Ἡ Γερουσία ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὴν διαβιβάσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς καὶ τῆς δικογραφίας ἐκλέγει μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τριακονταμελῆ Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐνέργειαν τῶν ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις ὁριζομένων καὶ τάσσει εἰς αὐτὴν πρὸς ὑποβολὴν τῆς ἐκθέσεώς της ἀνάλογον προθεσμίαν, δυναμένην νὰ παρατεθῇ τῇ αἰτήσει τῆς Ἐπιτροπῆς.

2. Ἡ τριακονταμελὴς Ἐπιτροπὴ ἐνεργεῖ ἐγκύρως διὰ τῆς παρουσίας τῶν 20 τοὐλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ τῆς πλειοψηφίας τῶν κατηγόρων βουλευτῶν, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν της τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, τῶν διεπουσῶν τὰς ἐργασίας τῆς δεκαπενταμελοῦς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται αὗται διὰ τῶν κατωτέρω διατάξεων.

Ἄρθρον 19.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας δύναται, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 7 καὶ 8 ὁριζόμενα νὰ ἐνεργήσῃ συμπληρωματικὴν ἀνάκρισιν, ἔτι δὲ νὰ διατάξῃ τὴν σύλληψιν καὶ προφυλάκισιν παντὸς κατηγορουμένου, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει διαταχθῇ αὕτη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 20.

Καθ' ἃς περιπτώσεις τὸ Δικαστικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν προκυπτουσῶν δυσχερειῶν ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῆς ἀνακρίσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 250 καὶ ἑπόμενα τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, ἀποφασίζει ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας, τηρουμένων ἀναλόγως τῶν σχετικῶν δικονομικῶν ὁρισμῶν.

Ἄρθρον 21.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς συμπληρωματικῆς ἀνακρίσεως ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας ὁρίζει διὰ πράξεώς της, δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν, καθ' ἣν θέλει λάβῃ χώραν ἐνώπιον αὐτῆς ἡ κατὰ τὰ ἑπόμενα ἄρθρα διαδικασία πρὸς λῆψιν τῶν ἀποφάσεών της.

Ἄρθρον 22.

1. Κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὁριζομένην ἡμέραν ἡ Ἐπιτροπὴ λαμβάνει τὰς κατὰ τὰ ἑπόμενα ἄρθρα ἀποφάσεις αὐτῆς, μετὰ διαδικασίαν διεξαγομένην ἐξ ὁλοκλήρου δημοσίᾳ, τηρουμένων ἀναλόγως καὶ ἐφόσον δὲν ἀντίκεινται ἢ δὲν τροποποιοῦνται διὰ τοῦ παρόντος, τῶν ἐν τῷ Κεφ. Β' τοῦ 4ου τμήματος τῆς Ποιν. Δικονομίας ὁρισμῶν. Ἡ διαδικασία διεξάγεται ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Γερουσίας παρόντων τοὐλάχιστον τῶν 25 ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς πλειοψηφίας τῶν κατηγόρων βουλευτῶν.

2. Πρὸς τοῦτο καλεῖται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ κατηγορούμενος ὅπως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον αὐτῆς αὐτοπροσώπως κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς ὁρισθεῖσαν δικάσιμον, δικαιούμενος νὰ διορίσῃ ἕνα ἢ καὶ πλείονας συνηγόρους του εἴτε ἐκ δικηγόρων, εἴτε καὶ μὴ τοιούτων, ἀποκλειομένων μόνον τῶν ὑπουργῶν, βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν. Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος δὲν ἐμφανισθῇ αὐτοπροσώπως, ἡ περαιτέρω διαδικασία διεξάγεται καὶ ἐρήμην αὐτοῦ.

3. Ὁ τυχὸν ἐν προφυλακίσει διατελῶν προσάγεται ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος δὲν διορίσῃ συνήγορον διορίζει αὐτῷ τοιοῦτον ἐξ ἐπαγγέλματος ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 23.

1. Ἡ κλῆσις τοῦ κατηγορουμένου ὅπως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἀπολογίαν ἐπιβίβεται αὐτῷ ἐπιμελείᾳ τοῦ Προέδρου, δεκαπέντε τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὁρισθείσης δικασίμου, ἀναγραφομένων ἐν αὐτῇ καὶ τῶν ἀποδιδομένων αὐτῷ κατηγοριῶν κατὰ τὰ οὐσιώδη στοιχεῖά των ὡς καὶ τῶν παραβιασθεισῶν διατάξεων τῶν νόμων.

2. Ἡ κλῆσις τοῦ κατηγορουμένου πρὸς ἐμφάνισιν, ἐπέχουσα θέσιν κατηγορητηρίου, γνωστοποιεῖται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἰς τοὺς κατηγόρους βουλευτάς.

3. Ἀπὸ τῆς κλητεύσεώς του ὁ κατηγορούμενος δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν πάντων τῶν ἐν τῇ δικαγραφίᾳ ἐγγράφων καὶ νὰ κλητεύσῃ μάρτυρας ὑπερασπίσεως πρὸς ἐξέτασιν κατὰ τὴν ἄνω δικάσιμον.

4. Οἱ μάρτυρες τῆς κατηγορίας καλοῦνται τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν κατηγόρων.

Ἄρθρον 24.

1. Κατὰ τὴν δημοσίαν συνεδρίασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Πρόεδρος αὐτῆς ἀνακοινοῖ εἰς τὸν κατηγορούμενον τὰς ἀποδιδομένας αὐτῷ κατηγορίας κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, ἐξετάζει τοὺς κλητευθέντας καὶ παρόντας μάρτυρας κατηγορίας καὶ ὑπερασπίσεως, ὧν αἱ καταθέσεις ἀναγράφονται ἐν τῷ πρακτικῷ τῆς συνεδριάσεως, ἀνακοινοῖ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὰ ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου προσαγόμενα τυχὸν πρὸς ὑπεράσπισίν του ἔγγραφα, ἅτινα μονογραφούμενα ὑπὸ τοῦ Προέδρου, συνάπτονται ἐν τῇ δικογραφίᾳ καὶ καλεῖ αὐτὸν εἰς ἀπολογίαν. Μετὰ δὲ ταῦτην, ἀκουσθέντων τῶν κατηγόρων βουλευτῶν καὶ τελευταίων τῶν συνηγόρων, ἡ διαδικασία κηρύσσεται περαιωμένη καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ προβαίνει εἰς τὴν ἔκδοσιν εἰδικῶς ἠτιολογημένης ἀποφάσεώς της, λαμβανομένης διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

2. Διὰ τῆς ἀποφάσεώς της, ἀπαγγελλομένης δημοσίᾳ, ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται:

α') Περὶ τοῦ ἂν κρίνῃ τὸν κατηγορούμενον ἔνοχον ἢ μὴ ὡρισμένου κατὰ τοὺς ποιν. νόμους ἀδικήματος. Δύναται δὲ καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ἀποφανθῇ περὶ τῆς μὴ ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ μὴ τῶν συγκατηγορουμένων συναιτίων καὶ συνεργῶν.

β') Περὶ τῆς ἐπιβλητέας εἰς αὐτὸν ποινῆς κατὰ τοὺς κειμένους νόμους καὶ

γ') Περὶ τοῦ ἂν θεωρῇ ἀναγκαίαν τὴν ἐπανάληψιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο διαδικασίας τῆς Γερουσίας, εἴτε ὁλοκλήρου, εἴτε καὶ ἐν μέρει μόνον.

3. Ἡ ἀπόφασις δέον νὰ ἀναγράφῃ τὰ ὀνόματα τῶν μετασχόντων τῆς συνεδριάσεως γερουσιαστῶν.

Ἄρθρον 25.

Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων τῆς Ἐπιτροπῆς δύνανται οἵ τε κατήγοροι βουλευταὶ καὶ ὁ κατηγορούμενος νὰ ὑποβάλωσιν εἰς αὐτὴν ἐγγράφως ὅσας κρίνουσιν ἀναγκαίας παρατηρήσεις, ἐνστάσεις καὶ αἰτήσεις. Ἡ ὑποβολὴ αὐτῶν γίνεται πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ ποινῇ ἀποκλεισμοῦ ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 26.

Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ παρόντος ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, λαμβανόμεναι κατὰ πλειοψηφίαν καὶ διαλαμβάνουσαι καὶ τὰς μειοψηφούσας γνώμας ἠτιολογημένως, ἀπαγγέλλονται δημοσίᾳ καὶ διαβιβάζονται μετὰ τῆς δικογραφίας καὶ τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑποβληθεισῶν τυχὸν παρατηρήσεων, ἐνστάσεων καὶ αἰτήσεων ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρούσης διημέρου πρωθεσμίας τοῦ ἄρθρου 25 εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

2. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποτελοῦσι προτάσεις πρὸς τὴν Γερουσίαν, αἵτινες μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον διαλαμβάνουσιν ἰσχὺν ὁριστικῶν καὶ ἐκτελεστῶν ἀποφάσεων πλὴν τῆς κατὰ τὸ ἐδ. β' τοῦ ἀριθ. 2 τοῦ ἄρθρου 24 τοιαύτης, ἐφ' ἧς πάντοτε ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ἡ Γερουσία.

Ἄρθρον 27.

Ἡ Γερουσία μετὰ συζήτησιν ὁριζομένην ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διαβιβάσεως τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, κρίνουσα καὶ τὰς τυχὸν ὑποβληθείσας παρατηρήσεις, ἐνστάσεις καὶ αἰτήσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποφασίζει ἂν θεωρῇ ἀναγκαίαν τὴν ἐνώπιόν της ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει κατὰ τὸ ἐδ. γ' τοῦ ἄρθρου 24.

Ἄρθρον 28.

1. Ἂν ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία ὑπὲρ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας, συγκροτεῖται εἰς Εἰδικὸν Δικαστήριον διὰ τῆς παρουσίας τῆς πλειοψηφίας τῶν Γερουσιαστῶν τῶν ἐκλελεγμένων πρὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

2. Αἱ συνεδριάσεις γίνονται δημοσίᾳ καὶ προεδρεύει κατ' αὐτὰς ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας ἢ ἐν κωλύματι ἢ ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ὁ ὑπὸ τῷ Σώματος ὁριζόμενος ἀντιπρόεδρος αὐτῆς.

3. Ὁ Διευθυντὴς τῶν γραφείων τῆς Γερουσίας ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως τοῦ δικαστηρίου, ἀναπληρούμενος ἐν ἀνάγκῃ ὑπὸ ἑνὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ὑπαλλήλων, καλουμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου.

4. Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς διαδικασίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 21, 22, 23 καὶ 24 τοῦ παρόντος, ἀποκλειομένης ὅμως τῆς κλητεύσεως καὶ ἐκ νέου ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων, ὧν αἱ καταθέσεις ἀναγινώσκονται καὶ περιοριζομένης τῆς συζητήσεως μόνον εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς κατηγορίας καὶ τῆς ὑπερασπίσεως.

5. Ἐὰν δὲ δὲν ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας, ἡ Γερουσία κηρύσσει ὁριστικὴν τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόφασιν τοῦ κατηγορουμένου καὶ ἀποφαίνεται ὁριστικῶς περὶ τῆς ἐπιβληθείσης εἰς τὸν κριθέντα ἔνοχον ποινῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 24.

6. Εἰς τὰς περιπτώσεις κατηγορίας κατὰ τὸ ἄρθρον 64 τοῦ Συντάγματος δύναται ἡ Γερουσία, ἀπέχουσα τῆς ὁριστικῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς, νὰ ἀποφασίσῃ τὴν διαβίβασιν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν τακτικὴν δικαιοσύνην διὰ τὴν περαιτέρω δίωξιν.

7. Ἐπίσης δύναται ἡ Γερουσία νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὸν καταδικασθέντα τὰ ἔξοδα τῆς ἀνακρίσεως καὶ τῆς δίκης.

8. Αἰτήσεις περὶ πολιτικῶν ἀποζημιώσεων καὶ χρηματικῶν ἱκανοποιήσεων εἰσὶν ἀπαράδεκτοι ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ ἀποκλείηται ἡ ἐπιδίωξις αὐτῶν ἐνώπιον παντὸς ἄλλου ἁρμοδίου δικαστηρίου.

Ἄρθρον 29.

1. Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος κλητευθεὶς δὲν ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δίκης ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἢ καὶ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, συγκεκροτημένης εἰς εἰδικὸν δικαστήριον, λογίζεται ὡς κατ' ἀντιμωλίαν δικαζόμενος, κρινομένου τοῦ νομίμου τῆς κλητεύσεως ἀναλόγως, εἴτε ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς εἴτε ὑπὸ τῆς Γερουσίας. Δικαιοῦται ὅμως ὁ κατηγορούμενος νὰ ζητήσῃ δι' ἑνὸς ἢ δύο τὸ πολὺ συνηγόρων, δι' οὓς ἐπίσης ἐφαρμόζεται τὸ ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρου 22 ἐμφανιζομένων ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τῆς Γερουσίας ἀντ' αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς δίκης καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναβολὴν ὡς πρὸς αὐτόν, ταύτης, ἀποδεικνύων ὅτι ἡ ἐμφάνισις αὐτοῦ καθίσταται ἀδύνατος ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς του.

2. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὡς καὶ ἡ Γερουσία ἀποφαίνεται ἐπὶ τῆς αἰτήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος καὶ δύναται νὰ ὁρίσῃ νέαν ἡμέραν πρὸς ἐμφάνισιν ἐνώπιον αὐτῆς τοῦ κατηγορουμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Διαδικασία κατὰ φυγοδίκων καὶ ἀπόντων.

Ἄρθρον 30.

Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος εἶνε ἀπὼν καὶ ἀγνοῆται ὁ τόπος τῆς διαμονῆς του, ἡ ἀνάκρισις διεξάγεται καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, παραλειπομένων τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ διατετεγμένων κλητεύσεων, μέχρι τοῦ πέρατος τῆς ἀνακρίσεως. Αἱ Ἐπιτροπαὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀντὶ ἄλλης τοῦ ἀπόντος κατηγορουμένου κλητεύσεως, δημοσιεύουσι διὰ τριῶν τῶν ἐν Ἀθήναις ἡμερησίως ἐκδιδομένων ἐφημερίδων καὶ κατὰ τρεῖς διαφόρους ἡμέρας ἀνακοίνωσιν περὶ τῆς ὑπαρχούσης ἐκκρεμοῦς παρ' αὐταῖς κατηγορίας καὶ καλοῦσιν αὐτὸν εἰς ἀπολογίαν ἐντὸς 40 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας δημοσιεύσεως.

Ἄρθρον 31.

Ἐὰν ὁ ἀπὼν κατηγορούμενος μὴ ἐμφανισθῇ πρὸς ἀπολογίαν ἐντὸς τῆς ἀμέσως ἀνωτέρω προθεσμίας ἡ διαδικασία κηρύσσεται περαιωμένη καὶ ἐνεργοῦνται τὰ τῶν ἄρθρων 11 καὶ ἑπόμενα, ὡσεὶ ἦτο αὐτὸς παρών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Γενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 32.

1. Οἱ ἕνεκα νομίμου λόγου κωλυόμενοι πρὸς ἄσκησιν τῶν διὰ τοῦ παρόντος ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς δικαστικῶν καθηκόντων γερουσιασταί, ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσι τοῦτο πρὸ τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 24 καὶ 28 ἐνάρξεως τῆς δίκης πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, ἥτις ἀποφαίνεται περὶ αὐτῶν.

2. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας πρὸς λῆψιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 28 ἀποφάσεων αὐτῆς βεβαιοῦται δι' ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τῶν γερουσιαστῶν ἡ παρουσία τῶν μὴ κωλυομένων. Οἱ μὴ παραστάντες ὅμως κατὰ πᾶσας τὰς συνεδριάσεις τοῦ δικαστηρίου γερουσιασταὶ δὲν δύνανται νὰ ψηφοφορήσωσι διὰ τὴν λῆψιν τῶν ἄνω ἀποφάσεων.

3. Ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μετάσχωσι εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου οἱ γερουσιασταὶ οἱ ἀπτελέστακτες μέλη τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 18 Ἐπιτροπῆς, ἐὰν παρὰ τοῦ κατηγορουμένου ὑποβληθῇ εἰς τὸ δικαστήριον αἴτησις περὶ ἐξαιρέσεως αὐτῶν. Αἴτησις ἐξαιρέσεως εἶναι δεκτὴ μόνον ὅταν ὑποβάλλεται διὰ πάντα τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐπίσης ἀποκλείονται τῆς συγκροτήσεως τοῦ δικαστηρίου καὶ οἱ ὄντες μέλη τῆς Κυβερνήσεως Γερουσιασταί.

Ἄρθρον 33.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς εἰς δικαστήριον συγκεκροτημένης Γερουσίας λαμβάνονται διὰ πλειοψηφίας, ἥτις δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐλάσσων τοῦ 1)3 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν γερουσιαστῶν, εἰς οὓς ὅμως δὲν συνυπολογίζονται οἱ τυχὸν ἐκ τούτων κωλυόμενοι, οἱ ἐξαιρεθέντες καὶ οἱ μὴ δυνάμενοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀριθ. 2 τοῦ ἄρθρ. 32 νὰ ψηφοφορήσωσι.

2. Ἡ ψηφοφορία ἐφ' ἑκάστου ζητήματος γίνεται δι' ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τῶν ψηφοφορούντων γερουσιαστῶν.

Ἄρθρον 34.

Αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 24 καὶ 28 ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Γερουσίας λαμβάνονται ἰδιαιτέρως δι' ἕκαστον κατηγορουμένων καὶ δι' ἕκαστον κεφάλαιον κατηγορίας καὶ ἀπαγγέλλονται δημοσίᾳ ὑπογεγραμμέναι, ὡς καὶ τὰ πρακτικά, ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἄρθρον 35.

Ἀπαγορεύεται ἡ παρὰ τῶν μαρτύρων, τῶν κατηγορουμένων ἢ τῶν συνηγόρων ἐξύβρισις ἢ οἱαδήποτε προσβλητικὴ πρόσωψις εἰς ἄτομα, δημοσίους ὑπαλλήλους ἢ λειτουργοὺς καὶ καθεστηκυίας ἀρχὰς πράξεως μὴ δυναμένης νὰ ἀποδειχθῇ παρεγχρῆμα.

Ὁ παραβάτης τῆς ἄνω διατάξεως τιμωρεῖται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Εἰδικοῦ Δικαστηρίου τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν κατηγόρων ἢ τῶν μελῶν του διὰ φυλακίσεως μέχρις ἑνὸς ἔτους.

Ἡ τοιαύτη ἀπόφασις ἐκτελεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 36.

Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς τριακονταμελοῦς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Γερουσίας οὐδὲν ἔνδικον μέσον χωρεῖ.

Ἄρθρον 37.

Αἱ καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις, διαβιβαζόμεναι εἰς τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα ἐφετῶν, ἐκτελοῦνται ἐπιμελείᾳ αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἐν τῇ Ποινικῇ Δικονομίᾳ περὶ ἐκτελέσεως ποινικῶν ἀποφάσεων ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 38.

Εἰς ἃς περιπτώσεις τὸ παρὸν οὐδὲν εἰδικῶς ὁρίζει ἐφαρμόζονται αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

Ἄρθρον 39.

Αἱ καταγνωσθεῖσαι κατὰ τὸν παρόντα νόμον ποιναὶ ἀναιροῦνται διὰ τοῦ θανάτου τοῦ καταδικασθέντος, διὰ χάριτος δυναμένης νὰ ἀπονεμηθῇ μόνον μετὰ συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς, ἢ διὰ παραγραφῆς, ἐφ' ἧς ἰσχύουσιν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας καὶ τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 40.

Πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ Ἀνωτάτου Εἰδικοῦ Διαστηρίου καὶ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐπιτροπῶν, εἰς τὰς κλητεύσεις τῶν κατηγορουμένων καὶ μαρτύρων καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ἀναγκαίαν λεπτομέρειαν, κανονισθήσεται διὰ διατάγματος ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου, τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοιούτου διατάγματος πάντα ταῦτα κανονίζονται ἀναλόγως ὑπὸ τῶν ἐν τῷ παρόντι ἐπιτροπῶν ἢ τῆς Γερουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Προσωρινὰ διατάξεις.

Ἄρθρον 41.

1. Μέχρι τῆς κατὰ νόμον συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπέχει θέσιν βουλεύματος.

2. Ἐν περιπτώσει παραπομπῆς ἡ Βουλὴ ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς παραπεμπτικῆς ἀποφάσεώς της ἐκλέγει μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τοὺς ἀποτελέσοντας τὸ Ἀνώτατον Εἰδικὸν Δικαστήριον βουλευτάς.

3. Τὸ Α. Ε. Δικαστήριον ἀποτελεῖται ἐκ τριάκοντα τακτικῶν μελῶν καὶ δέκα ἀναπληρωματικῶν. Οἱ ἀναπληρωματικοὶ καταλαμβάνουν τὰς θέσεις τῶν κωλυομένων τακτικῶν.

4. Πάντα τὰ μέλη τοῦ Α. Ε. Δικαστηρίου τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ ὀφείλουν νὰ παρίστανται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων.

5. Οἱ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκλεγέντες ὡς μέλη τοῦ Α. Ε. Δικαστηρίου τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ συνέρχονται ἅμα τῇ ἐκλογῇ των ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ γηραιοτέρου ἐξ αὐτῶν καὶ ἐκλέγουν τὸν πρόεδρον καὶ ἀντιπρόεδρον ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν.

6. Μέλη τοῦ Δικαστηρίου δὲν δύνανται νὰ ὦσιν οἱ ἀποτελέσαντες τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 ἐπιτροπήν.

7. Οἱ ἕνεκα νομίμου λόγου κωλυόμενοι πρὸς ἄσκησιν τῶν διὰ τοῦ παρόντος ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς δικαστικῶν καθηκόντων βουλευταὶ ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσι τοῦτο ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς των πρὸς τὴν Βουλήν, ἥτις ἀποφασίζει περὶ αὐτῶν.

8. Πρὸς διεξαγωγὴν τῶν βοηθητικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐπιτροπῆς δύναται ὁ Πρόεδρος νὰ προσλάβῃ ἀνάλογον ἀριθμὸν δικαστικῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἐδ. 2 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 42.

Διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ ἀπόφασις ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τριάκοντα μελῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Προέδρου, τῆς πλειοψηφίας τῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 15, κατηγόρων τοῦ παρόντος καὶ τοῦ γραμματέως, δυναμένου νὰ ἀντικατασταθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπ' ἀκροατηρίῳ διαδικασίας.

Ἄρθρον 43.

Τὸ Δικαστήριον συνεδριάζει ἐν τῷ Μεγάρῳ τῆς Βουλῆς δημοσίᾳ, ἐφαρμοζομένων κατ' ἀναλογίαν τῶν ἄρθρων 21, 22, 23 καὶ 24, πλὴν τῶν στοιχείων β' καὶ γ' τῶν ἐδαφ. 2, 29, 30, 31, 34, 36, 37, 38 καὶ 39 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 44.

Ὁ ἀπουσιάζων ἔκ τινος συνεδριάσεως τακτικὸς δικαστὴς ἀναπληροῦται παρά τινος τῶν ἀναπληρωματικῶν καλουμένου ὀνομαστικῶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 45.

1. Περατωθείσης τῆς διαδικασίας τὸ Α. Ε. Δικαστήριον ἀποσύρεται εἰς διάσκεψιν πρὸς ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεώς του.

2. Δικαίωμα ψήφου ἔχουν τὰ πρὸς κατάρτισιν τοῦ Δικαστηρίου συνεχῶς μετασχόντα τακτικὰ μέλη καὶ ἐκ τῶν ἀναπληρωματικῶν ὅσοι προσεκλήθησαν ὑπὸ τοῦ Προέδρου.

3. Ἐὰν διακρούσης τῆς διασκέψεως ἀποχωρήσῃ οἱασδήποτε ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ὁ Πρόεδρος καλεῖ κατὰ τὸ ἄρθρον 41 ἀναπληρωματικὸν μέλος.

4. Ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποχωρησάντων κατὰ τὴν διάσκεψιν μελῶν εἶνε τοσοῦτος ὥστε οἱ ἀπομένοντες καὶ παρακολουθήσαντες συνεχῶς τὴν δίκην νὰ ὦσιν ὀλιγώτεροι τῶν 30, καλοῦνται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τριάκοντα οἱ ἐπὶ πλείονας συνεδριάσεις παρακολουθήσαντες τὴν δίκην, προτιμωμένων τῶν τακτικῶν ἐφ' ὅσον παρηκολούθησαν ἴσας πρὸς τοὺς ἀναπληρωματικοὺς συνεδριάσεις.

Ἄρθρον 46.

Κωλυομένου τοῦ Προέδρου καὶ ἀντιπροέδρου ἐξ οἱουδήποτε λόγου προεδρεύει τοῦ δικαστηρίου ὁ πρεσβύτερος τῶν μελῶν.

Ἄρθρον 47.

1. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Α. Ε. Δικαστηρίου λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, περιλαμβάνουσι τὰς μειοψηφούσας γνώμας, ἀπαγγέλλονται δημοσίᾳ καὶ εἶνε ἀμετάκλητοι.

2. Τὸ δικαστήριον κηρύσσον ἔνοχον τῶν κατηγορουμένων ἀποφαίνεται διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τὴν ἐπιβλητέαν ποινὴν καὶ τὴν καταψήφισιν τῶν δικαστικῶν ἐξόδων.

Ἄρθρον 48.

1. Πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὴν ἀνάκρισιν καὶ ἐκδίκασιν ἀδικημάτων, διαπραχθέντων ἀπὸ τῆς 25 Ἰουνίου 1925 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ (ἄρθρον 1 καὶ ἑπόμενα).

2. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας βουλεύματα ἐκδοθέντα ἐπὶ τοιούτων ἀδικημάτων ὑπὸ τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων δικαστικῶν συμβουλίων διαβιβάζονται εἰς τὴν ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ παρόντος ἐπιτροπὴν καὶ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν συμφώνως τῷ παρόντι ἀνάκρισιν καὶ ἐκδίκασιν ὡς στοιχεῖα κατηγορίας χωρὶς νὰ δεσμεύουν τὰς ἐπιτροπὰς ἢ τὴν Βουλήν.

3. Τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα ψηφίσματα τῆς Βουλῆς ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀδικήματα ταῦτα διατηροῦσι τὴν ἰσχύν αὐτῶν. Ἡ δὲ ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπόλυσις τῶν ἤδη ἐν προφυλακίσει διατελούντων κατηγορουμένων δύναται, προτάσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 6 ἐπιτροπῆς, νὰ ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὁριζομένου συγχρόνως τοῦ ποσοῦ τῆς ἐγγυήσεως, τῶν ὅρων τῆς ἀπολύσεως ὡς καὶ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς.

Ἄρθρον 49.

1. Ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ παρόντος, ἐκλέγεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 6, ὑπὸ τοῦ Προέδρου 15μελὴς ἐπιτροπὴ ἐξ ὅλων τῶν κομμάτων, εἰς ἣν παραπέμπονται ἀπ' εὐθείας, ἄνευ προηγουμένης τηρήσεως τῶν διατάξεων 3, 4 καὶ 5 τοῦ παρόντος, πᾶσαι αἱ ἐκκρεμεῖς δικογραφίαι, μηνύσεις καὶ οἱαιδήποτε ἐγκλήσεις, αἱ ὑποβληθεῖσαι εἰς τὸ Ἀνώτατον Ἀνακριτικὸν Συμβούλιον καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων τοῦτο εἴτε ἐξέδωκε βουλεύματα εἴτε οὔ, ἵνα ἡ ἐν λόγῳ ἐπιτροπὴ ἐνεργήσῃ τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 καὶ ἑπόμενα τοῦ παρόντος διατασσόμενα.

2. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιτροπὴν ἐπιτρέπεται ἐπίσης νὰ ὑποβληθῶσι κατ' ἐξαίρεσιν ἀπ' εὐθείας ὑπὸ παντὸς Ὑπουργοῦ, βουλευτοῦ, δημοσίου ἢ στρατιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ παντὸς ἰδιώτου μηνύσεις, ἐγκλήσεις καὶ ἀνακοινώσεις περὶ ἀδικημάτων, περὶ ὧν ὁρίζει τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ παρόντος.

3. Ἡ εἰρημένη ἐπιτροπὴ ἐπιλαμβάνεται τῆς ἀνακρίσεως καὶ τούτων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ ἑπόμενα τοῦ παρόντος, ἄνευ προηγουμένης ἐπίσης τηρήσεως τῶν ἐν ἄρθροις 4 καὶ 5 διατασσομένων.

4. Ἡ αὐτὴ ἐπιτροπὴ δικαιοῦται ἐξαιρετικῶς νὰ προβαίνῃ καὶ αὐτεπαγγέλτως εἰς ἀνάκρισιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 καὶ ἐπομ. τοῦ παρόντος, ἀδικημάτων περιλαμβανομένων ἐν τῷ ἐδαφίῳ 1 τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ παρόντος νόμου ἄνευ προηγουμένης ἐπίσης τηρήσεως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 αὐτοῦ.

Τελικὴ διάταξις.

Ἄρθρον 50.

1. Καταργοῦνται: α') ὁ νόμος ΦΠϚ' τοῦ 1876 «περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν» ἐκτὸς τῶν ἄρθρων αὐτοῦ 1—9, καθὼς καὶ τοῦ συμπληρώσαντος αὐτὰ νόμου ΧΕ' τοῦ 1877, β') ὁ νόμος 871 τοῦ 1817 καὶ γ') οἱ νόμοι 1815 καὶ 2182 τοῦ 1920.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. ***Ν. Βελέντζας*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) προτείνει καὶ ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως δέχεται ὅπως ἐξουσιοδοτηθῇ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἵνα καταρτίσῃ τὰς σχετικὰς ἐκτελεστικὰς ἐπιτροπὰς τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου. Μεθ' ὃ ὥρᾳ 4.25 λύεται ἡ συνεδρίασις, διακοπτομένων τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς διὰ τὴν 15 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Λαΐλιος
Θ. Τσιριμῶκος

Περὶ λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Α' Συνόδου τῆς Α' Βουλευτικῆς Περιόδου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 78 τοῦ Συντάγματος, προτάσει τοῦ Προέδρου τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κηρύσσομεν τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Α' Συνόδου τῆς Α' Βουλευτικῆς Περιόδου.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν θέλει δημοσιεύσῃ καὶ ἐκτελέσῃ τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ὕδρᾳ τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου
καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Ἀλ. Ζαΐμης

EYPETHPION

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ΕΝΑΡΞΕΩΣ 26 Νοεμβρίου 1926 Σελὶς 1

Διάταγμα ἐνάρξεως Α' Συνόδου Α' Βουλευτικῆς Περιόδου καὶ Διάγγελμα Προέδρου Δημοκρατίας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α' 6 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 2

Ὁρκωμοσία κ. κ. βουλευτῶν.
Ἀνακοίνωσις παραιτήσεως Κυβερνήσεως Γ. Κονδύλη καὶ σχηματισμοῦ τῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Α. Ζαΐμη Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως.
Ἐκλογὴ Προέδρου καὶ Προεδρείου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Β' 7 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 5

Προγραμματικαὶ δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως καὶ συζήτησις ἐπ' αὐτῶν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Γ' 8 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 13

Ψηφοφορία ἐπὶ τῶν προγραμματικῶν τῆς Κυβερνήσεως δηλώσεων.
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ τῶν διὰ τὴν κύρωσιν τοῦ Συντάγματος συζητήσεων τῆς Βουλῆς».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Δ' 9 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 16

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ τῶν διὰ τὴν κύρωσιν τοῦ Συντάγματος συζητήσεων τῆς τῆς Βουλῆς» καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ε' 10 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 21

Ἐπερώτησις κ. Μ. Γούδα περὶ τῆς λῃστείας τῆς Πέτρας Καταρτισμὸς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς.
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῶν παραγράφων 5 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου τούτου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΣΤ' 13 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 26

Ματαίωσις τῆς συνεδριάσεως λόγῳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Φαβιέρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ζ' 14 Δεκεμβρίου 1927 Σελὶς 27

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως διὰ τὴν διὰ τὴν λῃστείαν τῆς Πέτρας.
Ψήφισις ψηφίσματος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῶν παραγράφων 5 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου τούτου».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Η' 15 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 32

Ἐκλογὴ Β' καὶ Γ' Ἀντιπροέδρων.
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τοῦ ταμείου προστασίας καὶ ἀσφαλίσεως τῶν καπνεργατῶν» καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Θ' 16 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 36

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῆς λῃστείας τῆς Πέτρας
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ ἐπαναφορᾶς ἀξιωματικῶν. »

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ι' 17 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 43

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ ἐπαναφορᾶς ἀξιωματικῶν».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΑ' 18 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 50

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ ἐπαναφορᾶς ἀξιωματικῶν».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΒ' 20 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 57

Εἰσήγησις ἐπὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς».
Ψήφισις τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ ἐπαναφορᾶς ἀξιωματικῶν».
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ συστάσεως ναυτικῶν συμβουλίων».
Ψήφισις τοῦ ψηφίσματος «περὶ ἀκυρώσεως τῶν ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1925 Ν. Δ. περὶ καταργήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀντιναυάρχων καὶ ὑποναυάρχων».
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ κυρώσεως α') τῆς ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1926 Συντακτικῆς πράξεως περὶ συστάσεως Ἀνωτάτου Ἀνακριτικοῦ Συμβουλίου β') περὶ τῆς ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου 1926 Συντακτικῆς πράξεως περὶ τῆς ἰσχύος τῆς ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1926 Συντακτικῆς πράξεως περὶ συστάσεως Ἀνωτάτου Ἀνακριτικοῦ Συμβουλίου» καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1926 συντακτικῆς πράξεως περὶ ἐκλογιμότητος τῶν διατελεσάντων Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν ἀπὸ τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1925 μέχρι 22 Αὐγούστου 1926».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΓ' 21 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 71

Ψήφισις ψηφίσματος «περὶ συστάσεως ναυτικῶν συμβουλίων».
Ψήφισις ψηφίσματος «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1926 συντακτικῆς πράξεως περὶ ἐκλογιμότητος τῶν διατελεσάντων Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν ἀπὸ τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1925 μέχρι τῆς 22 Αὐγούστου 1926».
Ψήφισις ψηφίσματος περὶ συστάσεως τιρακουταμελοῦς Κοιν. Ἐπιτροπῆς πρὸς παρακολούθησιν ἐν γένει τῶν προσφυγικῶν ζητημάτων».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΔ' 22 Δεκεμβρίου 1926 Σελὶς 79

Καταρτισμὸς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τῶν Ἑλληνοτουρκικῶν συμφωνιῶν»·

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΕ' 20 Ἰανουαρίου 1927 Σελὶς 80

Συζήτησις ἐπὶ διαφόρων ἐπερωτήσεων.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΣΤ' 21 Ἰανουαρίου 1927 Σελὶς 90

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Συντάγματος (Εἰσήγησις κ. Σ. Κρεμεζῆ).

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΖ' 24 Ἰανουαρίου 1927 Σελὶς 96

Ἐπερώτησις κ. Σ. Στάη περὶ τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης καὶ ἀπόφασις περὶ συστάσεως ἐξεταστικῆς τῶν πραγμάτων Ἐπιτροπῆς».
Ψήφισις ψηφίσματος «περὶ προσωρινῶς ὑπὸ μόνης τῆς Βουλῆς ἀσκήσεως τῶν λειτουργιῶν καὶ τῆς Γερουσίας».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΗ' 25 Ἰανουαρίου 1927 Σελὶς 100

Καταρτισμὸς ἐπιτροπῆς Κοινωνικῆς καὶ Ἐργατικῆς Προνοίας.
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ τῶν συνεπειῶν τῆς ἀθρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Κακουργοδικείου ἐπ προεκδοθείσης, λόγῳ παραπεμπτικοῦ βουλεύματος, ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐκλογοδικείου» καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΘ' 26 Ἰανουαρίου 1927 Σελὶς 105

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Συντάγματος (Εἰσήγησις κ. Δ. Μπαμπάκου).

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Κ' 27 Ἰανουαρίου 1927 Σελὶς 110

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 (3)* τοῦ Συντάγματος, περὶ τοῦ Θεσμοῦ τῆς Γερουσίας.

(*) Οἱ **ἐκτὸς** παρενθέσεως ἀριθμοὶ τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος ἐμφαίνουσι τοὺς ἀριθμοὺς αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, οἱ δὲ **ἐντὸς** παρενθέσεως τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἄρθρων τοῦ ἐν ἰσχύι Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ' 28 Ἰανουαρίου 1927 Σελὶς 114

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 (3) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ' 31 Ἰανουαρίου 1927 Σελὶς 119

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. Ν. Βαΐκη περὶ τῆς συμβάσεως Πάουερ-Ἀντ-Τράξιον.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ' 1 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 130

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 (3) τοῦ Συντάγματος καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
Ψήφισις τῶν ἄρθρων 3 (4) καὶ 4 (5) τοῦ Συντάγματος καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 (1).

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΔ' 2 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 137

Ψήφισις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Συντάγματος λαμβάνοντος τὸν ἀριθμὸν 4.
Ψήφισις τῶν ἄρθρων 6, 7, 8, 9, 10 καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 αὐτοῦ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΕ' 3 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 144

Καταρτισμὸς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἀεροπορικῆς ἀμύνης καὶ ἐπιτροπῆς ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων.
Ψήφισις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος.
Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῆς Πάουερ-Ἀντ-Τράξιον.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΣΤ' 4 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 150

Ψήφισις τῶν ἄρθρων 12, 13, 14, 15, 16, 18 καὶ 20 τοῦ Συντάγματος.
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 21 (21 καὶ 22).

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ' 7 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 158

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῆς Πάουερ-Ἀντ-Τράξιον.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΗ' 8 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 163

Ψήφισις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Συντάγματος, διαιρεθέντος εἰς τὰ ἄρθρα 21 καὶ 22.
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος καὶ ψήφισις τοῦ ἄρθρου 22 (23).

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΘ' 9 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 169

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 23 (24) τοῦ Συντάγματος καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
Ψήφισις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος.
Συζήτησις καὶ ψήφισις τῶν ἄρθρων 24 (25), 25 (26) καὶ 26 (27) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Λ' 10 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 177

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως διὰ τὴν σύμβασιν Πάουερ-Ἀντ-Τράξιον καὶ λῆξις αὐτῆς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΑ' 11 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 190

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ περαιτέρω ἰσχύος συντακτικῶν τινων πράξεων καὶ Ν. Δ. ἐκδοθέντων ἀπρακτούσης τῆς Βουλῆς.»

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΒ' 14 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 195

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος περὶ περαιτέρω ἰσχύος συντακτικῶν τινων πράξεων καὶ Ν. Δ. ἐκδοθέντων ἀπρακτούσης τῆς Βουλῆς».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΓ' 15 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 199

Ὑποβολὴ ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ἀνακριτικοῦ Συμβουλίου τῶν ἐκδοθεισῶν παρ' αὐτοῦ ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν ὑποβληθεισῶν κατηγοριῶν κατὰ τῶν τέως Ὑπουργῶν, Ὑφυπουργῶν καὶ ἄλλων προσώπων συνεργασθέντων ἐπὶ τῆς δικτατορίας Πάγκάλου μετ' αὐτοῦ.

Ὑποβολὴ πρωτάρτου περὶ φωτάσεως ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν σύμβασιν Πάουερ-Ἀντ-Τράξιον.
Ψήφισις τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ περιτέρω ἰσχύος συντακτικῶν τινων πράξεων καὶ Ν. Δ. ἐκδοθέντων ἀπρακτούσης τῆς Βουλῆς».
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΔ' 16 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 206

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ τῶν Ἑλληνοτουρκικῶν συμφωνιῶν.
Ψήφισις τῶν τυπικῶν νομοσχεδίων «περὶ τρόπου πληρωμῆς πωληθέντων καὶ πωληθησομένων κτημάτων εἰς πρόσφυγας» καὶ «περὶ συστάσεως γραφείων πληροφοριῶν καὶ προσλήψεως ὑπαλλήλων διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν»

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΕ' 17 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 215

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῶν καπνεργατικῶν σκηνῶν τῆς Θεσσαλονίκης.
Ψήφισις τοῦ ψηφίσματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ φορολογίας κληρονομιῶν κλπ. νόμων».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΣΤ' 18 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 220

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΖ' 21 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 225

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ ὁμολόγων καὶ φορολογίας οἰνοπνεύματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΗ' 22 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 231

Καταρτισμὸς Ἐπιτροπῶν τῆς Βουλῆς.
Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΘ' 23 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 238

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Μ' 24 Φεβρουαρ. 1926 Σελὶς 243

Συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως «περὶ ἑορτασμοῦ τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς ναυμαχίας τοῦ Ναυαρίνου».
Ἐπερώτησις κ. Β. Καραπαναγιώτη «περὶ περιοριστικῶν μέτρων ἐπὶ τοῦ ἐλαίου».
Ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐνεργείας ἐκλογῶν προέδρων καὶ κοινοτικῶν συμβούλων διὰ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην ἐνιαύσιον περίοδον τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΑ' 25 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 249

Καταρτισμὸς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν σύμβασιν Πάουερ-Ἀντ-Τράξιον.
Ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου «περὶ προσωρινῆς παραχωρήσεως τῆς ρήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους εἰς χώρας μεθ' ἃς ἐξακολουθοῦν αἱ διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν ἐμπορικῆς συμβάσεως».
β' συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συμφωνίας κλπ.».
Ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου «περὶ διακανονισμοῦ προκυψασῶν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 2 καὶ 16 τῆς συμβάσεως περὶ ἀνταλλαγῆς Ἑλληνικῶν καὶ Τουρκικῶν πληθυσμῶν, δυσχερειῶν».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΒ' 28 Φεβρουαρ. 1927 Σελὶς 256

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. Θ. Νικολοΰδη περὶ μὴ προσκλήσεως τοῦ Ἕλληνος ἐν Ἡρισίοις πρεσβευτοῦ εἰς τὸ δοθὲν γεῦμα ἐκ μέρους τῆς Ἑνώσεως τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν τῶν στρατῶν τῆς Ἀνατολῆς.
Ψήφισις νομοσχεδίων «περὶ ἐξοφλήσεως τοῖς μετρητοῖς μέρους τοῦ κεφαλαίου τῶν προσωρινῶν ἀποδείξεων τοῦ δανείου 8ο)ο 1926 (δραχμῶν 650.000.000.)».
Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ χρόνου ἐνεργείας τῶν καθυστερουμένων κληρώσεων τοῦ δανείου 8ο)ο τοῦ 1949 (ἀπαλλοτρ.)
«Περὶ ἐπιβολῆς προσθέτου τέλους ἐπὶ τῶν ἐν Καλάμαις λειτουργούντων δημοσίων θεαμάτων ὑπὲρ τοῦ φιλοπτώχου Συλλόγου Κυριῶν τῆς πόλεως ταύτης».

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀπὸ 13 Σεπτεμβρίου καὶ 6 Νοεμβρίου 1926 Ν.Δ. περὶ διοικήσεως κλπ.».
Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ' 1 Μαρτίου 1927 Σελὶς 264

Ψήφισις νομοσχεδίων «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συμφωνίας καὶ τῶν συναφῶν αὐτῇ πράξεων κλπ.».
Περὶ ἀθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Ν. Δ. τῆς 21 Αὐγούστου 1925 περὶ καταργήσεως διατάξεων τελωνειακῶν τινων νόμων κλπ».
«Περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν».
Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΔ' 21 Μαρτίου 1927 Σελὶς 272

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῶν σκηνῶν τῶν λαβουσῶν χώραν κατὰ τὴν ἀπεργίαν τῶν ἐπαγγελματιῶν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΕ' 22 Μαρτίου 1927 Σελὶς 279

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΣΤ' 23 Μαρτίου 1927 Σελὶς 284

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΖ' 24 Μαρτίου 1927 Σελὶς 294

Ἐπερώτησις τοῦ κ. Ν. Βαΐκη περὶ τῶν ἐν τῇ Σερβικῇ Βουλῇ λεχθέντων ἀναφορικῶς μὲ τὰς Ἑλληνοσερβικὰς σχέσεις.
Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΗ' 28 Μαρτίου 1927 Σελὶς 305

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῶν σκηνῶν τῶν λαβουσῶν χώραν κατὰ τὴν ἀπεργίαν τῶν ἐπαγγελματιῶν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΘ' 29 Μαρτίου 1927 Σελὶς 310

Ψήφισις τῶν ἄρθρων 27 (28), 28 (29), 29 (30), 30 (31) 31 (32), 32 (33), 33 (34), 34 (35) καὶ 36 (37).
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 37 (38).

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ν' 30 Μαρτίου 1927 Σελὶς 316

Ψήφισις τῶν ἄρθρων 38 (39), 39 (40), 40 (41), 41 (42), 42 (43), 43 (44), 44 (45), 45 (47), 47 (48), 48 (49), 49 (51) 50 (52), 51 (53), 52 (54), 54 (56) καὶ 56 (58).

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΑ' 31 Μαρτίου 1927 Σελὶς 323

Συνέχεια τῆς συζητήσεως περὶ τῶν σκηνῶν τῶν λαβουσῶν χώραν κατὰ τὴν ἀπεργίαν τῶν ἐπαγγελματιῶν.
Ὑποβολὴ τῶν νομοσχεδίων «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους» καὶ «περὶ συντηρήσεως καὶ κατασκευῆς δημοσίων ὁδῶν καὶ συνομολογήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου δανείου».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΒ' 1 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 330

Ψήφισις τῶν ἄρθρων 58 (60), 59 (61), 60 (62), 61 (63), 62 (64), 63 (65) καὶ 64 (66) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΓ' 4 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 337

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν σκηνῶν τῶν λαβουσῶν χώραν κατὰ τὴν ἀπεργίαν τῶν ἐπαγγελματιῶν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΔ' 5 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 343

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΕ' 6 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 346

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΣΤ' 7 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 350

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν σκηνῶν τῶν λαβουσῶν χώραν κατὰ τὴν ἀπεργίαν τῶν ἐπαγγελματιῶν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΖ' 8 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 355

Ὑποβολὴ ἐκ μέρους τοῦ κ. Α.Μιχαλακοπούλου ψηφίσματος «περὶ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος» καὶ συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΗ' 11 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 363

Ἐπερώτησις τοῦ κ. Μ. Δερλερῆ περὶ τῆς Νάξιας Σμύρδος.
Ψήφισις νομοσχεδίων «περὶ προσφυγῶν κατὰ τῶν ἐκτιμητικῶν ἀποφάσεων τῶν πρωτοβαθμίων Ἐπιτροπῶν» καὶ «περὶ ἀναστολῆς πληρωμῶν τῶν δικαιούχων ἀνταλλαξίμων».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΘ' 12 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 368

Ἀνακοίνωσις θανάτου στρατηγοῦ Ἰωάννου.
Συζήτησις καὶ ψήφισις ψηφίσματος «περὶ προσωρινῆς διοικήσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους καὶ τῶν Εἰδικῶν Ταμείων καὶ ὑπηρεσιῶν κατὰ τοὺς δύο μῆνας 1927—28, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1926—1927».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ξ' 13 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 379

Ψήφισις τῶν νομοσχεδίων
«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἑλβετίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Νοεμβρίου 1926 προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως».
«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Σουηδίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1926 συμβάσεως ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας».
«Περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς συμβάσεως ἁπλοποιήσεως τῶν τελωνειακῶν διατυπώσεων».
«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας ὑπογραφείσης ἐν Ρώμῃ τῇ 24 Νοεμβρίου 1926 συμβάσεως ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας ὡς καὶ τῆς ταυτοχρόνως ὑπογραφείσης συμβάσεως περὶ ἁλιείας».
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ καταργήσεως τοῦ Ν. Δ. περὶ ὁρισμοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐκπαιδευτικῶν συμβούλων κ.λ.π.».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΑ' 14 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 448

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΒ' 15 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 453

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τοῦ ἐνοικιοστασίου.
Ψήφισις νομοσχεδίου «περὶ καταργήσεως τοῦ Ν. Δ. περὶ ὁρισμοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐκπαιδευτικῶν συμβούλων κλπ.».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΓ' 16 Ἀπριλίου 1927 Σελὶς 463

Ψηφοφορία ἐπὶ τῆς προτάσεως «περὶ παραπομπῆς τοῦ ἐνοικιοστασίου εἰς ἐπιτροπήν» καὶ ψήφισις ψηφίσματος «περὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 7 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. διατάγματος περὶ ἐνοικιοστασίου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΔ' 2 Μαΐου 1927 Σελὶς 466

Ἐπερώτησις κ. Ν. Βαΐκη περὶ τῶν δημοσιευθέντων εἰς τὸν τύπον ἐγγράφων ἀφορώντων τὴν παραίτησιν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΕ' 3 Μαΐου 1927 Σελὶς 473

Ψήφισις ψηφίσματος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1923 Ν. Δ. περὶ λιμένων καὶ λιμενικῶν Ταμείων.
Συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ σχεδίου ψηφίσματος «περὶ ταχυτέρας ἐπιψηφίσεως τοῦ Συντάγματος».
Ψήφισις τῶν ἄρθρων 66 (68), 67 (69), 68 (70), 69 (71),

70 (72), 71 (73), 72 (74), 75 (78), 78 (81), 80 (83), 83 (86), 85 (88), 87 (90), 88 (91), 90 (93), 95 (98), 96 (99), 100 (103), 106 (109), 107 (110), 108 (111), 109 (112), 110 (113), 112 (115) καὶ 124 (127) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΣΤ' 4 Μαΐου 1927 Σελὶς 481

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. Μ. Δερλερὲ διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων ἐκ μέρους τῶν συμμάχων. Καὶ ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. Μ. Γούδα περὶ προμηθείας Θρακτὲρ πυροβόλων.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΖ' 5 Μαΐου 1927 Σελὶς 489

Συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ ἄρθρου 35 (36) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΗ' 6 Μαΐου 1927 Σελὶς 494

Εἰσήγησις κ. Δ. Μπαμπάκου ἐπὶ τῶν ὑπολειπομένων ἄρθρων τοῦ Συντάγματος.

Ψήφισις τῶν ἄρθρων 66 (67), 77 (79), 78 (80), 80 (82), 82 (84), 90 (92), 92 (94), 99 (101), 100 (102), 102 (104), 103 (105), 104 (106), 114 (116), 115 (117), καὶ 117 (120) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΘ' 9 Μαΐου 1927 Σελὶς 501

Ψήφισις τῶν ἄρθρων 74 (75), 75 (76), 83 (85), 85 (87) τοῦ Συντάγματος.

Καταρτισμὸς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 93 (95) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ο' 10 Μαΐου 1927 Σελὶς 503

Συνέχεια τοῦ συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 93 (95) τοῦ Συντάγματος καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 94 (96), καὶ ψήφισις τοῦ ἄρθρου 95 (97) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΑ' 11 Μαΐου 1927 Σελὶς 511

Διάφοροι ἐπερωτήσεις.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐγγραφῆς καὶ ἐξετάσεων τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν».

Ψήφισις τῶν νομοσχεδίων «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Μ. Βρεττανίας συμφωνίας, συναφθείσας τὴν 11 Ἰανουαρίου 1927, ὡς καὶ ἑτέρων 6 συμβάσεων, αἵ συνῆψεν ἡ Ἑλλὰς μετὰ τῆς αὐτῆς Μ. Βρεττανίας ἐν σχέσει πρὸς ὡρισμένας ἀποικίας καὶ κτήσεις αὐτῆς».

«Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου».

«Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βασιλείου τῶν Σέρβων-Κροατῶν καὶ Σλοβένων τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1926».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ προσηρτημένου εἰς τὴν διεθνῆ τηλεγραφικὴν σύμβασιν τῆς Πετρουπόλεως διεθνοῦς τηλεγραφικοῦ κανονισμοῦ, ὡς ἀνεθεωρήθη ὑπὸ τῆς διεθνοῦς τηλεγραφικῆς διασκέψεως τῶν Παρισίων τοῦ 1925».

«Περὶ κυρώσεως συμφωνίας Μ. Βρεττανίας-Ἑλλάδος περὶ ἀμοιβαίας ἀναγνωρίσεως τῶν πιστοποιητικῶν καταμετρήσεως τῆς χωρητικότητος τῶν ἐμπορικῶν πλοίων».

«Περὶ ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ ἀγροφυλακῆς Κρήτης».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΒ' 12 Μαΐου 1927 Σελὶς 555

Ἐπερώτησις κ. Ι. Σιακῆ περὶ τῆς δημοσιευθείσης ἐκθέσεως τοῦ ἀστυνόμου Τζαμαλούκα σχετικῶς πρὸς τὴν ἀντεθνικὴν δρᾶσιν τῶν ἐν Ἑλλάδι ξένων.

Ψήφισις τοῦ ἄρθρου 94 (96) τοῦ Συντάγματος.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 98 (100).

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΓ' 13 Μαΐου 1927 Σελὶς 558

Διόρθωσις καὶ ψήφισις τοῦ ψηφισθέντος ἄρθρου 94 (96).

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 98 (100) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΔ' 16 Μαΐου 1927 Σελὶς 563

Ψήφισις τῶν ἄρθρων 98 (100), 105 (107), 106 (108), 112 (114), 118 (121), 114 (118), 121 (123), καὶ 122 (124) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΕ' 17 Μαΐου 1927 Σελὶς 572

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΣΤ' 18 Μαΐου 1927 Σελὶς 577

Ψήφισις ψηφίσματος «περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐνωσιοστασίου πρὸς ἐπεξεργασίαν αὐτοῦ».

Συζήτησις ἐπὶ διαφόρων ἐπερωτήσεων.

Ψήφισις εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς διὰ τὰς χρήσεις 1926-1927 καὶ 1927—1928.

Ψήφισις νομοσχεδίου «περὶ καθορισμοῦ βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως».

β' συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐγγραφῆς καὶ ἐξετάσεων φοιτητῶν Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΖ' 19 Μαΐου 1927 Σελὶς 587

Συνέχεια τοῦ συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος.

Ψήφισις νομοσχεδίου «περὶ ἐγγραφῆς καὶ ἐξετάσεων φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΗ' 20 Μαΐου 1927 Σελὶς 594

Ψήφισις σχεδίου νόμου «περὶ αὐτεπαγγέλτου ὑποβολῆς εἰς ἐκ νέου συζήτησιν τῶν ὑποθέσεων ἐφ' ὧν ἐξεδόθησαν καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις τῶν ἐπταμελῶν στρατοδικείων».

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΘ' 23 Μαΐου 1927 Σελὶς 601

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐναντίον τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν ἐπιθέσεως.

Ψήφισις τῶν ἄρθρων 37 (38), 45 (46), 53 (55) καὶ 55 (57).

Ψήφισις τῆς παραγρ. 6 τοῦ ἄρθρ. 48 (49).

Ψήφισις τῶν ἄρθρων 48 δὶς (50) καὶ 74 (77) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Π' 24 Μαΐου 1927 Σελὶς 607

Ψήφισις τῶν ἄρθρων 87 (89) καὶ 120 (122) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΑ' 25 Μαΐου 1927 Σελὶς 612

Ἐπερώτησις κ. Μ. Γούδα περὶ τῆς Ὄλλεν.

Ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ νόμου 3372 περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συμφωνίας κ.λ.π.».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΒ' 26 Μαΐου 1927 Σελὶς 621

Ψήφισις τῶν ἄρθρων 124 (125) καὶ 125 (126) τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΓ' 27 Μαΐου 1927 Σελὶς 630

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 57 (59) ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 116 τοῦ Συντάγματος (περὶ Γερουσίας).

Ψήφισις τῶν νομοσχεδίων:

«Περὶ ἑορτασμοῦ τῆς ἐπανεντατηρίδος τῆς νομαρχίας τοῦ Ναυαρίνου» καὶ

«Περὶ κυρώσεως τῆς μετὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως συμφωνίας περὶ διακανονισμοῦ τοῦ πολεμικοῦ χρέους τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Μ. Βρεττανίαν».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΔ' 30 Μαΐου 1927 Σελὶς 638

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

Ψήφισις τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΕ' 31 Μαΐου 1927 Σελὶς 655

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 57 (59) ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 116 τοῦ Συντάγματος (περὶ Γερουσίας) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ψηφίσματος περὶ ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Συντάγματος.

Ψήφισις τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΣΤ' 1 Ἰουνίου 1927 Σελὶς 669

Κατάθεσις ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Καφαντάρη, Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1927—28.

Ψήφισις τῶν ψηφισμάτων:

«Περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως περικοπῆς Θέσεων πρὸς ἐπίτευξιν οἰκονομιῶν».

«Περὶ κανονισμοῦ τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων καὶ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1927—28 βάσει τοῦ κατατεθειμένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως ταύτης καὶ ἐνισχύσεως τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους».

«Περὶ κατοχυρώσεως τῶν παρὰ Τραπέζαις καταθέσεων εἰς χρυσόν».

«Περὶ προσωρινῆς ἰσχύος οἰκονομικῶν τινων μέτρων».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΖ' 2 Ἰουλίου 1927 Σελὶς 761

Ψήφισις ψηφίσματος «περὶ χορηγήσεως συντάξεως εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἀποθανόντος στρατηγοῦ Ἰωάννου».

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. Α. Θεοδωρίτσου περὶ τῶν καπνεργατικῶν σκηνῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ.

Ἀθωντικὴ ἑρμηνεία ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 117 τοῦ Συντάγματος.

Ψήφισμα «περὶ τῆς λήξεως τῆς Συντακτικῆς δικαιοδοσίας τῆς Βουλῆς».

Ψήφισις τῶν νομοσχεδίων:

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ὑπὸ 19 Μαρτίου 1927 Ν.Δ. περὶ τοῦ τρόπου ἐκδικάσεως τῶν μὴ ἐκδικασθεισῶν ἐμπροθέσμων περιουσιακῶν δηλώσεων ὁμοεθνῶν ἀνταλλαξίμων».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ὑπὸ 19 Μαρτίου 1927 Ν. Δ. περὶ ἐπαρκτικῶν συμβουλίων τῶν ἐκ Τουρκίας προσφύγων».

«Περὶ διαθέσεως τῶν χρηματικῶν ὑπολοίπων τοῦ τέως Ταμείου Ἀγροφυλακῆς Ἰωαννίνων πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων συγκοινωνίας ἐν Ἠπείρῳ».

«Περὶ ἐκποιήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Δημ. Σταϊκου καταληφθείσης περιουσίας εἰς τὸν Δῆμον Ἀγρινίου».

Ψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ Συντάγματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΗ' 22 Αὐγούστου 1927 Σελὶς 723

Ἀνακοίνωσις τοῦ θανάτου τοῦ βουλευτοῦ Ι. Παπαϊωάνου.

Ἀνακοίνωσις παραιτήσεως τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως εὐρυτέρου συνασπισμοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Α. Θ. Ζαΐμη.

Κατάθεσις ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Α. Μιχαλακοπούλου τῶν Ἑλληνοσερβικῶν συμβάσεων.

Προγραμματικαὶ δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως καὶ συζήτησις ἐπ' αὐτῶν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΘ' 23 Αὐγούστου 1927 Σελὶς 745

Ψηφοφορία ἐπὶ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς Κυβερνήσεως.

Συζήτησις ἐπὶ τῆς καταδιώξεως καὶ συλλήψεως τῶν βουλευτῶν Θεσσαλονίκης Γ. Παπανικολάου καὶ Δαυὶδ Σολάν.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀπορράσεως τῆς Βουλῆς περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἔκδοσιν Ν. Δ.».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ψ' 24 Αὐγούστου 1927 Σελὶς 753

Ψήφισις τῶν νομοσχεδίων:

«Περὶ ἐπικυρώσεως τῆς συναφθείσης συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας «περὶ ὁδῶν γενείας».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας συμβάσεως περὶ ἐκδόσεως ἐγκληματιῶν».

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀπορράσεως τῆς Βουλῆς «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἔκδοσιν Ν. Δ.».

Ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ ἀγροτικοῦ κτήματος τῆς διαλελυμένης μονῆς Λύκου εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σπετσῶν καὶ Ἐρμιονίδος καὶ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ εἰρηνοδικείου Μάσσητος.»

Συζήτησις ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ ὁδοποιΐας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΑ' 25 Αὐγούστου 1927 Σελὶς 779

Ἐπερώτησις κ. Γ. Μερκούρη ἐν σχέσει μὲ τὸ δημοσίευμα τοῦ Ὑποδιοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Τσουδεροῦ περὶ τῆς ἐν Γενεύῃ Ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας.

Ἀπόρριψις Ἑλληνοσερβικῶν συμβάσεων.

Ψήφισις τῶν νομοσχεδίων:

«Περὶ ἀνασυστάσεως τοῦ ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς τῆς 16—17 Μαρτίου 1927 καταστραφέντος Ἀρχείου τοῦ Πρωτοδικείου Ἠλείας καὶ Εἰσαγγελίας αὐτοῦ».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας ὑπογραφείσης συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας».

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3364 τῆς 11 Μαρτίου 1927 περὶ προσωρινῆς παραχωρήσεως τῆς ρήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου Κράτους».

«Περὶ κυρώσεως τῶν πιστώσεων τοῦ Θεραπευτηρίου «Σωτηρία» ὡς καὶ τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ χρήσεως 1926—27 ἀναγραφομένης ταυτότης.».

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀπορράσεως τῆς Βουλῆς περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἔκδοσιν Νομοθετ. Διαταγμάτων» καὶ ψήφισις αὐτοῦ».

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΒ' 26 Αὐγούστου 1927 Σελὶς 818

Συζήτησις καὶ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς διώξεως τῶν βουλευτῶν Γ. Παπανικολάου καὶ Δ. Σολάν.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συγκροτήσεως τοῦ κατὰ τὸ Σύνταγμα Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ψήφισις τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ χορηγίας τεσσάρων δωδεκατημορίων ἐπὶ τοῦ κατατεθειμένου προϋπολογισμοῦ χρήσεως 1927—1928.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου «περὶ ἐπιβολῆς προσωρινοῦ φόρου ἐπὶ τῆς ἐγγείου παραγωγῆς».

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως συμβάσεως Φαναρτζέων» καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΓ' 27 Αὐγούστου 1927 Σελὶς 861

Ψήφισις τῶν Νομοσχεδίων:

«Περὶ συγκροτήσεως τοῦ κατὰ τὸ Σύνταγμα Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου».

«Περὶ ἐπιβολῆς προσωρινοῦ φόρου ἐπὶ τῆς Γεωργικῆς παραγωγῆς».

«Περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοσίων ὁδῶν καὶ συνομολογήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου δανείου».

«Περὶ διαχειρίσεως συμφώνως τῷ νόμῳ 2508 καὶ τῷ Ν. Δ. τῆς 25 Φεβρουαρίου 1926 ἐκκαθαρισθείσης περιουσίας ειδικῶν ἱδρυμάτων τῆς τέως Χριστιανικῆς Κοινότητος τῆς πόλεως Μυτιλήνης».

«Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γιουγκοσλαβίας».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Φιλανδίας ὑπογραφείσης ἐν Ἑλσινκῖ τῇ 18 Δεκεμβρίου 1926 Συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἐσθωνίας ὑπογραφείσης ἐν Ταλλὶν (Ρεβάλ) τῇ 4 Ἰανουαρίου 1927 Συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Λεττονίας ὑπογραφείσης ἐν Ρίγᾳ τῇ 25 Φεβρουαρίου 1927 Συμβάσεως Ἐμπορίου καὶ Ναυτιλίας».

«Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1926».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1927 προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας».

«Περὶ κυρώσεως: 1) τῆς ἐν Βαρκελώνῃ συναφθείσης διεθνοῦς συμβάσεως καὶ καταστατικοῦ ἐπὶ τοῦ καθεστῶτος τῶν πλωτῶν ὁδῶν διεθνοῦς ἐνδιαφέροντος καὶ 2) τῆς ἐν Βαρκελώνῃ ὑπογραφείσης δηλώσεως περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς σημαίας τῶν στερουμένων θαλασσίας ἐξόδου Κρατῶν».

«Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ νόμου ΓΨΒ' τοῦ 1911 «περὶ ἀναγράφεως δικαστικῶν καταστημάτων».

«Περὶ παραχωρήσεως ἐπ' ἀνταλλάγματι, εἰς τὸν Δῆμον Τριπόλεως τοῦ ἐν Τριπόλει ἀκινήτου χρησιμοποιουμένου οὗν ὡς καταστήματος τῶν ἐκεῖ ἐπκνορθωτικῶν φυλακῶν».

«Περὶ διαθέσεως τῶν χρηματικῶν ὑπολοίπων τοῦ τέως ταμείου Ἀγροφυλακῆς Καρδίτσης πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων συγκοινωνίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καρδίτσης».

Συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως ὁδῶν».

Συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ σχεδίου ἀπορράσεως τῆς Βουλῆς «περὶ τοῦ Ν. Δ. τῆς Δικτατορικῆς περιόδου καὶ ἐκδόσεως Ν. Δ. ἐπειγούσης φύσεως.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΔ' 29 Αὐγούστου 1927 Σελὶς 947

Ψήφισις Νομοσχεδίου «περὶ φορολογίας ἀμβίκων καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμων καὶ Ν. Δ.».

Ὑποβολὴ καὶ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν μισθώσεων τῶν ἀστικῶν ἀκινήτων.

Συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου «περὶ ἐκδικάσεως τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 64 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος ἀδικημάτων».

Ἐξουσιοδότησις προέδρου Βουλῆς πρὸς καταρτισμὸν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Διάταγμα λήξεως ἐργασιῶν Α' Συνόδου Α' Βουλευτικῆς Περιόδου..... Σελὶς 967

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Διάγγελμα Προέδρου Δημοκρατίας. Πρακτικών ἐνάρξεως .... Σελὶς 1

Παραίτησις Κυβερνήσεως Γ. Κονδύλη καὶ σχηματισμὸς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ κ. Λ. Θ. Ζαΐμη. Συνεδρίασις Λ' 6|22|26 ..... » 2

Προγραμματικαὶ δηλώσεις Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, συζήτησις ἐπ' αὐτῶν καὶ ψηφοφορία. Συνεδριάσεις Β' 7|12|26 καὶ Γ' 8|12|26..... » 5—13

Παραίτησις Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ σχηματισμὸς Κυβερνήσεως εὐρυτέρου συνασπισμοῦ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ κ. Λ. Θ. Ζαΐμη. Συνεδρίασις ΠΗ' 22|8|27... » 723

Προγραμματικαὶ δηλώσεις Κυβερνήσεως εὐρυτέρου συνασπισμοῦ, συζήτησις ἐπ' αὐτῶν καὶ ψηφοφορία. Συνεδριάσεις ΠΗ' 22|8|27 καὶ ΠΘ' 23|8|27 ..... » 723-745

Α') ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ι. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Εἰσήγησις κ. Σ. Κρεμεζῆ :

Συνεδρίασις ΙΣΤ' 21) 1)27 ..... Σελὶς 90

Εἰσήγησις κ. Δ. Μπαμπάκου :

Συνεδρίασις ΙΘ' 26) 1)27 ..... » 105
» ΞΗ' 6) 5)27 ..... » 494

Ἄρθρον 1 (5)* :

Συνεδρίασις ΚΓ' 1)2)27 ..... » 130
Συνεδρίασις ΚΔ' 2) 2)27 ..... » 137

Τὸ ἄρθρον 2 (1) :

Δὲν ἐτέθη ὑπὸ συζήτησιν.

Ἄρθρον 3 (2) :

Συνεδρίασις Κ' 27) 1)27 ..... » 110
» ΚΔ' 28) 1)27 ..... » 114
» ΚΓ' 4) 2)27 ..... » 130

Ἄρθρον 4 (3) :

Συνεδρίασις ΚΓ' 1) 2)27 ..... » 130

Ἄρθρον 5 (4) :

Συνεδρίασις ΚΓ' 1) 2)27 ..... » 130

Ἄρθρον 6 :

Συνεδρίασις ΚΔ' 2) 2)27 ..... » 137

Ἄρθρον 7 :

Συνεδρίασις ΚΔ' 2) 2)27 ..... » 137

Ἄρθρον 8 :

Συνεδρίασις ΚΔ' 2) 2)27 ..... » 137

Ἄρθρον 9 :

Συνεδρίασις ΚΔ' 2) 2)27 ..... » 137

Ἄρθρον 10 :

Συνεδρίασις ΚΔ' 2) 2)27 ..... » 137

Ἄρθρον 11 :

Συνεδρίασις ΚΔ' 2) 2)27 ..... » 137
» ΚΕ' 3) 2)27 ..... » 144

Ἄρθρον 12 :

Συνεδρίασις ΚΣΤ' 4) 2)27 ..... » 150

Ἄρθρον 13 :

Συνεδρίασις ΚΣΤ' 4) 2)27 ..... » 150

Ἄρθρον 14 :

Συνεδρίασις ΚΣΤ' 4) 2)27 ..... » 150

Ἄρθρον 15 :

Συνεδρίασις ΚΣΤ' 4) 2)27 ..... » 150

Ἄρθρον 16 :

Συνεδρίασις ΚΣΤ' 4) 2)27 ..... Σελὶς 150

Ἄρθρον 17 :

Συνεδρίασις ΚΗ' 8) 2)27 ..... » 163
» ΚΘ' 9) 2)27 ..... » 166

Ἄρθρον 18 :

Συνεδρίασις ΚΣΤ' 4) 2)27 ..... » 150

Ἄρθρον 19 :

Συνεδρίασις ΛΓ' 15) 2)27 ..... » 199
» ΛΣΤ' 18) 2)27 ..... » 220
» ΛΗ' 22) 2)27 ..... » 231
» ΛΘ' 23) 2)27 ..... » 238
» ΜΒ' 28) 2)27 ..... » 256
» ΜΓ' 1) 3)27 ..... » 264
» ΜΕ' 22) 3)27 ..... » 279
» ΜΣΤ' 23) 3)27 ..... » 284
» ΜΖ' 24) 3)27 ..... » 294

Ἄρθρον 20 :

Συνεδρίασις ΚΣΤ' 4) 2)27 ..... » 150

Ἄρθρον 21 :

Συνεδρίασις ΚΣΤ' 4) 2)27 ..... » 150
» ΚΗ' 8) 2)27 ..... » 163

Ἄρθρον 22 (21) :

Συνεδρίασις ΚΣΤ' 4) 2)27 ..... » 150
» ΚΗ' 8) 2)27 ..... » 163

Ἄρθρον 23 (22) ;

Συνεδρίασις ΚΗ' 8) 2)27 ..... » 163

Ἄρθρον 24 (23) :

Συνεδρίασις ΚΘ' 9) 2)27 ..... » 169

Ἄρθρον 25 (24) :

Συνεδρίασις ΚΘ' 9) 2)27 ..... » 169

Ἄρθρον 26 (25) :

Συνεδρίασις ΚΘ' 9) 2)27 ..... » 169

Ἄρθρον 27 (26) :

Συνεδρίασις ΚΘ' 9) 2)27 ..... » 169

Ἄρθρον 28 (27) :

Συνεδρίασις ΜΘ' 29) 3)27 ..... » 310

Ἄρθρον 29 (28) :

Συνεδρίασις ΜΘ' 29) 3)27 ..... » 310

Ἄρθρον 30 (29) :

Συνεδρίασις ΜΘ' 29) 3)27 ..... » 310

Ἄρθρον 31 (30) :

Συνεδρίασις ΜΘ' 29) 3)27 ..... » 310

(*) Οἱ **ἐκτὸς** παρενθέσεως ἀριθμοὶ ἐμφανίουσι τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἄρθρων τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος οἱ δὲ **ἐντὸς** παρενθέσεως τοὺς ἀριθμοὺς οὓς εἶχον τὰ ἄρθρα κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν αὐτῶν.

Άρθρον 32 (31) :
Συνεδρίασις ΜΘ' 29)3)27 ..... Σελὶς 310

Άρθρον 33 (32) :
Συνεδρίασις ΜΘ' 29)3)27 ..... » 310

Άρθρον 34 (33) :
Συνεδρίασις ΜΘ' 29)3)27 ..... » 310

Άρθρον 35 (34) :
Συνεδρίασις ΜΘ' 29)3)27 ..... » 310

Άρθρον 36 (35) :
Συνεδρίασις ΞΖ' 5)5)27 ..... » 489

Άρθρον 37 (36) :
Συνεδρίασις ΜΘ' 29)3)27 ..... » 310
» ΟΘ' 23)5)27 ..... » 601

Άρθρον 38 (37) :
Συνεδρίασις ΜΘ' 29)3)27 ..... » 310

Άρθρον 39 (38) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 40 (39) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 41 (40) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 42 (41) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 43 (42) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 44(43) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 45 (44) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 46 (45) :
Συνεδρίασις ΟΘ' 23)5)27 ..... » 601

Άρθρον 47 (46) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 48 (47) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 49 (48) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316
» ΟΘ' 22)5)27 ..... » 601

Άρθρον 50 (48 δις) :
Συνεδρίασις ΟΘ' 23)5)27 ..... » 601

Άρθρον 51 (49) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 52 (50) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... Σελὶς 316

Άρθρον 53 (51) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 54 (52) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 55 (53) :
Συνεδρίασις ΟΘ' 23)5)27 ..... » 601

Άρθρον 56 (54) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 57 (55) :
Συνεδρίασις ΟΘ' 23)5)27 ..... » 601

Άρθρον 58 (56) :
Συνεδρίασις Ν' 30)3)27 ..... » 316

Άρθρον 59 (57) (116) :
Συνεδρίασις ΠΓ' 27)5)27 ..... » 630
» ΠΕ' 31)5)27 ..... » 655

Άρθρον 60 (58) :
Συνεδρίασις ΝΓ' 1)4)27 ..... » 330

Άρθρον 61 (59) :
Συνεδρίασις ΝΒ' 1)4)27 ..... » 330

Άρθρον 62 (60) :
Συνεδρίασις ΝΒ' 1)4)27 ..... » 330

Άρθρον 63 (61) :
Συνεδρίασις ΝΒ' 1)4)27 ..... » 330

Άρθρον 64 (62) :
Συνεδρίασις ΝΒ' 1)4)27 ..... » 330

Άρθρον 65 (63) :
Συνεδρίασις ΝΒ' 1)4)27 ..... » 330

Άρθρον 66 (64) :
Συνεδρίασις ΝΕ' 1)4)27 ..... » 330

Άρθρον 67 (66) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)27 ..... » 494

Άρθρον 68 (66) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 69 (67) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 70 (68) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 71 (69) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 72 (70) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... Σελὶς 473

Άρθρον 73 (71) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 74 (72) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 75 (74) :
Συνεδρίασις ΞΘ' 9)5)27 ..... » 501

Άρθρον 76 (75) :
Συνεδρίασις ΞΘ' 9)5)27 ..... » 501

Άρθρον 77 (74) :
Συνεδρίασις ΟΘ' 23)5)27 ..... » 601

Άρθρον 78 (75) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 79 (77) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)27 ..... » 494

Άρθρον 80 (78) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)27 ..... » 494

Άρθρον 81 (78) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 82 (80) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)27 ..... » 494

Άρθρον 83 (80) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 84 (82) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)27 ..... » 494

Άρθρον 85 (83) :
Συνεδρίασις ΞΘ' 9)5)27 ..... » 501

Άρθρον 86 (83) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 87 (85) :
Συνεδρίασις ΞΘ' 9)5)27 ..... » 501

Άρθρον 88 (85) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 89 (87) :
Συνεδρίασις Π' 24)5)27 ..... » 607

Άρθρον 90 (87) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 91 (88) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 92 (90) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)27 ..... » 494

Άρθρον 93 (90) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... Σελὶς 473

Άρθρον 94 (92) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)27 ..... » 494

Άρθρον 95 (93) :
Συνεδρίασις ΞΘ' 9)5)27 ..... » 501
» Ο' 10)5)27 ..... » 505

Άρθρον 96 (94) :
Συνεδρίασις Ο' 10)5)27 ..... » 505
» ΟΒ' 12)5)27 ..... » 555
» ΟΓ' 13)5)27 ..... » 558

Άρθρον 97 (95) :
Συνεδρίασις Ο' 10)5)27 ..... » 505

Άρθρον 98 (95) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 99 (96) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 100 (98) :
Συνεδρίασις ΟΒ' 12)5)27 ..... » 555
» ΟΓ' 13)5)27 ..... » 558
» ΟΔ' 16)5)27 ..... » 563

Άρθρον 101 (99) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)27 ..... » 494

Άρθρον 102 (100) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)27 ..... » 494

Άρθρον 103 (100) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 104 (102) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)27 ..... » 494

Άρθρον 105 (103) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)29 ..... » 494

Άρθρον 106 (104) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6)5)27 ..... » 494

Άρθρον 107 (105) :
Συνεδρίασις ΟΔ' 16)5)27 ..... » 563

Άρθρον 108 (106) :
Συνεδρίασις ΟΔ' 16)5)27 ..... » 563

Άρθρον 109 (106) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 110 (107) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 111 (108) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Άρθρον 112 (109) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3)5)27 ..... » 473

Ἄρθρον 113 (110) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3) 5)27 ..... Σελὶς 473

Ἄρθρον 114 (112) :
Συνεδρίασις ΟΔ' 16) 5)27 ..... » 563

Ἄρθρον 115 (112) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3) 5)27 ..... » 473

Ἄρθρον 116 (114) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6) 5)27 ..... » 494

Ἄρθρον 117 (115) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6) 5)27 ..... » 494
» ΠΖ' 2) 6)27 ..... » 701

Ἄρθρον 118 (114) :
Συνεδρίασις ΟΔ' 16) 5)27 ..... » 563

Ἄρθρον 119 :
Συνεδρίασις ΝΔ' 5) 4)27 ..... » 343
» ΝΕ' 6) 4)27 ..... » 346
» ΝΖ' 8) 4)27 ..... » 355
» ΟΕ' 17) 5)27 ..... » 572
» ΟΖ' 19) 5)27 ..... » 587
» ΟΗ' 20) 5)27 ..... » 594
» ΠΔ' 30) 5)27 ..... » 638

Ἄρθρον 120 (117) :
Συνεδρίασις ΞΗ' 6) 5)27 ..... » 494

Ἄρθρον 121 (118) :
Συνεδρίασις ΟΔ' 16) 5)27 ..... » 563

Ἄρθρον 122 (120) :
Συνεδρίασις ΙΓ' 24) 5)27 ..... » 607

Ἄρθρον 123 (121) :
Συνεδρίασις ΟΔ' 16) 5)27 ..... » 563

Ἄρθρον 124 (123) :
Συνεδρίασις ΟΔ' 16) 5)27 ..... » 563

Ἄρθρον 125 (124) :
Συνεδρίασις ΠΒ' 26) 5)27 ..... » 624

Ἄρθρον 126 (125) :
Συνεδρίασις ΠΒ' 26) 5)27 ..... » 621

Ἄρθρον 127 (124) :
Συνεδρίασις ΞΕ' 3) 5)27 ..... » 473

Ἐπιψήφισις τοῦ Συνόλου τοῦ Συντάγματος
Συνεδρίασις ΠΖ' 2)6)27 ..... » 761

II. ΣΧΕΔΙΑ ΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ

Ἀξίων ἀριθμός	Τίτλος ψηφίσματος	Συνεδριάσεις: Ὑποβολῆς	Συνεδριάσεις: Ἐπιψηφίσεως	Παρατηρήσεις
	Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν			
1	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἑδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Δ. «περὶ τροποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ φορολογίας κληρονομικῶν νόμων, ...	ΑΓ' 15)2)27 Σελὶς 199	ΑΕ' 11)2)27 Σελὶς 215	
2	Περὶ προσωρινῆς διοικήσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως 1927—1928 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1926—1927	ΝΒ' 1)4)27 Σελὶς 330	ΝΘ' 12)4)27 Σελὶς 368	
3	Περὶ κανονισμοῦ τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων καὶ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1927—1928 βάσει τοῦ κατατεθειμένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως ταύτης καὶ ἐνισχύσεως τῆς ἰκμοδιότητος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους.	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669	ΠΣΤ' 1)6)26 Σελὶς 669	
4	Περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως περικοπῆς θέσεων πρὸς ἐπίτευξιν οἰκονομιῶν.	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669	
5	Περὶ κατοχυρώσεως τῶν παρὰ Τραπέζαις καταθέσεων εἰς χρυσόν	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669	
6	Περὶ προσωρινῆς ἰσχύος οἰκονομικῶν τινων μέτρων: α') Περὶ αὐξήσεως τοῦ διὰ τῶν νόμων 2749 καὶ 3312 ἐπιβληθέντος προσθέτου ποσοστοῦ. β') Περὶ ἐπιβολῆς προσωρινοῦ φόρου ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς. γ') Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 86 τοῦ νόμου 602 τοῦ 1915 περὶ συνεταιρισμῶν καὶ τροποποιήσεως θεσμολογικῶν τινων νόμων δ') Περὶ φορολογίας ἀμβύκων καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμων καὶ Ν. Διατάγματος καὶ ε') Περὶ διαρρυθμίσεως τῆς φορολογίας ἐπὶ τοῦ καπνοῦ	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669	
7	Περὶ χορηγήσεως συντάξεως εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἀποθανόντος στρατηγοῦ Δημ. Ἐλ. Ἰωάννου.	ΠΖ' 2)6)27 Σελὶς 701	ΠΖ' 2)6)27 Σελὶς 701	
	Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν			
1	Περὶ ἐκποιήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Δημητρίου Ν. Στάϊκου καταληφθείσης περιουσίας εἰς τὸν Δῆμον Ἀγρινίου.	ΟΔ' 16)5)27 Σελὶς 563	ΠΖ' 2)6)27 Σελὶς 701	
	Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν			
1	Περὶ ἐπαναφορᾶς ἀξιωματικῶν	Ζ' 14)12)26 Σελὶς 27	ΠΒ' 20)12)26 Σελὶς 57	
2	Περὶ ἀποστρατείας ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν	ΒΒ' 20)12)26 Σελὶς 57	ΒΓ' 21)12)26 Σελὶς 71	
3	Περὶ καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 10 Ὀκτωβρίου 1925 Ν.Δ. «περὶ τῶν ὑποπεσάντων εἰς τὸ ἀδίκημα λιποταξίας καὶ ἀνυποταξίας ὑπαλλήλων» τοῦ Κράτους.....	ΒΒ' 20)12)26 Σελὶς 57		
4	Περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἐπαναστατικῆς ἀποφάσεως τῆς 26 Ἰουνίου 1925.	ΒΒ' 20)12)26 Σελὶς 57		
	Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης			
1	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος τῶν παραγράφων 5 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου τούτου	Δ' 9)12)26 Σελὶς 16	Ζ' 14)12)26 Σελὶς 27	

Αύξων αριθμός	Τίτλος ψηφίσματος	Συνεδριάσεις: Υποβολής	Συνεδριάσεις: Επιψηφίσεως	Παρατηρήσεις
2	Περί κυρώσεως α') της από 7 Σεπτεμβρίου ε.έ. συντακτικής πράξεως «περί συστάσεως Ανωτάτου Ανακριτικού Συμβουλίου» και β') της από 22 Σ)βρίου ε.έ. συντακτικής πράξεως «περί της ισχύος της από 7Σ)βρίου ε.έ. συντακτικής πράξεως περί συστάσεως Ανωτάτου Ανακριτικού Συμβουλίου	Ε' 10)12)26 Σελίς 21	ΙΗ' 20)12)26 Σελίς 57	
3	Περί κυρώσεως της από 11 Οκτωβρίου 1926 συντακτικής πράξεως περί εκλογιμότητος των διατελεσάντων Υπουργών και Υφυπουργών από 30 Σεπτεμβρίου 1925 μέχρι 22 Αυγούστου 1926	Ε' 10)12)26 Σελίς 21	Π' 21)12)26 Σελίς 71	
4	Περί υπαγωγής του Πρωτοδικείου Μυτιλήνης εις το Εφετείον Αθηνών	Π' 21)12)26 Σελίς 71		
5	Περί περαιτέρω ισχύος συντακτικών τινων πράξεων και Ν. Διαταγμάτων εκδοθέντων απρακτούσης της Βουλής	ΚΒ' 31)1)27 Σελίς 119	ΛΓ' 15)2)27 Σελίς 199	
6	Περί αναστολής της ισχύος του από 7 Απριλίου ε.έ. διατάγματος περί ενοικιοστασίου	ΞΓ' 16)4)27 Σελίς 463	ΞΗ' 16)4)27 Σελίς 463	
7	Περί της ταχυτέρας επιψηφίσεως του Συντάγματος	ΞΔ' 2)5)27 Σελίς 466	ΞΕ' 3)5)27 Σελίς 473	
8	Περί παρατάσεως της προθεσμίας της επιτροπής του ενοικιοστασίου προς επεξεργασίαν αυτού	ΟΣΤ' 18)5)27 Σελίς 577	ΟΣΤ' 18)5)27 Σελίς 577	
9	Περί της από της ισχύος του αναθεωρηθέντος Συντάγματος λήξεως της συντακτικής δικαιοδοσίας της Βουλής και Περί της διατηρήσεως της ισχύος των μέχρι τοιούτε ψηφισμάτων συντακτικού περιεχομένου	ΠΖ' 2)6)27 Σελίς 701	ΠΖ' 2)6)27 Σελίς 701	
	Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας			
1	Περί εκτάκτου οικονομικής ενισχύσεως του Ταμείου ασφαλίσεως και προστασίας των καπνεργατών	Δ' 9)12)26 Σελίς 16	Η' 15)12)26 Σελίς 32	
	Υπουργείον Παιδείας			
1	Περί επαναφοράς εν ισχύι και τροποποιήσεως των διατάξεων περί διορισμού πρωτοετών διδασκάλων	ΙΒ' 20)12)26 Σελίς 57		
2	Περί ερμηνείας του άρθρου 20 του Συντάγματος	ΠΕ' 31)5)27 Σελίς 655		
	Υπουργείον Ναυτικών			
1	Περί ακυρώσεως του από 31 Ιουλίου 1925 Ν. Δ. περί καταργήσεως του αριθμού των αντιναυάρχων και υποναυάρχων	Ζ' 14)12)26 Σελίς 27	ΙΒ' 20)12)26 Σελίς 57	
2	Περί συστάσεως ναυτικών συμβουλίων	Ζ' 14)12)26 Σελίς 27	Π' 21)12)26 Σελίς 71	
	Υπουργείον Εξωτερικών			
1	Περί οργανισμού του Υπουργείου των Εξωτερικών	ΙΗ' 20)1)27 Σελίς 80		
2	Περί των προνομίων και της διοικήσεως του Αγίου Όρους και περί κυρώσεως του από 10 Σεπτεμβίου 1926 Ν. Δ. περί κυρώσεως του καταστατικού χάρτου του Αγίου Όρους	ΚΕ' 3)2)27 Σελίς 144		

ΙΙΙ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ

Αύξων αριθμός	Τίτλος προτάσεως ψηφίσματος	Συνεδριάσεις: Υποβολής	Συνεδριάσεις: Επιψηφίσεως	Παρατηρήσεις
1	Περί των διά την κύρωσιν του Συντάγματος συζητήσεων της Βουλής Θ. Σοφούλης, Γ. Καφαντάρης κ.λ.π.	Β' 7)12)26 Σελίς 5	Δ' 9)12)26 Σελίς 16	
2	Περί επαναστατικών νομοθετικών Διαταγμάτων Δ. Βακατόπουλος	Δ' 9)12)26 Σελίς 16		
3	Περί καθορισμού της βουλευτικής αποζημιώσεως εις 25.000 δραχμάς κατά τριμηνίαν. Γ. Ζερβός Σ. Τσακόπουλος κ.λ.π.	Ε' 10)12)26 Σελίς 21		
4	Περί συστάσεως τριακονταμελούς Κοινοβουλευτικής Επιτροπής προς παρακολούθησιν εν γένει των προσφυγικών ζητημάτων. Π. Δαμαντόπουλος Α. Παπαδάτος κ.λ.π.	Ζ' 14)12)26 Σελίς 27	Π' 21)12)26 Σελίς 71	
5	Περί ερμηνείας της § 6 του άρθρου 11 του Συντάγματος Δ. Βακατόπουλος, Α. Πολεμίδης κλ.	Γ' 17)12)26 Σελίς 43		
6	Περί θείας αμοιβής των αξιωματικών αγωνιστών του Μακεδονικού αγώνος. Ι. Καναβός, Δ. Χατζήσκος κ.λ.π.	ΙΒ' 20)12)26 Σελίς 57		
7	Περί ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Δ. Βακατόπουλος.	ΙΔ' 22)12)26 Σελίς 79		
8	Περί επαναφοράς αρχικελευστών και υπαξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού. Ι. Καλογεράς, Γ. Κακουλίδης, Δ. Χατζήσκος και Χ. Βοζίκης.	ΙΗ' 20)1)27 Σελίς 80		
9	Περί ασφαλίσεως των παρά ταις Τραπέζαις και ταις δημοσίαις υπηρεσίαις χρηματικών καταθέσεων. Δ. Βακατόπουλος	ΙΣΤ' 21)1)27 Σελίς 90		
10	Περί ασκήσεως πρωσωρινώς υπό μόνης της Βουλής των λειτουργιών και της Γερουσίας. Β. Καραπαναγιώτης.	ΙΣΤ' 21)1)27 Σελίς 90	ΙΖ' 24)1)27 Σελίς 96	
11	Περί ιδρύσεως ειδικής υγειονομικής επιθεωρήσεως προς καταπολέμησιν της ελονοσίας εν Μακεδονία. Α. Κυβετός	ΙΖ' 24)1)27 Σελίς 96		
12	Περί των συνεπειών της αθωωτικής αποφάσεως του Κακουργοδικείου επί προσκλθείσης λόγω παραπεμπτικού βουλεύματος, αθωωτικής αποφάσεως του εκλογοδικείου. Α. Πασωνίδης, Α. Γρηγοριάδης, Α. Λαμπρινίδης κ.λ.π.	ΙΖ' 24)1)27 Σελίς 96	ΙΗ' 25)1)27 Σελίς 100	
13	Περί συμπληρώσεως του άρθρου 59 του περί στρατολογίας του κατά γην στρατού νόμου. Ροβ. Κούνδουρος.	ΙΘ' 26)1)27 Σελίς 105		
14	Περί ψηφίσεως των τριών πρώτων Κεφαλαίων του Συντάγματος, πλην των άρθρων 2 και 19, ως εψηφίσθησαν παρά της Συνταγματικής Επιτροπής. Θ. Χαβίνης, Β. Καραπαναγιώτης, Α. Θεολογίτης, κ.λ.π.	ΚΓ' 1)2)27 Σελίς 130		
15	Περί αναβολής πάσης άλλης νομοθετικής εργασίας μέχρις επιψηφίσεως του Συντάγματος. Θ. Σοφούλης, Α. Μητσοτάκης, Κ. Αλαβάνος κ.λ.π.	ΚΓ' 1)2)27 Σελίς 130		
16	Περί τροποποιήσεως των περί απαρτίας διατάξεων του άρθρου 47 του Συντάγματος, ως και του άρθρου 39 του κανονισμού της Βουλής περί ονομαστικής ψηφοφορίας Ι. Καλογεράς Κ. Βλαχοθανάσης, Γ. Αγγελόπουλος κ.λ.π.	ΚΔ' 2)2)27 Σελίς 137		

Αύξων αριθμός	Τίτλος προτάσεως ψηφίσματος	Συνεδριάσεις: Υποβολής	Συνεδριάσεις: Επιψηφίσεως	Παρατηρήσεις
17	Περί συμπληρώσεως του άρθρου 102 του νόμου 3033 περί Δικηγόρων Βουλευτών. Γ. Μπαντάς, Μ. Γκαλαμπάς, Σ. Ηλιόπουλος και Ε. Βελλιανίτης.	ΚΕ' 3)2)27 Σελίς 144		
18	Περί τροποποιήσεως της συμβάσεως Ηλιού κλπ. Γ. Κακουλίδης.	ΚΕ' 3)2)27 Σελίς 144		
19	Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινών των νόμων ΔΝΙΖ' του 1912, υπ' αρθ. 423 του 1914, υπ' αρθ. 1748 του 1919 και 2645 του 1921. Δ. Χουμάρης, Λ. Πιέρρος και Ι. Θεοτόκης.	ΚΘ' 9)2)27 Σελίς 169		
20	Περί απαγορεύσεως κινηματογραφικών και θεατρικών παραστάσεων. Ι. Ρέλλης και Μ. Γούδας.	ΜΒ' 28)2)27 Σελίς 256		
21	Περί δεκαπενθημέρου αναστολής του Συντάγματος προς έδρασίν αναστάλωσιν αυτού. Γ. Κακουλίδης.	ΞΔ' 14)4)27 Σελίς 448		
22	Περί τιμωρίας των εις αλλότρια του καθήκοντός των έργα αναμιγνυομένων αξιωματικών Ι. Καλογερᾶς	ΞΔ' 2)5)27 Σελίς 466		
23	Περί τρόπου ψηφίσεως του Συντάγματος. Η. Πετρίδης.	ΞΔ' 2)5)27 Σελίς 466		
24	Περί τροποποιήσεως του άπό 28 Ιουνίου 1925 Ν.Δ. περί λιμένων και λιμενικών ταμείων. Ν. Μαντάς, Σ. Στάης, Α. Ελευθεριάδης κλπ.	ΞΕ' 3)5)27 Σελίς 473	ΞΕ' 3)5)27 Σελίς 473	
25	Περί καταλήψεως αγροκτημάτων προς αποκατάστασιν κατωμένων καλλιεργητών πρόσφυγων και μικρών κτηνοτρόφων κατά παρέκκλισιν του άρθρου 19 του Συντάγματος. Α. Μιχαλακόπουλος.	ΝΖ 8)4)27 Σελίς 355		
26	Περί μετατροπής του σκοπού του κληροδοτήματος από του Ιωάννου Γρηγορίου. Ν. Κουμάνταρος, Ν. Καμπάνης.	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελίς 669		

Β') ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ

Ι. ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ

Αύξων αριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν υποβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς εψηφίσθη: Κατ' άρχην και εις α' κατ' άρθρον	Εις β' κατ' άρθρον	Εις σύνολον
	Υπουργείον Οικονομικών				
1	Περί εξοφλήσεως τοις μετρητοίς μέρους του κεφαλαίου των προσοδοφόρων αποδείξεων του Δανείου 8 ο/ο του 1926 (Δραχ. 600,000,000)	ΙΕ' 20)1)27 Σελίς 80	ΑΣΠ' 18)2)27 Σελίς 220	ΜΒ' 28)2)27 Σελίς 256	ΜΒ' 28)2)27 Σελίς 256
2	Περί προσδιορισμού του χρόνου ενεργείας των καθιστερουμένων κληρώσεων του Δανείου Ν ο/ο 1919 (ἀπαλλοτριώσεως)	ΙΕ' 20)1)27 Σελίς 80	ΑΣΠ' 18)2)27 Σελίς 220	ΜΒ' 28)2)27 Σελίς 256	ΜΒ' 28)2)27 Σελίς 256
3	Περί αὐθεντικῆς ἑρμηνείας του ἄρθρου 4 του Ν. Δ. της 21 Νοεμβρίου 1925, περί καταργήσεως τελωνειακῶν νόμων κλπ.	ΚΒ' 31)1)27 Σελίς 119	ΛΔ' 16)2)27 Σελίς 206	ΜΒ' 28)2)27 Σελίς 256	ΜΓ' 1)3)27 Σελίς 264
4	Περί ἐγκρίσεως δαπάνης πρὸς ἐκτέλεσιν ἐπισκευῶν του κτιρίου του Ὑπουργείου των Οἰκονομικῶν.	ΚΘ' 9)2)27 Σελίς 169	ΑΣΠ' 18)2)27 Σελίς 220	ΜΓ' 1)3)27 Σελίς 264	ΜΓ' 1)3)27 Σελίς 264
5	Περί φορολογίας των ἀρβύλων και τροποποιήσεως διατάξεως τῶν περί φορολογίας του οἰνοπνεύματος νόμων και Ν. Διαταγμάτων.	ΜΒ' 28)2)27 Σελίς 256	ϟ' 2)8)27 Σελίς 753	ϟΔ' 29)8)27 Σελίς 947	ϟΔ' 29)8)27 Σελίς 947
6	Περί καταργήσεως του ἐξαγωγικοῦ φόρου και ἐπιβολῆς δασμοῦ ἐπὶ του ἐξαγομένου εἰς τὴν Ἑλλάδαν ἐλαίου Παλαιᾶς και Νέας Ἑλλάδος	ΜΣΤ' 23)8)27 Σελίς 284			
7	Περί της ἐκδικάσεως ἀπαιτήσεων τέως διευθύνσεως Μεταφορῶν ὑπὸ του Ἀναστάτου Δικαστηρίου Ναυτικῶν ἐπιτάξεων	Ξ Θ' 9)5)27 Σελίς 501			
8	Περί καθορισμού της βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως.	ΟΑ' 11)5)27 Σελίς 511	ΟΑ' 11)5)27 Σελίς 511	ΟΣΤ' 18)5)27 Σελίς 577	ΟΣΤ' 18)5)27 Σελίς 577
9	Περί κυρώσεως της μετά της Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως συμφωνίας περί διακανονισμού του πολεμικού χρέους της Ἑλλάδος πρὸς την Μ. Βρεττανίαν	ΟΘ' 12)5)27 Σελίς 555	Π' 24)5)27 Σελίς 607	ΠΓ' 27)5)27 Σελίς 630	ΠΓ' 27)5)27 Σελίς 630
10	Περί ἐπιβολῆς προσωρινού φόρου ἐπὶ της γεωργικῆς παραγωγῆς	Π' 24)5)27 Σελίς 607	ΠΘ' 23)8)27 Σελίς 745	ϟΓ' 27)8)27 Σελίς 861	ϟΓ' 27)8)27 Σελίς 861
11	Περί κυρώσεως της ἀπὸ 23 Μαϊου 1927 συμβάσεως μετὰ της Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀφορώσης τὸν τρόπον της διαθέσεως του προσθέτου ποσοστού 20 ο/ο	ΠΓ' 27)5)27 Σελίς 630			
12	Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του νόμου περί φορολογίας γεωργικῶν τινων προϊόντων των αἰγοπροβάτων και χοίρων	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελίς 669			
13	Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του νόμου 1640 περί φορολογίας τῶν καθαρῶν προσόδων και ἑτέρων φορολογικῶν νόμων	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελίς 669			
14	Περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως τῶν διατάξεων της νομοθεσίας περὶ ἐφάπαξ φορολογίας της κινητῆς και ἀκινήτου περιουσίας.	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελίς 669			
15	Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως τῶν νόμων περί φορολογίας των κληρονομιῶν, δωρεῶν, προικῶν και κερδῶν λαχείων	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελίς 669			
16	Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της ἀφορώσης τὸ στρατιωτικὸν δικαίωμα νομοθεσίας	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελίς 669			

Αύξων αριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
17	Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ φορολογίας τῆς αὐτομάτου ὑπερτιμήσεως τῆς ἰδιοκτησίας	ΗΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669			
18	Περὶ αὐξήσεως τοῦ διὰ τῶν νόμων 2749 καὶ 3312 ἐπιβληθέντος πρωσθέτου ποσοστοῦ	ΗΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669			
19	Περὶ διαρρυθμίσεως τῆς φορολογίας ἐπὶ τοῦ καπνοῦ	ΗΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669			
20	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 86 τοῦ Νόμου 602 τοῦ 1915 «περὶ συνεταιρισμοῦ καὶ τροποποιήσεως βασιλογραφικῶν τινων νόμων	ΗΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669			
21	Περὶ ἐγκρίσεως πιστώσεων ἀνεγέρσεως, ἐπισκευῆς καὶ μετασρυθμίσεως κλπ. δημοσίων τελωνειακῶν καταστημάτων	ΚΘ' 9)2)27 Σελὶς 469			
22	Περὶ χορηγήσεως ἡ δωδεκατημορίων ἐπὶ τοῦ καταθεωρηθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1927-28.	ΗΗ' 22)8)27 Σελὶς 723	ΗΘ' 23)8)27 Σελὶς 745	ἩΒ' 26)8)27 Σελὶς 818	ἩΒ 26)8)27 Σελὶς 818
23	Περὶ αὐξήσεως τοῦ ἀκαμοῦ τῶν ἐξ ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ἀλεύρων	ἩΔ' 29)8)27 Σελὶς 947			
	Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν				
1	Περὶ συστάσεως γενικῆς Διοικήσεως Δυτικῆς Μακεδονίας	Ε' 10)12)26 Σελὶς 21			
2	Περὶ ὁρισμοῦ ἐκλογικῶν τμημάτων καὶ συγκροτήσεως ἐφορευτικῶν ἐπιτρόπων	ΑΒ' 14)2)27 Σελὶς 195			
3	Περὶ ἐνεργείας ἐκλογῶν Προέδρων κοινοτικῶν Συμβουλίων διὰ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην ἐνιαυσίαν περίοδον τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν	ΑΣΤ' 18)2)27 Σελὶς 220	ΑΖ' 21)2)27 Σελὶς 225	Μ' 24)2)27 Σελὶς 243	Μ' 24)2)27 Σελὶς 243
4	Περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ ἀγροτικοῦ κτήματος τῆς διαλελυμένης Μονῆς Ἁγιοῦ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Σπετσῶν καὶ Ἐρμιονίδος καὶ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Εἰρηνοδικείου Μάσητος	ΑΖ' 21)2)27 Σελὶς 225	ΗΑ' 25)5)27 Σελὶς 612	ἩΔ' 24)8)27 Σελὶς 753	ἩΔ' 24)8)27 Σελὶς 753
5	Περὶ ἐορτασμοῦ τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς Ναυμαχίας τοῦ Ναυαρίνου	ΜΑ' 25)2)27 Σελὶς 249	ΝΒ' 1)4)27 Σελὶς 330	ΗΑ' 25)5)27 Σελὶς 612	ΗΓ' 27)8)27 Σελὶς 630
6	Περὶ καθιερώσεως δύο τύπων ἄρτου καθ' ὅπασαν τὴν Ἑλλάδα	ΜΓ' 1)3)27 Σελὶς 264			
7	Περὶ μειώσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 918 κώδικος περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων φόρου ἐπὶ τῶν ἐγθύων καὶ περὶ συστάσεως ταμείου προστασίας τῶν κατ' ἐπάγγελμα ἁλιέων	ΜΖ' 21)3)27 Σελὶς 295			
8	Περὶ ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ ἀγροφυλακῆς Κρήτης.	Μϑ' 29)3)27 Σελὶς 310	Ξ' 13)4)27 Σελὶς 379	ΟΑ' 11)5)27 Σελὶς 511	ΟΑ' 11)5)27 Σελὶς 511
9	Περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας τεχνικῆς ὑπηρεσίας δήμων καὶ κοινοτήτων	ΞΑ' 14)4)27 Σελὶς 448			
	Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας				
1	Περὶ ἠλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως Κερκύρας	Γ' 17)12)26 Σελὶς 43			
2	Περὶ κυρώσεως τοῦ προσηρτημένου εἰς τὴν Διεθνῆ Τηλεγραφικὴν Σύμβασιν τῆς Πετρουπόλεως Διεθνοῦς τηλεγραφικοῦ κανονισμοῦ ὡς ἀνεθεωρήθη ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Τηλεγραφικῆς διασκέψεως τῶν Παρισίων τοῦ 1925	ΙΕ' 20)1)27 Σελὶς 80	Ξ' 13)4)27 Σελὶς 379	ΟΑ' 11)5)27 Σελὶς 511	ΟΑ' 11)5)27 Σελὶς 511
3	Περὶ διαθέσεως τῶν χρηματικῶν ὑπολοίπων τοῦ ταμείου ἀγροφυλακῆς Ἰωαννίνων πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων συγκοινωνίας ἐν Ἠπείρῳ	ΚΒ' 31)1)27 Σελὶς 119	ΗΑ' 25)5)27 Σελὶς 612	ΠΖ' 2)6)27 Σελὶς 701	ΠΖ' 2)6)27 Σελὶς 701

Αύξων αριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
4	Περὶ ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ, ἀρχιτέκτονος καὶ τοπογράφου	ΑΒ' 15)2)27 Σελὶς 215			
5	Περὶ διαθέσεως τῶν χρημάτικῶν ὑπολοίπων τοῦ Ταμείου ἀγροφυλακῆς Καρδίτσης πρὸς ἐκπέλεσιν ἔργων Συγκοινωνίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καρδίτσης	ΑΓ' 15)2)27 Σελὶς 199	ἩΑ' 25)8)27 Σελὶς 779	ἩΓ' 27)8)27 Σελὶς 861	ἩΓ' 27)8)27 Σελὶς 861
6	Περὶ κυρώσεως Διεθνῶν συμβάσεων ἀφορωσῶν εἰς τὴν μεταφορὰν διὰ σιδηροδρόμων ἐπιβατῶν, ἀποσκευῶν καὶ ἐμπορευμάτων	ΜΝ' 25)2)27 Σελὶς 249			
7	Περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν τοῦ Κράτους	ΝΝ' 31)3)27 Σελὶς 329	ἩΑ' 24)8)27 Σελὶς 753	ἩΓ' 27)8)27 Σελὶς 861	ἩΓ' 27)8)27 Σελὶς 861
8	Περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοσίων ὁδῶν καὶ συνομολογήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου δανείου	ΝΝ' 31)3)27 Σελὶς 329	ἩΑ' 24)8)27 Σελὶς 753	ἩΓ' 27)8)27 Σελὶς 861	ἩΓ' 27)8)27 Σελὶς 861
9	Περὶ κυρώσεως διὰ διαταγμάτων διαφόρων κανονισμῶν τῶν σιδηροδρομικῶν, τροχιοδρομικῶν, φωταερικῶν καὶ ἠλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων	ΝΒ' 1)4)27 Σελὶς 330			
10	Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν T. T. T.	ΝΗ' 11)4)27 Σελὶς 363			
11	Περὶ ἐκδόσεως διεθνῶν τριπτύχων ὑπὸ λέσχης περιηγήσεων καὶ αὐτοκινήτων	ΝΗ 11)4)27 Σελὶς 363			
12	Περὶ καταργήσεως ταχυδρομικῆς, τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ἀτελείας	Ξ' 13)4)27 Σελὶς 379			
13	Περὶ κυρώσεως διεθνοῦς συμβάσεως μετὰ καταστατικῶν πρωτοκόλλων ὑπογραφῆς ἀφορώσης τὴ διεθνῆς καθεστῶς τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν	ΟΣΤ' 18)5)27 Σελὶς 577			
14	Περὶ κυρώσεως διεθνοῦς συμβάσεως μετὰ πρωτοκόλλων ὑπογραφῆς ἀφορώσης τὴν μεταφορὰν ὑπὸ διαμετακόμισιν τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας	ΟΣΤ' 18)5)27 Σελὶς 577			
15	Περὶ κυρώσεως διεθνοῦς συμβάσεως μετὰ πρωτοκόλλου ὑπογραφῆς ἀφορώσης τὴν διευθέτησιν τῶν ἐνδιαφερουσῶν πλεύνα τοῦ ἑνὸς Κράτη ὑδραυλικῶν δυνάμεων	ΟΣΤ' 18)5)26 Σελὶς 577			
16	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28-9-25 Ν. Δ. περὶ θέσεως διατάξεών τινων εἰς τοὺς περὶ δημόσιων καὶ Ἡρθμοῦ Εὐρίπου νόμους	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
17	Περὶ κατασκευῆς ὁδῶν Κύμης κλπ. ἀνπάνσις τοῦ ὁμωνύμου λιμενικοῦ ταμείου	ΠΔ' 30)5)27 Σελὶς 638			
18	Περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης 155.000 δραχ. διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀποθήκης ἐν Πρεβέζῃ πρὸς φύλαξιν ὑλικοῦ καὶ ὁδοστρωτῆρων τοῦ Δημοσίου	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669			
19	Περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης 180.000 δραχμῶν διὰ τὴν κατασκευὴν ἀποθήκης ἐν Λέσβῳ πρὸς φύλαξιν ὑλικῶν καὶ ὁδοστρωτήρων Δημοσίου	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669			
20	Περὶ συστάσεως Ταμείου Προνοίας ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων	ΠΗ' 22)8)27 Σελὶς 723			
21	Περὶ κυρώσεως διὰ Διαταγμάτων διαφόρων κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ, Σιδηροδρομικῶν, Τροχιοδρομικῶν, Φωταερίου καὶ Ἠλεκτρισμοῦ ἐπιχειρήσεων	ἩΓ' 25)8)27 Σελὶς 753			
22	Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 6 Ὀκτωβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ κοιλάδι Θεσσαλονίκης	ἩΓ' 25)8)27 Σελὶς 753	Ἐπ' ἀπαξ	ἩΒ' 26)8)27 Σελὶς 818	

Αύξων αριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
23	Περὶ ἑρμηνείας τοῦ νόμου 3158 περὶ παραχωρήσεως εἰς τὸν Δῆμον Θεσσαλονίκης τῆς ἐν κύτῃ ἐγκαταστάσεως ἀεριόφωτος	Ε' 13)4)27 Σελὶς 379			
24	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Δ. τῆς 5)8)22 περὶ Ναυτικῆς σημάνσεως τοῦ στενοῦ Πρεβέζης καὶ Ἀμβρακικοῦ κόλπου	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
	Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν				
1	Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ 5 ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νόμου 3283 τοῦ 1925 περὶ ἱδρύσεως διοικητικῶν δικαστηρίων πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐν Μ. Ἀσίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Θράκῃ γενηθεισῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων	ΞΔ' 2)5)27 Σελὶς 466	ΠΑ' 25)5)27 Σελὶς 612		
2	Περὶ ἐγκρίσεως καὶ δικαιολογήσεως προκαταβολῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν	ΞΗ' 6)5)27 Σελὶς 494	ΠΑ' 25)5)27 Σελὶς 612		
3	Περὶ διακανονισμοῦ συντάξεων Ἀξιωματικῶν καὶ Ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς κριθέντων ὑπὸ τοῦ ἐνεκαμελοῦς στρατιωτικοῦ συμβουλίου καὶ τοῦ ἀνωτάτου τοιούτου	ΠΖ' 2)6)27 Σελὶς 704			
4	Περὶ ἀντικαταστάσεως ἄρθρων τοῦ Ν. Δ. τῆς 19 Φεβρουαρίου 1926 «περὶ καταργήσεως τοῦ Ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης»	ΠΗ' 22)8)27 Σελὶς 723			
5	Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 18 Ἀπριλίου Ν. Δ. 1926 δι' οὗ ἐκυρώθησαν αἱ ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1926 συμβάσεις μετὰ τῶν Γερμανικῶν ἐργοστασίων αὐτοκινήτων «Νάνσα, Λόϋδ, Βέρκ. Μπρέμεν καὶ Ντάϊμλερ Μότωρ. Ὀτομομπίλ φαμπρίξ, ντοϊτσλμόρφ.	ΠΗ' 22)8)27 Σελὶς 723	Ἀπερρίφθη ΗΑ σελ. 779		
6	Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων περὶ ὑδροποικῶν ἐξόδων τῆς Στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας	ΠΗ' 22)8)27 Σελὶς 723			
	Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης				
1	Περὶ αὐτεπαγγέλτου ὑποβολῆς εἰς ἓκ νέου ἀνάκρισιν καὶ συζήτησιν τῶν ὑποθέσεων ἐφ' ὧν ἐξεδόθησαν καταδικαστικαὶ ὑπερψήφισις τῶν ὑπταμελῶν στρατοδικείων κλπ.	ΚΣΤ' 4)2)27 Σελὶς 150	ΛΘ' 23)2)27 Σελὶς 238	ΟΖ' 19)5)27 Σελὶς 587	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594
2	Περὶ ὑπαγωγῆς τῆς ἐπαρχίας Βιάννου εἰς τὸν νομὸν Ἡρακλείου καὶ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁμωνύμου πρωτοδικείου	ΚΗ' 8)2)27 Σελὶς 163			
3	Περὶ τοῦ τύπου τῆς μεγάλης τοῦ Κράτους σφραγίδος καὶ τῶν σφραγίδων τῶν Δημοσίων ἀρχῶν	ΜΣΤ' 28)3)27 Σελὶς 284	ΠΑ' 25)5)27 Σελὶς 612		
4	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Ν. Δ. τῆς 19 Νοεμβρίου 1925 «περὶ ποινικῶν κληρήρων»	ΜΣΤ' 28)3)27 Σελὶς 284			
5	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφ. 6 τοῦ ἄρθρου 147 τῆς Κρητικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας	ΜΣΤ' 28)3)27 Σελὶς 284			
6	Περὶ ἰδιοκτησίας κατ' ὀρόφους	ΜΗ' 28)3)27 Σελὶς 305			
7	Περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ὁμοίου πρὸς τὸ χορηγούμενον εἰς ἄλλα Ὑπουργεῖα	ΜΘ' 29)3)27 Σελὶς 310	Ψ' 24)8)27 Σελὶς 753		
8	Περὶ ἀνασυστάσεως τοῦ ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς τῆς 16—17 Μαρτίου 1927 καταστραφέντος ἀρχείου τοῦ Πρωτοδικείου Ἠλείας καὶ τῆς εἰσαγγελίας αὐτοῦ	Ξ' 13)4)27 Σελὶς 379	ΠΘ' 23)8)27 Σελὶς 745	ΨΑ' 25)8)27 Σελὶς 779	ΨΑ' 25)8)27 Σελὶς 779

Αύξων αριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
9	Περὶ καταργήσεως τοῦ ψηφίσματος τῆς 16—12—1924 περὶ ἀνακρίσεως καὶ ἐκδικάσεως ἀδικημάτων τινῶν παρὰ τῶν Ἐρετῶν καὶ ἄλλων τινῶν συναφῶν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων	Ξ' 13)4)27 Σελὶς 379			
10	Περὶ ἐκδικάσεως τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 64 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος ἀδικημάτων	ΞΔ' 2)5)27 Σελὶς 466	Ψ' 24)8)27 Σελὶς 753	ΨΔ' 29)8)27 Σελὶς 947	ΨΔ' 29)8)27 Σελὶς 947
11	Περὶ Ἐπιτροπείας τῆς ἀναλώτου θυγατρὸς τοῦ ἀποθανόντος πρώην βασιλέως Κωνσταντίνου Μαρίας Κατερίνης	ΞΔ' 2)5)27 Σελὶς 466	ΗΑ' 25)5)27 Σελὶς 612		
12	Περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν μικρῶν ποινῶν φυλακίσεως διὰ χρηματικῆς	ΞΕ' 3)5)27 Σελὶς 473			
13	Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 15 παράγρ. 1 τοῦ νόμου 2228 περὶ διαζυγίου	ΠΕ' 31)5)27 Σελὶς 655			
14	Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2230	ΠΕ' 31)5)27 Σελὶς 655			
15	Περὶ συγκροτήσεως τοῦ κατὰ τὸ Σύνταγμα Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου	ΗΗ' 22)8)27 Σελὶς 723	Ἐφ' ἅπαξ		ΨΓ' 27)8)27 Σελὶς 861
16	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΨΒ' τοῦ 1911 περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικῶν καταστημάτων	ΗΗ' 22)8)27 Σελὶς 723	Ἐφ' ἅπαξ		ΨΓ' 27)8)27 Σελὶς 861
17	Περὶ παραχωρήσεως ἐπὶ ἀνταλλάγματι εἰς τὸν Δῆμον Τριπόλεως τοῦ ἐν Τριπόλει ἀκινήτου τοῦ χρησιμοποιουμένου νῦν ὡς καταστήματα τῶν ἐκεῖ ἐπαναθωτικῶν φυλακῶν	Ψ' 24)8)27 Σελὶς 753	Ἐφ' ἅπαξ		ΨΓ' 27)8)27 Σελὶς 861
18	Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἔκδοσιν Ν. Διαταγμάτων	ΗΗ' 22)8)27 Σελὶς 723	Ἐφ' ἅπαξ		ΨΔ' 27)8)27 Σελὶς 779
19	Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ Ν. Διαταγμάτων τῆς δικτατορικῆς περιόδου καὶ ἐκδόσεως Ν. Διαταγμάτων ἐπὶ ζητημάτων ἐπειγούσης ἀνάγκης	ΗΗ' 22)8)27 Σελὶς 723	Ἐφ' ἅπαξ		ΨΓ' 27)8)27 Σελὶς 861
	Ὑπουργεῖον Ἐθν. Οἰκονομίας				
1	Περὶ μηχανοδηγῶν τῶν βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐγκαταστάσεων	ΑΒ' 14)2)27 Σελὶς 195			
2	Περὶ ἰαματικῶν πηγῶν Μακεδονίας ποσίμου ὕδατος κατεχομένων ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων διαρκοῦντος τοῦ πολέμου.	ΛΘ' 23)2)27 Σελὶς 238			
3	Περὶ προστασίας φυσικῶν καλλονῶν, φυτῶν ἢ δένδρων καὶ ἀξιοθεάτων σημείων	ΛΘ' 23)2)27 Σελὶς 238			
4	Περὶ τρόπου αὐξήσεως διδάκτρων δημοσίων καὶ πρὸς τούτας ἁρμοσουμένων Ἐμπορικῶν Σχολῶν	ΛΘ' 23)2)27 Σελὶς 238			
5	Περὶ προστατευτικῆς περιοχῆς τῶν ἰαματικῶν πηγῶν	ΛΘ' 23)2)27 Σελὶς 238			
6	Περὶ κυβερνητικῶν ἐπιτρόπων παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος	ΜΓ' 1)3)27 Σελὶς 264	Ξ' 13)4)27 Σελὶς 379		
7	Περὶ καθορισμοῦ θέσεως γραμματέως παρὰ τῷ τμήματι ἰαματικῶν πηγῶν καὶ ὑπηρεσίας ξένων καὶ ἐκθέσεων	ΝΗ' 11)4)27 Σελὶς 363	ΠΑ' 25)5)27 Σελὶς 612		
8	Περὶ ἐπεκτάσεως ἐπὶ τῶν δημοσίων ἰαματικῶν πηγῶν τοῦ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν τοιούτων ἐπιβεβλημένου τέλους	ΝΘ' 12)4)27 Σελὶς 368	ΠΑ' 25)5)27 Σελὶς 612		
9	Περὶ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας	ΞΘ' 9)5)27 Σελὶς 501			

Αὔξων ἀριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
10	Περὶ κυρώσεως τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν σχεδίου διεθνοῦς συμβάσεως τοῦ ψηφισθέντος ἀποδεκτοῦ παρὰ τῆς Γ' Συνόδου τῆς συνδιασκέψεως ἀντιπροσώπων τῶν Κρατῶν μελῶν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας συνελθούσης ἐν Γενεύῃ τῇ 19 Μαΐου 1925.	ΞΘ' 9)5)27 Σελὶς 501			
11	Περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς συμβάσεως τῶν ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀτυχημάτων καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ τούτου ἰσχυούσης Νομοθεσίας	ΞΘ' 9)5)27 Σελὶς 501			
12	Περὶ τοῦ συμβολαίου τῆς ἐργασίας καὶ περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς συμβάσεως	ΞΘ' 9)5)27 Σελὶς 501			
13	Περὶ ἀναδιοργανώσεως ὑπηρεσιῶν τῆς Προδιευθύνσεως Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας	ΞΘ' 9)5)27 Σελὶς 501			
14	Περὶ ρυθμίσεως σχέσεων μεταξὺ τῶν συνδιοκτητῶν μεταλλείων	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
15	Περὶ συστάσεως ταπητουργικῆς Ἑλληνικῆς προνομιούχου Ἑταιρείας	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
16	Περὶ κολλιεργείας τῶν ἀνακῶν	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
17	Περὶ κυρώσεως διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Γενεύης περὶ τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
18	Περὶ προστασίας καὶ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐγχωρίου λιγνίτου	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
19	Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ γενικῆς στατιστικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος νόμων...	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
20	Περὶ αὐρέσεως ἐργασίας καὶ ὑποχρεωτικῆς ἀπαλλάξεως κατὰ τῆς ἀνεργίας ὑπαλλήλων ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
21	Περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἄλλων συναφῶν διατάξεων νόμων πρὸς ἐπίτευξιν οἰκονομιῶν.....	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
22	Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1923 Διατάγματος περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2861 καὶ τῶν ἀπὸ 19 Νοεμβρίου 1923 τροποποιούντων καὶ συμπληρούντων αὐτὸν νομοθετικῶν διαταγμάτων	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
23	Περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς ἐργασίας τῆς ἀφορώσης τὴν ἰσότητα τῶν ἀλλοδαπῶν καὶ ἰθαγενῶν ἐργατῶν εἰς ζητήματα ἀποζημιώσεως τῶν ἀτυχημάτων τῆς ἐργασίας	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
24	Περὶ χρηματιστηρίων ἀξιῶν.....	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
	Ὑπουργεῖον Γεωργίας				
1	Περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς πρὸς ἀνεθεώρησιν τῶν τυχὸν ὑπερβολικῶν ἀπορράσεων τῶν πρωτοβαθμίων ἐκτιμητικῶν ἐπιτροπῶν	ΚΘ' 9)2)27 Σελὶς 169			
2	Περὶ προσφυγῶν κατὰ τῶν ἀπορράσεων τῶν πρωτοβαθμίων ἐκτιμητικῶν ἐπιτροπῶν	ΚΘ' 9)2)27 Σελὶς 169	ΝΔ' 5)4)27 Σελὶς 343	ΝΗ' 11)4)27 Σελὶς 363	ΝΗ' 11)4)27 Σελὶς 363
3	Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Διευθύνσεως ἀνταλλαγῆς	ΚΘ' 9)2)27 Σελὶς 169			

Αὔξων ἀριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
4	Περὶ ἀναστολῆς πληρωμῶν τῶν δικαιούχων ἀνταλλαξίμων	ΚΘ' 9)2)27 Σελὶς 169	ΝΔ' 5)4)27 Σελὶς 343	ΝΗ' 11)4)27 Σελὶς 363	ΝΗ' 11)4)27 Σελὶς 363
5	Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1921 Ν. Δ. περὶ τρόπου πληρωμῆς πωληθέντων ἢ πωλησομένων κτημάτων τοῦ δημοσίου εἰς πρόσφυγας	Λ' 10)2)27 Σελὶς 177	Ἐφ' ἅπαξ		ΛΔ' 16)2)27 Σελὶς 206
6	Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1927 Ν. Δ. περὶ συστάσεως γραφείων πληροφοριῶν διὰ τοὺς πρόσφυγας καὶ ποινολήψεως ὑπαλλήλων διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν	Λ' 10)2)27 Σελὶς 177	Ἐφ' ἅπαξ		ΛΔ' 16)2)27 Σελὶς 206
7	Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 5 Μαΐου 1926 Ν. Δ. περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3250 περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1924 Ν. Δ. περὶ ἀπαγορεύσεως δικαιοπραξιῶν ἐπὶ ἀκινήτων	ΛΖ' 21)2)27 Σελὶς 225			
8	Περὶ διοικήσεως τῶν εἰς τὸ Κράτος ἢ Νομικὰ πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἢ κοινῆς ὠφελείας προερχομένων κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν καὶ δωρεῶν	ΛΗ' 22)2)27 Σελὶς 231			
9	Περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου διαχειρίσεως περιουσιῶν τῶν τέως ἐν Τουρκίᾳ ὁμογενῶν κοινοτήτων, ἐλαχίστων ἱδρυμάτων καὶ ἐν γένει νομικῶν προσώπων	ΜΔ' 21)3)27 Σελὶς 272			
10	Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1927 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος περὶ χορηγήσεως δανείου 25.000.000 δραχ. δι' ἀπαλλοτρίωσιν ἀγροτικῶν καὶ ἀστικῶν κτημάτων Δυτικῆς Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας	ΜΔ' 21)3)27 Σελὶς 272			
11	Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῶν περὶ ἀσκῶν νόμων	Ν' 30)3)27 Σελὶς 316			
12	Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1926 συμβάσεως περὶ παραχωρήσεως παρανομίου ἱδρύσεως ἱπποδρομιῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ	ΝΔ' 5)4)27 Σελὶς 343			
13	Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν χωρούντων εἰς τὴν Θήραν ἄρθρων 115-139 τοῦ δασικοῦ κώδικος	ΝΔ' 5)4)27 Σελὶς 343			
14	Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1927 Ν. Δ. περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων τῶν ἐκ Τουρκίας προσφύγων	ΞΔ' 2)5)27 Σελὶς 466	Ἐφ' ἅπαξ	ΠΖ' 2)6)27 Σελὶς 701	
15	Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1927 Ν. Δ. περὶ τοῦ τρόπου ἐκδικάσεως τῶν μὴ ἐκδικασθεισῶν ἐμπροθέσμων περιουσιακῶν δηλώσεων ὑποθηκῶν ἀντιλήξιμων	ΞΔ' 2)5)27 Σελὶς 466	Ἐφ' ἅπαξ	ΠΖ' 2)6)27 Σελὶς 701	
16	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου τοῦ ἀφορῶντος τὴν λειτουργίαν τῶν ἐπιτροπῶν Ζαππείου καὶ Ὀλυμπίων καὶ κληροδοτημάτων ὑπ' ἀριθμὸν 3379	ΟΓ' 13)5)27 Σελὶς 558			
17	Περὶ ὕρσεως ἀπαγορεύσεως καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου ἐπὶ Μοναστηριακῶν κτημάτων	ΟΓ' 13)5)27 Σελὶς 558			
18	Περὶ συμμετοχῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἀνταλλαγῆς εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς παρὰ τῇ Διευθύνσει ἀνταλλαγῆς Γνωμοδοτικῆς ἐπιτροπῆς	ΟΗ' 20)5)27 Σελὶς 594			
19	Περὶ ἐκτάκτων ὁλοκαυτωμάτων ὑπὸ προσφύγων εἰς παραμεθόρια δάση	ΟΣΤ' 18)5)27 Σελὶς 577			
20	Περὶ παρατάσεως προθεσμιῶν τινων ἀφορωσῶν τὴν ἀποζημίωσιν τῶν δικαιούχων ἀνταλλαξίμων	Η' 24)5)27 Σελὶς 607			

Αύξων αριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
21	Περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς συνδιασκέψεως ἐργασίας περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669			
22	Περὶ κυρώσεως διεθνοῦς συμβάσεως περὶ κατωτάτου ὁρίου ἡλικίας παραδοχῆς παίδων ἐν ταῖς γεωργικαῖς ἐργασίαις	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669			
23	Περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς διεθνοῦς συνδιασκέψεως ἐργασίας περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἀτυχημάτων ἐργασίας ἐν τῇ γεωργίᾳ	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669			
24	Περὶ στοιχειώδους γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως	ΠΖ' 2)6)27 Σελὶς 701			
25	Περὶ διευθύνσεως δημοσίων κτημάτων	ΠΖ' 2)6)27 Σελὶς 701			
	Ὑπουργεῖον Παιδείας				
1	Περὶ ἀναμεταθέσεως καὶ ὑποβιβασμοῦ τῶν ἄνευ τῶν ὑπὸ τῶν διοικητικῶν συμβουλίων παρεχομένων ἐγγυήσεων μετατεθέντων καὶ προαχθέντων λειτουργῶν τῆς μέσης καὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως. (Ὑποβληθὲν ὡς ψήφισμα μεταβληθὲν εἰς νομοσχέδιον)	ΗΓ' 25)1)27 Σελὶς 100	ΜΓ' 1)3)27 Σελὶς 264		
2	Περὶ ἐγγραφῆς καὶ ἐξετάσεων φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν	ΚΕ' 3)2)27 Σελὶς 144	ΟΑ' 11)5)27 Σελὶς 511	ΟΣΤ' 18)5)27 Σελὶς 577	ΟΖ' 19)5)27 Σελὶς 587
3	Περὶ ἐπαναφορᾶς εἰς ἰσχὺν τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 70 τοῦ νόμου 2905 καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν διατάξεων	ΚΗ' 8)2)27 Σελὶς 163	ΟΑ' 11)5)27 Σελὶς 511	ΠΑ' 25)5)27 Σελὶς 612	ΠΔ' 30)5)27 Σελὶς 638
4	Περὶ καταργήσεως τῶν Ν. Δ. περὶ ὁρισμοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐκπαιδευτικῶν συμβολαίων κλπ.	ΛΔ' 16)2)27 Σελὶς 206	ΜΑ' 25)2)27 Σελὶς 249	Ξ' 13)4)27 Σελὶς 379	ΞΒ' 15)4)27 Σελὶς 453
5	Περὶ συμπληρώσεως τοῦ 1 ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1923 Ν. Δ. «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων»	ΝΘ' 12)4)27 Σελὶς 368			
6	Περὶ διαχειρίσεως τῆς συμφώνως τῷ νόμῳ 2508 καὶ τῷ Νομοθετικῷ Διατάγματι τῆς 25 Φεβρουαρίου 1926 ἐκκαθαρισθείσης περιουσίας εὐαγῶν ἱδρυμάτων τῆς πέως Χριστ. Κουνάντου τῆς πόλεως Μυτιλήνης	ΝΘ' 12)4)27 Σελὶς 368	Ψ' 24)8)27 Σελὶς 753	ΨΙ' 27)8)27 Σελὶς 861	ΨΙ' 27)8)27 Σελὶς 861
7	Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3275 καὶ τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1923 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 103 κλπ. «περὶ διοικήσεως τῶν ὑπὸ τὴν διαχείρισιν καὶ ἐποπτείαν τοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργείου ὑπαγομένων κληροδοτημάτων»	ΝΘ' 12)4)27 Σελὶς 368			
8	Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 2826 τῆς 11 Ἰουνίου 1922 νόμου περὶ ἐπιτροπείας τῶν ἐν Ἄθῳ ἱερῶν Μονῶν	ΞΔ' 14)4)27 Σελὶς 448			
9	Περὶ συστάσεως ἐν Λήμνῳ παλλημνείου Ταμείου Ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας	ΠΑ' 25)5)27 Σελὶς 612			
10	Περὶ ἱδρύσεως ἐν Μαραθῶνι πλήρους Ἑλληνικοῦ σχολείου	ΠΒ' 26)5)27 Σελὶς 621			
11	Περὶ ἱδρύσεως πειραματικοῦ σχολείου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ	ΠΣΤ' 1)6)27 Σελὶς 669			
12	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3177 περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων Θράκης	ΠΗ' 22)8)27 Σελὶς 723			

Αύξων αριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
	Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν				
1	Περὶ τοῦ χρόνου τῆς ὑποχρεωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν καταταξομένων εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς καὶ ὑγειονομικοὺς κλάδους τοῦ Πολεμ. Ναυτικοῦ	ΙΖ' 24)1)27 Σελὶς 96			
2	Περὶ κανονισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐκπληρούντων τὴν θητείαν αὐτῶν στρατευσίμων τοῦ Π. Ν. καὶ ὑπηρετούντων μὲ βαθμὸν ὑποκελευστοῦ μέχρι καὶ σημαιοφόρου	ΙΖ' 24)1)27 Σελὶς 96			
3	Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸν νόμον 3310 περὶ συστάσεως σώματος ἠλεκτρολόγων μηχανικῶν ἐν τῷ Π. Ναυτικῷ	ΙΖ' 24)1)27 Σελὶς 96			
4	Περὶ τροποποιήσεως διατάξεως τοῦ 2065 καὶ 2938 νόμων περὶ συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ διεθνὲς ὑδρογραφικὸν συνέδριον	ΙΖ' 24)1)27 Σελὶς 96			
5	Περὶ καταργήσεως θαλασσίων ἀποδοχῶν καὶ ἐπιμισθίων καὶ εἰς ἀρχιγρύλους Ν. Ὑπηρεσιῶν	ΙΖ' 24)1)27 Σελὶς 96			
6	Περὶ καταργήσεως τῆς σχολῆς δοκίμων μηχανικῶν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ	ΛΘ' 23)2)27 Σελὶς 238			
7	Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 29 Φεβρουαρίου 1920 Διατάγματος «περὶ ἀπαλλοτριώσεως χώρου πρὸς ἀνέγερσιν πολεμικοῦ Ναυστάθμου»	ΜΒ' 28)2)27 Σελὶς 256			
8	Περὶ ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν ἀρχικελευστῶν μηχανικῶν Π. Ναυτικοῦ	ΜΔ' 21)3)27 Σελὶς 272			
9	Περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν τιθεμένων εἰς διαθεσιμότητα ἀξιωματικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ	ΜΔ' 21)3)27 Σελὶς 272			
10	Περὶ ναυτικῶν συντάξεων	ΜΖ' 24)3)27 Σελὶς 294			
11	Περὶ κυρώσεως συμφωνίας Μ. Βρεττανίας—Ἑλλάδος περὶ ἀμοιβαίας ἀναγνωρίσεως τῶν πιστοποιητικῶν καταμετρήσεως τῆς χωρητικότητος ἐμπορικῶν πλοίων	ΜΖ' 24)3)27 Σελὶς 294	Ξ' 13)4)27 Σελὶς 379	ΟΑ' 11)5)27 Σελὶς 511	ΟΑ' 11)5)27 Σελὶς 511
12	Περὶ κυρώσεως α') τῆς ἐν Βαρκελώνῃ συναφθείσης διεθνοῦς συμβάσεως καὶ καταστατικοῦ ἐπὶ τοῦ καθεστῶτος τῶν διεθνῶν πλωτῶν ὁδῶν καὶ β') τῆς ἐν Βαρκελώνῃ ὑπογραφείσης δηλώσεως περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος ναυτικῆς σημαίας εἰς τὰ στερούμενα θαλασσίας ἐξόδου Κράτη	ΞΓ' 16)4)27 Σελὶς 463	ΨΑ' 25)8)27 Σελὶς 779	ΨΙ' 27)8)27 Σελὶς 861	ΨΙ' 27)8)27 Σελὶς 861
13	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3093 τοῦ ἀπὸ 11 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ προσόντων τῶν ὑποψηφίων φαρμακοποιῶν καὶ ἑτέρων συμπληρώσεων τῶν περὶ τούτων διατάξεων	ΞΔ' 2)5)27 Σελὶς 466			
14	Περὶ κανονισμοῦ τῶν ἐδαιπορικῶν ἐξόδων κλπ. τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Π. Ν. καὶ ἀρχικελευστῶν τῶν μεταβαινόντων δι' ὑπηρεσίαν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ καὶ Ναυστάθμου κλπ.	ΞΔ' 2)5)27 Σελὶς 466			
15	Περὶ προσθήκης τῷ Ν. Δ. τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1925 περὶ συστάσεως συνεργείου πολεμικοῦ Ναυστάθμου, διατάξεως δημιουργίας τμήματος χυτοχάλυβος	Ο' 10)5)27 Σελὶς 505			
16	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1825 περὶ τοῦ βαθητικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ναυτικῆς Βρεττανικῆς ἀποστολῆς	ΟΔ' 16)5)27 Σελὶς 563			
17	Περὶ ἑρμηνείας τοῦ Ν. Δ. τῆς 12—1-1922 «περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τοὺς νόμους περὶ τῶν ἐν τῷ Π. Ν. τηρουμένων Μητρώων»	ΠΑ' 25)5)27 Σελὶς 612			

Αύξων αριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
18	Περὶ χορηγήσεως πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 158.295,10 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν	ΙΗΓ' 22|8|27 Σελὶς 723			
19	Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Ἰουλίου 1927 διατάγματος περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν τιθεμένων εἰς διαθεσιμότητα ἀξιωματικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ ..	ΙΗΓ' 22|8|27 Σελὶς 723			
	Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως				
1	Περὶ τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ Κατερίνης Νοσοκομείου φυματικῶν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Σκαπαρίου Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερᾶς Ὀλύμπου	ΜΘ' 29|3|27 Σελὶς 310			
2	Περὶ ἱδρύσεως ὑπεραρίθμου φαρμακείου ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑπὸ τὴν ἐν τῇ πόλει Ἑταιρείαν τῶν προχωρούντων ..	ΜΘ' 29|3|27 Σελὶς 310			
3	Περὶ ὀργανώσεως τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Κεντρικοῦ Νοσοκομείου Πρόσφύγων	ΜΘ' 29|3|27 Σελὶς 310			
4	Περὶ αὐξήσεως ἐξόδων λειτουργίας, συντηρήσεως εἰς τὸ Νοσοκομεῖον «Ἡ Σωτηρία»	ΜΘ' 29|3|27 Σελὶς 310	Ἐφ' ἅπαξ		ΨΛ' 25|8|27 Σελὶς 779
5	Περὶ οἰκοδομικῶν συνεταιρισμῶν ἀστῶν πρόσφύγων	ΟΓ' 12|5|27 Σελὶς 555			
6	Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ νόμ. 3148 περὶ παραχωρήσεως γηπέδων τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς χερσονήσου πρὸς ἐγκατάστασιν συνοικισμοῦ πρόσφύγων	ΠΛ' 25|5|27 Σελὶς 612			
7	Περὶ ἱδρύσεως ἐν Πάτραις ἀγροτικοῦ Ὀρφανοτροφείου ἀρρένων	ΠΣΤ' 1|6|27 Σελὶς 669			
8	Περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Πολιτικοῦ Νοσοκομείου «Ἐλπὶς» κειμένων διατάξεων	ΙΗΓ' 22|8|27 Σελὶς 723			
9	Περὶ συστάσεως φαρμακευτικῶν συλλόγων	ΨΛ' 25|8|27 Σελὶς 779			
10	Περὶ ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως	ΨΒ' 26|8|27 Σελὶς 848			
	Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν				
1	Περὶ κυρώσεως συμβάσεως μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος καὶ τῶν συνοδῶν αὐτῇ πράξεων περὶ τρόπου ἐφαρμογῆς διατάξεων τινων τῆς συνθήκης εἰρήνης τῆς Λωζάνης καὶ τῆς προσαρτημένης τῇ συνθήκῃ ταύτῃ ὑπ' ἀριθμὸν 9 δηλώσεως	ΙΒ' 20|12|26 Σελὶς 57	ΑΔ' 16|2|27 Σελὶς 206	ΜΛ' 25|2|27 Σελὶς 249	ΜΓ' 1|3|27 Σελὶς 264
2	Περὶ τρόπου διακανονισμοῦ προσυρασῶν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 2 καὶ 15 τῆς συμβάσεως «περὶ ἀνταλλαγῆς Ἑλληνικῶν καὶ Τουρκικῶν πληθυσμῶν» δυσχερειῶν	ΙΕ' 20|1|27 Σελὶς 86	ΑΔ' 16|2|27 Σελὶς 206	ΜΛ' 25|2|27 Σελὶς 249	ΜΛ' 25|2|27 Σελὶς 249
3	Περὶ προσωρινῆς παραχωρήσεως τῆς ῥήτρας τοῦ μάλλον εὐνοουμένου Κράτους εἰς χώρας μεθ' ὧν ἐξακολουθοῦσι διαπραγματεύσεις, πρὸς σύναψιν ἐμπορικῆς συμβάσεως	ΙΓ' 25|1|27 Σελὶς 100	ΑΣΤ' 18|2|27 Σελὶς 220	ΜΛ' 25|2|27 Σελὶς 249	ΜΛ' 25|2|27 Σελὶς 249
4	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1926 συμβάσεως ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας	ΚΓ' 1|2|27 Σελὶς 130	ΠΓ' 27|5|27 Σελὶς 630	ΨΛ' 25|8|27 Σελὶς 779	ΨΛ' 25|8|27 Σελὶς 779
5	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1926 συμβάσεως περὶ ὑγιεινείας	ΚΓ' 1|2|27 Σελὶς 130	ΠΓ' 27|5|27 Σελὶς 630	Ψ' 24|8|27 Σελὶς 753	Ψ' 24|8|27 Σελὶς 753

Αύξων αριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
6	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1926 συμβάσεως προξενικῆς ἐγκαταστάσεως	ΚΓ' 1|2|27 Σελὶς 130			
7	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας ὑπογραφείσης ἐν Τυράννοις τῇ 25 Ἰουνίου 1926 συμβάσεως περὶ ἐκδόσεως ἐγκληματιῶν	ΚΓ' 1|2|27 Σελὶς 130	ΠΓ' 27|5|27 Σελὶς 630	Ψ' 24|8|27 Σελὶς 753	Ψ' 24|8|27 Σελὶς 753
8	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἑλβετίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Νοεμβρίου 1926 προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως	ΚΓ' 1|2|27 Σελὶς 130	ΝΖ' 8|4|27 Σελὶς 355	Ξ' 13|4|27 Σελὶς 379	Ξ' 13|4|27 Σελὶς 379
9	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Σουηδίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1926 συμβάσεως ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας	ΚΓ' 1|2|27 Σελὶς 130	ΝΖ' 8|4|27 Σελὶς 355	Ξ' 13|4|27 Σελὶς 379	Ξ' 13|4|27 Σελὶς 379
10	Περὶ κυρώσεως τῆς περὶ ἁπλοποιήσεως τῶν τελωνειακῶν διατυπώσεων διεθνοῦς συμβάσεως, ὑπογραφείσης ἐν Γενεύῃ, ὡς καὶ τῶν σχετικοῦ τελικῆ πρωτοκόλλου ἀπὸ 3 Νοεμβρίου 1923	ΚΓ' 1|2|27 Σελὶς 130	ΝΖ' 8|4|27 Σελὶς 355	Ξ' 13|4|27 Σελὶς 379	Ξ' 13|4|27 Σελὶς 379
11	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας ὑπογραφείσης ἐν Ῥώμῃ τῇ 24ῇ Νοεμβρίου 1926 συμβάσεως ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, ὡς καὶ τῆς ταυτοχρόνως ὑπογραφείσης συμβάσεως περὶ ἁλιείας	ΚΓ' 1|2|27 Σελὶς 130	ΝΖ' 8|4|27 Σελὶς 355	Ξ' 13|4|27 Σελὶς 379	Ξ' 13|4|27 Σελὶς 379
12	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Μ. Βρεττανίας συναφθείσης συμφωνίας τὴν 11 Ἰανουαρίου 1927 ὡς καὶ ἑτέρων ἓξ συμβάσεων, ἃς συνῆψεν ἡ Ἑλλὰς μετὰ τῆς αὐτῆς Μ. Βρεττανίας, ἐν σχέσει πρὸς ὡρισμένας ἀποικίας καὶ κτήσεις αὐτῆς	ΜΑ' 25|2|27 Σελὶς 249	Ξ' 13|4|27 Σελὶς 379	ΟΑ' 11|5|27 Σελὶς 511	ΟΑ' 11|5|27 Σελὶς 511
13	Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου	ΜΑ' 25|2|27 Σελὶς 249	Ξ' 13|4|27 Σελὶς 379	ΟΑ' 11|5|27 Σελὶς 511	ΟΑ' 11|5|27 Σελὶς 511
14	Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βασιλείου τῶν Σέρβων Κροατῶν καὶ Σλοβένων τῇ 19ῃ Σεπτεμβρίου 1926...	ΜΑ' 25|2|27 Σελὶς 249	Ξ' 13|4|27 Σελὶς 379	ΟΑ' 11|5|27 Σελὶς 511	ΟΑ' 11|5|27 Σελὶς 511
15	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1927 προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας	ΝΒ' 1|4|27 Σελὶς 330	ΨΛ' 25|8|27 Σελὶς 779	ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861	ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861
16	Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1926	ΝΒ' 1|4|27 Σελὶς 330	ΨΛ' 25|8|27 Σελὶς 779	ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861	ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861
17	Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ νόμου 3372 περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συμβάσεως	ΟΑ' 11|5|27 Σελὶς 511	ΟΖ' 19|5|27 Σελὶς 587	ΠΛ' 25|5|27 Σελὶς 612	ΠΛ' 25|5|27 Σελὶς 612
18	Περὶ κυρώσεως τῆς ἐν Γενεύῃ ὑπογραφείσης συμβάσεως περὶ καταστολῆς τῆς κυκλοφορίας καὶ ἐμπορίου τῶν ἀπεμπων δημοσιευμάτων	ΠΔ' 30|5|27 Σελὶς 638			
19	Περὶ κυρώσεως τῆς προσωρινῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥουμανίας	ΠΔ' 30|5|27 Σελὶς 638	ΨΛ' 25|8|27 Σελὶς 779	ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861	ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861
20	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἐσθωνίας ὑπογραφείσης ἐν Ταλλὶν (Ρεβὰλ) τῇ 4 Ἰανουαρίου 1927 συμβάσεως ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας	ΠΔ' 30|5|27 Σελὶς 638		ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861	ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861
21	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Φιλλανδίας ὑπογραφείσης ἐν Ἑλσιγκφόρ τὴν 18 Δεκεμβρίου 1926 συμβάσεως ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας	ΠΔ' 30|5|27 Σελὶς 638	ΨΛ' 25|8|27 Σελὶς 779	ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861	ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861
22	Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Λεττωνίας ὑπογραφείσης ἐν Ῥήγᾳ τῇ 25 Φεβρουαρίου 1927 συμβάσεως ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας	ΠΔ' 30|5|27 Σελὶς 638	ΨΛ' 25|8|27 Σελὶς 779	ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861	ΨΠ' 27|8|27 Σελὶς 861

Αὐξων ἀριθμός	Τίτλος νομοσχεδίου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' καὶ ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
23	Περὶ κυρώσεως τῆς ἐν Γενεύῃ ὑπογραφείσης μετὰ τῆς Ἑλβετικῆς Ὁμοσπονδίας συμβάσεως συνδιαλλαγῆς καὶ ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας	ΙΗΙ' 22|8|27 Σελὶς 723			
24	Περὶ Ἑλληνοτσεχικῶν συμβάσεων	ΙΗΙ' 22|8|27 Σελὶς 723	Ἀπερρίφθη ΙΔ' 25|8|27 Σελὶς 779		
25	Περὶ τροποποιήσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3364 τῆς 11 Μαρτίου 1927 «περὶ προσωρινῆς παραχωρήσεως τῆς ῥήτρας τοῦ μέλλοντος συνομισθέντος Κράτους κλπ.».	Ι' 24|8|27 Σελὶς 753	Ἐφ' ἅπαξ		ΙΔ' 25|8|27 Σελὶς 779

ΙΙ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΩΝ

Αὐξων ἀριθμός	Τίτλος προτάσεως νόμου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
1	Περὶ προστασίας τῆς ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Δ. Βοκοτόπουλος	Ε' 10|12|26 Σελὶς 21			
2	Περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας τῶν νήσων τῶν Κυκλάδων καὶ τοῦ Αἰγαίου Δ. Βοκοτόπουλος..	Ε' 10|12|26 Σελὶς 21			
3	Περὶ ἀναγνωρίσεως Σαμιακῶν συντάξεων. Ε. Χατζηδάκης	Ζ' 15|12|26 Σελὶς 27			
4	Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 218 τοῦ Ἀστικοῦ Κρητικοῦ Κώδικος. Γ. Κούνδουρος	Η' 15|12|226 Σελὶς 32			
5	Τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς. Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ	ΙΒ' 20|12|26 Σελὶς 57	ΙΙΑ' 25|5|27 Σελὶς 612	ΠΕ' 31|5|27 Σελὶς 655	ΠΕ' 31|5|27 Σελὶς 655
6	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2866 περὶ Διοικήσεως τοῦ Ἱεροῦ ναοῦ Ἁγ. Ἀποστόλου τοῦ Νέου. Δ. Καμάκης, Κ. Καρτάλης κ. λ. π.	ΙΑ' 18|12|26 Σελὶς 50			
7	Περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου συνταξίμου προϋπηρεσίας ἐν Μ. Ἀσίᾳ κλπ. Ἀνταλλαξίμων Ἑλλήνων τὸ γένος καὶ ἤδη ὑπηρετούντων μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων. Δ. Κυβετός	ΙΔ' 22|12|26 Σελὶς 79			
8	Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀπὸ 13 Σεπτεμβρίου καὶ 6 Νοεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ διοικήσεως κλπ. Τ. Ἀναστασίου	ΙΣ' 20|1|27 Σελὶς 80	Μ' 24|2|27 Σελὶς 243	ΜΒ' 28|2|27 Σελὶς 256	ΜΒ' 28|2|27 Σελὶς 256
9	Περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρον 29 τοῦ Ν. Δ. τῆς 31 Μαΐου 1926 περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων. Ν. Δαρβέρης, Γ. Μόδης, Μ. Βολουδάκης κ. λ. π.	ΙΖ' 24|1|27 Σελὶς 96			
10	Περὶ συστάσεως ταμείου ὁδοποιΐας Λευκάδος. Μ. Τσαρλαμπᾶς	ΚΒ' 31|1|27 Σελὶς 119			
11	Περὶ ἐπιβολῆς προσθέτου τέλους τῶν ἐν Καλάμαις λειτουργούντων δημοσίων θεαμάτων ὑπὲρ τοῦ φιλοπτώχου συλλόγου κυριῶν τῆς πόλεως ταύτης Δ. Μπενάκης	ΚΒ' 31|1|27 Σελὶς 119	ΛΘ' 23|2|27 Σελὶς 238	ΜΒ' 28|2|27 Σελὶς 256	ΜΒ' 28|2|27 Σελὶς 256
12	Περὶ γαλακτοκομικῆς σχολῆς Ἰωαννίνων. Λ. Μυλωνᾶς	Λ' 10|2|27 Σελὶς 177			
13	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1110 περὶ μονιμοποιήσεως ἐφέδρων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τῆς χωροφυλακῆς. Λ. Μητσοτάκης, Γ. Κακουλίδης, Γ. Ζερβός κλπ.	ΛΓ' 15|2|27 Σελὶς 199			
14	Περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου ὁδοποιΐας. Α. Φωκᾶς καὶ Π. Μπούτος	ΛΣΤ' 18|2|27 Σελὶς 220			
15	Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀρ. 2387 νόμου περὶ πνευματικῆς ἰδιοκτησίας. Λ. Ἐμπειρίκος—Κουμουνδούρος καὶ Χ. Χριστοβασίλης..	ΛΖ' 21|2|27 Σελὶς 225			
16	Περὶ ἀναγνωρίσεως κοινοτικῶν τινων δασῶν ἐν Ἠπείρῳ καὶ ἀλλαχοῦ ὡς καὶ τροποποιήσεως δασικῶν τινων διατάξεων Λ. Μυλωνᾶς	ΜΒ' 28|2|27 Σελὶς 256			
17	Περὶ καταβολῆς καθυστερημένων ἀποδοχῶν εἰς τοὺς τραυματίας αἰχμαλώτους ἀξιωματικούς. Λ. Κυβετός, Δ. Κάκκαβος, Μ. Δορλερές κλπ	ΜΒ' 28|2|27 Σελὶς 256			
18	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 137 περὶ εἰρηνοδικείων καὶ εἰδικῶν ὑποθηκοφυλακείων. Ν. Σπερτσόπουλος Γ. Καλαντζόπουλος Γ. Καννάβος	ΜΒ' 28|2|27 Σελὶς 256			

Αύξων αριθμός	Τίτλος προτάσεως νόμου	Συνεδρίασις καθ' ἣν ὑπεβλήθη	Συνεδριάσεις καθ' ἃς ἐψηφίσθη		
			Κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς α' κατ' ἄρθρον	Εἰς β' κατ' ἄρθρον	Εἰς σύνολον
19	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 15 στίχος α' τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1923 Ν. Δ. περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας. Γ. Σήφακας	ΜΓ' 1)3)27 Σελὶς 264			
20	Περὶ προστασίας τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος κατὰ τοῦ Κομμουνισμοῦ. Δ. Βακοτόπουλος	ΜΔ' 21)3)27 Σελὶς 272			
21	Περὶ ἀτελοῦς ἀλληλογραφίας τῶν κ. κ. βουλευτῶν Δ. Πετρακάκος	ΜΔ' 21)3)27 Σελὶς 272			
22	Περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου ἐφοδιάσεως τῆς κοινότητος Λυκοτρύπου Μεσσηνίας. Ἐμ. Φεσᾶς καὶ Π. Μπούτος	ΜΕ' 22)3)27 Σελὶς 279	ΠΛ' 25)5)27 Σελὶς 612		
23	Περὶ ρυθμίσεως τῆς διοικήσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις Δημοτικοῦ Νοσοκομείου «ἡ Ἐλπίς». Α. Στρατηγόπουλος, Ἰ. Καλογερᾶς κ. λ. π.	ΜΕ' 22)3)27 Σελὶς 279			
24	Περὶ τῆς δημοσίας ἐν τῇ Κρήτει ἐκπαιδεύσεως Δ. Βακοτόπουλος	ΜΗ' 28)3)27 Σελὶς 305			
25	Περὶ συντάξεως πῶν θυμάτων καὶ τῶν ἀγωνιστῶν ἐθελουσίων ἐθνικῶν ἀγώνων ἀπὸ τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος τοῦ 1903 καὶ ἐφεξῆς. Γ. Κακουλίδης, Κ. Μαζαράκης, Δ. Κάκκαβος καὶ Δ. Φλωριᾶς.	ΜΗ' 28)3)27 Σελὶς 305			
26	Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 10 ἐδάφ. ε' τοῦ νόμου 3286 ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 12)15 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 3286 κλπ. Ἰ. Ράλλης.	ΝΓ' 4)4)27 Σελὶς 337			
27	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 104 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ προσόντων καὶ ἀποχωρήσεως τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων νόμων. Β. Μεϊμαράκης	ΝΕ' 6)4)27 Σελὶς 346			
28	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΑΨΙΒ' τῆς 7ης Μαρτίου 1891. Μ. Τσαρλαμπᾶς.	ΝΣΤ' 7)4)27 Σελὶς 350			
29	Περὶ ἀπονομῆς τίτλου καὶ μισθοῦ τμηματάρχου εἰς τοὺς εἰσηγητὰς τοῦ ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Δ. Μπαμπᾶκος, Ἐ. Βελλιανίτης, Γ. Φωκιώρης κ. λ. π.	ΝΘ' 12)4)27 Σελὶς 368			
30	Περὶ τῶν στρατευθέντων μαθητῶν τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν Σπουδῶν. Γ. Καρπετόπουλος, Φ. Μοσχούλας, Γ. Μπακόπουλος καὶ Α. Κουμουνδοῦρος.	ΝΛ' 31)3)27 Σελὶς 323			
31	Περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν τῷ βαθμῷ των τῶν καθηγητῶν τῆς Ἑρμανικῆς γλώσσης. Γ. Γεωργιάδης, Ἐ. Βελλιανίτης, Σ. Στρατηγόπουλος κ. λ. π.	ΝΛ' 31)3)27 Σελὶς 323			
32	Περὶ κατασκευῆς ὁδοῦ παραλίας Κύμης Αἰδωναρίου ἐπαρχίας Καρυστίας. Θ. Παπαστρατῆς	Ξ' 13)4)27 Σελὶς 379			
33	Περὶ προστασίας σωματείων. Π. Πετρίδης, Γ. Μαμούνης, Ν. Μηνάτος καὶ Ἰ. Καλογερᾶς	Ο' 10)5)27 Σελὶς 505			
34	Περὶ τῶν ὡς στασίμων κριθέντων ὑπαλλήλων τῶν Τ. Τ. Τ. Φ. Μοσχούλας	ΟΓ' 13)5)27 Σελὶς 558			
35	Περὶ τοῦ τρόπου εἰσπράξεως τῶν ἀρδευτικῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς δαπάνης ἐν γένει τῆς διοχετεύσεως ὕδατος ἐκ τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ πρὸς ἄρδευσιν τῆς πεδιάδος Ἀγρινίου, Ἰ. Παπαϊωάννου ..	ΟΔ' 16)5)27 Σελὶς 563			
36	Περὶ καταργήσεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ καταργήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου περὶ δικηγόρων. Η. Παπαδόπουλος, Α. Ξανθόπουλος, Ν. Μαμούνης κ. λ. π.	ΟΖ' 19)5)27 Σελὶς 587			
37	Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3182 περὶ διδασκαλείων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Κ. Ηολαρούνάκης	Π' 24)5)27 Σελὶς 607			
38	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 6 Μαρτίου Ν. Δ. περὶ καταργήσεως θέσεων προσωπικοῦ τῶν Γενικῶν Διοικήσεων, Νομαρχιῶν καὶ ὑποδιοικήσεων. Ν. Καμπάνης. Κ. Ἐμπειρίκος	ΠΒ' 26)5)27 Σελὶς 621			
39	Περὶ συμπληρώσεως καὶ ἑρμηνείας τοῦ ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου 1812 θεσπίσματος τῆς Ἰονίου Γερουσίας ἀρρήντος τὸν ἐν Κερκύρᾳ ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος. Δ. Πιέρρης	ΠΣΤ' 4)6)27 Σελὶς 669			
40	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 ἐδαφ. α' τοῦ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1926 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελωνειακοῦ δασμολογίου. Γεώργ. Στρίγκος ..	ΠΗ' 22)8)27 Σελὶς 723			
41	Περὶ στεγάσεως δαπάνης τοῦ Κράτους τῶν ἐκ τοῦ σεισμοῦ τῆς 1 Ἰουλίου παθόντων κατοίκων τοῦ νομοῦ Λακωνίας. Δ. Πετρακάκος	ΠΗ' 22)8)27 Σελὶς 723			
42	Περὶ συντηρήσεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν ἱστορικῶν τόπων τοῦ Σουλίου. Α. Μυλωνᾶς	ΠΗ' 22)8)27 Σελὶς 723			
43	Περὶ προσθήκης τελευταίας παραγράφου εἰς τὸ σχέδιον ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς πρὸς νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν τῆς Κυβερνήσεως. Ν. Μπακόπουλος	ΠΘ' 23)8)27 Σελὶς 775			
44	Περὶ προστασίας τῆς ἐν τῷ νομῷ Κεφαλληνίας παραγομένης Κορινθιακῆς σταφίδος Κ. Μπουμπούλης καὶ Β. Ἀλεξάτος	Υ' 24)8)27 Σελὶς 753			
45	Περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ προορισμοῦ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ. Δ. Μπότσαρης, Ἀ. Ἀνδρεάδης κλ.	ΥΙ' 27)8)27 Σελὶς 861			

Γ') ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Γενικευθείσα ἐπερώτησις τοῦ κ. Μ. Γούδα διὰ τῆς συγκοινωνίαν Ἰωαννίνων καὶ λιμένων τῆς Πέτρας καὶ τὰ μέτρα ἅτινα ἐλήφθησαν πρὸς σύλληψιν τῶν ἐπικηρυχθέντων λῃστῶν ..... Σελὶς 22, » 29, » 37

2. Ἐπερώτησις κ. κ. Α. Μάρκου, Φ. Μοσχούλα καὶ Δ. Μπούκουρα περὶ τοῦ παρανόμου ὀργανισμοῦ τῆς σταφίδος ..... » 28

3. Ἐπερώτησις κ. Φ. Μοσχούλα περὶ τῶν διαμαρτυριῶν τῶν κατοίκων τῶν δήμων Σκυλοδύντος, Βώλακος καὶ Ἀρήνης κατὰ τῶν ὑπερβάσεων τῶν ἐνοικιαστῶν τοῦ ἰχθυοτροφείου Ἀγουλινίτσης ..... » 85

4. Ἐπερώτησις κ. Α. Μέρου περὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν κλήρων τῶν ἀπαλλοτριωθέντων τσιφλικίων ..... » 87

5. Γενικευθείσα ἐπερώτησις κ. Θ. Χαβίνη περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καθηγητῶν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων » 89

6. Ἐπερώτησις τοῦ κ. Σ. Στάη περὶ Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης ..... » 97

7. Γενικευθείσα ἐπερώτησις κ. Χ. Βοζίκη περὶ τῆς συμβάσεως τῆς Πάουερ-Αν-Τράξιον ..... » 120, » 148, » 159, » 177

8. Γενικευθείσα ἐπερώτησις κ. κ. Α. Παπαδάτου, Π. Μπούμπουλη καὶ Σ. Μαξίμου περὶ τῶν γεγονότων Θεσσαλονίκης ..... » 216, » 226

9. Γενικευθείσα ἐπερώτησις κ. Σ. Ἀλεξιάδου περὶ ἀμβύκων καὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος ..... » 230

10. Ἐπερώτησις κ. Α. Μέρου περὶ τῶν μέτρων κατὰ τῆς ἀκρίδος ..... » 245

11. Γενικευθείσα ἐπερώτησις κ. Β. Καραπαναγιώτου περὶ τῶν περιοριστικῶν μέτρων ἐπὶ τοῦ ἐλαίου ..... » 258

12. Ἐπερώτησις κ. Θ. Νικολούδη περὶ τῆς μὴ προσκλήσεως τοῦ Ἕλληνος Πρεσβευτοῦ ἐν Παρισίοις εἰς τὸ δοθὲν γεῦμα ἐκ μέρους τῆς ἑνώσεως τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς Ἀνατολῆς ..... » 260

13. Ἐπερώτησις τοῦ κ. Δ. Βοκοτοπούλου περὶ τοῦ μητροπολίτου Ἀθηνῶν ..... » 276

14. Γενικευθείσα ἐπερώτησις κ. Θ. Γρηγορίου περὶ τῶν σκηνῶν τῶν λαβουσῶν χώραν κατὰ τὴν ἀπεργίαν τῶν ἐπαγγελματιῶν ..... » 306, » 323, » 338, » 353

15. Ἐπερώτησις τοῦ κ. Χ. Βοζίκη περὶ τῶν ἐν τῇ Σερβικῇ Βουλῇ λεχθέντων ἀναφορικῶς μὲ τὰς Ἑλληνοσερβικὰς σχέσεις ..... » 294, » 364

16. Ἐπερώτησις κ. Μ. Δερλερὲ περὶ τῆς Ναξίας σμύριδος ..... » 449

17. Γενικευθείσα ἐπερώτησις κ. Γ. Γεωργιάδου περὶ ἐνοικιοστασίου ..... » 455, » 463

18. Ἐπερώτησις κ. Χ. Βοζίκη περὶ τῶν δημοσιευθέντων εἰς τὸν τύπον ἐγγράφων ἀφορώντων εἰς τὴν παραίτησιν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ..... » 467

19. Γενικευθείσα ἐπερώτησις κ. Μ. Δερλερὲ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων ἐκ μέρους τῶν συμμάχων » 482

20. Γενικευθείσα ἐπερώτησις κ. Μ. Γούδα περὶ προμηθείας Τρακτὲρ πυροβόλων ..... » 485

21. Ἐπερώτησις κ. Ι. Σιακκῆ περὶ τῆς δημοσιευθείσης ἐκθέσεως τοῦ ἀστυνόμου Τζαμαλούκα σχετικῶς πρὸς τὴν ἀντεθνικὴν δρᾶσιν τῶν ἐν Ἑλλάδι ξένων ..... » 555, » 615

22. Γενικευθείσα ἐπερώτησις κ. Μ. Γούδα περὶ τῆς Οὔλεν ..... » 780

23. Ἐπερώτησις τοῦ κ. Π. Εὐριπαίου περὶ τῆς ἔξωθι τοῦ Πειραιῶς συγκρούσεως δύο ἀτμοπλοίων ..... » 781

24. Ἐπερώτησις κ. Γ. Μερκούρη ἐν σχέσει μὲ τὸ δημοσίευμα τοῦ διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Σ. Τσουδεροῦ περὶ τῆς ἐν Γενεύῃ Ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας ..... » 784

0020659573
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ